

Liber pandectarum medicinae / [Matteo Silvatico]. - Copy 1

Contributors

Silvatico, Matteo, -approximately 1342.
Moretti, Matteo, active 15th century.

Publication/Creation

Venice : J. de Colonia and J. Manthen, [10 Oct.] 1480.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/yjuwgjcw>

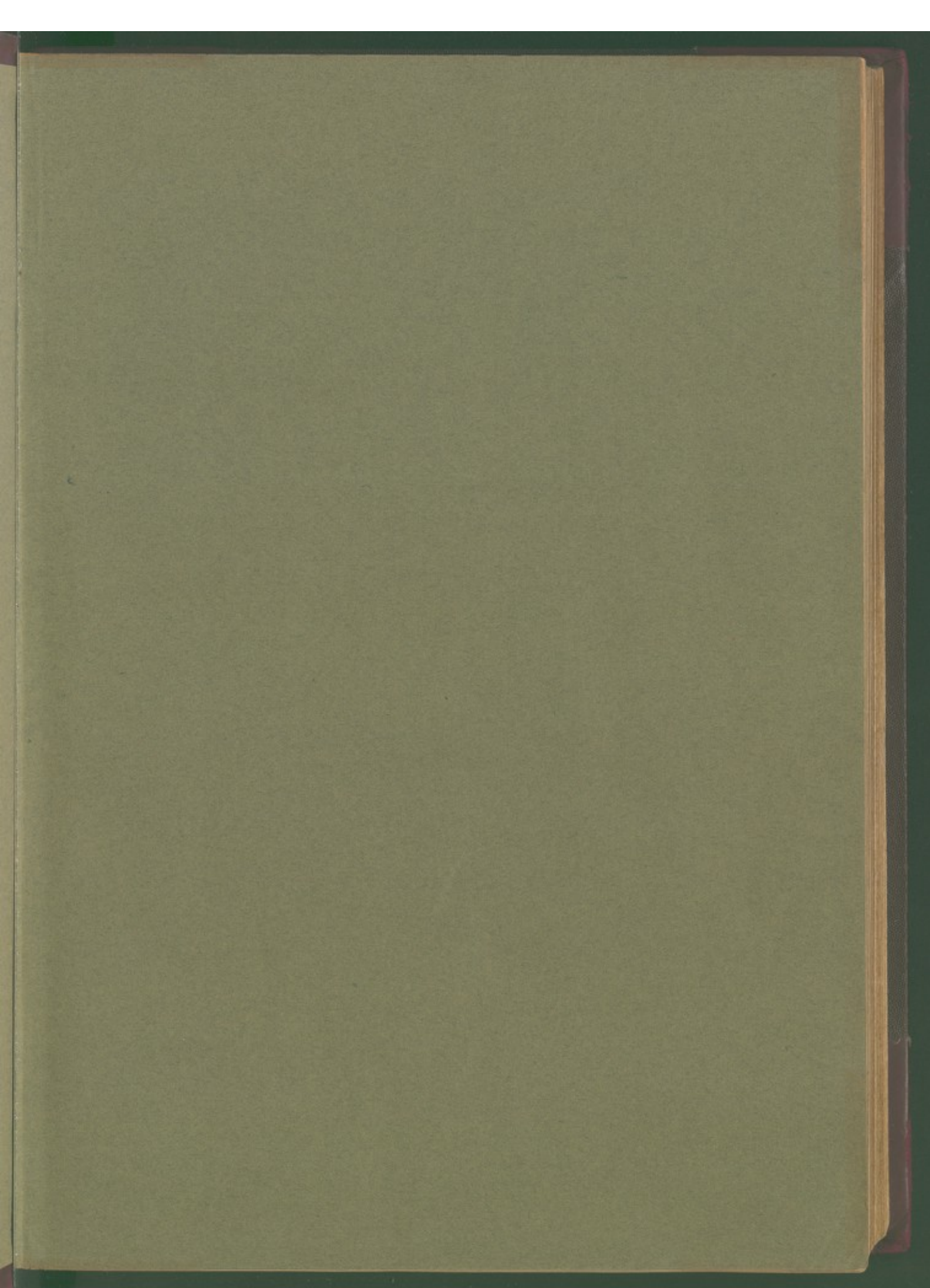
License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

1 Case 5. c. 18.
Ven
c
20

Sylvaticus (Matthaeus)

Liber pandectarum medicinae.

Johann, of Köln & Johann. Manthen.

Venice

10 October, 1480.

Hain * 15198

Proctor 4347.

B.M. V, 237

Oster 193

365
Sally
3/7/6
11/11/10.

99 F. 14.

24748.

1460

[Faint, illegible handwritten text, possibly bleed-through from the reverse side of the page]

1 Case 5. c. 18.
Ven
c
20

Sylvaatensis (Matt)

Liber pane

goha

"

10 October

Hain * 15198

Proctor 4347.

B.M. V, 237

Oster 193

The first English book
Printed by Caxton is dated
1470.

The date of this Liber
Pandectarum by
Matthew Sylvaatensis
is 1480.

1460.

THE FIRST PRINTED BOOK.

Last night Mr. Percy Fitzgerald, F.S.A., delivered a lecture on this subject before the Westminster Association, Great Peter-street. He stated that at this moment there was nothing the world was so full of as books. He calculated that in the kingdom alone there must be from twenty to thirty millions of books, and contrasted with this abundance the time nearly five hundred years ago when there was but a single book in the world. He gave an account of Gutenberg, the first printer, whose real name was Gosenfleisch, and his adventures, and how he was "cast" in an action for breach of promise of marriage brought by a lady named Anna Irongate. This part of the lecture was illustrated with views of the place in Mainz where he was born, of the old original printing office, and of the grand monument in Frankfort to him and his two partners, Fust and Schoeffer. Next came a description of the first printed book—the famous Mazarine Bible, illustrated by pictures of the text, and also by an actual leaf of the original volume, which was handled round and curiously inspected by the audience. This leaf, which was on vellum, was discovered, it seems, pasted into the binding of an old book, and had been secured by an enthusiastic bibliophile who addressed letters to the chief booksellers of Europe. The lecturer then minutely described the volume and its extraordinary perfection, showing that this first attempt was superior to anything that could be turned out by the modern printer. It had everything, even to the water-marks in the paper copies, which were a "bull's head" and a "bunch of grapes." Even the difficulties of printing on vellum, which modern printers shrink from, were surmounted with ease. The lecturer described the exciting scene at Sotheby's auction room ten years ago when the Bible was put up for sale, and when, after an exciting contest between the "Napoleon of Booksellers" and Mr. Ellis, of Bond-street, it was knocked down to the former for close on 4,000*l*. Many interesting pictures were exhibited, such as the oldest known view of the interior of a printing office, date about 1500, with the press, composing desk, &c., much as we have it in small offices. With this was contrasted a view of the Hoe printing press turning out its 20,000 sheets in the hour, together with the linotype and Wicks machines, which were duly explained. The lecturer traced Gutenberg's further career—the actions brought against him by his partners, his expulsion from the firm, and death. He exhibited some fine specimens of the work of these "fathers of printing" from his own collection, notably a volume of "Decretals," dated 1473, also a portion of a Papal Bull, something like a modern poster, and dated 1484. He traced the persistent efforts of the Schoeffer to claim the sole glory of inventing printing—in all their works claiming it for the original Fust and Peter Schoeffer and utterly ignoring the luckless Gutenberg, who died in 1468. The Rev. Peter Galway occupied the chair.

99 F. 14.

24748.

1 Case 5.c. 18.

Van
C
30

Sylvaticus (Matt)

Libri pane

gohan

vi

10 October

Hain * 15198

Proctor 4347.

B.M. V, 237

Oster 193

9 F. 14.

24748.

A.D. 1480.

1
Van
c
80

24748.

Matheus moztus Buxiensis ad reuerendissimū in christo patre ac dñm Dominū Franci-
scum de gonzaga: cardinalem Mantuanum: ac Bononie legatum.

Non te latere arbitror reuerendissime pater: ac domine q̄ necessaria mortalibus exi-
stat medicine cognitio: quam non immerito veteres a dijs immortalibus fuisse re-
pertam sunt opinati. Diuinum namq̄ potius q̄ humanum videtur occultas rerum
proprietates ac varias humani corporis intelligere dispositiones. Diuina deniq̄ ipsius medi-
ci videtur operatio: vel certe diuine operationi simillima. Ab immortali namq̄ deo vitaz acci-
pimus: & hec eadem medici artificio preseruatur. Sanitatem deniq̄ diuino fauore consequi-
mur. & hec eadem medici auxilio comparatur: qua nihil profecto mortalibus gratius: nihil de-
niq̄ videtur optabilius: p̄pterea & ab antiquis: Esculapio: & q̄ plurib⁹ alijs medicis diuinos ho-
nores attributos fuisse constat. Clarum est preterea medicinam ipsam apud principes: & ma-
gnos viros in summo semper precio: summaq̄ veneratione extitisse. Quis enim ignorat Aui-
cennam arabum principem extitisse: Johannem etiam Damascenum regis damasci nepotem
extitisse constat. Anataxerxes persarum rex quanti fecerit Hippocratem: eius epistola declarat
Phalaris quoq̄ licet tyrannus crudelissimus habitus fuerit: hic tamen polydectum eius medi-
cum maximis donis exornauit. Possem in hoc innumerabilia pene exempla in medijs addu-
cere. Sed quid ego externa exempla requiro: nonne semper illustrissimi principes: qui ex go-
zaga domo originem traxerunt: quos & munificentia excellentes: & iusticia prestantes semper ex-
stitisse constat. nōne inquam medicos semper maximi fecerunt: qui non solum medicos summa
liberalitate semper fuerunt p̄secuti: vep̄ & philosophos & quoscūq̄ virtute preclaros. Quocir-
ca reuerendissime pater: cum huius indyte domus splendor ac decus existas: & medicis ipsis p̄-
picus: non dubitavi tue reuerendissime. D. gratum fore: si medicine p̄dictas: quas ob trāscri-
ptorum imperitiā: iam fere perisse animaduertissem: summo studio atque diligentia emen-
darem: & ab integro illas in lucem reducere. Et ego libentius hoc onus suscepi: vt ceteris quo-
q̄ prodesse possem: qui huius scientie amatores existant. In qua quidem re intelligas me eun-
dem fere assumpsisse laborem: quem is qui opus istud edidit. Constat namq̄ opus istud ex di-
uersis antiquoz libris fuisse aggregatum: in quo quidem omnium simplicium naturam: ac
pprietatem reperies: que ad vsum medicine concurrunt: ac omnium nominū declarationem:
quibus medicine auctores vtiuntur: ex quibus aliqua ex greca: & multa ex arabica lingua origi-
nem traxere: que ob ideomatū variā atem obscura apud latinos videbantur. Multa tamen
nomina ab auctore greca nūcupantur: non quia vere existant: sed quoniam in libris grecorum
qui in linguam latinam sunt traducti sic scripta reperiuntur. & de arabicis similiter idem est iu-
dicium. Constat namq̄ non modo apud grecos medicine scientiam floruisse: verum etiā apud
arabes: & apud hebreos fuisse illustratam: & auctores habuisse celeberrimos. Sed hos potissi-
mū pandectarum auctor est imitatus: quoz auctoritate eius dicta comprobant. Ex grecis: vi-
delicet Hippocratem: Dioscoridem: Galienum: Paulum: Alexandrum: Constantinum: ac Jo-
hannem Damascenum Mesue filium. Ex arabicis dō: Rasim: Johannem Serapionis filium
Bulcasim: Auicennam: Auerroem: & alios q̄ plures: quoz dicta in libris predictoz reperiunt
Ex hebreis hi sunt: Isaac: & Rabi moyses. Ex latinis dō hi sunt: videlicet Cornelius celsus: Cas-
sius felix: Plinius: Seruius: & Symon ianuentis. Huius aut̄ auctoris nomē licet sit ambiguū:
ipsum tamen a fidedignis Matheum siluaticum nūcupatū fuisse accepi: sed quisquis fuerit
hunc peritissimū extitisse constat: & ipsum summa diligentia antiquoz libros percurrisse. Quz
itaq̄ hec simplicia totius medicine artis existant fundamenta: veluti elementa quedam horū
noticiam medicis: maxime necessariam esse putavi. Et quoniam reuerendissime pater medicis
semper fautor ac propicius extitisti: tue reuerendissime. D. hoc opus quodammodo renouatum
dedicare volui: cum eidem me plurimū debere sentias: nec quisq̄ mihi hoc munere dignior vi-
deatur q̄ tu: qui huic florentissimo gymnasio presis: ac philosophos p̄sidio tuo foneas: illis
q̄ ppicius existas: felix itaq̄ sit reuerendissima. D. tua: cui me humillime cōmendo.

Liber pandectarum me

dicine: omnia medicine simplicia continet: que ex
oibus antiquorum libris aggregavit erimus artium
et medicine doctor Mattheus siluaticus ad se-
nissimum Sicilie regem Robertum.

Abiam
Alagi
Alakade
Alamkarok
Alamfangilem
Alatim

.i. castoreum
.i. ebur
.i. bakade
.i. cinnamu
.i. sarcocolla
.i. nux muscata

Aron grece: arabice si-
ricatica. latine ve-
ro barba aaron: vel iarus: vel
serpentaria minor vel luf mi-
nor. Aron herba est habens
folia dragontee similia: s; mi-
noraz plana: no varia: habes

virgam duarum palmarum: et colorem purpureum
Cuius semen coloris est crocei: et habet radicem
albam habentem bulbi rotunditatem: similem dra-
gontee: que cruda et cocta maderari potest: quia non
est valde amara folia eius posita in sale maderan-
tur. Est calide et sicce complexionis in primo gradu
virtutis dissoluendi laxandi et extenuandi. Halse.
li. 2. de cibis: circa finem cap. de aaron. est quidem
radix huius plante confimilis comesta ei que rape
Et sedit: et oportet quidem priores ipsius effundere
aqua semel elixatione: deinde in alteram calidam in-
tromittere: ut in caulibus et lenticula dictum est. Et
idem li. vi. de simplicibus pharmacis: cap. aaron.
Aron siue serpentaria minor: hec enim ex terre
stri processit substantia calida: et ideo abster sine virtutis
est: non tamen violenter: sicut dragontea: sed in
calefaciendo et siccando primo gradus s; utriusque: sed
utiliores sunt radices ipsius. Paulus. cap. aaron.
Aron est calide et sicce complexionis in primo gradu
Dosse ad menstrua prouocanda: succus
eius per pessarium inijciat. Contra
inflationes aurium tuberositates aaron cum ipsa
herba bulliant cum vino et oleo compositis: addito cimino
fiat inde emplastrum. Contra emoroides vel ficius

herba ipsa et taphus et barbastus decoquantur in vi-
no vel aqua: et fiat super eis encaustica. Contra frigi-
da apostemata herba ipsa cum tuberositatibus
cum arungia veteri teratur: et in testa calida ponat
et supponat. Contra scrofulas puellas herba ipsa
et squilla cum arungia versum veteri supponatur.
Ad faciem depurandam et cutem sibilandam: ex tu-
berositatibus suis desiccatis fiat pulvis subtilissi-
mus: et conficiat cum aqua rosae et ponat ad solem
donec aqua ex toto consumatur: et ita fiat ter vel
quater vel amplius: et ex pulvere solo vel confecto
cum aqua rosae illiniatur facies. et hec vocat gersa vel
cerusa serpentarie minoris. et sicut potest fieri de ma-
iori. Dial. cap. aaron. Virtus est in semine: radi-
ce: et folijs filijs dragontee: que mixta fimo bubu-
lino et cataplasmatibus adhibita: podagricis me-
detur. radix eius extenuat pingues humores non
mediocriter. vii. ad expellendum thoracis humorem
utilissima est. tota herba extenuatoriam habet vir-
tutem: sed non fortem sicut dragontea: sic tamen calefa-
cit. Radix eius collecta reponitur sicut dragontea et
cidat. **Bal.** de cibis. Est. n. ipsi nutritum
bonum: si aliquis ex pectore et pulmo-
ne aliquid expellere vellet in ipsis collectorum et
grossoz et viscosorum humorum iam comesta.
Bal. de sim. phar. Radices aaron comeste
incidunt incisione temperata humorum
grossicis: quare et excreationibus. que ex thorace sunt
idonee. Dragontea vero ad hoc magis est idonea.

Accara grece anchusa: latine
lacca. Lacca est gummi
arboris: quod defert a partibus ultra ma-
rinis: quo tinguntur panni colore ru-
beo: habet virtutem extenuatoriam: et est ea. et sic. con-
plexionis in **Sera**. li. aggrega. aec. auctori.
tertio gradu. Dial. Eec est guma ar-
boris: que nascitur in terris arabum: et est in ea simile
mirrhe et storaci: et habet virtutem extenuandi. Et idem
auctoritate Hali. Lacca est gummi arboris: que nasci-
tur in arabia que est filius mirrhe: habet odorem bonum
et administrat in fumigis et tingunt ex ea panni ru-
bei coloris: et dicitur tinctura illa karmes. et defert
sicut de armenia: et est calide et sicce complexionis
in tertio gradu. Et idem auctori. Hali. in translatio-
ne albatrich. Lacca est gummi arboris: que na-
scitur in arabia: et est similis mirrhe habens odorem
bonum. Et idem aucto. Ras. Lacca cadit ex celo
super ramos arboris gubera. i. mespili in partibus
syref in insulis maris: et est calid. et sic. complexionis.
Anic libro secundo cap. de lacca. Lacca di-
xerunt quidam de quibus est Paulus.
Est gummata herbe similis mirrhe boni odoris: et
oportet quod administrat cum cautela. Alij vero er-
raverunt et dixerunt quod est karabe: verum lacca in
plerisque est virtutis karabe: et est extenuativa vir-
tute vel **Dosse**. Lacca confert asinam: si
pulvis eius cum ovo sumatur
ieiuno stomacho: et confert splenicis in syru-
po si ponat: et prouocat menstrua: et confortat visus
A z

Serpentaria
minor
Dragon

fm omnem modū administrationis eius: et cōfor-
tat stomachū et aperit opilationē stomachi et epa-
tis et curat icterici. **Sera.** Lacca habet vir-
am ex opilatione. **Sera.** tunc extenuādi pī-
gues: et bibūt de ea spleneticī et asmatici et ofert
Et quādo bibūt cū mellichato, puocat mēstrua:
et abstergit maculas que sunt in oculis absterfi-
one veloci: et curat debilitatē visus qū misceat cū
vino: et fit inde collyrium: et est bona dolori den-
tium: et apperit opilationes: et fortificat viscera: et
tingunt inde panni coloris rubei et apperit opila-
tionē stomachi: et confortat eū: et confert ictericie
Et mod⁹ ablutionis ei⁹ est q⁹ accipit gummi ei⁹
et terit: et projicit super ea aqua calida: in qua bu-
lierit aristologia et squinantum: et mouet cum pi-
stello et dimittit residere et efficitur aqua: deinde
desiccatur in umbra et reponit in vase vitreo: et si
nō clarificat pma. Lacca cōfert tremo-
vice facias secūdo. **Ani.** et cordis: et ofert epa-
ti et confortat stomachum: et confert ictericie: et
hydropisi: et doloribus epatis.

Alech. i. centonica
Alegiro
Alegistros
Alel. i. arbor thuris
Alemazameleantos
Alerai. i. egritudo frigida: et est tiellatio virge in
viris: et oris matricis mulieris accidens in vasis
spermatidis: et mollificatio: et spasmus ipsorum:
et inflatur venter eorum.

Cap. 3.
Herma. ara. gre. assarum: latine
baccara. Et quidaz vo-
cant ipsam nardum agrestē. Herma
habet folia similia bedere: nisi quia sūt fati mino-
ra et rotundiora et non frangibilia: et est hīs
radiculas similes graminī minutas: et nodosas: et
suauit olentes: vt nardus remordentes linguam
cū sufficienti calefactione: iuxta quas est flos eius
cuius color est purpureus: similis in figura flozi
insquiami: et semen continetur in eo vniis simile
Nascit autē in locis vmbrosis et mōtuosis et ma-
xime in italia. Est ca. et sic. complexiōis in tertio
gra. **Dias.** cap. de assaro. Assarum quem
du. multi nardū agrestem appellant
folia habet similia cussio: tenuia et rotunda. florez
inter folia iuxta radicem purpurei coloris in si-
militudine insquiami: semen simile vniis. hz etiaz
radices plurimas tenues et nodosas et geniculo-
sas: similes agresti suaues odore et remordentes
linguā cū sufficienti seruoze: calefactoria enim hz
vim et cum acrimo. **Sera.** li. aggre. cap. aer-
nia relaxātes vires. **Sera.** ma. Herma habz
folia similia folijs cussis: nisi quia sunt minora sa-
tis et rotundiora et nō frangibilia: et habet florez
iuxta radices eius: cui⁹ color est purpureus simi-
lis in figura flozi insquiami: et habet simile carta-
mo: et habet radices multas: in quibus sunt nodi
tortuosi similes graminī: nisi q⁹ sūt subtiliores sa-
is: et habet odore bonū: et nascit i montib⁹ i gb⁹

Anuopparia perfusio sanguis vide
in libro H.
Anuopparia Hemorrhoids vide idem.

sūt multe. **Sal.** sexto sim. phar. cap. de assaro
arbores. Illud quod est innatiū i eo
est radix: et est ca. et sic. complexiōis i tertio gradu
li. secūdo cap. de assaro. Assarū her-
Anic. ba est habes semina plurima: radicū
cuius nodus est tortus: simulant piperi boni odo-
ris mordicās linguā: et habet floz iter folia apud
radicem suam: cuius color est purpureus similis
flozi insquiami: et radix ipsius est magis iuuans
q⁹ aliud quod sit in ipso: et eius virtus est virtus
acori aut est eo fortior. Ex eo melius est: quod est
subtilis odoris. ca. et sic. in tertio gradu: et dicitur
q⁹ eius siccitas est maior caliditate ipsi. **Cassi.** fe-
lix cap. de assaro. Assarū nascit in vmbrosis mon-
tibus: folijs cassilaginis similib⁹: inter que flos iux-
ta radicē purpureus et semen cōtinetur vniis si-
mile: et radicibus plurimis atq⁹ tenuissimis et re-
dolentib⁹ virtutē similem nardo. Plinius cap. de
assaro. Assarum est herba habens radiculas mi-
nutas et nodosas et suauiter olentes: vires calefa-
faciendi et acri. **Jo. mes.** capitu. de assaro
ter relaxandi. Assarū est radix
herbe montane: cui⁹ folia sunt angularia sicut fo-
lia bedere: et flores ei⁹ sicut flores insquiami: et to-
ta planta ei⁹ aromatica mordicās gustum. melior
pars eius plante est radix: et melior radix est q⁹ ē
grossa spissa cuius odor est subtilis: et sapor acu-
tus cū stipiditate modica: est ca. et sic. complexiōis
in tertio gradu. Et dixit est in secundo gdu
gradu. **Dias.** ca. et sic. i. 3. et quasi verius.
Dosse. Assarū in collyrijs subtiliat tūni-
cam oculorum et in syrupis posi-
tum curat ictericiam ex opilatione et egritudines
ex opilatione factas: sicut sunt febres acute: et cu-
rat opilationē epatis et splenis et duriciem eorum
et clarifi. **Dias.** Assarū puocat vinā et me-
cat visus. **Dias.** struat ad totum corpus fa-
cit cū vino et oleo inunctū calefaciēdo: et hydro-
pici et sciaticis pdest. Menstrua etiā deponit: si
ex eo. 3. vj. cum mulla dederis: et ventres purgat
sic ellebor⁹ alb⁹: misceat ex diuers⁹ oleis odoratūis
Sera. qū ponit assarū in musto: ita q⁹ cum
eo buliat: et postea det hydro-pico cō-
fert ei: et similiter curat ictericiam: et confert fe-
antiquis multum. nā aperit opilationes epatis et
splenis: et confert duricie eius et fortificat renes
et vesicam: et sedat dolore membrorum intrinsecorum.
Et qū ponit i collyrijs attenuat tunicam: que di-
citur cornea: et clarificat visum. Plinius. Assarū
puocat vinā et mēstrua: habet vires siles nardo
Anic. Assarum aperit et sedat dolores itri
secos omnes: et pprie eius infusio et
subtiliat et resoluit et calefacit mēbra frigida et
abstergit: et confert sciaticis: et dolori ancharū an-
tiquo: et pprie eius infusio: et cōfert grossitudini
co mee: et opilationi epatis: et duricie ipsius: et
ictericie: et hydropisi infusionis eius tres aurci i
xj. cotillis musti: post duos mēses coler. Et inua-
mentū eius est in febribus valde et duricie sple-
nis: et puocat vinā et confortat vesicā et renes: et

fic soluit sicut elleborus albus in purgatione ven-
tris. Et eius potio sit. vij. aureorū: cum aqua mell'
et in spermate aur. **Jo. mes.** meli⁹ quod ei
gmentum efficit. **Jo. mes.** miscet ad solu-
tionē faciendam: est aqua casei cum spica et aqua
mellis. Et quidā infūdūt aliquid ex eo in musto
et conseruāt in vase per tres menses: et est illud vi-
num medicina ad hydropsim et splenem. Susti-
net autem assarū de decoctione et cōtritione rem-
mediocrem: et elaboratio in cōtritione eius facit
ipsum magis prouocatiuū q̄ solutiuū: et est ex
rebus facientib⁹ vomitū: et educit per ventrē: et ē
puocatiuū vrine: et educit cholera et pblegma: s̄
de eius operatione in pblegmate est manifestius.
Et educit ex anchisiet iuncturis materias: et con-
fert doloribus earū: et pprie infusio ei⁹: et alij mo-
di administrationis ipsius: et ex rebus bonis: i
quibus ē spes inuamentoz ad opilationē epatis
et splenis: et duriciē eoz: et morbos opilationū: sic
est hydropsis et ictericia: et duricies splenis: et p-
prie vinū infusionis eius: quod dixim⁹: et confert
inuamentū magnum febribus opilationū: et febrī-
bus antiquis: et inungit dorsum et spina ex oleo
ipsius cū laudano: et facit sudare: et cōfert opila-
tioni febrium: et prouocat vrinam et in spermate
augmentum facit. Dosis eius infusi potio: est ab
aureis. ij. vsq; ad. 3. iij. et pulueris eius ana. 3. i. vsq;
ad aureos. ij.

Cap. 4.

Viride
248-4

Rasina

Eris erugo gre. ara. zini
ar: vel beas
erugo: latine vero viride eris: vel eris
Dial. cap. eris erugo: alia est rasigia:
go. alia granata: apud aurifossores
alia vermiculosa appellata: ob similitudinem for-
me eius: cuius alia est cōfectibilis: alia fossilis.
fit autem rasigia hoc mō: sūme vas qui sit os eāle
cuz cetero corpore: et adiecto aceto acerrimo: im-
mittas squamā prepurgatā eris cypri: et suspende
in vase: ne aceto tangat: et sic muni ne i aliquo lo-
co spiramē admittat: et post decem dies aperias:
et rade quod adheret lapidi: et quod radit: habe-
to pro erugine eris. Et et alia cōfectō: que sic fit
mitte acetum fortissimū in vas eneum: et cooperi
alio vase eneo: sed melius est vt concuuz vas sit
ad minus equale: et sic muni vt supra: et post dies
decem rade vas ipsū: et collige erugine: que in
vase fuerit. Et est tertia cōfectio: que in hūc mo-
dum fit: fac laminā eneā: et in vase vbi acetum ē
mitte ita vt acetū non tangat: et muni vt superius
et postea collige. Idem etiā facere poteris cuz vi-
nacia accrescere ceperit: submitte laminas vīna-
cie et post dies decē colligens. Sit etiā et de lima-
tura eraminis sic: mitte acetum: et agitat decies
in die: in vase simul missa limatura: et sic exprimi-
tur et colligit. Dicit⁹ etiā q̄ nascitur in metall.
Unū autē genus est cypriace eruginis: quod su-
per eramen inuenit. Aliud quod in speluncis vi-
stillare dicit⁹: quod super eramen est: parū est s̄
bonum: quod distillat album est et nigrū. Adul-
tera⁹ etiā plurimis admixtis. s. pumice: aut mar-

more tonso: aut calcato: sed citius hoc agnosci po-
test: tacto humore duobus digitis cum fricatur.
et si marmor album: aut pumicem habuerit: non
se soluet. si vero calcatū: nigrescit in digitis. Er-
uginis vermiculose genera sunt duo. vnum genus
est quod fodit: alterum vero quod conficitur sic
mitte in mortarium eneum et pistellā eneum: ace-
tum album fortissimū: quasi cotillam dimidiā
et tādiu tere q̄ diu inspisset: postea vero mitte si-
perie rotunde. 3. iij. salis marini optimi: et salis
nitri equale pondus: et tere diebus canicularib⁹
quādiu inspisset: et colorem eruginis faciat: et sic
vermiculos fac. Et si volueris vt limpidū exeat et
lucidum: mitte aceti partem vnam: et olei veteris
partes duas: et omnia supradicta equaliter. Mul-
ti vero accipiunt eruginē rasiciā: et mixto gum-
mi faciunt vermiculos et vendūt: sed inutilis est.
iste cōfectiones eruginis: virtutem habent eris
vsti: sed fortiozem. Omnibus autem melior ē illa
que foditur: secunda que raditur: tertia que con-
ficitur. **Bulcasim:** eben: aben: azer in libro: qui vo-
catur seruitor. Sit multi qui adulterāt ziniar: cū
multis rebus: sicut cum pumice et cum marmore
pistatis. Et sunt qui miscent cum calcanto: et qui
vult cognoscere illud quod ē adulteratū cum pu-
mice vel cum marmore: madefaciat manū suā
in aqua: et ponat super ipsum: quia statim dissol-
uetur. Et sunt qui masticāt ex eo cum dentibus: et
sic percipiunt lapides: et discernitur id quod ē ad-
ulteratum cum vitriolo ponendo ipsum in lami-
na ferrea super ignē: et si cōtinet aliquid vitrioli
quādo erit cōbustum: fiet rubeum. sed illud q̄
non est adulteratum: remanet in suo colore: et ha-
bet figurā. Et melius ex eo in nostris partibus est: q̄
quod magis viride: fortioris odoris: adurens gu-
stum: fortis. **Dosse. Dial.** Omnes
operationis erugies
virtutem habent sipticā: termantica: caliginē
oculorū detergunt: lachrymas prouocāt: cicatri-
ces oculorum attenuant: pascentia vulnera curāt
et sine tumore ea conseruāt. Melle et oleo addito
et cera: cicatrices inducēdo: vulnera sordida sanāt
gutta armoniaci mixta: et facta sicut collyrium fi-
stulas curant: duras cicatrices molliunt: et gingi-
uis putridis: et canceratis vtilissime adhibent: pal-
pebras attenuant: melle mixto et inuncto. Mixta
vero resina: terbenatina: ere vsto: et nitro leprosos
curat: fistulas admixto sale armoniaco medicat.
Grossas quoq; et asperas palpebras cum melle
curat. **Comburi** vero sic: mitte in sartagine mi-
nutas partes eruginis: et pone in carbonibus igne
is quādiu colores cineris faciant: et postea cuz fri-
guerint vtere. Multa vero in cacabum crudū mit-
tunt: et sic comburant. **Bulcasim:** eben: aben: aze-
rin li. qui vocat seruitor: **Comburi** ziniar in hunc
modum: Accipe ziniar: et pone in patella terrea
super ignem: et misce quousq; videas colores ei⁹
immutari: quia vertit ad colorem tucie: et post au-
fer ab igne: et sine tepefcere: et collige et serua et
vtere. Et habeas de ziniar q̄ generat in mincriis

in insula cypri: quod apparet super aliquos lapides in quib⁹ est es: et est qd^o exstillat a spelunca: et id quod ex eo apparet super lapides est parum. verum id quod inuenitur in mineris est maioris quantitat^{is}: et est pulchri coloris: sed non est bonuz propter nimiam quantitatem que admiscetur ei ex lapidibus.

Herona

.i. aerma.

Erugo ferri grece. ara. erugo haïd: latine vero erugo ferri. Ubi sciendū q^o erugo: ferrugo: squama ferri: vel scorzia ferri et ferrum eiusdem virtutis sunt: tamen aliud est erugo: aliud ferrugo: et aliud squama: vel scorzia. nam squama vel scorzia est illud latum vel tenue: quod euolat per concussionem a ferro. Ferrugo est que per excoctionem liquescit a ferro. Erugo est illud quod per antiquitatem oxidatur in ferro: et fit aliquando artificialiter sicut fit erugo eris. Ferruz autem est illud quod remanet quod omnibus est notum. verum omnium istorum virtutes inuenies: si leges lram haïd.

Heron vltum

.i. es vltum

Arab. grece idargios: latine argentum. **Dias** cap. de argento viuo. Argentū viuum quoddam est artificiale quoddam minerale. Artificiale conficitur sic: mittitur minimum: et cinabium in cacabum testium: et ferreo cooperculo munitur argilla et ponitur in foco: et post duas horas aperitur et quod cooperculo inheret: hoc colligitur quia hoc est argentū viuum. Minerale autem inuenitur in mineris metallorum. Argentum viuum seruandum est in plumbis vasis aut vitreis: quia alia vasa comedit et perit. Paulus cap. de argento viuo. Argentū viuum calidum et humidum est in quarto gradu. nam ex effectu cognoscitur q^o sit calidum: quia dissoluit incidendo et penetrat. Almanfor tract. tertio cap. de argento viuo. Argentum viuum quando extinguitur ar^o **Dosse. Sera.** li. aggre. cap. ai dēs ē. **Dosse. Sera.** haïd. Argentum viuum est occidens: quando bibitur sua gravitate: et comedit omne cui obuiat ex membris interioribus: et confert contra nocumēta eius lac sumptū in multa quantitate. argentū viuum quando mortificatur: et miscetur cum oleo ro. occidit pediculos et curat scabiem: quando miscetur cum medicinis valentibus ad hoc. Assiduatio ad fumum eius inducit palsyim et auferit sensum et motū et nocet visui et auditui: et expellit oīa venenosa. et sumētes argentum viuum mortificatum moriuntur ex illa aca passione. et ipsum sublimatum comburit et occidit sicut ignis: et comedit carnē: et destruit fistulas: et occidit mures et quodcūq^{ue} animal: quod supererit.

Dias Virtus argenti vini est hominibus cidialis pondere suo: sciendū do itestina. unde euadere poterit qui hoc biberit lac plurimum bibendo et mouendo se. similiter datur vinū addito absinthio sinapi aut isopo. Paulus contra scabiem: oleo nucis parum calido ad

miscet acetum: deinde lithargyriū et cerusam puluerizatam in quantitate eadem bulliant ad spissitudinem mellis: et refrigeratis impone argentū viuum commiscendo: et vsui referua. Argentum viuum cum axungia gallinaea et cerusa conficitur. ex hoc facies inuncta clarificatur et dealbat. Vel sic: Accipe cerusam oleum ro. et bellicos marinos et adipem gallinaeam resolutā ad ignē et colatum predictis appone: et ultimo argentū viuum mortificatum commisce. Contra pediculos capitis farina lupinorum amarorum decoquat in aceto fortissimo vsq^{ue} ad spissitudinem: et additis. iij. argenti vini extincti fiat imixtio et caput patientis inungatur. Extinguitur autem argentū viuum cum salina: vel conficitur cum cinere et salina. Signum bone extinctionis est: cum alteri potest commisceri.

Albasacos

Alimaco

Alirac

Aliranisa

Aliras

Alisdo

Alispenali

Aliron

.i. virga pastozis

.i. medulla

.i. arbor: granati siluestris

.i. ciclamen

.i. arbor: pirozum siluestrium

.i. sempiterna

.i. spinachia

.i. olina

Arab. grece antimonos: latine vero antimonium. Antimonium est vena terre similis plumbi. verum est q^o antimonium teritur et non funditur: plumbum vero funditur et non teritur: et habet in fracturis suis claritatem quando frangitur. Et illud est melius quod in fracturis non habet aliquid ex terra vel aliqua forde: et ideo ablutum et mundum debet poni in medicinis. est fri. et sic in tertio gradu. **Sera.** li. aggre. cap. ai trnad: vel antimonium est vena terre similis plumbi: et est medicina ocularis quod decernit a metallo: quia antimonium teritur: metallum vero non. similiter metallum funditur: antimonium aduritur. antimonium quanto clarius tanto melius. Et idem auct. Dias. melius ex eo est fortius: et est illud quod frangitur: et habet in fracturis suis claritatem et luminositatem: et quod est interius mundum: et non habet aliquid admixtum ex terra vel forde aliqua. Almanfor tract. tertio cap. de antimonio. Antimonium fri. et sic. est in tertio gradu.

Dosse. ad emoroidas exsiccanduz in iuncta succus pencedani per clystere et postea si sint exterius pone puluerē antimonij desuper. Si sint interius puluis inijciatur cum calamo posita in vesica inflata. puluis eius cum sapone spatarento vel gallico conficiatur: et liciniū in eo intinctum officio fistule inmissum curat. puluis eius in cancro positus comedenti aut carni superflue optima est cura. Contra polipuz magdaleon ex apostolicon formatus: sparso puluere antimonij naribus imittatur: et auferit ipsum collyrium ex puluere antimonij et puluere nuclei mirabolanz clariorum equo potere: addita aqua

Sera.

continued

94

i. plumbum

Cap.7

Baisur ara. grece ⁊ latine spodium. Spodium qdaz dicunt q̄ est ebur combustum. quidā radicem cuiusdam canne vltamarine combustā sed falso: immo spodium s̄m Sera. in aggre. suis cap. abaysir est fuligo que inuenitur in domibus vbi funduntur metalla: que postq̄ ceciderit dicitur spodium: coherens vero tecto dicitur p̄nsiligos. Unde Gali. spodio vsus sum: quia sat̄ habui p̄nsiligos. Nos tamen vtimur pro eo eboze combusto v̄l quod melius est: cinere qui inuenitur super fornaces argentarioz: qui lauatur vt ferrugo. Et idem auc. Gali. in eo est infrigidatio et reperlusio: ⁊ in sapore eius ē amaritudo aliq̄ ⁊ stipticitas.

et propter hoc desiccatur. Et ita declaratum est: quod in eo est
virtus composita: sicut in rosis: et non est in eo tamen stipti-
citas quod **Anic.** li. ij. cap. de spodio. spodiuz
tamen in rosis est radix canarum adusta. dicitur
enim quod ipsa adurit propter frictionem suam extremi-
tatum: cum vetus eis preflat. fri. est in secundo: hic. i. tertio:
et ipsa est stipticitas: et est pars resolutiva: et est in frigi-
datione plurima: et ipsi resolutio est propter amari-
tudinem paucam in ipsa. ex resolutione igitur ei et stipti-
citate fit ipsi exsiccatio fortis: et est composita virtus
tamen sicut rosa. Paul. cap. de spodio. Spodium est fri.
et sic. complexionis: et ponitur in syrups ad refrigerandum
Dosse. Pulvis ei cum succo plantaginis
datur contra dysenteriam et emoptocam
passionem. Si fluxus sanguinis narium pulvis ei narium
impositus sanatur. **Sera.** auct. Dial. Spodium confert
guineam sistit. **Sera.** apertum calidis oculorum
et confert inflammationem cholerae et confortat stomachum. et con-
fert ulceribus oris: et est bonum cholerae et syncopi et
bothor: quod fuit in ore infantium. Et idem auct. Alcanisi.
Spodium est bonum cardiace et strigit ventrem. Et idem
auct. Ras. Spodium confert ulceribus oris et inflammationem
nisi cholerae. et confortat stomachum. et confert syncopi: quod
datur in potu ex eo: et cardiace calidum: et bothor oris
infantis. **Anic.** Spodium confert alcole et melacolie
tamen. **Anic.** puenienti ex solitudine. et confert
apertum oculi ca. et confortat cor: et confert tremori cor-
dis: et syncopi facit ex effusione cholerae ad stoma-
chum bibulum et linum. et confert timori de peritis et de
futuris. et confert tussi et inflammationem stomachi et de-
bilitati ei: et prohibet effusionem cholerae ad ipsum: et con-
fert turbationi. et prohibet solutionem cholericam. et
confert febribus antiquis.

Abballarosa	i. semine maderagoze
Abcause	i. arbor sebesten
Abdamissimen	i. carpobalsamum
Abbarhar	i. fructus iuniperi
Abnani	i. abanix: et est marubium
Abvanisa est quodam gen	o dactili longi et magni
Abstantia	i. gradus
Abzeben. i. oleum de ben: et est oleum muscellinum	
Abebene. i. nux muscaca	Abbebi. i. boni odoris
Abbedengus	i. toma solis
Anebel. i. fructus iuniperi	Abelli. i. saumina
Abelofon. i. carpobalsamum	Abetelet. i. mirtus
Abellafasaget. i. citonia.	Abelcara. i. cucurbita
Abelcarafis. i. semen apij	Abel. i. actis
Abelsamia. i. granum idici	Abelal. i. bedera
Abeldemen	i. flos vlini.
Abelchadealchar	i. bacce lauri
Abelsenebarfiar	i. granum pini
Abelatrone	i. grana citri
Abeldras	i. grana stafilagrie
Abeltul	i. cartamus
Abetengi. i. semine cuiusdam herbe alexandrine qua	caremus.
Abesti	Abestus. i. calx
Abestos. i. gemma coloris ferri: et est vocata lapis	abestari.
Abetronigi. i. basilicon cum latis folijs	

Abellador. i. ana cardii
Abcer. i. cera
Abel. ara. grece brachi: latine
sauina. sauina est arbor.
cuius folia sunt similia folijs tamarisci: et
magis spinosa: hinc bonum odorem: et ar-
bor ista crescit magis in latum quam in longum. est ca. et sic.
complexionis. **Sera.** li. aggreg. capit. abbel. Ab
in 3. gradu. **Sera.** bel sunt ei due species. Una
cuius folia sunt filia folijs cipressi: et magis sunt spino-
sa quam alia: hinc bonum odorem: et arbor huius est fortis et
crescit magis in amplum quam in longum: et fructus ei sicut
zaror: p. q. l. l. habilbalach. Et quidem vult folijs ei
p. fumigio. Si alteri species folia sunt filia folijs ta-
marisci: et sapor ei sicut sapor cipressi. bec latine
vocat sauina: cuius substantia est subtilis: et i odore ei
est aromaticitas: et calefacit et desiccatur in 3. gradu
Ani. li. ij. cap. abbel. Abbel est fructus arboris
filis iuniperi: facit sicut zaror: sed tamen ve-
hemens est niger boni odoris et acuti saporis: et ista
arbor est prima species sauine: et posita p. Sera. Bal.
vi. sim. phar. cap. de sauina. Brachi siue sauina
est siccabitur fortis est tres saporibus: quos in gustando
monstrat equaliter cipressi iniquitatem est acrior eo: et ut
vitiis dicat quod aromatica. huius ergo et ipsi alit
particeps: et videlicet acris stiptica complexionis ca.
Abdunc autem in amaritudine et stipticitate debili est
quod cipressus. quantum enim superat cipressus acredine: tanto
diminuit in stipticitate: quod p. q. calidum est cipressus: et ideo
magis diaforeticum. igitur solidare quidem non propter stipti-
citate robur et caliditatem. in tantum enim ambobus his
participat: ut ita testium et inflationum existat. putrefa-
ctionibus vero confert sicut cipressus. ponatur autem hoc
pharmacum in tertia abstinentia: sed calefacit et siccare
enim iter ea: quod maxime. **Dosse.** Contra te-
stis subtilium partium. **Dosse.** nasimone
de frigida causa: fiat decoctio ei in aceto et vino: et su-
mum patiens recipiat. herba ipsa narium cathaplasma
ta valet contra frigidum rheuma. ponitur et in vnguentis
tritum contra scabiem saniosam. Vinum decoctionis ei valde
dolori stomachi et intestinum: et est stranguria et di-
suriam: sed cathaplasmata valet contra dolori illiaci. est
etiam diaforeticum et diureticum fomētum ex aqua decocti-
onis ei vel vino. est enim sauina ex speciebus iuniperi:
ut appetit in lra. **Sera.** auct. Bal. virtus ei est que
hablibalach. **Sera.** dissolvit et abstergit pu-
tredinem vlcum putridorum malorum corrodentium anti-
quam. et ipsa filtrum mundificat vlcera melacolica sordida
quoniam ponitur cum melle et auferit herisipillam. et propter cantem
sue subtilitatis puocat menstrua plene omnia alia medica-
menta. et facit mingere sanguinem. et iter facit fetui vinetis
et expellit mortuum. et igitur in vnguentis odoriferis
et ponitur p. amonio vel cinnamomo: duplici potest
ei. Et ita auct. Dial. Solia abap species prohibet di-
lationem vlcum corrodentium: et sedat apostemata cor-
rosiva. Et quoniam fit emplastrum cum eis auferit linorem cu-
tis et sordiditatem ei quod accidit propter supfluitates corpo-
rum. et auferit escaram ignis: quoniam bibit facit extirpare san-
guinem cum vrina et expellit setum. et quoniam nascale fit ex
ea facit h. et igitur in pfectioibus vnguentorum calidorum

Abneleicē. i. lumen Abrenging. i. lignū aloes
 Abrendinarij afrangens: sūt dū medicie inde
 Abrengi i. se rapinum
 Abreng. i. semē cuiusdā herbe eiusdem nominis
 Abscecella. i. agrimonia Abian. i. pēta. i. cūlus
 Abchios i. barba ionis
 Abdios sine tigus idem quod supra
 Abliopinatos i. hūtes alopiam
 Abzicha est qōdā genus hydie. i. vas aque
 Abziton. i. sgtinos: z ē balaustia Cap. 9.

Abinthium

ara. faricō. Abinthium qōdaz dī ab
 finthiū dulce: z est anetū. quoddaz ab
 finthium marinū: z ē sticados citrinū. z qōdaz ē
 qō dī cretense: vel nabati: vel pōticū qō oīz in se
 ptētrionali parte. vel capadociū: vel romanū: z
 illud ē abfinthiū cōe q̄ vīmur. Et ex eo meli⁹ est
 qō remotū ē ab odore maris: z qō oīz i terris li
 beris: z qō habet folia alba z lenia z plana. Aspe
 rū vero est malū: z meli⁹ tps collectōis ei⁹ ē ver:
 z floz ei⁹ pncipiū estatis. hz enī abfinthium duas
 virtutes h̄as. laxatiuā z stricitiuā. stricitiuā
 ex grossicie substātie z pōticitate. Laxatiuā ex ca
 liditate z amaritudine. amara enī z pōtica grossiaz
 dicūt h̄re substātiā: q̄re si recipit iteri⁹ materia
 existēte opacta: eandē grossicie sua opactiozē red
 dit: z caliditate sua alios humores dissoluit: z sic
 h̄ia opat: q̄re nō est dāda nisi mā existēte digesta

Sera.

i. aggere. suis cap. de abfinthio. Abfin
 thiū ē cuscute romanū. Et alij dicunt
 q̄ ē sceba romanū: z ē spēs ei⁹: z spēs ei⁹ sūt tres
 Una ē q̄ noīat noīe generali: z ē abfinthiū in ve
 ritate. Et ē ex eo cretense: z ē meli⁹: z illud ē abfin
 thiū pōticū. Et ē alia spēs q̄ noīat faricon. Et ē
 alia: q̄ noīat sandanicū: sūt ex hominibus: q̄ no
 mināt sceba z faricon abfinthiū: z nascit i monti
 bus regionis: q̄ dicūt chirochia: z i locis q̄ dicūt
 bosir: z in regione babylonie. z est herba subtilis
 folijs filis herbe q̄ dicūt abrotanū: plena semine:
 sapor ei⁹ vergit ad amaritudinē nociuā: grauis
 odoris: z q̄n aīalia comedūt ipam: maxie i chiro
 chia ipinguat. vñ sapor ei⁹ ē salis cū amaritudi
 ne z stipticitate pauca: z ē calidior abfinthio z de
 bilior abrotano: z ē mala stomacho. Et sceba sīta
 tur abfinthio in figurā z sapore. z differētia inter
 ea est q̄ nō est stipticū: sicut abfinthiū: z q̄ calefa
 cit plus eo: z amaritudo ei⁹ pl⁹ ē cū pauca falfedi
 ne: z illud ē abfinthiū citrinū: qō latine vocat stī
 cados citrinū: p quo lege lram ascuehodos. Et ē
 spēs abfinthij tertia: q̄ nascit i regione dicta galli
 cia: q̄ ē corā loco q̄ dicūt cal. z noīant ipm icole il
 lius loci sandonicū: z traxit hoc nomen a loco dī
 cto sindonis: z ē filis abfinthio: z hz multū semē
 et vergit sapor ei⁹ ad amaritudinē hec i lingua
 nra vocat **Bal.** octauo li. de sim. phar. capi.
 centonica. Sceba. Sceba filis est abfin
 thio scōm spēm z scōm gustū: tñ differūt in gustu
 z virtute. In gustu quidē in eo q̄ stipticat magis
 calefacit z amaricat cū quadā falfedine. In virtutē

te vero in eo q̄ cōmēsuratū ē magis abfinthio. in
 terfici lūbricos extrorsus appositū: z itra corpus
 assumptū. z quidē calefacere in secūdo gradu in
 tenle ponēdū est id: siccare vero in tertio gradu.
 Et idē sexto li. de sim. phar. cap. de abfinthio. Ab
 finthiū stipticū est z amaz z acrem simul saporē
 habet: calefaciēs sūt abstergēs z cōfortās z siccās
 z iō cōsistēs cholericos humores i vtre p seces
 sum educit: necnō p vinas euacuat: maxie autem
 purgat p vinas qō i venis ē cholericū. ppter hec
 at eadē pblegmate i vtre pto idigestio: p pina
 tū nil pdest: sic ēt si i thozace vlt pulmone fuerit.
 nā stiptica q̄ i eo vlt fortior ē q̄ amara. In eo at
 q̄ cuiusdā acredinis pticeps ē: plurimū mensura
 calidū q̄ frigidū ē. Si vero op⁹ sit vlt pphēdēdo
 cōplexionē ei⁹ hz pmas distigūe virtutes: cū vīsi
 miliū sit ptiū: sic ca. qdē hz pma abfinthiū dicemus
 ipm ē: siccū vō hz tertiū. succ⁹ vero ei⁹ multū cali
 dior ē herba. Et idē. xi. d. i. ge. sa. spēs abfinthij oēs
 nāliter sūt ex duab⁹ q̄litatib⁹ z duab⁹ virtutib⁹ hz
 hunc **Hippo.** vi. epidimiaz. Sapor ab
 finthij ē stiptic⁹ amar⁹ z
 acut⁹. stipticitas ei⁹ ē fortior sua amaritudine. ē ca.
 i pmo **Jo. mel.** cap. de abfinthio. Abfin
 thiū multiplex ē. hz qō q̄
 rim⁹ ē abfinthiū romanū: z meli⁹ ex eo ē qō ē re
 motū ab odore maris: z qō oīz i terris liberis: z
 qō hz folia alba: lenia z plana. aspey vero ē malū
 ē ca. i pmo gdu: sic. i. z. Est autē ppositū ex substā
 tia ca. dāte amaritudinē sibi: z faciēte illud aperi
 tiū opilationū z solutiū nature: et ex substantia
 terrea stiptica p quā acgrit⁹ ei⁹ vlt sit mēbroz con
 fortatiū: z ptiū lazaz aggregatiū. hz stipticitas
 pl⁹ ē amaritudine sua: z adhuc pl⁹ i eo qō exsicca
 tiū ē. hz substātia calida magis ē i superficie domi
 nans: ppter qō pma sua opatio: q̄ obuiat corpi sūt
 vestigia caliditatis q̄ sciūti: z secunda sua opera
 tio sūt vestigia ex substātia stiptica pdeūtia ipri
 mere: z nō ē i eo nocumētū apparēs. succ⁹ tñ eius
 nocet stomacho: ppter bauracitatē suā: z ē debilis
 solonis: z ex reb⁹ adiūgēdis melioratib⁹ illō: ē ro
 sa. z ex vigoratib⁹ opationē ei⁹ ē fum⁹ terre: z aq̄
 casei: z spica addit ei bonitates notas: z passule
 enucleate emēdāt pditiones ei⁹. Mod⁹ opationis
 succi ei⁹: expme succi ipsi⁹ quātitatē quā volueris
 z ppe i medio veris: z purifica illū hz modos no
 tos: z fac siccare i sole: vlt cinē calido i vase vitreo
 sic siccāt aloes. Alq̄ at sublimatōis ei⁹ sit sic sit aq̄
 ro. z similia: que sunt in vasis sublimationum.
 Abfinthiū autē sustinet de decoctōe mediocrē rē

Dosse.

Cōtra lūbricos succus abfin
 thij cū puluē betonice vel centau
 ree: vel psicarie vel nucleoz psicorū succo vel
 suoz folioz def. Cōtra suffocationē ex fungis: de
 tur succus abfinthij cū aceto z cū puluere dīpta
 mi. Cōtra ebrietatē def succus eius cū melle. Cō
 tra vermes aurīū distillet succus ei⁹ in aure. suc
 cus eius potat⁹ vīsi clarificat. ipositus ruborē z
 pannū aufert. Abfinthiū libros z pannos a muri
 bus z tincis tutos reddit. Cōtra linorē z doloz

mēbroz ex pēuſſōie ex ſucco abſinthij cuz puluē
cymini et melle fiat eplaſtrū. Cōtra duriciē sple
nis abſinthiū coctū in oleo cataplaſmet: vel inun
guat ex vnguento facto de eius ſucco et aceto ar
moniaco et cera et oleo. Cōtra opilationē ſplenis
deſ ſuccus ei⁹ cū puluere coſti. Itē valet opila
tionē epatis de frigida cū ad mēſtrua puocanda
fiat ſuppoſitoriū ex abſinthio et artemeſia coctū
in oleo. **Jo. meſ.** Abſinthiū eduē cholera
nucis. **Jo. meſ.** a ſtomacho et inteſtinis et

epate: et extendit operatio eius ad venas et mūdi
ficat eas ab humore cholericō et aquoſo: et iterdū
ducit iplū p vias vrine: et pſeruat abſinthiū a pu
treſactione: et pprie potus iſuſionis iplius in vino
decoctionis ſingulis diebus circiter. 3. i. aut. ij. vel
aque ſublimationis ei⁹. et phibet pannos a tinea
et vermibus. et cōficiť cū oleo et inungit cū eo cor
pus: et phibet cimices approximari ad iplū. Et qñ
aqua ei⁹ cōmiſcet cū encauſtro ſcriptoz: phibet
libros a corroſione muriū. et ſfert abſinthiū iuuā
mentum magnū cōntritioni et cōcuſſioni mēbroz
et pprie cū melle aut vino et pauco cymino. et oleū
ex eo factū cōfert dolori auris: et tinnitui: et ſurdi
tati. et colluit os cū aceto decoctōis eius et cortici
citri: et cōfert ſetori eius. Succus aſit eius cum nu
cleis perſici: et interficit vermes in aure. Et abſin
thiū coroborat ſtomachū et epar: et excitat appe
titum mortuū. opilatōes aperit: morbos opilatio
num curat: ſic ē ictericia et hydropiſis. et vermes i
terficiť et educit. pprie eplaſtrū in hūc modū
Abſinthij. 3. ij. enſorbiij. 3. i. cornu cerui aduſti. 3.
3. mellis quātū ſufficit. Conſert et abſinthiū iuuā
mētum magnū febrīb⁹ lōgi tpiē. et ſe. opilationū.
Doſis ipl⁹ decocti aut inſuſi potio eſt a. 3. v. vſq
ad. vij. pſlueris eius a. 3. ij. vſq ad tres.
Abſinthium dulce .i. anetum
Abſinthium marinum .i. ſticados
Abſinthium cretenſe. i. quod oritur in inſula cre
te: et illud eſt abſinthium commune
Abſinthiū ponticum idem quod ſupra
Abſiſtingar. i. ſiſtingar Abſibios. i. barba iouis
Abſoanife. i. ſoldanella Abſoanifa. i. aſhel
Abſogeharan. i. armoniacū Abſozeg idē qd ſup
Abſoſefas. i. ſcarabeus omnibus notus
Abſhobo. i. lac acetofum: de q extractū ē butirū
Abſhonſol .i. ſquilla

Cap. x.

Abrotanum grece et atine
ara. vero beſū
Abrotani due ſunt ſpēs. nam ex eo eſt
maſcul⁹ et femina. femine frutex ē cū folijs albis
diuiſis et minutis: hñs flores croceos et i eſtate na
ſcētes et hñt grauē odorē: et ē amariffimi ſaporis:
et talis ſpēs nro ideomate vocat tanacetū. Maſcu
li frutex ē ſarmētōſa: hñs minutū ſemen: ſicut ab
ſinthiū: ſlos ei⁹ ē ſicut ſlos pucide naſcitur de eo
multum in ter. **Sera.** li. aggre. ca. beſū. Sāt
ris mariūmia. ei⁹ due ſpēs. Una dī
maſcul⁹ et alia femina: ſz femina eſt fere ſicut ma
ſculus: et differūt i hoc q ipa ē plāta ſilis arbuſto

hñs folia alba: et plena folijs que ſūt ſup ramos
eius ſciſſa parua ſciſſura ſicut folia ſaricon: et in
ſūmitate eius eſt ē ſlos ad rotūditatē tendēs au
rei coloris apparēs in eſtate: et hz odorē bonū cū
pauca grauedine amari ſaporis. Maſculus vero
h3 ramos lignoſos aliquātulū et ſubtiles: et ē hñs
ſemina parua: ſi **Diaſ.** capitu. de abrotano.
cut abſinthium **Diaſ.** Abrotanū qd multi
eracleā dicūt: aut gliciaconon: et ē femina: et ei⁹ fru
tex ē cū albis folijs et minut⁹ et diuiſis: ſicut eriſio
circa ipa: flores habēs auroſas et in eſtate naſcen
tes: et ipſa eſt odorata cū aliq grauedine: guſtum
h3 amariffimū: tale enī eſt ſiculū abrotanum. Eſt
etiā aliud gen⁹: qd maſculū dicūt hñs fruticē ſar
mētōſa: ſemē hñs minutū ſic abſinthiū: mltū na
ſcit in capadocia: et i ceteris regionib⁹ et i ciuitate
ri **Sal.** vi. ſim. phar. cap. i. Abrotanū ex eo
pia. ē maſcul⁹ et femina et ipſi ſubſtātia ē
terrea quā ſubtiliauit calor: et ſapor ei⁹ ē amarus:
et ē in eo paz ſtipicitatis: et ē ca. in tertio gradu: et
ſic. in ſecundo: et calidi⁹ abſinthio et min⁹ ſtipiciū
et acerbi⁹: et cū qdā ſalſedine: ppť qd cacoſtoma
ticū ē: ſed abſinthiū euſtomaticū ē pcipue pōticū
Anic. li. ij. cap. de abrotano. Abrotanū ē ca.
et in ipſo ſunt ter **Doſſe.** Si ex abrota
reitas et ſubtiliatio **Doſſe.** no fiat cinis: et
ex eo facto lixiuio: caput laueť: curat allopiciam
hoc operat ſiť ipa herba in lixiuio bulita. ſemē
ei⁹ in aq bulitū curat aſma et pectoris aſtrictionē
abrotani fumigiū ſerpētes excludit. Succ⁹ ei⁹ bi
bit⁹ valet et venenū repiliū. Encauſma ex aq ebu
litionis iplius factū puocat menſtrua. ipa herba
cū oleo veteri trita et puncta frigora tipica febrū
cu **Sal.** Abrotani folia et flores vlcēz mū
rat. **Sal.** diſicafina apparēt et exacerbatina:
gneriā quotquot ſm pidos occupāt: ſi etiā ſuper
fricaueris añ iuaſione min⁹ rigeāt. q añ iūbā
cos occidat decēs ē: eo q ipm ſit amay. Et elixū
cū malo citonio: vel pane appoſitū ſanat iſlatōes
oculor. et cōfert puſtul⁹ cruda ipſa herba et elixa.
Abrotanū vſtū ca. et ſic. ē virtut⁹ pl⁹ q cucurbita
ſicca vſta. iō iſta vlcēz hñdis puenit ſine iſlam
matione: et maxie ei⁹ q ppuccio pudēdi exigē cer
niť. Abrotani vero cinis mordax oib⁹ vlcēz ē
et iō ad allopicias ſfert cuz oleo veteri. ſ. anetino
aut ſiſamino. ē enī ſubtiliū parū mordicatiū et
cali **Diaſ.** Semē abrotani elixū et aqua: aut
dū. **Diaſ.** crudū inſuſū i aq: ortomicio me
det aquaſſionib⁹: pleuretiſis: et palyiciis. cū betoni
ca et adito data: et ſciaticis: et diſſurie ſingularē pſi
diū ē. Itē mēſtrua puocat cū oleo trita et puncta
frigora tipica. phibet. et fumigio ſuo ſerpētes de
domib⁹ excludit. et bibitiū morſib⁹ ſerpētū et vene
nis medicat. tumorē oculor. elixū cū pane appo
ſitū curat. puſtulas corpis ut cataplaſma adhibiti
deſgit. amaritudie ſua lūbricoſ excludit et occidit
Anic. Abrotanum aduſtum conſert allopi
cie: pprie cū alkerua: aut oleo de ra
fano. Et abrotanū conſert ad hoc: vt naſcat bar

ba que tarde est natiuitatis: quando coquitur cum quibusdam oleis: ppter suam apertione: et pstri- git sanguines gingiue: et resoluunt apostemata pble- gmatica. Et quando decoquitur cum citonij: cōfert apostematibus difficilis resolutionis: et non est conueniens recensibus vulnerib⁹: imo mordicat ea. et eius decoctio cōfert contusioni lacertorum et sciaticæ antique difficili. Et qñ coquitur cum oleo calefacit caput et remouet frigiditatem eius. et eius decoctio cōfert difficultati anhelitus et decoquitur cum oleo et calefacit stomachū et remouet frigiditatem ei⁹. et abrotanū puocat mēstrua et extrahit fetū: et frangit lapidem vesicæ et renum. et oleum ei⁹ calefactum cōfert coartationi matricis et diffi- cultati vrine. et cōfert rigori qñ comprimendo ex eo cū oleo fit inunctio. et qñ bibit cum vino pferit venenis. et qñ in domibus sternit interficit vermes venenosos. **Abroz** fm **Sera**. li. aggre. cap. abroz est granum paruum punctatum nigredine et albe- dine rotundū: sicut granum mes nullius odoris. **Assertur** de seni: in sapore ipsius est amaritudo cali. est et sic in. **Posse. Sera.** soluit ventrē expellit lumbricos et ascarides. et soluit supfluita- tes pblegmaticas ab intestinis: isto semine carem⁹ in partibus istis.

Albuc i. isopus
Albugelisse fm **Aluc**. ij. cañ. i. lactuca asini: vel di- citur sumarem et zurarem. **Al Dias**. dicitur anchu- sa: et est secunda spes eius. i. lactuca asini.
Albulos. i. pellicula que iter corticem et fructum glādis vel castaneæ est
Albumera. i. siringa **Abundacati**. i. auellana
Alburabil est quedam confectio que de linicum lana fit: que non est in usu.
Albuse i. auellana affata
Albugul. i. iuniperus **Albul** idē quod supra
Albmucaisif. i. forma que apparet i modū epatis
Albnus. i. clemus arbor cuius lignum interius est nigrum exterius subalbum.
Albnuden. i. herba cui⁹ gūmi est assa fetida
Albungi est quoddam granum laxatiuum: et est species catarmi

Albrucati i. auellana
Albes est quedam species cassie lignee
Albes est flos cuiusdam herbe: que ara. dicitur gu- zen: et eo arabes vtuntur in balneis. odor eius est sic odor thymi: apparet vt sticados arabic⁹. hāc herbam thymen multotiens vidi. **Cap. xi.**

Acacia grece et latine sed ara. al- tati. **Acacia** fm quosdaz
est succus prunellorum imaturozū q̄ latine vocat atrinee s; falso: q; vt ait **Sera**. li. aggre. acacia fit ex fructu cuiusdam spi- nose arboris gummi arabici: que nominatur am- gaillem: sicut apparet in littera gummi arabicum
Ani. li. ij. cap. de acacia: dicit q; est succus al- tarti. hoc autem carentes facim⁹ de suc- co prunello
Dias cap. de acacia fructus est rum: vt sup

xime in egypto nascit. hic fructus velut olina pre- mitur et succus in sole siccat. Est ergo optima q̄ est leuis et submissa cui⁹ suauitate odoris: in bacida et gustu valde sliptica. hec enim maxime de ima- turo fructu premititur: nam nigra est de maturo fructu. omnis autem stringit et desiccatur nimis: et i- frigidat abundanter. frigida est in secundo gra- du: sic. est in tertio. Succus ei⁹ collyrijs miscetur **Bumay** in li. de tyriaca acacia terminus eius est q; ē fortissime **Bal**. vi. sim. phar. capi. d e aca- slipticatis. **Alcacie** et ipsuz qdez folium est acerbum et fructus et succus: qui quidē et lotus debilioz simul et minus mordicatus effi- tur: quādam acredinem in lotura abiciens. Si ve- ro et subungat alicui membro sano: statim illō sic- cius et ardius ostendit. Et caliditatis quidem sen- sum nunquā fert: frigiditatem vero non valde ve- bementer habet. palam ergo q; frigidum et terre- stre est pharmacū admixta sibi etiam quadam aquosa substantia. putabit autem nec subtiliū par- tium esse: sed habere quasdam partes disperfas subtilium partiu: caliditate in lotura decedente ponatur autem et huiusmodi tertij quidez grad⁹ siccantiū: secūdi vō ifrigidatiū. postq; fuerit lota

Posse. Dias acacia ignem lacruz extinguit. et permo- nes sanat. prigia oculis tollit. vulneribus et tumo- ribus oculoꝝ mirifice prodest. pfluum mulieris stringit. stericijs subuenit. fluxum ventris bibita et supposita prohibet. capillos inficit. et lota sicut ea- dimla: solet oculorum confectionibus misceri.
Alcacia arsa. i. dura
Alcalifes idē quod sup
Alcalantia
Alcalantes
Alcala est herba proxima violis cum coloris am- plitudine et grauis odoris
Alcaluem. i. durungi
Alcalimia
Alcametren. i. species sambuci siluestris

Cap. iz.
Acanug ara. v. carabuth. grece aristolon: vel fetalogos vel apiston: vel panodracia: latine vō aristologia. **Aristologie** due sunt species. i. longa et rotunda. Rotunda vero habet folia similia be- dere mollia et lenia: et habet ramulos lōgos egre- dientes ab vna radice: et florem album habens in- tus ruberū fetidi odoris: et habet radicē rotundaz. sed longa habet folia lōgiora q̄ rotūda: et virgas subtiles longas ad mēsurā palmi: flos ei⁹ est colo- ris purpurei: et odoris fetidi: et bz radices longas ambe ca. sūt i pmo gradu: sic. in secūdo. qdam dī- cunt q; sunt sic. in tertio. Rotunda magis cōpetit medicie: magi vero q̄ radix folia. Radix colligi- tur in hyeme ante productionem florum. habet autem virtutem dissoluendi: consumendi et expel- lendi venenum. possunt autem per biennium ser- uari. **Sera**. i. li. aggre. suis cap. acanug. sūt eius due species: masculus et

femina: et longa est masculus: et rotunda femina.
Rotunda vero duas habet species. Una habet fo-
lia similia cissos: quasi rotunda odorifera mollia
et lenia: et habet ramulos oblongos egredientes
ab una radice: et florem hirsutum album interius rube-
um fetidi odoris: et nullius utilitatis: et habet ra-
dicem rotundam similem rape: sed longa habet folia
longiora quam rotunda: et virgas subtiles: longas cir-
citer palmi mensuram. flos eius est coloris purpu-
rei: et odoris fetidi: qui est in sua operatione simi-
lis flori herbe que dicitur actus: et habet radices in
longitudine unius palmi et plus: et in grossitudi-
ne digiti: et quod est inter radices est simile ligno-
bustum: et odor eius est pinguis: et est aristologia lo-
ga. Est et alia species rotunde: que habet virgas
subtiles: super quas sunt multa folia rotunda si-
milia folijs semperuine minoris: et flos eius est si-
milis flori rute: et radix eius est longa subtilis: super
quam est cortex grossus boni odoris: qua apotheca-
rijs utitur in confectionibus unguentorum et electuariorum

Dias. cap. 8. aristologia. Aristologia dicitur
a grecis fetalogos: et apiston cuius
tria sunt genera: rotunda: longa: et clematidis. Ro-
tunda appellatur femina: folia habens pedere simi-
lia odorata cum viscidine: obrotunda et mollia
et lenia tactu: multas habens virgas ex una radi-
ce oblongas: florem album et rotundum: habet in
medio florem croceum: sed est inutilis. radix est
illi rotunda: et odore non iocunda: gustu tamen
barnosa. Longa vero aristologia masculus est:
que et dactylis dicitur: folia habens oblonga: et vir-
gellas tenuas: longitudine duorum palmarum
florem purpureum profert. radix est illi roboris vi-
gitalis: et odoris boni. Illa que dicitur clematidis:
virgas habet tennes et longas: folia rotunda simi-
lia oxidio minoris: et florem similem rute: radices
oblongas et tenuas: corium habent grossum et
odoratum: quam pigmentarij ad confectionem
oleorum miscent: et reliquis medicamentis sic
rotunda

Gal. sexto sim. phar. cap. de aristologia
dam. Aristologia radix utilissima est ad
curas: amara et subacris existens. magis autem
subtilium partium ex eis est que rotunda: et per om-
nia efficacior. Ceterarum vero duarum clematidis
quidem odorifera magis: ut ad pigmenta utantur
pigmentarij illarum: ad curas vero debilior est. lon-
ga vero minus quidem est subtilium partium quam
rotunda: non tamen ipsa inutilis est: immo est ab-
ster sine et calefactivae virtutis: et minus quidem
quam rotunda abstergit et evaporat. calefacit autem
non minus sed forte magis. Unde in quibus opus
est mediocriter abstergere: longa est melior: sicut
in ulcerum incarnationibus et secundinarum peri-
rijs. in quibus vero volumus grossum humorem
fortius subiliare

Anerois li. colliget
rotunda est opus capitu. de
aristologia. Alimbe species. **Dosse.** Contra
ei? ea. sunt sic. i. 2. q. du. asma hu-
midum due partes pulvis aristologie et dimidia
gentiane conficiat cum melle: et tale electuarium

detur. Contra epilepsiam aristologie ro. euforbij
castorei: sulfuris vini fiat decoctio in oleo petro-
leo: vel muscellino: vel saltem communi: et inungatur
spina a collo inferius. Ipse etiam pulvis confectus
in aceto: saniem et scabiem curat. Contra venenarum
et morsum venenatorum animalium detur pulvis
eius cum succo mente vel vino. pulvis eius mor-
tuam carnem corrodit: siue sit in vulnere: siue sit
in fistula: formentum inimum semper profunditates eius
et melle inunctum aspergat pulvere aristologie
et immittat. Ad expellendum fetum: siue vivum: siue
mortuum: coquantur radix in vino et oleo: et fiat fomentum

Dias. moribibus venenatis aut potionibus
venenatis cum vino aristologie ro.
3. i. data medet: et imposita et praestat etiam. Secti-
dinas deponit: aborsum facit bibita cum pipere et
mirrha pessario adhibita. h. simile effectum longa
sicut rotunda: sed rotunda plus asmaticis confert et
stegulationibus: et frigidibus et pleureticis cum aqua
bibita singulariter medet. Infixa corpori evocat
vulneribus sordidicis: et putredinem tollit. alta vulne-
ra replet melle et irifallurici mixta: gingivas et den-
tes a putredine purgat. Virtus est oibus specie-
bus eius calida et fervens. faciunt denique ad putredi-
nes et purgamenta ossium despuenda: et ad frigidas
febres: et solitam in seminis purgationem. puocat
potui data. 3. i. vel cataplasmatibus imposita. Ad
vsum tamen medicinale aptior est rotunda: gustu ama-
ra. nec enim in emplastris missa: cauta vulnera re-
plet. facit et ad viperarum morsum: et ad alia vene-
na extrinsecus posita: et dolore de ventositate pin-
gui et indigesta curat: et adjuvat etiam asmaticos cum
aqua bibita. Epilepticos ex acro humore factos
curat. Ad reuma et spasmoda super omne medica-
menum utilis est. frigore exustos in oleo vel aringia
porcina cocta calefacit. Lacrimomata que in nari-
bus nascuntur cum cypero et dragoea femina cum
melle trita et in naribus semel et iterum vel tertio im-
posita perfecte sanat. In febribus acerrimis aristolo-
gia siccam suffumiga: fugatque demonia et bilario-
re facit infantes suffumigata. Radix eius purgat
fistulas et ad sanitatem perducit et podagricis cum
aqua

Gal. Aristologia dolores qui propter
datur opilationem vel aliquam grossiciem
spiritus indigesti rotunda sanat magis quam longa: et
stimulos educit: et putrefactiones sanat: et sordida
mundificat ulcera: et dentes et gingivas clarificat.
Adjuvat autem asmaticos: et singultantes: et epilepti-
cos: et podagricos cum aqua bibita: sed et rupturis
et conquisitionibus super aliquod aliud pharmacum
idonea est.

Acantum i. semen urticae
Acantis leuce. i. spina alba: et est bedeguar: lege lit-
teram bemedato.
Acantalenki idem quod supra
Acantiterminum: veligna. i. sucaba
Acantium i. urtica nigra marina
Acantis arabica similis est acantis leuce et est sucaba
Acantabaniq. i. spina iudaica: et est sucaba
Acantibociros i. spinosus porcus: qui latine.

vocatur istrice.

Acanthi.i.porcus.

Acanon est quedā argilla sariis desiccata in co-
raseni reperta. et similiter vocatur acanor instru-
mentū factum ex ipa: q̄ distillat aq̄ rosata.

Acanil

.i.carbunculi

Acarlicon est species testiculi canis

Acarta.i.sarcocolla

Acaron.i.lanagallus

Acarpos.i.sine fructu

Acardilon.i.fiseleos

Acarcare

.i.filtrum

Acardelentes

.i.aus cardella,

Cap. 13.

Arabice: grece mycete vel mi-
kite: latine vero fungus.

Sera

lib. aggreg. cap. acar ant.

Sal. Dicitur. **Acar** sūt due speci-
es ei⁹. vna ē apta cibo. cōplexio eorū frī-
alia non: quia occidit. gida et hūida mul-
tū: ppter hoc sūt ppe medicinas mortiferas: et pro-
prie q̄rum s̄stantie admiscetur aliq̄ putrefactio.
Et dixit in li. de dieta. boni ex eis sunt non nocui
et sunt frigidi: et siq̄ vtrū eis nimis generāt humo-
res malos. Et ex eis sūt species male mortifere. et
iā vidi hominem qui passus ē ab eis anxietate anbeli-
tus et coartationē et syncopim et sudorem frigidū
et euasit postq̄ potauit squingebim: in q̄ decoctus
fuerit pulegius et plectum est sup ipm baurach:
et sic euomuit fūgos illos: ex q̄b⁹ gñati fuerūt hu-
mores grossi in stomacho. vñ q̄ fungos comedit:
sibi accidit ex eis colica et suffocatio. Et via tardā
di nocuentū ipoz est dare in potu vinū purum
aut aquā ciceris cū aceto et sale: et decoctione sa-
turegie et origani: et sterus galline cum aceto mi-
xtum et melle: et factū inde loboc. Et fungi qdam
nutriūt nutrimento supfluo: nisi q̄ sūt difficilis di-
gestionis et egrediūtur cum stercore integri sine
imutatione: et nimietas fungoz generat straguriā
Et idē auctoritate Alben Mesuay melius est q̄
fūgi pmo coquant cū piris siccis aut recentib⁹: et
bibat postea vinū purū. et p̄p̄ietas eoz ē q̄ gñant
suffoca. vij. sim. pha. capto mikite. Mi-
tiones.

Sal.

hite id ē fūgi frigidi et humidi

sufficiēter sūt. Unde proprie delictoriosam virtu-
tem attingūt: et maxime quectq̄ nām p̄mixtā ha-
bēt putredinali alicui q̄litati. Et idē li. ij. de cibis
cap. de fungis. fungi bene buliti vel decocti i aqua
veniūt ppe edula apoia: nō tamē sic tantūmodo
vtunt eis homines. preparāt autē et comedūt mul-
tiformiter. p̄belmaticū autē est: qd ex ipsis nutri-
mentū est: et palā q̄ frigidum et humidum: et acci-
dit ex ipsis malus chinus. maxie qdē ergo inno-
cui alijs fūgis sūt boleti. et ego vidi qdam boleto-
rum qui inocuissimi vident: cū plures non bñ de-
coctos comedūt. vnde quedā ex eis vidi afflictum
in ore ventris: et grauatur: et angustiantem: et vir-
respirantem: et spiritu deficientem: et frigidum su-
dantem: et vix saluatum per oblationes sedantiū
grossos humores: quale est oximel per se: et cum
isopo et origano mediocriter decoctis in ipso. Et
enī ille sumpsit et vomuit huiusmodi spumam:

postq̄ vomuit comestos fungos: iam aliquantulū
in p̄belmaticū chinū suffocantē et frigidū et
grossum permutatos. **Almasor** trac. ij. cap. de fū-
gis. Fungi tuberibus valde sunt deteriores: quoz
quidam homines strangulant atq̄ occidunt: qui
autem ex illis boni existunt in corpore viscosus ge-
nerant p̄belma. Et et aliud gen⁹ fungoz: quod
cōmuniter nōiatur tubera: p quibus. l. l. bameb.
Alcasen.i. metu **Alcateruze**.i. podagra lini
Alcatilis.i. species tarfe **Alcato**.i. guttur
Alacie.i. medicina acuta: que non bibitur propt̄
sui acuitatem.

Alcata

.i. arbor thuris

Alcates.i. lapis quidam: circulis nigris et albis va-
riatus: et est lapis gagathes.

Alcatites.i. bozar

Alcaturos.i. stozar

Alcatis.i. sicut cū pedes: et caput agni cū aceto co-
quunt et agelat et nro ideomate vocat gellatina

Alcati

idem quod supra

Alcauem.i. pucida: que grece vocat parendon
et est cotula fetida.

Cap. 14.

Antos grece: vel pederoca:
vel melāphilos: arab.

habe: vel chachita: vel astuded: latine
vo plāta gūmi dragātū. Dragātū ē gū-
mi plante: q̄ vocat habe: cuius triplex ē maneries
scilicet album quod melius: si clarum sit et purū
et est subruissum: et est citrinū. quod aut album ē
i frigidis medicinis poni. et subruissū aut citri-
num in calidis: per quadraginta annos potest ser-
uari: virtutē habet infrigidandi: mūdificandi: hu-
mectandi: et

Dias

capit. acātos. **Alcantos**

aglutinādi. **Dias** nascit i parietibus in lo-
cis lapidosis et humidis: cuius species sunt due.
Una spinosa ac breuis. Alia thyrsofa. vnde dicit
melamphilos: eo q̄ folia nigra habet: veluti pi-
gmētum nigrū: et diuisa sicut erruca longiora et
latiora lactucis: virgas habet duozū cubitoz in
grossitudine digiti et in capite virge ipsius: folia
habet minuta in qua caput est: vt cardus: coloris
hīacynthi: flos ē illi albus: et semē coloris mellini
cū radice muscilaginosā et ruffa et longa gummi
ipsius est dragantū. Et alia agrestis similis colī-
mo: spinosa s̄ bre.

Sera

li. aggreg. capit. habe

habe ē arbor cuius
gūmi est dragantū: cuius radix grossa lignosa: et
vocat dragantum: ex qua apparet res quedā sup
terrā: vnde egrediunt rami eius: et sunt rami seu
virge breues duri: extensi super faciē terre: in qui-
bus sunt folia gratilia: parua plurima: et inter ipa
sunt spine albe equales: dure: que tegunt et occul-
tantur ab ipsis folijs. Dragantū est humiditas: q̄
emanat ex radice ipsa: quādo vulneratur ferro et
tempore sue maturationis apparent: qñ vulnerat
in loco scissure: et radix ipsa vocat arabi chachi-
ta. Et melius ex draganto est clax purū subtile cu-
ius sapor vergit ad dulcedinē: quod ara. vocatur
sichiraitim grece tragātum: latine vero dragantū

Sal.

vij. sim. phar. ca. de dragātō. **Dragātū**

viri⁹ ē ei⁹ p̄ q̄ desiccatur et z̄ glucinat

et tertia est que frangit acuitatem rerum calida
rum et acutiorum: fri. in secundo gradu: humi. i. pmo

Posse. aqua ordeii in qua coctus fuerit dragantū p nocte remouet sitim. Cōtra scissuras oris et labiorum: et palati ulcerationes: vel excoriationes: dissoluat dragantū in aqua ro. et per pannū exprimatur: et cum glutinositate conficiatur puluis amidi: et inungatur petia: et illiniatur lingua vel labiū sepe: et cito curant. Ad faciem de albandam et pannum supfluum remouendū. ponatur dragantum in aqua ro. per noctem: mane ad dito borace: vel cāfora in parua quantitate: et facies frequenter illiniatur. Cōtra siccitatez pectoris aqua ordeii decoctionis dragantū et gummi arabici detur. Ad curandū calidam et siccam tussim: detur aqua decoctionis ordeii et succi liquiricie: in qua dissolutum fuit dragantū p nocte: vnam. Vel aliter: in aqua ro. dissoluatur dragantū per nocte: postea p pannū exprimatur: et cum viscositate ipsius dragantū conficiatur: et fiant pillule quas teneant sub lingua que dissolute transglutiant: valent etiā tussim et siccitatem spiritualiū. **Electuarium** cōfectum ex duabus partibus dragantū: et tertia liquiricie cum syrupo simplici: valet cōtra predictaz tussim. Cōtra dysenteria dissoluatur dragantum in aqua pluuiali: et in eadē decoquat pullus qui de patienti eadē aqua aliquatū tepida. per clystere inijciatur similiter succus plātaginis: in quo p nocte fuerit dissolutū dragantum. Sed attende: quādo dragantū in medicinis ponitur: per se debet teri: quia contritioni resistit. Si enī cum alijs speciebus conteratur: prius in fenum resoluatur alie species: quā dragantum.

Dias. dragantū in puluerem conteratur redactum et cum calida aqua potatū eos qui spasimū patiuntur: vel quibus alique intrinsecus vene crepuerūt similiter sanantur.

Sera. auct. Dias. viri est ei glutinativa sic virtus gummi arabici: et ipsum administratur in cohob oculorum et in medicinis tussis et asperitate canne pulmonis et abscissione vocis et cursus catarri in vulua: quā sit ex eo cōfectio cum melle et ponitur sup linguam et transglutitur quod de ipso dissoluit: aut dat de ipso. 3. i. postquā infunditur in vino cocto dulci: et tunc etiā valet ad dolorem renū et vlcera vesice: quā misceatur ei ex cornu ceruino adusto: et parz aluminis iamenti: prohibet nocumētum moris serpentū. Et idē auct. Albu gerig. Dragantū est frigidum: et est in eo humiditas que laxat ventrē: et confert tussim et vlcerebus oculi: et lippitudinibus eius: et reprimat acuitatē medicinarū laxatarum. Et idē auct. Mesurugie est bonū vlcerebus vesice et asperitati gutturis et lingue. Et idē auct. Abix. est in eo res modice caliditatis et humiditatis: et laxat ventrē: et confert tussim et vlcerebus pulmonis: et glutinat vlcera intestinoz nisi quia addit in solutione: et confert vlcerebus oculi et lippitudini quā infunditur et dissoluit et colorizatur cum aqua eius: aut ponitur in pulueribus et conuenit et misceatur cum medicinis acutis laxatis: quā prohibet nocumētū earū: et prohibet aggrauationē

ipsius medicine supra naturam si deo placuerit. Forma assandi dragantum inuenies in littera gummi arabicum.

Alcharachie	idem quod supra
Alcabel. i. enula	Alcadara. i. viride
Alcaid est gummi arboris grani viridis	
Alcantum. i. incubus	Alchababa. i. camisia
Alchani est quoddam animal: et est anis omnibus nota: et vocatur pica achani	
Alchararich. i. cantarides	Alchal. i. aquila
Alchanagia	i. ambrosia
Alcaltici	i. assa fetida
Alchalimia	i. superfluitas argenti
Alchātina. i. vestis cardata vel simulata	

Capitulum.
Alchafar arabi. grece blaccebi
fancia: latine vngula
aroma. **Sera** li. aggre. cap. achatica: far: est conchyliuz

ex speciebus ostracoz: et est similiter de cochyliis purpureis et reperitur in regionibus indie: et in aquis iuxta quas oritur spica nardi. Odor autem eius aromaticus est: quoniam ipsius animal comedit nardū et ipsa colligunt in tempore estiuo quando aqua desiccatur: et reperitur etiam ex eis in littoribus maris azium. Et color eius est decliuus ad albedinem: et ambe sunt meliores et est pinguis. Sed illa que nascitur in babylonia est subnigri coloris: et minor illa et omnes habent bonū odore. Et quā fumigatur domus cum eis sentitur odor earum sicut castorei.

Sera li. aggre. cap. ostracoz. Blaccebifancia sunt ex vngulis ostracozū: et sunt cooperacula quibus teguntur in foramine suo: et meliores sunt que vergunt ad albedinem et sunt odoriferę: quā odor trahit aliquatū ad odore castorei.

Posse. Sal. cap. ostracoz. Quādo blaccebifancia sumitur cum aceto in potu attenuat splenē: et quā fumigantur cum eis mulieres habentes suffocationē matricis confert eis. et iste fumus excludit secundinam: et quā ex eis fumigatur epilepticus excitat ipsum.

Alchrah	i. scorpio
Alclasi pirastiz: et est pirum siluestre	
Alcrasia	i. intemperantia plexionis
Alcades	i. atralia
Alcratus est nomen cuiusdam lapidis	
Alctago actaginis: est anis optimas habens carnes et abundant ipse inueniuntur. Rhodi. de qua Hieronymus epistola. xv. ad Eustellam de fictis amicis ait: Tu actaginē eructuas: et de comesto anse re gloriaris. Quidā dicunt quod est fasianus. quidā dicunt quod est perdis: sed falso: quoniam Sal. in li. vi namidiar: cap. de eupactis: ponit actaginē et fasianum simul: et sic non sunt idē. similiter non est perdis: quia idē similiter eodē capitulo ponit actaginē et perdicē. sed fm veritate est anis que ab aliquibus vocatur franchilini: et est quedā anis magnitudinis fasiani: sed non habet ita caudam: et habet pennas vario modo coloratas: sicut gallina indie: iter dū tū coloris viridis et celestis: et est lapidior omni aue	

Actalancia .i. cardella auis
Actanafia .i. confectio actanafie quam inuenies
 in antidotario Gal. etiam damalceni. vñ actani
 fia est quedam herba sic vocata: quam inuenies
 in littera artemisia. Unde quando in aliqua re
 cepta ponitur actanafia sine determinatione aliq
 debet poni herba: quia quando debet poni confe
 ctio ponitur cum tali determinatione.
Actrabigi .i. testiculi gallorum: sed falso: immo ē
 fasianus.
Alce .i. thymus
Alcedula potest dici acetosella et verius est omni
 bus nota: parua habens folia et pingua cum sti
 te tenui: grailibus seminibus pleno: et est frigi. et
 sic. complexionis. Alterat caliditatem stoma
 chi et epatis et cordis. excitat appetitum: et ista est
 acetosa minor: vel acetosella. sed acetosa in omni
 bus est melior: et vocatur acetosa maior: ut appa
 ret in littera humad.
Alcedornicum .i. acetosum
Alcedul .i. alleluia
Alcesali .i. semē apij mōtani
Alceses .i. nux romana
Alcegi .i. attramentum
Alceia .i. psilotrum
Alcer .i. arbor quedam sic vocata
Alcerima est quidā piscis sic vocat⁹
Alcerbe .i. galla
Alcedis .i. palea vel purgamentum milij
Alcerodion .i. sine duricie
Alcesum .i. species chrysolcolle
Albeth .i. absinthium
Alcetosa qd est .l. l. humad
Alcetum quid est .l. l. thal
Alceptaculum .i. mensura quantū testa oui capit
Alcheregum .i. citrum
Alchenbaracha .i. pyretrum
Alcheremata .i. apostema: quod cū frāgitur emit
 tit ad modum humiditatis putrefacte.
Alcreta .i. clausura vulue mulieris
Alcreiacutum .i. Alcia .i. rannus
Alcida .i. acetosa
Alcidas .i. veruce: que dicitur ficus: lege litteram
 veruca.
Alcida est nomen proprium loci
Alcinum est illud qd in vna relinquitur
Alcinatum .i. vinacia
Alcieti .i. submissi
Alchinos .i. rhabbanus agrestis
Alctionum .i. bonum ad agēduz
Alcia est quoddam gummi quod inuenitur in ra
 dice camelconte
Alchilea .i. millefolium
Alchirofa .i. karabe
Alchiron .i. palea
Alchium .i. cassella
Alchirochia .i. infusio que fit super aliquod mem
 broz cum aqua calida de alto
Alchiraraba .i. pyretrum
Alchireonata .i. ackeremata
Alchimo .i. hermodacilus

Alchia: vel acheos. i. glucten romanū: et ē mastix
Alchira .i. scrofa
Alchitis .i. sambucus
Alclis .i. vlcus qdā oculi
Algrigarisuz .i. sine gratia et sine remuneratione
Alcrifagia .i. acuta cibaria
Alcrinus .i. tortura
Alcrimilacet .i. acuitas
Alcin .i. git
Alctis .i. spēs volubilis
Alctis terrenus .i. sambucus
Alci .i. ebulus
Acti .i. portulaca agrestis
Actiros .i. miluus auis
Acticum mel fm Dias. est illud quod sub terra i
 uenitur. l. l. mel acticum
Actriplex quid est. l. l. andrafasio
Actriplex agrestis quid est. l. l. ut supia
Actriplex marina qd est. l. l. moloebia albachar
Actriocia .i. constrictio
Alcof .i. cataif
Alcomel .i. Alcoibar .i. coriandz
Alconia .i. lapsana
Alconis patramos .i. iaculus serpens
Alconeicos .i. rasura eris
Alcomitum .i. strangulator adib vel leopardi
Alcopon .i. cibis indigestus
Alcopon .i. malua terratica
Alcopon .i. mitigatum: ab a quod est sine et co
 pos quod est labor: inde miracopon. i. mire miti
 gatium: sicut est medicamen remonens dolorez
Alcous quid est. l. l. glaspattella
Alcoran .i. iaculus serpens
Alcoreas .i. malua
Alcora .i. nibera capitis: et sūt fursura capitis. Un
Dias cap. de fici: dicit q acoza et ptiria et
 scabrum sunt idem: et ptiria ē fursur
 capitis: ut idem
Sera dicit q sūt vlcera ca
 cap. de felle. Sz pitis humida.
Alcores idē quod supra
Alcorad .i. porrus
Alcomlinthos .i. federe
Alcomlinthos .i. lapis in quo acuitur ferrum: lege
 litteram cos
Alcodassa .i. chatinum
Aldodi .i. fuligo.
Alerofordines .i. spēs verucarum. i. porri
Alerolan .i. acrior
Alerob .i. scorpio
Aleros .i. acredo
Aleromus .i. corpus minimum: et est diuisibile
Alchubb .i. butirum
Alench quid est. l. l. cameleobante
Alclefet .i. pondus
Alculpalea vel saculpalea. i. rubus caninus vel ci
 nobatus.
Alcuratrod ē quedā species eris
Alusticus .i. vermis audibilis
Alustaceros .i. purgamentum frumenti
Alut .i. anabasis
Alcrufex .i. nux romana
Alchimen .i. pondus
Alcu .i. berba violaria
Ala .i. fluxus lachrymarz

* Arhor AXwp fursuratum capitis

vñ est.
 Arachnoiden Akoo Xopēdū verruca ē. Cess. Arachnoiden Græci vocant. ubi sub mō nix aliqd durig. et
 paulo post. idem rursus. Thymus. Clausus.
 quā quōdā levis sensu require.

Adabes i. nux muscata
Adare est quoddam genus lacerte
Adalasi i. ungula caprina
Adamas est quidam lapis qui vocatur lapis adamas.
Adanactara i. auricula muris
Adarmus i. lupinus
Adarfehibam i. filium
Adarfehsan idem quod supra
Adarasta i. ellheborus albus
Adarca i. calam aromaticus
Adar est quedā herba: sicut isopus satis stiptica.

Adarce vel adarcis. i. flos aque marine: ut fūgus maris qui est velut spuma. Sed **Dias**, dicit

q̄ adarce est caro que nascitur super terram: locis salis et aquosis: cannetis se applicans et feno. Est autem spuma in speciem spongie. color est similis lapidi asiani et alioquo. est vero mollis et inanis abintus. na

Dosse vngues leproso scitur et in stagnis excludit maculas et lentigines imposita tollit. Virtus est illi viscida et metascinetica. Sciaticis imposita medicatur corpori confriata aut sinigmatibus mixta cum magno calore corpus condensat: quia ut ignis calefacit. miscetur autem acopis medicinis: est autem lenis valde.

Adaminarche. i. affectio rubee troic scate
Abbab. i. dab.

Adbalerim. i. senectus in decrepita etate: in qua homo se mouere non potest et omnes virtutes sunt destruite
Adria. i. rubea tinctorum

Adragius. i. portulaca
Adraces. i. testiculi viri

Adream. i. allium
Adibine. i. satyrion

Adebe i. galla egyptiaca

Adeditach est quoddam genus lupi

Adeleem i. satyrion

Ademil i. furunculi vel carbunculi

Adememil idem quod supra

Ademest i. granum lauri

Ademer i. laurinum

Adembri i. corruptio stomachi

Adenes i. scrofule

Adeps aut bali. i. pulpa colocynthide

Adeps. i. sepum p quo. l. l. quarumuxrobean

Aderes. i. fluxus sanguinis per annum: tamen non est dysenteria nisi esset ab epate

Adestia citrina. i. cibus qui fit ex lentibus cum aq̄ quibus additur parum zafrani

Ademest. i. laurinum

Adcher arabi. grece squinum: latine squinatum. Sg-

natū dī palea camelorum: q̄ cameli ea comedūt. Est enī ca. et sic. plexiōis

in primo gradu: et reperit in aphyrica: et in apulia

per decennium seruatur. Et diligendum est quod subalbidum est. Si autem inuenitur quoddam durum sicut lignum circa stipitem abijciatur. et stip-

pes eius est similis stipiti cypri: aut apparet in litte

ra saba

Dias cap. de squino. Squini duo

rade. sunt genera. Unum oxifchi

mos appellatur: quia acutum semen habet. Alte- rum vero semen habet nigrum rotundum et gros- sius predicto. Et est forte tertium genus squini: pau- lo grossius supradictis: qui creticus sine olosqui- nus

Sera lib. aggre. capitulo adcher. **Ad** dicit

cher. id ē squinantum. et est her- ba habens radices sub terra et ramos subtiles. et est sicut radix culem nisi quia est latior. et habet fructum fere similem floribus cannarum: nisi q̄

est subtilior et minor. nascitur in insulis et pratis: et fortasse ex eo repletur tota terra ubi nascit: et quā- do desiccatur fit album. Et idem auc. isaach. hebe- naniran. squinantum est herba palearia. et habet ramulos subiles duos: in capitibus ramulorum sunt spice pilose. et illi pili sunt flores eius: et habet bonum odorem et vene corticis eius sunt nigre et

interius albe. et sapor eius est amarus. et quod de ipso administratur sunt flores: radices et folia.

Dal floris eius substantia non est longin- a

subtilitate. et in sapore ei est stipticitas

pauca minor caliditate. et virtus ipsi est virtus q̄ calefacit caliditate

Dal viij. sim. pbar. ca. pauca et subtiliat. **Sq** nantum calefacit moderate et stipticat moderati

ad huc. et subtilium partium substantia non alienus. Et **Sera** auc. Dias. melius ex eo est nouum

ide in quo est rubedo plurimum florum et quando scinditur apparet in eo color purpureus et est subtile et in odore suauis. et quando desectur in manibus habet odorem bonum. et quando ma- sticatur mordicat linguā et pungit punctione pau- ca. et quod in vsu venit ex eo est flos eius et can- ne radi

Auc auc. Dias. Squinantus ē dua- rum specierum. Una earum est que non habet fructum nigrum. et habet folia sicut cauda equina. Et idem opinione ppria. Sg-

nantum ex eo. aliud est arabicum: et est boni odo- ris. et aliud ē agimū qd ē minutius: et ē durius: et est grossius: et est terrenus et non habet odorem. Melius ex eo est arabicum ruber fortioris odoris. sed illud quod est supra ipsum ad aliquantulam declinat

rubedinem: et cum scinditur fit purpureum mor- dicans linguam: et adurens eam sua acuitate. et in agimio est virtus infrigidatiua: et eius radix est

vehementioris stipticitatis: et ei flos calefacit pa- rum. et eius stipticitas est minor calefactione ipsi- us: et est aliud arabicum: sed in sua natura est ca- et sic in

Dosse. Sgnantū i vino decoctū secūdo. et cataplasmatū pudēdis

mēstrua educē strāgn

Sera Squinantiū p- rīa et dissuria soluit

menstrua qm bibitur: aut fit ex eo emplastrum. et confert apostematibus epatis et stomachi. sed ra- dicis eius stipticitas est amplior stipticitate floris et caliditas eius est minor caliditate ipsius: et pro- pter istam stipticitatem accidit q̄ administratur ad fluxum

Dias cap. de squinanto. flos ei sanguinis. et stipticus stipticitate pau- ca: calefactius maturatiuus: mollificatiuus: frā- gens lapidem: aperitiuus ossificiorum venarum. p

nocatiuus vīne et menstruorum: et resoluit infla-
tiones et inducit grauedinem capitis. et confert
sputo sanguinis: et dolozi stomachi. et confert pul-
moni et renibus: et miscetur in confectionib⁹ me-
dicinarum multarum. Et radix ei⁹ est stiptica: et
ppter ea datur ex ea pondus auri. i. cum tantāde
piperis aliquot diebus habentibus nausae: et hy-
dropicas et habentibus conuassationem in nervis
et decoctio eius confert apostematibus matricis:
quando fit sessio in ea: et oleum squinanti confert
omnibus speciebus pruritus: et illi qui est in aiali-
bus et expellit lassitudinem et est cōueniens ad al-
ba.

Gal. Squinantum est vīnatiuum et mē-
struorum educitiuum in preiis et
potationibus sumptum. Inuat autem ad eos qui
scdm epar et stomachum et ventrem phlegmones
Est autem radix eius magis stiptica q̄s flos: flos
calidior. In omnibus vero partibus eius alijs q̄
dem magis: alijs autem minus apparet quedam
gustantibus stipticitas: propter quam et pharna-
cis que emoproī.

Ani. Squinantum in eo ē
stipticitas: quapropt̄
confert eius flos fluxui sanguinis vnde cumq̄ sit. et
in eius oleo sunt resolutio et attractio: sed ipsi⁹ ra-
dix est fortior in hoc et constringit naturam: et in
ipso sunt digestio et lenificatio: et officia venarum
aperit: et sedat dolores intrinsecos: et proprie i ma-
trice et resoluit ventositates. Eius oleum confert
pruritiui. et eius decoctio confert apostematibus
calidis et duriciebus intrinsecis: bibitum et suppo-
situm pro emplastro et decoctum: et apostematib⁹
frigidis in visceribus. et confert lacertis conuass-
fatis. et confert spasmo: cum ex hoc bibitur quar-
ta pars auri cum pipere: et ipsum remouet lassitu-
dinem. et grauat caput: et proprie illud quod est ex
eo agimium: sed minutum eius facit sodā et gros-
sioris semen facit dormire et stupefacit. et totum
ipsius cōfortat carnem rubeam: que est inter gin-
gias et desiccatur humiditates ipsarum. et eius flos
purgat caput. et squinantum cōfert dolozi pulmo-
nis. et eius flos confert sputo sanguis. et radix ei⁹
confortat stomachum et appetitum: et sedat nau-
seam: accepto aureo ex eo proprie cum pondere
sui et pipere. Et ipsius flos sedat dolores stoma-
chi: et confert apostematibus eius: et apostemati-
bus epatis. et squinantum confert doloribus ma-
trici⁹. et encatisma ex decoctione eius apostemati-
bus matricis calidis cum distillatur in eaz: aut va-
poratur cum aqua eius. et frangit lapidem: et strin-
git naturam proprie quod ex eo est agimium: et
abscindit fluxum sanguinis matricis: et ppter ei⁹
flos. et confert doloribus renum et fluxui sanguis
ipsorum. et cum bibitur ex radice ei⁹ aure⁹ cum
pipere confert hydropisi. et ipsi⁹ flos confert apo-
stematibus ani. Species ei⁹ grossa cum ex folijs
recentib⁹ que sunt iuxta radicem fit emplastrum
est iuuatina morsure venenosorum.

Adbe .i. galla egyptiaca

Adberne .i. aromaticam

Adgeraxat. i. gen⁹ scorpionis: qui trahit caudam

post se reuolutam.

Adbel

Adberet

Adbelem

Adbelbre

Aldrere

Adia

ton.

Adia

ton.

Adia

ton.

Adia

ton.

Adia

ton.

Adia

ton.

Adia

ton.

Adia

ton.

Adia

ton.

Adia

ton.

Adia

ton.

Adia

ton.

Adia

ton.

Adia

ton.

Adia

ton.

Adia

ton.

Adia

ton.

Adia

ton.

Adia

ton.

Adia

ton.

Adia

ton.

Adia

ton.

Adia

ton.

Adia

ton.

Adia

ton.

Adia

ton.

Adia

ton.

Adia

ton.

Adia

ton.

Adia

ton.

Adia

ton.

Adia

ton.

Adia

ton.

Adia

ton.

.i. fruct⁹ iuniperi

.i. flux⁹ sanguis epatic⁹

.i. planta indici

.i. satirion

.i. puluis aromatic⁹

cap. adianton. Adianton: siue

gallitricō vel pollitricon. Ubi

sciendū est q̄ omnia illa nomina sūt synonyma

idem significantia. nam significant capillū vene-

ris. vnde nomina que in tricon desinunt capillum

dicunt: ut pollitricon: gallitricon. i. capillis vene-

licet moderni pro diuersis accipiant: ad vnam tñ

concordat virtutem: faciunt enim ad augmentū

capilloz. **Dias** Adianton: siue gallitricon

Unde. **Dias** siue pollitricon folia habet

coriandro similia: scissa in summitate. Basta ipsi⁹

longa duabus palmis: habens super se capitella

nigra: que herba semen non habet. radix est illi

inutilis. virtus ei⁹ est in folijs ipsi⁹. Paul⁹ capiu.

adianton. Adianton siue capillus veneris: fri. ē

et sic. tempate tamen ex subtili substantia: virtutez

habet diureticam. pro capillo veneris: lege litterā

berstegastē. et pro adianton: lege litteram dontō

et pro pollitricon: lege litteram pollitricon.

Adiam⁹ .i. herba capillarif

Adhibis .i. visc⁹ quercin⁹

Adib similis est lacerte magnez: et moratur in ags

Adibe .i. visc⁹

Adicafugeg .i. gall⁹ et gallina

Adidalantrōs .i. calcute cūmenon

Adibalartrōis idem quod supra

Adiestiones .i. operationes

Adilios .i. sanguis draconis

Adilefsmelich .i. alilefsmelike

Adipsa vel glicozia. i. laquiricia

Adiplos idem quod supra

Aditrigi. i. fasian⁹ Adintori. i. sumach

Adhip .i. lupus

Adbil: in practica beben Mesue commendantur

valere visui. Nescitur autem quid sit. in Serapio

ne in aggre. sim. medicinarum vocatur atbel: que

visui etiam laudatur. sed mihi videtur q̄ sit eufra-

gia: et sic est fm veritatem

Adriamū est quoddam antidotum opiatum in

antidotario Gal. positum.

Adrice .i. arthanite

Adrion .i. squinantum

Adris .i. asperum

Adricon .i. succus frumenti

Adrioch .i. arthanite

Adruma idē quod supra Adrunas idē qd sup

Adruni .i. fasianus

Adrichafa .i. polium mē anum

Adrim .i. allium

Adoch. i. lac

Adog. i. vas

Adoz gen⁹ est farris: inde adozius panis qui ex

eo fit

Adozam est locus quidam sic vocatus: et est fil-

ter quedam auis que recipit denominationem a

b

loco: quam non habemus in partibus istis
 Adorenium .i. far orde
 Adobobo .i. lac acetosum: de quo extractum est
 butirum.
 Adobobe idem quod supra
 Adstomatica .i. oris pharmaca
 Adualdul .i. ericius habens spinas sagittales: et i
 lingua nostra vocatur istrice.
 Adulma .i. lupi
 Adububa idem quod supra
 Adubucha .i. lumbi
 Adubel .i. musca
 Adubul .i. secunda spes ethice
 Adubul .i. ericius montanus habens spinas sagit
 tales: et ideomate nostro vocatur istrice
 Aduiden .i. filium
 Adumul .i. gen' apostemat' calidi
 Aduranti .i. perdix
 Aduratici idem quod supra
 Adurcadi idem quod supra
 Adduas .i. potio
 Adduardemel .i. infirmitas que oritur in pal
 pebris intus: et non permittit aperire oculum: et
 rubet. Adbulbus .i. adualdul
 Adulbub .i. mercurialis
 Adulbubub idem quod supra
 Adubulel .i. adubcler
 Adadius alin .i. serpentes magni: qui egredi faci
 unt sanguinem ex poris omnibus
 Adfaso .i. asfarum
 Adfaratib .i. blaccabisantia
 Adfarnal .i. cipressus
 Adfasure .i. radix vitis albe
 Adfalax .i. talpa
 Adfani .i. bedera
 Adflamain .i. dies .xl. in tempore canis: et .xx. sunt
 iulij: et alij .xx. sunt augusti: et dicuntur asamanux
 id est molesti.
 Adfrangens .i. quedam medicina inda
 ra .i. cibis de agresta
 Adframia .i. apertio
 Adfeca .i. apertio
 Adfegumati sunt omnes spes boni saporis que ci
 bis admiscuntur: ut piper &c.
 Adferisio .i. passule sine granis
 Adferiat .i. aloes
 Adfesem .i. butirum
 Adfemem idem quod supra
 Adferusius est quedam species lactini
 Adfebere .i. vna de .xxvij. mansionibus lune
 Adfesura .i. discrasia
 Adfengi .i. affegi
 Adfenis .i. palma
 Cap. is.

Affegi albach ara. gre.
 latine ve. li. aggre. cap. affe
 ro spongia marina. gi albach. Affegi
 albach .i. spongie marine duo sunt genera: scilicet
 masculus et femina. masculus dicitur qui percul
 suras minutas habet et spissas et albas. femina ve
 ro rotundas cauernas et maiores habet. Sed ad
 ditur tertium genus duos lapides intra se habes

et plurimas cauernas. Comburiatur vero sicut cal
 cidonium. Melior est illa que est propinqua sue
 acceptioni: et est adhuc refluens in ea de virtute
 quam acquisiuit ex mari: sed quando prolongat
 tempus sue collectionis euanesceat virtus eius: et non
 est conueniens ut administraretur in opere: nisi pri
 us lauaretur cum nitro: aut baurach: vel cum aqua
 cineris que di. li. j. capit. de spongia.
 citur distillata. **Anic.** Spongia est corp' ma
 rinum laxum: rarum: et dicitur quod habet animal in
 eo cui adheret et non separatur ab eo. Et illa que
 est recens est fortior et vehementioris exsiccatois
 propter fortitudinem nature maris. et est ca. in pri
 mo: et sic. in secundo gradu. et ipsius lapis est pro
 pinquus et minus calidus: et est fortis exsiccatio
 nis. proprie quod ex ea est recens quando adurit
 cum oleo: et fini. **Dial.** cap. de spongia. spo
 liter eius cinis. **Dial.** gie sunt duo genera
 masculus et femina. masculus habet foramina mi
 nuta et spissa et alba. femina vero habet foramina
 rotunda et magna. Et additur tertium genus ha
 bens intra se lapides duos et plurimas cauernas.
Dosse. Sera. auct. Gal. virtutem
 habet exsiccationam
 manifeste: et ideo virtus eius est que consolidat vel
 cera recentia cum suo sanguine: cum madescit in
 aceto mixto aqua vel vino: semper diuersitatem cor
 porum. Et abscondit fluxum sanguinis qui ex in
 cisione accidit: vel combustione: quando accipit
 sicca non habens humiditatem in se: et inbibitur
 in asfalto indaico: aut in pice liquida: et ponit
 super locum fluxus: et ignis in ea accenditur: et valet
 ut cauterium. sed spongie combuste virtus est re
 solutina. Et lapis qui inuenitur in spongia habet
 virtutem que desiccatur: et frangit lapidem qui est in
 renibus causatur. **Dial.** que ex spongia est no
 ua et sicca: non cum sua
 pinguedine confert vlcibus: et resoluit apostema
 ta phlegmatica: et conglutinat vlcera recentia: quoniam
 superponitur cum aceto vel aqua. incarnat vlcera
 antiqua: quando apponitur eis cum melle co
 cto et apponitur cum aqua sola. Sed ex spongijs
 illa que est subtilis levis non habet inuamentum
 Et vtimur spongia noua sicca in pano lineo liga
 ta: que sola facta forma lincij et intromissa aperit
 orificia vulnorum: quando sunt clausa. Et quan
 do ponitur sicca in vlcibus antiquis humidis
 ad que fluunt humiditates ab alijs membris exsic
 cat ea et diminuit humiditates eorum. Et apponi
 tur cum aceto et abstinet menstrua. Et quando co
 buritur sicut comburit spuma maris: confert ob
 talmie et abstergit oculum. Et quando lauat post
 combustionem eius: est magis inuatiua in medi
 cinis oculorum. Et quando comburit cum pice co
 fert fluxui matricis. Et lapis qui inuenitur in spo
 gia frangit lapidem vesice quando bibitur cum vino
Ani. quando spogia aduritur cum oleo: et si
 militer eius cinis: confert disruptioni san
 guinis: propter incisionem et apertionem. Inflat
 matur etiam ex ea ignis super locum: et cauterizat

cum hoc q̄ ipsa est substantia refinens sanguinē
Et ex ea sunt licinia: que in ossificis venarum po-
nuntur: et refinent sanguinem et fluxus sanguinis.
Et eius lapis subtiliat absq̄ calefactione: et exsic-
cat: et abstergit: et exsiccatur apostemata phlegmati-
ca. Et infundit in aceto et ponit super plagas et
consolidat eas et decoquit cum melle: et cōsolidat
ulcera profunda: et similiter ponitur sicca sup ip̄a
et infusa in aqua aut vino: desiccatur ulcera humida
antiqua: et quādo spōgia aduritur cum oleo ē cō-
ueniens curationi spūti sanguinis. Et lapis in ea ī-
ueniunt frangit lapidē in vesica apud aliquos. Sz
Galait q̄ frangit lapidem renum tantum: quia
non transit vsq̄ ad vesicam.

Asthebeleza .i. mandragora
Astichimon .i. epithimum
Astichimie .i. spēs exiture oculi vicus. i. adustius
Astid .i. semen sinapis albus
Asilonum .i. opium
Astinis est lapis super quem nascitur sal: cuius flos
nominatur astius.

Astis .i. vipera serpens
Astidbegi .i. cerusa
Astimon .i. opium

Cap. 19.

Astidbegi .i. cerusa. v. l. alūsi frega-
lirozam: grece ve-
ro et latine cerusa. Cerusa fit in hunc
modum: acetum acerrimū fundit in āphora vsq̄
ad dimidium: deinde plumbū decolatum et exte-
nuatum sup acetum suspenditur: et sic vi aceti ip̄a
remissa in āphora veluti fex subsedit: quam fecez
delimpidato aceto lenigamus et in sole siccatur
ter. **Sera** li. aggre. cap. astidbegi. Cerusa
mus. fit fm hunc modum: accipe la-
minas plūbeas quadratas in quātitate libe. i. et
pone in vase terreo supius mediocriter angusto
in latitudine pedis vnus et dimidiū: vase tñ prius
implete aceto fortissimo: pone baculos sup ossi-
cia vasoz ab vna extremitate ad aliam: et suspēde
laminas plūbeas perforatas per spacium quatuor
digitorū ab aceto cū filo: et postea cooperi ori-
ficia vasoz: et pone in obscuro loco: et dimitte per
quatuor menses: in fine quarti mēsis aperi os va-
sis: ut fortius vis aceti exaleat: et inuenies quasda
tuberositates et mucillagines circa plūbum quod
inuenitur minozatū: illas primo cultello abrade
et pone in vas magnum: et apposita aqua manib⁹
vel pedibus malaxa: postea aquā abijce: et pone
substantiā que remanet in vas aliquantulum con-
cauum: et apposita aqua soli exponat: aqua autez
illa cōsumpta aliam appone: ita facies quousq̄
fiat albissima: postea depone a vase illo: et pone ī
minus concavum: vnde cerusa rotunda fiat. Sz
sciendum q̄ bi qui cerusam faciūt sepius incur-
runt palyim apoplexiam et arteticam propt̄ fri-
giditatem aceti dissoluciem. Virtus eius est fri-
et sic in secundo gradu. Cerusa assat in hunc mo-
dum: accipe testam nouam ex terra archichi: et
ponatur sup prunas: et puluerizet super ip̄am ce-
rusa postq̄ fuerit tria: et moueat sine ītermisioe

et quando fuerit conuersa in colorem cineris: au-
ferat ab igne et infrigidet et administretur. Et ad-
uritur itez in hunc modum: ponat in vase conca-
uo postq̄ teritur et moueat donec fiat sicut auri-
pigmentū rabeum: deinde auferatur ab igne: et
administretur que sic preparata ab aliquibus dici-
tur san. **Dias** cap. d. cerusa. Cerusa fit ī hūc
dirich. modum: Mitte in vase sicilli
acetum acerrimum: et cooperi plumbo in tenuita-
te deducto et muni argilla: ut spiramen nō admit-
tat: donec plūbum ipsum vi aceti liqueat et euā-
nescat: postea vero quod supernatauerit aceto: et
quod refederit subius: liqua et infunde: et sic in va-
se nono refunde: et sicca in sole: et postea tere et cri-
bella: faciesq̄ hoc ter vel quater. Primum vero
quod exit per cribum virtuti collyriorum serua-
tur. Secundum vero secundam virtutem habet. et
ordo iste seruat hodie. Alij vero vas implet ace-
to vehementer acerrimo: et superposito flabro ca-
lami ritu desuper plūbum in tenuitatem dedu-
ctum cōponunt addito coopculo et munito argil-
la sinunt sic esse: donec solutum in āphoraz veluti
fex resideat: quod limpidato aceto lenigat et ī so-
le siccant: et terūt ex aqua tādū lauantes quousq̄
nil habeat asperum: et sic lenigata aqua in sole sic-
cant. qui vero addito aceto voluerit trociscos fa-
cere et in sole siccare melius facit. fit autez hoc me-
lius in estate: ut niuea et limpida exeat. Multi etiā
in hyeme cōficiunt simili modo supra: et ponunt
supra balneum: ut colore eius siccet. vtilis est ve-
ro que in R. hodo conficit: et in Chozintho. **A**sta-
tur vero sic: pone testam mundam et nouaz et ma-
gis acticam igneis carbonibus: et suprasperge tri-
tam cerusam: et moue frequenter q̄diu colorem
mutauerit: fungens colorem sandarace. hec sz ali-
quos vocatur sandix. Lauat ut chachimia vel tu-
cia. Alij vero in cacabo nono mittunt et sup focuz
ponunt: et frequenter agitant q̄diu colorem rus-
sum faciunt. et hoc multi dicunt sandiciū ēē. Alij
vero vas medium implet de aceto: deinde plū-
bum delatum et extenuatum super acetum suspen-
dunt: et sic quod remanet in plumbo vel subfede-
rit in fundo lauant et siccant in sole. Est autē opti-
ma cerusa candidissima et non granissima: et que
linguam mundatam non denigrat. Virtus ē illi
mallactica: et stiptica: et lentintica: et pterofica: et le-
uiter catastaltica: et catilolica: cerotis pingui-
bus miscetur: et medicaminibus et trociscis.

Aluic li. ij. cap. de cerusa. Cerusa ē cinis plū-
bi aut alannoeb: et in ea que fit ex alan-
noeb vehementer elaboratur: et adurendo fit et
asregiacquirat superflua sūbilitatez. q̄q̄ vero sunt
omnes ceruse cum aceto. et quādoq̄ cum salibus
et quādoq̄ sunt pluribus modis: fm q̄ scitur in
libris huius artis. fri. est et sic in secūdo gradu. Et
que fit cum aceto est vehementis subtiliationis et
magis profundans. et in alia non est vehemens sū-
tiliatio: et est glucinaz. **Dosse** Cerusa mū-
tina et proprie asreg. **Dosse** dīficat et ab-
stergit superfluitates. et ideo vtrū ea mulieres ad

tunicas. masculus vero non habet tunicas: sed est tota substantia eius conti- **Gal.** vi. sim. pbar. nua: et femina est maior. **Gal.** cap. de agarico. Agaricus est sicut radix: aut est planta que nascitur super arbores aliquas: et est substantie subtilis in sua compositione: et substantia eius est composita ex substantia aerea et terrea: quam subtilia uir calor: nec in eo est aliquid aquositas omnino. Et in sapore eius dulcedo aliqua in primis cum obuiat gustui: secundario vero est subamarus: et in eo apparet aliquantulum acuitatis cum stipticitate. et virtus eius est ea. et sic. ex quibus omnibus compositum est pharmacum ex substantia aerea: et terrestri a calore subtiliata. nequaquam vero participes a quose: et propterea diaforeticus est secundum virtutem: et grossus. **Dias.** cap. de agarico. Agaricius est sicut radix similis filio: sed non sic dura. cuius genera sunt duo: masculus et femina. Masculus rotundus est in se collectus: et maior. Semina vero pectini est similis qua capilli discernunt. radios mittit cum albedine glauca videtur. Ambobus gustus est vnus. primo dulcis: postea amaricans. nascitur in arabia et in samaria: et in ponto qui est omnibus melior. est ei virtus ea. et sit **Jo. mes.** cap. de agariplica et diaforetica. Agaricus est ex medicinis magni inuameti. cuius ortus est secus arbores: quibus accidit corrosio et putrefactio et eius generatio est sicut generatio fungorum: propter quod quidam estimauerunt quod sit fungus: et videtur quod sit. Et quidam dixerunt quod sit sicut apostema factum ex putrefactione. Eius autem duo sunt genera. masculus et femina. Masculus vero est malus: et est ille qui est longus et grauis: et habet in fracturis suis sicut productiones nervorum: et est durus et densus. Agaricus autem quem sapientes laudauerunt: est femina habens proprietates quinque bonas et proprie ut sit albus et leuis: et velociter frangibilis et potius et rarus valde: et ut appareat in principio dulcis gustus eius: deinde succedit ei amaritudo et stipticitas. Et melior pars totius corporis est superior: pars ipsius: et stipes eius est non bonus habes quasi semitam ligni putrefacti: et corrosus ex eo est malum. est ea. in primo: sic. in secundo. Est autem compositum ex substantia aerea posita in superficie ipsius a qua primo sentitur dulcedo in gustu et ex partibus terreis subtilibus dantibus ei stipticitatem: et ex partibus in eis quibus sentitur in eo de amaritudine. Et ideo est icisius: subtiliatus: et solutus nature: et carminatus ventositatu grossarum: et aperitiuus opilationum omnium. Est paucum nocuenti secundum sapientes: nisi quod imprimat lesionem visceribus debilitans ea: quod quidem cum permixtione abstergentium cum ipso ut non profunderet virtus eius ex ipsis tollit: et est debilis tardans operationem. **Dias.** inquit. Tarda est et debilis operatio sua. **Dias.** tio eius sed incolumis: propterea quod in eo ex dulcedine et stipticitate aggregantur partes conuenientes: vix vigoratur operatio eius: si addas ei tertium ipsius salis gemme: et fiant ex eis

troscisci cum secaniabin. Et dicit Humay melicratum iunctum ei: vigorat operationem eius. Et dicit Haly. Si ex eo et sexta parte ex keis aut danci: et quarta ipsius salis gemme fiant troscisci cum viscositate polipodij recentis: fit mirabilis consecutio operationis eius ad ea que oportet. Et dixit Iudeus cum oximelle squillitico magnificat operatio eius. Et dicit adhuc Haly aliquid cum virtute acuta admixtum ei est ex addentibus virtuti ipsius. Et dicit **Gal.** fiant troscisci ex eo cum vino infuso zinzibere in quo puluis ipsius sepe submergetur: et fiet operatio ipsius completa. et ex rebus vigorantibus ipsum est spica: et aqua casei et proprie sumpti ex capris. et scito quod de decoctione et trituratione susinet remedium. **Dosse.** Ad menstrua puocanda accipere subtilissimum puluerem agarici: et confice cum succo ciclaminis et oleo et calesac ad ignem et cum bombice intincta supponas. Contra fistulam accipe salem costum tartarum et agaricum: et facto subtilissimo puluere cum melle confice: et tertia inunge et impone: ossa fracta extrahit carnem malam corrodit et fistulam sanat. **Contra** morfeam albam puluerem salis casti tartari et agarici pone super morfeam prius facta sacrificatio **Dias.** tortionibus. Agarici fert ope: per ventrem humores crudos deponit. De alto cadentibus vtiliter adhibetur: bibitis obolis duobus cum vino: si non februnt: si februnt cum aqua ca. Epaticis asmatibus: et diffurijs: et nefreticis et ictericis maximum prestat effectum accepta de eo. 3. i. Malum colorem emendat. primum medicat spleneticis cum oximelle auxiliatur. Agaricus comestus reijcientibus sanguinem abstinet: digestionem celebrat. obolus vnus cum aqua acceptus dolore artemicum comescit. epilepticis cum pulsa vtiliter datur. mensuris imperat. stericas inflationes prohibet. moribus venenatis tribus obolis cum vino acceptis subuenit. Et omnes causas intraneorum dolorum curat secundum virtutem hominis: vel etatis datus nam alijs cum aqua dandus: alijs cum vino: alijs cum oximelle: alijs **Sera.** auc. Gali. Agaricus recum mulsa. **Sera.** soluit partes grossas et aperit opilationes que sunt in epate et in renibus et curat ictericiam: que accidit ab opilatione epatis et confert epedimie. et curat rigores seque contingunt ab humorositate grossis. et confert moribus tyri vel alterius animalis venenosis: quoniam ponitur exterius loco emplastri: et bibitur de eo quantitas anrei. 3. cum vino mixta aqua: et est medicina laxatiua. Et ideo auct. bedigoras. Proprietates eius est contra plethoram et melancoliam. Et ideo auct. Rasis. Inueni vniuersaliter ab omnibus hominibus quod purgat humores nocuos. Et idem auct. Humay in libro de tyriaca. Expellit humores a nervis et cerebro cum proprietate mirabili que est in eo. Et ideo auct. Aberr. mesuai. De eius proprietate est laxare phlegma. et est contrarium venenis. Et ideo auct. Aberr. Agaricus purgat cholera et phlegma simul: et fortificat medicinas magnas: quoniam miscet cum eis: et facit eas penetrare ad extrema corporis. et est contrarius medicinis

mortiferis qđ bibirant misceat cū alijs medicinis

Sal. Agaric^o expurgat opilatōes qđ in visce
ribus: et id ictericos sanat: qđ sic ex opila
tione laborat epanis. Cōfert etiam epilepticis ob
eandē virtutē. Rigores etiā qui sūm periodū: qđ
etiā ex grossis aut viscosis nascunt humoribus
ipse sanat. Cōfert etiā eis qui mori sūt vel percu
si ab inferentibus frigiditate: defozis qđ apposi
tū. Intra corp^o etiā sumptū pondē vni^o. et cū vino
limphato: et est. **Jo. mes.** Agaric^o solutōe
etiā purgatiū. educit pblegma
grossius et cholera ru. Et idē auc. Sal. Solutione
educit vtrāq; cholera: et pblegma: et humores vi
scosos: et putridos. et eius ppietas est mūdificare
cerebrū et nervos et membra sensuū: et lacertos: et
educere materias qđ sunt in nucha et finib^o eius. et
mundificat pulmonē: et pectus ab humorib^o gros
sis viscosis et putridis. et mūdificat stomachum.
epar: renes: et splenē: et matrices mulier. et educit
materias a iūcturis: ppter qđ vocavit eam Demo
critus medicinā familie. Et valet ad oēs dolores
intrinsecos ptiū corporis. et ad sodā antiquā. et epi
plepsiam vertiginē. et ppter cōfert manie et melan
colie et apostematib^o cerebri. et est bona medicina
asmati: et difficultati anhelit^o. et vlcere^o pulmonis
et pectoris. et sanat dolorē stomachi et viscerū. et est
medicina magna omniū opilationū. et cōfert do
lori epanis: et splenis: et renū: et curat apostemata
eoz. et puocat vrinā et mēstrua et mūdificat matri
cem. et vsus ei^o acquirit corpori bonū colorē. et cō
fert febrib^o antiq; diuer^o saz materiez et typo illaz.
Et ē ex medicinis sfortatib^o nervos. et cōfert scia
tice et dolori iūcturaz. Et ē medicamē magnū: et p
prie cū eo qđ puenit ex potib^o. Quātitas autē qđ pōt
cōuenient dari: et ē ptiū potio a. 3. i. vsq; ad duas
et in decoctionib^o a. 3. ij. vsq; ad quinq;. Conserua
tur p quatuor annos.

Agarab. i. apostema fistulosū i lachrymalī.

Agasti sunt cancri marini

Agma

i. fractio fragmenti

Agdeguil. i. vene qđ pcedunt in pfundo ab itestini
nis ad epar p qđ trāsmittit succositas ad epar

Agelos. i. peonia

Agelmin. i. ericinis

Agel. i. petra

Agestim. i. serpens

Agil. i. lebur

Agilopa idē qđ supr

Agilopa dī ab agi qđ ē caro: et lepo qđ est ocul^o
inde agilopa. i. carnes molles in oculis.

Agilops

i. auena

Agilologia ē modus chirurgie: qđ adhibet in epi
foris oculorum.

Agirū. i. sfortatium

Agiratos ē medicina restrigēs vulnera

Agiros est populus arbor: cuius gūmi est kara
be. l. l. electrum.

Aginum. i. de terra mecha

Agmulatum

i. git

Agriostaphilon

i. daucus creticus

Agrimonia quid est. l. l. argemonia

Agriostifidum

i. pastinaca

Agriaca

i. ictericia viridis

Agriartimaū. i. cannab^o siluestre: et cāna varia

Agrimoniū

i. lappa inuerla

Agriontaphilon. i. pastinaca siluestris

Agriomolatum

i. git

Agriedea. i. olina siluestris: p qđ. l. l. caytaton

Agrippina. i. vigilie cum solitudine

Agrippine. i. apostema capitis compositū ex cho
lera et pblegmate

Agriophiros

i. porcus siluestris

Agriocanna

i. cantabrum

Agriolochanna. i. olus rusticū: et ē caul^o siluestris

l. l. conobin.

Agriomena. i. serpilluz

Agrippa ē qđdā vnguentū i antidotario Sal. po
situm.

Lap. 23.

Agrioliū grece: vel lotos: vel
mella: vel locrus: vel
fidra: ara. sadar: vel nabach: latine vo
li. aggre. capitu. sadar. Sa
dar ē arbor: cui^o fruct^o vo
cicerafo.

Sera. dar ē arbor: cui^o fruct^o vo
cat nabach: cui^o due sūt spēs. vna ē asri: et alia est
dahal. sed asri nō bz spinas: sed acuta folia. Et fo
lia alteri^o spēs. i. dahal sūt lata et rotūda: et eius ar
bor bz spinas. Et nabach ex asri sūt parui. et melio
res ex eis sūt illi: qđ sūt ex illa regione: et sūt dulcio
res oib^o alijs et mediocris odoris: et aromatizāt
os comedētis sicut alia aromatica. et nabach ex
dahal sūt maiores. et idē auc. Isaac eben aragi. na
bach ē sicut sorba i frigiditate: et pl^o ea i siccitate.

Sal. vij. sim. pbar. cap. lotos. Lotos arbor
stiptica qđcūq; multū participat ālima
te. est autem et subtilium partium et siccitius.

Dosse. Sera. auc. Dias. qđ coqui
tur agrioliū: vel sa
dar cū aq aut cū vino sūm necessitate cōfert fluxū
matricis et fluxū ventris. qđ sit clystere cum ea: et
stringit radices capilloz: et pbiect casus eoz. De
coctio serrature ligni ei^o qđ bibit: et sit clystere cū
eo cōfert vlcere^o et cursui humiditātū matricis
antiq; et rubificat capillos: et cōstringit radices eo
rū ne cadāt. Et idē anē. Nabengnefit nabach dul
cis laxat cholera qđ ē i stomacho et itestinis: et rep
mit caliditate. Et idē auc. Albasari: nabach strin
git vētrē et repmit cholera et ē gravis digestionē. et
qđ nō bñ ē matur^o ē stiptic^o et retinet vētrē forit^o
et matur^o dulcis ē: min^o stiptic^o oib^o alijs: et eius
descendit ab ore stomachi ppter dulcedinē qđ ē i eo
stringit et repmit cholera: et vsus ei^o nimis iducit
fastidiū. Et idem auc. Isaac eben arā. Quā nabach
comedis an cibū ē melior: et puocat appetitum. et
huiusmōi res qđ sūt nimis siccē: qđ iueniūt humi
ditatē in stomacho aut i itestinis pmit eas: et idā
cunt fluxū ventris. et folia ei^o cū terūtur et ponūt
sup apostemata calida: mollificāt et resoluunt ea.

Sal. serrature lignoz eius ad fluxū mulie
brem cōpetūt: et ad iliacas dispositōes
Loquit^o autē et qñq; qđcūq; in aqua: qñq; aut in vino
sicut necessitas iubet: et nō imittit solū: sed bibit.

Aluero p eo qđ defluentes capillos detinet non
modicū signū ē: quoniā stiptice qđcūq; cū eo quod
siccat moderate ē virtutis. Dictū ē enī in sermo
ne qui de laudano: talis esse oporteret virtutis: qđ

debet detinere capillos defluentes.

Agogodie. i. nodi q sunt in collo z in gula. z sub as
sellis z inguinibus.

Agonoctum. i. agnus castus maxime semen

Agonisticum. i. forte

Agnochanon. i. olus rusticum: z est caulis silue
ster: p quo. l. l. combin.

Agno spinos. semē salicis

Agroli. i. senation

Agrosion idē qd sup
Cap. 24.

Agrostis gre. arab. negen: vel
thel: vel negil: latine
vero gramen. Gramen est herba satis
nota: hñs ramos rotundos: nodosos su

p terrā expādētes. z a nodis ramoz exeunt radi
ces terrā igrediētes: dulces cuz abominationē
cui? folia parua sūt ad similitudinē canē minoris.

Sera li. aggre. cap. negē. He
pio pmi grad^{us} gen ē herba habens ra

mos hñs nodos: q expādūt sup faciē terre. z ex
ramis ei? generant radices exeuntes a nodis ipsi

us figētes se i terrā. z radices ei? hñt nodos. folia
ei? sūt oblōga: acute extremitatis: sicut foliū canē

parue. Est alia spēs cui? folia rami z radices sunt
maiores q supradicte: imo sūt folia filia bedere

q qñ comedūt aialia ea occidunt: z maxie illd qd
nascit in babylonia i vñs. z qd nascit i sicilia: qñ

comedit a bonib? apostemāt. z istā spēm iuenies
in lsa basap. sed illd qd nascit in cosos: hz plures

ramos q alia spēs: hz folia similia folijs lebleb
z florē albū boni odoris z semē minutū: in q ē in

uamentū: z radices gnqz aut sex i grossitudine di
gitū albas: molles.

Gal. sexto sim. phar. capi.
dulces: z fetentes.

Agrostis. Substantia
ei? ē subtilis: z sapor ei? ē dulcis. z ē i eo paz acui

tatis cū stipticitate paucā. Et radix ei? hz saporem
abominabile. z virt? ei? ē fri. z sic. cū tpmēto.

Dias. cap. de agrostis. Agrostis virgas hz
nodosas z sparsas sup terrā: sup qe

virgas folia sūt acuta: z lata: z dura sicut canē mi
noris. radix est illi nodosa: z dulcis quaz boues z

alia aialia.

Dosse. Aqua decoctionis ei?
pascitur.

valet z diffuria si bibat
z frāgit lapidē. z curat vulnera vesice. z prouocat

vzinā. z ē zgluctinātina radix ei? z curat rheuma
ven.

Sera. auc. Bal. Virt? ei? ē q zgluctinat
tris.

vulnera recētia dñ. sūt sanguinolē
ta. z coquit z bibit ei? aqua z frangit lapidē. Sz

semē ei? qd ē i cosos puocat vzinā z desiccāt qd
currit ad stomachū z iustina ex humiditatib? qd

virt? ei? ē desiccātina.

Bal. Radix eius san
subtilis sine stipticitate.

Guinolentorum
vlexz ē cōsolidatina. ipsa qdē herba cataplasma

ta ifrigidat qdē nō vebemēter. z sūt aut i medio
bu. z sic. Mordicatio aut q i radice ē: z subtilitas

partū qdē ē pauca. cōsuevit aut vt z lapides fran
gat: si qd decoquat eā z bibat. Semē ei? debile est

z tñ diureticū. z dñccat rheumata vētris z stoma
chi. virt? enī ē ipi? desiccātina subtilium partium.

Dias. Verba ipsa cathaplasmatib? adhibi
ta vulnerib? paracolesiz facit. Eliza

tura ei? bibita iomionib? z diffurie medicat. vñl
nera vesice optie curat. z calculos frāgit. z vzinā

puocat. Lanes qñ volūt purgare se: hāc herbam
māducāt. In splenis dolore coque eā: z cū ei? flo

re terē: z i pāno lineo ipone: nā mox sentiet bñfici
um. ad epiforas oculoz. gramē qd i se trifurcatū

hz. nā i plura diuidit decescēte luna sublatū quā
tū vulneris: z repositū habeto diligēter ex his lip

pis icipitib? ad collū ligatū celeriter epiforas de
siccat. Agrostis māducabiles hz radices: dulces

z aquosas in gustu z substipticas: vulnera fauciz
gluctinātes. Radix fri. z sic. ē: z ppter hoc gluci

natoria ē recētiū vulnez: z leptomeris ē modice.
Ipsa aut herba pfecte ē aquosa z cathaplasmatā

infrigidat: nō tñ fortit. semē aut ei? ibecille ē: z tñ
diureticū. Rheuma ventris desiccāt vl? stomachi.

virt? est ei calida desiccātina z leptomeris exten
ans.

Anic. li. 2. cap. de gramine. Gramē fa
ptes.

cit coherere plagas sanguineas.
Et decoctio ei? extrahit lapidē. z semē ei? puocat

z strigit. Et idē auc. Bal. Decoction radiciū eius
facit id qd ipsa herba. z ei? semē puocat vzinā p

uocatione forti. z abscedit vomitū z fluxum.

Aguaston. i. herba apbichrina: z ē centunodia

Aguardiana i. celidonia maior

Agumenos. i. gaudiū

Agurion. i. fortuna

Agustrin. i. landirus

Agnus. i. lenticula

Agnus castus quid est. l. l. amarikest

Alhal est species agrifolij

Alhaoban ē herba q vocat pes corui. Alhauben

Sera. auctorita. Dias. li. aggre. cap. alhauben. Alha

uen habet folia similia folijs coriandri: z florem
ab vnaqz parte z i medio citrini: z habz granez

odorē: z i sapore ei? ē amaritudo. z virt? ei? ē que
calefacit i 3. gradu: z desiccāt in 2. z depurgat

pblegma z melancoliam sicut epithimus.

Alhayali. i. agrifoliū

Alhohoc idē qd sup

Alhumich i. agnus castus

Albiabi. i. papuer palustre: z est nemusar

Aloderab. i. sinopida

Alkacia. i. laccacia

Cap. 25.

Akanedi i. el alsabota: ara. gre.

latine vero **Dias.** p sicū: vel milea pfica
persicum. cap. de pficis

Sera. li. aggre. cap. akanedi. In sapo
sunt. re arboris pfice z ramorum z

foliorū est amaritudo.

Bal. li. 2. d. cibis. cap. de pficis. Uidi

hāc arbore i alexā dria magnā. narrāt aut fructū

ei? sic prauū existē i pside vt pimat comedētes: in

egyptū aut delatū esibile fieri: sūt qz comedi vt

pira z poma. z quoz fm magnitudinē est: q sine

poma vocare volueris: sine milia: sine pfica fru

ctū istū: siue simplr pfica eodē modo modernis

grecis: siue aliqd aliō atiquū velis qre i ipis: si

cebit tibi hoc agere i multo studio. Jā autē scias

vūl? nominib? qz hōz succus velut caro facile

corruptibilis ē: et enī glibet pri? quare nō oz sicut

qdam post aliud alimētū offerre: conūpūnt enī
supnatātia. Meminisse autē oz bui⁹ qd ē cōe i oib⁹
qcuq; cachochima humidaq; z lubrica z facili⁹
subire potētia: ppter ea hoc comedē ipsa priora
alijs: sic enī ipsa celerit subeāt z alijs viā faciunt.
vltio autē assūpta sūt cōrūpūt z alia. virt⁹ eoz
ē fri. z hu. Et idē li. vii. de sim. medicinis cap. de p
fico. Mīlea pfica. i. pficiū: q vocat assuete ab oib⁹
iā pficiū solū di⁹ li. ij. cap. de pficis. Per
cētib⁹ b similia **Anic.** sica sūt fri. in fine secū
di grad⁹: bu. i. pmo. **Dosse. Dias.**
in fine tamen eius.

Perfica molliūt vētrē: maxie si matura fuerint.
Immatura vero abstinēt vētrē: maxie si siccata
fuerit. Exiliatura eoz rbeuma stomachi z vētris
cōpescit. folia ei⁹ strictine sunt virtutis: q siccata
atq; locis patētib⁹ aspsa fluore sanguis cobibent
Microtera. i. minora pfica eustomotica sūt z fa
stidiū tollūt meli⁹ q supra dicta: p qb⁹. l. l. cefmes
Sera. In folijs z ramis pfici ē amaritudo
z iō q terūt: occidūt lūbricos z po
nunt supra vmblicū. Matura ex eis sūt bona sto
macho z molliūt vētrē. Immatura vō strigūt: z
qū desiccāt strigūt fori⁹. z decoctio pficoz qū bi
bit ofert būditatē cursui ad stomachū. z qū sic
cata puluerizāt sup locū vñ fluit sūguis abscedūt
eū. Et idē auc. Albe mesuay qū terūt folia ei⁹ z
flos ei⁹ expmīt: z bibit expflura illa: eijcit ascari
des cū fluxu. Et qū succ⁹ folioz ei⁹ inijcit in aurē
occidit vermes q sūt i ea. z qū linīt sup pectinem
abscedit ardorē psilotri. z oleum nucleoꝝ pficoz
ofert dolorē auris z sabaphati qū linīt euz eo. Et
idem auct. mesceche. pfica remouēt sūt factā a ca
liditate z fetore oris. **Bal.** Arbor ipsa pfico
z ofortat stomachū. rñ i pullulatioib⁹
z frōdib⁹ dominātē. bz amarā qūlitatē: z ppter ea
ei⁹ folia lūbricos iterficiūt cū terunt: z vmbilico
apponūt: z aliqū diafozeticū ē pharmacū. fruct⁹
vō ei⁹ q ē esibilis: vocat pficiū: z ē fri. pplexionis.

Anic. Perfica q būda sūt velocis sūt putre
factōis lenificatiua: z i ipsis ē stiptici
tas aliquātula: sed ex eis stiptica sūt ea q sūt incisa
z siccata: z i ipsis ē phibitio cursus: z i sua nā sūt
stiptica. z folia ei⁹ qū ex eis sit linimētū. abscedūt
ardorē psilotri. z distillat succ⁹ folioz ei⁹ i aurez
z iterficiūt vermes. Et ofert oleū nucleoꝝ eoz
emigrance z doloribus auris calidis z frigidis. z
pfica sūt bona stomacho. Et i eis ē virt⁹ faciendī
appetitū cibi: z oz qdē vt nō comedāt post alium
cibū qū cōrūpūt post eū: z cōrūpūt ipsū: sed
pcedāt an cibū oēm. z ea q siccā sūt: tarde digesti
onis sūt: z nō sūt boni nutrimentū: quānis sūt pluri
mi nutrimentū. Et idē i 4. cap. de qrtana ait: q va
lent cōtra quartanam de cholera adusta.

Alkec i. rothab
Alkefemati. i. spēs vt pip **Alket.** i. rannus
Alkestis. i. locusta piscis **Alkris** idē qd supra
Alkrimia i. fructus ligni aloce
Alkris. i. sambucus **Alaambas.** i. ambra
Alaaffar i. crocus hortulanus

Allaagen i. herba violaria
Allagep idem quod supra
Allabastz gen⁹ est lucidi marmoris z albi qd vñ
sui est pertuum.
Ubi nōndū q al p se nihil significat: nisi articulū
f. hoc. nā vbi nos dicim⁹ hoc: arabes dicunt al. z
iō qū al miscet cū aliq dictione: significat articu
lū in illa dictione: vt albasce. i. basce.
Allababar. i. plūbū nigrū in quo est substantia aq
sa multa quod congelauit frigus.
Allaboar idē qd. s. **Allabachar** idē qd. s.
Allabacre idē qd. s. **Allabaelfafa.** i. diptam⁹
Allabaelfaser idem quod supra
Allabonisi. i. locus trium ossiūz laterum que sunt
inferius in cauda **Allabel.** i. iuniperus
Allabachal ē qdā passio q contigit hoc mō: a cere
bro p aliquā fissuram distillat pblegma ad tra
cheam artheriā: z sit i nocte tussis z artetica pas
sio: z dicitur stilla vel stillicidium.
Allabit. i. spēs inda similis hermodactillo
Allabablet. i. spēs volubilis que habet lac
Allati. i. plūbū **Allaban** idē qd supra
Allech i. gluten
Allachich i. lapis cornelius
Allachisat. i. mice panis frixe: deide posite i melle
z frixe cū eo.
Allacani. i. prunella vnde sit acacia
Allacabas i. reptile
Allachoen ē herba similis cotule fetide. z qdam
dicūt q est pollicaria maior: sed fm veritate est
herba q vocat pes coquinus.
Allac. i. sanguisuga **Allacecemilba.** i. cotula
Allacafemen i. fule
Allacamaris quid est. l. l. alga marina
Allacoder. i. cotula **Allctemilla** idē qd. s.
Allacrobi. i. ceterac **Allachoe.** i. granata
Alladion. i. signantū **Allada.** i. polium
Alladurochu. i. spuma q generat i circuitu cāne.
Alladeatamon i. pulegiū ceruinum
Allafanca i. mentastrum
Allafeguat ē spēs q sunt vt pip: z similia
Allafit. i. trociscus **Allafos.** i. ceruus
Allafunde est nomen cuiusdam lapidis
Allasse est galla non perforata
Allassascemi i. galla de sceni
Allafegmati. i. spēs q sūt vt pip z cinnamomum
Allagil i. diabetes
Allagatim. i. parua animalia: vt aranea
Allagil z cadumil grece: circuit⁹ arabi. z est rota
molendini.
Allabarbar. i. plūbū nigrū: i q ē substantia aqsa mul
ta: qd congelauit frigus.
Allabanoech idē qd. s. **Allababaar** idē qd. s.
Allabaumach. i. rubus qui facit mora
Allabura. i. pulegium **Allaburim** idē qd. s.
Allabacap ē ligamētū qd ad musculū nō extēdit
s; tñ qd ē iter duo ossa iuniat: aut inter alia mē
bra: z vñā rē aliq firmiter anectit.
Allabacul i. alabacul
Allabuch ē de magnis arborib⁹: z vocat lilialis:

qua caremus.
 Alabacal
 Alabacoan. i. pes coruin⁹
 Alabari
 Alaiabi
 Alalabet. i. spēs volubilis habens lac
 Alamlag
 Alamaria. i. languena
 Alan. i. anisum
 Alapis
 Alaphur
 Alarmech. i. plūbū
 Alarar
 Alartharibē
 Alarum. i. vir ignarus
 Alarūni
 Alarnabe. i. baccharine. i. lepus marinus
 Alasozicton. i. sal qui fundit^r ex mōgibus
 Alasten. i. tribulus
 Alasek idē qd. s.
 Alascheren. i. cameleonta: qd idē ē fm quosdā q
 spina alba vel bedeguar: sed falso. nam bedeguar
 nō ē idē qd cameleonta: sed est illud qd scribit^r in
 lra bedeguar.
 Alasalabeosebar
 Alaseic. i. armoniacū
 Alasue. i. spēs exiture oculi expansa occupans lo
 cū magnū: et fortasse noīat catamen
 Alascozoni
 Alasef. i. puncta rubea: qd fuit vt pulicis morsus: et
 fuit i oībus mēbris: et pcpue in oculis
 Alasap. i. defudatio
 Alascasti
 Alasir ē qdā lacticiū mortiferum
 Alasche. i. ficus botho: i matrice: qd sic dicūt que
 sunt similita capitibus alabafce
 Alasabeoar. i. diptam⁹
 Alasoz
 Alasamin
 Alasachel mains
 Alasiet. i. puluinar
 Alasec
 Alas sure
 Alachiche. i. vetus
 Alatnot. i. ille qui cū coit sterus suum descendit
 cū spermate: et non regit animum suum
 Alatine
 Alatamon
 Alaubak
 Alaubabic idē qd. s.
 Alauslegi
 Alan. i. planta qd elenat supra stipitē circit cubiti
 vni⁹ mēsurā: i cui⁹ extremitatib⁹ sūt ramusculi: si
 cut flores coriādrig terūt et miscēt cū alkanna et
 tūgūt vt alkanna. p se vō tūgūt colore citrino: et
 inde tūgūt pannū
 Alausma. i. finis ossis: et vetula qd ad finē tendit
 Alanis idē qd sup
 Alaurant. i. melācolie
 Alazabar

Alabafsch. i. tribulus
 i. distillatio
 Alabacolen idē qd. s.
 i. plumbum
 i. papauer palustre
 i. mirabolani emblici
 Alaniden. i. fiseleos
 Alapsa. i. galla
 i. arungia porcina
 i. forbitioēs et pultes
 Alar. i. hedera
 ē qdā gen⁹ ligni
 i. radix dragontee
 Alarec. i. sudor hōis
 i. emula
 Alasce. i. tymus
 Alasi. sal
 Alaseiem idē qd. s.
 i. galla
 Alastarni. i. exercitialis
 idem quod supra
 Alas. i. lactuca
 i. isopus hortulanas
 i. armoniacum
 i. pfica celtica
 Alaset. i. tribulus
 i. armoniacū
 i. radix visis albe
 Alathabag. i. reptile
 i. ameos
 i. pulegiū ceruinum
 i. rub⁹ qd facit mora
 Alannoch. i. plūbū
 idē qd. s.
 Alauda. i. pupa anis
 Alaurid. i. meseraice
 Alaynis. i. oculus
 i. dilatatio pupille

Alazisen
 Albaras ē spēs morfee albe: et differt ab alguada
 quoniā pili q nascūt in ea sunt albi.
 Albar
 Albages
 Albadib. i. rannus
 Albeguis. i. etas a nouē annis vsq ad quāginta
 Albalal. i. cepe
 Albanozin. i. quedam medicina inda
 Albasan dicūt a loco
 Albasale. i. albasal: et est cepe species
 Albarangi digitoz. i. extremitates ossiuz q in iun
 gis cū digitis: et apparet cū stringūtur manus in
 dorso manus.
 Albagla achanea
 Albada alchorasens. i. rapa caulis: et est rapa ha
 bens folia similia cauli.
 Albaurac. i. nitr: s. falso: imo ē afronitrum
 Albateg. i. melon
 Albasef. i. pūcta rubea qd fuit vt pulicis morsus: et
 fuit in oīb⁹ mēbris et pcpue i ocul: et cito recedūt
 Albatbam. i. batbam
 Albandach. i. anellana
 Albalasroe. i. gna spōsi
 Albaficet
 Albaiat
 Albalubiat. i. herbe q nascūt i aq et in lapidibus
 et faciūt labi: p q. l. l. muscus.
 Albaluati est ulcus cū botho: et crustis: et est simi
 lis sabaphati malis.
 Alcabat
 Alcadar est pūatio sensus et motus
 Alcale
 Alcarapse
 Alcabel est quando quis incipiens loqui in pnci
 pio impediunt.
 Alcarine
 Alcaratir est instrumentum ad extrahendum la
 pidem vesice.
 Alcanna quid est. i. l. benne
 Alcarabfi
 Alcabad
 Alcaiafinus
 Alcarabab
 Alcabi
 Alcaguamich. i. ea q cōdita sūt cum salimoria et
 aceto: vt oliua: capparis: et similia.
 Alcalambar
 Alcagera mora falebere. i. petra lactea qd cū frica
 tur qsi lac emanat: viri⁹ ei⁹ ē vt ematitio.
 Alcannub
 Alcageralchaia. i. petra serpētiua quā ignoro
 Alcaferalasa anard. i. lapis lazuli
 Alcacerludi
 Alcacerfrange
 Alcarithi
 Alcababe. i. calef: et est pannus i facie
 Alcagoerziurbedigi. i. mirrba
 Alcaufigi est quoddam genus piscis
 Alcalae est quedam species fungi interficientis

i. fefire
 i. mare
 i. cretannus marinus
 Albagla. i. portulaca
 Albasille idē qd. s.
 Albarabasion. i. apes
 i. portulaca
 Albababar. i. plūbū
 Albanfegi. i. feretrum
 Albatbegi. i. citrulli
 Albaccare. i. vacca
 i. puluinar
 i. cerusa
 i. terbenūna
 i. mulgali
 i. apium
 i. hedera
 i. opium album
 i. canilla
 i. strictura narium
 i. spēs cuiusdā piscis
 i. calcanei
 i. terbenūna
 i. petra lactea qd cū frica
 i. anabatten
 i. lapis indus
 i. lapis spongie
 i. altarti

Alfacatam. i. cordis motus vel saltus

Alfargi. i. portulaca hñs lac que ē laxativa: ⁊ vocatur latine fellichiū: ⁊ gre. pelium. de qua herba dicit Gal. in de sim. phar. cap. pelium. Pelū opū habet: ⁊ hic fructiculus est sicut ⁊ tinimallus: ⁊ nascitur vt plurimū secus litus maris: radicem quidem inutilem habens sicut peplus. opū vero forte nō autem valde vtile: sed semē vtile ⁊ viscosū simile semini pepli purgans.

Alzastac est species trifolij

Alzastangi

i. sparagus

Lap. 26.

Algamarina gre. vel alo lachne: ara.

alf. latine alaca. Alaca est herba maris hñs folia lōga veluti coriagie. ⁊ nō ideomate vocat alga: q̄ a mari eiecta i littorib⁹ iuenit. Plin⁹ cap. 8 alga Alga nascit in ags stātib⁹. ita deniq̄ nomē sum p̄sit ab algoze aq̄: vel q̄ alliget pedes: q̄ crassa est folijs aquā ex par

Dias. Allosachne icidēs te superantibus.

Dosse. Dias. Virtus ei⁹ vocam⁹. Dias. ē similis fa

li: inicit ⁊ p̄ dylstere i paralyti sen ex putredie vi ciatis intestinis. alienitate circūscribit. virtutē h̄z simile sulī ⁊ nūro: sipticā: simicticā: ⁊ leptimicā: ⁊ dysentericā: ⁊ sciaticā antigs confert dylstere ei⁹ fomento simile vtilis est.

Algagodie. i. nodi vel glandule q̄ sunt in collo ⁊ gula: ⁊ sub ascellis: ⁊ inguinibus: ⁊ circa ea loca

Alga palustris. i. nymphaea: ⁊ est nenufar. alio no mine vocatur cacabus veneris: vel papauer pa lustre.

Algallia ē istrumētū q̄ liq̄res in vesicā mittūt.

Algar albabilopa i. fistula lachrymalis

Algara i. falicis frondes

Algardaione. i. planta quā qñ excecāt pullus by rundinis affert ei mater: ⁊ redit ad ipsum visus. ⁊ addit virtus ei⁹. p̄t hoc vocat byrundo a Dias. cap. de celidonia: ⁊ ē vna ex sp̄eb⁹ celidonie

Algari. i. mal⁹ appetit⁹: vt qñ aliquis appetit car bones vel lutum ⁊ similia.

Algaria ē medicina odorifera ⁊ vocat seneta

Algalaic. i. plumbum

Algafti. i. eupatorium

Algafalmata. i. caro pāniculosa i palato s̄b vuca pendens: cooperiens caput canne.

Algairam i. pecora

Algabam. i. malus appetitus eum aliquis lutum. vel similia appetit comedere

Algaflegusti i. tenebrositas

Lap. 27.

Algacen ⁊ Alguasfen. Alguas fen ē herba liliā. ⁊ vocatur liliā: q̄ ei⁹ flos ē ad figurā

floris liliij: licet satis parvus: minor flore sambuci sed stipes ⁊ folia. **Anic.** Est herba similis li simulant rubea. **Anic.** lio: p̄t hoc d̄r lilia lis ē. In arabico vero scribit alusen: ⁊ etiā apud Boli greco de sim. medicinis: vbi dicit q̄ sic vo

cat p̄t inuamētū qd̄ efficit in morfu canis rabi di. Alifon ea Plin⁹ vocat: ⁊ d̄r ipaz filiez rubea

Dosse. Liliālis valet satis apposita ⁊ co mēsta ⁊ morsum canis rabi di.

Algabogin. i. arbor guinabar: ⁊ est cotognidium

Algarrob i. karrubia

Alguasit i. eupatorium

Alguada ē sp̄s morfce albe: sic appet i. Albaraf

Alguasedi i. parillus

Alguasem i. guasem

Albarafa. i. oxillū: ⁊ ē os qd̄ est circa alnū in pte anteriori.

Albasar. i. passio ignis qñ minuit caro vel con canitas.

Albasce. i. isopus

Alhabaar. i. larmoch: ⁊ ē nigz plūbū i q̄ est sub

stantia aquosa multa: quā cōgelant frigus.

Alhadanai. i. loca que sunt post aures

Albanlaic i. absinthium

Alhadachati. i. panni

Albadib i. hypericon

Alhabatis i. centaurea minor

Albasef. i. puncta rubea: que sunt ut pulicis mor sus: ⁊ sunt in omnibus membris ⁊ precipue i oculo ⁊ cito recedunt.

Albasabach i. tribulus

Alhadurek. i. spuma q̄ generat in carne mortua

Albacatir i. sambuc⁹ vel ebulus

Albaurib i. hypericon

Albauri i. vna demonis

Albasiet i. puluar

Albasafa i. sudatio fetida

Alhabazis i. centaurea minor

Alhabazim idem quod supra

Alhabaisca i. sentrix

Alharbe est quedam anis: que in nostra lingua vocat arpa: que facta est ut miluis

Alhase i. thymus

Albailion i. sparagus

Albabac i. basilicon

Albami est quidem liber sic vocatus

Albatal i. catarrus

Albaeda. i. laris vbi iungit collū capiti posterius

Albarib quid est. l. l. dūisacaris

Albalegi i. rubus

Albacarafen i. vitis alba

Albabeab i. alpheleis

Albabeal idem quod supra

Albaba. i. decollatio: ⁊ ideo est apostema in quo videtur homini q̄ decollet

Alhadanagi. i. loca que sunt post aures

Albabazac i. centaurea

Albatoran. i. herba que vocat pes comi

Alkares i. kait frigida

Alkarapse i. apium

Albachie. i. spuma in specie spongie

Alkas i. lactuca

Alkafor i. camphora

Alkaphor idem quod supra

Alkaschar i. papauer

Alkandindigen i. medicamē acutum

Alkatengi i. panis ficcus

Alkali .i. sal alkali
Alkar .i. infectum vel turbidum
Alkarfin .i. destructio olfactus
Alkale .i. alcale
Alkalabel .i. semen lumbicorum
Alkabrit .i. sulfur
Alkabach .i. terbentina
Alkadans .i. lacerationes q̄ sunt cū vnguibus
Alkamesic .i. fructus thamarisci
Alkasab .i. dactili non carnosī .i. albi ⁊ sicci
Alkabza .i. botim
Alkakil .i. alchichil
Alkassum .i. cibus factus ex lenticula
Alkalkal .i. q̄dā gen^o lapidis
Alkascen .i. stricture narium
Alkasimum est nomen salientis ad duas partes
Alkakalata .i. granata siluestria
Alkikilita .i. rapa
Allati .i. seminum vne
Allarum .i. aues nocticule
Allakaliki .i. armoniacum
Allastrico .i. idem quod supra
Allaictiem .i. idem quod supra
Allabada .i. cibus quidam qui sic vocatur
Almalie .i. almius
Almaride .i. rotunditas in qua continetur oculus
Almasiche .i. mastix
Almathema .i. duob^o angulis oculi: interiori ⁊ ex
teriori
Almabucale .i. exercitium in q̄ p̄tinet serpens
Almasis est cibus de lacte ⁊ farina ordei
Almallus .i. cuius sapor non p̄prehendit sicut aq̄
Almalud .i. pira Alma .i. aqua
Almaius .i. spica celtica
Almazar .i. cibus de lacte acetoso ⁊ farina ordei
Almasus .i. cassia
Almasiani .i. hospitale
Almargen .i. corallus
Almargen .i. idem quod supra
Almata .i. lithargyriū Almagra .i. magra
Almani .i. medicina similis cinnamomo
Almarac .i. lac femineum
Almaru .i. marubium
Almaroch .i. radix alchit
Almabesem .i. iunctura q̄ ē iter brachiū ⁊ manū
Almabalep .i. cerasum silvestre: cui^o arbor vocat^o
vere Almargel .i. corallus
Almasire id est apostema calidum
Almamascur .i. marubium
Almacharoth .i. herba asse fetide
Almasa .i. cibus de lacte ⁊ farina ordei
Almasal .i. idem quod supra
Almarmeur .i. almalud silvestre
Almarasian .i. hospitale
Almamut .i. costibarcost
Almarj .i. caro trita cum visceribus
Almacidati est nomen instrumenti
Almada est quoddam genus piscis
Almadi .i. idem quod supra
Almarj .i. centrum galli: ⁊ est herba

Almasticio .i. mastix
Almartar .i. lithargyriū
Almabalemi .i. iunctura que est inter brachiū ⁊
manum.
Almanustarii .i. hospitale
Alnazit .i. sarco colla
Alnatbin .i. vlcera melancolica: ⁊ apparet in cru
re ex eadem materia ex qua sunt varices
Alphasasap .i. defudatio
Alephas .i. morfea: id est alphas melancolica .i. mor
fea nigra
Alphas leucus .i. alba morfea
Alphandargi .i. medicina ad memoriā valens
Alphaic .i. caput cane meri
Alphair .i. cor
Alrakenefati .i. palma agrestis
Alramad .i. cinericius
Alrachachi .i. habens alas
Alrasenefac .i. palma agrestis
Alratati .i. cacefan
Alrausallagi .i. vna
Alsabatalabam: almoze: alebamotimi: alcana
cabr: alcul: bec nomina sunt genera piscium
Alsabage est species fungi
Alsatbel: ⁊ est almai .i. spica celtica trita sine luto
Alsabachen est species dactilorum
Alsair .i. pulvis multum spisse ex aqua ⁊ farina
Alsaker .i. epatica
Alsaraia .i. ē nomen p̄deris granorum .i. 800.
Alsabota .i. arbor que ē in persia venenosi fruct^o
⁊ quando plantatur in egypto. est fructus ei^o de
his que comeduntur: ⁊ est persicum fm q̄ re
citatur Gali. ij. de cibus: vt apparet in l. alkanedi
Alsarica .i. epilepsia
Alsagnassora .i. agnus castus
Altasin .i. enula
Altaion .i. apostema cōe: quod oritur i carne glā
dulosa.
Altarpse .i. apium
Altas .i. inflatio
Altarfati .i. punctus sanguinis: qui fit in coniun
ctura oculi.
Altarti .i. succus fructus vnde fit acacia
Altaracon id est endivia agrestis: ⁊ est cico
rea.
Altaib .i. odorifera
Altasefati .i. patella geniculi
Altarii id est locus dorfi vbi sunt superiores an
charum extremitates
Alta .i. vulua
Altades .i. rosa
Altatum .i. incubus
Altarmezit .i. fructus thamarisci
Altanum .i. calamamentum
Altanabotes .i. idem quod supra
Altanul .i. id est rana in aquis de
gens.
Altai .i. calcanens vel talo
Altamegi .i. fassiani
Altatiegi .i. idem quod supra

Altagē est species fungi
 Altamuga .i. porcus luti: et ē bestiola habēs mul-
 tos pedes acuti veneni.
 Altantik est quedam herba que nascitur in locis
 desertis sine folijs: et eius stipes est rubeus: et assi-
 milatur veretro canis.
 Althal .i. distillatio
 Althabaro .i. lenascus
 Altakij .i. melones indi
 Althaga .i. vtens altha cum loquitur
 Althabalub est quedam herba que nascitur sup
 aquas: et vocatur lenticula aque
 Alzanarai .i. gummi bedere
 Alzachanan .i. bedera
 Alzas .i. amigdale
 Alzampfer .i. camphora
 Ale sūt ossa posita ī spōdilibus a dextris et a fini-
 stris
 Aleasar .i. capparis
 Alebegi .i. albederigi
 Alebincum .i. vas distillatorij in quo fit aq̄ ro.
 Alebet .i. fructus sorbe
 Alebret idem quod supra
 Aleba est nomen cuiusdam piscis
 Alektoros lepos .i. gallitricum vel centrum galli:
 cuius semen caliginem trahit ad se
 Alektor .i. gallus gallinaceus
 Alechaidos .i. rose
 Aleca .i. sanguisuga
 Alectati .i. apoplexia
 Alecenula est herba que dicitur cotula
 Alefangium .i. species odorifera: aut piper: cinna-
 momum et similia
 Alefeneati sunt species quibus condunt cibaria
 vt piper: zinziber: et similia
 Alefegenti idem quod supra
 Alefangine .i. alefangium
 Alefidabezi .i. mirabilis cibus in quo est caro
 Aleficabegi idem qd sup Algen .i. nux
 Aleligas est illud de quo sunt vasa: et est alema
 Alebacatur .i. furingia
 Alebaifat .i. mice panis frixe prius ī oleo: deinde
 posite cum melle: et frixe cum eo
 Aleblebil .i. gumma napelli
 Alebebeb .i. tamariscus masculus
 Alebaris .i. genus cibarij factum cum aceto vel
 sumach: vel agresta: vel succo limonum: vel succo
 granatorum acetosorum
 Aleibe .i. antarme
 Aleis .i. nasturcium babilonicum: et est nasturcium
 orientale
 Alekes .i. pparationes coriozū
 Alekil .i. tripodā
 Alekifi .i. pparatores tunicarū
 Alekati .i. caro narium
 Alelica .i. sanguisuga
 Alello scalara .i. gummi bedere
 Alema capitis .i. acumen capitis
 Alema est species argille de qua sunt vasa
 Alemasima .i. stricture narium

Alenui .i. alema
 Aleotis .i. gentiana
 Aleptofilon .i. buglossa
 Alepturos .i. canda vulpina
 Alereze .i. pdix masculini sex^o
 Alefantbos .i. flos salicis
 Alles .i. salicis arbor
 Aleffius idē qd supra
 Aleffa .i. galla
 Alefebran quid est .i. l. beraalema
 Aleffit .i. barmel
 Aleffide idem quod supra
 Aleffide idem quod supra
 Aleffud idem quod supra
 Alefeng .i. afeng
 Alefim .i. medicamen penetratiuum
 Aleftu .i. pillij
 Aleferetkuaria .i. quando exit camphora permi-
 xta cum substantia ligni per sublimationem
 Alefis .i. nasturcium babilonicum: et est orientale
 Alefigmati .i. spēs que sunt vt piper et similia
 Aleftudion .i. scordeon
 Alefendon idem quod supra
 Alefendion idem quod supra
 Alefirati .i. rime
 Aleffudabegi .i. iura in quibus sunt carnes
 Alefalati .i. berpestiomenus
 Alefiati .i. apoplexa
 Aletheli .i. tamariscus
 Aletha .i. sanguisuga
 Aleust .i. costus
 Alexambi .i. flos salicis
 Alexandrina .i. agnus castus
 Alexandrum .i. petroselinum macedonicum: s3
 falso: sed quid est .i. l. lapium
 Alezeid .i. camphora
 Alezeascen .i. vitis alba
 Alebscen .i. calyx viua
 Albelah est spēs dactulor: et sūt dactili immaturi
 Albeladhor .i. anacard^o
 Albellulimo .i. terbentina
 Alhengie .i. insquiamus
 Albedezhabar est lapis qui omni resistit veneno
 iō vocat veneno resistens: et est lapis bezaar
 Albelengefis .i. ozimum cum folijs nigris
 Alben .i. flores palmarum
 Albeset dixit quidaz qd est akalesti et rubei floris
 i. almea. quidam dicunt qd est arnoglossa: naz am-
 be multum simulantur
 Albezard .i. galbaum
 Albezadus idē quod supra
 Albedesenanen .i. rubedo extranea filis rubedini
 ei^o ī quo incipit lepra: qd apparet sup facie eius.
 Albet .i. cascus
 Albel .i. lac
 Albesadaru .i. virga pastozis
 Albenza .i. insquiamus
 Albeinepes .i. vna
 Albes .i. spēs insquiami
 Albene .i. lac

Albedneſter .i. caſtoreum
Albedarac .i. malua
Alberdi .i. papyrus
Albelengi .i. ſidra
Albegiatu .i. alues: et ſunt dulcia ſicut conſectio de melle.
Alberadul .i. conſectio anacardina
Albezabard .i. veneno reſiſtens
Albelladorium .i. anacardi
Albeterecbengi .i. ſpecies ſolatri: et latine vocatur alkekengi
Albedidi .i. ſumach cum quo parantur coria
Albelladoch .i. anacardi
Albebikil vel alibiſul .i. ſemen cuiusdam arboris qua caremus
Albegele .i. mons
Albethomoda .i. baſilicon cum latis folijs
Alben .i. piper album
Alberifiſi .i. ozimum cum folijs nigris
Albeſtum .i. calx vicia non exticta
Albetarus .i. galbanum
Albered .i. perforata vel ipericon
Albederigi .i. baſilicon cum folijs latis
Albetarogi .i. idem quod ſupra
Albetaragi .i. idem quod ſupra
Albeta .i. oacili immaturi
Alberbutimo .i. terbentina
Albelladort .i. anacardi
Albedilen .i. incubus
Albem .i. gummi pini
Albedarogi .i. ozimum flumiale
Albearmeſael .i. nux thamarici
Alcerbutino .i. terbentina
Alcemati .i. pus generatum in tunicis oculi
Alceloc .i. anis quedam que ſic vocatur
Alcena .i. contractio
Alchea .i. berbena
Alchech vel alchcel .i. locus inter duas ſpatulas
Alchartharatha .i. pyretrum
Alchaib .i. locus ubi coniunguntur furculæ dorſo
Alcheil .i. loc^o ubi coniungit collum dorſo
Alchetmoas .i. caldaria
Alcheel .i. inter duas ſpatulas locus ſub collo
Alchel .i. cōchyliū marinum
Alchema .i. herba acetola
Alcheiri: eſt herba triplicis coloris: que quicquid facit florem album: quandoque violaceum: quandoque citrinum: et vocatur cheiri
Alchates .i. citrulli
Alchebeligi .i. anis quedam que ſic vocatur
Alcheb .i. ariel
Alcheratib .i. herba bircina
Alcheliſlametha .i. melilotum
Aldeleb .i. caſtanea
Aldememil .i. furunculi
Aldeguaurich .i. decem libre de baldach
Aldebemeſt .i. laurus
Alderum .i. gummi lentici: et eſt maſtix
Alſelengia .i. baſilicon
Alſegi ſunt ſpecies quibus condiuntur cibaria: ut piper zinziber: et ſimilia

Alſel .i. vitis nigra
Alſefiriften idē qđ ſup^a
Alſefia .i. cimices ruber: et tenere dicuntur alſefiſis
Alſemicati .i. ſpēs q̄ ſūt ut piper: ſiſa boni odoris
Alſemati .i. idem quod ſupra
Alſenſatia .i. ſortes ſpēs: ut piper et alia
Alſefe .i. cū aliquis vult loqui: et dicit ſemur
Alſeruzegi .i. ſmaraldus
Alſelemgemize .i. ozimum garioſilatum
Alſefur .i. radix vitis albe
Alſerutem .i. ſmaraldus
Alſed .i. idem quod ſupra
Alſegiliſil .i. abrotanum
Alſegeleſeſis .i. idem quod ſupra
Alſenglinar .i. coagulum leporis
Alſeludegi .i. cibus factus cum amilo et ſucaro cōfecus ſicut penidie
Alſerud .i. penidie
Alſfred .i. murecbion
Alſegekeſt .i. agnus caſtus
Alſenid .i. penidie
Alſelinge miſchich .i. ſpica celtica
Alſer .i. alumen
Alſelud ſūt lamine de ferro ſubtiles ſacte p malicionem
Alſecati .i. digitale quo vtiuntur ſutores
Alſeiekeſt .i. agnus caſtus
Alſenars .i. milium
Alſemur .i. caro continens radices dentium
Alſera .i. ſlos ſalis
Alſelire ē emplaſt^r ſic vocatū: qđ valet 3° cuſſi onem fracturam et diſlocationem: et aliquando accipitur pro egritudinibus dictis.
Alſeleniabin .i. geleniabin
Alſera .i. alaca maris
Alſere eſt conſectio quedam poſita in antidota rio Auic. in quinto.
Alſemare .i. carbones
Alſeſar alabiat .i. ben album
Alſere almas .i. lapis giro
Alſelid .i. meon indus
Alſegarar .i. paruarum ſcorpionum poſt ſe trahentium caudam .i. raſtallatorium.
Alſetarar: ſunt ſcorpiones habentes corpus gibbolum caudas acutas: et eorum venenum eſt ca. et eſt idem quod algerarat
Alſe .i. atramentum
Alſedeguil: ſūt vene quas innenies in l. gedeguil
Alſema .i. ſpēs almezercon
Alſbeſter .i. cortex radice capparis
Alſarſadalu .i. virga paſtoris: et eſt herba
Alſetili .i. tamarici maſculi
Alſemie .i. alcanna
Alſoerchi .i. ramus
Alſema .i. vitice
Alſelb .i. cotula maris: et eſt ex ſpēs cōchyli
Alſeceraſcen .i. raſanus
Alſerizati .i. frumētū depilatum et coctū cū aqua
Alſereis .i. pulres que de frumento ſunt
Alſebear .i. ſemina

Albel. i. cotula maior: et est cotula fetida
 Albebel. i. ius cibi cum acetosis conditum: et dicunt
 quidam cum agresta vel succo limonis: vel grana
 torum acetosorum: vel aceto et croco vel sumach
 Albeaben idem quod supra
 Alkiri est species florum qui de nocte satis redo
 lent: et est viola de romania: que vocatur chiri
 Alkeri i. mastix
 Alkeidedi fm Sera. cap. de bernia est sumach
 preparatorium corij.
 Alkeo. i. ipeteno vel vitreo. vñ alkeo vasa terrea
 i. ipeteno vasa terrea vel vitreo cum petano.
 Alkeder i. citrullus
 Alkederi i. cucumur longus
 Alkerd i. citrulli
 Alkekengi est species solatri: et latine vocatur so
 latrum ventaticum: et habens fructum rubeum
 ad modum cerasi in tunica involutum: et vocatur
 alkekengi.
 Alkesindaru. i. virga pastoris: et est herba sic vo
 cata. Alkedra i. impgnationes
 Alkelin. i. ramus Alkek idem quod supra
 Alkestri. i. almes Alkeilk idem quod supra
 Alkebidid. i. citrulli Alkeketeconie idem quod supra
 Alkesmes i. passule sine granis
 Alkelel i. semen alagep
 Alkelest. i. almes Alkeret. i. citrullus
 Alketela idem quod supra Alkesir. i. sisamum
 Alkest idem quod supra Alkeber. i. medius colli
 Alkeret i. semina citrulli
 Alkebedt. i. napi Alkeam. i. ben
 Alkeni. i. corall? Alkel. i. medium colli
 Alkber. i. squinatum Alkre. i. cardus
 Alleluia quid est. l. bathaelb
 Allefos i. peonia
 Allefanti sunt spes: ut piper: zinziber et similia
 Allefeminati idem quod supra. Allesu vt legit lingua
 Allexicters. i. medicinis 3 venenū: ut tyriaca
 Alleleng i. loleng
 Alleum quid est: lege litteram tau
 Alleum serpentis. i. alleu siluestre. l. tau
 Allearia i. rima marina
 Allelab i. albelach
 Alledana i. laudanum
 Allector i. gallus gallinaceus
 Allepreni i. inguina

Cap. 28.
Almea latine: vel arnoglossa ma
 ior: grece damasimon:
 vel damassomum: vel altissima: ara. car
 zumbum: vel si **Dias** cap. almea. Almea
 stula pastoris. **Dias** habet folia similia
 arnoglosse: sed angusta et super terram spansa: ba
 nam tenuem solam vnus cubiti: et super ipsius ca
 pitellum florem viridem proferens: radices tenu
 es habet sicut belleborus odoratas et viscidas et pi
 gues: nascit in **Dosse**. **Dias** Radi
 aquis locis. **Dias** cis ei
 cum vino bibita. 3. i. et mellis. 3. ij. bibitis lepo
 rem marinum et miconium et opium medicatur

tortionibus subuenit. dysenterie maxime prodest
 sola cum dauco bibita equo pondere singulare p
 fidium est. dolorem lateris cōpescit. stericas cau
 sas soluit. ipsa herba bibita ventrem abstinet. mē
 struis imperat. pustulas cataplasmatibus ad bibi
 ta pur **Sal** vi. sim. pbar. cap. damassomum:
 gat seu altissima. de hac herba narrat
 Dial. q. eius radix si bibitur sanare dysenterias
 ventris stringere et tumores sedare potest: nos
 tamen hoc non experti sumus. Palam autem q
 habet quandam **Anic** li. ij. cap. de fistula pa
 absterfina virtute **stozis**. Virtus est ab
 sterfina: resoluit apostemata fluxa: et grana in vi
 sceribus. confert lapidi renum: et frangit ipsius de
 coctio eius. et radix ipsius confert vlcibus inte
 stinorum.

Almealeffis i. nasturtium
 Almezemur i. clani
 Almeibinegi. i. mustum coctum vsq; ad medie
 tatem.
 Almelea i. pixa vel robile
 Almes i. passi vuarum
 Alme idem quod supra
 Almeahceilab i. stozax liquida
 Almesad i. caro salita
 Almeu est quedam species lacticij famosi: et ē
 portulaca habens lac
 Almeirim i. sandaraca
 Almezereon i. mezereon
 Almelusis i. nasturtium
 Almenesim i. calamentum flumiale
 Almenesi idem quod supra
 Almeisus id est portulaca siluestris laxatiua
 Almesenus idem quod supra
 Almesindum i. nasturtij semen
 Almegibuctegi i. rob
 Almehemur vocantur medicine composite
 Almethon i. papauer conutum
 Almele i. quodlibet sal
 Almelich i. orobus
 Almelina i. sauiua
 Almesu i. lapis smirillus
 Almea asilla i. stozax liquida
 Almea allenita i. stozax calamita
 Almen i. cinoglossa maior
 Almezereon est species lacticij famosi: et mor
 tiferum.
 Almeleti. i. anima absq; corpore
 Almegabem i. sauces
 Almezen. i. locus qui est a cintura inferius
 Almebe i. sal lucidum
 Almezezeb. i. res habens acetositatem cum dulce
 dine: ut malagranata.
 Almezeret idem quod supra
 Almenie i. almeos
 Almelea i. almes
 Almesis i. nasturtium
 Almenis idem quod supra.
 Almenea id est partes que sunt sup anchas vsq;
 ad renes.

Almefire .i. apostema calidum
Almeibuthegi .i. rob de musco scilicet carenum
Almeireime est nomen cuiusdam piscis
Almeuicte .i. herba lacticiniosa mortifera: et est
 fellichinum
Almeccenon idem quod supra
Almea aseglia .i. storax liquida
Almeyfus .i. genus cibarij: et est factus de lacte et
 farina ordei
Almeri est quoddam genus piscis
Almeialandi .i. sal indum

Almen grece aut partenion:
 aut pidiō aut fideri
 tis aut eracia: aut gastrī agreste: aut
 libaciā aut poliominō: ara. ingegraria: latine pa
 ritaria. Paritaria siue vt latini alig viriola viri
 dis hz virtutē et non sicca. folia eius sunt ca. et sic. i
 tertio gradu. virtutem habet diaforeticam. semen
 eius est **Dias** cap. Almen siue paritaria
 fri. et bu. **Dias** herba est que nascitur in te
 ctis: aut parietibus. haste sūt illi minute et ruse. fo
 lia similia allinos aspersa: et circa ipsius hastas se
 men asperum habens rebus adherens. virtus est
 eius semini sti. **Bal** vi. sim. phar. ca. eliximē.
 ptica et frigida. **Bal** quidam enim perdicūz
 nominant. Alij autem perthericum. alij autem
 fidiritem. sunt autem alij qui nominant hanc era
 cleam. inest autem semini eius virtus expurgatia
 leuiter: et stipti. **Posse** paritaria in testa ca
 ca: fri. cum bu. **Posse** lefacta sine liquore

loco dolenti superponitur. vel etiā decocta in vi
 no quod melius est: et cum furfure in vino albo
 aliquantulum acido multum confert. Curat etiā
 sic pparata partaria frigiditatē stomachi et intesti
 noz et dolore eoz. Contra stranguriaz et dyssuri
 am paritaria in aqua falsa coquatur et oleo et ca
 taplasmetur. Ipsa similiter cocta et comesta valet
 contra dolorem stomachi et intestinoz ex frigi
 ditate et ventositate. Et crispelle ex ea facte et co
 ueste valēt ptra predicta. Ad eos qui sanguinē rej
 ciunt paritaria tere: et **Dias** Semen ei? cata
 extrahe succū et bibāt **Dias** plasmatis? ad
 bibitum ignez facz extinguit. adilomata spargit.
 pbusionib? medicat. tumores oēs compescit. pu
 stulas emendat. Succus eius cum cerula mixtus
 ignem sacrum extingit: et herpetas si vinctus fue
 rit et podagricis medicatur cum ceroto cypriū
 aut cum arungia apiina. Succus folioz eius
 in quantitate ciatū vnus acceptus tussientibus an
 tiqvis opulatur tumores fauiū gargarismo:
 aut superunctus compescit. dolorem aurium euz
 oleo roseo mi. **Bal** Semen ei? sanat vniuer
 xus mitigat. **Bal** sos phlegmones in pnci
 pio et augmento vsqz ad statū: et precipue com
 bustionibus superplasmatis. Sed et succus eius
 igni sacro: et doloribus auriz phlegmonosis cō
 uenit. Succus eius folioz tumores fauiū gar
 garismo compescit. Et quidam medicozum his
 qui longo tempore tussierunt propinauerunt euz
 q? autem abstergat: euidentēz prebet experientiā

in vitreis vasis.
Alnei merofceni .i. loca in quibus sunt schole
Alnedesmon est genus draconum
Alneregil .i. nux muscata
Alnemo .i. ameos
Alneme idēz quod supra
Alpbes melancolica .i. moxtea nigra
Alpbebesis sunt species cinicum rubeorum san
 guinearum debiles habentiz cutes: quos forsan
 destruit tactus **Alpbeatus** .i. pfectio
 si. moxtea alba
Alpbe .i. penidie
Alrefum .i. capitale
Alseis .i. nasturcium babylonicum
Alsebran .i. esula
Alsefur .i. radix vitis albe
Alselep .i. ruta

Altea malua hispanica malua
 agrestis maluaniscus: ibi
 scus: euiscus latine: ara. eristofos: sbo
 bozetitū: rosafamen: grece vero molochia agria.
 Maluaniscus folia habet rotunda sicut panis
 porcinus. flos eius rose similis. radix eius est
 muscillaginosa. ē pplexio eius calida cū eqūitate.
Dias cap. altea. Altea folia sunt ei rotūda
 similia ciclamini. flozem habet rose
 similem. hastam duobus cubitis longam. radix ē
 illi muscillaginosa et intus alba. et dicitur altea: eo
 q? surgat in altum **Sera** li. aggre. cap. de
 euiscus q? glucinat **Sera** maluanisco. Ra
 dix maluanisci habet virtutem stipticam. et toti
 berbe. volo dicere radicis ramozum floz et foli
 ozum et seminum. Unde virtus eius est que desic
 cat: verum radix et semen sunt magis desiccatiua
 et plus sub. **Bal** sexto sim. phar. cap. euiscus.
 tiliatina. **Bal** Euiscus siue altea: et est mal
 ua siluestris: diaforetica est: et laxatiua non viens
 absterfina: mitigatiua: digestiua vō difficile dige
 stibi **Bal** septimo sim. phar. cap. de malua.
 lium. **Bal** Altea siue maluaniscus magis dia
 foetica est. **Anic** li. z? cap. de altea. Altea
 q? malua. **Anic** ca. ē cum equalitate. vnde
 in ipsa est lenificatio et resolutio. et semen et radix
 ipsi? sunt in virtute eius fortiora plurimuz: et plu
 rimum exsiccati. **Posse** Solia eius tria
 ua et resolutiua. **Posse** cum arungia et
 aliquantulum calefacta et supposita: apostemata
 maturant: duriciem relaxant et mollificant. Itēz
 herba cum ipsa radice decoquatur fere ad psum
 ptionem: et sic apparebit quedam viscositas que
 superponatur et apostemata maturat: duricies re
 mollit et relaxat. Ex aqua etiā eius addita cera
 et oleo fit competens vnguentū ad predicta. Atq
 decoctionis seminum ipsius et malue valet cōtra
 tussim siccam. et confert ethicis. Semina etiā eni
 scerata et in oleo deu. **Dias** cap. molochia.
 cocta duriciē soluit. **Dias** Altea siue mo
 lochia: cum adipe asneris genitali parti supposita.
 abozsuz facit. inuillis ē stomacho. ventrē mollit

Item vulnera recentia folijs eius curantur. folia eius trita et imposita scorpiionibus credunt afferre torporem. Eadez femori alligata stimulat i venere. Eadem nigre lane obvoluta et alligata: marum vicia compescit. Et idem cap. altea. Slos eius in malsa coctus aut vino: et tunsus et impositus vulnera curat. scrofas spargit. ani dolorem mitigat. conuassationibus prestolatur. tumores spargit. tensiones neruorum relaxat. apostemata rumpit aut spargit. cicatrices vulnerum curare facit. Elixir vero et trita addita axungia porcina aut anserina: et resina et terbentina: tumores stozicos et offocationes apposita medetur. Elixatura eius hec omnia facere nouit. et secundinas excludit. sola in aqua cocta et fomentata intestinorum dolorem tertio die sanabit. Nos ipsi experti sumus quod trita cum axungia veteri et imposita podagra tertia die sanat. et multi auctores dicunt. collectio nes omnes vellourices que in corpore nascuntur decocta cum fenugreco: et lini semine polline imposita auferit. Elixir in aqua et cum axungia sine sale trita: et lintheolo mundo imposita: paniculos aperit et recludit et sanat. Radix eius et semen extenuandi et siccandi possident virtute: ut alfos tollant. huius radice elixatura cum vino bibita ad dysenteriam in presenti iuuat sanguine reijicientibus propter quandam suam stipticam vim multum congruit. dysurijs medicatur. calculos opitulatur. sciaticis et dysentericis et tremotibus: de alto cadentibus subuenit. dolori dentium cum aceto elixir et gargarismo adhibita opitulatur. semine eius viride: et siccum cum aceto et oleo tritum et punctum maculas tollit: et moribus venenatis occurrit. Elixatura seminis eius dysentericis et saniem reijicientibus et in solutione ventris accepta subuenit. Contra omnia venena cum pusca bibita opitulatur. cicatrizat et caua vulnera cum melle trita: boz que molles carnes habent: et sunt pueri: semine et eunuchi. Omnem etiam duriciem mollit et rigorem relaxat. Folia eius cum oleo cocta et cataplasmatibus adhibita: moribus venenatis occurrunt: et combustionibus prestant effectum. et ipsa radix similiter facit trita et mixta in aqua que coagulantur muscillagine sua. Altea agrestis cum vino bibita aut cum aqua dysentericis et conuassatio. **Sera.** Altea probbet apostematis subuenit. Altea et sedat dolores et maturat exituras dum est recens. et radix quidez eius et semine: quoniam in eis est virtus absterfina: curat morpheam. et semine eius fragit lapide renus. et aqua in qua decoquitur radix eius: propter stipticitatem que est in ea vlcerebus intestinoz et fluxui ventris et sputo sanguis confert. et quando coquitur sola et teritur confert exituris et apostematibus que apparent post aure et scrofulis. et confert apostematibus ani calidis et similiter tensioni neruorum. et resoluit et maturat et aperit apostemata quando coquitur: sicut diximus cum melicrato aut cum vino. et teris cum sepo anatis et gluctine albotin et sunt inde nascalia et conferunt conuassationibus matricis. Radix eius quando coquitur et bibitur cum vino. confert strangurie et lapidi et sup

fluitatibus crudis: et sciaticis et vlcerebus intestino rum et tumoribus et conuassationibus neruorum. quando coquitur cum aceto: et fit cum eo collutio oras: et sedat dolorem dentium. et semine eius recens aut siccum quando teritur et coquitur cum aceto et fit cum eo linum in sole: eradicat morpheam. et quando miscet cum oleo et aceto: eradicat similiter. et ponit super locum: et confert moribus venenosis: et confert vlcerebus intestinoz et sputo sanguinis et fluxui ventris. et quando decoctio eius bibitur cum aceto mixto cum aqua confert puncturis apum. et fit emplastrum cum folijs eius mixto parum oleo moribus venenatis: et confert combustionibus ignis. Et quando teritur radix eius: et miscet cum aqua et vino et gramine: congelat aquam. Et idem auct. Mesarugie. Gummi maluanisci est fri. et se. **Sal.** Radix maluanisci et semen maluanisci viridia: intensius quidem operantur quam herba: et magis absterfina ostendunt virtutem ut morpheam abstergant: et semine diuidat lapides in renibus consistentes. Radix autem eius et dysenterie et dyarie: necnon emissionibus sanguinis est utilis. et est habens quandam stipticam virtutem.

Anic. Radix althee lini cum aceto super morpheam et siccatur in sole. et semen eius est fortius in illo. et mollificat apostemata et prohibet ea: et resoluit sanguinea et maturat vulnera: et confert apostematibus inflatis. et scrofulis et supponitur cum gummi albotin ad duriciem matricis. et ponitur cum caulibus super scrofulas: et sedat dolorem iuncturarum cum adipe anseris. et confert sciaticis et tremotibus et attritioni lacertorum et extensioni neruorum. et quando fit emplastrum cum ea confert apostematibus que sunt in gula: et in glandulis aurium. et resoluit tumorem et inflammationem que sunt in palpebris. et semine eius confert tussi calide. facile efficit sputum. et confert sputo sanguinis cum virtute sue stipticitatis que est in ipso. et conferunt folia eius apostematibus mammillarum. et ponitur in emplastris pleuresie et periplo monie. et gumma eius sedatur siti. et decoctio radice eius confert quando bibitur ardori vine et ardori intestinoz et apostematibus ani. et similiter folia eius et similiter solutioni male. et supponitur semine eius cum gumma albotin ad duriciem matricis et cohartationem eius. et similiter decoctio eius mundificat superfluitates fetarum. et decoctio radice eius quando datur in potu cum vino: confert difficultati vine et lapidi: et proprie semen eius. et gumma eius retinet ventrem. et quando liniatur cum aceto et oleo prohibet nocumentum venenosorum vermium. et confert decoctio eius cum aceto commixto: aut cum vino puncture apum et illud medicamentum fit liniendo.

Altertus	.i. iusquiamus
Alterimi	.i. maluaniscus
Altei	.i. per dicit masculini sex
Alteidedi	.i. sumach quo coriarij operantur.

Altecl. i. locus iter duas spatulas sub collo
 Alternale. i. vlcera nigra melancolica: que sunt ad sanandum difficilia: ut empetigo.

Alteim i. pdir masculini sexus
Alteria i. aromaticum
Althefen i. cibus factus ex ordeo
Althefir i. alchefir
Alue i. palpitatio
Alzema i. contractio
Alzederach i. quedam arbor: et est
cedrus.
Alzbema i. species mezercon
Allyab i. balanstia
Allyar i. et non videat in die
Allyari i. genus piscis
Allyare idem quod supra
Allyada i. polium
Allyana i. enula
Allybia. i. apostema omne quod oritur in carne glā
dosa.
Allybillide i. alkekengi
Allybillidos idem quod supra
Allybien i. byringion
Allyblep i. mercurialis
Allycactanos i. alkekengi
Allyca quidam dicunt quod est spelta: et est verum
similiter quoddam genus frumenti quod spelte si-
milatur vocatur allyca. sed quando inuenit allyca
simpliciter de spelta intelligitur: per qua lege lram
bala.
Allices sunt extensiones omnium membrorum quod
voluntarie fiunt post somnum: maxime ut quibz
dam placet ex grani fumositatis phlegmatis ad
membra proueniente.
Allicinos i. verax et perfectus
Allicacabon i. fistillida
Allyxanti i. flos salicis
Allychise i. abrotanum seniceti
Allycta est quedam confectio que mustuz recipit
inde dicitur alypta vel allycta muscata vel alypta
Alidicen i. grana solis
Alidicium i. crocus romanus
Alidion i. affodillus
Alidice i. git
Aliembut i. xilocaracta
Alientum i. tapfia
Alieduar i. spes quida volubilis
Alieguanfet i. electuarium
Aliefos i. peonia
Alietifos idem quod supra
Aliemen est nomen cuiusdam fluminis
Aliefenon i. spes secunda aconiti
Al fen. i. pannus quo opilantur vasa: ut non possit
inde exire quod in eis continetur
Alife idem quod supra
Algios. i. agnus castus
Aliga planstria i. papauer palustre
Alibiful i. semen cuiusdam arbo-
ris qua caremus.
Alibatalnon i. pnlegium ceruinum
Alilimen i. acnalibus vel acupe-
ctalis et clipealis: et est quedam cartilaga que p-
uenit ad compositionem epiglotti

Alilee

i. myrabolani

Cap. 31.

Alilemlike

arabice: vel
alcheli ala-

Alilemlike mech. vel alchilemelich: grece melilo-
tum: latine vero corona regia sic dicitur: quod vagi-
ne seminum eius formate sunt ad modum semicirculi: quod
cum suis seminibus ponunt in medicinis. herba ipsa
habet folia rotunda viridia: et rami eius sunt subti-
les multum: et folia eius rara: et semina eius habent
vaginae subtile rotundas sicut virge puerorum par-
uulorum in quibus continentur. Et sunt illa semina
paucula glauca coloris: rotunda minora granis fina-
pis. Et quod de ipsa administratur sunt ille vagine
cum eo quod est in eis ex seminibus vel granis. flos
eius est citrinus boni odoris. est calida et sicca in pri-
mo gradu. Virtutem habet confortandi ex sua aro-
maticitate. et est diuretica ex subtilitate substantie
hec habent a Sera.

Dias.

cap. de melilo-
to. Melilotum

diaforeticum est: et modicum digestorium est cum nimi-
etate cap. septimo sim. phar. cap. de meli-
loris.

Gal.

loto. Melilotum mixte est virtu-
tis. habet enim quid stipticum: et diaforat dirigitor
plus enim in eo est calide substantie quam frigide.

Anic. flos plante coloris palee: in quo est fi-
gura lunaris cum raritate sua: quidam hinc durici-
em. Et ex eo quidem aliud est album: et aliud est ci-
trinum. et ex eo melius est: quod est durius. et cuius
color ad albedinem parumper declinat: et sapor eius
amarior sentitur: et cuius odor est manifestior. Et idem
auct. Dias. melius ex eo est: in quo est croceus co-
lor: et est acutioris odoris: quamvis eius odor in pri-
ncipio speciei ipsius sit parvus et debilis: et sit in colo-
re eius color fenugreci. est calidus in primo: sic. in eodem.

Et ad ultimum est compositum. et est ipsius caliditas
dominantior frigiditate eius. Et idem auct. Dias. e-
quale in caliditate. et est in eo stipticitas pauca
cum resolutione: et propter illud digerit. Et idem auct.
Dias. e liquefactum superfluitatum. Et alij dixerunt
quod succus eius cum careno remouet dolores. et est re-
solutiuum subtiliatum et confortatiuum membrorum.

Dosse. vinum decoctionis eius confortat
et ventositatem inclusam expellit
opilationem renum et vesice aperit. semen eius in bro-
dio positum: ipsum facit boni saporis et boni odoris.
Ita si manus alicuius vngantur succo meliloti au-
dacter et sine lesione poterit portare ferrum can-
dens intra manus. Et potissimum est melilotum ad
emoroidas cancrum et fistulas. Sciendum quod eius
operatio est contraria operationi camomille: quia
suffumigatio eius facit ad ipregnationem et retentio-
nem fetus. sed suffumigatio camomille operatur
contrarium: et prohibet ipregnationem et facit abortum.

Sera. auct. Dias. Melilotum est stipticum
et mollificatiuum apostematum calidi-
orum: et maxime apostematum oculorum: et ani-
et testiculorum. et quando coquitur cum robore: fit cum
eo emplastrum: et forsan miscet cum vitello oui:

aut farina fenugreci: aut semis lini: aut pulueris
molendini: aut cum papaueri: solum cum aqua.
conuenit vlceribus que nominantur faul: et quado
miscet cum bolis qui asportantur de terra que
dicitur botam: aut miscet cum eo galler dissolutus
cum vino: et cum liniatur cum eo vlcera humida que sunt
in capite curat ea. Et ponit coctum et crudum in vino
cum aliquo illorum: que diximus super stomachum et se
dat dolorem eius. Et quando exprimitur ab eo succus
eius coctus et miscet cum robore et stillat in aures al
cuius: sedat dolorem eius: et quadoque fundit super
caput cum aceto et oleo ro. et sedat dolorem capitis.

Dias. Melilotum decoctum cum vino dulci vel
lini semine: aut cum ouorum assatorum
vitellis comixtum cathaplasmatibus facit tumen
tibus oculis atque matrici et testibus. mitigat etiam
auricule dolorem distillatum aut persusum cum vino
dulci. spargit similiter omnes tumores mixtum me
dio oui assit: et polline fenugreci: aut seminis lini:
aut tritici: aut careni. oia predicta ad sanitatem per
ducit. dolorem stomachi cum vino adhibendum miti
gat. succus ipsius dolorem aurium tollit dolore
addito. dolorem capitis mixtum oleo ro. et aceto
et fomento adhibendum compescit. nascitur in campa
nia similis fenugreco crocinum habens colorem
nascit in calcedonia: sed utilis est oibus acticum.

Anic. Melilotum confert apostematibus ca
lidis et duris: et proprie cum careno et
etiam pmixtum cum vitello oui et farina fenugre
ci: semine lini: aut papaueris secundum locum. et co
fert vlceribus humidis: et proprie linitum cum aqua
et cum aliquo desiccativorum appposito cum eo quod
fit sicut galle et lutum lene et lenteo. Et confert apo
stematibus aurium et doloribus ancharum super
posito emplastro ex eo cum careno: et reliquis que
dicta sunt. et distillatione facta in eis ex succo: et
eius inuamentum in doloribus est velocius. ex ipo
quoque sunt embroce et sedant sordida. et confert apo
stematibus oculi facto emplastro ex eo cum care
no et cum eis que dicta sunt: vel decocta cum vino
et confert apostematibus ani: et testiculorum facto
emplastro cum eis que dicta sunt. loco eius ponit
tur quantum est podus ipsius de camomilla: aut
eius medium de folijs fici.

Alima .i. unguentum
Alimgath. .i. radix granati siluestris
Alimiaari .i. argentum
Alimizum .i. aqua de rason
Alinon .i. acer arbor
Alintifac. .i. apostema in palpebra cum pruritu quod
fiscen oculi nominatur.
Alinzifar. .i. ut fiat foramen ut foramen vuce
Alinarat .i. lithargyrium
Alinmati .i. turbatio in aere
Alioeb idem quod supra
Aliobene .i. casens
Alippidos mezereon herba catholica laureola
idem: cuius semen cocognidium dicitur: sed falsum.
sed quid est cocognidium: lege litteram
cocognidium.

Alipta est quedam confectio: que quia muscum
recipit: dicitur alipta muscata.

Alipidemente .i. rape
Alipreni .i. inguina
Alipodus .i. camelca
Alptis .i. alipta
Alippa idem quod supra
Alipqua .i. alica

Aliscus est instrumentum medicorum: et est illud
quo injiciuntur liquores in aurem.

Alison tantum distat a rubea tinctorum quantu
ramis et folijs minoribus nomen accepit: quod a
cane moris rabiem sentire non patitur. ab **Aluc.**
dicitur algalascen: et quid sit: lege litteram alga
scen.

Alfina .i. fistula pastoris
Alifcos .i. clystere

Alifimbre est cum quis bene digerit

Alifmen: aut perdition: aut perthemon: aut fide
ritis: aut eraclea: aut conuesten agreste: aut liba
notida: aut poliominon. .i. paritaria: et **Dias.** Ubi
notandum quod **Dias.** consuevit adducere omnia no
mina quibus nominantur alique plante apud di
uersos: quoniam non sunt eiusdem nature ut facili
us cognoscantur vbi: pro qua lege litteram alime

Alifista .i. hydropisis
Alifirgar .i. listirgar
Alificat .i. cot
Alifodilidos .i. alkekengi
Alifmi .i. auricula muris
Alifonitus .i. sal costus de monte
Alifos .i. milium solis
Alifrica .i. hydropisis
Alifris .i. spes trifolij
Alifsum .i. alifon
Alifinfat .i. dilatatio pupille
Alifino .i. veritas
Alifho .i. oportunitas
Alifhimum quid est lege lfram lobabium
Alifischa .i. hydropisis
Alifbeas .i. cibus congelatus
Alima hoc fit de zucaro sicut sisamum de melle
Albiad .i. album
Albitidum abugilisse. .i. secunda spes anchuse
Albit .i. oua
Albida .i. perna
Albisfesch .i. macis
Albin .i. marubium
Alcionium fm **Alexandrum** idem est quod ar
tis: quod idem est quod caro marina. sed fm **Dias.**
est spuma maris: et quid est: lege litteram zebus
albach.
Alciomion .i. siricon
Alcima .i. gummi cedri
Alcibiadon .i. lacca
Alcila. .i. parua pustula in ore: et vocat alcola
Alcia .i. spelta
Alcionetus .i. vesperilio anis
Alcidi .i. ceterac
Alchicban .i. cibus congelatus

Alchuran quid est: lege litteram biocan
Alchisab .i. canna
Alchinda vel alchanna .i. pulvis unde tinguntur
ungulae: quid est lege litteram alcanna.
Alchisac .i. mice panis prius frixe in oleo: deinde
ponte in melle et frixe cum eo.
Alchir .i. furnus
Alchichij .i. argille subterraneae
Alchirastarum .i. carbones
Alcilolata .i. granata siluestria
Alchimar .i. pix liquida
Alchilac est pondus poderans grana tria ordei
Alchisira .i. dragantum
Alchimeta .i. asma
Alchibhar .i. gummi tapfie
Alchit .i. asa fetida
Alchirinabe id est vlcera nigra melancolica que
sunt ad sanandum difficillima: et est emperigo
Alchic .i. febris ethica
Alchibic .i. glucien
Alchicam .i. granum viride: quod inuenitur apud
nursiam .l. granum viride
Alchic .i. fanic: et si dicas fanick non peccas. Et est
fm Hal .i. li. dinamidiarum: quod sit sic: ordeum cum
ceperit habere quasi lac mitte in furno: et cum de
siccatum fuerit a paleis munda et fac farinam
Et quidam loco eius ponunt farinam ordei.
Alchiradu .i. arbor celsi
Alchirfedy .i. spes more que est dulcis
Alchi .i. morphea vel alboras
Alchius .i. psillum
Alchia .i. merulus auis
Alchidon .i. cardiaca vel dolor cordis
Alchisedi .i. panniculus
Alchia .i. dolor cordis vel stomachi.
Alchingiati .i. cassia lignea
Alchir .i. calx
Alchibar est species argille de qua fiunt vasa
Alchibira .i. dragantum
Alchistros .i. propoleos
Alchuzema .i. lauanda
Alchiati .i. genus lacticionum
Alchigati .i. idem quod supra
Alchimia .i. alcanna
Alchilmera .i. accnalibus: vel acupetialis vel clipe
alis id est cartilago: que peruenit ad compositio
nem epiglotti.
Alchikil .i. granatum siluestre
Alchimia .i. alacris vel alacrem faciens: quoniam
de futura spe leticiam infert
Alchiomon .i. spuma maris
Alchistus .i. papauer
Alchidan .i. pix liquida: p qua .l. l. bictan
Alchisimum est nomen cuiusdam serpentis
Alchidach .i. in quo inuoluuntur capilli vel manus
vel aliquod membrum.
Alchimistarum .i. carbones
Alchilare .i. semina vne
Alchibat .i. terbentina
Alchilibat .i. idem quod supra

Alkindi .i. vitrum
Alkir .i. hernia
Alkisin est superior pars narium .i. ubi est destru
ctio olfactus.
Alkil .i. kilkil
Alkilat est pondus trium granorum ordei
Alkien .i. belua: et est animal quoddam
Alkir .i. carbones
Alkikil .i. myrabolani citrini
Alkilil .i. kinbil
Alkimamatas .i. marubium
Alkifine .i. passe sine nucleis
Alkicimi .i. altea
Alkit .i. radix altee
Alkiba .i. ius colatum de aceto: et dicitur q est ci
bus factus de aceto et croco
Alkibit .i. sulfur
Alchiamum est quedam species calamenti
Alchiada .i. polium
Alchium quid est .l. l. taum
Alchium agreste quid est .l. l. et supra
Alchium serpentis quid est .l. l. et supra
Alchium porinum quid est .l. l. et supra: et litteram
turach
Alchiam .i. bedera
Alchitica .i. retentia
Alchi .i. acetum
Alchiasicbe .i. mastix
Alchiasicbe .i. species ethice in q apparet forma
que est in decrepitis.
Alchirogarius dicitur a garo quod est liquor: et al
miron quod est salsum: inde liquor salsum.
Alchiremie .i. res falle
Alchiron .i. salsum
Alchimar id est nodus rotundus similis capillo
Alchismor .i. clau
Alchima .i. folia myrti
Alchise .i. muscus
Alchitasa .i. eminentia vlcis vel oculi
Alchisar .i. dilatatio pupille
Alchissafaca id est oblongum mulum ut cunq
planum.
Alchimiram .i. celidonia
Alchimiran .i. idem quod supra
Alchizadir .i. sal armoniacum
Alchilis .i. grana solis
Alchifeti id est vinum coctum vsq ad tertia pte
Alchibita .i. alchita
Alchine .i. auricula muris
Alchiracost .i. manna
Alchibar est species argille de qua fiunt vasa
Alchicelios .i. fiseleos
Alchit est medicina inda similis bermodactilo
Alchimategi sunt quedam vene
Alchica montina .i. lasar
Alchich dulcis id est asa dulcis: est enim asa fetida
et est dulcis.
Alchib .i. idem quod supra
Alchisma .i. almea
Alchinagi .i. per dux

Alubic	.i. squinantum
Aluli	.i. fructus thamarci
Aluonium .i. spuma maris: sed falso: quoniam de bet dicere aluonum: vt supra in lra aluonum.	
Alumat	.i. antimonium
Aluindo badaster .i. lenificum	
Aluia .i. de zucaro: sicut filamum de melle	
Aluifidabegit	.i. genus cibarij
Alzinglati	.i. cassia lignea
Alzil	.i. calx
Alzima est flos eris vel es vstum	
Alzim	.i. indicas
Alzengiati	.i. cassia lignea

Cap. 32.

Aloa vel agalaym .i. arbor suavis
sini odoris. vii gre. sic nota
tur: ara vero boad: latine lignum aloes
vel xiloaloes. Aloa dicitur eo quod lignum tale alta
ribus adoleat. reperitur autem in magno flumine su
perioris babilonie: cui coniungitur flumen paradisi.
Unde quidam dicunt quod impulsione fluminis ab ar
boribus terrestris paradisi conducitur: nullus tamen
huius arboris fertur vidisse originem. Alij dicunt
quod in acuminibus montium superascripitorum locorum
circa predicta loca existentium oriatur hoc lignum: et
impulsu venti aut temporis vetustate cadit in flu
uium. est ca. et sic. in secundo gradu. Sed sciendum
quod sunt aliqui deceptores qui accipiunt radices ca
melee in montibus amalfie. et quoniam videntur
assimulari utriusque in colore: pondere: et sapore cum
ligno aloes: sophisticant ipsas ponendo in vino ebri
tationis pulueris ligni aloes per aliquos dies: quod
deo et hominibus abominabile est: quoniam came
lea multum laxativa est. lignum aloes vero est stipti
cum. Et camelea de se nullum habet odorem: sed
lignum aloes est suauissimi odoris. Cassius felix cap.
de ligno aloes. Lignum aloes tribus modis est. Uno
modo fit in quadam regione: et dicitur caume. Et ali
ud quod fit in insula indie maioris: et vocatur amar.
Tertium oritur in quadam regione indie: et dicitur
phales. Lignum tamen aloes videtur ca. et sic. in secun
do gradu. Eligendum autem est lignum aloes: quod
non est coctum in aqua. nam arabes faciunt ipsum buli
re in aqua: et illa aqua videtur ad multa commoda
tale ergo lignum amisit spiritum: et paucum aut nullum
habet operationem. **Sera.** li. aggreg. cap. de ligno alo
es est lignum quod fertur ab india et terris arabum.
et habet corticem velut corium: cuius odor est bonus
et in cuius sapore est amaritudo et stipticitas: et ma
sticat: ut bonum inferat odorem ori. Et in arabia non
nascitur ex plantis eius aliquid. verum lignum quod
ibi nascitur. propinquat aliquibus speciebus eius. Et quan
tis plures eius species sunt in india: una tamen ex
speciebus eius habet comitatem cum eis in hoc nomine
adeo quod non dignoscitur per hoc nomen: sicut si nomi
nes myrabolanos nigros indos. et reperitur ex li
gno aloes etiam in insula que dicitur furinda in in
dia. et melius ex eo est nigrum trabens ad variis
coloribus huius multam aqueitatem: durum: graue et grossum

in quo nulla est albedo: et quod remanet multum
super ignem: et post ipsum est induratum: et est ipsum notatum
a terra indie: quod dicitur minidel: et post ipsum est scissum:
et est de bonis speciebus ligni aloes: et submergitur in
aqua propter sui gravitatem et humiditatem. Et ex
isto eodem melius est grossum: in quo est aqueitas mul
ta. Et post est abione: et est minoris bonitatis quam scissum
sed cum hoc melius ex ligno aloes est induratum: et per
ipsum est suscere. et signum in hoc est quod in ipso est ali
quantulum luti: quia sepelitur in terris syri: et post
suscere est tutum. et sunt eius due species: quarum una dicitur
cachile: et est melior altera. et alia est suscere: et est
minoris bonitatis. et post ipsum est senis: et in eo est su
perfluitas humida: et ipsum est minus bonum quam susce
re. et post est albe quod defertur ex terris suscere: et est si
milis speciebus ligni aloes: preter illud de syria. et
post ipsum est alcholeb et est in maioribus frustis
quam aliquid aliud ex ligno aloes. nam ex ipso fiunt po
stices et tabule. et dicunt quod lignum aloes inciditur
ex arboris sua: et sepelitur per annum unum. corrodi
tur ergo a terra: quod non est lignum aloes purum
quod de puro non minuit terra aliquid. Et dicunt quod
ramuli ex arboribus ligni aloes indurati franguntur
in terris illis et cadunt in fluminibus: et currunt cum
eis et deferuntur per regiones. Et dicunt quod alkirina est
fructus eius arboris: et figura eius est sicut piper
minutum: nisi quia est coloris rubei: et notatur per
perella. Et melius ex indo est nigrum trabens ad
varium colorem: huius multam aqueositatem: graue
durum et grossum: in quo nulla est albedo: et quod re
manet multum super ignem: et submergitur in aqua pro
pter sui bonitatem et gravitatem. Et ex isto eodem
melius est grossum: in quo est aqueitas multa. Et
cognoscitur induratum: quod in ipso est aliquantulum luti
et hoc ideo: quia sepeliunt ipsum in terris suis. Et
idem auct. Atabari est ca. et sic. et stipticum. Et idem
auct. Rasis: est ca. et sic. Et idem auct. Isaac aben
arab: est ca. et sic. in li. j. capitulum. xiloaloes
secundo gradu. **Anic.** xiloaloes est cali. et
sic. in secundo gradu: et est subtile aperituum opi
lationum: frangitur. **Dosse.** Lignum aloes
inuenitur ventositatum. valet contra de
bilitatem cordis: stomachi: epatis: et cerebri: contra
cardiacam: contra retentionem menstruum et contra
omnes passiones et debilitates cordis potissime
ex frigidityte. vinum decoctionis eius digestionem
confortat: et stomachum in frigiditatem calefacit. et si
abominabile fuerit: ponat parum ligni aloes in
tegi in vino per noctem: mane vinum exhibeat: suffu
migium ex eo factum et receptum inferius a mulie
re per embotum. puocat menstrua: et suffocatio
nes matricis medetur. similiter trisera magna lum
pta cum decoctione ligni aloes menstrua puocat.
fumus eius per nares receptus: cerebri confortat
similiter si accipit puluis ligni aloes et gariosilorum
et ossis de corde cervi: et conficiantur cum oleo: et inun
gat caput galli in die illa et nocte non cessabit can
tare. Cassius felix: lignum aloes confortat stoma
chum et omnia membra interiora. superfluum corporis
humiditatem expellit: maxime de stomacho

ventositatem dissoluit. opilationē aperit. ventres
constipat. fluxus **Sera** lignū aloes est cōpe
vine repugnat. **Sera** tens multum habent
tibus egritudines in epate et ad dysenterias. et se
dat dolorē lateris. et est ex fumigys bonis. et dat
ex eo aureus. i. et remouet putredinē a stomacho
et fortificat ipsum. et qñ bibit cum aqua. cōfert do
lori lateris. et epatis. et vlceribus intestinoꝝ. et toti
onibus ventris. Et idem auct. Atabari. Lignum
aloes stringit ventrē et corroborat viscera pꝑt vir
tutem stipticam que est in eo cuz aromaticitate. et
ejicit superfluitatē humiditātū corruptaz a corpe
Et idē auct. R. as. Lignū aloes est bonum stoma
cho humido. Et idem auct. Isaac aben aram. Li
gnū aloes est bonū cerebro. et fortificat viscera. et
expellit supfluitates humiditas. et facit descendere
pblegma a cerebro qñ sit suffumigatō cū eo et ma
xime illud pblegma qđ generat ex vaporibꝫ ascē
dentibus a stomacho. et expellit vctositates. et ape
rit opilationē. et stringit ventrē. et prohibet fluxus
vine qui sit a frigore et debilitate vesice. et habet
bonū odorē. et aromatizat os. Et qñ bibit ex eo
3. i. 5. expellit humiditātē corruptā que est i stoma
cho et corroborat stomachū. et cōfert habenti egri
tudinē in epate suo et ad dysenteriam. et sedat do
lorem mē. **Anic** Lignū aloes remouet sup
fluitates humiditatis. et con
fortat viscera. et prohibet iram. et masticatio eius
facit oris odorē bonū. et confortat nervos. et acqui
rit eis vinctuositatē subilem. et cōfert cerebro
valde. et confortat cor et letificat ipsum. Et si bibe
tur de eo. 3. i. 5. remouet humiditātē putrefactiā
stomachi statim. et confortat ipsū. et confortat epar
et in ipso est virtus constringens naturā. et cōfert
dysenterie melancolice. Et idē in de viribus cor
dis dicit qđ confortat cor.

Alloarar	i. iuniperus
Alloban	est genus piscis
Allob	i. gentiana
Allocta	est mutatio coloris oculi
Allocacercalstior	i. pumex
Allocolobii	i. ciconia
Allodoch	idem quod supra
Allocuen id est herba cotule fetide	

Cap. 33.
Aloe grece. latine. ara. vero fa
bet. vel cantacarmar. Aloe
fit ex succo herbe que aloen dicūt. que
herba nō solū in india. persia. et grecia reperit. vꝑ
etiā in apulia. Aloes tria sunt genera. epaticū. suc
cotrinū. et caballinū. Modus aut factionis eiꝫ di
uersimode credit. quidam dicunt. qđ herba ipsa
terit. et succus extrahit. et ad ignē ponit quousqꝫ
buliat. et postea soli exponit. et exsiccat. Illud enī
quod supius colligit prius appellat succotrinum
quod in medio minus puz est. epaticum dicitur
quod i fundo feculentū. vocat caballinū. Aliqui
asserunt aloes diuersas maneries fieri ex herbis
diuersis nō genere sed bonitate. ex quibꝫ iste tres
maneries sūt aloes. alij dixerūt qđ aloes tribꝫ mo

dis est. vñ rubeū de quadā insula indie que dicit
scotra. aliud est nigꝫ qđ est de psia. aliud citrinū
et sit in aribia. quibus omnibꝫ laudabiliꝫ ē scotre
se precipue si fuerit plucidū. et rubeū quasi color
epatis citoqꝫ frangibile et odorifex. et amarissimū
sed prima opinio melior. Discernit aut quod est
optimū succotrinū ex citrino colore seu ruffo. et p
cipue cū frangit eius puluis apparet quasi puluis
croci. et quod lenit frangit nec sit fetidū nec val
de amay. Epaticū at colorū epatis simulatur. i. qđ
ē subnigꝫ et hincinde hꝫ foramina. vt ora venarū
et obtusam habet substantiā et nō clarā. Caballinū
aut est nigꝫ et obscurā et feculentā hꝫ substantiam
amarissimā et horribilē protendit odorē. qđ valde
fetidū est. Sed attende qđ illud qđ de natura sua
est aromaticū. quāto fetidius tanto melius. exce
pto aloes. Similiter omne quod debet habere ali
quē sapore quāto in suo sapore est intensius tāto
melius excepto aloes. nā cū sit de natura rez ama
ritudinē habentiū quāto minus amarum tanto
laudabilius. Et est sciendū qđ qñ aloes simpliciter
ponit p succotrinū intelligit. hꝫ fm Alexandrum
intelligat. **Sera** li. aggre. capi. habet aucto.
p epatico. **Sera** Dial. Aloe fit ex planta q
habet folia similia folijs squille. in quibꝫ est humi
ditas viscosa multa tenax adherens manui. et sūt
latiora folijs squille parū et quasi rotunda et indu
rant et inclināt ad posteriora. et sunt in eis spine q
egrediant ab eis breues et rare. et hꝫ stipticē simile
stipti affodilloꝝ. et tota herba hꝫ odorem graue
et sapore amay multū. et radix eius est vna similis
cannicule lignee. Hascit multū in india et in ter
ris arabū. et in terris dictis atimar. et in maritimis
et ripis et insulis que dicūt ancoas. et nō solū
eius gūmi est iuamentū magnū. sed etiā flos eius
nā qñ terunt et ponunt sup vulnera faciunt ipsa
adherere. Et aloes sunt due spēs. quaz vna ē are
nosa. et est fex. et alia est epatica. Illud autē aloes
qđ melius est illud quod est glutinosum nō ha
bens in se lapides splēdidū ad rubedinē declinās
cito frāgibile et fortiter amay. et qñ sup ipsum an
belatur cito humectat. habens odorē bonū et ve
lut aromaticū. sed illud qđ est nigꝫ vꝑ ad fran
gendū est adulteratū cū gūmi. sed ipsū discernit
p sapore amaritudinis et p odorē forti. et qđ non
frangit digitis neqꝫ separat in partes minutas. et
qđ manibus retentū nō coheret. et quidā sunt qui
admiscent ei acaciā. Et idē auct. R. as. Radix hu
iusmodi plante vulnerat et egriditur inde lachꝫ
mus qui colligit. et folia eius cōterunt cum tota
planta. et exprimūt succus qui desiccatur et reponit
Et idē auct. Gal. Sapor eius est amarus amari
tudine forti cum stipticitate. et virtus eius est que
calefacit in pncipio secūdi gradus. et siccatur in tꝫio
et incarnat et abstergit absterfione forti. Et idem
auct. R. as. Aloe ablutum est plus laxatiuum qđ
non ablutum. In ablutione enim amittitur de la
xativa virtute satis. et elongat ipsū ablutio adeo
a virtute medicinarum quousqꝫ non calefaciat.

Sal. vi. sim. phar. cap. de aloë. Aloë hec qui
 de herba nō nimis ois apud nos. q̄ au
 tez in magna syria nascit̃ aquosior & debilior vir
 tute est: vsq; adeo in tāta siccitate nata est vt cōso
 lidet vulnera. In calidioribus vero regionibus
 quaz est pfunda syria & arabia multo melior est
 optima aut ea que in india: cui? hic liquor ē. Dic
 quidē afferit hoc pharmacū qd aloë appellat̃: vti
 litatem multis p̄bens: ex eo q̄ sine mediocritate
 siccatur. Est aut nō simplicis nature: sed sicut gust⁹
 testat̃ stipticat simul & amaricat: stipticat quidez
 mediocriter. Est aut vebemēter amarū. soluitur
 etiā ventres ex pharmacis eius q̄ vocant̃ effocalia
 vnde palā ex dictis siquidē meminim⁹ demōstra
 tionū in quarto sermone: q̄ tertie quidē abstātie
 est siccantiū pharacorum: calefaciētiū vero vel p̄
 me intense vel secunde remisse. Mixtioni aut siue
 huiusmodi virtuti attestantur & particulares ope
 rationes. Est enim customacū pharmacū: sicut &
 aliquid aliud & vlce. **Jo. mes.** cap. de aloë
 ribus solidatiūm. Aloë est de
 sublimiorib⁹ medicinis & meliorib⁹: hñs preroga
 tiuam sup alias medicinas. Itā q̄q̄ intentio vni
 uscuiusq; solutiū sit fm plurimū debilitare virtu
 tes: & mēbra que sunt minere virtutū. hec tamē in
 tentio cadit ab aloë: q̄ non solum nō nocet: Imo
 inuenit̃ ad cōfortationē membrorū debiliū ad
 dere. Et tamē ad vniū nociū quia aperit oīficia
 venarū apertione sanguinē manare faciente. &
 ipsum est aliarum medicinarū solutiuarū rectifi
 cator bonus: & proprie cū eis mixtū. Aria sunt in
 eo in quibus cadit correctio: quoniam est de tarde
 solutionem facientibus: quare oportet q̄ sumens
 ipm cibari deferat. Et secundū est: q̄ sua operatō
 nō multū extendit̃ in corpore: & vix pertransiens
 est epas: nisi in quātitate exuberet. Et tertium est
 q̄ venarū aperit oīficia apertione sanguinē man
 are faciente. Et nos obuiamus his tripliciter recti
 ficādo ipm. vnde acquirim⁹ ei citam & facile ope
 rationez cū spēbus alephangie subtilib⁹ & acumē
 habentib⁹: sicut cū mace: nuce muscata: cinnamo
 mo: spica: calamo aromatico: cubebis: squinanto
 asaro: mastice & gariofilis: de quib⁹ sint ptes equa
 les & croci ps. 5. que bulliat in sextuplo earū aque
 vsq; ad tertiā ei⁹ cū facilitate: & accipe p qualibet
 libra illius aque aloes 3. vi. & pmitte siccari in vim
 bra prius: p̄fice exsiccationē eius in sole. Acquiri
 mus aut ei vt extendat̃ ad ptes remotas cū reb⁹
 que addit̃ in vigore eius: sicut colloquintida tur
 bit & similia. Remouem⁹ aut ab eo nocumentum
 qd ipamit in venis rectificando ipm cū admixtō
 ne bdellij dragantū masticis: & similia. & aliqui sunt
 in eo ptes imunde: quare est conturbās faciēs do
 lorem ventris: & nocens stomacho & epati. Et sol
 uēdo laborē ip̄imit in stomacho & visceribus: et
 aliqui facit solutionē exire sanguinē: et maxie no
 cens est emoroidibus et ano. Et nos rectificamus
 huiusmodi lauādo lauatione: qua partiū imunda
 rū fiat absterfio: et ifundendo in aquis spērū su
 predictarū: et adiungendo ei qd cito lubricare fa

ciat. et nihil est tam magnificū ex rectificantiis
 sicut bdellij & dragantū. & si sup ipm bibat̃ aqua
 ordeī cū oleo nucū: aut aqua decoctionis passula
 rū. cū aqua tepida & mel transmittit̃ audaciā eius
 a corpore. Eligendū est aut aloë: qd laudat̃ i gñq;
 pprietatibus: colore: odore: sapore: pondere: & sub
 stātia. In colore vt sit coloris citrini declinās ad
 rubedinē in quo sit claritas. & sit in eo densitas. &
 si sit in colore sicut est color epatis. declinauit ei⁹
 bonitas ab illo q̄ est clarus. Et oz vt sit odoris bo
 ni. ppriū non extranei acq̄siti p adulteriū. & sapor
 eius sit in pmo gustu dulcis declinās ad amaritu
 dinē. & sit pōdere leuis: & quāto leuior tanto meli
 or. & sit in substātia sua abilis ad frangendū. So
 phistice enī lauant̃ cū lauatione: qua ptes eius im
 mūde & grosse separent̃: deinde lauāt in aqua ma
 ris & pauci croci lauationibus plurib⁹ acgrentes
 ei p hoc luciditatem & colorē citrinū & odorez bo
 num: vtz odor deocculat fallaciā. Est enī ca. com
 plexionis in secū. **Dosse.** purgat cholera
 do: sic in tertio. **Dosse.** & pblegma. vñ
 clarificat. opilationē splenis & epatis aperit. men
 strua puocat. supfluitates circa pudenda si sint ex
 frigida cū extergit. & scabiē curat. corpus discolo
 ratū coloratū reddit. cōtra scabiē & putredinē pu
 dendorū & puritū digitorū qui sit ex serionibus
 aloë cū aceto confectum: & sic inunctū valet. Con
 tra arteticā def cū succo bardane. cōtra alopicā
 & casuz capilloz in fortissimo bulliat aceto radix
 oliue vetuste: & postea colet̃ & in colatura ponant̃
 due ptes farine lupinorū amarorū & tres aloes: q̄ si
 mul conficiat̃: et addat̃ puluis staphyragie & inun
 guar caput per discriminālia. Aloes puluis opti
 me disciprat̃ cū vino albo & aqua ro. multū va
 let ad puritū oculoꝝ. Suppositoriū factuz ex tri
 fera magna cū puluere aloes & mastice prouocat
 menstrua. puluis ei⁹ cū melle datus lubricos iter
 ficat. & cū succo pficarie aurib⁹ instillatus vermes
 ne. **Dias.** cap. de aloë. Virtus est ei stipti
 cat. ca & mediocriter calī. & sic. nimis
 ventrē mollit. purgat putredinē. cholera & pble
 gma deducit. stomaticis & epaticis maximū ad
 iutorū ē. & sanguinē reijciētib⁹ subuenit. ictericis
 medet. mixt⁹ catarticiis stomachū reparat & p̄for
 tat. vulnera naturalit̃ sicca adhibita curat. vulne
 rib⁹ post futuram opitulat̃. & condilomatib⁹ flu
 xum sanguinis vulnez sistit. frigia finēdo deter
 git. melle addito oēs linores tollit. puriginē ocul
 amputat. dolorē capitis solut⁹ cū aceto & oleo ro.
 & fronti linīt⁹ longius arcet. vino addito capillis
 fluentib⁹ occurrit. fauces & gingiuas et oīa vulne
 ra ozis saluberrime curat. Aliqui post cenā bina
 vel trina grana ad ciceris magnitudinē deuorant
 quoniam corpus pcurat: & escā nō corrūpit: & si
 finis aderit extinguit. Extrinsecus illinitū efficacit̃ strī
 git. stomacho sup oīa valet. vulnera que difficile
 conglutinant̃ sanat: et maxime circa anū et vere
 trū: inuat et ad inflationes ibidem factas. cū aq̄
 solutus glutinat plagas. et ad ozis vel nariūz vel
 oculoꝝ inflationes sic facit. oīa reprimit: digerit

Alcorfos idem quod supra
 Alcorlof idem quod supra
 Alcorde .i. nucie inde
 Alcomabe .i. rumex
 Alcordu id est animal quod nominatur fefefis
 Alcodat .i. lilium
 Alcobiffe .i. panis
 Alcobeis .i. malua
 Alcorse .i. spata.
 Alcoromboos .i. canlis
 Alcosobar .i. coziandrum
 Alcolad .i. porus
 Alcoton .i. bombix
 Alcor .i. cardamum
 Alcarfa idem quod supra
 Alcozodie .i. nodi qui sunt in collo ⁊ gula: ⁊ sub
 affellis ⁊ inguinibus ⁊ sunt glandule.
 Alcozem idem quod supra
 Alcoza .i. stannum
 Alcoap .i. canilla
 Alcot .i. cot.
 Alcola .i. pustule albe que in ore fiunt: ⁊ potissime
 in ore infantium.
 Alcorat sunt frusta subtilia q̄ in dysenteria egre
 diuntur: que sunt facta ad modum cuiusdam ani
 malis quod dicitur fefefis.
 Alchorat .i. porus
 Alchobol .i. puluis subtilissimus ad oculos
 Alchoboma .i. rumex.
 Alchoel .i. locus inter spatulas
 sub collo.
 Alchochat .i. electuaria que lam
 buntur.
 Alchon .i. palma siluestris
 Alchoti idem quod supra
 Alchome .i. lignum de quo fiunt
 lanterna vt os.
 Alchobil id est locus sub collo: vbi iunguntur
 furcule dorso.
 Alchossos .i. cauda vel os caude
 Alfosat .i. rapa
 Alfor .i. crocus hortulanus
 Alfos serpens .i. corfone fortissimus
 Alfos *viriligo* *27 euk* .i. morphea q̄ *Chenis d.*
 Algom .i. vitriolum
 Albofar .i. passio inguinis
 Alboros .i. amomum
 Albosos .i. cauda
 Alboif .i. nasturcium
 Alboif idem quod supra
 Albofal .i. defudatio
 Alhocer id est excozationes que fiunt in coxis
 sub affellis ⁊ alijs partibus in infantibus cum fas
 siantur
 Alhotorum .i. cotula ferida
 Albolue .i. fenugrecum: et quidam dicunt q̄ est
 maior policaria.
 Alhotoen idem quod supra
 Alhofini .i. inflatio
 Albobocat .i. electuaria que lambuntur

Albonoe .i. plumbum
 Albobuoe idem quod supra
 Albobonch idem quod supra
 Albofelengi .i. squilla
 Alboif .i. nasturcium
 Alkolil grece: ziniar arabice: latine vna
 Allogallica .i. gentiana
 Allolac .i. spina alba
 Allobleng .i. lobleng
 Alloleng .i. loleng
 Alloisol .i. squilla
 Almodo .i. bdellium
 Almor .i. mirrba
 Almosus est genus cibarij: ⁊ est almosos
 Almodius .i. iunctura cuius vnūquodq; os habet
 vacuitates et dentes sicut serra: ⁊ dentes vnus ta
 liter sunt parati q̄ alterius ossis vacuitates ingre
 diuntur: ⁊ hec iunctura vocatur senen ⁊ decen
 Almonda .i. rotunditas
 Almorosirim .i. sanfuccus
 Almotho .i. medulla
 Almognadir .i. illa que sale condiuntur: vt oliua
 capparis ⁊ similia.
 Almosos hoc est sicut columba cum coquitur in
 aceto: vel sumach: vel agresta: vel succo limonum
 vel granatorum acetosorum in cuius ventre po
 nitur menta.
 Almososat .i. thamarindi
 Almosasat idem quod supra
 Alnocati .i. posterior ps capitis
 Alnodaira est species lepre
 Alnodi dicuntur cibi qui ventrem inflant
 Alnosta .i. lilium album
 Alsto .i. sinapi album
 Alstorili .i. corni
 Altozebuc .i. herba cuius gummi est armoniacus
 ⁊ est species ferule.
 Aluam .i. pulegium agreste
 Aluasat .i. desiderium amoris
 Aluanteg .i. quedam vene
 Aluanistus .i. altea
 Alnad .i. flos rubi
 Alubari .i. de plumbo adusto
 Alubuati .i. egritudo accidens ei qui afflicti: vt
 super eum iaceant homines
 Alubtra .i. sulfur
 Alucubren .i. scolopendria
 Alaccuben idem quod supra
 Aluden .i. herba de qua fit assa fetida
 Aludem .i. in quo ponitur sisamus
 Aluegen .i. pulegium agreste
 Aluem .i. palpitatio
 Alue idem quod supra
 Aluesen .i. sulfurata
 Alues .i. dulcia
 Alueme .i. ameos
 Alueskalle leguarium id est dulcia: sicut confe
 ctiones de melle.
 Alubumeta .i. variole: que nostro ideomate voca
 tur coccule.

Aluenbinar .i. balauſtie
Aluiſac .i. armoniacum
Aluiſe .i. abrotanum ſemina
Aluiſie .i. apoſtema calidum
Aluitatis iamen .i. aluminis iamen
Alulub .i. mercurialis
Alumpnati e diſpoſitio cum q̄ ſit hō peſſime eſſe
 minatus.
Alumſac .i. apoſtema in palpebra cum puritu
Alumati .i. cibi cum aceto
Alumns fruct eſt circa hortos naſcēs ſicut ram⁹
 ſine ſpinis: folia hñs ſicut oliua et latiora. naſcitur
 marinis locis et circa hortos. eius folia elixa mā
 ducāt. radices ei⁹ cū mulſa bibite ſpaſmatis reſti
 tuunt ſanitatē: r̄ beuma p̄hibēt: et lac mlierib⁹ p
 tuocant. hec **Diaſ**.
Alumaic .i. alumen

Cap. 35.

Alumen latine: grece ſtipterea
 ara. vero ſebel: vel al
 far. Alumen eſt vena terre que p̄ nimium
 calorem in album colorem tranſducit. Et ſit alu
 men in regionibus valde calidis et p̄cipue in lo
 cis ſulfureis et ignitis. quod albū eſt illud melius
 et acutum et ſalſugini admixtum. qđ autem terre
 um eſt et ſeculentū impurū et non bonū: diu abſq̄
 corruptione ſeruāt. Quia tres ſunt ſpēs medicie
 apte. ſ. ſtiptereū. inde ſtiptereatiſtis: et illud eſt qđ
 dicit alumen iamenū. et iſta eſt ſpēs q̄ dicitur alu
 men ſciſſum: quod de pluma v̄l calloſa vulgo di
 citur. Et eſt ſecunda ſpēs q̄ dicitur alumen rotun
 dum: qđ zucarinū vocat ob ſimilitudinē zucari.
 Et eſt tertia ſpēs q̄ dicit alumen liquidū: qđ voca
 tur alumen de rocha vel lipparinum: vt Caſſius ſe
 lix cap. de ſtomachi morbis. **Sciendū q̄ quan**
do alumen ſimpliciter ponit de ſciſſo intelligit inue
nitur etiā aliud alumen: qđ vocatur alumen affor
quod inuenies ſi leges ſram vſinen. Eſt alumen ca.
et ſic. in. iij. gradu. habet virtutē exſiccandi vehe
menter et conſumendi. Plinius cap. de alumine.
Alumen eſt ſalſugo terre. plura eius genera ſunt
in cyp̄ro: candidū et nigrū: exigua coloris differen
tia. ſit aut oino ex aqua limoq̄ hoc eſt exudantis
natura corrinatū hyeme: eſt in ſolibus matura
tum: qđ fuerit ex eo p̄coz candidū ſit. Signitur
in hispania: egypto: armenia: macedonia: ponto:
aphrica: inſulis ſardinia: melolippara: ſtrongile
laudatiſſimū quod eſt in egypto: huic p̄ximū in
melo. huius quoq̄ due ſūt ſpecies: ligdū ſpiſſūq̄
liquidū probatio eſt: vt ſit lympidū lacteumq̄ ſine
offenſis fricatum cū quodā igniculo caloris: hoc
phozimon vocant. Alterū genus pallide ſcabreq̄
nature: et qđ inſicitur galla: ideoq̄ hoc vocāt pa
rphozon. Et infra aliud vnū genus ſchiſton
vocant greci in capillamenta quedam caneſcētia
dehiſcens. vnde quidam trichitū potius appella
uere. hocq̄ ſit ex lapide ex quo r̄ id calcitis vocat
vt ſit ſudor quidem eius lapidis in ſpumā coagu
latus. Et eſt alterum genus quod ſtrigilin vocāt
Due ſunt ſpēs eius fungoſum atq̄ omnium ore

bilui facile: qđ in totum damnaſ. Melius eſt pu
 microſum r̄ toraminū fiſtulis ſpōgie ſimile rotun
 duz. nā candidiozi propius cū quadā pinguedine
 inherens fricabile nec inſiciens nigricia. optimuz
 ex omnibus quod melinum vocat a melo inſula
 vt dixi. **Diaſ** cap. de alumine. Aluminis
 mus ē. **Diaſ** ſpēs ſunt multe. ſed medicie
 tres neceſſarie: rotundū: ſciſſum: et liquidū. Ro
 tundi aluminis probabilius eſt quod naturali ſu
 erit rotunditate formatū: ſubalbidū r̄ nō lapido
 ſum: fricabile: r̄ aliqua ex parte calidū: pingue et
 vehementer redarguens r̄ non lapidoſum: albos
 capillos veluti pectinatos ſimilans: r̄ nō in glebas
 compreſſum. Deinde liquidū aluminis melius eſt
 quod eſt leue perlucidū in ſumo aliquid i modū
 floris quaſi. **Sera** li. aggre. cap. ſeben. Sebe
 lac habens. **Sera** id eſt alumen. habet ſpēs
 multas. ſed ille que adminiſtrant in medicinis ſūt
 tres. Una eaz eſt illud quod dicit iamenū r̄ e me
 lius. r̄ melius eſt illud quod eſt nouum: albū: forſ
 albedinis: facile ſe diuidens: habens in ſe velut ca
 pillos albiſſimos quos ventus rapit. r̄ acre mul
 tum r̄ ſtipticum non habens lapides. Deſert hoc
 tale ex babylonia. r̄ ſecundum eſt rotundum: r̄ e
 ſecūdum in bonitate: r̄ melius ex eo eſt illud quod
 eſt ſimile tucie r̄ rotundum naturaliter: et non ar
 tificialiter factum. rotundū cuius color eſt albus
 r̄ ſtipticum valde. r̄ eſt in eo parum citrinitatis r̄
 cito frangibile. eſt aut hoc ex babylonia. Et tertiū
 eſt humidū: r̄ melius ex eo eſt claz habens ſuper
 ſe velut florē ſimile lacti equaliū partiū: r̄ eſt totū
 humidū nō habens lapides r̄ odorat ex eo odor
 velut ignis. Et idē auc. Bal. Subſtātia oīum ſpe
 cierum aluminis eſt groſſa: r̄ ſubtili⁹ ex eis eſt ia
 menum: poſt ipſum rotundū. Alie vero ſpēs om
 nes ſunt groſſe mltū: r̄ i ſapore ei⁹ ſtipticitas mltā
 li. q. ca. de alumine. **Alu** me ca. ē r̄ ſic. i. 3. gda. **Doſſe.**
 Puluis aluminis r̄ carnis marien cōfectus cum
 vermibus inuentis in pingui terra ipſoſitus valet
 ad cancrum. licinium in tali confectione intinctū
 r̄ oſificiū fiſtule immiſſuz conſert. Balneū aque
 aluminose conſert hydropicis: ſcabioſis r̄ arteti
 cis: ſi tamē non naturaliter inuenit: ſiat artificio
 ſe hoc modo. Sal r̄ alumen buliant i aqua r̄ ſer
 uentibus lapidibus fundo imiſſis ſupraſpergatur
 aqua calida: r̄ pariens in medio vaſis ſedeat: r̄ po
 ſtea ex aqua lauet. liciniū inunctuz melle r̄ ſuper
 aſperſo puluere aluminis imittat oſificio fiſtule
 r̄ conſert: ſed prius lauet locus cū aceto. Alumen
 ſanat inflationes gingiuaz abluto ore ex aceto r̄
 alumine ſiat ablutio: precedente tamē appoſitiōe
 ventolarū cum ſacrificatiōe circa collū r̄ ſpatu
 las. vel ſic: ſcarifices p̄us poſteriorē ptem capitis
 tertia die poſt ſcarificatiōē appoſitis ſanguiſſu
 gis i ipſis gingiuis: deinde lauet os bis v̄l ter i die
 ex illo aceto: r̄ ita lauet vſq̄ ad q̄mor dies: quia
 mltū valet. Itē ſit puluis ſatis expert⁹ ad lenādū
 vneā: Recipe aluminis iameni balauſtie: corticū
 granatorū acetofopz: oſapz r̄ ſemini ei⁹: gallarū

cinnamomi grossi curcume: piperis: pyretri: sal
armoniaci ana equaliter. Itē alumen bulitum in
vino si ex eo tepido abluatur os mire curat vlce
rationes palati: pcedente appositione muscillagi
nis gummi draganti i **Dial.** Omne alumen
aqua rosa. dissolutū.

Dial. virtutē habet cō
strictiōnā. medetur deniq; putredines et sanguinis
fluores: gingivas humectas et dentes mobiles cū
aceto vel melle. Itē aurū fluores admixto succo
poligonie herbe curat putredines cū sale duplici
modo. fagedenica quoq; vlcera admixtū gallis
simili pondere: carnes superfluas et sudores alaz
seu ingui **Sera.** auc. **Dial.** Virtus omniū
num sanat. speciez aluminis est ca. et

et stiptica et abstergit obscuritatem visus. et aufert
bothor q̄ fuit in facie. et corodit carnē supfluas in
scabie et alijs vlceribus. et phibet vlcera fraudulē
ta ne augeant in corpore. et abscondit fluxū mēstru
orum. et restringit gingivas a qbus fuit salina ni
mia. et qñ miscetur cum aceto et melle confirmat
dentes cōmotos. et qñ nascit cū melle cōfert alco
le. et qñ miscet cū succo virge pastoris confert bo
thor et cursui humiditatis ex aurib⁹. qñ coquit cū
folijs vinee cū melle confert scabie vlcerate. et qñ
coq̄ cū aqua et linis sup pruritū aut sup vngues
leprosas: aut sup panariciū: aut sup excoiationes
que fuit a frigore confert. Et qñ miscet cum fece
aceti et cū quātitate sui ex galla cōfert vlceribus
corrosiuis fraudulētis. et qñ lauaf caput cū aqua
eius occidit pediculos et lendines. et nascale ex eo
cōuenit fluxui mēstruoz: et prohibet impgnatio
nem. et est bonū apostematibus gingiuaz et vulue
et cōfert dolori aurū et dolorib⁹ qui fuit in collo
matricis et scissuris ei⁹ et dolori testiculoz: et cōfert
cōbustionib⁹. et linunt cum eo apostemata phle
gmatica et cōfert. et qñ linis ex eo pecten: et subas
selle aufert fetore eoz. Et idē auct. eiusdē. Aduri
tur oē alume: et assat sicut aduris et assatur colco
tar vel

Anic. Decoctio aluminis confert
calciis. qñ ex eo colluis os dolori den
tiū. Bulcasim li. q̄ dicit seruitor. Aduris alumen
sicut calcantiū: nisi q̄ non sit rubrum: sicut illud.

Dial. Urinatur omne alumen siue as
satur: et calcitbeos.

Aluntcurac sunt frustra subtilia: que interdū in
dysenteria emittunt: et sunt substantia ipsorum in
testinorum.

Alundobadeste. i. cost⁹ Alupum. i. turbit
Alupulide vel alissediles. i. alkekengi
Alupison i. alupta
Alurnitaram quid est. i. l. carcbas
Alusne. i. vsnee Alusue idē qd supra
Alusen i. aluasceen
Alusen. i. sulfurata: et fm q̄sdam est herba de q̄
fit alcali.

Alusines i. passule sine granis
Alustas. i. papauer Alutrica. i. galla
Alupta i. lenticula aque
Aluta ē coziū sup qd cerotaria extenduntur
Alutdobandest i. costus

Alutbilis i. fruct⁹ thamarisci
Aluum. i. venter
Alutbi merosce. i. nomē loci in quo sunt schole
Aluthan i. oleastrum
Alutur i. lenticula aquatica
Aluxusent i. aqua de cason
Aluzumet i. vinctuosa et pinguis
Albutium. i. affodillus Albug idē qd supra
Albuse i. auellana affata
Albugilisse i. lactuca asini
Albundicati i. auellana
Albule i. macule oculi albe
Alburna est quedam species calamenti
Alburega. i. cucumer Albudegbe idē qd sup
Albundece indi i. nux indica
Albucon i. herba de qua fit assa
Albudacatini. i. auellana Albulbub. i. bulbud
Albuzaram. i. zedoaria Albusac. i. sulfur
Albaudari id est vena transiens per minus fora
men velaminis. Albungi. i. semen
Albulabic. i. rubus qui facit mora
Almadamasionliron. i. almea
Alcula vel alcola. i. pustule vlcerose que in ore et
lingua fiunt
Alcuet. i. fricatio cum manibus
Alcunesc i. fruct⁹ thamarisci
Alcurati vel alcorati sūt frustra subtilia intestino
rum: q̄ interdum in dysenteria emittuntur
Alcutub et cutubub sunt species melancolie
Alcumi i. cibarium
Alcufen: aliar: almar: em eigi: sekisfon
alfralinada succaton: turefule: aufigi: theben: en
taras: bec noia sunt. xij. genera piscium.
Alcurmesit i. fruct⁹ thamarindi
Alcandar. i. thus Alcumbar idē qd sup
Alcundes i. radix belleboni
Alcubeb. i. caro super pumas affata
Alcubet idem quod supra
Alcuscua id est surfur grossi panis
Alcubula i. lauda capitis
Alcufur est species cuiusdam piscis
Alculeset. i. pōdus filiq̄ Alcufugi. idē qd supra
Alcubi. i. perdix. aliqui dicunt q̄ est salsianus
Alcul est nomen cuiusdam piscis
Alcurub. i. lampas Alcuzem. i. alcorodie
Alcusem idem quod supra
Alkuefric nomen est cuiusdam medicine
Alcubd i. butirū crudū
Alcusi. i. costus Alcursuma. i. herbilia
Alculba i. fenugrecum
Alcuiafari i. strictura narium
Alcuia i. parue pustule
Alcunati. i. pus generatū i oculoz tunicis
Alcnrat i. vatica
Alcuis tria dicē enī fons os et vetula q̄ tēdit ad
finē Alcuaebe. i. empetigo
Aldulach. i. arbor dactili Alsued. i. os stomachi
Alfuminis vel alsius. i. psillum
Alfudengi i. decoctio metastri
Alfufaseti. i. vinum decoctū ad tertiam

Alful .i. faba
Alfus leuce .i. morphea alba
Alfulfulen .i. ozimum
Alfulfumen idem quod supra
Alquaemi est quādo facta est cōcussio in ligamēto ossium: sed non est perfecta dislocatio.
Alguesgues .i. alienatio mentis
Alguesgues idem quod supra
Algulenati .i. etas i qua egreditur sperma
Alguinium vel auguinium .i. lacualis
Alguedi .i. humor ille qui egreditur cū aliq̃ tangit mulierem.
Alguasit .i. eupatorium
Alguair .i. qñ hō log̃ plane: 7 qñ cū terroze
Alguada 7 species morphee albe: sicut apparz in lsa albaras.
Alguasit est illa egritudo q̃ multiplicat in hora una: 7 in regione una et est pernecabilis: 7 nos vō camus eā pestilentia. hoc vocabulum ponitur per **Dipocra**. primo regiminis acutorum.

Cap. 36.

Alguascent grece: arabi. alu
 sen: 7 latine lilia
 lis. Lillialis ē qdā herba hñs folia sic
 rubea tinctoz: nisi q̃ sūt minora: 7 vteq̃ aspera
 expādens se p terrā sicut herba granoz vel rube
 ei flos ē parvus: sicut flos solatri hñs recte figu
 ram. **Anic** .i. q̃ cap. alguascent vel alusen. Al
 lilij. **Alguascent** est herba cuius flos est si
 milis lilio: 7 ppter hoc dī lillialis. est ca. 7 sic. in pī
 mo gradu. Un̄ deficcet cū equalitate 7 abstergit
 7 pfert panaricio: 7 resoluit totū illud cū eq̃litate
 vi. de sim. medicina cap. alissiz. **Alissiz**
Al sine amposilon dicta ē quidē alissum
 herba: q̃ mirabiliter pfert moris a cane rabido
 imo 7 iā occupato rabie propinata sepe sola sana
 uit. Pōt aut̄ hoc ex similitudine q̃ fm totā substā
 tia: vt dictū est p̄ius q̃ huiusmōi potentia sola ex
 perictia pcipit. 7 iō caret arte. figs aut̄ vtar in plu
 rib⁹ cognoscat q̃ diafozeticum ē mediocriter: 7
 ficcaturū cū eo q̃ aliqd abstersionis bz. hinc autē
 alfos 7 efilinas mūdificat. Plini⁹ cap. alison. **Al
 son** similis ē rubee tinctoz: 7 nō distat ab ipa: nisi
 q̃ rami 7 folia sūt minora. Un̄ alison nomē acce
 pit eo q̃ a cane moris rabie sentire nō patitur
Algemur .i. carnes que sunt in gingiuis
Alguesion .i. gen⁹ colūbaz generatū semel i āno
Algnarisen idem quod supra
Algnata .i. bedera
Alguasath .i. armoniacū
Alguardeniti .i. infirmitas q̃ orit̄ i palpebris itus
 7 non dimittit̄ oculum aperire 7 rubet.
Alguasagnati .i. tenebrositas
Alguradaiane .i. celidonia magna
Algubere .i. sorbe vel nespilla
Alguesit .i. eupatorium **Alguarda** .i. rosa
Algumar .i. carnes que sunt in gingiuis
Algne .i. inquietudines
Alguben .i. sorba vel nespilla
Alguada vel algueda .i. morphea alba

Alguarsegues .i. inquietudo qñ. s. homo loquitur
 secum: 7 non potest dormire
Alguascentes .i. alienatio
Alguabam .i. malus appetitus cum quis aliquid
 appetit: vt carbones vel luum 7 his similia
Algumiut .i. carnes que sunt in gingiuis
Albulub 7 ellub .i. mercurialis: 7 aliqui dicunt q̃
 est species baurie agrestis fetētis: de q̃ fit galbanū
Albulaic .i. cretani marini
Albumoz .i. caro que est inter dentes rubra
Alku .i. furnus **Alknomē** .i. spuma maris
Alkuabe .i. emptigo
Alkusa .i. poma mādragore
Alkuse idem quod supra
Alkutbit .i. fructus thamarisci
Alkuthium .i. sparagus **Alkuf** .i. oragontea
Alkues .i. vulcia: sicut confectio de melle
Alkuful .i. qñ apparent radices pilorum albe cūz
 extremitates sunt nigre.
Almuri .i. salsamentum: 7 vocat̄ garus. i. l. garus
 7 litteram muri.
Almutil .i. spēs melacolie
Almuuen .i. herba de qua fit asa
Almubaciem .i. intestinum rectum
Almubescemati .i. oculus adberens suo inuit
 vni loco.
Almugati .i. citus factus ex almes
Almulatagi .i. romra cornee qñ illud q̃ apparet
 de ea est res modica: 7 vocat̄ formicalis.
Almugath .i. testiculus vulpis: 7 est satyrion
Almugat .i. mugat **Almuri** .i. garus
Almusofut .i. brodiuz cibabile: q̃ latine vocatur
 amonisia.
Almuchasifa .i. in quo apparet forma q̃ ē ad mo
 dum epatis quantum ad colorem 7 siccitatem.
Almumcan .i. celidonia
Almurmur .i. clavi **Almusca** .i. macer
Almuet ē nomē istrumeti cuiusdam
Almusfaragi .i. vree egressio. aliq̃ dicūt q̃ est dila
 tatio pupille.
Almusafata .i. caput oblongum multum 7 vtriq̃
 laterum planum: vt cooperitura domus.
Almumuch .i. cost barcost
Almubathar .i. intestinum rectum
Almiozati .i. medium corporis 7 vtriq̃ lateris
 mensura. ix. digitorum delaborati
Altmiden .i. herba de qua fit asa fetida
Altsul .i. oculi q̃ sunt inter variū 7 nigz medij
Alsfucaram .i. rannus
Alsulafeu .i. vinum coctum ad tertiam
Alsul .i. faba
Alsunogem .i. ptes q̃ sūt in circuitu ani
Althuoib .i. ille q̃ cūz coit̄ stercus suum cūz sper
 ma descendit: 7 non regit anum suum.
Altula .i. flores dactilorum
Altursuma .i. herbilia **Alturrola** .i. ampulla
Altuae .i. emptigo **Altumeli** .i. aq̃ d̄ rason
Alturat sūt frusta sbilia q̃ i dyfeteria egrediūt̄
Altumet .i. vinctuosus **Altuxer** ē gen⁹ ellebozi
Altmacus .i. sanflucus

Almacafartie	.i. gummi cypressi
Almanis	.i. spica celtica
Almais	idem quod supra
Almantilla	.i. fu
Almanafueti	.i. nigella
Almanaram	.i. aconitum
Almantina	.i. artemisia
Almaracus. i. sanfucus vel	maiorana
Amaric	idem quod supra
Amozola	.i. camedrea
Amarantium	.i. artemisia
Amarion	.i. sanfucus
Amaritum	idem quod supra
Amaracti	.i. sarcocolla
Amanthina	.i. artemisia
Amarium	.i. maiorana
Amaris	idem quod supra
Amarantum	.i. herba crassula
Amaratus	.i. maiorana
Amaioratus	.i. saturegia

H **Osarikest** ara. vel pētafilez
 grece aligos: vel
 ligos: latine agnus castus: vel salix ma
 rina: vel alexandrina: vel arbor abrahe. Agn^o ca
 stus frutex est sarmentosa: cuius stipites sunt recti
 et duri ad frangenduz. folia eius similia folijs oli
 uenisi quia sunt maiora molliora et longiora. flos
 eius est purpureus et aliquando albus: et semen ei^o
 simile piperi. folia eius medicine competūt: et nō
 radices: et flores magis. Et vbiq; agnus castus
 simpliciter inuenit: flores intelligas. Agn^o castus
 enim omni tempore inuenit viridis et in aquosis
 locis magis q̄ in siccis. qui viridis maioris ē effi
 cacie q̄ exsiccat. dicit enim quia libidinem rep
 mendo castum reddit: ut agnus: ca. est et sic. in se
 cundo gradu. **Sera** li. aggre. capit. amarikest siue
 amarichest. auct. Dias. Ama
 rikest. i. agnus castus: et est arbor abrahe. semē ei^o
 dicit semen agni casti: et nominat piperella: et est
 piper eunuchorum. et sunt ei due spēs. et dicit ki
 stos: eo q̄ religiosi sternunt hanc plantam suble
 ctis ad refrenandum libidinem. et nominat login
 ppter duriciem virgarū eius: et est planta in ma
 gnitudine arborum. nascitur prope aquas et locis
 aqueis tribus. habet virgas duras ad frangenduz
 et folia eius sunt similia folijs oliuarum: nisi quia
 sunt longiora: maiora et molliora. et quedam spēs
 huius plante habet florem purpureum: et quedaz
 habet florem album: et habet semen simile piperi.
 Et idem auctoritate Gal. qd administrat ex illa
 arboze est semen folia et flores. Et seminis quidez
 et florum substantia est subtilis valde: et est ca. et sic.
 in. iij. **Dias** cap. agnus sū translationē no
 gdu. stram. Agn^o siue aligos: latine
 alexandria appellata est. Agn^o dicitur ppter ca
 stitatem nomine greco. siquidem subtracta cor
 poribus potentiam veneream tollit. id et semē ei^o
 potui datum idem operatur. Aligos autē dicta
 est propter suauitatem: et est frutex arboris. et na

scitur circa flumina vel in campis aquosis: longas
 mittens virgulas que difficile franguntur. folia
 oliuis maiora atq; molliora habet. Et species sūt
 due. altera est cum flore purpureo: altera cū albo
 semen quoq; habet tanq; piper et virtutis feruēt

Aluic. li. ij. cap. de agno casto. Agnus castus
 ca. in primo gradu: sic. in secundo. et
 est resolutius subtilitatis et disgregatiuis ven
 tositatum. et in ipso est apertio cum stipticitate. et
 est remoti. **Sal.** vi. sim. phar. cap. de agno
 casto. id quod administra
 tur ex illa arboze in medicina sunt semen et flos. et
 seminis quidem eius et floris substantia est subti
 lissima. et in sapore eius est acuitas sine acredo et
 stipticitas. et virtus eius est calida et sicca i. 3. gdu.

Dosse. Lectus ex eo factus reprimat li
 bidinem. fomententur et genitalia
 ex aqua decoctionis ipsius: et succus etiam poter
 Contra gomorem flores eius vel folia decoquā
 tur in aceto: et addito castoreo cataplasment ge
 nitalia. valet enim agnus castus mirabiliter ad li
 bidinis extinctionem inaniendo spiritus et consu
 mendo sperma. hoc similiter facit ruta: maiorana
 cyminum calamentum et anetum: sed in hoc potē
 tior est agnus castus. sunt enim ista ca. aperitiua
 et extenuatiua. Sunt etiam alia que extinguunt li
 bidinem in spissando sperma: et ogelando: ut phil
 lium: semen lactuce: citrulli: melonis et cucumeris
 portulace: scariolarum: acetum: agresta: sumach:
 et camphora: et similia. In succo agni casti semi
 num feniculi. 3. iij. et esule. 3. ij. coquantur: et mane
 colatura detur leuco pblegmatico. vinum etiam
 decoctionis agni casti multum confert. Agn^o ca
 stus dimittatur in amurca olei: ut putrefiat: et ad
 dito vino fortī fiat decoctio: coletur: et addita cera
 et oleo fiat vnguentum: cuius inunctio splenis du
 riciem vel ventris remollit. fomentum factum ex
 aqua decoctionis agni casti matricem exsiccat: et
 eius consumit superfluitatem: et ipsius officium
 angustat ad menstrua prouocanda. fiat fomentū
 ex aqua decoctionis ipsius et centrum galli. Con
 tra lithargiā fiat decoctio cum agno casto: apio et
 salvia in aqua salsa: et fortiter ex ea fricetur poste
 rior pars. **Sera.** auct. Gal. Agnus abscondit li
 bidinez coitus: et maxie quan
 do comeditur semē eius. et prouocat menstrua.
 et resoluit apostemata dura q̄ sūt in mēbris corporis

Dias agn^o cast^o phibet mederi serpētum
 moriuz. Itē semē ei^o bibitū bydropi
 cis et spleneticis medicat. moriū venenatis oc
 currit. lac mulierib^o puocat. mēstruis iperat. bibi
 ta. 3. i. cū vino veteri extinguit venerē. dolorē capitis
 comouet: adhibēs somnū. Eliratura seminū et so
 lior ei^o tumores stericos dissoluit somēto vel di
 spergit. pulegio mixto vel bibito: aut somētatiōe
 adhibitu mēstrua puocat. et dolorē capitis tollit.
 et cataplasmatib^o mixto oleo et aceto lithargiis et
 freneticis prestolatur. vtilem fomentationem ca
 piti pstat. sū lecto posit^o spētes lōguis arcet: et su
 migatiōe sua id pstat nonit. duricies testū tollit

cobustus. et pampino addito: ragadias sanat ani
semen eius cataplasmatibus recte miscetur. folia
eius papulas corporis leniunt. cocturam itineris
sanant. semē flores et folia ea sunt et sic virtutis. et
in ipsa substantia subtiliandi huius facultatem. etenim
ventibus ea in gustu videntur acra et siptica. nam
si manducantur calefaciunt nimis: et capitis do
lorem excitant. Reprimunt ergo folia: flores et se
mina: quia siptica sunt venereos acti. Et si folia
et flores in lecto substernunt: eadem faciunt non so
lum viris sed etiam mulieribus. sic etiam mandu
cata et bibita faciunt. inde ergo arbor dicitur agnus
castus: quia id facit. nam et semē eius ad epatis et
splenis scilicet osim: vel consipata humoribus loca
inuat. indurata digerit loca. Et quia virtus eius
leptomeris est non solum non commouet libidinem
sed etiam reprimunt: sicut etiam ruta: sed calidior et
sicciore est agnus castus et virtute abundantior
sed non dissimilis qualitate. est autem specialis vir
tus. **Bal.** Agnus castus abscondit libidinem
ei. coitus: et maxime quando comeditur
semen eius. Et agnus castus a mulieribus ateni
sibus in lecto sternitur: et reprimunt libidinem. Agnus
castus prouocat menstrua et resoluit apostemata
dura que sunt in membris corporis. quod autem ca
put tangat non est propter multitudinem spiritus va
porosi orti ex eo magis quam propter caliditatem ratio
nabilium et partium subtilitatem. Si enim genera
tius inflatus spiritus esset: inflaret utique ventrem
et augmentaret impetum coitus velut eruca: sed ne
dum quod prouocat: sed sedare aptus natus est coitus.
Est autem comestibilis eius fructus: palamque ca
lefaciens cum eo quod dolore capitis faciens est: mi
nus tamen si affertur. Nam sic cum tragematibus
manducatur: et minus dolorem capitis facit. non est
autem inflatus ventris etiam qui non est torre
factus. compescit libidinis impetum: tam torrefa
ctus quam non torrefactus. **Anic.** Sit ex agno casto em
refactus fructus. **Ambr.** Sit ex agno casto em
plastrum cum folijs suis
torfioni nervorum: et remouet laxitudinem. et facit
sodam. et bibitus subter facit. Et quando ex eo fit
emplastrum facit sodam. Et est ex eis que multi
plicat lac: minorando sperma. sitque eius potio
duarum. 3. vsque ad 3. iij. et aperit opilationem epa
tis et splenis: et valde inuat ad remouendum eorum
duritiem. et cum bibitur ex eo cum oximelle qua
ntitas duarum. 3. confert hydropisim. Et sedet in eius
decoctione propter dolorem matricis et apostemata
eius. et bibitus cum mentastro et euaporat: defecat
sperma. et quando ex stiptibus eius sternitur sub
dorso: prohibet pollutionem et virge erectionem
et suffumigantur mulieres cum vehemens deside
rium adest coitus: et remouet illud. et confert pre
cipue semen eius fissuris ani. et fit ex eo emplastrum
cum butyro duricie testiculi precipue cum semine
eius. et confert morsui serpentis cum bibitur ex eo
3. vna. et similiter morsui canis et lupi superposi
to emplastro: et fumigatione facta ex eo. et eius fo
lia fugant venenosa. Et idem Serap. auctoritate
Dias. Semen ipsius quando sumitur in potu con

fert morsibus venenosis. et confert ad hydropisim
quando ex eo sumuntur. 3. iij. cum vino et prouocat
urinam et menstrua: et debilitat virtutem sperma
tis: et inducit sodam. Et quando semen eius bibit
cum pulegio: aut fit fumigatio cum eo: aut nasca
le prouocat menstrua. et quando fit emplastrum
cum eo curat sodam. et quando fit cum semine ei
et aqua emplastrum sedat dolorem ragadiarum
ani. et ipsum semen cum folijs curat exituras et tor
siones nervorum et vulnera. Et putant aliqui quod si
viator faciat ex ligno eius baculum: quod deferat
secum in itinere custodit eum ab offensione lapi
dis et aliarum rerum: et ab excoaratione que fit
per confricationem membrorum.
Amasates. i. ebulus **Amatrum.** i. san suce
Amamosis. i. perfectum videndi impedimentum
fine maxima passione.
Ambagum. i. trupharium vel vagum
Ambar i. sambucus
Ambar i. ambra
Ambramela i. nigra
Cap. 38.
Ambr. grece et latine arabice
vero ambar. Ambra se
cundum quosdam est sperma ceti piscis
et secundum quosdam est fructus arboris sub mari cre
scentis: vel gummi vel manaco: fontis in mari. et
secundum quosdam est iecur piscis: et secundum quosdam spu
ma maris: et secundum alios est sterco animalis maris
sed falso: quoniam ambra generatur sub mari in
speciem fungorum: qui generantur in terra. cali.
est in secundo gradu: sic in primo circa finem. So
phisticatur autem ambra cum ligno aloes stora
ce calamita et laudano resolutis addito musco re
soluta in aqua rosata: et apposita aqua in parua
quantitate. Sed cognoscitur quia sophistica pot
malaxari sicut cera: vera ambra non. **Sera.** libro aggreg.
capitulo am
bar. Nambar id est ambar: nascitur in mari: ge
neratur in speciem fungorum qui generantur in
terra: et quando mare turbatur: eicit a fundo ei
lapides magnos: et cum eis eicit frustra ambre: et
plurimum ex ea egreditur in mari: quod est in ter
ris gingios et in occidente: et illa deferitur almaca
die. deferunt enim illuc homines qui nominant
mibere id est veloces: quando nouerunt quod mare
eorum eicit ambra. Melior autem ex ea est illa
que inuenitur in insulis illarum regionum: et in lit
toribus ipsius cum figura rotunda: coloris celestis
illa vero que est alba sicut ouum strucionis est
mala: et est illa quam deuorant quidam pisces ma
gni qui dicuntur azel: qui cum deglutiant eam
occiduntur ab ea: et natant super aquas mortui:
quos videntes homines de gingios proiciunt su
per eos vncos ferreos: et extrahunt ipsos de mari
et extrahunt ambra de ventre eorum: et est am
bra non bona: maxime que in ventre reperitur. et
nominant eam apothecarii persie maioris madi
verum illa que reperitur iuxta spinam dorsum ei pu
ra et munda multa et bona valde. et ea. et sic. et hoc fz

due species. l. l. barim.

Ampeleos agrestis idem quod supra

Ampeleos inoferos vel vinoferos. i. vitis vinife-
ra: pro qua. l. l. barim.

Ampelopia. i. aratillus

Ampelopia est obscuritas videndi que fit ab ali-
qua non manifesta causa.

Amplemon. i. scolopendria

Amplenon idem quod supra

Amzen quid est lege litteram bet

Ami. i. fructus iuniperi

Amiantum. i. teste ouoz quibus pulli excludunt
in nidum.

Amiacy. i. medicina inda que est similis cinna-
momo.

Amicroceum. i. facile ad cognoscendum: vt in ale-
xandro de tussi.

Amicrotero idem quod supra

Amicas. i. scarificationes

Amictica virtus id est laceffitio irritatoria ape-
ritiva.

Amictas. i. lubrici ventris

Amicticum. i. mitigatorium

Amicticum. i. reparatorium

Amiffructus. i. iuniperus

Amigdalē. i. arbor spinosa vnde emanat gummi
arabicum.

Amigdale pro morbo sunt due eminentie iuxta
radicem lingue in faucibus similes capitibus ma-
millarum: et dicuntur branci.

Amigdaleon. i. oleum amigdarum

Amigdalus. i. arbor faciens amigdalas: pro qua
lege lram lauet.

Amigdala quid est. l. l. quam supra

Amilnus. i. camomilla

Cap. 40.

Amilum vel apoyos gre.
ara. visce: latine ve-
ro amidū. Amidum sine amilum est

succus frumenti: et dicitur amilum ab a quod est
fine: et melos grece. i. mola: eo quod fine mola fit. Un-
de amilum est medulla frumenti: quod infundit et
tundit: donec furfur suum dimittat: deinde cum
aqua mittit in sportulā: et cum pressura colatur: et
cum in vno vase velut fex residet: aqua effusa in
sole siccat: post hoc leuiter stringat. Cassius felix
cap. de amilo. Amilū temperate caliditatis est et
humiditatis: quod sic fit: frumentum in aqua frigida
ponat per diem et noctem: et de die in diem aqua re-
moueat quousque frumentum videat putrefieri: de-
inde aqua remota optime terat: et cum eadem aqua
optime coactum: per pannum exprimat: et soli ex-
ponat: vt exsiccat usque ad aque consumptionem:
et frequenter remoueat aqua frigida: donec de-
albatur: quod residet.

Sera li. aggre. cap. de
desiccatur et indurat. Amilo. Amiluz
infrigidat et desiccatur plus quam frumentum. Et meli-
us ex eo est illud quod fit in estate: et modus opera-
tionis eius est: vt accipias de frumento: et ipsum be-
ne purges: et infundes in aqua dulci et laues ipsum

cum ea: et post primum aqua illam cum qua ipsum la-
uasti: et funde super ipsum aquam aliam: et facies ita
quinq; dies in die: si potes: in nocte similiter: et quā
mollificat oportet quod efficias aqua eius cum facili-
tate sine agitatione aliqua: ne cum aqua egredia-
tur aliquid de lacte. Et postquam hoc feceris calca-
cum pedibus: et primum ipsam aquam: et quod super
natauerit super aquam ex furfure collige cum cac-
cia perforata: et abijce residuum. postquam vero purga-
tum fuerit a furfure et colatum: pone super late-
res novos: et expone soli calido: et si remaserit in
eo aliqua humiditas: pone super ignem: et sapor eius
est acetosus: et virtus eius est pauce caliditatis: sed
est compositum ex virtutibus contrariis. nam vna
est frigida propter acetositatem que est in eo: et alia
calida a caliditate eius que est a farina que est in
eo a calore primo de cibis. Amilū ha-
trefaciente.

Gal. virtutē lenitiuā ex-
asperatorum. existit autem commune huiusmodi
opus omnibus substantiis quecumque sicce sunt con-
sistentiam existentes: neque stipticitate habent: neque
aliquam aliam qualitatem manifestam vel virtu-
tem: et vocant ipsum apoyos. i. sine qualitate me-
rito existentem talem vt ad sensum: est et in humi-
dis substantiis aliqua talis. consumile autem est vir-
tute ablutis panibus minus tamen alimentum dans
cor.

Daf. cap. de amilo. Amilum appellatū
pori. est ab eo quod greci milos mola vo-
cant. i. quod fine mola fiat. Est autem vtilis amilum
quod ex tritico fit cretico aut egyptio. Accipe tritu-
cum et laua in aqua bona infunde et muta ei aqua
limpidam quinq; dies in die: vt diligētius fiat et no-
cte mutabis ei aquam: et liqua quā molle fit et ma-
nibus confrica: et adde aquam: postquam confricane-
ris et liquaueris: pone ad solem colatum: sed non
multum habeat aquam cum liquas. Est autem opti-
mum amilum recens et candidum et lene sine vlla
acrotē et iniquo.

Dosse. Dias. Ami-
noso odore. ad sustinendum rheuma oculorum. alta vulnera oculi
lis replet. aspredinem oculorum tollit. sanguine reple-
cientibus bibitum singulare presidiū est. aspre-
dines articularum dissolvit. in fello lactis miscetur
et pluvium ventris stringit valde. potest autem le-
uiter stringere: propter quod in collyriis lachrymas
stringentibus miscet. valet similiter contra apo-
stemata spiritalium et tussim coctum in aqua or-
dei cum lacte amigdarum additis penidijs.

Sera Amilum confert humoribus curren-
tibus ad oculos et viceribus que dicitur
tur felseoles. et quā bibitur abscondit sanguinem quod
venit a pectore. et lenit asperitatem gutturis. et quā
miscetur cum lacte in aliquo cibo: hoc idem facit

Amimut. i. cost barcost
Amineum. i. sine rubore: vnde amineum vinum
fuit Dias. i. sine minio et sine rubore tendens ad
album.

Amipius est genus cymini: et inuenit in egypto
Amiron est species scariole

Amirissim superpositio carnis quod fit in solidatione

Unde sit ibi tumefactio carnis: q̄ nō est aliud cō
solidatio: nisi appositio carnis superius que illas
partes sic tenet: et vocatur a Gal. apozismuz: et ab
Anic. dicitur mater sanguinis.

Cap. 41.

HOSIBERBERIS ara. grece
rarach: vlt
oriacantū. **Sera.** auc. Dias. li. ag

latine vero berberi. **Sera.** gre. ca. amiber
beris. i. berberi: et est rubus. Echiffa et est dictuz
acutū et acia: et est dictum spina. ergo vult dici spi
na acuta: et est illa que facit fructū: q̄ dicit zachuch
siue zaitab: et est amiberberis: et deservit a corasce
ni. et est arbor similis arbori piroz siluestrium: q̄
dicitur abbin? siue abaras: nisi quia est minor et
habet multas spinas: et habet fructū similem gra
no myrti: nisi quia est maior et rubeus facile fran
gibilis: et habet interius grana: et habet radicē ba
bentem multas ra

Gal. vij. sim. pbar. cap.
diculas ifixas terre. **Gal.** oriacantū. Hec ar
bor est similis virtute et spē arbori archadi. i. piro
rum siluestrium: nisi quia arbor piroz est stipiti
ca stipititate fortis: sed in fructu eius cum stipiti
tate est res inci

Anic. li. ij. capi. de berberis.
dens subtiliter. Amiberberis est aza
rasch: et ex eo est rotundum et rubeum campestre
et aliud est nigrum longum arenosum aut mōta
num: et est fortius. fri. est et sic. in fine tertij gradus
et est vincēs chor

Dosse. Sera. Fru
leram valde.

eius quādo bibitur aut etiam comeditur abscedit
fluxum antiquum et humiditates antiquas: q̄ sit
unt a matrice. Et quando sit emplastrum cum co
trito attrahit sagittas que sunt infixæ carni: et astel
las: et spinas: et alia similia. et quādo percutitur vē
ter mulieris pregnantis cum radice huius ter: aut
sit inunctio cum ea expellit fetum. et est fri. et sic. in
ij. gradu. phibet et incidit sūm calidam. et fortifi
cat stomachum et epar. et ppietas eius est q̄ dicit
apostematib? calidis: et hec auc. Alben mesuai. Et
idem auc. Armasios. Fructus eius retinet et phi
bet omnes egri tudines que fiunt a fluxu ventris.

Anic. Fructus amiberberis confert aposte
matibus calidis ex eis emplastruz su
perpositum. et confortat stomachum et epar. et ab
scindit valde. et confert rasure et fluxui sanguinis
inferius.

Amisul. i. quādo apparent radices capilloruz albe
et extremitates sunt nigre.

Amicrocena i. tenens mensuram

Amicrocera i. debilitas epatis

Amicrocita i. obscuritas

Amitasay. i. eminentia vlcis vel oculi

Amizen quid est. i. litteram hec

Ambidexter. i. q̄ vtraq; manu pro dextera vtitur

Amblyops. i. amiliops. i. luse? q̄ i die paz videt a

causa non manifesta.

Amblyopia i. obscuritas idem quod supra

Ambilubet i. sene

Amfemerina. i. liliolis: et est alguescen

Amfima. i. castoreum: vel quodcumq; animal de
gens in aquis et in terra.

Amfitarros i. sparagus

Amguilanaui i. spina egyptiaca

Ammisenie i. siellach

Ampirepisecon balanon. i. myrabolani indi

Ampliopia. i. obscuritas visus: et est luscus qui in

die parum videt a causa non manifesta: vt oziba

sius in alexandro de oculis.

Amocua i. armoniacum

Amolach est species bubonis

Amoi i. radix quecuq;

Amola est quoddam potagium medicinale sars

expertum contra vomitū infantium et puerorum

causatus ex frigidityte: cuius receptio est hec: Re

cipe cinnamomi: spice: croci: ligni aloes: masticis:

nucis muscate: gariofilis: tre figillate: calami aro

matici: zinziberis: rosaz: macis: cardamomi maio

ris et etiam minoris ana. 3. i. buliant cum aqua ro.

in vna fiala vitrea in cinere calido: postea colet et

paulatim cum cocleari potui propinet.

Amolella idem quod supra

Amolentem. i. sine iniquatione: vt in alexandro

Cap. 42.

HOSOMU grece: latine pes co

lumbinus: ara. vo

Dias. cap. 6 amomo. Amomu

genus ē odoratissime ber

ber: cuius frutex est similis botruo in circuitu cui

libet arboris nascens. ramulos habet secos et du

ros: virgulis similes: coloris subrucci: circa quos

foliola iuncta et copiosa: ex tyrso botruosuz semē

reddens: et sibi connexum florem album veluti vi

ole: folijs similibus bzionie: cuius triplex datur

spēs. Est enī qd appellatur armenuz: ceteris me

lius aurosi coloris: vel flauis: odoris boni. Aliud ē

quod appellatur medicon primo inferius. nascit

in locis humectis: et propterea forma magis atq;

viride et leue tactu: saporem origani habens. Ter

tium vero quod appellatur ponticum rufum est

et non longum: nec difficile frāgibile: botruoso se

mine plenū et odore percussibile. i. stipituz. Elige

dum est autem recens et albus: virgas purpureas

habens expansum: et semine plenū simile botruo

et ponderosum suave: quod masticatum linguam

remordet: vnum colorem habens non varium: vi

res habet calefacientes et stringētes et siccas. Pli

nus cap. de amomo. Amomum vocat eo q̄ ve

luti odorem cinnamomi inferat. nascit in syria et

armenia. frutex est botruosum semen reddens si

bi connexum flore albo veluti viole figura folijs

similibus bzionie: odore etiam bono: somnum in

citatur et est ca. et sic. **Sera.** li. aggre. capitu. ha

in tertio gradu. **Sera.** meme. Nameme. i.

pes colūbinus et est amomuz: et est planta sicut ra

cemus: semen sibi habens connexum: habens flo

rem parū simile flozi plante dictelocidam. quo

rum color trahit ad rubedinē. et circunquaq; sunt

folia multa conglobata: et semen eius in racemis

et habet florem album similem flozi viole i figura

d

Eadem frū in Anaurasi.

Amomum. i. pes colū.

Et melius est armenum: cuius color est valde aureus. Et color ligni eius est ad ruborem vergens et habet odorem bonum valde. Sed illud quod est aquaticum nascitur in locis petrosiss et humidis: et est debilius altero. et est magni cuius color est ad viriditatem tendens ac molle tactu. et lignum eius est valde squamosum. et in odore suo est similis odori rute. et in sapore suo est similis saporis origani. sed illud quod est ex terra que dicitur pontus lignum est habens ad rubedine declivem non longum nec difficile frangibile. et est ortus eius sicut racemi: et est plenum semine: et odor eius est purus sicut racemi. et illud quod est potentioris odoris est non album et est optimum. et habet ramulos coloris sanguinis. et quoniam non est maturum est expansum: et plenum semine racemis parvis simile: gravem habens odorem bonum multum mordicans linguam. et color eius est unicus: non diversus. Et quidam adulterant amomum cum planta que dicitur amomides: eo quod similes amomo: nisi quia non habet odorem eius nec tale semen. et nascitur in armenia. et flos eius est similis flosi origani. Si vis non decipi ab hac vel a similibus: cane a planta que est nimis iuvenis: et elige illam cuius rami egrediuntur ab una radice virtus eius. **Salie.** vi. sim. phar. cap. de e calefactiva. amomo. Amomum hoc quidem videtur secundum virtutem assimilari acozom nisi quod siccus plus est acozom: digestibilis vero amomum. Et dixit Sal. in quinta amphorissimorum quod omnia alia calida forti caliditate sunt similia. scilicet in hoc amomo: sicut sunt cassialigneae: taphus: amonium cinnamomum: et faciunt sodam. Et similiter faciunt plures alie ex speciebus que sunt subtiles et ea. **Amic.** li. ij. cap. de amomo. Amomum lide. **Amic.** est arbor sicut botrus ligni sicut rethe involuti. et habet flores similem ematbiti in colore. et folia eius sunt sicut folia vitis albe. quorum color est sicut aurum. et color ligni est sicut biacynthii boni odoris. Est species eius alia viridis grossa: nascens in locis humidis. et eius odor est sicut odor rute. et est species alia egyptiaca que non est longa: neque lata: neque debilis: neque gravis ad frangendum: imo similis vite. et odor eius exuberat super transitum vite. Ea. est et sic. in. ij. gradu. subtiliat et maturat: et in ipso est siccitas. et virtus eius est sicut acozom virtus: imo est vehementioris digestionis et maturationis: sed acozom est vehementius ex siccatione. **Dosse. Dias.** est prestans somnum. tumores etiam cataplasmatibus admixtus sedat. ictibus scorpionum cum ozimo tritum: et ut cataplasma impositum occurrat. ex aqua eius oculi tumentes releuant. tumores viscerum vne passe comixtum: et ut cataplasma impositum sedat. muliebria feminaria fomesto compescit. et huius aqua calida potata nefreticis et epaticis et podagricis prodest miscet diuersis antidotis: et miris et varijs odoribus. **Sera.** Amomum inducit somnum: et sedat sodas quando emplastrum cum eo sit super frontem. et maturat apostemata

calida. et confert picture scorpionis quoniam sit emplastrum cum eo et bedarogi. i. ozimo: et ponit super locum puncture. et confert apostematibus oculorum tumidis quoniam fomentantur ex decoctione eius. et confert apostematibus intrinsecis quoniam cum eo exteri supponit facto emplastro cum passulis. et confert dolori matricis: quoniam sit nascale cum eo: et quoniam sit encastima ex decoctione eius. Et quoniam bibat decoctio eius est conveniens illi cuius epar est infirmum. et confert egritudinibus renum et podagre. et ipsum igitur dicit in confectionibus multis et magnis et odoriferis. Et idem auct. Dumaym filij Isaac. Amomum est res que inebriat: et tene de proprietate eius est quod inebriat et facit dormire. **Amic.** Amomum maturat apostemata. ca. et ei decoctio bibitur ad podagram. et sedatur in ea etiam ad illud grauat caput et facit sodam et facit somnum. et est ex inebrietatibus et dormire facientibus. et fit embroca ex decoctione eius ophthalmie ca. et confert pleuresi frigide. et aperit opilationes epatis. et est plurime digestionis quod acozom. et confert doloribus matricis: et intrat in pessarijs matricis. et sedet in decoctione eius ad dolorem renum. et bibitur ex eo ad dolorem matricis omnem. Emplastrum ex eo factum cum bedarogi valet puncture scorpionis. Almansor. tract. tertio cap. de amomo. Amomum ca. est et sic. quod opilationem epatis ex frigidityate est proficiens. dolorem aufert matricis: in capite tamen quod uedinem et dolorem atque scorbomiam generat. Amomatium tumamathos. i. confectio subtilis: per quam. l. l. thymiana. Amomides est planta satis similis amomo: quam caremus in partibus nostris. Amoma i. armoniacum Amemen i. papauer agreste Amomim. i. sine rubore: ut in alexandro Amomin proprium nomen est Amonados i. artemisia Amoneabiel i. cuminum album Amonisi i. calamitum flumiale Amozellum frutex est sarmento sa: habens folia et flores sicut oliua: et semina nigra curans canceros scabiem et lepram: et ponit in syrupo magistri Ursonis posito in antidotario Sal. in noz. Amozofia est quedam confectio quam ponit Amic. in antidotario suo. Et amozofia est quidam sapor aromaticus sic vocatus. Amozifubet i. sene Amotua i. armoniacum Amboz i. serpillum Ambolofagine i. vitis agrestis Ambolopassum i. porum agreste

Cap. 43
Ambrosia est species artemisie et latine dicitur atthanasia. sed secundum Dias. Ambrosia est aysdo. quere dias. in proprio cap. qui vocat aysdo ambrosiam: et est aysdo ambrosia maior. Ubi sciendum quod ambrosia est duplex. scilicet maior et minor. maior est aysdo. minor vero ambrosia quam noiast

Bal. vi. sim. pbar. cap. de ambrosia. Ambrosia: siue apium siluaticū: siue apium rusticum: siue botrus siue temidis: ⁊ est thanacetum calaplasinata vero habet vim stipulantem ⁊ repulsiuentem.

Almurca. i. fex olei inferior: sed murca est fex olei superior: sed quid est. l. l. cayt.

Ana/sursum vel equale interpretatur; vel rectum
vel pariter. *singulorum, pari manifestum apparet*

Anabulla	i. species titimalli
Anabacie	i. carrubie

Anachochi .i. bacce lauri
Anacollima .i. medicamen strictozium

Enadofis id est redditio: vel equalis distributio
Enadrome .i. recursus

Enadach	.i. frad
Enafriagos	.i. sparagus

Enagogen	Idem quod Enpa
Enagalion	.i. consolida minor
Enagoden	.i. sumach

Anago .i. beductio
Anagarza quid est. l. l. bothoen
Anagis .i. cambora

Almaguid. in nouiter de furno egredientium
Cap. 44.

tala: ara. ippia: latine vo auricula mu-
ris dicitur fm aliquos. Alna galli sunt due species.

his gaudium. hinc morgeturina. & c. in minor. & c. in maior
ris due sunt species. vna que facit florem celestis
coloris. & est alia que facit florem rubeū. & hūc so

lia sunt familia **Dias.** cap. de anagallo. Una
supradicte. galli. s. maioris fuit due

remina est. Altera est q^{ue} z^{et} nozem dactili colore ba
bentem pfert: que z^{et} masculus est. Ambaz vero
frutices sūt. minores z^{et} sup^{er} terrā spanse: subō dra

Sera. *U. aggre. cap. de anagallo. Anagallis*
est planta que habz folia subtilia par
ua: ramos quadratos: a semē simile semini. coā

la:z feminatardabella; z c herba de banleic. yde
auct. Dial. est herba cuius due sunt sp̄s. vna ipaz
habet florē celestini coloris: est femina. Affert

plantule expanse lup facie terre: hntes folia par
ua z rotunda: familia folijs berbe que dicuntur la
cim z habet ramulos que dracunculati: e fume

tus eius est que calefacit parū; et ōsiccat sine mor
dicatione; et abstergit absterfione forū et attrahit.

q̄s que rubicundum: abster sine satis virtutis sunt
habentes quādā occultā caliditatē attractivā. Et

lam manife- **Dosse.** emplastrum ex ana
stā habet. gal lo factū: curat tu

herba ipsa contusa: et super vulnus imposita attra
hit infixa. **Dia** Simbe species: anagalli vul

pascencia vulnera abstinent. succus earuz dolorē
dentiū prohibet. si p dextro dente in sinistra nare

um eorum: quod vocat argemon siue argema de
tergit. moribus venenatis bibitus medicatur. ne

Item succus naribus infusus putredines capitis purgat, habet enim desiccativam virtutem.

Augally — ⁰² ~~Augally~~ ⁰² ~~Augally~~

et crescentibus ac mollibus adhuc: et quasi feruētib⁹ hortulana. eis vero que i statu et declinatione: et in durefcentib⁹ et frigescentibus agrestes sunt cōne nientiores. fructus ei⁹ abster sine virtutis est. unde et ad ictericos ex opilatione epatis vtilis existit. Almasor tractatu tertio cap. de atriplice. Atriplicees fri. sunt et humide: que ventrē mollificātes bñ nutriunt. ictericis quoq³ et calidū habentib⁹ epar beneficium pstant.

Anfastas. i. tegula

Anfast⁹. i. bartacum

Angailem. i. arbor nascens in india in locis rusticorum: et est fri. et sic. et est satis stipica.

Anguascen. i. herba liliālis: et est anisomerina

Anbar. i. locus q est i inferiori parte gule: latine sonat vulneratio cū lancea: eo q camelus ibi cū lancea pcutitur: et sic moritur: aliter non

Anabahe est fructus arboris: q vocat agrifolius

Annara. i. testa ouoz: unde pulli excluduntur

Anphaa .i. coagulum

Antali sūt ossa facta sicut dentali: vtiq³ maiora sed non hñt supficiem lenem sicut dentali: sed virgulatam et totā albā: oriuntur sicut et illi: et eandē hñt virtutē: ponūt in antidotario Bal. i. vnguento citrino: quod interpretat vnguentū de citro. Anthora

est herba sic dicta quasi contra thozas: que thora est satis venenosa. et dicit anthora ab anthi quod est cōtra et thora: vñ anthora. i. cōtra thozas

unde notandū q anthora et thora sunt due herbe que oriunt i vna parte simul: et hñt folia quasi folia violaz: sed magis rotunda et modicam incisa

et flores sunt eis sicut flores panis porcini: nisi q thora facit eos bene violaceos: sed anthora facit eos sububeos. vna earū est interficiens. i. thora

alia aut ē sanana. s. anthora: p qbus. l. l. thora.

Anthali .i. coloquintida

Antrakes .i. carbonēs incensi

Antrax. i. carbunculus vel apostema venosum qd etiā dñ bonū malanum: vel malū malanum

Anthrakion .i. gēma carbunculus

Anthratos. i. febris phlegmatica piodica

Antraphapheos .i. mandragora

Anzarut vel anzarot .i. sarcocolla

Anzharatha est instrumentū de vitro factū per quod pueri attrahunt aquā: et violenter cū volūt expellunt per foramen.

Anzadarabec est arbor: folia hñs lucida vt pena panonis semper virens.

Anzarot .i. anzarut

Anzarola quid est. l. l. caroz

Anech. i. vñee

Cap. 46.

Anegibus. i. camelus

ara gre. vñ

latie anisū

Dias.

cap. de aniso.

Anisū feruentis est virtus.

f. ca. et sic. et nature mi

xtal: et scarotice. i. icisue

Sera. li. aggre. ca.

Dias. Ancisin qd de eo est recens est bonū: habēs

grossa grana plena et nō excoziat: qñ fricat exco

riationibus similibus fursuri: et habet odorem bo

nūm forē. Et illud quod est ex insula chreteni est

melius: et post illud ē babylonici: hispanici vero est deterius. Et quod ex planta eius est magis iu

natium est **Gal.** vi. sim. phar. cap. de aniso.

semen eius. Sapor eius est acut⁹ ama

rus modici. et virtus ei⁹ est que calefacit: et defic

cat in tertio gradu: propterea ergo et diureticum

est: ventositates autē **Anic.** li. ij. cap. de ani

que fm ventrem sistit. Anisum est

semen feniculi romani acuitatis maioris q naba

ti. et ex eo meli⁹ ē qd ē pōderosus. et ē ca. et sic. li. ij.

grat **Dosse. Dias.** Anisū q mixtu

du. alis ē virtut⁹ icte

ricis medet. sitim tollit. bibitum venenis occurrat

inflationes amputat. ventrē stringit. mēstruis im

perat. lac mulieribus puocat et auget. bibitū vene

rem stimulat. fumigatione naribus adhibitu: do

lorem capitis tollit. auris doloze cū oleo ro. adhi

bitum miugat. ventositatem ventris tollit et dolo

rem. Optimū autē est creticū: de ide egyptiū: gal

licū vero inertissimū. Paulus cap. de aniso. Con

tra liuorē ex percussione cōterat cymminū et anisū:

et incorporentur cū cera: et calidū supponat. Ani

sum similiter auget lac et sperma aperiendo mea

tus: et mundat humiditātē matricis. Almasor tra

ctatu tertio cap. de aniso. Anisum ca. est qd vōto

sitatis dissolutiū existens: epatis aperit opilatio

nem: coeūdi preterea **Sera.** li. aggre. aucto.

volūtatem stimulat. **Dias.** Uir⁹ ei⁹

ē desiccatus et calefactus: et expellit ventositates

a corpore: et sedat doloze. et puocat vinam et sudo

rem. et confert hydropisi. et abscindit sitim: que fit

ab humoribus falsis: qñ sumitur in potu. et est cō

ueniens venenis: et inflationibus: et stringit ventrē

et abscindit humiditates albas a matrice fluentes

et puocat lac: et excitat libidinem. et qñ attrahitur

odoratu fumigatio vaporis eius sedat sodā. et qñ

terit et misceat cū oleo ro. et distillet in aurē: curat

qd itra ipam accidit ex casu aut pcussione: et sedat

doloze ei⁹. Et idē auct. abingeri aperit opilationez

epatis: splenis: et renū: et matricis: et mundificat

vias que ab humorib⁹ opilant. et ppter hoc confert

febris antiquis. et habet in se acuitatē ppinquaz

adustioni q resoluit ventosi **Anic.** Anisum

tates maxie cū ipsū assatur. et est aperi

tiū cū stipticitate parua: et est sedatiū dolorū et

resolutiū vōsitatū: et ppre si asset: et in ipo qui

dem est acuitas q medicinis adurentib⁹ fit vicinū

Confert inflationi in facie et apostematib⁹ extremi

tatū. Si ex eo fiat operatio: et narib⁹ eius vapor at

trahat: sedat sodā et vertiginē. Et si terat et misce

atur cū oleo ro. et distillet in aurē: sanat qd accidit

in interiori pte ei⁹ ex soda a cōpressionē aut pcus

sione et dolores eius etiā. et confert sebel antique. et

puocat lac. et abscindit sitim factā ex humiditati

bus baurachis. et confert opilationi epatis et sple

nis generate ex humiditatib⁹. et puocat vinam et

menstrua. et mūdāt matricē a fluxu humiditatz

albaz: et est motiū coitus. et qñq³ constringit ven

trem: et adiuvat ipsum ad illud eius puocatio. et

aperit opilationes renū: et vesice: et matricis. Et

cōfert antique febri: et expellit nocturnū veneno
rū et venenosoz loco ipsi ponit carui: q̄tū ē ipm
Ancisuz idē qd supra **A**ncide. i. anetum
Anemo anemonis. i. papauer
Anemul sūt ossa sbilia q̄ sūt i extremitatib⁹ digi
torum. **A**nemora. i. filimbrium
Anergil. i. nux indica
Anesis. i. reges: ab a qd ē sine et nescos qd ē labor
vel morbo: inde anetia. i. mitigatiua vel quicta
Anesine. i. thbit
Anes. i. robilie: et est legumen
Anesi. i. rosa
Anetica. i. quictica vel mitigatiua
Anetiū. i. absinthii dulce: qd est. l. l. rebet
Anetiū agreste. i. men **A**metabolis. i. apertio
Anesusa. i. lacca **A**nceto. i. sarcocolla
Andechocha. i. sauregia
Anescalleras. i. coagulum caballinū
Anescagidi. i. coaguli ceruinum
Ange. i. cardus
Angeris. i. electuaria stomacho cōuenientia
Angedis. i. terrestres
Anemula. i. matrisilua **A**nnestū. i. flos prati
Anse. i. mod⁹ ligationis et nodationis: q̄ vulgarit
dī aloia: q̄si nod⁹ q̄ immediate cū qs vult soluitur.
Ansea. i. lilium
Antera. i. semē rose: et est illud qd remanet de ro
sa: et rubet et maturecit: qd autē est intus. f. semē la
nuginosum ē antera: et cōter teneat q̄ antera sūt
pipuli rosarum.
Antefloz quid est. l. l. cmantium
Antericon. i. flos affodilli
Anterion. idem quod supra
Antereon est pars gutturis sub mento
Anichmos. i. succus
Anigalien. i. arbor gummi arabici
Anil. i. indicum
Animeos. i. gummi arabicum
Animon vel anemoa. i. papauer
Aniotos. i. icuriabil **A**nissi. i. serpens
Anisum cyminiū dulce semē feniculi romani idē
pro quo. l. l. ancisū.
Ariulopo. i. apostema lachrymal
Anchiani. i. castoreum **A**nchili. i. flos
Angitis ē qdā spēs spice hardi
Angina est apostema: qd nascit sb faucibus: et dī
ab angō angli: q̄ morbo marie porcis accidit: q̄si q̄
et hominibus **A**ngimonia. i. sarcocolla
Anlicetati. i. anisum
Anmitos. i. febris pblegmatica
Annia. i. priuatio anhelitus
Anagnopa. i. ferox **A**nrioch. i. plumbum
Anzie. herba falios falcios: flos sambuci idem.
Ansioma. i. sinopida
Antimoniū quid est lege. l. aitrud
Antille. est quidam lapis
Antipasia. i. tria detractō metabasynthosis linear
Antias. i. tumor durus
Antiloblefarnus. i. cū palpebre sūt casu aglucināt
Antistrum ē instrumentū chirurgici: sicut vncius

rua? XH uor
eius fari spēs. ou
sz. do oua? XH
roua? XH.
in kuā? XH q̄
spriem volum.

Anorexia ἀνορεξία prostratus edendi
appetitus.
Aposia αποσιτιν abstinentia cibi.
comedendi deietum desyderiū.

Antimonis. i. antimonii Antiqui. i. ostrea
Anti grece ppositio. i. cōtra: vt antichistis: id est
et xpm: antipapa. i. et papā: antidotū. i. cōtra datuz
eo q̄ contra passiones datur.
Antichis. i. limasia
Antidotum quid est. l. l. anti
Antifaate. i. corallus
Antin algin. i. testicul⁹ castorei
Antimion. i. mādragora **A**ntimon idē qd sup
Antinus. i. camomilla vel gamilla vel camelcon. l.
l. bebonig. **A**ntilops vitium et lachrymalis anguli
Antinops. i. egilops: et collectio circa angulum
maiorē oculi. **A**ntidafis. i. emach
Antion est plāta: vnde colligit laudanū: et ē spēs
rose canine: vt Dial. cap. cissos.
Antipasis. i. ad diuersa attractio
Antiparia dī id qd obtōdit violētia medicine al
terius. **A**ntura. i. antera
Antipharma. i. vicitoxicū: et ē ex toxicū. herba
est cuius folia sūt q̄si folia psci et stipes sbilis ten
dens ad coloz violaceum: p q̄. l. vincitoxicum
Antirina. i. savina vel bratheos
Antispasis. i. contraria euerfio humorum
Anticar. i. borar
Anticross. i. flos albuti **A**ntiocū. i. flos sambuci
Cap. 47.

Antifilos vel antillis grece
ara. vñen latine
falsola: et est herba de q̄ fit sal alkali.
Dial. Duo sūt ei⁹ genera. vñū hz folia lēti
culis similia. Alia hz folia similia ca
mepithi. pma hz bastā altā duob⁹ palmis erecta:
cū folijs mollib⁹. radix ē illi minor: et tenuis. nasci
tur locis herbosis et solanis: gustu falsa. secūda est
q̄ folia et bastas similes camepithi hz sz aspiora
et minora: flore purpureū: et odo **Bal.** vi. sim
rē granē: radix cicoree similis. **phar.**
cap. antillis. Antillis duplex qd ē: ambe tñ medi
ocriter siccāt: vt et vlcera solident. Altera vero q̄
camepithi: eos assimulat. plus vtiq̄ q̄ alia sbiluz
ptiū ē: vt epilepticis cōferat. bec autē et absterfui
or q̄ altera ē. Almasoz tractatu tertio cap. vñen
ca. ē et sic. q̄ purgat et aperit opilationē. carnemq̄
corrodit supflua. vñuerfaliē autē oīuz istaz herba
rū bonū habentiū odorē: q̄ plures. calide sūt. nisi
ille ex qbz sentit illud qd diximus. f. frigiditas ma
nifesta: sicut sentit i aq̄ ro. et cāphora atq̄ sandal.
Antispodia est cinis lactus ex folijs stipticis. f.
mirrhe oliuaz: et similitū: et dī **Dial.** capit.
ficeo q̄ ponit loco spodij. **de an**
tispodia. dī eo q̄ pro spodio mittat: q̄ similis ē
virtutis. Et cōficiē sic: Accipe mirrā imaturam
cū florib⁹ et baccis imaturis: et mitte in cacabū no
uum crudū: et cooperi ptusq̄ coopulo: et mitte i
fornacē cacabū: et assa q̄ diu cacabus ipē pcoquat
et itez cacabo crudo refunde: et similiter coque et
rejice et lava cinerē disciplina spodij. Et similiter
de folijs oliue antispodia facere potes: sz melius
fit de oleastro cum flore suo. Multi vero citonia
minutis pib⁹ inclā semine piccto similit⁹ cōficiūt

Siccamina multi in sole siccata: sic efficiunt. **Mul**
ti vero busti folia: stinci & scini cu flore suo: aut ca
pifici folia sicca i sole similiter efficiunt. Alij vo tau
rocolla: aut lanas succidas itinctas i pice liquida
aut melle cōburūt simili disciplina.

Anocazna. i. cantabz. alij dicūt q̄ e sifimbrium:
sed pma melior.

Anodinum i. anoch. i. arthanite

Anodomon matricis. i. ascensus matricis ad su
periora.

Anodosia. i. distributio nutrimenti in membra

Anodromū i. recurfor

Anodem est proprium nomen loci

Anolosoch ē nomē pōderis: & ē obulus. i. xij. gra
na ordeī.

Anorexia. i. fastidiū vel priuatio appetitus

Anora i. calx

Anore. i. medicamē pilos auferens

Anozī est quedam species dactili

Anostomasis. i. ascensus matricis ad superiora

Anostriis i. lupus

Anostomizare. i. apire venas q̄ sunt in ano

Antropa. i. conuersio ventris sursum per vomitū

Antroa i. spelta

Antroia. i. vlcus excoziationum

Andocore i. sulfurata

Andoture i. mandragora

Androgines. i. nimpha

Androstica

Sal. vi. sim. pbar. cap. androstica. Androsti

ca que et pitare & leuki & challasia vo

cat: vt actis ē herba. pōt aut desiccata & bibita ipa

vero nō fructū ipi vinas puocare sufficiēter: pa

lam quoq; q̄ etiam diaforare & siccare.

Androsfemon: vel asquiron: vel androsfemi. **Pli**

nus c. p. androsfemon. est herba similis hyperico

cauliculis molliorib; & densiorib;: & magis ruben

tib;: folia alba: rute figurā bz: semē papaueris ma

gis simile. Come q̄ trite sanguineū emittūt succū

gignit i vineis. medio autūno fodit & suspēditur

Sal. vi. sim. pbar. cap. androsfemi fructuosa

plāta duplex ē natura. Alterū qdem al

kita: seu alkaydes vocatū: alterū aut qd a qbusdā

dionysia **Dosse. Sal.** fructū gdes

nūcupat. eoz purgati

uns. frondiū vero vlt siccatiua & absterfina me

diocris: q̄obz & q̄ sūt vsta igne sanāt: cocta vero

in austero vino solidāt: **Plini** fructū ei est vtilis

ad purgādū aluū magnoz vlce: qd eius vinum

indicat.

Androfasis. i. atriplex

Annotici i. rectorporatum

Annosader i. sal armoniacum

Annomen i. rosa canina

Antonlocia i. cappinus arbor

Antofali sunt gariofili grossi tuberosi: & dicūtur

antofali. i. an nati sicut calubria an ficus

Anthora quid est. i. anthora

Antopirus panis. i. fermentatus: & est huius opiro

Anthos idē qd supra: & ē flos ois: sed ponit cōit

pro flore rozismarini.

Anthorismata

Antropomozon

Antrosia ē qdā egritudo

Antromata

Anubel

Anuen. i. color q̄ fit ex sanguine cōchylū: s; falso:

qm̄ ē color q̄ fit ex cocco.

i. tumores

i. mandragora

q̄ dicit atrosia

i. alba apostemata

i. iunbe

Cap. 48.

Aniden ara. vel helit gre. la

sa: vt filsum: vel fil

sa filsiū: latie vo gen ferule: cui gūmi

est assa fetida. Sciēdū qd assa ē gūmi

quoddā qd vocat assa. & hui qdā ē odorifera: q

dam fetida. Et dī odorifera: q̄ parū habet fetō

rem: vel parū odorē. Et dī fetida: q̄ p excellētiā

bz fetō: & est gūmi herbe aniden: & hīs vebe

mentē igneitate. sed assa odorifera fit ex succo ipi

herbe hīs aliquale **Sera** li. aggre. cap. anui

odorē herbe p̄dicte. **Anuidē** id ē

plāta cui gūmi ē albit. i. assa fetida. radix ei dī

maharoth. plāta ei bz stipitē qd m̄states: & est

similis ferule. & folia ei sūt similia folijs apij. & se

men eius latum: simile se **Sal.** viij. sim. pbar.

mini nigen mēgitagas. **capit. de filsiō**

Substātia ei ē aerea & virtū gūmi eius: qd ē assa

& virtus ramoz: & radiciū: & floris ei ē que calefa

cit calefactione forti: & ē ca. & sic. i. 3. gradu. & illud

qd ē de ipso maioris saporis est gūmi. & ipa plāta

est calidior & stiliō: aliaz plātarū oium: et ppter

hoc est magis resolutiua: & ita lac aliaz arborum

oīz. & ē in fine caliditatis: & ē substātie venenose:

nisi qz est plus in ea substātia ignea aerea. Et idēz

fm alia trāslationē filsiū calidissimus qdem opos

gnimo folia & stipes & radix calefacit generose.

sunt aut ventosioris stitātie oia: & fm hoc diffici

le digestibilia. extrosū tū corpori appōita ope

ratioz sūt: & maxie oīz opos attractiue sufficien

ter existens virtutis: & cōsumere carnē & destrūē

bz ppter p̄dictā **Dias** cap. filsiū. **Sal.** iij. oib;

ei cōplexione. **ē notū:** cui lachrymū

lasar noīatur: acrit calefaciē: & vesicā ledens: sed

ventrē purgās. hec aut herba calefacit fortit: istā

matina est ei virtū oīno. **Plasit** in syria & arme

nia: & libyā: cui virga spleon siue splec vocat: q̄ si

milis est ferule: folia hīs similia apio: & semē latū

Et idē cap. lasar. **Lasar**. i. assa fetida: lachrymum

herbe ē q̄ silfer appellat: q̄ in multis locis i simili

tudinē ferule crescit: folia hīs circa se maiora q̄

apiū: sed semē simile ē ei. Est aut optimum lasar

qd cirinaicū dī subrufuz: & plucidū & intus exalbi

dū odore viscido: & qd humore cito resoluīt: & in

gustu statim humorez puocat: vires bz acerrimas.

vñ cū magnis vexationib; calefacit & relaxat. Ad

ulteras aut dū viridis ē succus cū serapino & fabe

farina: qd facile cōprehendit gustū: odore & visu

Solutione in oib; medicinis vsui succus necessa

rius ē. virtus ē illi visci **Anic.** li. ij. cap. d assa

da inflans stomachū. **Assa** ē duarū

spērū. quaz vna ē fetida. altera odorifera: nō for

tem hīs odorē. sed calidior eaz est fetida: & ē her

ba vehemētis igneitate in se tota. & plurimū qdē

uquus speciei est cirinense: et est guma almaroch.
 Est ea in p^o **Dos. Dia.** capit. filium.
 mosic. i. z^o. **Urr^o** eius ra
 dicis est t^{er}manica: et exarantica. stomachus inflat
 ructuat onē puocat. indigestibilis ē. et vesice hāa
 accepta. cerotis mixta et imposita: pustulas et scro
 phas spgit. oleo addito. liuores corporis lipidat
 oleo cypriano vel irino addita sciaticis frigidū hu
 more siccat. in aceto cocta et cataplasmatib^{us} iposi
 ta ani cās cōpescit. bibita venenis occurrūt. custo
 macha ē mixta seminib^{us} et nobilib^{us} origanis: sale
 addito comedit. virga ei^{us} diuisa lachrymū qd ex
 se dimisit necessarie colligit qd lasar d^{icitur}. i. assa se
 tida. Et idē cap. lasar. vino additū alopicias emē
 dat: mel^{is} id agēs si pip^{er} et acetū acceperit. suffusi
 oner oculoz i initio d^{et}ergit. melle caligines ocul
 loz limpidat p^{er}ussioz. dentū dolorē miniat cum
 thure mixtū: et ore retentū similiter pstat. positū su
 p^{er} moris: rabidi canis curat. venenis acceptis fac
 nitro rute et melli additū carbunculis singulare
 p^{er}fiditū est. ourices vulnez soluit. clauos tollit.
 caricis additis et cerotis: oia supiora facē pōt. ace
 to mixtū: ernas tollit. et polippū et crescentes in na
 ribus carnes flori eris et erugini cāpane additū
 oia similiter facere nouit. Sarcocolle additū et im
 positū oricatha curat. aspredines faucū et vocis
 limpidat: marie cū aq^{ua} et melle ppendentē vneam
 suspēdit: gargarismo cū multa frequēter sumptū
 colorē limpidū facit. i. uno sorbili iussit^{ur}. pdest
 pleureticis et hydropicis: cū caricis siccis auxiliat^{ur}
 cū pipere et ruta bibit^{ur} addito vino: typicos fri
 gores excludit. tetanicis: et splenicis: et opistoto
 nicis pōdere vlicis vni^{us} additū cere et glucinum
 medet. sanguisugae bibitas aceto mixtū excludit
 Coagulatū lac stomacho soluit. asperitatē arte
 rie p^{er} catarrū longi t^{em}p^{or}is: vel vocē amputatā curat
 Epilepticis cū pulsa bibitū medicat. cū mirrha et
 pipere bibitū mēstruis iperat. vētrē mollit. et de
 alto cadētib^{us} opitulat. origanis miscet. amigdal^{as}
 amaris et rute mixtū in oib^{us} causis necessarie co
 medit. cū ficu atq^{ue} isopo decoctū: et collutū oio
 adhibitū exosus. **Anic^{us}** assa dirumpit vēto
 dentes medet. **Anic^{us}** sitates et effugat eas
 p^{ro}p^{ter} resolutionē suā: et cū hoc inflatū: et incidit
 et resoluit sanguinē cōgelatū i vētre. cōfert allopī
 cie illinita cū aceto et pipere. et qñ administrat in
 cibarijs: facit bonū colorē. et abscidit verrucas que
 sūt in clauis. Et cū icidit apostemata fraudulēta
 mordificatiā mēbz: si ponat assa sup^{er} ea cōfert. et
 est bona i cura dubulet appentū: et oculoz p^{er}fert
 empetigini. qñ bibit^{ur} cū aq^{ua} granatoz cōfert vitiū
 oni lacerto. et cōfert dolori neruo. sicut tetano
 et paralyti. si accipiat ex ea aure^{us} et miscet: q^{ui} d^{icitur}
 cū ceraz deglutiat: aut si bibat cū vino pipere et
 mēta: et iplent^{ur} ea mole i ore: et cōmiscet cū thure
 et ponit sup^{er} dētē et efficit operationē peonie i epi
 lepsia. et cū ex ea fit gargarisin^{us}: eradica sanguisū
 gas gutturi annexas. et ē bona i initio aq^{ua} alcobul
 facto ex ea: et cū melle. et cū dissoluit in aq^{ua}: et fit ex
 eo gargarizatio et sorbet: clarificat vocē statū. et cō

fert asperitati gutturi. et si sorbeat cū oio cōfert
 tussi antiq^{ua} et pleureā frigide. et efficit operationes
 fenugreci i apostemate vulue. et si administratur
 cū ficub^{us} siccis cōfert ictericie. et ipa qd ē ex eis q^{ui}
 nocēt stomacho et epati. et cōfert emoroidib^{us}. et in
 coitu fortitudinē p^{ro}bet. et puocat mēstrua et vinaz
 et p^{er}fert dolori vētris p^{er}ginitio et vlcereb^{us} i testino
 rā. Et Sal. qd ē estimant in ipa ēē virtutē soluti
 uā parāper cū stipicitate sua: sed scitū est apud
 oēs q^{ui} ipa cōfert solutioni antique frigide. et ē bo
 na febri quartane. et ponit sup^{er} morsum capitis ra
 biosi et vermiū venenosoz et rutele. et cōfert oib^{us}
 illis bibita et linita cū oleo. et expellit nocumētū sa
 gitte venenose. Sed loco fetide eāle pōd^{er} ipi^{us} de
 odorifera et pōd^{er} semis de serapio tātūde de ana
 roch: et medietas pōde. **Sera^{us}** auc. Dias. Ra
 ris ei^{us} de gūma rute. **Sera^{us}** dix^{it} hui^{us} arbo
 ris ē deficcatus difficilis digestionis: et ē nociua
 vesice. qñ miscet^{ur} cū ceroto resoluit scrophulas et
 exurias. Et qñ ex eo fit emplastr^{um} cū oleo anfert
 limorē q^{ui} fit s^{ub} oculo: et quādo cogit^{ur} i aceto et cori
 ce granati et fit inde emplastr^{um} curat emoroidas
 ani. et qñ bibit^{ur} cū tyriaca est medicamē mortifero
 rū et venenoz. et ipsa p^{ro}parat et comedit. Et cū semi
 nib^{us} et sale et ē bona stomacho: sine his autē inflatū
 na et facit ructuare. Et oēs scidit stipitē et radicē
 et exegit inde lachrym^{am}: q^{ui} colligit et siccat: et est
 illud qd d^{icitur} assa. Et melior ex assa est illa q^{ui} vergit
 ad rubedinē: et ē clara: similis mirrhe: hīs bonuz
 odorē nō similē odori porri: nec odorē horribilez
 subito. et qñ terit et infundit cito resoluit. et qñ tenet
 in ore puocat saluā cito. fortū aut qd in tota hac
 plāta ē est gūmi: et post illud foliū: et post illud est
 stipes. gūmi autē ē acutū inflatū: qd qñ miscet^{ur} cū
 aceto vino et pipere: et ponit sup^{er} alopicia curat eā
 Alia aut q^{ui} dicit serapio sūt hic posita sⁱⁿ mētem
 Dias. Sal. et Anic. quare p^{ro}uac transio.

Anuidea romanum. i. siseleos
 Anchusul. i. nec
 Anguarte. i. sarcocolla
 Angul^{us}. i. citrullus
 Apalos. i. mollis vel sine pelle: inde dicūt^{ur} ona
 apala. i. sine testa: inde et apala sarcos. i. mollis ca
 ro: ab a quod ē sine et sarcos qd est caro.
 Aparias. i. serpens
 Aparias id est ventus leptetrio
 Appalosarton. i. hīs glaucos oculos
 Appa. i. putredo: vel pulcera mala: vel alchola
 Appha. id ē qd supra
 Appella. i. sine pelle
 Appenilemenon
 Appesia. i. indigestio vel mordicatio.
 Apperificis ē sp^{eci}o titimalli.

Alplenon vel apliniū gre. sple
 drion: ara. vero et
 latine ceterach. **Dias.** capim.
 Alplenon folia bz scolopendrie venenose similia
 nascit^{ur} locis saxosis vel parietib^{us} ex lapide fabrica
 tis. folia ei^{us} sūt multa ex vna radice ascendētia di
 uisa sicut polipodiū: sub^{er} rufa et aspera: et sup^{er} vi
 ridia. est vero sine basta sine flore: et sine semine.

Lezary

Aphtha. Aphtha oris sunt ulcera. et la
 ssum super natis purulis familiaris.
 summa oris occupant partem. ob molliam ma
 facta infirmum. qua non parit. non lo
 sustinet statum. quod non parit in se. serosa
 non colligit

Bal. vi. sim. phar. cap. aplinū. subtiliā partiū
quidem non tamē ca. vtiū est herba.

Dosse. Dias. Solia eius elixa cu
aceto: et bibita. xxx.
dieb⁹ splenē siccāt. Itē solia ipsius vino addito vt
cataplasmata iposita spleni singulare p̄fidiū ē.
Isopi folia cū aplenon folijs trita cū leuissimā vi
ni bibitione splenē cōsumūt. strāgurijs et s̄gluctō
nib⁹ et ictericis p̄dest. bibita calculos frāgit. dī q
sola cū splene mule collo suspēda mulierē genera
re nō finit: sane nocte suspēda ē et obseruādū
ne luceat luna: aut de die suspēda: et si hō p mulie
re eādē foderit: et affit ali⁹ q dicat inde fodi te: vt
illa nō generet etiā. **Bal.** Apliniū lapidē frā
hoc dī prodesse. **Bal.** git: et splenē subtiliat
vel attenuat.

Apiā	i. mala valde dulcia
Apiaster	i. apium risus
Apinalfac	i. lateralmanam
Apiretios. i. sine febre vel sine feruore	
Apiscon	i. aristologia
Apiumtanū	i. zizania

Cap. 50.

Apium latine: gre. selinū: ara. vō
kaspar vel karfi. Apij
plures sunt spēs. nā ē apij domesticū
vel hortinū: et ē apij raninū siue apij risus: et est
apij emoroidaz: et est apij qd dī cerofoliū: et est
apij campestre: et ē apij hispanū: et est apium p̄si
cū: et est apij agreste: et ē apij montanū: et ē apij
aquaticū: et ē apij rusticū: et ē apij qd dicit rega
lea. Apij domesticū oibus notū: qd Dias. vocat
hortinū: qd ca. est i p̄cipio. iij. grad⁹. sic. i medio
eiusdē: cuius semē est maioris efficacie: secundario
radix. tertio herba. Cuius aut in medicina receptio
apij simpliciter inuenit. semē apponendū est: qd a
multis selinū appellat: i: tota herba sic vocetur.
Apij raninū siue apij risus vocat a Dias. botra
chion vt natrachio. Et dī apij raninū: qm nascit
in gurgitib⁹ in qb⁹ degunt rane: et iō vocat natra
chion. nā natragos grece. i. rana: et vocat similiter
herba scelerata vel paronichia vel vnguis lepro
sus. et dī apij risus: qm morit ex eo hō ridendo.

Bal. viij. sim. phar. capit. paronichia. vocat
apij risus paronichia dicens: Paroni
chia. i. vnguis leprosus: notata ē sic ab auct. sanat
enī paronichias: sicut ait dias. Uir⁹ aut ei⁹ subti
liū partiū ē et siccātina: nō mordax. talia enī eē o
paronichiarū pharmaca. palā aut est quoniā hoc
tale diaforare sufficiens est oēs passiones quecūq
diaforari egent. talia oia enī sunt quacūq⁹ tertij g
dus existūt in calefaciēdo et siccādo: sicut et in sub
tilis partis substantia. huiusmodi apij sunt quatu
or spēs: vt inquit Dias. Una est que folia hz cori
andro similia: sed latiora et subrufa: et quasi p̄guia et sua
uiter olentia: et ramulos et capitellum vt aneti se
men rotundum et nigrum: et radicem leuē et mol
lem et succosam: odorem suauem cum cortice ni
gro: intus viridis et exalbida. nam herba gustu
amarissima est. vires habet acres: et sudorem pro
uocantes. est enim valde cali. et sic. Apium hispa
num idem est quod campestre. apium persicum
idem est quod campestre. apium agreste id est
apij campestre. Apij montanū. i. petroselinum

multū in sardinia nascit: qd a sardi apij agrest
dicunt. huius virtus est viscida valde. Tertia spēs
est folia hīs paruiissima vel breuissima terti odo
ris: atq⁹ incendiōsa: floribus aurōsis. Quarta spe
cies botrachion: qd staticem dicitur. nascit locis
sabulosis: et campis arenosis: florem habens lacte
um. radix eius est articulo similis: que radicias
paucas et tenuis. **Bal.** vi. sim. phar. cap. botra
chion. Botrachio siue

apium risus: vel herba scelerata: quatuor quide
z habet secundum species differētiās: omnes tamē
acres vehemetis potentie sunt vt vlcere cūz do
loze. Calida et sicca est vehemēter radix: et similis
tota herba. Apij emoroidaz est cū folijs guttati
cis: guttis quasi sanguinis melancolicis. Apij qd
dicitur cerofolium: habet folia minuta: sicut folia
fumi terre: sed minutiora. vnde cerofolium ē spēs
apij: vt Isaac in dietis particularib⁹ cap. de apio.

Bal. sexto sim. phar. cap. de cerofolio. Sin
gidium vel cerofoliū sicut in gustu par
ticeps est amaritudinis et stipticitatis: sic in cōple
xione siccitatis et caliditatis est particeps. Est aut
siccātinum hz vtrasq⁹ qualitates: nec cacoformati
cum est eo q non pauca stipticitatem sortitum
est. caliditatem quidem non min⁹ manifestaz pos
sident. siccāt autem hz secundam substantiā. Apij
campestre. i. agreste vel iposellinū: et est olivanz
vel alexandrum. radix est illi grossa: et alba: et mol
lis: et odorata: folia habens rotunda: et virida in ca
pite. plenum est flore: que capita clausa sunt: in q
bus semen est viride: et oblongum et viscidū: aro
matis habens odorem: eustomacha est. nascitur
locis vmbrosis: et i hortis et omnibus locis. hec her
ba ē cibus apta cruda: et co. **Bal.** viij. simpli.

cta comeditur sicut apij. **Bal.** phar. capit.
sinirinum. sinirinum: alij selinū equinum: vel sil
uestre: alij vero alexandrinum nominant: ex eo
de genere ē: et hoc cū selino et petroselino macedo
nico. et erit quidem selino fortius: petroselino ve
ro debilius. menstruorum vtiq⁹ ductius est et vi
natium. et est ca. et sic. in tertio gradu. quod vero
in sicilia petroselinū nominant: et in amano siens
est equidem et id sinirinum: minus vero est acre
petroselino: et sinirino: et propterea in vulneribus
apponi potest in eo q siccāt et incarnat: ac p hoc
diaforeticum est induratorum. Alia vero virtus
est similis selino et petroselino: quocirca et semie
ei⁹ vtimur ad mēstrua. **Dias.** capitulo sinirini
et vinas et almata.

Dias. rinon. Sinirini
non id est alexandrum: herba est apio similis: sed
folia habet latiora et subrufa: et quasi p̄guia et sua
uiter olentia: et ramulos et capitellum vt aneti se
men rotundum et nigrum: et radicem leuē et mol
lem et succosam: odorem suauem cum cortice ni
gro: intus viridis et exalbida. nam herba gustu
amarissima est. vires habet acres: et sudorem pro
uocantes. est enim valde cali. et sic. Apium hispa
num idem est quod campestre. apium persicum
idem est quod campestre. apium agreste id est
apij campestre. Apij montanū. i. petroselinum

Apud 217 22 41

Apud 217 22 41

Apud 217 22 41

Apud 217 22 41

Apud 217 22 41

agreste: et est petroselinū agreste: et est petroselinū
macedonicū vel synonū: quod nascitur in macedonia in
criptis et speluncis. semē ei⁹ ē minūtū: simile apio
et ameos odoratū: et viscidū et aromaticū. vir tūc ē
illi diuretica. Plin⁹ cap. de petroselino macedo-
nico. Petroselinū macedonicū nascitur circa petras
et ē optimū macedonicū: quod ē odoratū et sūdulce: ē
aut diureticū valde. Cassius felix cap. de macedo-
nico. Petroselinū macedonicū sic ē vocatū: eo quod
sit simile apio. nascitur in petris: motib⁹: et rupibus:
quod nos petrapitū dicere cōsuevim⁹: et in ligna latia
vocatur petroselinū agreste: et alio noie dicitur sinomū
vñ alig ponit alexandrinū p macedonico ipso carē-
tes: quoniam sūt eiusdē virtutis. Et nōndum quod quā
ponit in descriptionibus apii siluaticū dicitur itelligi
illud quod fort⁹ operatur. **Gal.** viij. sim. phar
vismodi ē apii risus. **ma.** cap. de si-
nono: vel de petroselino macedonico. Sinonum
ca. et sbamaz ē gustu. Apii aq̃ticū ē senation: quē
multi criffonez vocāt. nascitur in aq̃ fruticez hñs pī
guē et ramulos longos: et folia minuta similia hy-
poselino: quā cū masticata fuerit odore suauē habet
Apii rusticū. i. ambrosia. p. q̃. i. ambrosia. Apii
quod dicitur regalia hñz virgā similem apij cū multis rama-
lis: et folia latiora quā declinat versus terrā: et sūt de-
clinatā ad rubedinē: et hñz coronā similem corone
aneti: et folia ei⁹ similia folijs alexandrinis: et oritur
in locis hui⁹. **Sera.** li. aggregat. kaspas: siue
midis. **karfs.** i. apii. Sūt ei⁹ gñs
spēs. ē enī domesticū: et ē notū oib⁹. Est alia spēs
quod dicitur asalis: et ē apii quod nascitur in agro et in locis humi-
dis: et ē mai⁹ domesticū. hñz virgā ei⁹ ē sicut virgā illi⁹
Est alia spēs apij quod dicitur salis: et ē apii orientale vel
motanū. nā ē maius domesticū apio. et color eius
vergit ad albedinē. hñz virgā cōcanā et lōgā: i. quā sūt
velut lfe: et folia latiora folijs domesticis cū viridi-
tate declinatā ad albedinē. et hñz comas similes co-
mis herbe quod dicitur linofistis: vel linoginis. et hñz mltā
capitella a quod egreditur flos: et semē nigz longum
acuti saporis: et odoriferū. et hñz radicē albā et odorū
ferā: quā gustat nō grossā. nascitur in locis vmbrosis
et humidis. ista plāta administratur in cibo sic apii
domesticū cruda et etiā cocta: et radix comeditur: et
coquitur folia eius: et similitates ramoz eorū et co-
meduntur. Et aliqñ comedunt cū piscib⁹: et cōdiuntur
cruda cū sale: et administrantur sicut alia olera. et alia
spēs ē quā vocatur ateselinū. et alia quā vocatur hypose-
linū: et sūt spēs similes apio cōi in virtute: nisi quod
illud quod dicitur ateselinū ē debili⁹ eo: et operatur ad illū
quod dicitur hyposelinū: quod ē fort⁹ eo. Et hyposelinū se-
mē quā bibit cū oximelle at cū vino: puocat vzinā
et mēstrua. Et quā sumit p os aut fit ex eo innuctō
calefacit in frigidatos: et confert distillationi vzinē
Et radix ei⁹ similiter facit hoc. et quā semē ei⁹ dat in
potu cū vino cōfert pūcture scorpionis et morsui
canis. Et quā radix ei⁹ cogit in vino: et sumit in potu
fragit lapidē et expellit cū vzinā. et cōfert dolori la-
terū et lūboz: et quā terit et extrahit succ⁹ ei⁹: et sumi-
tur in potu: aut linit ex eo corp⁹ calefacit ipm: et ex-
pellit etiā frigus. Et montanū etiā facit hoc: cuius

tres sunt spēs. Et vna spēs ex eis est: quā vocatur oreo-
selinū: et est plāta hñs virgā lōgā vñ palmi aut
circa hoc quā egreditur a radice vna stili: a quā plures
parue virge egrediuntur: et a virga ramuli plures su-
p quos sūt capitella similia come: nisi quod sūt mino-
ra satis et rotūda. et ē semē lōgū aliqñ stili. ē acu-
ti saporis: et boni odoris: similis odori cymini. et na-
scitur in locis motuosos. virgā ei⁹ ē similis virtuti apij
domestici: nisi quod ē fortior: et virgā semis et radice
ei⁹ ē ca. et nō oz quod putet quānis nominet oreose-
linū quod nō nascatur nisi in motib⁹. similis etiā illū quod
dicitur petroselinū cū nominet hoc nomine: quod nō oz
quod putet quod nō nascatur nisi in petris: hñz illud petro-
selinū nascitur in petrosos locis et in rupib⁹: et hñz semen
sicut ameos: nisi quod hñz meliorē odore et acutiorē
sapore: et ē aromaticū aliquā tulū. Et meli⁹ quod ē ex
eo ē semē: et ē acutū amax. Est et alia spēs apij: quā
dicitur far mocidon. et hñz virgā similem apij cū ramulis
multis et folia latiora folijs apij: et quod est ex folijs
declinat versus terrā cū verit ad exteriora: et sūt
declinatā ad rubedinē: et in eis ē humiditas pauca
quā adheret manui: hñs odorē cū acuitate: et sapor
eorū ē sicut sapor alteri⁹ spēs: et sup similitates ra-
muloz eorū ē corone similes corone aneti. et habet
semē rotūdū similem semini canliū nigri coloris: et
acuti saporis. et odor eius ē sicut odor mirrhe. et ra-
dix ē mollis: saporis et odoris boni: cui⁹ cortex ē ni-
ger: iteri⁹ vñ viridis ad albedinē vergēs. nascitur in
locis petrosos. Et idē auc. **Gal.** bec plāta ē media
inter plāta apij domesticis: et plāta apij motani. vir-
tus ei⁹ ē fortior virtute apij domesticis: et debili⁹
virtute apij motani: calefacit et defeccat in tertio g-
du. ista est plāta quā vocatur **Dosse.** Apium do-
cat latine regalia. **mesicū** pro-
puocat vzinā et mēstrua: et resoluit ventositates. et p-
prie semē ei⁹. succ⁹ ei⁹ in quā saxifragia decocta fue-
rit straguriosis et diffuriolis sbuenit: vel saxifragia
grana solis: filipēdala: et lapis lincis coquat in suc-
co apij: et in colatura addito zucaro fiat syrpus
que mane det cū calida. Succus apij agrestis vel
acetū: et oleū violatū: vel ro. misceantur: bulliant in
vase vitreo ad ignē: et cū tali oleo calido caput pa-
ticis iungat: valet cōtra libargiā et frenesim pri-
us capite raso. Succus decoctionis apij et thama-
ris splenis et epatis opilationē soluit: et duriciem
hñz ppe splenis. Aliud: sumat decoctio radice apij
feniculi: petroselini: fiat syrpus cōtra ictericiā ex
succo apij: et scariolaz: et detur cū calida. cōtra hy-
dropisim radix apij et feniculi: bulliat in succo fu-
miterre: et in aqua decoctionis addito zucaro: fiat
syrpus miro mō cōsumit phlegma. fiat etiā isti
leucophlegmaticis et hypofartica laboratib⁹. **Re-**
cipe succi apij libram. i. succi scariolarum libram
5. masticis. 3. i. facta decoctione coletur: et postmo-
dū addito zucaro fiat syrpus: i. sine decoctionis
addat pulueri esule. 3. ij. et pulueri reubarbari. 3. 5
mane cū calida exhibeat: contra emphimerinam
pcedat purgatio: deinde coquat agaric⁹ cū succo
apij in pomo colognide: vel in malo terre vacua-
to seu cauito: et decoctio talis det quādie patienti.

tur priusq; ulcerat. **Ball.** botrachium mode
 rate venticb; scabies et lepras excoziat: q; monet et
 vngues leprosas: sed stigmata diafozat et myrmi-
 ceas tollit: gnetia alopitij; offert modico tpe sup
 positum: si diu extiterit: nedu excoziat: conuulsi-
 mo adurit. hec ergo oia cimez folioz viridiu ipsaru
 platay opera. Radix vero siccata sternutatu
 pharminaci simili ceteris oibus: q; violenti siccāt
 sed etiā dolorē dentiū adiunat: cōstrigēdo. ipsos
 vehement. s. exsiccando. Alpiū emoroiday i vino
 coctū cataplasme natibus emoroidas inflatas et
 pblegmaticas excitat. Caueū tū est ne eis fluenti-
 bus hoc fiat: si sine fluxu cum tumore et dolore: et
 extensione illaz venay fuerit dolor: mitigat et tu-
 more siccāt. Et ob hoc apiū emoroiday dr. Alpiū
 qd dicit cerofoliū vires habz ignes valde. curat
 cancos cū melle positū. bibitū cū vino sedat do-
 lorē lateris. et cū mulsa bibitū soluit noxia pituite
 coctū in oleo et inunctū valet cōtra frigora febri-
 tū. tritū et succo ei cū aceto mixtus et potat lum-
 bricos expellit. Itē cū vino sumptū puocat vzinā
 et purgat mēstrua. Et si de elixatura caput ei la-
 net vel cū aceto inungat valet 3 tinea. et cū cera
 virginea mixtū: vel cū oxungia veteri potidas sa-
 nat. elixatura ei vzinā puocat. Isaac in viciis pti-
 cularib; in ca. de apio. Cerofoliū ca. est i 3° gradu
 sic. i. ij. qd potui datū cū medicato vzinam et men-
 strua puocat. latex dolorē renū atq; vesice placat
 vētris tortionem de grossa vētositate mitigat. No-
 machi etiā vētositate roiz visceꝝ dissoluit: et opi-
 lationē aperit. Alpiū capestre virtutē bz in semē
 ei talē qd cū vino bibitū mēstruis i perat. frigori-
 bus acceptū medet: et punctū stragurijs vtilis est
 Radix ei similr oia curat. scorpionū ictib; et mor-
 su canis semē ei cū vino datū occurrit. in mulsa
 decoctū atq; potatū: difficuliatū vzinē medetur
 tormētā vētris et ceteras istestinoꝝ qrelas codez
 mō sanat. Radix i vino decocta calculos pellit la-

cus ei⁹ radices cū aceto. **Diaf.** cap. de apio. fricat⁹ valet ꝑ scabiē. **Diaf.** Quæ species apij mixturalis sūt virtutis. domesticum vero vel hortinū pani mixtū ꝛ ipositū: tumorē oculorum spargit. similit⁹ id facē pōt. si polcē mixtū cū cataplasmatib⁹ addit. docet⁹ ai qꝛ ꝛ bibiti⁹ estuationē stomachi cōpescit. tumētib⁹ mānis vālūt apponitur. vinā. puocat. elixatura ei⁹ radices bibita venenis occurrit. vomitū p̄hibet. vētrē strigit. semē ei⁹ plus diureticū est. moribus venenatis occurrit. ꝛ eos qꝛ bibūt spūmā argēti medicat. vētrē ꝛ iflationē stomachi tollit. Antidotis anodinis necessarie miscet⁹ ꝛ tyriaci sufficit⁹ p̄stat effectū. Et idē auct. Galī. in li. de agricultura. Alpiū excitat libidine i viris ꝛ mulierib⁹: ꝛ pp̄ hāc cām p̄hibetur nutritib⁹: qꝛ puocat libidine ꝛ abscedit lac eaz. Et ip̄m facit oris odorē bonū. quap̄opt⁹ sumūt ip̄m in cibo habētēs fetorē oris. maxie qñ volūt loquī cū p̄ncipibus. Et idē auct. Machim ingeniosius: medicine ponūt apiū ca. ꝛ sic. Et idē auct. Humay in li. de tyriaca. Proprietates apij ē montani: qđ laxat vētrē in colica. Et idē auct. aben meluay. confert iflationib⁹ vētris: ꝛ aqua ei⁹ facit nausēā: ꝛ ei⁹ radix ē fortior femine: ꝛ semē forti⁹ ē qđ folia: ꝛ ip̄m ē malū epilepticis. radices oīz ꝛferūt stomacho. **Epistamā. i. zizania** **Cap. si.**

Dosse. Dias. Si obolorz semitri
um mō datū potui
p vtrē purgationē fac. herbe aut ipsi supiora vo
mitū faciūt: z inferiora ventrē purgant.

Argia apria asperior quaedam frabii species e
necnon plerumq; argiam feram minuant.

Appia.i.petra
Apocrusteca.i.repercussiva:vel redarguentia
Apochimatos.i.sordimen de navi intus rasum
Apocopa id est quedam figura que tollit finem
Apocraon.i.repercussiu
Apockon id est qd sup
Apodbia vocant aues similes birundinib: maio
 res n plurimu volates sic dicte: qd vsu pedum ca
 rent: apud plures dardani vocant vulgo.
Apodismon.i.ambulation retrograda
Apodelon .i.medulla ferule
Apoforesi.i.larga sanguinis detractio
Apophlegmatism.i.gagarism: vel deductio pble
 gmatie larga.
Apogeus .i.locus sbterraneus
Apopia.i.sine qualitate sensibili
Apokinum .i.cinocraulia
Apolaris .i.mandragora
Apolarus .i.inquamus *Alhercu.*
Apolaramon.i.duram carnem habentes

Apomel *Cap. 52.*
 fm Dias. cap. apome
 li. Apomeli vel apo
 mel. qd fauu mellis in qua frigida ab
 luit: illud mellitu dicit apomel. Sed notandum
 est fm Dias. qd fauu mellis no asper e debet sed
 mellitu r no aquosu. Multu vero ad illud totu re
 ponit: vep oibus egrotantibus inuile est: quia ce
 ram mixta habet: qua notu est oibus cotraria e
 intraneis. maxie est eligendu mudu r dulce: r in
 odore no hns fetore nec cere mixtura: r qd no in
 fiat hypocodria: nec turbat viana. hec oia si san
 e volueris obseruanda sunt. idromel habet ipm
 mel copositu cu aqua frigida sine omni decoctio
 ne: nec habet certa pportionem mellis ad aquam.
 mulla vero fit ex viij. partib: aque: r noue mellis
 despumati r coquit ad consumptione tertie part
 illius totu. si plus aut habet aque r mellis minus
 dicit mulla aquosa: r ista vocatur aqua mellita: q
 fm maiorem r minore qnitate mellis: dicit aq
 plus vel min mellita. si aut fiat equato dicit mul
 sa mellita. Melicratu id e qd mulla aquosa: ga
 in eo est plus aqua q mellis: vt in alexandro de
 oculis: sed i secunda ampbz p melcrato accipit
 idromel. Quidam pponit melicratu cum vino r
 melle. na cromon vinu interpretat: vt Jo. mesue
 in antidotario suo: vbi loquit de syrupis circa fi
 nem: r fm illu modu fiet coditu. Differu ti q: in
 condito ponitur spcs: r illud est nectar: sed i me
 licrato no. Et sut qda q vocat vtrq: viroq: mo:
 sed pro condito. l. conditum.

Apoma .i.punatio anhelitus
Apofina .i.amorofia
Apoplexia.i.collectio qda capitis: r opilatio ve
 triculor cerebri cu puatione sensus r motus. *Latine*
Apoperarecara .i.cucurbina
Apogstidos succus est lini: fm quosda est for
 des manuum.
Apocuinatus.i.sordimen intus de navi vel rasi
 ra partis exterioris.
Apozior .i.dubitatio
 .i.dubito vel quero

Astrobolismus aspo Coxiouo sydratio
 awo to aso i syden kj Coxiouo pntre.
 Hsp. ophakei ouon nominare videtur.
 Aph. 7. ma 40 vbi infit. okosoi ophai
 kei ouo o exkei ouo. hor est quib: re
 bru fhabellam est sydrati est. rancie rancipm

Apozifinum .i.amarisma
Apozifina idem quod supra
Apozema.i.qd oculi fiunt pminentes ex vomitu
 vel alia causa.
Apozrensis.i.eruptio anguli oculi
Apozisticus est omne qd per os vel nares pble
 gma deponit a capite: siue gragarismus: siue ma
 sticatio: siue fricatio interioris oris: siue sternuta
 rium: siue qdciq: caput purgat. r dicitur ab opo
 qd e de r selen qd est deponens pblegma.
Apostema apostasis id e: r interpretat collectio
Apostema multor pedu. i. polippus: r istud vo
 cabulum ponitur in. l. luf.
Apocrustica.i.repercussiva vel redarguentia
Apoyas.i.sine qualitate sensibili
Aposias.i.deferuesces **Apozio**.i.deferuesco
Apozimia .i.apozima
Apozima.i.deferuescens: ab apo qd est de: r zco
 zeos: qd est ferueo ferues: nos aut intelligimus de
 coctionem.
Aproximeron.i.impotentia actus venere.

Aprostilla *Cap. 53.*
 Plinius capitu.
 apostilla. iucos
 duos siue tres spargit in terra rubesc
 tes. folia habet rute similia: radices vt cepe sz am
 pliores: qua quida rhabbanu agrestu vl filustru
 vocat. intus hz medulla candida: extra cortices ni
 gros. nascit in montibus r asperis aliqui r vmbro
 sis locis. **Dosse**. Plinius: purgat inferius r
 cis. *superius.* *Cap. 54.*

Droparme *Cap. 54.*
 siue aparme
 gre. filoantropos ara: latine vo pur
 pu **Dias**. ca. apzoparme. Apoz
 rea vel lapago. **Dias**. parme est herba vir
 gas multas hns longas r quadratas r asperas:
 folia tria: r in ordine posita. semen est ei album: r
 rotundum r paruum: in medio pertusatum: sicut
 vmbilicus. florem habet album. folia eius vestib
 transeuntium inheret. nascit circa muros r hor
 tos. hec herba pastores pro **Sal.** vi. simpli.
 liquatorio vtit lac liquates. **phar. cap.**
 apozina. Apozina filoantropos: vel filotropi di
 cunt. dicit etiam lappula minuta r purpurea. me
 diocriter abstergit r desiccatur. habet autem r aliqd
 subtilium. **Dosse. Dias**. ius herbe
 r virgarum: r seminis eius morsum mitigat spala
 gionis cu vino bibitus: r venenis occurrit. hic suc
 cus auribus infusus earum dolorem mitigat. hec
 herba cum axungia mixta scrophas spargit. folia
 autem eius constringentis sunt virtutis: r propte
 rea fluorem sanguinis cataplasmatibus imposita
 medentur: r rei. coherentis miscentur.

Aprotanum .i.obrotanum
Aproximon.i.aggregatio membri: ita q nec me
 brum erigitur: nec semen emittitur.
Aproficus .i.ficus agrestis.
Aprulonos .i.mentastrum

n fia
 tomipus, in sydratio

*Hydrophosis morbus est Hippus artem foribus moris
Eius spm res form. sup. lib. de morbo & vnoquoque subitum. Tunc dicitur Vitis & iuca AOKITHO
Heparatiū uocat Plaut. in Eurp
miti qd appellat
Agnaphus m
idem*

Appimentarium .i. gentiana
Apruna .i. cerasa
Aquarelup .i. lenticula aque
Aqua imbrilis .i. pluvialis
Aqua mellita quid est. l. apomel
Aqua aliquando ponitur p succo: ut aqua obfin
 thij id est succus absinthij: vel aqua albederogi. i.
 succus fluvialis.
Aqua communis quid est. l. hydros
Aqua termaruz. i. aqua balnei naturaliter calidi
Aqua lactis .i. serum
Aqua cafer idem quod supra
Aqua rosata de mucarro qd est. l. mulachlach
Aqua rosata omnibus est nota eius virtus: lege
 litteram hard.
Aqua carnis fm Huic. in de virib⁹ cordis: est suc
 cus per decoctione extract⁹ a carnibus cōminut⁹
 p eo q^d defudado ab eis fluat: vel cōterit caro cu
 ins colatura potui administratur.
Aqua salmacina. i. aqua facta salsa artificialiter
 scū mixtione salis: loco cuius ponitur aq^a maris.
Aqua ordeī fm Huic. 4. canonis sen pma de cu
 ra febriū i generali sic fit: nā debet eē. xx. satyriati
 aque: & ordeī satyriati vnum: & coquat⁹ vsquequo
 rubescat: & reducat⁹ ad satyriati. v.
Ara albactata .i. sterus vaccinum
Ara amata .i. panis de simula
Arachinde est arbor habens radices ramosas ac
 multiplices non folium nec herbam habet: & mā
 ducatur.
Aracos idem quod supra
Arachib id est instrumento posito a posteriori
 bus tendente interius: & postea recedente retro.
Arcano .i. folia persici
Aradabi. i. tentat: & similiter est quoddam instru
 mentum chirurgicorum.
Araficua .i. cibus
Araf .i. triplex
Aragne .i. aranea
Arach .i. aqua lactis

Arandilon .i. species fideos
Aranzilis .i. aristologia rotunda
Aranza idem quod supra
Araneā quid est. l. hamoebur
Ararasic .i. gallia muscata
Arar .i. launa
Ararinzalon .i. aristologia longa
Arastion .i. nasturtium
Arastade idem quod supra
Arasin .i. enula
Arased .i. nasturtium
Arasaracoti .i. scariola
Aratano .i. folia persici
Aratilus .i. cepe canis
Arachi id est flos salicis quo tinctores vtuntur
Aratrifagi .i. canicularia
Arathamati .i. frangens ossa
Aram .i. species pini
Arazhati .i. formica habens alas
Arazarati .i. frustra subtilia
Archagelica .i. vicia mortua
Archandi .i. pira siluestria
Arafasoni .i. gummi alcumbar
Arf idem quod supra
Argalia. i. instrumentum quo liquores injiciunt⁹
 in vesicam: quod etiam siringa dicitur.
Argosin est species mirrbe
Argamen .i. vlcus corneae oculi
Armala est ruta agrestis fz Dias. capitulo de ru
 ta: qui vocat eam molli.
Armamarmacur .i. marubium
Armaraths id est herba cuius gummi est assa fe
 tida.
Armarij. i. medicina inda similis cinnamomo
Arnaberri .i. lepus
Arnabum id est arbor magna non fructificans:
 & est vlmus.
Arnabati .i. semen spatarelli

*miti qd appellat
Agnaphus m
idem*

Arap. 55.
Arakos. Bal. primo de
 de arakis ait: Ultimaz syllabam hui⁹
 nominis arakos per k scriptam inuenimus in
 olkasis aristophanis: vbi ait arakos frumentū
 ptisanum: condrum: cemā: lolium. consimile autē
 est semen ei quod lachryozum. i. cicerule. & alij di
 cunt non esse alterum genus ab illo. nā visus ei⁹
 similis: & virtus similiter consimilis lachryozum
 nisi quantum duriores: & difficilius decoquibiles
 & propter hoc indigestibiliores lachris sunt ara
 ki. apud nos autē est quoddam siluestre & duz
 & rotundum: orobo minus in domesticis fructib⁹
 inuentum: quod nominant arachon: non per k vl
 timam syllabam: sed per b aspiratam proferētes
 Et abijciunt ipsum colligentes sicut pellicinum
Aranud .i. acanug
Aranieum .i. sine rubore
Aranu .i. fida

Arnaben ara. gre. leges latine
 vero lepus siluestri
 Amanfor tractatu tertio: capit. de vir
 tute carnium. Lepozina caro precipue melancoli
 cum generat sanguinem: & ipsa enim plus alijs
 melancolie gene⁹
Dosse. Sera. lib.
 ratina existit. ag
 gre. capitulo arnaben. auc. Dias. Quando assanur
 & comeditur cerebrum eius confert tremori qui
 accidit post egritudines: & quando linuntur gin
 givae infantium cōfert dolori qui accidit eis quā
 do oriuntur dentes: & facit faciem nativitatē eo
 rum. & comburitur caput eius: & conficitur cum
 adipe vzi aut aceto: & curat alopiciam. Et quādo
 bibitur coagulum eius tribus diebus post mūdi
 ficationem matricis phibet impregnationē: & pur
 gat cursum humiditātū menstruorū & stringit vē
 trem. & quādo bibit⁹ cum aceto confert epēpsie
 & est bezoar omnibus medicinis mortiferis: & p
 pūe lacti coagulato i stomacho: & mortui vipere
 & quādo fit linitio cu⁹ sanguine ipsius calido mū

lepus siluestre

*Arniatus aurugo est morbus ut nigr
 a similitudine arnis rufis, pūia
 & iteros ne mātatur de qd suo loco legito.*

difficat morpheā et empetiginem et bothor lactea.

Alic. li. ij. cap. de leprose. sanguis eius mūdi-
ficat pannum. et cinis capitis eius est
medicamen bonum habenti alopiā: et proprie
marini leprosis. et venter leprosis si sumit sicut est
cū visceribus: et frigendo sub sartagine adurit est
medicamen originis pilorū sup caput cū conficitur
et administratur cū oleo ro. et eius cerebrum assa-
tum confert tremori accidenti in successione egri-
tudinis. et cum inunguntur gingivae infantiū ex ce-
rebro ipsius: ex proprietate que in ipso est velocitē
oriuntur dentes: et facile exeunt sine dolore. Et simi-
liter cū soluitur butiro veteri: aut recenti: aut mel-
le: et cum bibitur eius coagulum cum aceto confert
epilepsie. et coagulum eius mundificat stomachū
et cum bibitur tribus diebus cum aceto post pur-
gationē menstruorum prohibet impregnationes
et mundificat humiditatem ex matrice currentes
et coagulum quidem leprosis cū aceto est tyriaca
et bezoar venenis. et sanguis leprosis frigus confert
veneno sagitte armene. et sanguis quidem leprosis
frigus confert dysenterie et apostemati intestino-
rum: et solutioni antiquae.

Arispa avis: latine sic vocatur: grece herba: anis ē
facta ut miluus. eius virtutes inuenies in littera
latamie.

Arsinagon	i. arsenicum
Arsafam	i. gummi acumbar
Arsa	i. spina
Arsanum	i. calamentum
Arsbanita	i. butyromariem
Arsbanextiden	i. separare
Ars tagena	i. coturnix
Arsantus	i. calamentum

Cap. 57.
Ara. grece aroza. **Sal.** p.
latine vero risi. **Sal.** p.
cibus capitulo de riso. In sapore ei est

stipticitas: et ideo retinet ventrem retentione tepe-
rata. et in cortice eius est rubedo magis manifesta
q̄ in ipsomet: aut in reliquo corporis eius: et min-
us nutrit q̄ frumentum. Et idem. viij. de sim. pbar.
cap. 0203a. 0203a. i. risum habet quidem stipticum
quo circa ventrem moderate detinet. Et idem li.
predicto de cibus. hoc semine omnes ad restrictio-
nem ventris vtuntur: delectationem ipsius simile
facientes chondro. Est autem indigestibilis chon-
dro et nutrit minus: sicut ad delectationē edullij
deficiens ab ipso plurimū.

Sera. li. aggre. cap. ar. sūt ca-
plexionis in primo gradu. **Almanzor** tractatu tertio capit. ar.
de riso. risi temperiei que est inter ca. et fri. vicinū
existit: et ventrem stringit. Solitis autem colicam
pati nocet eo q̄ licet nutriet: de ventre tamen non
facile descendit nisi coquatur cum aliquo multū
vncuositatis habente: q̄ quando cum lacte coqui-
tur: et cū zucaro comeditur: plurimū nutrit. atq̄
sanguinem augmenat.

Posse. Sera. fani egēt
pulvis eius: propter punctiones quas habent i

ventre: aut propter fluxum multorum humorū
super quos vincit cholera aut aliqua alia de cau-
sa simili huic coque risi quousq̄ desolvantur et si-
ant sicut aqua kist: et da in potu: hora convenienti
or vltus eius: tempus est humidum: et quando sto-
machus est fortis virtutis ad cibos. Et idem alic.
Dial. est pauci nutrimenti stringit ventres: auget
sperma: et minorat feces: et urinam: et ventositates
Est enim completum in stipticitate: et ideo est bo-
num vlcibus intestinozum et punctiōibus eoz
quādo bibitur: aut fit cū eo clystere: et rubens est
constrictum plus.

Ara	i. charta
Arectica	i. virtuosa
Arepbasa	i. oleum de siliquis
Arefatum	i. rotula genu
Areges	i. schotomie
Aregion	i. tertia species vlcerez

comee.	
Arelas archiam	i. serpillum
Arelea	i. pira
Araiedum	i. antimoinum
Arenza	i. aristologia rotunda
Arenat. i. bolum vel lutum armenum	
Arenostus	i. thbus masculum
Arena argirinde est quedam arena rubea que i- uenitur in hispania: que valet ad faciendū miniū	
Arena maris que in litore est sole calefacta: car- nes humiditas deficcet. hec Dial.	

Aren	i. draco marinus
Areoptica	i. rarefactina
Areopagita	i. virtuosa
Ares	i. virtus
Arbeni	i. lapis armenus
Arbei	i. planta fructifera
Arcelon	i. argemonia
Arcela	idem quod supra
Arceotidas	i. iuniperi fructus cum

Arceotides	idem quod supra
Arcreatris quid est. l. l. chameacti	
Ardenquearde	i. rosa
Arset. i. piscis magnus salitus	

Cap. 58.

Argemonia vel volucrus
minus grece:
Ara: scelen: latine vero agrimonia: vel
ferraria **Dial.** cap. argemonia. herba est oī
minor. **Dial.** b. nota: que ferraria minor
dicitur. similis est in omnibus agresti papaveri: vlt
animon herbe: sed discernitur q̄ caput superius
latius habet et serius florescit: neq̄ ita seniceū fa-
cit flore: sed croceū. Radix est illi desursum rotū-
da ex qua dimittit croceū succū acris virtutis: q̄
conuenit nebulis oculorū: et argimoni in oculis no-
minate passioni. nascit in campis vel circa sepes
cui radix greco nomine eupatoriū dī. Plinius
ca. argemonia. Argemonia folia h̄z eglia diuisa
ap̄ij: eo mō caput i cauliculo papaveri siluestris
radicē h̄z: succo ē crocei coloris acris et acutus

nascit' in are. **Dosse. Dias.** Est di-

is apud nos. **Dosse. Dias.** uretica
valde: que viridis trita & potata antraces. i. pustu-
las malas sanat. & ad spcūū morūū & canis & hōis
rabidi: & 3 venena valet. fac & ad vētris dolorē sic
potata. Itē vulnera canceromata viridis trita & i
posita sanat. Itē serpentūū morūū. 3. y. cuz vini
ciatis duobus data discutit. mirifice ad venenum
percussū ferro cū aceto imposita facit. verucas
tollit sic similiter. Ad splenis dolorē in cibo sum-
pta splenē cōsumit. radix eius in vino cocta & po-
tata palyti. **Sal.** li. dinamidiarū cap. de can-

cis prodest. **Sal.** cro. Dicit ipsam valere cō-
tra cancrū per os sumptā. Paul' cap. de agrimo-
nia. Agrimonia ca. est & sic.

Argentum vinum quid est. l. l. aibachest

Argentum quid est. l. l. felch

Argemon. i. vlcus in circulo oculi occupans de
pupilla & coniunctiua.

Argemata idem quod supra

Arkeotos. i. arbor iuniperi

Arkeotidas id est fructus iuniperi: vt **Sal.** in li.

de cibis.

Armenum quid est. l. l. canarmenum

Armentum. i. vitrum coctum

Armelo. i. grana amara

Armentalis. i. quedam spēs poliarie

Cap. 59.

H **Rmel** id est tertiu genus rute: &

vocat a **Dias** armola ca

pitulo de ruta. & vocat eā sic. similiter

Sal. vt apparet in lra ruta: que spēs inuenit apō

Colletū & in Macedonia & in Gallacea. cui flos

est albus. & semē obusum & trigonū & gustu ama-

rum: ca. complexionis: & magnū vt piper: in autū

no col. **Sera** li. aggre. capit. armel. Armel

ligitur. **Sera** nominatur moli. & nominant

eam multū rutā siluestres: & est planta que egredi

tur ex vna radice cū multis ramulis. & habz folia

similia folijs rute alterius molliora: habentia gra-

uem odorem: & habet florem album. & habet capi-

tella maiora satis q̄ capitella rute domesticę: omī

sa tribus diuisionib' in quib' est semen cuius co-

lor est ad rubedinē declinū: habens tres angulos

amarum. & est illud quod de ipsa planta venit in

vsū medicine. & ipsū maturatur & colligitur in

autumno. & est ca. & sic. in primo gradu. **Dosse. Dias.**

Semen eius addito melle vino et felle caponis

& croco & succo maratri: caliginē oculis detergit.

Sera Incidit humores grossos & expellit

eos per vnam. Et idem auct. Albu-

geris facit vomere & inebriat potantes se. & p istaz

virtutem confert patientibus amorem: que dicit

hereos: nam facit eos dormire. Et dixit quidā ex

perimentator q̄ sumebat de eo in potu a. 3. 5. vsqz

ad. i. & faciebat eū dormire. Et idē auct. Habiz. Ar-

mel facit enomere & inebriat sicut vinum: vel p

ppe. & est bonū melancolie & purificat sanguinem.

Sed sciendum q̄ harmel p h est cicuta: vt ap

paret in littera harmel: sed armel per a est illud

genus rute: de quo dictum est nunc.

Armesios. i. dragantum

Arnegil. i. nuce indice

Arnebus. i. lepus

Arrec. i. charta

Arsenicum. i. auripigmentum: & est ex eo citrinū

& rubeum. & auripigmentū quando per se poni-

tur citrinum intelligitur: & quid est. l. l. barnech

Arlef. i. cardus

Arsen. i. semen mādragoze

Artesides. i. bacce iuniperi

Arsetica & premula veris idem: & est herba sicut

cololida minor: nisi quia habet folia quasi nigra

& pingua cum flosculo celesti. medetur dolorib'

articularum: & est ca. & sic.

Artelan. i. agrimonia

Cap. 60.

H **Artemisia** vel mater herbaz

vel matricaria la

tine: grece tagetes: ara. vero leptafillos

Artemisia herba est fructuosa similis absinthio

vel abrotano: sed vastior est & folijs latior: & aspe-

ctu fere talis: non est albi coloris: vt absinthium ē

habens granem odorem: gustu amara. bastas ha-

bet longas. florescit estatis tempore: floribus simi-

libus floribus camomille: graue olentibus & ama-

ris. nascitur maxime locis maritimis. est ca. & sic.

in secundo gradu. Et dicitur artemisia: quoniam

sic vocabatur vxor regis Mausoli: qui voluit eaz

sic vocari: que antea vt inquit Plinius Parthe-

nis vocabatur. & sunt qui ab artemide artemisiaz

cognominatam putant: quoniam priuatim medi-

catur femi. **Dias** cap. 60 artemisia. Artemi-

naz malis. **Dias** sic tria sunt genera. vnus

est quod vocat artemisia monodos. i. mater her-

barū: que est fructuosa: & similis absinthio: folia

maiora & pinguiora habens: & bastas longas. na-

scitur i maritimis locis lapidiosis & sabulosis. flo-

rescit autem estatis tempore floribus albis parum

lis: graue olentibus amaris. Altera artemisia ta-

getes nominat: que tenera est: semen habens mi-

nutum & vnam bastam folijs plenam. nascitur in

locis mediterraneis & altioribus: florem mellinū

atqz tenuem & iocundiozem cōparatione prioris

ferens. hec a grecis vocat tagetes vel thanacetū

& nos in lingua latina vocamus eam tanasiaz: vel

fm quosdam attanasiam. Et est tertia artemisia

que leptafillos dicitur. nascit' circa fossas & agros

flosculum eius si contriueris sansuci odorem ha-

bet: & ipsa amara. has species artemisie **Dianam**

dicunt inuenisse: & virtutes earum & medicamina

chironi centhauro tradidisse. hec herba ex nomi-

ne Diane que artemis dicitur: accepit nomen ar-

temisia: que ca. **Sal.** vi. sim. pbar. capit. de ar-

lefacit & siccit. **Sal.** temisia. Artemisia ou-

plex quidem est herba: ambe tamen calefaciunt

mediocrit' & siccit. & ponat i calefaciendo qdē se-

cūde abstāti: i siccādo vō pme intense vel secūde

incipientis. sunt quoqz mediocriter stūliū partiū

Arthenica. Ap. Sci
nilotu morbus. g
univerfos mnotu mo
Chinagra. podagra
Paralytia. Apoplexiam.
Galiophoron
Lobatum disticho
totum mntu foriti
multiplicem sui
prie.

Dosse. Artemisia valet contra sterilitatem factam ex humiditate. nam si esset ex siccitate obesset & potest perpendi ex co-plexione mulieris: si sit pinguis aut macilenta. Unde debet puluerizari artemisia cum bistoria & nucis muscata in eadem quantitate. similiter conficiatur pulvis cum melle vel syrupo simplici: & de-
tur in modum electuarij mane & sero cum vino decoctionis artemisie: prodest tamen si balnetur magis in aqua ubi cocta sit artemisia: & lauri folia: vel fomentetur vulus ex tali aqua. valet etiam artemisia cocta in oleo oliue vel nucis ad menstrua prouocanda: si fiat pessarium ex ea. Contra tenasimonem ex frigiditate recipiat patiens per anisum. colophonie posite super carbones: deinde calefiat artemisia super testam: & calefacta ponatur super lapidem molarem & desuper sedeat patiens: probatum est. Contra glandulas que dicuntur attrici que nascuntur circa anum: fiat pinguis scarificatio circa eas: postea superponatur pulvis artemisie & marubij. Contra emigraneam & cephalicam desuper opiat cum vino decoctionis artemisie.

Dias. Artemisia virtutem habet acerrimam purgatiuam attenuantem calidam & leptinticam. Elixatura eius causas mulieris mitigat: & menstruis imperat: secundinas excludit: mortuos infantes in utero deponit: constrictiones matricis resoluit. omnes tumores spargit. accepta calculos frangit. vrinam prouocat. herba ipsa tonsa & in umbilico posita menstruis imperat. Succus eius mirrhe mixtus & matrici suppositus: omnia similiter facere nouit. Loma eius sic ea bibita. & iij. stericas causas componit. Sigs iter faciens eam secum portauerit non sentit itineris laborum. Sugat etiam demonia in domo posita. perhibet etiam maledicamenta & auertit oculos malorum. Item ipsa tonsa cum axungia & superposita pedum dolorem ex iunere tollit. In puluere redacta & cum aqua vel mulla potui data: intestinum dolorem tollit. Artemisia que tagetes nominatur facit ad vesice dolorem & stranguiriam succo dato ex vino. & iij. febricitanti ex aqua ca. ciatis. ij. potui dat hic succus. tonsa cum axungia & aceto coxarum dolori medicatur: ligata vsq; in tertium diem. Ut infantem bilarem facias incende & insumigabis: & omnes incursiones malorum auertet: & bilariozem faciet infantem. nervorum dolorem & tumorem trita cum oleo bene subacta mirrice sanat. dolore pedum graniter vexatis radicum eius da cum melle manducare: & ita sanabit ut vix credi posset eam tantam virtutem habere. succo eius cum oleo ro. febriciens perunctus curat ea. hanc herbam si confricaueris lazaris odorem habet. Tertia que dicitur leptosillos tonsa & cum oleo amigdalorum bene subacta: & more malagmaticis panno inuncta & imposita stomachi dolorem infra quinq; dies sanat. Duius radix super limen edificij suspensa facit ut nullus domui nocere valeat. Succus eius cum oleo ro. mixtus & perunctus nervorum tremorem: & oculi vicium tollit.

Gal. Ambe species artemisie conueniunt la-
pidibus in renibus existentibus: & ad ca-
lesfactiones & extractiones secundinarum.
Arthemion .i. ciclamen
Arthemita idem quod supra
Aripa .i. res odorifere
Arib .i. boni mores
Ariccabo .i. ferula
Aridal .i. colloquintida
Arilli sunt arida vuarum grana dicta ab ariditate: que grece vocantur gargata.
Arimed .i. grana solis
Arimech est herba que nascitur in partibus iam habens odorem cinnamomi: quare consolidat & desiccatur vlcera: & prohibet putrefactionem membrorum.
Aringus debet dicere hyringus: per quo .i. littera
astaruticon.
Ariothides .i. semen iuniperi
Arocindin .i. beladboz
Arion est quedam species dactili
Aristologia: quid est. .i. lacamus
Ariston .i. aristologia
Aristoclia .i. zappinus arbor
Aristellus .i. scordeon
Arcis .i. adarce
Araatidos sunt grana cedrini vel iuniperi
Ariabiadicon .i. lacca
Archia .i. merulus avis
Archirocha .i. infusio que fit duobus modis vel cum aqua vel liquor aliquis ab aliquo funditur super membrum: in quo est necessaria: vel pannus infusus in eis superponitur iterando sepe.
Archimom .i. malum terrancum.
Archimeron .i. bermodactilus
Archileta .i. fructus mandragore
Archirritica .i. artetica
Ardifigi .i. arbor similis cappari: i. folijs q̄ carem
Ardifigai idem quod supra
Ardillus .i. porrum siluaticum vel vince
Ardrias .i. miluus
Argiphora gemma margaritaba perna alba: albi ea idem: quando simpliciter ponitur pro non perforata intelligitur.
Arginomina .i. agrimonia
Argioza .i. vruca
Argilites .i. mercurialis
Argimonis .i. lappa inuersa
Argimona idem quod supra
Argiros .i. argentum: inde lithargyrium .i. spuma argenti.
Argirofora .i. confectio quedam in antidotario maior dicta ab argento
Argilla terra munda: terra figuli unde vasa fiunt dicta ab argis .i. primo vase: quod ex ipso factum fuit: quod sic vocabatur: argillos dicit grecus.
Arnich .i. herba iamena boni odoris similis cinnamomo grosso.
Arpinas .i. cauda equina
Arinago grece .i. arsenicum

Artemegā quidam dicūt q̄ est laurus: quidā q̄ ē cepe: quidā q̄ est amigdola: quidā q̄ ē oliua sed prima melior.

Artriza .i. aristologia rotunda
Artris. i. adaree .i. cipressus

Artion similis est folijs verbasco: nisi q̄ irficio ra sunt caule longo molli: semine cymini. nascitur in petrosis locis: radice alba dulciq̄: decoquitur in vino ad dentium dolorem.

Articulationes .i. iuncture

Artintomia .i. arterie incisio

Artiatides .i. grana iuniperi

Arzilla. i. bedagati .i. arzolla. i. agrimonia

Arhobonari. i. egritudo in qua homo semp ridet

Armozachion. i. arhaphan? agrestis: et ē rapesta

Aromaticum. i. calamus aromaticus

Aromata sunt oīa odorifera: vñ dicunt aromata eo q̄ aris imposita diuinis innocationib? apta vi dentur: vel q̄ aerei misceri probantur.

Aromach .i. quedā confectio

Aroma idē q̄ supra .i. Aromati idē q̄ supra

Aromozchion quid est. l. l. finel

Aronis vel aaronis barba: i. aris pes vituli: aarō serpentaria minor: cantarica idem. l. l. aaron.

Aronarmeni. i. bolum vel lutum armenum

Aron. i. vsnen .i. Arphagia. i. sicca esca

Aroz .i. iris

Arosachie. i. spuma maris siccata i petra residē

Arosticis. i. egrotati? .i. Arostos. i. eger

Arotion. i. artion .i. Aroc. i. tiri

Arbor iachne quid est. l. l. bating

Arbor marie fm Huic. est buthormarien: sed falso: qm̄ buthormariē ē herba nō arbor: sic pz i. l. buthormarien: sed arbor marie est ros marinus: pro q̄ lege litterā laiera lmarien.

Arbor mella .i. riliq̄

Arbor comuta idem quod supra

Arbor grani viridis est arbor terbenitine: et ē zap pinus: vt apparet in. l. l. bothin.

Arbor masticis est lentiscus

Arbor ductili .i. palma.

Arbor vulpis .i. liquiricia

Arbor granati siluestris: quid est. l. l. darisaban

Arbor abrahe .i. agnus castus

Arbor cinicum .i. frassinus

Arbor tremula. i. arbor granati siluestris

Arbor gummi arabici: quid est. l. l. Lamgailem

Arbor cuminum .i. vlmus

Arbor glandifera: quid est. l. l. bullos

Arbor thuris: quid est. l. l. ronder

Arbor que dicitur populus: quid ē. l. l. baur

Arbor sebesten: quid est. l. l. sebesten

Arcos. i. princeps: inde poliarchion. i. plures principatus obtinens.

Arcotica .i. distractoria

Arcos .i. podes anus

Arcondos .i. iuniperi fructus

Argomela. i. valctina: alij serpillum maiorem id est valeriana.

Armoziaca .i. semen rapeste.

Armozatia. i. rapesta siluestris lapsane: et est rha phanus agrestis.

Armoniacum. i. genus mali granati

Armola. i. armel: et est spēs rute q̄ dicit molī fm

Dias. cap. de ruta.

Armoniacum quid est. l. l. nasach

Armoni. i. figura lupi

Cap. 61.

Arnoglossa id est plātago

vel quinqner

nia: vel lingua arietis latine: grece ar

noglossos: ara. lisen albamel. Arno

glossa. i. plātago: cui? tres sunt spēs. vna est semia

cuius folia sūt lata habētia q̄ si fila i fractura sua

Alia est hñs folia stricta: que lanceola vocatur: et

est masculus. et hz folia vel neruos in fractura sua

vt supra: et ob id quinqneruia vocatur. et hñt sti

pitem mediū seminibus plenū: fri. et sic. in 2. gdu

Est alia spēs que vocat plātago aquatica: p qua

l. l. barba .i. aggre. cap. lisen. i. lingua

siluana. **Sera.** arietis: et est plātago. Et ib

iungit auc. Dias. dicit aut arnoglossa: et ei? expo

sitio est lingua agni: id ē q̄ greci arnon agnū vocāt

et glossos lignam. Et dñ etia? eptapleuros. i. septe

costas hñs. nā in folijs eius sūt. vij. coste: ab epta in

greco. i. septe et pleuros costa: qz hz septe neruosi

tates manifestas in similitudinē costaz latez aia

lium. Cuius due sunt spēs. i. maior et minor. hz mi

nor hz folia subtiliora: et minora et leniora q̄ folia

maioris. et habet virgā que inclināt versus terraz

multos ramulos hñtem. et flos eius est croce? et se

men eius est in radice lingue. i. folij. Maior vero

hz virgas asperiores: et folia lata similia oleribus

que comedunt. et virga eis est angulosa ad rube

dinē declinans. cuius lōgitudō est vñ? brachij: su

per quā est semē in figura sua a medietate ipsius

supra. et hz radices molles: et plures supra quas sūt

pili albi vt grossitudo digiti. et repitur i locis lapi

dosis: et humidis: et vallibus: et hortis: et in pratis

et illa qdē maior est ma **Dia.** cap. arnoglos

ioris virtutis q̄ minor.

fos: siue eptapleuros nomē sūpsit a similitudine

agnine ligue. nā greci arnon agnū appellāt: et glos

fos liguā: siue rursus q̄ sepe adnata hēat germia

in lōgitudie septe laterib? similia: et id eptapleurō

vocat. Eius genera sūt duo. vñ dñ polipleuron

est etiā aliud sed minus. Min? vero habet minuta

folia: et angusta: et lenia. virga ei? multos habet an

gulos inclinata ad terraz: flore viridem hñs: et se

men sup ipam virgam. nascit vero in cardiarijs

locis. Alterū genus plantaginis folia habet lata: et

ornatioza: et neruosa: huius virge angulose sunt et

ruse: habētes lōgitudinē vñ? cubiti: et a media vir

ga vsq; sursum semine est plenuz. radices multas

et teneras habet: et asperas: et albas: in grossitudie

vñ? digiti. in locis aquosis nascit: et in vallib?: et in

hortis: et in pratis: meli **Sal.** vi. sim. phar. ca.

oz est nñ q̄ est maior. de arnoglossa.

Arnoglossa siue plātago maior: bec planta mixte

complexionis ē. habet enī qd aquosum frigiduz

habet autē qd et austreū: qd est terrestre frigiduz

et siccum quare in frigidat: et deficeat: et f'm ambo secunde e abstatie. quecuq; aut cu stipitate pbar maca deficcant oibus malis veteribus vlcibus: et rheumatibus et putrefactionib' pueniunt: et id etia dysenterijs. na fluxus sanguis figut: et si qd pusti est refrigerat: et consolidatiua simul sut maloz vlcis tñ recentiu qd veterz. In oibus aut huiusmodi pbar macis vel pma vel nulla vltia arnoglossa est ppter pportionē cōplexionis. na et siccitatis partū cipat et frigiditatis nō stupefaciue: sed et fructus eius et radices consimilis virtutis sūt: nisi qd sicci ores et minus frigide: sed fruct' qdem plus sūtiliū partū est: radices vero plus grossarū. ipsa aut folia herbe deficcate plus sūtiliū partū: et nimis frigide sūt virtutis: eius exalata et euaporata supfluitate aquosa. ipsaz ppterea qd ergo radicibus qdā ad dētiū dolorē vtunt' mastitando. et lotionibus ipaz decoctaz ad opilationes et epatis: et renū vtūtur eis: sed et folijs: et multo magis adhuc fructu. participāt aut hec omnia abster sine virtutis: quātum decet ea f'm esse. et in ipsa herba putatur superari tñ a multo. **Posse.** Arnoglossa est vtilis ad siccā dū vulnera: et mundificandū putredinem eoz. epar cōfortat. repugnat sacro igni: ne corp' ambiat. valet etiā emoroidib'. oēm dolorē qui est ex ignis adustione refrigerat. Succus ei' cū albu mine onī sumpt' liberat ictericū. vtilis ē emoptoicis et dysentericis. et quib' fluunt mēstrua vel emoroidē. vulnera pulmonis curat. radix ei' in aqua cocta dolorē dentiū mitigat. si os ex illa aqua laueatur. Succ' ei' valet cōtra opilationē renū. de let maculas nigras et stringit sanguinē. herba ipsa masticata dolorē dentiū tollit. vulnere circa oculū vel nasum succus eius cū lana p nouē dies apponitur. succus eius dat' quartanario ante duas horas accessionis cōfert. valet etiā. **Sera.** ad vulnera recentia cū arungia. **Bera.** cito ritate Bal. Virtus ei' est que incarnat et confert vlcibus corrosiuis oibus: et putredini eoz. Et ppter hoc cōfert vlcib' intestinoz: et incarnat fistulas: et alia vlcera antiqua. et semen eius et radix sūt ppiū huic virtuti: nisi qd sūt sicciōra et fortiora et semē eius est subtile multū. et radix ei' ē grosse substantie. et ipsa cōfert dolori dentiū quādo masticat: et quādo fit collutio oris cū aqua ei'. et semina quidē et folia et radix sunt aperitiua opilatōis epatis et renū propter absterfiones que est in eis: nisi qd semē eius est fortius in hoc satis: qd in oib' istis est virtus que astringit satis. Et fortasse ē virtus in hac herba dum est recens: nisi quia vincit ab humiditate qd est in ea. vñ nō est manifesta sua operatio ppter suā victoriā humiditatis. et qñ deficcāt folia eius sit virtus ei subtilior et minus frigida: qm aquosa superfluitas que ē in ea resoluitur et destruit. Et idē anct. Albx. Arnoglossa retinet ventrē qñ bibit et sit clystere cū ea. et cōfert febribus tertiane et quar. **Dias.** capitulo de Arnoglossa cataplasmatib' adhibita sordida vul

nera purgat. et rheuma siccat. pfluensib' sanguinem occurrit. maculas nigras et epinticas curat et cicatrices vulnez facile ducit. semen eius tōsus et in puluerem redactum et vulnere aspersum ipz sanat. chironib' vulnerib' medicat. vstionibus singulare presidium est. morib' canis auxilium pstat et tumoribus: scrofis maxie si cū sale imponat. Cocta vero folia ipsi' cū aceto et sale dysenterijs et ciliacis opitulant: maxie si cum lenticula adhibeatur. hydropicis cocta succurrit. epilepticis et asinaticis prodest accepta. succ' ei' sordida vulnera oris purgat gargarismo. cum cimolea et absinthio succ' mixtus ignem sacru' extinguit. fistulas p clystere si adhibetur medet. dolori aurium infusus ita prestat. dolorē oculoz inunct' tollit. succus ipse. collyrijs necessarie miscet gingiuis sanguinem abstinet. pificis et sanguine reijciendis necessarie adhibet. dysentericis per clystere adhibet' maximū presidium est. offocationes stericas cū lano adhibitus soluet. matricis rheumatismum similiter suspedit. semen vero eius cum vino bibitum solutionē ventris stringit. et reijciendis sanguinem mire pdest: herba ipsa cū vino vel aceto id prestat. Elixatura radices eius omnia similiter facere pōt. cruda cōmasticata dentibus dolorē tollit. renū dolorē et vesice mitigat. dicunt alij qd tres radices ei' i vini cyathis trib': et aque cyathis trib' elix: et comeste et bibite se. tertianas curat: simili modo et quatuor radices eius quarta nis mederi. Multi dicūt radicē eius collo suspensam scrophas nasci nō dimittere. Minoz vero plantaginis succus collationi dat' oris ex folijs: et sanguinantes ginginas curat. Itē succus tepescit' fomēto ventris dolorē tollit. Succus bibendus est eis qui purulēta reijciunt cū sanguine. in serpentis morfu plantago trita cum vino sumitur. Comesta autē sola vel cū lenticula cocta: et oleo viridi cum aceto dysentericos et stomatichos curat. sicuti vulnus secus oculū vel nasū natū fuerit succus eius cū lana molli imposit' p dies nouem curat. Itē succi cocleariuz vnū bibitūz lūbricos excludit. similiter facit pistatura in vmbilico posita. Si qua duricies in corpore nascit: herba ipam pistatā cū arungia sine sale: quasi malagma ipone succum eius in aqua multa añ duas horas accessiois potui da quartanarijs: et miraberis ei' effectum. ad podagram: et omnez neruoz dolorē vel tumorem folia eius pistata cū modico sale optimū est. vulnera recentia cū arungia veteri curat sic et parotidas. Sicuti pedes doluerint ex itinere cū aceto iposita tumorē et dolorē tollit. fistulas tonsa et imposita facillime sanat. oēs difficultates vesice folia et radix ei' potata fortiter medentur. qd abundant in frigidat et deficcant: et reprimunt propter quod ad vlcera maligna et rheumatica et putrida iuuant. herba ipsa dysentericos iuuat. et emoroidas reprimunt. vsta in frigidat et glucinat. deficcant enim absq; mōdicatione. semen autē ei' et radix similia sunt virtute: propter quod siccora sunt et min' frigida. semē preterea bz sūtiliādi

virtutem: folia extenuandi: radix impinguandi q
massicat in dolore dentiū. ad oris etiā lanatione
facit: et epatis et renūz emfrasm. Dec p̄dicta etiā
Sera. refert auct. **Dias.** licet per alia verba.

Amos ^{de vor} i. agnus
Arrocerkbtaga i. es vltum
Arsonagon i. folium
Arsof. i. cardus vel species eius
Artomeli. i. panis cum melle factus
Artomam. i. granū cuius virt^{us} est ordeis: immo est
medium inter triticum et ordeum.
Artomata. i. articuli **A**rtomē. i. actomus
Artododoris i. iuniperus
Arxos. i. spēs cardī **A**ruab. i. psilotrum
Arucusu saratron. i. herba vnde tingitur reubar
barum qua caremus.
Aruatū. i. istrumētū q̄ suspendūtur homines
Arui. i. masculus **A**runcus. i. citrum
Arculabum. i. ferreū istrumētū chirurgicorum
Aruscula i. nomen demonis
Arcution est similis folijs arocion
Arcuatus morbus. i. ictericia
Argumen i. iris
Arunas quid est. l. mendana
Arsuc i. gallia muscata
Arstum. i. lappa **A**rtumen. i. iris ilyrica
Artus. i. anus podex **A**rzul. i. bedeguar
Arf i. semē altanabotis
Arz i. cedrus arbor
Assa. i. quoddā gūmi. nā ex ea est quedā odorife
ra: quedā fetida. quedā ē odorifera licet paruum
habet odorē. sed calidior eaz est fetida: et ex her
ba vehementis igne itatis. vnde gūmi istius plāte
est satis fetidū: et iō vocat assa fetida. sed assa odo
rifera est succus p̄dicte herbe expressus: et soli coa
gulans: habēs aliquale odorē: sicut herba p̄di
cta. quando vero simpliciter ponit in receptis assa
fetida intelligit assa fetida. est ergo gummi p̄
cellentiam fetidum: et vocat lasar: et gūmi quirina
ceū. et herba eius vocat silfuz: vt in alexandro de
dentibus. **A**lij vocant hāc herbā anudet vel an
niden. l. anniden. **A**ssagen idē q̄ supra
Assa dulcis i. gūmi riquilitie
Assabota. i. arbor que est i persia venenosi fruct^{us}
et quādo plantat in egypto est fructus ei^{us} de his
que comedunt: et est persicum.
Assabit. i. asait **A**ssach. i. arbor thuris
Assacrios i. kaban salmodica
Assachasara i. radix porī
Assadar i. lactuca asini
Assadan idē q̄ supra **A**ssaer. i. aerona
Assasati. i. rubor pustulosus: qui apparet in facie
Assas. i. morbillus: vel exitura sicut empetigo
Assagas i. sanguis draconis
Assabic. i. pultes multum spissi ex aqua et farina
Assac idē q̄ supra **A**ssakel. i. spica celtica
Assaka. i. radix lilij **A**ssame. i. sanies
Assamanux. i. molesti dies. s. calidissimi et frigidis
simi. **A**ssange. i. sanguis draconis
Assamentum. i. piscis quidam magnus salitus

Asarabachara vultigo gariofilata agrestis centū
nerua centūcerria vulgagens idē ē et aerma
Asaracs idē q̄ supra **A**sarum idē q̄ supra
Asarugi. i. virga pastoris **A**sarai idē q̄ supra
Asarica. i. epilepsia **A**sarual. i. capressus
Asar i. armoniacum
Asaron. i. asarus vel baccare. vnde alia herba est
bachar vel bacharis. et iō **Dias.** facit aliud capitū
lum de asaro: et aliud de bacharas.
Asarten. i. piscis magnus salitus
Asarmanux. i. molesti dies vel calidissimi et frigi
dissimi. **A**ssathar. i. ouganum
Assatharai i. virga pastoris
Cap. 62.

Asathartur ^{sive asathartar}
ne vero sordi ^{ara. gre. glio: lati}
cies semicupei balnei. **Sera.** ^{li. aggre. capi}
tar. **A**sathartar est sordicies nigra que reperitur
in balneis et in fundo semicupei balnei. Et idem
auct. **Gal.** Virt^{us} eius est que calefacit in p̄ncipio
tertij gradus: et abstergit absterfi **Dias.** ^{ca}
one non multa et attrahit fortiter. **Dias.** ^{pi}
tulo glio. sordicies q̄ in balneo colligit: q̄ notatur
glio virtutem h̄z calidā et malacticā et diaforeticā
Dosse. **Sera.** ^{auct. Gal. Extrahit}
ponit. et curat tussim antiquā q̄ sit fumigiū eaz ea
et q̄ ponit sup empe **Dias.** ^{bus et raga djs}
tiginē aufert eam. **Dias.** ^{Uilis est ficu}
ani vngendo: et si ei addas cinis p̄dilomata dissol
uet. pro alijs sordiciebus. l. l. vafachi.
Asaungi. i. pulvis qui cadit de palea
Asauregi. i. pulvis qui cadit de parietibus salis
Ascala i. lactuca agrestis
Ascalek i. tribulus herba
Ascani est arbor qua caremus
Ascabalos. i. cancer cum venit membrum prop̄
ipsum ad insensibilitatem.
Ascarides i. lumbrici lati
Ascatarios. i. tepidum tenens medium inter frigi
dum et calidum. **A**scbarades. i. atrata
Assatis. i. vectia **A**ssaltos. i. aspaltum
Assarie. i. asmentum **A**ssaxasasa. i. rothaba
Assa. i. aer **A**ssaragum. i. asarum
Assakabos. i. vbi destruit caro sic q̄ ipsa sequit^{ur}
vsc̄ ad os: siue sit incipiens aut succedēs ipsi.
Assina. i. offensio anbelitus cū sonitu: vnde asina
i. cantus. asina et oribomia et osinia idem.
Assinatum i. absinthium
Assinarhoc. i. herba cuius gummi est assa fetida
Assinach. i. additio materie pinguis contingens i
palpebra superiori: et grauat palpebram in aperi
tione: et facit ipsam q̄ si mollificat: et est coniuncta
non mota sicut nodus.
Aspaltū. i. bitumē iudaicuz: q̄ inuenit natans in
fontibus: et ē spēs napter: et vocat stercus demonis
nā napter est petroleum vnus generis. l. l. brasalen
di. **A**spalatum. i. genestrella
Aspalarus idē q̄ s. **A**ssamata. i. tensiones

*A*scarides *doxapides* sunt *montes* *idem* *lumbri* *q̄ in per*
mentore *crassi* *multum* *giguntur* *et* *plurimi* *apparet in*
pabulo *male* *reguntur.*

Aspalathus

.i. t. apus

Aspalium arbor est: et est granatum siluestre: pro quo. l. l. var. haban.

Asparagus fm. Hal. in li. de cibis: vocat omnia sumitas plante: dñ est in teneritate sua: sicut et spargi summitas qñ comedit: sed fm. modernos ē vere spargus.

Cap. 63.

Aspergula id est herba minuta hñs folia: vt libanotides: sed strictiona: habēs stipitē nodosū: et in quolibet nodo folia i gy

ro posita quicq; vel sex vel septem: ordinata ad modū stelle: sicut herb aque dicit rubea: vel sicut al. guascen: et ab eisdē nodis pcedūt alij rami simili modo facti cū nodis et folijs vt supra cū floribus paruis albis: sicut flores olina.

Aspiratiles dicūt qdā pisces sic noīati ab aspitale squama: et vel a locis in quib; degūt: vñ aspiratit id est asper: et iō. Dial. vocat spargū aspiratilem.

Asprach .i. species hyperci.

Assamia. i. cibarium factū cū carne cocta cuz aq; cui admisceat succus agreste.

Assafir. i. aurum.

Assagen .i. sanguis orconis.

Assabota. i. persicū.

Assara. i. virga pastoris: vel fm. Auic. est pustula parua lata sicut vesice ad aliquatū tendens ru

bedinem: et pruritū facēs et angustia: veniēs subitō fm. plurimū. et accidit quicq; vt currat ab ea humilitas: et fortasse ē sanguinea: et fm. plurimū fit

vehemens in nocte: et cā ei est vapor calidus eleuatus i corpore subito: aut a sanguine colerico aut phlegmate baurachio.

Assa affa. i. rubor pustularum: q in facie apparēt.

Assabot est nomen cuiusdam piscis.

Assanregi. i. puluis qui cadit de parietibus salis.

Assamin. i. dies caniculares in estate molesti: et dies alij in bieme molesti.

Assaguaffora .i. agnus castus.

Assanti. i. salfale.

Assachij .i. cucumer.

Assaros .i. locuste marine.

Cap. 64.

Staruticon ara. vt secacul gre. biomo: la

tine vero centūcapita: vel iringus. Rō est aut affodillus: vt qdā dixerunt. sed vocat due

plāte: quap; vna est iringus: vt p; Sera. capi. p. p. et alia est vna alia herba q sibi satis similat.

Itē plini post sermonē de iringo. Ex his inquit iringus candidū quē centūcapita noīant: omnes effect; eosdē causat. et radices in cibis grecor; recipiunt: siue crudis siue coctis: vt Dial. cap. de iringis. Preterea in antidotario virili in quodā antidoto qd incipit: Antidotū qd facit epilepticis recipiuntur et centūcapita.

Sera lib. aggre. cap. astaruticon. Astaruticon. i. centūcapita: alia est celestis coloris: et alia albi coloris: sed q est celestis coloris

est herba hñs stipitē durū et asper: et in summitatibus ei est flos glauc; similis flori camomille. et aliquis et; flozib; habet colorē purpureū. et habet

folia scissa: et capitella similia stellis: sed folia que sunt in ramis tendunt ad longitudinē. et habet velut pilos. Et idem auct. Sal. traxit nomē ab eo q

curat apostemata: qñ sit emplastrū defozis cum ea: aut suspendit sup ipsa. virtus eius infrigidat et deficcit nō fortiter: et maxime dñ est recens. Sed

centūcapita albi coloris est iringus: et est species spine. et sumit foliū eius cū sale cōditū in pncipio

sui augmētū. et folia ei sunt folia aspera aromati ca in summitate qñ gustant: et in summitatib; ei sunt

capitella rotunda: sicut sunt stelle. et in circuitu eorū sunt spine: et stipes eius durus. et color eius capitellorū est similis colorī oleandri: et fortasse ali

qñ sicut color hiacynthi. et habet radices longas nigras defozis: intus albas: in grossitudine pollicis

boni odoris. nascit in locis arenosis et asperis. Et idē auct. Sal. Uir; ei est cōposita: q; infrigidat et resoluit resolutione pauca. Paulus cap. de iringo.

3ringus: secacul: aut iringion: herba est spinosa: radix eius cum aliquali aromaticitate comeditur. et conficiunt cū melle: et zucaro radices predi

cter: et co. **Dial** cap. de iringo. 3ringus aut medit. iringio: aut nux agrestis her

ba est spinosa. folia eius in initio comedunt: et i sa le cōponunt: que folia lata et aspera sunt: gustum

aromatis habentia: que cū creuerint obrusum colorem hñt cum multis virgis in quib; sūt capitel

la rotunda spinosa. bastam habent durā in gyro et quōq; albam: et viridez cū colore hiacynthi. et ra

dix est illi rotunda: et nigra defozis: deintus alba: aromate plena. nascit in locis lapidosis et campis

et littoribus. habet radix eius virtutē calefactiua: li. z. cap. secacul. Secacul est calidus in

Aui z. ad humiditatem quādā tendēs: et in ipso est lenitas. et vir; eius est sicut virtus bancia

Dosse 3ringus et maxime radix ei; cru da comesta curat gomozeam.

Sera anc. Dial. folia hui; plāte conferūt inflammationi stomachi et apostema

tibus oculi: et alijs apostematib; calidis. Et quidā dicūt q flos huius herbe: cui color est purpure

si bibat cū aqua confert squinantie: et epilepsie: q accidit infantibus. qñ sit emplastrū cū eo humi

da cōfert apostematib; calidis lumbor;. Et dicūt q si ille qui habet apostemata in lumbis suis ac

ceperit florē eius siccū cū manu eius sinistra et po fuerit super apostemata sedat pulsationem eorū.

Et idē auct. Dial. qñ bibit succ; eius radice qui est albi coloris. puocat vrinā et mēstrua. dissoluit

torciones: et inflationes stomachi. et qñ bibit cum vino cōfert dolori epatis: et moribus venenatis. et

qñ emplastrū fit cum eis resoluit exteriora aposte mata: aut qñ suspendit su

Aui Secacul h; p ipsa: sicut qdā putauerūt. virtutē bau

cie. et excitat appetitū coitus. et loco eius ponitur buziden.

Astaros .i. cenfara fabis

Astas .i. inflationibus
Astati .i. lagusta vel locusta piscis
Astatia idem quod supra
Astata alexandrina .i. camedapnes
Astafida .i. vva passa
Astacodum .i. sticados
Astacosichitis .i. locusta piscis
Astaraticon .i. astaruticon
Astragallus .i. carduellus avis
Ara .i. rubea
Astragabos .i. pes porcinnus
Astragalinos .i. cardus albus
Astrati .i. pauimētū
Astrafact .i. atriplex
Astragolos .i. calcaneus vel talus

Cap. 65.

Astragulus vel astragallos
herba est q̄ fo-
lia bz lōga cū incissuris multis obliq̄
circa radice caules tres aut q̄tuor: flore

biacynthi. radices villosas iplicatas rubeas p̄du-
ras bz nascit̄ i petro. **Sal.** sexto sim. p̄bar. ca.
sis z asperis locis. **Astragallus**. **Astra-**
gallus siue sic terre: siue glādula fructiculosus ē
h̄is radices stipiticas. quapropt̄ ex siccantibus est

Dosse. Sal. **Wō** debilit̄ cicatrizat
vulnera vetera. z ven-
tre fluētē stringit: siq̄ radice ei coquens in vino
bibat. nascit̄ aut pluria hec herba i neuete arabie

Astrauticos .i. iringus
Astrakus idē qd supra **Alse** .i. lopus
Alseac .i. coagulum
Alfabram .i. esula **Alseb** .i. alumen
Alsecremia .i. comestio que fit de acacia
Alseeb .i. sandico
Alsedenezi .i. semen canabi
Alsedentati .i. lapis ematites
Alsedentagi idem quod supra
Alsed .i. leo **Alsebet** .i. labfintbium
Alsefara .i. cantarides
Alseiet .i. fricatio dentium z ginginarum z labi-
orum interius.

Alseid .i. brachium
Alsek .i. tribuli: z est herba
Alselb .i. filigo
Alsemen .i. butirum coctum
Alsenicula .i. herba paralyfis
Alsenoz .i. altea
Alsenabulum .i. fataria
Alsenefu .i. labfintbium
Alsenbendegi .i. lapis q̄ alij lapides inciduntur
Alseneru .i. quidam piscis magnus salinus
Alsenacine .i. viscus quercinus
Alseras .i. affodillus
Alserengi .i. plumbum vstum
Alsefab .i. pecola: z est gumma abicis
Alset .i. argentum viuum
Alsetaragi .i. taphia
Alsethesafen .i. calx vina: vel lapis archadie: q̄ ac-
cens non exstinguitur: z verius albeton. i. calx
vina
Alsedarugi .i. basilicon

Astbestus .i. calx
Astcera .i. canis sydus
Astcet .i. balautia
Asteb .i. sandico
Astce .i. tymus
Astceleth .i. filigo
Astceidit est id qd a cubito vsq̄ ad raseta existit
Astceracoct .i. terminabit
Astceberere .i. vna de xxviij. mansionibus lune
Astcebetē .i. anata
Astcepias .i. dragontea
Astcepias idem quod supra
Astsear .i. fiscus quercinus
Astfengi .i. sponsia marina
Astfeng idem quod supra
Astfidegen .i. napus
Astimen .i. alfinen
Astnee est lanugo vetustarum arborū: z est vsnee
Astne .i. puluis absteriuns: quo saraceni vtunt̄ ad
mundificationem manus.

Asperos .i. sparagus
Aspleni .i. asplemon
Asplemon id est scolopendrie venenose: et ē aple-
non.

Aspleniridon herba est in forma z virtute similis
scolopendrie. i. lingue cervine: z est idē qd supra

Aspleos leuci .i. vitis alba
Asreos quid est. l. cannabit
Asseife .i. spata
Assendetindi .i. nux indica
Assebelezi .i. mandragora
Assibeci idem quod supra
Assibaza idem quod supra
Assenedonezi .i. semina granati siluestris
Assiegi .i. caput
Assleman .i. butirum

Assid .i. brachium: z potissime pars posterior ei
vbi est coniunctio duorum focilium

Assena .i. vsnee
Assemine .i. lubee
Assenar .i. aloes
Asseteragi .i. taphia
Asseth .i. emplastrum
Assethedenigi .i. semen canabis
Assena .i. vsnee
Assiegeten .i. miraculum
Asserebum .i. stannum
Asteron .i. artemisia
Asterplacodes .i. gestamia
Aster .i. stella
Aster acticus .i. asterion
Asterice .i. diacodion: z est electuarium de papa-
uere positum in antidotario. **Sal. minori.**

Cap. 66.

Asterion grece vel aster acti-
vel bubonium: latine
inguirialis vel stellaria. Plinius capi.
astericon. Astericon nascitur intra pe-
tras z loca aspera: hec herba nocte tanq̄ stella in
celo lucet adeo vt eam videntes ignorantes putet̄

Asites. **Aoki** no ab vire hydropa
aquosam p̄r.

se fantasma videre: a posterioribus maxime videtur
Paulus cap. aster. Aster vel asterion est quedam
herba radicata vt stella: folijs oblongis duabz aut
tribus in cacumine capi

Dos. Gal.

tella stelle modo radiata. Aster acticus: alij
vero bubonij nominant: quod non solum super
plasmatus: sed etiam propinatum creditur bubo
nes sanare. habet autem quid diaforeticum. habz
etiam non minus refrigeratiuum quid: et repul
siuum: vt mixte sit potentie sicut rosa: non tamen
sic stipicat. Et idem eodem libro magis infra ca
pitulo bubonium: siue aster acticus nominatus e
ex eo qd credit conferre bubonibus tam catapla
sinatur: qd assumptum. Est autem mediocriter dia
foreticum: eo qd mediocriter est calidum: et neqz
vehementer: neqz intense desiccatur: maxime cu3 ad
huc tenerum est et recens. dictum est autem prius
de ipso. hec Gal.

Astia .i. ieiunia

Astilonis

Astilus

Astil

Astimar

Astinach .i. additio materie pinguis contingens
in palpebra superiori: grauat palpebram in aperi
tione: et facit ipsam quasi mollificatam.

Astibefis .i. sine consumptione

Astinamon .i. vinum ficticiu: et fit quando vigin
ti sextaria musti cum dimidio aque ferunt: et po
stea datur infirmis.

Astibefim grece Sin Alexadrum capitulo de fi
gnis humide distemperantie epatis est dictum no
extenuatis ab a quod est sine: et stibefis extenua
tio: quasi sine extenuatione.

Astibhiaca id est decoctio herbarum in aqua ca
lida.

Astios .i. herba armoniaci

Astira .i. farina orde

Astireg .i. partes que sunt in circuitu ani

Astir est quoddam genus piscis parui: et sunt me
le marine.

Astir est quedam species cicerafi

Astires .i. affodillus

Astisigafit .i. eupatorium

Astit est species nemusaris

Astibemon .i. epithimum

Astius id est quedam species lapidis: vt apparet in
lra lapis asius.

Astiscam .i. quedam medicina inda

Astisigafet .i. eupatorium

Astiadigni vel asciadegni .i. canabum

Asticbran .i. ascebran

Asticili .i. crista galli

Astiregi id est partes que sunt in circuitu ani

Astumibal .i. spica inda

Astisa dicitur que ventrem non inflant: vt cymi
num leuissimum.

Asticil .i. squilla

Astincor .i. stincus

Asticon .i. bitumen
Astipistica .i. serpens qui stat in aqua propter vehe
mentiam siccitatis sue.

Astipialis .i. talpa

Astipinium .i. ceterac

Astiquiron vel androsomon .i. hypericon

Astirer .i. pionia

Astiradix .i. gladiolus

Astideg .i. cerusa

Astindi .i. sinapis albi

Astinach .i. spinachia

Astina .i. anbelitus

Astitus .i. lapaciolum

Astirgar .i. silfium

Astobran .i. efula

Astosol .i. aurum

Astogiros .i. ruta agrestis

Astokir .i. species lepre

Astolatorse .i. radix affodilli

Astolasonalchame .i. plantago

Astonia .i. cantus

Astoretus .i. flos salicis montani

Astornac .i. anriplex

Astoton .i. capillus veneris

Astoth .i. argentum viuum

Astoli .i. fuligio

Asticos .i. vter: inde asclites ab asticos quod est vter

Astolotondrion .i. scolopendria

Astocodos .i. sticados

Astiro .i. sinapis alba

Astipros .i. albus similis et lenis

Astonticon est nomen cuiusdam electuarij

Astocodos .i. sticados

Astozcos quid est lege litteram culb

Astozach .i. stozax

Astobetea .i. anetum

Astomatha .i. ozis pharmaca

Astrodilibe .i. grana pini

Astrocilibe .i. idem quod supra

Astrobilie .i. idem quod supra

Astrolinos .i. anis cardella

Astrodinie sunt pisces degentes in coctijs: et ha
bent durum corium

Astuae .i. gummi alcumdar

Astubet .i. grani regis arbor

Astuc .i. gallia muscata

Asturie .i. atramentum rubens

Astuestim .i. calx

Astuestas .i. calx. rina

Astugeg .i. vitrum

Astui .i. crocus hortulanus

Astum .i. myrtus

Astumar .i. lactuca asini

Astuali .i. atramentum

Asturticum est nomen cuiusdam electuarij

Astufelbar .i. ca stozen

Astus .i. planta vel herba super quam nascitur sal
cuius flos nominatur astus

Astueum .i. lilium

Astutibendegi id est lapis cum quo alij lapides

inciduntur: et in lingua nostra vocatur smirillo.
 Ascuded est arbor cuius gumi est gumi dragati

Cap. 67.

Ascukodos ^{ara. gre. saba-}
^{dis: latine vo-}
 scados. Sticados est quoddam arabi-
 cum: et est illud quod arabice nominat ascukodos
 et est quoddam citrinum: et est illud quod nomina-
 tur latine barba ionis: vel sticados citrinus: arabi-
 ce sceba. Unde Sera. lib. aggreg. facit de sticados
 duo capitula: unum de sticados arabico: quod
 incipit Ascukodos: siue astocodos. Et aliud de
 sticados citrino: quod incipit Sceba. Est autem
 sticados arabicum.

Sera. lib. aggreg. capitu-
 ca. et sic in 3° gradu. **Sera.** lo ascucados. **A**
 scucados. i. sticados arabicus nascitur et in insula
 que grece dicitur sabadis: in regione galatie: est her-
 ba subtilium ramorum: habens comam saterei si-
 milem: nisi quia folia eius sunt longiora folijs sa-
 tureie: et est acuti saporis. **Dias.** cap. de sti-
 cum pauca amaritudine: **Dias.** cados. Sti-
 cados nascitur in insulis galatie circa massiliam: quod
 insula sticados nominatur: unde et nomen accepit.
 est autem herba tenuis: semen minutum habens
 cum folijs similibus thimo: sed oblonga et gustu
 acriora: et

Bal. viij. sim. phar. capit. sticados
 sbamara. Sticados eius quidem ad gu-
 stum amarus sapor est: et subsipticans moderate
 complexio eius composita est ex frigida terrestri
 substantia pauca a qua stipticat: et alia subtili ignea
 ampliora a qua amaricat: et propter utrumque vero
 deobstruere et subtiliare dicitur et abstergere: et for-
 tificare nata est viscera oia: et totius corporis am-
 bitum. monstratum enim est et in anterioribus: quod
 quicunque pharma composita sunt ex talibus sub-
 stantijs predictis.

Jo. mes. cap. de sticados
 energias operant. Sticados quod
 medici laudant est arabicum: et est planta foliorum
 subtilium: et longiorum: habens stipitem subtilem
 cinericium: cuius elevatio super terram est in me-
 sura cubiti: et habet flores assumulatos spicis filigi-
 num. sed sunt breviores sine semine: et est calidum
 in primo gradu: siccum in secundo: et est compositum
 ex partibus terreis frigidis dantibus ei stipti-
 citatem paucam: et ex partibus igneis subtilibus a
 quibus insunt ei acuitas et amaritudo: sed acuitas
 plus est amaritudine sua. et amaritudo plus est sti-
 pticitate ipsius: propter quod est subtiliativum re-
 solutivum aperitivum opilationis abstersivum: et
 solutivum nature: et est preservativum prohibens
 a putrefactione: et est ex parte stipticitatis pauca in
 eo confortativum cordis: et cerebrum: et nervorum: et
 viscerum. et hoc est esse et proprietas eius. prohibe-
 dum est habentibus cholera in stomacho. con-
 turbat enim eos inducens suum: et vomitum et estu-
 ationem laboriosam. Nocet etiam calidam ha-
 bentibus et siccam complexionem: et que sunt in
 potestate cholere. ipsum quoque est. ex debilitate sol-
 ventibus: propter quod miscendum est ei salgem
 ma: et myrabolanum nigri cum eo: aut kebuli. magni

ficant enim operationem eius et similiter squilla
 et proprie in egritudinibus capitis. et insulsum qui-
 dem in aquam casei melioratur in conditionibus
 suis. Et passule sine interioribus similiter sunt ex
 his que emendant. similiter et sal gema rectificat
 illud: et proprie ad omnes partes eius sexupla ipsi-
 us: et succus pomorum dulcium in decoctionibus
 eius veris.

Ani. li. 2° cap. sticados. Sticados
 est illud. **Ani.** est planta habens spica: sicut
 est spica grani ordei: sed eius folia sunt breviora
 et in ipso stipites sunt cinerici: sicut in epithimo
 et est sine semine acutus cum amaritudine pauca

compositus ex substantia terrea frigida et ignea
 subtili: calidus in primo. **Sera.** li. aggreg. cap.
 gradu: siccum in secundo. **Sera.** sceba. i. stica-
 dos citrinum: et est absinthium marinum: habens
 minutum semen simile semini plante que dicitur
 abrotanum: et non est ita amara herba sicut absin-
 thium. et habet odorem gravem. figura eius est in

apparentia: sicut planta absinthij. et sapor eius est
 sicut sapor absinthij: nisi quia non est tante sti-
 pticitatis. et calefacit plusquam absinthium: et in ea plus
 de amaritudine est quam in absinthio cum pauca sal-
 sedine. et calefacit et desiccatur in tertio gradu. sed vir-
 tus eius est diversa a virtute illius. nam nocet sto-
 macho. unde occidit vermes in ventre plusquam ab-
 sinthium: quando ponitur extra aut intus. Et idem

auct. **Dias.** Sapor eius est amarus. et habet gra-
 vem odorem: et est herba stiptica. Et idem auct. **Bal.**
 8° epidimiarum. Sceba assimilatur absinthio in
 figura et sapore: sed differentia inter ea est: quod non est
 stipticum sicut absinthium. et calefacit plus eo. et
 amaritudo eius est plus cum pauca falledine. Et
 idem auct. 8. sim. phar. cap. sceba. Sceba similis est
 absinthio secundum speciem et secundum gustum: tamen diffe-
 runt in gustu et virtute. in gustu quidem in eo quod
 cum stipticitate magis calefacit: et amaricat cum
 quadam falledine. In virtute vero in eo quod com-
 suratum est: et magis absinthio interficit labricos
 extrosum appositum et intra corpus assumptum
 et quidem calefacere in secundo gradu intese po-
 nendum est id: sicca.

Bali. viij. sim. phar. ca.
 re vero in tertio. **Bali.** chruscos. Chrus-
 cos siue barba ionis vocatur chruscos. acrem si-
 mul et stiptica preua.

Dosse. **Sera.**
 auct. **Bal.** Decoctio sticados arabici confert do-
 lozi pectoris: sicut isopus. et in confectionibus me-
 dicinarum habet vires acriter relaxantes cum odo-
 re suavi. viij. et me.

Jo. mes. Sit ex sticados
 strua prouocat. **Jo. mes.** arabico: et spica
 et oleo veteri: oleum bonum iunatum voci. flo-
 res quidam eius de decoctione sustinent: plus quam
 folia. solutione educit cholera nigram et pble-
 gma. et mundificat nervos et cerebrum: et membra
 sensuum: et confortat ea. et confert iuamentum ma-
 gnum egritudinibus frigidis: et hoc secundum omnem
 modum usus eius siue in potibus: siue in fomen-
 tis: et lanachris. et oleum ipsius confortat cerebrum
 et nervos: et calefacit eos et vivificat. In medicinis

antem sticados si inungatur squilla: aut eius acceti
est medicina bona epilepsie et vertigini: et cum la-
pide lazuli: aut sale indo: aut alijs valentibus ad ea
confert melancolie et egritudinibus timoris: et mi-
sectur ei buglossa: aut succus eius: aut succus pomo-
rum dulcium ad egritudines cordis et melancoli-
am. Et enaporatio decoctionis eius aperit opila-
tiones narium: et est medicina bona opilationibus
epatis et splenis: et viscerum: et est sedativum dolo-
rum qui sunt in nervis: et instrumentis iunctura-
rum: et in lateribus finem omnem modum admini-
strationis eius: et confortat interiora omnia que
a frigidityte lesa sunt: et proprie materiali: et probi-
bet a putrefactione. Et ipsius syrupus et alij modi
administrationis eius sunt medicina bona quar-
tanarum et febribus longi temporis et prope phlegma-
ticis. Dosis decoctionis eius est portio a. 3. iij. vsq;
ad. viij. et pulueris eius. **Anic.** Sticados arabi-
a. 3. ij. vsq; ad. v.

Anic. cum resoluit et ibi-
tillat amaritudine sua: et similiter eius syrupus ape-
rit opilationes et abstergit: et in ipso quidez est sti-
pticitas pauca et confortat cor et viscera: et prohibet
putrefactionem: et eius decoctio sedat dolores ner-
uorum et iuncturarum: et laterum: et ipsius syrupus
est res magis inuatiua egritudinum frigidarum
et nervis: quare oportet ut eo quotidie utatur qui
nervos habet debiles: et qui ex frigidityte in ipsis
patitur: et confert melancolie et epilepsie: et nocet
habentibus calidam complexionem: et facit cum
vomere: et est ex eis que faciunt sitim: et confortat
instrumenta vaine: et soluendo educit phlegma et
melancoliam. Sal. vero non dixit hoc esse eius: et
ultima quidem portio ipsius est duodecim kesume
cum vino puro et oximele: et modico sale. Sticados
citrinum quod arabice vocatur sceba virtutem
habet diureticam. unde vinum decoctionis eius
et draganti spiritualia calefacit: et ad iliacam pas-
sionem valet: et contra stranguriam et dysuriam: et
opilationem splenis: et epatis: et cum infirmus surgit ab
infirmitate ad nervorum confortationem abluan-
tur extrema in aqua decoctionis eius. Itē ad du-
ritiem nervorum decoquantur sticados citrinum
et caules in aqua: et abluere et suffumigare membra
quia multum mollescit. **Sera.** cap. sceba. Sceba
liscat et confortat. **Sera.** et sticados citrinum
coquitur sola et bibitur: et interficit vermes: et ex-
pellit eos cum laxatione leui. et quando coquitur
cum lentibus et bibitur facit hoc: et pecudes impi-
quantur quando comedunt eam. Et idem aucto.
Sal. Virtus scebe diuersa est a virtute absinthij
nam sceba nocet stomacho: et occidit vermes pl^{us}
q̄ absinthium: quando ponitur exterius vel sumi-
tur ill^{ud}: et est ea. in secundo gradu: sic. in tertio.

Assur i. crocus hortulanus
Assusofa i. vngula oculi
Assulbasch i. testitudo marina
Assquiron. Dias. cap. assquiron. Species est hype-
rici: vel dicitur andrasemon: sed virgis maior est
hyperico sarmentosa: fenicem habens colorem
et florem mellinum: semen simile hyperico: sed ma-

ius quod cum fricatum fuerit odorē refine emit-
tit sanguineū etiam facit colorem fricatum: unde
et andrasemon. **Dosse.** **Dias.** Se-
dictum est.

eius cum hydromelle bibitum ad modum duarum
cotularum choleram sciaticis deponit.

Assursumigi i. sparagus
Assugila. i. radices: que vocantur radices: et come-
duntur: et est rhabbanus.

Assus. i. lapis
Assubul. i. oculi qui sunt medij iter variū et nigri

Assum. i. galla

Assur balatib i. spica nardi

Assuc i. gallia muscata

Assuso i. hypericon

Assula regia i. assodillus

Ass i. myrtus

Assi. i. radix que comeditur: et est rhabbanus

Assabfir i. spodium

Assab. i. arbor indicis: cuius fructus multum nutrit.

Assabium est arbor toxica

Assacigi i. attago

Assaslagria. i. staslagria **Assafacan.** i. cardiaca

Assabgham. i. rugbe **Assage.** i. attago

Assala i. flores dactilorum

Assamanticum i. meu

Assamaticum idem quod supra

Assamaticon idem quod supra

Assanasia. i. mortalis: et est quedam confectio opti-
ma que sic vocatur: et similiter quedam herba: et alio
nomine vocatur tanacetum: et est vna ex speciebus

artemisie.

Assanita i. ciclamen

Assanil i. carbunculi

Assarfam. i. punctus sanguinis recentis rubei cur-
rentis a quibusdam venis ruptis in oculo: propter
percussionem

Assarafa idem quod supra

Assarcoza montana est herba: cuius radix est pyretiz

Assarmus i. lapinus

Assararic est herba cuius stipes nascitur sine fo-
lijs in locis desertis: et assimilatur veretro canis: et
hec latine vocatur cancellaria.

Assaugamium. i. sintbomaticum

Assabadar. i. viride **Assab.** i. lacertos

Assahala. i. salinis faciei: qui si multum perseverat
denunciat torturam oris.

Assacie i. acacia

Assathurie est quedam medicina acutissima: que
non bibitur propter sui acuitates: sed epithimata
confert lentiginibus et panno: et scabiei ulcerose: et
epetigini: et emplastrum ex ea confert sciaticis

Assatharo i. lentiscus

Assatharica i. vngula caballina

Assathadros fm Sal. vi. sim. phar. cap. athadros. ē
piraster stipticans plus alijs et siccanis: et ideo con-
solidat magna vulnera rheumata remouens

Assathanagia i. tanaceti confectio

Assathabafir. i. spodium **Assatharal.** i. distillatio

Assathamara. i. antimonij. sed Anic. li. 2. capitulo

Confortatur autem operatio eius in multitudine quantitatis ipsius: et in associatione rei cuius eo magnificantis effectus eius: sicut sunt myrabolani nigri et indi: aut ellebori nigri quantitas parua. aqua autem mellis cum pauco sale: aut aqua decoctionis passularum cum sale similiter: aut aqua lactis ex capris sumpti vigorat operationem eius. Sal gemma vero: aut sal indi: aut sal napti sunt ex rebus que sibi addita addunt virtuti ipsius. citra autem et facilem facit operationem eius: si ei aliquid virtute acutum miscetur: sicut piper: et piper longum: zinziber: et similia. Et non pretermittas quin cadat in potibus eius oleum de amigdalibus dulcibus in quo inuoluntur: et in decoctione ipsius passule sine interioribus: quoniam addunt ei ad bonitatem leniendi: quod timetur ex nitrositate ipsius. Et ne ignores quoniam epithimum de decoctione modicum sustinet: quare oportet ut fiat illud secundum legem. Prerogatiua autem habet super omnibus solutione educentibus melancoliam: educit enim eam facile. **Anic.** li. ij. de epithimo. Epithimum est semen et flos: et sunt stipites parui contracti. et est acutum calidum: pungitui saporis: semina habens rubea cuius plante virtus est: sicut virtus albasce. verum tamen albasce est debilius eo: et quod ex eo bonum est: est cretense et hierosolymitanum. et est decline ad rubedinem. et quod est vehementius rubrum et acutius odorosum: est etiam melius. et melius est illud quod affertur de insula crete. et quod affertur ex locis domus sancte: et alijs vicinis sibi. sed rubedo primi est fortior: et similatur semini cuscute: et ea. et sic. in tertio gradu secundum Gal. Et dixit Humay quod est ea. in tertio gradu. **Posse.** Epithimum du sic. in fine primi. **Posse.** virtutem habet purgandi phlegma et melancoliam: et per se et cum adiuncto. scilicet cum medicinis purgantibus melancoliam. Contra quartanam fiet decoctio in aqua 3. i. epithimi: bulliat et in tali aqua ponantur 3. ij. lapidis lazuli: vel armenici et digesta materia detur patienti. multi enim liberantur. valet similiter talis decoctio patientibus emoroidas ex melancolico sanguine. **Dias.** Epithimum viride acceptum stonem. **Dias.** machum verat: et vomitum mouet. ventrem prouocat et nauseam facit. ac deducit phlegma et cholera: et maxime nigram. datur ad purgandum thoracem cum melle: et hyrisillirica more electuarij accipitur. Alterius autem thimi flos albus est atque asper: sed ambo equalem habet virtutem. nam per os purgant phlegma: et per ventrem cholera nigram. datur in quibus precordia prefocantur et epas. auct. **Dias.** quando tunc et suspiriosis. **Sera.** bibuntur de eo 3. ij. cum melle et modico sale et aceto purgat cholera et melancoliam. et conuenit proprie melancolie: et inflationibus et vertigini. sed ipsum facit nauseam et maxime viride. et quando miscetur cum radice yreos et melle. et datur sic ad modum electuarij educit humiditates a pectore. Et idem auct. **Abix.** Virtus epithimi est fortis in educendo melanco-

liam a corporibus. et quando datur de eo cholericis ingrossat epas eorum. et accidit eis dispositio cum anxietate. et fortasse facit eos vomere. et ipsius quidem multum confert senibus. et multum curati sunt cum eo a melancolia quando miscetur cum eo absinthium. et quando bibitur simplex oportet quod inungatur cum oleo violarum aut amigdarum. Et dosis eius est a 3. i. vsque ad 5. sed cum alijs est 3. i. **Jo. mes.** Quidam dicunt epithimum solum. Et dixit Paulus quod solutione educit humores adustus. et declinauit ab eo: quod comprehendit vniuersitas. Et ego non inueni quod fieret illud potestas autem eius super humore melancolico et egritudinibus magna est: et proprie in egritudinibus capitis: sicut et melancolia: epilepsia: albugines: et timor: et vertigo: et dolor capitis: quarum materia est melancolia. valet etiam ad tremores cordis et syncopim: et egritudines melancolicas in eo et est medicina magna opilationi splenis et egritudinibus in eo. et confert egritudini hypochondriorum et opilationi renum. Et frequens usus potio nis eius est medicina solenis cancro: lepre: et vlceribus nigris. et soluit quartanas. Dos potio eius est in decoctione a 3. v. vsque ad 20. et pulueris eius a 3. ij. vsque ad 5. ij. Illi autem qui sumunt ipsius virtutem acceptione. **Anic.** Sedat inflationem: et eius in estate. **Anic.** conuenit consistentibus et senibus. et remouet egritudines opilationis. et confert spasmo. et confert melancolie et epilepsie. et facit conturbationem et nauseam: in quorum complexionibus cholera rubea vincit. et est ex eis que fiti re faciunt. Potio epithimi est quattuor aureorum et bibitur cum melle et sale: et soluendo educit melancoliam fortiter. et educit etiam phlegma. quidam vero dixerunt: quod ex eo bibitur sic vsque ad 5. 3. et si decoctum sit vsque ad 3. ij. et oportet ut voluatur quod ex eo bibitur in oleo mulgum elaboretur. **Atib** i. boni mores **Atibu.** i. res odorifere: quibus fit suffumigatio. **Atumas** est species quedam vltimi excellentior alijs **Atine.** i. ficus sicce **Atincax.** i. borax **Atumi.** i. istrumctum super igne positum cum quo distillat **Atinfa** i. cocodrillus **Atirimana.** i. sanguina vel bractheos: p. q. l. l. abbel **Argiros.** i. populus arbor **Atbir.** i. squinantum **Atbiada.** i. cibum sicut pheludes in quo ponitur sisamum **Atbitum** i. confusum **Atbigath.** i. ramus arboris morue quam ignoro **Atbinet** i. animumonium **Atria** i. tri de pasta azima **Atrici** i. condilomata **Atriplex** quid est. l. l. andraphasis **Atriplex** agrestis quid est. l. l. quam supra **Atomon.** i. indiuiduum **Atoma.** i. debilitas **Atbomus.** i. sagille solis **Atbor.** i. affodilli radix **Atropa.** i. extenuatio **Atrofases.** i. atriplices **Atrogenis** nascitur in crete tantum insula maritimis: iunipero similis et semine: et folijs: et ramis: et

siue eius lacteus.

Atrofia.i. extenuatio corporis: vel sine conuersio-
ne: quando nutrimentum non conuertitur in sub-
stantiam membri: et dicitur sinibesis.

Atrofia oculi fit ex nimio dolore capitis in acutis
febris: et est quando fit totius oculi diminutio
cum obtusione visus: et ipsius pupille breuitate.

Atropomeros .i. mandragora

Atrope .i. citrum

Atroba.i. cum conuersione scilicet quando aliquid
permutatur: et postea conuertitur.

Atuboni.i. apostema existens in membris

Atuchion .i. antrax

Atublub .i. lentigo aque

Atumone .i. papauer

Atumeli .i. aqua de fatiis mellis

Aturdilon .i. felleos

Aturmus .i. lupinus

Atusa aron .i. Aaron

Aturchar .i. zucarum

Aturchar atabarzed .i. zucarum album

Auafa .i. ebulus vel sambucus

Auanna munda id est pes leporis vel gariolilata

Auafac .i. armoniacum

Auellana fructus quidam est: lege item aliquem

Auellana est nomen ponderis: et est aureus vnus: q
est .3. i. et dimidia.

Auellana indica .i. faufel

Auena semen .i. egilops

Auiden.i. herba: de qua fit assa fetida

Auilmar .i. flos malignans

Auis regia est auis quam nos vocamus regilluz

Auis tarda.i. auis q degit in aqua que bistarda
vocat.

Auis spine.i. auis tragumlitides: p qua lege lras
tragumlitides.

Auis cauda tremula idem quod supra

Auis pelargie .i. ciconia auis

Auis arba est auis que in lingua nostra vocat ar-
pa: que facta est sicut miluus: et est vicinus maior

Auoticon .i. eupatorium

Auosil .i. elleboms

Auotian .i. filiqua

Auutuli est nomen ponderis: et est pondus grano-
rum ordei nouem.

Auufig .i. ramus

Auufigi idem quod supra

Auanthea est herba: cuius flos est aurei coloris: et
est spes nemusaris: et latine vocat vngula caballina

Axebran.i. esula

Axtareon.i. lordeum

Axleon.i. lilium

Aximo.i. mordicatio

Axican .i. rhabbanus

Axion est noctuax gen: maxie cui? pluma aurea
videtur.

Axungia oibus est nota: p q .l. querumuxbaion

Ayra.i. lolium

Cap. vi.

Aynech ara. vel alusue: gre. bri-
on vel bryn: vel licena:
latine vero vinee. vel muscus arboris.

Uinee vel **brion**: quoddam oritur in arboribus
sicut lanugo: et quoddam est vinee vel brion maris: et est
lanugo q oritur.

Sera. li. aggreg. cap. aynech
sup petras maris. Aynech. i. musc? q
cens: et est res que reperit nascens sup arboris ser-
bin: et nucis: et glandis: et sup lapides. Et meli? ex
eo est quod reperit sup serbin montana: et p illd
qd reperit super arboris nucis. et meli? hor est: qd est
magis odorifer: et albidioris coloris. Et prius ex
eo est quod est ad nigredine tendens. Sapor eius est
stipticus temperate. et virtus ei? est que non est fri-
gida frigiditate forti: sed ppe tepiditatem. et vnus
eius alia est que resoluit: et mollificat: et ppe illd
quod reperit sup.

Sal. vi. sim. phar. capitulo
arboris serbin. bryum: vel brion mari-
num compositum est ex terrestri et aquosa simul sub-
stantia vtriusque frigidis. stipticat enim comestum: et
quotquot calida sunt cataplasmatum manifeste in-
frigidat et adiuvat. Et est aliud brion vel bryn qd
a quibusdam vocat spelticu. reperitur quidem i qrcub?
et pinis: et lenkis. habet autem stipticatuam virtutem non
vehementem: neque enim sufficienter frigida est: sed
quodammodo medijs appropinquat: quare et dia-
foretica et mollificatiua possidet vim: maxime quod
in cedrinis li.

Dias cap. de licena. Licena q
gnis inuenit.

Aui. li. 2. cap. vinee. Uinee sunt corti-
on est. cefstiles circūuolute sup arboris
ferentē glades: et pinū vel nucē. et hz odorē bonū
q ex ea bona est alba: et nigra est mala. in ipsa est
frigiditas pauca ad debilitatē declinās: et stiptici-
tas equalis. Et estimauerunt quidam q est cali-
in primo gradu: sic in secundo. Inquit alcaus: est
frigida vehementis siccitatis insunt ei virtus sti-
ptica et resolutio simul et lenificatio: precipue est de
pino: et eius stipti-

Dosse. Sera. au-
citas est equalis.

Dias. Aynech est muscus quercus: et cōfert
dolorib? matricis: et quicq coquit: et sedet mulierē
in decoctione ei?: et confert multū: qn admiscet in
fumigationib? et vnguentis: q fiūt ad resoluendam
laxitudinē. et ingredit in cōfectione olei de ben: et
in alijs vnguentis ppter stipticitatē que est in eo. et
infundit in vino diebus aliquot: et illd vinū facit
dormire dormitione forti. et qn infundit i vino sti-
ptico cōfert stomacho. et curat excussionē ventris
et aromatizat stoma

Dias. Licena est mu-
schū. et abscedit vomitū. scus maris q
cataplasmatib? adhibita fluxū sanguinis abstinet
tumores ppeicit. zernas emēdat. ictericis opitular?
melle addito aspredinē oris et ligue dislenit. rbeu-
matismū ppeicit: qz stiptice est virtutis et siccantis.

Aui. Uinee aromaticū est. aperit
rigidum. opilationes. et strigit carnes
mollificatas. et lenitur super apostemata calida: et
sedat ea: et resoluit duricies. et sedat apostemata
carnosa fluxa. cadit i vncionib? laxitudis: et resol-
uit duriciē iūcurax. Et similiter eius decoctio cum

infunditur in vino facit dormire potantem ipsum
et abstergit visum. et confert tremori cordis. retin-
gunt vomitum. et confortat stomachum. et remouet inflam-
mationem eius: precipue ei⁹ infusio in vino sti-
co. et confert dolori epatis debilis. aperit opilationem
matricis. et quando sedetur in aqua eius con-
fert dolori matricis. et puocat menstrua: et loco ei⁹
ponit pōd⁹ ipi⁹ cordumeni. Et idē i de virib⁹ cor-
dis ait. Vltice ea. est in primo gradu: sic. in secun-
do: et habet confortare cor.

Ayido .i. semperuina

Ayiron .i. peonia

Ayron. i. semperuina: et dicitur ab ay quod ē sem-
per: et zoe quod est vita.

Azabac .i. oleum

Azadarach. i. magna arbor: et est cedrus

Azadachi .i. acetosa

Azaffa .i. tineia

Azabaser .i. men

Azam .i. lilium

Azame .i. pinee

Azambor .i. vespa

Azarnech .i. auripigmentum

Azamet idem quod supra

Azaruech idem quod supra

Azarum. i. vulgo go: et est asara bacara vel asarus

Azardach id est acetosa montana: et est acetosella

Azaran est nomen cuiusdam insule

Azaron .i. minium

Azarenium .i. viola

Azarafen .i. bionia

Azarefen idem quod supra

Azaracades .i. pyretrum

Azarue .i. auripigmentum

Azarnab .i. pilotrum

Azarot .i. sarcocolla

Azaratha. i. instrumentum de vitro factum simi-
le canne per quod pueri attrahunt aquam: et vio-
lenter cum volunt expellunt per foramen.

Azarafch .i. arbor berberi

Azaster .i. genus ellebori

Azaz quid est. i. l. chackille

Azarach .i. berberi

Azedarach. i. arbor habens fructum similem na-
bach: et nominant eum iudei myrabolanum: et est
arbor magna. fructus eius ea. in secundo: et sic. in
fine primi. fructus eius fm plurimum est malus
stomacho: et fortasse interficit. flos ei⁹ aperit opila-
tionem cerebri. radix eius cum vino interficit pe-
diculos: et auget capillos.

Azedarab .i. locus quidam

Azegi .i. attramentum

Azegera .i. cantarides

Azeherech est species vitrioli

Azel est nomen piscis magni

Azelen .i. indicium

Cap. 72.

Azemalsaker siue azealsaker
arabi. latine epa-
tica. Epatica est herba que oritur in la-

pidibus humidis: et est **Sera**. li. aggre. auct.
similis lenticule aque. **Sal.** capit. aze-
zalsaker. Azezalsaker nascitur in lapidibus hu-
mectis: et cadit super eam ros: vel gutta aque. et ē
similis lenticule aque: et quanto maiora habet so-
lia tanto melior est. frigida est et sic. in primo gradu

Dosse. Epatica valet contra opilationes
splenis et epatis ex calida mate-
ria: et contra omnem egritudinem epatis ea. et co-
tra apostemata ea. superposita

Sera. auctori-
ta trita: est enim repcussiva. **Sera**. rate di-
ascoli. Virtus eius est que infrigidat frigiditate
pauca. et desiccatur et abstergit. et emplastrum cum
ea factum abscondit menstrua. et posita aut cata-
plasmata etiam sedat apostemata calida. et curat em-
petiginem. et confert ictericie. et conficitur vel mi-
scetur cum melle: aspidinem ovis et lingue disle-
nit. et prohibet fluxum humiditatum ad membra
est enim frigi. et sic. et stiptica.

Azerahafen .i. vitis alba

Azibum .i. vna passa

Aziffa .i. tineia

Aziniar .i. viride eris

Azimithe .i. memithe

Azim .i. indicus

Azimiar id est es vstū: vel sex ei⁹

Azirnab .i. pilotrum

Azirin .i. indicus

Azubd .i. butiruz crudum

Azubdi idem quod supra

Azuc .i. fricatio cum corticib⁹

Azufere .i. genus ellebori

Azul .i. lapis lazuli

Azulet .i. fricatio cu3 corticib⁹

Azuri .i. nabach

Azureti .i. vitrum

Cap. 73.

Sequitur de B

Badhb arabice gre.
albid: vel ce-
phalican: vel al-
bair: et latine ouū. **Ser.**
lib. aggre. capitulo baadh
auctoritate Sal. Que eligi-
mus sunt oua gallinarum
non ergo oportet: ut narre-

mus aliorum ouorum virtutem: quia eorum na-
tura est eadem cum natura illorum. et comple-
tio quidem oui est frigidior corpore temperato
nam infrigidat infrigidatione temperata: et desic-
cat sine mordicatione. Et oportet ut administrē-
tur ex eis illa que sunt recentia: quia vetera non
sunt bona. Albugo quidem oui administratur in
doloribus omnibus in quibus est necessaria medi-
cina: q̄ nō mordicet: sic sūt dolores oculorū et apo-
stemata ani et pectinis: et oīa vlcera fraudulencia
mala: et cū medicinis q̄ abscondunt sanguines: qui

Leone

fluit a miringis cerebri: qñ imbibit in eo lana: et ponit sup cõbustionem ignis aut aque bulientis cõfert multũ. Et est bonũ in emplastris que ponũtur super fronte: et facit adherere pilos quorum orũs nõ est directus in palpebris postq̃ miscetur eis medicina cõueniens ad hoc sicut olibanum: et maxime pingue: ex eo quod est antiquũ: neq; nimis siccum: et iuuamentũ est in hoc nõ ppter cõplexionem: que est in eo sed ppter viscositate. vitelli vero ouoꝝ substantia similis e substantie albuminis. Et ppter hanc cãm miscet cũ cerotis: que non hũt mordicatione postq̃ fuerit elixatum aut assatum parum enĩ assauz defecit superfluitates paucas. Et nos quidẽ estimauim⁹ q̃ hoc qđ acquirũt ex hac virtute egressum est a sua cõplexione: et miscetur similiter in emplastris: q̃ phibent apostemata ea: totũ vero ouũ administram⁹ postq̃ miscet cũ oleo rosato in incurfione apostematũ que sũt in mamillis: et palpebris: et aurib⁹: qñ apostemata sũt ex percussione: aut alia quacũq; cã. Et vñ mur etiã eo in medicatione mebroꝝ neruosoꝝum sicut sunt iuncture: et corde: et si decoquat ouum si cut est: et comedat cũ aceto sedat humores fluentes ad stomachũ et intestina. Et si cũ eo miscuerit aliquã ex medicinis que cõferunt ad vctris fluxũ et dolorẽ eius: et des in potu: aut coques sup ignem sine fumo: et dederis infirmo in cibo confert ei iuuamẽto nõ paucũ. Et meliores medicine que ei in hoc casu cõmiscet est succ⁹ vne acerbe et sumach et qñ assat ouũ: aut coquat alit̃ aegrit p decoctionem: aut assatione diuersitate nõ paucam. Et idẽ auct. **Dias.** Quum semicoctum sorbile est magis nutritiuũ q̃ alio mō pfectũ. Et vitellũ ouĩ elixatũ qñ miscet cũ croco et oleo ro. confert pulsationi oculi: et admisceat ei melilotũ et confert apostematibus ani et apostemationi emoroidaz. et qñ linat albumen eius sup cõbustionẽ ignis in pncipio ei⁹ non sinit locũ vesicari: et qñ linat cum eo facies. phibet solis cõbustionem. et qñ conficit cum eo solum thus et ponit super frontem. phibet cursum humorũ ad oculos. Et sorbet tepidũ ouũ et cõfert ardori vesicæ: et vlcereb⁹ renuz: et asperitati pectoris: et expuentibus sanguinẽ: et catarro descendenti ad pectus: et apostematibus amigdalarum et qñ distillat modicũ ex albumine eius in oculis sedat dolorẽ eius. et qñ frigit cũ sumach et galla stringit ventrẽ. et qñ comedit solũ facit hoc. assatura ei⁹: et albumẽ ei⁹ qñ distillat in aurẽ apostemata tam calido apostemate infriat: et sedat dolorẽ ei⁹. et similiter qñ ponit sup apostemata calida oculi cõfert. Et qñ sorbet oua cõfert morbi animalis qđ dicit amolos: et qñ sorbet ouũ crudũ confert apostematibus. **Dias.** fm translationẽ no amigdalarum. **Dias.** stram capitũ. de ouis. Dabet enĩ ouum effectum duplicẽ. si enim semicoctum bibat: virtutem stomacho prebet et lenit: q̃ lene est. Crudũ aut potatũ brancos emẽdat. laebryum eius tepidũ in oculis dolẽtibus iniectũ salntẽ restituet. Vitellus aut extrinsec⁹ illinitus in aliqua pte corporis stiptic⁹ inuenit. coctũ vero in

aceto: vt sit durum dysentericis pdest. virtute aut sua ouũ sorbile cibi et pot⁹ virtutẽ pstat. Crudum bibitũ suum. phibet. facit et nõ solũ ad oculos: vtz etiã vbi sine mordicatione necessariũ est. medica mentũ: vt i ano et veretro vlcerato: aut ad omnia maliciosa vulnera. vñ cũ oleo ro. mixtũ adbibet ad palpebras et mãmillas inflatas: et ad oĩa pcussa loca in corpore: aut alio quolibet mō factas inflaciones in neruosis locis. scilicet cubitis vel digitis: et genub⁹: et articulis pedũ: et manuũ. Ad usturas crudi ouĩ vitellũ vltimũ medicamẽ est cũ lana vñ etiã albumẽ. infriat enĩ mediocrit̃: siccit sine mordicatione. Alimansor tractatu 3. cap. de ouis. Oua plus alijs cõueniẽtia galline sũt: et pdicis: p que oua anatis in bonitate existunt: quauis malum efficiant nutrimentum. Alia vero oua: sicut oua que sunt paruorum anium: aut magnarũ comedenda non sunt nisi medicine causa. duo vero ouoꝝum prius dicta genera: galline videlicet: atq; perdicis sperma valde augmentant: atq; ad coitũ stimulado incitant. Anserum autem oua fastidiũ faciunt: grauem habentia odorem. Sed galline et perdicis oua temperata sunt et conuenientia Vitellus quoq; ouĩ in caliditate temperatis existens bene nutrit. Albumen vero frigidum est et viscosum dureq; digerit: sanguis etiam ex eo generatus non est bonus. oua cuz elixantur: et dura fiunt plus nutriunt: ad digerendũ tamẽ sunt duriora tardiusq; d stomacho descendũt. mollia vero ad descendendum velocia: his a quib⁹ sanguis fluxus est multum: aut vires fuerũt imminute cõferunt. Remula vero q̃ neq; dura sũt neq; mollia inter illa duo media existũt. oua pteca gutturis et pulmonis cõferunt asperitati: ex quibus sanguis tẽperatus ac multaz viriũ generatur. Ipsa quoq; aliqñ vicẽ carnis tenet: q̃ lib. 2. b⁹ valde pingues vñ nõ debet. **Anic.** capit. de ouis. Meliora ex eis sunt oua galline recentia et melius quod est in eis est vitellus. et melius eorum artificium est: vt non cum alio congelentur. post oua autem galline sunt oua anium: que cursu earũ procedunt: sicut atederam adoraz: et alci bugi: et atthebenigi. Oua vero anatis et similia sunt mali humoris. oua sunt ad equalitatẽ tendentia: sed ipsõꝝ albumẽ ad frigiditatẽ: et vitellus ad caliditatem: et ambo sunt humida: precipue albumen. Et ex eis sicciora sunt oua anseris et struci in ouis est stipticitas: et proprie in vitello eorum assato. eorum autem albumen sedat dolores mordacitios prop̃ sui glucinationẽ: qñ ipm tenet et remanet: quia nõ remouetur velociter sicut lac Coagulata vero sunt tardioris digestionis: pluri mi aut nutrimenti. et meliora eoz sũt sorbilia cocta in aqua: et sunt velocioris penetrationis. fit epithima ex albumine eorum: et tunc prohibet corruptiõnem coloris a sole: et remouet eaz. et cum vitellus assat et terit ei⁹ epithima e vile pãno et nigredini oua aut anis turde sũt tictura bona fm q̃ dñ: et exp̃ritur hora qua preparata sunt ad illud cum filo lane penetrante in eis: et dimittitur donec consideret an nigrescat. Et similiter oua alodoc f3 q

dictur: et ponitur oua in emplastris apostematā et in dysteribus ppter vlcera et apostemata. et li niunt sup herisipillā cū oleo. et conferūt exituris ani et pectinis: et adustioni ignis. et cōferūt ad vl cera: et similiter in adustione aque. et leniunt ner uos. et cōferūt omnib⁹ doloribus inicturaz. Et po nunt in medicamentis abscondedi fluxum sangui nis panniculi cerebri. et cōferunt corize. et vitellus oui galline confert apostematibus ca. in aure. Et dicit q oua testudinis siluestris cōferūt epilepsie Albumē oui sedat dolorē oculi: et vitellus cū cro co et oleo ro. cōfert p̄cūssioni oculi: et cū ex eo fit emplastrū cū farina ordeī phibet fluxū ab oculo: et similiter linīt cū thure sup frōtē ppter fluxū ad ocu lum. Et cōferunt oua sorbilia asperitati pectoris et pulmonis: et gutturis: et tussi: et pleurisi: et ethicis et raucedini vocis ex caliditate: et stricture anbeli tus: et spūto sanguinis p̄prie cū sorbet vitellus ipo rū tepid⁹. Et oua quidē testudinis siluestris exp ta sunt tussi infantū. et oua cocta in aceto phibent fluxū ventris et dysenteria. et ipsoz vitellus cōfert vlceri renū et vesice precipue si sorbeat crudus. Et que ex eis sūt assata sup cinerē sine fumo cōferūt solutioni ventris et dysenterie. qm comedunt cum aliquibus stipticis: et aqua agreste et cōferūt aspe ritati intestinorū et vesice. Et ex albūmine quidem ipsoz fit dysterē cū meliloto ppter vlcera intesti norū et putrefactionē eoz. et cōferūt exituris ani et pectinis. et superponit liciuiū infusum in eis: et in oleo ro. ppter apostemata ani et percussiones ei⁹. Ex albumine preterea ouoz fit pessariū cū oleo b alcania et cōfert vlceribus matricis: et lenit matricem. et quādo sorbet sicut est crudū cōfert fluxui sanguinis. Amplius oīa oua: precipue oua passēz augmentū faciūt in coitu. Et dicit q cū oua anse ris miscentur cū oleo et distillāt tepida in matri cem pronocāt mēstrua post quatuor dies. Et idē in lib. de virib⁹ cordis dicit q cōfortant cor. Rabi moyses cap. de ouis. Oua in se recentia sūt cib⁹ p̄p̄inquoꝝ sanguini: sed oua dura assata sunt ex ci bis grossis viscosis. et oua inuuant ad coitum: et ma xime cū ce **Gal.** sup illo amphotismo eoz pis et rapis. que nutriūt oua nutriūt pa rum et tarde: et maxime in aqua cocta. et oua sunt grossus cib⁹: sicut ius tritici et pisces. vitella eoz cū oleo ro. et croco remouēt dolorē podagricorū et si multū doluerint misceat modicum opj et in ungant. Cōtra incendiū ignis fiat vnguentum sa tis pbatū ex vitellis onoz recentūz oleo ro. cera alba et sepo arietino. Ad idē valet succus plantagi nis cū albumine onoz recentū et succo cucurbite Albumē oui cū vitello in vinali positū alicui⁹ su specti: qui quouis modo sumpsit venenūz interi⁹ infra certas horas illud patefacit vbi sit: qm si sit vltra gibbum epatis. s. in venis vel vīs vinalibus nigrescit et fetet. Si vero sit citra concauum eius vt in orobo vel itestinis alijs rugatur et cirrinescit sed non fetet. hoc repperi in margine cuiusdam Sera. apud cap. de vīna. ideo hoc etiā hic addo. Baaracothon .i. psillium

Baam. i. cū multe placentē ponunt i patella vna super aliam locando melle iter oēs duas posito atq; sic simul coquantur

Baldh

.i. baadhb

Bancia

.i. pastinaca

Bancia hortensis. i. pastinaca domestica: p q. l. l. lezar.

Bancia agrestis id est pastinaca agrestis et ē dau cus.

Baurtania. i. vitis agrestis

Cap. 74.

Baulara. v. l. hime grece **Sera** locū: latie vō vīa li. aggre. cap. baul. auct. Gal. Urin⁹ vī ne est calida acuta: et est in ea absterfio

magna: et propter hanc causam vtuntur ea lana tores pannorum lauantes cum ea pannos: et aufe runt ab eis maculas et sordes. et ex ea est ex anima libus fortis caliditatis maioris ē caliditatis et ecō tra. Et vīna hominis debili⁹ est omnibus alijs p ter vīnam porci castrati. I p̄sa enim est in debi litate sicut hominis vīna. Urina autem verri for tior est vīna hominis. et vīna apri fortior est his et signum in hoc est acuitas odoris: postq non po test temptari per saporem vel potum. propterea vero quod viderunt medici q vīna multum ab stergit: curant cum ea vlcera profunda et scabiem et vlcera multe sordis: et propterea administrat in vlceribus testiculorū circa loca illa existentibus que sunt multum humida: et in vlceribus aurium et abluunt cum ea caput: et mundificat surculos q sunt in eo: et lentigines faciei. et curat empetiginem et serpiginem: et sabaphati capitis: et qm admini strant eaz coacti: non potentes habere medicinā aliam in rusticis: et curat egritudines eorum. et ac cipitur etiam petia: et ligatur super exituram aut super vlcera que generantur in manibus et pedi bus ligatione forti: precipiendo infirmo q conti nue mingat sup loco illo: non dissoluendo donec curetur et confert et curatur. s. medicina que su mitur ex vīna infantū: et ē dicta chryfocolla eo q aurifices vtuntur ea ad aurum solidandum: ē multum inuatiua in vlceribus fraudulentis: et dif ficilis consolidationis. qui ergo vult facere hanc medicinā accipiat mortarium ex cupro et pistel lum ex eodem: et mingat in eo puer non pollutus et pistetur continue in sole aut in loco calido: do nec dissoluatur ex substantia eris: et erit magni iu uamenti in vlceribus dictis. Sex autēz vīne alba residens in fundo eius fm q dicitur confert heri sipille. Et vīnam puerorum et etiam virozū iaz biberunt quidam in passionibus prouenientibus ex corruptione aeris: et estimauerūt se ppter hoc fuisse cū **Dial.** capitulo locum. quisquis bi ratos. berit locum percussus vipe re sanat. venenis bibitis prodest. hydropes in ini tio curat. punctiones echini: et scorpiōis mari timi: similiter et draconis maritimi punctum cu rat. Canina vīna nitro admixta: et inde medi camentum factum lepras et pruriges tollit.

Et vna hominis quādo cum nitro miscetur con-
fert si ponatur sup morsum canis rabidi: et scabi-
em viceratam et supra prurium. Et vna hominis
senis que nō est recens: est melior in vlceribus hu-
midis: et in furfuribus capitis: et empetigini et ser-
piginis ipsa quidē surfures: et acoras: et scabies: et
pannaritia vulnera medicanda curat. putredines
veretri et pustulas aurium sanat. vermes aurium
excludit et curat cū corio mali granati si fuerit de
cocta. Pueri vna ortopnoicos curat cū melle
i vase ereo cocta peruncta. vulnera gingivaz cō-
pescit. caligines oculorum tollit in eramine missa
et cocta vt ipm coagulare faciat. et pulvis eius in
oculis aspergat: quod in vase ex vna refederit.
ignem sciz cōpescit. Capinū lotiū in vase coctū
et cum lanis pessarijs adhibitu: dolores stericos
curat. vulnera oculorū tollit. pruriges palpebra-
rum cōpescit. vna thaurina cū mirrba adhibita
dolores aurium mitigat. vna capina hec omnia
facit. bibita vero calculos frāgit et excludit. Lepo-
rinum lotiū bibitū cum spicanardi et aqua cya-
this duobus hydropes curat. infantibus vna p-
uocat. ventrē mollit. dolorē aurium cōpescit. Lin-
cis vna: quē multi liguri vocāt: mox vbi minxe-
rit lapis sit: quē multi elecorū vocant. dolores sto-
machi cōpescit. ventris abstinet rheumatismum.
Afininū vero lotiū bibitū nefreticos curat. hec
sententialit dicit Sera. auct. Dias. cap. proprio. l3
sub alijs verbis.

Baulurus gemel	i. vna cameli
Baulleb	i. vna canis
Baulumfen	i. vna hominis
Baulasabil	i. vna puerozum
Baulcebnl idē qd. s.	Baulmaia i. vna cap
Baulbaccara	i. vna vacce
Baulbulis i. vna bonis	Bauma i. pix
Baurach bahasur: est quedā spēs baurach	
Bauratus i. deficcatus et induratus	
Baurati i. mediū ventris	

Baurach ara. gre. afronitru: latine vō spuma ni-
tri. Baurach aliud minerale: aliud ar-
tificiale. Minerale aliud armenū: aliud
aphricanū: aliud romanū: aliud egyptiū. Arme-
num est laminosum albū: hīs permixtionē rube-
dinis: et aliqd purpureitatis. et est mordificatiūz
salsum. Alie vero spēs in his pprietatib⁹ erunt re-
missiores et debiliores. vñ baurach i. afronitru: qd
est spuma nitri armeni: q̄ ē alba levis: et salsa mor-
dificatiue. Et est aliō sicut artificiale: sicut flos pa-
rietis: qui est sicut flos salis: ex eo artificialiter fit
sal nitri. Et est similis baurach artificiale: qd fit
fm Sal. li. dinamidiay cap. de afronitro sic acci-
pe partes nitri duas: laponis partē vnam: distem-
pera cū capitello: et fac troiscos. Illud vero qd ē
minerale fm Dias. cap. de afronitro: dicit afroni-
trū verius: et est ca. li. aggreg. cap. de ni-
tri. Sic in 2. gradu. **Sera.** li. aggreg. cap. de ni-
tri. Nitru: et bau-
rach i. nitru et spuma nitri: spēs baurach et minē
ipsi sūt sicut minere salis. nā ex eo est aqua fluēs

deinde petrificat: et ex eo est quod in minera sua
est sicut lapis. et ex eo est rubeū. et ex eo est album
et purulentū: et multorū colorū. Unde nitru bat et
spēs multas. Vna earū dicit baurach armenum
et deservit ab armenia. et est alia que dicitur nitru:
et deservit ab rabath. Sunt ei⁹ due spēs: album et
nigrum. et est simile salibus minerarū. et sapor ei⁹
est inter falsedinem et acetositates. Et dixit quidā
medicus q baurach sunt due spēs. artificialis: et
nālis. et nālis ē illa que nascit in mineris: et sūt ei⁹
due species. s. armenicum et babylonicum. et arme-
nicum est melius: et est illud qd vidim⁹ apud nos
sed babylonicum est illud quod deservit ad nos
et sunt eius due species. vna nominatur nitru. et
est sal petrosū: cuius color est ad rubedinez ten-
dens: et sapor ad falsedinem cūz amaritudine pau-
ca significans superfluum adustionez. Et species
alia dicitur baurach panis: quia in massa vtuntur
eo in pane: et hoc quia homines ipsi terre dissol-
vunt ipsum in aqua: et liniunt ex eo panes anteq̄
coquant. recipit enim ab ipso claritatem quandā
sed baurach artificiale generat ex materia nitri
humiditate plumbi. et hec cōmiscuntur ad invicē
et ponuntur ad ignem: et istud nominat nitru
et est sal petrosū incisum et absterium exi-
stens. vnde vna ex speciebus baurach artificialis ē
baurach album. Et est aliud artificiale quod est
spumofum. et est melius oibus. et color eius ē ter-
reus purulentus trahens plus versus rubedinez
et ex eo sumitur qd

Dias. cap. de nitro. Itē
fit ex sigillatione. **Trum** eligi o3: qd
est lenē. et color ei⁹ fit sicut color rose: aut album
et sit plenum foraminibus: sicut spongia: sed me-
dicina que dicit afronitru: et est ei⁹ expositio spu-
ma nitri: et est illud quod putat quidā ē baurach
armenum. et melior ex ea est que est lenis multuz
et existens in laminib⁹ cito frangibilis. et in colore
suo est purpureitas. et ē similis spuma mordicās
linguam quēadmodum est illa que deservit a si-
lia vel delfia: et a candia. et post hanc i bonitate ē
illa que deservit a babylonia vel ex egypto. Et
idem Sera. auct. Sal. differentia est iter baurach
aphrice: quod dicitur spumofum et nitru vel ni-
tri spumaz q spuma baurach est medicina defic-
catina. et color eius est similis farine frumenti. et
est alba. nō est sicut flos lapidis asij: neq; talis co-
loris. sed baurach spumofum non est sicut farina
sed est coagulata et aggregatum. et est illud quo
vtuntur homines quotidie ad lauandum sores
et ad auferendum pruritū: et postq̄ res est sicut
dixim⁹ inueniūt ipaz medici ē vna ex medicinis
resolutiuis. l3 spume baurach virt⁹ et nā est eadē
quā h3 baurach: nisi qd est subtilior: et postq̄ dixi-
mus q natura baurach est media inter naturam
baurach aphrice et naturam salis: et hoc quia in
baurach aphrice est virt⁹ q abstergit solū. et i sale
est virtus stiptica: et in baurach sunt iste due virtutes
simul: nisi quia virtus eius est stiptica pauca:
sed virtus absterfua est multa. Et dixit q virtus
baurach est media inter virtutē baurach aphrice

z salis: z quando cōburit est ppinquius illi aphri-
ce: z hoc ideo qz subtiliat: z ppter banc causam de-
ficat z resoluit. Et si sumit de eo aliquid per os
incidit z subtiliat humores grossos plusquam sal
sed baurach aphrice non vīmur interius: nisi in
digeamus medicina foris: qz ipm cōmouet nause-
am z vomitum: z nisi esset ppter hoc dārem ipm
in humoribus grossis. Quidā vero vīunt isto bau-
rach aphrice in medicinis: que dant illis qui sum-
pserunt fungos strāgulantes z curat eos statim.
sed z nos administramus baurach: z nō adustum
z maxime spumaz ei in ista strangulatione: z ista
spuma nomine greco: z cōposito afronitū dicit:
z est magis absterium qz sal: quia non stipicat
z sunt amara multum. Et post dicit qz sal amar-
medine est inter salem durū z afronitum bonuz
eo qz afronitū sunt spēs: qz eo est duruz grossum
quod non dissoluit in aqua cito. z non est sermo
medius hic in spēbus illis ex eo: sed sermo ille est
medius in hoc qz significat nomen suum: volo di-
cere spumā substantie eius que est sicut spuma: qz
nitruū est sicut petra. z ista spuma est sicut spuma
in superficie existens: ideo nitruū est min⁹ calidum
qz afronitruū. z ppter banc causam aufert carnem
que crescit in vlcere: z destruit eam absqz nocu-
mento aliquo. sed flos nitri z similis ipm nitrum
vlecerū mordicat carnes. Et dicit cōsiderator hōz
sermonū: qn diligenter cōsideras sermonē Sal.
in 4. cap. de nitro z afronitro. z cōparas ipm cūz
sermone suo in xi. cap. baurach. aphrice quod est
spumofum: z baurach similis: z aggregas opera-
tiones inuenies p certo: qz intellexit per baurach
aphrice nitrum: z p baurach afronitrum spumaz
nitri. z dixit qz afronitruū est spuma nitri: z est bau-
rach armenum. sumit ergo per hoc qz baurach
fm Sal. est baurach armenū. Et p certo scias qz
intellexit p baurach armenum afronitruū. Cōburi-
tur nitruū sic: ponat in olla terrea z sepeliatur in
pruniis: z dimittat donec caleat: z postea aufera-
tur ab igne z reponat: z illud est qd vocat amē-
tum. Balsasim libro qui dicit seruitoz. sal nitruū
comburit. **Dosse. Sera.** auc. Dial.
sicut sal. Viri ois
nitri est desiccatus. z qn bibit ex eo incidit z sub-
tiliat humores grossos viscosos plusqz afronitruū
z dat adustum z nō adustum ad suffocationem
fungozum pnciosoz. sed viri spume nitri que dī-
afronitū ē similis virtuti salis adusti. adustio ei⁹
est sicut adustio illi: nisi qz afronitrum valet pl⁹
sale in hoc qz sedat torfiones vētrīs. z miscet cum
aliquib⁹ vnguentis: z inungitur ex eis patiens fe-
bres cioticas: z aufert rigorem earum si fiat inun-
ctio ante paroxysmum apud ignem. z ingreditur
etiā vnguenta que fiunt ad scabiem vlcerosam
z puritū z morpheā. Et qn afronitrum z spuma
nitri: quod est baurach armenū dissoluit in aqua
aut vino z distillatur in aurē: sedat dolorem eius
z ventositates que sunt in ea: z sibilum: z confert
humorib⁹ fluentib⁹ ad ea: z qn dissoluit in aceto
mundificat sordes que sunt in ea. z qn miscet cūz

adipe anserino aut arāgia porcina curat rporfio
canis. z qn miscet cum terbentina curat onificia
furunculozū. Et sit emplastrum cum ea: z ficub⁹
supra ventrē hydropicū. z sit cū eo z melle cobol-
aciens visum. z qn bibit cum aceto z aqua cōfert
suffocationi fungozū perniciosozū. z qn bibitur cū
aqua. confert nocumēto specierum cantaridarū
que dicit bursfrastis. z sumitur cū anuiden z cō-
fert nocumēto sanguinis narium. z cōfert ad ex-
tenuandum. z sit emplastrum paralyti: z facit de-
clinare caput ad posteriora. et torfionib⁹ neruoz
confert. et miscetur pusca et aqua et sit panis ha-
benti paralytim lingue.

Baucia .i. vitis alba
Bautamia .i. viticella: et est idē quod supra
Babalanno mepico .i. bubalanus repico
Babatgematicon .i. succus cauliculi agrestis
Babebot est quedam anis calidior omnibus au-
bus: quam non cognosco faciens augmentum in
coitu.
Bablericum .i. bellirici
Babunagium .i. isopus
Babunegum .i. camomilla
Bacanū .i. rhabban⁹
Bacat .i. pondus
Bacca .i. bacha
Bachantis quid est lege litteram hec
Bacha .i. fruct⁹ oliue vel lauri vel bedere: et sū
fructus vel grana rotunda.
Bachar sunt proprie bacce lauri
Bachara .i. asarum

Bachaelb **Dosse.** gre. latie lupula vī
panis cuculi. Lupu-
la ē herba acetosi saporis. folium eius
est paruum et tripliciter diuisum: et in
eacumine cuiuslibet partis est alia incisura. semia
eius sunt in vaginulis similib⁹ corniculis que cūz
tanguntur tempore maturationis euolant ab eis
semina similia andachuche tēdentia ad rubedinē
z vocat trifolium acetosum: sicut apparet in .lan
dachucha: et talis est trifolius quod ponit a Da-
masceno in vnguento diasimicon: et vocat ipsum
trifolius. Plinius cap. bachaelb. folia cime flores
et fructus sunt fri. et sic. folia tamen sunt humidio-
ra prediciis. fruct⁹ vel semina eius matura aliqua-
lem habent. **Dosse.** Lupula medetur vl-
dulcedinē. ceribus oris: et fistul-
similatur in virtute acetose siluestri est stiptica. cō-
solidat vulnera et vlcera. succus eius valet vlceri-
bus oris antiquis et alcole. et rob ei⁹ confert alcole.
Plinius cap. bachaelb. ppter acetositatem eri-
stentem in ipso valet ad alcolam: et alias egritudi-
nes oris.
Bacia .i. bacia
Bactitura seu squama metallorū: grece dī lepi-
dos.
Bacora citona
Bacula
Bacuch marina
Badabas
Badrabarac
Bacora catona .i. psillū
idem quod supra
i. bacca
i. buthormarien
est regio quedam
i. refistia veneno

Badbar
Bahacha. i. cib⁹ q⁹ fit ex tritico lacte et zucaro

i. sternens animalium

Cap. 77.

Bakade ara. vl' adriachara: vl' scede: gre. polion: latine

vero poliu motanu. Polij diuersa sunt genera: sed motanu copetit vsui medicine. vñ cum simplicit' poliu iuenit: motanu vñ intelligi. cum flores pducit colligat. p annu seruat. virtute bz dissoluedi et consumedi. et bz virtute diuretica ex sibi

li sub **Sera**. li. aggre. cap. bakade. auc. Dia stitia. seo. due sunt spes. i. magnu et paruum. paruu e quo vñ medicu. et e plata sibi paruum: cui logirudo e circa palnu. et e plena semie Magnu vero e sup cui sumitate e capitellu puu rotudu. simile capitello spine albe. odor e bz guez cu pauca aromaticitate. et

Dial. cap. polio magnu e debiliois odor. et passulaz valet et motuosu. et e altez. Motuosu vero e qd nobis venit i vsu. frutex e alba et tenera: folia hñs loga vñ cubiti: sup quas virge sunt cu capitellis semine plenis: a q lanties exit alba et loga velut capilli: odor e hñs cu

Bal. vij. sim. phar. ca. o polio. Po suanitate. liu amap gustu e et mode rate acre. magis aut virtuosu qd min: e hoc i antidotis vñmur: et eni acru et amari e q illud qd mai: sic vt ex q⁹ gdu fit siccitatu: ex secundo vo la copleto cale

Dosse. Uinu decoctiois ei facitum. Uinu decoctionis eius valet et dolor e ex vñsitate et opilatione splenis: et epatis: et renu: et straguria: et vñsura: et dolor e stomachi ex vñto

Sera. Uir? ei. i. poly e q abstergit sitate. et ppe illud qd e minois spe cie: qñ desiccatur: et incarnatur aperit opilationes mēbroz iñfiseoz. et puocat vñna et mēstrua. et curat vulnera et vlcera maligna: qñ puluerizat sup ea: et ppe qd e minois spei: qñ e siccū. s. maioris spei: qñ e recess incarnat vulnera magna et vlcera. et qñ decoctio amboz bibi e cōfert morib⁹ veneno sis: et hydropisi: et ictericie. et qñ bibi cu aceto cōfert apostematib⁹ splenis: vñ facit soda. et e malū stomacho. et relaxat vñre. et puocat mēstrua. et qñ sternit i lecto fugat aīalia venenosa. et qñ sit emplastru cu eo cōglutinat vulnera humida: et ipsuz mādificat caput. et puocat vñnam. et refrenat libidi

Dial. Elixatura ei morib⁹ venenatis nem. occurrit. hydropicis magnu p fidu e aceto mixtu spleni vñlir adhibet. dolorem capitis mouet. et cacostomacu est. vñre mollit mēstruis ipat. res venereas extinguit. caput purgat et vñna mouet. et strato supposito logi arcei serpētes. cataplasmatib⁹ adhibita vulnerib⁹ paracole sim facit. arcuato

Bal. Poliu qz amap: et mo morbo succurrit. derate acre deobstru it oīa viscera et vñnas: et mēstrua puocat. et viride qdem adhuc existēs cōsolidat magnas plagas: et maxime fructicosa spes ei. siccū vero factū sanat male morigerata vulnera: qñ apponit. magis aut hoc efficit quod minus est.

Bakeba
Bakebe aliendi

i. vacca

i. olus indaicum

idem quod supra

Bakleno

Bakim id est brasil: et est bacham

Bakinon idem quod supra

Cap. 78.

Balaustia latine gre. balaustiā ara. luliclar. Balaustia e flos mali granati caducus: quez Dial. vocat ganu cap. de malo grana

to: fri. e et sic. **Sera**. li. aggre. ca. luliclar. i. ba i 2 gradu. Balaustia. et e flos mali granati. Et ex malis granatis: quedā sunt domestica: qdā siluestria. sed flos siluestris of balaustia: quaz qdā iuenit alba: qdā purpurea: et qdā rosacea.

Anic. li. 2. capitu. Balaustia flos e granati siluestris pfici: aut egyptij. et est ipsa qdē qñq: e rubea: qñq: alba: et qñq: rosea. Et succi ei? nā e sic succibazbe hircine. fri. e i fine pmi gra

Ani. vi sim. phar. cap. balaustiā dus: sic i 2. Balaustiā e flos mali granati siluestris qñs doestico vicin. vebemēt aut stipticat gustu: necnō desiccatur et stiptice vñtis e palā quoz qz e grossaz partiū si recolam? dicta i quarto hoz monumētoz: cu ondebamus oē sū pñcū terrestre e et frigidū. Nullū aut alteri? saporis bz idiciū: et iō ponet vñqz hoc aliqz siccare: et i frigidare nō debilit. sigdē nō male ondebatur a nobis in quarto hoz monumētoz iesse stipticitem terrestrib⁹ et frigidis corporib⁹: deinde et ap parētia testat. Et eni si paratritionib⁹ et alijs vlceribus id apponas cū? qdē videbis ad cicatricē pcedere. hic e eni q emittit sanguinē et dysente rijs adhuc in fluxibus q in vñre: et matrice nō est aliqz medicorū scribētū curatiū negociū: q non vtatur hoc

Dof. Ser. Balaustia icar phar. nāt et stringit et curat tenasmonē. et cōsolidat vlcera iñfimoz. et cōfert sputo sanguis: et fluxui mēstroz. et confert ad oīa ad q cōfert

Anic. Balaustia e glucia hypoquistidos. natia: et retinē oēs fluxū sagnis et generat melacoliā. et e bōa gingiue sanguinolēte. et solidat plagas: et vlcera ātiq: et albo cor: et pcussione puluerizata desup. et firmos efficit dētes motos. et phibet fluxū sanguis. et stringit fluxum intestinoz: et fluxū matricis sanguineū. loco ei? ponat cortex glandis: et caput granati.

Balanon i. glans

Balantha squama piscis qdā q iuenit i frōte piscis degētis i cōcha rotūda: et toruosa cōcaua: s nos vñmur blaccebiantia: q fert de sancto.

Balath i. glans

Bala. i. succ⁹ palme i q dactili nascuntur

Balase est cum multe placent in oleo frixe ponitur patella vñā super aliam locando

Balanstium i. quercus

Balanos. i. glās: et etiā castanea

Alanus repisco mopficar: vel pignētaria: gre. arabi. haban: latine vñ ben. Ben e semē arboris

Balaustia

Ben

myrice. fructus ei? sicut auellane: habentes intus medullam q? exprimit? et egreditur humiditas q? ingreditur in nobilib? cofectionibus? p oleo. nascitur in ethiopia et in egypto: et in india: et palestina. Est autem ben aliud quod est granum triangulatum album paruum simile chartamo sed maius vtiq; nec ita oblongum: quo multum vti sunt p pipere albo l3 decipiatur: a q? exprimitur oleum dictum muscellinum: vel balaninum. nam arabes vocant illud semine muscellinum. **Dias** balan? repisco. i. ben. est semine arboris: similis arbori myrice: nucis huius ab intus q? cum digitis confricaueris humor ei? eiciatur: q? cofectionibus? miris et nobilib? multis miscetur p oleo. nascitur vero in ethiopia: et in arabia: et in locis indie ipse succus melior est: q? et re **Sera** li. aggreg. cap. ccs et odore plen? et alb? habent auct. **Dias** habent. i. granum ben. et est fructus arboris similis thamarisco: et est fructus auellanis. medulla ei? exprimitur sicut amigdalae. et egreditur aliqd loco olei. et nascitur hec arbor in terris bababeo: et in babylonia: et in locis arabum: et in terris palestine: q? noian? nitram et melior ex eo est nouus plen? alb? facili? excoziatur. Et idem auct. Gal. hec medicina deservit ad nos ex terris arabum. et pigmentarij vtiq; succo medulle ei? loco olei. et co. **Jo. mes.** cap. ben. Ben plexio ei? est ca. **Jo. mes.** est granum almbasus: et ei? aliud magnus: aliud pus. Magnus autem est in magnitudine fructus auellane: triangulatus. pum autem est sicut cicer: et vtiq; huius medulla vinctuosam lenit: et albu: s3 maius icolum? est paruum. paruum vero est malignum: magnus autem melius: cuius alb? est cortex: planus: tenuis: et cuius medulla est alba lenis: multe vinctuositas. Et quod est antiquum melius est recentius: et pus melius est s3 nigius declinans ad albedinem: et cuius medulla est vinctuosa alba et lenis: et antiquum melius est recentius acutum. magnus est ca. i. p. ternij. sic. i. z? et in ipso est humiditas superflua cum acredine. et est icisium: et mundificatiuum: absterfium: apertiuum opilationum: et viscerum co-turbatiuum: ppter humiditatem superflua pparans ad vomitum. et minus est fortius in ois refaciens opationes difficiles laboriosas pducens ad casum virtutis: et sudore frigidum. et ideo qui phibenda est administratio nisi in emplastris: et fricationibus? et olei ipsi: et in vnguentis. Magni autem malicia corrigibilis est: et hec sunt corrigibilia in ipso. nocet enim stomacho: faciens s3 uersionem in eo. et laboriose solutionis et tarde. Et nos qd dixim? in canone: q? assatio eius ab eo re soluit et maturat superflua humiditate apta ad subuersionem: et nauseam et vomitum: et dimittit ei? ut sit p vtre solutionem tantum. Semine autem feniculi et anisi cum eo rectificat nocumetum pmutum: et ppe mixta coctio ipsi. et sunt ex medullis ei? post coctionem ipsius: et medio podere ei? ex amigdalae dulcis et melle pasulaz: forme sicut auellane. et sunt inuameti magni vbi oz. Opatio decoctiois ei? est: accipe ex eis intergris q? tate qua volueris: et inuolue eos in pasta: et coque in cinere calido: et tere co-tritione multa: et pone ex seminibus? et spcibus? alijs: et inuolue in panno: et desuper inuolue pastam: et fac sicut superius. oleum autem eius extrahitur sicut oleum de amigdalae.

Dosse. Dial. Ex eo. i. bibita cum pulsa splen siccatur cum iris illyrica mixta: et in cataplasmatibus? posita: et multa adhibita dolores podagricos mitigat. aceto autem mixta lepras et maculas: et pustulas corporis tollit. Accipit? solutionem vtris facile pstat. mulse mixta nauseam puacat. eacostomatic? est. oleum quod ex ipso semine exit acceptum vtre mollior. coram radicis ei? stiptica est. expressus succus ei? vtilis est: ut aspredine et purigine corporis. **Sera** Ben confert empermirifice purgat. **Sera** tignini et lentiginibus? quod sunt in facie: et scabiei: et puritui et egritudine cum eleuat cutis cum aceto: et attenuat duriciam epatis et splenis si eis supponatur cum aliq? pharmacie ex desiccantibus? s3 in succo ei? est pax stipticitatis. mouet vomitum quoniam bibit ex eo cum melle. et laxat vtre laxatione fortiori. et aufert cicatrices multum oleum ei? inunctum. cortex exterior ipsi? grani admi-strat: quoniam indigenus stiptica. **Jo. mes.** Ben p vomitum tione multa. **Jo. mes.** p vtre educit phlegma crudum grossum. et est medicina mirabilis ad colicam phlegmaticam et vctosaz. et etiam dysterizatur et supponit. et fit ex medullis ei? emplastrum: et fariis ordeis et melle: et soluit apostemata dura: et scrofulas. valet ad egritudines nervorum frigidas: sicut est actio et spasmus. calefacit enim eos: et lenit duriciam eorum et nodositatem. et emplastrat super epam et splenem et ppe cum farina lupinorum et spica: et confert duriciam et opilationem eorum. Ben autem pus emplastrat in egritudinibus? predictis: et est virtuosus: et similis ei? oleum. Oleum autem de ben notum confert vestigijs vlcerum: et lentiginibus? et fedatitiam ei? et morphee. et distillat in aure et confert dolorem ei? et sonitum in ipa et surditatem. doctis ei? est a. z. s. v. q. **Anic.** li. z. cap. de ben. Ben est ad. z. i. r. s. **Anic.** mudificatiuum. et ppe ei? medulla: et icisium humiditatem grossam et apit cum aceto et aq? opilationem viscerum. et in arboris ipsi? est amaritudo et stipticitas. et ppter hoc est in ipa virtus cauterizatiua. et ei? cortex est stipticus pl? et oleum ipsi? non euacuat a stipticitate. et in ipso toto est absterfio et icisio. semine ei? confert lentiginibus? magnis et paruis: et panno et morphee et vestigijs vlcerum: et similis ei? oleum. et confert apostematibus? duris oib?: cum ponitur in emplastris et vnguentis. et confert cum aceto excoziatorem: et scabiei vlcerate. et confert bothor lactee et asabafati. et calefacit nervos. et lenificat spasmum et duriciam nervorum: et ppe oleum ei? et confert dolorem auris et timmum q? est in ipa cum adipe anatis. et decoctio radicis ei? confert dolorem dentium si cum ea os coluit. et confert duriciam splenis: quoniam bibit cum aceto mixtum ex eo in podere duarum. z. quoniam etiam coctum cum fermento: aut farina lolij: et aq? alkaratin: aut farina ordeis: aut farina lupini: et fit ex eo emplastrum spleni. et ipsum quod est malum stomacho faciens nauseam. et si bibat ex succo ei? aure? i. cum melle fac vomem fortiter. et soluendo educit phlegma crudum cum bibat cum melle: et similis ei? oleum. et similis cum supponit liciu? infusum in ipso: loco ei? ponit quantum ipsum est de rubea: et medietas sui de cortice cassie ignee et decima poderis ei? macis. **Balanomiris** idem quod supra

Balanus .i. suppositorium
 Balam tepbus .i. elleborus
 Balab .i. dactali imaturi
 Balch .i. glans
 Balanus sordianos .i. castanea
 Balbaia est genus apostematis corrosiui
 Balkati est genus apostematis
 Ballariana .i. fa Ballanos .i. glans
 Balsamum quid est .l. i. elestem
 Balsamita metra aquatica sifimbrium idem
 Balsamita aquatica .i. melissa
 Balsaton sunt capilli qui inueniuntur in arboze
 Balsami: vt apparet in .l. i. elestem
 Balsales .i. balbus belbesum: et est balsalazi
 Baltat .i. anax auis
 Balleccara e aial simile lacerte: sed vetrificus fa
 tis: qd iuenit barbarie z sardinie: et coloris lacer
 te .l. i. oab.
 Balsel sunt quidam fructus: vt apparet in .l. i. bule
 Balisen .i. porum greci. dicitur qd est herba fructi
 cosa angulosis caulibus nigris
 Balialmon .i. colen et est fel
 Baloch .i. glans
 Balanoc est species camphore
 Ballot .i. glans
 Baltonica .i. camomilla
 Baluam .i. facies mordicationem stercozis
 Balusti .i. quercus
 Balusi e cibaria qd fit ex tritico lacte z zucaro
 Banaich .i. ebulus
 Baras est qd morphea alba .i. qd inficit carnem z
 cutim: in hoc distet a morphea: qd tantu ificitur
 cutis. vn cu pugit morphea emanat ab ea sanguis
 in baras nup exiit: et e eo caro isecta vsq ad os:
 et est qd incurabilis.
 Barafen .i. letigo aque
 Baaral vel basiraci .i. semen lucarie
 Barati .i. vernix
 Barachion .i. apostema
 Barafinas quid est .l. i. xenoia
 Barach kebuli est qda semē idā. z sūt eius due
 spēs: qru vna est parua absq rugis: et alia magna
 cu rugis. et eaz melior e parua. eradicat pblegma
 ex iuncturis. soluit pblegma ex istetinis z vermes
 z ascarides: i hoc e valde bona z est catapucia.
 Barar .i. anax auis

Cap. 80.

Bararichichene siue baza
 richichē ara
 gre. z latine **Bal**.
 semē lini. **Sera**.
 de semine lini. se
 men lini ea. in pmo gra. in humiditate z siccitate
 est mediū. z si comedit illat: et cuz toto hoc quod
 assatur inflat: quia ipsum est plenum humida
 te super **Sera**.
 li. aggre. anc. **Bal**. virtus ei?
 flua. est q subtiliat z puocat vīnā
 z mēstrua. z qn bibit: aut sit cū ea emplastrū con
 fert apostematib? epatis z ossificio stomachi: z ipi
 stomacho. sed radice eius stipticitas est amplior
 stipticitate flozis. z caliditas eius est minor calidi
 tate ipi. z ppter eius stipticitatē acquirit q admi

sceet cū medicinis que administrat ad sputuz san
 guinis. z au **Sera**.
 Slos eius est stipticus sti
 ctori. **Dias**.
 ptticitate pauca: calefacti
 uns maturatiuns. z est ea. qsi in pmo gradu. z est
 mediū humiditate z siccitate. z secūda ei? virt? e
 qd e molli **Sera**.
 li. aggr. ca. bararichichene.
 ficatiū. bararichichene e mollifica
 tiuum: sedatiū doloꝝ. z cōfert egritudinib? inte
 rioribus: nisi qz est min? in hoc qd camomilla. z e
 mediū inter laxatiū z stipticū: z admisceat i eo pa
 rum virtutis puocatiue vīne: z hoc qdē apparet
 in eo manifeste qn comedit assatur: z tūc est magi
 cōueniēs ad strigēdū ventrē. Et dixit in li. de con
 seruatione sanitatis: qd qn semē lini decoquit in
 aqua: eius decoctio est infrigidatiua. Et idē auc.
Dias. Virtus seminis lini est similis virtuti semi
 nis fenugreci. z qn admisceat cū aqua melle z oleo
 z cōficiat resoluat apostemata calida z mollificat
 ea siue sint intus siue exterius. z qn sit ex eo em
 plastrū cū sicub? z nitro delet pannuz: z pustulas
 albas faciei. i. papulas fm trāslationē nostrā **Di**
 asco. z qn cōficiat cū aqua resoluat apostemata q
 sūt in radice auris z apostemata dura. z qn cogit
 cū vino eradicat fornicā: z spēs vlcēz q dicitur
 faui. z qn misceat cum melle z pipere: z vūtur qd
 eo mouet coitum. z quādo misceat cum nasturtio
 quantitate equali cōfert scissuris vnguū z earū
 excoziationi. z fit cuz decoctione eius clistere ad
 mordicationem intestinorum z matricis: z mollit
 ventrem. qn mulieres sedēt in decoctione eius cō
 fert apostematib? matricis sicut feungrecum. Et
 idē auc. **Aben** mesuay. pprietas eius est: z virtus
 vt qn sit ex ea emplastrū mixta cera z melle ofert
 ardozib? vnguū. Et idē auc. **Atabari**: si ponitur
 sup vngues equat inequalitates eaz. Et idē auct.
Abugerig. cōfert vlcēz vesice z renū. z mātū
 rat apostemata qn sit cū eo emplastrū. z qn bibit
 torefactū cōfert tussi fri. z bu. Et idē auc. **Mesa**
 rugie expellit fetum cito. Et idem auct. **Alcausi**
 non est ei par ad expellendū cito fetum z expellē
 dum aqua. Et idē auct. **Rafis**. sedat dolores: z cō
 fert punctionib? intestinōꝝ. **Paulus** capit. de lino
 linum qn cōburit fumus eius est subtilis: z cōfert
 corize z suffoca **Ani**.
 li. z. cap. de semine lini.
 tioni matricis. **Ani**.
 virt? est ei? prima virtu
 ti fenugreci: ca. in pmo cōmensuratū humiditate
 z siccitate. Et dicit quidē q decoctio lini est de
 coctio recētis ei? in ipso enī e humiditas supflua
 est maturatiū z abstergit: z inflat ppter hūmidita
 tem suam supflua: ita qd illud qd ex eo frixum est
 hoc agit cū stipticitate: que in frixo māifeste com
 mēsurata: z in nō frixo māifesta pmixta cū lenifi
 catione. z est sedatiū doloꝝ min? qd camomilla
 ex ipo fit emplastrū cū nitro z bolo z lenit pannū
 z cōfert cōtractioni vnguū z scissuris: z fracturis
 eaz. z qn pmisceat cum equali mēsurā nasturcij: z
 cōficiat cū melle lenit apostemata calida exte
 ra z interiora: z apostema qd est post aures cum
 aqua cineris z apostemata dura. z phibet spasmū
 z ppter cōtractionē vnguū cū permisceat cū cera

Cap. 81.

59.

Bar .i. anax quis

Barba hircina quid est, L. l. Intbec

Barba albug .i. elleborus

Barbachi i. meatus inguinis

Barbatus i. elleborus

Brabascus .i. taphus barbassus

Batba nomen est emplastrum scriptum in antidotario virili.

Barba ionis: herba herculis: vel bonades. i. slica
dos citrinum.

Barba aaron J. aaron

Barbaki, i. barbachi

Cap. 82.

Arbra siluana est planta
ho aquati
ca que iuxta aquas nascit: cuius folia
sunt oblonga in acutū tendētia erecta
super aquam: similia folijs plantagine: nisi quia
non sunt ei coste apparentes: sicut plantagini. vii

in dinamidis scribit Gal. cap. de curis genitaliū
valere ad impregnandū. Et idem dicit eodem li. de
epilepsia q̄ barba siluana est centinueria aquati
ca. et ponit similiter barba siluana in antidotario
Gal. minoz in quoddā medicamine: quod icipit
medicamen ad concipiendum.

Barcartartaba .i. pyretrum
Barcb .i. oua

Barcana quid est. l. l. lappa

Barfa auertere .i. capillus veneris

Barce. i. syrico Barce idem quod sup

Barceofan .i. capillus veneris

Barseofen idē q̄ sup Bariniū. i. affodillus

Barchim. i. lippari: et est nomen loci

Barzi. i. oulb Barocho. i. melissa

Barochion .i. butracion

Barcoza quid est. l. l. ostracorum

Bargol. i. adiantum siue pollitricon

Baruli. i. barulios: et sunt macule que fiunt in fa-
cie: et maxime infantium ppter comestionein pa-
nis comesti a mure.

Barulos idem quod supra

Baruc .i. psimibium

Basale .i. cepulla

Basara .i. semen

Basara guira .i. semen vrtice

Basara chete .i. semen melonis

Basara gergir .i. semen eruce

Basara affigenti .i. semē maratri

Basara catona .i. semen psilij

Basara thetmini. i. semē malue maioris: et est bis
malua.

Basara alcobeth. i. semē malue hortulane vel mi-
noris.

Basara achiro .i. semen vrtice

Basara curcuneri. i. semē carui siluestris

Basara ataba .i. semen trifolij

Basara alcoraf .i. semen folij

Basara albangi .i. semen insquiami

Basara vlcas .i. semen lactuce

Basara fasagenchese. i. trifolium

Basaca sadal .i. semen sinapis

Basara alcomach .i. semen lapacij

Basara lifen .i. lingua agni

Basara arafien .i. semen nasturci

Basara sebez .i. semen aneti

Basara albasal .i. semen cepulle

Basara alchiten .i. semen lini

Basara neriges .i. narciscus

Basac. i. salina hominis ieiuni

Basalas. i. gentiana

Cap. 83.

Basal ara. gre. bulb^o **Dias.**
latie vo cepe.

cap. bulb^o. Eius species sūt due. Una

est que habet rufum bulbū: qui bonus

est ex terra pingui est: et collectus eustomaticus.

Alia est spēs bulbi plus isto eustomatic^o. omnes

enī bulbi calidi et viscidī sunt. comesti erigunt lin-

guam: et fauces exasperant. stomachum inflant. ca-

taplasmanibus adhibiti laxationibus et doloribus

iuncturay et podragicis maximū prestant effectū
corpori infixa euocant soli: et melle addito id facē
possunt. tumores hydropicis bullis impositi spar-
git. caninis moribus subuenit. addito melle sto-
machi dolorē cōpescit. et fures et acoras nitro
addito purgat. liuores et maculas tollit. medio
oui addito et aceto et melle lentigines corpis emē-
dat. conuassationib^o aurū et vnguium cum polē-
ta bene adhibet. coctus in cinere calido: et polēta
addita: et capitibus minoz piscium nigris cicatri-
cibus reddunt colorē. et maculas nigras aceto et
altomio mixto nefelin tollent. cocti et comesti do-
lorem lateris cōpescunt. sed non multuz comedē-
di sunt: q̄ nervis dū

Gal. vii. sim. phar. ca.

sūt: et siccative virtutis.

Gal. o cepa. Cepe ex

quarto gradu est calefactū. substantia vero eius

grossaz partium est magis. vnde emoroidas apit

apposita: aut cum aceto illinita in sole alphas ab-

stergit: et fricata in allopicis citius q̄ alutionuz p-

uocat capillos. si vero sepauerit quis succuz eius

totum quātum est residū sufficiens ē terrestris

substantie. ipse autē succus aquose: et aerē est ca-

liditatis: ita autem et suffosus: et abliopinosos pre-

grossicie humorū imat vntus. Ex huiusmōi autē

cōplexione tota cepa inflatū est comesta. et ppte

rea quecūq̄ sicciora sunt cōplexione minus vcto-

sa. Hoc idē dīc Dias. in vi. cap. bulbus. Bulbus

comestū frigidiorē bulbo vomitio: et grossi nec

non viscosi humoris est generatiuus. naz difficile

digestibilis est et inflatiuus et libidinofus. suppla-

sinatus autem eo q̄ amaritudinis atq̄ stiptici-

tatis pnceps est absteriū et solidatiuus efficitur

et siccatiuus. Ostensum est enim q̄ amar^o quidē

sapor in absteriuis substantijs est. stipticitas vero ī

solidatiuis: siccitas vero est in vtraq̄. Et idē in li.

de cibis. Cepa calefacit corpus et subtiliat in ipso

grossos humores: et icidit viscosos. cruda et cocta

paucissimum dat corpori nutrimentū. nocet cho-

lericis: sed his q̄ phlegmaticū humorē: aut crudū

grossum et viscosum collectum ba

buerint idonea talia edulioz sunt.

Sera. li. bzo

aggre. auct. Dias. cap. basal. longe ex cepis sūt acu-

tiores q̄ rotunde et plus stiptice. et ille que sunt ru-

bei coloris sunt acutiores q̄ albe: et sicce q̄ recen-

tes: et crude q̄ affate. et q̄ preparate cū sale et aceto

et cepe quidē mordicat et generat ventositatem et

subtiliat humiditatem. facit sitim. mollit ventrem

quādo autem volumus administrare cepe: ause-

rimus cortices exteriores: et interiora eius. et sit ex

eis suppositoriū. et quādo ex succo eius sit colob

cū melle cōfert debilitati visus ex vlcere^o que fi-

unt in oculo: et pncipio descēsus aque ad ipsum. et

admiscet in caput purgij: et mūdificat caput. et po-

nit in medicinis squinantiē. et administrat empla-

strū ex ei^o aqua sale et ruta ad morsū canis rabidi

et quādo miscet cū thutia sedat prurium oculi: q̄

fit a phlegmate falso. et quādo miscet cū sale au-

fert verrucas: et mixtū adipe galline aufert callos

q̄ fiūt ī pedibus ppter caliamēta. et quādo distil-

latur ex succo eius in aurē cōfert debilitati audit^o

et tinnitui eius et aque que descendit ad eam. et quādo misceat cū eo spuma maris: et fricat cū eis allopicia multiplicat et auget capillos. vsus qd̄ eius in cibo inducit sodā. nimisq; vsus ei⁹ iducit egritudinē galargas. i. lithargias. et facit dormire qñ comeditur. aperit et etiā orificia venarū: q̄ sunt in ano qñ applicat in loco: et puocat mēstrua. et quando dissoluit in aceto: et linunt in morpheas in sole auferit eā. et qñ linūt cū eo allopicia facit in ea oziri pilos citius q̄ spuma maris. et qñ comedit generat v̄tositatem. ppter humiditātē q̄ est in ea. Plini⁹ cap. cepe. Cepe virtutem habet incisivā. et oblonga plus est stipitica q̄ rotunda: et que colore rufus h̄it q̄ ille que album. Sicce aut̄ viscidiores sunt q̄ virides. et crudes plus viscidē q̄ cocte. comeste istationes pstant. fastidium tollūt. sitim puocant. et tollunt ozis fetorē. custumarice sunt. emoroidas ipo site phibent. succus eius inmissus narib⁹ caput purgat. morib⁹ caninis occurrīt. melle et ruta: et sale addito cū sepo gallinaceo: aurium dolorē: et super fluos sonos cōpescit. et ad ulcerationes etiā auris pdest. Cruda vero fricata allopicias emēdat. cūq; altio mīo fricata. crementa capillorūq; p̄stat. puluis eius comestus dolorē capitis remouet. succus eius optime caput purgat narib⁹ attract⁹. cholericis h̄ic phlegmaticis viles sunt.

Cap. 84.
Basal alzir. ara. v̄l varies: grece bulb⁹ ematic⁹: vel bulb⁹ vomiferens: latine vero narciscus: vel cepe sine tunica. **Dias.** cap. narciscus nica v̄l cepe marinū. **Bulbus** ematicus vel bulb⁹ vomit⁹ folia habet porro similia sed minuta. hastas habz duoz palmoz que ianes et concave sunt: et sine folijs. flos est illi alb⁹ i gyro in medio croceus. et est quedā spēs: cuius illō medium purpureū est. radicē habet albā rotundam sicut bulb⁹: et semē nigz et oblongū: vt in mēbris nulis. nascit ille qui est melior in locis montuosis cui⁹ flos suauē longe iactat odorem. in relige aut̄ porri habet similitudinē et viridis est. virt⁹ eius ē q̄ abstergit et incarnat et desiccāt. et illud qd̄ de eo administrat. **Sera.** li. aggre. capit. basal alzir est radix. **Basal alzir.** i. narcisc⁹: et est bulb⁹ sine tunica. et in sapore eius est amaritudo cū stipicitate. Et idem auct. Alben mesuay Parisiens est ca. et sic. **Sal.** viij. sim. phar. plexionis in 2. gradu. **Bulb⁹** vomitius. Bulbus vomit⁹ siue cepe marinū. calidus est multo pl⁹ cōplexioe. **Do. Di.** Radix eius bibita et comesta et cocta vomitum puocat. trita cum melle combustionib⁹ medicatur nervos incisos cōsolidat. laxatos cōponit. antige doloribus articuloz p̄stolat. melle mixtus effelidas: et oēs maculas vulūb⁹ tollit. mixtus semini v̄tice: aceto et melle et herbo mixt⁹ vulnera sordida purgat. apostemata dura rumpit. infixa corpori imposita euocat: cui⁹ iris illyrica melle mixto. itē collectiones erumpit: atq; stipites euocat. et siqua

sunt aliena cū farina et **Sera.** anc. Sal. Vir oleo admixto melle. **Sera.** tus eius ē que desiccāt et abstergit: extrahit et incarnat vlcera magna. et incarnat incisiones in lacertis factas. et mixtum euz orobo mūdificat sordes corporis. et aperit apostemata. et qñ comedit ex radice narcisci: aut bibit cōmouet vomitū: et trita euz melle p̄fert cōbustionibus ignis. et qñ fit ex ea emplastr⁹ conglutinat vulnera nervorū. Et idem Sera. aucto. Alben mesuay. Narciscus facit opationē iesimini nisi q: est debili⁹ eo. et confert doloribus qui sūt in phlegmate. et olez eius est bonū ad hoc. et radix eius incarnat vlcera nervorū. **Sal.** viij. sim. rū: et habet virtutes lauatiuum. **Sal.** phar. ca. p̄mulo narciscus. Narciscus radix siccatuē est virtutis intantum: vt cōsolidet plagas maximas vsq; ad abscisionem que circa tenantos. habet aut̄ qd̄ abster suum et attractiuum. **Cap. 85.**

Bassat. ara. gre. lithodendron: latine vero corallus. Corallus est quedā terrea substantia que reperitur in locis marinis et montibus: maxime cauernosis locis: et in mari existētib⁹. quedā enī humorosa glutinositas lapidib⁹ adherens ex siccate ppria et maris caliditate et siccitate condensata i substantiā lapideā trāsmutat: et qui maiore siccitate habet fit rubeus: qui maiorem aquositatem fit albus. fri. est et sic. in secūdo gradu. sed alb⁹ frigidior est rubeo: sed rubeus minus frigidus: siccior magis albo. sed tam rubeus q̄ alb⁹ vsui medicine competit: sed nūq; albus poni debet in medicinis: nisi cū determinatione. vñ cū inuenit simpli ceter corallus rubeus debet poni. Est ergo eligendus rubeus qui grossius ē: et planus et clar⁹. et q̄to plus accedit ad rubedinē tanto melior: et qui nullā foramina habet aut pauca. albus eligendus est grossius: qui ē planus. et q̄to magis intēdit ad albedinē tanto melior. et qui etiam non est perforatus paruis foraminibus: virtutē habet cōstringendi et cōfortandi: cōsumē. **Sera.** li. aggre. cap. bassad di: et depurandi. **Sera.** Bassad quidē: qd̄ ē nigen siue mergen. nā nigen est radix ipsi arboris: et bassad est rami eius. et nascit sicut rami aliarum arborū terrenascentiū: et fit nodosus ab aqua marina: et in fundo maris. et qñ exit a mari et occurrīt ei aer stringit ipm et indurat: et reperit in aliquibus littorib⁹. et melior ex eo est rubeus qui similatur assarig: aut cinabrio bene colorato: cito frangi bilis: et in partibus suis equal: et i odore suo similatur odori lenticule marinez: et in figura sua est similis arbori cassielignee h̄is multos ramos. qui autem est petrificatus est malus. Et sunt ex eo species: alie nigri coloris habentes plures ramos q̄ rubeus. et odor eoz est fortior q̄ illius. virt⁹ rubei fri. cū temperamēto: et de **Dias.** cap. coralli⁹ siccāt desiccationi forti. **Corall⁹** vel lithodendron: arbor est in fundo maris nascē: qd̄ dum velli ceperit accepto aere grauescit. nascitur vero multum in sicilia. Eligendus est autē colore coccineo: aut sandicino: vnum habens colorem: et

fragilis odoris gratifici: et quasi cinnamomi: et q
hoc non habuerit inutilis est. virtus est ei stiptica
et fri. Reprobā dū est autem scabrosus vel lapido
sus: aut fuitulātim perforatus vel diffusus. mollis
quidem est corallus natura: sed post extractionē
ex marinis aquis dū **Anic.** li. 2. capit. de co
rescit: siue lapidescit. **Corall.** na
scitur in maribus: que sūt in aphrica. et ex eo ali
est rubens: alius niger: alius albus. frig. in primo
gra. et sic. **Dosse.** Corallus habet virtū
secundo. **tem occultatum con**
tra epilepsiam: et conseruat domum a fulgore. con
tra fluxum sanguinis narium imponatur puluis
eius cum succo sanguinarie: et pillule inde facte
naribus apponatur. contra fluxum menstruoꝝ
puluis eius cum athanasia: et succo plantiginis: et
puluis eius solus cum bombyce citius constringit
Cōtra corrosiōem gingiuarum et oris preceden
te ablutione cum aqua salmacina vel aluminosa
conficiatur puluis de duabus partibus coralli: et
tertia rosarum et ponatur super gingiuas. contra
fluxum sanguinis gingiuarū puluis coralli et an
tere superponatur: vel cum melle conficiatur: et il
liniantur gingiue. puluis coralli imponitur vlceri
bus: et ea conglutinat. contra emopthoicam pas
sionem. i. sputum vel vomitum sanguinis si fiat vi
cio spiritalium ex duabus partibus coralli subti
lissimi puluerizati fiat confectio cum aqua ordeī
infusionis draganti: et fiat īde pillule quas teneat
patiens sub lingua singulas diu in ore resolutas
transglutiat si vicio nutritiuoꝝ detur puluis
eius cum succo plantiginis. eodem modo valet
contra dysenteriam vicio superiorum. Ad idem
detur puluis eius cum ouo forbil. si fiat vicio in
feriorum iniiciatur per clystere cum succo plan
tagi. **Sera.** Corall. desiccatur desiccatione for
tis. vnde abstergit pectus: et cōfert
dissurie et spuentibus sanguinem. abstergit visum
et est bonus lachrymis: et **Dia.** Corallus
desiccatur desiccatione forti. **carne sup**
flue crescentes depascit. cicatrices oculis curat. al
ta vulnera replet. emopthoicis mire subuenit: dis
surijs medicatur. cum aqua bibitus splenez siccatur
stomachi et ventris dolorem sedat cum aqua plu
uiali bibitus. nam hoc probatum est. profluuū mu
lieris sistit: si cum cornu ceruino vsto: et aqua tepi
da bibat. cōtra icterū fulminis gradinis facit. Et idē
cap. lapis corallus. Omnia lud. bria somnioꝝ re
pellit. Et est maximū tutamen aduersus iras de
monioꝝ scripto nomine noctiluci: hoc est echare
vel gorgone persona. nam eum portans nunquā
capietur ab vllō medicamine: nec a fulminea vim
bra. In bellis maximum adiutorium est victoꝝ
prebens: et facilitatem impetrationis et introitum
loci. Preterea contritus et seminatus cum frumē
to: vel etiam puluerizatus: et cum aqua in arbori
bus aspersus fructus multiplicat et amonet de ter
ra grandines: sic et in vineis: et oliuetis. in domo
autem posito: ab omni maleficio et vmbis demo
num et inanibus sonijs custodit habitatores: et fulmi

nibus. in navi ventis et **Anic.** li. secundo ca.
tempestatibus resistit. **de corallo.** Co
rallus si teritur: et impleantur ex eo concauitates
dentium infirmoꝝ eradicat eos. et cōfortat gin
giuas: et est summus in confortatione gingiue. Et
Gal. quidem estimauit q cum corallo adusto et
abluto: si sumatur pondus. 3. i. cuꝝ quo teratur da
nich gummi ara. et conficitur cum albumine oui
et bibiatur cum aqua frigida confert sputo sangui
nis. et corallus proprie ru. confert omnibus egritis
dinibus stomachi: ita vt suspendatur super ipsū
directus. Et dixit Gal. ego expertus fui ipsum: et
suspendi ipsum in collo eius qui habebat doloreꝝ
stomachi: ita vt esset corallus super os stomachi
et remotus fuit dolor. cum ergo accepi ipsum re
dijt: sicut expertus fui lignum crucis in habente
epilepsiam. et qui suspēderit in collo suo in dieb
sanitatis sue corallum rubeum: securus erit a do
lore stomachi: et propter hoc appenduntur in col
lis pueroꝝ. corallus quoqꝝ prohibet fluxū san
guinis. et abscindit carnem additam. et confortat
oculū abstergendo: et sicando. humiditates in
fixas in eo: et proprie quod est adustum ex eo: et
quod est ablutū abstergit vestigia vlcerum: et est
conueniens lachrymis. retinet sputum sanguinis:
et adiuvat ad spuendum. et similiter niger: et quod
ex eo precipue ablutum est et adustum. et est ex me
dicinis confortantibus cor. et confert tremoꝝ cor
dis: et bibitur cuꝝ melle propter apostemata sple
nis: et est inuamentum eius. et confert apostemati
bus intestinoꝝ.

Lap. 86.
Bastarem ara. vel castaron **li. secundo ca.**
gre. vectonicon. li.
tine vero bectonica. Bectonica ca. est
et sic. in primo gradu: cuius folia precipue viridia
competunt vsui medicine. exsiccata etiaꝝ sūt mul
te efficacie: vnde cum inueniatur in receptionibus
folia ponē **Sera.** li. aggre. cap. bastarē auct.
da sunt. **Dia.** Bastarem. i. becto
nica: herba est que nascitur omni anno: habēs vir
gam subilem: cuius longitudo est vnus brachij
aut plus. et est quadrangulata. et habet folia mol
lia et longa: similia in sua figura folijs arboris glā
dium: in scissuris suis odorem bonum habentia. et
folia que sunt propinqua terre sunt maiora alijs:
et in summitate virge est semen collectum in se: p
pe collectionem spice frumenti. et assimilatur satu
regie. folia eius colliguntur et desiccantur: et sic ser
uantur. nam quod ex eo plurimum administrat
sunt folia. et habet radices sicut **Dia.** capitulo
tiles: sicut radix ellebori. **con fm translationem nostram vectonica:** herba
est omnibus nota: virgas habens tenues: et lōgas
vnus cubiti: et quadrata folia longa et tenuia: simi
lia duo obrotūda: diuisa et odorata. radices et fo
lia sunt ei infinita. semen eius est vt spica: simile ti
bre. folia eius collecta siccantur: et vsui necessaria
sunt. radices habet **Gal.** vij. sim. pbar. cap.
tenues sicut ellebor. **cestrū siue cestrō**

Cestrum grece: latine dictum bectonica: virtutem habet incisivam: sicut ostendit gustus. amara est et subacris hec herba sicut in **Do.** Ad dolo dicat: et qui in parte actus. **Do.** rem capi tis factus ex frigida causa fiat gargarismus ex co latura decoctionis bectonice cum stasixagria i ace to: si fiat vicio stomachi detur decoctio ipsius cum succo absinthij cum calida: si ad sit veemens con stipatio: ut in iliaca passione precedente clysteri: si at idem remedium ad matricem mundificandū Ad conceptum adinuandus fiat fomentus ex de cocione eius: fiat etiam suppositorum: detur etiā electuarium confectum **Sera.** Bectonica i auctor. Bal. ex pulvere ei et melle. **Sera.** Bectonica i cidit: et abstergit: et incidit humores grossos. fran git lapidem renum. et mundificat et abstergit pul monem. et prouocat mēstrua. et confert epilepsie et curat cicatrices nervorum et lacertorum. et quan do ponitur super morsum alicuius animalis ve nerosi fraudulentum confert. et quando sumitur in potu confert sciaticis et **Dias** Radices ei ac eructationi acetose. **Dias** ceptum in potu cum hydromelle nauseam prouocant. folia eius dant ad conuassationes: et de alto cadentibus medent et offocationes steriles solunt. 3. i. cum mulla ac cepta morsus venenosos cum vino bibita saluber rime curat. Quisquis autem hanc herbam biberit vim veneni non admittit. urinas prouocat. epilepsi cis cum aqua bibita maximum presidium est. epa ticiis et spleneticis cum oximelle. 3. i. accepta effectū sanitatis exhibet. digestionem celebrat. si autem in modum grani fabae accipiatur indigestionibus p dest stomaticis: dentibus quassata et glutita me dicatur vino postea glutito. emoptoicis vtiliter datur. 3. i. cum vino temperata vel lacte recenti ca prino sciaticis nefreticis obulos duos accepta cum aqua medicatur. et vesice dolorem compescit. hy dropicis febrientibus. 3. ij. cum mulla dantur. nō fe brientibus vero cum vino et melle. ictericis subue nit. mensuris imperat. olea vna cum vino bibita ventrem mollit: et olcis quatuor cum vino et mul sa cyathis. x. exhibita. cum melle vero composita sicut electuarium: et accepta ptificis et emoptoicis maxime subuenit. in itineris dolore ex herba ista 3. ij. cum aqua calida cyathis quatuor dantur. cum vino decocta et potui data spleneticis prodest. 3. ij. ex ea cum mulla cyathis duobus bibite lumborum vel coxarum: renūq; dolorem curant. 3. ij. cum vi no veteri cyathis. ij. et grana piperis. xvij. contrita et calefacta et accepta lateris doloribus subueniūt In fractura capitis herba contrita: et super caput ubi percussio est imposita vulnus mira celeritate glutinat: et id melius fit si trita recēs imponatur est autem sibi data vis: ut ossa fracta extrahat. ra dices quoq; eius cum aqua decocta vsq; ad tertiā ex illa aqua oculos fove. ipsius autem folia trita super frontem impone et sanabitur dolor oculoꝝ dolorem dentium aufert cum aque calide cyathis quatuor. 3. i. accepta a ieiuno omnem oculoꝝ ca liginem extenuat: et claritatem facit. rheumaticis

3. ij. cum aqua calida dantur. mulieribus que par tu laborant et febriant. datur ut supra non febri citantibus cum mulla. ad nervos incisos imponit trita: et in locis qui frigore vexantur. ebri ne fias prius ipsam accipe cum aqua. ad carbunculos po nitur cum aqua: et axungia trita vice emplastri. da tur etiam his qui de via lassī sunt. datur cum aqua calida ad eos qui cibum retinere non possūt et ei ciunt. Ad ventris dolorem vel tumorem cum vino trita imponitur. in canis rabidi morsu confusa et alligata expurgat venenū. febrientibus cum aqua calida datur. ipsa etiam trita et imposita podagri cis mire dolorem lenit podagricos. hec dicit. **Sera** cap. proprio auc. **Dias** licet per alia verba. **Basedion** i. rosa asini **Besed** i. corallus **Basilica** i. serpentaria **Basiliscus** i. regulus: et est serpens quidam **Basilisca** i. regia vel gentiana in quosdam: sed in veritatem est palma christi. **Basilens** i. imperator **Basilicon** i. oximum: et grece dicitur regale seu imperiale. nam basiliscus regem vel imperatorem dicunt: nos dicimus oximum. **Basilicon entaticon** quid est. l. l. medion **Basilicon vnguentum** i. vnguentum regale: et est tetrapharmacum. **Basienici** i. maratrum **Basis** i. planta pedis vel radix **Bastiridion** i. rusti acris: et est rubus caninus **Batanum** i. rhabbanum **Batale** i. faba **Batalme** i. feniculus **Batarum** i. eminentia quedam in vulua quarun dam mulierem: que aliquando intantum magni ficatur. ut sit velut virga viroꝝ. **Batam** i. ventus et stomachus **Bat** i. anax anis **Batbangliosti** i. milium solis **Batbarcium metallicum** i. cyprium **Bathala benedicta** est oleum benedictum **Bathala iamenia** est bliis: et est olus iamenum **Bathara** i. basellium: et est rubicundum lignum quo tingitur: et latine vocatur barzi **Batbanon** i. rhabbanus **Bathal** i. olus **Bathara** i. asarum **Batanglicos** quid est. l. l. culb **Batrachitos** i. lapis similis teste laminis scissilis **Batrachion** vel batrachium i. apium raninum **Batra** i. apium rusticum **Batbeta** i. melones maturi **Batbeka** id est quoddam quod componitur ex lacte citro: et zucaro **Baiber** i. pustula vel eminentia carnis fetida **Batbeka** i. melon magnus viridis: et est melon indus. **Bathle** i. myrtilli **Bathiridon** i. rubus rusticus **Batillus** i. gabata testica ubi aurum purgatur

Batin .i. diptamus
 Bati .i. more rubi
 Baton .i. rubus testivus
 Batofilla .i. cima rubi
 Bathrococ .i. rana
 Batus .i. rubus ferens mora que ban dicuntur
 Bathus .i. buffus arbor vel ipsum lignum
 Bazadarab .i. galbanum
 Bazarachiten .i. semen lini
 Bazaredum scripsit Stephanus pro bezarat: et est galbanum.

Bazbei .i. thymus
 Bazbe .i. isopus
 Blaca terrena .i. terra rubea
 Blactaria est similis verbasco que sepe fallit: pro ea capta folijs min⁹ candidis: cauliculis plurimis flore luteo: hic abiectas ablactas in se contrahit io blactaria dicitur.

Blanca e quedā confectio posita in antidotario minozi Hal. et dicit blanca per antiphrasim eo q^d est nigra: vel dicit blanca. i. alba: non q^d sit alba: s^z q^d purgat humores albos. i. phlegmaticos.
 Blaccebifatia vt blaccebizantia qd e. l. l. achafar
 Blactini .i. purpurea maritima
 Blactinon idē qd sup^r Brateos. i. fauina
 Bratheos idem quod supra
 Brathi idē qd supra: et secūda spēs eius
 Bratreos idē qd sup^r Bratea. i. aurea lamina
 Branca leonis .i. herba flaura
 Bragina. i. commissura duarū cellulaz in summo capitis: vbi est virtus fantastica
 Brain. i. corobozatiuum Cap. 87.

B **Ranca vrsina** herba ē cui⁹ folia sunt magna sicut folia canlis: sed inci sa sicut bianca vrsi. in medio eoz ozif stipes: in cuius capite sunt multi flores spinosi cō clusi. ca. est 2° gradu. virtutē habet molli ficandi: et matu^r. Dosse Cōtra ariditatez radi: et leniēdi. mēbroz et viciū splenis fiat vnguētum ex branca vrsina contrita: et macerata diu in oleo: et colatura addat cera. et fiat vnguētū cōtra viciū matricis ex frigiditate et vctositate: Recipe succi brance vrsine. 3. iij. ber be fauine: saluie: maluarū: maioran: rousmarini: pulegij: artemisie: absinthij: abrotani: Ana. M. ij. gariofiloz. 3. iij. cinnamomi. 3. ij. spice. 3. iij. cimini 3. i. picif grece. 3. i. galange. 3. iij. thuris: mastice: Ana. 3. iij. boli. 3. i. cere albe. 3. iij. vini greci. lib. ij. lardi scrofe rotulā. i. predicte herbe pistētur cum lardo predicto: deinde ponāt sup ignē cum vino et succo predicto donec coquat vsq; ad cōsumptō nem vini: deinde colet: et itez resoluat in igne: et addita cera eliquata ponāt spēs predicte et dimittant coagulari: et vngat venter.

Brassica rustica .i. apokinum
 Brancos. i. apostemata fauciu: sunt amigdale
 Brancatarrus idem quod supra
 Bracatas .i. rana
 Brania cobrania .i. ruta agrestis

Bradydesia id est tarda remortio. sine vmbrella alteratio. lege si interius
 Gerale de symprosan diffinina 3

Brania idem quod supra
 Brasauesten .i. capill⁹ veneris
 Brasil. i. bratham Brameat .i. simile lane
 Brachium afeid idē: et est omnibz notum
 Bramia. i. semen vitis Brassia idē qd supra
 Braca .i. bacca
 Bradipora. i. granantia: et ad egestionem tardan tia: isto vocabulo vtit Gal. li. dinamidiarum par ticula prima cap. de bradipporis.
 Braon .i. viscus
 Brata s^z Plinium est arbor in bellineos nascēs cipresso similis: exalbidis ramis: iocundi odoris: vt odor cedri accenso ligno: et illa est pma species fauine.

Brassica est canlis: vnde macer: caulis romana grecoz brassica lingua: sed qd est caulis vel brassi ca. l. l. combin. Cap. 88.

B **Rafalendi** ara. gre. asphaltū latine vero bitu men iudaicum. Bitumē iudaicum dī eo q^d in iudea inuenitur. i. i stagno qd mare mortuū dicitur in quo ingredit flumē Jor dane: et ipsum est species napte: sed nō napta: qm napta est petroleum: vel stercus demonum quod est idem: et est sicut oleum liquidum: sed bitumen iudaicum: vel asphaltum: vel rafalendi que idem sunt: est duruz viciūq; quod potest puluerizari s^z non resoluī: et habet viciūq; fetorem napte. et patz per Sera. et per concordiam Auic. capit. de petro leo: quod idē est quod napta. Adhuc sciēdum q^d asphaltū et napta: bitumen iudaicum: petroleū: ster cus demonis: et rafalēdi sunt idē. et est oleum pe troleū vel napta: et stercus demonis antiquatum et indurātū: q^d qm petroleū est recens est liquidū: sicut oleū: sed cū antiquat indurat. Eligendum ē petroleū qd est album vel citrinum: vel clarissime substantie: et qd est fetidissimū. habet autem virtu tem igneam. i. dissoluendi et cōsumendi et attrahē di: et est ca. i. fine tertij. li. aggre. capit. gradus: sic. in quarto. Sera rafalēdi. Bra falendi est asphaltum vel bitumen iudaicū: rubeū Est autem in sicilia humiditas quedam natās su per aquas fontium: quam ponūt homines illi⁹ re gionis in lampadibus loco olei: et vocatur ipsum oleum sicilinum. et ipsi quidem errant in hoc q^d ipsa est species asphalti humidi et napte. Asphaltū vero babylonicum quoddam est clarificatum: et color eius est albus: quoddam ex eo est nigrum. Et idem auct. Gal. quedam eius species generat in fluminibus: et ideo reperitur hoc maxime na tans super cham et albollongue: et in asloz. et alijs locis pluribus natans sicut butirum. et dum pma net super aquam: est humidum et liquidū: postea desiccatur: et fit durum: et generatur ex eo in mari mortuo: et est mare salsum vltra terram senī: et nō est in eo animal aliquod: et venit ad ipm fluminis iordane. Cassius felix cap. de petroleo. Petroleū est oleū petre. inuenitur autem in locis sulfurcis fit enim cum pinguedo terre et aque actione calo ris ad igneas conuertitur partes. inuenitur etiaz

humiditas

super lapides. quod quidem per eos resudat et in eis est: et super mare iuenit: sed id est nigrum: postea vero per excocione fit albi coloris: quique etiam citri ni in grecia et in marinis partibus ista operantur.

Dias. cap. asfaltum. Asfaltum est bitumen in daicis: et eius aliud est aridum: et aliud liquidum. Unde bitumen indaicum quod fit in lacu indee qui dicitur assaltiten coagulatio eius per ripas ipsius lacus inuenit: et nautae vadunt cum stafa: et sic ea colligunt: et siccant: et vendunt. Aliud genus est quod neque ferrum neque aqua rumpere potest: nisi tantum mentrua mulierum: aut sanguis hircorum: et si volueris rumpere sic rumpe: tolle filum de lana et intinge ipsum in sanguine: et sic incide. Est autem bitumen summum purpureum odoris granioris. reprobabile autem nigrum est adulteratum aut pice mixta. reperit autem babylonicum bitumen album: seu nigrum longo intervallo rapient ad se ignem. Omne vero bitumen habet virtutem malacticum et diaforeticam: et habet vires viscidum: et etiam efficitur relaxantes. est etiam acris et stiptice qualitatis. et per hoc quod austerrum infrigidat: desiccatur vero in utroque: et ideo ad putredinem: et ad rheuma utile est. si quidam vero bitumen in babyloniam generat: et alopiam: et scilicet. reperit etiam natas sepe in fontibus re corporatam.

Anic. Petroleum album note speciei huius virtutem. est: et nigrum est colamentum picis babylonice. ca. est et sic. usque ad quartum. est et subtile et proprie album: resolutum: liquefactum aperitum: contra arteticam: podagraz opilationum acam passionem: stranguriam: et dissuriam fiat partium dolentium inunctio. Contra iliacam passionem quidam dant in quantitate. 3. i. et ad plus. 3. ij. et multotiens curant: sed non oportet dari in estate: nec cholerico nec debili: nisi sit materia frigida. Contra fortem podagraz: et iliacam buliat in succo ebulli petroleum: et colatura deservit. Contra vicium lapidis summum remedium est: pulvis lapidis lincis: buliat in petroleo: et colatura per syringam injiciat. lapis enim confirmat: fragilis: prius debet fomentari virga ex aqua decoctionis malue et olei: ut extendatur et aperiantur meatus. Contra suffocationem matricis fumus eius posuit super carbones per nares recipiat. Contra casum matricis fiat suppositorium ex bombace intincta in petroleo. Contra asma et tussim antiquam: percutis prius inungatur huius: ut huius digeratur medicina: et deservit. 3. i. vel. 3. ij. Contra vehementem frigiditatem stomachi inungatur ex eo stomachus. Sed notandum quod quando datur petroleum: debet postea dari aliquid frigidum. et huius. quod petroleum excoriat: frigidum.

Dias. Asfaltum tumores re vero et huius lenit. primum. offocationibus steris occurrat. cadentes matricis subleuat fumigando. epilepticos fumus eius provocat cum castoreo mestrui operat. tussim sedat. asmaticos et distentiones ad sanitatem perducit. moribus venenatis occurrat sciaticis psolat ciliacis datur in modum cataputiae: et maximum prestat effectum. coagulatum sanguinem cum aceto resoluit. dysentericis cum succo pitane suppositus curat. catarrhum suffumigatione compefcit. dentium dolore appositum mitigat. podagricos et arteticos

et nigrum et cera ut ma. **Anic.** Confert dolori lagma impositum curat. bus ancharum et doloribus iacturam: et per album. et confert doloribus aurium frigidis. et confert albugini oculi: et aque descendenti. et nigrum ex eo etiam confert asinatum et tussian tique. bibit enim parum ex ea cum aqua ca. et sedat dolorem ventris pungitum et ventositates. et quando fit ex eo lincium interficit vermes: et per nigrum. et comeditur potius. 3. i. de eo et fragilis ventositatem vesice: et frigus matricis. et confert puncture epistimatum.

Bear. i. citrulli. **Beal.** i. dactyli. imaturi **Beem.** quid est. 1. i. behemem **Beelligi.** i. bellirici et emblici **Bende.** i. radix alkeae **Beberis.** i. semis endinie **Bebilis.** i. papaver otusum **Bebili.** idem quod supra **Bebonici.** i. camomilla **Beborugi.** idem quod supra **Bebonigi.** idem quod supra **Beboch.** est proprium nomen loci. **Cap. 89.**

B **Ebonig.** ara. gre. artemis: vel Santimus: vel leucatomos: vel gamilla: vel herathemide: vel chamelon: vel melantemon: vel crysolimon: latine ve. **Bera.** li. aggr. cap. bebonig ro camomilla. **Bebonig.** sunt et tres species: et discernuntur secundum colores flosculorum. ipsa est herba habens virgas longas circiter palmum unum fructuosos habentes ramulos: et folia parva minuta gracilia: et capitella rotunda parva in aligbus: quorum flores albi: et in aliquibus aurei coloris. et flos qui apparet sub capitello est rotundus huius circūquaque flosculos similes flosculis rute. et color ipsorum est: aut citrinus: aut purpureus. et nascitur in locis aspiis: et super mare. colligitur in verem: et reponantur folia: et flores postquam teritur quolibet de per se. et fiant inde troscisci.

Dias. cap. antimus secundum translationem nram huius herbe tria sunt genera huius in flore distincta. baste sunt illi duarum palmarum fructuosae: ramulos multos cum viminibus plurimis ac tenuibus. folia generat citrina parva atque angusta et tenera: superius capitellum rubicundum cum quadam rotunditate huius: deinde autem flores: qui exteri: foliorum abiectio ne tegit albos: aut mellini: aut purpurei coloris magnitudine rute similitudinem. nascitur in locis aspiis vel circa vias et semitas. colligitur maxime vere. virtus eius calefacit: et desiccatur in 1. gradu. Et genus quod habet flores albos vocatur latine camomilla: quod omnibus est nota. Aliud genus quod habet flores purpureos vocatur ex antimon: et est efficacior omnibus. aliud genus quod est mellini coloris vocatur leucan. **Sal.** vi. simp. phar. timon vel cryfocomon. **Capit.** antimus **Antim.** seu camomilla dictum quod est in 3. tractatu de hac herba: latine dicatur autem et nunc sumarie quod calefacit: et desiccatur secundum primum gradum. est autem et subtilium partium: et propterea diaforetica necnon et rarefactiva et laxabilis.

Anic. li. 2. cap. 6 camomilla. Ea virtutis. **momilla.** ex ea alia est cuius flos est citrinus. et alia est cuius flos est purpureus. et alia est alba cuius flos est albus: et habet non. et folia quod est ipsius flos resuatur: si fiat ex eis troscisci: et ipsius radix desiccatur. Et ipsa quod est 3. **Sal.** propter quod virtutis role in subliatione sua: sed est ca. et ipsius caliditas est sicut ca

liditas olei conueniens. ea est et sic in pmo. e. apitua
 et subtiliatiua spissitudinis: mollificatiua: resolutia
 cu pauca attractione: imo absq attractione: et hec
 e ppetas eius in **Dosse. Dia.** Uir
 ter medicinas. **Dosse. Dia.** tus e
 radici et floi ei: et oi fructui terminatica et leptin
 tica. bibita et supposita fomento mēstrui ipat. abor
 sum celebrat. calculos fragit. vrinā puocat. tortio
 nib et istationib auxiliat. ictericis subuenit. epati
 cis maximū p̄sidiū ē. elixatura vero ei fomento
 adhibita hec oia facere pōt. vnde calefacit et desic
 cat mediocriter. est autē et leptomeris. i. extenuato
 riā: ppter ea diuretica et calastica est. i. relaxatiua
 cōdēlat et arefacit: et iō in dolorib iunat. igir rela
 xat que tensa sūt. et mollit mediocrit q dura sunt
 relaxādo in febrib viscep inflammationē tollit: et ma
 xime his qb ex cholericō humore: et spissata cute
 cōsistit. est et hypocūdriis apūssima sup oia. Exan
 timata aut i febrib in cute facta ex ebullitione hu
 morū in corpe ipso. Camomilla sigdem viridis
 aut siccā in oleo cocta repmittit: et digerit ea que ac
 cidūt: et insurgūt i capite. dolorē oculorū curat. epa
 tici: febicitatib succus eius potui dat cū aq ca.
 mirifice pdest. ad venenū etiā cū camedastne et ca
 medreos et camepitheos equis pōderib tūsa: et
 mollissime cribrata et ieiuno. bibita cum vino co
 clearea qnq optime facit. mirifice etiā oēm aquā
 de corpe p vrinā extrahit. Itē monet purgationē
 mēstrualē sue vrinam. et excludit fetū mortuū in
 vtero. decocta atq vaporibus admodū iliaca m
 etiam passionem releuat. Aliud genus quod vo
 catur exanthon egilopas cataplasmata eadē die
 curat. et calculos opitulatur. Aliud genus quod
 vocat leucantemō vel chrysocomō vine difficul
 tatem soluit. lapides in vesica generatos excludit
 in cataplasmatib egilopas curat. quamas in vul
 tibus natas limpdat. multi oleo mixto terunt et p
 ungunt medicantes febres periodicas. seruanda
 est radix siccata sepatim: et flores. folia vero ton
 denda sunt: et in trociscis redigenda. datur eni plu
 rimis in vino temperato. i. vnde si florem non
 habueris: folia et radix eius virtutem implent: nā
 due partes foliorum implent virtutem florum. est
 autem te **Ani.** Camomilla sedat apostema
 tri saporis. **Ani.** ta ca. mollificando et resol
 uendo ipsa: et lenificat dura: que non sunt stricta
 valde. et bibit ppter apostemata viscerū: spissa
 mollificat tetanū. et cōfortat membra neruosa oia
 et est ex medicinis plus conferentibus laxitudinē
 q reliqua: quoniam caliditas eius est similis cali
 ditati animalis. Est confortatiua cerebri conferēs
 sode frigide: et ad euacuandum materias capitis
 quoniā resoluit absq attractione: et hec est eius p
 prietas. et cōfert pustulis ois. sanat algarab distē
 perata: et more emplastri supposita: alleuiat spu
 tum. aufert ictericiā. prouocat vrinam. egredi facit
 lapidem: et proprie que ex ea est purpurei coloris
 et cum camomilla quidem euaporatur vesica ppter
 dolores frigidos. et prouocat mēstrua bibita: et se
 dendo in aqua ipsius: et educit embrioz et secun
 dinam. et confert iliace: et sit inunctio ex oleis eius

in febribus periodicis: et bibit ppter febres antiqas
 in fine eaz. et confert omni febri absq forti acui
 tate cum nō est apostema ca. in visceribus. et qnq
 confert apostemati cū non ē ca. et est eius matura
 tio: loco ipsius ponit in confortatione cerebri: et in
 uamento qd confert in sode. **Sera.** auc. **Sa.**
 berengensis: et est abrotanum. **Sera.** Uir^o ca
 momille ē q resoluit: et fluxa mēbra cōfortat: et las
 situdini p̄fert plus oī alia medicina. sedat dolores
 et mollificat mēbra dura. et lenit spissitudinē cutis
 paucam. et expellit se. que sunt ab hu. cholericis: et
 ppter spissitudinē cutis: qn in viscerib non est
 apostema ca. et iam facta est digestio. sed et febres
 que fiunt a phlegmate et melancolia: aut ppter apo
 stemata que in visceribus sunt: qn exhibet iunat
 iunamento manifesto multum: et ideo contingit
 q ipsa est vna de fortioribus medicinis in sedan
 do dolores: et de melioribus mollificatiuis ex me
 dicinis conuenientibus membris interiorib: que
 sunt post myrach. et ipsa et oleum eius conferūt so
 de frigide: nā curat hu. que sunt in capite p resolu
 tionem sine attractione. et hec operatio est sibi ma
 gis ppria q alicui alteri medicine. et qn sit empla
 strū cū ea curat scabiem oculi et palpebrarum. cō
 fortat cerebrum. **Sebunegum.** i. camomilla
Sebunegum. i. aconis **Sebunegum.** i. aconis
Becarog. i. ozimū cōe **Becarog.** i. ozimū cōe
Beci. i. tussis **Beci.** i. tussis
Becbion. i. oiptamus **Becbion.** i. oiptamus
Bedon. **Bedon.**
Betonica qd ē. l. l. bastarem
Bedaragi i. ozimum flumiale
Bedagi i. ozimū flumiale
Bedazabar. i. bezaar **Bedaragi.** i. bedaragi

Bedarungie ara. v. l. chitige
 mil: vel marul
 mahongre. mellisophilos: vel melliso
 fillū: latie vō citraria vel melissa. Melissa filis est
 praffio: hñs tñ citri odo. **Se.** li. aggr. cap. bedar
 reica. et sic. i. z. qdu **Se.** ungie auc. **Dia.** sc.
 Bedarungie vel mellisophilos: qd sic dī eo q li
 bēt ea apes māducēt. herba ē thyrsof hñs qdratof
 irtos plurimos ex vna ra dice: et folia filia bublo
 te: maiora tñ et tenera: et nō sic aspa: vt citz in odo
 re. i. alio **Sera.** habet sic: mellisophilos herba est
 sup quā apes delectāt stare. et virge ipi et folia si
 milāt virgis et folijs marrubij siluestris. virge ei
 et stipites sūt āgulosi qdrāguli. et folia ei sūt maio
 ra folijs marrubij siluestris: et nō sūt pilosa sic folia
 ipi. et odor ei. **Sa.** z. sim. phar. ca. mellisofil
 ē sic odor citri. **Sa.** lū. Mellisofillū praffio q
 dē ē sile. desic qdē ab eo mltū i virtute: et ppter ea
 neq aliq vtit eo. supflū. n. ē p̄sio existēte ita co
 piofo vbiq trāz mellisofillo vti. si vō aliqñ n af
 fuerit p̄sio: i. b vti i oib i qb vtimur illo sciētes
 q ab actu. **Dos. Se.** folia eius cū vino
 deficit. **Dos. Se.** bibita: et i catapla
 smatibus vim scorptionis et spalangionis optime
 curat. caninos mortuos ad sanitatem perducit. eli
 xatura eius id facere potest: cuius elixatura fomē

mellissa

to adhibita menstruis longissimi temporis impe-
rat. ore retenta dolore denticum mitigat. dysente-
ricis opitulatur. et qui a micetis suffocati sunt sub-
uenit nitro addito. folia ipsa omnia similiter facere
possunt. tortionibus recte adhibetur. et ut elecma-
rius orthonoicis prodest sale addito. et anbelosis
et qui non possunt iacere. et in cataplasmatibus ad-
hibita scrophas spargit. vulnera purgat. atricis
opitulatur. et quando sit emplastrum cum ea sedat
dolorem iuncurarum. Et idem auct. Alben mesuay
Proprietates eius est leuificare animam. Et idem
auct. Isaac quando comeditur bedarungie in ie-
iunio: confert stomacho fri. et hu. et facit digerere ci-
bum grossum. et aperit opilationes cerebri. et de p-
prietate eius est conferre debilitati cordis. et auferre
cardiacam et remouet afflictiones solitudines et ti-
morez qui accidunt a melancolia et humore adu-
sto: quibus non

Anic.

de viribus cordis di-
possunt dormire
Bedenar .i. odor rose
Bedenuti .i. camomilla
Bedembue .i. melissa
Bederambona idem quod supra
Bederambina id est origanum fluuiale
Bederabina id est basilicon minutum
Bedenac id est semina granatorum siluestrium
que sunt genera kilkil.
Beranien idem quod supra
Bedezabar id est medicina contra venenum
Bederentegium id est osimum fluuiale
Bedaramue idem quod supra
Bederet .i. panis de simula
Bedeguard quid est. l. l. benedato
Bedegani. i. semina alba quibus caremus. sed q-
dam dicunt q sunt genera solis.
Bedenerambula. i. basilicon cum folijs paruis

Cap. 91.

Bedereg vel budereg: ara. gre.
erisimon: latine vo eru-
ca gera **Sera** li. aggre. capitulo
tina: vel tortella. Bedereg auctori-
te Dias. Bedereg nascitur in locis habitatis et in-
tra muros: et seminatur in hortis. habet folia simi-
lia foliorum eruce agrestis. et habet virgas siles
similes virgis eruce agrestis. et in summitate vir-
garum est flos citrinus. et sunt ei vagine similes cor-
nibus: et similes vaginibus fenugreci: in quibus est
semen paruum simile semini sexto sim.
nasturcij mordicans lingua. **Sal.** sexto sim.
erisimo. semis huius herbe sapor est similis saporis na-
sturcij. et virtus eius est similis virtuti illius: nisi quod
est ca. in. **Dosse. Sera** auct. Sal. co-
flatus. fert quando
ponitur in loboc tussi: et ad excreandum humores
grossos viscosos qui ascendunt a pulmone. et con-
fert apostematibus duris: que fiunt in radice au-
ris: et duriciebus antiquis que fiunt in mammillis
et testiculis. et quando oportet eam administrari in
loboc: oportet q ponatur in aqua et bulliat: catapla-
smatibus caneros optime curat.

Bedias coronas. i. tussis humida antiqua
Bedikies .i. herba
Bedon .i. cassilago alba
Bedom idem quod supra
Beduster est herba q in nostris partibus carem
Befa. i. ferrum **Bestar** cotton. i. pillium
Behemurem. i. radix que ab armenia deferatur: et
est de ea alba: nigra: et rubea quam ignoro.

Cap. 92.

Bebemen vel licient ara. gre. **Bebem**
vero et latie behem
Sera li. aggre. cap. behem. **Be-**
hem species eius sunt due
scilicet rubea et alba. et sunt ambe vene in magnitu-
dine radices pastinace parue. quarum quedam sunt
tortuose. deferuntur ab armenia. odor earum est
bonus. et est in eis viscositas quedam. ambe spes
sunt ca. **Ani.** li. 2. cap. behem. **Bebem** sunt fru-
z hu. sta aspersa que sunt radices exsic-
cate contracte. et sunt duarum specierum: quarum
vna est alba. altera rubea. **Dos. Ser.**
est ca. et hu. in. 2. gradu.

Ambe augmentum **Ani.** **Bebem** est impin-
faciat in spermate **Ani.** **Bebem** est impin-
cor valde. et confert tremori cordis. et manifeste au-
gmentat sperma. loco eius ponitur quantus ipm
est de tuder: et medietas ponderis ligue auis.
Bederengi est species ierisimini: et est ex aromati-
bus. resoluit inflationem in omni loco embrocata
Beladur. i. anacardus **Belabor** id est qd supra
Belachim. i. ceruus **Belgam.** i. phlegma
Bella .i. sanguisuga
Bellaria latine benicularis: quam greci linchis
vel linchitis vocant: pro qua l. l. linchis.
Belessen vel oucumbelsen. i. balsami lignum
Belesen id est quod sup **Beleona.** flos cartami
Belessis est lapis conferens ad dolore stomachi
cum suspedit super stomachum: et est corallus
Belfel sunt quidam fructus: pro quibus l. l. bule
Belledariu. i. anacard **Belledar** id est qd sup
Bellesem .i. balsamum
Belfel. i. bel **Belferi.** i. balsamum
Bellisebediu est quodam collyriu armenicum quod
ignoro.

Belliget qd est l. lamleg **Belliget** id est qd supra
Belliricus genus est myrabolani
Bellirici marini. i. belliculi marini

Cap. 93.

Belliculi marini latie **Belligoli**
ara. **Belligoli**
astor. Bellirici marini sunt quasi umbili-
ci hominis figure: et sunt lapides parui
et albi: qui inueniuntur in ripis marinis coherentes sic
petrales: sunt fri. et sic. s. eorum excessus ab auctoribus
non determinat. ponunt in vnguento ad faciem clarificandam.
guentis ad faciem clarificandam. **Dosse.** **Belligoli**
rui subtilissimus resoluat euz oxungia gallinacea
prius resoluta: et fiat vnguentum pro facie abstergen-
da. ponit in antidotario Galieni in vnguento ci-
trino: quod interpretatur vnguentum de citro.

Bellus idem quod supra

Belbulidus

Jalkekengi

Cap. 94.

Bel vel sel Ser. libro
ga. cap. bel auct. Isaac benarum. Bel
est citoniu indum: et est fructus rotun
dus sicut auellana: non habens corticem super se
in quo est semen simile doze: et est illud quod de
ipso administratur. et virtus eius est sicut virtus
zingiberis: ea est in tertio gradu: humectat in p^o
Dosse. Ser. Subtiliat ebrios gros
flos: et confert duricie
neruorum. et valet ventositati emoroidarum: et au
gmentum facit in spermate. et valet sicut sel. arbor
eius vocat darisabam: ut apparet in littera dar
isabam.

Bemebarcha

i. sanguis vaccinus

Bemelfegi

i. viola

Syma alliv

Cap. 95.

Bemedato vel bedeguar: ara
bice: gre. acatisleu
ce: latine Sera. medato auctori.
vero spina alba.
Dias. Bemedato nominatur in greco acatisleu
ce: et est in latino spina alba. nascitur in montibus
zagial. habet folia similia folijs cameleonte albe
nisi quia sunt strictiora et albiore cum summatib⁹
spinosis: et super ea est simile boze. et sunt spinosa
habentia stipitem vnius brachij vel duorum in gros
situdine digiti policis vel plus. color eius est ver
gens ad albedinem. in summitate eius sunt capi
tella similia ericio marino: nisi quia sunt minora
et oblonga. et flos eius est coloris purpurei: et semē
eius simile grano chartami. **Dias.** fm tran
nisi quia est rotundius eo. **flationes**
nostram capitulo acantisleuce. Acantisleuce sine
ut latini spina alba: nascitur in montibus atq; silue
stribus locis viscidis. folia habet ut cameleonta
sed angustiora: et albiore et spinosa: virgam cubi
duobus longam in grossitudinem maioris digiti
interius inanem: habens in summitate capitellum
spinosum: sicut echinus marinus: et oblongus. flo
rem habet purpureum: in quo semen gincio simi
le sed ro. **Bal.** sexto sim. phar. capit. achanta
tundi. **Bal.** leuci. Achantaleuci sine spina
alba: hanc quidam laucadam appellant. Est apte
huius radix siccativa et mediocriter stipicans et
sapore: et est absterfus et confortativa. Plinius
capitulo de acantisleuce. Acantisleuce id est bede
guard: et est cardus cum aculeis id est folijs albis
sicut apparet si. l. cardus siluestris: id est fri. in pmo
gradu: et medius inter hu. **Anic.** libro secun
miditatem et siccitatem. **Anic.** do capitulo
bedeguard. Bedeguard est spina alba: et est simi
lis alefahabari. Verumtamen est vehementius
alba: et habet longiores spinas: simulanturq; eius
spine folijs amomi: verumtamen sunt subtiliores
et vehementius est alba: et eius quidem stipes per
uenit usq; ad duos cubitos: et eius flos est purpu
reus: et semen eius est sicut semē chartami: verum

tamen est maioris rotunditatis: et in radice ipsius
est infrigidatio et exsiccatio resolutione quadam
semen vero eius est calidum et subtile. Et dixerūt
quidam qd tota est ea. valde: et in ipsa est virtus re
solutiva et aperitiva: et proprie in semine eius. et in
ea est retentio fluxus sanguinis: et eius retentio est
eq. **Dosse. Sera.** Bemedato con
lis. **Dosse. Sera.** fert fluxui vetricis
et debilitati stomachi. et abscindit fluxum sanguis
et ponitur exterius sicut emplastrum: et destruit
apostemata mollia. et quando fit collutio oris cum
aqua eius in qua coquitur confert dolori dentium
sed seminis eius substantia est subtilis: et confert
habentibus spasnum quando ipsum bibitur. et co
fert sputo sanguinis: et dolori stomachi: et fluxui an
tiquo. et prouocat vnam. et delet apostemata pble
gmatica. et quando bibitur semen eius confert pu
eris habentibus spasnum: et illi qui est morsus a
cane rabido. et quando suspenditur super anima
lia venenosa amittuntur. **Dias.** Radix eius bibita
tunc toxicum. **Dias.** emoptoicis pdest
sciaticis et stomaticis fert opem. vnam prouocat
tumores omnes in cataplasmatibus spargit. Elira
tura eius dentium compescit dolores. semen eius
bibitum contractos infantes saluberrime curat.
morsibus venenatis occurrat. et qui eam in collo
portauerit incursum serpentum non timet. radix
desiccata mediocriter: et stipica est: et ideo ciliacos
et stomaticos iuuat. sanguinis eductionem repri
mit. et tumores vice cataplasmatibus spargit. semen
eius leptomeris: et calide est virtutis: et putrefacti
membris iuuat potatum. et fluorem sanguinis me
detur: et sic intraneorum rheumatismum. item sel
fionibus quas greci encatisma vocat. fluores ma
trici abstrigit. cataplasmatibus miscetur constri
ctiue me. **Bal.** Achantaleuci confert iliaco et
dentibus. **Bal.** stomaticis. emissionem quoq;
sanguinis cohibet. tumores etiam cataplasmata
contrahit. iuuat etiam dentes dolentes si gargari
zatur de decoctione. semen vero subtilium parti
um et calide virtutis est: quare. **Ani.** Bede
et spasmanes bibiti iuuat. **Ani.** guard
confert apostematibus pblegmaticis: propter id
quod est in ipsa de resolutione et contractione qñ
fit ex eo emplastrum: et ex radice eius proprie. et
confert etiam spasmo: propter id quod est in ipso
de contractione equali cum resolutione. et semen
eius confert infantibus: quando bibunt propter
corruptionem in motibus lacertorum. et collutio
oris facta ex succo eius sedat dolorem dentium.
et confert sputo sanguinis: et proprie radix eius. co
fert debilitati stomachi. et aperit opilationes. et co
fert solutioni antiquae: et precipue stomatice: et pre
cipue radix eius. et est prouocativa. et valet febrib⁹
pblegmaticis longis cuius causa est debilitas sto
machi: et omnibus febribus antiquis. et confert si
masticatur: et si ponatur super puncturaz sco: pio
nis attrahit venenum. et si bibatur semen eius co
fert morsure venenosorum reptilium. loco eius in
febris ponitur fumus terre.

Benangeff .i. cepe quod comeditur : paruum si
mille cepe narcisci.

Benedicta herba

.i. fu

Beneran

.i. peristerion

Benebete .i. granū albū unde oleum fit : est ben

Benaspis

idem quod sup. a

Benezim

.i. sambucus

Benezinum

idem quod supra

Beneisegi

.i. viola

Cap. 96.

B

Enetguaridē

arab. latie
scarabei q

nascū

Anic

li. 2. cap. de scarabe

tur in balneo.

doloribus matricum. et prouocat vrinam et men
strua. et faciunt abortum. et cum cordumeni valēt
emoroidibus. et conferunt rigori. et conferunt ve
nenis ex venenosis animalibus : et oleum in quo
frangitur valet ad dolorem aurium.

Benegum

.i. iusquiamus

Beneguar

.i. bedeguar

Bende

.i. radix keiri

Bengenebest

.i. agnus castus

Benge

.i. spelta

Bemastum

.i. artemisia

Bengi

.i. iusquiamus

Bennigi

.i. panicum

Bennis citrina : herba est cuius duo sunt genera :
celestis : et citrina : quam ignoro.

Beng

.i. perforata

Cap. 97.

B

Eng

ara. vel elfozium : grece sim
phoniaea : latine vero iusqui

amus : vel cassil.

Bera

lib. aggre.

lago vel caulicularia.

auct. **Dias**. Beng est arbutum paruum : habens
stipitem grossum : et folia lata et longa : spissa in su
mitate : quorum color vergit ad ignem : et sup ipm
est de bona : et super ramos eius in lateribus est
similis fructui balaustie in figura sua fortitos su
per ramos ipsos equidistantes per ordinem : sup
quem fructum est cooperculuz simile scuto. et iste
fructus ē plenus semine simili semini papaueris
Et sunt eius tres species. vna earum habet flores
purpureos : et folia similia folijs plante dicte sanc
nalchos : et semen nigrum : et fructus in quo est se
men habet coricem durum spinosum : et simile ba
laustie. Alia vero species est habens florem melli
ni coloris : et folia et flores sunt molles. et habet se
men cuius color tendit ad rubedinem : simile semi
ni plante dicte anisinat. Et iste ambe species istat
et tumere faciunt et inducunt subet : et non sunt cō
uenientes medicine. sed est tertia : et illa est in qua
est unamentum in medicina : et est remissiois vir
tutis : et mollior tactu. et habet folia pingua et ple
na humiditate : et super ea est boza. flores eius sūt
albi. et habet semen album. et nascitur prope arbo
res et sterquilina : et prope mare : et in rupibus. se
men vero huius melius est magis album. si autē
haberi non potest : pone loco eius illam cuius flos

est rubens. species vero cuius se **Dias** fm
men est nigrum est fugienda.

translationem nostram capitulo de iusquiamo. Iusq
amus frutex est parvus : hastam grossiorem ha
bens : et folia lata : et oblonga : diuisa : nigra : et aspera
iuxta cuius hastas sunt capita plena semine : sicut
miconos. Sed iusquiami tria sunt genera. Unuz
purpureum florem habens : et semen nigrum : folli
culos duos et spinosos. Alteruz vero flores mel
linos habet : et folliculos molles : semen obrusum
sicut erismoi. ambe vero iste maniam prestant : et
narcotice sunt : et minus vsuales. Tertiuz vero ge
nus est : cuius vsus frequentatur. folia habet pin
guia : et mollia : et chili. i. succi plena : flores albos : et
semen album proferens. nascitur locis mariimīs
et in ripis. semen vero vtile est album : quod min
si inuentum fuerit : rufum secundatur. nigrum ve
ro inutile est. semen eius et folia exsicantur. hasta
ipsum tunsa et expressa : hic succus in sole sicca dus
est : quia vtilis est vsui post annum. semen eius sic
cum in calida missum tunditur et exprimitur. est
vero succus melior viridis q̄ sicus. mlti vero fa
rine triticee succum eius admi

Sal viij. sim
phar.

capitulo de iusquiamo fm translationem arabi
cam : iusquiamus cuius semen nigrum est : et signū
super hoc q̄ sit semen nigrum est : q̄ flos eius ver
git ad rubedinem. facit maniam et subet. ille vero
cuius semen subusum est cognoscitur in hoc q̄
flos eius est citrinus : et est propinquus primo in
virtute. et propter hoc oportet q̄ caueatur ab his
ambabus speciebus : et nō vtatur eis quis : quia nō
est iunamentum in eis : sed occidunt. Iusquiam
vero habens semen album : et florem album est cō
ueniens vsui medicine : et

Dos. Di.
ē in 3. gradu friet sic. i. 2.

Utilis est succus semini viri inuoluntario. Con
sectionibus collyriorū mixtus : rheuma viscidue
et calidum compescit. dolores aurium mitigat : ste
ricas causas medendo compescit. mixtus polente
velut cataplasma adhibitus : tumores podagricos
spargit. semen eius omnia similiter facere nouit
maxime tussionibus subuenit. et catarrum soluit
rheuma oculorum et dolorem compescit. obule id
est cum semine michonis : et mulla mixtus : et bibit
fluxui matricis : et sanguinem reijicientibus opitu
latur. semen eius solum podagricis auxilium est.
vino mixtum et cataplasmatibus adhibitus : tumo
rem testium : et mammarum soluit. multis alijs
cataplasmatibus necessario miscetur. folia ei⁹ ma
xime cum polenta mixta : et in cataplasmatibus ad
bibita dolorem tollunt. et cum vino bibita ter aut
quater febres empialas prohibēt. cocta sicut olus
et comesta : statim maniam faciunt. radix eius co
cta in aceto dolorem dentium oī retēta mitigat.

Ben quid est. i. ballanus repico

Berandaru

.i. virga pastoris

Berchamichi

.i. organum fluuiiale

Berdarugi

idē qd sup

Bernanich

.i. bectonica

Berсандaru .i. virga pastoris
 Berbanichi .i. alleluia .i. passer
 Berzad .i. galbanum .ppter excellentem ei⁹ virtu
 tem. berzad similiter dicitur kene: et est quidā lapis
 multū carus regibus: p quo .l. l. kenne.
 Berenecia .i. peristereon
 Berengesis .i. abrotanum
 Bereo vel biffion .i. flos cardī vñ coagulat lac
 Berengi .i. serapintū
 Beremasetum .i. petroselinū
 Berengemisch .i. ozimum gariofilatum
 .i. artemisia
 .i. cap. 98.

Berengemisch ara. grece
 ozimum:
 latine vero basilicon gariofilatū. Ozi
 mum quoddā est gariofilatū: quoddā est cōe: et
 quoddā latum est plus alijs: qd citrariū vocatur.
 Ozimū gariofilatū est illud qd ab auctorib⁹ lau
 dat. ozimum citrariū et cōe vituperant ab omni
 bus. Est enī ozimū gariofilatū cōpetens medi
 cine: et herba: et semē. cum autē simpliciter ponitur in
 medicina: semē debet intelligi: et potissime i electu
 arijs: sed in vnguētis et in emplastris herba itelli
 gitur. est ea. et sic. et semē habet virtutē cōstringendi
 et conglutinandī: qd patet ex eo: qz si ponat in aq
 statim ingrossat. et sit quedā cōglutinositas. her
 ba ipsa ex aromaticitate habet virtutē confortandi
 ex qualitātib⁹ suis: dissoluēdi: consumēdi: et abster
 gendi: et mun⁹. **Sera**. li. agg. ca. berengemisch
 auctori. Isaac. Beren
 gemisch ē ozimū gariofilatū. et folia ei⁹ sūt par
 ua: quoz color est medi⁹ inter ruborē et glaucedi
 nem. huius herbe est odor similis gariofiloz. et sti
 pes eius est quadrāgular⁹. cui⁹ color ē sicut color
 folioz ipsi⁹. et semē est minutū nigz. et colligitur i
 mense iulij. et est ea. et sic. **Dias**. cap. ozimum
 in fine secūdi gradus. Ozimū cui⁹
 virtutis sit penit⁹ inter medicos opinio est incerta
 nā q auctore chrysippo criminatur: bi ei⁹ vicia p
 censent q sit stomacho inuul⁹: q oculos hebetat: q
 infantiā faciat: iecori obsistat. addūt preterea si tri
 tū lapide cōtegat scorpiones gigni: cōmanducatū
 et in sole positū vermes creare: pediculos enutri
 re. Alfrī etiā putat hoc ēē pñasum: qz sigs eo die
 quo ozimū sumperit a scorpione feriat nō posse
 saluari. Sed qui in diuersa et vera opinione sunt.
 hec omnia falsa assenerāt: qnimo stomacho. pdest
 eo q inflationes ei⁹ dissoluit: et facit alia iuuamen
 ta que fm ipsum. **Dosse**. Cōtra syncopi
 inferius dicet. et cardiacā passi
 onem des aqua ro. decoctionis herbe ipsi⁹ ad idē
 valet vinū decoctōis: i q herba ipsa stetit p noctē
 ipsa herba valet cōtra frigiditatem stomachi: hoc
 mō: decoquat in multa quātitate in vino. sed meli
 us est in musto: et post decoctionē addat vinū al
 bum in multa quātitate: tale vinum est cōfortatiū
 multum et aromaticū: et valet cōtra predicta: et con
 tra indigestionem ex frigiditate. vinū etiā decocti
 onis ipsius herbe cōfortat digestionē. cōtra fluxū
 ventris ex frigiditate semē ozimi cū modico pul

nere acacie decoquat in aqua plimializ: detur pa
 tientī. Ad matricē mundificandā et mēstrua p
 uocanda fiat decoctio eius in aqua: et fiat fornētū
 et suppositoriū ex tēneritate ipsi⁹ herbe. succus ipsi
 us herbe puluerizatus matricē mundificat. conce
 ptum adiuvat: et mēstrua puocat. herba ipsa de
 cocta in vino et oleo: et natib⁹ et anchis cataplasma
 ta valet contra **Dias**. Ozimū stomacho. p
 tenasmonem. dest: quod inflationes
 eius dissoluit. et coctum in aceto: et sumptum alui
 sinentē reprimit. semen eius tritū et haustū narib⁹
 sternutamēta inducit. verrucas tollit atramētō su
 torio temperatū. Ozimū vero multū comestū ca
 liginem oculis infert. ventrē mollit. inflationes vē
 tris cōmouet. et diureticum est. lac mulieribus p
 uocat cū polenta et oleo ro. vt cataplasma adhibi
 tum. cum aceto modico tumoribus opitulatur. p
 cussum scorpj mitigat. cum vino bibitūz dolores
 oculorū tollit. succus eius iunctus caligines deter
 git. rheuma phibet. semen ei⁹ bibitū melancolicis
 maxime prodest. diffurie medicat. inflationibus
 pdest. naribus applicata sternutamēta puocat: et
 herba ipsa idē. **Sera**. Ozimū gariofilatū con
 facere pōt. fert stomacho: et facit di
 gerere cibū grossū. et cōfert epatī et cordi. et aufert
 tristitiā et solitudinē. et odoriferas facit eructuati
 ones. et apit opilationē cerebri. et cōfert cardiacā
 que a phlegmate et melancolia sit. et qn comeditur
 aut odoratur cōfert opilationi nariū. Et idē auc.
 Sandarag auget cholera. et ē bonū emoroidibus
 et est magis tēperatū q maiorana et qz sifimbriūz
 nec est in eo d siccitate quātū i illis. Et idē Sera.
 Ozimū nō gariofilatū nō est alicui⁹ iuuamētū ite
 rius sumptū: imo est gravis digestionis. et est de
 cibis q nimis generat cholera. Et idē auc. Alben
 mesuay. Ozimū gariofilatū acuit visū multū sibi
 liter. et de eo comedit cū bedarog et raphano: et
 est bonū phlegmaticis. et apit opilationē cerebri et
 capitis q sūt a phlegmate. et cōfert catarro humi
 do. Et idē auc. Hippo. Ozimū non gariofilatum
 ē siccū i natura sua et retinet vētrē. Et dixit rufus
 q ē siccū in natura sua. et cōuertit ad cholera ve
 locit. et mūdificat humiditates pectoris cū sit em
 plastrū cū eo: qd resoluit et maturat: et nō est alicui
 iuuamētū iteri⁹ sumptū. Et dixit i li. de cibis q
 est malū in cibo sūptū et graue digestionī. Et idē
 auc. Dias. Qn sumit multū in cibo de eo inducit
 obscuritātē visus. et mollit vētrē et generat vētosi
 tatē. et puocat vinā et lac. et est difficilis digestiōis
 et qn sit emplastrū cū eo et alzarion: et cū oleo ro. et
 aceto cōfert apostematica. et emplastrū ex eo con
 fert morsui scorpionis: et ei⁹ succ⁹ qn aufert eius
 spuma abstergit visū. et semē ei⁹ qn bibit⁹ confert
 illi in cui⁹ corpore generat melancolia. et cōfert strā
 gurie. et qn odorat facit sternutare. et hoc etiā fac
 bedarogi. i. herba ipsa. et oz q strigāt oculi ei⁹ qui
 sternutat bona sternutatōis. et multū qd abstinent
 ab eius comestione: propterea qz quando masti
 catur et ponitur in sole generant ex eo vermes. et
 homines regionis lyonoy dicunt: qz si quis come

derit bedarogis: punctatus eadem die a scorpio
ne. non euadit mortem ex punctura illa. Et idem
auct. Humaym. Quādo reperim? aliquos ex an-
tiquis philosophis dicentes: q̄ stringit vētre: ali-
quos dicentes q̄ laxat: videt hoc esse ex hoc q̄ ha-
beat in se duas virtutes cōtrarias sicut caules. q̄
ergo inuenit virtutē expulsiuam fortem in corpore
adinnat ad fluxum. et q̄ inuenit virtutē retentiua
fortem adinnat ad retentionē: ideo q̄ in eo sunt
due virtutes. laxatiua et retentiua. Et dixit beda-
rog q̄ non bene coquit: eius vapores nocent sto-
macho: ppter mordicationē que est in eis. et dixit
q̄ calefacit sanguinē. et desiccatur desiccatione forti
Et idem auct. Eben mesuay de satureia dixit q̄
acuit visum subtilit: et ideo comedit cū bedarog
et rhaphano. et est bonum pblegmatis et aperit
opilationes cerebri et capitis: q̄ sunt a plegmate
et confert catarro hu. Et idem auct. Alkalamen. ē
magis tēperatū q̄ maiorana et q̄ zinziber: nec in
eo est tantum de **Gal.** in li. de cibis capit. de
ficcitate q̄tū i illis. **Ozimo.** Ozimuz. s. nō
gariophilatū pessimi q̄dem cibi est: et ppter hoc i
famant quidam ipsum dicentes: si tritum imittat
olle vacue celerrime generat in paucis dieb? scor-
piones: et maxime q̄ in sole quis quolibet die ca-
lefecerit ollam: sed hoc quidē cacochimum est et
malum stomacho et indigestibile. holus vero ita
dicemus ipm est ca. in 2. gradu. et habet humidi-
tatem non naturalem. Et idē viij. sim. phar. cap.
penultimo. Ozimū. s. non gariophilatum ex secūdo
est gradu calefacientium. habet autem humidi-
tem supfluum: vnde nec vtile intra corpus assum-
ptum: cataplasmatum vero exteri? vtile ad consu-
mendū. Almasor tractatu tertio cap. albetbaro-
gi: quod exponit ozimum non gariophilatum cali-
est: quod et dolorē efficit capitis: et male nutrit: cu-
ius comestio vltimis visus turbat: q̄ eo multo vti-
tur: sperma quoq̄ et lac desiccatur: tamē stoma-
chi pferit. corroborat enī ipsū atq̄ cordi auxiliat.
Berberie id est berberi: pro quibus lege litteram
amiberberi:
Berbena. i. gerebotanum et gerobatanum. i. sacra
herba que sagmina vel sagimen antiquit? dice-
batur eo q̄ pagani in sacrificijs ea utebant. Pli-
nius cap. de berbena hanc legati ad hostes ferre
solebant: hac iouis ara verit? domus purgatur lu-
stratq̄. Sed sciendum q̄ dias. facit cap. de gereba-
tano: et semotiz facit capiculum de peristerion: iō
diuersa sunt: et licet dicat q̄ prima spēs eius dicat
peristerion: non loquit fm propriam opinionem
sed voce multorum: vt in cap. peristerion apparet
lege. Gerebotanum: et latī inuenies de berbena.
Berseidumi. i. virga pastoris **Cap. 99.**

Bersecgastē **Cap. 99.**
perficet: sed ara.
vel capillus algi. latine coriandri pu-
tei: vel capill? porcin? vel **Sera.**
capillus veneris: gre. vō adianton.
li. aggre. cap. bersecgasten auct. Dias. Bersecga-
sten. i. capill? veneris: est herba cuius folia similia

sūt folijs coriandri. et habet stipites duos subtilēs
lōgitudine palmi vni? et nō habet crus: neq̄ flores
neq̄ fructū: siue semē. et habet radicem in qua nō
est vilitas. nascit locis vmbros? et parietib? spelun-
carum humidarum. Et idem auct. Gali. Virtus
est ei desiccatiua: sed nō habet frigiditatem neq̄ ca-
liditatem: et non est in eo caliditas apparens: sed ē
inter duas qualitates oppositas existens i gradu
medio inter eas vnde subtiliat et dissoluit. Stephe-
nus de capillo veneris. Capillus veneris ab anti-
quis vocabat adianton siue politricon: vt patet per
Dias. et per Alexandr. Unde oīa ista. s. capill? ve-
neris: adianton: politricon accipiunt p eodē: quo-
niam oīa hec noīa que in tricon desinunt capillū
sonant. nam tris grece capillus: trica capilli. vnde
gallitricon politricon adianton: oīa illa ab effectū
idem sunt: stringūt enī capillos et multiplicāt ca-
sumq̄ eorum. **Jo. mes.** cap. de capillo ve-
neris. Capillus ve-
neris dicit apud quosdam: capillus fontium: et ca-
pillus hominis nemoralis. Et ab alijs coriandruz
putei: et herba cui? folia sūt similia folijs corian-
dri viridia et tenuia: cuius stipites sūt i lōgitudi-
circiter mediam cubitum: et sunt sicut pili porcini
et sunt in colore inter rubedinem et nigredinem
sed magis declinant ad nigredinem: et proprie in
tra radicem eoz: et quāto magis pcedūt declināt
ad nigredinē. et sunt sine florib?: et eoz hortus est
in puteis fontib? et locis aquarū. meliores sunt viri-
diora hñtes folia et que vberiores sūt s? oēs par-
tes plante ipsoz. subtiles vero et graciles: et decli-
nantes ad cirrinitatē. **Bal.** Mixta est eorum
non hñt spiritum. **Bal.** complexio. sūt aut
compositi ex pibus terreis subtilibus mediocri-
aqueis a quib? inest ei stipticitas: et ex partib? cali-
dis subtilibus valde: ppter quod virtus eorum ei
to resoluitur debilis. virtus enim in debili stoma-
cho cito tollit: s? ptes calide posite sūt i superficie: q̄
rū vehemētū? fit illd: et hoc ē illud qd vī ondere
cōplexionē ipsoz declinare ad lat? caliditatis: quā-
tis dicat Galipos et eales. et inest eis ex pib? ca-
lidis i ipsis: vt sint resolutiui subtiliatiui: et aperti-
ui opilationū: et solutiui nature: et ppe q̄ ex eis sūt
recentes. sicci vero sūt cōstrictiui et phibitiui cur-
sū. nō est in eis malicia: debilit tñ purgāt: s? for-
tant operationē eoz viole: et cassia fistula et ternia-
bin: et q̄ fit infusio eoz in aq̄ casei vigorat eos in
soluendo. de decoctione autē modicum sustinet
Dosse. Sera. auct. Bal. Capill? ve-
neris facit oīri capil-
los in allopicia. et dissoluit scrofulas. et q̄ bibitur
frangit lapidē. et innat ad educēdū creatū humo-
rū grossorū q̄ sūt in pectore et pulmone. et stringit
ventrē. Et idē auct. Dias. Eliratura eius q̄ bibit
cōfert disnoicis et icticis: et dolori splenis et strā-
gurie. et frāgit lapidē. et stringit vētrē. et q̄ bibit cū
vino confert moribus venenosoz: et fluxui super-
fluitatū ad stomachū. et puocat mēstrua: et mūdifi-
cat puerperas. et abscedit fluxū sanguinis. et fit em-
plastrū cū eo vlcēib? fraudulētis pessimis. et facit

oriri pilos in alopecia. **Gal.** vi. sim. pbar. cap.
 et dissoluit scrofulas. **Adiantum**. **Adiantum**.
 tū siccatur subtiliat et diaforat. nā alopecias curat. et
 scrofulas et apostemata diaforat. lapidē bibitum
 frangit. necnō emissioib⁹ viscosoꝝ et grossorum
 que ex thorace et pulmone cōfert. stringit fluxum
 vētris. nō tamē calidi. **Diap.** folijs ipsius q̄
 elixa in aq̄ et bibita: ipsa aq̄ asmaticio: et disnoicis
 ictericis: et dissursijs medicat. calculos frāgit. vētrē
 stringit. morbus caninos ad sanitatem pducit. rheu-
 ma stomachi cōpescit. cū vino bibit⁹ mēstruis im-
 perat. aborsum facit. sanguinē reijciētib⁹ svenit
 moribus venenatis opitulat⁹. et alopecias et vlcera
 q̄ acoras vocāt gre. ephiticinis purgat. scrophas
 spargit. iposita trita et mixta lixiuio addito cinē
 et laudano: et oleo myrtino et fusino et vino capillo-
 rum flores coarctet si caput inde lauet. elixatura
 eius addito cinere et vino id pstat. a pullis come-
 sta cōfortat ipsos ad pugnā. vtiliter etiā comedit⁹
 a pecoribus. nascit⁹ i locis vmbrosis et aquosis: et
 parietibus humidis: et circa fontes. alij tāq̄ recoꝝ
 pozatiuā decoctionē in tardis passionib⁹ laboran-
 tes potāt. i. anhelosis stomachicis: vētris fluori: et i
 difficultate mict⁹. desiccāt enī et extenuat: et ideo
 chiradas digerit. apostema et lapides rāpit in ve-
 fica potat⁹. Ad humores etiā glutinosos et pin-
 guēs ascendentes etiā de thorace et pulmone bñ
 iuuat. et rheuma ventris cōstringit. medius ē aut
 inter ca. et fri. cōplexionem. i. colli dolore folia ei⁹
 cōtrita cū piperis granis nouē: et de semine coriā-
 dri granis nouē: cū vino optie dat⁹ ad bibendū in
 troeunti balneum. facit etiā ad capillos mulieres
 nutriēdos: si in **No. mes.** Solutione edū
 oleo decoquat⁹. **ant** choleram
 et phlegma et humores grossos: et imbibitos et
 mūdificāt pecc⁹ et pulmonē: et educūt materias
 cōtentas in eis. et mūdificāt sanguinē. et clarificāt
 eū. et clarificāt colozes. et faciunt acgrere bonita-
 tem anhelit⁹. et mūdificāt stomachū: et ventrem et
 epar: et cōferūt dolori eoz. et sunt medicina bona
 opilationi epatis splenis: et ictericie pprie: et oīum
 egritudinū opilationū: et pprie infusio eoz i aqua
 apij et endiuie: aut i aq̄ ciceꝝ nigroz: aut i aqua se-
 minum q̄tuor: aut i aq̄ lactis pprie: et delet cū oleo
 camomille scrophulas. valet etiā syrupus eorum
 pleuresi et peripleumonic. et est puocatiuū vine. et
 vsus decoctionis eoz frāgit lapidē. et purgat ma-
 trices fetay. et hoc est de posse eoz de eo qd ptinē
 ad eos ex partib⁹ calidis. sed ex parte stipticitatis
 eoz prohibent cursum materieruz. et abscondūt san-
 guinē: et cōfortant stomachū et ventrē ne recipiāt
 supfluitates. et phibent casum capillorū. et confor-
 tant radicē eoz: imo faciūt eos crescere. et multi-
 plicāt eos in locis vbi oz: et ppe cū oleo myrtino
 aut oleo laudani et vino stiptico. et puluis eoz ad
 ustoriū facit similiter et abluir⁹ ex decoctione ipso-
 rū in vino caput: et abscondit fureses. et simile fit
 ex cinere ipsoꝝ. et cinis eoz sanat fistulas lachry-
 males. dosis portio decoctionis ipsoꝝ qñ queritur

p ipsos solutio per vtrē est circiter lib. i.
Berilie i. pisa legumen
Beriteron. i. sectidus pannicul⁹ sup vtrē iterioꝝ
 et noīat rotūd⁹: qz qñ singularatus ab eo qd tangit
 ipm ē sicut spera sup quē sunt lumen et additiōes
 molles et foramina.
Berilion i. herba paralyfia
Berillus lapis est d genere crystalli: sed obscuri
 or eo: p quo. i. lapis berillus.
Beringi i. iusquamus albus
Berchidies. i. paritaria. **Aluic.** cap. de glutinatōe
 lactis sic vocat eā: qz valet i lactis cōgelationem.
Berilis. i. corallus **Bernia**. i. pix
Bernis quid est. i. l. sandaros
Berbillū i. ser pillum
Berfiendari i. virga pastoris
Berziadarni idem quod supra
Berzicon id est piscis dictus turdus
Berziabar i. a morte liberans
Beroz i. semen magnum
Beronicē i. bernix vel vernix
Beraniten i. capillus veneris
Berules. i. apostema gingine calidū et profundū
Berulie. i. piscis stupefacies: q vocat terpigo
Bera. i. virga pastoris **Berzi**. i. berzad
Besagū. i. polipodiū **Besagū** idē qd supra
Besaguū idē qd sup **Beser**. i. semen
Beser carastis i. semen apij
Beser rasina i. semē maratri
Beser costum vel cotum. i. semen psily
Beser batan id est semen malue maioris
Beser astorech i. semen vrtice
Beser rolat. i. tandachoa. i. semen nasturaj
Beser sobar i. semen aneti
Beser thasas i. semen papaueris
Beser albasar i. semen cepulle
Beser alkite vel alchite. i. semē lini
Beser culbe. i. semen fenugreci
Beser chefiti vel thefi. i. semen fileris mōtani
Beser l iuar i. semē rose
Beser algosarel bustari. i. semen dauici
Beser albada. i. semen portulace
Beser sedes. i. semē rube **Beser** culbar. i. semen
 coriandri. **Beser** andebe. i. semē scariole
Beser arsimach i. semen atriplicis
Beser asulgel i. semen rhabhani
Beser albachat. alij alongesine. vel albedanigi id
 est basilicon **Beser** garfi. i. semen eruce
Beser archenige i. semen citri
Beser cuctimeri. i. semē carni siluestris
Beser artabul. i. semē trifolij acuti: et est trifolius
 siluestre. i. l. bandachuca.
Beser gbetef. i. semen cuiuslibet spci trifolij
Beser aldel i. semen sinapis
Beser altomat i. semen lapacij
Beser seth i. semen aneti
Besed. i. corallus **Beseld** idē qd supra
Besera i. galbanum
Besel. i. lapis **Besese**. i. macer
Beseguasten i. capilli veneris

Beser. i.

Besteſem

Beſte

Beſicalis

Beſicalis idē qđ ſup

Beſuſtidus. i. nenufar

Beſadorem

Beſas. i. tuſſis ſicca ⁊ arida: idē pillule beſholie

id ē que ſunt ad tuſſim.

.i. virga paſtoris

.i. polipodium

.i. ſiſalida vel ſiſalidos

Beſpillus. i. ſerpillum

Beſulid. i. alkekengi

.i. azimum magnum

Cap. 100.

Beta v'l blea latie: grece ſiellon: ara. v'o helk: vel ſelet. Beta v'l blea: alia candida: alia nigra: alia ſilueſtris. Item greci duo genera faciūt: ni gram ⁊ candidā: quam pferūt parciſſimi ſeminis appellātq; ſirlon. ⁊ eſt beta agreſſis: qđ ē beta iata qđ facta ē ſicut elleborus alb⁹: vt appet per Diaſ. cap. de elleboro albo: ⁊ iſta vocat bliſis: p qđ l. l. ſa cbiliemēte. ⁊ l3 Diaſ. faciat ſemotim cap. d blea ⁊ de betā: error ſcriptoris fuit vel trāſlatoris. nam idē dicitur: ⁊ debet cōtinuari illa capitula.

Doſſe. Sera.

li. aggr. cap. de blea. Ex ea ē alba ⁊ nigra. ⁊ in ſapore ei⁹ ē nitroſitas. ⁊ virt⁹ ei⁹ eſt qđ abſtergit ⁊ reſoluit ⁊ expellit ſuſſuitates caliditatis: qñ cu3 ea ſit ſternutatoriū. ⁊ qñ blea cogit egredī ex ea vi ſcoſitas ⁊ acuitas: ⁊ ſit virt⁹ ei⁹ qđ phibet generatō nem apoſtematiōis: ⁊ reſoluit reſolutōe pauca. In alba v'o ē de virtute abſterſiua ⁊ reſolutiua. in nigra ē res ſtiptica: ⁊ ppe i ei⁹ radice. Et idem anc. Gal. i li. de cibis. In ea exiſtit humiditas abſterſiua abſterſione tpata: ⁊ cum illa humiditate laxat vētrē. ⁊ molliſicat iſteſtia ⁊ ſtomachū: ⁊ maxie cū fuerit boni ſenſus: ⁊ ideo accidit qđ blea eſt mala ſtomacho: ⁊ ppe illi qđ ē ſicut dixi qñ vſus ei⁹ ē ni minus: ⁊ nutritiū ei⁹ ē paucū: ſicut ē nutritiū aliāz herbar. ſed blea qđ ē magis iumatina qđ ē melochia in aperiēdo opilatōes epatis. nigra autē ſtrigit vētrē ſicut lens: ⁊ maxie qñ cogit radix ei⁹ ē pl⁹ ſtiptica ꝓſtrictiua vētris. ⁊ alia ſpēs ei⁹ ſoluit vētrē. ⁊ ambe quidē ſpēs ei⁹ ſūt mali chimi ppter nitroſitatē que ē i eis: ⁊ ideo qñ ſit ſternutatoriū cū ſucco ei⁹ ⁊ melle mūdificat cerebz. ⁊ ꝓfert do lozi aurū. ⁊ qñ ex deco: tōe blea ⁊ radice ei⁹ abluūt caput auferit lēdines ⁊ mūdificat ipm a ſurfurib⁹. ⁊ qñ ꝓicit ſup ſciſſuras qđ ſiūt a frigore ꝓfert eis. ⁊ qñ cogit cū folijs ei⁹ curat boiboz. ⁊ valz ad cōbuſſione ignis ⁊ heriſi pillā. Et idē auct. Aben meſnay qñ cogit ⁊ comedit.

Gal.

vi. ſim. phar tur cū fabis digerit cito. **Cap. 101.** Blea ē olus comēſibile: fri. ⁊ hu. cōplexionis in ſecūda māſſione a tpata abſtātia. Et idē li. z. de cibis cap. de beta. Succ⁹ bete ē mediocriſ abſterſi uis: qđ ⁊ vētrē ad egeſſione excitat: ⁊ ſtomachum aliqñ mordicat: ⁊ maxie illoz qñq; facile paſſibi lem hñt ipm: ⁊ ppe hocipſum ē eduliū malū ſto macho ampli⁹ comēſtū. Alimētū autē ab ipa modicū magis idoneū ē qđ malua ad opilationes qđ ſm epar: adhuc autē magis qñ cū ſinapi: aut oīno cū aceto comedit. ⁊ ſpleneticis eodē mō comēſta ſūt bona medicina capit. de beta. Beta magis qđ alimētū.

Dia.

iecore laborantibus

⁊ ſpleneticis cū ſinapi vſiſſime eſui vaſ. ignes ſa cros: ⁊ qđ aduſta ſūt cū albumie illinita reſtringit vlcērib⁹ i capite manātib⁹ facit. Itē allopicis cru da trita optime illinit. aqđ i qđ ē cocta ſurfures capi tis eſſminat. ꝓmonib⁹ autē i ſomēto adhibet. inie cta cum melle onera ventris deponit. Item elixe et cocte maxime cum lenicula abſcīdunt ven trem: ⁊ ſine ipſa molliunt ventrem: ſed ambe ea coſtomatice ſūt. humores nutriūt malos. ſucc⁹ ea rū narib⁹ iſuſus caput purgat. ⁊ iſuſus in auricu las mitigat dolorē. cū radicib⁹ ſuis elixe lendines mūdāt. ſomēto zernis ꝓſūt alopicis. añcedēte ſca rificatione ipoſita capillos reſtituit. paſcētia vul nere cōpeſcūt. item folia cruda cataplaſmata cica tricib⁹ nigris reddunt colorem.

Bethadore

.i. ozimum magnum

Betharog

.i. ozimum commune

Betharogi

idē qđ ſup

Bethetha

.i. oe genus melonis

Betelth

idem quod ſupra

Bethem quid eſt. l. l. baund

Beteta. i. herba qđ vocat ligna canina: ⁊ eſt cino gloſſa.

Bethera. i. melon

Bethion. i. ſaluia ſm plinū eo qđ tuſſi confert

Bethonia. i. polium

Bethion idē qđ ſupra

Bethen. i. ſaluia

Bezaard. i. galbanum

Bezar. i. baucia

Bezadarad

Bezarat idē qđ ſup

Bezazar. i. lapis viridis qđ valet ꝓ venenū i qđ ē tāta

idem quod ſupra

Bezathar. i. ois medicina ſimplex ꝓ venenum

Bezerra catime

Bezeli. i. ꝓforatio vētris hydropicozum

.i. ꝓſillum

Bezearicū. i. bezaar

Bezear idem qđ ſup

Bezeli. i. instrumentū

Cap. 101.

Bellium latie: grece bdellas vel bidellū: ara. v'o melealyend. Un ſciēdū qđ bdellū qđ dā ē iudaice: ⁊ ē gūmi cuiusdā arboris qđ vocat melealyend: ⁊ illō ē bdellū iudaicum ⁊ arabicū: qđ naſcit i iudea ⁊ arabia. Et ē aliō bdel liū ſm Sera. li. aggre. cap. melk: qđ dī bdellū de melka: qđ ē ex arboze noiata melk: qđ ozit i meka qđ arbor ē ſatis ſtiptica: cui⁹ fruct⁹ maturat i meka ⁊ comedit⁹ dulcis: ſ3 i hispania nō maturat: ſed ē forit⁹ pontic⁹ pauce aqđ ſtatit: ⁊ aſp. ⁊ talis arbor ē ei⁹ gūmi vocat de meka: ⁊ ē bdellū: qđ ſcribit in ꝓncipio geneſ cap. z. qđ ē i paradīſo voluptatis cui⁹ fructus ſatis eſt dulcis: ⁊ de iſto bdellio facit Aſuic. ſuffuſ ꝓ fluxū i ethica circa finez: vbi ponit curat ꝓ ſinthomata ſupueniētia ethice. ⁊ iſtō bdel liū eſt frigidū ⁊ ſiccū: ⁊ cōſtrigit vētrē. ſ3 bdellūz iudaicum eſt calidū in ſecundo: humidū in ꝓmo. vñ quia in receptis inuenit⁹ bdellūz cōſtringere ⁊ relaxare: ⁊ calefacere ⁊ infrigidare zc. qñ volu mus apire molliſicare: ⁊ reſoluē zc. ponat bdellū um iudaicū. qñ vero volum⁹ cōſtrigē ⁊ iſrigida re: ponat bdellū d meka: ⁊ tale bdellū ē celeſtinū i. coloris celeſtini. ſ3 bdellū iudaicū ē ſnigz fine

subalbidū. veyz antiq nri carētes bdellio de meka
loco ei? ponebat quādā aquositate globatā que
inuenit in ve. **Sera** li. aggre. ca. melealyend
melealyend. i. bdellium
iudaicū: et gūmi arboris: que nascit in terris ara
bum. et meli? ex eo ē illud qd ē odoris boni: tenax
interi? cite dissolutionis: ad albedinē declinās: nō
hīs in se ligna: nec sordicies aliq. et qn sit fumi
giū cū eo est proferens odorē bonū simile odorē
blaccebisantie. reperit aut quoddā sordidū: cuius
odor ē sicut darsisabā: aut odor corticis capparis
qd desert ex regione q dī batonomis simile resi
ne pini: cuius color est ppiquus color melongia
ne: est secūdū a bono in virtute. Adulterat aut
bdelliū cū gūmi arboris: qn admiscet ei. et non hz
talē amaritudinē qualē hz nō adulteratū. et cū sit
fumi giū cū eo non hz odorē bonū. Et idem auct.
Gal. Bdelliū iudaicū sunt due spēs. scilicet: et sū
nigrū et mollius aliū. et virtus eius est virt? molli
ficatā: et operatio i hac virtute ē opatō fortissima
Et aliud ē arabicū qd ē lucidū: et ē siccū illo. sed
virt? illi? qd ē recēs humidū: qd qn malaxat dis
soluit totū: ē virt? fortissima in mollicatō. et qn
pl? veterascit sit sapor amarior: et calidior: et acu
tior: et virt? ei? ē. **Aliud** li. 2. capim. de bdellio
ca. desiccatiua. Bdelliū iudaicū ali
ud ē siccū: et aliud ē arabicū: et ambo sunt ex pal
mis siluestris. mechum aut ē ex fructu arboris: et
nō palmarū siluestris. melior gūmarū duarū ē illa
q ē varia clara et amari saporis: et munda a lignis
et ē facilis resolutionis: et ē boni odoris: cui? fum?
hz odorē picis. Et cū antiquat bdelliū iudaicum
egredit a lenificatione: et tendit ad exsiccationem
mechū ē fri. et sic. et aliud est ca. in fine primi leniti
uum: et pro **Dias** ca. bdelliū. lachryma ē ar
boris q i arabia nascit: et q
i modū resine manat. et ē pbabilis q fuerit lucida
Bdellida lenis: q licet cerca: et q facile molli? pin
guis vt chrysocolia sū ligno et foridū i fumigatō
ne similis nigelle: ē gustu amara: et odoris boni: et
ē arabica. Et india aut desert sordida nigra: et ma
iori gleba: odorē aspalū hīs. adulterat aut gūmi
admixto sed nō ita amaricat i gustu: sed ē glucti
nosa nō boni odoris. molli? aut cōm a et supfusa
vino: aut aqua imbrili. Plini? capim. de bdellio
Bdelliū ē ca. i. 2. gradu. hu i pmo. Almasor tra
ctu. 3. cap. de bdellio. Bdelliū iudaicū ca. ē: bdel
lium tū de me. **Dosse. Sera** auct.
ka fri. et sic. **Sera** Soli.
Bdelliū strigit vtrē et forificat stomachū. dissol
uit apostemata q sūt i cāna pulmonis: et tumores
q sit in crepatura iestinali. qn dissoluit cū salina
bōis ieiuni: donec fiat sicut vnguentū vl? emplastr?
fragit lapidē renū. qn sumit i potu. puocat vinā
et dissoluit apostemata cruda **Dias** bdel
grosa: et ventositates neruoz. **Dias** linum
soluit neruoz cōnodationes. duricies mollit. su
dorē mouet. materā mēstrualē atq; vinā puocat
singul? atq; vēto sitates soluit. et lapides in vesica
fragit. miscetur i thyracis medicaminib? tiores

soluit. duricies hydrocellis medicat. anostoma
tica ē. salina soluta idigestione cōpescit. matrices
suffumigando succurrit eis. aborsū supposita fac
humores exsiccant. vesice calculos frangit. tussim
mitigat. morib? venenatis occurrit. dolorib? late
ris fert auxiliū. iustationib? necessario admiscetur
neruoz idigestione mixto vino aut aqua depellit
hec oia opatur: q mallactice et aperitue virtutis
ē: et iō pōt istant calefacē: et stricturā relaxare: et ca
q sinus vlcē: et colle. **Gal.** vi. sim. phar. capi.
ctōes hnt euapōare. **Gal.** de bdellio. qdā au
tem eo vtunt: et maxie arabico in brontonolis. i.
bernij iestinalib? ieiuna salina madefacietes do
nec pueniat ad cōsistētā emplastri. Arabicū vō
et lapides q sūt i renib? i frigare bibitū: necnon vi
nas puocare: et discursus idigestibiliū spirituum
sanare: necnō latez dolores et rupturas. Almasor
Bdelliū iudaicum dura dissolvens apostemata
emoroidib? vtile indicat. bdelliū de meka ventrē
stri. **Ali.** Bdelliū resoluit sanguinē cōgelatū
git. et lenitiū et maturatiū. disrumpit
vēto sitates. et siccū ē vebementis lenificationis. et
arabicū ē siccū eo nisi recēs. et resoluit apostema
ta dura: et ppe dissolutū cū salina ieiuni: et similis
resoluit reliq; frigida. Et mechū qd nō ē ex fructu
palmarū siluestris ē sūpticiū. bdelliū iudaicū resol
uit serofulas. et bibit? decoctus ad apostemata du
ra: q sūt i trise? et linis cū aceto sup sabafati. pfert
cōtusioni lacertoz et spasmis: et duricie neruoz
et cōgelatōi ipoz. et pfert dolorib? cāne pulmonis
et apostematib? ei? et tussi antiq: et dolorib? matri
cis: et apostematibus epiglotti et gutturis: et emoroi
dib? bibitū et suppositū et suffumigatum: et retinet
sanguinē eaz. et cōfert lapidi renū. et qn ponit in
solutionis phibet abrasione iestinoz. et puocat vi
nā et mēstrua. Et de meka etiā existimauerunt q
ipm puocet: s nō dubitat qn ipm strigit et frangit
lapidē. Bdelliū vō ara. claz rubeū quando terit
ex eo quantitas duorum aureorum et bibit? cū aq
mellis minuit pblegma. et bdelliū vtrūq; resoluit
ramicē aque. et aperit os matricis clausus. et educē
fetū. et mundificat matricē. et resoluit apostemata
anū et testiculoz. et pfert morbi vermium veneno
forum. **Bdella.** i. sanguisuga
Bleta sicla: s blit? olus corilides idē. et qd ē blit?
l. l. facillie menie. et qd ē bleta vel blitū. l. l. beta.
Bleta acris. i. sicla siluestris **Blet.** i. blitus
Blesaricon. i. rancip? viridis.
Bledū i. pulegium
Blesaroxista. i. infirm ad scalpedū palpebras
Blesara. i. tinetura oculos tingens
Blessi. i. habentes crura retorta versus intus
Bresillum. i. batam **Brettrachiū.** i. siler creticū
Bertacium idem quod supra
Bretima capitis: qdā dicit q ē occipitiū capitis
qdā q ē mixtura: qdā q ē mediū capitis
Brequenion i. antiperfica
Bregma id est mucus nasi digestus
Bibac i. virga pastoris
Bibach. Sera. lib. aggrega. capitulo bibach. auc.

indicat. fr. & sic. in 3° gdu. Sz notādū q^d ē spēs
bistorte: hñs folia similia lapacio acuto: nisi q^d co
lor folioz ex vno latere ē celestis: & ex alio viridis
flos ei⁹ rube⁹: & radix rubea: q^d ab aliqb⁹ vocatur
bardana minor: & ab aliqb⁹ lappa minor. virt⁹ ei⁹
i oib⁹ sicut virt⁹ pme spēs: sz remissior.

Dosse. Bistorta hz virtute cōsolidādi et
cōfortādi cōceptū. Sz disturia detur
puluis bistorte cū succo plātaginis. ad cōstrigēdū
mēstrua fiat fomētū ex aq^a pluniali decoctionis
pulueris ei⁹: vel ex duab⁹ pūb⁹ ei⁹ & vna spice. fiat
puluis q^d aspgat sup^r vtrū ipso pus melle calido
emplastrato: & inuat cōceptū. Ad cōceptū iunū
dū fiat explast^r ex puluē ei⁹: & alijs spēs⁹ aroma
ticis. puluis ei⁹ vulnera cōsolidat. Sz vomitū ex de
bilitate: & furore cholere puluis ei⁹ cōficiat^r cū al
bumine oui: & coq^t super regulam & detur patiēti.

Bisus. i. pinus magna que sic dicitur

Bissum. i. napellus **Bitar.** i. virga pastozia

Bithat idem quod supra

Bitich. i. herba saponaria: vel herba fullonum

vel herba bozich.

Bitrias quid est. l. zeg

Bitumen iudaicū dicit^r est fm Dias. q^d in indea

inuenit. Sin stagno q^d dicit^r mare mortuum: lege

litteram brafalendi.

Biziden. i. satyrion **Biciden.** idem q^d sup^r

Bixis. i. toza **Bix.** i. napellus

Blisatō. i. coroboratinū **Bliscone.** i. pulegium

Blims. i. facilis menie **Bliton** idē q^d supra

Brisara i. mons quidam

Brictonica ē radix peristereon **Cap. 104.**

B **Rictanica Dias.**

Cap. bictanica. herba ē hñs folia simi
lia lapacio agresti: sed paulo nigrio
ras: lanosa: gustu stiptica. bastā vō hz longā: & radi
cem parvā & tenuē. folia ei⁹ exsiccat^r. succ⁹ ei⁹ colle
ctus i sole ponit^r & siccatur. & ē illi virtus stiptica

Dosse. Dias. succus ei⁹ siccatur in
sole prodest vulnere

bis: vel cancris oris & fanciū cū vino: & his q^d pti
sim icurrūt. q^d dā dicit^r q^d ē lapaciū acutum. **Brio**

Dias. cap. brio. herba est duoz cubitoz lōga: vir
gas multas & teneras hñs. i. qb⁹ folia nascūt^r lapi
de similia: mollia & alba. & in sumo virgāz pferit

semen florē. **Dosse. Dias.** virtus
albū hñs. cū ē q^d

cū succo pūlane coctā: & a cappadocijs comedie

pp^t frigiditate stomachi: & semie ei⁹ p pipe vtūt^r

miscētes i cocturis & relijs elcis. Alij memorant

bāc empetigines mederi. **Briocteris.** Dias. cap.

briocteris. herba ē cui⁹ radix aspera & stricta & si
bi coherēs gustu dulcis. facit bastas duoz cubito

rū spinosas. nascit^r i locis algosis: q^d cataplasmati
bus adhibita: oib⁹ vulneribus iposita: & quotidie

mutata medetur.

Bribetmen. i. sifac: q^d est super zirbum: & sup ipz
ē myrac: & lacertus ventris.

Brimon i. vñee

Brimon maritimu vel bñu. i. herba q^d nascit^r super
saxa in mari: fm q^d dicit^r Dias. i. capit. de licena
quā licenā vocat brion: & ē facta sicut vñee: vnde
brion. i. vñee maris: & nō ē alga: vt q^d dā dicit^r: qm
Dias. facit capitulū aliud semotim de alga a cap.
de licena. nā ponit capituluz de alofachne. i. de al
ga: sicut apparet si leges i Dias. l. ram alofachne:
sed p brion. l. l. aynech.

Brium idem quod supra

Bronia. i. vitis nigra: q^d grece d^r ampeleos mele
na. & est idē q^d ficida: vel cucurbitinus: vel cucur
bita siluestris.

Brizia. i. liquiritia

Boabereeb. i. cry stall⁹

Boatum i. bydria siue lodra

Boenzanguen. i. lingua bonis **Cap. 105.**

Decboengi Anic.

li. ij. cap. boeboengi. Boeboengi est
gūmi horribilis saporis. apportat^r de
regione occidentis: & existimauerūt quidam q^d est
sandaraca: sed non est firmum.

Dosse. Anic. cōfert asmati: & vtūt^r
ea luctantes. extenuat

splenem & puocat mēstrua.

Boetesum est arbor cuius gummi ē dragantum.

Cap. 106.

Boise aromaticuz

Anic. li. ij. cap. boeise. Boeise est
cortex grossus: hñs colorē

purpureū: hñs saporē gariofilī absq³ dulcedie cin
namomi: q^d quis sit dulciōz q^d gariofil⁹: & ē debiliōz

i opationib⁹ suis q^d gariofil⁹. est ca. & sic. in 2°

Bobas. i. bulbus berbesum: & est balsale

Bobos. i. ballales **Boblos** idem q^d sup^r

Boblos ematic⁹. i. bulbus vomificus & ē narcisē

Bobaron. i. ps gutturis vel canna pulmonis

Bobarion idē q^d supra

Bobiron i. canna pulmonis

Bobiron idem quod supra

Bolena i. quercus nonella

Boletus i. species fungi

Bolismus ē magn⁹ appetit^r causatus ex inanitio
ne mēbroz cū repletōe stomachi: p^pt quā inani
tionem mltā appetit^r: & p^pt repletionē stomachi

paz accipiūt: imo min⁹ q^d appetant: & iō d^r bolif
mus. i. minus bol⁹: q^d min⁹ sumūt bolū q^d appetūt

Bolices. i. bobletus fāgus: latine d^r boletus

Bolos est spēs fungi: & est boletus

Bolbos grecus dicit^r volucis: & ē bulb⁹ spēs cepe

Bolū q^d dā vena terre ē: q^d pcpue i armenia repe
ritur: & iō d^r bolū armenū: p quo. l. l. cannamenū

Bolus romanus idem quod supra

Bol⁹. i. lomofo vel cibo: vñ bolism⁹. i. minor bol⁹

Boma. i. bombix **Bom.** i. bubo

Bonades. i. barba ionis **Bonaides.** i. semē apij

Bondata i. quātitas auellane

Bondacaten. i. genus pōderis quātū auellana

Bonion. i. per dix quis **Bonich.** i. botim

Bonbis quid est. l. l. gozon: et bonbis similiter vocatur vermis qui facit sericum.

Bonoch. i. auellana Bondoch idē qd sup

Bondachatem est. genus ponderis

Borada alboza vel affella. i. limatura argenti

Boraz quid est. l. l. chrysocolle

Barac idem est quod baurac: et est spuma nitri

Borobasis i. bonbis

Borathum i. baurach armenum

Boraz i. capistrum auri

Borago herba ē satis nota ca. et hu. ē i medio pūmi grad^o. h3 enī virtutē generandi bonos humo

Dos Ualet fm Dias. cōalescenti res. bus et syncopatibus cardiacis melacolicis comesta cū carnib^{us}. Cōtra syncopim fiat syrupus ex succo ei^{us} et zucaro. fiat similiter contra cardiacā passionē addito puluere ossis de cor de cerui. valet similiter contra melancoliā.

Borra est quedā albedo cū aliquali pilositate: vt apparet in folijs calamenti et iusquiami et alijs.

Boreas i. ventus aquilonis

Boratra i. afronitrum

Boreia armini i. baurach armenum

Boria idem quod borea

Borich vel ofatis gre. ara. agido latine saponaria: vel herba fullonū: et ē saponaria: de q parūcu los faciūt: quos herbatricos vocant: et siccat eos: et p saponē vtūtur. Hieremias: si laueris te nitro: et multiplicaueris tibi herbā borich maculata es iniquitate tua. Plini^{us} cap. de borich. Borich ē herba satis nota: q satis congruit ad abstergendū pānos: et iō ipsa multuz fullones vtuntur.

Dosse Plinius: ex folijs ei^{us} factum cataplasma vulnera magna glucinat et cruore illoz sistit: et reprimat tumores: q trita cū melle purgat vulnera sordida. et mūdat maculas et mixta cū albumine oui subuenit igni sacro.

Boringi vel borangi est qdā semen qd venit de sceni: et ē amaz: et latine vocat tortella: p quo. l. l. bedereg.

Berongi idē qd supra

Bolascos. i. anetum

Bofes idem quod supra

Bofteiedarij i. virga pastoris

Bofes. i. feniculus

Botafilla. i. rubicunda

Botani i. planta qua caremus

Botracium i. apium risus

Botracion idem quod supra

Botrachion idē quod supra

Botim ara. grece terebinthū vel al botin: latine vō arbor gra ni viridis: et arbor vñ emanat terben

Sera li. aggre. cap. botim. Boti

na. tina. ē duarū speciez: domestica

et siluestris. domestica. i. arbor terbetine: est botim

f3 veritate: vel terebinthinū. et ē capin^{us} cui^{us} lachry

mus ē terbetina: et ab eo orit^{ur} pix: et rafa: vt appet

in littera test. et fruct^{us} ei^{us} ē granum viride. Et silue stris est lētiscus arbor i mōtib^{us} nascēs. Et dixit mī bi qdā arabs. lētisci arbor ē sicut arbor gladium magnaz: nisi qz ē pulchrior sūmitate. s. qz sūmita tes ei^{us} sūt ad rubedinē declinē. et sūt folia lenia. et fructū facit i racemis: sicut botrus: magnitudinis granorū granatorū siluestriū. et qñ maturat fruct^{us} et sūt rubei: et folia ei^{us} similr rubescūt. et qñ fruct^{us} pfecte maturat: sūt vt plurimū nigri: sicut appet i. l. mabalep. Scicdū qz ista arbor lētisci ē arbor q grece vocat scinus: cui^{us} gūmi ē mastix: sicut appa ret i. l. mescabe. folia ei^{us} sūt sicut folia sorbi. et odor ei^{us} ē odor stinci. nā stinc^{us} vocat planta quā nos re gnicole vocam^{us} lētiscū: incōgrue tñ: ex cuius fru ctu extrahit oleū de stinco. s3 scin^{us} ē vere lētiscus et ē botim.

Bal vij. sim. pbar. cap. de lentisco siluestris. Echinus. i. lentisc^{us} frutex hic ex aquosa substātia remisse calida virtute et terre stri fri. nō multa cōposita: ppterea etiam stipticat moderate. siccāt ergo i secūdo gradu iā cōpleto vel tertio icipiēte. In ea vero q fm caliditate et fri giditate differētia medi^{us} aliqualiē ē cōmoderat^{us} similē aut i oib^{us} h3 ei^{us} stipticitatē i radicibus et ra mis: i extremis i pullulationib^{us}: in frōdib^{us}: adhuc aut i fructu et cortice. et succ^{us} i folijs ei^{us} viridib^{us} ex pssus similis erit grad^{us}: stipticās moderate. vñ bi bis p se et cū alijs phar macis: quascūqz dysenteri as sanās. et sūdāt et schymelias. i. stinci mōtān. alia qdē erichynus: alia vō oligoschynus noiatur: ma ior et qdē et dūior ē erichynus. grauior vō et laxi or oligoschinos. fructus aut oligoschini somnife rus ē. oxichinos vō due sūt spēs. vna qdē non fru ctuosa: cui^{us} null^{us} vsus ē ad curas. Alia vō fructi cosa et sōmifera et ei^{us} fruct^{us}: s3 min^{us} qz oligoschi nos. cōplexio. eoz ē cōposita ex terrestri sūstātia remisse fri. et aquo

Dias capit. terebinthi. s. sa remisse calide.

Dosse domesticis folia: se men: et coriū stiptica sūt sūt i diligētia colligūtur si cut scinus. semē ei^{us} cacosto

maticū ē. ē enī ea. et diureticū.

Bal Lētiscus qñ bibit p se vel cū alijs pbar

macis quascūqz dysenterias et vētrales dispositiones curat: ac etiā. ad sanguis spuiones

et emorofagias q ex matrice: et pcedētias ani: et ma tricis idone^{us}: et ppe hypochistidos: sed et schymeli as. i. stinc^{us} mōtān^{us} cū suis spēs^{us} si fuerit torrefacti

cū vino et bibat^{ur}: fluxū q h3 vētrē desiccāt: et fluxū rubeū detinet. ex qb^{us} manifestū ē: qñ cōplexio eo rū ē cōposita ex sūstātia terrestri remisse fri. et sū

stātia aquosa remisse ca. ad siccadū redolēt: et ad caput vapores mittūt: remisse fri. qb^{us} et sōnolētos ope

Dias Terebinthū domesticū vētrē rari.

stimulat vino mixto. morfib^{us} occurrit. eius resina eligēda est alba et limpida: vi treū hñs colorē: et odorē terebinthi retinēs. vtilior ē oib^{us} resinis. secūda post istā resinā vtilis est resi

na scini: sicut appet in. l. bating. licet aliē dicat i. l. mescabe. tussi et pūscis medicat. more electuarij melle addito thoracis vicia cōpescit. vētrē mollit

erugine campane et ere vsto et calcanto vel nitro

Botrin idem quod supra
Botricio lapium raninum
Botrichis idem quod supra
Botrion est prima fr̄s vlc̄z oculi: et est vlc̄s in
cornea catum strictum et mundum. secunda voca
tur lama latius superioꝝ minus profundum. ter
tia sp̄s vocatur argemon in circulo oculi vlc̄z

Aradix capparis

ВООУХОКІЛН

Buboniale Boles
virginis rames, 11

Buxtalmon agnon .i. artemisia
 Buxsarlaris sunt species cantaridarum
 Buxtrum sunt dactuli immaturi
 Buxur .i. bursur
 Buxus .i. cepa siluestris
 Buxsi .i. rhabbanus
 Buxuri .i. flommos: quod latini raphum barbas-
 sum vocant: de quo dicit Auic. q. flos eius est bñ
 apparene: et in alio dicitur aureus. .i. flommos.
 Buxscascen quid est. .i. lazaster
 Buxsus. .i. arbor buxsi: et est faciens folia sicut vissa

Butho: idem quod supra

digitorum et amplius:supra quam e

chap. 114.

am est flos similis

and al

similis

Eidame

rose rubens: aut purpureus: et habet radicē nigrā
grossam: rotundā: latam: et pressam similem rape
nascit in locis umbratis: maxie ad umbrā arborū
et inciditur hec radix. **Dias.** cap. de ciclamini
et siccat sicut squilla. **Dias.** ne em trāslatio
nem nram: Ciclamen folia habet similia cissos: et
vario colore picta: itē que sūt et albā folia. thyr sus
ei est nudus sine folijs vni? palme: hīs in summo
flores roseos vel purpureos. cui? radix est nigra
intus vero alba et gros. **Gal.** vij. sim. phar. ca.
sa: et lata sicut rapa. **Gal.** de ciclamine. Ci
claminus variis virtute est. Etenim abstergit. et in
cidit. et attrahit. et diaforat. Palā enī est ex actibus
qui fm partē. Et subdit: alius vero ciclamini? quē
quidē cissanthoniū nomināt eo qd odore et flore
assimilat: radicē inutilem hīs. fructū vero habet
operatiuum sufficienter. **Plini?** cap. de ciclamine.
Ciclamen in folijs est simile cissos in figura: et sūt
colore varia: radix nigra: et rotunda in medio de
pressa. est ei thyr sus nud? cū flore purpureo. Est
aliud gen? ciclamini: quod appellant ciclatemon
folia habet cissos similia: s; minora: hasta grossā
et nodosam: que hasta si arborē primam habuerit
adheret illi. florem habet albū: et odoratus: semen
butuosum: et simile visis: et velut scissos: gustum
hīs muscilaginosū: et viscidū: s; inutile. locis aspis
et aridis nascit. Ciclamen ca. est et sic. in 3: gradu
qui et cassamus: panis porci? et malū terre appel
latur. radix est eius tuberosa: que quāto maiores
tāto meliores: sic qd ipsa radix recens et exsiccata
magā habet efficaciam: sed recēs maiore habet
debet autē circa finē autūni colligi: et in quatuor ptes
scindi: et cū filo suspendi: et paz ad solem ponatur
et in umbrato loco exsiccat. habet autē virtutē dis
solutiua et cō. **Dosse.** Ad emoroidas ista
sumptiua. **Dosse.** tas et non fluentes:
sed exterius apparētes supaspergatur puluis ei?
vel illiniat ex succo ei?: si interius latitant: injicia
tur in modica quāitate per dyltere. ad mēstrua
puocanda et matricem mundificandā triserā ma
gnam resolue in oleo muscellino vel cōi: et buliat
ad ignē in ciclamine: et de bōbace in hoc intincta
fiat suppositoriū. Cōtra tenasimonē ex pblegmate
vitreo succus radici ei? cū oleo cōi in ipso pomo
buliat: et bombix intincta supponat. Cōtra viciū
splenis malū terre in multa quāitate mundatū et
contritū: p sex dies in vino et oleo moxetur: vt ibi
marcescat: cuius colature addat ceta: et paz aceti
et decoquat ad spissitudinē pcedentib? alijs molli
ficatiniis: hoc efficac est si postea inungat. vel ex
succo ei?: vel ex pulvere: si deest succus: confice cū
oleo et cera in modū vnguenti: et inunge egrū sepe
Contra apostemata ex causa frigida: que nō pnt
rumpi pre spissitudine cutis: pomū ipsum cōterat
et in oleo buliat: et calidū supponat: aut per exteri
ora purgabit. Cōtra fistulā tenta de radice ei? fa
cta: si imponat os amplificat: et os aliquod si inte
rius fuerit attrahit vt melius cū tenaculis attrahi
poterit. puluis eius carnē superflua corodit. Cō
tra polippū: puluis eius supaspergat sup fluellū

qui in nari. **Sera.** Virtus huius plante est
bus ponat. **Sera.** que abstergit aperit et re
soluit. vnde si bibit de succo ei? plurib? diebus cū
3. iij. vini curat splenē durū. et puocat vinā. et mol
lit ventrem. et expellit secundinā. et pfert alimaticis
Dia. Radix eius cū aqua bibita: pblegma
tumores per ventrē deponit. mēstru
is imperat supposita et bibita. Et dicif si sup radi
ces eius aliqua mulier pregnans trāscrit aborsū
facit. dia parturicibus sub femore posita citi? pa
rere facit. et etiam cū vino bibita venenis cōtraria
est: qd maxime bibentibus leporē marinū. catapla
smatib? adhibita morsus venenosos saluberrime
curat. vino mixta aut bibita cū passo: aut cū mul
sa aquata i modū 3. iij. ictericos purgat et splenē
cos: et si in loco calido cooperti fuerint: vt sudare
pnt bonū est: quo sudore inuenies cholera rufam
deponere. succus eius melli mixtus: et naribus im
missus caput purgat. tōsa et ano supposita humo
res deponit. trita et vmbilico imposita: et sup pecti
nem ventrē mollit. aborsum facit. succus suffusio
nes: et caligines oculoꝝ inunct? detergit: maxime
si melli fuerit adūct. medicaminib? recte additur
ad aborsum preparatis. puluis ei? sparsus anum p
pendentē reuocat. Id facere pōt succus ei?: q tun
sus et expressus necesse seruatur: quo linuores inun
cti curant. pustulas curat. vulneribus cū aceto me
dicat. sola radix cum melle hoc facere pōt. cata
plasmatis adhibita tumentē splenē attenuat. et
succus eius 3. iij. accepte cū modico vino hec potissi
me facit. ipsa etiā radix cū melle cataplasmata al
lopicias emendat. maculas sordidas limpidat. po
dagricis subuenit. et pmonibus: et veretro: et effeli
dis: et vulnerib? sordidis necessarie adhibet. vul
nera capitū sanat: sed oportet eius decoctionē so
mento pus adhibere: et sic oleū in quo pcocta sit
illinire. circūcidit enim interi? donec concanetur
et sic oleo impleta cineri iponit calido: donec oleū
stertere tentet: mittit aliqñ etiam cere parū: et ita
illinif. elixatura eius fomēto adhibita pmonibus
salutare est: maxime si fuerit cū oleo cocta et pun
cta. radix ipa collecta et sic. **Gal.** Sicc? cila
cata necessarie seruatur. **Gal.** minis emo
roidas aperit: et puocat violent ad egestionē in li
cinio appositus. ita aut et cum his que insclirata et
scrofulas: et ocs alias duricies euaporat. et suffusis
conuenit cū melle vinctus. et vltra hoc etiaz nates
purgat. fortis aut est ei virtus: vt emplastro vinct?
ventrem subducat et embione interficiat. etenim
et aliter est corruptiū embionū forte in pessario
apposit. tota vero radix succo quidē est debilioꝝ
fortis aut est. et ipsa enim mēstrua mouet bibita et
apposita. et ictericos iuuat: non solum expurgans
hoc viscus: sed eam que in toto corpore est chole
ram extrahens per sudorē: vnde potatione coope
riri oportet eū vsq; ad sudoris generationē. opor
tet autem vt puto esse bibendum aquaz eius vsq;
ad tres. 3. vel cum vino dulci: vel cum melicrato
abstergit autē cutim: et in allopicij: et ephelidibus
et omnes exfloreationes curat. iuuat aut et iduratos

splenes: emplasmata recens et sicca. Dant autem quidam hanc radicem siccam asinaticis. Et subdit: est alia species ciclamini cuius radix est inutilis: fructus vero est opatinus sufficient: quo circa et cum vini albi cyathis duobus bibitus pluribus diebus sanat splenes mones: et vias: et ventris subduccis. extra bit autem et secundinas: et asinaticos iuuat. qualitas vero eius cum gustat.

Quic. li. 2. capit. de arta acris et lusciosa. **Quic.** nita. Artanita illud quod de ea administrat est radix eius: que est in cistua: resolutiua. et est bona doloribus iuncturaz vtriusque anche. et facit sternutationem. et vehementer aperit opilationem: et constrictionem narium: et colatorum. et confortat singultum. et eicit seminem. et eius decoctio valet puncturis venenosis. et similiter syrupus eius loco eius ponitur in iuuamento quod efficit in venis pondus equale de aristologia.

Jo. mes. lōga: et semine citri et metastro.

cap. de artanita. Artanita est panis alcuruit vel panis porcini: et ab alijs panis fauni dicitur: et inuenitur ex eo paruum et magnū. Magni autem radix est in modum rape rotunde: cuius pars exterior est terrea nigra: interior autem alba. Et eleuantur radices super frondes: et flores sunt semina violarum subalbidarum sine elevatione stipitis supra radicem. paruum autem habet radices subterrenas plurimas in modum ouellane et cicer. ca. et sic complexionis est in principio tertij gradus. Et est incisum subtilissimum calefactum resolutum abstersum mundificatum et aperit opilationem. et est ex rebus sudore exuberare facientibus: et ex maxime mundificantibus cum et resolutibus feditate eius. de rectificatione recipitur hoc quod dicitur in cap. de luf. et in cap. de alfelera. Et dixit Sera. Accipe succi eius. 3. iij. et dissolue cum zucarorum: et coque usque ad tertiam partem. et ppinef in mane: est enim medicina certa ad ictericiam. Et dixit grecus: Succus eius cum melicrato aut secaniafabin: et pprie de quolibet partes equales coctae: et sumpte secundum superiorem decoctionem sunt medicina experta ad ictericiam citrinam. ponitur quoque Mes. in eodem cap. duas descriptiones vniuenti de artanita.

Dosse. Idem solutio quas ibi require. **Dosse.** ne educit phlegma muscillaginosum sumptum: et suppositum: et etiam linitum super femur illius: et partes adiacentes eis. aperit opilationes viscerum et splenis: et pprie sumptum cum oximelle: et similiter emplastrum. et confert colice phlegmaticae: et ei qui sit ex retentione fecis. et ex rebus mundificantibus caput et oculos: et pprie purgat caput purgatio ex eo facto. et abscondit emigraneas fri. et sorda. et offert tremorem et palsyum ad egrotudines corporis phlegmaticas: et pprie si fiat caput purgatum ex eo per assumptionem bierre: aut theodoricon: aut pillularum fetidarum: aut simillimum. et confert caput purgatum ex eo factum debilitati visus: et aque que descendit ad oculum. et est res experta ad ictericiam conuertens in vaporem fumum et sudorem materiam eius: et pprie succus eius cum secaniafabin: aut melicrato. Et oportet ut fumens ipsum cooperiatur multum: et sudet sudore vehementi citrino. Et sunt

omnem modum administrationis ipsius confert duricie splenis: et maiorum apostematum et scrofulis et puocat bibulum et suppositum menstruum. et ex maxime aperientibus orificia emoroidarum existit. et dicitur quod si suspendatur in collo mulieris radix eius ipsa non concipit. et linit ex eo anus: et offert egresum sui eius. dosis eius est ab aureis. iij. usque ad .iij. et pprie succi eius.

Butruas .i. bitumen iudaicum
Buthur. i. lapis viridis contra venenum
Buxarion. i. satyrion
Buxida. i. almea
Buzabarā. i. zedoaria
Buzemima est proprie herba: que vocatur proprio nomine guzema.

Buzeidem dicebat iudens quod est bistorta estimatio potius quam quod sciret. In glossis vero alimanforis li. 3. super satyrion: scribit quod est species satyrionis cuius radix est velut digitus: que vocatur in lingua nostra palma christi. nam sine dubio palma christi est species satyrionis: sicut apparet in .l. kafi. s. prima expositio melior.

Cap. iij.
Buzeiden ara. sunt radices albe. **Se.**

li. aggreg. cap. buzeiden est simile beem albo: et est medicina indie qua nos parum vitimur. et quidam vero detulerunt ipsam ad nos: et vidimus eam sepe: et melius est ex eo quod est album: hinc lignum grossum: et multas virgas. Illud vero quod est subtile lignum hinc superficie lenem: parue albedinis est non bonum: et nullum iuuamentum.

Dosse. Sera. ritate habet. Habet dixit quod eius iuuamentum est sicut iuuamentum hermodacilorum ad remouendum dolorem iuncturaz et podagre. laxat aqua citrinaz.

Buzimen. i. testiculus vulpis: et est satyrion
Buziden idem quod supra
Buzuarā .i. abrotanum
Buzuarā .i. zedoaria
Bruncus podagra lini: et asta lini: cuscute idem
Brueria. i. tamariscus
Bruca idem quod supra
Bruca erecta idem quod supra
Brumaria. i. lentopodium: et est ciclamen vel bothor marien
Brunete idem quod supra
Bruneria idem quod supra
Brunon talasumi .i. muscus maris
Bruach .i. affodillus
Butria. i. planta que vocatur olece
Brucos. i. ramus

Cap. iij.
Ruculus est species locustarum que aliquando intantum

abundant in terris arabum quod terram tegunt: et fruges comedunt et herbas. quare contra eos congregant: sicut in exercitum ipsosque colligunt et comedunt infensos et falsos. Et ego vidi eos Salerni anno dominice incarnationis. 1297. Alimanfor tractatu 3. cap. de bruculis. Bruculi qui saluti non sunt: parum calefaciunt: et inflatiui existentes sperma augmentant. saluti vero plus calefaciunt

et sunt efficiunt: et sunt mali nutrimenti. sanguinez quoque adurunt.

Cap. ii.

Ruscus omnibus est notus Paulus cap. de bru- sco. folia eius sunt folia myrti cum ex- tremis spinosis: faciens plures sti- pites cum fructu rubeo: sicut fructus cerasti: et est tem- perati caloris: ut Hippo. et Gal. testat. **Posse** Paulus: suc- cus foliorum eius expressus in ore tentus oris vicia emendat. p- dest stomacho et dolori ventris a cholera. tempe- ramus cum lacte: et inunctus vicia oculorum emendat. po- tatus cum zucaro emopticos sanat et petra fran- git. succus eius coctus et bibitus cholera et menstrua expellit. pulvis radices eius vulnera bene sanat. **Brussus** idem quod supra

Sequitur de E.

Elaeabene id est diptam- nus. **Elaeabene** id est quod supra **Elaeos** i. malum **Elaeabene** id est diptamus **Elaeabene** idem quod supra

Elaiban i. mentastrum **Elaiba** sive **Dia** est sicut triticus: et apud Sera. vocatur cartamum.

Elaion i. piscis habens oculum in capite

Elaife i. vesperilionis

Elaion i. semperuina

Elaibarbanum i. cassia fistula

Elaocule i. cardamomum

Elaokale idem quod supra

Elaledon i. canlis quo vivitur ad edendum

Elangane sunt ea que sunt simplicia et composita: et comeduntur post cibum: sicut capparis et olive

Elaugilen i. ostrea

Elaula vulpis quid est. l. l. vipera: et litteram bar

Elaubarbu.

Elaulica i. acuta

Elaulcon i. celidonia

Elaulis erraticus i. canlis agrestis

Elaulis i. canlis qui comedit eo quod caule i. thyrso

magis conalescit: vel canlis i. thyrso canlis id est

veretrum vel prepucium. Paulus capit. de ulceri

bus virge. si vero sive caulon interius pudendi ul-

cus fiat et i. secundum virgam virile: p. caulibus l. l.

cambin.

Elaulculus agrestis putatur conditi: vel stractius

licet videat aliter dicere **Dia**.

Elaulis agrestis idem quod supra

Elaulia i. brassica

Elaulen i. canlis.

Elaulis stribolus i. scrofularia

Elausen i. bibar

Elauguamium i. sale condita: ut olive et capparis

Elauguamich i. ea que nascunt in gula: et prefocat

ut squinantia.

Elaubez fit sicut mice panis in oleo frixe et melle

despumato posite par percoquunt. postea vero

ea Victoria Medici ea dicunt. quia ita morbus presigunt. gustus intum in remedio. succubunt nam perant. perin- sumunt Cadmea Victoriae Laminam qua in dario- ra est. uerant.

super setatium ponatur: ut per foramina mel ex- undo separetur.

Elauguamac i. canguamium

Elaulides i. cantarides: et est spes pini

Elaulidaris i. spes pini

Elaudo est confectio fumigii aromatica

Elaulicularis i. iusquamus

Elauda tremula quid est. l. l. traguliduntes

Elauguamichi sunt aliqua quorum quedam condium

tur cum sale: quedam sine sale.

Elaurupestias est nomen lacticij quod assimilatur

citrullo.

Elauligi est quoddam genus piscis

Elaulalis est vicia lupina

Elauda porcina i. peucedanum

Elauda equina quid est. l. l. obebenebachil

Elaulon i. febris incensiva

Elaulica dicuntur incensiva medicamina aduren-

tia putrefactiva.

Elaulismus i. canterizatio

Elaulim i. celidonia

Elaulien i. celidonia minor

Elauda pecorina i. milium solis

Elaulis herba i. vicia lupina

Elaubarus i. amrudicis

Elauponia i. cellarium vini

Elaulis i. incensio

Elaulolidem i. flores lilij albi

Elaullus marinus invenit in hypotamo. hypota-

mus est fluvius in mesopotamia que est regio media

inter duo flumina. i. scitrim et euphratem.

Elaulicis i. spes storacis **Dia** cap. de storace: uti-

tur isto vocabulo.

Elaulat i. capparis

Elaulatim i. tamarindi

Elaulech i. squama ferri

Elaulia i. brassica

Elaulium i. medicina de isula cypri: unde arabi

ce cabrios cypriense. unde Avic. qui dicit de aliqua

medicina quod est cabria: intelligit de de cypro.

Elaulie siue karabe gummi est quod vocat electri

Elaulallus est nomen lacticij quod assimilatur myr-

tor: est fortius lacticij.

Elaulab veneris. i. papaver palustre: et est nenusar

Elaulafen i. ferrugo ferri

Elaulabum raris quid est. l. l. calaris

Elaulabuz i. spes strigni: quod vocat kekengi: et cacca-

bum aliter appellatur quodam platu venenosa: quod a **Dia**.

dozignum vocat: et est landrus.

Elaularch est spes testiculi canis

Elaulam onidas i. elleborus niger

Elaulica i. mala habitudo: vel cacetica. i. sordida

unde cacesia et. **Dia** cap. de alosamios vlcera

cacetica.

Elaulatos sive **Dia** vocat semen cuiusdam speciei liba-

notidis in cap. de libanotide: et de kakeros.

Elaulera i. mala vexatio

Elaulium i. sordidum

Elauletis i. mala habitudo: est cachochia

Elauleos i. galbanum

Elaulegus i. acetum sive haliabat cap. de succis: et

Cachexia i. cachexia malum corporis habens.

non in toto armatus. **Hydrop.** aut **Phthisis**.

in tertio eiusdē de effimera ab opilatione dicit vn-
gatur cū oleo cacrelegi: quare non videt eē acetū
Item in cap. de apostematibus. cum pane inquit
cacrelegi et farina ordeī.

Cacreos. i. species ferule: cuius semen dicitur cacre-
os: et succus eius est galbanus: greci vocant hanc fe-
rulam nartecōs.

Cacimacule. i. cancri **Caci. i. cancrum**
Cacille est hñs in se falsedine: et assimilatur vsinen
et purgat aquam citrinam.

Cachita **i. dragantum**
Cacrios. i. rosmarinus: vel semen cuiusdā sp̄ci ei?
Cacotica. i. cancer **Cap. iis.**

Colla **Arabi. vel beil: vel bibae**
gre. et latine cardamo-
mum. Cardamomū ca. et sic. in primo
gradu: semē qđ pducit ex quada ar-

boze faciente quasdā tuberositates: sicut semē ru-
te: in qbus semina **Sera. i. beil. i. cardamo-**

ip̄sa cōcluduntur. **Sera. i. beil. i. cardamo-**
mum minus: et melius dīr bilbane: et est masculus
Et idem auct. Isaac benarā: sunt eius due sp̄ci
mai? et min? mai? habet cortices: et capita sicut ro-
sa. et habet grana magna fere sicut nabacha: aut
maiora parū: et circa ip̄sa sūt granula parua angu-
losa boni odoris: pingua. puluerulenta. et ip̄m est
melioris odoris: atq; delectabilioris q̄s min?. et in
sapore eius est stipticitas et acuitas. vep̄ qñ cōpan-
tur minozi est acuitas ei? minozi: et stipticitas ma-
iozi. et cortex et capita sunt stipticioia q̄s ip̄s. et vir-
tus eius est ca. et sic. in pmo gradu. Minus vero
vocat bilbane. et non habet capita nec corticem. et
habet grana habētia corticez. cuius color est sicut
color cardamomi maioris. et eius substantia est s̄b-
tilior q̄s substantia maioris. et virtus ei? est sicut vir-
tus ip̄s. nisi quia ppter eius subtilitatem cōfert
plus digestionē: et ma **Anic. i. j. cap. de car-**

gis desiccationum. **Anic. i. j. cap. de car-**
damomo. Cardamomū aliud est magnū: sicut cicer nigz: quod
cū frāgit inter? habet granū albū mordicans lin-
gum: sicut cucube: in quo est aromaticitas. et ali-
ud est parū: sicut lens aro **Dias. ca. d. car-**

maticū. est ca. et sic i 3. gdu. **Damo-**
mo. Cardamomū semen est qđ nascit in arabia: et
in alijs locis: sed eligendū est frangibile: et flauum
plenum: graue: et durum: et quasi lentū: sed nō ru-
gosum: et si frangat puluerosum est: et gustu sub-
amāz: calefaciēs **Sal. vij. sim. phar. capit. de**
odore suau. **Sal. i. cardamomo. Carda-**
momum est quippe: et hoc calide subsistentis vir-
tutis: nō tñ adeo fortis: sicut nasturciū: sed quātū
delectabilius: et aromaticius existit nasturcio itan-
tum et calida virtute imbecilliozi participat: nō tñ
ulcerare sufficiens est ipsum per se cataplasmatuz
bz aut et qđ amaritudinis illatū in se: ppter quā
et lumbicos interficit: et pruritū sufficiēter abster-
git cū aceto. sed attendendū est qđ pñs capitulum
Dias. qđ videt eē de cardamomo non est: sed est
cardumemi: et non de cardamomo: quoniā si tu
legas illud capitulū cū capitulo de cordumemi in

Anic. li. 2. et cū capitulo Sera. li. aggre. quod inci-
pit hardameni. videbis qđ idē dicit. veritas est qđ
greci cordumemi vocant cardamomuz. pferentes
da syllabam accētū acuto seu producto: mo vero
corrupto. cardamomum vero pro cardumemi: da
accētū graui: mo vero corrupto vt nos cōmunit
pferimus: quare Dias. p cardamomo cordume-
num: vel fuit error trans-
latoris vel scriptoris. **Dos. Sera.**

Virtus. s. maioris ē que resoluit: et fortificat: et cō-
fortat stomachum et valet digestionē. et cōfert syn-
copi: et vomitū: et maxie qñ bibit cū suo cortice: et
suis capitibus cū mastice: et ligno aloē: et cū succo
mēte: aut cū vino granatoz: et cū menta. Contra
syncopim et cardiaca passionem ex frigida causa
fiat decoctio eius in vino odorifero. addita aqua
ro. et des. patienti ad debilitatē stomachi: et digesti-
onem cōfortandū. puluis cardamomi cū semine
anisi des. in cibo vel potu ad appetitū puocanduz
vel confortandū. et cōtra vomitū ex fri. causa pul-
uis eius cū succo mēte conficiat et offerat. Item
puluis cardamomi cum menta viridi vel sicca in
aceto: et aqua salmacina coquat: et spongia intin-
cta ori stomachi supponat. Contra debilitatem ce-
rebrī puluis eius narib? apponat. si fiat rheuma
puluis ei? cū oleo muscellino in testa oui super ci-
neres calidos ponat vsq; quo bulliat: postea inun-
gatur **Anic. in ipso cū calefactione est stipti-**

caput. **Anic. citas et pprie in eo: quod habet**
caput: et pprie i capite ipso: et cōfert vomitū et nau-
see cum aqua mastice: et aqua vtriusq; granati.
Cachochim? i. mal? chimus. i. humor mal? nam
cachos grece malus chim? i. humor. vnde cacho-
chimus. i. hñs malos humores: inde cachochimia
Cachostomacum. i. debilitatiū stomachi

Cacoetes. i. quoddam vlcus oculi
Cacos **Kakoo. i. malum**
Cacron Plin? de his que ferunt qrcus p̄et glā-
des ferunt inquit robora et cacron: ita vocant pil-
lulaz in medicina vredi vim habentem. gignitur
et in abiete larice tilia platano: postq; folia cecide-
runt hyeme dura sūt. cōtinet nucleū pineis similē
is crescit in hyeme. aperit vt pillula tota: caditq;
cū ceperit crescere et.

Cacule **i. cardamomum**
Cacul idem qđ supra **Cacuma. i. adustio**
Cadarmazin. i. placentis cū oleo frixis: et in mel-
le despumato positis: et ibidē parum cocis: post
super setatiū ponunt: vt mel per foramina exeat
et sic comeditur calidum: vt de pane.

Cadaka quid est. i. l. sandarum.

Cadra **i. viride**

Cap. iij.

Adimia vel cachimia: gre. ara-
bice cadimia: vel cali-
mia: latine vero climia. Simon d. Ba-
nua: oia illa noia cadūt super tres medicinas. vna
quaz est fumus qui eleuat a quolibet metallo: qñ
purificat in fornace: siue sit aurū: et tunc ē climia
auri: siue argentum: et tunc est climia argenti: siue

es: ut patet per *Dias. cap. de cadimia. 7 per Aluc. cap. de climia.* Alia est lapis calaminaris: qui vulgo marchasita dicitur: quo tingit es: sicq; aurical cū: cuius fumus sublimatus est: sicut patet p libru secūdu Alzarauj. ē de pparatione medicinarū simpliciu. Alia inuenit in mineris metalloz maxime eris: sicut p3 per *Dias. cap. de cadimia.* in quo cadimiaz etiā vocat tucā solidā que fit per sublimationem qñ sit auricalcū quā alexandrinā dicim⁹ 7 hoc tangit etiā infra: cum dicit: Multi vero ponunt ferreas bastas 7c. dicit ergo cadimia bona ē cypria: 7 botrides: 7 que spissa fuerit 7 grauis me diocriter. sit aut vel generatur in metallo eris vel parietibus. ex argēto fit lenior atq; albidior: 7 iserior virtute. habet aut cadimia partē supiorem si cut botros: de intus tamen cū fracta fuerit cinero sa est: de foris colorē cinericiū hñs: 7 ex vna parte colorem habens lapidis onochitis. talis vero ē cadimia: que in veteri metallo effodit. Est 7 alia cadimia que 7 placodes dicta ē: que quasi picturas habet sicut zona: quā multi zonice dicit. Est etiā alia que dicit obstractis tenuis: 7 nigra colorem terreū 7 teste hñs: oēs iste nigre sunt. est 7 alba: s; nugax. vñlis est aut botrix: 7 que onochites dicit confectionibus oculoz. Reliqua vero ad medica mina 7 ad vlcera sicanda pficiūt 7c. *Wascif* etiā cadimia ex cōbustione eris vñli: intelligo aurical cū vñli: cuius fumus parietibus inheret. hic fumus collect⁹ cadimia appellat. Multi vero ponūt ferreas bastas longas in qbus fumus ipse coheret. *W* Alij conficiunt illam de mōte: qui dictus pñteri des: in quo sunt lapides qui cōburiūt. in quo etiā monte inueniunt multa metalla in diuersis locis fiant est calciten: 7 mistcos: 7 pñci: 7 malanteria: quiamū: chryfocolla: calcantum: 7 de frigis. In uenit preterea quidā lapis in metallis cadimie si millis apreshimini: s; discernitur q sit lenior cadimiaz: 7 masticatione dentius non cedit: deinde fractus atq; igni ipositus resileat: 7 fumū simile igni faciat. Cadimia diuin pñuerat igni varij coloris nitore facit: atq; in sole euz aceto trita in erugineā venit qualitatē. in hoc sermone vident tangi oēs spēs cadimiaz: si bñ itelligat: tam vere q̄ false. Est etiā ex climia in mineris vnde effodit argentum qñ purgat: 7 affinat generat climia: 7 qñ dissoluitur lapis qui dicit marchasita sit climia: 7 qui nominauit hanc climiā lapidē bene dixit. Ego vero tempore qñ ascendi in insulam. s. Cypri: non erat in domib⁹ fornacis ex illa climia: nisi res modica in fornacibus: 7 ego repperi ab homine fideli ex illis mineris lapidem q repperi in montibus: vel in cursibus aquarū: 7 qñ postea dedi hunc lapidē cuidam medico Italic: qui erat amicus meus est manit q dederim sibi magnā donuz: qā illa spēs climie est nobilior 7 melior oībus alijs speciebus.

W *Dosse. Sera.* li. aggre. cap. de cadimia auct. *Dias.* Vir tus oīs climie ē stiptica. replet vlcera: 7 purgat for des vlceꝝ putridoz: 7 desiccet carnē superflua que fit in eis: 7 cōsolidat ea. *W* dicit autē climia

in hunc modum: ponit super pamas: 7 dimittitur donec inflāmat 7 candescat: 7 appareat in ea vesti ce ebullientes: sicut sūt in scoria ferri: deinde extra bitur ab igne: 7 extinguit in vino: 7 si indigeret ea p scabie oculoz: extinguit in aceto. quidā vero accipiunt ipam adustā: 7 terunt cū vino: 7 ponūt in vase terreo: 7 adurunt eā donec fiat cinis: 7 ad ministrant eā sic preparatam loco tucie.

Cadia i. flos papaueris
Cadimiale id est coium mali granati
Cadymia i. cadimia
Cadimialis tortoria i. metallum vbi cuprum 7 argentum coquuntur 7 conflatur.
Cadog id est lac acetosum sine butiro
Cadocon i. flos mali granati: 7 est ille qui vocat balaustra: licet falso.
Caducū idē qd supra
Cafagan i. tremor
Cafatan i. tremor stomachalis
Cafatalus i. lasar
Cafazo.

Q *Ala* ara. gre. myrica: vñ bunca: vñ myrebi: lase vero thamari scus. Vbi sciendū q thamarisc⁹: qdaz est mascul⁹: 7 est athel: 7 vocat similiter thamari scus domestica. 7 qdam est femina: 7 est illa arbor quā nos cōter vocam⁹ thamariscū: 7 ista vocat silic⁹ thamari.

Sera li. aggre. cap. cafa. *Cafa* scus agrestis. id est thamarisc⁹ agrestis. 7 est arbor erecta q nascit in aquis. 7 bz fructum qui assimilatur florib⁹: 7 est similis in fluxibilitate sua vñce: 7 illa spēs vocat ab aliquibus buca Est in babylonia 7 in seni alia thamarisc⁹: q ē domestica que notat termezit: 7 athel: 7 assimilatur agresti in oībus preterq in fructib⁹ in longitudie qz fruct⁹ eius est rotundus similis gallis dentatis 7 est stipticus: 7 ponit loco gallarū in medicinis. Et sciendum q ista est arbor quā notat ipe in lra athel: de qua dicit q est arbor magna vsq; ad celum q vocat athel.

Gal vñ. sim. phar. cap. de p qua. i. athel. *thamarisco* s. agresti i sapore ei⁹ ē stipticitas: 7 est virt⁹ eius q incidit 7 abstergit: sed folioꝝ ei⁹: 7 radicū: 7 ramozū subtilatio est plus subtili.

Aluc li. 2. ca. de thamarisco. in ipsa est stipticitas: 7 absterfio 7 mūdificatio absq; exsiccatione vehementi. 7 eius aqua est absterfina desiccanti na: cuius absterfio plus est desiccatione eius: 7 ipi us exsiccatio est cū stipticitate: sed ei⁹ fruct⁹ est vehemētioris stipticitatis. 7 i thamarisco qdē est stilitas pauca: 7 in relijs reb⁹ alijs administratur loco galle viridis. *Plini⁹* ca. de thamarisco. *Thamariscus* ca. est.

Dos. Sera auctori. 7 sic. in 2. *gdu.* *Radix thamarisci* ponitur pro gallis i medicinis oculoz 7 ozis. 7 est cōueniens spūto sanguinis. et potatur in fluxu antiquo. 7 cōfert ictericis. 7 illis quos momordit ruela. 7 quando fit emplastruz cum ea dimittit apostemata pblegmatica. 7 cortex eius operat sicut fruct⁹ eius: nec plus nec minus. 7 folia eius cocta cū aqua: 7 bibita ipsa aqua

extenuat splenem. et quoniam fit cum eo collutio oris confortat doloribus dentium. et est conueniens mulieribus habentibus fluxum humiditatis antiquum. quoniam fit sessio in decoctione eius. et precipit decoctio eius super illos in quibus generantur pediculi et lendines: et inuadat multum. Cinis ligni thamarisci quoniam supponitur confortat habentibus humiditates matricis. et fiunt ex stipite arboris thamarisci cyphi cum quibus bibunt splenetici: et vinum est inuadit eis. Et idem auct. Mesarugie cinis eius desiccatur omnia ulcera: et proprie illa que fiunt ab adustione ignis. et confortat apostematibus frigidis quoniam fumigat cum eo. Dixit mihi homo fidelis quod fuit quedam mulier super quam apparuit lepra: et datur fuit ei de decoctione radices thamarisci cum passulis sepe: et curata est. Et nos quidem experti sumus illud in muliere alia: et curata est: et hoc fuit quia egritudo eius prima fuit apostema in splene: et propter opilationem eius: que quidem fuit causa non attrahendi melancoliam: et non mundificandi vel clarificandi sanguinem: et fuit causa apparitionis lepre super eam quoniam ergo resolutum fuit apostema et opilatio propter operationem istius medicine in eo quod fuit de natura sua incidere et abstergere: reuerse sunt ad eorum sanitatem. Et idem auct. Gal. in li. suo ad glauconem quoniam scripsit ei signa apostematibus duri in splene quod melior medicina eius est cortex radices capparis et scolopendria: et cortex thamarisci: et similitates eius si coquantur in **Sal.** vii. sim. pharm. quoniam aceto et squingibin. cortex thamarisci coquitur cum vino confortat spleni duro. et confortat et expellit dolorem dentium. sed in fructu eius et in cortice est stipticitas non pauca quousque virtus eius est propinqua virtuti gallarum viridibus: nisi quia in gallis viridibus manifestat stipticitas solum. complexio fructus thamarisci est complexio inequalis: et possumus eis uti per gallias. Et cinis thamarisci quoniam coarctat habet virtutem desiccationis desiccatione forti et est in eo abstersio et incisio. Et idem eodem li. capit. de myrica. Myrica et thamariscus abstersiue et incisive sunt virtutis absque quod siccet manifeste. hinc autem aliquam stipticitatem propter huiusmodi qualitates: et virtutes splenes quidem sufficienter inuadat scilicet aceto et vino radicibus vel ramis vel folijs coctis sanat autem et dentium dolorem. fructus vero eius et cortex non pauca habet stipticitatem: ut prope galliam omnifariam accedat: excepto quod stipticitas eius dens in gallia. in fructu vero brace complexio est inequalis. permixta enim est natura eius cum abstersiuitate quod non inest galle: ut tamen poterit quod eo non presente gallia in omnibus in quibus vitimur illa. et cinis coarctat brace siccatione est virtutis: bene multum quod abstersiuum et incisum. **Dial.** per translationem finis: pauci vero stiptici. **Dial.** fione niaz cap. myrice. Myrice. i. thamariscus: folium elixum et ipsa elixatura bibita cum vino: splenis tumorem coarctat. dolori dentium subuenit: eius elixatura per fursus adhibita humores matricis prohibendo coarctat. pediculos et lentiginis pncat. cinis eius similiter menstrua stringit. coarctat ex ligno. **Ani.** Eius de eius calix in quo vult bibitur. **Ani.** coctio

administrat in embroca ad pediculos et interficit eos. et ex eis solijs fit emplastrum super apostemata fluxa. et eius fumus exsiccat ulcera humida: et variolas. et spargit quidem quod ex eo tritum est: et cinis eius super adustione ignis: et ulcera humida difficilia: et corrodit carnem additam. et decoctio eius foliorum confortat cum vino dolori dentium: colluto ore ex ea: et prohibet corrosionem eorum et proprie fructus eius. eius fructus stat loco lici et galle in egritudinibus oculi. et confortat sputo sanguinis antiquo: et proprie fructus eius. et eius ramus dissolutus in aceto emplastro ex eis facto. et ad splenem. bibitur vinum in quo decocta sunt folia eius. et ipsi virgulta. Et faciunt splenetici ex ligno eius vasa. et conferunt solutioni antique. et sedent in decoctione eius ad cursum matricis. et supponitur gummi eius: et bibitur fructus eius etiam. et confortat fructus eius morsui vipere. Plinius capit. de thamarisco. Thamariscus domestica habet virtutem eandem sicut siluestris: nisi quia est magis stiptica et minus incisiva: et abstersiva.

Kafel reser	i. scolopendria
Kasati manibus est species exeratij	
Kasidium	i. simus columbinus
Kasandar	i. galanga
Kagalla	i. cardamomum
Kagulla	idem quod supra
Kabaam	est quidam locus
Kabapham. i. oleum indum: et est oleum nucis indie	
Kabalef	i. pannus faciei
Kabai	i. cuscute
Kabatutum	i. atriplex
Kabaduc	i. occiput
Kabab est locus in crure vel pede	

Cap. izzi.

Qzharliub arabi. gre. xiloca racta: vel siliqua vel keratium: vel keraca: vel faba siliqu latine vagi. **Sera.** li. aggreg. cap. ca nalla: vel carumba. **Sera.** harliub. Kabar liub sapor eius est stipticus cum pauca dulcedine et virtus earum que non sunt recentes est siccationis nam que desiccantur stringunt: sicut faciunt cerasa: quia humiditas earum resoluatur: et remanet substantia terrestris que desiccatur: sed arboris earum est virtus desiccationis. **Sal.** secundo de cibis capi. catiua et stiptica. **Sal.** de siliquis. De siliquis pessime sensi quamvis digerantur: et ventrem stringant: et humores noxios nutriant. Et idem in lib. de cibis. est keratium edulium pauci nutritum: et ligneum ex necessitate et indigestibile. nullum enim ligneum bene digestibile: sed et non egeri celeriter: non paruum ipsis existit malum. quare melius esset ipsa neque deferri ad nos ex orientalibus locis in quibus nascuntur. Est enim cibus mulierum et puerorum effrenatorum: nihil utile ad sanitatis conseruationem: neque eustomachus est. Alimentum autem palam: quod et ipsum dat paucum corpori. Et idem in libro de sim. phar. capitulo de silocaracta.

Arbor silocoracte: que vocatur centenice: est sic
cane et stipice virtutis: sicut et fructus eius qui vo
cat silocaracta participas videlicet de dulcedine
quadam: patiuntur autem et hec simile cerasi. humide
enim magis subducunt ventrem. sicce autem sistunt magis
expirata quidem humiditate: terrestri autem substantia
remanente. Paulus cap. de siliqua. Est quoddam
genus silique: que vocatur siliqua caprina: cuius fru
ctus est sicut myrtus: et folia sicut traction. fructus
eius est in vaginis: sicut lupinus huius formam faveoli.
Dosse. Dias cap. de siliqua. Siliqua
recetes stomachus
enertunt: eadem ficate in diu possunt. cibum earum
ad urinam proficit commouendum. tradit ad stomachi
dolorum non leue presidium esse si in sextario aque ad
dimidium coquantur: hisque succus per dies quinque con
tinuos bauriat. Paulus siliqua caprina sufficiens
cancros medetur.

Labeang. i. lenacioli
Laber. i. lingua canis **Labher. idem quod supra**

O **Abut aiton** ara. gre. cleon
vel eladin: latine
oleum oliuaz. Unde cabit. i. oleum
aiton: vel zaiton: vel zarcon. **Sera.** li. aggreg.
ara. gre. olea: latine oliue. capi. cabit
aiton. i. oleum oliuaz. Et oliuaz quedam est dome
stica: quidam siluestris: que grece vocatur agriela. Et
idem auct. Gal. vi. sim. phar. Oliuaz domesticarum
folia et cime que sunt humidiora: habent saporem stipicem
et virtus earum prima est que infrigidat ea quantitate que
sunt stipice. Et idem auct. Dias. Virtus foliorum do
mestice assimilatur virtuti foliorum agrestis: nisi quia
virtus foliorum domesticorum est debilior: et sunt conue
nientiora oculo quam agrestis: que sunt securiora et le
uiora ei quam agrestis. Et idem Sera. agrestium oliuarum
folia sunt stipica que pistantur et fit inde emplastrum
super herisipillam: et confert: neque finit ipsam augere
et confert formice: et vlcibus que noiant antrax
et vlcibus fraudulentis: et panaricio. et que ex eis fit
emplastrum cum melle occidit ascarides. et confert apo
stematibus quod noiant duo vlcera: et apostematibus ca
lidis. et facit adherere cutim capituli que separatur ab osse
et que masticatur confert vlcibus oris: et alcole. et que
ex eis fit emplastrum cum farina ordei confert fluxui ven
tris antiquo: et humiditatibus antiquis que a matre
emanant: et fluxui sanguinis. et sanat eminentiam
oculi: et confert vlcibus enis que noiant calcatalia: et
alijs vlcibus. et confert fluxui humiditatum antiquarum
ad oculum: et id ponitur in rob: que administratur
corrosioni palpebrarum. et confert auribus ex quibus
fluit sanies: et auribus vlcetatis. et que volueris extra
bere succum ipsorum: tere ea: et in pistatione asperge
super ea vinum vel aquam: et postea exprime et desicca
expressuram in sole: et fac troscos. et que fit cum vino
est fortior quam cum aqua: et melior ad reponendum: et
confert sanies aurium. Et ita quidem comburunt folia
ipsa cum flore: et ponit cinis eius loco tucie: et fit in
hunc modum: ponitur in olla terrea cruda: et obtu
ratur os eius: et dimittitur in fornace donec illa co
quatur: deinde perice super ea vinum quousque infrigidet

et confice simul: et iteque combure sicut pus: et postea
lana sicut lanat cerusa: et fac troscos. et creditur
que que comburuntur in hunc modum: Est eius virtus mi
nor virtute tucie in iuuamento oculi: et id conceditur
que virtus huius sit sicut virtus illius. Et idem auct.
Gal. vi. sim. phar. fructus eius que est maturus com
plete est calidus caliditate temperata: et que ex eo est
immaturus est frigidior et stipitior. Et idem Sera.
que fit ex fructu eius emplastrum curat fures
capitis: et vlcera fraudulenta. s. oliue aquatice que
pistantur non permittunt in combustionem ignis pustu
las fieri. et mundificant vlcera sordida. Et oliue no
te quare color est smaragdinus stringunt ventrem
et sunt bone stomacho. s. oliue nigre mature sunt
parate corruptioni: et sunt male stomacho: incoue
nientes oculo. et que fit ex eis emplastrum phibent vl
cera quorum nomen est antrax. et medulla que est in
tra ipsam que miscetur cum sepo et farina eradicat
albaras vnguinum. et aqua salsa in qua coadiuntur
oliue que fit ex eo colluctio oculis stringit ginginas et
dentes commotos. Et idem auct. Haben mesuay. vi
rides ex oliuis sunt fri. et sic. stringunt ventrem: et pre
parant stomachum. Et oliue aquatice excoquantur sto
machum propter eorum ponticitatem. et quando
ponuntur in aceto sunt plus excoquantur stomachi
et nigre ex eis sunt ea. cum pauca stipicitate: indige
ntibiles plus algi. Et humor qui generatur ex oliuis
vituperatur. et que comedunt in medio prandij acci
unt appetitum. et magne ex **Gal.** cap. de cibis
eis sunt maioris operationis. **Gal.** cap. de oliuis
Oliue pauci omnino alimentum dant corpori: et ma
xime que sunt mature. comedunt autem homines
has cum pane quidem magis: sine autem pane alma
das et kolimiadas sic vocatas gratia subductionis
ventris: cum garo autem ante cibum. sic autem que
sunt mature in arbores plurimum vinctuosus: sicce sti
pitici chimum habent: propter quod et roborant
stomachum: excitant appetitum. idonissime autem
ad hec sunt que cum aceto repositae. Multipliciter
autem ipsa preparantur: qui studuerunt circa pulme
tariam experientiam. Almasor tractatu tertio ca
pitulo de oliuis. Oliue de aqua ca. sunt et sic. que
si ante cibum comedantur ventrem mouent: et os
stomachi robustum reddunt. Oliue autem de oleo
calidiores sunt: que et os stomachi minus corrobora
rant: ac ventrem **Sera.** Humi oliuaz con
minuere fluere faciunt. **Sera.** fert obscuritati vi
sus quando fit ex eo cohob. et abstergit sordes vlc
erum: que sordes nominantur lacoma. i. limpitudo
que est in oculis. et puocat menstrua. et puocat uri
nam. et quando ponitur in locis corrosi dentium
sedat dolorem. et excludit ebriationem. et curat em
petiginem: et scabiem vlceratam. et nominatur inter
medicinas mortiferas. Et idem auct. Pauli. Hu
mi oliuarum ponitur ad cicatrices vlcum cornee
et delet eas. et delet albedinem oculi et telam. et va
let dolori dentium corrosorum: quando ponitur in cor
rosione. Et idem Sera. Humi oliuaz agrestium si
milatur scamonee: et colore suo similatur hiacyntho
rubeo. et est compositum ex lachrymis minutis. et pungit

linguam: sed illud qđ assimilatur gummi in magnitudine lachryme lenit sine punctione. et oliue silue stres et domestice sunt ex quibus colligitur gummi. Et idē anc. Gal. Oleum quod sumitur ex oliuis maturis: quoddam est nouum: quoddam est vetus. Eius vero qđ est nouū calefacit calefactione temperata et humectat. sed vetus ex eo calidus est: et magis resolutiuus: sed illud qđ accipitur ex oliuis recentibus imaturis dicitur oleum expensum: et est oleum onfancinum: et in nouo aliqua existit ex eo de frigiditate quantitas que est in eo de stipticitate. Et vetus ex eo dum in ipso pferat stipticitas est virtus de siccatione: donec stipticitas recedat ab eo: quia tunc fit simile oleo: qđ accipitur ab oliuis dulcibus. Et oleum qđ accipitur ab oliuis in summitatibus simile est et propinquum in virtute oleo expensum: et vniuersaliter pone considerationē tuā in omni oleo quod gustabis: quia eadem quantitas quā in eo inuenies de stipticitate est ibi de frigiditate: et si non inuenies in eo stipticitatē omnino: sed inuenies ipsum delectabile vere delectationis: dicit ipsum calidum cum temperamento: et si tu inuenies cum hoc ipsum subtile et illud qđ est clarū de quo si accipias parū: et ponis ipsum super membra: vel corpus extendit supra corpus: et dilatat multū absque eo quod imbibit in eo: et absconditur: scias quod illud est bonum valde: et bonitas que conuenit oleo est in ipso. et quā abluitor oleū non mordicat. Et idē anc. Dias. Oleum qđ fit ex oliuis non bene maturis est oleū expensum: et est conueniens sanis: et proprie illud quod est nouū ex eis sine putrefactione: boni odoris. et ex illo qđ est huiusmodi sunt olea aromatica: et est bonū sio macho. propter stipticitatem que est in eo. et restringit gingiuas et confortat dentes quā tenet in ore. et prohibet sudorem. Et oleū vetus oliuay maturarum conuenit in medicinis. et omnes species olei sunt lenientes corpus. et prohibent aduentū frigois corporis. et faciunt ipsum habile ad motum. et molliunt venter et debilitant virtutē medicinarum vulnerantium. et datur in potu contra medicinas mortiferas: ut euomatur cum eis et fit cum hoc assidue. et quā bibunt ex eo. 3. ix. cum tantūdem aque ordeii: vel aque calide laxant ventrem. et quā decoquunt cum ruta: et bibunt ex eo calido. 3. ix. confert titioni ventris et expellit lumbricos. et quā fit cum eo clystere confert colice que fit ab apostemate intestini: et opilatione que fit a stercore duro. et antiquū ex eo ē calidus et plus resolutiuus. et fit cum eo cohob ad acendum visum. et si non habes et necessario idiges eo eo que ipsum donec fiat sicut mel: et vtere. et virtus eius est sicut virtus veteris. Et oleū oliuarū silue striū est stipticū. et inuamentum eius est in medicina minus inuamento supradicti olei. et inuamentū eius est sicut inuamentū olei ro. et stringit sudorem et prohibet casum pilorum. et purgat surfures capitis. et confert scabiei: et poris. et prohibet canos. quā ex eo fit collucio oris valet ad apostemata gingiuarum et confert dentibus comotis. et in preparant ex eo episthimata ad gingiuas quā humores currunt ad eas. et o3 quod accipias lana et inuoluas supra stilum

et maderiat in oleo feruēt: et ponat super gingiuas sepe donec albescant. Et idē Sera. anc. Gal. Amurce olei substantia est terrea: et calefacit et desiccatur in 2. gradu. et resoluit et curat vlcera que sunt in corporibus siccis: et vlcera facit in humidis furere: et quā coquitur est grossius et magis desiccantium et quā coquitur in vase eris quousque ingrosset et fiat sicut mel: et stipticū. et confert ad ea ad que confert licium. et superat licium in bonitate in hoc quod quādo misceat cum aceto: aut vino simpliciter: aut cum oximelle: et limit cum eo confert doloribus dentium: et apostematibus. et misceat in medicinis oculorum. et quādo fit ex eo clystere confert ano apostemato: et collo matricis: et apostematibus matricis. et quā coquitur cum aqua agreste: donec fiat sicut mel: et limit tur dentes corrosi cum eo eradicat eos. et miscetur cum cameleontis: et cum aqua in qua lupini steterint ad dulcorandū: et liniunt ex ea aialia auferit scabie eorum. Et illa que est noua absque decoctione quā calefit: et pūcit supra podagrā: et dolore iuncturay confert. et quā extendit supra coriū: et supra ventrem ponitur hydropicorum. **Sal.** vi. sim. phar. ca. nūit tumorem ipsorum: et amurca 3. transtationem nostram. Amurca olei terrestris est substantia: non tamē adeo caliditatis precipat: ut mor dicet enideter: quod si decoquatur multo magis ad huc erit grossius partium: et sicca erit utique secūdi gradus calefacientium: et desiccantium intensi magis. sic itaque vlcera siccat: complexionū corporum curat: que vero in ceteris omnibus exacerbant: sic catina nāq; est ut resina: et pix liquida: et asphaltum ipse etiā corporum quidē valde siccorum: siue vulnus habentium: siue scinum solidatiue sunt. cetera vero cuncta tendit et exacerbant.

Charos. i. suber: qđ stuporē virile possum dicere Alexander cap. de lithargia. Paulus inquit fit de eadē materia cum lithargia. differunt autē quod hanc febriū precedit: lithargyrus vero sequitur.

Lakele. i. herba similis vermiculari acetosum habens saporem et salum.

Lakiar. i. cucumer

Lakirofion i. cucumer agrestis

Lakur i. cucumer

Calatium in oculo i. grando in oculo

Calam qđ ē simpliciter plat canna vocat. p. q. l. l.

basap. et qđ ē agrias vel agrestis: q. 3. Dias. ē species gramis: sicut p. 3. p. Sera. cap. de gramie: et etiā nomen sonat. nā agrostis grece ē gramē: et 3. Dias.

ē venenosa plāta aialib: et maxie qđ nascitur in egypto: p. q. l. l. agrostis et lram basap. Et ali? calam?

q vocat calam aromatic: p. q. l. l. basab desice.

Calausac. i. licium

Cap. 13.

Calamentum ara. gre. cala. mistic: latine vo nepita: vel mēta nō odorifera. Sciendū ē quod in 2. canone Auic. cap. de calamento: confudit fmo de calamento pulegio mentastro et origano id est calamento hyrci. capit. vero quod de origano apud eundem exponit non est de origano: sed de saturegia. de pulegio vo nūq; apud eum cap. inuenies. bec oia patebunt scrutari

si diligenter verba **Dia.** et **Sera.** cum verbis **Auic.** in omnibus istis plantis non multum curat arabes: quare unum per alio ponunt: ex quo indicat habere eandem

Sera. **Dia.** Calamentum ex eo est quod dicitur calamentum montanum: et dicitur ab aliquibus pulegium agreste: sed falsum: debet dici calamentum esse pulegium vsuale: et est aliud calamentum quod dicitur fluuiiale: et illud est pulegium agreste. Et sunt ei tres species: una habet folia similia folijs bederog id est ozimi: quorum color vergit ad albedinem: et habet ramos cum multis nodis quadrangulatis: et flores purpureos. Et ex eo est aliud simile pulegio in odore suo et in folijs suis: nisi quod sunt maiora folijs pulegij: et nominat illud aliqui pulegium agreste: et romani vocant illud nepitam ex folijs suis: nisi quia sunt maiora folijs pulegij. Et est secunda species que proprie nominatur nepita. Et est tertia species que est similis mente agresti: nisi quia folia sunt longiora folijs mente: et virge ipsius et ramuli sunt maiores virgis et ramulis aliarum specierum: et virtus eius est debilius virtute aliarum specierum: radix vero eius est nullius iuuamenti: nascitur in campis et in locis asperis.

Dia. **cap. de calameto.** Calamentum quod multi pulegium agreste dicunt: et illud est calamentum fluuiiale. Et est aliud calamentum quod dicitur montanum: et illud est pulegium vsuale. Sed calamenti fluuiialis tres sunt species. Est enim siluestris cum folijs ozimo similibus atque subalbidis et ramis geniculatis vel angulosis: cum flore purpureo: folia eius odore pulegij similia: tamen sunt in forma maiora. Item secunda species appellatur pulegium agreste: quam specialiter latini nepita vocant et illud supple est calamentum fluuiiale. I. c. et per si legatur effectio diacalamenti in antidotario virili cum eo quod scribitur in antidotario Johannis serapionis: et **Auic.** Et est maius et minus: maius est quo vti mur: minus est quod purgat gatte. Tertia est ediosmo agresti similis: cum folijs oblongis: cuius virga et rami maiores sunt: sed virtute inferiores: nascitur in campis: et asperis.

Gal. **vij. sim. pbar. capit. de locis et aquosis.** Calamentum. Substantia calamenti est subtilis: et in sapore eius est acuitas: et caliditas manifestatur: breue quid amaritudinis habet et est ca. et sic in tertio gradu. Experientibus vero illud: et corpus offerentes: primo quidem exterius appositum calefacit: et mordicat valde. scalpit etiam corpus et tandem vlcus efficit. intra vero corpus per seipsum et melioratur.

Dosse. Sera. calefacit manifeste.

Gal. Quando bibitur succus cum aqua mellis diaforat totum corpus: et prouocat sudorem: et teritur cum oleo et coquitur: et inungitur corpus: et confert rigoribus periodicis: et quando fit emplastrum super sciam habentibus sciaticum dolorem confert valde. trahit enim funditus ad extrinsecam superficiem: et calefacit totum articulum: superincendit autem manifeste cutem. Et sumptum in potum vel appositum prouocat menstrua efficaciter et est ex medicamentis quoniam sumitur magis conferentibus

leprosis resoluendo humores resolutione foris. et auferit linorem qui fit sub oculis et ipopia diaforat. Et tu debes scire quod omnes medicamentum que teruntur et habent acuitatem attrahunt cito ex profundo corporis humiditates quas recipiunt in locis illis et melius quidem in his est vino decoquere cataplasmare ipsum viride magis quam sicca vebementius postquam desiccatur: et promptius ad vrendum sicut que caustica: et quecumque pharmacorum calida sunt et acia: et subtilium partium facile attrahentia funditus ad se tota adiacentem humiditatem. Amaritudo autem que inest cibis: breuis quidem omnino est. operatur autem in quibusdam sicut que violenti: et quod cohesit vebementi caliditate cum substantia subtilium partium et ideo quoniam sumitur in potum eius succus: aut fit clystere cum eo occidit ascarides: et lumbricos: et valde ad mortem ferarum: et occidit similiter vermes que generant in auribus et in vlcere profundis. et quando fit nascale cum eo: aut sumitur in potum occidit et expellit fetum. igitur incisa quidem virus inest ei propter caliditatem eius: et subtilitatem partium: et amaritudinem solam. itaque propter omnia predicta confert omnibus asma tici: et ictericis propter amaritudinem maxime sicut et pene omnia cetera purgando et mundificando epatis opilationes. est autem ad omnia predicta efficax eius quod

Dia. Virtus omnium specierum monstratur. **Dia.** eius viscida est et sicca nimis: et calida parte huius extenuatoria. unde bibita et imposita moribus venenatis occidit. vnam prouocat coquassationibus vtiliter adhibet. lacertis dolorem tollit. orthonoicis et tortionibus subuenit. venenum cum vino amputat. ictericis vtilis est. lumbricos et ascarides cum melle et sale accepta cruda et cocta occidit. comesta et bibita stomachicis prestat effectum: mensuris imperat. et appositum ore matricis extrahit fetum: et abortum facit. fumigio suo serpentes de domibus fugat. viridis in vino cocta et cataplasmatibus imposita nigras cicatrices claras et sui coloris reddit. linores detergit. sciaticis vtiliter adhibetur carne coburnes. succus eius auribus immixtus vermes occidit. unde nepita magne virtutis: et vebementis in calore est. unde etiam nobilissimis antidotis meruit ascribi: ex quibus vnum putandum putant quod usque hodie a medicis diacalamentum predicatur. Recipe nepite: petroselinum: piperis: pulegij ana. z. vi. seminis apij. z. xij. leuistici. z. ij. omnia trita et trita melli optimo mixta: diuissime coquantur. digestio nem facit: et stomacho et precordiis vtile est. pituitas toracis ac capitis dissoluit aut purgat. iecoris medet. calculos expellit. vrinam concitat. commouet menstrua. nepita sicca et potata in mulsa calefacit valde. et sudorem mouet per totum corpus: quapropter aliqui vtiuntur ea ad frigus et rigorem: coquentes eam in oleo: et extrinsecus vngentes totum corpus fricatione foris. Intrinsicum autem potum data: ut supra: et per totam colicam cataplasmata: ut super sciaticis magnus fit adiutorium: quod per pseudo extrahit humores: non solum sibiiles digerit: verum etiam pingues et spissos extenuat et prouocat succum eius regium morbum emendat. Item succus ipsius per clystere iniectus: ascarides et lumbricos occidit

et in ulcere etiam putrido: et in omni membro ubi vermes sunt occidit: propter amaritudinem: et ideo enfram epatis purgat: stomacis et ictericis sic alia amara iuuat: et potissime quando est cum epatis enfram. Calamiton vocant greci ramula quam dā: eo quod inter arundines frutices uiuat minima omnium et viridissima. Et calamiton etiam est species calamenti: ut Dias. in proprio cap. et est pulegium agreste: et aliqui vocant eum calamentum montanum: sed falso: quia calamitum montanum non est pulegium agreste sed pulegium vsuale.

Calamon melan .i. cassia fistula
Calamas grece .i. calamus
Calamus offe .i. calamus agrestis
Calaris est quedam species strigni qui ipnoticus dicitur a Dias. i. somniferus: que latini vocant rupis cabum: vel rupis concuum: quia in rupis oritur. est herba vel frutex habens bastas spissas et multas sarmentosas: et non frangibiles: et folia pingua: et cum flore rufo et maiori nascitur locis asperis et petrosissimis: corium radicis eius cum vino bibitur solum propter. Calasion. i. consistencia humoris circa palpebras
Calasma. i. extensio superioris palpebre: qua sepe inuersio fit ad interiora naturalium capillorum: quod non nisi digito subleuari possit palpebra. differt a palsy: quia paralysis est cum continuo motu.
Calata. i. relaxata Calapi. almes indi
Calab idem quod supra
Calasica. i. resolutiua relaxatiua etc.
Calagie .i. kalangie
Calasa est excrementum in palbris rotunda alba perspicua similis lapidi grandineo
Calathus est canistrum in fundo stricatum et in orificio latum.
Calathi idem quod supra Calabi. i. nux vomica
Calab idem quod supra Calamus. i. canna
Calamus agros .i. calamus agrestis
Calamitan .i. nepita
Calasticum .i. mollituum
Calabanir .i. capillus veneris
Calcabria est genus caulis albe
Calculia .i. mercurialis
Calcadia. i. calamenti cuius color est viridis: et quam antiquatur fit colchotar: vel calcitis. i. l. calcitis.
Calcandi. i. medicina in qua caremus
Calcamil id est ozimum montanum
Calca .i. butalmos
Calcalla est semen quoddam margaritis simile dependens inter folia grandia in montibus semper vere inuenitur.
Calcantum .i. vitriolum
Calcadis quid est lege litteram calcitis
Calcatis idem quod supra
Calcataren. i. quam est sanies in sifac: et comeditur cum ea pars
Calcafit .i. ozimum montanum
Calcala .i. cardamomum
Calcareren .i. calcataren
Calda. i. calida: inde caldarium quam simpliciter ponitur pro calida aqua intelligitur.

Calca duo generum est: una similis aaron. nascitur in arationibus. colligitur antequam crescat. vsus eosdem habet quos arsa. Alterum genus est quod anchusam quidam vocant: alij ricidinofiam: folia lactuce longiora: plumosa: radice rubea
Calfaz est species cochyli. i. l. fadet
Calsumum. i. vinum quod fit in carunculis que simulantur papillis.
Calsumus. i. ciclamen
Calcebinum idem quod supra
Calce. i. pannus faciei
Calengi. i. colica passio
Calce. i. herba similis vermulari acetosum habens saporem et salum.
Calca .i. cardus maior
Calchei. i. vena terre que caremus
Calcede. i. salua
Calcheos
Calitricon
Calicularis. i. insquamus
Calidicon est medicamentum de arsenico: cuius dixerunt se sunt descriptiones: ut in vij. Scra. in trociscis de arsenico.
Caliptelo .i. pentafilon
Calianum .i. tranquillitatem
Calicinis qui fit de quadam herba falsa: et vntur eo tinctores: et est vntum herba ipsa de qua fit sal alcali.
Caliber. i. lingua canis: que est herba
Calibi .i. instrumentum
Calimon .i. mentastrum
Calculi maioris .i. cardamomum
Califer. i. nux muscata
Calciheos. i. calcitis
Calcihei .i. bacitura eris
Calitrosa apostemata sunt duricies iuncturarum scilicet lapidationes que continent in se sicut calcem vel gypsum: ut Alexander cap. de poris iuncturarum
Calciheum. i. quedam gleba: et est calcis flos
Calchit .i. calcitis
Calchei idem quod supra

Cap. 14.
Calcitis est species vitrioli: et vocatur colchotar tenens medium inter calcitis et vitrioli: ut apparet in littera zeg: in qua omnia ista auidius manifestantur: de quo Dias. cap. calcitis dicit: quod est gleba que in cypro in metallis inuenitur etc. ut in fine huius littere patebit. unde calcitis est species vitrioli: ut patet apud Serapio. capitulo de zeg et ipsum est colchotar et calcitis. nam vidi apud Dioscoridem capitulo de alumine ubi habetur. Ad urum species aluminis sic calcit vel calcidis: i. Serapione eodem loco habet calcadis vel cocholotar Item Johannes mesue in trociscis de croco ponit cocholotar
Dias cap. calcitis. calcitis est gleba naturalis que in cypro insula in metallis inuenitur: colore subauroso: fragilis: intus habens venas diffusas ut alumen scissum in modum stellarum fulgētes: cuius est optimum quod est rercens nona mundissima: et equalit

fragilis. virtus est ei supatica termantica scarotica
Dosse. Dias. Purgat palpebras et
 oculos: est et submor-
 dax. ignem sacrum extinguit. et herpes curat. flu-
 xum sanguinis matricis abstinere. micetis cum suc-
 co marrubij occurrat. gingivarum rheuma et fauci-
 um imposita abstinere. pascentia vulnera ad sanita-
 tem perducit. coctum vero oculis medetur. trita
 melle addito et inuncta plapebris grossis: et aspe-
 ris seu callosis aptat: quod arefcere eas facit. fistulis
 collyrij more iniecta medicat. paulo capitulo cal-
 citis. est ea. et sic. complexionis in tertio gradu.
 Calos id est bonum: inde storax calamita id est
 bona gutta non a calamo: ut quidam dicunt. michos
 enim gutta: inde calo verbum neutrum: id est de
 pono: inde caloticum id est mitigatum doloris
 quia deponit dolorem.

Calostrum .i. lac nouum
 Caleos .i. es
 Calufar id est oleum de nucis indica
 Calusare casus idem est quod sumenet duo: et su-
 menet idem est quod obulus. ista vocabula ponuntur
 in littera carchax: et in littera radeb
 Calcule vocat anche quod mundat vitrum: et na-
 scitur in mari iuxta sibylam.

Calculi .i. cardamomi min: et calli .i. parui lapis
 Calcuta caumenon .i. es vsum
 Calb .i. cor
 Calmana .i. muscus quercus
 Camaregum .i. fructus thamarisci
 Cama copen .i. came ropoa
 Camakach. illa que seruantur in salmorina
 Cambaduci. oia que aceto et sale condita sunt: ut
 capparidis oliue: et reliqua ex quibus fiunt false: ut
 synapis et eruca etc.

Cameos .i. gummi arabicum
 Cameactis. i. ebulus actis. i. sambucus: unde vsum
 Sambucus est actis: sed ebulus est cameactis.
 Cameleonta quod est. i. i. cameleombante
 Cameis .i. semen ferule
 Camepita .i. camepitheos
 Camepitas .i. cipressus
 Came grece infunum vel depressum vel terrenum
 latine ut cameactis. i. infuma: actis. i. ifumaambu-
 cus: et est ebulus.

Camebalanos. i. appios

Camecissos sonat ex voca-
 bulo ifuma vel
 terrena hedera: unde camecissos vocant
 greci hederam non extollemem se a terra
Dias capit. camecissos. Camecissos folia
 sunt similia tritico: sed oblonga et tene-
 ra: et multas virgas duorum palmorum: folia ex vna
 virga bina quatuor vel sex: et flores similes osimo: sunt
 noxem. gustu est amara valde. radices sunt ei tenu-
 es et inutiles. nasci
 tur in locis cultis.

Dosse. Dias.
 Folia ipsi cum aqua cyathis tribus bibis diebus se-
 raginta ictericis prestat effectum. et sciaticis medica-

tur diebus sex **Sal.** viij. sim. phar. capit. ca-
 aut septem bibita. mecissos. Camecissos
 flos ei amarus sufficienter existit: et destruit ea que
 sunt epar. quidam vero et sciaticis ea dant.
 Camecyparisson est quedam planta ad similitudi-
 nem foliorum cipressi.

Camelon scribitur pro planta: et pro animali. pro
 animali est camelus. pro planta est camomilla.
 Camadasnes. i. parua laurus: dasnes enim lautus
 Camedapni idem quod supra

Cap. 176.

Cameleombante ara
 bice
 vel suchaa: grece cameleonta alba vel
 spina iudaica: vel scoltea: vel acantabaniqui: vel
 acantis egyptiaca: vel spina arabica: latine cardus
 vel species eius. et est cardus albus: vel suchaa. Sci-
 endum quod cameleon est species cardonis siluestris
 qui cardus habet plures species inter se differen-
 tes: sicut apparet in littera illa cardus siluestris
 unde bedeguar. i. spina alba differt a cameleon
 quia in folijs non habet aculeos: sed bedeguar habet
 in folijs aculeos: sicut apparet in littera supra di-
 cta. Cardus siluestris est vna ex speciebus camele-
 on: sed cameleonta alba est suchaa: de qua profe-
 quitur **Sera.** liaggre. capi. cameleombante
 i. ista. l.

Cameleombante est duplex: sci-
 licet nigra et etiam alba. Alba dicitur cameleom-
 bante id est cameleonta alba. nigra dicitur came-
 leon id est cameleonta nigra. Cameleombante id
 est cameleonta alba nominant eam homines accia
 et xion propter id quod inueniri solet maxime in
 radice eius quo mulieres maxie pro mastice vtu-
 tur: et est viscositas que inuenitur in radice eius. et
 folia eius sunt similia folijs spine: quare homines
 orientis nominant acush: et folijs speciei spine: que
 dicitur scolimias vel scolopias. et folia eius sunt
 asperiora: et acutiora summitatum magis quam ca-
 meleonta nigra: sed non habet virgam. nascitur in
 medio eius spina similis erictio marino: aut spine
 que dicitur alkresan: i. qua est flos coloris purpu-
 rei: spissus paruus siue subtilis sicut capilli. et semine
 eius est simile grano cartami. et radix eius quan-
 do oritur in bona terra pingui est grossa. et quan-
 do oritur in locis asperis: est subtilis: et color eius
 est interius albus. et in odore suo est odor grani
 et aromaticus similis sicut cera et dulcis saporis: et
 ista species supple dicitur arabice suchaa. Came-
 leon id est cameleonta nigra nominant eam homi-
 nes propter proprietatem florum eius qui de eis
 reperiuntur virides multum: et flores aliqui ad al-
 bum declinantes: et alij ad celestem colorem: et qui-
 dam ad rubedinem sanguinis. et est planta cuius
 folia sunt similia folijs spine que dicitur scolamas
 nisi quia sunt minora eis et subtiliora: et est rubedo
 tendens ad rubedinem sanguinis. et habet stipitem in
 grossitudine digiti: et longitudine vni cubiti: i. que
 flos subtilis: sicut i colore flori herbe que dicitur boachif
 et sunt i eo macule. et radix eius est grossa et nigra velu-
 ti tortuosa: color cuius est itior: declinat ad rubedinem

s. sine affectus alibi
 et morbus nunt in
 ner. nunt in resua
 ib. Grece Dias
 nunt.

et quā masticat mordicat linguā. nascitur in locis petrosus. Et idē auc. Sal. calefacit supple cameleonta alba: et est suchaa in fine secūdi grad⁹: et sic cat in **Dias.** cap. cameleonta. Cameleonta tertio. **Dias.** alia nigra: alia alba. Cameleonta nigra quā multi son: aut xion: aut ozimum dixerunt: folia habet scolimo similia: sed tenuiora et rufa. virga est eius digiti vni? mensura grossa: et vnius cubiti longa: et obrufa. florez habet spinosū similit̃ biacyntho: et varium: qz viridez: albū et rufum biacyntho similit̃. radix ē illi grossa: et nigra et spissa: et diuisa: et subrufa: gustu mordaci: et seranico. nascit̃ locis mōtuos et maritimis. Cameleonta alba quā maxie muli xion dixerūt: qz qd inuenire solet maxie in radice eius mulieres p masticice vtunt. folia circa radicē suam in terra similia habet silino: aut scolino: aspera et acuta: et fortia. sz non habet virgā. est ei in medio velut spina: similit̃ eritio maritimo: aut cardo cū flore purpureo denso et minuto: sicut capilli. semen est ei simile gincos radicē habet in terra pingui albā: et grossam: et tenerā: odoris grauis et aromatizantis: gustū dulcem. sapoz cameleonte albe ē amar⁹: et pluris amaritudinis q̃ nigra. et ipsa calefacit in secūdo gradu ppe finē. et desiccāt i tertio: supple et illa ē quaz arabes vocant suchaa. in radice nigre cameleontē est res occidens: et ppter hoc administratur exteri⁹ us tantū. virtus eius ē q̃ calefacit in 3o gradu. ppe et desiccāt. **Bal.** vij. sim. phar. cap. de cameleō in pmo. **Bal.** ta. Cameleonta nigra ca. virtute est in tertio gradu: et sic. in pmo. Cameleonta alba est sic. in tertio gradu. in calefaciēdo vero est in secūdo cōpleto. Plinius cap. d. cameleonta. Cameleonta herba ē non vna specie. inuenit̃ enim nigra et alba. nā aldiba bz folia circa radicez suam diffusa in terram varia: et densa: et aspera: et q̃ si spinosa: in medio hīs encinū acutum: cardo similem et florem purpureū densum minutū subalbidum semen gincos simile: radicem vastam: et mollē: et malua graniter redolentē: gustu subdulci. nā illa que nigra est. folia bz tenuiora pauca: et rubicūda thyrū oblongū grossitudine digiti: rufum in summitate hīs floz spinose: biacynthū colorē: radicē vastā nigrā vlt̃ variā gustu submordēs. Dabanus cap. cameleon. Cameleon aliqui xion dicunt duo genera candidiora aspera bz folia. serpit in terra eschimi mō spinas erigēs radice dulci: odore grauissimo. quibusdā locis viscum gignit albū sub folijs: maxie circa canis ozicum quā tyri nasci dicuntur. Et infra ex nigris alig marem dixerūt cui flos purpureus esset: et feminā cui violace⁹. Paulus cap. suchaa. Suchaa ē herba dulcis q̃ extendit̃ per terrā: et facit capita grossa. ppe radicē et exeunt ex illis capitibus flores sanguinei: vñ suchaa of. **Sera.** li. aggre. cap. suchaa auc. Sa. arabi. **Sera.** Suchaa. i. spina arabica: vel herba est similis plāte bedeguaris: nisi qz viri⁹ ei⁹ est virtus q̃ desiccāt et stipticat plus eo: et fruct⁹ et radix ei⁹ est fortis. **Dios.** La me

leonte albe. i. suchaa bibita oxifabo vino: et maxie cū vino austero: aut cū origano lūbricos latos excludit. Elixatura etiā ei⁹ ex his vtiliter dat. hydropticis cū vino medet̃: vel cū passo sic et vīnaz mouet. diffuria bibita siccāt. elixatura etiā maxime pdest venenis. et cum polēta accepta canes et porcōs occidit. in aqua et oleo cocta forices necat. nascitur locis mōtuosis. radix cameleonte nigre ad mixta calcanto: et cedria et arungia scabijis medet̃ zernas purgat maxime si addit⁹ fuerit sulfur et aspaltrū. elixa cū aceto id prestat. elixatura eius ore retenta dolorē dentiū cōpescit: cum pipere et cera dentes cōmotos confirmat et calefacit. et si cū aceto coct⁹: et ore retenta fuerit combusta carbonib⁹ sanat. dentes imposita stringit. maculas emendat cum sulfure vino medicaminib⁹ stipticis adhibetur. sagedenica et sordida vulnera imposita curat dicit̃ aut̃ cameleon pro varietate floz eius: qz virides albos biacyntho similes aut rufos. facit etiā ad vulnera maligna que greci cacocica dicūt. lentigines tollit: et deuorat alijs rebus mixta. Plinius cap. cameleonte albe. i. suchaa cū passo mixta vīnam mouet. hydropticum desiccāt. lumbicos occidit. nā illa que nigra est facit ad maligna vulnera que greci vocāt cacina. **Bal.** Cameleontē cūlas: et lentigines aufert. **Bal.** nigre radix habet quid delictoriosum: vñ extrinsecus est vsus eius ad scabiē et empetiginē et alfos: et oīno oīa q̃ abstersione egent. et mollitiuis: et diaforeticis miscet̃ pharmacis. et sagedenica vlcera sanat cataplasmata. Albe vero cameleonte radix ad lūbricos rotundos datur in quātitate oxifabi cū vino austero. asserunt aut̃ eā et ictericis similit̃ existit̃ radicē magis attamē. **Sera.** Radix eius confert amario: illa est. **Sera.** fluxui nimio matricis et cōfert oībus egressudinibus in quibus confert bedeguar. et fructus eius et radix conferūt apostemationi vulue: et apostemati ani. et radix eius icarnat vlcera: qz in ipsa est virt⁹ cōsolidatiua cū temperamento. Et idem auc. **Dias.** huiusmodi herba fm q̃ estimō est ppe naturā bedeguar: et est stiptica. et semē eius est foris satis. et confert relaxationi vulue et fluxibilitati ani. et glutinat vlcera: qm̃ stipticitas eius est pauca sine supfluitate. et radix ei⁹ conuenit cursui humidatū antiquaz matricis et fluxui nimio menstruorum.

Cap. 17.
O Amedreos vel cameb: grece vel camero parara. bamedreos: latine vero qrcula minor. Ubi sciēdū q̃ camedreos dictū ē ifima qrcus. nā came. i. ifima: et dūis dūia: gre. qrcus: idē camedreos. i. ifima: vel parua qrcus. vñ folia ei⁹ sūt filia folijs qrcus: et iō latini ipaz qrcū vocant. Plinius cap. camedreos. Camedreos ē herba q̃ latie qrcula dicit̃: et ab aliquib⁹ triaogā. folia bz maxie mente similia et diuisa qrcus. floze pene purpureo alig ipaz serratā dicūt: et ab ipa serrā inentā esse. **Sera.** li. aggre. capi. bamedreos auc. **Dias.** bamedreos. i. camedreos noīat qrc

cus terre nascit in locis petrosis et asperis. et herba parua longitudine vni palmi. hinc folia parua similia in figura in ortu suo folijs quercus. flos eius est coloris purpurei paruus. et tempore colligendi est quando semine est maturum: et colligenda est cum suo semine.

Dias. dreos secundum translationem nram. Camedreos nascitur locis saxosis et asperis. frutex est bipalmis cum folijs minutis et melle similibus vel orio: et amaris. florem habet purpureum et minutum: sed colligenda est cum semen maturum.

Gal. viij. sim. phar. cap. camedreos. et a est. medreos ponit eam quis in tertio gradu siccitatis et caliditatis: plus in eo in siccitate quam in caliditate.

Dos. Sera. auc. Albugine. Sit syrupus ex ea ad tussim antiquam: et ad corruptionem digestionis: et in principio hydropicis: et ad spasmos: et quanto syrupus eius erit vetustior: tanto erit maior virtutis ad ea que diximus. et herba ipsa contrita confert fistulis lachrymalibus: et eius decoctio confert ictericie.

Ha. Camedreos predominantem habet nigre. amara saporis: et autem et acre quo dammodo ex quibus videlicet splenis liquefacit: et vinas: et menstrua mouet: et grossicis humoribus in cedit: et eas que in visceribus.

Dias. cap. came obstructions expurgat. ropa secundum translationem nram. Cameropa id est camedreos viridis: et sicca bibita cum aqua decoctionibus et tussibus valet: et splenis duricies soluendo medicatur. In initio hydropicis iuuat. menstruis imperat. abortum excludit. cum aceto bibita splenem siccat. moribus venenatis occurrat. cum vino bibita et cataplasmatibus adbibita: omnia similiter facere potest melle addito antiqua vulnera purgat. trita et oleo mixta caligines oculorum detergit. omni corpori trita: et peruncta calefactionem prestat.

Cap. 128.

Campepithis vel camepithis vel camepithis. grece ara. hamepithis: latine quercula minor. Campepithis grece interpretatur infirma pinus: a came: et pithis quod est pinus eo quod secundum omnes sui species odorem habet pini. Sed sciendum quod camepithis et camedreos vna et eadem habent virtutem et complexionem: et sunt calida. et sic in tertio gradu. Colligenda est quando semine eius est maturum: et est colligenda cum suo semine.

Sera. li. aggregata. ca. hamepithis suo semine. **Dias.** hamepithis est herba que nascitur omni anno: et dilatat eius origo super faciem terre vndique. Et sunt eius tres species. vna earum est fortior alijs. et habet folia similia folijs helabes. id est semperuive: nisi quod sunt minora eis: et habet super se humiditatem tenacem. et sunt pilosa. et sunt folia illa circa ramos spissa. et odor eius est sicut odor resinis pini. et habet flores minulos glaucos et radices similes radicibus herbe dicte picorion. et semine eius est nigrum: cuius odor est sicut odor resinis pini: et rami eius sunt aliquantulum longi. et curuati sicut rami herbe que dicitur hancasa. Secunda species est que habet virgas longas longitudine vni brachij: et ramulos subtilis. folia vero et flores in odore similia supradictis: et semine eius est nigrum. Tertia vero species que dicitur masculus habet folia subtilia: minuta: albida: pilosa. et habet virga aspera: albam: et florem albam: minutum super ramulos. et odor eius est sicut odor.

Gal. viij. sim. phar. capit. camepithis. camepithis est in desiccando tertij gradus: in calefactione secundum translationem vero secundum.

Dias. nram capitum. camepithis. eius species sunt tres. vna quare est sparsa super terram: habet folia alio minorum similia: sed tenera: et pingua: et aspera: et spissa: circa virgas odorem habetia pini: ramulos emittit oblongos: et curuos in similitudinem anchuse: et fructiculum tenue: vel semen cum tenui coma. flores minulos: et mellinos. profert: et semen nigrum: odorem pictuine habet. radix est illi siccanti corio. et alterius generis camepithis que masculus appellatur: virgas habet cubiti vni longas teneras et obtortas: sed coma superiorum simile habet et florem nigrum: et semine similiter nigrum. odorem habet resinis: et folia tenuiora: et quasi pilosa. tertium genus quasi in terram repit continuo tractu. hoc etiam fideris dicit. folia habet similia cardis: sed quasi pinguiora: et veluti pilosa cum flosello auroso: resinis pictuine habet odorem. virtus.

Dosse. Contra est ei equalis: vt supra. opilationem epatis et splenis et renu herba ipsa in vino et oleo decocta super locum cataplasmet. contra vicium lapidis det electarium quod conficitur ex melle et tribus partibus pulueris eius: et vna parte lapidis lincis: et alia parte saxifragie: et erit mirabilis. similiter contra stranguriam et diffuriam: et contra duriciem splenis et epatis fiat decoctio pulueris eius in oleo: et locis infirmis supponatur. contra straguriam: diffuriam: et iliacam passionem: et opilationem epatis et splenis ipsa herba in aqua salmacina coquet: pudentis pectini et renibus cataplasmet. det etiam vinum decoctionis eius contra iliacam passionem. puluis eius cum aqua salmacina: melle et oleo ingiatur per clystere. Item hec herba ponatur in vino per decem dies: vt ibi commutetur: postea bulliat ad consumptionem substantie: postea exprimatur per pannum laneum: solidum et forte: vt tota humorositas exeat: ex illa humorositate: et oleo et cera fiat unguentum ad splenem et epatem paratum est. contra vomitum factum ex anatrope vel alia frigida cum coquat herba ipsa vel puluis in aqua salmacina: vel aqua naturalis salsa: et oleo addito et modico aceto fiat cataplasma super stomachum maximum remedium est. puluis eius etiam cum melle datus lumbricos occidit. contra catarrum ponatur talis puluis in sacello: et capiti supponatur optimus est. contra furfures capitis vel barbe farina lupinorum amaro coquat in aqua salsa addito aceto: et in colatura ponatur puluis ipsius herbe: et caput lauet. et paralyticam herba ipsa cocta in vino loco delicti superponatur. vlcera et vulnera consolidat puluis eius super aspsus. Ad matricem mundificandam: et menstrua purganda: et ad matricem infrigidatam ex superfluitatibus phlegmaticis calefaciendam coquatur herba ipsa in aqua: et fomentum inde mulier: et herba

ipla cataplasmet sup pudēda. pulvis etiā in oleo decoquet: et bombax intincta supponat: vñ pulvis cōficiat cū succo ma. **Sera.** auc. Gal. Came li terre et supponat. **Sera.** pitheos. Si su- mat i potu mūdicat aperit et abstergit mēbra i teriora: qñ ē herba sicca: et icarnat qñ est recens. et cōferi sup oēm medicinā hñtibus ictericā: et vñ uer salit oib⁹ hñtib⁹ opilationē epatis. et prouocat mēstrua qñ bibit cū melle: et qñ sit nascale. et puo cat vñā: et coquit cū melicrato et bibit et confert stragurie. et qñ est recens hz virtutē multā cōglu- tinādi et icarnādi vlcera magna. et curat plagas. et soluit duricies. **Dias.** Radix ei⁹ bibit dieb⁹ māmillarum. **Dias.** Septē ictericis medet dieb⁹ triginta bibita sciaticis fert opē: maxie cuz multa epatis: et dissurys et nefreticis pstat effectus tortionib⁹ sūenit. hac enī maxie vñt i ponto. eli- xatura ei⁹ dat cōtra vim atonitū cataplasmatibus adhibita cū polēta: et elixatura ei⁹ mīxta oīa simi- liter facere pōt. trita cū caricis: et dura in modū catapucie ventrē mollit: cū resina tepida iposita sordida vulnera purgat: melle addito causas ma- tricis cōponet: duricies vulnez soluet: et paracole- sim. **Gal.** re hz sapozē q̄s acrē. mēnergia vñ abstergit vlcera plusq̄ calefaciat: ppter ea et arte- ticis: et oīno q̄b⁹ obstruūt faciliē epata bonum est pharmacū. ducit aut et mēstrua bibita: et cū melle appositū. est vero et diureticū pharmacū. qdā vñ dant sciaticis coquētes i melicrato. vñt vñ hui⁹ herbe magna vlcera sanare pōt: et putridosa vlce- ra sanat: duricies que in māmillis diaforat.

Cameropa quid est. l. l. camedreos. **Cap. 179.**

Camelea gre. vel chamelea: ara- bice mezereon: latine vñ cocognidiū: et planta q̄ vocat oli- nella. **Camelia** gre. q̄si ifima oliua di- ctareo q̄ folia similia oliue hz. hec ē q̄ dñ mezere- on et cocognidiū. vñ cocognidium mezereon et ca- melea sūt idē: vt appa- **Dias.** capit. camelea- ret p. **Dias.** et **Sera.** hz trāslationē nñ am. **Camelea** aut cocognidion basias hz sup- terrā spāsas: palinis duob⁹ lōgas. frutē ē ipsius sarmētosa. folia hz filia oliue: s; tenuiora et spissa gustu mordicātia. **Sera.** li. agg. cap. mezere- et gulā exasphantia. **Sera.** on auct. **Dias.** me- zereon. l. camelea ē arbutū parutū: cui⁹ rami sunt apti ad ignē accēdēdū. et sūt ipsi rami extēsi super- terrā lōgitudie duoz palmoz: hñtes folia oliue nisi q̄ sūt sūtiliora eis: mordicātia et exasphantia linguā. et sūt sup- **Gal.** viij. sim. pbar. cap. came- ramos densa. **Gal.** lea. **Camelea** pdominā- tem hz q̄litate. quocirca et vlcera q̄cūq; maximas escaras hñt atz melle expurgare pōt. **Simon** de- iamua i synonymis suis Cocognidiū nō ē laureo- la: vt qdā putāt: quoniā cocognidiū: vt iam dicit **Dias.** in pñt. l. idē ē qd camelea: et camelea idē est qd mezereon fm **Sera.** in pñt. l. et plātula q̄ vo- catur oliuella: vt iā dictū est. vñ q̄ hoc sit vñ fm ipsū quoniā **Dias.** facit aliud capitulū de mezere-

on et cocognidiū: vel camelea: q̄ idē dicūt: et aliud de laureola. nā cap. de camelea: q̄ ē mezereon: vel cocognidiū icipit. **Camelea.** scdm cap. de laureola icipit **Dasnoides.** i. laureola: et iō sūt diuersa lau- reola: et mezereon fm ipm. pterea dicit ipse came- lea. i. mezereon: vel herba catholica: vel alipiados et hz **Dias** dicit in oleo catholicon: tolle herbe ca- tholice alipiados. et sege i aliqb⁹ exemplarib⁹ q̄ et laureola vocat nō ē de suo: nā nō est vera exposi- tio. nā alipiados vel herba catholica: ara. est meze- reon quā ponit **Dias.** capit. de camelea: sed in alio cap. **Dias.** vocat laureolā dasnoides: et sic de lau- reola et mezereon facit diuersa capitula: s; falsa ē illa opinio **Simonis** quoniā laureola ē mezereon cui⁹ rō ē: qm̄ **Jo. mes.** capitu. de mezereon. dicit q̄ mezereon ē plāta cui⁹ stipites eleuat sup terrā cir- citer cubitos duos. folia ei⁹ sūt filia folijs oliue et ppter qd sciēdū q̄ fm vba **Mesue** cocognidiū et laureola sūt spēs mezereon. nā dicit q̄ vna spēs mezereon ē habēs magna folia: et ista ē laureola quā scies si. l. l. dasnoides. **Alia** spēs est hñs folia parua similia folijs oliue. et illa est camelea vñ co- cognidiū: q̄ nō ideomate vocat oliuella: et ideo **Dias.** facit de eis capitula diuersa: qm̄ sūt diuersa rā specie: s; sint oēs spēs mezereon et laureola. si- militer ē mezereon: et hz cocognidium et laureola differāt fm spēm: cōueniūt tñ fm gen⁹: qz ambe sūt mezereon. s; qñ ponit mezereon simplr: itelli- gitur laureola: qm̄ mezereon hñs folia magna et viridia: est meli⁹ alio fm **Mesue.** Et ppter hoc qñ **Simon** dicit q̄ laureola nō ē mezereon: falsū dīc qm̄ vt ostēdū ē: est spēs ei⁹. vñ est q̄ nō est meze- reon hñs folia parua: s; ē mezereon hñs folia ma- gna. credo q̄ pap aduer- **Jo. mes.** cap. o- tit generis p̄dicationem. **Jo. mes.** meze- reon: est plāta vocata apud plures rapicō vitā: et a qbusdā faciēs viduas: et a plurib⁹ leo terre voca- tur: et ē planta cui⁹ stipites eleuat sup terrā circiter cubitos duos. et ei⁹ folia sūt similia folijs oliue: s; maiora. et pducit grana magna i magnitudine fru- ct⁹ myrti. et ē plāta laticiniōz mat: cui⁹ spēs sunt plures. est enī quedā magna hñs folia sūtilia. et ē parua hñs folia sicut folia oliue: et spissa nimis. et ē hñs crispa folia et aspera. et ex eis ē hñs aut coio- rē viridē: aut colorē subnigrū: pducēs colorē pa- uonis. et meli⁹ ē magna hñs folia tenuia et viridia et q̄ oit i locis liberis: et i vicinitate plātarū specie- rā ei⁹: et qñ oit prāta vna i toto ambitu ei⁹ ē mor- tal. et qñ oit i locis thermaz: ē sicut venenū: et ha- bēs parua folia et spissa ē malū: et filit hñs crispa et aspera. et quod est subnigrum similiter ca. est et sic. in quarto. Et dixit filius zezar est in fine tertij sed non verificatur illud. est enim in ea virtus acuta ignea: et acrimonia vehemens: et est exco- riatū vlceratūum serofum inflamabile: et est cō- sumptiū et dissolutiū virtutis: et est primū vene- no nocēs mēbris q̄ sūt minere virtutū et debilitās ea et dissolutō. Conamur ergo frāgere acuitatē et maliciā ei⁹: et hec faciem⁹ cū auxilio rez eā frangē- tū et pmutatiū inflamatiōē et serositatē: sicut sūt

olea frigida pprie: et res extinctive: sicut est muscil
 lago phillij et succus portulace: et succus endive ppe
 e eni mirabilis et aqua alkengi: et aqua solari
 humidi: et altaracon: et aqua berberis: et fragunt
 adhuc acuitate ei? res inspissantes: et ponticitatem
 hntes: sicut myrabolani. sunt eni sblimes ad illud
 Et dixit fili? zezar: dupli ipi? ex absinthio iactum
 cu eo emendat malicia ei? Et dixit Dias. Infun
 dunt folia ei? die vna i aceto: et ficcat et fragit cu
 hoc virtus sua. s. serosa et inflamabilis. Et dico q
 si in aceto coquant: aut ifundat citionia: aut ma
 ciana: aut berberi erit meli? sigillat almezeon
 bonitas ad ea q oz: et si ex aceto ifusionis ei? aut
 decoctionis ipi? fiat syrupus acetosus inuenitur
 exptori inuamcto: vbi oz: et ex reb? adhuc eme
 dantib? et remouctib? malicia ei? est vt ifundat ei?
 folia i lacte dulci aut acetoso: et ppe sup to ex asina
 et capris. et qnq; ponit folia mezeon i aq lactis
 et buliat cu facilitate: et aufert spuma ei? et colatur
 et ppinat cu securitate. Et dixit Hal. ifundat folia
 ei? i syrupo rosato paz aq; terminet decoctio
 ipi? et ppinet vbi oz syrup: no eni i eo e timor. Et
 dicit itez coq; i iure galloz antiquoz: et e sine no
 cumeto. Et qnq; oleu mezeon administrat cu
 pmixtione aliaz medicinarz habetiu virtute eius
 fractura. et ei? opatio est talis: Accipe folioz eius
 3. xl. et pice sup ea aque dulcis lib. ij. et dimitte die
 ac nocte: deinde fac bulire leto igne donec redeat
 ad lib. i. 5. et colature ei? misce olei supi ex amigda
 lis dulcis 3. viij. et buliant cu facilitate vsq; ad aq
 cofumptione: et si ponat oleu cu folijs et aq: et buliat
 simul vsq; ad aq cofumptione erit i virtute fori?
 Et dixit rufus: smergat ex folijs ei? quantitas cir
 ca 3. iij. in cado magno musti: et dimittat mēibus
 trib?: et erit res mirabilis ad hydropisim. expellit
 eni aqua citrina sine nocumeto. Cofectio almeze
 reon ex inuentione nra: Accipe folioz almezeon
 pparatoz ptes. x. carniū citionioz elixatoz in ace
 to vini et zucari tabarzet ana ptes. lxx. tereniabin
 ptes. xl. aq casei ifusionis: agarici ptes. xxx. olei al
 mezeon ptes. xij. dissoluat zucap et tereniabin i
 aq pdicti casei: et misceat cu carne citionioz: et co
 quat cu facilitate ei? vsq; ad mellis spissitudinem
 et inoluat puluis folioz almezeon cu oleo pdi
 cto: et coficiat cu eis. Est eni bonu medicame bñ
 dictu ad hydropisim ofectio pillulaz almezeo
 valetiu similis et expellit aqua cu fortitudine si
 ne timore: Accipe folioz ei? pparatoz 3. ij. myra
 bolanoz citrinioz 3. iij. kebuloz 3. ij. cofice cum
 tereniabi vel tamaridis dissolutis i aq endive et
 scire debes q almezeon de decoctione parū su
 flinet: et cotritio laboriosa destruit ei? virtutem. ex
 pellit aut nocumeta ei? a corpe aq ordeiz et aq endi
 uie: et altaracon aufert inflammatione relicta ab
 eo in corpe. et sciisti q medicine cōpressiue a cor
 pore expellit auda. **Dosse. Dias.**
 Camelea accepta cholera et pblegma deponit. de
 bent vo fieri troisci ex his admixto absinthio du
 plici mētura: et vna pte camelee et catapucie iacto

melle vl aq. folia ei? iposita **Jo. mes.** Me
 vulnera sordida curant. **3re**
 on solutio educit aqua citrina cu fortitudine ve
 hemeti. Et dixit Alexander: mixtu cu reb? educen
 tib? melancolia educit ipm: et cu reb? educen
 pblegma educit ipm: et absinthiu duplicatu ei cu
 myrabolanis: addit ei bonitates notas et faciunt
 educere cholera. Mai? aut inuamctu qd ex eo ex
 pectat e ad hydropisim. educit eni aqua congre
 gata i vtre nocet tñ epati: imo oib? mēbris nutri
 tionis. et interficit labricos et vermes: et solutione
 educit eos: et serpētes visce. et si fiat vnguentu ex
 eo et melle curat fistula: et vlcera fraudulenta. et fit
 ex eo decoctio ipi? ablutio et ofert dolozi dētiuz
 et eoz corrosioni: et gingiue sanguinee: et mollificati
 oni. et fit ex eo vnguentu et aceto et oleo: et cera ad
 scabiē bonu. et fit ex eo linimētu ex sulfure et mel
 le et aceto forti ad morpheā: et lētignes: et baras et
 delet eas. et qnq; fit cofrictio sup morpheā: et ba
 ras cu folijs ei? et aceto forti: et e vltimum. et dixit
 Iohannicus valet ad qrtana. do f ei? e a. 3. 5. vsq;
 ad i. et hoc i cofectionib? pulueris ei? a karatis. ij.
 vsq; ad qnq;. **Dias.** est qdā plāta q noiat cimo
 lea: et est camedreos.
 Camelencen e vngula caballina. nascit sec? fluii
 os: cui? radix p ifudibulu bibit ad veterē tussim: et
 alio noie vocat pharianū: siue farfugiu: vel tussil
 lago: et spēs nenusaris: vt apparet i lra nenusar.
 Camelence est quedam spēs tassi
 Camelezeon i. pentafilon
 Camenilon. i. antim? vel bembonig
 Camemur sine i. myrtus
 Camedurus i. camedreos
 Camelarum vne i. rob
 Camepitheos quid est. l. l. hamepitheos
 Camedreos quid est. l. l. hamedreos
 Camedris idem qd supra
 Camelbalanos. i. rhabbanū agreste: et e appios
 Cameropia i. camedreos
 Cameropus e spēs palmarz maiorib? et molliozi
 bus folijs.
 Camer est herba cui? folia sūt similia folijs lentis
 quam ignoro.
 Camezillum i. polygonia
 Camezelas i. calandrus auis
 Cameth. i. illa q seruatur in salmuria: vt oliue: cap
 paris: et similia.
 Camesich. i. fructus tamarisci domestice
 Camesic idē qd supra **Camemile. i. camiblem**
 Camereon i. card? siluestris
 Camepida. i. camederos **Camelon. i. citraria**
 Camepito i. cipressus
 Cameos i. gūmi arabicum
 Caminella. i. ameos **Camidria. i. camedreos**
 Camicalcapar. i. salmuria capparis condita
 Camunden. i. amidum sale conditum
 Camitharcapa i. camicalpar
 Camic. i. capparis que conditur salmuria
 Camich idem quod supra

Ciminum. ara. grece: z latine cimi-
nū. Ciminum quoddā ē
qđ dī ciminū carmenū. qđdā qđ dī ci-
minū regale. qđdā qđ dī ciminū albū
quoddā qđ dī ciminū rusticorū. qđdā qđ dī ci-
minū ethiopiū. qđdā qđ ciminū basilicū dī. qđdā
qđ dī ciminū egyptiū. qđdā qđ dī ciminū dulce
qđdā qđ dī ciminū agreste: z quoddā qđ dī pla-
tociminū. Ciminū carmenū. i. sileleos. Ciminū
albū: idē qđ sup. Ciminū dulce: idē qđ sup. Cimi-
nū rusticorū: idēz silt quod supra. Ciminū ethio-
piū ē qđdā semē sile ameos: ē gīt sicut apparet
s. l. l. naucana. Ciminum basilicū: idēz ē quod su-
pra. Ciminū egyptiū est ciminū vsuale. Cimi-
nū agreste est illud quod p. Dias. infra i cap. isto
describitur platociminū. i. sileleos. Ciminū vsua-
le ē semē herbe in multa quātitate nascēs: virtutē
bz diureticam: z subtiliā di fumositates: cca. z sic i
tertio gradu. z qđ dī dicit qđ est sic. i. scdo gradu.

Sera. li. aggre. capi. camin. aucto. Dias. Ca-
minū. i. ciminū nī m: qđ vocatur egypti-
tū: ē aliud ciminū qđ dī carmenū: z est aliud qđ
dī agreste: z ē quoddā ex eo boni saporis: z ē p-
prie carmenū: z ipsius expositio est regale et post
ipsz ē babylonici. Et idē auct. Galie. ex eo ē do-
mesticū z agreste. domesticū vero ē qđ magis ad-
ministrat: z maxie semē sicut administrat semen
anisi: z leuistici: z carui: z apj mōtani. qđ ē ca.
in tertio

Dias. cap. de ciminio: fz trāslatio-
gradu. ne nīaz. Ciminū quoddam
ē vsuale: quoddā egyptiū: z quoddā oritur i alijs
partibus. z istō ē ciminum nostrū qđ cōmuniter
habemus in vsu: z eustomachū est: sed plus illud
qđ orit in egypto qđ Hippo. basilicū vocat. Un-
de tale ciminū vsuale in omnibz puincijs iuenit.
sed ciminū agreste nascitur in calcedonia z his-
pania: virgā hīs duabus palmis longā: i qua fo-
lia nascūtur quatuor aut. v. z tenuissima z diuisa
sic gingidū: i qua virga sunt capitella quinqz aut
sex rotūda z mollia: in qđ ē semē: quod si gustui
applicueris viscidior ē nīo. Nascit. ur locis hūme-
ctis. Ciminū nostrū vsuale bz virtutē seranticam
z feruentem z mictualem. z stipicam.

Gal. vii. sim. phar. capi. d ciminio. Cimini se-
mine maxie vītur sic z anisi: z leuistici: z carui:
z petrosellini. Est aut calefactiue virtutis sicut il-
loz singulū: z diureticē: z destructiue vctositatis
de tertio gdu existēs calefactiū. **Posse.**

Ciminū sumptum i cibis z potibz
z salsamentis virtutē bz confortandi digestione
vinū decoctōis ei? z semini fenugreci dolore sto-
machi z tortione intestinoz ex vctositate mitigat.
Cōtra sanguinē oculoꝝ post principium: dū nō ē
stus? puluis cimini cum vitello oui sup testam ca-
lidaz ponat: z diuisum in duas medietates suppo-
natur sepe. Item puluis eius conficit cū camfoza
z calidū superponat. Itēz teneat ciminum inter
dentes ter masticatuz: z insuffletur i oculū. Cōtra
liuorē ex pcussione vel alio mō factū dum recens

ē puluis eis subtilis cum cera ad ignē bñ confectus
z sepe apposit? est cernū remediū. Us? frequēs ei?
iducit discoloratōez. Contra frigidā tussim datur
vinū decoctionis ficū siccat? z cimini. Ad idē
electuarium confectum ex ciminio: z se. fenugreci
brussi z melle vtile ē contra frigidā tussim. Cōtra
tumorem faucū z dolore ficus z ciminū deco-
quantur: bñ trita in vino: z inde emplastrū factuz
i loco dolenti ponatur. Cōtra frigidū reuma pul-
uis eius z baccarū lanri simul trita: z in testa cale-
facta in sacculo ponatur: z capiti superponatur.
Contra stranguriā z diffuriā z alios dolores ex
frigidityte ciminum in vino coctum supponat.

Dias. Ciminū nostrū tortionibus z infla-
tionibus in oleo coctū z suppositū
medet: cataplasmatibus miscetur ozonoicis cū
pusca necessarie dat: moribz venenatis cū vino
opitulat: tumore testium admixta pollina saba z
vinepasse: z cerotis impositum medicatur: aceto
mixtū menstrua abstinēt: z sanguinē nariū profluē-
tē sic strigit: potui datur siue iunctū palloꝝ fa-
cit: z quia calidissimū est dolorem vesice placat:
z calculos iuuat. Semē cimini agrestis tortiones
z inflationes aq mixtum saluberrime curat: cum
aceto vero subglucticibz opitulatur: venenis oc-
currit: dolorem stomachi cōpescit: masticatum z
impositū liūdes detergit melle addito z vinepassa
oia similiter facere nouit. In hoc flos nascit ni-
ger veluti semen qui bibitis similis est melantio:
moribus venenatis occurrit: strangurijs z do-
loribus vesice prestat effectum: z coagulatz san-
guines p vrinam mingi facit: maxime singulare
psidium est: si bibitum fuerit cum elixatura apj.

Anic. li. ij. cap. de ciminio. Ciminū. i. nīuz vel
vsuale expellit vctositates: z resoluit
z in ipso ē incisio z excitatio: z in ipso ē stipticitas
cum lauatur facies ex aqua ipsius clarificat eaz
z similiter eius acceptio: z vsus ipsius cū mensu-
ra. eius nanqz nimius vsus faciem citrinat. z ad-
ministratur cum ceroto: aut oleo aut melle con-
solidat vulnera. pprie siluestre: cuius semen est si-
mile semini lini cū ex eo implentur vulnera: cū te-
ritur ciminum cū aceto: z fit odoramentuz ex eo
abscondit fluxum sanguinis nariū. z similiter cum
ex eo itromittit liciniū in naribz: z qñqz masticat
z miscet cum oleo: z distillatur super vngulam: z
sup coagulatum sanguinem sup oculo z confert.
Et qñqz masticat cū sale: z distillatur spūz sup
scabiē z sebel z vngulā abscessā: z phibet adhe-
tiam z succus siluestris abstergit visum z attrahit
lachrymas: z nominatur grece fumus. Et ipm et
ponitur in cauterijs emulsionis piloz in oculo: z
nō nascitur. Et qñqz bibitur cū aceto mixto cū aq
z cōfert difficultati anbelitus: z tremori cordis fri-
gido: z administratur cū oleo sup apāta testiculi
z qñqz administrat cū aceto: z qñqz administrat
cū oleo z farina fabaz: z frangit lapides: z pprie
siluestre: z confert distillationi vrine z mictui san-
guinis: z dolori pungitino ventris z inflationi. z
succus siluestris tritū cū aqua mellis soluit vctez

Inquit Rufus. Cymini nabatium soluit vtre karmen: vero non soluit imo stringit: et herba siluestris prouocat coleram in vrina: et datur in potum cu vino ad morsum vermium venenoso rum: et pprie siluestre: cuius semen est simile semi ni. **Sera.** auct. Dias. Virtus cymini est ca. ni. deficcata et stiptica: et puocat vrinaz quando coquitur cu oleo: aut sit dysterere cum ipso: aut emplastrum cu farina ordei torio nib: et inflationib: et datur d eo i potu cu aceto te perato cum aqua asmaticis et confert: et datur si militer in potu cum vino ad morsus venenosoru et confert apationibus testiculoy quando admi scetur cu oleo et farina fabaru: et passulis et cera: et supponit: et qn miscetur cu aceto abscondit men strua: et fluxum sanguinis nariu tritum cu aceto: et quando linitur cu eo corpus: aut sumitur d ipo nimis in potu facit croceum colorem cutis: et con fert dolori vesice pppter suam caliditatem: et sferit lapidi renum

Lamiliben. i. dispositio cui admisceet caliditas no pueniens ad hoc vt sit febris: et sociat ei laxitudo et pigricia et alices et saltus et comotio somni et vi gilia et constrictio anbelitus: et tensio venaru hy pocundrioy: et dolor capitis

Lamitamudem. i. anuiden sale conditu

Lamici .i. ebulus

Lambis .i. brassica

Lambri idem quod supra

Lambili. semen arenosum quod coopit rubedo que e minor rubedine lapidis in felle bouis repti: p quo. l. l. kabel

Lambria est species caulis

Lambil est terra rubea minuta que affert d me cha vt arena que cu fricatur sup manū igreditur cito: de qua sit vnguentum penetratiuum: et mun dificat satis.

Cap. 131.
Amisce. aut **Dias.** cap. pifice: bastas habz longas digitoz qua tuoz i terra. plectas lachrymo plenas folia sunt ei lenticule similia et peplo: sed minora et tenuiora: semen habet sub folijs rotunduz sicut peplum: et sine flore. radix e illi tenera et iutilis.

Dosse. **Dias.** Basta eius trita cuz vino: et vt pessariuz supposita dolorem matricis mitigat: cataplasma tibus addibita tumores spargit: clauos corporis tollit: mirmiceas mundat: cocte et comeste ventre solant. Idem succus ipsius facere pot. succo ipe perunctus ictus scorpionu mitigat: suffossiones et caligines oculoy detergit: cicca rices oculoru ad dito melle curat. nascit vero saxosis locis et aspis

Lanomilla quid est. l. l. bedonig

Cap. 132.
Amfoza grece et latine: ara. do camfor. Camfoza est fri. et sic. in tertio gradu: et est quoddā gāmi arboris fm Auic. et Sera. dicit

camfor: quod nisi cum efficacia seruetur facile p ditur. potest autem seruari i vase marmoreo: cu psillio aut semine lini: aut milio p. xl. annos. sed pro certo nescio herbam in qua sit tale miraculū nam cum i tertio fri. et sic. iudicetur: nihil est odo rarius igniq: amicabile: cito enim inflāmatu r et preclaram flāmaz per se emittit: que nisi psillio lini semine: aut milio oburatur euanescit. naz sub limata defertur ad nos: et propterea e saporis acu ti cu amaritudine

Sera. li. agge. cap. camfor. i. camfoza alma zodi terre pāzor sunt insule que sunt propinque regionibus sardinj: et ideo dicitur cā foza de panzor: et in annis quibus sunt multa ful gura et tonitrua: et multi terremotus generatur ibi multa camfoza. in illis vero annis in quibus nō sunt hec: non fit multa camfoza. Unde defertur ex regione safella: et ex regione dedabab: et arig et plurimū quod defertur ex ea. est abarig: et e mi no: sui: et ipsa est gāmi arboris in illis partib: na scentis: et est gāmi coloris rubei maculati: et lignū eius est album tenerum: quasi velut fieri nigrum: sed et reperitur camfoza in colore ligni arboris in pecijs ligni que sunt ibi intus extenses: sed melior ex ea est nach: et est illa que nascitur et egreditur ex ligno per se in suo arboze: et color eius est rube us maculatus: que postea sublimatur ibi et fit cā foza alba: et dicitur nach: eo q primus qui re gnauit ibi nominatus est nach: et nomen loci in q reperitur dicitur panzor: et ideo nominatur cam foza de panzor camfoza illius loci: et est melior et subtilior maioris durabilitatis et albiore: et mains frustum quod ex ea reperitur est sicut doma vna post ipsam vero in bonitate e illa que dicitur fau zen: et est grossa habens aureum colorem: nec est clara sicut nach. Et post ipsam est camfoza: que dicitur cansab: et est fusca: et est minozis precij q nach. Et post hanc est illa que dicitur balomich: in qua sunt admixta fragmenta ligni camfore: et est vinctuosa gāmosa: et reperitur in frustis quā titatis vnus amigdale: aut ciceris: aut lentis: aut farris: et est bona ad aromatizandum cu aroma tizat cum fumigatione ex costo et mirrba: et ocs iste species clarificantur p sublimationez: et egre ditur ex eis camfoza alba in laminis albis simili bus in figura sua parapsidib: ad quas ascendit. Unde camfoza sublimata vocatur camfoza opa ta. Et idem auct. Gal. complexio ei est fri. et sic. in tertio gradu: et ideo confert calefactis.

Auic. li. ij. cap. de camfoza. Camfoze species sunt alcamfori et ariage: deinde alezi or et alefazer varia: et est illa que est permixta ex ligno suo et ex eo quod sublimatu e ex ligno ei. Quidam autem dixerunt q est arbor magna fa ciens vmbzam hominibus: cui leopardi adberet. non ergo perueniunt ad eaz nisi noto tempore an ni: et est spongiosa marina: hoc est secundū q esti mauerunt quidam. lignum vero eius iam multo tiens vidimus: et est lignum album frangibile le ue in cuius ramis quandoq: continetur aliquid d

vestigis camfore. **Doſſe.** Contra ca-
fri. z ſic. in tñio gñu. **Doſſe.** leſacione
epatis pulvis eius cum ſucco ſolatri conficiatur i
quo plagelle intincte ſepius epati ſupponant. cō-
tra fluxū ſanguinis e naribus ſiant magdalones
ex pulvere eius: z pulvereſ ſeminis vrtice vſti: cō-
fecto cū ſucco ſanguinarie narib⁹ imponat. Si
autē fiat ſanguinis fluxus ex ipſius ebullitione vſ-
ex epate cū aqua frigida cōficiatur pulvis cāfore
z plagelle inſuſe fronti z temporib⁹ z gule ſuper-
ponatur. cōtra gomozeam pulvis camfore diſte-
peretur cū muſcillagine pſilly: vel cū agreſta: vel
cū ſucco ſolatri: z intinctis plagellis ponatur ſup-
pectinem z renes z pudenda. cōtra diabete idē fa-
cias: poſtea ſupponatur lamina plumbea. contra
maculā oculoꝝ conficiatur pulvis eius cū aqua

Doſſe. z addito ſucco ſeniculi ponatur in vaſe eneo. **Doſſe.**
pannum faciet: z ad faciem clarificandā z depu-
randā cōficiatur camfoza cū aqua ro. z addito
melle albo: z mūdifiſſimo facies lanet. contra libi-
dinē odoꝝetur camfoza. ſimiliter ſatis cōpetenter
ponitur in ſyrupis. contra acutas egritudines ſi-
militer puocat ſternutamēta. valet ſimilit ad ru-
boꝝ oculoꝝ: bēt enī virtutē iſtigidādī z reſtrin-
gen. **Sera.** auc. iſaac. Camfoza pſert caleſa-
di. **Sera.** ctis habētibus ſodam cholericā

qñ odoꝝat ſimpliciter: aut cū aqua ro. aut cū ſan-
dalis: et odoꝝ eius abſcindit deſideriū coitus: ſz
potio eius in hoc ē fortioꝝis opationis: z ſtringit
fluxū cholericū: qñ ex ea parua quantitas miſce-
tur cū medicinis. vſus eius facit accelerare canos
z facit dormire: z repmīt caliditatē cerebri: z ab-
ſcindit fluxum ſanguinis nariū qñ miſcetur cum
ſucco vne acerbe: z iſponitur narib⁹: z ſtringat ip-
ſum vnde cūq; fluat. Et camfoza ingreditur cōfe-
ctiones ſuffragationū z vnguentozū pꝛeterq; in
gallia: z diambra. Et idem auc. Rasi: ē frigida
ſilis: z confert ad ſedandū egritudines calidas
que ſunt in capite z toto corpore: z qui nimis vti-
tur ea pdit vigiliās. z ſi ſumatur in potu inſtigi-
dat renes z veſicā: z coagulat ſperma: z generat
egritudines frigidas pꝛipue in regionib⁹ frigidi

Doſſe. Et idem auc. Meſarugie. Sūpſit ex ea quidam
vi. aureos tribus vicib⁹: z deſtruxit ei⁹ ſtomachū
adeo q; nō potuit digerē cibū: z abſcindit ſpma.
Et idem auc. Alben meſuay. Stringit ventrem: z
potus eius facit accelerare canos: z pſert apātib⁹
calidis. Et idē auc. iſaac benaram. Camfoza fri-
eſt z ſic. i. tertio gradu: z confert calefactis cū aq̃
ro. z fortificat ſenſus z mēbra eoz: z qñ miſcetur
ex ea q̃titas parua cū medicinis: que ſiūt ad ſtri-
gendū fluxū vētris

Doſſe. **Doſſe.** Uſus camfoze
fit a cholera cōfert. **Doſſe.** facit caniciem:
z phibet apāta calida: z cū aceto phibet fluxum
ſanguinis nariū: aut cū expreſſione vactiloꝝ ima-
turoꝝ aut cū aqua mirtu: aut cū aqua albedaroꝝ:
z cōfert ſode calide: z remonet vigiliās: z pſortat
ſenſus calefactoz: z confert alcole vehementer z
confert in medicinis obtalmie: z abſcindit coitus
z generat lapidē renū z veſice: z ſtringit fluxum

ventris cholericū. Cafoza ē planta quedā que i-
greditur i vnguento martiaton habēs coloꝝ cā-
foze: cuius folia facta ſunt ſicut vna ex ſpeciebus
abrotani ſed albidioꝝa ſimpliciter: facta ē ſicut ta-
nacetū medetur dolorib⁹

Doſſe. Camfoza. i. planta: cui⁹ gūmī ē cafoza z eſt lignum
albu frangibile leue: in cuius ramis continetur
aliquid de vſtigis camfoze ſic q; inde erit cam-
foza p ſublimationē. vnde qñ ſine pmixtione ſub-
ſtātie ligni erit pmixta vocat aleſcret truarā. l. l.
aleſcret. i. litteram camfoza

Doſſe. Camum. i. potus q; fit de ordeo z alijs frugibus
ſm Dias. vocatur fruca. arabes vero vocant ipſū
foca: z ē ceruiſia vel ſpecies eius

Doſſe. Lambum. i. terra rubea minuta que aſſert de me-
cha vt arena: z cū fricatur ſup manū ingreditur
cutem de qua ſit vnguentū qd penetrat manum
Canabum .i. cannabum
Canabuen .i. idem quod ſupra
Canabs .i. idem quod ſupra

Doſſe. Canapion. i. cortex medianus ſambuci vt in ale-
xandro de podagra
Cananit. i. canlis imperialis: z eſt canlis vſualis:
z eſt alba: habens folia collecta in globum

Doſſe. Canabit .i. idem quod ſupra
Canabil .i. i. cambil

Doſſe. Canacella. i. cauda equina: vel ardin⁹. l. hyppuris
Cap. 133.

Doſſe. Anarmenium. ara. lat. lu-
tū arme-
nū: vel bolum ar. z eſt quedā vena ter-
re: que pꝛecipue in armenia inuenitur
vnde habet virtutem ſtringendi. Eſt aut eligēdū
qd ſubrubeum eſt ſm oēs pꝛtes nō hñs coloꝝes
diſtictos aliquātlū fragile: fri. eſt z ſic. i. z. gñu.

Sera. li. aggre. cap. canarmenū. Canarme-
nū. i. lutū armenū: z eſt ingimbar: co-
loꝝ eius eſt vltra croccitatē ad rubedinem tendēs
z teritur cito: ſicut teritur calx: z eſt lene ſine lapī
de. virtus eius eſt que deſiccāt deſiccatione forti.

Doſſe. Anic. li. g. cap. de luto armeno. Lutum ar-
menum ē rub eū: declinans ad citri-
nitātē notum: z aleuū eſt ei⁹ pꝛpinquum in oꝛpera-
tione. fri. eſt in primo gradu ſic. in ſecundo.

Doſſe. Pillule ſacte
ex bolo z gū-
mi arabico: z penidijs cū aqua oz. iſuſionis dra-
ganti valent cōtra emoptoicam paſſionem: vicio
mēbroꝝ nutritiuozū: miſceatur eius pulvis cū
gūmī draganto exuſto: z confecto cum ſucco plā-
taginis: z potui detur. Et valet bolum contra dyſ-
ſeteriā z fluxum ventris ſanguinis cum oio vel
p clyſtere: vel in emplaſtris. cōtra fluxū mēſtruo-
rū fiat ex eo pulvis cōmixtus cū ſucco plātagini⁹
z bombice: z ſuppoſitoriū inde factū: ſuppoſatur
contra ſanguinem nariū confice bolū cum ſucco
ſanguinarie: z fac ſtuellū: z impone naribus: vel
pulvis ſolus cū bombice naribus imittat. Bolū
tritū z diſtempatum cum vīno mixto aqua ro.
z acceptū valent contra

Sera. aucto. Bal.
febres peſtilentiales. **Sera.** Bolum vel
b z

luti: armeni ciliacis: et dysentericis prestolatur
 splenetici: et cholericis: et stomaticis vtiliter mede-
 tur: et soluti stomachi reficit: et valet contra spu-
 tum sanguinis. Et confert fluxui menstruoso: et ca-
 tarro descendenti a capite: et vlcibus putridis: qui
 sunt in ore: et desiccant exutras que indigent desic-
 catione: et confert illi cui a capite humor desce-
 dit ad pectus iuuamentum magnum: et coartatio-
 ni anhelitus. et ideo confert puficis: et hoc ideo
 quia desiccant vlcera pulmonis intantum quod non
 tussunt nisi errent in dieta sua errore magno:
 aut per mutet aer subito ad complexionem malam
 et qui patiuntur coartationes anhelitus antiqua cum
 bibunt ex eo curantur cito: et qui non iuuantur per
 hanc medicinam: nunquam iuuantur per aliquam aliam.
 Et sumatur de eo in potu cum vino subtilissimo me-
 diocriter limphato quando eger non febricit vel parum
 febricit: sed si fuerit febris multa detur cum vino mixto
 multa aqua: ne febris augeatur: et quando bibis in hunc
 modum: confert febribus pestilentialibus valde: et
 quod assuescit potui eius tempore pestilentiali preser-
 uatur a nocumeto pestilentiali. Et iam vidi multos eua-
 dere tempore pestilentiali per ipsum: et iam sunt multi
 qui sumunt ipsum cum vino mixto aqua ro. confert
 quando febris. **Luti armeni** retinet san-
 bris adest. **Quic** guinez: quoniam exsiccatio eius est
 in ultimo: et confert apertibus pestilentialibus bibendum:
 et linitum: et prohibet ambulationem putredinis mebro-
 rum: et mirabile est in re vulnere: et prohibet catarrum
 et confert cholericis: et est bonus sputo sanguinis
 puficis propterea quod desiccant vlcera pulmonis: et est ca-
 ra stricture anhelitus ex catarris: et est bonum vlceri-
 bus intestino: et solutioni: et fluxui sanguinis ma-
 trici: et confert febribus hecticis: et pestilentialibus proprie
 et plures quidam iam sanati sunt ex pestilentia ma-
 gna: propter consuetudinem bibendi ipsum cum vino subtili
 et si bibitur in febre pestilentiali: necessarium est ut vinum
 producat ipsum ad cor: et misceatur vinum illud cum aqua
 ro. Et idem per can. fen. quarta. capi. v. Olor boli
 coraseni prohibet nauseam. **Bulgasim** li. qui dicitur
 seruitor. Comburiatur sic bolus: frange ipsum in fru-
 stra ad quantitatem fabae: et pone super testas: et super la-
 minam ferream: et misce sicut erit tibi voluntas co-
 burendi vel assandi.

Lanar .i. aloes

Lananda est cibus factus sicut pbelud: nisi quod in eo
 ponitur sisamum

Lanchar .i. cardo asininus

Lancamon lachrymus est arboris similis mirte gu-
 stu brunoso: hoc maxime thymiamatibus admisceat
 mirrha et storace admixtum ut gratius fumiget

Landarium .i. olibanum

Landa est genus cardii

Landaros arabice: vel candarusum grece. candros
 vel condros: latine vero triticum romanum: vel orde-
 um romanum: et est or. **Sera** li. aggreg. cap. can-
 den cui non est cortex. **Sera** dagros. Landaros
 idest candarusum. Et Gal. per de cibis: cap. de can-
 daruso.

Candarusum est cibus bonus sicut triticum: propt-

ter suam viscositatem: est maioris nutrimenti eo: sed fin-
 viam medicine virtus eius est virtus tritici: nisi quod
 est maior viscositas eo: per quod lege istam candros
Candarusum idem quod supra
Candarel est species scariole: pro quo. l. l. bundebe
Cannabum quid est. l. l. sechedenci
Canna perfidis quid est. l. l. basap
Canna varia est herba quasi alba: et incisa ut can-
 nabum: cuius semina lumbricos occidunt: et ex-
 trahunt de corpore.
Cansab est species camfore
Cantarica .i. Aaron

Cap. 134.
Antabrum gre. arab. nochale
 latine vero surfur
 tritici. Sursur tritici calidum est et temperate siccum. Est
 autem diaforeticum in aqua ca. dissolutum reddit eam mi-
 tigatiuam et humidam: unde aqua illa nimium humi-
 da in **Dosie**. Valet contra iliacam pas-
 dicat. sionem stranguriam: et diffu-
 riam. talis eius usus officatur cum vino subtili albo
 mediocriter acido: post decoquantur vinum: et pan-
 no ipso loco dolenti supponatur. Item valde
 contra dolorem stomachi ex frigida causa vel vetosita-
 te. contra iliacam passionem iniiciatur per dysenteriam co-
 latura eius: mollificat enim satis. contra mitem sic-
 cam et est frigidam: et pleurioniam: et pleuresim
 fiat hoc in aqua decoctionis ordei bene mundatis:
 et tritici: colata dissolvitur cantabrum: et iterum super
 ignem aliquantulum bulliat: et talis aqua tepida detur
 patienti.

Cantaron .i. centaurea

Cantarium idem quod supra

Cantarzed est cardus vel species eius

Cantabries .i. sursures capitibus: quod grece ptiarias dicitur

Cantabritium idem quod supra

Cantarum .i. folium nil

Canthar .i. libanus

Cantaram .i. nux vomica

Cantalides est collyrium factum ad glaucoma oculo-
 rum: et fit ex planta simili feniculo breui canle flo-
 re candido etc. Ego autem semen istud feci deferri
 de grecia seminari et collegi

Cantauron .i. cataron

Cantabrics .i. ptiarias

Cap. 135.
Antarides latine et grece:
 ara. derarie: vel
 drane. **Cantarides** sunt animalicule: qui
 sunt efficacissime: quod in spicis frumtu-
 adhuc florescentes inveniuntur. sunt de varie et quasi
 circa pennulas suas stricte et oblonge. be enim va-
 pore aceti suffocantur: et in vase non picato repo-
 nuntur. sunt ca. et acutissime: que licet scabei vesti-
 ce coserant: vesicam tamen si ex eis multa sumas quanti-
 tas vulnerant: atque sanguinem mingere faciunt: et
 interficiunt: ex quibus parua accepta urina prouocant
 vehementer: atque cum aceto epibimate remedium co-
 ferunt vehementer mor. **Sera** li. aggreg. cap. de-
 fee: et albaras: et lepe. **Sera** rarie auct. Gal.

Expti sumus expientia nō modica in vnguib⁹ le
 profis et iuenimus: q^o qñ ponit sup eas cū ceroto
 confert multū: aut cū vnguento auferunt enīz vn
 guem et faciunt eum cadere totū. Et cantarides i
 grediunt in cōmixtione vnguentoz et medicinaz
 que fiunt ad scabiē: et ad egritudinē cū qua eleua
 tur cutis: et i medicinis que enellunt verrucas: q^o
 dicunt capita clauoz. Et sunt quidā ex magistris
 nostris qui dabāt ex eis in potu: miscentes parūz
 ex eis ad puocandū vrīnā. Et quidā accipiebant
 alas: et pedes ipsaz solū: dicētes q^o hec conferunt
 illis qui supserūt corpora ipsaz: et erit eis bezoar
 Et alij dicebant cōtrariū huius: videlicet q^o corpa
 ipsaz sola iunabāt eos q^o sumperūt alas et pedes
 eaz. Ego vero misui oīa simul corpora cū pedi
 bus et alis: et dedi. Ille autē due sunt magis iunati
 ne: ex eis sunt ille que repiuntur in tritico: in q^o rī
 alis sunt linee citrine in latitudine ptense: et ppe
 qñ pñcis eas i olla terra noua: et claudis onfici
 um olle cū panno lineo sup vas in quo sit acetum
 seruens donec suffocent et moriant: et similē oz
 q^o fiat ex animali qd dicitur xofostis qñ volum⁹
 ipm reponere. Et similiter ē species aialis similis
 cantaridib⁹ in figura et virtute: et similiter vñis
 viridis qui repitur sup arborē pini. virtus ei⁹ ē sic
 vñ eaz. postq^o vñ e cantarides mor
 tue: iserantur in lino et reponantur. **Dias.**
 cap. cantarides. meliores ex eis sunt: que sē diuer
 soz colorz et in alis eaz sūt linee trāsuerse citrine
 et sunt grosse: et oblonge. opatio autē illaz que sūt
 vñis coloris ē debilis. Et virtus cantaridaz ē pu
 trefactiua: calefactiua: vlceratiua: et ppter h^o mi
 fcentur cū medicinis iuenicibus apāibus cācro
 sis: et ad scabiē vlceratā: et empetiginē: et qñ po
 nuntur i nascalibus puocat mēstrua. Et estima
 uerunt qdā: q^o qñ miscentur cū aliqb⁹ sfectōibus
 ad hydropisim conferūt ppter virtutē. **Anic.**
 li. ij. capi. cantarides. Dixerūt quidā: q^o sunt super
 flue caliditatis. Et dixerunt alij: sunt ea. et sic. i tūo
 gradu. sed pñū ē verius. et cantaris ē acris: acuta
 putrefactiua: adustina: et eradicat verrucas lini
 ta. et fit ex ea cerotū: et linis ex eo albedo vnguis:
 et sferit ei: et eradicat vnguē mollificatā velociter.
 qñ fit ex ea emplastrū: et remouet morfeaz: et alba
 ras linita cū aceto. et qñ ex ea trita cū synapi fit li
 nimētū: facit nasci capillos. et similiter qñ coquit
 cū oleo donec inspissetur: et linis sup apāta cance
 rosa: et resoluit ea: et linis sup scabiē: et empetigi
 nē. Inquit fili⁹ Mesarugie: ipsa incidit vngulaz
 valde: et paz de ea puocat vrīnā valde. et parū de
 ea adiunat medicinas puocatiuas ad puocandū
 absq^o nocumēto et puocat mēstrua: et facit abortū
 Dixerūt quidā: das i potu vna eaz ei q^o querit
 de vesica sua: et confert: et das in potu tres tasana
 gi de eaz: et exulcerat vesicā. Inquit Gal. ipsa exul
 cerat vesicā: et ē ppter ea: q^o facit materias acutas
 delinare ad eā a quibus corpus nō euacuat cum
 ppietate que ē in ipsa.

Canefis .i. scarabeus

Cansebu idem quod supra
 Canetum .i. qñ hō videtur
 Caneni .i. lauda
 Cancrena .i. caro p mortua
 Cancer quid est. l. l. farcan
 Candelabra .i. testudo
 Canderas .i. firicum
 Canderos idem quod supra
 Canbeang .i. senationes
 Cannella .i. darsen
 Canterinus .i. lapacium acutum
 Canifis .i. ostrea
 Canirti .i. ebulus
 Canibalnemar: Gal. vi. sim. pbar. est ingt strangu
 latoz leopardi: et ē species aconiti
 Caniculata .i. insquiamus
 Caniosa tussis .i. canina
 Canicularis idem quod supra
 Canis caput: herba ē que cinocefalon grece: et an
 timon dicitur
 Canicula ē stella: q^o dñatur dieb⁹. xl. fm Gal. in li.
 de cibis. cap. p d fructibus horarijs
 Cābitus .i. apostema calidū in velamine cerebz
 libili et grosso absq^o corruptone ipsius
 Lambzi .i. caulis
 Cancrinomata nariū .i. polippus narium
 Lanchi est species mirrhe
 Lancapontici .i. dancus
 Lancil .i. rapa
 Landinifior est species quedam vini
 Lanci .i. affodillus
 Lancitan .i. aron
 Lancida .i. instrumentū ocularib⁹ morbis idoneū
 Canon .i. nozma vel regula
 Lanopis est cortex medianus sambuci
 Lanopium .i. sambucus
 Lanobasilicon .i. auellana
 Lancolon .i. catarides
 Lancrocossa .i. salsamenta incisa: vt i Alexan
 dro de siti
 Lancrocella idē qd sup
 Lanza .i. aper
 Lapadocius sal
 Lapalagia
 Laphalagia
 Lannu .i. sileleos
 Lani .i. lutum
 .i. afronitrum
 .i. inductiua stupor
 idem quod supra

Apparis

Cap. i. 36. **Apparis** vel capparus latine
 arab. hapar. grece **Apparis** vel cappar
 vō kinobaton. **Apparis** vel cappar
 frutex est qui in multis partibus res
 peritur. Cortex: radix: flos: et folia competunt
 vsui medicīne: pcpue tamen cortices radices que
 debent colligi in pncipio veris: et vmbra ficari.
 Est aut eligendus cortex eius q^o cū frāgitur non
 puluerizatur: et qui aliquātulū sbruff⁹ ē et sbama
 rus. flores autē eius cū adhuc sunt tuberosi: et non
 dilatantur: debent colligi q^o cū dilatati sunt: nō va
 lent. condiuntur cum sale et aceto. capparis ca. et
 fic. in. tūo **Dias.** capi. de cappar. **Appar**
 gradu. ē frutex sarmētosa spansa
 sup terrā reuolutionis rotunde sicut sentex: folia
 similia cidonio habens: semen sicut oliua: quod
 apertum florem habet: intus albus: qd si ceciderit

vt balanūs inuenit oblongus: qđ si apiaf inuenit
in illo semen sicut maligranati: purpureū: et minu-
tū: radices habet maiores: et multas. **M**as-
cis: et viscidis: **Sera** li. aggreg. capi. bap.
maxime in muris. **Sera** par. i. capparū: ē
planta sarmentosa: qđ extēdit arcualiter vel circa-
loriter sup facie terre: cuius spine reuoluūt vř
semen: sicut spine rubi: et hz folia similia cidonij i
figura sua: et fructū simile oliue: qđ si apiaf i ar-
boze sua emittit florē albū: sed si exciderit ex arbo-
re sicut ē inuenit clausus ad longitudinē obliuū: et
tūc si apiaf inueniuntur i eo semina minuta sicut
granulū balaustie coloris rubei vř purpureū
Et radices ei sunt plures magne et lignose. **M**as-
citur i locis ficis: **Bal** vii. sim. phar. cap. de
et ppe muris. **Bal** capparū. Capparū
radicis quidē cortex amarū hz qualitatē. Secūdo
vero acē qualitatē: deinceps huic pontica velut
ex diuersis repugnātibz pposita ē virtutibz. abster-
gere enim pot: et expurgare: et icidere cū iexistēte
amaritudine. calefacere vero et icidere: et diafo-
re cū acredine. colligere aunt: et densare: et cōstri-
gere cū ponticiate. Et idē lib. ij. de cibis capi. d cap-
paris. Capparū ē siliū partū sufficient: et ppe
hoc nutrimentū minime tribuit i corpū assumptū:
ipm sicut alia oīa siliū partū. sed fructus eius
salus qñ comedis absqz qđ abluat laxat ventrē: et
postqz abluatur nutrit paz sicut alia siliū ptius:
et excitat ap. **Anic** li. ij. cap. d capparibz. Cap-
parū ē frutex: et hz radi-
cē: et hz fructū aliū qui ē sicut cucumer: et ē acris
calida que ponit i musto: et seruat ipm ab ebulli-
one sicut sinapis. Et eius radix ē amara acris: et qđ
dā species eius ē culzumia faciens in ore botbor
vsqz ad tminū quo vesicet: et apostemat gingiua
Et iunatiūz qđ in ipsa ē sunt cortices radices ei
Et generata in terra calida ē calidior: et ei calidi-
tas ē in secūdo. Et ē resolutiua: aperitiua: absterfi-
ua: et ipius radix ē incisua: siliatina: mudificati-
ua: aperitiua: i cuius radices cortice ē sicut amari-
tudo: et acrimonia: et stipticitas: et nutrimentū. fru-
ctus eius ē paz pcpue cū salitur. Et qđ ex eo hui-
dū ē magis nutritiū. **Dosse** Succus folio
uū ē qđ qđ ficcū ē. **Dosse** ruz capparū
auribz instillatus vermes necat: et puluis corticū
i oleo decoquat: et colatura auribz instillet: nō so-
lū vermes necat sed et surditatē remouet. Ad lū-
bricos puluis ei cōfect cū melle det patienti. flo-
res eius pdiū virtutē hnt incitādū appetitū: et di-
gerendi humorē existentē in ore stomachi. stoma-
chū cōfortāt: et ifrigidatū calefaciunt. cibus sunt
et medicina: licet paz nutriāt. Contra viciū sple-
nis et epans duriciē valet vinū decoctionis cappa-
ris. vngētū ad idē: puluis ei i magna quātitate
cōficiat cū succo maratri post addito vino et oleo
fiat decoctio vsqz ad spissitudinē: et addito aliquā-
tulo cere fiat vnguentū. Itē electuariū ad idem
Accipe puluis corticis radices capparū. 3. ij. et co-
ctis thamarisci. 3. ij. conficiat cū melle: et deco-
ctione thamarisci. Contra scrofulas nonellas: def

aqua decoctionis corticū capparū brusci: et spara-
gū: et hoc vngētū vngat. Accipe ruz serpentē
et icide caput p spaciū quatuor digitoz: postea in
olla inferius minutatim pforata impone: et pone
sup o zi ficiū alteri? olle sane: postmodū ita ponat
i caldar io aqua pleno: et buliat diu vt sic ex calore
aque resoluatur serpens ex cui? pinguedine: et pul-
uere hellebori nigri: et puluere corticis radices cap-
parū fiat vnguentū quo vngatur scrofula nouel-
le. Contra iliaca passionē et arteticā accipe lib.
pulueris corticis capparū: et coquat i succo radi-
cis ebuli: et addat zucap: et fiat syrupus. detur aut
bis in septimana sero et mane cū calida. Sz atten-
dendū cū repit eius receptio in medicina cortex
radicis eius. **Dias** Capparū ex luctantibus
debet poni. **Dias** pponitur virtutibz. pscē
enim et purgare: et extenuare: et euentare acredies
et simul abducere: et constringere: ppterea scliro-
si splenis sup oīa medicamina iuuat semen ei: si
i sale cōponatur elcis aptū ē: ventrē mollit: come-
stū caco stomachicū ē. Radix eius et semē bibita cū
vino. 3. ij. diebus. xxx. splenez attenuat: vrinā puo-
cat: sanguinē deponit: et educit egestionē sangui-
nolentā. sciaticis: et paralyticis bibita mirifice p-
dest: et attritionibz neruoz: menstruis i peratapo-
phlegmatis bene miscet. semen ei? vel fructus cūz
aceto coctū et ore retentū dolorem dentiū mitigat
similit et coriū radices ista oīa facit. potest. folia
eius cruda recentia si terantur et misceant cū farī-
nā ordeī et fiat emplastrz cōfert apātū splenis: ma-
xime puluis adhibitus phlegmaticis vulneribus
sordidis antiquis et duris opitulat: cataplasmati-
bus adhibitus. splenericis portat auxiliū. dolorem
dentiū pfectit: si radix ei? ipsa mastice. maculas
albas cū aceto emendat. folia et radix eius trita: et
ipposita duricies et scrofas spargit. Succ ei? auri
infusus vermes occidit. et qñ radix ei? coquit cūz
aceto ciradas: et humores duos digerit. aut oximel-
le: vel sicca trita: et admixto oximelle: aut aceto
et i potione accepta euacuat glutinosos et pignē
hūores. i. phlegmaticos: non solū p ventrē sed et
p vrinā: vř cū vrina educit multoties egestionē
sanguinolentā: vt dixim: et sic sedat dolozē sciati-
cē: et etiam exte. **Bal** vii. simp. phar. Loquēs
nuat splenem. **Bal** de capparū ait. Spleni
quidē sclirato sup aliquid aliud hoc phar macūz
confert extrinsec cū aptis cataplasmatibz mixtūz
et intra corpus assumptū coctū cū aceto: et oximel-
le et talibus vel siccaturz abscissū: et mixtū cum eis
etenim euacuat manifeste viscosos: et grossos hu-
mores ita sumptū nō p vrinā solū: sed p vētrē
multoties autē et sanguinosa egerūt in quibz sple-
nes iuuant: et dolores qui secundū vertebz: ac etiā
menstrua mouet: vnde cataplasmaticis male mori-
geratis vlceribus cortex radices bonū phar macū
seu abstergere potens: et ē siccare foriter. et dētū
dolozē etiā secundū pdictas qualitates iuuat aliqñ
in aceto coctus: aliquando autē in vino. Palam g
ex dictis qđ incisua quedā in ea ē virtus: et abster-
siua: et diaforetica: et inde alfos tollit et scrofulas: et

et tumores duos. Diaforat aut quando cum idoneis ad hec pharmacis permiscetur. fructus vero eius proportionabiliter se habet in virtute cum cortice radicis: excepto quod debilius est ad omnia. at vero frondes et stipites eius similis sunt virtutibus. Et ego vidi quod cum frondibus diaforare in paucis selerosas durities miscemus aut cum eis aliquid obtundentium vehementia virtutis. Nullum autem mirabile est si et vermes qui auribus succi interficiunt propter amaritudinem que est in eis: quod in valde calidis regionibus generant capbares: sicut est que in arabia multum ea que apud nos est acrior: unde et stiptica plurimum participat virtute. Et idem secundo de abis. Capparis abstergit quod est in stomacho ex phlegmate: et expellit ipsius per secessum: et aperit opilationem splenis et epatis. et humitates et fructus eius preparant cum sale: et admistrantur cum cibo. Et quando comedunt larant ventrem et nocent stomacho: et faciunt sitim. Et qui comedunt cocti sunt melioris saporis quam crudi. Et bibuntur succus eius: et mollit ventrem. Alimansor tractatu tertio cap. de capparibus. Capparis salinuria condita est calida et sicca que stomacho mala existens sitim inducit atque corpus macrescere facit. Et subdit pur infra. Capparis cum aceto conditus minus calidus est ea que in salinuria ponitur: opilationi quoque epatis et splenis. **Auic.** Radix eius resolutum scrofum educit. **Auic.** lase durities: et admiscetur ei quod frangit virtutis eius. Et folia eius iam exposita sunt ad illud. Cortices radices eius ponuntur super fraudulentia et sordida vlcera. Cortices radices eius conferunt sciencia et dolori anche. Et quoniam fit chlyster ex succo eius: et confert ei valde: et conferunt paralyti et stupori: et contrahunt membra propter stipticitatem que est in ipsis. Et similiter conferunt contritioni acidenti in capitibus lacertorum et in medio eorum. Cortices eius multum extrahunt humiditatem ex capite et sedant dolore frigidum in eo. Et eius succus distillatur in aure propter vermes: et quoniam stringit correm radices eius cum denteloso: conferunt: et propter cum est humida aut folia eius. Et similiter collatum oris cum aceto cum quo coquitur aut vino: aut quandoque aceto confert quod ex eo salinum est patientibus asma: ipsa est res magis conferens spleni et duricie eius bibita et more emplastri supposita cum farina ordeii et filibus et propter correm radices eius et multum extrahunt at ex splene materie grossam melancolicam: et succedit ei sanitas. Solutione educit humores crudos grossos: et puocat menstrua: et interficit serpentes idest lumbricos largos et longos: et vermes in intestinis: et confert emoroidibus: et augmetat coitum: et quod ex eo salinum est ante cibum sumptum soluit: et etiam tyriaca contra. **Sera.** In coramice radicis eius vincit sapor amarus: deinde stipticus: et calefacit: et desiccatur: et abstergit et mundificat et incidit: et aperit sua amaritudine: et resoluit sua acuitate: et aggregat sua stipticitate. Et confert spleni plus omni alia mediana quod ponit in emplastris et qui sumitur cum aceto: et melle interius postquam desiccatur et teritur: et hoc ga incidit humores grossos viscosos: qui bibitur in hunc

modum: et expellit eos per urinam et per secessum egestiones sanguineas: et sic euacuat egrotudines splenis et simile facit in dolore scier: et cum toto hoc puocat menstrua. Et ideo auctoritate Alben mesuay. Illi qui comedunt cum sale faciunt istas operationes dictas: sed sunt mala stomacho malicia pauca. Et illi qui adduntur cum aceto fortificant stomachum: et puocat appetitum: quoniam acetum prohibet nocumetum eorum a stomacho. et idem auctoritate Rasis. Attulit mihi quidam amicus medicus confectionem quandam capparum recentium: et cum comedissem ex ea induxit tenasimonem. et consuevi facere chlystere ad sciencia cum succo capparum: et inuit multum. Alia quedam dicit Serapion capitulo proprio que dicta sunt hic de mente Dial. et Gal. licet sub alijs verbis. **Capparuella.** i. lapatium acutum **Caperum.** i. radix plante similis porro. succus eius et eromis quam ignoro. **Capsce.** i. ebulus **Capitellum** lirinium idem **Capitulum** quid est: lege litteram fen **Capios.** i. stercus: inde egios. i. sex conficte **Capir** edicon. i. epilepsia **Capitula** faricos. i. febris adustius scilicet causon. **Cap. 137.**

Capilli hominis. **Auic.** bice vocatur scabarie omnibus sunt notum **Dosse. Sera.** li. aggreg. cap. d. capit. anc. Gal. Scabare scabari. i. capilli quando aduruntur fit virtus eorum similis virtute lane adusti: volo dicere quod calefaciunt et desiccant calefactione et desiccatione forti. **Auic.** li. y. capi. de capillis. Capilli adusti se calefactiui exliccatiui fortiter: et aensti abstergunt dentes: et aqua eorum nasci facit capillos. Et siccat capilli adusti vulnera humida sordida et mollia fortiter. et capilli hominis cum aceto in modum emplastri ponuntur super morsum canis rabiosi: et conferunt. et idem dicit Sera. **Capillus** veneris quod est lege littera berstegastem **Capillus** porcinus idem quod supra **Capillus** alcol idem quod supra **Capillus** alquil idem quod supra **Capillus** fontium idem quod supra **Capillus** hominis nemoralis idem quod supra **Capistz** arboris. i. genestra **Capinosa** i. fumosa acuta **Cap. 138.**

Aprifolium et mater siluarum latine: ara. grimath. grece vero peridemon vel liceos. vel exacaton. **Dial.** cap. liceos. Liceos vel exacaton: folia eius viridia: et cum maturaverit cerasis similia. Ita scitur in siluosis locis: cuius folia et grana: et radix in vinum contunduntur. et cum aqua dulci coquuntur usque ad grossitudinem. hec aqua est desiccatiue virtutis: et ex contrariis composita: quia scilicet est extenua **b 4**

tozia: digestorea: calida: et frigida: stiptica habens
vinum: et ideo diaforesim facit. facit autem herpetas: et
ad vlcera epatis et ad parocidas: et putrida vlcera
ex succo fructus eius fit litio: p q l l. badbadhr.
Caprificus .i. ficus agrestis
Caprion .i. capparis
Capitis .i. ebulus
Capiti e vna ex speciebus mastice
Capillus .i. avis quam venatur draco cum debili-
tatur in venando edos et arietes: et comedit epar-
eas: et redit virtus eius: et excitat appetitus eius.
Capocareos .i. semen ferule
Caplotunga .i. gummi pini
Capnos quid est. l l. steris
Caput quid est. l l. ras
Caput purgum .i. liquores qui per nares mittuntur
vel quicquid masticatur: vel gargarizatur: et apo-
plegmatismum facit. i. a capite phlegma deducit
Caput purgum idem quod supra
Caput pulvis .i. staphisagria
Carabium .i. frenesis
Carastes .i. cornutum acheros quod e cornu et ra-
stos: et multa similia
Carabus .i. locusta piscis
Caranus idem quod supra
Carastes .i. serpens cornutus
Carax quid est. l l. canne
Caratim .i. calamus aromaticus
Caratic idem quod supra. Carascon .i. calcaris
Carasie .i. cerasum. Caras .i. surditas
Carabites .i. frenesis. Carabintum idem quod supra
Caras e cum quis vult loqui et non potest: nisi mlti-
ties mouendo os et linguam
Caratini .i. lumbrici terre qui vocantur istula
Carathith .i. hypoquistidos
Carambre e tertia species brassice
Carasie grece: latine scarificare carassare
Carabadu .i. carum. Caracem .i. carlites
Carasu .i. apium
Carabis .i. cum multe placente de pasta pue i oleo
frige ponuntur i patella vna super alia locoado mel
inter oes duas ponendo atque sic simul coquendo
Caratus .i. pupilli oculi
Caratir .i. hypoquistidos
Caratu idem quod supra
Carab .i. fistula veniens in angulis oculi
Caranodi .i. carenum
Carates .i. pondus pro quo l l. chirates
Caraba .i. carabe. Carabatum .i. belleborus
Carbaum .i. euforbium
Cardamomum quid est. l l. catolla
Cardamen .i. sisimbrium. Cardumides .i. senation
Cardar .i. morbus in quo e priuatio motus
Cardab .i. sapor factus ex careno: et dabem. illud
vocabulum ponit Auic. p can. fen 4. cap. xi. et etiam
Auic. cap. galline. li. ij. et nominant ipsu effidebeg
quod idem est. Cap. 39.

Cardamus grece: arabi. ior
diera: latine vero nasturtium: nota her

ba e. Est enim nasturtium ea. et sic in tertio gradu
semen precipue competit medicinis. herba ei? viri-
dis multe e efficacie. **Dial.** cap. cardamus.
sicca vero modice. Cardam? .i. na-
sturtium quoddam e domesticum: et quodam est
agreste: et ideo facit duo capi. de eis: vnum quod
incipit Cardamus: et e nasturtium domesticum.
Aliud quod incipit Cardamus agrestis: et e na-
sturtium agreste. Et ideo dicit cardam? .i. nastur-
tium domesticum. vtilior dicitur babylonice oib?
semen ei? calidissimum: e caustica participans vir-
tute: viscidum: et caco stomachicum: ventres turbat
Cardam? agrestis quem multi senation vel crissi-
on vocant: vel nasturtium aquaticum: nascitur vbique
et plurimum locis aquosis: cui? frutex longitu-
dinem cubiti vnius: habens folia minuta ipofelli
non similia: sed minora: cui? virtutes iuenies in l.
herochal. **Sera.** li. aggre. cap. ior. sabathese. i.
chaiti. nasturtium. et ex eo e nasturtium
tectoz. et ex eo e nasturtium orientale: et ex eo e nastur-
tium coe notum. Nasturtium tectoz e planta hris folia
stricta et longa duobus digitis in summitate acuta:
et scissa: et pinguis: et extenduntur super terram:
et habet in medio virgam subtilem duob? palmis
longam: paucos habes ramulos: super quos sunt
pile habentes densam summitatem in quib? e seme-
simile semini nasturtij: cuius e figura sicut figura
rutele: ita e depressum: nascitur in vris: et parietibus
domoz. Nasturtium orientale e planta duoz brachi-
orum longa: habens ramos subtiles: et multos: in
quib? sunt folia similia folijs scitaragi: nisi quia
sunt albiora et molliora: et in summis: ramoz
sunt capitella similia plante actis: et habet flores
albos: semen hui? ponitur in cibis loco piperis.
Sed nasturtium commune notum e melius illud:
quod offertur a babylonis. Humanior tractatu 3?
capi. de nasturtio. Nasturtium ea. et sic. appeti-
tum adiunat: licet inflammationem: et capitis effici-
at dolores: digestiuum. **Dosse. Sera.**
aucto. Galieni. Semen nasturtij e ea. et sic. sicut se-
men sinapis: et incidit incisione forti: et adurit: et
sedat dolores sciaticos: et dolore capitis: et quan-
bet egritudine in qua oportet calefacere et mis-
cet semini eius in medicinis asinatis: quia ipsuz
incidit incisione forti: et adurit humores grossos.
Et dicitur q? qn nasturtium desiccatur fit ei? virtus si-
cut seminis ei?: et vna e recens propter humiditatem aq-
sam que e i eo habet virtutem obliuione virtute se-
minis ei?. Contra straguriam herba ipsa decocta
in vino et oleo supposita: valet contra tenasimonem
ex humiditate pulvis nasturtij supponat ano. re-
nes etia vngatur: et superaspergatur pulvis semi-
nis ei?: et cymini: et colofonie. contra paralyfis lin-
gue cum opilant nervi ex humore: vt solet contin-
gere i acutis febribus: semen nasturtij masticetur
et lingue supponatur. contra paralytim aliorum me-
brozum semen eius in sacello ponatur in vino de-
coctus: et membro dolenti superponatur. Ipsa et
herba cruda et cocta valet etiam contra frigidita

tem et humiditatem cerebri: et etiam litargicis. p
sternutatione puluere eius narib' apposito. ad ele
nationem vnee gargarismus factus ex aceto deco
ctionis seminum eius et sicuum siccarum. contra
iliacam passionem ex frigida causa semina eius i
facello posita: et vino decocta membro dolenti sup
pona. **Dias.** Nasturtium lumbicos expellit

tur. et ventrem turbat. splenem atte
nuat cum aceto. et aborsum facit. et ventrem stimu
lat simile e sinapi et eruce. et impositum lepras et
zernias emendat. melle addito duricies splenis co
pescit. sordida vulnera purgat. si succus adhibea
tur moribus venenatis bibitum occurrat. fumiga
tio eius serpentes fugere facit: vel fluentibus pro
fluus succo linito occurrat. Carbunculos rumpit
cum polenta: et aceto coctum. sciaticis vtilissime
cum aceto et polenta auxiliatur. tumores et duri
cies spargit. remouet orideola matura cum salsa
aqua impositum. In dolore cordis coquitur i la
cte caprino et datur ad bibendum. dolorem ois lo
ci tollit puluere seminum asperso: sed prius melle
uncto loco: scabium cum aceto sanat. **¶** Haz carda
mi virtus caustica e: et tamen vsus eius venere: vi
detur inhibere: non ea fortasse ratione qua etiam
ruta q nimia vi caloris semen genitale consumit.
fermento mixtum et appositum furculos: et car
bunculos prouocat suppuratione disrumpit. suc
cus eius infusus auribus dolorem dentium miti
gat. semen partus necat: quod cum vino austero
bibim' animalia ventris extinguit. pruriginem euz
anserina adipe tergit. Aluum purgat sorbitioni
bus mixtum. pituitam pectoris soluit. dolores pe
ctoris cum lacte caprino coctum mitigat. a ieiun
is cum melle sumptum tussientibus salutare est.
Corpus rubere facit: et ideo cesalicio: et ad ea que
calefieri opus e congruit. herba eius omnia bec
facere nouit: sed paulo minus efficaciam habet.

¶ Gal. vij. sim. pbar. cap. de nasturtio. Semen
nasturtij habet virtutem que calefacit
et desiccet sicut sinapis: et propterea sciaticos: et
dolores capitis: et quod dicitur aliorum indigentium
rubificatione calefacit cum eo sicut e sinapis. mi
scentur autem cum eis quecumq' asmaticis dan'
pharmacis: ceu videlicet incidere fortiter grossos
humores: potens sicut et sinapis: assimulatur eni
illi per omnia. herba vero ipsa sicca e similis i vir
tute semini. humida autem dum e viridis propter
permissionem aquose humiditatis deficit pluri
mum: et ita e moderata in hoc secundum morbi
catione vt cum pane possibile sit ea vti sic opson.

¶ Anic. primo can. sen. quarta. capitulo. vij.
Nasturtij semina torrefacta mixta cu
adog constringunt fluxum superfluum. pueniunt
ex catartico.

¶ Larfa i. sanguis in oculo
¶ Carmata i. antrax
¶ Archibaduti. i. omnia que aceto et sale condita
sunt. vt capparitis: et oliue: et reliqua ex quib' fiunt
falle: vt sinapis: et eruca.
¶ Carnaxadbi i. carui

¶ Carnabadi idem quod supra
¶ Carnadin i. cannapum
¶ Carnabum i. carenum
¶ Cartar i. neptia
¶ Cartamu vel cartamum. i. babel nil
¶ Cartamen vel darbal. Dias. ca. cartamen
¶ Cartamen e herba que habet folia et calamus si
milis frumenti: et calamus habet nodos in sum
mitate calami eius: e granum simile antora: et euz
corice suo diuisum in duo: et grana duo inuicem
iuncta. hoc autem granum administratur in me
dicina: et e sicut ordeum in virtute sua: nisi quia i
sapore suo e stipticitas. et virtus eius e fri. frigidi
tate pauca: et sicca.

¶ Cartata id est appetitus comedendi lutum et si
milis

¶ Cartamia i. crocus hortulanus

¶ Charta quid e. l. l. burchdi

¶ Charta filago quid e. l. l. quam supra

¶ Charta inda i. charta de papiro

¶ Cartaldus e species mirrhe

¶ Cap. 140.

¶ Cartamus arabice: gre. gine:
vel cinu: latine ve
ro crocus hortulanus.

¶ Sera. li. aggre. cap. de cartamo. auc. Diasc.

¶ Cartamus e ex eo domesticus: et silue
stris. Domesticus h3 folia longa: aspera: alta spino
sa: et diuisa: et habet stipites longos duos cubitos
spinosos: et sup eos sut capitella in magnitudine
oliue maioris in quib' e flos croceus similis cro
co: habet semen albu: et subrebe: et oblongu angu
losum: et quod de ipo administrat ad ventre sol
uendu e sem e eius solum. Et id e auc. Gal. Virg
eius e que calefacit in secundo gradu qn admini
strat interius. et id e Sera. **¶ Cartamus** siluestris
stipes ei e similis cartami domesticus: nisi q: foliu
eius e longius folio cartami satis: et folia eius na
scent in summitate ipi: et bec virga e sine folijs et
mulieres vtunt virga ei? p fuso: et sup summitatez
virge e capillositas spinosa: et flos croceus. radix
eius e sbilis in qua nulla e iunamentu. virtus ei?
e que desiccet: et ca

¶ Dias. cap. cinu fm tras
lefacit temperate. **¶ Dias.** lationez nostram.
¶ Cinu. i. cartamus folia habet oblonga: et diuisa:
et aspera: et spinosa: tyr sum habet longum et spi
nosum in quo sunt capitella obrotunda cum flore
croceo: semen albu habens obrotundum: et oblongu
et angulosu: flores ei? multi in coctura comedut
decoctos: semen ei?

¶ Jo. mes. cap. de carta
multi exsiccant.

¶ Cartam mo. Cartam
duos modos e. est eni domesticus: et siluestris.
et dixerut quidam q nil e de specieb' cartami: et
elongati sunt. **¶ Cartamus** de quo hic loquimur e
domesticus: et melior pars plate ipius e semen: et
p illd flos ei? Et melius semen ei? est: qd e albu
plenu planu et grossu: cuius medulla e vinctuosa
pinguis: et cortex tenuis: et melior flos e? e q e sic
pili croci. Et e ca. in p gradu: sic. i. z: et flos eius e
minus ca. et siluestris e calidior et siccior: et e i eo

virtus lacticianoꝝ remissa. Et autē cartamus ap-
 tius: absterſiuus: conuulſiuus: faciens nauſea
 ⁊ ineſt ei virtus educendi p vomitū ⁊ p ventrem.
 ⁊ eius nutrimentū paruum ē ⁊ malū: et multū no-
 cet ſtomacho faciens faſtidium: ⁊ tande ⁊ debi-
 lis ſolutionis: ⁊ dimittit veſtigia lenitatis i viſceri-
 bus. Et emendatur nocumentum pānū pmiſce-
 do ei aliquid aliud ex medicinis ſtomaticis: ſicut
 anifum proprie ⁊ galanga ⁊ macis et ſimilia. Et
 confortatur eius ſolutio: et emendaꝝ nocumentū
 quod ipſi in iſteſtino: pmiſcendo ei aliquid ex
 medicinis acutis: ſicut cordumē ſal panis zinz-
 ber ſal gōma. **Anic.** li. ij. cap. de cartamo. Car-
 et ſimilia. **Anic.** tamus alius ē domeſtic⁹
 et alius ē ſilueſtris. quī ſilueſtris ca. ē i ſecundo g-
 da: ſic. in tertio. et domeſticus ca. i pmo: ſic. in ſe-
 cundo. Et ſciendum ē q cartamus: alius ē car-
 tamus indus queꝝ. **Boſſe. Dial.**
 ſcies ſi. l. l. habel nū. **Boſſe. Dial.**
 Semē eius datū cū mulſa ventrem purgat: caco-
 ſtomaticum ē: et dulce multū: et ipm ventres de-
 ponit amigdalīs et nīro mīxtū: et anifo cū melle
 cocto accepto ante cenā due vel tres velut nuceſ
 ventrē mollit: digeſtionem preſtat. Conſectio ei⁹
 talis ē: cinci albi aſſi et purgati ciatoſ. ij. anifi. z. i.
 afronitri. z. i. mellis quod ſufficit: carneſ carieum
 xxx. hec conſectio accepta oīa predicta facere no-
 nit. ſuecū ſeminis ei⁹ coagulat lac. Alij eū ſue-
 co miſcent mel vel anifum vel amigdalīs: et dant
 in ptiſana: aut in iure pulli: et faciunt dyſentericis
 magnū ad. **Bera.** auc. **Dial.** qñ teruntur ca-
 intoria. z. vi. **Bera.** pilli cartami ſilueſtris
 aut floꝝ: et bibuntur cū pipere et vino: conferunt
 puncture ſcorpionis. Et quidā putauerūt q ſigs
 penſſas a ſcorpione tenuerit radice ei⁹ in manu
 ſua nō ſentiet dolorē ei⁹: et quādo pūcit eam tūc
 ſentiet. Et idem auc. De ſarugie. Floꝝ cartami ē
 croc⁹ hortulanus: et ē ſtipiti⁹: et ca. cū tempamē-
 to: qui ſi teratur cū aceto: et liniatur ſup empetigi-
 nē aufert eam omnino. et qñq; cū eo et melle lini-
 tur ſup cula que ſit in ore infantium curat eā. Et
 idē auc. Attabari. In croco hortulano ē quātitas
 ſtipiti⁹ panca. et agreſtis ē calidior: et ſecior.
 Et idem auc. Alben meluay. Agreſtis qñ teritur
 cū aceto: et linīt ſup linguā puerōꝝ expellit culā.
Bera. auc. Meſſeba. Catarmus lac coagu-
 latū diſſoluit: et diſſolutum coagulat
 et larat humores aduſtoſ: et ē melius ſtomacho:
 et ei⁹ aqua larat hūiores aduſtoſ: ⁊ ē mala ſtoma-
 cho: ⁊ ei⁹ aq larat pblegma: et ſimilit facit medul-
 la. Et doſis ei⁹ ē. z. xxx. cū lib. s. aque ca. et. z. x. pñi
 diaꝝ. et ſic agreſtis ē calidior: et ſecior: domeſtico
 plus abſtergens pblegma viſcoſum mundificans
 ſtomachū. **Jo. meſ.** auc. Pauli. Accipe
 et pectus. **Jo. meſ.** medulle ei⁹. z. x. cor-
 dumeni. z. i. s. fac ex eis grana ſicut cicerda. z. v. ſol-
 nit enim ſufficienter. et dicit etiam. liga ex medul-
 la quātitatē ſufficientem in panno. et ſuſpēde i
 oximelle quando coquit et erit ſolutium: et pro-
 prie ſi fuerit oximel ſgiliticū. Et idem auctoritate

Algaſelis. Accipe ei⁹ medulle aureos. xj. peni-
 die aureos. iij. cordumeni zinziberis ana aureum
 vñi: aggregentur oīa cū melle: et fiat forme ſicut
 nuceſ: ⁊ da vbi oꝝ vñā vel duas. Et idē auc. Gal.
 coquat medulla ei⁹ in iure galli vel galline cū ſpe-
 tiebus: ⁊ ppinet vbi oꝝ. et dixit etiā fiat ex medul-
 lis ei⁹ ⁊ ponderis tertia ipſius ex amigdalīs: et
 ſexta ex pñis: ⁊ aggregent oīa cū melle ⁊ deco-
 quantur cū ſueco ſquille: ⁊ fiet hec mirabilis iuna-
 menti ad ea que dicemus. Extrahitur enim ab ea
 oleum iunamentōꝝ multoꝝ: ⁊ eius opatio ē ſicut
 olei de ben: ⁊ olei de amigdalīs: ⁊ ſolutione educē
 pblegma p vomitū: ſimilit ⁊ aquoſitateꝝ: ⁊ valz
 ad egritudine ex eis ſicut ē colica: ⁊ clyſterizatur
 ⁊ valet ſimilit ⁊ mundificat pectus: ⁊ pulmonē:
 ⁊ pprie loboc pñctum: ⁊ alij modi adminiſtrato-
 nis ei⁹: ⁊ clarificat vocē: ⁊ ſimilit oleum ipſi⁹
 ⁊ vſus ei⁹ in ſpermate. augmentum facit. floꝝ ve-
 ro ei⁹ cū aqua mellis remouet ictericia. Doſ
 ei⁹ ē. z. iij. vſq; ad aureos. v. ⁊ floꝝ ei⁹ ⁊. z. i. vſq;
 ad an. **Anic.** Oleum ei⁹ ē ppinquū oleo
 reos. ij. **Anic.** vertice: verūm debili⁹: ⁊ ē ex
 eis que caſeant lac: ⁊ nutrimentū ei⁹ ē multe par-
 uitatis: ⁊ mundificat pect⁹: ⁊ clarificat vocem: ⁊ ē
 malus ſtomacho: ⁊ caſeat lac in ſtomacho: ⁊ con-
 forat colice. Et ſolutione educit pblegma aduſtū
 qñ miſcet cū ſicubus aut melle: ⁊ confert vomitū
 ⁊ oleum ei⁹ qui ē domeſticus ſoluit ventrem: et
 qñq; ſit ſolutio p ipm ſi ponatur medulla grano-
 rū ei⁹ in iure: aut fiant ex eo ⁊ amigdalīs pillule
 ſic q de eis in potu ſumant aurei. iij. ⁊ qñq; ſum-
 mant d medulla ei⁹: ⁊ coſtoꝝ amigdalīs amariſ
 tres amuluſet ⁊ anifi ⁊ nitri: cū q eoꝝ aure⁹. i. cū
 ſicub⁹ ſiccis ⁊ melle: ⁊ recipi d ea nux aut nuceſ
 due: ⁊ ſoluēdo aqſitateꝝ: ⁊ qñq; ſit ex eo natif ali⁹
 ⁊ ei⁹ ſectio ē vi ſumat cū amigdalīs excoctatis
 ⁊ anifo ⁊ melle decocto narſen: ⁊ ſumat d eo ſpar-
 ſim: ⁊ qñq; bibiſ de medulla ei⁹ recēt. xx. z. iſuſa
 i lib. aq ca. cū. z. x. penidj albi triti: ⁊ ſolutōe educē
 pblegma. Et ſerūt folia ſilueſtris aut fruct⁹ ei⁹
 aut amboꝝ mixtoꝝ qñ i potu tribuit ad pñctū
 ſcorpionis. qdā aut homines dixerūt q ſi mor-
 ſus tenuerit i ore ſuo folia ſilueſtris: ⁊ fructū ei⁹
 nō ſentiet dolorē: ⁊ qñ a ſe ea piecēt: redibit dolor.
 Lareon. i. nux: inde leptacareon. i. nux minuta: ⁊ ē
 auellana. nam lept. i. minutū: ⁊ diacareon. i. rob
 de nucibus: vt in Alexandro de ſquinantia.
 Larea idem quod ſupra
 Larea baſilica i. nux auellana
 Larea miriſtica i. nux miſcata
 Larex ē herba q i extremitatib⁹ ē multū ſimilis
 ſparago: ⁊ ē plāta i extremitatib⁹ ſic acus pūgens
 vñ Quidius. Et carex paſtu amari: inde caretū. i.
 loc⁹ vbi naſcīt carex
 Lareti i. bōbaciſ cōbuſti
 Larenū ē muſtū qd coquēdo tertiā ptez amittit.
 vñ Theodor⁹. Larenū dſ eo q ſeruēdo careat pte
 tia. z. n. pte muſti amiſſa: qd remanet larenū eſt.
 Sapa ē eo q ſeruēdo ad qrtā pte redacta ſapa
 dſ. ſi idē ē q larenū: qꝝ ei⁹ coſumitur tertiā part

Cartamus
 Sapa
 Larex
 Lareti

Sed rob e' m'istū coctū ad tertiam sic q' p'sup'te sunt due p'tes. S'z p'usca e' v'niū secundū: q'z secūda rio emittit a vinatia: z e' p'uceoleū: s'z s'z Bal. i. li. d'namidiaz: p'usca fit ex duab' p'ib' aque: z trib' vini z coquitur: z hoc e' verius.

Lareos. i. carui: z careos. i. cortices virides nucuz Carbest. i. calcis viue Carbella. i. caprifolium

Larcetum. i. bombix Cardellum. i. napo

Larmesich. i. fructus thamarisci domestice

Larmesir idē qd supra Larmesic idem qd sup

Larmezic idem quod supra

Larmet e' pond' kirat. vi. z alibi repit' qd e' au

reus vn' z grana. iij. aliquando karinet scribitur

Larmesonde. i. vitis nigra Carneb. i. solatrum

Carpelinos dicit' oribafius cōmen. affōz illos q

multum comedunt: z tenues sunt semper

Larice. i. sic' sicce Cariola. i. pastinaca agrestis

Lariotas idem quod supra

Lariote semen. i. pastinace agrestis semen: z e' nux

vomica Lariadendra. i. nuxcareca

Larion i. semen laureole

Lariste miristica i. nux muscata

Laris miristica idem quod supra

Larme. i. rasura panni Larien. i. draco marin'

Laritamona. i. turbit Larisomas qd e' l. l. xenq

Lariosus i. tarolat' vel corrupt'

Laridia i. nucea

Larices. i. puluis ligni corosif seu a putredine seu

a vermib' p quo lege litteram dohabaretb

Lariota planta e' cuius radix e' velut pastinaca: s'z

plus odorifera esui apta: sed fm Theodoz p'icia

nū: semen eius e' careos. quidam dicunt q' e' pasti

naca agrestis.

Laricias e' vna ex speciebus titimalli

Laritarzed i. granum alcosof

Laristuna i. armoniacum

Laria basilica i. assellana

Larion. i. dragontee semē Lariote. i. carui

Larcios i. cacreos

Lardi pontici i. dauci siluestris

Lardia. i. cor X Radialgia. i. dolor oris stomachi

Larunli i. xilocaracta

Larpinus e' magna arbor satis nota

Larpisia. i. cucube Larpision idē quod supra

Larfites i. nux vomica

Larfinon k i. cancer morbus

Lartim i. lūbici terrestres

Larzdir. i. stagnū Laros. i. congelationes

Larotides. i. vene s'biles valde p' aures: z dicit'

capillares: z sunt alie vene capillares in epate.

Laros i. semen hyperici

Larotica. i. stupefactia v' doimitaria. i. narcotica

Laro maria qd e' l. l. ladarce. Laro qd e' l. l. latamie

Laro tyri qd e' l. l. latamie balfax

Laroz i. nespulum

Larbole pustula corosifina adurens

Lardo fullonū. i. virga pastozis: p q. l. l. dipsetis

Lardo benedictus quid e' l. l. carduncellus

Larmoleon i. cardo benedictus

Larpos i. fructus vel semen

Carybaria vide in Ragu Capia.

Larpogissi i. fructus bedere

Larpos myrice i. fructus genestre

Larpocareos e' cortex nucis regalis: z nō fructus

nucis p'dicte: qd semp i antidotis iuenit i antido

tario virili. nō enī iuenit fruct' nucū ibi iuenire

nā dicit' diacareos qd e' rob corticū nucū: qd do

cet Alexander cap. d' squinātia. s'z carion e' fruct'

eiusdem nucis.

Lapocanceros i. semen fernle

Larpocissi i. bacce bedere

Larpos myrice i. semen agreste

Larpodarfatum. i. fruct' vel semen darfeni

Laruricinum i. sinopida

Larui agreste cinimella piper dinarchos z cordu

meni idē: p q. l. l. bardameni

Larupion est species quedam lacticinij: z e' q'rtā

species titimalli

Larurigati roalis. i. d' lacub' vel paludibus

Larui pontici i. dauci

Larui romanum idem quod supra

Larui quid est. i. l. l. barinci Larua. i. karua

Larulli i. cardamomum

Lapi. i. q.

Arum ara. z stanix grece me

lanchiū: vel git melan

chiū: latine vero nigella. Nigella e' se

men cuiusdā herbe rotundū s'bnigrū

h'is colorē: s'bamaz saporē: virtutē bz diureticam

ex amaritudine dissolutinā: p'sup'tinā ex q'litatib'

suīs. folia eius sūt parua minuta: z mollia: similia

cotule. z flos ei' e' figure stelle: coloris celestis: et

bz i sūmitatib' capitella: sicut papauer: z i medio

ex irinfeca pte sunt aliqua ordinatim diuidenda

semina. e' car. z li. aggre. cap. carui. i. ni

fic. i. ttio gdu **Sera** gella: e' planta pua: h'is

virgas paruas circiter duos palmos aut pl': z bz

folia parua: minuta: z mollia: similia folijs plante

q' dicit' carnabaon siue ranobaon: nisi qz sūt mīo

ra satis: z i sūmitate sūt capitella s'bilis similia ca

pitibus papaueris oblonga: z i medio ei' sunt pa

rietes separātes semina: qd quidē semen e' nigrūz

acutū boni **Dial** cap. melāchiū fm trālati

odoris. onē nostrā. Melāchium

herba e' minor: folia minuta: z tenera: z semen mī

nūtū habens: cui' frutex longus e' duoz palmoz

z desup h'is capitellū simile micoto: s'z oblongū i

medio vel uti parietes h'is qd' d'iscēnūt semina: q

semina sunt nigra: z odorata: z viscida q' mlti pā

ni asper **Bal** vj. sim. phar. cap. melāchium.

gunt. Bal. melāchiū. i. nigella calefacit: z

ficcat fm ter. **Dosse** Nigelle farina cum

tiuz graduz. succo absinthij epla

stz factū circa s'bilicū: z p'cipue pueri lūbricos ne

cat. Alijs p'ficiat ad scabiē cū melle: z def p os. vn

guetū ad scabiē pulueris nigelle i mltā q'sitate fi

at decoctio i forti aceto vsqz ad aliq'tulā spissitu

dine: z tūc addito oleo fiat inde vnguentū bonuz

ad scabiē: z empetiginē: z lentiginē faciei tollit. fa

rina nigelle p'fecta cū aceto tepido: ifus' aurib' s

mes necat. o'tra stranguiria: dissuria: z iliacam

Kapdia

as vermis

Gal. de Symp

maus

Vermis

in quod Cor

nomina

Cardiaca

Cardiacus

Cardiacus

Cardiacus

Cardiacus

Cardiacus

Cardiacus

Cardiacus

Cardiacus

Cardiacus

Cardiacus

Cardiacus

Cardiacus

Cardiacus

Cardiacus

Cardiacus

Cardiacus

Cardiacus

Cardiacus

Cardiacus

Cardiacus

Carbunculus q' dicit' apostema seu pustula e' humore melancholico adusto z rasso. non
nec aliquot m'ia m'ij uelut. cum s'ima inflammatione z rubore. nigredine confusa.
nec solutus est. Neqz dissidat inter se Carbunculus z Anthrax. ut tunc h'uram
p'it autem.

Cancer Kap Kipos a similitudine ammonis. morbus est ex atra bile in d'uria z inflammatio
idem Carcinoma appellatur

passione datur vinū infusionis nigelle p noctē: s3 ante coquatur: qz nimium fieret violētum. Constat enim si in multa q̄tate fuerit occidit. si autē in multa q̄tate habetur ponem sacculo: et fiat d coctio eius in vino et oleo: et supra renes et pectus fiat saccellatio. cōtra p̄dicta valet similiter: et ē satis expta odorata cōtra catarrū: et corizām. et h3 nigella a sui p̄plexiōe: vt Gal. vi. simpl. p̄bar. cap. de peonia. hec inimies **Dias** Melanchin3 in littera glisifide. in cataplas

matibus capitis dolorē mitigat in initio. suffusio nes tritum et naribus imissum medicatur. addita iris illyrica lentigines et lepras impositum et verucas saluberrime curat. tumores veteres et duricies cū aceto soluit. Carbunculos cū vrina curat: et ad sanitatem pducit. cum aceto coctū: et ore retentū: dolorē dentium nō admittit. In aq̄ coctū vt det cataplasma in vmblico positum lūbricos excludit. puluis ex eo in linteo ligatus: et frequent odorū applicatus catarrū cōpescit: et inflationes dolorē facientes. et qz calide ē virtutis: iō dieb3 mltis potatū mēstruis impat. vrinam. puocat. lac depōnit: et ēt desiccāt nimis: et leptomere ē. et iō callos appositum tollit. pingues et glutinosos humores et cōstipatos digerit. cū nitro bibitū disnoicis singulare p̄sidium ē. et moribus venenatis occurrat bibitū. 3. i. cum aqua. fumigio suo. **Sal** Uide serpentes de domibus excludit. autē melanchinū s̄bitū partiu3 existerē. ita autē et catarrhos sanat calidum in pāno ligatū: vt odorē frequenter. at vero et iūctosissima ē intra corpus affūpta quo et manifestum ē qm̄ s̄bitū p̄tū ē: et certitudinalit̄ a calidissima supata s̄bitia. pp̄ ea vero et amara ē. mōstrabat autē in quarto: qz ad sūmā s̄bitiatē et elaborationē ducta ex t̄restri s̄bitia amara generatur qualitas. Nullū ergo mirabile ē si lūbricos interficere nata ē nō solum comesta: sed in ventre extrosum apposita. monstratū enim fuit qm̄ et hec natus ē efficere amarū sapor. at vero qm̄ lepras et fornicas eijcit: et ortogoniā iuuat: et mēstrua puocat: que ppter grossiciem humorū vel viscositatē sunt detenta: et vniuersaliter eis que incidere et abstergere: et siccare et calefacere idigēt vtilissimū existit h3 p̄barmacū.

Sera auc. Dias. cap. de nigella. gda admi- scēt hoc semen in massa paste: et faciunt inde panē: et qm̄ fit emplastrū fronti cū eo confert sode. et qm̄ fit caput purgū cū eo trito et byreos cōfert aque que descendit ad oculū. et qm̄ fit emplastrū cū eo et aceto aufert bothor malas: et curat scabiem vlceratā: et resoluit apāta flegmatica antiqua: et melancolica dura. et teritur: et miscetur cū vrina antiqua: et ponitur sup verrucas et carbūculos: et aufert eos et curat. Et qm̄ coquitur et teritur cū aceto et ligno pini: et tenetur decoctio eorū in ore aufert dolorē dentiu3. et qm̄ fit emplastrū cum eo sup vmblico puerorū occidit lūbricos. et quādo terit et ligatur in petia: et odoratur sepe: restringit fluxū corizē. et ē ca. virtutis. p̄ptera qm̄ assidue potatur diebus plurib3 puocat vrinam: et mēstrua

et desiccāt lac. Et qm̄ sumit in potu. 3. i. cū aqua cōfert morui rutele. et qm̄ fit fumigiū cū ea fugat venena. et fit emplastrū cū ea sup duricies que fiunt i iuncturis pedū que dicuntur calli: et aufert eas. et qm̄ sumit interi3 icidit et digerit humores viscosos et tenaces: et aperit opilationes interius. verū tñ putant qdā qz si sumat nimis de eo occidat. Et idē auc. Alben mesuay. Proprietas eius est que aufert febrē phlegmaticā et melācolia: et interficit ascarides: et confert morui rutele.

Carbūcul? i. caro ignita: et ē apostēa calidissimū. Cardus i. virga pastoris Carduncellus. i. carduncellus benedictus q pōit in antidotario virili in vnguento marriaton: et qd est lege litteram erit ion

Cap. 142.

Ardus siluestris

Plinius cap. d. cardo siluestri. Cardo rū siluestriū duo sūt ḡna. vnū fructuosius altero. alterū vnicale crassius. vtriq3 folia spinosa muricatis cacuminibus: sed alterz florem purpureū mittit inter medios aculeos celerit canescente: et abeunt cū aura. scolimō grece vocat̄ zē. Itē alibi card? et folia et caules spinosas lanugines h3. Itē i anchora leucantos ē dictū spina alba: et cademietos pollicantos est dictum spinarū pluriū: amopigos: belisenes: scolinas. Cameleon in folijs nō h3 aculeos: s3 leucatos sic. Et autē alia oria: qz gda i his multicaula ramosaq3 sūt vt card? vno aut caule nec ramoso nec enetos qdā ca- cumine tñ spinosa sūt vt tringil: qdā estate floret vt terralis et elix. **Sal** vii. sim. p̄bar. cap. sco- nes scolimos zē. lūni. Scolimos. i. car

d? siluestris: cui? radix multitudinē vrinaz educē fetidaz. sigs i vino coquēs eā bibat: et p̄pt h3 feti tudines sanat assellaz et toti3 corporis purgatiuo hoc pharmaco talis humoris ex tota substantia existente. que vero fm̄ qualitatē energia quidem ca. in tertio gradu vel tertio incipiente indicat h3 p̄barmacū: sic. autē in secundo

Carduo quid est. l. cameleombante Cardumen. i. carui siluestre: et ē cordumeni Carguer. i. carui Carrub. i. currubia vel xiliq̄ Carnuli idem quod supra Carpusia i. arbor berberis Carrubia. i. xiliqua Calac. i. stagnum Calabeld berire. i. calamus aromaticus Castagum i. papauer Castadimure i. prassium Cassamum i. malum terre Cassabderire. i. calamus aromaticus Castran i. bectonica Castaltica i. mundificatina Castalticum. i. repressoium: vel stipticū Castanea quid ē. l. l. sardamos balanos Castarano i. bectonica Castranula i. scrofularia Caeus quid est. l. l. lelem Caserbarum i. cassia fistula

Caros soporem significat qui ab imaginatione moxa hanc vero exornat.

Cap. 143.
Alse fara. gre. later. latine vero tegula.

Sera li. aggre. cap. casef. auc. Dias. Tegule atanoz qñ sunt bene aduste hñt vir- tute cauterizatiua: ppter hanc cam qñ miscetur et linet cū ea cōfert puritū et bozhoz. et fert po- dagre: et quando miscet cū cerotis: resoluit apāta dura: et scrofulas. Et idē auct. Gal. Tegule latez virtus ē absterfina: et maxime tegula atanoz: et vñ eius ē que abstergit: et desiccatur: ppter illa que est ex atanoz: que ē siccior alijs: et pōit ppter hanc cāz in vnguentis: que dicunt māsfastas: et vnguentz in qđ ingreditur huiusmodi testa medicina bona ad vlcera consolidandū: et incarnandum ea.

Lasekso	i. vespertione
Lassen	i. medium
Lanssen	i. amissio odoratus
Lassenum	i. leuisticum
Lassebat	i. coriandrum
Lasia	i. limaces
Lasi. i. ossium que sunt in pectore	
Lasoioz	i. stagnum
Lassia fisinga	i. cassia fistula
Lassia	i. cassia lignea

Sciendū qñ inuenitur cassia sine determinatione debet intelligi cassialignea: sed quando inuenitur cū determinatione vñ intelligi d illa cassia ad quā ca- dit determinatio p cassialignea: lege. Imelochia Cassia rubea idem quod supra Cassilago insquiamus dens caballinus idem est: et est beng

Lassia fistula	quid ē. l. l. chiasamber
Lassium. i. ossium que sunt in pectore	
Lasola	i. sigillum salomonis
Lasolas ē species lilij p qua. l. l. ansea	
Lastoron	i. betonica
Lastrot	i. coriandrum

Cap. 144.
Alstorum latine grece castō vel anfinia. arab. vero anchian: vel anguidebeldustoz.

Sera li. aggre. cap. anchia auc. Dias. anchia i. anguidebeldustoz. i. testiculi castorei et st testiculi aialis qđ grece dñr castor: et ē aial qđ vinit ex aquā et i aqua: sed in aqua plus: qz nutrit ex pisculis et cancriis: et ex his eligendi sunt testiculi gemini pendentes ex vna radice: interius hñtes sicut mel: et ipsi sunt similes cere in colore saguis coagulati: et qui sūt i pelliculis suis grauis odoris pingues: et qñ sepan inueniunt ibi tunice multe: a gb° facile sepanur. debēt ergo mundari ab ipsis pelliculis: et sic poni i medicinis. Adulteratur cū armoniaco: et gūmi cōfectus. **Dias.** capi. de cū sanguie ipsius animalis. Castoreū testiculi sñ aialis bñe vinentis. nā greci āsinā vocauerūt. sepi° nāqz aquaticā: sepe ēt terrenā sustinet vitā. Est nāqz B aial spactij vt porcus: et appellat castor. falso vñ opinant aliq: qz psecutione hominū sibi met ause-

rat testes: nō enim valet eos attingere. veruz opti- muz ē ponticū: qđ sit interius cerei: et obtusum na- turalib° membranulis et graui odore brunosum ac remordens: qđ quidā adulterantes adulterāt ipz cū armoniaco vel gūmi cōsparso sanguine dicti animalis. vñ oz nos eligē testes: qui ex vno initio vnitione sūperūt. ē enim ipossibile duas vesicas vno membranulo vnitas inueniri. vnde eligēdi sūt illi q iuncti sunt ex vna radice: deint° similes cere: bro- mo pleni: viscidī et fragiles qz cūius se sepantes ab ipsis folliculis. debēt enim purgari: et mediuz ipm medicaminib° misceri. Et idē Serap. aucto. Gal. Virtus eius ē q calefacit i tñio. **Anic.** lib. g. gradu: et desiccatur in secundo. **Castoreo.** Est testiculus aialis marini et terreni: et submergit: et inuenitur par suspensum ex radice vna sicut duo fella vaccina exiccata: et hz corticem subtilē: qz quolibet actu frangitur: et sūt duo testi- culi simul adherentes. Et eius qđ adulteratio sit ex oppoponaco gūmi cōfectis cū oleo et pauco ca- storeo: et desiccatur i vesica. q aut laborat accipe h mebz hui° aialis: oz vt qñ scindit cutim q ē super ipm ē bat humiditate cū ea q in ipo cōtinet: et est hñditas sic mel: et exicet eā simul sibi: et fori° ē omni qđ calefacit: et desiccatur: et oz q sit calidū i fine tñij gñus vsqz ad quartū: et sicum in secūdo.

Dosse. Cōtra litargiā puocat sternutā- tio ex castoreo: nā cerebz pfortat et cōmouet. vel fiat cōfectio eius cū succo rute: et modico aceti: et abrafo occipitio fricet et manib° cataplasmet: puluis etiaz eius p nares recipiatur Contra epilepsiam: et alias frigidas passiones ca- pitis: detur castoreū in quantitate. 3. 5. dentur etiaz 3. iij. vel. iij. cum succo rute in potu: vel vinum de coctionis eius. Contra paralytim lingue puluis eius sub lingua ponatur: donec per se cōsumatur Contra paralytiz totius corporis detur vintz de coctionis eius et rute et saluie. Contra paralytim virge fiat fomentum circa pectinē ex vino deco- ctionis ei°. Contra gomozeam fiat decoctio eius in succo agni casti: addito modico aceto: et cata- plasmetur super renes. **Sera.** auc. Gal. Ca- virgam et pectinem.

Sera. storeuz sui ca- liditate et siccitate resoluit: et iō curat spasmū d re- pletōe et fert patientib° tremorē: et habentib° sin- gultū: propterea qz euacuat et purgat nervos ab eo quod in eis continetur de re extra naturā. et qñ sumitur in potu cum pipere et aqua mellis: puo mēstrua et expellit fetū. et qñ sumit i potu cū ace- to fert hñtib° iflationes i testinis et stomacho: et hñtib° tortiones et singultū pp hñozē frigidū et grossū aut vñositatē. Et oib° egritudinib° qbus fert bibitiū fert ēt iunctū cū oleo veteri. Ad sub- ethz obliuioēz cū febre oz admisceat cū oleo ro. et fiat linitio sup caput: et qñ pōit sup prunā: et suffu- migat cū eo fert ad h. Et dixit q ipm pparatur opio ē contrarium. Et idem Sera. Castoreum fert moribus venenatoz: et cōmouet sternutati- onē et qñ bibat ex eo aurei. iij. et faderuz puocat mēstrua: et expellit fetū et secūdinā. et datur i potu

aphnium mediummū ex castoreo, hor-
 mē fibri hñstilis pfectum.

et acceto: ad inflationes stomachi et intestinoz: et
 tortiones: et singultu et ad medicinas mortiferas
 et miscetur cu oleo rosar: et aceto: et iungitur cum
 eo caput et attrahitur odor p nares: et confert litar
 gie. Et qñ sit fumigiu cu eo: aut sit iunctio cuz eo
 pfert tremori et terano: et dolorib? neno: et iunctu
 ra. **Dias** Castoreu calefacit et siccatur nimia
 ru. extenuandi habet partē. Illis at
 q ex plenitudine spasmi patiunt: aut tremore ner
 uoz utilissimu est: quibus autem siccitate hoc co
 tigerit contrarium ē: datur i mulsā. z. i. aut codea
 riū. ad predicta etiam multu iuuat si corpus ex
 trinfecis perungatur cuz oleo cicino: aut veteri:
 quod nimis calefieri opus habet ex fricatione ca
 storei cu predicto oleo vtantur. vicia etiā pulmōis
 emendat: ac cerebri frigidū et humidū humorē si
 sup carbonēs positum fumus ipsius aperto ore at
 trahitur curat. litargicis et cataforeticis q accidit
 cu febre meli? ē cu oleo ro. capiti: et ceruici adhi
 beri qñ cu cicino. lōginqua etiam vicia neruozum
 qñcūq; etiam nimis doloribus affligunt eliminat
 castoreu sternutamenta puocat bibitu cu pulegio
 z. ij. menstruis imperat. abortum facit. secundinaz
 excludit cu vino bibitu inflationē tollit. tortionib?
 et sgluctionib? medetur. potiones venenatas nō
 finit nocere. litargicis singulare presidiu ē cu ace
 to et oleo ro. capiti inunctuz. cataforeticis pgruit:
 hoc naribus iniectu et fumigatu facit tremori et
 ctionibus et oibus causis neruoz bibitu: et vntuz
 medicatur: q virtus ē ei trematica: et recozpora
 tiua mixtum malagmatibus: et acopis paralyticis
 seu sciaticis: et his simi. **Auic** Castoreu resol
 libus presidium est. uit inflationez
 et qñ ex eo illinitur calefacit corpus: et res gūmo
 sa que ē in medio eius mordificatiua est vebemē
 tis calefactionis. pfert apātibus frigidis: et vlceri
 bus pnciosis: et confert neruis et calefacit: et pfert
 tremori et spasmō humido: et aluget humido: et
 stupori: et paralyti: et confert obliuioni: et litargie
 cu aceto et oleo ro. et subeth etiam. et si sit cu febre:
 tunc si bibatur cu melle et pipere confert: et nō no
 cet: et fit eius potio codeariū. et resoluit species so
 de frigide et ventose more emplastri suppositum:
 et vaporatu: et pfert surditati frigide: et neq; ē aliqd
 magis inuatiū ventositati matricis qñ ipm: cum
 ex castoreo accipitur quantū ē lens vna: et dissolui
 tur i oleo nardino: et distillatur: et attractio p na
 res ex fumigatione eius pfert apātibus pulmōis
 et infirmitatib? eius: et bibitur cu aceto ppter sin
 gultu: et facit sium: et delet dolorē vētris pūgituū
 bibitu cu aceto: et resoluit ventositatē: et prouocat
 menstrua: et extrahit secundinā cu bibunt ex eo. z.
 ij. cu mentastro: et melle post phlebotomiā saphe
 ne: qñ tunc prouocat sine nocumento: et exbit fe
 tu et remonet frigus matricis: et eius ventositatem
 et frigus testiculi: et puenit morsui venenatoz par
 uoz: et est tyriaca pfocationi ellebori: et qñ ex eo ē
 varium declinās ad nigredinē ē venenū: et qñq; i
 terficit in die vna: et cadit qui ab eo enadit i brisen
 eius vero bezoar ē acetositas citri: et acetū d vīo

et etiam lac asine ponitur loco eius quantū ipsuz
 ē d acaro: et qñtū medietas ipsius de pipere
 Lasaf idem est quod sumenet duo: et sumenet idē
 ē quod obulus

Lasumidar i. galanga
 Lasuluda idem quod supra
 Lasuridar idē qñ. s. **Las** i. galla
 Lassus arabice ē quedam planta quam cuz capre
 pascunt adherent pilis et barbis eaz humiditates
 que sunt laudandū: Dias. vocat eam cissos pro qua
 l. l. cissos

Lassum. i. cotilidon: vel cymbalaria: vel vmblicus
 veneris

Lascubas i. castoreum
 Las i. storax

Latapfia herba ē sicut fernla: habens folia: et fa
 tis calida: cuius aere et cōtactu tumescit facies: et
 manus tangentium ipsam: et ē taspia

Latara. i. salsum: vt in Alexandro de epatica dy
 senteria de calida causa: pisces in eucataro mari
 degentes. i. salso mari

Latarrus. i. fluoz rheumatis: vel fluxus de catar
 ticis. i. medicina laxatiua faciens fluxuz

Lataracta ē morbus oculi: et iterptatur flux? qñ
 fit de fluxu humor

Latare i. catapucie

Lataleptia. i. epileptia vicio extremitatū corporis
 scilicet manuum et pedum

Latata ē appetitus comedendi dissimilia

Lataricum i. purgatiuum. **Laxatiuum**

Lataif. i. cu multe placete parue de pasta facte q
 fixe in oleo ponuntur in patella vnam sup aliam
 locando melle inter omnes duas posito: et sic si
 mul comeduntur

Lataf i. atriplex

Latapfalma. i. leue emplastr: et ē malagma

Latanance fm Dias. folia habet minuta similia
 coriandro: et radices tenues sicut iuncus: et capita
 sex aut septem in quib? semen ē herbo simile: que
 capita cu se siccauerint terre declinantur: et sunt si
 milia vnguib? ancipitū. Est aliter genus catana
 ce: sic mala malana similit radice habens: s; mi
 norē et longam: folia habet similia oliue: sed mol
 liora: semen minutū et ptusum sicut ē cicer rufum
 ambe vero date amoz muliez faciūt: quib? ma
 xime in pessarijs mulieres vtuntur

Latamen i. puluis

Lataelicen. i. vtus retentina: q vocat catalica vt

Latacephalis i. inclinatio capitis

Lathach i. atriplex

Latafam idem quod supra

Latafora vt cataforetica passio ē qñ epileptia vt
 litargia sunt a mēbris inferiorib?: vocat similis
 cataleptia: et fm Dribasium cataforetica sunt illi
 qui sunt somno nimis granati

Lataleption ē planta q a Dias. of hermodactilus
 et ē plāta similis narcisco differens ab eo in flore
 et in bullo: p quo. l. l. surrugen

Latamodium i. iuxta modici. i. lula

Latapodia. i. q modica poter l' iglutiat et ē pil

Catacus .i. congelatio capitis
Cataracta est aqua in oculo confirmata phibēs
 visum **Katakta**
Catanisim .i. generatio: incarnatio: adherentia
Catafim belicon .i. secundum accidens
Catastozfa .i. conuersio stomachi quādo n̄ digēit
 sed p̄ secessum emittitur cibus sicut sumitur
Catatrapus .i. p̄ rectam lineam deriuatio
Catalipsum .i. cathocus
Catapielos idem quod supra
Cataron .i. brancus
Catafresis .i. sanguis putredo
Catafen .i. ferrugo ferri quam fabi ferrarij d̄ for
 nacibus eijciunt globatim
Catades .i. male habitudine
Catalich .i. hypoquistidos
Catatropa .i. fluxus stomachi deorsum
Catamireres ē species canne pro quo .i. l. gasap
Cata KATA .i. iuxta
Catalotium .i. cicatricium

Kap. 145.

Cataputia

ex ea ē maior: et mi
 nor: maior vocat̄
 arabice herma vel chatua vel chadia
 vel pentadactylus: grece vero cicī v̄l cī
 cei vel sisamus agrellis vel siselicipion: latine v̄o
 cataputia maior v̄l custos horti v̄l gyra solis. Mi
 nor ara. vocatur vendana: grece lecteris vel armi
 nae: latine vero cataputia minor. Cataputie due
 sunt species. nā ē maior et minor. Maior ē sicut ar
 bor ficus: licet minor: folia eius sicut folia platani
 semina eius stāt i arborē sicut vne. Minor habet
 hastā duoz palmoz et ianem. folia similia amig
 dalis: sed longiora: semen eius in cacumine virge
 rotundū de foris nigrum: deintus albū. sunt enim
 ambe quasi eiusdē p̄plexionis et virtutis. sunt enī
 ea. i. tertio: et hui. p̄ virtutē habet purgādi p̄leg
 ma p̄ncipaliter: secundario coleram et melancoliā.

Sera libro aggrega. capi. cathua anc. **Dias**.
 Cataputia maior que vocat̄ cathua
 vel chadia. ē arbor i magnitudine ficus: h̄ns folia
 filia dulb: nisi qz sunt maiora: leniora: et nigriora
 stipites et rami eius sunt concavi sicut et canna: et
 habet semen velut in ramis aspez: et qñ excoiat
 semen eius ē simile kirat: et ex eo exp̄m̄tur oleū
 de kernia. Minor ē planta quā multi p̄putāt iter
 lacticinioz species. habet stipitem vni? brachij lō
 gitudine habentē: et cōcauū in grossitudine vnius
 digiti: et in sumitate stipitis ramoz sunt ramulī
 parui: et ex folijs quedam sunt sup stipitē: et qdā
 sup illos ramulos: sed folia que sunt sup stipitē s̄
 longiora: similia folijs amigdale: nisi qz sunt latio
 ra et leniora: sed folia que sunt sup ramulos supio
 res sunt minora folijs stipitis: et sunt similia folijs
 aristologie longe appropinquātia similitudini fo
 lioz hedere: et habet fructū i sumitatibus ramulo
 rū triangularē: et velut rotundū sicut grana cap
 pari: et inter ipm̄ sunt semina que diuidunt p̄ pa
 rietes que sunt in eo: que semina sunt in magnitu
 die orobi: exterius subnigrū habentia colorē: sed

qñ excoiant sunt alba et habent sapore dulcem: et
 h̄nt radicē subtilē in qua nullū ē iuuamentum. Et
 idē auc. **Habix**: Habet folia lōga sicut digitus per
 ramos ordinata: ita qz qñ accipiunt assimilantur
 piscibus paruis: et p̄ hoc nomināt armenū ipm̄
 pisces: et qñ vulneratur in aliquo egredie de scis
 fura eius lac. Et idē auc. **Albingerig**: medane due
 sunt species: et habet folia sicut digitus et laxat si
 lacticina et est i sapore eius dulcedo. Et idē auc.
Bal. Cataputie minoris virtus est similis virtuti
 omniū speciey lacticinioz: et non differt ab eis nī
 si in vno quod est qz in semine eius est dulcedo: et
 hoc semen est illud quod habet p̄prietatē laxādi
 et est hec planta tota plena sicut alia lacticina. s̄
 virtus cataputie maioris est ea. et abstergit et re
 soluit: et virtus folioz est obilior virtute granoz
 oleū vero ex fructu eius calidius ē et subtilius p̄i
 bus olei cōmunis: et p̄ **Dias**. fm̄ trāslatioez
 p̄terea ē diaforeticus.

Dias. fm̄ trāslatioez
 cici. i. cataputia maior semen habet simile acinis
 frutex est illi arborosa: sic ficus sed minor: folia
 habet similia platano: sed maiora: leniora: et nigri
 ora: et hastas vallofas canne similes: semen vt bo
 trū compositum sed asperum: quod purgatum si
 mile est cretonis animalis: vnde exp̄m̄tur oleū
 cicinum. Sed cataputia minor hastam habet i cu
 bitū longitudine: sed inanem in grossitudine vni?
 digiti: in qua est capitellum rotundū: folia i hasta
 habet que sunt oblonga sicut amigdale: sed oblo
 giora: et in sumo haste sic aristologia aut hedera
 oblonga. semen est in cacumine virge eius obro
 tundū sicut capparīs que capita sunt separata a se
 semen de foris nigrū: et est intus album: et gustu
 dulce: radix eius tenuis et ē inutilis: oīs v̄o frutex
 eius lachrymo et succo plena est sicut tui mallus.

Bal. v̄j. sim. phar. capi. cici. Cici fructus
 idēst cataputie fructus qui purgat: ab
 steriliuam et diaforeticam habet virtutē: ita autē
 et flos: sed oīo debiliorē. olūz vero qd ex fru
 ctu est: calidius sub **Dosse**. Contra ar
 tilius et diaforeticus. **Dosse**. teticā: et pa
 ralyim: **Dosis**. 3. 5. benedictē simplicis cuz vino
 hermodactilato: et parte tertia. 3. cataputie var.
 Ad p̄seruationem sanitatis fructus cataputie
 viridis bene mundati et triti cum ouo mixti in vi
 scello ponantur: nam sine molestia purgant: vel
 cataputia b̄i mundata: et trita cū esula ponatur i
 vino: et detur addito cinnamomo: et alijs specie
 b̄ aromaticis. Ad vomitū puocandū si materia
 fuerit in ore stomachi frigida et i sanis et i egris
 cataputia b̄i trita cū oleo cicino oficiat: si sup os
 stomachi pōat vomitū puocat. Cōtra q̄tidianā d̄
 p̄blegmate salso: et scabiē cōterat cataputie m̄lte
 i q̄sitate: et p̄a i folijs caulū inolute s̄b cinē po
 nat̄ dū vt b̄i coquat̄: p̄a ē et ex p̄mat̄ oleū: et cū
 necesse fuerit: de p̄fici i cibis: l' aliomō: et ita p̄nt
 m̄lti d̄cipi. Ad idē fiat claretū h̄ mō cataputie b̄i
 trite cū melle decoquat̄ et cū tali melle: et v̄io fiat
 claretū. s̄z nōndū qz i. xx. li. vini suffic li. i. catapu
 tiaz. s̄ q̄dianā ex p̄blegmate salso seina atriplici

et radicia rape ablactent in aqua feruenti addita
 tertia parte. 2. cataputie detur cum succo acetoso.
 Ad quotidianam ob phlegmate vitreo pcedentibus
 diuiniis buliat. 3. in vino fortissimo: et addatur
 tertia pars cataputiaz mudatarum a cortice p^o co-
 laturam cum oximelle detur. Contra iliaca passionem
 buliat in aqua radices feniculi: et cassie lignee illi
 aqua addatur tertia pars. 2. cataputie: et iniiciatur p
 clystere mol. **Bera.** tunc qua abstergit et re-
 soluit: et vntus foliorum debiliore est virtute granorum: sed
 oleum eius est calidius et subtilius oleo oliuarum et p
 ppter hoc resoluit plus eo. Ex semine eius fit oleum:
 quod non administrat in cibis: sed in lucernis: et pos-
 tur in enguetis: et qui excoziant ex granis eius. xxx.
 et terunt et bibunt: purgant coleram et phlegma et hu-
 miditates aquas: et mouent vomitum et fluxum ventris
 et grana quidem eius sunt grana dura: laxant stoma-
 chum laxatione forti: et prouocant nauseam et vomitum
 et qui grana eius terunt et fit emplastrum cum eis: mun-
 dificant empetiginem. Et qui fit linimentum cum oleo eius
 solo: aut cum aceto sedat aperta mamillam. Et tepus
 qui debet fieri illud oleum est qui grana cadunt a cor-
 tice suo: quod oleum fert scabiei et vlcerebus humidis
 que sunt in capite: et apertibus eorum et coartatis o-
 matricis et cicatricibus fectis: qui remanet post solida-
 tionem clauorum et dolori aurium qui misceat cum aliquo vin-
 gueto fortificatione operatione eius: et qui laxat ventrem:
 et expellit lubricos. Et idem auct. Bedigoras. Pro-
 prietas granorum eius est quod dissoluunt subtiliatur et for-
 tificant membra: et incidunt supfluitatem: et conferunt
 leporem et similia. **Dias.** Virtus cataputie mior
 ter oleum eorum. **Dias.** ris est catartica. vij. gna
 accepta: aut ix. sicut catapodia comesta: et similis
 ea. aqua accepta phlegma: et colera deponit. succus
 ex eo factus sicut de timalo oia similiter facit
 folia eius cum gallina aut in scello accepta ventres
 soluit. sed cataputie maioris si. xxx. grana purga-
 ta fuerint accepta colera et phlegma ventris depo-
 nit: vomitum prouocant gustu non bono: hec purga-
 tio stomachum ledit: etritum et impositum maculas li-
 pidat: folia eius trita cum polenta tumores oculorum
 spargunt: durities oculos mammarum et tumores pfecti
 ignem sacrum sola extinguunt ipsa cum aceto mixta
 Catamodicum .i. paulatim
 Catzinazegi. i. fructus thamarisci: vel thamariscus
 domestica
 Catenua est species exiture oculi submersa: huius
 profunditatem que est vlcus profundum
 Catenua .i. altea
 Catemerinas .i. typus aphimerinus
 Catetirizim. i. vesice clysterizatio seu per vias virge
 medicatio
 Latelebum .i. flos lupuli
 Lateutica virtus .i. contentina
 Latelica virtus idem quod supra
 Latera. i. salimozia vel crisolocanna
 Catheunea .i. catennea
 Catilafon quid est. i. i. hermerocales
 Catin. i. annulus **Catimia.** i. cadimia

Catim .i. renes
 Catilofica .i. cicatricem inducens
 Catilabich est dictum strangulatoz patris sui
 Catilabket. i. strangulatoz canis: et sunt due plan-
 te de quibus Auius. facit duo capitula: et fin Dias.
 due sunt species aconitii
 Catimia de ipsa dictum est supra de cadimia. Plinius
 fit auricalcu ex lapide eroso quem vocant cadimia
 celebritas eius est in achaia: et quondam in cypria:
 nunc in bygamarico agro extrema parte Italie: fe-
 runt nunc in germania puincia repertum. Stephe-
 nus catimia est acalimia
 Catim fz Dias. cap. d. agrielia: quod oleaster vocat
 Catisebeo. i. tritura cris **Catimchatin.** i. renes.
 Catim est spaciū quod est a renibus vsque ad caudam
 Catbin est oleaster: et est oliua siluestris
 Catbica. i. dragantum **Catostaria.** i. nixa
 Catones. i. atriplices **Catrapotia.** i. catapodia
 Catostomachum .i. defensorium stomachi
 Catelobich .i. comarus
 Cathocus. i. congelatio capitis: et est egritudo facta
 ex frigida et sicca materia: et qui eger in ea figu-
 ra qua est apensus manet immobilis sine sedens si
 ne stans vel oculis apertis vel clausis: ideo inde
 cathocos vel cathemos eos appellabant veteres
 Cathocim idem quod supra
 Catholica. i. herba allippiados: et est herba que voca-
 tur herba catholica. Unde Dias. cap. de oleo ca-
 tholicon. Tolle herbe catholice: et sequit in aliis
 exemplis: qui laureola vocat: et non est de suo. nam
 non est vera expositio: Allippiados enim est camela
 que ara. mezereon et lippium dicit: quam ponit
 Dias. cap. de cameleas: sed laureola vocat dashoi-
 des: et similiter interpretat catholica. i. pfecta: et ca-
 tholicum. i. pfectum: ut in antidotario Gal. minori po-
 nit electuariū catholicon. i. electuariū pfectum
 Cathon. i. milium **Catostaria.** i. nixa
 Catropia. i. malignitas passionis alicuius
 Catul .i. cardamomum
 Catulu idem quod supra
 Cathasimbelicon .i. compassio
 Casax. i. papauer **Caxax** idem quod supra
 Cap. 146.
Carchax ara. vel chachili: vel
 caschasi: grece an-
 mone l' miconiu: latine vero papauer.
Gal. vij. sim. pbar. capi. micon. i.
 papauer. vnum quidem est
 ixias idest fluidum nominatum eo quod cito ab eo
 defluunt semina eius: vel quia ab eo cito defluit
 flos. Aliud vero est domesticum: quod est orten-
 se: et excolitur. Alio modo et alia duo sunt papauera
 siluestria vltra hec. Unum quidem quasi depres-
 sam habens codiam. Aliud autem oblongiore
 hoc totum est oblongius et aridius huius papa-
 ueris oposs. i. lactidini vni defluit: unde et quidam
 nominant id fluidum. Virtus autem omnium pa-
 pauerum est infrigidantia: sed ortensis quidem quod
 et calachitidam nominant moderate est somnife-
 rum semine aptum cni: propterea quidem et in panibus

miscetur id: et cū melle p̄m̄sc̄entes comedūt, p̄mi
 vero cuius cito florē defluere diximus semen for-
 tius ifrigidat quocirca nequaquā quis eo vter̄ intri-
 stantur sicut eo quod ē hortense: attamē ponūt id
 in cibis qui cū melle fiunt ⁊ n̄tro: ⁊ in panib⁹. ter-
 tio vero dicti semen nigrum existens iaz pharma-
 colium ē sufficienter inifrigidans. quarti autē dicti
 phararmacosius omnibus ē: ⁊ secūda semen: ⁊ secū-
 dum codiam: ⁊ fm̄ folia: ⁊ secundū op̄iū. i. lactici-
 nium. vehemēter inifrigidat vsq; ad torporē du-
 cens ⁊ morificationē. vnde medicus est vti eo bene
 miscendo cū pharmacis obtondentibus frigidita-
 tis fortitudinē. est enī ex quarto ⁊ vltimo inifrigi-
 dan.

Sera li. aggre. cap. carchar. auc. Dias.
 tiū. Papaueris multe sunt species.
 nam ex eo est domesticū: illud est papauer albū
 qd̄ seminatur i hortis: cuius capita sunt oblonga:
 ⁊ semen eius est album: ⁊ ex eo est agreste. ⁊ sunt
 eius due species. vna est habens caput depressum
 ⁊ semen eius est nigrū: supple ⁊ istud vocat̄ papa-
 ner rubē. ⁊ alia habet caput longū: minus tñ al-
 tero: ⁊ noiat̄ scil: ⁊ ex eo est papauer scussuz eo qd̄
 femina eius eo concusso cito cadunt: supple ⁊ illud
 est papauer nigrū. ⁊ ex eo ē almucaran qd̄ nascit̄
 iuxta mare in littorib⁹: ⁊ illud est papauer comu-
 tum qd̄ habet folia alba familia folijs plante que
 dicitur flomoe: scissa tñ: ⁊ sumitates altas sicut fo-
 lia papaueris agrestis: ⁊ stipitē simile illius stipiti
 ⁊ habet florem glaucū: ⁊ habet semen minutū in
 vaginis subtilibus ⁊ longis ⁊ curuis sicut cornua
 ⁊ sicut habet fenugrecū. ⁊ ppter hanc causāz no-
 minatur kiratidos ⁊ almicon: ⁊ eius expositio ē
 comutum papauer. ⁊ semen qd̄ est inclusum in il-
 lis vaginis est minutū nigrū ⁊ aspez. nascitur in
 locis marinis ⁊ asperis: ⁊ latine vocatur memit lz
 falso: vt patebit infra in littera celi donia: ⁊ in litte-
 ra glau.

Sal. vij. sim. phar. cap. micon chirā
 ciuz. tes. i. papauer comutū. nomina-
 tum est quidē sic a fructu breuē cōnexionē habē-
 tem sicut ⁊ fenugreci: ⁊ assumulat cornu bouino.
 vocatur autē ab aliquib⁹ papauer marinuz: qm̄ vt
 plurimū ppe mare nascitur. vntē autē habet incisi-
 uam ⁊ absterfina. Opium autē qd̄ ex succo ipsius
 fit fri. est in quarto: sicū in tertio. Papauer com-
 ponitur ab aperio: ⁊ vento: inde papauer qd̄ vento
 magis aperit florem. omnia papauera in figura
 foliorum conueniunt: licet aliqua ex eis sint mi-
 noza alijs: differunt tñ capitibus ⁊ floribus. nā ali-
 qua habent capita maiora: vt papauer albū: ⁊ ali-
 qua minora. differunt in floribus: qm̄ papauer al-
 bum habet florem albū. papauer nigrū habet flo-
 rem nigrū. papauer rubē habet florem sbrubē.
 papauer comutū habet florem glaucū. Item oīa
 papauera habent semen nigrū preter papauer al-
 bum qd̄ habet semen album. Sed sciendū qd̄ gū-
 mi cuilibet speciei papaueris preterq; papaueris
 comuti est opium. sed gūmi papaueris nigri est
 opium nigrū: forte ⁊ plus inifrigidat ⁊ desiccāt qd̄
 semen: ⁊ ingrossat qm̄ sumit̄ de ipso in parua qm̄
 tate: sicut granum ozobi: sedat dolores: ⁊ facit dor-

mire. Est enī opium gūmi papaueris ⁊ fit in hūc
 modū: mane priusq; sol desiccauerit rorem qd̄ ca-
 dit super plantas: fiant scissure in capitibus papa-
 ueris subtiles cū cultello non pfunde: nec transi-
 gatur cortex eius: sed superficies cutis solūmodo
 incidatur: deinde cū gūmi siue lac egressum fuerit
 a scissuris illic radatur directa scissura: quelibz tñ
 exprimatur abrasione: nec radatur cuz eo cortex
 papaueris. Accipiat̄ g h gūmi ⁊ coadunet i co-
 dea: ⁊ qm̄ colligis ex oibus papaueribus per ordi-
 nem reuertere ad prima papauera: ⁊ collige qd̄
 iterū aggregatuz inuenies super scissuras: ⁊ iterū
 tertio reuertere ⁊ vide si adhuc aliquid egredit̄:
 accipe g hoc gūmi ⁊ aggrega in vale mundo ⁊ te-
 re simul bene: ⁊ fac inde trociscos ⁊ repone. Sit
 autē opium alio modo: nam accipiuntur folia ⁊ ca-
 pita papaueris ⁊ teruntur bene: deinde exprimūt̄
 ⁊ fiunt inde trocisci: qui reponunt ⁊ virtus eozuz
 est debilior vntē alioz. Sed sciendū qd̄ tres sunt
 species opij. s. transe thebaicū: ⁊ opium miconis.
 transe dicitur a loco qui sic nominat̄. thebaicū
 dicitur illud qd̄ fit d̄ lacte papaueris nigri. ⁊ dicit̄
 thebaicū qd̄ thebis non fit aliud papauer nisi istud
 vnde Isidorus a regibus egypti dicitur thebaic⁹
 sed a thebis cadmi dicitur theban⁹: ⁊ istud est for-
 tius narcoticū. vnde quando simpliciter ponitur
 narcoticū forte vel opium: illud debet intelligi. s.
 opium miconis est illud qd̄ fit de lacte papaueris
 albi: vel de succo folioz ⁊ capitum eius: qd̄ papa-
 uer grece vocatur miconiū. Est autē aliud opium
 quirinarium vel cirinatū: ⁊ est lasar. i. gūmi qd̄
 dicitur aza fetida. ⁊ non habet illud cōplexionez
 virtutē aliaz supradictarū specierū apij: imo ē ca-
 lide cōplexionis: sicut inuenies in l. lasar.

Dias. cap. de opio. Opium succus est ⁊ lac
 cratici papaueris: qd̄ sic colligitur
 capitella acuta scalpello incidūtur: ita tñ qd̄ nō in-
 trinfec⁹ ledant̄: ⁊ sic lac qd̄ emanat digito tegit̄: ⁊
 i cotulis reponit̄ ⁊ siccat̄. miconiuz autē fit ptri-
 tis in vnū folijs ⁊ capitellis albi papauer: vel fit
 de lacte ei⁹. vtz optimū est opium odoris grauis
 colore sbruffum: gustu amarissimū: ⁊ qd̄ humore
 cito re

Auic. li. ij. cap. de papauere. Papauere
 soluit̄. ris plures sunt spēs: hortulāi et
 campestris. ⁊ silr est nigrū: ⁊ est species comuti qd̄
 est marinuz: ⁊ fruct⁹ eius est citrinus. ⁊ ē ista spēs
 papauer comutū: ⁊ melius ⁊ sanū est albū. ⁊ opor-
 tet quidem ut terantur capita cuiuscūq; speciei re-
 centia ⁊ fiant ex eis trocisci: ⁊ referuent̄ ⁊ admi-
 nistrentur. hortulanū est fri. ⁊ sic. i. secūdo: ⁊ nigrū
 in tertio: ⁊ dicitur vsq; ad quartū. Et papauer ma-
 rinum comutū est: cuius frutex est curuat⁹ sicut
 cornua thauri: est absterfina ⁊ incisiua: ⁊ est vehe-
 mentis absterfionis. Opium fm̄ Dibasium cap.
 de opio. est succus papaueris nigri egypti: ⁊ eius
 quidē potio nō additur supra danich duos. qm̄q;
 vero fit opium etiā ex semine lactuce agrestis: ⁊ ē
 stupefactiū debile subtile. opium preterea assaf
 super lamiā ferream ignitam ⁊ fit rubeum. qd̄ ex
 eo est electum est gratius acuti odoris frangibile

facile resoluitur in aqua et coagulatur in liquefacti-
one: et resoluitur in sole: et non extinguit candelas
cum ex eo inflamatur. citrinum autem figens aquas
asperum debilis odoris: clari coloris: hoc tale est fal-
sificatum cum memithe: et quandoque adulteratur cum
lacte lactuce siluestris: et est debilis odoris. et adul-
teratur cum gummi: et est splendidum et clarum: valde
fri. est et sic. **Dosse.** Virtus papaveri do-
in quarto. **Dosse.** mestice dicte speciei est
que infrigidat frigiditate forti: et illud papaver est
quod plus ingreditur in medicinis. unde quando pa-
paver simpliciter ponitur in medicinis illud de-
bet intelligi. unde valet in medicinis semen eius: so-
lia capita et lac. virtus eius est fri. i. quarto gradu.

Dias. cap. animonis secundum translationem no-
stram: Virtus est omnibus fri. quorum
folia et capitella cocta in aqua: et facile fomentata
somnia prestant. similiter elixatura eorum bibi-
ta facere potest. et folia eius cataplasmatibus adbi-
bita tumorem tollit: et ignem sacrum extingunt
multi vero terunt capitella ipsa viridia: et troiscos
faciunt: et sic vtiunt. Capitella sola elixa in aqua
mixto melle et inspissata in cocturam ut electua-
rium datur. facit vero ad tussim et rheumatissimum. ci-
liacis maxime prodest: addito succo hypoquistidos
et acacie. semen vero nigri miconis tritum cum vino
bibitum rheumatissimum ventris et fluxum mulierum
abstinet. tritum in aqua et impositum in cataplas-
matibus supra frontem et tempora somnum indu-
cit. semen vero eius tanquam herba acceptum anoidum
est et somnum prestat. tussim mitigat. fluxum ven-
tris abstinet. et si plus bibitum fuerit litargicos fa-
cit: et occidit dolorem capitis. cum oleo ro. medican-
do compositum dolorem aurium. cum oleo amigda-
li no aut croco aut mirrha infusum curat dolorem
oculorum: et tumorem vitello oui medio et croco mi-
xto compositum. ignem sacrum etiam extinguit. vulne-
ra ad sanitatem perducit. podagricis cum lacte mu-
lieris et croco subuenit. ano suppositum collyrium ex
eo som-
li. aggreg. auc. **Dias.** Domesti-
cum facit. **Sera.** ci papaveris semen inducit so-
num temperate quando pulverizatur cum pane
aut miscetur cum melle et comeditur. sed confusum
semen eius infrigidat frigiditate forti. et gummi eius
papaveris et succus eius est opium. Sed seilicet. lig-
dum ingreditur plus in medicinis valet semine eius
et folia et lac ipsi. et virtus eorum est que infrigidat i
quarto gradu. et illa est virtus narcotica et mori-
ficativa. Et idem aucto. Gal. Virtus domestici et
agrestis est infrigidativa. et propterea si coquantur
folia eius cum capitibus in aqua et fundetur eius
decoctio super caput facit dormire: et quando te-
runtur eius folia contritione forti et miscentur cum
sanich: et fit inde emplastrum apostematibus cali-
dis et herisipille: et datur ex eo in potu non potenti-
bus dormire: et teruntur capita papaveris recen-
tia et fiunt troisci que desiccantur et reponuntur
et administrantur. et quando coquantur capita pa-
paveris in aqua donec consumatur aque medie-
tas: deinde admiscetur illi decoctioni mel et iterum

coquitur donec coaguletur: et fit inde loboch: est
valde bonum tussi et superfluitatibus que descendunt
ad cannam pulmonis: et fluxui antiquo menstruorum
quando autem admiscemus ei acacia et hypoquisti-
dos fit fortius ad hoc. Semen vero nigri papaveri
teritur fortiter et datur in potu cum vino in fluxu
ventris: et in cursu humorum antiquo ex matrice
cauendum tamen est a nimietate usus eius ne inducat
subeth: aut lithargias: aut etiam mortem. et teritur et
cum aqua: aut cum aqua rosarum fit emplastrum
fronti et temporibus ad nimias vigilias: et ad do-
lorem capitis. et quando sumitur de ipso opio parva quan-
titas sicut est granum orobi facit dormire: et sedat
dolorem: et confert tussi et fluxui antiquo. et decoctio
papaveris albi quando abluatur cum ea caput
facit dormire temperate. et si aliquis vtiatur eo ni-
mis inducit subeth. et si sumatur in potu confert
morbis qui sunt ab humoribus qui descendunt a
cerebro: quia repellit eos: et maxime quando sumitur cum
aqua pluvie et vino. et quando ex eo sumitur quantitas ma-
gna facit subeth: et postea occidit. et miscetur cum
mirrha et oleo rosarum et croco: et distillat in au-
rem. et confert apostematibus calidis oculorum. et
quando dissolvitur in aceto confert herisipille. et
quando miscetur cum lacte mulieris et croco confert po-
dagre: et fit ex eo suppositorium parvum et ponitur
in ano et facit dormire. est autem usus operi i collyriis
ut dicit idem Serapion. Diagonas autem prohibet
ut usum eius in egritudinibus oculorum et aurium
quoniam debilitat sua frigiditate membra illa. Rundera-
dos dicit quod nisi adulteratur inducit cecitatem quod
intromitteretur: et dicit quod iuvamentum eius solum
est in odorando faciens dormire. alijs vero omnibus
modis usus eius est malus: et piculosus valde. sed
hi omnes erraverunt: quoniam operatio eius ve-
rificatur per experientiam. Et idem Sera. aucto.
Gali. Papaver comutum laxat ventrem laxatione
leni: unde abstergit: incidit: et dissolvit: et diminuit.
et quando decoquitur in aqua usque ad consumptio-
nem medietatis confert egritudinibus epatis: et flos
eius et folia conferunt multum apostematibus for-
didis. et oportet quod caveatur postquam mundificata fu-
erint: quia abstergit abstersione forti quousque dis-
solvit: et diminuit carnem: et ipsa quidem auferunt
escaras adustas que sunt in eis. et quando coquitur ra-
dis huius plante cum aqua usque ad consumptio-
nem medietatis: et datur in potu decoctio eius con-
fert sciaticis: et doloribus epatis: et confert illis qui
habent in vasis suis velut telam araneam: quorum
urina est grossa. et semen eius quando sumitur in potu
in quantitate duarum casul cum melicrato: laxat ven-
trem laxatione leni. et flos eius et folia quando fit em-
plastrum cum eis addito oleo: auferunt fraudulentiam
ulcerum. et quando cum eis fit cohob oculis animalium auferunt
ulcera que fiunt in cornea: que dicuntur arga-
men: et illa que dicuntur facalia. et quidam errant in
hac planta putantes quod ex ea exprimat succus ex
quo fiat siem memithe: et error contingit propter si-
militudinem quam habet in folijs suis cum memithe
sed stipitis ipsius papaveris longitudo est vnius

palmi: et folia eius sunt parua multum similia fo-
lijs storobion. iuxta folia eius e semen album. et
vga eius et flos et semen assummlatur virge et folijs
et semini turbat in sua albedine. et habet radicem sub-
tilem nascentem in multis locis. et colligitur semē
eius postq̄ fuerit bene maturatū: et hoc fit in esta-
te: et desiccatur et reponitur. de quo accipitur pon-
dus. 3. ij. et bibitur cū melicrato: mundificat stoma-
chum per vomitum: et purgat. et cōfert epilepticis
pprie. et semen eius purgat phlegma. Et idē auc.
Alben mesuai. Decoctio papaueris albi qñ lauat
cum ea caput facit dormire dormitione tempera-
ta. sed si aliquis viatur ea nimis inducit subeth. et
si sumatur in potu cōfert tussi que fit ab humo.
cali. qui descendunt a cerebro: quia repellit eos: et
maxime quando sumitur cū aqua pluviali.

Sal. vij. sim. phar. cap. micon catapucos. ra-
dix huius herbe cocta in aqua vsq̄ ad
medietatem epaticos iuuat. et flores et folia valde
sordida et male morigerata vlcera iuuat. abscede-
re autē ab eis oportet cum iam fuerint vlcera mū-
da. in tantū enim abstergere nata sunt vt ipsi mū-
de carnis non derelinquantur quid. ppter namq̄
foritudinem nedum sordes sed etiam escaras vl-
ceris au. **Anic.** Species papaueris sunt infri-
ferunt. **Anic.** gidiatue: et non est in ipso con-
glutinatō de qua fit curandum. et illud quidem
qđ est nigrum ē ingrossatiū: et siccatiniū. et flos q
dem campestris mundificat vlcera in oculis ani-
malium. et linitur species eius pter marinum su-
per heresipillaz. et ex campestri fit emplastrū cū
oleo super vlcera: et eradicat ea. et linitur etiam cā
pestre cum lacte super podogram et cōfert. et qñ
coquitur radix eius in aqua donec consumat eius
medietas in potu datur sciaticae. et facit somnum
et pprie illud qđ nigrū est. et est stupefactiū. et cū
licinio supponitur: et facit dormire. et phibet catar-
rum. et cū habenti vigilias fronti ex eo emplastrū
superponitur iuuatur inde. et similiter qñ embro-
catur decoctio eius: et administratur illud qđ fri-
gidum est in dolore oculi uehementi scilicet apud
necessitatē. sed in ipso est cautela obseruanda sicut
drimus. et cōfert tussi calide. et fluxibus ad pect̄
et spūto sanguinis: et sumitur ex hoc loboc confe-
rens tussi calide valde: et pprie quando misceat cū
acaci et succo barbe hircine. Silius vō Mesaru-
rugie inquit. Semen nigri mundificat pectus. cor-
ticū aut manifestior dispositio est q̄ adiuuat ad
spuendum. et in toto semine eius est mundificatio
album et nigrum qñ multuz teruntur et dantur in
potu cum vino nigro et pontico: dicuntur sedare
fluxum antiquū. et natura quidē eius nō est vacua
a vīte solutiua. et cum hoc resolutiua resoluitur i
aq̄. et ex decoctione ei⁹ uehementi qñ fit clystere cō-
fert dysenterie. et qñ bibitur semē eius cum syrupo
karat. iij. lenit naturam. et semen eius qđ domesti-
cum est cū melle augmentat sperma. et qñ dar de
spumoso vel marino qñtas eschute vnius in me-
licrato facit vomere: et soluit spumofum phlegma
et humorem crudum. folia eius valent ad vlcera

sordida. et corrodunt carnem additam ppter suaz
absterfionem. et eradicant escaras. et similiter flos
eius. et non est conueniens vlceribus manifestis p-
pter superfluitatē sue absterfionis. et cum ex eo sit
vomitū bibito fm qñtatem eschute in melicra-
to iuuantur ipsi epileptici. et oleum eius cū oleo
rosarū est conueniens sode quando iungitur ex
eo caput: tamē ab eo abstinere q̄to plus possibi-
le est melius est. quando eius decoctio etiaz distil-
latur in aurem fortis doloris sedat dolorem eius
et cōfert humiditatibus stomachi. et qñ radix de-
coquitur in aqua donec medietur aqua cōfert
egritudinibus epatis. et ille in cuius ventre est hu-
mor grossus cū semine spumosi vomat.

Sera. auc. Rasis. Opium cōfert fluxui vē-
tris et vlcerib⁹ intestinor. et dosis ē ab
vno danich vsq̄ ad duos. et qñtas occidens ex eo
est. 3. ij. Et dixit. Opium si datur illis quoz virtus
dissoluit ppter vigilias curat eos: eo q̄ facit dor-
mire: et sic facit reuerti vītutē eoz. Et dixit Sal. in
li. de ingenio sanitatis q̄ opium mādragoza et iuf-
quiamus de. **Dial.** cap. de opio. Pōt aut
siccant vlcera. **Dial.** opium lachrymas re-
stringere collizis admixtum et circūlinitum re-
frigerare. et aurium dolorem et totius corporis mi-
tigare: illa videlicet ratione qua somnū facē dicit

Anic. li. ij. cap. de opio. Opium est narcotici
sedatiuum oīs doloris: siue sit bibitiū
siue linitū: et potio ipsius sit qñtas lenticule magne
et cōfert apostematibus magnis et precipue calu-
dis. et in ipso exsiccatō vlcerū est: et permiscet cū
vitello oui afflato. et linitur ex eo podogra et tunc
sedatur dolor: et pprie cum lacte. et facit dormire
etiam si supponatur cum licinio aut absq̄ licinio
et sedat etiam cum distillatur tritum cū oleo ro-
in aurem infirmā cum mirrha et croco. et sedat so-
dam antiquam. et sanatur ex ea et ipsum ex eis q̄
destruūt sensum et intellectum. et sedat dolores ob-
thalmie et apostemata eius cum lacte mulieris. plu-
res aut antiquoz fuerunt qui non fuerunt eo vfi
in obtalmia ppter nocumentū qđ visui infert. et
sedat tussim continuā. et plurimū sedatur ex eo il-
la que ex ea clamosa est. stomachos qñuat eo q̄
aggregat. et illud cum est lassus ex calore et humi-
ditate. et in pluribus dispositionibus cum bibitur
soluit absq̄ castoreo. destruit digestionem atq̄ di-
minuit eaz valde. et retinet solutionē. et cōfert dy-
senterie et vlceribus intestinor. et interficit conge-
lando vtutes: et extinguendo calorem innatum. et
eius quidem tyriaca est castoreum. et loco eius po-
nitur triplum seminis iusquiami. et duplum eius
de semine mandragore

Laxos	.i. cedria
Laxobos	idem qđ supra
Laxros	idem quod supra
Laxu	.i. cardamomum
Laxui	idem quod supra
Laxru	idem quod supra
Layros	.i. cedria
Layfus	ē spēs spume mar

Layt	i.oleum
Laytaton	i.oleum oliuarum
Lazazzegei	i.fructus thamarisci: vel thamariscus domestica
Lazuna	idem quod supra
Lazimzegei	idem quod supra
Lazefati sunt serpentes breues parui qui quandoq; occultantur in arboribus ut pŕiciant se ad illuz g transit prope eos	
Laze	i.testa figuli
Lazir	i.stagnum
Lazedir	idem quod supra
Lazedirir	idem qđ supra
Lazola est quoddā vas vitreū in quo decoquitur cibus infirmoz	
Chacus	i.bellebonus
Carmel	i.cicuta
Charmel	i.cicuta
Chamelea i. cardus maior: et chamelea	
Chamiri	i.ebulus
Cameleuci	i.sigillū salomonis
Cham i. basilicon: et cham est quoddam flumen i quo inuenitur aspalum	
Chamuchalcapar	i.capparus
Chamuchanuidem	i.anuidem
Chamuchsebec	i.anetum
Chassacon	i.calaris
Charaū est granum parū simile cardamomo	
Chabat	i.malus
Chautin	i.memitbe
Chauchati i. soda fortis pphendēs totū caput	
Chaua i. vinum album et debile	
Chadia	i.catapucia
Chabel	i.vulpis
Chalbanum	i.galbanum
Chamelea	i.camelea
Chamus	i.fermentum
Chameleon	i.cameleon
Chas i. lactuca	i. charis i. alcaris
Chali	i.alcali
Chaisum i. superiora foramina nasi	
Chanan	i.celidonia
Chamebalanos	i.rhaphanus agrestis
Chaurum	i.celidonia
Changameth sunt ea que sunt salita et cōposita et comeduntur post cibum: sicut capparis et olue	
Chatua quid est i. i. capucia	
Chadia	idem quod supra
Chabat	i.ozimum
Chabati	i.malus
Chatum i. incubus	i. Chameb i. vus
Chabi i. citrullus	i. Chab i. manus

Chachille ara grece αζαζ. lati ne vō soldana: vel **Sera** li. ag. cap. chachille est herba similis vñen: nisi qđ ē maior. et hōies quidem comedūt eā cum sicibz sicut comedunt alia olera. et folia ei⁹ assimilantur folijs nasturtij. et ipsa est apliozis hu

miditatis qđ cícera: et magis aquosa. Et idem anc. Babilx. Chachille oritur in sterquilis: et est herba similis vñen: et non est vñen. et i ea ē aliqua caliditas ppter suam falsedinem. et eius falsedo ē falsedinis baurach. et habet ppteritatem laxadi aquā citrinam cum bibitur ex ea aqua eius: et non oportet qđ buliat super ignem quia amitteret virtutem sed detur i potu de eius succo sine ebullitōe. et qđtas que dat de ea est ab vna tertia lib. vsq; ad duas partes lib. cum. 3. x. zucari albi aut rubei fortis rubedinis: quod est: quia rubcum cuz lebleb: et cū fumo terre: et cuz cachelie fortioris vñis est qđ album. Et idem aucto. ysaac benaram. Chachille est herba similis cicute in operatione sua. et est cali. et sic. cuius ppteritas est qđ aufert eructationes coruptas. et aqua eius purgat aquam citrinam. et cōfert tumoribus ventris: et debilitati epatis. et ē cōueniens nutrimento. et habet operationem in stomacho ppter viscositatem paucam que est in ea. Et idem anc. Alben mēsuai. Proprietates eius ē la rare aquam citrinam subito. et dosis eius est a quatuor partibus lib. vsq; ad partes duas absq; qđ buliat. Et idem anc. Rasis purgat aquam citrinaz: et puocat vrinam.

Cap. 148.

Chardel arab. gre. vō et la. sina pis. Sinapis duplex est spēs. vna est cuius semia exteri⁹ sūt subnigra: interius vero alba. Alia hui⁹ semia interius et exterius sunt alba: et hñt vñā virtutem: s; prima species est acutior secunda. et com ponitur sinapis a semi et napus: vnde sinapis. i. semi napus: quia tenet medium inter sinapim et napum. est ca. et sic in medio quarti gradus.

Sera li. aggre. ca. chardel. auc. Dias. Chardel i. sinapis. et est eligēdū qđ nō ē ni mis siccū: nec extenuatū: et h; gñuz grossū: et si frāgit ē albū interius: et ē humidū. nā istud tale ē nouum bonum. Idem anc. Gal. est cali. et sic i quar. li. qđ sinapi. Sinapis est calida et du. **Aui** sica i quarto gradu.

Dosse. Sera Virtus folioz ē cal. vlceratiua: et ppter hoc pungit multum quando teritur: et misceat cuz radice enule: et dimittatur super locū p spaciū hore: et fert sciaticę vlcerose: et spleni. et linif cuz eo scabies vlcerosa. et aufert maculas vnguiū. et fert qñ radix ei⁹ suspendit in collo habentiū dolorem dentiū: nam sedat eū. Idē anc. Dias. Sinapis vñ eius ē cali. et subtiliat: et attrahit qñ masticat. et qñ terit et misceat cū aqua et tēperat cū hydromelle et fit inde gargarismus: fert apostematib⁹ radiciis lingue: et antique asperitati pulmonis: facto cū eo gargarismate. et qñ fit cū eo emplastrū cū reb⁹ cōuenientibus ad hoc: resoluit ierosulas. et qñ terit et applicat naribus cōmouet sternutationē. et confert epilepticis excitans eos. et mulieri que patitur suffocationē matrici. et fert litargie qñ fit emplastrū cū eo sup caput postq; fecit capillos ei⁹ ab radi. et qñ admisceat cū cariciis et ponit sup cutim

Chiraneum ulcus Χειρῶνιον ἔλκωσ appellatur in gr. cels. quod magnum est. et hñt omes duas, rollosas. pueriles. Ita dictū putant alij. quod Chiron medicus indiguit. Nam χείρ ἐξ ὧν dicitur à telepho qui hoc male laborauit.

donec rubeat: confert sciaticæ: et duriciæ splenis. et est ueniens propter dolores antiquos: quoniam volumus attrahere aliquem humorem ad exteriora. et quoniam fit emplastrum cum eo curat alopecia. et quoniam miscetur cum melle et adipe: aut cum cera et oleo dissoluta mundificat faciem: et auferit maculam seu liuorem qui fit sub oculo. et coquitur cum aceto. et linitur cum eo scabies ulcerata: et empetigo. et quoniam teritur grosse et datur in potu fert febrem periodicam. et fert granitati auditus: et tinnitui aurium. et quoniam teritur et miscetur cum aqua et melle: et fit in de collyrio fert obscuritati visus et pruritui palpebrarum. **Auic.** Sinapis incidit phlegma. et oleum eius est calidum oleo raphani. et fugiunt ex fumo eius vermes venenosi. et illa que est filicis generat humorem malum. et in ipsa sunt absterfio et resolutio. et homines quidam comedunt folia eius et radicem eius elixatam et mundificat faciem: et auferit occultationem: et vestigia sanguinis mortui. et filicis est bonum emplastrum foridiciæ. et exsiccat linguas. et confert alopecie. et resoluunt apostemata calida: et occlusa apostema antiquum. et ponitur cum caulibus super scrophulas et fert scabiei: et empetigini. et confert ad dolorem iuncturarum: et sciaticæ. et mundificat humiditates que sunt in capite. et fit ex ea emplastrum capiti eius qui patitur lithargia. et aqua eius distillatur ad omnem dolorem aurium: et molaris. et si militer eius oleum: et propter quoniam decoquitur in ipsa assa. et est ex medicinis aperientibus colatorum opilationem. et dixerunt quidam quod si bibas a ieiuno intellectum efficit bonum. et administratur in alcohol oculi ad pannum et asperitatem. si teratur et bibatur cum aqua mellis auferit asperitatem antiquam in cana pulmonis. et extenuat splenem. et facit siccum et fert provocatiōi matricis. et facit desiderium coitus.

Cap. 149.

Q **Chauras** ara. gre. et la. Ser. line byzundo.

li. aggre. cap. chauras. auc. Gal. multa faciunt cum melle et liniunt squinantiam: et omnia apostemata gutturis: et vulue. et multi sunt qui vident hoc cinere in cobol ad acuendum visum. et alij desiccant byzundines et terunt et dant in potu vel puluere illo aures vnum ad has infirmitates.

W **Dias** cap. de byzundinibus. quoniam accipitur pulvis byzundinis in augmento lune: et fit primus quem habuit mater in nido eius: et scinditur inueniuntur in ventre eius duo lapides: quorum unus est vnius coloris: et alius habet colores diuersos: qui stringantur in choreo vituli aut cerui antequam tangant terram: et suspenduntur in collo aut in brachio epileptici: et confert eis. et multi fecerunt hoc et curati sunt curatione perfecta. et quando byzundo comeditur habet saporem sicut anis que dicitur fadag. i. facetola. et fit ex eo cobol: et acuit visum. et quando comburuntur magne byzundines: et miscetur cinis earum cum melle: et fit inde cobol: caligines oculorum detergit. hoc etiam squinantie prodest et vulue. faucium tumorem coepescit. et saluuntur: et siccantur et fit inde pulvis: et accipitur. et cum aqua et confert squinantie et apostematibus gutturis et vulue. et si

militer facit cinis pulloz eius quando aduritur cerebrum eius quando miscetur cum melle: et fit inde cobol in principio descensus aque ad oculum fert.

Cap. 150.

Q **Chasialkel** ara. gre. orchis vel afrodisia: vel priapismos: latine vero testicul? vulpis: vel satyrion: vel leporina.

Sera. li. aggre. cap. chasialkel siue chasial theb. sunt eius duo genera. vnum habet radicem seu testiculos albos: et vocatur chasialkel. aliud vero habet testiculos rubeos de foris: in tus vero albos: et vocatur chasiahel. primum genus satyrionis vocatur testiculus canis: et grece kino forchis: et est planta que habet folia extensa super terram. prope ipsam: et ortus est ex radice vni? stipitis. et folia eius sunt similia folijs oliue: nisi quod sunt subtiliores eis et longiora super terram extensa. et longitudo eius est fere in longitudine vnius palmi. et florem habet coloris purpurei. radix eius est similis radici bulbi: nisi quia est tendens ad longitudinem et subtilitatem. et est duplex sicut sunt due oliue in figura: vna inferius: et alia superius. et vna plena: et alia vacua rugosa. et comeditur radix eius elixata sicut bulb? et iste dicitur satyrion quo oculi coiter vtuntur: et subdit. Secundum vero genus satyrionis habet duas species: vna est que vocatur ara. chasialhabel: siue chasialhaleb. i. testiculus vulpis et vocatur similiter catharich. et nominatur hoc in greco trifolium: quia plurimum quod de eo nascitur est habens tria folia declinantia versus terram: et simulantur folijs acetose maioris: aut folijs lilij: nisi quia sunt minora eis. et in testiculo suo est rubedo declinans rubedini sanguinis. et habet stipitem subtilem longitudine vnius brachij. et habet florem similem floribus lilij albi in figura. et radix eius assimilatur cepe bulbi in figura: et est in magnitudine mali exterius rubei coloris: interius albi sicut ouum. et quod de ipsa administratur est radix. **Gal.** viij. sim. phar. ca. d. testiculus canis s? in f lationem ara. est dulcis radix eius. et v? tus est eius calida et hu. nisi quia in humiditate eius est inflatio superflua: et incitat libidinem.

Gal. viij. sim. phar. ca. satyrion: s? in translati onez grecâ. Satyrion vel trifolium humide est et ca. complexionis: quocirca et gustantibus ipsum videtur dulce. et venenosam humiditatem possidet: et propterea puocat ad venerea. hoc autem et radix hui? efficere nata est: vt quidam scribunt. etiam episcotonum sanat cum vino nigro austero bibitur et idem s? in translatione arabica de testiculo canis radix eius est duplex similis radici bulbi. vna plena. et sapor illius radices que est plena est dulcis multe humiditatis et superfluitatis inflatur: que quoniam bibit incitat libidinem. et alia mollior siue vacua que habet complexionem que declinat ad caliditatem et siccitatem. et est in ea humiditas digesta digestionem completa: ideo contingit quod cum hoc quod non incitat coitum facit contrarium: et abscindit eum. et iste ambe radices comedunt assate sicut comeditur

radix **Dias** cap. orchis fm translatione nra
bulbi. **Dichis**. i. satyrion. dr de radice
ei? q si vir comedit partē maiore ei? generat mas
culos: r si minore comedit generat feminam. r q
mulieres partū Itale dant tritam cū lacte capra
rū ad incitandum libidine. r quelibet ipsarū habz
operationē hiaz alterius qn bibi. nascit in locis
petrosis r arenosis. Et idē auc. Archisalie: alia est
species quā nominant quidā sandachias. ppē suū
inuamentū magnū: r ē herba habens folia similia
folijs porbor: nisi qā sunt latiora. r ē humiditas
in ea q adberet manū habens hastā longā circa
longitudinē vnius palmi: r habet florē purpureū
r radicē simi. **Sal**. viij. sim. phar. cap. orchis:
lē testiculis. quā r serapicidaz vocant
secundū translationē grecā i sapore istius speciei
supple vltimē dicte auctori. Archisalie est stiptici
tas. r vñus ei? ē siccior vñute radicis que dicta ē pū
us. r ppter hoc etiā non ita confert in coitu sicut
pdicta. r desiccatur: r adhuc siccior vñus ei? ē etiā
que resoluit apostemata inflata qn ponit sup eas
r mundificat exituras fordidās. r curat herisipillā
r qn ē sicca curat apostemata fraudulenta putri
da. r qā i ipsa ē stipticitas retinet ventrē qn bibi.

Dias. Quando de ipsa specie fit emplastrū
ipsis testiculis: resoluit apostemata
phlegmatica eoz. r mundificat vlcera: r formicaz
r aperit emoroidas. r qn fit emplastrū cū ea: sedat
apostemata calida. r si administrat sicca phibz di
lationē vlcerū: r abscindit putredinē eoz. r curat
vlcera fraudulenta que sunt in ore. Sz sciendū q
satyrion ē ca. r hu. in primo. sed ē alia spēs satyrionis
que vocat herba basilica gre. ara. digiti citri
ni: vel buzeiden: latine vō palma xpi: cui? folia sūt
similia pūme speciei satyrionis: sed gratioziora cuz
nigris punctis. radix ei? brance manus vel palme
manus habet similitudinē: floris crocei. cum vino
vel aqua tritū crocatū efficitur. Oribasius cap. 6
palma xpi. venenis resistit: quā qui habuerit a ma
leficijs r vene. **Anic**. li. ij. capi. digiti citrini
nis secur? erit. eius figura ē sicut vo
la manus cōmixta ex citrinitate: r albedine. r est
dura: in qua est parū dulcedinis. r ex ea ē citrina
cū parua alteratione atq; albedine. est ca. r sic. i se
cundo. resoluit superfluitates grossas valde. r ē ei
pprietas valde mundificandi cutim. r cōfert me
bris nervosis r impedimentis suis. r cōfert manie
pprie. r loco eius in inuamento manie ponit qstū
ē medietas ei? ex bederaxen cū duabus tertijs ip
sius de sep.

Classa. i. gūma iuniperi **Classa**. tardus avis
Clalagefale i. canlis
Clasfedia est species syringe qua injicit medicia
in vesicā. ppter ipulsionē instrumenti solidi in cō
catum instrumentum
Clacora trigdana ē quoddā genus obstracoz
marinorum magnorum.
Clasinosimom i. almea
Clau dicunt apostemata non magna de materia
sanguinea vel p pte cholerice: que r furunculū a g

busdam vocantur vel carbunculi. r dicitur filr
clausus quedam species verruce

Clauis vocatur exitus vñee tunice oculi

Clauitis est prima species cassiligne

Clatus est pondus. 3. ij. minus tertia

Clatem i. germē molle palme

Crana sine croma est vinum herbarum siue ne

ctar: vt in Alexandro

Cresca. i. crocus

Cratum

Cramu quid est. i. l. cranea

Craseleos. i. ebrietas: a cra quod est craneum r se

los quod est ictigatio

Crachi. i. ordeum

Crapula. i. imoderata voracitas qn crudela epula

Cramina. i. clareum
i. confectio coloris

Crascum. i. crocus

Crapi. i. imoderata voracitas qn crudela epula

Cap. 151.

Cranea gre. lat. cornū: vñ corni
cellū. r ē cornea arbor
Dias cap. cornea. semen r fru
ctum habet similitē oliue.

sed paulo oblongius r viride. r vocatur gre. car
mu: qd cū maturatū fuerit obrufum habet colorē
bonum in se habēs sapore. stipticū est. r ideo dis
solutionē ventris r dysentericos curat. r cū in vul
core positū fuerit māducari potest quomodo oli
ue condiunt cū. **Dosse**. **Dias**. hu
sale. fri. est r sic.

Dosse. **Dias**. hu
solia cū ligno suo in foca missa sudationē reddūt
que illinita zernas. **Sal**. ij. de cibis capi. de ci
optime sanat. **Sal**. bis siluestribus. Cor
nu vō r bati r glandes r ceteri fructus siluestres
modicū nutritionis habent. cacochimi sunt r ma
li stomacho r indelectabilissimi. porcorū vō esca
existentes non domesticorū: sed in montibus mo
rantium: ab ipsis enī plurimū habent alimentum
Et idem sim. phar. capi. cranea. Cranee arboris
fructus stipticus est sufficienter esibilis existēs. q
circa nullū mirabile attrahere fortiter: r fortiter
detinere cū ventrem sicut r nespila. solia vō r ger
mina pontica gustu sunt: r siccāt fortiter: vt r ma
xima vulnera consolidare possunt: r maxime du
orū corporū. paruis vō vulneribus vel mollib? cor
poribus contraria magis sunt: tendunt enim hec
siccissima plus decete.

Crane idem qd s.
Craneū gre. ē testa vel os capitis. inde pericrame
non. i. pellicula que ipsum os circūtergens r etiā
distinguens a cute in qua aliqñ continet materia
que ē cā doloris pessimi capitis r ē emignee spēs
Crassiueniū est arbor que vocatur acer
Crasis. i. cōplexio. inde eucrasia. i. bona cōplexio
r dicrasia. i. mala cōplexio: r eucratō. i. bene cōple
xionatum
Crassa
Cracula
Crasmaceras vocant greci nervos quibus testū
culi suspensi sunt: latine dicunt didimi
Crassaticum
Crabrosagium
Cealas

Craton. i. piretrum

Crane gre. ē testa vel os capitis. inde pericrame

non. i. pellicula que ipsum os circūtergens r etiā

distinguens a cute in qua aliqñ continet materia

que ē cā doloris pessimi capitis r ē emignee spēs

Crassiueniū est arbor que vocatur acer

Crasis. i. cōplexio. inde eucrasia. i. bona cōplexio

r dicrasia. i. mala cōplexio: r eucratō. i. bene cōple

xionatum

Crassa

Cracula

Crasmaceras vocant greci nervos quibus testū

culi suspensi sunt: latine dicunt didimi

Crassaticum

Crabrosagium

Cealas

i. bionia

i. codea marina

i. aurei coloris

i. vñee

i. polium

Cearton. i. acetosa
 Cebron idē qđ s
 Ceifen
 Ceirastotium. i. herba que vocat gauzem ara. sed in ideomate nostro vocat herba ernia.
 Ceofolū. i. cerefolū
 Ceoforbion idē qđ s
 Ceofund idē qđ s
 Cebaiton. i. mēastp
 Cebalargiū. i. abrotanū
 Cebefois. i. poliū mōtanū
 Cebatumum
 Cebian
 Cebifugiū. i. herba siluana
 Cebofar. i. tapfus barbass
 Ceburan. i. anacardus
 Cebugaton. i. scordeon
 Cebabion idē qđ s
 Cecelia. i. celidonia
 Cecebron idē qđ s.
 Cecidos
 Cecillargium
 Cecolabron
 Cecodron
 Cecolides. i. pucida: z ē vna ex spēs oculi bonis.
 Ceculiū. i. abrotanū
 Ceculion
 Cedera. i. succus niger cum qđ falsificatur musc^o z algalia. z dicunt qđam qđ sit gūmi glandium: sed falso: ē gūmi in radicib^{us} plocaracte iuentum.
 Cedebion. i. eruca
 Cedegafid. i. areos
 Cedifalium idē qđ s.
 Cedria
 Cedodides
 Cedrides
 Cedrozodes idē qđ s.
 Cedrolenten. i. semen cuiusdā spēs cedri
 Cedusilfon

Cebron. i. filix
 Celliū. i. ellemū
 i. camephiteos
 Ceoforbū. i. enforbiū
 Ceofud. i. eria^o tren^o
 Ceugadifiū. i. herbēa
 Cebaiton idē qđ s.
 Cebaiton. i. cebaiton
 Cebaramū. i. pulegiū
 i. sticados citrinū
 i. vñee
 Cebotarēgi. i. cassia.
 Cebodaron. i. affara
 Cebosofū. i. calēdula
 Cecabon. i. camphora
 Cecafaf. i. vñe dñois
 Cecebasō. i. gnqz folia
 Cecides. i. galla
 idem qđ supra
 i. antimonium
 i. cretani marini
 i. sticados citrinum
 Ceculibū idem qđ s
 i. cefalionum
 Cedera. i. succus niger cum qđ falsificatur musc^o z algalia. z dicunt qđam qđ sit gūmi glandium: sed falso: ē gūmi in radicib^{us} plocaracte iuentum.
 Cedegafico idē qđ s
 Cediballiū. i. palma xpi
 Cedigalliū idē qđ s.
 i. pix liquida
 i. arbor cedrus
 i. semē arbor cedri
 Cedodapnes. i. dapnoides
 i. filium

Cap. 15.

Cedrus ara. z lati. z gre. serbin.
 Serbiū ē arbor cui^{us} gūmi ē gūmi cedri. z ab ista arboze emanat pix cedria vel cedrina. z ē pix liquida que arabice vocat bictan. z ē gen^{us} abiet. Plinius cap. de cedro. est ingt cedrus maior: z minor minoris duo sunt genera. i. lica z fenicea. dissest folia nāqz derogatū habent spinosum: oricedros vocat: ramosa z nitore infesta. altera odore pstat fructū ferunt myrti in magnitudine dulce saporem habentē. z maioris duo sunt genera. vnū qđ floret z nō fert fructū. aliud fructifex nō floret: z i eo antecedentē fructū occupat nouus. semen eius cipresso simile. sed qđ cedrolentē vocant ex hac re fina laudatissima fit. Itē alibi inter arbores qb^{us} pix sit cedrus grossior: quidā putant qđ sit iuniperus: l3. **Dias** cap. cedrus. Cedrus est arbor falso. vnde pix cedria fit: cuius semina sūt parua atqz spinosa fructui iuniperi similia myrte. alia est maior que ab aliquibus cedrus la-

ta appellat: fructui cipressi similans: sed paruior est: qđ tñ ē verabilis stomacho: atqz feruentēz habet vtutē de qua sit cedria. est autē cedria. pbabilis z vtilis que est spissa z limpida: z in odore fortis sima: in qua cū digitū intinxis: pinguedine sua rarius. **Dosse. Dias.** Virtus est ei siccativ-

ua z re corporatiua: quapropter nimietate color sui pellibus iuncta vit z siccit. caligines oculorūz detergit. glaucomata z cicatrices iuncta limpida cum aceto missa z infusa aurū vermes occidit. cū isopi succo mixta sonos aurium tollit. si missa in foramiē dētiū vbi dolor eos crepāe facit: si diu i ore retinetur dolorēz dentium amittit. ex hac ad coitū veniens si inde veretrum vnxis genitalia stringit in tantū ut filios facere non possit. squinā ticozū causa curat. fauces si vnxis dētiūz tumorē tollit. z pediculos z lendines peruncta necat. moribus serpentū cū sale z dulcore bibita occurrunt. percussū leporū maritimi ad sanitatēz pducit. stomaticis vncta medet. vulnera pulmonis optie curat. vermes z ascarides clysteri addita occidit. multi vō oleum ex cedria dum coquit desup cum penna colligunt sicut oleū picis: z scabiei z pediculis animalū pdest. vulneribus vtiliter adhibetur huius fumus tantū pdest qđtū z picis vñe. Item potui dat in ciati qđtate vlcus fluidūz pulmonis sanat. fit autē oleū ex arboze: vt de picē. est autē oleū nimīū leptomere molles carnes absqz dolore cōseruans: duras autē longo tpe: z nigra corpora de siccit. lachrymū vō arboris eiusdem viscide z efficiat: z cū vesicatione refrigerat z stringit. nam mortuorū corpora recondita in arboze eadē a tabe defendit. vnde z vita mortuorū vocatur.

Cedridos dicitur semen arboris cedri. tūssim sedat. spasmata. phibet. rheuma stringit. strangurūz medetur. menstruis iperat cū pipere bibitum. z si cū adipe ceruina mixtum fuerit: oēs bestias arcet antidotis necessarie miscetur. l. l. bictan
 Cefalicos i. posterior ps capitl
 Cefalicon est quedā confectio sic vocata
 Cefalionius quid est. l. l. nakala
 Cefalapida quid est. l. l. cefa

Cefalea i. cefali qđ ē caput: z est dolor capitl cro-
 nicus z pessimus peracutus z paratus incitari a qualibet causa. est vero in hominē maxime, uenit a morbo
 Cefereus. i. insquiamus Cefereos idē qđ s. et proinde pprq. pph.
 Cefelargicos. i. qui curat morbos capitl
 Cefum similis est ferule habens semen album
 Cefinon idem qđ supra
 Cefozios. i. dens caballinus: z ē insquiamus
 Cefolargios. i. anetum Cefa. i. ebulus
 Cefali. i. sambucus Cefugaria. i. palma xpi
 Legagi. i. gnqz folium Legaot. i. vñee
 Lega. i. mel acticum Lege. i. acorus
 Legegi. i. polium Legelagion. i. serpillum
 Legi. i. acorus Legigi. i. affodillus
 Legiligos i. sticados
 Legebrancos i. hypoquistidos
 Legofrancos idem quod supra

i. keqa dāia
 aro thio keqa
 Cephalgia kec
 rā capin dolor
 missior qđ in Ceph

Legolias. i. ceterac Legurior. i. polipodiū
 Legariū. i. amomum Legucarōn. i. nux vluat
 Legarion idē qd s. Celatūm. i. celidonia
 Celateriū. i. electerium Celatice. i. epatica
 Celsa i. mora celsi
 Celea. i. potio ex succo tritici inebrians
 Celes i. stragulus auis
 Celestinus color quid est. l. i. celestinus color
 Celena i. cicuta
 Celemaris. i. clematis: vel clematides: et est secūda
 species trifolij quā Dias. describit.

Celidonia ^{Cap. 153.} latine: grece chili-
 donion: ara. vero
 hau. **Sera.** li. aggre. ca. hauroch
 roch. i. carcuma: radix mi-
 noris speciei huius est carcuma. nam sunt celodo-
 nie due species: maior et minor. Et dicit auc. Dias.
 Celidonion maior dicunt quidam qd nominatur
 hoc noīe eo qd incipit apparere qm̄ apparent hy-
 rundines: et desiccāt qm̄ recedunt. et putant aliqui
 etiam qd sic noīat qm̄ qm̄ excecant pulli byzundi-
 num deferat eis mater in ore hanc herbam et dat
 eis in cibum: et reuertitur ad eos visus. ē plāta ha-
 bens bastam subtilem: cuius longitudo est vnius
 palmi: et plus ex qua egrediunt ramuli non du-
 ri: in quibus sunt folia similia folijs barackion vlti-
 botration: nisi quia sunt firmitiora et molliora et al-
 bioza: et color eoz vergit ad colorem celestē. et flores
 habet glaucos similes floribus herbe que dicitur
 herbion: et succum coloris croci. et sapor eius est
 acutus mordicans linguā mordicatione forti-
 tuz amaritudine et fortitudine odoris. et radix eius de
 super est vnica singularis: et desubtus plures. et h3
 semen simile papaueri dicti ceratice existens in
 cornicellis subtilibus longis: in quibus est ipsum
 semen simile papaueri: parū tñ maius. et qd admi-
 nistrat ex plāta est succus et radix eius. sed minor
 chilidion ē memithē vel memith: et est planta hñs
 altos ramos graciles quos habet super virgā. et
 folia habet similia folijs herbe dicte papauer ce-
 ratice. i. cornutū: nisi qd sunt rotundiora: et mino-
 ra et ppinquoza albedini: et pinguis habentia vis-
 cositate: et mollia. et habet radicē cū radicū egre-
 dientibus ab ea pluribus minutis: et disparibus
 longis annexis ad inuicē: sicut spice frumenti non
 existentis super terrā. nascitur ppe aquas. Plini⁹
 cap. de celidonia. Minor celidonia est memith: et
 est herba similis in folijs suis herbe papaueris di-
 cte ceratice: nisi quia in ea ē humiditas adherens
 manui: et est ppinqua terre: et habet granē odore: et
 multū succū: cuius color ē similis coloris croci.
Gal. viij. sim. phar. cap. celidonia. hec herba
 quarti gradus est calefacientiū inchoā-
 tis. manus aut ipso celidoniū. iij. gradus est iā com-
 pleti in calefacientiū. **Dosse. Gal.** viij. sim.
 phar. cap. de celidonia. abstersine fortis est et cali-
 de vtutis: quāto et succus eius ad augmentationē

visus est utilis: in quibus cernat grossū qd fm̄ pu-
 pillam: et diaforare indigent. vñ vñ fuerit qdā ra-
 dice et ad eos qui obstructionē epatis et ictericā
 patiuntur in vino albo dantes bibere. similiter aut
 masticata utilis est in doloribus dentium. parū vñ
 celidoniū acius existens magna vlcera cūssime
 cuti cataplasmatū et vngues leprosoz ejcit. expur-
 gat vñ succus ei⁹ p nares sufficienter ac⁹ existēs.

Dias. cap. de celidonia. Succus celidonie
 maioris melle addito in eramine co-
 ct⁹ super carbones oculoꝝ detergit. folia et radix
 virga in vmbra estate siccantur: et sicut crocus cō-
 ponuntur. radix ei⁹ aniso mixta et vino albo bibi-
 ta ictericis opitulat. folia eius cū vino vt cataplas-
 ma adhibita maculas detergunt. masticata dētū
 dolorem pbibent. Celidonie minoris virtus ē vi-
 scida similis amenoni. iposita vulnerat cutim: sca-
 biem detrahit. vngues leprosoz recludit. succ⁹ ei⁹
 radicis melle addito naribus infusus caput pur-
 gat. Eadem dicit Sera. cap. ppzio auc. Dias. l3 p
 alia verba.

Celidonius dicitur lapis qui est in ventre pullo-
 rum byzundinū. multū inter dū in vno ventre inue-
 niuntur: alij albi: alij nigri aliquid rubedinis ha-
 bentes.

Cellia. i. ceruisia sic dicta a calefaciendo.

Celtica ^{Cap. 154.} gre. ara. simbel romana:
 latine vñ spica celtica.
Dias. ca. celtica. nascitur in illy-
 rico: nomen habens apd
 eos hoc. et in syzia nascitur et in italia: habens fru-
 ctus super terrā breues et spissos. colligitur autē a
 ciuib⁹ cū radicibus qui fasces faciunt quātū ple-
 na manu continere possunt: et ab alijs fasces galli-
 ce appellantur. hec habet folia oblonga et non la-
 ta: mellinū florem: odore circa se suauē continens
 vtilior est recens odore suauis: radicib⁹ plena vel
 spissa et non fragilis: que si talis fuerit similis in
 virtute poterit esse syziace. est cali. et sic habēs na-
 turam spice inde: s3 debili⁹ sicca. est alia nardus
 i. celtica montuosa que nascitur in sicilia: similin-
 dinē habens in folijs et ramis byzingo. sed spica
 breui⁹ ē et spinosas radices mittēs duas aut tres
 odore suaves et nigrioris coloris similis affodilli
 radicibus. hec nec semen nec florem habet: s3 virt⁹
 est illi simi⁹. **Dosse. Dias.** prima
 lis prime. eius vñ
 diuretica est. et prodest iccoris tumorib⁹: et ictericis
 cū morbo regio inflationes stomachi cum aqua
 vbi absinthiū decoctū est discutit. spleni medetur
 vesice et renibus utilis est. sed et moribus venena-
 tis cū vino data opitulatur. malagātib⁹ calidifz
 vncionibus miscetur.

Celogias. i. berbena. Celopassos. i. prassium
 Celtos. i. stragulus auis Celutriton. i. cyperus
 Celutriton idē qd s. Celubria. i. saturegia
 Celudipion i. matrifilua
 Cemas i. sanguinaria

Lemabran .i. rubea tinctoz
 Lemascates .i. fragaria
 Lemedrium codium mocodium idem
 Lemedium idē qđ s. Lemebzon .i. palma xpi
 Lemion barmen .i. cymini carmenum
 Lemilation .i. atriplices
 Lemoboletus .i. laudabilissimus: et est indeclinabi
 le: vtriusq; numeri: generis neutri
 Lemobrasis .i. vinee
 Lemubat .i. laudanum
 Lemurion .i. ceterac **Lembriat** .i. luyula
 Lenarafab .i. faba lupi

Cap. 155.

O Enfarafab ara. gre. astros:
 Sera. li. aggre. cap. cenfarafab. et
 est pinguedo que est in la

na: que fit in hunc modum. Accipe lanaz succidā
 vlt mollem: et lava eam cū aqua calida et in sole ca
 lido: et expime totūz qđ in ea est ex forde: et pone
 fordicem illam i vase habente officiu latū et pro
 iice super eam aquā infundens ab alto cū impe
 tu vt spumā faciat: deinde agita agitationē forti vt
 multā faciat spumā: super quā asperge aquaz ma
 rinam cū ipetu donec spuma sedetur oīno: et tunc
 tolle piguedinē supernatantē et pone in vase freo
 deinde pice in vase itez aquam aliam: et agita si
 cut fecisti primo: et projice super spumā eius aquā
 marinam: et dimitte sedari spumā: et collige eaz et
 facias hoc quotiens spumā videris: deinde accipe
 pinguedinē quam aggregasti: et malaxa cū mani
 bus: et si aliquā in eis inuenias forde extrabe ipsaz
 aquā agitando: et facias hoc totiens donec vide
 as ipsam albam et puram pinguedinē sine admix
 tione alicuius rei: et cū hoc feceris pone in vase ter
 reo et

Dias. cap. de isopo humido fm tras
 ferua. lationē nostrā. Isopi cerotūz
 est quasi sordes et succus lanarū succidarū: qđ hoc
 modo colligitur: lane succide et fordidissime mox
 de tonse mittuntur in vas aquā calidam habens et
 sic accenditur ignis vt aliquid ferueat: deinde re
 frigerat: et quod supernatauerit in modū pingue
 dinis abraditur manu: et vas stagnēū abstergetur
 et sic ipsum vas repletur pluuiā aqua: et cooper
 tum tenui lintheo ad solē biduo ponitur: et sic ter
 tio die aqua delimpidatur et reponitur. adultera
 cum pinguedine et cera. sed intelligitur qđ synce
 odorē lane succide feruat. **Dosse. Sera.** lior

ex isopo humido est illud qđ est molle quando tā
 gitor sine asperitate: habens odorē lane succide: et
 quando dissoluitur non apparet ibi aliqua grossi
 cies: sicut in adulterata. et virtus huius est calefa
 ctina: mollificatiua vlcetum induratoz: et pprie vl
 cerūz matricis qñ miscetur cū melle et cū butiro:
 et qñ fit suppositoriū cum eo. puocat menstrua: et
 expellit fetum: et secundinam. et qñ miscetur cū se
 po anatis confert vlcetibus ani et vlcetibus virge
 et testiculoz: et existentibus circa loca illa. et cōfert

puritui lachrymarū oculi. et grossiciei palpebrarū
 et ponitur in vase nouo super leuem ignē et dimit
 titur donec finiatur pinguedo eius: et fiat cinis et
 est conueniens cinis in collyrijs et medicinis oculi
 loz. et confert moribz venenosis. et fluxui vtrius
 antiquo: et vlcetibus intestinoz. et abscondit fluxū
 menstruoz. et dissoluit sanguinē congelatum i sto
 macho. et qđ sumitur in potu mundificat vlcera
 pectoris et pulmonis. et quando miscetur cū buti
 ro et fit nascale cum eo post mundificationē ma
 tricis: et phibet ipregnationem. et quando dat in
 potu mulieribus post partum facit eas adhibere
 ad impregnationem.

Lentanudra

.i. semina caricarūz

Cap. 156.

O Centaurea latine: grece anuti
 cen: ara. vo anturi
 on: auc. **Sera.** li. aggre. cap. antu
 rion. auct. diasco.

Centaurea maior: habet folia similia nuci regali
 longa: et viridia sicut folia caulium: in summitate
 gradatim incisa. habet virgam similem virge ace
 tose: cuius longitudo est duoz aut trium brachi
 ozum: habens ramulos plures egredientes ab vna
 radice super quos sunt capitella similia capitibus
 papaueris nigri: recentia tendentia ad longitudi
 nem. et habet flozē cuius color est similis kalb: et
 semen simile cartamo intra florem eius. et flos ei
 est similis lane. et habet radicem grauem cuius lō
 gitudō est duozum brachioz. et est plena humi
 ditate et acuti saporis atq; stipticitate: et pauca dul
 cedine: cuius color est ad rubedinem tendēs. et co
 lor succi eius est sicut color sanguinis. et nascitur i
 terris soli expositis: in mōibus arborosis et in ter
 ra pingui. Minor vo centaurea que vocatur han
 turion segelegit nascitur in aquosis locis: et est si
 milis herbe hypericon: aut pulegio montano. ha
 bet virgam vnius palmi quadratā: florem rubeū
 vergentem ad purpureitatem similem flozi plan
 te que dicitur hamea. et habet folia parua oblon
 ga sicut folia rute: et semen sicut granum frumen
 ti. et habet radicem parua in qua nullum est iu
 namentum. et in sapore eius vincit amaritudo pl
 qđ aliud. et est in eo stipticitas pauca. et virtus eius
 est que desiccet si

Dias. cap. centaurea fm
 ne mordicatione. translationem no
 stram. Centaurea maior quā multi narrant aut ge
 tianam dicunt ē. sed falso: quoniam in littera ge
 tiana dicit. qđ succus centauree efficitur sicut suc
 cus gentiane: ergo centaurea non est gentiana: vt
 multi dicunt. similiter Dias. vocat semotum capi
 tulū de centaurea a cap. de gentiana: qđ non sūt idē
 dicit a sit. Dias. Centauria abundat in licia et ar
 chadia. folia habet similia nuci regali viridia et
 oblonga sicut cauliculi: et rotūda: et seriati exteri
 icia sicut tres digiti: et virgā similem lapatio duoz
 vlt triū cubitoz longā. radix ē illi mltas vgas ha
 bene: i qđ capita sūt filia miconio: et lōga cū flor
 purpureastro et rufo. semen pfert gincio filē i ipsi

florib⁹ posita. radix ē grossa & grauis & fort⁹ acerr⁹
rie succulēta: g⁹ succ⁹ stiptic⁹ & viscid⁹ rubei color⁹
locis nascitur pinguioribus & solanis: abundans
in peloponneso: & elida: cuius succus exsiccat & co
quitur sicut gentiana. Centaurea minor quā mul
ti linosia dicunt fortit⁹ desiccatur absq⁹ aliqua mor
dicatione. nominatur etim ab alijs belleboritis
sive amaratru: vel febrifugia. nascit⁹ locis aquos⁹
hypericoni atq⁹ origano similis: virgam habens
perlongam angulosam: flores purpurei: folia mi
nuta & oblonga sicut ruta: semen sicut triticū & sic
oblongū. radix ē ei oblonga & inutil⁹. gustu amara.

Sal. vij. sim. phar. cap. d. centaurea. Magne
radix sicut in gustu qualitates contra
rias habet ita in vtilitate operationis: sed fm gu
stum acris simul & stiptica apparet cū quadā bre
ui dulcedine. fm operationes vō acredo quedā
caliditat⁹ opera ostendit. Centauree parue radix
quidē oisaria inoperatiua est. rami vō ei⁹ & maxi
me frondes qui in eis flores vtilissimi. dominatur
aut in eis amara q⁹lias modica stipticitate parti
cipans. & ppter hanc cōplexionē fortiter multum
est hoc pharmacū absq⁹ mordicatione. qm aut oia
talīa vltima sunt: multociens dictū est: & tunc nihil
mirū rememorari tēpus est vniuersis que fz par
tes energias eius pertranseūdo. Plinius capitū.
de centaurea. alia maior: alia minor. sunt ambe ca
lide & sicce cōplexionis in secundo gradu.

Dosse. Sal. Centaurea magna p
uocat menstrua. & est
embriones mortuos euellens: & viuos corrupens
& educens. stipticitas vō ea que sunt grosse parūs
& terrestres frigiditatis in glucinando vulnera:
& innando eos qui spuunt sanguinē. dant aut & d
ea. 3. ij. eis quidem qui februnt cū aqua: eis qui sūt
sine febre cū vino. fm aut virtutē q⁹ ex oibus qua
litatibus in sessionibus: & vulsionibus: & disie: et
antiquatis confert tussibus. nō enim euacuare so
lum oportet in his: quod est preter naturā: sed &
roborare: & vigorare q⁹ expurgata sūt. ad eundē
igit vtilis ē q⁹ acerrima: qm non sola: nec sincera
existat: sed vel dulcedini alicui pmiscet⁹: vel non
oīno amaritudini. fortitudinē vō & violentiam
non habebit: pmixta ei aliqua substantia eucrata.
talī enim ē que dulcis ad confortādū aut & cōgre
gandū stipticitas est necessaria. Eadē aut radice
succus eius operat⁹: & quidā pro licio vtuntur hoc
pharmaco. Et centaurea igit minor magna vul
nera cōglutinant cū cataplasmas ipsa herba ad
huc recēt. & etiam difficile cōglutinantia vlcera
consolidat eo modo vtentibus. exsiccat aut cū cō
glutinatūis: & siccatiūis permiscet⁹ virtutib⁹ que
cunq⁹ enim & fistulas curare nata sūt. & duricies
antiquas mollificat: & male morigerata vlcera sa
nat. permiscet at cū sanātib⁹ rheumaticas disposi
tiones in quib⁹ optima pharmaca sūt quecūq⁹ de
siccatiua fortiter simul cū aliq⁹ stipticitate: nullam
habēt mordicationē. decoctionem autem huius
herbe imittunt qdā sciaticis vt educunt cholericā
& grossā: reni purgat talia. Et vō qm operatū fue

rit fortiter sanguinea euacuans pdest magis. suc
cus aut ei⁹ silt⁹ existēs vtutis siccatiue & abster sine
pdicta opari bñ natus ē. & cū melle vngit⁹ oculis
& mēstrua apposit⁹ educit & embriones. dant at d
eo bibere qdā & passis in nervis seu mouente & d
siccante in respectu stant ea que emplastrata sunt
at vero eaz q⁹ iuxta epar obstructionū ē optimū
pharmacū. bonū aut ē & splen scirato extrosū
appositū: & non minus sigs bibere voluerit.

Dias. Centaurea maior vires habet cū ali
qua exasperatione relaxantes: vnde
totū ventrē purgat. radix aut ei⁹ ē candens sicut
ignis mollis fragilis cū succo subrufo & acro cuz
magna amaritudine. hec radix conuassationib⁹
vtilis ē pleuretic⁹ & disnoicis maxie pdest. tussim
aut antiquā cōpescit. asmaticis & emoptoicis sin
gulare presidū ē. non febrientibus cū vino. 3. ij. de
radice eius datur febrientib⁹ cū aqua. tortionibus
& causis stericis silt⁹ data pdest. menstruis impat
aborsum facit in modū collyrij suppositū: acce
dine sua predictū facit. & fetū mortuū expellit. & vi
uum corrupit & extrahit. in hoc aut q⁹ stiptica est
plagas glucinat. ad rheumata inuat. succ⁹ oia il
la facere nouit. maxime vulnerib⁹ cicatrice indu
cit. paracolesim facit. carnib⁹ incis⁹ & in foco po
sitis addita memorant q⁹ carnē in se coagulare fa
cit: licij vō exsiccat & plicio i lā vendunt. Centau
rea minor tunfa & imposita viridis vulnera pur
gat. paracolesim prestat. cicatrices vulneribus re
centibus & veteribus inducit. elixatura ei⁹ bibita
cholera & humores pingues deponit. sciaticis ano
supposita sanguinē puocat & dolorē illi⁹ mitigat
succus eius melle addito caliginē oculis detergit
aborsū facit. nervis dolētib⁹ fomētō pstat auxiliū

Sera. li. aggre. cap. pprio de centaurea ma
iori & minori eadē dicit auc. Dias. &
Sal. que hic dicta sunt l3 p alia vba. Et idē auct.
Alben mēsuai. Proprietates radice centauree ma
ioris ē que laxat phlegma viscosum & cholera si
milē fecibus. & confert sciaticis qm sumit in potu
aut sit clystē cū ea. Et idē auct. Alcauzi. laxat phle
gma laxatione forat: aquā citrinā cū fortitudine
& dosis eius est in potionē. 3. ij. & in clystē. 3. ij. cū
oleo sisamino. dicunt pretere magi: si centaurea
pmixta fuerit cū sanguine vpupe & melle & ponat⁹
in lucerna credent astantes se maximos fore. & si
fuerit hec in nocte in sereno posita videbunt vbi
q⁹ stelle discurrere. hec pterea in cataplasmate na
ribus alicuius apposita fugiet is pre nimio timo
re sine causa. hec repperi in margine cuiusdā sera
pionis antiquissimi: quare hic placuit ea addere.
Lenabrasion. i. polipm **Cemesis.** i. cinoglossa
Cetesis. i. foramen rotundū **Lenion.** i. cyminnz
Centinerlia. i. asara **Centinen.** i. centaurea
Centrias est quedam species serpiginis
Centris. i. cōsolida minor **Cetrofagia.** i. pulegiuz
Centonica ē planta magnitudinis absinthij: ha
bens folia minuta sicut polidū montanum: & alba
faciens flores citrinos ad similitudinem folio
rum cotule fetide: amari saporis. virtus eius est

interficiens vermes mirabiliter. aliqui ex grecis
vocat arbozem xilocaracte centonicam.

Lensargia .i. valeriana

Lentugrana est herba cancri

Lentuferea .i. asara

Centrum galli: gallitrici: gallicrista .i. gebotamū

Lentum capita quid est .i. l. astarnicon

Lentunodia: sanguinaria: pserpinata: polygonia

geniculata: lingua passerina: conigiola: lentacanthi: polygonatiz: issiadē idē: p qua .i. l. barfiarbay

Lentunervia quid est .i. l. arnoglossa

Lapazir ē filis squille et p ea pōit: s; debilioz ē ea

Cepha .i. caput. inde cephalia .i. dolor capitis. et mi

crophalea .i. caput musce: a musca qd est musca si

ue vnum: et cepha qd ē caput. Itē a cepha dicitur

cephalida .i. pena vel dolor capitis

Cephalicon .i. quedā confectio sic vocata

Cephalicam .i. ouum galline

Cephalipida quid est .i. l. cepha

Cephalargia .i. dolor capitis: et differt a cephalea

nam cephalea est capitis dolor qui multo tempo

re tenet. cephalargia est recens dolor capitis cau

satis est: aut vino dē. et cito resoluitur

Cephaloci .i. porus qui vocat aratillus

Cepe vsuale quid est .i. l. basaf

Cepe sine tunicis quid est .i. l. basallazir

Cepe filiestre .i. cepe canis

Cepe agit idē qd s. **Cepe marinū .i. narciscus**

Cepe muris .i. squilla: ppter ea qd iterficit mures

Cepe canis: vel aratillus: vel cepe filiestre la. gre.

agit: et ē cepe cuius bulbus est parvus exteri? qua

si rubens: intus vō albus. cuius folia sunt sicut fo

lia croci. et dicit de eo qd est venenosum. sed qd

nullam efficaciam habz in medicina: auctores de

eo non loquuntur.

Cepea Dias. cap. cepea: sed nigriora folia habet

radix est **Dios. Solia eius**

illi tenera **Dios. cum vino**

bibita stranguris et vesice scabiose medentur: ma

xime si cū dulciora radices eius fuerint cocte: et cū

radicibus sparagi.

Cepicia .i. scalongia

Cepizir .i. pillium

Cepoz .i. cartamus

Cepulgu .i. cefalionus

Cepugarot

Cerapenten interpretatur curatio. inde cerapenti

cum negocium .i. liber curationis. aliqui dicunt te

parenticum

Cerastis .i. serpens cornutus **Cerastes idē qd s.**

Cerasum filiestre quid est .i. l. mebalet

Cerade arcoconda .i. tunica comea

Ceracozidei .i. cōiuncture que sunt supra comea

vel est ipsa comea tunica

Ceracleasozidas

idem qd supra

Cap. 157.

Cerasum est fructus. Cerasus

est arbor. et est fructus

qui ara. vocatur cerasie: gre. et lati. cera

sa. et aliqui vocant ea grana regum.

Sera lib. aggreg. cap. cerasie .i. cerasa. et dicitur

q sunt grana magna similia prunis

et sunt in oriente. et est granū regum. et est illud qd

est apud nos. Et auc. Hal. sunt ex eis dulcia: pon

tica: et acetosa: sicut inueniunt mala granata et po

ma. et ipsoz dulcium cerasoz quecuq; nedū ma

turata sunt quedam quidē sufficienter pontica sūt

quedam aut acida similia sunt moris. sed in mo

ris quidez non maturis acida qualitas dominat

pontica i cerasis. **Dios. Dul**

vo non semper. **Dios. Sera** cia

descendunt a stomacho cito: et inuamentū qd infe

runt stomacho paucū est. et pontica faciunt cōtra

rium eius. acetosa vō desiccant phlegmata et sup

fluitates stomachi plus qd pontica. et causa huius

est: quia in eis est res incidens. et conferunt stoma

cho phlegmatico et pleno superfluitatibus. In ar

boris vō gūmi est cois etus cum oibus viscosis

et imordacibus pharmacis: ppter ea in ea est etus

medicinarū inuiscantiū sine mordicatione. et ideo

conferunt asperitati canne pulmonis. et est in eo

etus subtilians. et ideo conferunt lapidi qd bibul

Dias cap. de cerasis. Cerasum viride po

ma ventrem humectat et puocat. ari

dum siccatur et detinet stomacho viride contrariuz

siccum inquā vtile accipitur. hoc quidā estimant

vinam manere. a non paucis auctoribus traditur

si mane recentia cū suis nucleis deuorata sunt: al

uum tam copiose fluere ut ex eadē causa etiā mor

bo pedes implicati liberentur. sit ex eis diacerasa

oni qd oibus est notū. Galieno placet non vnam

in oibus cerasis pomis esse virtutē. nam in quib

dam austerus sapor: et in quibusdā calidus: et i q

busdam dulcis apparet. et vult auster ad hoc va

lere ventrem restringant: stomachum vō pfirmet

acida indicat phlegmate abundantibus stoma

chis optima: nam magis siccant: et grassitudinem

densioris humoris incidunt. dulcia stomacho ad

uersa prouocant: citius vō per intestina defluere

gūmi qd truncus illachrymat exasperatas arteri

as optime lenit. si in vino veteri detur in solutice

resolutum simili modo datū fastidium stomachi

nauseantis auertit. et de facie feditate pallores ex

cludit cū mero haustu. calculos quibus etiā ve

sice cannalis obstruitur in arene puluē soluit.

Cera quid est .i. l. machama

Cap. 158.

Cera propoleos grece

arabi.

mum: latine vō fex althearis apum.

Hal. vij. sim. phar. cap. propolis .i. ppolcos

abster sine est non aut valde fortis etus

tis: attractiue aut sufficienter. fortis est enim subti

lis partis in substantia. calefacit aut in secundo iā

cōplete: et in ter **Dias** cap. de cera. ppolcos

tio incipiente. **Dias** vtilis est rufa et odo

rata sicut storax: et mollit non valde: quam mani

bus si volueris onces vt storacem. virtus est ei ca

lida: et epispastica. i. adiutoria re corporatua et e

mollituz.

Erasmus

Posse. Dias. Infixos corpori stiptes eicit. fumigatio ne oia aperto tussibus veteribus medetur. zernas emendat. hec in vasis apu inuenitur vbi apes corpora fricant. vires habet similes cere: sed efficacia res. na calefacit nimis. z pectoria z extenuatoria hz substantia.

Ceratum. i. kirat. z est nomen ponderis. z est si liqua: vt patet si. l. l. kirat

Ceras i. cornu
Cerasces est quidam serpens cornutus

Cerauma i. arbor filiquarum

Cerbaten. i. galanga **Cerasquia.** i. berbena

Cerebrum: pro eo. l. l. vniug

Cerefolium quid est. l. l. lapum

Cereas. i. pastinaca **Cerfe.** i. cortex arboris

Cerfens. i. tribulus **Ceritia.** i. berbena

Cirithia idē qd s. **Cirifigia.** i. amomum

Cerotū dicit a cera: ga oē cerotū recipit ceraz: vt

aliquid loco cere: z est quoddā mediū inter vngue

tum z eplastrū: spissū vngueo z ligdi eplastro.

Ceroneū dictū est a cera quam recipit

Cerotū isopi i. isopū humidum

Ceropica est sordides q egreditur de auribus.

Ceroferos. i. bens caballinus: z ē iusquamus

Cerona i. affodillus

Cerotas vocant nervos. ceruicis ad caput susten

tandum appositos

Cerusa quid est. l. l. affidegi

Ceruta. i. pulicaris. z ceruta est quoddā vngueū

factum ex cera z alijs rebus

Ceruda. i. radix affacis: vel ipsum semen

Ceruifia i. foca

Cerust est serpens cornu

Ceruus animal est oibus notum: cuius cōplexio

nem inuenies in. l. latamie

Cerulens color i. azulē celestis

Cefas i. gladiolus

Cefastis idē qd s. **Ceftras** idem qd s.

Cefecum. i. betonica **Cesta** aruina. i. lardum

Cap. 159.

Cefmes vel besmes: vel crisomo

le: ara. grece microteca

vel mela persica: latine vō cozula: vel

bariocha: fructus iste est oibus notus

li. ag. ca. besmes. vñt eoz ē fri. z bu.

in secundo gradu: naz pportionatur

persicis. Et idem. auc. Alcanzi: laxant cholera: z

generant humores grossos. Et idem auc. Rasis.

Quidam patiebat fumositates ab aliquo humo

re existente in stomacho suo: z dedi sibi aliquib

vicibus de crisomolis recentibus z sedatus est il

le fumus. z ego non credo q reperiat cibis aliq

frigidior z magis stomacho iuuatius calido q

ipsa: z ideo fasti. **Ani.** li. j. cap. de crisomolis

dium tollunt. meliora sūt armena. nō

enim cito aduenit eis corruptio: z acetositas. z cū

sumunt crisomola oportet ut accipiat mastice z

anis equaliter. z. i. vsq; ad. ij. cū vino puro: aut vi

no de passis parū z mellis. sunt fri. z humi. in secū do. z electi nucleoz eoz ē ca. z sic. i. secūdo. eoz hu mor est facilis putrefactionis. z eoz infusio sedat sitim. z crisomola quidem sunt cōuenientiora sto macho q; persica. z armena non corūpūnt in sto macho: neq; ascēscunt velociter. ex eis vō que ex pellunt eoz nocumentū est ut primo sumat anisū z mastix cū mīna aut vino de passis: z oficiantur cū melle puro. oleū nuclei ipsoz etiā confert emo roidibus. grauant crisomola ppter velocitatē sue putrefactionis. verū infusio siccoz confert febribus an. **Jo. mesue** in antidotario suo o tiquis. leum de crisomol se dat dolorē ani z emoroidarū. z resoluit tumores viscerum. z ipedimentū lingue. z dolores aurium

Rabi moyses.

Cefini filis est ferule hñs semē albū filē lenticule

Ceftris. i. gladiolus **Ceforos.** i. iusquamus

Cefronales i. betonica

Ceftron idem quod supra: z Dias. pfitotrison di

citur: in frigidis locis nascitur

Cefus. i. hypericon **Ceftris.** i. lempuina

Ceftrū rustici. i. taban? **Ceterac.** i. citrac

Cetarobin. i. vñee **Cetaurus.** i. sisimbrium

Cetherach est herba que in muris humidis nasci

tur: quā quidā putant esse veram scolopendriam

lz falso: qm dicit q assimilatur scolopendrie vene

nose: pro qua. l. l. aplenon

Cetibzion. i. agn? castus **Cetifas.** i. ficados

Cetidros. i. melissa **Cetbie.** i. kakabre

Cetri. i. foliū **Cetos.** i. citrum

Cetros idē qd supra

Cetroscaria. i. nira **Cetron.** i. milium

Cetura. i. thymiana **Cetrus.** i. milium

Cetkumierce. i. pruna arbor: z est arbor primi

Cechabre. i. vernix **Celon.** i. testudo

Cema i. mira solis

Cerimus. i. egritudo que est magnitudo virge

Cerfialthebel i. casialkel

Chefistidos debet dicere herfistidos: z est hypo

quistidos **Cefice.** i. ozobus

Cbesim. i. planta similis ferule: semen habens al

bum simile lenticule

Cberua. i. kerna: z est catapucia

Cbeudamū est succus niger ex quo falsificatur

muscus z algalia. z dicunt quidam q sit gummi

glandium: sed in radice xilocoracte inuenitur

Cbetis i. alsefesis

Cbesice i. ozobus

Cebet h est pprium nomen loci

Cbesinet i. anthimonium

Cap. 160.

Cheiri. Sera. li. aggreg. ca. cheiri. auc.

Dias. est planta nota habens diuersita

tem in specie sua: a diuersitate floz co

gnoscitur. nam quedam habet floz album: que

dam purpureum: z quedam citrinū. z que habz ci

trinum melior est z aptior in medicina. sed quidā

dicunt q cheiri sunt floz similes violarum: nō in

die sed in nocte redolentium: quorum odor est odor violarum: et verum dicunt. Et idem auctor. Gal. Eius floris substantia est subtilis: aquosa: et proprie sicca ex ea: et sapor eius est amarus: et virtus eius est quod calefaciat et desiccet: et abstergit et subtiliat etiam.

Posse. Sera.

Subtiliat maculas grossas que sunt in oculis et aqua decoctionis eius puocat menstrua. et expellit secundinam: et fetum mortuum quod sedet in ea. et quod bibitur cum aqua aut alia re corrumpit fetum. et curat apostemata matricis quando supponitur eis: et proprie antiqua dura. virtus seminis eius est sicut ipsius. confert fistulis quando desiccatur et puluerizatur in eis. et confert omni apostemati duro petrifcato. et habens colorem citrinum ad omnia est fortior. Liberi flores sunt similes violis in odore: quorum alij sunt albi: alij sunt glauci: in nocte potissime redolentes. et eorum herba alio nomine vocatur herba gallica: vel flores cypri. Et alij sunt coloris purpurei: que herba a romanis vocatur consolidida: licet in coque. prime autem due species. scilicet citrina et alba: sunt species violae secundum Dioscoridum. ut apparet in libro senecae.

Altematis. i. aristologia: et est tertia species eius. Alendrios. i. galla. Creta argenti. i. gessamia. Precessemus. i. stella. Cretum. i. cribratum a cerno.

Creticum. i. de insula cretensi: sicut apparet in littera ancisim.

Cretamus marinus quid est. l. cribrum.

Cias. i. minoratio anguli oculi.

Cianides. i. fauaria: vel fabaria.

Ciamon. i. calcastia.

Ciatius est nomen mensure ponderans. 3. i. 5. naz ubi in Sera. cap. de pinu habetur ex verbo Dioscoridi. 3. i. in libro Dioscoridi. secundum translationem nostram habentur ciatii tres.

Cianens. i. color cianus: et est intra viridem et nigrum.

Ciatiscus. i. pars instrumenti qua fricantur palpebre scabiose.

Ciesig. i. polipodium.

Cieria. i. faba lupi.

Cienotica. i. alba.

Cieblas. i. gariofilata.

Cienolas. i. arnoglossa.

Cyblefios. i. aconis.

Cygaspe. i. animum.

Cyronia. i. citrionia mala citonia idem.

Ciofoms. i. beta.

Ciodion. i. papauer agreste.

Cionanos. i. pix que ex pinguioribus ligni pini colligitur.

Cioma. i. isofagus.

Ciofragia. i. artetica.

Ciogratus. i. aconis.

Ciozum. i. ciuozium.

Ciozum. i. ungula caballina. et ciuozium etiam vocatur flos fabae egyptiace: non vere sed per quamdam similitudinem: quoniam folia huius herbe facientis itam fabam assimulantur in figura ciuozio igitur non

in magnitudine quoniam sunt minora satis. Libararium in antidotario virili unguentum china rium a carulo canis dictum est: quod sic vocatur grece per k scribi debet.

Libariatcon est potus qui loco vini fit: ut certum fia: medo: et huiusmodi: qui est quasi cibus et potus.

Libarium. i. cotilidon.

Libiarum. idem quod supra.

Libegrafon. i. mentastrum.

Libibi. i. iumbe.

Libifar. i. sizamus.

Libigradion. i. cicuta.

Libofal. i. flammula.

Libocia. i. catapucia.

Libologas. i. insquiamus.

Libofagra. i. almea.

Libugir. i. morfus galline.

Liburium. i. altea.

Libufalion. i. ellenium.

Licara. i. lacenzala: virtus eius est que frangit lapidem. hoc animal cantat versus ad crepitum et dicitur.

Lidamen. i. malum terre.

Lidaminus est quedam species cicaminis: per quam l. buthormarion.

Lidantemos. idem quod supra.

Lida. i. turdus anis.

Lidas est piscis quidam carnes molles habens et buidas natura digestibilis: quem aliqui putanā marinā vocant: ut Alexander cap. de cibis pleureticorum.

Licerula quid est. l. lacthiri.

Licer rusticum. i. cocognidium.

Licer coe quid est. l. loemps.

Licer erios. i. cicer rubrum: per quo. l. l. quā supra.

Licer aretinum. i. cicer nigrum: per quo. l. l. ut supra.

Licer peregrinum. i. orobus: per quo. l. l. ferenne.

Licer imperatoris. i. tribulus marinus.

Licer erraticum secundum Dioscoridum. vocatur a quibusdam serpillum in proprio capitulo. 3. aliqui dicant quod sit cardamomum: sed falso.

Licci. i. catapucia.

Licida idem quod supra.

Licis idem quod supra.

Licion. i. cicuta.

Lici. i. catapucia.

Licidos. i. gallia asiana.

Licisa idem quod supra.

Licionfatis idem quod supra.

Liciri. i. rannus.

Licozia. i. anagallus.

Cap. 161.

Cicozea latine: vel sponsa solis: vel solifraga: ara. hundebe gre. seris vel intuba: vel gegucifi.

Sera. li. aggreg. cap. hundebe. aucten. Dioscoridi. i. cicozea: et est endivia: et habet duas species. nam una est domestica: et alia est silvestris. domestica vocatur scariola: silvestris vocatur taraxacon. et est alia species quae vocatur candarel. Sed scariola sunt due species. una assimulat lactuce: habens folia lata. et secunda habet folia stricta: et est amara et taraxacon habet folia latiora quam domestica. sed candarel planta et stipes assimulat endivie silvestri. et ideo dicitur quod est silvestris species. folia vero eius et stipes et radix eius subtiliora sunt endivie silvestri: et repit super ramos eius gummi sile mastici aliquando in quantitate fabae.

Et est alia species ex candarel habens folia veluti incisa extensa super terram: et stipites plenos molles radices habentes subtiles sumitates: folia eius rara ad rubedinem tendentia plana. nascit plurimu in lo. **Bal.** viij. sim. phar. cap. condrule cis cultis. **Bal.** fm translationem grecam. Condrule species cicoree vel lactuce est. hanc etiā quidam seraisum cicoreum nominant. est quidē eiusdem virtutis cum illa: nisi quia plus habet subamritudinē in gustu: **Dias.** tione nostraz. Seris. i. cicorea. Eius sunt due species. vna agrestis: et alia hortina. agrestis vō pigris aut cicorion appellatur: que lata folia non habet. Alterum vō. i. hortium duas habet species. Una habet folia lactuce. alia vō amara est: et habet folia angusta. sed agrestis est vna species que vocatur ferralia: eo qd thyrsum habet in modum ferre. et est alia species que latine vocatur sponsa solis: vel solissequia: vel intuba que est oī. **Bal.** viij. simpli. phar. cap. bus manifesta. **Bal.** seris. fm translationē arabicam. Cicoree domesticæ sapor est stipice: cū amaritudine: et virtus eius est que plus in frigidat qd siluestris. sed quia in ea est admixta humiditas extranea multa ablata ē ab ea siccitas. sed in sapore agrestis ē stipticitas cū amaritudine. sed amaritudo eius est fortior qd endiuie. et eius virtus similis est virtuti endiuie: nisi quia plus est virtus desiccantia in ea. et idem fm translationē grecam. seris. i. endiuia: subamarum est olus: et magis siluestri: qd ppter h putridam. i. amarum nuncupant. quidaz vō cicoream nominant. est autē fri. et sic. complexionis vtraz fm primū accessum. domestica vō magis in frigidat siluestri que ex admixtione multē humiditatis perdit siccitatem. ambe vō stiptica participant qualitate: sicut et codilia vel candarel zenim et ipsa endiuie est species.

Dosse. Sera.

Species agrestis. i. et domestica sunt stiptice et istigatine. et bone stomacho. quando enim coquuntur et comedunt debilitati stomachi. et fit ex eis omne emplastrum ad cardiacam. et confert podagre et apostematibus calidis oculorum. et qñ fit emplastrum cū ea et cum radicibus eius confert puncture scorpionis. et qñ cum ea fit emplastrum cū sanich confert heresipille. et quando eius aqua miscetur cū cerusa et aceto fit inde vnguentum vtile: vbi oportet in frigidare. et dixit in candarel gummi eius qñ miscet cū mirrha et fit inde nascale: pñocat menstrua. et terit herba cū radice et miscet et fiunt ide troisci: qui qñ dissoluit cū aqua et nitro et linis cū eis morfea curat eam. et gummi eius facit adherere pilos palpebrarū. et qñ in radice eius que est recens infigitur acus: et illa humiditas que adheret acui linis super oculum pili palpebre facit eū adhere. et qñ bibitur cū vino confert morui tyā. et qñ aqua eius cogit cū vino et bibir stringit ventrē. et lac eius aufert albedinem oculi. et differunt in specie: quia que habet folia velut corosa virtus stiptis ipsius et foliorū ē

maturativa: et facit pilos adherere in palpebris. et idem auc. Alcausi Taraxacon confert puncture scorpionis. Et idem auc. Pauli. Et idē auc. Alben mesuai. in estate aut amaritudinē habet amplius et tunc declinat ad caliditatem aliquā tēpore estivo. Et idem auc. Almege. Qd vincit in cōpositōe sua est frigiditas et siccitas: et in ea est amaritudo. et cū his ambobus est stiptica stipticitate temperata: et ideo est vna ex medicinis bonis distemperantie caliditatis epatis. Et idem auc. Bal. in diet. Endiuie virtus est sicut vtns lactuce: nisi quia non in oībus proprietatibus eius est similis illi. Et idē auc. Alina. Endiuia est frigida et humida. Et Paulus. est frigida et humida. **Dias.** Omnis vtns ē in primo gradu. **Dias.** pica et customaca ventrē abstinet cocta cū aceto: et maxime agrestis veratum stomachum confirmat. et estuationes stomachi mitigat. sola cū polenta posita cardiacis blandit. in tumore oculorū subuenit. folia vō eius imposita et cataplasmata percussum scorpionis mitigat. polētis addita et iposita ignē sacrum cōpescit mixta cū aceto et cerusa oīb' reb' calidis opitulat

Anic.

Liconia ē magna auis oībus nota: q arabice vocatur pelargia: cuius fumus cum aqua datus epilepticos curat.

Ciclos. i. firicon Cicuta quid est. l. l. siccatā
Ciclus. i. exercitium vel reuolutio temporis
Ciclusius idem qd s.
Ciclamon i. pētasilon
Ciclamus. i. bellebomus Ciclasolia. i. polinz.
Cidacada i. almea
Cidegaron. i. marubiu Cidelium. i. folium
Cidagarac. i. elacteriu Cidear. i. psillium
Cidiblon. i. cymbalaria Cidiliq. i. catasilago
Cidibafal i. acnitem
Cidonemeli. i. citonia cum melle condita
Cidosium i. aspalum
Cidobabar i. nenufar
Cidublium i. fermentum
Cidufarium i. ceputia
Cidur i. cicercula
Cifaliones i. cifiliones
Cisa. i. apium Cifagoron. i. vñee
Cisozium i. amomum
Cisebarat i. trifolium
Cisefot idem quod supra
Cisefat i. anagallus
Cifiliones quid est. l. l. nachala
Cifi est quedam confectio electuarij
Cifilium i. cruca
Cifolarac. i. lacca Cifo. i. electrum
Cifobofac i. mentastrum
Cifolio vel cifiliones. i. cifiliones
Cifulum i. cymbalaria
Cifubiliū idem quod supra
Cifugatio i. aspalum
Cifu i. lithargyrium
Cigamus i. iringus
Cigamins idem qd supra

Ciglablon .i. umbilicus veneri
 Cigebanqui .i. ebenum
 Cignarium .i. barba siluana
 Cigeblon .i. almea
 Cigeblon .i. almea
 Cigebion .i. idem qd supra
 Cigilium .i. sigillu salomonis
 Cigibron .i. ceterac
 Cigibrium .i. idem qd supra
 Cigrifium .i. nenufar
 Cigis .i. serapillum
 Cigolapium .i. eupatorius
 Cignos .i. cicinos auis
 Cignosi .i. idem quod supra
 Cigurium .i. vna demonis
 Cigubrium .i. idem qd supra
 Cigusabrium .i. polium
 Cigudemon .i. aristologia
 Cila .i. squilla
 Cilla .i. idem quod supra
 Cillapium .i. lapium risus
 Cilis .i. lateribus
 Cilis .i. idem quod supra
 Ciltaria .i. affodillus
 Ciltamparia .i. idem quod supra
 Ciltarium .i. rasura panni
 Cimaria .i. lapidina
 Cimbateium .i. hedera
 Cymbalaria .i. umbilicus veneri idem: et c. cotilidon
 Cimeos elephantis .i. anacardi
 Cimetis elephantis .i. idem quod supra
 Cime .i. o. minium
 Cimeos .i. guma omni
 Cimenu .i. fiseleos carmenus
 Ciminella .i. hypericon
 Cyminus cum omnibus suis speciebus quid est
 .i. l. chamini

Cimices latine: arabice alcarad. et est cimex qd
 da animal paruum satis fetidum omnibus notu
 cap. cimices. Si misse fuerint in fora
Dias minibus fabaz et glucinantur quar
 tane medentur. offocationibus si naribus appli
 centur ferunt auxilium. diffurie aut si in caverna
 nature fracte et misse fuerint singularem effectum
 prestant.

Cimolea .i. Cap. 162
 latine: grece giscimo
 lea: ara. vero thechi
 molea. et est terra sarda vel hispanie.

Dias .i. cap. giscimolea. alia ingt alba et den
 sa: alia purpurea et quasi pinguis q
 probabilior: valde enim frigida est tactu. Plinius
 cap. de chimolea. in creta nascitur. duo eius gene
 ra: candidum et ad purpurissimu inclinans: et ita e
 et thesalica et sarda que de sardinia defert. vtil est
 cuius color vestibis probatur. candida inutilis: et
 cetera quedam synonyma antiqua dicunt qd est
 terra alba. Herodius vo cap. de cimolea dicit qd
 est terra argenteria: qua ego vidi sardinie: et rubei
 coloris inficiens pannos: sine qua vna argenta
 ria dissolui non potest: et inuenitur in vena predi

cii argenti: et hoc Herodius terram ipsam ar
 gentaria vocat. **Sera**. de tumore pedum pregnan
 tum: est inquit marmor in
 uentum in luto viridi. Cornelius celsus cap. de ci
 molea. Cimoleam laudat subcerulei coloris. qui
 dam putauerunt ipsam terram hispanie. Alij di
 xerunt sub rota acendi gladios inuentam: que ex
 ferro et ipso lapide rote conficitur. et quis non sit
 verum tn pro ipsa posse poni videt. Plinius vo li
 mu aquaticu in tumore pedum p cimolea posit.

Sera .i. li. aggre. capi. techimolea. auc. Dias.
 sunt eius due species. vna est alba so
 lida. alia purpurea velut vinctuosa: que qua do ta
 gitur adheret digitis: et est melior alijs. et ex ea est
 species alia que dicitur lutum hancem cuius color
 est niger: et est fortis conglutinatōis adeo qd si ap
 plicetur in igne adheret ppter viscositate. et meli
 or ex ea est illa que est nigrior lenis tactu: que cito
 dissoluitur i aqua: et sic est similis chimolee i ope
 rationibus: nisi quia tingit adeo qd ex ipsa tingut
 ligna: et cannas quando volut facere nigras: ppre
 rea administrat in cohob ad denigrandu oculu.

Posse Sera .i. anc. Sal. Virtus ei
 est que resoluit: et co
 fert adustioni ignis et miscet cu aceto aqua mixto
 et pbibet locum vesicari: et abluut hec terra et rece
 dit p alia resolutina: et si non abluutur remanet cu
 suis virtuti.

Dias .i. Cimolea medetur illi
 bus ambab. **Dias** .i. nita igni sacro: et vstio
 nes pustulare non finiti: qua virtutis est siptice et
 etiaz sic. **Jo. Sera** .i. capim. de tumore pe
 catine. **Jo. Sera** .i. dum pregnantiu chi
 molea valet contra tumore pedu pregnantium.

Cimosi .i. magna obtalmia
 Cymulanta .i. resina.
 Cimurat .i. hedera
 Cimibalios .i. balanus repisco
 Cinabattrum: vel ataplastum terra quedam est
 que solet a pisib afferri
 Cinareria .i. cordis caro
 Cimbalarion .i. cymbalaria
 Cinnation. i. elampum quo tinctores vtuntur.
 Cinnalis .i. atrinca
 Cinnarius .i. cardus

Cinnabar .i. Cap. 163.
 latine: grece sercog
 arabice afreg: vel
 zemzifar. Cinabar. i. cinabarum. fit ex
 sulfure et argento vno: et est rubei co
 loris. veru est aliud cinnabar qd fm Dias. effodit
 tur ex minera in libia coloris sanguinei: vnde mul
 ti sanguinem draconis putauerunt. et illud est mi
 nium: et est coloris rubicundissimi. Ubi sciendz
 qd est quoddā cinnabaz qd fit artificialiter: et istud
 non est miniu. et est aliud qd effoditur: et istud est
 minium. et ppter hoc dixit Diasco. cap. cinnabar.

Multi putauerunt minium esse: et alij sanguinem
 draconis: sed fallunt qa minium nascitur in his
 pania ex lapide qui miscetur arene agiritidi: q si
 trit? fuerit tpe mutat colore: sz odor su i mineris

offocat hominē. unde hi qui i mineris puerfantur
vesicam sibi in faciem ponunt ad liberandos oculos:
ne minio corrūpantur. Cinnabar vō i libia ef-
ficatur: color est illi sanguineus: ideo a multis pu-
tatur sanguis dracōis. Bulcasiz Eben Alben aza-
rin in li. qui dicitur seruitor: zenzifur. i. cinnabaruz
sic fit: Accipe argenti viui partes. vi. z sulfuris ci-
trini tantūdem: veruntū sunt qui ponit de sulfu-
re minus: misce ea simul in vase vitreato de terra
quod possit sustinere ignem: z imple tertiā par-
tem ex medicina: z duas partes relinque vacuas
deinde cooperi vas cum parapside vitreata z lu-
ta sapienter cū terra z pilo confectis simul: deinde
edifica sibi furnum quadratum z pone vas in me-
dio eius tali modo qd due partes vasis que sūt va-
cue super medicinam sint separantes extra furnū
z sit fundus vasis distans a folio fornacis mensu-
ra duarū partiū palmi: deinde accende ignē sub
eo. xij. horis: z deinde permittit furnum frigescere
z frange vas quia inuenies cinnabrum.

Sera. li. aggreg. cap. afreg. siue afrengi. i. cin-
nabru: fit ex plumbo quando ponit
in igne: z inflammatur z fit rubeus. Similiter fit
ex cerusa combusta i hunc modū: accipitur z po-
nitur in concauo vase mundo z ponitur sup ignē
z mouetur donec rubescat: z fit velut auripigmen-
tum rubeum: z quidam nominant hoc sandix: z ē
azaron. Idem auc. Gal. quando cōburitur plum-
bum vel cerusa mutatur: z fit afrengi: z est res sub-
tilior eo: sed non ita sedatiua. Idem auc. Alchindi
z accidit bibenti afreg sicut illi q bibit lithagyrū.
oēs iste sunt **Posse. Dias.** Virtus
spēs cinabri. est illi si-
milis lapidi ematit. Deniq; constringit vehemē-
ter: z ideo sanguis fluorem abstinēt. cōbustionib;
z pustulis opitulatur. cerotis addit. vtiliter etiam
confectionibus collyrioz miscetur.

Cinnabarios	idem quod supra
Cinnabs	i. adrinias
Cinnamum quid est. l. l. barfen	
Cinnamomū	idem quod supra
Cinnabin. i. cannabum siluaticū: z ē canna varia.	
Cinnaria. i. cinus auis loco cui ⁹ ponit anser	
Cinnabis	i. atrinea
Cineleon	i. oleum de lentisco
Cinelebon	idem quod supra
Cinde	i. omnium
Cinidit	i. viride eris
Cinis	qd est. l. l. mamad
Cinica est nomē ponderis: z ē acceptabiliū pond ⁹	
Cincinalis	i. capillus veneris
Cinion	i. alba
Cinnobin	i. cannanaria
Cinnoglossa minor. i. almea. l. l. cinoglossa	
Cinos	i. satyrion
Cinozoco	i. priapismus
Cinodatos	i. grossum

Cinobar ara. gre. calidaris co-
chia v. l. a. i. a. v. o. pin⁹

Sera li. aggreg. cap. cinobar. i. pinus arbor: z
est masculus z femina. masculus no-
minatur aiz vel cinobar: z nō facit fructū magnū
sed de sudore extrahitur pix: vt patet i littera test.
z in ea inuenies eius vtutē: z cū ligno fit lumen: z
est illud qd vocatur tēda vel zappinus. z femina ē
illa que facit fructū magnū. z de ea est magna z
parua. Et idē auc. Gal. Minor est in sapore sicut
sapor maioris: z est in ea aliquantulū amaritudis
z acuitatis: z virtus est eius calida cū acuitate. Et
idem auc. Alben mesuai. magne ex pinis sunt ca. i.
secundo gradu: sic. in primo. que cum bibunt cum
rob mundificant humores grossos z viscosos q
sunt in renibus z vesica. Et idem auc. Dias. calida
ris: vel calicaris est fructus. pinus maior nominaf
cochia: z est **Posse. Sera.** Pin⁹ ma-
ior con-
fert saniei in pectore: z oibus quibus cōuenit edis-
ci sanie in pectore: z facit expuere saniez. z quan-
do funditur in aqua recedit acuitas z pñctio que
sunt in eo: z elongatur a mordificatione: z tunc ē
conglutius z medius inter qualitātē ca. z fri. z
inter sbam aqueam z terream: z sba aquea in eo ē
paucā: sed fructus eius quātū ad nutrimentū est
dure digestionis z nutrit corpus nutrimento for-
ti. Idem auc. Dias. quando comedit aut bibit cū
semine cucumeris z cū rob prouocat vrinā: z cō-
fert ardori renū z vesice. z qn bibitur cū succo
portulace sedat mordificatōē stomachi: z reddit
debilibus fortitudinē: z confert destructioni hu-
miditatis. z quando accipitur ex fructu pini: sicut
recens z teritur z coquitur cum rob z accipiunt
de ipsius decoctione. 3. iij. qualibet die cōfert tuf-
si antique z vlcibus pulmonis. Idem auc. Gal.
minor ex eis nominatur calidaris. virtus eius est
calida z abstergit. sapor est stipticus amar⁹ acutus
z confert spūto venienti a pectore z pulmone: z ē
stiptica: z confert tussi z doloribus pectoris quan-
do sumitur sola aut cū melle. Et idem auc. Alben
mesuai. magne ex pinis sunt ca. in secundo gradu
sic. in primo. que quando bibunt cum rob mundi-
ficant humores grossos z viscosos que sunt in re-
nibus z vesica: z confert saniei eoz z lapidi. Resi-
na eius desiccatur z calefacit: z est diaforetica: pro q
l. l. batronig. Et idem auc. Ga. Cortex z folia pini
minoris que est nominata calidaris habet in se vir-
tutem stipticā que curat tenasimonem quando
apponitur sicut emplastrū: z non est medicamen-
melius in hoc: z quando bibitur stringit ventrem
z est conferens cōbustioni aque bulientis: z simili-
ter cortex illius speciei que dicitur cochia. z ē mas-
cul⁹ z similis ei in virtute: nisi quia virt⁹ est ei de-
bilior vtute illius. sed folia istarū arborū: que quia
sunt magis humida cortice ipsarū habent in se v-
tutem qua incarnēt percussiones. sed pini magne
virtus folioz z corticis est fortis in oibus istis: s;
sumus qui eleuatur a ligno pini confert multum
fluxui pilloz palpebrarū z corruptioni lachryma-
rum z cursui lachrymarum ab eo. Cortex arboris
pini minoris z cortex cochie z est ar: omnes sunt

stiptice. et conferunt patientibus tenasimonez quā
do teritur et puluerizatur supra locum. et quando
de ipsis miscet. cum lithargyrio et pulueri olivani
confert ulceribus que apparent in corpore et com
bustionibus ignis. et quando conficitur cum cera
dissoluta cum oleo myrtino consolidat ulcera q̄
sunt in corporibus delicatis. et qm̄ terit et miscetur
cum calcanto. phibet ulcera que dicuntur formi
ce ne augeantur in corpore. et fit cū eo fumigiu ma
trici. et expellit fetum mortuū. et secundinam. et qm̄
bibitur stringit ventrem et mouet vrinam. et quan
do teritur folium huius arboris et fit emplastrum
cum eo sedat apostemata dura. et prohibet ulcera
humida ne fluat ab eis sanguis. et quando teritur
et coquitur cum aceto et fit inde oris collutio cō
fert dolori dentium. et quando bibitur ex eo pon
dus alkil cum aqua et melle confert egritudinib⁹
epatis. et similiter facit cortex pini et foliū eius. et
quando inciditur lingnum eius minute et cogitur
in aceta et tenetur in ore confert dolori dentium et
miscetur in vnguentis et conferentibus lassitudini
et cōburitur et colligitur fumus eius. et fit deinde
atramentum et etiam cohob. s. ex oleo eius. et pfert
casui palpebrarū et lachrymali si deo placuerit.

Bali. vij. sim. phar. cap. de pinea fm̄ trans
latione gre. comi fructus i. pinea quā
scrobiliam nominant: tota quidem viridis habet
quid amaritudinis et acredinis: et ppter ea empi
cis et alijs quicūq; indigent ea que fm̄ pulmonez
ex thorace faciliē extussire et expurgare idonea ē
estibilib⁹ vō succus eius. est quidem cibus difficile
digestibilis et fortis. est autē et ut pharmacum et ad
leniendum asperitates idoneum: et maxime quan
do in aqua infusus disposuerit in eo totam quātā
habet acredinem. reliquum enim omne imorda
cissimū fit. in medio enīz ca. et frigi. equaliter con
sistens ex aquosa et terrestri substantia habet cra
sim. acrofa autē minime participat. Et idem in li. d
cibis cap. de pinea. magne ex eis euchimie et gros
se chimi generatiue: et ideo nutrit corpus nutri
mento forti non tñ. **Alii.** li. q. cap. de pino. vñ
bene digestibili. **Alii.** corticis maioris for
tior est: et cortex eius que nominatur sūfine est de
bilioz. in cortice eius est stipticitas plurima. et ver
mis qui existit in ipsa est in virtute cantaridis. cor
tex eius confert ulceribus corticalibus et in ipsa ē
virtus consolidatina. et in cortice ipsius est de slip
ticitate quod peruenit ad hoc vt sanet abrasionez
quando super ea ponitur vt emplastrū et pulueri
zatio corticis confert adustioni aque calide. et folia
eius faciunt adherere vulnera puluerizata. et cor
tex eius est conueniens locis percussionez et conso
lidat. sed folia eius sunt conuenientiora ad illud
quonia sunt humidiora. et gargarismus factus ex
decoctione eius cum aceto est conueniens quādo
linitur cum eo os ad dolorem dentiu. et quando i
ea ponitur acetum et ex eo fit gargarismus attra
hit phlegma plurimū. fumus eius confert casui
palpebrarum et corruptione anguli lachrymalis.
granum eius confert tussi antique. cortices folioz

eius quando bibuntur confert dolori epatis. gra
num eius retinet menstrua. et confert ulceribus
bus in vesica et renibus. et cortex eius retinet vētre
et vermīs viridis qui est in pomo est in natura cā
taridis.

Cinodofcos est canin⁹ appetitus
Cinomia i. psillium
Cinobatus quid est. l. l. set
Cinouaces i. rubus caninus
Cinoforkis est dictum testiculus canis: et est speci
es satyrionis
Cinoforsis est egritudo in cute capitis in q̄ sūt
foramina eminentia similia melli
Cinoleuconidon i. affodillus
Cinto i. anetum
Cignus i. cinna anis
Cinus i. lentiscus: inde oleum cinium cino odore
multum assimilatur. et est arbor cuius gummi est
mastix. vnde cinus tantū valet quantum schinus:
et dicitur a schio insula vbi lentiscus abundat: in
qua fit mastix. et oleum eius dicitur kinelium. sed
schinus fm̄ Plinium est arbor in gallia ferens
gallas.
Cyparissus i. cipressus
Cyparissas est vna ex speciebus titimalli quam
Diasco. describit
Cyparissimas idem qd supra
Cyperus quid est. l. l. sabade
Cyperus babilonicus quid ē. l. l. galanga
Lipes i. vultur auis
Cyperisson est quedam species berbene fm̄ Di
asco. cap. de gerebotano

Cap. i65.
Cypressus grece ara. et latine
Plinius cap. de
cipresso: arbor est omnibus nota que a
grecis nomen sumpsit eo q̄ habet i sū
mitatibus rotunda seminum capita que dicuntur
galle cipressi: pro quibus. l. l. lasso.

Dias cap. de cipresso. est arbor omnib⁹ no
re bibita cū mirrba modica vesice rheumatismū
cōpescit. diffusijs medetur. huius semen viride vl
pira eius bibita emoptoicis medentur. dysenteri
cis et ciliacis maxime pdest. tussi et orthonoicis pre
stolatur. eius elixatura tantum pdest quantū sup
ple semen eius qd in aceto coctum id facere nouit
cum puluere lupini admixtum enterocellicos sic
cat vt cataplasma appositum. folia eius similē ha
bent virtutem. ramus eius cum semine in domo po
situs conopes vel zinzulas fugat. hec folia ut ca
thaplasmata adhibita recentia vulnera curant. in
aceto cocta et infusa capillos inficiunt. polente tri
ta et admixta ignem sacru cōpescunt. vulneribus
medetur. carbunculis opitulatur. tumores oculo
ruz deprimunt. cerotis nobilibus miscentur et con
fortant stomachum. et sanguinem stringunt.

Bali. vij. sim. phar. cap. de cipresso fm̄ transla
tione gre. Cipressi germina et folia et ba
cce que iuuenes et molles magnorū vulnerū in cor
k i

Cypselides Ruy
timus aurium. repur
trahi qua auditu

poribus duris sunt conglutinatine. ex quibus manifestum est qñi siccatione sunt virtutis non habentes apparente acedine & caliditate sicut & gustus testatur. apparet enim in ea modica quidem acedine: plurima aut amaritudo & multo plurima est potestas que in tota planta. tanta vero est in ea acedo & caliditas quanta ducit quidem ponticitatem ad profundum: nullas ipsa caliditatem & mordicitatem in corporibus. & propter eas que in pseudo sunt humiditates ex mollibus & putredinalibus dispositionibus intrinsece simul & infallaciter depascit eis que calefaciunt & exsiccant. consumere quidem humiditates contentas potentibus: alias aut attrahentes sua caliditate & acedine. ita autem & intestinales hernias iuuat. & enim exsiccat & robur preponit mollibus. propter humiditatem corporibus seu stipticitatem ad profundum transeuntem deducta & permixta ei caliditate in tanta perueniente mensura ut deducere quidem possit: mordere autem non dum possit. vntur autem quidem ea: & carbunculi & herpetibus alius permiscentes seu consumentes absque que calefaciat humiditates operantes huiusmodi egritudines. quidam autem & ad herisipillata vntur miscentes alitis cum aqua.

Sera. li. aggreg. cap. sasso. auc. Bal. qd ex ciproso administratur sunt folia: ex tremitates: & nuces eius. & in sapore eius est acuitas: & punctio parua: & amaritudo satis. & punctio est fortior amaritudine. sed & amaritudine & acuitate inest quantitas tanta que facit eam penetrare ad profundum corporis sine calefactione & mordicatione. & virtus eius est que desiccet in qua non est acuitas & mordicatio apparenter. & quantitas sue caliditatis est quantitas que est sufficiens ad penetrandum & ea. & sic. plexiois. & icarnat vlceres magna: & dissoluit vlceres magna que sunt in corporibus duris. & auferit & putredinem in corporibus: & expellit eam manifeste. & securat a nocumento in fine operationis: & hoc cum alie medicine que calefaciunt & desiccant non possunt quis possunt destruere humiditates alias. in carnatio vero eius est propter cum est humida & recedat & confert crepature quia desiccet. & ex hoc acquiritur membrum constrictione. propter desiccationem humiditatum que sunt in eis. & cum hoc fit stipticitas sua peruenit usque ad profundum membrorum: quia habet in se caliditate per quam portatur illa stipticitas & ponitur ciproso in medicinis formice & herisipille: quia miscetur cum ordeo & aceto mixta cum aqua. Et idem auctoritate Dioscoridis. & in gummi quidem est punctio & administratur in opere medicine sicut alie gume. Et idem auctoritate Dioscoridis. Ciproso est stipticus & infrigidat. & quando bibuntur folia eius trita cum robore & pauco mirre conferunt vesicis ad quas currunt superfluitates. & conferunt dysurie. & nux ciproso teritur recens & potatur cum vino confert sputo sanguinis & ulceribus intestinalibus: & cursui humiditatum ad matricem: & asmati & tussi. & decoctio foliorum ciproso & similiter nux eius hoc faciunt. & quando teritur eius nux cum ficibus mollit durities. & curat po-

lipum. & quando teritur cum aceto & coquitur & miscetur cum lupinis auferit albas ynguim. & quando fit cum eo emplastrum est bonum herniosis & crepatis. & folia eius operantur sicut nux eius. & estimauerunt quidam que nux ciproso expellit cimices quando fit fumigatio: aut cum summitatibus aut cum folijs. & nux ciproso quando teritur fit emplastrum cum ea conglutinat vulnera & abscindit fluxum sanguinis. & quando teritur & miscetur cum aceto denigrat capillos. & quando fit emplastrum cum ea sola: aut cum sanich ad berisipillam & formicam: & apostemata caliculi oculorum confert & quando miscetur cum mirra & oleo dulci & ponitur super stomachum fortificat ipsum. Et idem auc. Albeni mesuai. Suffumigatio nucum ciproso expellit li. ij. cap. de ciproso. ca. est cō cimices. **Anic.** plexionis in primo: sic. in secundo. & quidam dicunt que est fri. valde. & quidam indicauerunt que est virtus eius composita. & caliditas eius est secundum quantitatem que facit penetrare stipticitatem. stipticitas eius profundatur & peruenit ad membra. folia & nux eius sunt stiptica. & in ipsa est solutio: & resoluit humiditates. & nux quidem est fortior est in omni re quam folia ipsius. & in ipsa est vis faciendi adherere sanguinem ita que remouet putredinem quando decoquitur cum aceto & lupinis & liniatur super ynguem & remouet eius vestigia. & eius folia delectant morseam. folia eius recentia & nux ipsius consolidat vulnera que sunt in membris duris cum fuerint recentem collecta. & confert formice & herisipille: & proprie cum farina ordei nux & folia eius bona sunt collo. cum ex eis fit emplastrum conferunt & farina ordei superposita berisipille: & similibus. & confortat nervos. & extinguit ramice more emplastri superposita. & roburant mollificationem. & stringunt etiam quando teritur nux ciproso multum cum ficibus & ponitur eis licinium in narem: & sanat carnem additam. & decoctio eius cum aceto sedat dolorem dentium. & datur ad bibendum nux eius cum vino ad sputum sanguinis & ad difficultatem anhelitus: & ad tussim antiquam: & similiter eius decoctio. & bibuntur folia eius cum vino & conferunt difficultati mingendi & cursui superfluitatum ad vesicam. & conferunt etiam ulceribus que sunt in intestinis: loco eius ponitur medietas ponderis eius de sarcocolla rubea

Ciproso siluestris	.i. iuniperus
Lipiron	.i. gladiolus
Lipicia	.i. scalongia
Lipicianos	idem qd supra
Lipochodon	.i. balaustia
Liposica	.i. lapsana
Lipobalanos	.i. almea
Lipuliagar	.i. polium
Lipugarioz	.i. vsnee

Cypus arbutum est qd folia habet oliue similia sed viridiora & paulo grossiora & semen nigrum simile actis unde fit oleum cyprinum: & florem album similem vsnee cum odore bono: ut Dioscoridis. cap. de cypro: & vocat ab aliquibus scotanu. & est

Hy
Xapoo

arbutum alcanne sicut inuenies si leges. l. benne.
Chiragra que dicitur a chir q. e. manno: id est chi-
rachda: tetrica occupans manum. quida dicit
q. dicitur a chiros qd est manus: sed prima meli-
or. vnde Bal. no vtitur isto vocabulo. l. chiragra
sed vocat chiracrata arteticam: vt i affo eunuchi
z mulieres non podagrizant neq. calui sunt: z in
pluribus alijs locis ita dicit. veru est q. Bal. i vno
libroz suoz nominat chiragra: z vtitur isto vo-
cabulo. sin li. ad glauconem gauri ponti: quem li-
bani allegat Damaf. cap. de catarro z non est il-
le liber qui vocatur epistola ad glauconem: s. e. ali-
us. sed Dios. vocat chiragra arteticam man: vt
apparet i littera berstegasten: z in littera cappar l.
Kirarzo i. lacca
Kira i. mandragora

Cap. 166.

Circea fm Dias. cap. de circea.
Circea nascitur in petro-
sis locis z solanis. folia habet strigno
similia: vel lupinis: z ramulos infini-
tos: flores nigros z minutos z multos. habet vir-
gam centro simile z radices tres vel quatuor al-
bas z teneras z adortas z terminicas bipalmi
longitudine porrectas. fructus siue semen est ei in
folliculis veluti corniculatis milio simile.

Dosse. Dias.

huius radice. 3. iij.
quassati z in vinum
fusi cotilas. vi. z accepti stericas purgant. semē ei
bibitum lac mulieribus puocat.

Ciceroni. i. mandragora: vt Dias. o mandragora
Ciceros. i. buccini marini: z e. spēs piscis
Kirifolium est species apij: vel cecofolium
Kiriongon i. gira solis
Kirichion i. chacinia

Kirinaicum est nomen loci vel regionis: vnde gū-
mi kirinaicum: vel opium kirinaicu. i. gūmi lazar
qd est assa fetida que herba optima i locis illis in-
uenitur. similiter dicitur opium quirinaicu: vel ci-
rinaicum. i. de illa regione: sicut dicimus opiu the-
baicu a regione thebis: quia in ea optimu opium
papaneris inuenitur. credo qd quiria z thebis sit
vna regio. Istud vocabulum ponitur a Diasco.
cap. lasar. z cap. belleborus. z ppter hoc opium q
rinaicum vel kirinaicu est gūmi lasar. vnde Bal.
Opium. i. succus vel lachryma sed kirinaicu qui
dem omniu est calidissimu z subtilissimu partiu. z
ppter ea diaforesissimu: gūmo z alia calida talia
sunt sufficienter z spumosa. plurimu enim eoz ex
aerea z ignea substantia est. sunt aut plurima opia
radice aut quecuq. vel germine inciso quod flu-
it ex incisione z grossum viscosum opium e. spe-
cialius vo fm excellentiam kirinaicu ita nominat
Kirinense idem qd supra

Kirari est acceptabile pondus
Kirinabareos i. cinnabar
Circeos vocat Quibafius cocleas quas Paulus si-
ricas vocat: nos vo siliquas
Kirridia i. caro marina
Kirrigrillion. i. spinosus porcus maior eriuo: que

Cirfas Kipoo varix. siue rinx L vnamu tron, ay px nra suram
rmmor. Kpifoo q. z Kipookhli Bm nocabur.

latini vocant i strice

Kirigilon idem quod supra
Kisantemon est quedam species ciclamini
Kisantemos idem quod supra
Kisa. i. hedera: vel cisa. i. pica auis
Kissa idem quod supra
Kiseleon i. oleum o hedera
Kiseos i. semen cariote

Cap. 167.

Rostros vel cifferon est quedā spe-
cies hedere: z est rosa ca-
nina: vel rosago: ad cuius pedē nascit
hypoquistidos: vnde q. sit species hedere patet
per Diasco. cap. ciffos. cuius due sunt species: vna
floze albo: alia roseo. z est tertia species: cui fru-
tex maior: folia longiora: colore obscuro odorem
iactans: habens quandam tenacem humiditatem
vt politaria: hanc dicunt laudanum colligere in
creta. Plinius cap. ciston. greci appellant frutices
maiorē thymo folijs othici. duo ei genera: mas-
culus z femina. flos masculi rosaceus: femine al-
bus. hic videtur rosa canina sub qua nascitur hy-
poquistidos. vbi notandū q. Dias. vocat illā spe-
ciem rose canine hedera quam byzci caprarum
libenter edunt: lege p rose canine vtutib. l. sciffos.
Kisa i. pica auis
Kissa idem quod supra
Kissidos idem quod supra
Kissiros i. pumex lapis
Kisof eratrano vocatur herba similis hedere: z
dicta hedera rufa

Cap. 168.

Rostros gre. latine hedera. z dicit
hedera qm libenter a ca-
pis editur. z io sicut patebit infra aliq
sunt hedere genera que non habent cu
ea similitudine nisi quia sic dicunt vt barba birci-
na: z rosa canina. vñ vera hedera dicta e eo q. ab
arboribus secanda adhereat. Alij dicunt hedera
vocatam eo q. hedis lactis habundantiam i elcaz
teneris prebeat: cuius pprie genera sunt plura: s.
veri generis hedere fm Dias. capit. ciffos. species
sunt tres: alba: nigra: z elix. Alba vo semē affert
album: nigra nigrum aut croceuz: quā multi dio-
nyfia vocat. Elix vo nō habet semen sed folia mi-
nuta z angulosa z grossa. nigra vo vocat diony-
fia a bacho: qui dionysius vocabatur que potatu
hedera coronatum aliqui fingeant. sunt enim he-
dere fri. z terre indices. vnde frigidum sunt anti-
pharmacum ebriantis. figs potatus hedera coro-
natur: nam coronatus hedera non inebriatur. vn-
de illo tempore non incoronabantur hedera nisi
ad summū potatu: ut fugerent ebrietatem. Theo-
dorus priscianus vocat fructum hedere corimbū
a corono as: qd est verbum actiuum: z inde deri-
natur corelatim z est premiū alicuius certaminis
z inde venit corimbū. i. hedere fructi: quia inde
coronabantur antiqui: z potissime poete in signū
virtuose repletionis capitis. vnde Quici? metha.
quarto: z gradus distinguit vele corimb? Est alia

k z

hedera que vocatur terrena: et alio nomine vocatur camecissos: pro quo. l. l. litteram camecissos. Est aliud genus cissos non verum secundum Dioscoridum. cap. cissos. sed sic per quandam similitudinem vocatur: quam multi vocant cisteredon. id est. rosam caninam. Est aliud genus hedere secundum eundem quod multi antion vocant alij barbam hircinam: quia pinguedo eius adhaeret barbis hircorum. frutex est similis cisteredon: sed longiora folia habet hec et integra. et nescio quam pinguedinem super folia. virtus est illi stiptica in folijs similis superiori. et ex ea colligitur laudanum huius enim hedere folia hirci caprarum libenter manducant: quam cum depascere ceperint pinguedo illa que super folijs erat barbis et humeris hircorum adheret: et a diligentibus ex ipsis collecta et in se redacta laudanum faciunt. Alij vero super ramos ipsius funes trahunt extendentes inter se et siquid ex ipsa pinguedine funi adhaerit colligunt. et siccantur tali disciplina: et manibus fricata malaxant et pastillos ex ipsa faciunt quod laudanum vocant. est autem vile quod odore plenum est et viride: et facile ad malaxandum et pingue non habens arenam commixtam: et minimime fragile et simile refine. cuius virtus ca. est et hu. in fine primi gradus prope secundum. substantia eius est subtilis multum. et in sapore eius est. **Sera.** li. aggreg. cap. lebleb stipticitas parca. i. volubilis minorum plures sunt eius species. et una earum dicitur cissus et dicitur funis pauperum. et est maior et agrestis. et est herba similis minori volubili: nisi quia ipsa est durior ea. et sunt eius tres species: quarum una est alba propter albedinem sui fructus. et secunda est nigra: et nominatur sic propter sui nigredinem. et habet semen nigrum vel coloris crocei. et tertia dicitur elix: et non habet fructum sine semine: est illa que adheret rebus: et habet ramos minores et folia minuta viridia angulosa amara et grossa. Et alia species ex ea est que dicitur achin. et est herba cuius folia sunt sicut cissus: nisi quia sunt minora eis. et habet ramos longos qui adherent omni rei cui appropinquant ex arboribus. et nascitur in vineis et triticis et in campis et dicitur esse species que dicitur achin. et est volubilis minorum: et assumulatur in folijs cissus: nisi quia sunt minora eis et plus rotunda: et super ipsa sunt pilis. et habet ramos minores longitudinis quod autem sex palmorum exeuntes ab una radice: et sunt pleni folijs. et folia sunt ei pontica. et nascitur inter triticum et in locis domesticis. Et idem autem. **Gal.** substantia cissus est composita ex duabus substantiis terreis: quarum una est fri. et alia cal. acuta. et est in ea dum est recens substantia terrea aquosa: quod quando desiccatur resoluitur: et remanent due substantie terreae. et in sapore eius est stipticitas: et acuitas. et vero eius secunda est que resoluit et adunat. Et idem **Sera.** ca. ledent. id est. laudanum. et colligitur ex una specie cissos. et est arbutum quod assumulatur cisteredon nisi quia folia eius sunt longiora et nigriora. et habet humiditatem que adheret manui tangentis eam in vere. et est stiptica. et confert ad omnia ad que confert cissus. et ex hac specie accipitur laudanum: quod

disciplina superiori conficitur. **Dosse. Dias.**

Omnis hedera habet virtutem viscidam et stipticam: unde nervi citius eam sentiunt contrariam. unde ex contrariis componitur virtutibus. stiptica enim est et fri. et acris: cal. et aquosa participans substantia. huius folia viridia in vino cocta magnas plagas conglutinant. et maliciosa cicatrizant ulcera ex igne facta. flores eius digitis tribus sublatis bibi dysentericis mediant si bis in die bibere dantur. folia eius mixta cum cerotis combustionibus maxime prosunt. Item folia eius cum aceto cocta et imposita splenem tumentem attenuant. succus eius haribus infusus purgat caput et dolores capitis mitigat. cum oleo puro decocta doloribus aurium optulatur. nigre hedere succus aut similitas eius si bibitur amentes homines prestat. quod grana seminis eius cocta cum oleo ro. in coctio mali granati et auri dextere infusa sinistro denti dolenti medentur. et ut cataplasma imposita capillos nigrescit. similiter et ulceribus utilis sunt. folia eius cum vino cocta combustionibus medicantur. maculas imposita emendant. similitas ipsius bibite vel imposita menstruis imperat. post purgationem vero mulierum. id est. bibita generare non sinit. cacumina ipsius trita et melle addito et supposita abosum prestant succus eius naribus infusus putredinem narium tollit: lachrymam eius pediculos occidit: et capillos euellit: quibus enulsis impositus non renasci sinit. et dentem caninum missum dolorem tollit: et ipsius cor rumpit. succus radices eius cum aceto bibitus moribus spalangionis occurrat. Plinius cap. de hedera. nascitur in diversis arboribus et parietibus et petris et terris. huius folia trita dysentericos remediatur. et frumento mixto ad combustionem et vulnera cancro. **Gal.** vii. sim. pbar. capit. cissos fa prodest. vel hedera. ex contrariis componitur virtutibus. habet enim quid et stiptice substantie: quam quidem terrestrem frigidam monstravimus existere. habet autem quid et acris: quod ostendimus calidam esse et gustus testatur. tertia autem cum his aquosa substantia participat tepida cum viridis est. cum enim siccatur hoc quidem diaforari primum necesse est: reliqui vero terrestres: frigida: et stiptica: et calidam que acris est. sed viridis quidem coctis frondibus cum vino magnarum plagarum est conglutinatius. cicatrizat autem et eas que ab igne ulcerationes. cum aceto vero frondes cocte spleneticos iuvant phlegmones. unde sanat rheumatismata et ulcera antiqua sed aures et nares. si vero acris appareret cum oleo dulci miscetur. gummi vero eius sex tupes interfacit. et capillos destruit: calide intantum existens vitius ut comburat. Idem **Gal.** vii. sim. pbar. cap. cithacus siue cystarus. et est rosa canina stiptica est frutex in gustu. et in omnibus que secundum partem actibus: frondes autem men et germina parva trita intantum siccant et stipticant ut glutinent vulnera. flores vero super omnia sunt operatius: ut si cum vino bibantur: et dysenterias: et ventris imbecillitates: et rheumatismata: et humiditates sanent. cum vero

cataplasmanantur putridos humores vlcera iuuant
 e enim eoz virtus non generose siccatiua in secu-
 do gradu: a comensuratis cōplete. e aut fri.intā-
 tum hic frutex ut tepida participet caliditate. by-
 poquistidos vō nominata multo plus q̄s solia est
 stipicioz: z efficac sufficenter pharmacuz ad oēs
 fluxibiles passiones: puta sanguinis eductiōes: flu-
 xus muliebres: vomit⁹: z dysentericas dispositiōes
 z etiam si solutam aliquam particulam robore
 volueris humiditatez abundantem: quocirca in
 stomaticis epithimatis z epaticis permiscetur.

Dias. Laudanum capillis fluctibus occur-
 rit. mixto vino mirrha z oleo myrti
 no cicatrices nigras itegro reddit color. oleo ro.
 mixto dolorem auris tollit. fumus eius excludit
 secundinas. duricies matricis dissoluit. malagma-
 tibus necessarie miscetur. tussienibus medicat cū
 vino mixtū ventrē stringit. e etiā illi v̄t diuretica.

Gal. vij. sim. phar. Litibus siue distul id e lau-
 danum. e autē subilium partiū in sub-
 stantia: z calide virtutis s̄m primū accessus cōple-
 te vt z secundū tangat. p̄terra virtus eius e que
 maturat: aggregat: z fortificat: z similiter diafo-
 retice e virtutis z digestiue. z ultra predicta habz
 quandam stipicitate breuem: p̄pter quod cōfert
 egritudinibus matricis: z fortificat eaz. z facit ori-
 ri capillos qui cadunt: p̄pterea quia destruit qd
 est in radicibus eoz ex humiditatibus eoz malis
 z stringit sua stipicitate poros p̄ q̄s egrediūt pili
 fiunt he passiones p̄pter paruos humores visco-
 sos z grossos quos incisiua z diaforetica pharma-
 ca maxime educunt z euacuant. subilium vō par-
 tium oportet esse virtutis ca. z non multū stipice
 non tñ instantum subilium partiū z siccantium vt
 siccent z depascent eoz humoribus p̄ter naturā
 acruatis ibi naturalē humiditatē que auget ca-
 pillos. ita enim non alopias sanabunt magis q̄s
 caluiciem operabuntur. necnon z laudanuz incar-
 nat vlcera difficilis consolidationis. z miscetur in
 medicinis sedantibus tussim. z quando bibitur cū
 vino veteri stringit ventrem z fit ex eo fumigium
 ad expellendum secundinam. z ponitur in nasca-
 libus valentibus contra duriciē matricis. Paul⁹
 cap. de laudano. est eligendum quod e pōderosi⁹
 et nigrum z quod malaxari pōt. et valet etiam sic
 electum contra epilepsiā si inungat spina patiens
 et valet ad frigiditatē matricis: z suffocationē: si
 mulier ex eo recipit fumum et sup inferiora. valz
 etiā contra relaxatiōes dentium si laudanū z ma-
 stric cōficiat: z circa gingiuas extra z itus ponat
 anct. Diasc. cap. ledent. virtus lauda-

Sera. ni est ca. mollificatiua aperiua orifi-
 cioz venaz qñ miscet cum vino z mirrha: z eoz
 oleo myrtino sup cicatrices vlcēz meliorat eas.
 Et qñ mittit i aurem cum vino quod dicit idro-
 mel: aut cum oleo ro. curat dolores eaz. z fit inde
 fumigium ad expellendū secundinā. z ponit i cōfecti-
 one nascaliuz vel collyrioz matricū: z confert du-
 riciebus eaz. z miscet in medicinis sedantib⁹ dolo-
 rem: z in medicinis tussis: z in vnguentis. Et qñ bi-

bis cū vino veteri stringit ventrē: z puocat vrinā.
Anic. Laudanū est subtile: et e in eo pauca
 stipicitas. z est maturatiua humidita-
 tum grossaz viscosaz quas cum equalitate resol-
 uit: in quo e virtus attractiua. z est calefactiua ape-
 ritium orificioz venaz: z ingredit in sedatione
 doloris. z facit nasci pilos: inspissat eos et plōgat
 eos: z cōseruat p̄prie cū oleo myrtino z cū vino: z
 non facit hoc nisi quia ipsū est subtile z profunda-
 tur. e resolutiua. z mūdificat corruptionē corro-
 dentem carnem. z est attractiua z attrahit mate-
 riam bonam ad pilos: verūm non videtur cōfer-
 re caluiciē cum incipit: z casui piloz euz apparet
 cutis: z fluxui capillorū. z non peruenit ad hoc vt
 sanet alopiam: quoniā materia alopiē non re-
 soluitur nisi virtute que est supra virtutē resoluti-
 onis eius. z laudanum consolidat vlcera dure cō-
 solidationis. z distillatur cum oleo ro. in aurē do-
 lorosam. z ingreditur in medicinis sode z pulsati-
 onis. z confert tussim. z resoluit apostemata matri-
 cis suppositum in pessario. z attrahit fetum mor-
 tuum. secundinam suffumigatione facta ex eo in-
 traectorio. z quando bibitur cū vino antiquo cō-
 stringit ventrē z puocat vrinam.

Lissos eritrano est herba similis hedere z voca-
 tur hedera rufa

Lissomelas vel melanos. i. hedera nigra
 Citan est medicamen quoddam ad splenem
 Citran idem quod supra
 Citrago vel citraria. i. melissa
 Citra i. cimolea
 Citraria. i. melissa: z grece dicitur melifilon
 Citrangulum quid est. i. citromolum
 Citifon i. galla asiana
 Citinomatia i. caduca malipunicia
 Citici i. rannus
 Citron i. cicuta
 Citinus: Plinius sic vocatur primus pomi part⁹
 malipunicia: Dias. vō dicit quatinus
 Citina i. flos maligranati
 Citifum i. folium
 Citrina i. melissa
 Citronia i. citonia mala
 Citonium quid est. i. l. cusa

Citon i. lac diuisum a sera
 Citroc i. citrum
 Citromolum grece: latine citrangulum. vnde sci-
 endum q̄ citranguluz est cuius acetositas z semi-
 na in vsum veniunt. de citrangulo vō nūq̄ menti-
 onem repperi nec vidi nisi in q̄nto Anic. cap. de
 sympo alkedre ex cōpositione sua. z in Damas.
 in antidotarto vbi facit oleum de citrangulo: z
 oleum de citrangulorum seminibus
 Citula est herba quasi cicer: z est cicer erraticum
 Litbus i. laudanum
 Citrum legumen est quo caremus. vel citruz. i. po-
 mum citrinum: pro quo. i. l. batros.

O **Itrullus** **Sera.**
 Cap. 169.
 lati. ara.
 bake.

Cista Ktly Pira. pregnatiua malicia mala app-
 fariens. rei in Camino apponit declarandi satis est.
 ne nigr Gal. mōmūg accidit, qm ipsi viani hi
 vniuersali opus declarant.

li. aggre. cap. rabera. auc. Hal. Citrullus frigidior
est cucumere: et generat chimum viscosum: et hu-
mores crudos in venis: et accidunt ex esu eius fe-
bres antiquae male neque puocat vinam sicut me-
lon. et nocet stomacho: quare oportet qui vult uti
eis ut utatur amicos: nisi stomachus eius sit valde
calidus. Et idem auc. Habi: aqua citrulli et cucu-
meris confert inflammationibus febrium: et sedat si-
tim. et laxat ventrem. laxatione bona sine nocumē-
to aliquo: et debet buliri cum zucaro albo: et non
oportet quod detur habentibus naturam duram ad
mouendum nimis: quia illa aqua non habet tantā
virutem quod laxat naturam duram: et si ipsa faceret
moram in stomacho forsitan induceret labores et
nocumentum et inflationes. Rabi moyses. citrullus
cum eius digestio tardatur generat humores ve-
nenosos. Isaac in dietis particularibus li. iij. cap.
de citrullis. sunt frigidiores et grauioribus cucu-
meribus. frigiditas enim eorum est in fine tertij gradus
pinde grossum generant phlegma. et nervositati
stomachi magis nocent cucumeribus. rursus propter
suam duriciem et frigiditatem sunt grossorum hu-
morum generatiui: quod certificatur: quia citrulli
in stomacho moram facientes venenosorum corrup-
tionem subeunt humorum. citrulli magis stomacho
nocent: medulla tamen earum perfectiore generat chimum
Lymus .i. faba
Lyzinaicum quid est. l. l. cirinacum
Lynus .i. lentiscus
Chylus. i. succus diachilon. i. de succis ut symus
diachilon. i. de succis: inde chylina. i. dyltere: dicitur
chilus cibus in stomacho digestus
Lymosis fin Ozibasium appellatur cum in cor-
nea tunice oculi vel coniectura apparuerit carno-
sus humor: et vngula. sed mihi videtur quod sit oph-
thalmia: quoniam Hal. quarto de accidentibus et morbo ca.
vi. loquitur de ophthalmia et vngula ponit chymosis
et pterigia et vngula sic quod chymosis non est vngula
sed ophthalmia.
Chimosin idem quod est
Chibesi .i. malua
Chilum .i. succus liquiritiae
Chilos. i. veruca similis capitibus clauorum
Chimus est massa humorum facta in epate ex succo
tracto a stomacho
Chirurgia .i. manualis incisio
Chimon .i. manus
Chias .i. mastix
Chirtum .i. altea
Chili .i. labium
Chimerus .i. edus
Chimera .i. caput
Chirates est pondus quatuor granorum ordei
Chimenon .i. chibane
Chimethla cassius felix sunt pntiones latine dicte
rosule a perniciē: quoniam sunt a frigore hyemis te-
pore: et oriuntur in calcaneis et digitis pedum
Chimocaces idem quod supra
Chinutea idem quod supra
Chinobar .i. cinobar
Chilidomon quid est. l. l. batronig

Chindes quid est. l. l. lapis liberans a venenis
Chibane est species cardamomi subtilior carda-
mo quoytuntur: et alio nomine vocatur chimenon
Chitim .i. altea
Citrouolia quid est. l. l. batronig

Cap. i. 70.
Chibur ara. vel albus facili. 70
et grece sulfur: ca. est et
sic in quarto gradu. tertia est actione
caloris excocta in essentiam sulfuream
comutata aquosis et terrestribus: et igneis transe-
untibus. Est autem aliud sulfur vinum quod tale est quod
le a terra producit. aliud est extinctum sine mor-
tuum quod artificialiter paratur et in calamis ferre-
is fun- **Anic** li. ij. cap. de sulfure. Sulfur est
dicitur. **Anic** omnibus notum: est ca. et sic ad
ad quartum pueniens: substillatum et attractum
Dias cap. sulfur oibus notum. eligendum
est vinum et colore limpidum et re-
splendens et per lucidum sine lapide: quod missum
in focum viridem facit colorem et pingue. nascitur
in melosda: **Dosse. Dias** Uirtus est
et lippara. **Dosse. Dias** c. ij. sol-
uit et abstergit: et que resistit venenis maritimis: et
alij similibus eis quando teritur et puluerizatur
super locum moris: et conficitur cum spūto aut
vina: aut cum oleo veteri: aut cum melle: aut glu-
tine elbotin: curat scabiem et egritudinem in qua
eleuatur cutis: et hoc quia ipsum auferit egritudi-
nes absque hoc quod impellat materiam ipsorum ad inte-
riora corporis: et educit saniem ex pectore: et quan-
do transglutitur cum ouo sorbili: aut fit fumigatum
cum eo confert astmati. et quando fumigatur mu-
lier cum eo educit fetum. et miscetur cum glutine
albotin: aut resina pini: et aceto: confert scabiei vl-
cerose: et empetiginis: et maculis albis que sunt in vn-
guibus. et auferit morpheam. et curat elephantiam. et si
militer cum resina et aceto curat puncturam scor-
pionis. et quando miscetur cum nitro et fricat in
de corpus. auferit peiritum et sumit in potu cum aqua
aut ouo sorbili: et curat ictericiam. et est bonum co-
rize. et quando puluerizatur super corpus auferit su-
dozem. et quando linuntur super podagram cum ni-
tro et aqua confert ei. et confert quando fit fumi-
gium cum eo surditati et obliuioni: et miscetur cum
melle et vino. et curat attritiones aurium quando
linunt **Ani** li. ij. cap. de sulfure. cali. est et sic
cum eo. **Ani** ad quartum perueniens. est sub-
tillatum: attractum: et est ex medicinis ad al-
baras proprie dum non tangit ipsum ignis. et quan-
do miscetur cum gummi albotin eradicat vestigia
que sunt in vnguibus. et cum aceto ponitur super
morpheam: et ponitur super adustionem: et vlcera-
tionem: et abstergit empetiginem: et proprie cum visco
alinbat. et proprie etiam cum aceto et cum nitro propter
pruritus lanatur ex eo corpus. et ipsum est cum ni-
tro et aqua super podagram linuntur conueniens
et stringit corizam suffumigatum. et administratur
cum aceteto et melle super contritionem aurium.
Abictanda quid est. l. l. batronig

Chimorda
Chimara
Chinosbati est secunda species bati q̄ vocat̄ idea
Chium
Chirabes
Chirin
Chiros
Chirogrillus vel cirogrillus idē dicunt: sed verū
dicitur chirogrillus: quid est. l. l. chirogrillus
Chiros effectinos
Chimunde
Chiran quid est. l. l. alchiran
Chiroma. i. armoniacum nō purū: p̄ q̄. l. l. vasach
Chichamini
Chimolea

.i. cyminum
ē cardus q̄ comedit̄
.i. lentiscus
.i. scrofule
.i. pcellio nes pisces
.i. porcus
.i. manuū operatio
.i. fluxus mēstruoz
.i. alchitran
.i. bolus armenus
.i. chimolea

Cap. i.

Chiarzamber ara. gre. z
la. cassiafi-
li. ag. cap. chiarzāber. i.
la. **Sera.** cassiafistula: sunt can-
ne concave: quarū color est rubens ad nigredinez
declinans. z inter ipsas sunt lamine ex carne nigra
z parietes diuidentes inter eas. z intra laminam
sunt grana xilocaracter: z eiusdem magnitudinis. sa-
por eius est dulcis. z color eius est inter glaucedi-
nem z ruborem. z affertur a babylonia ex terra
aliemen. z virtus eius est q̄ ipsa est equalis cōple-
xionis. z electa ex illa est que est in canna sua inte-
rius nigra: gravis: z lucida. z qd̄ de ipsa vitimur
plurimū est caro: l. z etiam cortice aliquādo. Et idē
aucto. Alben mesuai. virtus eius est que resoluit z
extinguit acuita. **Jo. mes.** Cassiafistula est
tem sanguinis. ex medicinis in
quibus est fiducia inuamentoz: z est sine nocumē-
to carens acuitate: z mordicatione: z omni excessu
ledēte: que potest exhiberi in omni etate: ita q̄ pu-
eris z pregnantibus. constat antez eius electio in
sex pprietatibus: vt q̄ ei? barundo sit grossa ple-
na splendens multi ponderis. z sit pulpa ei? splen-
dens: z pinguis. z basta ex barundinez: conferua-
ta in vasis vitreatis: est equalis cōplexionis ad la-
tus caliditatis declinans. z est hu. in primo. z est le-
nitina: z resoluitina: clarificatiua sanguinis: sedati-
ua eius acuitatis: z cholere rubee. nocet debilib?
habentibus viscera lubrica. remouetur ab ea hoc
nocumētū in permixtione myrabolanoz z rei
barbari: z aqua mastici: z spica. z quandoq; neces-
sarium est ei addere lubricitatem z pprie in defic-
tione viscerū: quare miscetur ei oleum de amig-
dalis dulcibus z diuretica faciunt eam declinare
ad vias vrine: quare necessaria est eoz permixtio
quando oportet mēbus secunde expulsionis con-
ferre. z ipsa est de tarde z debilius solutionē faci-
entibus: ppter qd̄ permiscenda sunt cum ea ex re-
bus habentibus acuitatem: sicut albasce z isopus
z enim vigorant eius operationez: z magis adhuc
si cum quibusdam ex ventrē soluentibus miscea-
tur. z ipsa cum aqua casei est nobilis operationis
aucto. Alben mesuai
Dosse. Sera. cassiafistula extinguit

acuitatem sanguinis. z sedat apostemata dura q̄
sunt ex eo. z resoluit apostemata dura que sunt
in gingiuis z gutture quando sunt cuz ea garga-
rismata cū aqua arboris vulpis: z passulie. z con-
fert ictericie: z dolozi epatis. z purgat cholera ad-
ustam. z mollificat ventrē mediocri mollificatio-
ne. z mundifi. **Jo. mes.** Cassiafistula mun-
cat neruos. z remouet acuitatem eius. z sedat sitiz: z pprie cū
succo endiuie: aut saltem depuratam fm artem. z
ipsa quidem mundificat stomachuz: z educit cho-
leram z pblegma. z illud operatur sine nocumen-
to: z caret mordicatione. z ipsa quidem lenit gut-
tur z pectus: z resoluit apostemata acuta in eis. z
confert calefactioni renum sumpta cum diureticis
z infusione liquozis: z phibet generationē lapidis
in eis. z confert febribus cholericis. z dosis ei? fm
Sera. auc. Alben mesuai: est a. z. vi. vsq; ad. z. r.

Ani. li. ij. cap. de cassiafistula. Cassiafistula ē
equalis in caliditate z frigiditate z hu-
miditate: z est resoluitina z lenitina. z confert apo-
stematibus calidis: z viscerib? pprie: z gutturi qm̄
ex eo fit gargarismus cum aqua solatri. z linitur
super apostemata dura z confert eis. z liniunt̄ ex
ea podagra: z iuncture dolorose. quando dissolui-
tur manibus in aqua cotiandri humidici cum spu-
ma psilij: z deinde fit ex ea gargarismus: confert
prefocationi. z mundificat epar. z confert ictericie
z dolozi epatis. z est lenitina ventris. z educit cho-
leram adustam: z pblegma. z resoluit sine nocu-
mento: z absq; mordicatione adeo q̄ ipsa est con-
ueniens pregnantibus: z soluit eas. loco eius poni-
tur medium ipsius terebiabin de: z triplum pon-
deris eius de carne passularū: octauum pond-
eris ipsius de turbit. z quandoq; ponitur loco passula-
rum liquiritia

Chironus .i. chirion
Chiles. i. verruce similes capitibus clauoz
Chion vocatur vlcus mellinum malū per forami-
na velut mel pus emittens
Crisitis litos vocatur aureus lapis: z aliquando
lithargyrium sic vocatur
Chrysolitos .i. chrysolitus lapis
Chisura est semen in antidotario virili in mitri-
dato more rubi exponitur
Chite .i. ordeum
Chites. i. parvissima z parulēta collectio: latino
vero nomine vocatur ordeolum in capillis palpe-
barū: aut paulo superius nascens
Chiconichia .i. radix vnguium
Crimon .i. cepe
Chritas .i. glandula
Chiras idem quod supra
Chiratica .i. percussiva
Chirabalios .i. armoniacum
Clyfina .i. clystere
Clitiriza .i. liquiritia
Cliendepon .i. suldago
Clipsis .i. defectio vt agustia
Clisteos est semen cariote

Clavis veruina infusa clauū potū
vulgo appellantur. Item alibi. Item in
pedit maximā massā. Vnde Celsus. sup vide

Clioni. i. pulegium
Clubit. i. git
Climiasel de. i. fuligo
do agitatur aqua in
logie
i. vitis alba
num

Diap. vij. fim. pbar. cap. cli
nopodii. calide ē vir
tice. est aut subtiliū partiū fm sū
p qd tertij gradus in calefacien
t. **Diap.** Herba ipa
bibita ⁊ co

Clinabile.i.myrtinum
Cap.173.

missis in venā aquis leuiter hyeme tota vsq; in
estatis mensē: deinde siccatis in iunio et iulio: s;
ut plene intelligat nihil aliud crisocolle q̄ vena i
puteis natua duritie maxime distat vna vocant
zē. alia crisocolle. **Dias** cap. viscallos. i. vis
fit artificialiter. **Dias** colla. aliud artificia
le aliud naturale. artificiale fit in hūc modū: mor
tariū fit cū pistello suo in quo alumen liquidū ni
trū et sal equo pondere cū aceto muniant sub so
le feruente donec spissam fiat: et colorē ceruleū fa
ciat: postea ut figit collam. alig vō cū vīna infā
tis masculi hoc faciunt: et idoneū fit ad aux glucti
nandū. et similiter aliud naturale est qd foditur i
terra. eligenda vō ē crisocolle que prassini habz
colorē: melior est armena. secūdo macedōica et cy
pria eligenda est sine lapide et sine terra. lauanda
vō est sic: mitte in mortario cū aqua crisocollam
et manibus confrica fortiter: et cū refecerit liqua et
iterū mitte aquā confricans: hoc faciens quādiu
limpida et munda exeat: sic eiciens in sole sicca
et vtere: quā si cōburere volueris mitte eam tritā
in sartagine: et carbo. **Dosse. Dias.**

Uires habet stringentes valde cū magna et aspe
ratione. ē similiter illi vīus incisus et constrictina
detergit nāq; laescendo et attenuando cicatrices
et cutim. rheuma gingiuaz cōpescit. vulnera pur
gat. carnē supflue vulneribz crescere non finit. ter
mantica est et stiptica et putredinē faciens et mor
ficosa. vomitū puocat: pl^o sola accepta homicidiū
facit. colligijō misceat ad lachrymas facientibus.
Bera. tinchar. i. bozar: et ex spēb^o salū: ca.
et sic. cōplexionis in quarto. et cōfert
corrosioni dētiū: et occidit vermes qui sūt in eis: et
sedat pulsationē eoz. et hz in hoc pprietatē mira
bilē: et est glucten auri.

Risocolle aristin que dicit
vga est herba f;
Dias. cap. crisocolle aristin: in qua ē ca
pitellū simile isopo. radix ē illi aspera
et tenuis similis belleboro nigro: gustū habens ci
pressi subdulcē et austerū. nascit locis vmbrosis et
saxos. **Dosse. Dias.** virtus ē ei ter
sis. matica et stipti
ca. radix ei^o pipleumoniā apta est: accipit vō
in multa cocta. in purgationibz stericiis maximuz
effectum habet.

Crisocomon. i. camomilla: et dicitū aurea coma
i. bona coma
Crisofis grece: latine aurata piscis.

Risogonium est dictuz
semen au
reū: vel coma aurea. est enī crisogoniū
fm Dias. herba cuius vga ē recta et al
ba folia habens angusta in circuitu sicut abrota
num: et comā in sumo et i gyro aurosam: in qua ē
capitellū obrotundū. radix eius tenuis est. nascit
locis as. **Dosse. Dias.** Loma ei^o bi
peris. bita cū vino

disurgit et moribus venatis salutare presidū est.
sciaticis et conuassationibus medet. menstruis i
perat. coagulātū sanguinē ventris et vesice soluit
vino aut oximelle bibita catarrū abstinet. z. i. cū vi
no albo apposita rebus tutas eas a tinea seruat
Crisolaria ē hedera cuius semen est aureum
Crisolocanna est grecū corruptū: nam grec^o criso
locana dicit: et est dictū aureū olus a bonitate sua
nam locana dicunt de oī olere: et est atriplex
Crisomula est species fruct^o declinans ad colorē
aureū: et nostro ideomate cozula: vel beracochet
pro quo. l. l. cesinea
Crisomola idem qd supra

Rision fm Dias. ca. crision. i. est
herba cui^o vga ē mollis
et longa duobus cubitis: triū angulor^o et
spinosa est cū thyzulis purpureis: atq; senescenti
bus: circa quos sunt folia mollia et similia buglos
se: s; asperiora et minora: et subalbida: et spinosa: q̄
vga in capite est rotūda et aspera: super quā capi
tella sunt purpurea: in quibus velut canapi semē
multi pbibent. q̄ si alig ex ea herba se ligauerit
eodē loco vbi fuerit frutex nominans dolorē suū
et ligans ibi omnē dolorē tollit.

Clystere est quoddā instrumentū medicorū oibz
notum. et fm aliquos debet dici clystere. p. l. a cle
po depas: qd ē furo: furaris et sterens. inde h cly
stere hui^o clysteris. vel clysteriū est istrumētū qd
stercus infirmi in ventre induratus facit exire sic
dictū clystere q̄si clype^o. i. furans sterē. vel dicit
clystere q̄si col^o stercois: q; p ipsū colat sterē ex
trinfecus. vel dicit clystere a cleo des qd ē inclina
ri: q; sterē facit inclinari. ista habet in catholicon
in. l. di. Vel dicit cristere p. r. fm q̄sdā: et pponit
a crisi et tergo tergis tergē. nā crisis hz tria signi
ficare. s. aux iudaicū: et secretū. vñ cristere cōpoit
a crisi qd est secretū: et tergo. inde cristere. i. secre
ta terfio

Crinoides i. simulagine ptes
Crisopleuros i. piscis dicit salpa
Crinocaula: vñ apokinū gre. lati. brassica rustica
vi. sim. pbar. vocat etiā alig licomoz
Sal. q; citissime canes occidit: sic licomoz
lupos. ē etiā delicteriū boibz sat fetida herba: q̄
ppt et calida oīno ē nō debili: nō tñ pportioabi
lit sicca. ppter ea g et cataplasmata sufficiter diu
retice virtutis est

Crystallus quid est. l. l. lapis crystallus
Cripnū est panis vel cib^o q fit ex tribz pūbz fari
ne ordeī grossis et vna pte subuli: p qua. l. l. habaet
Crisago i. camedreos
Crispula dicit herba cancri i vnguēto martiatō
poit in ātidotario galieni minoz: ē herba alba mi
nuta habēs folia crispa. vñ ei^o ē ca. et sic. medetur
doloze et egritudines frigidas
Crystallion i. psilium
Crisomō. i. ligua hyrcina: et ē cētānerua vñ plura
Coareos i. folium

Loamos idem quod supra
 Loameos idem qd supra
 Loagulatum i.rob
 Loc est nomen ponderis libe nonem ex concor-
 dia Diascoridis capitulo de terbertina. cum Se-
 rapione cap. de resina
 Locrens virtus. i. siptica: et ipsamet percussiva
 potest dici
 Loen. i. herba que vocatur pestozin
 Loellum est animal marinū cuius virtus est pro-
 pinqua virtuti animalis castorei
 Loabam sunt quedā grana similia cardamomo
 et est nux xarch. i. melegetta. eo qd grana eius simu-
 lantur granis milice
 Lobzbagne idem quod supra
 Lobzbagae idem quod supra
 Loboz est lapis liberans a venenis
 Lobouri idem quod supra
 Lobbozi idem quod supra
 Locamos i. cidamen

Cap. 179.

Locham ara. gre. capnoz. lati. fumus.

Sera li. aggreg. cap. cocham. atc. Sal. Substantia eius est. terrea: subtilis. et in eo cum hoc est residuum pau- cum ex igne. et ois quidē fumus desiccatur: s3 diuer- sificatur species eius secundū diuersitatē corpore a quibus resoluitur. nam a materia que est calidi- or et acutior generat fumus qui est secundum na- turam ipsius: et ex materia que declinat ad dulce- dinem: que est parū mordificatiua generat fum⁹ similis ei. Et idē auc. Sal. Fumus olibani admi- nistratur aliquando cū pluribus medicinis oculo- rū habentū apostemata calida. nam mundificat ea a carne. et administrat in cohob que fiunt ad re- staurandum pilos palpebrarū. et fumus mirrhe et terbertine sunt longinqua a nocumeto. s3 fumus storacis est fortior istis. et fumus picis adhuc for- tior. et fumus alkitran fortior fumo picis. et medi- ci administrant illos qui sunt ex fortioribus speci- ebus in medicatione palpebrarū: quando eis est egritudo que dicitur sulach. et est egritudo cuius qua- cadunt pili cuius duricie palpebrarū: et rubore et me- dicatione corosionis: et pruritus que sunt in lachry- mali oculi. et medicatione oculorū humoris in qui- bus non est apostema. et administrant alie speci- es que sunt magis mollificatiue in alijs egritudi- nibus in quibus administrat fumus olibani: sed modū colligendi fumū inuenies in. l. ronder.

Loctana i. citonia
 Loccozeon i. cicorea
 Loclea peregrina. i. maruza que cocleas habet. l. l. balzumi

Loclea terrena et marina quid est. l. l. balzumi. vep- est qd fm Diasco. coclea terrena est limacia. s3 scie- dum qd coclea interdum accipit p toto animali aliquando p sola testa secundū exigentiam
 Loclearium est pondus quatuor aureorū: et est. 3. sex. et coclearium est similiter spatula cū qua acci-

pitur medicina de pixide
 Cocleas. i. antimoniu: et cocleas. i. virga virilis
 Locirion i. incubus
 Locirio idem quod supra
 Locilium quid est lege litteream ostracoz
 Loccimidos i. lipparium
 Loccimella. i. coccineo colore dicta. et sunt apud Diasco. que a modernis cozula vocantur: vnde ca- pitulum de coccimella est capitulu de chryfomu- lis sine cozuli. sed Diasco. facit aliud capitulu de prunis: et dicit qd coccimella a quibusdā pruna vo- cantur: non tamen asserit hoc secundū veritatem sed voce aliquorum
 Lochium est quoddam animal marinū qd vul- go dicitur vitulus marinus: pilosum: habens qua- tuor pedes similes pedibus catulū: et parit catulos et exit interdum ad terram ad pasqua
 Locognidius est semen plante dicte a dias. came- lea: et est mezeon vi supra vbi ponitur de came- lea. vnde qui dicunt cocognidium semen esse sau- reote non nouerunt veritatē: p quo. l. l. camelea
 Lochia i. papauer
 Lochilium i. coccilium
 Lochima: antepersica: chryfomela: idē qd interp- tatur mala anrea vulgari: puiciali dicitur amonia et nos dicimus comula
 Lochia i. pillule cochie
 Lochia. i. suffumigatio quedam sic nominata
 Lochiras est species canne: pro qua. l. l. basap
 Lochile herba est nomine salabra similis vermi- culari: habens saporem acetosū: et fit ex ea alkali
 Locodrillus. i. animal qd mouet mandibulam su- periozem: cū cetera animalia moneant mandibu- lam inferiozem: pro quo. l. l. cocodrillus
 Locodasni i. bacca lanri
 Locodasnis idem quod supra
 Locodrilla i. serpentaria
 Locognidium quid est. l. l. camelea
 Loccon i. coccus
 Loculus i. strignum

Cap. 180.

Occus vel kermes grece: ara. karmas: vel neruas: vel hermen: latine vero grana tinctorū vnde dicitur de tingiur scarlatum. vnde dicitur de Christo qd fuit vestitus ueste coccinea: id est tincta cocco: scilicet granis de scarlato. vocatur autē ker- mes: et est frutex fm Diasco. capitulo de cocco. sar- mentosa habens in ipsis virgis bacculas rotundas sicut lenticula que colliguntur et conficiuntur. est autem bonus coccus galleicus: et armenus: et se- cundus asianus: et lycius: hispanus vero omniū nouissimus est. vir **Sera** libro aggregatio- nis est ei siptica. num auctori. i. Di- asco. capitulo hermen vel karmen id est grana ti- ctorū. et est arbutū scilicet qd administratur etiā ad ignem accedendum: et est medium inter arbo- rem et herbam cuius ramī sunt multum subtiles sup qd sūt grana rotunda similia lenticul qd colligū- et reponū et reseruā et conficiū ad tingendū

et melior ex illa est que defertur ex terris que dicuntur gallates: et andabasi: et armenia. et secunda est illa de syria et lycia. et deterior omnibus est illa que defertur ab hispania. et reperitur in arboze parua satis simili in folijs arbori glandium in terris caliche: et in ea multiplicatur animal testosum paruū simile limacis: et colligunt ipsam mulieres illius terre cum roze eoz. Et idem aucto. Bala. Sapor eius est stipticus cum amaritudine. et virtus eius desiccatur sine mordicatione: et abstergit et incarnat.

Posse. Dias.

Bera. Loccus aceto tritus et impositus vulneribus paracolesim facit: et nernis incisus maximū presidiū aucto. Bala. karmen confert umeris. magnis vlceribus neruoz et alioz mēbrozū quando teritur fortiter: et misceatur cum aceto et melle: et etiā decoctione eoz dant illis qui patiuntur in neruis. Plinius cap. de cocco. valet vlceribus magnis: et maxime neruoz vlceribus: et valet contra tremorem cordis et ei⁹ debilitatem. hoc asserit similiter Damaf. in antidotario suo in quadam confectione que incipit confectio alkefimes.

Loccus infectiuus	idem quod supra
Loccus genitus	i. cartamum
Lochum est terra iuxta locū vbi clausit Alexander gog et magog	
Lodia. i. semē papauer albi	Lodium idem qd s
Lodilion	i. semen fiseleos
Lofendir	i. ianica passio
Lofendison	idem quod supra
Lofeactis est quedam species titimalli	
Lofeateos	idem quod supra
Logatana est satietas nauscatina	
Lognatan	idem qd supra
Lognatio	i. solidatio
Lognas	i. vsnee
Lognificium	i. millefolium
Loharbague. i. granum paruū simile cardamo	
mo qd asseritur de sclauonia: et est melechetta	
Lohzbagne	idem quod supra
Lohiz	i. cochum
Lohisi	idem quod supra
Lohim. i. antrax: et potissime nascitur in membris glandose carnis	
Lohol duo significat. nam est ois medicina ocularis: et est similiter antimonium ppter excellentē vtutem quam habet in causis oculoz	
Lohopertalis. i. cibalis: et ē quedā cartilago cōponens epiglotim	
Lohoz	i. cot
Loloquintida cucurbita alexandrina: vel cucurbita deserti idem: et est pomum vel fructus in transmarinis partibus inuentus: p quo. l. l. haudeb	
Cola. i. parue pustule que nascuntur in ore pueroz et sunt alcole: vel cola. i. extremitas	
Colagogum. i. cholere educiuū. l. l. emac	
Colastion	i. purgatorium
Colastrum est prima post partum densitas lactis	
Colat	i. pustule in ore

Coliaci Koi NAKOI sunt quibus aluus indurata nihil reddit. magis spiritus hinc mittit

Colcacorob	i. ciclamen
Colcandefam	i. calcantum
Cola quid est. l. l. glucten. et cola pro morbo ē opilatio in epate et splene	
Colcos. i. graculus auis	Colen. i. fel
Cholera passio siue colirica est fellis infusio p superius et inferius	Flaua qd bilis per uentrem et per peritum puer
Colena	i. origanum
Colesis appellatur conglutination: inde paracolesis. i. partium conglutination: inde sarcocolla. i. ad carnem cōglutinandā: et sarcocollagium. i. carnis conglutinatiū	Collectica. i. gluctinatoria
Collectua	idem quod supra
Colligon vulgari appellatione dicitur cymbalaria	
Colidis	i. ficedula auis
Colitidum	i. rhabbanum
Colistario	i. fel thauri
Colisartias	i. fel vti
Colin. i. planta: que dicitur asacirat: et est plāta habens folia similia mirrhe: et in medio sui habet unguem similem oculo: et simulatur semperuiue	
Colimo	i. mentastrum
Colides. i. intestinum exterius: inde colica passio	
Colis	i. virga virilis
Coliris	i. limacia
Colli	i. fel vel cholera
Coliandrum pro coriandro interdū scribitur	
Coliade. i. phlegma gluctinosum	
Colirida	i. crusta panis

Coliticon Dias.

Cap. 181. siue colicon gre. la. tine hermodactilus cap. coliticon. et est bulbus agrestis qui dicitur ephe meros: qui nascitur in fine autumnū: florem habet album similem in figura flori croci: et folia affert bulbo similia: et pinguiora. hastam habet duobus palmis longam: rufam: radicem subnigram: que si decorticata fuerit alba inuenitur: mollis et dulcis succo plena: lactei coloris. bulbus ipse in medio habet incisuram ex qua egreditur stipes vnde flos erit. nascitur multū in messenia et in colchis. radix eius accepta offocationem prestat fm Dias. vt miceret. sed ideo hoc in noticiam protulimus ne pro bulbo comedatur: quia vis inest illi veneni: quous suavis gustu sit. sed qui eum comederit sic ei subueniendum est sicut comedentibus micetas. vnde si singulare presidium est huic rei: lac bubulinum sumptum. vnde coliticon est surumanum pro surumine: quod est hermodactilus. et ita videt esse fm Sera. pro quo. l. l. sturagen.

Collyrium est medicina ocularis forma oblonga que fricatur super cotem cū aliquo liquore quando in oculis poni debz: et dicitur sief. similiter collyrium etiam in multis libris de greco translatis vocatur suppositoriū ppter conuenientiaz in forma. est enī forma eius sicut nucleus dactili. s. grece per k scribitur. et potest esse humidū et siccū. humidū. quando fit cū lardo et siccum quando fit cum sale gemma.

Colica KANIKH dolor est in uentre infra peritum. et in uentre rasiōis et in inferis. pua ro seu morbo. Retto seu longo.

Cholera 2
2a hoc est bilis
ab effluuiū membra

Cholagoga 2
2a hoc est bilis
ab effluuiū membra

Chole bilis

Collyrium quid.

Collyrium alimbar antecessio vocatur
Collyrium rasategi .i. eris vsti
Colliquatis .i. excreatis
Collyzion .i. gellamia

Cap. 182.

Colofonia pix erica gre. ara. ratiengi: lati. pix greca: et resina falsa. Plinius cap. de colofonia. pix erica sic dicta ab erice filio veneris qui victus ab hercule mutatus est in montem sui nominis: in quo monte crescunt arbores quorum dicitur colofonia. inde ericis carpos fructus illius arboris. et dicitur pix greca: quia de ea in greca in multa quantitate inuenitur: sed quomodo fit. l. l. batinog. Paulus cap. de colofonia: ca. est in secundo: sic. in **Dosse.** Paulus contra dysenteriam primo. fit suffumigatio ex puluere ipsius. et etiam contra tenamones ex frigida causa ex puluere ipsius et nasturtij equaliter mixtis fiat aspersio super renes melle calido punctos ad pilos de facie remouendos: et facies dealbanda accipe. iij. 3. colofonie mastice. 3. i. modicum armoniaci purissimi et dissolue in vase terreo nouo et mundo: et ad vltimum tres guttas armoniaci et misce et cola super aquam frigidam et misce et malaxa: cum autem volueris pilos tollere resolve paucum ad ignem et aliquantulum tepefactum pone super faciem per vnam horam vel duas: postea remoue: pilos remouet et faciem depurat: et fit locus siccatus cum panis: et parum cum digito madefacto preme ut melius adheret. potest illud emplastrum decies apponi et potest seruari per duos dies. contra asina ex frigida causa materia existente digesta et dissoluta accipiat patiens sumum per os.

Coloni. i. humor. s. cholera rubea: et vniuersaliter pro quolibet humore ponitur. aliquando etiam ponitur pro quodam intestino quod est vltimum de tribus grossis

Colomestini .i. laconitum
Colopendria .i. saxifragia
Color indus est quasi celestis tendens ad nigredinem

Cap. 183.

Coloquintida agrestis f3 Dias. cap. de coloquintida agrestis. bastas et folia habet super terram similes cucumeri nostro: que folia incisa sunt: et gustu amara. semine eius rotundum ut pila: quod colligendum est cum in maturitate coloris variaverit. **Dosse.** Dias. est in medio ipsius purgatoria obulo vno accepto cum mulla mixto nitro et melle cocto et mirrha in modum cataplicie bene purgat. ipse vero pile sicce tunse et mixte et clysteri adhibite sciaticis medentur. paralyticis similiter prestolantur. phlegma et choleeram deponunt. menstruis imperant. abortum faciunt. dolores dentium tollunt. cacostomacice sunt collyria exinde fiunt que supposita ventres depouunt. viridis aut succus superunctus sciaticos curat. vires habet humectandi et infrigidandi abun-

danter. unde succus rasure ipsius aurium dolores que ex inflammatione caloris sunt sanat cum oleo ro. instillatus. rasura autem eius febrientibus in stomacho posita minuit febrem.

Coloquintida domestica quid est. l. l. bandeb
Colocantum .i. calcantum
Colonia est quoddam vlcus oculi
Color celestis secundum auctores est color qui est inter nigredinem et albedinem quasi color subalbidus. et iste color celestinus nominatur in. l. ambra et in. l. bdellium
Color hyacinthinus .i. color celestis
Color dactili .i. color feniceus
Color putulentus. i. color sanguinis putridi
Color feniceus quid est. l. l. fenichia
Color puniceus. i. color subcitrinus: unde vocatur poma punica. i. subcitrina
Colbo .i. grana solis
Colcodea .i. dator vite
Colcotar est species vitrioli: ut apparet in. l. calcitis: et in. l. 3. reg
Coloquintida. i. cucurbita vesualis: per quam. l. l. bara
Collocasia .i. culcassia
Columbapastron .i. pentadactylus
Colum. i. extremum: vel colum. i. mebrum
Columbina .i. berbena
Colubaria .i. serpentaria
Colubrina idem quod supra
Coluber est species serpentis que dicitur ceruum fugare et leonem interficere
Columi .i. colita
Columum. i. herba que dicitur muscellina
Collus. i. virens bibendi vel nappus
Colpus. i. sinus vulneris: vel colpus. i. empetigo
Comacis .i. citonia
Coma. i. gumi. et coma est stupor vel somnus longus vel apostema cerebri: et coma. i. lixiuuium
Comatra .i. pirum

Cap. 184.

Comarum grece: arabi. catila binch: vel barnan. chietb: latine ficus lupi: vel suborbito. cap. comarus. et est arbor similis citonice sed folia minuta habet: et fructus coccinelle similes est enim sine ossibus: quare multi memequilon dicunt: cui si maturitas fuerit rufum facit colorem. sed cum editur remanet in ore substantia quedam similis ei que remanet ex ficibus. vocatur ara. catilabinch. i. interfecto patris sui: et ficus lupi: et est arbutum quod vocatur nostro ideomate armoni. fructus eius est in superficie asper. et habet saporem mixtum ex dulcedine et acetositate aliqua. Stephanus cap. comaris cathilabinch. i. catelabu: quidam gombaris dicunt li. aggre. cap. barnan chietb. i. ficus lupi. arboris huius folia sunt similia folijs citoniorum: sed sunt minora. et fructus eius est similis prunis in quantitate: non habens nucleum: et quando maturatur declinat color eius ad rubedinem. et quando comeditur remanet substantia in

lorat. & Maior. Heruleus, Lunaticus, & ad id. i. infernalis. quod pueris sic periculari auctore Hip. & A
 Diuina quoque dicitur, quod videtur quasi unum non pari quod est morbo obnoxio dicitur. Cetera
 ore similis ei que res. **Sal.** vij. sim. phar. cap. de comaro. arbor: &
 manet ex ficibus. **De comaro.** arbor: & fructus eius sunt stipici. est autem caco stomachica: &
 cephalargica: memidum vo quidam nominant. **Doſſe. Dias.** Est mal? stomacho
 & opilat cito: & inducit stuporem.

Comara i. cardus
Comato agreos i. semen rube ferule
Comicos est omne gumi: s; potissime dicitur qd e
 gumi arabicum
Cometes est prima species tiumalli

Comena i. pinatio gressus
Comicial i. gentiana
Comicialis quid est. i. Lepilepsia
Comidionis est semen papaueris albi
Comices est species tiumalli

Comicio idem quod supra
Comia idem quod supra
Comocriates i. prassium
Compton i. maluaniscus

Conale scrontale i. rapa
Concale idem quod supra
Condari i. thus
Consa i. cicuta
Conci i. hermaphroditi
Conche idem quod supra

Ondes vel condesi ara. grece
 strucium: latine vo co
 dist. unde a **Diasco.** vocatur struciū a
 macro obstructum: quod quidā radi-
 cem bellebori albi putant: eo qd sternutamēta mo-
 uet ut ipsūm licet falso: pro quo macer sternuta-
 mentū pulvis per se mouet eius naribus iniectus
 veretro non segnius albo. i. belleboro. Item **Dias.**
 facit semotū capitulū de belleboro a condisi. nam
 condisi vocat strucium aiens ca. de strucio lana-
 rū vtuntur ad fumigū lane qd limpidat lanā. ra-
 dices sunt rotunde & oblonge: que si bibite fuerint
 diuretice sūt. **Sera.** li. aggre. cap. condes. auc.
 & calide. **Sal.** illud quod ex eo ad
 ministratur est radix ipsius. virtus est cali. in quar-
 to gradu. unde ista medicina vtūt lauatores lane
 ad faciendū lanam lenē & pulchram qn fumigāt
 ipsam cū ea: & est nota. radix eius est acuta: & i for-
 ma sua lōga. **Sal.** vij. sim. phar. ca. de strucio
 & rotunda. **Sal.** fin translationē grecā. stru-
 ciū radice maxime vtunt acri quidē existente se-
 cundum gustū: cali. & sic. s; cōplexionē ex quarto
 fere gra. **Doſſe. Dias.** Epaticis tuf-
 du. **Doſſe. Dias.** stentib? & oz-
 tonicis medentur. morbo regio vtiliter adhibent
 cum lacte naribus infuse cū melle cocleariū vnum
 acceptū ventrē mollit. cū panacis & capparis radi-
 cibus accepte & bibite calculos vesice frāgūt: & ex-
 cludūt. scilicet osim splenis spargunt. struciū matrici
 appositū mensuris imperat. abortum facit. cū po-
 lenta & aceto positi lepras tollit. pustulas cū fari-
 na ordei impositū limpidat. collyris mixtū caligi-

nes oculis detergit. medicaminibus necessarie me-
 scetur. tritum sternutamenta. pnoat. cū melle tri-
 tum & in naribus missum caput purgat.

Sera. de proprietate radicis eius ē: si accipiat
 qd abscondit phlegma & melancoliaz
 grossas: & soluit. **Sal.** radix eius est absterfi
 ventositates. **Sal.** na: & vmatina. mouet
 uet sternutationes similiter aliis quecumq; amara
 sunt gustu & calide cōplexionis.

Conuestio pro puritu inuenitur apud Alexan-
 drum libro primo
Conium i. cicuta
Conizuli idem quod supra
Conium sucaranum idem
Conios idem Conium idem
Conisa idem Conia idem
Conicu i. cartamus

Coni sunt fructus cedri: & est pinus mascul? & vo-
 catur scerbin: vel cedrus: & est zappinus
Congelatio est quando aliquis ut dormiens iacet
 oculis apertis & non sentit: & est subet siue catalep-
 sia. & istud vocabulum ponitur a **Sal.** in illo am-
 phorismo secunde particule somnus & vigilia.

Conisperina i. cicute semen
Coniza i. policaria
Cap. 186.

Ombin vel corumb ara. grece
 cauben: v. brassica: v.
 lacana: lati. **Sera.** li. aggre. capit.
 vo caulis. **Sera.** combin. auctē.

Sal. Combin ex eis sunt domestici in suo sapore
 non habentes amaritudinem & acuitatem: in sem-
 ne eoz est hoc magis manifestū. & caules agrestes
 plurimū nascūt in locis maritimis: vel in alijs
 locis desertis: & sunt similes domesticis: nisi qd sūt
 albiores eis & asperiores: & sunt amari saporis. Et
 idem auc. **Sal.** sapor eoz est amarior sapore do-
 mesticoz. & sunt calidioris cōplexionis qd ipsi. & sūt
 siccores sicut & alia vniuersa fere siluestria. & non
 enacuatur qui comedit eos a malicia eoz: qd sūt
 remoti a cōplexione hominis. & virtus eoz est qd
 absterunt & resoluūt plus qd domestici.

Sal. vij. sim. phar. cap. de caulibus fm trans-
 lationē grecam. Virtus quidez caulis
 domestici prima est que desiccāt quando comedi-
 tur & quando apponitur extra. & non est in ea ma-
 nifesta amaritu. **Dias.** cap. de brassica. cau-
 do nec acuitas. **Dias.** les maritimi sūt lon-
 gingiores a similitudine domesticoz. folia ei? sūt si-
 milia folijs astrologie rotunde. & cruda quidez fo-
 lia que adherēt thyrsis sunt rufa parua. & loc? eoz
 qui est a stipite est calidior qd locus herbe qui di-
 citur thyrsus. & h3 lac. **Sal.** vij. sim. phar. ca.
 non multū tamen. **Sal.** de caulib? sapor
 caulis marini est declinans falfedini & amaritudi-
 ni. erit vtiq; ad eas que extra corpor? vtilitates ad-
 quecūq; huius qualitatis congruunt idoneis.

Anic. li. ij. cap. de caulibus. corpus est. humi-
 dius folijs. & siluestris calidior est &
 siccoz. & ipse caulis domesticus est cali. in primo

gradu: sic. in secundo. et caulis quidem alius est domesticus: alius siluestris: et alius marinus: et alius est caulis aque. siluestris vero est amarior et acutior: et remotior: ad hoc ut sit cibus.

Dosse. Dias. Brassica. i. caulis si in cibo assiduus caliginem facit. feminis purgationem excitat. copiam lactis infundit. semicocta et cruda ventrem resolvit. bis cocta constringit. partus etiam mortuos expellit. cocta contrita et stomacho cum arungia veteri et oleo ro. superposita ardores febrium mitigat lepras et sporas cum alumine rotundo et aceto linata emendat: sic et fluentes capillos retinet. testium et genitalium vicis: et tumoribus utiliter imponitur et efficacius si fabe trite miscetur. stipites eius aridi combusti vim causticam prestant: quorum cineres siquis pilotris cum aceto et lixivio continuerit tracti capilli non renascentur. semine brassice: et maxime egyptiace in potu datum lumbricos occidit et omnia intus animalia exungit. cinis radicis eius iacentem vneam **Sal.** secundo de cibis medicinali exsiccat et vntur: sed succus caulis habet aliquid expurgativum. ipsum autem corpus semine exsicandi ratione restringere magis quam provocare ad secessum. quando quidem egere volumus que semine ventrem ponimus cum eo oleum cum garo. vis fert autem nihil: neque si cum salibus pro garo sumatur. volentes autem exsiccare humidum ventris quando ias mediocriter videtur coctus priorem aquam effundentes immittimus mox alteri calide: deinde iterum in illa excoquimus multum: sed tandem cum decoquimus ut teneres fiant: non excoctus quando gratia subductionis sumitur: volumus enim non deponere. proprium ipsius succi in tali oportunitate: sed quantum possit. **Sera.** aucto. Sal. Caules bile est reservare. Conglucinat apostemata et ulcera fraudulenta: et apostemata indurata que deveniunt ad hoc ut non possint resolvi et herisipillas et formicas. et semen eius occidit vermes quando bibitur. et thyrsi caulium quando co-buruntur virtus eorum est desiccativa adeo quod perveniunt ad hoc quod habent virtutem co-burendi: et resolvunt resolutione forti. et conferunt dolorem latez antiquo quando miscetur cum eo adeps antiqua et administratur: secundum hunc modum conferunt alijs egritudinibus que assimulantur huic dolori: caules enim desiccant sicut lentes: et propter hoc inducunt tenebrositatem visus: nisi quando cocti sunt humidi ultra temperamentum. caules enim sunt desiccativi et stringunt. sed quando volumus quod leniunt ventrem ponimus eos in alimuri et oleo post eorum elixationem. et dicit in li. de dieta: quod medici exhibent caules eo quod sunt medicina desiccativa: eorum tamen buiditas lenit ventrem aliqua lenificatione. et eorum substantia siccatur et stringit. Et idem Sera. aucto. Diasco. quando caules bulierint bullitione leni. provocant urinam. et laxant ventrem. et si bulierint multa bullitione: maxime si elixentur bis cum aqua retinent ventrem. et caules qui oriuntur in estate sunt

mali stomacho et acutioris saporis quam alij domestici. et caules qui nascuntur in babylonia non comeduntur. propter eorum amaritudinem: et si comeduntur conferunt obscuritati visus et tremori. et si quis ebrius comederit eos sedant ebrietatem. et sumitates caulium sunt meliores stomacho et magis provocant vine quam alie eius partes. et si coquantur cum aqua et sale sunt mali stomacho et molliunt ventrem et succus eius quando miscetur cum radice folij quod dicitur hyrcos: et nitro et bibitur solvit ventrem. et quando vino miscetur convenit morui tyri. et quando cum farina semugreci et aceto et fit inde emplastrum confert podagre et dolori iuncturarum et ulceribus sordidis antiquis. et quando fit ex succo eius nascalle et farina olei provocat menstrua. et quando folia caulium bene pistantur et fit ex eis solis emplastrum aut cum sanich confert apostematibus phlegmaticis et herisipille: et curat scabiem ulcerosam. et quando miscetur cum sale ignem sacrum curat: et capillos cadentes detinet. et quando comeduntur folia caulium cruda conferunt spleneticis et masticantur et transglutitur succus eorum et restaurat voces amissas. et quando bibitur decoctio eorum laxat ventres et provocat urinam et menstrua. et quando fit cum semine eius nascalle et retinet ipsum mulier post impregnationem interficit fetum. et semen caulium maxime eorum qui nascuntur in babylonia quando bibitur occidit lumbricos: et ipsum quidem ingreditur compositionem tyriace. et mundificat faciem. auferit bothor. et sumitates recentium quando co-buruntur cum radicibus suis et miscetur cum cinere ipsorum arungia procina confert dolori lateris antiquo. Et idem aucto. Dias. Caules domestici conferunt tussi antiqua et podagre quando linuntur succus eorum super iuncturas ipsas. et si caules dantur ad comedendum pueris faciunt eos citius ambulare. et quando succus eius coquitur cum vino et administratur aliquibus diebus auferit dolorem splenis. et quando eius cinis miscetur cum albumine oui curat co-bustum onem ignis: et succus eius auferit pruritum et scabiem et quando miscetur cum vitriolo et aceto et linatur super baras confert eis. et quando caules comeduntur clarificant vocem. et confert morui canis rabidi. Et idem aucto. Alben mesuai. Caules desiccant linguam et eorum proprietas est quod expellunt humiditates capitis et alleviant linguam gravatam a phlegmate: et ideo clarificant vocem. et semen eorum destruit sperma quando mulier facit sibi suppositorium. Paulus ca. de caulibus: clarificat vocem. et semina caulium alborum cum zucaro. **Ani.** Decoctio radicis curant gomozem. Caules cum aqua granatorum est bona canabit. propterea caulis est grossi nutrimenti ingrossans sanguinem cum non dissolvit et inflat usque ad preces furcule et lateris: et facit dolorosum corpus: et non est mutabilis sicut vitellus est maturativum lenificativum desiccativum propter quod decoctum effunditur ab eo aqua prima: et cinis quidem stipitum eius est fortis exsiccativus: et habet proprietatem in sedando dolore: et eius nutrimentum est parvum et humidius nutrimento lenitum. et sanguis qui ex eo generatur est malus.

Cum ergo decoquitur cū carne pingui & gallinā
 fit bonus parum. siluestris & marinus & domesti-
 cus maturat phlegmone & duricies. vulnera cō-
 solidant. & phibent ambulationem fraudulent. &
 ponitur cum albumine oui super adustionem. cō-
 fert tremori. & quando q̄ ponitur cum fenugreco
 super podagram. & embrocatur decoctio eius su-
 per dolores iuncturarum. eius decoctio & semen
 ipsius retardant ebrietatem. & conferunt fursuri-
 bus. & quando cum succo ei⁹ sit caput purgā pur-
 gat caput. & ex pprietatibus eius est exsiccatio lin-
 gue. & facit somnum. obtenebrat visum: cum hoc
 in q̄ ponitur in alcohol. & fit gargarismus cū suc-
 co eius aut decoctione ipsius cum oleo sisamino
 & confert p̄focationi. & comestio eius clarificat
 vocem. est malus stomacho. & succus eius cum vi-
 no de passio: confert spleni & ictericie. & eius can-
 na est tarde digestionis. puocat vīnā & mēstrua
 & eius semen cū aqua lupinorū interficit vermes
 & eius flos. puocat mēstrua. Cum ergo supponi-
 tur ipse & succus eius cū farina sceilem aut flos
 eius interficit fetum. & quando supponitur ei⁹ se-
 men post coitum corūpit sperma. & cinis radicis
 eius frangit lapidem. & caulis qui est marinus de-
 clinat ad falsedinem & amaritudinem: ppter il-
 lud ergo lenit naturam & soluit pprie cum carne
 pingui. & folia eius sunt pprie sicut folia aristoli-
 gie quē ex vna radice oriuntur. eius succus cū vi-
 no conuenit moribus venenatis. & est conferens
 morui canis rabiosi. Isaac in diet. particularib⁹
 cap. de caulibus. domestici duobus modis sunt:
 estiuū & hyemales. estiuū v̄sionem generat & cho-
 leram nigram q̄ monstrat eorū acumen: pinde
 sunt colatini & mundificatiui. hyemales v̄o nō tā-
 ti acuminis sunt: sed ius eorū ventrem humectat
 & vīnam. puocat. eorū v̄o corpus est siccum: v̄nō
 est constipatiuū. q̄rū v̄o ius soluit & sine ius come-
 sti constipant. ideoq; ut ab eorū noimento tēpe-
 rentur elixentur: & aqua puma proiecta in alia co-
 quantur: & cum pinguisima carne condiantur
 Conada .i. codea marina
 Concilida .i. rapa
 Concius .i. breuius
 Condisi fm quosdam est bellebor⁹: fm alios est
 alia herba quicqd sit p ea vīmur bellebero & cō-
 dis. a Dial. vocatur strutiū & facit de eo semotiū
 capitulū ab belleboro: pro quo .l. l. condisi & l. con-
 des & l. condos & l. strutiū
 Condissia .i. simula
 Condidi est herba que assimilatur spatule: flores
 valent duriciei iuncturarum: & quidam sunt simi-
 les violis: qdā sunt glauci ī nocte & in die lucētes
 Comitialis morbus .i. epilepsia
 Contritio .i. cōpressio
 Contritus assensus. i. impeditus: vnde pulsus con-
 trit⁹. i. debilis & velox: vt ī principio paroxismoꝝ
 Conficta. i. sex stozacis liquide & rubee: & vocatur
 ab aliquibus consumbzū: vt apparet in .l. melacha
 Conficta muscata idem qd supra
 Cinopis. i. sinzala: & est animal paruum pungens

Cordylomata Κορυδαλα humores sunt ac modi summos digitos articulos occupant

homines & animalia & est satis tediosum
 Conote .i. hermaphroditus
 Conos. i. ciat⁹: & ē apprehendens. & i. 5. vt .l. l. ciat⁹
 Couburilla est iuncus non acute summitatis

Condros apud gre. duo si-
 gnificat risum. vnde respondes mibi
 grecus interrogati quid esset condros
 dixit fursur farine. Item condros exponitur q̄ ē
 aliqua cartilago. similiter condros est genus fru-
 menti de quo Dial. condros sunt eius due species
 in vna inuenitur vnum granum & in alio duo gra-
 na. & qdlibet ipsorum est stamerula: & maioris nu-
 trimenti q̄ ordeum: boni saporis. & panis qui fit
 ex eo minus est nutritiuus q̄ qui fit ex frumento
 & species in qua reperitur duo grana est pl⁹ nu-
 tritua q̄ risum & magis constrictua vētris & me-
 lior stomacho. quando ipsū coquitur cū aceto &
 fit linitio cum eo & eradicat scabiem ulcerosam. &
 eradicat vngues scissos. & curat fistulas que sunt ī
 lachrymali. & quando administratur in principio
 earum. & fit ex decoctione eius clystere & est iuna-
 tiuum vlcereb⁹.

Sal. li. primo de alimēt. ca.
 intestinoꝝ. **Sal.** de condro. Genus fru-
 menti est condros sufficienter nutritiuum: visco-
 sum habens chimū zc. hoc vocatur in libris d̄ ara-
 bico translatis candarusium. & apud Aūicē. can-
 dros & candarusio zc. de quo supra in .l. candar⁹.

Sal. viij. sim. phar. cap. condros. est quidā
 optimus cibus sicut & tritūm: s; non
 est presentis negotij de cibo determinare. vt phar-
 macum v̄o emplastrice est virtutis: cōplexionis v̄o
 similis est frumento plus illo viscosior & nutritior
 est plus illo siccatiuum. ppter cōmixtionē siccanti-
 um pharmacoꝝ

Consolida minor: rostrum coruinum idem s; fal-
 so. nam consolida minor est sicut herba que voca-
 tur artetica. .l. l. simphituz. pro maiorī & minorī cō-
 solida rubes: pro qua .l. l. bistorta

Conuulsion .i. vna demonis
 Conuulsion idem qd supra
 Concussio .i. vmbrosa
 Con. i. spica fetida: & est cicuta
 Conu idem Conu idem
 Copalion .i. vmbilicus veneri
 Copia rosea. i. marchasita: vel lapis luminis: qm̄
 ad hoc valet: pro quo .l. l. calcitis

Copon .i. amputatiuum
 Copton idem Coperon idem
 Copros .i. stercus
 Corax .i. coruus auis. malleolus hostiorū. in q̄
 Corasceni est pprium nomen loci vel regionis
 Corax est spēs hypericon
 Corallus quid est. .l. l. basat
 Coratū idem qd supra
 Corad .i. porrum
 Coratici sunt frusta intestinoꝝ subtilia que enz

ro epigramate
 Caprenis.

pinguedine exeunt in dysenteria

Corat .i. corodens
Corofos .i. comotiones
Coratari .i. coratici
Coratrai .i. lactuca
Coramfim .i. elixatura
Corasex .i. blancos
Corda est que dicitur tenantus
Cordapsum .i. byleos
Cornia .i. color
Cornale .i. cranea
Corat .i. planta fontis: et est senation
Corlanda .i. cauda equina
Cort .i. gummi arabicum
Corzella .i. prunus arbor: ut in palladio
Cornella idem
Cortex eris .i. baccitura eris

Coristum .i. lac statim post partum multum
Corisali .i. opilatio narium: vel infusus de fluxu a
cerebro descendente: et est coriza nomen morbi et
mebra .i. caruncule que sunt in extremitatibus ner
uorum odorabilem

Coriata .i. stupores
Coriden .i. hypericon
Corium animal quid est .i. l. gelolacheb
Coriandrum quid est .i. l. diabaza
Coriandrum putei .i. capillus veneris
Corimbi caletis chundij est cocognidij semē . sed
corimbi simpliciter prolati sunt fructus hedere: ut
apparet in .l. scissos. et fm quosdam sunt anuli viri
Lollyzion fm Dias. vocatur gessamia
Corii .i. rapa rustica Corion .i. coriandruz
Coriū herba est quarta species hypericon s3 Se
ra. cap. de hypericon
Coridiator interpretatur aliquando p ore stoma
chi: sed sepius pro corde. inde cardiaca pro cardi
alagra: ut in dietis vniuersalibus

Cap. 188.

Cordilidō grece: la. vo carui
agreste: vel siler
creticum: vel Dias. cap. cordilio
cordumēni. herba est q

nascitur in sicilia: eius frutex est sarmentosa semē
habens rotundum. et duplex sicut sunt fabe: visci
dum et ad .i. posse. Dias. Semē ei
oratum. si bibirum

fuerit puocat vrinam et menstrua. succus eius vir
ge et semis tribus obul bibimus cū dulcore diebus .x.
nephreticis medicantur. radix eius tumsa et vtelectu
arium cōposita thoracis causas mirifice curat
Corbida est meatus vesice ad virgam
Coruncellum fructus .i. comea

Coti .i. humor croci
Cotoch idem
Corona bubula .i. pigamū
Coronis .i. cornix auis
Corona .i. saturegia
Corotrum .i. frumentum
Coroda .i. cimex
Corotari .i. corodes

Corona regia .i. melilotum
Corona montis .i. rosmarinus: et uic. tñ capitulu
nullum de eo facit

Coronopodion .i. herba que pes dicitur coruinus
Corotrai .i. lingua bouis
Corodai idem
Corcos .i. fenum

Corodes sunt frusta subtilia que in dysenteria o
ventre egrediuntur
Cornub .i. cornubia

Corn est mensura .xxx. modiorum
Cornus arbor: quid est .i. l. cranea
Coruda .i. siluestre: et est asperum gummi qd gre
ci erminium vocant

Cor album abietis .i. agaricus
Cosa perimaton .i. cicute semen
Cosma spermaton idem

Cochasi .i. papauer
Costa bonis .i. plantago
Cossessio .i. qñ res adiungunt partes foraminum
Cosen sunt copule glandinis
Cosefos .i. merulus auis
Cosmice .i. betonica
Cossifos .i. cosifos
Cosure .i. spuma maris
Cossure idem

Cosguaria .i. cymbalaria
Costus .i. radix amara: et inueniuntur in multis locis
custud dulcis scriptum in confectioibus: sed nec
vidi nec audiri ab aliquo vidisse: sed p costa .i. l.

hosta Cost barcost .i. cot
Cost est quidam lapis viridis in quo acuntur in
strumenta ferrea: et vocatur cos ocularis: quia in
eo fricantur sief oculorum: et dicitur cos olearia ga
acuntur in ea instrumenta ferrea. et aspergit su
per ipsum oleum: et ob hoc romani vocant eam
olearolam

Cotadrios .i. vfnec
Cotalibes .i. amomū
Cotalides idem
Cotilidones sunt fetus ligamēta

Cap. 189.

Cotilidō grece: lati. cymba
larīa vel vmbilic
vene Dias. Cotilidon h3 folia
ris. sicut acinctabulū ob

rotunda et alta et latenter concava: et bastā breuem
in qua est semen positum. radix est ei obrotunda
ut olina. Est alia cotilidon que folia habz pigua
et latiora et spissa sicut lingellas. folia que sunt cir
ca radicem sunt sicut oculus picta habet in medio
sicut maior aisdō: gustu stiptica. bastam habet te
nuem: cuius flos et semen silis hypericon. radix
est illi maior: predicte: cuius virtus est silis aisdō.

Gal. viij. sim. phar. cap. cotilidon: mixte est
stipis. i. humide subfrigide: et quisdaz
obtusē stipticitatis pauce amare. vñ in frigidat et
repercutit: et abstergit et diaforat. Plinius cap. co
tilidon herba est omnibus nota: cuius natura ex
humido frigido et parum calido refrigeratoria.

a. Ky. uirga
in marts lah
mudm uornt. 7
m

Posse. Dias. Virtus prime speciei

eius et foliorum perunctus: aut fomento adhibitus tumorem nature spargit. ignem sacrum extingit. et permones curat. scrofis impositus eas sparget. stomachi estimatione tollit. radix comesta cum foliis calculos frangit. vinam puocat. hydropicis in oximelle datus singulare presidium est. et multum ad amorem eam colligunt. hec mixta habet virtutem infrigidandi humectandi. habet etiam non aperte stupri cam vim cum amaritudine modica: unde infrigidat et reprimat: pyciat: et digerit. inflammationem ergo phlegmonum curat. et in stomacho causton habentibus vtilissima est cataplasinata tunsa: et imposita vulnera que sunt cum rubore et rosulas sanat. succus eius iniectus ad veretri excitationem quam greci simosum vocant. **Gal.** Conilidon curat phlegmonem cant valet. **Gal.** nes heresipillatos et heresipillas phlegmosas et maxime stomachi ardentis vtilis et sufficiens epiplasmata. credita aut sunt folia cum radice comesta lapides frangit. greci vero dicunt quod leniter sit humida: frigida: et stiprica

Coticozon .i. intuba agrestis
Cotidandearis .i. veria
Cotia .i. limaces
Cotyla est pondus. ix. 3. **Gal.** vo. x. de inge. sanita- tis uidetur dicere quod due sunt. ix. 3. error scriptoris fuit. et medietas kist fm Aluic. hoc etiam videtur dicere Isidorus. nam cotyla fm Isidorus est mensura ponderis cyathorum sex: et cyathus fm ipsum pon- derat. 3. i. 5. sicut apparet in l. cyathus

Cothia est species pini
Cototonopodem est pes milui: et est pepanus
Coton. i. bombar: pro quo .l. goron
Cotona bubala .i. pigamum

Coturnices quod sunt magneque simulat colubis: et isti sunt attaginei. et quedam sunt parue: et iste sunt que vocantur qualee
Cotula alia fetida. alia non fetida. Fetida est planta similis camomille folijs et flore: que latine vocatur pucida: et grece ptemon. Est alia cotula non fetida que vocatur ara. bichar: et secundum Aluic. vocatur oculi vacce: grece vero butalmos. i. oculus bouis: et ista est que a quibusdam vocatur cotula minor: et est dupli- cis speciei sicut inuenies: si. l. l. bichar

Cotularia idem quod supra
Cap. 190.

C **O** **D** **g** **re** **c** **e** **r** **a** **.** **a** **l** **p** **h** **a** **b** **a** **r** **:** **v** **e** **l** **a** **l** **f** **a** **s** **s** **a** **.** **f** **a** **t** **:** **l** **a** **t** **i** **.** **v** **e** **r** **o** **m** **e** **d** **i** **c** **a** **.** **v** **e** **l** **p** **r** **a** **t** **u** **s** **.** **cap. cot.** **Cot** est herba si- milis trifolio que infra fe- num nascitur. folia habet angusta et virgulas simi- lem trifolio. in qua virgella semen est ut lentiscula illud semen miscetur pani pro odore: quod cum salibus elixum in fomento adhibetur calidum est. hanc her- bam equi et asini comedunt: de quo Aluic. l. ij. ca.

Cot ait: oleum cot est res magis conferens tremori.
Coxaros .i. millefolium
Coxablos .i. almea
Coxalos idem
Coxiosos. i. ille cui debent humores per vinam pur- gari et non purgari et sit sciaticus

Coxilide .i. atriplex: et blitum
Cozumbrum. i. almea fm quosdam: sed falso: sed quod est. l. infra cozumbrum

Cozula quid est. l. l. cefines
Chonicha chonus conizuli cicuta idem
Chorus .i. vulturinus ventus
Chorona regia .i. pratellum
Chosore .i. spuma maris
Choa .i. malagranatum
Choen idem

Choteon armenitimum a loco dictum
Chothonas bedias .i. tussis humida antiqua
Chomosis est vehemens tumor oculorum ut minime claudere valeant egrotantes adeo ut albe partes prime tunice sanguinolente atque exstantes appare- ant pupilla superantes: et est ophthalmia

Chobachemen idem
Chobezbata est nux ferca. i. melecheta eo quod gra- na eius simulantur melice granis

Chonossoborum magnum. i. pinus
Chonile fm Dias. vocatur quedam species origani
Chonus .i. coniza

Chos alcalip. i. testiculi vulpis: et sunt satyrion
Chosalkes. i. testiculi canis: et est species satyrionis
Chop .i. sup calcaneum retro

Chorosus est nomen cuiusdam lapidis
Chobzaleozoth. i. cidamen vel malum terre

Colcodeia .i. datio vite
Chomos .i. cronicus

Chromion .i. cepe

Chromicon. i. tempora annualia et cronica, *diminutionem*

Chromonos. i. annus: et est tempus mensurans spa- cium unius anni
Chrotosion gre. lat. tardus vel antiquus dolor ca- pitis vel temporum ac frontis

Crocodileon .i. cameleonta nigra
Crozon .i. viride

Clobasis .i. anagallus
Clogias. i. lanceola: et est species plantaginis

Cromineon .i. cepa canina
Cronopos .i. mala citonia

Crodia .i. capita papaueris
Cromi .i. semen

Cromon .i. cepa
Crocus aphricanus .i. cartamus

Crocus hortulanus .i. cartamus
Crocus orientis idem

Crocus simpliciter platus quid est. l. l. iamfarā
Crocus romanus idem

Crocus orientalis idem
Crocoma. i. sex olei de croco. l. l. oleum de croco

Crotona. i. sisamum agrestis: et est cataputia maior
Crocodillus grece et latine: ara. tinsa: et est a colo- re croceo dictus: animal degens in nilo flumine

*Crocus seu lac i gramis expressum aqua
laxans. ut apt. cry. Crocus phisana.*

simile in figura lacerte: nisi quia secundū se ē bre-
uius: aliquando in terra pascit vituluz: rapit ma-
tri si reperit portatq; ipsū in flumie. solū inter ani-
malia mandibulā superiorem mouet inferiore fixa
manente. ab Aluicenna vacatur tinsa. ij. canone
Rrom quid sunt. lll. babelzelim

Romanos

i. pix arboris pini

Cap. 191.

Rocus ferri sic fit secun-
dum bulca
sim libro q dicit seruitor trāslato a si-
mone de Janua: Accipe de limatura
ferri quātū vis et pone in lamia ferrea et suffla cū
folle quousq; calefiat lamina: et limaturaz pone in
mortario ferreo ita calidam: et tere bene: et itez re-
pone i lamina: et pone super ignē et exusta scdo
donec calefiat vt pū fecisti: et facias ita decies vel
amplius: quia q̄to plus feceris tanto melius. quā-
do ergo cōuersum fuerit in colore croci si adhe-
rebit alicui rei color eius non separabitur. et inna-
mentū eius est q̄ qui depilauerit piluz superflūū
vel male generatū in palpebra: et posuerit super lo-
cum a quo euulsus est de limatura sic preparata
sepe p̄hibebit ortum eius. et sunt quidam qui po-
nunt in vnguentis qñ volunt exsiccationē eorum
forte: et sunt qui vtuntur ea sola: et qui p̄ciunt eaz
super vlcus humidum cuius sanatio est difficilis
et exiccat ipsum.

Rocus permixtus. i. crocomagna

Cap. 192.

Rocomagna est sex olei
d croco s3
quosdā. sed aliter Dias. et Sera. dicunt
est nāq; confectio i antidotario scripta que recipi-
tur in diarundine et in alijs confectionibus. et sunt
ei diuerse cōpositiones quas describit Sera. cap.
de diarundine dicens: q̄ quando inuenitur croc-
permixtus est intelligendū d hac confectione. Di-
asco. similiter describit ipsum ut patet in proprio
cap. dicens: Crocomagna fit ex preciosis aromati-
bus crocinis vnguenti: et est quasi gleba lata et ob-
longa: cuius est optimū atq; p̄babile quod croci
habet colorem: mediocriter mirrbe referens qua-
litatē. est autē lene et amarū: dentes atq; linguā ve-
bementer inficiens: vires quoq; ipsas quas croc-
habet representat: nam hic leuiter stringit. plures
enim in cōpositione. ppter precij distantiam pro
crocomagna crocum mittunt.

Rocoma

idem quod supra

Quasab. i. que in flexuris ppter sudorem fiunt

Quas. i. pruna

Quasi idem

Quelia

i. valeriana

Que

i. rapella

Quescos

i. polium

Quiclichion. i. perclichion: et est paritaria

Cap. 193.

Aliara. gre. sica. lati
ne vō dicit sic. Sera.
li. ag. cap. cui. auc. Bal. sunt ex eis silue
stres: domesticæ et mōsane. et ex domesticis quedā

sunt recentes: quedam non: sed sunt sicce. et recen-
tium virtus est debilis ppter hoc q̄ admiscetur
eis d humiditate. et sicce sunt meliores et maxime
carnose. et ille i quibus est acuitas et p̄ctio abster-
gunt magis et resoluunt: et habent in se humidita-
tem subtilem. et virtus ficuum est ea. in fine primi
gradus: et sic. in principio secundi gradus. et secun-
da eius virtus ē que maturat et resoluit. et alia ē q̄
resoluit apostemata quando miscetur cuz. farina
ordei: aut cum medulla panis frumenti. et aqua i
qua coquuntur ficus decoctione multa est simil-
melli in virtute sua. et recentes quidē et sicce laxāt
ventrem. et virtus siluestrium est attractatua et
resolutina. et ita est in domesticis anteq̄ maturaf-
quoniā est in eis aliquid lactis ex arboze. et arbo-
ris ficuum domesticarum virtus est cali. et subtil-
et lac eius et succus folioz ipsius calefaciunt cale-
factione fori: et mordicant: et vlceraunt corp⁹: et ape-
riūt orificia venenaz q̄ sunt in ano et euellunt ver-
rucas et laxant ventrem. S3 in arboze ficuum sil-
uestriū est de caliditate et subtilitate tantū q̄ si co-
quantur cū carne bouina dura faciunt illā decog-
et est fortior in oibus predictis q̄ domestica. s3 mō-
tanarū ficuum arboris sapor est acutus et pungēs
et abstergens. et quando fit emplastrū cū ramis ei-
us super verrucas que dicuntur capita clauonuz
aperiūt eas. et ita est de lacte eius. s. quando fit vn-
guentum ex eo: et quando fit medicamentū ex eo
et melle abstergit maculam oculi grossam. et ē con-
ueniens obscuritati visus: et defectui aque ad ocul-
lum que fit ab humoribus grossis multā. et cine-
res quidem ficuum et glandium et lacticiniorum
sunt meliores cineres ad abstergendum. Et idem
auc. Dias. que ex ficibus sunt recentes et mature
sunt m le stomacho. et laxant ventrem. et quando
inducunt fluxum ventris est lenis absterfionis. et
pue cāt sudorem. et abscondūt sitiz. et sedant calidi-
tatem. sed sicce sunt cibus. et inducunt sitim. et mol-
liunt ventrem. et non sunt conuenientes cursui hu-
morū ad intestina et anum. et ipse sunt conuenientes
gutturī et canne pulmonis et vesice et renibus et as-
maticis et discoloratis ppter aliquas egritudines
antiquas: et epilepticis. et ipsi coquunt cū isopo et
bibitur earum decoctio: et purgat pectus a supflui-
tatibus. et cōfert tussi antique. et dolozi ātquo pul-
monis. et quando teruntur cū cartamo laxant ven-
trem. et conficiuntur cū nitro et farina cuz aceto et
sale: et fit inde emplastrū replet vlcera humida q̄
sunt in capite. et cōfert syze. et liniuntur etiam cū
eo scissure palpebrarū: et cōfert. et quando coquūt
in aqua mellis et fit cū illa decoctione gargarisma
cōfert apostematibus gutturis: et amigdalari: et
squinantie. est enim valde vilis medicina. et sunt
cōuenientes emplastris. et quando coquunt cū se-
nugreco in aqua ordei et sunt in es sessiones cō-
fert duriciebus matricis. et quando terunt cū ru-
ta et fit inde clystere cōfert tortionib⁹. emplastrū
vō qd fit ex eis est mollificatiuum et resolutiuū. et
quando fit emplastrū cū eis et yreos nitro et aloe
postq̄ fuerint decocte et trite cū eis maturāt apo-

stemata dura: et clauos: et apostemata que sunt in radice aurium: et quando teruntur crude et miscetur cum calce et nitro: et fit inde emplastrum: resoluit apostemata dura et humores qui fluxerunt a membris: et quando teruntur et miscentur cum calcanto conferunt scissuris aurium: et quando coquantur cum vino et teruntur et miscentur cum farina ordei et absinthio: et fit inde emplastrum super venter hydropicorum facit illum detumescere. et quando teruntur et miscuntur in ceroto conferunt coibusti onibus ignis: et excoriationibus calcaneorum: et quando coquantur cum synapi et pijcitur decoctio earum in aureis confert tinnitui ipsius et pruritu eius: et quando coquantur cum fenugreco et miscentur cum eadem decoctione: et liniuntur super empetigines et alias maculas que sunt in cute confert: et ficus sunt difficilis digestionis: et molliunt ventrem: et habent virtutem mollificandi omnes durities: et folia arborum cuius fructus est niger quando fit emplastrum cum eis confert morphee: ficus autem imature cum melle conferunt moribus canis rabidi et vcleribus a quibus emanat sanies similis melli: et quando miscentur cum eis folia papaueris extrahunt ossa fracta: et quando miscetur cum eis vinum resoluit clauos: et quando fit emplastrum cum eis et oro et vino confert morui mugali: sed agrestis ficus folia quando fit cum eis emplastrum: et sale: et aceto aufert furfures capitis: et apostemata que fluunt in cute capitis: et que dicuntur acoras: et quando fricantur palpebre cum folijs ipsis aufert asperitates et pruritus et scabiem ipsorum: et lac quod emanat ex arbore eius quando liniuntur super morium serpentum et vermium venenosorum confert multum et confert formice: et non sinit eam dilatari in carne quando liniuntur ea circumquaque et maxime si admiscetur ei pinguedo porci: et quando ponitur in emplastris conuenientibus confert scabiei vlceri se: empetigini et maculis que sunt ab humoribus et podagre: et extrahitur succus ex summitatibus eius quando accipiuntur in principio: verum dum apparent molles et plene humiditate: et antequam incipiant emittere germina: et teruntur et exprimitur succus ab eis et siccatur et reponitur: et facit ea que de lacte diximus: et virtus eius est que coagulat lac quando est liquidum: et dissoluit coagulatum: et summitates eius quando incipiunt dare lac laxant ventres similiter lac corum: et cinis ramorum eius quando fit lixiuum cum eo valet dysenterie facto cum eo clysteri: et quando lauantur sepe vlcera cum eo dissoluit et corodit durities ipsorum: et abstergit concauitates eorum: et quando infunditur spongia: et ipsa imponitur super vlcera cancrofa sanat ea: et quando datur in potum illi qui sumpsit medicinam venenosam vel potionem confert: et quando miscetur cum oleo et liniuntur cum eo corpus prouocat sudorem: et hoc idem faciunt alij cineres et maxime arboris glandium: sed ficus imature: et quando cadunt de arbore si fiat ex eis emplastrum crudis cum farina frumenti et nitro confert formice: et quando fit emplastrum cum eis decoctis super nodatones

neruorum et super scrofulas dissoluit eas: et quando fit super morisuram venenosam attrahit venenum ad supericiem cutis. **Sal.** secundum translationem grecam. Sica. i. ficus. sicce quidem calide sunt virtute in primo gradu iam completo vel secundo incipiente: habent autem quid subtile in partibus: ex ambobus igitur his sufficiunt duos tumores digerere: mox autem diaforant: et ipse quidem propter se cataplasmate talis sunt virtutis: oportet autem ubi magis digerere vis triticeam farinam miscere. Si vero diaforare: ordeaceam panis autem in medio eorum est: et que talia methodi que de compositione phar macorum et therapeutice sunt magis propria: ad presens vero sufficit et hoc noscere de ficibus: sicce etiam quando pinguioribus: magis digerere: acrioribus vero in gustu abstergere et diaforare nate sunt: quod vero fit multum eis coctis in aqua simile est non ea consistentia solum: sed et virtute mellis: recentes vero commeste propter admixtionem humiditatis imbecilli oris virtutis sunt: ventres tamen subducunt: s. humide et sicce: ficulnearum vero siluestrium ficus acris est: et diaforetice virtutis: ita autem et domesticarum ficulnearum. Olintbi. i. ficus parue non mature participant adhuc opos. i. lacticio ficulnee. Siki. i. ficulnea ca. et subtilium partium complexio est: sicut et opos eius indicat et foliorum succus: fortiter enim alterutrum eorum est calidum: unde non mordet solum vel abstergit vehementer: sed etiam vlcera vel anostomizat: et verrucas extrahit: est etiam purgatiuum: siluestris autem ficulnee palam ita sunt calide et subtilis partium complexione: ut bouinis carni bus duris si misceantur liquabiles eas faciant.

Sal. secundo de cibis cap. de ficibus domesticis. adsunt autem ipsis sem ventres fluxibiles esse et pertransire de facili per totum corpus et etiam abstergium habere: et etiam sem quod arenosa quedam multa nefreticis in esu ipsarum secernuntur: paucius dant corpori nutrimentum: et non forte: sed spongiosas faciunt carnem sicut faba: implent quoque ventrem vetustitate: et essent vix satis grauantes si non secederent velociter: unde bene matura ficus venit prope ad non totaliter ledere: consideratur existens iam ficis ficibus: nam ficus sicce virtutem habent subtiliatiuam et incisiuam: propter quam et ventrem ad egestionem excitat et renes expurgant: epati autem et spleni pblegmonantibus nocive comuni ratione omnium dulcius: videres autem non generant sanguinem valde bonum: abstantibus autem ipsis sequitur ipsos pediculorum multitudo: ficus quoque et vne opere quasi capitales sunt: et enim nutriunt magis fructibus omnibus horarijs et minime sunt cachochymi: et maxime quando fuerit fructus bene maturi: quod autem multum nutrant ostendunt custodientes vineas qui in duobus mensibus impinguntur: non tamen fortis et copasta est eis caro generata sicut que ex carnibus: sed laxa et rara: propter quod celeriter contrahitur cessante edulio: minus autem ficibus vne nutriunt: et maximam in eis bonum est celeriter secedere: propter quod si retineant aliqui

fatis ledunt non existentibus maturis ficibus, si enim non secedant ficus notabiliter: digerant aut in ventre bene non nocuum dant corpori alimentum. vuis aut neutz horz existit: neqz cum digeratur bene: neqz si retineantur et secundum eam que ad ventrem et epar distributione crudu generant cibum non facile convertibilem in sanguinem: et ra cemozum quidam substantia cõposita est ex eo q continet fm ipsam humiditatem ex qua vinu sit. et cuqz his adhuc ex acimis et ex eo qd continet hec ex trinfecis hymenodea cute que nihil fm sui ipsius sensibilibiter alterata considerat bis que in ficibus et ideo aliquid qd inutile remouent ipsum sumctes totum q intus ken kiamibus, ppozidabile eni est etroruqz fructu q semen penetrans est itraf mutatu. Almansor tractatu tertio cap. de ficibus ficus calide sunt que cum sunt recentes: ventre in flant: et leniunt humore creantes non malu, sicce vo non multu nutriunt et calefaciunt: quare mulp vsus earu puritatu: et pediculos generant. ventres quoqz leniunt quando ante cibum sumuntur.

Ficus. libro. ij. cap. de ficibus. Ex ficub? me lior est alba: deinde rubea: deinde nigra. et que vehementer est matura est melior: et pima ad hoc ut non noceat. et sicca quideqz in suis operationibus est laudabilis: verum sanguis ex ea generatus non est bonus: et ppter hoc facit pediculos. verum si sumatur cu nuce eius chim? sit bonus: et cum amigdala. et leuior oibus est alba, illa que e humida est cali. parumper. et que e humida est plurime aqueitatio: et parum est medicinalis. que vo imatura est abster sua ad frigiditatem parum declinans: nisi lac eius. et que sicca est cali. in primo et in fine ipsius et subtilis. et que sicca est et ppter acris fortis est absterfiois: maturatiua resolutiua: et carnosa est plurime maturationis. et in ipsa sunt glutinatio et incisor et subtilitatio. et fil nestris est acutior et fortior in hoc. et fructus gdez eius nutritibilior est reliquis fructibus. et que vehementis est maturationis, ppinqua est ad hoc ut non noceat: et in ipsa est inflatio. et expellit supfluitates ad cutim. et facit sudare. et qz q estimo sicca similiter expellit ad exteriora et facit sudare. et illa quidem que est humida velocis nutrimentu: et penetrationis in stomacho: et in corpore. nutrimentu vo ficus lz non existat in robore nutrimenti carnis et granorum: tñ vehementioris est roboris q nutrimentu omniu fructuum. Isaac in dietis particulis cap. de ficibus. Ficus ceteris fructibus laudabilior ac nutritibilior: humiditatis tñ sue ca gros sos creat humores. natura eius est calida et sicca. q litates aut caliditate et siccitate diuerse sunt: et fm sui ipsius diuersitates. est enim ficus domestica: et siluatica. domestica etiam in viridem diuidit et sic cam. viridis quoqz duplex est modus: quoniam qdam est perfecte matura: et non perfecte matura non perfecte matura minus ca. et magis grossa. ppter dominatione terrestris partis. habet tñ humiditates latentes que acuitatem ei prestant: et siccitatem in secundo. vnde Hippo. Ficus qto longin

or est a maturitate tanto minus ca. et magis grossa. valet hec secundum medicinam cocta et cataplasmate facto scrofulas glandulasqz dissoluit. nitro et aceto comixta pustulis in capite valet. mixta cum melle ad morus canis: et pustulas q viscosos habent humores. papaderis agrestis frondibus mixta ossa fracta ex vulneribus pñcit. Item cera ad bibita et apposita dissoluit. si pista in vulneribus apponatur sanat perfecte maturata. viridis aut si eius sicca est minus ca. calor eni eius est in medio primi gradus. humiditas vo et siccitas in ipsa temperata sunt. ex trium itaqz reru cõpositione consistit: corticis videlicet seminis et carnis. seminis nutrimentu est nullum: et est de natura barene vel lapidis. cortex vo sic? ut cutis e. ppterea durissim? e ad digerendum. caro aut eius nutritibilior digestibiliorqz existit. Super hoc Dias. calorem ingit extinguit. sium aufert. et sudorem puocat. sicca vo e cali. initio secundi gradus: sicca in medio primi. q obrem calefacit et sitz creat: et in cholericos mutatur humores. ceteris vo fructibus nutritibilior: minusqz inflationis habet. sed si superfluos in stomacho humores inueniat: dura sit ad digerendum: et in corruptione mutatur. et inflatione: et ventositate generat: et pessimu sanguinem. in superficie autem corporis pediculos creat. si aut mundificatio humoribus stomachus vacuus ab his reperiatur bene digeritur: et sanguinem laudabilem facit. corp? mundificat a malis humoribus. vinam puocat. pectusqz purificat: et pulmones: renes: atqz vesicam ab humoribus grossis: non tñ inflationis ventositatisqz libera est. qui vo eius nocumenta oino deuitare vult ieiunus accipiat: et post illam calamentum manducet: aut ameos: aut isopum: piper: vel zinziber: et similia. et cholericus post illam oxizacaram accipiat. qui maioris etiam nutrimenti causa velit accipere: et ut sanguinem laudabiliorum generet nices vel amigdalas manducet. Item valz si cum isopo coquatur: pectus enim et pulmonem mundificat: tussim diuturnam curat gargarismate facto. cum apozimate in cannalibus pulmonis apposita dissoluit. et in lacertis que sunt in latere lingue et cocta cu vino: si clistere fiat valet ad dolorem ventris qui ex grossis est humoribus. rursus cocta cum ordeo et fenugreco: et cataplasmate facto apostemata dissoluit. pistate ac sinapi omixte apozima ad tinni. **Dias.** cap. de ficub?. Si tum aurinz valet. Ficus lachryma siue succus ficus instillatus vexationibus vel percussuris serpentum aptissimus approbatur. et myrmicis circulinitus medetur. empetigines et lepras et lachrymas effelidas et podagram admixt? cataplasmatibus curat. non aut aliter succus sui qz concussis atqz expressis mollioribus ramis tpe quo secunditate infusa grauidi videntur: sed necduz in oculis germinum erumpentes. hic succus in vmbra siccandus est: et sic reponendus. ex ipso aut lacrimidum coagulatur: et coagulatum resoluitur. cinis aut exustoz admixtus aque suscepto liquamine dysentericis iniectione medetur. et calosos vicerat

linitus. spongiosus ex ipso madefactus et appositus cā crene medent. Item veneno tētatis potui das. cu3 oleo mixt^o et vinctus sudores mouet. hoc et ceteri pstant cineres: sed magis quercin^o. caduci aut fru- ci^o crudi medent myrmiceis cataplasmate impo- siti cū farina atq3 nitro. cocti aut inuersiones ner- uoz atq3 scrofas emolliunt. venena etiaz ad supfi- cie n corpis euocat. Sicis vero mature si comeste fuerint spm turbant. ventrem deponit. seruoze3 nutriunt. sitim phibet. vñ sic^o molles cacostomati ce sunt: q3 si ventrē soluerint difficile abstinere po- terunt. sudorem puocant. exanimata cōpescunt. Sice vero q^o carice vocātur stomacho viles sūt et termantice. sitim excitant. rheumatismo stoma- chi et ventris hie sunt. arterijs et gule et vesice et re- nib^o pstant. cum aq^o mulse decocte: et gargarismate adhibite arteriaz et fauciu3 tumorem psecunt. vñ optimū gargarisma est. et asmanicis pfert: et eis q^o ex macronoxia colozē pallidum hñt. epilepticis et hydropicis succurrūt. cocte cū isopo et careno ie- iuno potui date thoraci ferūt auxilium. tussicibus antiqui^o subueniūt. et pulmonis cas tēporales opi- tulātur et remouent.

Culb. i. culb

Cululifon. i. cetaurea

Cubeze est sps malue siluestris: et est altea.

Cubeizon

Culbi ides qd s.

Culfar. i. abrotanū

Cubeze est sps malue siluestris: et est altea.

i. palma chisti

Cubebe quid est le. i. kubebe.

Cubigi. i. perdir

Cubusaiden

Cuckaminos. i. ciclamē

Cudanaria

Cuconiones

Cucurbita agrestis

Cucurbitinus

Cucumer asininus quid est. i. l. refo.

Cucules

Cucurbita id est cocozar: et est bara.

Cubusic ē nomē loci

i. pentafilon

Cuckaminos idem

i. cymbalaria

i. ramūculi virides.

i. bizonia

idem

i. stagnuz

Cap. 194.

Cucumeres

latine: arab. cakiar. Ubi

sciendū q^o cucumeres sunt melones in di fm quosdam. sed Mesue cap. de cu-

cumere asinino videtur dicere q^o sunt cit^o ulli. sed aliqui dicunt q^o cucumeres sunt fructus sicut ci- trulli oblongi: tñ nuq3 citrinescit. et habent follas ita distinctas sicut melones: et cum maturant ha- bent parum dulcedinis: et sunt insipidi: quod et ego concedo. vnde cucumeres non sunt melones indi: quia An. quarto canone capi. de cura terti- ane pure ponit melonem indum et cucumerē. er- go non.

Sera.

sic dicit sicut apparet in littera sic dicit sicut apparet in littera

sūt idē. **Sera.** olasa. sūt. iliter cucumēs nō sunt citrulli: sicut apparet in littera citrullus. Et etiam Sera. dicit anc. Hali. q^o citrullus frigidior est cucumere. ergo cucumeres non sunt citrulli. p- terea in pcedicta littera Sera. anc. Abir aqua cu- cumeris et citrulli confert inflāmatioi. ē. ergo nō sunt.

Sera.

li. aggre. cap. racher. auc. Hali. ides. Cucumeris substantia est grossa

dura digestionī et generat chimū malum paratū corruptioni: quāis melon sit citius corruptibilis. et virtus eius est que in frigidat et humectat in secu- do gradu. et mollit ventrem. et prouocat vzinam. et quando sumitur cum rob aut cum lacte cōfert vl- ceribus vesice. et sedat inflāmationem stomachi: et sitim quando comeditur. et sedat syncopiz ex cali- ditate: et confert ei ex pprietate quas habet. Et idē anc. Abir. Aqua citrulli confert inflāmationi fe-bris. et sedat sitim. et laxat ventrē laxatione bona si ne nocumento aliquo. et debet buliri cum zucaro albo. et non oportet q^o detur habentibus naturaz duram nimis ad mouendū: quia illa nō habet vir- tutem tantam q^o laxat naturam duraz: et si ipsa se- cerit moram in stomacho forsan inducit laborem et nocumentum et inflāmationes. Rabi moyses auc. Hal. Cucumeres et pepones si cito nō digerāt sunt venena. **Sal.** viij. sim. phar. cap. sikinis. mortifera. videtur dicere q^o cucumer dicatur de pepone et cucumere iam dicto. nam di- cit sikinis. i. cucumer esibilis: qui quidem pepon est subtilioris substantie. qui vñ non est talis: gros- sioris est substantie: ac etiaz absterfua et incisua participat virtute. vnde diuretica sunt: et splendi- dum reddunt corpus: et maxime si siccauerit quis semen: deinde incidens et cribrans lenire faciunt. dominatur autem in eis frigida et humida com- plexio: non tamen fortiter sed in secundo gradu locatur. si vñ quis semen siccauerit vel radicē nō adhuc humide nature erit: sed iam siccantiz in- primo quasi gradu vel secundo incipiente. est aut et absterfio in his plus q^o in carne fructus.

Cucumer agrestis. i. cucumer siluestris: vnde sit electerium: et est cucumer asininus

Cucumer eraticus

idem quod supra

Cucumer indus

idem quod supra

Cucurbita alexandrina. i. coloquintida

Cucurbita deserti

idem quod supra

Cucurbitinus

i. cucurbita agrestis

Cudibion

i. buglossa

Cudilion

idem quod supra

Cudiblos

i. lingua canis

Cap. 195.

Alfa

ara. latine vo citonia.

Sal.

secun- do de

cibis. Mala ipsa nō sunt habentia vnā naturaz: quod est quia quedam ex eis sunt dulcia: quedam pontica: et quedam stiptica: et quedam acetosa: et quedam insipida. et in dulcib^o est substantia aquosa temperata. et pontica vincit i eis frigidum terreum. sed in stipticis bec est ea- dem substantia cum aquosa substantia dulci. In acetosis aut est substantia frigida. et virtus ponti- corum et stipticorum et acetosorum est virtus que incarnat: et que glucinat vulnera: et phibet illō qd currit ad apostemata in pncipio eoz. et fortificat os stomachi et stomachum laxum et fluxum: mari- me vñ que sunt stipticiora ex eis et acetosiora. sed illud quod vincit superat naturam insipidoz est aqua. et cōplexio eoz ē humidior: et frigidior: ipsa

adm. nistratur in medicinis apostematū in princi-
pio eoz et in augmento. et vniuersaliter in malis ē
humiditas multa: et supfluitas frigida: et ideo de-
struitur succus eoz et arefcit: seruantur uñ qñ co-
quū cū melle et fit inde rob: et seruat̃ eodē mo-
do citonia ipsa cū melle sicut seruant et succi eoz
Citonia maiora vocātur saturnina: et sunt maior
iuuamenti q̃ alia. Rememorās g̃ illoz quecunq;
poma stipticant scias frigidum et terrestrem chi-
mum habere. quecūq; aut acetosa vident̃ frigidū
quidem sed subūlium partiū. medie vō cōplexio-
nis esse que dulcia ad calidius declinare videntur
sicut que perfecte apoya. i. sine qualitate et valde
aquosa ad frigidius inclinata. vtaris ergo ipsis se-
cundum predominantium humorū virtutes. Au-
steris aut pomis quidē quando ppter discrasiaz
calidam: aut ppter humiditatē multam atonof. i.
sine vigore venter extiterit. ponticitas aut quādo
sufficienter excreuerit huiusmodi. acetosis vō qñ
estimaueris in ipso grossum humorem collectum
esse non valde aliquid frigidum tāq; frigidius q-
dem non acetosis sed trimeis indiget. siccant am-
bo grossiciem humorū acetosa et trimeia. Dissert
aut̃ hec in hoc q- bec quidem cū infrigidatione il-
la vō cū caliditate operantur. palam aut̃ ex iaz vi-
ctis sepe q- stiptica quidē supfluos secessus restri-
gunt: acetosa humorē quidē grossum inuenientia
in ventre diuidunt hunc: subducūq; sterus et p-
pter hoc humectant egestionēs. purū aut̃ inueni-
entia ventrem restringūt ipsum magis quidē. Et
aliud quoddam genus chimī non in pomis solus
sed etiam in oibus alijs fructibus quod aquosum
vocant. et apoion minime quidez bonū stomacho
sicut et aqua. malicia aut̃ est in pomo q- tal' his q-
ad esum ipsius veniunt: aut ppter delectationē h-
agentibus: aut ppter stipticiū. quando g̃ neq; dele-
ctabilia sunt comedere talia: neq; robur iponunt
ventri sicut stiptica: neq; sunt coniuncta roboranti-
bus: merito spernenda sunt: sicut apud nos in asia
in multis locis porcis ipsa pydimus platanistica
vocantes: qñ gustantibus sunt aliquid similia
teneri solijs platanoz. cauere at̃ oportet pulcher-
rima poma anteq; super arborē sunt matura. idē
gestibilia enī et sunt frigida: et tardi secessus: et ma-
li chimī: cum hoc frigidū grossum inefabiliter chi-
mū habent. quecūq; aut̃ bene matura seruantur
ad hyemen: et ad ver: q- post ipsum pficiūssima
sunt. Sepe etiam et in egritudinib; in calido cine-
re assata mediocriter: aut in aqua feruētissima be-
ne decocta: dare aut̃ opoziet ipsa post cibum sta-
tim: et quandoq; ante: et cum pane roboris ventris
gratia et stomachi his qui sine appetu sunt: et tar-
de digerentibus vomitiuisq; et diaricis. et dysente-
ricis. idonea aut̃ ad talem opportunitatē sunt et q-
pontica. mediocritatē aut̃ habet stipticitatis vt di-
xi sic preparata deponentibus eoz stipticitates in
tali preparatione: ppter quam stipticoz pomozū
aut pirozū esus laxat ventrem. qñ audiui quos-
dam dicentes subduci ventrē ipsis: post stiptican-
tium esum melius putauī ppter rationē et experi-

entiam nobis sepe notam: qñ primo quodā recto-
re nostro continuo dicente post austeroz pomo-
rum et pirozū esum laxari ventrē: intellexi factum
adducensq; experientia discissionem ipsius. post
hanc vtiq; fiducialius in alijs ad eandem experi-
entiam veni: volui condietalem fieri mibi: virum
saltem vno die quatenus viderem qñ et quot offe-
runtur stiptica: et fm primā mox quomodo osue-
tus erat dietari rogavi ipsum nihil oīno pmutar̃
eoz que fm dietam. ille aut̃ post balneū aque nō
multū phibēs: deinde fenugrecū et rhabbanida: et
quecunq; talia multis consueta sunt offerri aliqd
aliud ante illud gustare: et similiter cum ipe come-
disset superbibens aliquid vini dulcis consequen-
ter comedit maluas cū oleo et garo modicū habē-
tibus vini: et post aliquid piscis: et porcine carnis
et anis: deinde bibens semel aut scōo: modicū in-
tercipiens comedit pira austera: et post hoc p-
cipientibus nobis ad deambulandū: cū parū deā-
bulasset submotus est vter ipsius notabiliter. cō-
siderans ergo hoc ordinavi cū amico pro sequen-
ti die q- ego ipsum pcurare secundū dietam. pri-
mo enim post balneum dedi mala et pira comede-
re: deinde alia: deinceps ut consuevit: et in his sic
factis non aut̃ notabilis sed neq; mediocriter suc-
cessit eius venter. admiratus est ergo multo qd fa-
ctum est: requisivitq; a me causam ipsius: at ego
illi respondi hec nunc dicenda: Garo quidem
dixi cum his que simul cum ipso sumebant apto-
nato subducere ventrem: et hoc iam preoperante
stipticitate vltimo sumpta maxime non vigorosis
secundum stomachū causam fieri subductionis:
roborando ventrē et puocando ad expellendum
deorsum: contenta in ipso. magis aut̃ dixi vtiq; cre-
dens hoc sumens in sequenti die oīus quidē pmo
stiptica: lectū aut̃ post ipsa carnes: et oīus vltimo
que cum oleo et garo offerebantur nequaquā ing-
mouere: vtiq; mox malues comedens cū oleo et
garo optime dixi iudicassi. enertunt enim hec vē-
trem et maxie ipsius os qd ab oibus consuetū est
stomachus vocari. confortant aut̃ et corroborant
stiptica ppter qd et si aliquis alius humor: ipsum
enertat sicut contingit aliquibus cholericis rube-
is amplior aggregata hec facere que gustauerit
stiptica mox aggregat deorsum talem humorem
Deinde ostendi ipsum quendam iuuenē qui ante
paucos dies sumpserat gratia purgationis scamo-
monee succū: iamq; transactis horis qñq; post ob-
lationē: et nulla affellatiōe consecuta anxari qdez
dicentē stomachū: intumescere aut̃ et grauari vē-
trem: et ppter hoc pallefcere et deficere et mibi cō-
municasse sintomatū ipsum detinētia. qualiter
igitur hominē curauerim audi. dixi ipsum iuue-
nem: eiq; presentavi presentē et narrantē quomodo
quidē ego preceperam comedere aliqd modū
cum pomi stiptici: aut granati: aut piri: et ille quan-
do comederat mox allenuius fuit a molestijs: se-
gregata mox ab ipso multa materia valde ex ven-
tre. Scias igitur dixi rectori: et cui hoc accidē est
quandoq; supercomedis stiptica ppter debilitatē

stomachi et ventris. ille et magis hoc inquit verus dixisti. est enim mihi natura talis: quia stomachus metis queritur de facili a quibuscumque componitur aut ex ipsis pomis cibarium mansuum stipticitatis opportunum ad roborationem ventris debilitati. In Syria autem est vocatum melo placenta. componunt autem edulium mansuuz sic: et ad romam deferuntur plene ipso olle noue. et componitur dictum edulium ex melle et carne pomorum comminuta et elixa simul cum melle: adhuc autem et piperis habet aliquod albi et zinziberis. sed non est nunc tempus doctrine ipsius alibi perfecte dicte. et flos arboris citoniorum dum est humidus vel siccus est conueniens emplastris in quibus est necessaria stipticitas. et quando bibitur cum vino confert sputo sanguinis et fluxui ventris et menstruo. et vinum citoniorum simplex quod est sine melle confert et abscindit fluxum cholericum et sitim. et que ex citonijs sumuntur cum melle sunt bona vomini phlegmatico: et confortant epar. et muscillago granorum eorum cum zucaro lenit cannam pulmonis et humectat siccitatem eius.

Aui li. ij. ca. de citonijs. qui abluunt cinis ramo et flos eius sunt thucia. et rob pomorum eius accedit propter illud quod est in ipso de humiditate aquea frigida. et assatum est melius et magis conferens. et eius quidem assatio fit quandoque canatur et eijciuntur grana eius: et ponit in ipso mel et limis luto eius corpus: et postea ponit in cinere frigida est in primo et in fine: et sicca in principio secundi. Et est stipticum confortatiui fortiter: et flos eius est stipticior: et similiter oleum ipsius. et dulce est minus stipticum. et semen eius est liniuum sine stipticitate. et prohibet cursum superfluitatum ad viscera: et retinet sudorem. et oleum eius confert scissuris frigoris et formice. et est utile vlcibus scabiosis. Et multitudo eius generat dolorem nervorum. et assatum ponit super apostemata oculi ca. et eius succus confert dilatationi anhelitus et asmati. et prohibet sputum sanguinis. et semine eius confert asperitati guttaris. et lenit cannam pulmonis. et muscillago eius etiam humectat ipsam cannam. et confert vomitui et ebrietati. et sedat sitim. et confortat stomachum recipientem superfluitates. Sympus eius et ipsius infusio et quod de eo elixatum est ex ipso videtur multi in secunda mensa super vinum: et prohibet ebrietatem. et fit ex eo Sympus confortans appetitum delectum valde et mortuum. et confortat stomachum. et prohibet vomitum phlegmaticum. et est puocatiuum. et iam dictum est quod illud est per accidens. et illud quod cum melle elixatum est est maxime puocatiuum. verumtamen quandoque soluit ventrem et non stringit. et generat colicam: et dolorem ventris pingituum. et confert diarrheam. et retinet fluxum menstruo. et confert arsure vine quando distillatur succus eius aut oleum ipsius in virga. et confert oleum eius renibus et vesice. et quando sumitur post cibum soluit adeo quod quando plurimum ex eo sumitur extrahit cibum ante digestionem. et clysterizatur decoctio eius ad eminentiam ani et matricis. Rabi moyses. Citonia a pregnatibus comesta ge-

nerat filios hilares. et comestio ipsorum afforum post cibum generat. **Sera.** libro aggreg. ca. casa. auct. rat gaudium. Diasco. Arbor citoniorum et malorum folia similiter et flos et sumitates sunt stiptice: et proprie arboris citoniorum. et fructus eius imaturus est stipticus. mala autem illa que colliguntur in vere generant choleram citrinam: et inducunt inflammationem: et nocet nervis et iuncturis et membris que sunt de genere nervorum. sed citonia sunt bona stomacho. et puocant urinam. et si assantur sunt meliora habentibus fluxum antiquum et vlcera intestino. et sputum sanguinis: et cholericam passionem. et quando bibitur infusio citoniorum confert stomacho et intestinis ad que currunt superfluitates. et quando succus eorum sumitur confert asmati. et fit ex decoctione ipsorum clystere ad exitum ani et matricis. et quando ipsa conduntur cum melle puocant urinam. et mel cum quo conduntur idem facit: quoniam acquiritur ab eis virtus que abstergit ventrem. et illa que coquantur cum melle conferunt stomacho et habent saporem bonum: verumtamen debiliores sunt operationis in constrigendo quam illa que non coquantur. et citonia ipsa coquantur et ponuntur in emplastris ad constrigendum ventrem: et ad inflammationes stomachi: et ad apostemata calida mamillarum: et ad duriciem splenis: et emoroidas. et fit ex eis vinum quando teruntur: et fit ex eis succus: et precipiuntur desuper kist. xvi. mellis et conseruetur: quia si non apponatur mel accresceret. istud vinum conuenit omnibus egritudinibus quibus diximus citonia conferre et fit ex citonijs oleum et dicitur citoniorum: et videtur eo quando volumus ventrem alicuius stipticum reddere. et oportet quod eligantur citonia que dicuntur licinia: et sunt parua: rotunda: boni odoris. illa vero que vocantur saturnion: et sunt maiora sunt minoris iuuamenti quam illa. et flos citoniorum dum est siccus non humidus: est conueniens in emplastris in quibus est necessaria stipticitas: et conuenit apostematibus calidis oculorum. et quando bibitur cum vino confert sputo sanguinis: et fluxum ventris et intestinum: et etiam menstruo. sed illa que dicuntur mel lomella molliunt ventrem. et expellunt lumbricos et sunt mala stomacho et inflatua ipsius. sed illa que nominantur in latino aromata sunt bona stomacho. et stringunt ventres. et puocant urinam: nisi quod sunt debiliores virtutis quam citonia. et ista sunt illa que vocantur atyrotypa. Et siluestria ex eis sunt similis malis in vere nascentibus in stipticitate. et oportet quod administrantur citonia in egritudinibus in quibus oportet stipticare antequam ad maturacionem perueniat. Et idem Sera. auc. Humai. Citonia pronocant urinam per accides: et stringunt ventrem. Et idem auc. Alben mesuai. Ponticitas eorum est plus ponticitate malorum. et qui sugunt ea post potum vini prohibent fumositates vini ascendere ad caput. et non oportet quod aliquis viatur eis nimis quia faciunt accelerare descensum cibi ante eius digestionem. et nimis usus eorum generat colicam passionem et dolorem nervorum. et rob eorum

Q **A**geg ara, gre. byalon siue by
aon: lat. vo vitz. Vitrū
fit ex cinere herbe spinose nascentis in
littore maris, dicunt quidā q̄ sunt tri
bñi marini: sed f̄ s̄losimo vocatur herba viſtri.

Cubapasp. i. que in iuncturis vel flexuris iunctu-
 rarū propter sudorem fiunt
Cubarion i. praxium
Culabra i. arnoglossa
Culcas est herba habens in se falsedinem ⁊ pur-
 gat aquam citrinam *Culcam* idem

cat fabam egypti ac: cuius pprietates et virtutes
 fm ipsum inuenies in l. faba egyptiaca. et ista faba
 egyptiaca vocat Ani. bulcas. de qua capitu. facit i
 secundo canone. Est enim culcasia satis nota in e
 gypto apud mercatores practicantes et in syria: et
 ego ipsam habeo Salerni in viridario meo secus
 spectabile fonte que culcasia vulgaris nostro voca
 tur caso. cuius folia aquis more vasoz plena egro
 ruz et conualecentium mente delectant: necno eoz
 animz excitant. **Sera** li acqre. ca. bulcas. auc.

ponticite *li.ij. cap. bulcas vel culca-*
 quā habet. *Anic.* *fiā: est planta in qua est al-*
 similitudo de alisfen. cali. est ⁊ sic in primo. ⁊ i ipsa
 est falsedo cū stipiticate. ⁊ partes eius non sūt si-
 miles. ⁊ est cum inflatione pauca. ⁊ fit ex ea garga-
 rismus cū lacte ipsius ⁊ sale. ⁊ in egypto decoqui-
 tur cum eo caro ⁊ frigitur cum oleo. ⁊ est illis ci-
 bus. solutione educit aquam citrinam: ⁊ pprie se-
 men eius ⁊ succus ipsius. ⁊ minorat ex ea ut debi-
 litet. ⁊ puocat vinam. ⁊ generat sperma. ⁊ expel-
 lit choleram ⁊ aquositate cū facilitate. ⁊ potus ei⁹
 sit ab vna tertia libze vsq; ad duas tertias libze
 Cusura. i. species luti que dicitur magra
 Culx culicis la zenzala: ⁊ est quoddā gen⁹ musce
 Culef .i. salix
 Cule .i. venter. s. stomach⁹
 Culbi. i. solis grana
 Culbi. idem
 Culsion .i. cymbalaria
 Culoidon. i. fida vel bleta filnestris
 Culobria. i. brionia
 Culopartios. i. mentastrum
 Culopartios idem
 Culules. i. sifimbrium
 Cululex idem
 Culnigen. i. galanga
 Culubrios. i. anctum
 an. 198.

Qalb vel culib. v^l calibi ara. gre.
litospermon: eraction: vel
balistos vel bathanglicos: vel affoz-
chos: lani. v^o li. ag. cap. culib. anc. **Sera**.
miliū folis. Culib est herba cui⁹ folia

simulantur folijs oliue: nifi q: sunt maiora eis: e molliora z latiora. z sunt in eis inferiora: declinat versus terrā velut stent supra ipsas. z h3 vgas ele natas subtiles sicut squinantū. z in summitate vge ē simile ramulo diuisum in duas ptes: in quo sunt folia minuta. z iuxta quodlibet foliū est semen album: durum fere ut lapis: rotundū in magnitudine orobi parui. nascit in locis asperis z altis

Dias. cap. litospermon eraction vocat ppter fortitudinem seminis. eius folia sunt similia folijs oliue: sed latiora: z oblongiora: vgas tenues in grossitudine iuncilignosas. z in summo vga diuisa est: in qua folia minuta sunt: vbi z semen rotundū z lapidosū est z album pise simile nascit in locis asperis z al. is. **Dosse. Dias.** est ei mictualis. z semen eius bibitū cū vino albo calculos frangit z vinā puocat. **Pli.** cap. bathangliscos est semen eius herbe que dicir altorcos: qd figs biberit frangit lapide z puocat vinam. **Paulus** ca. calebi. Calebi. i. granū solis: puocat vinā z mēstrua. z est ca. z sic. in tertio gradu. z vinū decoctionis eius: z puluis ipsius in cibis sumptus soluit stranguriam: z diisuriam: z iliaca passionem.

Cap. 199.

Q **Amechre** ara. gre. cumeri
Sera. li. aggre. ca. cumechre auc.

Sal. Substantia eius est cōposita ex substantia terrea z aquosa. z si vis potest aliter dici q vna. s. eius pars est frigida z alia teporata. z sapor piri est stipticus cū dulcedie aq. sa. z vtus piroz eius est deliccatus. z conglutinat vulnera sine aliquo medicamine. z qn comeditur fortificat stomachum. z sedat sitim. siluestre vō ē magis stipticum z plus incoziat. z corugat stomachū. z ideo plus cōglutinat vulnera. z phibet fluxum humorū. Et idē auc. Alben mesuai qn quod cūqz eoz cogit vel domesticum vel siluestre cum fungis aufert maliciā eorum. z maiores ex eis sūt fortioris virtutis q parua. parua aut sunt nutribilia q citonia. z rob piroz abscindit fluxū cholericū. z incoziat stomachum. z pira ppter generat colicam: z oportet q sumat post ipsum vinū mellis factū cū **Dias.** cap. de piris. Piri multe speciebus. sunt spēs: sed stiptice oēs vnde ad rheumaticas passiones cataplasmatibz adhibita faciunt: z rheuma cōpescunt. elixatura eoz ad oia prefata iuuant. z si ipsa pira a seimmo comesta fuerint abstinent ventrem. z piri siluatici species sunt que tarde maturescere possunt plus stiptice q supradicte: sed similibus causis psumt. perhibet quoqz aliq fungos venenū amittē si euz piris fuerint co. **Anic.** li. g. cap. de piris. in ipsis sunt cti. terreatas z aquositas. z in nra quidem terra est species que dicitur senabrud: z habet magnam capacitatem. z est vehementis rotunditatis z subtilis coricis: z boni coloris qsi puiū qsi ipsum sit aq. zucari coagulata plurimū sed nō ppter spissitudinem substantie boni odoris. valde

qō cum ab arbore sua cadit super terram destruitur. z isti sunt in quibus non est nocuumtum o speciebus pirozum. Pira que nominantur senia sunt frigida in primo z sicca in secundo. Sera: brut vero sunt temperata humida. z omnes species eius sunt stiptice intrantes in emplastris retentionis materierum: z quandoqz abstergunt parū z eoz humor est plurimus: z laudabilior humor pomorum fm q dixit Rufus. Ea aut que dicta sunt senabrud in terra cozasceni absqz alijs dicta sunt lenitina nature z boni obimi valde consolidat vulnera: z ppter siluestria exsiccata. z sunt pparatiua stomachi. z abscindunt tussim. z sedant choleram. z stringunt ventrem: z ppter que sunt exsiccata. z in piris quidem est ppter facienda euenire colicam: quare oportet vt bibat post ipsa de idromelle cum speciebus que sunt vt piper cinnamomū: z his similia. z eozum rob confert fluxui ventris cholericō. cinis species eoz vehemens stipticitatis z tarde maturationis est: z cura fūgorum mortificantium. z quando isti fungi coquunt cum piris minoratur nocuumtū eoz.

Lumeos	i. gummi
Lumethre	idem
Lumecre	idem
Lumeciran	idem
Luminum	i. cuminum
Lumi	i. gummi
Lumni	idem
Luneasoz	i. barba siluana
Lundos. i. condisi. a	Dias. vero vocatur strusus
z est inducens sternutamenta sicut bellebozus. z	
Plinius vocat ipsum radiculam. Paulus vō ait	
Condifum est radix interius citrina: exterius nigra. z planta eius assimilatur plāte dicte canacia	
z ipsa verius ē in radice simil' pyretro z cetera. l.	
Lcondes	
Lurafie	i. blacce bisantie
Lurara. i. muscillago	que egreditur a tenasimone
z in fluxu ventris	
Lurati	i. frusta subtilia
Luraci	idem
Luraf	i. apium
Lurac. i. corodens	Cap. 200.

Q **Atrat** ara. la. li. aggre. **Sera.** cap. cu
porū. rat. Lurati. i. porū. ex eo est domesticū z est hispanici. z est ex eo nabati: z est montanū. z ex eo ē porū vinee: z porū agreste: z mediū inter porū z allū. z reperitur vms huius inter vtutem porū z allū: sicut inuenies in Latium. Et ppter hoc est magis desiccatus z acutus q porum domesticū. z cetera cuncta agrellia acriora sunt domesticis. z medicine que calefaciunt illa calefactione sunt in fine gradu. z ob hoc ē malum stomacho: z est acutum incisuum grossorū humorum: magis aperitiuū opilatorū organoz z eius operatio ē plus q domesticis: z ppter hoc puocat vinam z menstrua: z potissime quando retinentur ppter humores frigidos grossos. z ba

bet tantū de calefactione q̄ vlceret quando appli-
catur corpori exterius. et nos iam diximus q̄ om-
nes medicine que calefaciunt illa calefactione et
vlcera sunt in fine graduum.

Posse. Sera. Di.
alco. porrum domesticum incitat libidinē. et quan-
do miscetur cum melle. et fit inde lohoc. et confert
dolori pectoris. et vlcibus pulmonis. et quando
comeduntur etiā mundificat cannam pulmonis
et quando quis assuefacit cibum eius inducit ob-
scuritatem visus. et est malum stomacho. et quando
aqua eius miscetur cū melicrato et exhibetur con-
fert moribus venenosis. et quando fit emplastrū
cū porris ipsis et ponitur super locū morbus facit
hoc. et quando miscetur cū olibano et aceto. et la-
cte. et oleo ro. et distillatur in aurem conferi dolo-
ri eius. et tinnitui qui fit in ea. et quando fit empla-
strū cum eis et sumach. aufert verrucas. et quando
fit emplastrū cū eis et sale mundificat vlcera sor-
dida. et quando bibitur ex semine porri. et granis
myrti ana. 3. ij. simul tritis abscondunt sputum san-
guinis antiquum a pectore. Et idem aucto. Rusi
porrum ptocat menstrua et fetus. et aufert eru-
ptiones acetosas. et mollit ventrē. Et idem auc.
iudei. Proprietas aut est q̄ destruit dentes et gin-
givas. Et idem auc. Elben meluai. Hocet vesice et
renibus q̄ sunt in ipsis vlcera. et folia porri de se-
ni conferat matrici ex proprietate que est in eis. q̄
est in eis humiditas que facit lubricare fetu. et se-
men porri quando fumigatur ex eo anus desiccatur
fistulas que sunt in eo. sed porrum vince est deterius
stomacho. et est calidius et magis ptocat men-
strua. et quando comedit confert morbus veneno-
so. Paulus cap. de porro. porrum adustum mixtū
cum melle et inunctū curat ragadias seu fissuras
que sunt in labijs.

Lurinaballe	i. antrax
Lurema est radix crocei colozis et est celidonie minoris	
Lurcuma	idem
Lurelia. i. corioliola	Lurich. i. iuc. d. nilo
Luric	idem
Luriati	i. melilotum
Lurogi	i. citrum
Lurofian	i. scordeon
Luroblasi	i. napa
Lurugen	i. melissa
Lurbur	i. coziandrum
Lurt. i. arbor acacie vel gūmi arabicum quod est eius gūmi	idem
Lurch	i. penicedanum
Lusamon	idem
Lusbarabel	i. capillus veneris
Lusoaria	i. almea
Lustos horri pendactilus gyza solis columba pa- steon paramistrion idem. et est catapucia	
Lusus	i. hedera
Lussus	idem
Luscute rasea lini popagra lini brūcus drascus	

idem. et quid est. i. l. eba such

Luscute romanum	i. absinthium
Lustu	i. costus
Lute	i. eupatorium
Lutre	idem
Lutreon	i. antera
Lutinozostas. i. caducus flos mali punici	
Lutis arietis quid est. i. l. geldacheth	
Lutum	i. balanstia
Lutnb est quedam species melancolie	
Lutnbuth	idem
Luturac	i. saturegia
Luleganus	i. galanga
Lburice	i. affodillus
Lbulen	i. herba capillacia

Qalef ara. gre. itee **Sera.**
lati. d. salix
li. aggre. cap. culef. Lulef. i. salix. folia et
flos et rosa eius habent in sapore ponti-
citatem. et virtus salicis est desiccatio sine puncti-
one. cortex vō ipsius siccoris est cōplexiois sicut
sunt omnes species corticis: vnde administratur
in glucinatione vlcum. sed flos eius et rosa ad-
ministrantur et admiscuntur in omnibus medi-
nis et vnguentis desiccatiuis. et sunt ex hominibus
qui accipiunt flores et rosam et succum ipsius et cō-
ponunt ex eis desiccatiuam medicinam que con-
fert in multis quia desiccatur sine mordicatione: et
pprie quia in ipsa est stipticitas pauca. et q̄
runt eius cortices et conficiuntur cū aceto admi-
nistrantur in omnibus egritudinibus in quib⁹ ne-
cessaria est desiccatio sicut in verrucis et pprie in
in rotundis et in verrucis similibus capitibus cla-
uorū. et in verrucis infixis in cute. eradicat. n. eas
q̄ sit sup eas linitio. et q̄ enellit cortex eius tpe q̄
emanant flores. et colligitur gūmi eius habet 13
gūmi virtutem absteriuam et subiliatiuam. et iō
administratur in omnibus egritudinibus que ac-
cidunt pupille et faciunt impedimentum visus. Et
idem auc. Pauli. Virtus foliorū et corticum et fru-
ctus salicis et succi eius est stiptica. et est fri. et sic. cō-
plexiois in primo gradu. Et idem auc. Bedigoz
quando bibuntur folia eius trita cum pipere et vi-
no paucō conferunt colicis. et quando sumit cū
aqua phibet impregnationē. et fructus eius cōfert
sputo sanguinis quando bibitur. et cortex eius si-
militer facit hoc. et succus foliorū. et cortex eius
tritū cum oleo ro. si bulierint in cortice granati
conferunt dolori aurium. et eius decoctio admini-
strata super pedes podagricorū confert eis mul-
tum. et mādificat furfures capitis. et colligitur hu-
miditas ab ea desluens quando excoziatur a cor-
tice suo quando incipit apparere flos eius: q̄m re-
peritur intra corticem humiditas cōgregata que
abstergit oculū et aufert tenebrositatem eius. pp-
etas salicis ē q̄ extrahit sanguisugās adherētes gut-
turi. et glucinat vulnera recentia. Et idem aucto.
Elben meluai. Folia salicis bibita phibēt ipgnati-
onē. et pferūt fluxū sanguis. et lac qd egredit ex eis

35al. vij. sim. phar. cap. bytee. bytee siue salix
vtetur quidē aliquis ⁊ folijs ad sangui
nolentoz vuluerū confolidationē: sed maxie flof
eius fere omnes vtuntur medici ad cōfectionē si
catini emplastri. est enim vis eoz suauis siccatiua
habet autē ⁊ quiddā stipticitatis. quidaz vō ⁊ sic
cum facientes ex eis imordaz ⁊ siccantium habet
pharmacū ad multa vtile. nibil enī magis occur
rit visui q̄ pharmacū imordatus siccans parum
sed stipticans sicut in tractatu de cōpositōe phar
macoz plenius dicitur. cortex etiam huius arbo
ris similis est tam frondium q̄ flozū virtuti: pre
terq̄ q̄ est siccior fm cōplexione. sed hunc quidā
accēdunt ⁊ vtuntur cinere in oībus his que violē
ter indigent desiccari: sicut sigiles ⁊ cbiles. i. myz
miceas auferunt ipsum madefacientes aceto acri
quidam vō tēpore flozendi incidentes corticem li
quorem quidem colligunt ⁊ eo vtuntur in offuscā
tibus pupillis: vbi sit pharmacū abstersiuum. si
mul ⁊ sublatiuum cūq̄ sit huiusmodi poterit eo
aliquis vti ⁊ ad alia multa.

¶ Sequitur de D.

Digitis
Pausir
Daac est semen bautie filnestris
Daugnan est mensura liquidorum ponderans li
bras. 43

Qualch ^{cap. 202.}
ara. vel bele: vel bifos
grece ⁊ latine viscus.

Dias. capitu. viscus fm translationem no-
stram. Viscus in ramulis nascens e
quodam anim. ali volatili. s. turdella viscatur. naz
illud si moratur in ramulis arborum glutinatur
z inde nascuntur virgule plurime: z fit viscus qui
semper viridis inuenitur. Est autem optimus qui
in arboze quercus crescit: z qui est mundus sub-
uiridis: z si extendatur non corripitur: sed vt mē
brana ex. **Gal.** vi. simpli. phar. cap. de visco.
tenuatur. Substantia visci est cōposi

Anic. li. 2° cap. de visco. Viscus est nor^o oi
bus. et eius quidem fructus similis ē
ciceri nigro non sincere rotundus: virgular^o. fran
gibilis ex quo manus inuiscantur. eius autem mi
nera est arbor ferens glandes et pira et mala in g
bus sunt virides aquea et aerea multiplicate valde
qui ex eo bonus est recens planus coloris porri in
terius viridis exterius: teritur et lauatur: deinde
coquitur et non calefacit nisi post moram longā
sicut gūmi rute agrestis: et est debili^o ea in hoc. et
in ipso quidem est humiditas superflua indige
sta. et est calidus et siccus in tertio. et est resolu
tiuus. resolu^o enim humiditates grossas ex pro
fundo corporis propter fortitudinem virtutis at
tractivae et lenit. et dixerunt quidam q^o non inest ei
operatio in humiditatibus nisi tenuibus.

Dosse. Sera

que, Dias. Quando resina pini maturat apostemata que sunt in radice aurif: et alia apostemata. et quando miscetur cum olibano curat vlcera antiqua. et quando miscetur cum calce et cum lapide gagatis aut lapide asio: et coquitur cum eis et ponitur super apostemata fraudulenta: aut super duriciem splenis curat: et resoluunt apostemata: et duricies. et quando miscetur cum auripigmento citrino aut ru. et ponitur super maculas auferit eas. et quando cum calce miscetur et rob excludit. **Uiscus** eradicat vngues malas vngues.

Ani cum super eas ponitur cum arsenico: et resoluunt apata frigida: et proprie confortat cum calce. et lenit vlcera antiqua et vulnera mala et lenit iuncturas cum tanta cera quantum est ipsi: et cum equali pondere sui de resina pini. et confert apatibus frigidis post aures. et mixtus cum gummi pini et cera extenuat splenem cum super ipsum ponit cum aligebus ipm confortantibus: sicut est calx et huiusmodi Dabath est animal magni rapax maius leopardo et aliqui leone: quod quando claudicat: et ideo vocatur claudicans et cetera: et in de regali dispositione vocatur papilio: claudicat in terra nostra vulgo dicitur: i. syria dicitur cabacensis: ad formam lupi vergit

Dablan est spes palmarum. **Dabac** i. viscus Dabeden est nomen cuiusdam fluminis Dabendrine idem quod succus acetosus Dabem idem succus ut supra Dabeget est nomen cuiusdam insule. Dab est quodam animal ut lacerta magna vetricosa et latine vocatur baltecola. stercus eius limet super pannum: et lenigines. et confert albugini oculi: et desce fioni aque ad eum. **Huic**

Dacalios i. yreos **Dacafios** idem Dacanto i. stercus bouinum Dacausitias idem quod balanstia Dacefion i. dancus **Dacrecessan** i. alkikil Daciafis i. siselios **Dacri** i. gummi Dacilorum i. alkanbis i. ficci Dacilus indus i. tamarindus Dacili epatici i. rubens pinguis ut epar Dacilitis i. aristologia Dadarich i. cantarides Dadarus i. opoponacum Dadafilion i. filius ante patrem Dadi dicitur **Hui** q. est granum simile ordeo longius et strictius et solidius amarum: scribitur autem dechui: sed corrupte

Sera li. aggreg. cap. dadi. Dadi est fructus in balda: et est granum simile ordeo amarum saporis. teritur et conficitur cum varijs in bada et fortificat odorem: corroborat ad inebriandum

Dadion i. deda: et est lignum oibus notum Dadis idem Dadion masculus est id quod grece vocatur androsomus Dabarbachali i. blaccebiantia Daserion i. ferula Dafintes i. russi Dafimidis i. muscillago

Dafrie i. hypoglossos Dafulsum i. piper longum Dafuide i. laureola Daurus i. laurus. idem dicitur freuleon. i. laurinum oleum Daurutis est fructus Dias. quedam spes cassielignee Daurues est medicamentum metallicum: et est defrigis Daga est mordicatio facta a stercore Dagabaorb i. aconitum Dabag i. toza Dabamethe i. lapis adamas Dabasion i. rapa Dabasioni idem Dalac est sera similis visco Dalnamaram i. ascebram Dalpa est arbor dactilorum Daledon est nomen cuiusdam fluminis Dalmedoma idem Dalin i. structio Dalimus i. rapella Dalidos i. pituita Dalt i. cortex Damathan vel mulco draconis. i. sanguis draconis Damarach i. panis Damafsinon i. fistula pastozis Damafomion siue altissima. Galie. vi. sim. phar. cap. damafomion siue altissima. de hac herba narrat Dias. tamque eius radix si bibatur sanare discurras ventremque stringere: et tumores sedare. nos tamen hoc non experti sumus: palam autem quod quandam habet absterguam virtutem Damilla i. animal simile capriolo de han i. vfnec Damistigon i. ellenum Damiseum i. cubebe Damurta i. balsamita Damul i. polium Damala i. animal simile capriolo Danich est nomen ponderis. viij. granorum ordeum fructus aliquos. vi. granorum. et aliqui dicunt quod est aureum. i. et aliqui dicunt quod est pondus trium granorum ordeum et verius idem Danici est pondus quod est medietas trium granorum ordeum Dapeleon i. oleum de laureola Dapneleon idem Dapnelion idem Dapte i. leborac Daptene i. apoglo Dapium i. manipulum Dauphins i. laurus Dapnides i. victoriola: et est fel Dapnidos idem Daptilus quid est. l. l. ponthab Daranus i. bardanus. l. l. lappa rob idem Dardanus idem Darnasum scripsit Stephanus pro darseni: et idem sunt: et est cinnamomum: et est prima spes eius lege litteram darsen Daren est nomen ponderis: et ponderat nona partem. et sic accipiebatur antiquitus: et est dragma una: ut infra patebit in. l. dragma. moderni vero octauum. et pro. 3. et pro daren accipiunt Darcesaban i. silfium

Cap. 203. ara. gre. & la. Sera. li. aggre. cap. de cinnamomo. Cinnamomū dicitur in lingua persica arbor sceni: & est dar sen. & dar sen quidem sunt multe species & denota tur pluribus nominibus & diuersis fm diuersita tem locorum. sed ex speciebus eius melior species est illa que dicitur massolites: quia habet similitu dinem cum cassialigna que etiam dicitur masso lites. & melius cinnamomū ex ipsa specie est illud quod est nouum nigrum cinericiū cum rubore. & est subtile lene. & rami eius sunt spissi: pleni nodis habentes odorem bonum. & melius ex hac etiam est quod cum optimo odore suo est acre: & sicut odor rute. & pertinet ad odorem cardamomi. & ē in eo acuitas: imo mordicatio lingue: & paruz sal sedinis. & quando franguntur rami eius eleuant pulueres odoriferi: cuius dolor superat oīa que sunt circa se. & de experientia bonitatis eius est q quando rami eius euelluntur a terra: radix eius enellitur facile cum eis. & melius quidem est illū qd replet subito fauces suo vapore i primis quā do gustatur. & est species alia cuius odor est simi lis odori cassie. & habet bonum odorem: & coloris subrufi: cui? cortex est similis cortici cassielignee & tale est durum tactū. & habet radicem grossam & odor est similis odori myrti: aut odori cassie. & odor eius est cum quadam pinguedine: & est mi nus in bonitate. & melius ex hoc est habens alba ligna rugosa. illud vō qd est lene grossum non ē alicuius iuuamenti. & inuenitur alia species cinna momi que dicitur nasor: & est grossa planta hīs fortem odorem: & est debilius alio. & est ex planta cinnamomi qd nominatur cirungmoz: siue zimarni: que habet similitudinem cū cinnamomo in apparentia: sed differentia que est in eis ē pin guedo illius odoris. sed illud quod dicitur kerse ē simile cinnamomo i radice sua & mltitudine no dorū. & est cinnamomū lignosū. & habet ligna for tia & longa. & bonitas odoris eius minor est q cin namomi. quidam putant q kerse est alia species a cinnamomo que sit alterius nature ab eo.

Dia. fm translationē nostram cap. d cin namomo. Cinnamomi genera mul ta sunt: sed melior est oībus que est similis cassie massolites: qui recens fuerit: & niger colore: & qui missus in vino soluat se: virgulas habens teneras & lenes & nodis plenas: & cum odore pleno velut rute: acer atq mordax gustu: in similitudine na sturej seminis cum quadam salitudine & feruore & parua viscidine: cuius haste cuz fregeris emit tunt pulueres odore oīa vincentes. has bastas cū a terra euulseris radices earundem sequuntur. H est probatio optimi cinnamomi. Est etiam alterū genus cinnamomi montanum: tactu asperius. hoc grossius est & subrufum colore. Tercium gen? est simile cassie massellioice subnigellum colore: ta ctu lene: & non multos nodos habens. quartuz ge nus est colore albo: tactu molle: simile cassie in ro

boze: grossum & fragile & radicibus maius. Quin tum genus est odore simile cassie: colore subrufū & corio cassie simile: bastam in se habens fortiorē cum radicibus grossioribus similibus libanotido & multas bastas retinens similes myrte & cassie. s3 non tñ odore plenum. eligenduz est aut cinnamo mū primi generis colore subnigrū: scabrosū: & se men habens simile piperi: & lene lignum: cui? ra dix inutilis est. Sextum genus est cinnamomi qd appellatur lotos & motos: sed nec virtutē nec odo rem habet. Septimū genus est qd a grecis nomi nat xilocinnamomū. lignum cinnamomi: radicez habens maiorem cum bastis nodosis similib? cin namomo: & in odore non suauē. hoc dicunt aliqui melius esse cin. **Gal.** vij. sim. phar. cap. de cin namomo. Cinnamomū

summe est subtilium partium: non tñ summe ca. sed in tertio gradu. & desiccatio eius est sicut cale factio ipsius ppter subtilitatem substantie sue: s3 canella cinnamomū est quasi cinnamomū debile & quidam etiam calcion vocant cinnamomū. & q daz sunt qui nomināt **Dosse. Dia.** cinnamomum azet.

Virtus aut omni cinnamomo est ca. & diuretica & malactica: & leptica. & potatum cum aqua secun dīnas mulieruz excludit. & mēstrua prouocat. me lius his rebus opitulatur si mirrhe fuerit mixtuz venenatis moribus occurrit: vel veneno potato caligines oculoz detergit. cum melle tritum ma culas vel lentigines de facie purgat. tussim sedat catarrum mitigat. hydropicis medetur. nefretici vtiliter dar. miscetur etiam confectionibus ocula rīs. & in oībus vtiliores inueniuntur: vires habēs & gustum acrem extensa stringit. & in antidotis p ciosuz. **Sera.** anc. Gal. substantia eius est sub

est. **Sera.** tilis. & virtus eius est ca. in ter tio. & non est aliqua medicina ca. cuius desiccatio est sicut desiccatio eius ppter subtilitatem sue sub stantie. s3 il a spēs que dicit keise est cinnamomuz quasi debile. & sunt quidā qui nomināt cinna mo mū 3or. & dixit Gal. in li. de cibis q cinnamomuz aromatizat stomachuz: & fert frigiditati ci? & fri giditati epatis. & facit euenire somnū. & aperit opi lationes. & prouocat mēstrua. & abstergit obscu ritatē visus. & desiccatur humores qui sunt in capite & i stomacho. & d ppetate vsus ei? ē q vsus come stionis ē pferens obscuritati visus que accidit ab humorib? Et idē auc. Dia. Cinnamomū ingredi tur confectionem medicinarū odoriferarū bonarū & ē maximi iuuamenti. & teritur & conficitur cum vino bono: & fiunt inde troscisci qui desiccant & re ponūt in vmbra. & sic vñs ei? vñti? seruari pōt.

Qui. li. g. cap. de cinnamomo. Ultimū est in est in subtiliatione attractiuum apertiu um rectificans omnē putrefactionē & omnē vir tutem corruptam. & omnē saniofitatē humoralem Et idem in li. de viribus cordis ait q pfortat cor. **Darseni** idem quod supra **Darion** est quedam tunica minoris intestini **Darin** i. manipuli

Darisir
Dardias cerach
Darkimi

.i. lanena
.i. fer vini
.i. 3. ij.

Cap. 204.

Darsifaban vel mahat vel
kilkil ara. gre. aspaliz: latine vero ar
bor granati siluestris Darsifaban est

arbor quā. Diasc. **Jo. Sera.** in. ij. ca. de
vocat aspalium. **Sera.** anc. cuiusdam
vocat airacet est arbor granati siluestris: et fructus
eius vocat bel: et est arbor spinosa cuius lignum est
rubeum vel purpureum: fm Almansore bet flore
citrinum: in barbaria vocat aldani. ingreditur in tro
ciscis andromaci tyriace maioris: cuius loco pōit

Sera. li. aggre. cap. mahat. Ma
cri alēbut. **Sera.** hat sunt vene arboris gra
nati siluestris que nascitur in seni ultra mare et in
cozascen. et sunt vene grosse albe. colligunt in baz
men. et eius mala granata sunt sicut mala granata
domestica in principio ortus eorum. et color est inter
rubeum et viriditatem. et intra malum eius sunt gra
na rubra rotunda in magnitudine seminis lentis

Diasc. cap. de aspalio.
hat: et est cali. et hu. **Diasc.** aspalium sine
aspalto: nascitur in insula rhodo. cuius species du
plex est: et est vna spinosa fruticea et thyrifera: et
depositum cum cortice purpureo vel rubeo et de
so: odoris sumi et amari. altera est alba lignosa et
imbecillis: supple et ista est quā Sera. vocat mahat.

Dosse. Aspalium auget sperma: et cono
borat coitum. et est bonum poda
gre. quando teritur conficit cum aceto et linitur su
ipsum: et confert spasma. et mollit duriciem iucuray.

Diasc. Virtus autem eius est cali. siptica: quod
cum vino si fuerit elixatum vulneribus
oris medetur. et putredines quas greci nomas ap
pellant et putredines nature curat. et valet contra
ulcera ventris quoniam fit ex eo clystere et bothor nasi. et
expellit fetum quoniam fit cum eo nascale et fomento vulne
ribus prodest. pessarij et additum muliebris deponit
cuius elixatura ventrem stringit. sanguinem reijciē
tibus subuenit. aqua eius bibita inflationes et disten
siones compescit.

Dare
Dasatigmi
Dasagar
Dasafagi
Dasepbur
Dasne
Dasnes alexander
Dasium
Dasinudes
Dasin
Dasincos
Dasococta
Dasococta

.i. dens
.i. acetum acetosum satis
.i. amiziden
.i. plantago
.i. allcluia
.i. laurus
.i. laureola
.i. lauristatium
.i. muscilago
.i. dasion
.i. dasnoides
.i. lauri bacca
idem
Cap. 205.

Dasnoides gre. ara. spes gare
alexandrie: vel me
sercon: latine vero laureola. ubi sciendum
quod aliqui putant laureolam non esse me
sercon: quorum error dignoscitur in l. camelea.

Sera. li. aggre. cap. gara alexandrie. i. laur
alexandrie: et est planta habens folia
similia folijs myrti agrestis: quod sunt maiora et molli
ora et albioa eis. et habet fructum intus folia in magnitu
dine ciceris coloris rubei ad rubedinem sanguinis
tendentem. et habet ramos longitudine duorum pal
morum: aut plures: et radices similes radici myrti agre
stis: nisi quia sunt molliores et odorifere ad rube
nem tendentes. nascitur in locis montuosis. et illud
quod de ipsa administratur est radix. Et idem Sera.
capitu. de lauro. ubi tractat etiam de laureola.

Sal. vi. sim. phar. cap. dasnoides alexandrie. sa
por eius est acutus. et in ea est amaritu
do. et virtus eius est que incidit et abstergit. Et idem
Sera. et ex gara est que dicitur camedaphne gre.
vel daphnides alexandrie: sed latine sigillum salo
monis: cuius altitudo est unius brachij. et habet
virgas multas rectas subtiles lenes. habet folia si
milis folijs lauri: sed minora et subtiliora et leniora
quorum color est viridis. et habet grana rotunda ru
bra que adherent folijs. rami eius comeduntur duos
sunt recentes. et virtus eius est similis lauri alexan
drie supradicte. sed speciem gare alexandrie que vo
catur dasnoides. i. laureola non tangit. hic Sera.
Plini autem cap. de camedaphne. Camedaphne. i. i
fima laurus. daphnis enim grece laurus: came. i. in
fima. et est secunda species lauri a Diasc. posita in p
prio cap. 13 non nominet ipsam sic: que fm Plin
ra mos spargit a radice folio acutiora quam myrte: et
molliore candidiore et maiore semine intra folia
rubeo: non nisi in montibus. **Diasc.** ca. dasnoides
tuosis nascitur locis. i. laureola habet
virgas longas duobus cubitis tenues rectas et lenes
et folia lauri similia: sed tenuiora et viridiora: semine
in medio folijs habens. Et idem fm alia translatio
nem. dasnoides. i. laureola cubiti vni? habet longitu
dinem: et virgas multas et non fragiles: sed mucilaginosas
folia sunt illi lauro filia sed molliora. i. flexibilia et
duriora et non fragilibilia gustu ca. exasperantia. flores
albos habet: semine vero nigrum cum maturum erit. radix est illi
utilis. nascitur. **Dos. Dia.** Dasnoides
loci montuosus. **Dos. Dia.** folia eius sic
ca et viridia bibita pblegma ventris deponunt. vo
mitum provocant. menstruis imperant. apoplegmatif
mis masticata prestant auxilium. sternutamenta pro
cant. semine eius grana. x. bibita ventrem molliunt.

Sal. Camedaphne. i. sigillum salomonis pro
cat vinum et menstrua. et confert distillati
oni urine et mingentibus sanguinem. Cassi? felix ca.
camedaphne. Camedaphne est diuretica valde. fo
lia eius cataplasmatibus adhibita doloris capitis
tollunt. egestionem stomachi imposita compescunt
et tortiones anteriores cum vino bibita potissime
que semina habent anteriores: posteriores vero
que sunt posterius medicantur. Succus eius

cum vino bibitus menstruis imperat: puocat vñ
nā pessario adhibet: hec oīa facit. mictual ē vñ
cū folijs suis sine floribus incendio se laborātes
quidam cataplasmauerunt. que vñ dicit Mes. vi.
de capitulum de camellea supra.

Datium .i. amurca olei
Datrion .i. lachryma. inde datrion dandodes .i. la
chryma oculi
Daximalios .i. vrtica
Daximum .i. rubea tinctoz

Daxilion .i. cyprum
Cap. 206.

Olibora .i. ara. vel cūbra: gre. co
rian .i. coriamia: la. vñ
drus. **Dias** .i. coriandrus oib⁹

est notum. virtus eius est fri. tritum z in cataplas
maibus redactū cū polenta z pane triticeo mix
tum z impositū ignez sacrum extinguit. tumores
igneos tollit. melle addito z vna passa imposi
tum epimetidas z tumore testium z carbunculos
curat. z collectiones cōpescit. cū faba frixa mixtū
scrofulis z pustulis prestat effectum. semen ei⁹ bi
bitum cū dulcore lūbricos extinguit. genitalia .i. se
mina viri decrescere facit. nam si multū acceptū
fuerit semen sensus hominis bebetescit: aut citius
infert necem: vnde nō debet quisq; vltim eius fre
quentare. succus eius aceto mixtus: aut spume ar
genti: z cerule: z vino omnes pustulas z caliginel
ebulientes extinguit. hic succus vltide est vrtutis:
refrigit z refrigerat: z iō ppe ad ignē sacz facit
sicut z folia ei⁹ cū succo mali granatū z oleo: i pot
ione pmixtū aialia itraneis pmixta ignita psegē. se
mē ei⁹ ex aq potatū solutionē vñ abstrigit. mix
est qd xenocrates tradit si vñ seminis granū se
mina biberit vno die ei mēstrua contineri: si duo
z totidē iam diebus **Sera** .i. ag. auc. Halie.
quot grana supserit. **Sera** .i. capitu. daybora.

Daybora .i. coriandrum. substantia eius est terrea
subilis: z est cū hoc in eo aquositas tepide virtut
non pauce q̄tatis. z in sapore eius fm plurimū
est amaritudo. z virtus eius est que abstergit z re
soluit. z sumit z distillat in oculū z cōfert dolorē
eius magno cū lacte mulieris: z fit emplastrū cū
eo: z abscindit humores descendentes ad oculum
Et idem auc. Alben mesuai. Quando torescit se
men coriandri stringit ventrem: z abscindit fluxū
sanguinis qui est ab interioribus. z bibuntur d eo
dno auri cū. iij. z dimidia succi plantaginis sine
eo q̄ buliat: z si est fluxus sanguinis ab interiorib⁹
mēbris curatur si ponatur super locū fluxus. Et
idem auc. Abugeris. Coriandru est frigidum nar
coticum inducens syncopim z stupore. z est tori
cum qm odoratum congelat: z phibet fumosita
tes ascendere ad caput. z ideo confert sode z ebr
etati. z abscindit fluxū sanguinis. z stringit ventrē
Et idē auc. Alexandri. Coriandru phibet fumo
sitates ascendere ad caput: z ppter hoc ponit in
cibis epilepticorū qm cause epilepsie sunt vapores
ascendentes a stomacho. Et idem aucto. Alcauzi.
quando coriandru siccat infunditur in aqua eius

cū zucaro abscidit virge erectionē z desiccet sper
ma. Et idem auc. Rasis. Si bibantur .z. iij. de suc
co eius recenti occidit z abscindit fluxum sangui
nis a naribus quando odoratur. Et idem auc. Du
mai in li. pmutatiōis dixit q̄ pillule Halie. sunt ei
contrarie. Dias. vñ contradixit ei: cū. f. Hal. dixit
q̄ coriandru declinat ad caliditatem: qm manife
stum est ipsum esse virtutis frigide: z ex dicto suo
quando sumitur succus eius occidit. Et idē auct.
Abix Coriandrum recens est mortificationū con
gelatum: z si homo vñ eo multū: vñ potu aque
eius est toxicū. z si ponat aqua eius cū aliqua ex
alijs herbis. z quādo cū a q̄eius linū apostema
ta sanguinea aut cholerica: z fert extinguit eoz
inflāma. **Gal.** .i. vñ. sim. phar. cap. de coriandro
tiones. **Gal.** .i. Virtus eius prima est vñ cal.
vnde Dias. infrigidatiū dicit hanc herbam non
recte. cōposita aut est ex contrarijs virtutib⁹: mul
tum quidem habens amare substantie que indicat
q̄ subtilium partū est z terrestris: non modicum
autē habens z aquose humiditatis vel tepide fm
virtutē. habet aut stipticitatē nō modicā: in quib⁹
oibus operatur quidē varie oīa quecūq; Diasco.
scripsit. sed puto sic existere sicut mor fm pñci
pia plagatis vel qualitercūq; percussis in aliqua
particula tumor liuid⁹ vel niger fieret frigida pu
taretur passio esse: z egere diaforantibus z calefa
cientibus pharmacijs fm eundē puto modum si
transcenderit aliquando calida dispositio ad fri
gidam obliuiscendum est pñcis. nominandū vñ
alio secundo nomine: vel si nomen nolueris pñci
tare: sed facere sicut quidam qui alia quide: pñ
cipij: alia vñ declinationis scribunt auxilia. nō aut
oportet frigida estimare esse declinationis phar
maci. concedendū enim est herisipillam nomina
re si quis voluerit huiusmodi dispositione: nō tñ
ca. vocare eam permittendum quando depeffa
est z remissa. nequāq; ergo tunc qd auxiliatur ei i
frigidatiū esse putemus sicut Diasco. vt corian
drum: quoniam cataplasmatum vt ipse ait cū pa
ne vel cum alitis sanat herisipillam. certū est be
risipillam que vñq; inflāmatiua est nūq; sanabit
cum pane coriandrum: sed per id quod ifrigidat
iam ppterea z nos in anterioribus sermonibus
quando cum determinata experientia pbare cu
iuslibet pharmaci virtutes postulabamus: simpli
cem enim vt possibile est maxime potione eligere
consulebamus. plurimi aut medicorum neq; que
cūq; plurime egritudinum mor a pñcipio inua
dunt cōposita noscunt. neq; quoniam alia passio ē
herisipilla certa. alia vñ vocatur ab oibus nobis
iam consue: z ab antiquis pblegmon. alia autē
in medio q̄ multe: hec quidem z ut vñq; dicat q̄
herisipilla pblegmonosa: hec aut velut pblegmo
nes qdē berisipillatos iuenies: aut velut pblegmo
nes aliquando: z neutrum predominans. at vero
z idem ascosus quando apparet sicut z herisipil
las: sicut z alius sclerosus: vñ d cōpositis oibus nō
modica habet multitudo. lat⁹ vñ i qbusdā alijs
dictū ē de his: z in libris terapēice methodi dices

et nunc est de eis necessariū memorari: q̄ certā be-
 risipillaz nūq̄ predictū sanabit cataplasma. voco
 aut certā qm̄ a cholericā humiditate repleta fue-
 rit particula. qm̄ aut longe ab infigidando est co-
 riandrū: l̄z tibi ex his que scripsit Dias. addiscere
 Scrofulas enim ait dissoluere. qm̄ aut nullū infri-
 gidantium pharmacoz sufficit dissoluere scrofu-
 las. neq̄ enim puto Dias. dubitare: multa quidem
 scribentem scrofularū sanatiua: oīa vō concordā-
 tia et calida cōplexionibus: et diaforesica opationi-
 bus ex. **Ali.** l. ij. cap. de coriandro. Coriandz
 istere. **Ali.** aliud est humiduz et aliud est sic.
 et dixit Gal. Virtus eius ē cōposita. et qd̄ in eo do-
 minatur est terretas: qnq̄ et aqueitas tepida. et in
 ipso est ponticitas parua a stipticitate. apd̄ me vō
 aqueitas in ipso frigida non tepida oīno: nisi sit
 ppter substantiā subilem ea. permixtam ei: cui
 separatio ab eo sit velox. et Humai quidem dixit
 etiam q̄ Gal. remouit frigidū a coriandro: con-
 tradicendo Dias. ego aut dico q̄ iaz testificati sūt
 frigiditātē eius. Rursus et Archigenes et alij ab
 eis frigidum est in fine primi vsq̄ ad secunduz: sic.
 in. ij. et apud filiū Uiregi in. ij. apud me vō siccū
 est declinans ad caliditātē parua: et forsitan illd̄
 est. ppter substantiā in ipso subilem que resoluit
 et non remanet cum bibitur: et si non. ppter quod
 oportet vt sit multitudo succi ei? iterficiens cū in
 frigidatione. in ipso est stipticitas et stupor. et succ^o
 eius cū lacte sedat omnē fortem pulsationē. et con-
 fert apostematibus calī. cūz cerusa et aceto et oleo
 ro. et cum melle: et oleo score: et vestigijs ignis per-
 fici: et cum farina fabarum: aut sanich: aut farina
 ciceris scrofulis quando permiscetur cū eis succ^o
 Inquit Galie. cum resoluit scrofulas: quomodo
 ergo est frigidum? et possibile quidē est ut dicat
 ei ppter ipsius p̄rietatem. et quoniā in ipso ē sub-
 stantia subtilis: pfundans penetrans: et pfundat
 et non pfundatur substantia frigida: sed quando
 bibitur resoluit calidū velociter: remanens frigi-
 dum agens. et dixit non sanatur ex herisipilla: nisi
 quod infrigidatū est: aut permixtū humori melā
 colico: et phlegmatico. confert vertigini facte a va-
 pore calido aut phlegmatico: et epilepsie facte ex
 hoc. et p̄p̄ietas eius est phibere vaporem a capi-
 te: et ppter hoc ponitur in cibo patientis epilepsia
 ex vapore stomachi: et inde multitudo eius humi-
 di et sicci permiscet sensum. et qd̄ humidū est facit
 somnum et phibet fluxum sanguinis nariū. et pul-
 nerizatio sicci: et collusio oris ex succo humidī cō-
 fert alkole. generat tenebrositatē visus. et succ^o ei?
 distillat sedat pulsationem in oculo: et p̄p̄ie cūz
 lacte mulieris. et quando ex folijs eius fit empla-
 strū. phibet cursum materierum ad oculum. con-
 fert tremori cordis calido. et potantur ex eo due. 3
 cum aqua lingue arietis: et retinet sputum sangui-
 nis. est parue digestionis: et confortat stomachum
 calefactum. et quod de eo torrefactū est. phibz vo-
 mitum. dicitur q̄ ipsum sedat eructationē post
 cibum: et si est ita tunc facit id. p̄p̄ie quia. phib-
 bet vaporem et motum eius. constringit semen ei?

torrefactum. et dicitur q̄ semen eius cū rob soluti-
 one educit serpentes. et coriandrum quidē cū mel-
 le et oleo confert apostematibus testiculoz calī. et
 quod de eo humidum est et quod siccum frangit
 virtutē coitus et erectionē virge desiccando sper-
 ma. cum ex succo eius bibitur circiter. iij. 3. inter-
 ficit qm̄ facit hominē possidere tristitiaz et synco-
 pim. et non oportet vniuersaliter vt de eo multuz
 sumatur

Dragatum. i. vitriolū vel calcantū. l. l. zeg
Draganum est planta que a Dias. cap. dragos. vo-
 catur tragos. nam dicit tragos aut scorpion aut
 draganum. nascitur in locis maritimis. frutex est
 super terram longitudinē palmi vnius habēs aut
 amplius. basta est illi sine folijs in qua in sūmo
 habet azimos minutos sicut triticum: acutū mul-
 tum in gustu. **Posse. Dias.** Semen
 stipticitatis. eius cūz
 vino bibitum fluxū matricis et vētris abstinēt. qd̄
 semen plurimū colligitur: tere et fac trociscos qui
 bus siccis vtuntur

Drane	i. cantarides
Dragos	i. manipulus
Dragma est nomen ponderis et ponderat nonaz partem. 3. et sic accipiebatur antiquitus: et illa est dragma vera. moderni vō octauam partē 3. p. 3. accipiunt. sed cōmuniter nunc accipitur pro trib ^o scrofulis. et dragma grece similiter interpretat ^r ma- nipulus vel fasciculus: vt feni et spinaz et b ^o modi	
Dragnetum quid est. l. l. acantos	
Dragea serpentaria: serpentina: colūbina: vi- perina: basilica: asclepeas: luf: cocodrillus: idem: p quibus. l. l. luf	
Dragonium	idem
Dragona interpretatur a speritas palpebraruz: in de collyrium dragonaticum: vt in Alexandro de oculis	
Drarie	i. cantarides
Dracon	i. draco
Dracon marinus est quidam piscis paruus vene- nose punctiois: que in lingua nra vocat ^r doracena Deafati. i. rosa i facie. i. pustule paruiissime in cor- pore hominis tēpore caloris: et dicit ^r desudatioes	
Deafaci	idem
Deemptanium	i. peucedanum
Deb	i. aurum
Deen. i. lignum indum: et est deda	
Dechin. i. omne oleum preter olinarum	
Deiranie	i. cantarides
Delix. i. locus de quo fit transitus de vno loco ad alium: et p̄p̄ie quando est sub terra	
Deilis	i. specus
Deiberane	i. vespa
Deisparia dicuntur que difficile corripū ^r in cibis	

Deob. ara. gre. et lati
 ne dicit^r aux. **Sera.**
 li. aggre. cap. de ob. Deob. i. aurū oibus
 notū. limatura ei^o ofert cardiacē melā
 colice et debilitatī cordis. et quando canterizat cū

eo non facit vesicas cauterizatio eius: et est melioris et velocioris curationis. et dixerunt quidam quod quando accipitur aureus anulus vel argenteus et ponitur in igne et cauterizatur cum eo ale. colubatum veniunt cito ad domum suam ab ea et non separantur. Alii autem vtrum sit in anulo aut aliter. natura eius est talis: si cauterizetur cum eo aurum est temperatius omni metallo. unde valet contra elephantiam cardiacam passionem: et syncopiam. limatura auri contra elephantiam data in potu valet: depurando superfluitatem humi. et extergendo. potest etiam dari contra hanc passionem cum hieralogodion vel theodoricon in potu in septimana bis vel semel. et vniuersaliter valet ad preservationem timentibus lepram. auri limatura data cum succo boraginis vel cum puluere ossis de corde cerui et zucarum: syncopizantibus auxiliatur. vel fiat syrupus ex succo boraginis et zucarum: et appositio pulueris ossis de corde cerui: cum tali syrupo datur limatura auri: et si hunc non habueris: datur cum alio syrupo vinum in quo fuerit limatura auri candens extincta splentescit iuuat. contra frigiditatem stomachi datur similiter limatura eius in vino vel cibo. ad vltimas magis valet auxilium quam cetera metalla. pulvis ceterie auri more collyrii vel simpliciter oculis impositus maculas oculorum corrodit. Sed idem questio est quomodo aurum confortat: cum non incorporetur nec membrum nutriat. ad quod dicendum quod eorum que confortant alia confortant membra reparando spiritus tantum ut aromatica: alia restituyendo membra: sicut cibum et potum: alia constringendo partes laxas: sicut emplastrum ex mastice factum alia alterando qualitatem distemperatam debilitantem membra: sicut diacastoreum stomacho debilitato vel distemperato ex frigiditate apponitur. alia confortant depurando superfluitatem quam comprimendo debilitat: sicut sunt medicine laxatiue: et multa alia depurantia: sicut est aurum quod confortat dum aspicat. **Aui.** libro. ij. cap. de sua superflua detergit. **Auro.** Aurum est equale subtile. limatura eius ingreditur in medicinis mel incolit. et melius cauterium et velocius sanabile est: quod sit cum cauterio auri. retentio eius in ore remouet fetorem eius. et ingreditur limatura eius in medicinis allopiciis et serpiginis liniendis et in eis que bibuntur. confortat oculum in alcohol positum. confert doloribus cordis: et tremori ipsius et malicie anime et ei quod solus loquitur. Et idem in libro de viribus cordis dicit quod confortat cor. **Bulcasiz** libro qui dicitur seruitor. **Modus** limature auri et argenti quibus vtuntur in medicinis: Accipe de bono auro puro frustum: et habeam coram te parasidem cum aqua munda dulci: et habeam coterem asperam mundam: cuius vnum caput teneas in manu tua: aliud stet in fundo parapsidis in aqua: et tunc frica aurum in cote sepe munda faciendo coterem cum aqua: quia limatura descendit ad fundum vasis subtile. fac ergo radium quod limetur de auro quantum volueris: deinde dimitte per horam et perijce aquam cum facilitate et ablue ter et sicca et serua.

Eodem modo facias de argento. et sunt qui limant cum lima subtili et sic vtuntur.

Denteria. i. vinum pucciolu: catolorum dicunt mace ratis aqua uinacis: sed tamen intra vina operaria re ponuntur

Denuofan i. inanis
Deusen. i. herba cuius folia sunt similia folijs tri tici sed sunt leniora. et fructus eius habet velamina duo aut tria: et super ipsa sunt quedam similia pilis. et quando sumitur succus et conseruatur est calidus in primo: sic in secundo: pro qua. l. l. sceile

Deuraz est nomen cuiusdam animalis quo caremus

Deusar i. auena

Deut quid est. l. l. dand

Debacul i. aconitum

Debalium i. polium

Debe i. aurum

Deben. i. oleum quod fit de fructu ben: et quod est. l. l. ben

Deble i. animalia

Debotin i. ter bentina

Debotim idem

Deboliar i. cimex

Debusor i. platanus

Debulnationes i. linimenta

Decasoz i. auena

Decasior idem

Dechan i. virga pastoris

Deciston i. cotum

Decisis i. spelta

Declin i. pediculus vultur

Declios idem

Decoz. i. bothoz vel pustule in ore

Decolai idem

Decosio i. pentasilon

Deda i. zappin's

Dedablet i. faba lupi

Dedalion i. mentastrum

Dede i. pediculus vulturis

Dedey idem

Dedefon i. rupis concanum

Dedichisa dicitur **Auic.** quod est cortex indus stipticus

in arabico scribitur darchese. Iudeus dicebat sic

vocari mellicam

Dedose i. macer vel folium

Dedos idem

Dedogao i. auena

Dedurisa indus i. stipticus valde

Deduslon i. matris silua

Defle. i. oleander planta venenosa: que grece ne

trion vel neredendion dicitur

Defictum vinum i. sapa

Defrictum vinum idem

Defrigis i. defrigis

Degalea est arbor cuius succus ingreditur in qua

dam confectionem ad scabiosa vlcera in antido

tario virili: et latine dicitur regalea: habet folia ad

modum alexandri. et nascitur in locis humidis

Dego. i. lac ex quo extractum est butirum

Degoa idem

Degoison i. apium risus

Deheb	i. aurum
Deben est omne oleum preter oleum olinaru	
Debedi	i. beem
Dechieschene	i. farina orde
Dechie	i. farina
Dechil	idem
Delethreon. i. letalis cibus vel potus vt fungi ve	
nenosi	i. Delesiolos. i. vinee
Delicterie	i. medicine venenose
Delision	i. cymbalaria

Rap. 208.
Delion ara. gre. egelida vel gengi
 lida: vel noyyda: lati. vero
Sera. libro aggre. cap. delien
 pa. i. rapa. ex ea est dome
 stica & agrestis. domestica oibus est nota. sz agre
 stis supple que latine vocatur rapolla: est planta
 habens ramos multos: quoz longitudo est vni
 brachij. nascit locis siccis. & bz summitates lenes:
 & folia mollia & grossa in modu digiti pollicis &
 amplius parum & lata. & habet semen paruu & ni
 grum: quod cum frangitur est album interine.

Dias. ca. rapa fm translationem nostram
 Rap. quedam est domestica: & que
 dam agrestis. domestica omnibus est nota. sed ra
 pa agrestis nasci ur in locis siccis: fructum colle
 ctum faciens: cubiti habens longitudinem: & mul
 tas virgulas: folia habens leniora & grossa in mo
 dum digiti: & satis lata. semen eius in folliculis co
 clusum est nigrum & fragile: quod fractum deint
 habet album colorem. miscetur ad alimētum: fa
 ciei vel totius corporis & vultus: farina lupini & fabe
 & ciceris vel orobi admixta: sed red x rape dome
 stice bona est: sed ventrem inflat & succum corpori
 addit: venerem stimulat. elixatura eius fomento
 podagricis & per monibus presidiu est. & ipsa tri
 ta & imposita hec oia facit novit. exanata & oleo
 ro. & cera missa & in cineribus calefacta permoni
 bus opituatur. cima eius elixa & comesta diureti
 ca est. semen eius antidotis tyriacis miscetur. vene
 nosis potionibus occurrit cum vino datum. vlt ex
 multa bibitum ventrem stimulat. radix incisa in
 portibus & in aqua salsa & aceto cōposita digestio
 nem & orem facit. rapam Democritus taq; con
 trariam corpori damnat: putat enim ex ea inflati
 onem stomachi excitari. Contra Diocles: itemq;
 Dionisius eam necessariam estimant. ppter eas
 virtutes que subiecte sunt antidotum representat
 cum ex oleo & vino trite sumuntur venere stimu
 lant: eo validius si cum cruce condiantur. cocte &
 cum adipe contuse oculoꝝ dolori medentur. fer
 uentes impositae mitigant permones. frigus ex pe
 dibus tollunt. cuiusq; vicio pedum: maxime tritu
 ris succurrunt. & semen ex vino vulneribus vene
 natis illinitum prodest. contra serpentis morsum
 & torica datur semen ex vino bibendum. sed hoc
 semen in rapis potest calidum & feruens videri:
 ipse paulo solutiores credunt: sed q minus possi
 den: caloris molendi potestatem continent. item
 radix inflat: & semen generat in homine. Et idem

Sera. Est alia species parue rape: que quando co
 meditur generantur inde inflationes. & nutritio
 tum eius est minus nutrimento alterius speciei. &
 quando bibitur ex semine eius. phibet nocumen
 tum medicinarum mortiferarū: & radix eius pre
 paratur sicut d rapa diximus: supple & ille vocat
 napus caulen: vel napo caulen. Plinius cap. d na
 po. Napus caulen: vel napo caulen ex duob ole
 ribus cōpositum nomen habet: quia sapore rapa
 in radice napo: ppter quod discernitur que sane
 minor est rapa. unde napo ad similitudinem rape
 vocatus: quia folijs latior: & radiculis gustu suba
 crior. est nominis affinitas in vtriusq inde pene co
 munis: quia vtriusq semen in alteru vicissim muta
 tur. nam rapa in alizo solo vt emilianus ait per
 biennium in napum: alius vō napus transit in ra
 pam. domestica rapa dicta est a rapiendo. i. com
 prehendendo terram: omnibus nota est. est autē
 radix eius amplior napo: sapore dulcior: & folio
 tenui: cuius radix comesta inflationem facit. Ex
 aqua vō ubi decocta fuerit podagricis optima ē
 fomentatio: etiam ipsa contrita & imposita idē ope
 ratur: q si excutitur & accipitur oleum ro. & cere
 modicum & sic in cinere calido coquatur: & vt ce
 rotum fiat ad idem valet. Almanasor cap. de na
 po tractatu tercio. Napi aceto conditi frigidi exi
 stunt: q sz inflationē faciant cholera: & si extinguit
 rubeam. Sed sciendum q rapa agrestis vocatur
 rapolla: cuius succus mirabiliter herpetibus & si
 stulis impositus medetur. & ipsa comesta similiter
 & semen eius est. **Gal.** secundo de ciliis cap. d
 tyriaca venenis. **Gal.** rapa. multisomiter at
 & hanc homines pparant vsq ad hoc q cōponūt
 eam cum garo & aceto vt habeant pro vsu per to
 tum annum. chimum aut reddit in corpore grossi
 orem cōmensurato: ppter quod si abundauerit
 quis in vsu ipsius: & maxime si quis deficienter in
 ventre dirigens ipsam congregabit vocatum cru
 dum chimum. ad secessu aut ventris neq; ad co
 trariari vtiq; neq; conferre dicat quis ipsaz: ma
 xime quando decoquitur: bene enim indiget ipsa
 & ampliori decoctione. sit aut optima bis elixata
 sicut dictum est prius de caulis preparatiōe. si aut
 crudior: sumatur idigestibilis est & inflatiua: & ma
 la stomacho. quandoq; aut & mordicationes ope
 ratur fm ventrem. per aquam aut elixatam ad
 mirabor vtiq; si minus aliqua homogeneaz plā
 tarū nutrit. Et idem in sexto de simplicibus medi
 cinis cap. gengilidis. Gengilidis siue rapa ipsa &
 semen ad libidinem incitat inflatiui spiritus gene
 rativa existens.

Delitron	i. venenum
Delichgesche	i. farina orde
Delon	i. fructus melonis
Delofaria	i. almea
Delofarria	idem
Demandarcotri	i. sanguis draconis
Demessen sunt coriaces virides quibus acuntur	
phlebotomi	
Demasilon	i. barba siluana

Demasur	.i.aaaron
Demenchame	.i. sanguis columbe
Demebachara	.i. sanguis vacce
Demest	.i. arbor lauri
Demelandrum	.i. sanguis draconis
Demisurion	.i. virga pastozis
Demisafurion	idem
Demulpar	.i. yfnee
Demoniaca herba	.i. iusquiamus
Demoniarca	idem
Demolion	.i. barba iouis
Demoracon est ppium nomen loci	

Cap. 209.

Demara. gre. demezā. **Sera.**
lati. vo sanguis.

li. aggre. cap. dem. auc. Gali. Sanguis porci est calidus humidus sicut hominis. sanguis columbe administratur a pluribus medicorum in capite quādo fuerit scissura in craneo: nam piciunt in loco illo sanguinem columbe et distillatur sanguis columbe dum est calidus in oculo: quando in oculo sunt tarfati. et quidam extrahunt pennam ab ala eius et exprimunt sanguinem qui est in ea: aut scindunt sub eius ala et accipiunt sanguinem qui egreditur et ponunt eū calidum: et non faciunt hoc nisi qui volunt occidere columbum. et quando loco sanguinis distillat in oculum oleum ro. facit idem: nisi quis oportet quod distilletur oleum ca. nam inuamentum eius in h non est nisi ppter actualement caliditatem cum temperamento: et non ppter aliam virtutem. et manifestatur etiam hoc: quia oleum ro. cum hoc quod est temperate complexionis: habet etiam virtutē quādam sūpticam. et sanguis caprinus et hircinus dant in potu cum melle hydropicis. et quidam affant hūc sanguinem et dant in potu habentibus fluxum ventris muscillaginosum: in quibus est admixtus sanguis: et hoc ppter grossiciem terreā que est in eo et ppter siccitatem que est admixta sue caliditati. Sanguis agni quando bibitur confert epilepsie et ad hoc valet similiter bedi. et confert expuentibus sanguinem. vidi opificem quendam discretum et veracem et bone memorie qui dixit mihi quod hoc expertus fuerat in duobus qui spuebant sanguine dare scilicet eis de sanguine illo: et contulit eis inuamēto magno. et ego credidi dicto eius et estimavi quod isti non emittebant sanguine a pulmōe nec a palato: sed potius ppter apertiones alicuius vene: et est magis inuatiuus fluxui sanguinis quā sanguis alius: et oportet quod sit coagulatus: et ex eo accipiatur libra vna et misceatur cum aceto fortū etiam libe vnus: et bulliat simul tribus ebullitionibus aut parum plus: deinde diuidatur in tres partes: et detur in potu qualibet die pars. i. in ieiunio: et maxie quando fuerimus distantes a locis ubi sunt alie medicine. Et sanguis hirci et vrsi quādo ponitur super apostemata calidus maturat ea cito. et sanguis porci sedat dolorem: et curat vlcera aurium et sanguis bedi et anaseris: et anatis igrediuntur in multis confectionibus: et antidotis que conferunt

apostematibus. Sanguis vero serfen id est cuniculi et columbi: et si in cibo accipiat calidus et fit cum aliquo istorum cobol: confert apostematibus calidis oculi: et sanguini qui est in eo: et obscuritati visus. Et sanguis columbe valet obscuritati visus. et abscondit fluxum sanguinis narium: proprie qui fluit a miringis cerebri. Sanguis hirci et capie et leporis et cerui quando affantur et administratur quicumque istorum confert vlceribus intestinorum: et fluxui ventris antiquo. et quando bibitur cum vino confert veneno. leporis vero sanguis quando linis empetigo cum eo. i. cum suū retinet calorem curat eam. sanguis vero canis quando sumitur in potu curat morsum canis rabidi. sanguis nemoralis testudinis curat epilepsiam quando sumitur in potu si sanguis testudinis marine quando bibitur cum vino et cum coagulo leporis et cymino confert moribus venenatis. et confert bibentibus ramunculas supple hoc latius inuenies in littera latamie. Sanguis tauri quando fit emplastrum cum eo et sanich mollificat et resoluat apostemata dura. sanguis rane viridis quando ponitur in radicibus capillorum emulsoz non sinit eos renasci. sanguis mestrus quando cum eo inungitur virga in hora coitus phibet mulierem aliam ipregnari. et si linuntur cum eo podagrici curat dolorem eius cum habu. **Anic.** libro secundo capi. de sanguine erit. sanguis bubonis confert alina: ti valde: et similiter caro ipsi. sanguis hirci exciscatus frangit lapidem renum. sanguis hirci camele et leporis frigus cōpetunt nocumento sagite armenie quando bibitur cum vino: et similiter sanguis canis. Cassius felix cap. de sanguine. sanguis hirci qui per aliquem dies ante vinū biberit et petroselinos vel fiseleos montanos comederit soluit adamantez: et frangit etiam lapidem in vesica: sicut inuenies in littera lapis subedbigi.

Cap. 210.

Demalachobem
ara. gre. sindrichis egilos: lati. vero sanguis draconis.

Sera. li. aggre. cap. demalacho: auc. Dias. Demalachoem vel sindrichis egilos. i. sanguis draconis qui fit ex arbore que eodē nomine nūcupatur: et est planta habens virgas vni palmi longas aut plus: similes fusis in quibus filatur: sup. q̄s: sunt folia parua similia folijs coriandri: quoz color vergit ad rubedinem. et habet viscositatem et odorem fortem: non tū malum s; proprium odorem medicinarum. et in summatibus ramoz sunt corone rotunde: et flores albi in principio natinitatis eoz: in fine vero sunt aurei. nascitur in terra culta. Et idem auc. Gal. sindrichis est in planta ista res que abstergit. et est in ea humiditas multa: et ipsa in frigidat parum. et cum hoc est in eapaua sūpticitas. et ppter hanc causam phibet generationem apostematum. et quidam nominat plantam que dicitur egilops nomine huius plantę: et est planta similis huic plante in oibus: nisi quod

m z

ista planta est superior in stipicitate ab ipsa: et ppter hanc causam confert fluxui sanguinis et vlceribus intestinoz superfluo. Et idem auctorita. Constantini. Succus huius plate est sanguis draconis dictus est rubens fortis rubedinis. et sapor eius et est stipicatus. et vltus eius est que ifrigidat et de siccat in tertio gradu. vnde conglutinat vulnera que fiunt a percussione. et confert fluxui sanguinis et vlceribz intestinoz: et imoderato mēstruo. Et idem auc. Dias. Ista planta quando teritur bene et ponitur super vlcera cum sanguine suo conglutinat ea. et prohibet apostematione eoz. et scindit fluxum sanguinis menstrui. et fit encatisma ex decoctione eius in qua sedent mulieres: et abscondit fluxum humiditatu antiquarū matricis. et bibis de decoctione eius ad vlcera intestinoz. et cōfert incisionibus carnis: et incarnat ea. et quādo fit suppositio cum eo stringit ventrem: et confortat stomachum interius sumptus et exterius positus. Sanguis draconis frigide et sicce complexio: nis est in tertio gradu. est aut eligendus qui interior est clarus sicut minimum. sophisticatur quandoqz cū pulvere minij: et cum alio succo indurato contra fluxum sanguinis e naribus imponat pulvis ex eo et fricetur nares vt pulvis adhereat rupture venarū. fiat etiam synapisma ex eo et albumine oui et aqua rosarū circa frontem et tempora. contra emoptoicam passionē vicio spiritaliū teneat pulvis eius et gūmi arabici confectus ex aqua rosarū infusiones draganti et patiens postea transglutinat. si vō fiat vicio nutritiu orōdetur cū succo plantaginis. Idem fit vsus contra dysenteriam si fiat vicio superiorum. si vicio inferiorum insciat per clystere cum succo plantaginis et aqua ordei. suppositorium factum ex eo et succo sanguinarie valet contra fluxum matricis.

Denaphia calcail. i. cauda vulpis: est herba que alio nomine centinodia femina dicitur

Dentaria i. pyretum

Dentales sunt ossa satis alba: et sunt sicut canini dentes: s; longiores et intus perforati et inanes. oriuntur in cavernis lapidum existentiu in profundo maris. fri. sunt et sic. vntē habent absterfuas. ponuntur in antidotario Gal. in vngueto citrino: qd interpretatur vnguentū de citro

Denebalcheil i. cauda equina

Deneriden i. oleum nardinum

Dende ē species resine similis: ē et alia de india alia de sem et vende quandoqz vocant catapucie

Dendeceleon i. hernia

Dennematicos i. debilitatem

Densa. i. herba cuius folia sunt similia folijs tritici: et est denser

Dentes molares canis quid sunt. l. lafir

Denitapulus. i. qui per diem videt et nocte non

Dentibus muris. i. macule que fiūt in facie et maxime infantium ppter comestione panis comesti a muribus

Denozon i. vñee

Dendro. i. arbor per o. s; dendron vel dendrios

vel vendere. i. magnū arbastū. i. magna arbor: et est arbor faciens glandes: que vocatur quercus: pro qua. l. l. bullos

Dendrodes est species quinta uimalli earū que in littera xenua describuntur

Denich est quoddam granum simile ordeo

Dens derbendium. i. collyriū ablatū de armenia

Dens caballinus vel equin. i. cassillago: et est inquamus

Depon i. arbor

Depton idem

Deptolion vel deptelium. i. vlmus

Deps i. pulegium agreste

Deras i. pellis vel corium

Derafium i. gariofilata

Deraplios i. apium risus

Dermata gre. lati. solea calcamentorum.

Dias. capitū. Dermata. Derma

Dosse. Dias. ta sunt solee que remanserunt de calciamēto veteri rupto.

Ista putrida vlcera post inflationē transacta mirabiliter sanat: vel ea vlcera que sine inflationē sūt desiccatiuus est enim cinis earū. vlcera ista vt ea que vocatur paratrimata vel furfures de sudore excernunt et siccant.

Dererigum i. cantarides

Dercep i. corruptio stomachi

Deremon. i. sonus in gutture qñ moxitur homo

Deriden i. spica romana

Deril i. almea

Dezifar i. abrotanum

Derima. i. cutis: inde astrodimia. i. pisces degētes in cōchis et habent durum corium

Deronicon quid est. l. l. varonig

Derobub i. bub

Derolifar i. mentastrum

Derumegum i. doronigi

Derunagati i. esula

Derusan i. rupis concatum

Desatagin i. acetosi

Desarion i. satyrion

Desaphos i. sarcocolla

Desebel. i. vene rubee cooperientes oculum

Desenem i. adeps zirbi cameli

Desem idem

Deseful i. fungus

Deseran i. cretani marini

Deses i. desifum

Des domestic i. dex domestica

Desifum. i. atria grece: et additur qd est polenta

Desidie i. delectationes

Desilac. i. rubedo in palpebris cum grossitudine et asperitate

Desupyon i. barba bircina

Desudatio. i. passio que vocat sterrigolico i esta te ppter multum sudorem que Allmanfor tracetu quinto vocat albasaph

Desuplon idem
 Destructum. i. rostrum corui: et est quoddam ad
 ditamentum
 Detci i. detbu
 Detbei idem
 Detbel i. faba lupi
 Dethis i. lac crudum
 Dethi i. cruda
 Detifar i. amomum
 Dethui. i. granum simile ordeo et longius et stricti
 us: magis solidum et amarum. in india inuenitur
 Plinius cap. dethui: et est farrum declinans ad ca.
 et sic. i. tertio. et est stipticum valde. et confert dolo
 ribus ani et mollificationi eius sedendo in ei⁹ de
 cocione.
 Detui idem
 Denia: Dias. panax dicitur quod est esula: apud
 Huic. scebram
 Denider vel denidar e spēs saune vel abelezer.

Cap. 12.
Exeris gre. lati. gladiol⁹. Ubi
 sciendum q^o duo sunt
 species gladioli. vna quam inuenies in
 i. gaspatella. et alia que ponitur hic. al.
 la p^oocat ventre
Dias cap. d^o ex^oeris. D^o ex
 et ista stringit. **Dias** ris habet folia simi
 lia iridi: sed latiora et acutiora: et hastam in me
 dio folioz⁹ cubiti vnus longam et grossa: in cui⁹
 virgis sūt capitella trigona: sub ipsi⁹ flores habēs
 purpureos: et in medio feniceum colorem. semen
 eius in folliculis est simile cucumeris semini: rotū
 dū et nigrum: gustu viscidum. radix est illi nodo
 sa longa rufa. Plinius cap. de gladiolo. Gladiolū
 omnes nouerūt. gladiolus dicit⁹ q^o sit folijs simili
 bus thyrso cubitali
Dosse. Dias.
 Vulnere capitis optime curat. fracturis medef
 ossa confracta excludit. omnia infixa corpori euo
 cat imposita. si v^o partes tres flozū ei addant⁹ et
 radices centauree partes quinq⁹ et mel sufficiens: et
 acetū: et vt cataplasma imponatur tumores et du
 rities spargit. bibitum conuassationes reformat
 lateris dolorem tollit. stragurijs et sciaticis op^oie
 opitulatur. radix eius fluxum ventris stringit. cū
 dulcore et aqua maritima accepta semen eius diu
 reticum est: quod valz obulo vno accepto: aut. i.
 cum vino oia vt supra facere potest. cum aceto bi
 bitum splen siccat. Item radix ex vino potata ve
 nena destruit: et mēstrua prouocat. trita v^o in mo
 dum fomenti imposita furunculos et spinas o^o cor
 pore extrahit et omne duritiem dissoluit et euapo
 rat. Plinius radix eius potata cum vino ad vene
 num pficit. setum et mēstrua prouocat. Item tri
 ta et imposita furunculos et spinas ex corpore ex
 trahit: et omne duritiem dissoluit et euaporat.

Cap. 13.
Ex domestica vel hes
 arabi.
 gre. et latine **Bera.** li. aggre. ca.
 myrtus. **Bera.** dex domsti

ca. et est de ea fortis viriditatis declinans nigredi
 ni. et de ea alia est que declinat ad rubedinem. et il
 la que declinat ad nigredinem confert magis in
 medicinis: et similiter grana eius: pprie que ex ea
 est montana. et substantia eius est composita ex v^o
 tutibus contrarijs. et illud q^o vincit plus in ea est
 substantia terrea frigida. et est in ea cum hoc res
 calida subtilis. et sapor eius est stipticus. et nabach
 est minus stipticus q^o flos myrti et q^o sumitates et
 q^o fructus et q^o succus. et virtus omniū partiū est
 plus desiccatiua q^o nabach. et folia sicca sunt i hoc
 plus q^o hu. quia humidis admiscetur aliqd aquo
 sitatis. alancethabon est res que nascitur in stipi
 te arboris myrti: et est res desiccatiua: cuius color
 est sicut color arboris myrti. Et idem auc. Alben
 mesuai. succus eius confert dolori pectoris et pul
 monis: et stringit fluxum ventris cholericum: et cō
 fortat stomachum: et est bonus vlcerebus mebroz⁹
 interiorz. fortificat viscera. retinet fluxum menstru
 orū. et grana eius conferunt sputo sanguis a pecto
 re et pulmone: et conferunt stomacho sua pontici
 tate. et alancethabon valet sicut myrtus et fortius
 q^o folia **Dias** cap. de myrto. Myrtus fri
 myrti. **Dias** qidam in se habet virtutez et
 extenuatoriā substantiam: calefacit et fortiter de
 siccatur. vna est alba et alia est nigra: vtraq⁹ tū oib⁹
 est nota. folia eozū et semen: et cime: et succus stipti
 ca sunt. nigra v^o vii. sim. pbar. ca. d^o myr
 plus stringit. **Bal.** to fm translationem
 grecam. Myrtus ex contrarijs substantijs et hec
 planta pponitur. Dominatur aut in ea terrestre fri
 giduz. habet et quid subtiliter ea. vnde fortiter sic
 cat. sunt aut folia et pullulationes et fructus et succ⁹
 non multum differentes fm stipticitatem in plan
 tis que in stipite et ramis eius sit cumuloza: quam
 quidam mirrbam denominant: inq^o tū est sicci⁹z
 predictis intantū desiccatur et stipticat vebementius.
 conseruant autē eam quidem incidentes: deinde
 assumentes vino et trociscos formantes. sunt autē
 et sicca folia sicci⁹z viridibus. mixta est enim ali
 qua humiditas viridibus. succus aut nō ex folijs
 solum exprimitur sed ex fructu. constipatiua vero
 sunt oia talia extra corpus apposita et interi⁹ sum
 pta: eo q^o nullam habent mixtam substantiā pur
 gatiuam. Et idem in libro de cibis. oleum quod
 comeditur nullum noui habens tantam stipticita
 tem q^o tam mortella. merito igitur ut alimeta qui
 dem ipso raro: vt medicina aut continue vtimur
 efficar quidem est ad quecūq⁹ est oportunitas in
 frigidatiōis et stipticitatis. alimentum aut paucis
 simū **Ani.** li. j. capi. de myrto. Myrtus in
 habet. **Ani.** ipso est amaritudo cum pontici
 tate et dulcedine et frigiditate ppter pōticitatē suā
 et ipsius buchum est fortius. et sunt ex ipso trocisc
 ci cum syzupo stiptico. et in ipo quidem est substā
 tia terrea: et substantia subtilis pauca. et ipsius qui
 dem buchum est quidem super virgultum ei⁹ in
 color virgulti ipsius: habens formā plante man⁹
 et figuram eius. et in oleo ipsius sunt oia inumen
 ta que dicuntur. et est fortior que ad nigredinem

declinat: et propter alkalitatem: rotunda habet folia
precipue montana ex ea tota: et flos eius melior est
et eius quidem succus cum veterascit debilitatur
et fit cortex: ideo oportet ut ex eo troisci fiant. in
ipsa est caliditas subtilis et magis dominans. et in
ipsa est frigiditas. et eius quidem stipticitas est ma
ior frigiditate eius. et videtur quod eius frigiditas sit
in ipso: et siccitas ipsius.

Posse. Ser.

anc. Alben mesuai. succus eius confert dolori pe
ctoris et pulmonis. et stringit fluxum ventris cho
lericum. et confortat stomachum. et est bonum vice
ribus mēbroz interioruz. fortificat viscera: retinet
fluxum mēstruorum. et grana eius conferunt spu
to sanguinis a pectore et pulmone. et conferunt sto
macho sua ponticitate. et manet habon valet sicut

et myrtus et forti.

Dial. Sanguine excreati
us quod folia myrti.

bus datur. bene sto
maticis conueniens est. urinam mouet. scorponis
mor sui imposita atque potui data prodest. folia ei
virētia ut cataplasmata apposita medentur vice
ra silentia. arida vero contrita aspredine diafore
sim faciunt. Item bacharum viridium succus ap
tatur sanguinem spuētibz: ipse quoque comeste
eadem faciunt. ex vino decocta et in modum catapla
smat] imposita extrēa vulnera sanat. coctura nigre
vino mixta capillos stringit. cum pollina vero tritici
mixta et imposita tumores oculorum cōpescit. et egi
lopiis vtiliter facit. grana eius contusa et expressa
vinum faciunt quod decoqui expedit ne acefcat: et va
se picato seruari. facit autem contra ebrietatem: quia
coherētis virtutis est. et ad fures capitis et causa
vulnera si frequenter inde lauentur expedit. et ca
pillis fluentibus prodest. fit etiam oleum de folijs
eius contusis et in oleo diu decoctis quod encatis
mis prodest. et articulis vel fracturis vtiliter ipo
nitur. sed et maculas perfricatum emendat. aures
pus eicientes curat si tepefactum imittatur. folia
trita cum aqua et imposita rheumatismū vulnerū
sanat: vel loca fluentia. fluxū ventris emēdat. ignē
sacruū et tumorem testium cōpescit. sicca et cribel
lata panaricijs et verendis prosunt locis. Item fo
lia eius et medio piperis adiuncto mactis plunt.

Sera supradicta ponit de mente Diascor.

et ultra addit etiam de mente eiusde
quando in decoctione eius fit sessio confert exitui
matricis: et intestini inferoris: et fluxui mēstruoz
et humiditatibus antiquis a matrice manantibus
et abstergit fures capitis et vlcera. hu. eius: et re
tinet fluxum capilloz. et miscetur in vnguentis quod
iuvant ad hoc. et decoctio folioz eius confert mul
tum in sessionibus. et confert relaxationi iunctura
rum. et quando ipsa pricitur super ossa fracta que
nondum sunt consolidata ipsa accelerantur ad cō
solidationem. et distillata in aurem a qua emanat
sanies ex vlcerebus confert. et denigrat capillos. et
succus folioz eius etiam facit h. et quando ei⁹ fo
lia teruntur et proiciuntur super eis aqua et parū
olei onfancini aut ro. aut vini: et fit inde emplastrū
confert vlcerebus hu. et mēbris ad que fluunt hu.

et confert fluxui antiquo: et formice: et herisipille: et
apostematibus intestinoz: et fistulis eorum. et quā
do teruntur sicca et ponuntur super panaricium
iuvant. et ponuntur in subascellis et inguinibus: et
auferunt fetorem eoz et abscondunt sudorem eoz
qui habent cardiacam diaforeticam: et confortant
ipsam. et miscetur cum oleo et curant cōbustionē
ignis et panaricijs. et exprimitur succus folioz
ipsius priciendo super ea vinum vetus: aut aquā
pluuialem et postea exprimuntur. et oportet ut ille
succus fiat dum sunt recentia: quia postq̄ desiccā
tur debilitatur.

Ani. Myrtus retinet solutio
virtus eorum.

et sudorem et omnes
fluxum sanguinis et omne fluxum ad mēbrum. et
quando cum eo fit fricatio in balneo confortatur
corpus et desiccantur humiditates que sunt in cu
te. et embroce quidem decoctionis eius cum super
ossa effunduntur velocius fit eoz restauratio. et
quod ex ea vsum est loco tucie ponitur ad hoc
ut bonus fiat odor corporis. et cōfert omni fluxui
sanguinis linitum: et loco emplastri superpositus
et bibitum: et similiter eius rob. et rob fructus eius
et ipsius quidem nutrimentum est paruum. et i sy
rupis quidem non est qui constringat et phibeat
dolorem pulmonis et tussim preter syrupum eius
et eius oleum et succus et decoctio ipsius confortat
radices capilloz: et phibent casus et plongant eos
et denigrant: et propter ipsi⁹ semina. et decoctio semi
num eius in butiro prohibet sudorem: et rectificat
rasuram venarum. et folia eius sicca prohibent fe
tores ascelle et inguinum. et ipsius cinis loco tucie
ponitur: et confert panno. sedat apostemata cali
et herisipillam et formicaz et boihor et vlcera. et quod
est super ambas volas et adustionē ignis cum oleo
et similiter eius syrupus et emplastrum factum ex
folijs ipsius cum oleo et vino: et post ipsius cōmix
tionem cum eis: et similiter eius oleum: et vnguen
tum factum ex ipsius oleo. et similiter confert ipsi
us succus si projiciatur super panaricium: et simi
liter cerotum factum ex eo. et cum decoquitur etiā
eius fructus cum vino et fit ex eo emplastrum sa
nat vlcera que fiunt in ambabus volis manuum
et in pedibus et adustionem ignis et prohibet eos a
vesicatione. et similiter eius cinis cum ceroto em
plastrum factum ex fructibus decoctis in vino est
conueniens mollificationi iūcturaz. retinet fluxū
sanguinis ex naribus. et abstergit fures. et exfic
cat vlcera capitis et vlcera auris. et ipsius pus cum
ex ipsius aqua in ipsam distillatur. et confert ipsi⁹
syrupus mollificationi gingivę. et eius folia cum vi
no decoquuntur et fit inde emplastrū sedans so
dam: et ophthalmiā. et cum decoquitur cum ordeo
sanat eoz apostemata. et ipsius cinis ingreditur in
medicinis vngule. et confortat cor et auferit tremo
rem cordis. et confert fructus eius tussi propter dul
cedinem suam. et retinet ventrē et tentis eo si est so
lutus sua stipticitate. et confert fructus ipsius spu
to sanguinis. et etiam eius rob similiter confortat
stomachū propter. Rob eius et eius semina phibēt
cursum superfluitatum ad stomachum. succ⁹ fru

ctua ei^o ē puocatiu^o: et ipsemet offert ardozi vine
et ardozi vesice: et ē bon^o in phibendo menstruoz
puocationem: et eius aqua stringit naturam: et re
tinet solutionem cholericam et melancolicam li
nita et ipsa cum oleo sisamino expellit pblegma et
solutione emittit ipsum: et decoctio fructuum eius
confert fluxui humiditatz matricis: et confert em
plastratio inde facta emoroidibus: et confert apo
stematu testicul: et eius decoctio confert morui ru
tele: et similiter fructus eius cum potatur cum vi
no: et similiter puncture scorpionis.

Dex domestica	idem qd supra
Deyos	i. sozbe
Deyfon	i. almea
Deyson	idem
Dhnebatil	i. cauda equina
Dhnebachil	idem
Dheneb	i. cauda
Dheeb	i. aurum

Cap. 24.

Dhenebbachil arabi. vel
dhene
phachali: grece hyppuris: vel equiseo
lati. vo cauda equina.

Ser. li. ag. c. dhenebbachil. Dhenebbachil. i.
cauda egrna: ē planta bñs ocuas vgas
qz color vergit ad rubedinē multaz: et sunt aspere
multum: et plene multaz nodis: que virge inuoluūt
se vicinis arboribus: vel alijs circumstantibus re
bus: et habet folia similia iuncis et in sūmitate acu
ta non dura: et plurima densa fm capita sursum
elevant. aliquando egreditur a muris in quibus
nascitur: et declinat inferius propter multitudi
nem folioz que sunt sicut coma: et videtur sicut
cauda pendens in muro: et ppter hoc sic nomina
tur: et nodi eius sic egrediuntur vnus ab alio: et ha
bet radicem duram lignosam. nascitur multaz p
pe aquas et in locis humidis. Plini^o ca. hyppur
hyppur^o a grecis dicta est: et est dictuz equine se
te similis. grecoz varia circa hoc opinio. alia pi
ni folijs similitudinem nigritantem eodem nomi
ne appellant. alij hyppurium. alij ephedron. alij
anabafin vocant: traduntqz iuxta arbores nasci et
aliquotiens de pariete dependet comis uel iuncis
nigris: vt equoz cauda: geniculatis ramis. folia
habet acuta in sūmitate tenera exigua: semen ro
tundum simile coriandro: radice lignosa. et nascit^o
in arbutis.

Dias. cap. hyppuris siue anaba
sis. hyppuris. i. cauda eg
na aut anabasis. nascitur in locis humidis et i mo
numentis. habet hastas rufas: et asperas: et nodo
sas: que haste quicquid vicinum habent alligant
in quibus folia sunt in sūmitate acuta: et tenera: et
iunco similia et spissa: sursum ascendunt. hec etiā
aliquotiens de pariete pendet comis plena abun
dantib^o et nigris sicut caude. radices sunt ei ligno
se et dure. virtus

Sal. vi. sim. phar. ca. de cau
da equina. virtus hui^o
plante est stiptica cum amaritudine pauca: et ppter
hoc deficcit violenter cum mordicatione: est fri.

in primo: sic. in. ij. Paulus cap. de cauda equina. ē
quedam cauda minor: que grece vocatur corfan
da: habet stipitē subrufuz et folia supiora minora.

Ani. li. ij. cap. de cauda equina. Cauda equi
na est planta nascens in locis concauis
et vallibus: habens stipites concauos ad rubedinē
declinantes asperos viros: nodosa cum nodis in
trantib^o: et apud nodos sunt sicut folia squinanti
minuta spissa: et adheret arbori cui appropinquat
deinde generant^o ex ea extremitates plures sicut
cauda equina. et habet radicem duram: est fri. in
primo: sic. in secundo. est stiptica: et ppter succ^o ei^o
est rebermentis exsiccationis sine mordicatione.

Dosse. Dias. Succus eius narib^o
sanguinem profluē
tem abstinēt. dysentericis cum vino bibita medi
catur. vinam prouocat. folia eius imposita vulne
ribus recentibus paracolesiz faciūt. et radix et her
ba eius tussientibus et ortonicis medicantur. con
quassationibus opitulātur. dicitur vero incisione
vesice et intestinorum solidare. interocellicis folia
ei^o cum aq bibita

Sal. Vlnera maxia qn
prestant effectum. imo et contra emissi
onem sanguinis et fluxuz muliebem: et contra dy
senterias etiā et ceteros ventris fluxus hec herba
pharmacum validū est cum aqua vel vino. scri
bunt autem quidam hanc vesice necnon subtili
intestinor^o vulnus sanare. succus autē eius emoro
sagis que ex naribus confert: et fluidis passionib^o
ventris cum aliquo vino pontico bibita: vel cū aq
si contingant.

Sera. anc. Dias. quando folia
sebientes. eius pistant^o et fit cū eis
ēplastruz conglutinat vlcera recētia: et si sint ner
ui incisi consolidat eos. et decoctio radices et folio
rum eius quando datur in potu confert tussi anti
que et coartationi anhelitus. et si poter trita et sic
ca idem faciunt. et quando fit emplastrum cū eis
recentibus confert attritioni lacertoz. Paul^o: cau
da equina minor curat et delet antracem sumpta
et empla

Ani. Cauda equina est valde iunati
strata. na ad fluxum sanguinis. conso
lidat vulnera et vlcera mirabiliter. et si in eis sunt
nerui consolidat etiam. confert quādo linitur aut
fit ex ea emplastrum intestinis. confert etiā apo
stematibus calidis stomachi et epatis et hydropisi
zē. Dias grece quando est vna pars per se debet
scribi per i iota: et non per y. vt diamargariton zē.
vnde per i iota significat syrupum vel electuariuz
vel significat prepositionem. De oya vo quando
significat duo per y debet scribi fz qd latini vtun
tur. fm veritatem vero oya grece per y idem est
quod duo. vnde dyalogos id ē duoz sermo. dia
letica vo per i iota debet scribi: et est dictū ratio
lis disciplina. dyalektika scribit^o per y vt dicit gre
cus. vnde dia per i electuarium vel confectio vel
syrupus: vt diamozon. i. syrupus o moris: et diaca
lamentum. i. electuarium de calamēto. et diacymi
num. i. electuarium de cymino. et multa alia electu
aria que infra nominabuntur. similiter dia. per i
iota significat de prepositio: vt troisci dialectri. i.

troscisci de electro. i. karabe. Sed attendendum q
quando dia pponit significat syrupū vel electua-
riū: vt diamoron vel diacalamētū. qñ vō postpo-
nitur significat de ppositio: vt troscisci dialectri. i.
troscisci de electro. et troscisci diahsolidon. i. troscisci
de alkekēgi zc. sed illa regula videt habere excep-
tionē in vno electuario posito a Gal. in antidota-
rio suo: et etiā i damasce. qd vocat diacurcuma: et
mā n ē eplasty ē curcuma: qñ rēpit aliqd dcurcu-
ma. vbi sciēdū ē q illd nomē fuit ipositū p dco ele-
ctuario ppter quādā similitudinē quā hz ipsū in co-
lore cū curcuma: qñ recipit crocuz cui? cū tingit
electuariū tāqñ si recipit curcuma: et ob h diacur-
cu mā vocat: qñ rēpit crocū q tingit colof curcume
Dialon. i. de sale: vñ ēplasty seu cerotū dialon. i.
ēplasty seu cerotū de sale dictū a sale qd recipit: nā
alos grece sal. **Diabachanū** a baccis lauri dictū
Diaquilon est male scriptū: nā dz scribi diachilo
i. ppositio facta cū succis vel muscillaginib? q sūt
sicut ficus: nā chil? i. succ? et syrup? diarodon da-
mascei est similis male script? qñ rodon. i. rosa: et
iple syrup? nō recipit rosas: s3 dz dicere syrupus
diachilon: quia fit de succis
Diarodon dī a rosis q rodon vocant: qñ maior
pars rerū ingredientū in eo sunt rose
Diaberes grece. Jo. Sera. inquit ē eius interio
penetratio ex eo q penetrat i ea id qd bibit et cur-
rit et nō tingit: et notat diplacos. et eius intentio ē
siuere faciens: quoniam accidit in ea nō vebemē
Diasore. i. resolvere: et cōsumere. inde diafore-
tica. i. resolutiva: et cōsumptiva. ide. diaforesis. i. reso-
lutio vel sudoris puocatio et poroz rarificatio
Diabibas. i. penetrare **Diabifara** est cōfectio
diarūdis a bisfara quā recipit: et est almel
Diabrosis grece qñ per corrosione vel cōestio
nē venarum fit emoptoica passio.
Diachartuz a charta dicit que herba est superi?
sic vocata in propria littera
Diaceos dicit eo q de succo corticū nucū fce-
tiū sit que sic vocat. i. l. carpocarcos
Diadelidion vel diadelidon. i. diarundinum
Diamarta. i. oleum quo vtebatur Marta
Diaroma. i. electuariū de aromatib?
Diaciminon. i. electuariū de cymino
Diadisma i. ozis collutio
Diacodion dicitur a codio quod est papauer et
est diapapauer
Diafricon dī a lauro vel a baccis ei? q sic vocat
Diadascala. i. magistralis pfectio: nā diadascal?
gre. i. magister Dialectri et sunt troscisci dialec-
tri. i. de karabe: nam electr. m. i. karabe
Dialipides. i. defectio cordis vñ syncopis
Dialipon idem quod supra
Diafinicon vocat vnguentū palme qd diacalca-
dis dicit: nam fenis vel finicon grece palma est. et
illud vnguentū ponitur i antidotario damascei
et sūt duo vnguenta sic vocata. et sūt ponit ibi duo
ēplasty q dicit ēplasty diafinico. sūt diafinico
dicit electuariū laxatiū ab eodē positū i antido-
tario suo: qd fit d carnib? dactiloz qui affinichia
vocant: quos multū antiquoz palmulas vocabāt.

Diaforesis. i. resolutio vel poroz apertio. inde
diaforesicū. i. poroz apertio. et sudor diaforesic? i.
q fit poroz apertio **Diaphlacma** est mēbz disti-
ques spūalia a nutritiis **Diateteon** ab itea qd
ē grece salis **Dialac** ē dialacha a lacca dictū: et po-
nit i viatico **Dialecanon** demosthenes cū leniti-
uū fuerit passiois: qd greci dialmia vocant musio
etiam cap. de pteuocatione matricis
Dialimateos. Theodorus priscianus cap. de do-
lore capitis est tempus in quo est anesis: id ē qui-
es et interpolatio
Diamachir a mace quem recipit
Diamilon cidonion a cidonys
Diamellicos a melle quod recipit
Diasifalidos dicuntur troscisci de alkekengi a si-
falidos qd est kekengi
Diasidelicon. i. emplastrum fidele
Diacresis. i. emplastrum faciens crism
Diamilon a malis que grece milia dicuntur
Diamolibdina a plumbo qd molibdo dicitur
Diamoron i. a moris
Diapitikin i ē latinū vertit diapeteken grece di-
eta. Comelius celsus illis tpbis in tres ptes medi-
cina diuidit. vna est de dieta. altera de medicamē-
tis quā farmaceutiken vocant
Diaplasmata grece vocant odorifere confectio-
nes que ex succis odoribz cōponūt.
Diam troscisci a viol dei: vñ troscisci dani. i. d viol
Diaphis gre. saniofital: l. cū sanguis excreat l. exit
Diasireo i. d cocleis ostreoz
Diasongos comon. i. de spongia
Diametz. i. rectū directū Diatron. i. vlc? vetustū
Diaces gre. rheumatica passio qñ. i. sanguinis tu-
mor mēbz supuenit maxie i iucturis et in facie
Diacoria ē cū due pupille sūt icodē oculo pstitute
Diacopia. i. mediocris solutio ossis capitis
Diagridiū. i. scamonea Diabrosis. i. corrosio
Diatefi. i. diuisio **Diatriū**. i. spaciū tris diez
Dianisia. i. flos cicoree **Diascus**. i. culcete
Diacolūba. i. vertebra: vt in **Alexādro** de aurib?
Diamōtos. i. saxifragia Diacume. i. ffinā n frixa
Diascoles. i. dilatatio Diantos folia hz os mā-
di filia hz paruiora. nascit i loci hnidis: cōplexio
et vñ f3 Plū ē sic capilloz veneri? p q. l. l. adiaton
Diapopozegia i. sterus caprinum
Diacopia. i. elitropia: et ē spōsa solis vel solisfega
Diamorosi vbiū. i. bleta
Diasfrumidis. i. muscillago **Diascopion**. i. sterc?
Diacopōia. i. pfectio lactis **Diaxilon**. i. cyperū.
Diacilo. i. succ? fenugreci **Diasacō**. i. venenosū
Diabrosis. i. resudatio **Dialipon**. i. deficiens
Diadaphniodon gloriō. i. epibima ex lauro viridi
Diatuiras. i. diarūdinū **Diaria**. i. simplex flux?
ventris Diapnes est inuolutaria eductio vine
Diamas. i. qdā lapis Diarodomel fit d melle et
rosis: vt **Alexāder** ca. de fastidio stomachi
Diaspermatō. i. d seminibus herbarum
Diacurcuma ē qdā pfectio: p q. l. l. dia grece
Diamarte est quedā confectio sic dicta
Diacur. i. diacodion **Diafron**. i. vlcus vetustū
Dieta gre. vita vñ relā **Diutiki**. i. clerici reglāres

*Diarrhoea Diapoea profluxum vntm
sive effusio. defluxio ligda. longa.*

*Diachon vñ
as vñs mēbz
quando p id quod po-
rindum de nō m.
hū. mēbz d. d. d.
et. a d. d. d. d. d.
d. d. d. d. d. d.*

Dieratū. i. anisum

Dieris. i. diuisio

Diocheri idem

Diureticū. i. hīs vias epatis opilatas & vine: & iō

dī medicina diuretica: q̄ curat diureticū. vñ diu

reticus ē nomē morbi: vt apparet in. l. habab o site

h̄ coiter dicat diureticū. i. aperitiuū: & dici pōt ex q̄

curat morbū diureticū

Dibial. i. vñee

Dicapson. i. foliū

Dietamiū. i. diptamū

Diochiteri. i. polipodinz

Diofanos. i. gariofilata

Diureticū. i. hīs vias epatis opilatas & vine: & iō

dī medicina diuretica: q̄ curat diureticū. vñ diu

reticus ē nomē morbi: vt apparet in. l. habab o site

h̄ coiter dicat diureticū. i. aperitiuū: & dici pōt ex q̄

curat morbū diureticū

Dibial. i. vñee

Dicapson. i. foliū

Cap. 25.

Dichanacha

ara. grece edios

mon: lati. vñ mē

ta. Menta ē herba cui plura sūt gñā. est

entz qdā domestica q̄ ppe hortulana dī: vel cois

vel odorifera. & h̄ calefacit i 3. q̄du & s̄forat. Est

alia siluatica q̄ mēta s̄p̄ dī: & h̄ maiorē v̄tutē cale

faciēdi. Est alia mēta q̄ lōgiora & acutiora & latiora

h̄z folia. & h̄ mēta romana vñ saracenica dī. hec

magi diuretica ē q̄s alie. Est alia mēta q̄ dī aq̄tica

& vocat sifimbriū vñ balsamita. Et ē alia menta q̄

dī mēta nō odorifera h̄z Gal. & ista ē calamētū.

Ser. li. ag. cap. dichanacha. Dichanacha siue

dabanacha. i. mēta. & ex ea ē domestica

& siluestris. & ramuli domesticē qñ maturāf habēt

colorē celestē & sūt interi cōcaui. & i sūmitatib⁹ ra

moz sūt qñ licinia. & vires & auger estate & hyeme

& h̄z odorē bonū. Est aut alia spēs mēte siluestris

cui folia sūt aspera & pilosa paruis pilis: maiora

folijs sifimbrij parz & i odore suo ē p̄guedo. & est

min⁹ iuuatiua i medicina q̄s spēs alia. Et dīc Gal.

q̄ i sba ei⁹ ē p̄ de s̄bilitate q̄s i alio olef. & i s̄apo

re ei⁹ ē parua caliditas & p̄nticitas. & vñ ei⁹ ē ca. i

tertio **Dias.** ca. ediosmon. i. mēta: qdā nōi

gradu. **Dias.** nat eā hachanacha: est herba

oib⁹ nota: q̄ v̄tutē h̄z t̄māticā: & s̄tpticā: & s̄erāticā.

Gal. vi. sim. phar. ca. ediosmū. Ediosmūz vel

menta: qdā aut mēta odorifera nōiant

est at qdā nō odorifera mēta: & calamētū vocant.

acres aut sūt gustatib⁹ vtregz: & ca. vñtū ex 4. gra.

calefactōis debillior tñ: que ē odorifera calamēto

& min⁹ calefactiua. vñiuersalit enī loquēdo h̄ qdē

qñ agrestis qdā ē illa vñ domestica q̄ p̄p̄t acq̄sitā

ex hortēsi cultura hūiditate ad libidinē modera

te p̄ciat. iest at h̄ oib⁹ q̄b⁹ adest semidigesta hūi

ditas & v̄ctofa. p̄p̄t h̄ at herbe p̄plexione qdā cir

ca apāta cū farina ordeacea supponit eā qdō cala

mētū facere neq̄t eo q̄ vebemētū q̄s illa calefacit

& exsiccat. h̄z at qd & acerbitat & amaritudis i se

amaritudie q̄ lūbricos iterimit. & acerbitate exsic

cando bibita recēs excreationē sanguis phibz. est

aut s̄m s̄baz s̄bilitū partiū sicut & aliq̄ alia herba.

Aui. li. ij. ca. de mēta. Mēta ē ca. & sic. in 2. & i

ipsa ē humiditas supflua. in ipsa ē v̄tus

calefactiua s̄tptica phibēs. & ē s̄bilitioris s̄be olerū

que co **Dos.** Cōtra syncopim ex debilita

medit. te cū febre vñ sine fe. siue ex

medicia vñ q̄cūq̄ cā p̄terat mēta: & disp̄et cū ace

to: & frustū panis assi in igne ponat cū aceto & dī

mittat tādiu q̄ bñ humectet: & narib⁹ applicet: &

exide fricent labia gingiue & dentes & liger i tem

poribus sup venas pullatiles tēpoz & brachioz: &

patiens masticeet & humiditate trāsglutiat. ad ma

tricē mūdificandū teneritatef mēte coquāt i vino

& fiat exide suppositoziū. & colicā passionē fasci

culi mēte coquāt in vino & oleo: & sup renes & pec

tinē cataplasmet. & fetorē oris & putredinē gīgiua

rū & dentū ex decoctōe ei⁹ cū aceto os abluatur.

Ad appetitū p̄uocādū cū ipedit ex frigidis hūo

rib⁹ existentib⁹ in ore stomachi fiat salsamentū ex

mēta & aceto & modico cīnamomo seu pipe. & tra

vomitū factū ex debilitate v̄tutū p̄ctiue vñ ex fri

gida cā fiat decoctio mēte i aq̄ salmacina & aceto

& spongia inticta ori stomachi supponat. & coagu

lacione lacti i māmīll p̄cedi fascicli mēte i vino

& oleo decocti & supligati māmīll soluit. h̄z enī si

milie vñ attrahēdi venenū: & iō qñ dat cū aliq̄ me

dicina & venenū dat cū succo ei⁹ vñ cū aq̄ decocti

onis ei⁹. & succus mēte romane vñ saranice vel vi

nū decoctōis cū melle mixt. valz & opilatōez sple

nis stomachi & epat: & nālū viap̄ ex frigido hūo

re: & etiā ex caliditate sine fe. succ⁹ at ei⁹ dat lūbrī

cos occidit. aurib⁹ instillat⁹ vermes necat. decocta

herba i vino & oleo cataplasmata soluit sclerosum

.i. duriciē apostematū supioz. Mēta s̄p̄ vel mēta

siluatica vñ agrestis cū caricis coq̄t in vino & de

parietū frigidā iussiz. vinū decoctōis ei⁹ & puluis

ei⁹ in cibis dat digestione p̄fortat. somētū factum

ex aq̄ decoctōis ei⁹ matricē infrigidatā calefacit

faccellacio facta ex puluē ei⁹ rheuma frigiduz ca

pit⁹ s̄stigit. & p mēta aq̄tica. l. l. sifimbriū. & p mē

ta nō odorifera **Dias.** Succ⁹ mēte bibitus

.l. l. calamētū. cū aceto sanguinē re

gicētib⁹ s̄buenit. lūbricos extinguet. ventrē stimulat

s̄bzuctiōes tollit. cholera & nausea p̄pescit. duob⁹

aut trib⁹ coclearijs cū succo malignati acidī acce

pta & iposita cū polēta apāta spargit. in frōte posi

sita dolorē capitis miūgat. tumorē māmāz. p̄pter

coagulationē lacti tollit. sale addito morib⁹ canī

nis opitular. succ⁹ cū mulla dolorē aurīū depellit

ass coitū mīleri supposita iter p̄struit gēitale. aspe

dine ligue dissēnit. lac discoagulat. Cāseū a putre

dine tutū seruat. & dicitur bñ misceat ga eustomaca

.i. labētē aīuz odor⁹ efficacia recreat. stomacho nī

bil occupat fastidiū detrahīt. i s̄orbitionē p̄sane

optie p̄pinat. sanguinē excreantib⁹ aride herbe pul

uis trib⁹ digīt⁹ apphēsus & cū aq̄ ca. i potiōe dat

oēz iūriā stoāchi detergit. eadē res etiā v̄trū aīa

lia iterficiat. & msa tēpib⁹ illinīt i dolore capitis. san

guis abūdantiā s̄stigit & nimios vomit. hortulana

at hūidior ē & ad libidinē excitā dūmedior. h̄z at

qd amaritudis p̄ quā potata lūbricos occidit. ē c̄t

s̄tptica: iō cū pulsa bibita recēs s̄putū sanguis re

primit. & leptomer⁹ ē p̄e alijs. s̄ba ei⁹ ē & agrestis

ediosm⁹: folia hñs aspa & maiora. & i oib⁹ ē brumo

sa & nō vñ **Aui.** cū frusta mēte i lacte dimittit

lis homini. tñ nō calefat. & cū bibit ei⁹

succ⁹ cū aceto abscedit fluxū sanguis ab intiorib⁹

fit ex ea cū sanich emplastrum ad dubel. & i ipsa

quidē non est similis mentastro: quoniam in men

taastro non est ponticitas. & sunt in ipso resolutio

& calefactio: & exsiccatio superflua impediens

et ex ea fit emplastrum ad sordem et propter eam sanich de ordeo et frictus cum illo asperitas lingue remouet et succus eius miscetur cum melicrato et instillatur in aurem dolorosam. prohibet fluxum sanguinis et sputum eius et coagulationem lactis in mammillis more emplastri supposita. et sedat eam apostemata. et confortat stomachum et calefacit ipsum. sedat singultum et digerit. et prohibet vomitum phlegmaticum et sanguineum. et offert ictericie et propter sypus ipsi adiunat ad coitum propter inflationem quam est in ipsa et humiditate hortulana quam non est in metastro. et opilat vasa spermatis. et efficit vermes et quando supponitur ante horam coitus prohibet impregnationem. et quando bibunt de ea frusta cum granis granati sedat cholericam passionem. confert morbum canis rabiosi: et est propria ad illud.

Diceas. i. asarus
Diceson. i. volubilis
Didalis. i. cypertis
Didalis. i. magister
Difal. i. electarium
Difal. i. mentastrum
Difal. i. bdellium
Difal. i. rana

Cap. 26.

O Frigis vel defrigis. Ser.
i. frigi lapis.

N li. agg. ca. difrigis. auc. Dial. sunt eius tres species. una nascitur solum ex substantia et gleba terre. et nascitur sub petris: et in aqua in illa insula que postquam detrahitur de sub aqua desiccatur in sole: et postquam desiccatus est aduritur super terram circumpositis lignis. species vero alia ferax est eris que colligitur quando purgatur eorum hoc quando refluxum est eorum et projicitur aqua super ipsos donec infrigidatur et extrahitur ab eis: et est formula in qua projicitur: et reperitur sub eo hec species: habet stipticitatem eris in sapore suo. Tertia vero species fit ex marcasita quando pluribus diebus coquitur ut calx. et fit color eius sicut color magre. et extrahitur a fornace et reponitur. et quidam putant quod sit species quarta ex eo quod est ex lapidibus ex quibus extrahitur es. nam quando incidunt in crucibulo in quo afflat eorum extrahuntur postea lapides reperit ex eo postea satis melius autem et electius defrigis est ille in cuius sapore reperit sapor eris et ziniarum et est stipticus: de siccat fortiter linguam sicut alumine. Idem auct. Bali. Virtus huius prime in sapore est composita. nam ibi est res stiptica et res par calida. et virtus eius secunda incarnat et consolidat bene. et tertius confert ulceribus corosis. et intrat in medicinis ulcerum oris. similiter hic lapis solus administratur aut cum melle et confert speciebus squinatibus postquam remotus est et prohibitus fluxus humorum qui fluebant ad hoc membrum. et ego quidem iam dedi statim post incisionem vultus et sui usus eo in ipso donec fuit consolidata et curata. et confert ulceribus factis in pectine et ano. et modus administrationis eius ad hec est sicut modus administrationis eius in ulceribus oris: et hoc quod habet membra curant cum eiusdem medicinis.

Digeal. i. gallina
Digestoria virtus. i. digestus
Digelicaroc. i. amomum

Digiti hermetis. i. hermodactili: nam dicunt ab hermes et dactilia quod est digitus. s. fm An.

est flos hermodactili
Digiti citrini. i. palma christi
Diamom. i. faba lupi
Diabimabad. i. cataplasma
Dibmadit idem
Diligi. i. digitus citrini
Dilikafor. i. cretani
Dilufar idem
Dilutum vinum. i. aquatum non purum
Dimag. i. cerebrum
Dimalos. i. ceterac
Dimafon. i. anacardus

Dimisenterion. i. rehumatica dysenteria: et est inter epar et ventrem: et exinde per venas refunditur ad intestina ea que de cibis effunduntur. succus enim eorum dum non permutatur in sanguine refunditur in intestinum: et sic secernitur cum coloribus mixtum
Dimisfragial. agrimonia

Dimilia. i. pulgium maris: et est diptamum
Dimilea idem

Dinamis. i. virtus: inde liber dinamidiarum. i. liber virtutum

Dinari. i. diureticos curans
Dinazrangina est arbor similis rute quam caremus
Dipa. i. ellemum
Dipfa. i. sitis

Dipsacos a Jo. Sera. vocatur diabetica passio i. siue faciens. Idem Paulus de eadem passione fitum inquit imoderate: unde et dipsacos est appellata

Dipfas. i. serpens cuius morsus sitibundum facit hominem usque ad mortem
Diplades idem

Cap. 27.

O Diptamum lat. gre. batin: vel diptamon: ara. sandenig. ubi sciendum quod diptamon pullegium serpillum est. oia ista sunt species diptami: et ideo omnes iste tanguntur.

Sera li. agg. ca. sandenig
nes iste tanguntur. auc. Dial. Sandenig est trium specierum. una dicitur origanum eradio tiri folia huius similia isopi: et capita non rotunda: sed velut diuisa in famitibus virgularum: et est semine duorum.

Sal. vi. sim. phar. ca. de diptamo fm translatione grecam. virtus eius est calefactiva de siccativa in tertio gradu: et est subtilis partium. Et idem Sera. supradicto. ca. ex eo est aliud quod dicitur onitis: cuius folia sunt albiora folijs predicti: et est magis siliis isopo. et semine eius quasi in coronula pedes durum et virtus est in via virtutis supradicti. et non est minoris virtutis quam ipsius. Et idem auc. Sal. virtus eius est sicut virtus prime speciei: nisi quia est debillior ea: et idem ex isto est quod dicitur origanum azaba: cuius folia sunt filia folijs origani et habet virgas subiles: quibus longitudo est vnius palmi et plus. et super ipsa est corona filis corone anetum in qua sunt flores albi. et habet radices subiles in quibus non est iuuamentum. et sola eius et flores quasi sumuntur cum vino in potum valent moribus venenosis. Et idem auc. Sal. Virtus eius est calefactiva et desiccativa in tertio gradu. et idem Tragoziganum. fm Dial. est planta brevis in quantitate sua similis serpillulo egredi

nisi quia sunt folia latiora et fortiora. et reperitur e
eo in aliquibus locis: habens subtiles ramos: et fo
lia subtilia. et quidam nominant eam prassium. et i
aliquibus locis reperitur aliud habens folia ma
iora et latiora et maius semen. Et idem anc. Galie.
in sapore eius est stipticitas. et amboꝝ virtus e ca.
et idem ex eo est quod dicitur alnan vel alnegen. i.
pule. **Gal.** vi. sim. pharmacoruz. capitulo de
giuz. **pulegio.** secundum translationem
grecam: glicon sine pulegium hec est herba ve
lut acris et subamara. eius virtus calefacit et subti
liat vehementer. sufficiens autem signum qd calefa
cit est: quia cataplasmata calefacit. et si quidem am
plius permanferit vlcera. qd vo subtiliat: quia bu
mida viscosa et grossa q ex thorace et pulmoe fa
cile facit expuere: necnon menstrua puocat. Et e
aliud quod dicitur diptamum fm Sera. et est illud
quod quidam nominant alnegen: et est mescherā
resfir: siue mesentremesfir. nascitur multum in cre
tensi insula: et est acuti saporis multū: et est similis
alnegen: nisi quia folia eius sunt maiora et similia
folijs plante dicte artidan. et artidan quidem est
alba et mollis. et implentur ex ea culbre sicut ex la
na. et super alnam et cachimini est res similis lane
et non habet florem nec semen. Et idē est ex eo qd
dicitur casudiptamum: qd nascitur in pluribus lo
cis. et est simile diptamo: nisi quia est minus eo: et
non est ita acuti saporis. et facit ea que facit dipta
mū: nisi quia est minoris virtutis. defertur autē ex
cretensi insula. Est et alia species diptami habens
folia sifimbrij: et virgas maiores virgis sifimbrij. et
in summitatibus eius sunt folia similia folijs origa
ni agrestis nigri coloris. et odor eius est saluie. Et
idem virtus prime spei e calefactum et desiccatum
i tto gradu et icisua. vnde sicut dicit Dias. qn su
mitur decoctio eius in potu confert moribus ve
nenosis. et quando bibitur cum rob succurritur il
li qui bibit opium. et quando bibitur cū sechania
bin succurrit illi qui bibit gypsum: et illi qui bibit
venenum. quod dicitur amanarā. i. aconitum: et e
strangulator. et quando bibitur cum vino est con
ueniens attritioni lacertoz: et restaurat capita eo
rum. et quando bibitur ex eo cum aqua et melle p
uocat menstrua: et confert hydropisi. et quādo cū
eo et melle fit loboc curat tussim. et quando fricat
cum eo corpus cum decoctione eius in balneo cu
rat ictericiam. et succus ei⁹ curat apostemata gu
le et vule. et quando miscetur succus eius cū oleo
de ireos et ejicitur in nares mundificat caput. et
quando miscetur cum lacte et distillatur in aures
sedat dolorem eius. et quando sternitur hec plan
ta in domo fugat animalia venenosa. aliud quod
dicitur onithis habet virtutes ut prima: et valz ad
ea ad que valet prima species. Est alia species que
dicitur origanum azaba qua non vtimur. Est alia
species que dicitur tragoriganum habēs folia ma
iora: vt in principio dictum est. arborum virt⁹ est
calida. prouocat vrinaz. et quādo bibitur decoctio
eoz laxat ventrem: et faciunt descendere superflui
tates cholericas. et quādo sumitur in potu cū ace

to confert spleneticiis. et quando sumitur cū vino
confert potui venenoso que dicitur alchisa. et pro
uocat menstrua: et administrat cū melle in loboc
ad tussim et ad apostemata pulmonis. et potio ei⁹
est conferens fastidio et debilitati stomachi: et eru
ctuariōi acetose et nausē. et datur de eo in potu ill
que eructuat. et fit emplastrū cum eo et sanich oz
dei et soluit apostemata phlegmatica. et confert hy
dropisi. et ex eo quod dicitur alnaz vel alnegen. i.
pulegium quando ponitur supra corpus exterius
generat herisipillam: et si dimittatur longo tēpore
vicerat. et prouocat menstrua. et expellit humores
grossos per exceptionem a pectore et pulmone. et
est calefactum et subtiliatum: et maturatiū. qn
sumitur prouocat menstrua et expellit secundinaz
et extrahit fetum. et quando bibitur cū vino et sale
et melle expellit superfluitates stomachi. et cōfert
habenti asma. et quando bibitur cum aceto aqua
mixto sedat nausēam: et mordicationē stomachi. et
purgat superfluitates melancolicas. et qn bibit cū
vino confert morui venenosoz. et quando appli
catur naribus cum aceto excitat syncopizantem. et
qn desiccatur: cōburitur: et administratur stringit
ginginas fluxas. et quando fit emplastrū cū eo so
lo et assiduatur donec fiat rubea cutis confert po
dagre. et quando administratur cum aceto auferit
verrucae que dicuntur ancona. et quando fit em
plastrū cum aceto confert spleneticiis. et quādo fri
catur corpus cū decoctione eius in balneo sedat
pruritum. et quando sedent mulieres in decoctioe
eius confert ventositatibus matricis: et duricieb⁹
et ascensui eius ad superiora. et inuenitur ex planta
vna species cuius flos est albus: et dicitur mascu
lus. et alia cuius flos est purpureus: et dicitur femi
na: et ambe nominant ab aliquibus balnā. et nomi
nātur ppter sterius pastozum: quia quando ipsi
comedunt augetur eoz daga. speciei que dicitur
diptamus virt⁹ est sicut pulegij domesticū: nisi qd
est fortioris virtutis: quia non solū bibitur: sed ex
eo factum nascale seu fumigiū extrahit fetū mor
tuum. et extrahit sagittas de corpore statim de eo
accepto cibo. Alie spēs diptami valent ad ea ad
que supra: sed minus.

Diptamon idem quod supra
Diptamicen fm Dias. herba est habens frutices
minorem: multas habens hastas tenues et rotun
das similes abrotano: in quibus virgis sunt folia
oblonga similia oliue: et multa sicut amidor: in cu
ius cacumine e caput viscido humore. vñ si odor
fuerit applicatus sternutamenta puocat. vñ et no
mē ipsuz a grecis accepit eo qd sternutatio pontā
mos dicitur.

Diptamū. i. leporis auricla **Dipefon. i. lolium**
Dipefon. i. sitiens **Lap. zis.**

Dipsacus gre. ara. psenda vl dip
sacos: vl' harfiarbai: vl'
sibacos: la. sga pastozis: vel cardo ful
lonum. Scienduz qd due sūt spēs vir
ge pastozis. i. mascul⁹ et femina. Masculus est que
Diasco. fm translationem nostram cap. dipsacus
vocat dipsacus: et est secundū ipsum frutex spinosa

virgam habens longam spinis plenā: folia in circuitu filia lactucā: in singulis nodis bina hñs folia et ipsa oblōga et spinosa int^{us} et defor^{is} spinis plena et habet etiam contracta folia que pluuias et aurā in se retinent: vnde et nomen accepit dipsēus. i. sitiens, in virgis suis capita surgunt singula spinosa filia echino maritimo: sed oblongiora: que sicca ta album faciunt colorem: et in virga deintus vermes nascuntur. **Ser.** li. aggreg. cap. barfiarbai auc. Dicuntur. **Ser.** asco. Barfiarbai vel pipsacus ē spina qua pannos abgūt: et latine dicitur virga pastoris: et cardo fullonum: et est species spinarum habens stipitem longum spinosum. et folia ei^{us} sūt similia folijs lactucis. et super quolibet nodum stipitis sunt duo folia applectentia stipiti longa spinosa in medio eorū. interius et exterius habent similitudinē vesicariū aque: et sunt spinosa etiam. et hñt iuxta stipitem concavitatē in qua colligit^{ur} pluuiā et ros. et ideo nominatur dipsēus. i. sitiens. sup^{er} quēlibet ramū eius est capitellum simile echino marino aliquantulum in longitudine tendens spinosum: quod cum deficcatur fit albū. et quando scinditur reperiuntur in medio eius vermiculi parui et ista est virga pastoris masculus. Et idem Sera. loco allegato: sunt eius due species: masculus et femina. masculus est herba que nascitur omni anno et habet ramulos seu virgas tenues molles et sibi les nodosos. et dilatatur super faciem terre sicut gramen. et habet folia similia folijs rute: nisi quia sunt molliora et longiora. et habet iuxta vñq^{ue}q^{ue} folium semen: et ppter hoc dicitur masculus. et hñz florem rubeum. sed femina est quā Sera. vocat in lingua perfica berferianum: et Dias. vocat eaz polygonos: et est centinodia femina: que ara. vocatur barfiarbay: latine vō cauda vulpis: et est fm Sera. habens plantam parvam et virgam vnicam teneram similem canne. et habet nodos in radice canne. et in nodis ipsius sunt folia egredientia ab ipsa virga similia folijs pini. et habet radicē in q^{ua} nullū ē inuamentū. **Sal.** vi. sim. phar. ca. diplacis iuxta aquas. **Diplac.** est vga pastoris. plurimū quod est in ipsa est frigiditas. et in sapore eius ē stipticitas. et virtus eius est que in frigidat et deficcatur in principio tertij gradus. et radix huius plante deficcatur in secundo gradu. **Aui.** li. ij. cap. de virga pastoris. Virga pastoris est masculus et femina: sed masculus est fortior. in ipsa est stipticitas: sed pars aque in ipsa est plurima et ppter multitudinem repulsiōis materierū effusariū estimatur q^{uod} est exsiccatura.

Dosse. Dias. Est vga pastor^{is} masculus. radix eius deficcatur in secundo gradu et abstergit: que cocta i vino et tunsa et sicut cerotum imposita: vel si emplastratur cū ea annus curat scissuras ani: et ragadias et fistulas: et emoroidas interiores. q^{uod} medicamen in pixide enea pseruandū est. clauso corpor^{is} mūdāt: et formicas. et vermes que in capite hui^{us} plante inueniuntur in corio suo ligati et collo suspensi aut in brachio dicuntur febrem quartanam pe-

nitus curare. et medetur myrinceis et acrocordinis

Sera. Virga pastoris femina est cuius vñ^{us} repercutit et incarnat: et confert inflā mationi oris stomachi quādo apponitur extra: si cut est postq^{uam} trita fuerit. et confert apostemati q^{uod} dicitur berisipilla et apostematibus antiquis. et repercutit et phibet humores qui fluunt ad mēbra. et est ex melioribus medicinis berisipille quando dilatatur: et extenditur ambulans de membro ad mēbrum. et confert vlcēribus alijs et vlcēribus manifestis ad que humores fluunt. et cōgluctinat vulnera recentia cum suo sanguine. et confert vlcēribus auris. et si est in ea sanies deficcatur eā. et abscondit fluxum menstruo^{rum} imoderatum. et curat vlcēra intestino^{rum}: et sputus sanguinis: et sistat fluxū eius vñdecunq^{ue} fluat. et in oibus his masculus est fortior q^{uam} femina: vnde habet masculus virtutem stipticam frigidam. quando sumis in potu ex succo eius confert sputo sanguinis et fluxui sanguinis antiquo: et egritudinē que dicit^{ur} collyrica: et distillationi vrine: quia prouocat vrinam prouocatione fori. et quando sumitur in potu cum vino cōfert moribus venenosis. et quando bibitur in febrilibus periodicis ante accessionem poximi per horam confert multum. et quando fit. nascale cum ea mulieri habenti fistulam: et vlcēra in matrice confert lunamentum magnum: et abscondit fluxum humi ditatum antiquarum ab ea. et distillat^{ur} ex ea in aurem et confert dolori eius et saniei que sinit ab ea. et quando coquitur cū vino et miscetur ei mel cōfert inuamentum vlcēribus matricis. et fit emplastrum cum folijs eius et inflā mationi stomachi: et sputo sanguinis: et formice: et berisipille: et apostematibus calidis et frigidis in principio eorū. et quādo coquitur cum vino et teritur bene donec fiat vt cerotum et emplastratur cum ea annus curat scissuras q^{ue} sunt in ano: et emoroidas interiores. et oportet q^{uod} hec medicina reponatur in pixide enea: et curat species formice que dicitur paragodes. et dicunt quidam q^{uod} vermes qui reperiuntur in capitibus huius plante quando ligantur in corio suo et suspenduntur in collo et humero habentis quartanam et curat eam. **Aui.** Virga pastoris prohibet fluxum et sit ex ea emplastrum phlegmoni et berisipille et formice. et est valde conferens apostematibus vlcērativis. et consolidat vulnera recentia. succus eius interficit vermes auris: et exsiccatur vlcēra eius. aqua eius cōfert sputo sanguinis. et fit ex ea emplastrum inflā mationi stomachi. et prohibet fluxum sanguinis et matricis. et sanat vlcēra intestino^{rum}. et Dias. quidem estimauit q^{uod} ipsa prouocat vrinam et sanat illum qui retinet eam et non potest eaz emittere.

Dipsacus
Dipsēus

idem quod supra
i. sitiens

Cap. 219.
Iptēris grece: arabice bisbeig
vel bisste: latine vero
polipodium vel filicica: vel filix arbor.

Sera. libro aggreg. cap. bisbeig auc. Diasco. Bisbeig est planta nascens in rupibus et in saxis et in muris humidis antiquis: et super stipites et iuxta radices antiquarum arborum: maxime quercus: cuius longitudo est vnius palmi: et est si milis herbe dicte baracos. super ipsum sunt pili: et est alta. sed non est exaltatio eius subtilis: sicut baracog. et habet radices super quas sunt pili a quae egrediuntur rami: et radix est similis animali quatuordecim pedum: quod nominatur scolaca. i. scolopendria. et grossitudo eius est sicut digitus. et color eius interior est viridis ad albedinem declinans et dulcis saporis. et est illa. **Dias.** capit. de que cedit in usum medicine.

Polipodio. Polipodium nascitur in pictis humectis et circa radices arborum vetustarum in quercubus. Radices sunt illi asperae et illicatae sicut polipus: grossitudinem digiti habentes. Rosa vero deintus viridis et subalbida apparet. Plinius cap. driopteris: vel dipteris. in arboribus nascitur: filici similis tenui folio: subdulci: incisura radice bifida etc. hoc nomen videtur compositum ex draco quod est quercus et pteris que est filix. driopteris scripsit Stephanus et aliqui dicunt quod vocatur filix masculus. sed filicem feminam in

Sal. viij. sim. phar. cap. de uenies in l. farax. **Polipodio.** in sapore eius est dulcedo et stipticitas. virtus eius est que desiccatur desiccatione forti sine mordicatione. et est laxativa. et huius vim putrefactionem: vni et pilos nudat.

Jo. mes. cap. de polipodio. Polipodium est radix plante cuius ortus est super arbores et super lapides. et vocauit eam grecus filicem arboris. et illud quod nascitur in lapidibus humiditatem habet superfluam: indigestam faciens ventositatem subuersionem: et nauseam. verum melius ex eo est arboris: et proprie quando nascitur super arborem portantem glandes. et quod est eius proprietatibus bonis: et proprie quod est grossus solidus et nodosus: et cuius color participat aliquid nigredinis et rubedinis: sed parum: et cuius confractus est sicut color fistici: et in quo est aliquid ex aromaticitate. aliud est in cuius sapore est dulcedo cum in stiptitate derelinquens in gustu aliquid ex amaritudine ultimo: et quod est recens. Et idem auct. **Dias.** cali. est in tertio: sic in secundo. Et idem auct. **Hali.** cali. et sic in secundo: resolutum humiditatum grossarum et viscosarum: et excitatum: abstersium: et solutum. et est ex maxime desiccantibus et extenuantibus corpus. et facit subuersionem et nauseam. et est eius operatio debilis et tarda. et tollitur ab eo nocuumtum primum: administrando illud cum aqua mellis et aqua passularum et aqua oz. Et idem auct. **Humay.** Cogit cum iure gallo et gallinarum: et fit solutiuum bonum: et filix cum aqua casei: et fit solutiuum uenies. et auferit ei nocuumtum et si admiscet ei aliquid de confortantibus: sicut sunt semina redolentia et species: sicut sunt daucus proprie et anisi. et semen feniculi: zinziber: et similia. decoctiones autem sufficientes. **Dosse. Sera.** auc. Dias. sustinet. **Sera.** habet vnu

tem soluentem. datur vero cocta cum iure gallinarum et oleribus aut cum piscibus et cum mulsis: aut sic: aut similibus: et melancoliam et phlegma depouit. cataplasmatibus adhibita condilomata anni soluit. et quando desiccatur et teritur et datur in potu cum melicrato: purgat phlegma et melancoliam. et quando fit emplastrum cum eo confert attritionibus nervorum et scissuris digitorum: et emoroidibus. Et idem auct. **Aben mesuati.** proprietates eius est purgare melancoliam et phlegma sine punctione et malicia. et melius ex eo est citrinum: cuius sapor vergit ad punctiorem et grassitudinem et dulcedinem. et grossitudo eius est sicut digitus: et qui vult ipsum sumere decoquat in aqua sive decocte et postea bibat. quando vis ponere in decoctione non oportet ut rectificet ipsum aliter nisi quod teratur et misceatur cum eis. **Dosis** eius decocti aut infusi est a. 3. ij. vsq. ad. v. et si ne decoctione: aut sine infusione a. 3. i. vsq. ad. ij. Et idem auct. **Mesaba.** proprietates polipodij est purgare leniter melancoliam. et bibitur simpliciter cum zucaro: aut mixtum cum aliquibus decoctionibus: aut cosectionibus. et igeniati sunt aliqui medicorum ad illos quod non poterant aliquas medicinas accipere purgare ipsum tritu in aliquibus cibis ipsorum et purgat leniter melancoliam. **Dosis** eius simpliciter cum zucaro est. 3. ij. decocti autem cum **Jo. mes.** Solutione educit medicinis. 3. 4. **Cholera** nigra cum facilitate: et grossum phlegma: et mullagiosum: et materias iuncturam. et offert colice semper omnem modum administrationis eius: et duricie splenis: et proprie cum epithimo: et sale ido. et offert ad febres melancolicas et proprie cum aqua mellis: et sanat scissuras quae sunt in manibus. **Dosis** eius est a. ij. au

Auic. in li. de viribus reit. vsq. ad aureos. 4. **cordis** dicit quod confortat cor.

Duralios i. ferula **Duranagal.** i. alaca **Lap. 220.**

Jordan grece. arabi. luzach: latine vero frassinus. **Sera.** li. aggreg. cap. virda. i. frassinus. ita nominatur grece in oriente arabes nominant eam arborem amica et in persia nominant eam luzach: et est arbor habens in ramulis camerulas in quibus est humiditas quae quando desiccatur generantur ex ea animalia similia amicibus. Et idem auct. **Hal.** sapor eius est stipticus: virtus est que infrigidat et desiccatur. **Paulus** ca. de frassino. **Frassinus** frig. est et sic in 2. gradu

Dos. Ser. Virtus eius est que conglutinat vena recedens: et radix eius ad hec valet: similiter quando projicit aqua in qua decoquitur super ossa: cuius conglutinationis est necessaria. sed cortex eius dum est recens proprie si ligetur super locum vulneris consolidat ipsum: et decoctio corticis eius consumit phlegma. et quando cortex eius exsiccat curat egritudinem cum qua **Hal.** li. dinamidiarum capitulo de passionibus splenis. **Corticem** frassini coque in vino et da bibere: infallibiliter enim splenem attenuat. **Flam**

Altenius

Diridar	.i. diridan
Dirizdat	idem quod supra
Diridal	.i. vltmus
Diris	.i. rubus
Dironici sunt radices parue cuiusdam herbe si	
militer nominate habentis folia parua vtiq; ro	
tunda ⁊ flores violaceos ⁊ nascitur in muris ⁊ ru	
pis: lege pro ipsis litteram varonig	
Dirronici	idem quod supra
Disapolita .i. difficulter in cicatrice deuenia ⁊.	
Disaspia est valida virtus sustinendi	
Disapolita	.i. difficulter
Distracta dicuntur que non leuiter in ventrē cor	
rumpuntur. isto vocabulo vitur Gal. li. diuina	
diarum particula prima cap. distracta	
Difelon	.i. mentastrum
Diffrigis vlt defrigis ē medicia metallica: abster	
sua: deficcatiua. ⁊ est duoz modoz. vna natura	
lis fossa cum metallis que est ex frigido lapide: vi	
apparet in littera diffrigis. alia est artificialis com	
posita ex quatuor mineralibus: cuius cōfectione	
docet Dibaſius in ca. de vulneribus ozis	
Difsepapentos	.i. difficile curabilis
Dysenteria .i. dissipatio interiorum intestinozum	
Diftis	.i. camedreos
Difcrita	.i. male terminabilis
Difritos	idem quod supra
Difnia .i. difficultas sppirandi. inde difnoia. i. ha	
bentes difniam. Orthomia vō siquidem recto se	
mate prefocantur iacentes egroti. inde orthomic	
.i. habentes orthomiam	
Dysſenteria	.i. dysſenteria
Difſole	.i. difficilia
Difcola	idem
Diffozo	.i. difficile

viridium ponitur in loco pili palpebre euulsi pro
hibet ortuz eius. ⁊ quando rana coquitur in aqua
⁊ aceto ⁊ fit collutio ois cum elixatura illa cofert
doloz. **Ani.** libro secundo ca. de rana. Cinis
dentiu. **Rane** quando ponitur super locuz
sanguinis retinet eum. ⁊ ipsa quando decoquitur
cu3 sale ⁊ oleo est fm qꝛ dicitur bezaar lepre: ⁊ ver
miu venenosorum comesta. eius ius confert apo
stematibus cordarum quando super eis funditur
⁊ dicitur qꝛ ex succo vel decoctione rane fluuiialis
colluitur os ad dolozem dentium ⁊ sedatur qd e
in ea. ⁊ corpus rane ⁊ pprie pinguis vel piguedo
eius est ex eis que faciliem faciunt dentium erad
icationem ⁊ existimo qꝛ est hoc ex petrosa ⁊ non
domestica. hec enim species est ex eis que testant
medici: ⁊ experimetatores comunitatis eicere de
tes animalium quando ipsam sumut in cibo ⁊ pa
stu. ⁊ figs comedit sanguinem eius aut corpꝛ ipsi
us apostematat corpus eius ⁊ fit color eius plum
beus. ⁊ expellit sperma donec morit. ⁊ dicitur qꝛ
quando coquitur cum sale ⁊ oleo ⁊ comeditur e
bezaar lepre ⁊ ver. **Jo. mes.** in antidotari
mibus venenosis. **Oleo.** o suo tracta
tu de oleis. Oleum de ranis confert doloz arteri
co ⁊ podagre calide. ⁊ inungitur super tempus in
febrilibus inflammationum. ⁊ facit somnum. ⁊ adept
rane viridis que habitat in arboribus si liniat su
per ipsum frangit ipsum

per plium angustiam
Dissozefia .i. diminutio appetit^{us}
Disutis .i. puritus
Disutis .i. puritus
Disuria .i. malicia urinationis quando fit sepius
mela emissio eius cum dolore

O ^{ara. gre. ion.} **Is** ^{lati. iuncus.} **Sera.** ^{li. agg.} ^{ca. dis}
i. iuncus: est herba cuius due sunt spe-
cies. vna ipsarum habet acutas sumi-
tes. ⁊ ista etiaz species similiter diuiditur in duas
quia ex ea est que non habet fructum. ⁊ alia que
habet fructum nigrum ⁊ rotundum. ⁊ canna huius
speciei est grossior q̃ canna alterius. ⁊ e tertia spe-
cies que habet cannam grossiorē adhuc ⁊ magis
cannosam q̃ supradicte due species. ⁊ huius speciei
fructus qui est in summitatibus eius: est similis fru-
ctui iunci supradicti ⁊ sp̃ez. Et idem auc. Gal. b^a
herbe sunt due species. vna earum est subtilior ⁊
durior. ⁊ alia grossior ⁊ mollior. fructus huius se-
cūde speciei facit dormire. sed species prima est si-
militer duarū sp̃ez: quaz vna nō facit fructū ⁊ nō
est in ea inuementū aliq̃d in medicina. ⁊ alia facit
fructum ⁊ facit somnum: nisi q̃ est debilior q̃ pri-
ma: ⁊ ista species facit sodam. ⁊ substantia istarū
duarū sp̃ez ē ⁊ posita ex terrea pauca frigida pau-
ce frigiditatis: ⁊ substantia aquosa calida pauce
caliditatis. ⁊ desiccatur ⁊ infrigidatur: ē narcotica. ⁊
due species quando assantur in igne ⁊ sumantur i
potu stringūt ventrē: ⁊ abscondūt sup̃fluitatē men-
struorū: ⁊ desiccāt q̃d descendit ex humoribus ad
partes inferiores.

Diff .i. tapfia
Ditolus .i. gariofilata
Ditros .i. quod nitro in palma nascitur
Ditrosi idem
Drimia .i. acedo vel acuitas: unde drimeos hy-
 cores: ut in quarto regiminis acutoz **Sal.** i. acu-
 tos humores et acres
Drimifacia .i. acuta cibaria
Drimis .i. acer vel acutum
Drimios idem
Driofagus fm **D**ias. ca. discerrot. et est spēs quer-
 cus. quidam ceruum dixerunt
Drisberot idem
Drioballanos .i. glans
Driobetade .i. tussis humida
Driou fm **D**linium et fm **D**ias. capi. de strigno
 est striguum manicon: et est species solatri ultima
 a **D**ias. posita
Driopisteri dicitur polipodium maxime quod i
 quercu nascitur: ut in libro antiquo d. simplici me-
 dicina: et **Sal.** ad paternianum
Driopistri ingt est filix que in arboze crescit quer-
 cus: quā greci vocant zē. melius tñ dxipter. et ali-
 ter vocatur filitica vel polipodium
Drimum .i. pungitium
Driopteris .i. dipteris
Drios .i. quercus
Dria idem
Dris grece quercus accipitur interdum pro fago
 et pro omni arboze glandifera
Driusna .i. sumach: et est dictū quercus syriacum
Drisitis .i. camedreos
Driofagus .i. ceruus
Drix .i. species ferulap: et est tapfia
Driupias .i. olina bone etatis ad condiendum. s.
 incipiente bacca crescere: greci petas vocant
Drocamen .i. propoleos
Drocan .i. fumus
Drocani idem
Dromamatos .i. celidonia

Drochen vel puer ara. gre. ge-
 guers: vel cechias: lati.
 vo mi. **Sera.** li. aggre. cap. doche-
 lium. **Sal.** auc. **D**ias. dochen
 sine dochon. i. milium: et habet duas species. vna eaz
 est asperū: et est illud quod potest teri: et a quo au-
 fertur cortex sicut fit a rizi: quod ara. vocatur pi-
 ners: gre. ieuers: vel elime: latine vo panicum. Est
 alia species fortissimi: asperrimi grani: et non pōt
 ab eo auferri cortex **Sal.** vij. sim. phar. cap. d.
 et vocatur milium. **Sal.** milio. fm translati-
 onem nostram grecā. Cechias. i. milium: infrigidat
 quidē fm primū gradū: siccāt autē vl fm tertū ab-
 solutū: vel fm secundū intensum. est autē et aliquali-
 ter subtilium partium modicum. ex hac ergo con-
 sistentia et cōplexione cum comeditur ut cib⁹ om-
 nino paucioris nutrimenti est oibus fere corticali-
 bus cibarijs: quinimo et ventrem siccāt. extorsuz
 vo appositū per sacculos idonea pūia est eis qui

imoderaciter egent siccare. cataplasmatum autēz
 etiā siccare natum est: sufficienter tñ est fragile: et
 ppter ea inutile fit. **Sal.** vij. sim. phar. cap. de
 eius cataplasma. **Sal.** milio fm translatio-
 nem ara. est granū ex speciebus granoz. s. milium
 quod assimilatur in figura sua ieuers. et virtus ei⁹
 est desiccatoria: ideo retinet ventrem. sed quan-
 do ponitur exterius infrigidat in primo gradu et
 desiccāt in fine tertij. unde modicum dat nutri-
 mentum et stringit ventres. et quando ponitur ex-
 tra in saccellis sicut cum emplastro ex eo confert
 iuuamento magno contra fluxū. et puocat vīnaz
 et calefactoriū ex eo factum confert dolorib⁹ pun-
 gituiis: et tortionibus. **Sal.** vi. sim. phar. capit.
 et alijs doloribus. **Sal.** elime siue panicuz
 vocatur autē et mellina. est quidē ex leguminibus
 simile milio taz specie q̄ vtute: pauci vo nutrime-
 ti et siccatiuum. stringit enim eos qui fm ventres
 fluxus sicut et milium. si vero superplasmetur de
 foris desiccāt et infrigidat.

Drocion .i. ordeum
Drochion idem
Droctrina quid est. l. l. fen
Drocon .i. milium
Drochon idem
Drocromos .i. asara
Droda .i. papauer
Dodra idem
Dodralion .i. barba filuana
Dodechatheon est quedam planta habens. vij.
 folia similia lactuce radice lutea
Dodera .i. papauer hortense
Dozum. i. lac ex quo extrahitur butirum
Dogumi idem
Doguafuli. i. almea **Cap. 224.**

Dobabarech vebasab ara
 bice: gre. sa
 protis: latine cari. **Sera.** li. aggre.
 es ligni corosi. **Sal.** ca. doba
 barech. auc. **D**ias. quando fit emplastrū cum ea
 mundificat vl. **Sal.** vij. sim. phar. cap. sapio
 cera corosina. **Sal.** tis. caries ligni corosi et
 pprie ligni habentis stipticitatē et virtutē abster-
 gendi: sic sicut species quedam lignoz habentuz
 spinas mundificat vlcera humida et abstergit ea.

Dolaka latine: grece lakirus: ara
 bice fasiluz vel dolikoe.
Sal. primo de cibis cap. de dola-
 ka. auc. Hippo. Pīsa autem
 inflant quidem minus: secedunt autē mag⁹: dolaki
 autē magis bis secessiui: minus autē inflatiui: et non
 nutritiui: et alibi. dolaki autē nutriūt non min⁹ pi-
 sis: sine inflatōne autē sunt osimiliter: ad delectati-
 onē autē et secessum deteriores. quidā autē amīcoz
 in Roma conuersans dicebat: dolokas Rome i
 agris habentes figuraz magis oblongā lachiris. et
 idē libro dinamidiay ca. d. cancro. Succ⁹ dolake
 cū pinguedine porcina cōmixtus: et ipsa herba pi-
 stata et posita cū succo ei⁹ cancrū interficiat.

Dolara .i. anena
Dolica .i. dolaka
Dolifon .i. cymbalaria
Donax est quedam speciei karui que non nisi in aquaticis nascitur
Donaum .i. melilotum
Donafon .i. alaca
Dora .i. mellica quod videtur per almanfori libro tertio cap. de granis qui post ea. de milio et o panico scribit sermonem de dora. verum apud Sera. cap. de panico: expo. **Jo. Sera.** capi. de nitur qd est milium. **Jo. Sera.** dysenteria loquens de sorbitionibus eis aptis videtur vel le similiter qd sit species milij. ista tñ grana sat conueniunt in operationibus: quare pro quocunq; accipiat non est periculus: quando tñ expedit uti magis stipticis melica melior est.
Dorati idem
Doracene est quidā pisciculus venenosus qui vocatur scorpio marinus
Dorcas .i. capriolus
Dorcar idem
Dorcatis idem
Dorma .i. anena
Doradion .i. valeriana
Dorin .i. milium
Dorina .i. endinia
Dorigum est species landri secundum Diasco. folia habens similia oliue: sed paulo longiora et aspera et florem album: et semen velut orobi: variuz in folliculis suis: quam veteres memorant amozificum: verum frutex eius interfectione uirtutis est.
Dornicu quid est. l. l. varonig
Doronec radix est similis brance pulpi: et appozatur de india: sed quia raro ibi habetur ponitur pro ea vernix
Dosis .i. datio vel tributio
Dosialos .i. vsnee
Dosiafos idem
Dotium .i. filigo vel germana
Dotrifilon .i. pentadactylus
Doriamon .i. amomum
Doriamion idem
Dorim .i. scaurea vel scaroda
Dropax .i. ruptozium
Dropodismus idem
Drosumi .i. scorza
Drosus .i. quercus
Duction .i. caries ligni corrupti
Duefosir .i. folium
Duelli .i. dilatari
Dubellati .i. apostema cum iam collectionem fecerit: est saniem faciens: de quo magis speratur qd fiat vlcus qd qd resoluatur
Dublet .i. dubellet
Dubella .i. dubellati
Duburen .i. secundus gradus ethice
Dubufare .i. asara
Duburion .i. filago
Duciomum .i. carpobalsamum

Duciamfon .i. regalea
Duchinbelle .i. balsamum
Ducuran .i. anacardus
Ducuram idem
Ducumbellen .i. balsamum
Dulac .i. dactylus

D **Alasia** **Sera.** **li. aggreg. ca. dulla fia.** Dulla fia siue dulla .i. melon magnus viridis. et fm ra sim est fortis humectationis et extinctionis. et confert febribus adurentibus. et est frigidior alijs speciebus melonuz: et tardioris imutationis in stomacho: et longinquior a corruptione. et ppter hoc est conueniens febrientibus: et habentibus cholera in stomacho suo ppter suam grossiciem et ppter suam elongationem a conuersione: et conueniens caliditati febrili: quia extinguit caliditate: et sedat inflammationem eius. et cucumer quidem facit operationem ppinquam huic nisi quia plus prouocat urinam qd dulla fia. Ubi sciendum qd melon magnus e melon indus: qd per Aui. patet de cura tertiane pure ubi laudat in tertiana predicta melone indum: et subdit fortasse non nocet melon paruum ergo melon indus est melon magnus. est enim melon paruum habens virgulatū colorem. exteri est albus et dulcis. et est paruum. pro alia specie melonis. l. l. rohera.

Dularotim .i. agrifolium
Dulcor apud Dias. est mustum coctum vsq; ad tertiam partem sic qd consumpta est tantū eius tertia pars qd sapa triplicatum dicitur: et carena dicitur similiter et defricum vini apud Aui. **Di. as. cap. de coriandro** dicit curzoulcore. i. passo. l. l. carenum.
Dulufon .i. titimallus
Dulutim .i. cymbalaria
Dulbul herba e que nascit in mari: et dicit ogaga

D **Alb** **Sera.** **li. aggreg. cap. dula. auc.** **Ala** ara. vel baccam: gre. suffire vel platanus arbor: lati. vo scotatum. ubi sciendum qd scotatum est illa arbor cum qua in hispania tingunt panni: et nos vocamus eam barzi. et est platanus arbor: ut patet per concordiam Aui. eius cap. cum **Dias. ca. o platano.** et pferit velut nucis paruas: ut **Jo. Sera. cap. de dentifrigijs.** Item in **Dias. fm translationem ara. cap. de platano.** arbitroz platanum esse dula. Item **Stephanus cap. de platano** **Platanus** **Sera.** **li. aggreg. cap. dula. auc.** **Ala** est dula. **ac.** Dula est arbor magna extensa habens folia magna similia palme manominis: similia folijs kerue: nisi quia sunt minor: quoz sapor est amar: ponticus: et cortex ligni eius grossus: rubens. color vero ligni eius quando scinditur est medius inter glaucedine et rubedinem. et habet florem paruum lenem glauci coloris in cuius loco quando cadit nascitur granum asperum glaucum: vergens ad rubore pulverulentū

in superficie sicut cataputie. hec in hispania vocatur palma xpi: cum qua ibidem tinguntur panni. si militer folia eius simulantur folijs bellebori nigri vt apparet in **Gal.** vij. sim. phar. cap. de plata

l. belleborus. no. Substantia eius e fri. z hu. non longe a rebus temperate complexionis.

Dias. cap. de platano. Platanus habet virtutem frigidam z humidam.

Dof. Gal. Folia eius recentia quando teruntur z ponunt sicut emplastrum super apostemata que fiunt in geniculis sedat ea sedatione manifesta. sed corticis eius virtus est que desiccatur adeo q cortex ipsa coquitur cum aceto z confert dolori dentium. nux vo eius quando administratur cum axungia: confert apostematibus que accidunt a combustione ignis. cortex eius quando comburitur est medicina desiccatoria: z abster sua: confert egritudine cuius qua ele natur cutis. z cinis eius curat vulnera in quibus est sordes z putredo ppter nimiam humiditatem existentem in eius loco. z oportet q caueat multum a pulvere qui est in folijs eius z in fructu: qz est nocivus valde canne pulmonis: ideo quia desiccatur multum z inducit asperitatem: z nocet voci z locutioni z etiam visui: z auditui si cadit in auribus vel i **Dias.** Emplastrum cum eis sedat apostemata ca. que fiunt i genu.

z quando cortex eius z nux eius comburuntur z fit emplastrum cum eis z adipe porcina aut arietina: confert ulceribus putridis. similiter cinis eius facit solus hoc. z quando coquunt folia eius recentia cum vino z fit emplastrum cum eis phibet cursum humorum ad oculum. z resoluit apostemata phlegmatica. z quando cortex coquitur cum aceto z fit collutio cum eo confert dolori dentium. z quando fructus eius recens bibitur cum vino confert moribus venenosis. z quando administratur cum axungia curat combustionem ignis. z pulvis foliorum eius quando cadit in oculis aut aures nocet multum similiter z pulvis qui est supra fructum eius.

Dumufon i. allium porrum
Dumul i. ocre
Dumus i. rubus caninus
Dumcugi. i. herba

Alina ara. lati. **Ser.** li. aggre cerebuz. **ga. cap.**

Dina auc. **Gal.** Cerebrum leporis quando liniunt cum eo gingiue puerorum tpe ortus dentium eoz facit eos facile nasci z sine dolore: z hoc est notorium apud oes. z administratio eius postq decoquitur non habet hoc. z non solum cerebrum habet hanc proprietatem uno butir z mel z alia multa habent virtutes faciendi nasci dentes infantium. z quando cerebrum leporis comeditur confert epilepticis. z quando assatur z comeditur cerebrum eius confert tremori qui accidit post egritudinem. z comburitur caput eius z conficitur cum adipe vrsi curat alopeciam. sed cerebrum galline stringit sanguinem miringarum cerebri. z cerebrum anatis est conueniens apostematibus q

fiunt i ano. z cerebra omnium animalium valent contra sumentes venenum. de cerebro in via cibi. l. lata mie.

Dunilabos. i. barba siluana

Duniablos idem

Dunios est serpens quidam qui habitat in lycijs

Duram i. turtur auis

Duragi aculem. i. auis quedam sic vocata

Duragi i. durungi

Durusataris. i. res que voluitur super arbore antiquam que fert glandes: z vocatur ara. alharub z syzice vna demonis: z est lanugo que pedet z inuoluitur in magnis arboribus sicut vna

Durungi quid est. l. l. dozonigi

Dusatan i. vfnce

Dusafolon i. ceterac

Dusarum i. auena

Duspactum vel duspectu. i. nocens digestionis

Dubene i. musca

Dhulabar i. ayfido

Dhulabam idem

Dhusabzon i. cicuta

Dhusafon idem

Sequitur de E

Ece i. thymum

Earsen i. cinnamomum

Cap. 229.

Alsueh ara. gre. habozofat

Sera. la. vo cuscuta.

li. ag. ca. easueh. e ref

q adhet herbis inuol

nens eas sicut fila: sed in summitatibus habet fructum subilem. z ipsa crescit in arboribus: z in summitate eius inuoluitur simul. reperitur de ipsa multum in vineis z destruit multum herbas. z multi vtuntur ad curationem tussis: z ipsa est amaritudo: z ponitur in vini z fortificat ipsum z inebriat. Et ideoz auc. Alben mesuai: est herba que reperitur intra linum z suspenditur ei: in cuius sapore est amaritudo z ponticitas plus amaritudine. z virtus ei e calida in primo gradu: sic. in secundo. Et ideoz auc. Mesarugie: est frigida z humida. Et idem auc. Alabati: est opposita contrarijs virtutibus. z est in ea amaritudo z stipticitas. z est cali. in primo gradu: sic. in secundo. Et idem auc. Sabor eben. Eius caliditas aut frigiditas eius est fm complexionem arboris cui adheret qm fit calida per adhesionem calide arboris: z est frigida p adhesionem fri.

Dosse. Ser. auc. Galie. Abstergit z fortificat z aperit opilationes epatis z renum z fellis. z mundificat venas subtiles z grossas ab humoribus grossis z cho

lericis. z fortificat stomachum z epar. z confert ictericie facte ab opilatione epatis z febris: z pprie febris infantium. z purgat choleram. Et idem auc. Mesarugie confert ictericie z opilationi epatis z splenis. Et idem auc. Alabati: confert stomacho z epati z eoz opilationibus. z expellit superfluita

tes nervorum et venarum. et mollit ventrem. et co-
fert febribus. et de proprietate eius est expellere superflui-
tates antiquas a venis. Et idem auc. Sabor eben. e-
bona stomacho et maxime quando miscetur cum
ea anisum et semina similia.

Easuch	idem
Eerbathe	i. belleborus
Eensentium	i. semen oleastri
Exabzon	i. mentastrum
Eilbaugue	i. cardamomum minus
Eimis	i. vinum
Einfestidos	i. hypoquistidos
Eirat	i. rosa
Eira	i. rubra tinctorum
Eitrigo	i. citraria
Eosmari	i. tyzus serpens
Eotagon	i. faba lupi
Eotafaron	i. pulegium
Eubontici	i. reupontici
Eubafaros	i. leuisticum
Euchinus	i. ericius
Eucinus	i. lappa

Euchimū. i. bonos cibos generans. vel euchimū. i.
bonus humor ab eo quod est bonū et chimos quod
est humor

Eucrista dicuntur liquida que illiniunt. quale est
quod fit ad ulcera purganda et implenda

Eucrion i. brassium

Eutrita. i. bene teribilia. contrarium discrisa

EUFRAGIA ^{Cap. 230.} ^{lati. ara. herba ad-}
bil. Paulus ca. de
enfragia: est herba que similatur i. si-
pitibus isopo: nisi quod stipites sui habent colore vio-
laceum et non habet ramos. et folia sunt in stipitibus
a medietate superius. et sunt parva incisa sicut gal-
liculi crista. et habet flores tendentes ad albedinem
satie parvos. **U**osse. ^{Medetur egritudinibus}
nos. ^{oculorum et confortat visum}
Eufistidos i. hypoquistidos

EUFORBIVM ^{Cap. 231.} ^{lati. euforion}
gre. ara. asar-
bion. Euforbium est gummi notum: et vi-
detur sonare apud grecos bonum for-
midari. nam dicunt euforion et founon gre. quod
est timor: et eu. i. bonum: quasi bonum sit ipsum ti-
mere propter sui violentiam. **D**ias. ^{capit. de euforbio fm}
translationem nostrā

Euforbium est arbor similis ferule albe. nascitur
in mauritania cesariensi que plurimum lachrymarum
facit: viscidum valde: quem lachrymā multā colli-
gunt sic pro viscidine primo arbori pellem ver-
uecinam illigant: et sic de longe a stillibus iaculaf
in radice: et cum percussa fuerit radix: vnum flu-
men statim pfluat lachrymis: et cum coagulat fu-
erit sic eundem colligunt de pellibus subtrahis. ē
aut optimum quod est recens subalbidum et gluci-
nosum ex lento lingua vehementer submordens
et calefaciens. Eius genera sunt duo. vnum quod col-

ligitur subtractis pellibus quod melius est. alter
quod cadit in terra etc. Plinius: Rex iuba inuenit
herbam euforiam medici sui temporis: nomine
cuius regis volumen extat. inuenit eam in monte
atblate: spectatur folijs achantinis. vis eius tanta
est ut succus eius e longinquo recipiatur: inciso
trūco suscipitur: ventriculo hedino locato humor
lactis videtur. **S**era. ^{li. aggreg. ca. asorbion auc.}

Sera. ^{Dias.} Asorbion est eufor-
bium: et est arbutum simile ferule in figura sua.
nascitur in mauritania cesariensi: et in regione ta-
ber. est plenus multo gummi acuto. caueant sibi ho-
mines ab eo qui colligat ipsius gummi propter suam
nimiam acuitatem. et ideo accipiunt veteres asaliū
et lauant eos et alligant stipiti illius ardoris: dein
de pungunt arboris stipitem a longe stantes cuius
lancea effunditur. namque in ventribus exiens a sti-
pite multum copiosius subito ac si funderetur ex
vase aliquo ita quod aliquando effunditur in terra
etiam ex eo subito propter impetum sui exitus: egre-
diuntur de eo ex arboze due species. vna earum est
similis sarcocolle in quantitate orobi et est in frusta. et
alia assimilatur feci. adulteratur aut cum sarco-
colla et gummi arabico sibi admixtis. melius ex eo
est clarum acutum. experimētū aut eius per gustū
est difficile: quoniam ipsū mordicat linguam subito cum
violētia multa: durat mordicatione eius diu: et propter
hoc omne quod gustatur ex eo postea videtur bo-
nū. primum aut ad cuius cognitionem peruenit hanc me-
dicina fuit Lineas rex Lioy. Et idem auc. Gal.
vi. sim. phar. cap. de euforbio. virtus eius est subti-
lis acuta sicut virtus aliarum gummarum similis. Al-
mansor tractatu tertio cap. de euforbio. Euforbiū
nouum est calidius satis quam asla quous asla ut ca-
lidior omni lacte arboris. Dosis a duobus kist vsque
ad **U**o. mes. ^{cap. de euforbio.} Euforbiū
tres est gummi excedens omnia ge-
nera gummarum in calefaciendo et subtiliādo. ē enī
ex rubificantibus. et est ex arboze desertorum loco-
rum et hyssipidorum: cuius folia cum eleuantur in pi-
mis sunt sicut lanugines: deinde cadunt: et nascunt
folia similia polio marino. et melius ē quod lene
est frangibile: habens colorem palearem et clarum
et quod est vehementis acredinis: et odoris valde acu-
ti. et quod est recens super quod iam preterijt annus
recens vno sui anni est sicut venenum et ignis. et est
ex gummis que resoluuntur in oleo: et propter quod est
recens. antiquum fortassis non dissoluitur. est ea.
et sic in quarto. et est calidius et subtilius omni eo
quod calefacit ex gummis. et est in eo virtus adustione
faciens et rubificationem. et est penetratiuum: ab-
stergium: mundificationem: excoctationem. et est ex
facientibus operationem cum labore et angustia
vehementi perducenem ad syncopim et ad sudo-
rem frigidum. est inimicum cordi epati et stoma-
cho propter vehementiam virtutis sue. est enim
acutum vehementer seorsum inflammabile. oportet
ergo frangere virtutem eius et propter cum rebus
obundantibus acumen eius: et extinguentibus in-
flammationem: et acquirantibus ei lubricitatem. et opor-

ut non multum teratur. dixit Alcanzi: accipiant
frusta citri et sepeliuntur prius grana eius inuolu-
ta oleo amigdalino in acetositate ipsius: deinde i-
uoluatur in pasta et decoquatur. rectificatur eni-
ex arte hac et remouetur acumen eius. Modus ali-
us frangens virtutem eius sicut narravit Damasc
inuoluatur in oleo amigdalino: deinde sepeliat-
in succo liquiritie: aut terniabin dissoluta: aut i ali-
quo ex rob stipticis: et fit eaz q̄ntitas multa: et fiant
ex eis pillule et ppinentur ubi oportet. et dixit Hu-
mai: ppinetur cum aqua mellis et aliquibus spe-
ciebus alefangie. mastix aut et spica sunt ex rectifi-
cantibus quecumq; ex acuitatibus medicinarum
timentur: audaciam eius expellunt medicine lubri-
catine extinctine sicut aqua ordei proprie cu oleo
amigda. **Dos. Sera.** ^{anc. Diasco. hoc}
lino. ^{gumi quando sit}

cobol cum eo habet virtutem abstergerendi aquaz
que est in oculo: nisi quia eius mordicatio durat
tota die: et ppter hoc miscetur cum aliquibus po-
tionibus que sunt cum speciebus et bibitur: et con-
fert sciaticis. et ipsum excoiat ossa in vna die: et se-
parat ab eis fragmenta eorum. oportet aut ut p̄mu-
niatur caro circūstans ossi cum ceroto aliq: vlt cu
pannis lineis. et ipsum habet virtutem laxandi et ca-
lesciendi humores aquosos sicut synapis: et ideo
confert laxatio eius hydropicis: et colice: et alijs fri-
gidis egritudinibus similibus istis. sed ipsius acu-
it choleram: et inducit sitim nimiam: quia delicatescit
oportet aut vt admisceatur ei semen petrosellini et
anisi. et dicunt quidam q̄ quando aliq̄ animal
remorderit aliquem: scindatur cutis capitis eius
et ponatur in illa scissura ex hoc gummi trito non
nocet ei venenū. et pondus 3. iij. ex eo occidit qm̄
vulnerat stomachum et intestina. Et idem anc. Al-
canzi stringit ossificum matricis multum adeo q̄
phibet exire fetum. Et idem aueto. Alben melu-
ppietas eius est laxare pblegma viscosum quod
est in lumbis et in intestinis: nisi quia infert anxie-
tatem et desiccationem: adustionem et tenalmo-
nez. Et rectificatio ei est q̄ non teratur multum
et misceatur cum bdello: aut cum succo liquiritie
aut cum speciebus aliquibus: sicut est spica: et cin-
namomum: et cassialignea: et liniatur cu oleo ro-
et oleo amigdalino. et melius ex eo est clarum no-
tum qd̄ transierit ab vno anno vsq; ad tres. et co-
lor eius est citrinus calidi odoris: amarū acutū. et
dosis eius est a duab. **Jo. mes.** ^{Solutio}
kirat vsq; ad tres. ^{ne educit}

pblegma viscosum et grossum a locis profundis
corporis mundificans iuncturarum vacuitate ab
humoribus grossis difficilis eradicationis: nec est
ei res similis ad hec. et est ex rebus mundificantibus
nervos: et consumentibus humiditates inbibitas
in eis. dissoluitur in oleo keiri et inungitur cu
eo et confert egritudinibus nervoz frigidis: sicut
ē paralyisi: stupor et tortura: et tremor: et spasmus
et est mirabilis res ad id. et inungitur super epar
et splenem: et confert doloribus eorum frigidis et
vetois. et fricatur pulvis eius super morpheā fri-

catione forti et delet eam. et sumptum in potu fm
modos emendationis est medicina magna dolo-
ribus nodosis qui vadunt et veniunt per iuncturas
et est ex rebus que faciunt sternutationem cu forti-
tudine. et est medicina bona lithargie et obliuioni
et pprie inunctio ex eo cum oleo de spica in occi-
pitio. et est ex medicinis educentibus aquam citri-
nam. Et dixit Dias. Aureus vnus ex eo interficit
dosis eius est a kirat. i. vsq; ad. iij. conseruat autē
quadriennio. recens aut anni sui est perniciosum
bi aut qui sumunt ipsum timeant frigus. cōserua-
tur aut ne cito senescat in milio vel fabis vltētib.
Eufrosimuz grece. i. buglossa: et est eius expositio
bone leticienam frosis grece leticia
Eugenia ^{δρυεδα nobilis} i. generationis
Eufrasia i. vlnce
Eufrasios idem

Eupatorium latine: grece
eupatorion
vel volucrum ma. li. aggre.
ins: ara. vō gasit. **Sera.** anctori.

Dias. cap. gasit. **Hast.** i. eupatorium: herba est que
nascitur oī ano. et est apta ad accendendum ignem
sicut sarmenta. et habet virgam rectam: subtilem
nigram: duram et asperam: habens in summitate pi-
los. et longitudo eius est fere vnus palmi. et habz
folia diuisa ab invicem circa hastam: et sunt scissa
scissionibus paruis. v. aut. vi. et in summitate incisa
sunt ferra. et sunt folia eius filia folijs pentafilon:
aut folijs zedenigi. i. canapis. et color eorum est tē-
dens ad nigredinem. et in hasta ei a medio supra
est semen. et super ipsum sunt pili. et est declinans ad
inferiora pendens. **Dias.** ca. o eupatorio fz
in herbam ipsam. **translacionem** no-
stram. Eupatorium frutex est sarmentosa: hastaz
habens rectam et lignosam: tenuem: et nigraz et as-
peram in cubiri vnus longitudine porrectam: aut
amplius. folia sunt ei in gyro diuisa sicut pentafi-
lon aut canapis: cuius folia in capite incisa sunt vt
ferra. semen a media hasta asperum: et subius de-
clinum. **li. ij. cap. de eupatorio.** Eupato-
rium est ei. **Anic.** ^{li. ij. cap. de eupatorio.} rium est ex herbis aromaticis
et habet folia q̄ sunt sicut folia canapis. et flos eius
est sicut nenufar. et est illud quod administratur
et succus eius. est cali. in. i. sic. in 2. est subtilitatis
incisum valde abstergium sine attractione et si-
ne caliditate manifesta. et i ipsa est stipticitas pau-
ca: et poticitas et amaritudo fortis sicut amaritudo
aloes. Plinius cap. de eupatorio. Eupatorium re-
giam habet actem caulis lignosi nigritantis bir-
suti cubitalis aliquando et amplioribus folijs per
intervalla qnq; vt canapis per margines incisis
nigris et ipsis plumosisq; radice superuacua zc.

Jo. mes. ^{capi. de eupatorio.} Eupatorium
est herba longitudinis cubiti vni-
us amaritudinis multe: cuius folia sunt viridia si-
cut folia centauree minoris: sed sunt aspera et inci-
sa. et stipes eius est subtilis. et quando exsiccatur ci-
triniscit: et eleuantur super eum flores qui sunt sic
n z

subcitini: longitudinis paucæ. et sunt quidam qui dixerunt quod eupatorium sit herba pulicum qua sit viscositas adherens. melius tempus collectionis eius est finis veris: et succi eius similiter: ca. in. i. sic. m. et est compositum ex substantia calida et subtili quare est subtilissimum: incisivum: mundificativum absterisivum: preservativum a putredine: et resolutionum conveniens sine attractione: et ex partibus terreis: quare in ipso est de stipticitate aliquid propter quod est confortativum et coadunativum. est debilis solutionis. confortatur virtus eius cum aqua casei. et modus operationis succi eius est sicut diximus de ab.

Gal. vi. sim. phar. cap. de eupatorio. Eupatorium est herba que vocatur volucrum maius: vel agrimonia: cuius substantia est subtilis. sapor eius est stipticus et virtus eius est ca. caliditate modica: et deficiat. sed sciendum quod eupatorium similiter secundum Dioscoridum. cap. de agrimonia. vocaverunt antiqui radicem agrimonie eo quod est diuretica valde. Item secundum eundem cap. de marubio. Marubium etiam quidam eupatorium vocaverunt: quoniam valet contra vicia epatis: et pro tanto non est verum eupatorium quoniam Dioscoridus facit semotum cap. de eupatorio: et semotus de marubio et agrimonia. hoc similiter voluit Jo. mes. cap. de eupatorio cum dicit: quod dicunt aliqui quod est herba pulicum: noluit secundum verum quod sit herba illa quam latini vocant pulicariam eupatorium quoniam Dioscoridus facit semotum cap. de eupatorio quod incipit eupatorium. et semotus ca. de pulicaria vel herba pulicum: quod incipit coniza. sed sicut dictum est debet intelligi Mesue. nam dicit quod eupatorium secundum quosdam est herba pulicum: quoniam aliqui vocabant herbam pulicum eupatorium: et bene: quoniam est diuretica valde: et valet contra vicia epatis: ut inuenies si. l. l. coniza. Miror qualiter medici nostri temporis non aduertentes verba Dioscoridi. An. et Sera. Plinii et Gal. et Damasci. credunt herbularius saluam agrestem eupatorium dicentibus: que nec in sapore: nec in odore cum eo convenit. si autem in ipsa forsan virtutes eupatorii inuenerunt et pro eo ponere voluerunt: cuius gracia ipsum eupatorium vocauerunt non licebat dicere quod idem esset: quoniam eupatorium potest dici omne id quod valet contra vicia epatis: ab eo quod est bonum et paco: quod est epar. unde eupatorium. i. bonum epatis. sed verum eupatorium est illud quod antonomatice est bonus epatis: sicut illud quod verum est eupatorium.

Posse. Dias. secundum translationem nostram. Eupatorium valet contra vicia epatis. et folia eius sicca: et arugia porcina veteri addita trita et imposita dura vulnera ad cicatricem ducunt. semen vero eius et folia cum vino bibita dysentericis et moribus venenatis occurrunt medicando. Eadem dicit Sera. ca. propter omentum Dias. et addit: sunt multi qui putant quod illa herba sit agrimonia: et errant: quia est alia ab ea. et nos quidem manifestauimus iam de eius esse in eo quod diximus de eo. Et idem acc. Gal. i. tyziaca chesar eupatorium aperit opilationes epatis et forificat ipsas

Jo. mes. Eupatorium solutione educit cholem et phlegma facile. et est preservativum a putredine: et confortat stomachum epar: et viscera: et confert doloribus eorum. et est medicina splenis et opilationum omnium et egritudinum ab ea factarum. et febribus longi temporis mire subuenit. dosis decoctionis eius potio est a. z. iii. vsque ad. vi. et pulueris eius a. z. ii. ad. iii. loco ei ponitur in defectu eius absinthii et asari: ana medietate ponde.

Anic. Eupatorium est bonum ris ipsius. in initio allopitiae et tyrie et linunt cum adipe veteri super vlcera difficilis consolidationis. et eius succus confert scabiei et puriori quando bibitur cum aqua fumi terre: et oximelle. et similiter flos eius et succus ipsius est fortior: confert doloribus epatis et opilationibus eius et confortat ipsas. et confert duricie splenis et apostematibus epatis: et apertibus stomachi. et eius herba et succus conferunt malicie forme et accidentibus hydropisif. datum in potu cum vino et confert vlceribus intestinum. confert fe. cronici: et antiquis: propter succus eius: et propter cum succo absinthii. loco eius ponitur podus eius de asaro. et medietas ponderis ipsius de absinthio.

Eupetron	i. sene
Euperiston	i. bona inuentio
Eupotriston	idem
Euperozi stomachium	i. poros aperiens
Eupetum. i. aptus digestionis: et dispectum est opositum	
Euresim	i. malua
Euretica virtus	i. rarefactus
Euretan	i. aaron
Eurion tiparon. i. lana succida: eurion. i. lana tiparon. i. succida	
Euribena	i. citraria
Eurizicon quid est. l. l. obizum	
Euricom. o a grecis dicta: quod vere primo senescat unde eam aliqui senition vocant: latini vero vocant ipsam herbam cardonellum benedictus. nascitur per macerias. l. l. erigon	
Eusapor	i. sapor bonus
Eustracta dicuntur que in ventre facile corrumpuntur ut persica etc. isto vocabulo utitur Gal. dinamidarum particula prima cap. eustracta	
Eusidos	i. cymbalaria
Eustistides	i. hypoquistidos
Eustifilo	i. polium
Eusopa	i. almea
Eustomatica	i. bona stomacho
Eustobron	i. marubium
Euzomum	i. eruca
Euzonomia	i. salsamentum eruce
Euzomon. i. bonum salsamentum: naz zomon salsamentum: et eu. i. bonum	

Ebanus Cap. 23. lat. ara. ebis: vel ebirus: grece ebenum li. ag. cap. ebis anc. Diasc. eius due sunt species. i. absi:

et inda et absi est lignum nigrum non habens lineationes: sed in soliditate et subtilitate sua est similis cornu. quando frangitur habet fractiones suas duras: solidas: mordicat linguam: et est stiptici saporis: et quando ponitur super prunas pro fert odorem bonum. in indo vero sunt lineationes albe: et est coloris subrufi. et omnes eius species quando franguntur sunt du

Dias cap. de ebano. et translatione: non stram: Ebanum lignum est quod de ethiopia venit: coloris vni habens duplici guma: tactu lene et durum: et gustu stipticum: et mordax: et carbonibus impositum citius inserpit ignem: in cotigula confricatum ostendit rufum colorem. Est alterum de india vario colore: sed melius est supradictum. multi ligna assamina: et atantica vendunt que similia sunt ebano. sed inde agnoscitur: quia mollia et non grana: et cum fracte fuerint hastule eorum subrufi coloris apparent: non odor nec gustus talem habent. est autem optimum quod est nigrum et equile lene: vires habens in gustu acres: et aliquantulum sub stipticas: unde in

Dosse. Bal. vi. collyrijs miscetur. **Simpli.** pbar. cap. de ebano. virtus ebani est absterfina calefactiva. unde istud lignum est ex rebus que si confricentur cum aqua resolvitur in succum sicut quidam lapides: et substantia eius est subtilis: et calefacit: et abstergit: et aufert: et quod est coram pupilla impediens visum: et ipsum ingreditur in medicinis oculorum conferentibus ulceribus antiquis eorum: et humoribus fluentibus ad eos antiquo cursu

Dias facit. virtus est ei etiam purgatoria: et ideo caligines oculorum et rheumatismum detergit ac prohibet. multi cotulas medicinales ex eo faciunt aliqui vero trituram et rasuram eius et limaturam infundunt in vino die ac nocte: et post terunt facientes collyria. alij pro vino aquam mittunt. coibunt etiam in cacabo crudo bene minuto quod cinerem faciat: et lauat ut molibdo: qui pulvis facit ad sic citatem oculorum

Ebereni	i. granum ben
Ebenars	i. camelus
Ebenum	i. ebenus
Ebel	i. sanina
Ebbeel	i. semen iuniperi
Eburmeum	i. oleastrum

Ebulus quid est. l. cameacti
Ebur est dens elephantis: et inde eburneus: iam aptus est medicinis in multis confectioibus ingrediens et arabice vocatur aagi: sicut invenies in l. basir
Ecalcidos est nomen mensis octobris. hoc vocabulum ponit Avicenna quarto canone ca. de fe. pestilentiali: grece est fuligo pendens trabibus et parietibus ex fumo facta

Echatrion interpretatur centum huius potestates	
Echalodes	i. fumosum
Ectaces: Plinius: herba est que in Sicilia tunc nascitur: quam ignoro	
Ectelice melic	i. corona regia

Echeon vocatur medicamen ad visum: quod fit ex cinere vipre et melle

Ectebo	i. scribere
Ecindebel	i. amicos
Eciotactis	i. ebulus
Ecipi radix	i. marubij radix
Echinus. i. ericius aut terrenus aut marinus: pro quo. l. l. censud	

Echidua i. vipra serpens
Echinus dicitur a Plinio vocari piscis quidam qui cum navi adhaerit ipsam immobilem reddit cuius formam secundum diversas opiniones adducit: sed non est ericius echinus. similiter secundum librum antiquum de simplici medicina dicitur spina alba. et puto sic dici eo quod capitellum habet simile echino marino

Echidrus est serpens in aqua degens
Echis: hec pseudo ancusa dicitur lanuginosior quam ancusa et minus pinguis: densioribus folijs: et largioribus: et tenuioribus. radix in oleum missa non fundit rubore: ex hoc ab ancusa discernitur

Eclie	i. apoplexia
Ectica febri: vel ab ectisimos quod est consuetudo: vel ab ektiko quod est tabefactus: et potius primum credo quia tabes est marasmus: et est ectica confirmata	

Ecolpitare est medicamen in matricem mittere
Ecoreascent i. vitis alba
Ecopa. i. parva solutio ossis capitis
Echoen i. alba
Ecrotaconia i. stuppe
Ectropion grece demosthenes: est inquit reflexus inferioris palpebre ad exteriora propendens: nec oculum solido velamine tegens

Ecus	i. aquila
Echus	i. merulus

Eckutubne est bestiola existens in superficiei aque que super eam movetur diversis motibus sine ordine: et quacumque hora aliquid accidit ei fugit ex eo quod ipsi accidit: deinde apparet: et dicitur bestiola aliter non quiescens: et dicitur esse vulpis ab amatu: verumtamen magis similia nostro loco sunt duo prius dicta

Eda lignum est aptum ad incendium
Edra. i. fortis solutio capitis

Edracon	i. anacardus
Edera dicitur quoniam libenter a capris editur: et ideo secundum Dioscoridum. alique sunt earum species que non habent cum ea similitudinem: nisi quia dicunt edere quia libenter hirci caprarum eas edunt: sicut est barba hircina: et rosa canina: vi. apparet in l. cissos	
Edemul. i. feniculus	Edegarad. i. rosa
Ediosmon. i. menta	Ediosmu idem
Ediosmus idem	Ediantos. i. viola
Edinus britanus	i. gagatis lapis
Edisse. i. apoplexia	Edsemelic. i. corona regia
Edipnea. i. spinacia	Edon. i. philomena avis
Edonea. i. almea	Edonacia. i. cicorea
Edudinum	i. vipra serpens
Edulcus	i. merulus avis

Educien
Efrenon
Efelide vel ephelide. i. macule que fiunt in vultu-
bus mulierum ex sole vel ab orfina. **Dias**. cap. de lo-
thos. 7 cap. de amigdalīs. 7 cap. de ficibus.

i. marubium
i. frifille

Cap. 234.

Effemereon. est apud **Di**
asco. cap. esse
mereon: quem multi irim agrestez vo-
cant. folia 7 hastam similia lilio habet

sed tenera: 7 flores albos: 7 minores: 7 semen mol-
le. radix est ei grossa vt digitus. 7 virtus est illi stipti-
ca: 7 odoris boni. nascit in locis vmbrosis 7 i siluis.

Dosse. Dias. Radix eius decocta

in ore retenta dolo-
rem dentium mitigat. folia vō eius in vino deco-
cta 7 cataplasmatibus imposita tumores 7 duri-
cies spargunt.

Effemon est apud dias. qdaz bulb⁹ que vocat col-
ticon: 7 est species hermodactili venenosa

Effebeuros. i. habens septē costas: 7 est plantago
quoniam in folijs suis sunt septem coste

Effialte i. incubus

Effilis Paulus cap. de maculis faciei: est nomen
vnius ipsarum

Effimera febris que a Gal. in epistola ad Glauco-
nem exponitur simplex vnius diei. Inam effime-
ris grece vnius diei operatio est quotidianum
vel diurnū dicere possumus: vt effimeron cibus
vnius diei: vel aliud tale dianum. i. vnius diei: vñ
effimerides vocant annalia que dietim scribuntur
i. acta cuiusq; diei: affimerinos vō quotidian⁹ di-
citur. 7 hec oia ab imera qd ē dies veniunt

Egarion. i. cymbalaria

Egagios. i. verruca

Egena. i. locus apud extremitate oculor⁹

Egelidam. i. tepidam quasi non gelidam

Egregoris i. vigilia

Egilops est apostema intra magnū angulū ocu-
li 7 nasum. i. fistula que anteq; disrumpatur anti-
lops vocatur: s; p̄mosthenes antilops inquit ē egi-

lops. i. collectio circa angulum maiore oculi que
si ppter humorem tenuerit clausum p̄prio noie
antilops a pluribus vocatur. si aut inflatione eua-
cuata digitis impressa paruo recedens reuertitur.
egilops a pluribus appellatur: sed antilops a vi-
cinitate oculi nomen accepit. egilops vō a simili-
tudine capraz. que fm angulos oculor⁹ naturales
videntur habere inflationes

Cap. 235.

Egilops grece. vel egilopa:
arabice quisir: vel

danfir: vel dolara: latine vō auena. de
qua **Diosc.** duo facit cap. Capitulum qd

incipit egilops: herba inquit est que folia similia
habet triticeis folijs: sed mollia: 7 superi⁹ capitel-
lum est. seminis eius grana sūt obrufa: duo vel tri-
a tunicis vestita. flos est ei sicut capitellus albus: q-
cum farina mixtus omnes tumores curat: 7 egilo-
pas: 7 ob hoc nomen accipit. Aliud capitulum inci-

pit. Auena: siue vt greci dicunt egilops ē. 7 idem
dicūt ambo illa capitula. error fuit trāslator. **Pli-**
nius cap. de auena siue vt greci egilops: herba est
que crescit in segetibus cū folijs tritico similibus
simplicibus quidem: sed hirsutis cū tenui calamo
habenti in similitate tribus tegminibus ambitū ex-

quibus ariste simi. **Sera** li. ag. ca. quisir auct.
les capillis extant. **Dias.** Quisir siue
causir: vel dolara. i. auena: est herba cui⁹ folia sūt
similia folijs frumentis: nisi quia sunt molliora. 7 i
similitate calami eius est semen duabus vel tribus
tunicis vestitum: a quibus exiunt ariste similes ca-
pillis in sub- **Dos. Gal.** vi. sim. phar. c.
tilitate. de egilops. sa

por eius est acutus parj 7 acris. 7 virtus est diafo-
retica sic q; soluit apostemata dura. 7 fert fistu-
lis que sint iuxta oculum que egilops vocantur. 7
quando sit cum ea emplastrū cū farina curat sca-
biem: 7 resoluit apostemata dura. est aut vtamq;
stipticitatem habens: vt 7 diarsis que fm ventrem
conferat. Et idem li. i. de cibis cap. de auena. Aue-
na est cibus subrugaliū non hominū: nisi forte
alicubi famescentes extreme cogātur ex hoc semī-
ne panem facere. extra famē aut per aquā elixum
comeditur cū vino dulci: aut melle cōsimili⁹ thy-
se. caliditate aut sufficiente participat cōsimilitē
illi: quis non similiter illi durum existens: ppter
quod alimentū minus exhibet corpori. 7 aliter aut
indelectabilis est qui ex ipso sit panis: non tñ retē-
tiū ventris: aut prouocatiū vñ prius: s; in me-
dio fm hoc or-

Sera Mollit duricies. 7 iō
dinatus est. ad egilopas farina ei⁹
cataplasmatibus cōmixta congrue facit. Itēz suc-
cus eius seruatus farine admixtus sextarij in pa-
nisculos redigit: 7 iterū resoluitur aqua in succi q
litatē: qm vñs eius est necessarius. vires aut ha-
bet leuiter 7 efficaciter relaxantes: 7 ad omnes tu-
mores facientes.

Egilo. i. popul⁹ arbor

Egikeras. i. capricornu

Eggi

Eglianchis. i. augmentatio anguli oculi

Egritudo in qua eleuatur cutis. i. lepra

Egritudo diuretica est opilans vias epatis 7 vri-
ne: vnde diureticum. i. diu in renibus retentū. hoc
vocabulum ponitur in littera basab desice

Egritudo murachia. i. hypocondrij

Egoceron fm **Dias.** vocant quidam farinā senu
greci cap. de fennigreo. 7 egoceron est species tri-
folij quod vocatur trifolium egoceron: vt appa-
ret in littera bandachucha

Egron est fatuus: 7 accidit in cute capitis

Egurion est species citrulli habens formā longā

Eguseif. i. melilotum

Egufario. i. fragaria

Ebasuc quid est. i. leafuc

Ebasia. i. almea

Ebua. i. trifolij

Ebuarida

Ekkansis. i. arbor

Ekkalsea est herba camphorata

Egine. i. capisicū

Egios. i. sim⁹ capn⁹

i. acorns

Egualos. i. millefolij

Ebuañdos. i. semen genestre

i. pencedanum

Ekanmo. i. incēdiū

Ekeletrum .i. karabe
Ekelebrū .i. electuariū Ektericū .i. tabefactus
Ekillos .i. lilium siluestre
Eklifis .i. dissolutio vel defectus
Ekpis idem quod supra
Ekptusis .i. sanies catrefresis .i. sanguis putredo
Ekptidicos .i. sanie facies
Ektopos .i. vermicularis
Ekbopis .i. defectus Ekpton .i. expuo
Elacterium .i. succus cucumeris agrestis: vñ elacte-
 rium in verbo exemplari Dias. est succus fructus
 cucumeris agrestis: sed maturi eligendi sunt: vt pñ
 cū possint humorem emittere: qui cucumeres col-
 lecti vna nocte sunt dimittendi: et alia die cribrum
 super vas ponere: in quo cucumeres supradictos
 ponis singulos acu pungis: et panno pressi exsuccā-
 tur: et expressi in alio vase mittendi sunt: et hūc vo-
 camus electerium. virtutes eius quere in l. refo
Electerides sunt cucumeres agrestes: taz ipse fru-
 ctus qñ ei? herba. Sic elactarides vocāt cataputie
Eladin rodinum .i. olem roseum
Elamep .i. vna **Elasac** .i. armoniacum
Elarna .i. granum
Elasion .i. ceruaria: et est elasos boscos
Elapinum .i. crisanthinum
Elacia est excrecentia in palpebris rotunda albi-
 da perspicua similis lapidi grandineo
Elasos boscos .i. herba quā Dias. vocat ceruariā
 vel ceruicellum. et Gal. vi. sim. phar. capi. elasos
 boscos. Elasos boscos calide et subtilium partiu
 est virtutis: et ideo est exsiccatium fm secundaz
 abstantiam
Elasion idem **Elasos** .i. ceruus

Cap. 36.

Elatinus. Dias. cap. elati-
 nus. Elatinus h3 folia similia elixine: s3 minora
 et rotunda: et aspera: hastas tenues duobus palmis
 longas: gñq3 aut sex ex vna radice habens folia
 plana: gustu stiptica. nascitur locis cultis et in agr
 Plinius capi. elatin. Elatin ramulos habet quin-
 q3 aut sex tenues: et oblongas: folia quasi pilosa
 et stiptica. vi. sim. phar. Elatin mediocric
 ca. **Gal.** est infrigidatiua et stiptica.

Dosse. Dias. Solia ei? in cataplas-
 matib? adhibita po-
 lenta rheuma oculor et tumorem phibet. et elixa-
 tura eius bibita dysentericis mirifice medicatur.
 Plinius: folia eius in fomento lachrymas frīgūt
 Elatis Alexader ca. de paralyti: et agyro: et elatis
 acopum .i. mitigatum ex agyro mixtū et confor-
 tatiuor et elatis .i. stipticis infrigidatiuis cum tem-
 peramento

Elangeranda .i. terrestria
Elbair .i. ona
Elcalmibat .i. terbenina
Elchai .i. satyrion
Elbanachid .i. racemus
Elbanakid idem

Elephantiasis Eleph. **Qogliaoro** species
 est lepro. proueni ex bile atra, qua ripo
 plantis maribus ac squamis induratum deformat
 infans. minula. Elephantina.

Elkalibac .i. terbenina
Elkamac .i. granum
Elkabutin .i. gūmi albotin: et est terbenina
Elkalibakia .i. auena **Elka** .i. vlcera
Elua .i. enula
Eleo .i. traho: inde catelica virtus. s. subtractiua. i.
 virtus retentiua: que statim sequitur post appeti-
 tiuā: sed aliatica dicitur digestiua: et interpretatur
 imutās. et eleo similiter dicitur oliua: vt apparet
 in littera propria
Eleos paleon .i. oleū vetus **Ele a** .i. oliua
Eleas dracin .i. gūmi oliue **Eleon** .i. oleum
Eleborites .i. centūneruia **Elenalan** .i. galanga
Elernas .i. auripigmentū **Eleps** .i. cicer
Elenabin .i. conditum
Eleodin rodeum .i. oleum roseum
Elili casinoboro .i. gūmi zappini
Elolica albutimo .i. gūmi terebinthi
Elissagus quid est. l. Elissagus
Electnarium .i. mollis sorbitio
Elegne .i. elatin vel elatinus
Eleuzi .i. passio quando aliquis impetuose caput
 mouet quando loquitur: vel quando silet: aut fa-
 cit strepitum ore cu3 loquitur repetendo idē ver-
 bum improprie: vel cum aliquis loquitur secum
 vt recorderetur
Eleni .i. tediū vel tristitia de futuro: et facit vigilāe
Elefer .i. vitis **Elesen** idem
Elegia est species calami aromatici
Elenea est secunda species lauri que dicitur sigil-
 lum salomonis
Eleas darchi .i. gūmi oliuarum
Eleboritis .i. centaurea minor
Elecorum .i. lapis lincis
Elesion fm Dias. dicitur tertia species semperui
 ue que azion dicitur: vel aison

Cap. 37.

Eleboscos id est ceruicel-
 lū et ceruaria.
Dias. capit. eleboscos. herba est
 quam alij alasion dicunt
 latini vo ceruicellum. i. ceruariam. virgam habet
 femiculo similem: que virga nodis est plena. folia
 eius duobus digitis sunt lata et oblonga sicut tere-
 binthi: aspera: et fragilia. virga eius ex se multos
 emittit ramulos: in quibus capitella sunt aneo si-
 milia. radix est illi duobus digitis longa: et lata: et
 alba: et odorata apta elcis. virga predicta a multis
 comē. **Dosse. Dia.** hanc herbā cū
 ditur. **Dosse. Dia.** cerui comedē
 rint cornua deponere dicuntur: quare et ipsa cor-
 nua venenis occurrunt. semen eius cū vino bibi-
 tum serpentum vexationes curat.

Eleupropicozon .i. centaurea
Elephas est ordeum infusum: et ē quidā potus

Cap. 38.

Electrum ara. gre. gagates:
 latine vo karabe.
 karabe est gūmi arboris: vt gēma vñ
 anuli sunt. vnde electrum succinū ka

rabe sub eodem ponit: qz electz est karabe z succinū est karabe. vnde habemus ab Alexandero ca. de dysenteria trociscos dialectz. Itē Seruinus super bucolicon Virgilij in egloga pastoris dicit q electū est post succinū. Itē cassius felix tractatu de trociscis dicit trociscos de succino: z est electz z describit trociscos d karabe. ē at gūmi arboris dicit a **Dias**, agyros: z est spēs populi arboris: vt patet in illo cap. agyros. vtz aliud facit cap. de populo diuerse speciei ab illo: sicut etiam **Aluicē**. vt infra in alia littera saf patebit. duo facit ca. d haur qd idē est qd agyros. sed in arabico est haur: que cap. idē sunt cū his **Dias**. qd autē **Dias**. dicit agyros: **Aluicē**. dicit achirosa corrupte: vel achiros: vt in arabico. z dicit q est haur romanū. in alio autez cap. dicit q gūmi illius arboris que dicit haur romanum di. **Dias**. cap. de agyros circa finē cit karabe. **Dias**. aliqui perhibent huius arboris lachrymū in rodanum distillatū z coagulatū succinū facere. i. karabe. Quidius tū li. ij. methamorphoseos in eridanūz electrum ex populis manare dixit. sed Plinius post longam improbatōem fabulorū Quidij z aliorū. certū ē em electū gigni in insulis septentrionalib⁹ oceanī: z a germanie appellari glessuz. itaqz a nostris vnam insulap ob id glesariā appellatā germanico cesare ibi clas sibns rem gerente austrariam a barbaris dictam nascit aut medulla pinei generis arboribus: vt gūmi icera: resina pinei erūpit humoris abundantia: densatur rigore vel tēpore aut mari. cū vō ita mescens estus rapuerit ex insulis certe in litore expellit ita volubile vt pendere videat: qd arboris succū esse etiā nostri credidere: ob id succinūz appellātes. pinee aut arboris esse indicio empine? i attritu odor. z quod accensum tede modo ac nidore fragrat: ita nasci etiam z in india certū ē. Archelaus gregnanit i cappadocia illinc pineo cortice inherente tradit aduehi rude: z parū infra distillante argumento quod dā intus transluceat aut formicas: aut culices laceratos adhesisse musceo non est dubiū: z indurascens ē. Et infra ceterum attritu digitonū accepta vi caloris attrahunt in se paleas z folia arida: z lenia: sic z magnes lapis ferum ē. Arbor huius gūmi qd est karabe gre. vocatur agyros: z est populi species per **Dias**. ara. vō fm **Sera**. vocat laurcuma: fm **Aluicē**. vocatur haur romanū: vel haurū latine: quod fm arabes sonat. **Sal**. li. ij. de eo duo facit cap. vnūz haur. **Sal**. de haurū cui consonat ca. de populo arboris. aliud de haur romanū cui cōsonat cap. de agyros: qd etiā exponit **Dias**. q est populus arbor. z **Aluicē**. dicit q est achirosa volēs dicere agyros. sed in arabico est achiros: cui gūmi ut dicit **Aluicē**. est karabe. z **Dias**. dicit q ex arbor succinum nascitur: fm quosdā in rodanū distillat: z ipsum est electū: vt ostensum est supra in electo z in karabe. due g videntur esse species hui⁹ arboris. vna ca. cōplexione: alia fri. sicut p vtrūqz ter. colligitur: qz apud **Dias**. cap. de agyros sit p mixtū cum alio cap. cuius error vel a translate

vel a scriptore pcessisse phibetur per testimoniu **Sera**. ex dicto **Dias**. i vtroqz cap. aliud pterea ca. facit **Aluicē**. de hac eadē qd incipit nux romana dicitur acrufer. i. in arabico: z est achiros ē. Ibidē sicut de haur romano: z error contingit ob similitudine litterarū huius nois haur. io. z lenz. io. qd non differunt nisi in punctis. Itē error fuit: z ab eodem tam in ca. de karabe: vbi dicit: qz est gummi arboris dicit nux romana: z debuit esse haur Itē error inuenit in quibusdā synonymis: agyros inquit esse leum romi. i. nux gallica: vbi erat leum debuit. **Dias**. cap. de agyros. i. populus arbor quaz alij leū dicant: cale facit fortiter: humectat aut mediocrit: z leptomeris. vi. fm. pbar. cap. de populo argyrea est. **Sal**. sine populi flores ca. sūt vte ex terra abstantia a tēperatis. in ea vō que exsiccatō z humectando differentia breui ab eueratis: z medijs accesserunt versus siccius. est aut subtiliū partium magis q grossarū: sed z frondes eius siles sunt floribus: nisi qz per oia debiliores: z min⁹ efficares. z resina eius eiusdē vutis est cū florib⁹: z adhuc calidior. Semina vero subtiliū partū magis: necnō desiccantium magis q resina: z flores non valde nota. **Sera**. li. agg. cap. haur romi. aliq calidum. **Sera**. mi. auct. **Sal**. vi. fm. pbar. haurcuma vel haur romi. i. arbor karabe. complexio eius est composita ex substantia aquea tepida z terrea subtili: z ppter hoc accidit q substantia eius est composita. z in rosīs hui⁹ arboris est subtilitas plusq grossicif. z vtus ei⁹ est cali. in tertio gradu. sed desiccatio z humectatio non sūt in ea multū: vtz declinat ad siccitatē paululū. sed gūmi eius est karabe. vtus eius est similis flozi ei⁹ nisi qz est calidior parū. semen eius seu fructus est subtilioris substantie q gūmi: z maioris desiccationis. z est hoc plus q flos eius: nisi qz nō est multo caliditatis. sed flozis vtus est sicut rose eius: nisi qz opatio eius est debilior operatione ipsius. z dī q gūma haur que nascit iuxta flumiū nili congelatur ibi: z est illud quod dicit alapton: z quidaz nominant ipsū arfopodon: z est karabe. z hoc gūmi quando frangitur. pcedit ex eo odor bonus. z color eius est si. **Aluicē**. li. de virib⁹ cordis. karant color auri. **Aluicē**. rabe ca. ē in primo sic. in secūdo. aliqui volunt q sit fri. Paulus cap. de karabe. karabe est gūmi arboris haur romi: z calefacit caliditate tpata cū panca frigiditate. Bulcasim eben abē azarin li. qui dicit seruitor. karabe sic affatur z cōburit: oportet q frangas karabe i fracturis paruis: z assa vna vice vt duab⁹ z seruas z cōbustio eius est in hunc modū: Accipe ollā sictilez z pone karabe intus z claudē os eius cū luto z pone in igne vna nocte: deinde extrabe z vtē z te. **Posse**. **Dias**. Corij eius. z. i. bibire. **Posse**. sciatieis medef stranguis subuenit. multi dicunt q bibita cū vna burdonis generare non pmittit. folia ei⁹ bibita post purgationē menstruoꝝ simili modo pceptū minime admittit. Itē succus folioꝝ ei⁹ dolori au

rium subuenit. succus eius seminis melle mixtus caligines oculorum detergit. Item folia eius cum aceto ut cataplasma adhibita podagricis medent. resina vero eius malagmatibus necessarie miscetur. Semen eius cum aceto bibulum epilepticos curat. gummi eius quod dicitur karabe tritum et bibulum solutiones ventris costringit. et stomachum reficit. et fluorem sanguinis re- **Anic** habet proprietatem confortandi primum. **Ser** cor. et letificandi. et repellendi cardiacam. et fortis. **Ser** cap. karabe. karabe sufficandi spiritus. **Ser** mitur in potu et prohibet cursum humiditatum ad stomachum. et abstrahit ventrem. et stomachum confortat eum. et abscedit fluxum sanguinis. et quoniam cortex huius arboris inciditur minutum. et seminatur in letamine oritur ibi toto anno fungi ad comedendum. Paulus: karabe est gummi arboris haur romi: quod quando bibitur retinet fluxum ventris et stomachi. et sanguinem undecumque fluit. et putant quidam quod sit sandara ca: et dicitur quod karabe siodoma huius est gummi et est gummi funeris: eo quod latini ponebant ipsum super corpora defunctorum. Et idem auctor. **Albugerig**. Caliditas eius est temperata cum parca frigidityte et habet proprietatem retinendi sanguinem. et proprie in tenasione et confert cardiacam. et stringit ventrem. Et idem auctor. **Bedge**. karabe ca. est. et retinet sanguinem undecumque fluentem. Et idem auctor. **Mosau** suspendit super apertam. et confert. et est frigidum et confert cardiacam. et sputo sanguinis. et fluxui eius a naribus. Et alias virtutes inuenies in lapidis gagatis

Elecemium	.i. lilium
Eliodes	est species saniei
Eleomeli	et ameli est oleum dulce spissum valde sicut mel: et extrahitur de quadam arbore. Ele . i. l. aumeli
Eleon	.i. oleum oliuarum
Elepeon	.i. mezereon
Elepnium	idem
Elefini	.i. paritaria
Elefini	idem
Elexeon	idem
Elexim	idem
Eleti . i. gazati: et est eupatorium	
Elenantia . i. inflatio cruris et pedum	
Elenium	.i. ellenium
Elbelum	.i. butirum
Elchei est locus ubi ceruix dorso coniungitur	
Elkemac	.i. granum
Elleborum mellinum . i. nigrum	
Elleborus melan idem Elleborites . i. cetaurea	
Ellebozelentum . i. velatrum: et est elleborus	
Elleben . i. lac	

Ellenium gre. ara. rasin: vel **Sera** li. ag. cap. rasin auc. **Dia**. Rasin. i. enula. nominant eam quidam zinziber. et habet folia filia folijs plante que dicitur stomos: nisi quod sunt aspidia et longiora eis. et habet stipitem magnam. et folia eius non eleuantur a terra: sed extendunt super faciem terre et habet radicem magnam boni odoris: cuius sapor habet

acuitatem: et est rubei coloris. inuenitur autem planta quod oritur sicut ireos: et est sicut serpentaria. et nascitur in locis montuosis et humidis: et in hortis. euellitur autem radix enule in tempore estiuo: et desiccatur. et est illud quod ex ea administratur: et est in babyloniam. alia species enule: et est planta habens ramulos longitudine vnius brachij qui extenduntur super terram sicut serpillum. et habet folia similia folijs lentiscule: nisi quia sunt longiora et plurima super ramos ipsos. et habet radices paruas citrinas: quarum grossitudo est sicut digitus medius. et subtilior pars radice est subtilior superiori parte eius et super ipsam est cortex niger. nascitur vero in locis maritimis. virtus eius ca. et hu. et est in ea caliditas superflua indigesta.

Dia cap. de ellenio secundum translationem nostram ellenium multi simpliciter vocant: alij vero batum: alij vero stomum: latini vero enulam vocant folia habet stomum filia angusta: et mollia: et oblonga non crescentia in altum. et super terram late distenduntur. radix est illi ingens et odorabilis: et rufa: et viscida: gustu non suavis. frutex est similis lilio. thymum habet album: in cuius summo flos est aureus et motuosus. et vmbrosis nascitur locis et humidis: et in hortis. Cratebras etiam phibet egyptum habet alterum ellenium: quod habet vgas longitudine vnius cubiti super terram porrectas: serpillum similes: folia ut lentiscula: sed plura: et longiora circa easdem vngulas. et radices sunt illi minores: et viridiores in soliditate vnius digiti minoris: quarum superior pars grossior est ad vnum deducta in tenuitate cum corio nigro nascitur in maritimis et in siccioribus locis. moribus venenatis radix eius **Bal**. vi. sim. phar. cap. ellenium: siue timmalium: siue enula capana. hec planta radix maxime utilis est ad statim in primo aggreffu calefaciendum et ideo dicendum est eam non certitudinaliter calidam et siccam sicut nigrum piper: et album: imo cum humiditate superflua: et ideo electuarijs que sunt ad educendum viscosos et grossos humores existentes in thorace et pulmone **Dosse. Sera**.

virtus eius est que adiuvat ad excreandum grossos humores et viscosos a pectore: et plumos. et calefacit membra egra egritudine frigida: sicut sciatica: emigranea. et confert fluxibilitati membrorum que fit ab humiditate. et quoniam bibitur decoctio eius. puocat vrinam et menstrua. et confert coartationi ani: et attritioni nervorum: et tumoribus: et moribus venenosis propter sui caliditatem. folia vero eius quando coquantur cum vino et fit inde emplastrum confert sciaticam. et quoniam radix eius coarscit cum robore est bona stomacho. et quod coarscit eam desiccant prius: deinde fundunt in aqua et terunt et ponunt in robore: et sponunt. Dumayn ex verbo Hippo. enula aufert iram et tristitiam: et fortificat os stomachi. et mundificat pectus. et prouocat superfluitates que sunt in venis per vrinam et menstrua: et proprie **Bal**. Ellenium miscetur cum vinum quod fit cum ea. **Bal**. electuarijs que sunt ad educendum viscosos et grossos humores existentes in thorace et pulmone. et calefaciunt eas par-

tictilas que frigidis et diuturnis passionibus molestant sicut sunt quidam sciatice et emigrane et puerie passionis articulo. **Dial.** Ellentium est propter frigiditatem. **Dial.** ellentis feruentis et mictualis. radix eius estate fossa siccat. aqua elixature eius vinum puocat. menstruis imperat solutione. radix eius contusa addito melle vel electuarii tussim sedat. et orthonicois curat. moribus venenatis occurrit et medetur. folia vero eius tusa et cataplasmatibus adhibita sciaticos sanat. Item folia ex vino cocta et renibus imposita coxiosos emendant. multi vero eadem folia sicca sale addito et dulcore. purant cibum pro stomachi salubritate. quod quidem cum sale siccanda sunt. vel ex capparo cibi fieri solent. succus eius cum ruta tussientibus predestinum quod et menstrua et partum expellit.

Cap. 240.
Elleborus vel polirizo gre. ara. cherbachen
lati. vero **Sera** li. ag. cap. cherbachen auc. **Dial.**
velat. **Dial.** cherbachen. i. elleborus. due sunt eius species. albus et niger. sed albus est planta cuius folia sunt filia folijs plantaginis seu folijs plante dicte blete agrio. i. sive agrestis. nisi quia sunt breuiores eis et declinantis ad nigredinem plus eis. et versus rubedinem aliquantulum tendentia. et habet stipitem quatuor digitos longum. rugosum. et quando incipit excoziari desiccatur et putrescit cito. et apparent circa stipitem velut capilli subnigri. habet radicylas multas subtiles egredientes ab una radice paruas et oblongas similiter cepe longo. nascitur montuosis locis. et oportet quod fodiat radix ipsius plante. et reponatur tempore messis. et melior ad colligendum est cuius planta extenditur super terram extensione moderata. et albus facile frangibilis. multe carnositatis. non habens acutas sumitates sicut squinantum. et quando fragilis enolat ex eo res similis pulueri. et caro eius est subtilis et non mordicat linguam mordicatione fortis. sed facit abundare salinam ad os. et caueatur a nimietate sua. quod suffocat. et melior ex eo est ille quod fertur ex terra que dicitur Italia. sed ille qui est ex cadechia est malus. et est planta similis squinanto. et est suffocans. sed elleborus niger est planta habens folia viridia similia folijs dulcis. sed nigriora. et est in eis asperitas. et habet virgam breuem. et florem album cum aliquantulo purpuritatis. et est super ipsam velut racemus in quo est semen simile grano cartami quod homines denachibor. et denominatur ipse scamonoides. eo quod vult ipso in purgatione ventris. et habet radicylas multas subtiles. nigras. egredientes ab una radice similes radicebus cepe. et quod de ipso administratur sunt ille radicle. nascitur in locis asperis. siccis. nemorosis. et melior ex eo est plenius non consuptus. nec extenuatus. cuius interior est subtilis acuti saporis. **Dial.** cap. de elleboro et purgens linguam. **Dial.** pro translatione nostram. Elleborus albus folia habet similia arnoglossae. aut blete agrestis. sed breuiores. et nigriora

et modicum obruta. basta est eis longa duobus palmis. et rugosa. et citius solet marcescere quam siccari incipit. et sicut capilli multi ex una radice procedunt sicut virgule. nascitur locis montuosis. radix fodi tempore arearum debet. utilis est autem alba et tensa et fragilis et plena. et iuncofa. quam cum frigeris velut fumum iactat. et albiore deintus cum gustu canone valde salinam prouocans. plus accepta hominibus suffocat. melior est quiriaca. et italicum. capadocius his albius est et tenuis. Elleborus niger est pollirizon aut melapolion dicitur. quod melap? filias suas amittes ex eodem curauit a mania herba. hec folia habet similia platano viridia. sed minora. vel affodillus sed diuisa multis locis. sed nigriora et aspera. vga est ei breuis. et flores albi. et purpurei in semine botruoso similes ginko. hec in antiquis scriptis. Scamonooides dicebatur. quod multi ea utebantur in purgationibus. huius radices tenues sunt et nigre sicut cepule. quarum radicum maxime usus est. nascitur in locis asperis. et siccis. et agrestibus. eligenda vero est carne plena. que intra se habet album colorem. et gustu viscidum et calidum. talis vero in parnaso monte nascitur. **Sal.** vi. sim phar. capi. de elleboro. Ellebori species ponantur in tertio gradu calefacientium et desiccantium. est autem secundum gustum calidior qui niger. suba li. j. ca. de elleboro. El maris autem albus. **Ani.** elleborus ille qui niger est est frusta incisa. et eius acuitas fortior est acuitate albi. et illi qui ipsum colligunt preferantur ab eius nocumento comedendo allia. et bibendo vinum. et folia quidem plante eius sunt similia folijs dulcis. sed sunt vehementiores nigredinis quam ipsa. et habet crus bene ad purpuritatem declinans. et eius figura est sicut figura racemi. et in ipsa est fructus et habet venas subtiles nigras. ex cuiuscunque quatuor radice sicut duo capita ceparu egrediuntur. et quod de eo administratur sunt vene istae. et oritur siccis locis. melior est ille qui est medius inter veterem et nouum. et grossum. et extenuatus. habet colorem cineritium. et qui est velociter fragibilis et non proderosus. in cuius vacuitate est quoddam simile te le arance. saporem habens acutum. et mordicans linguam. et bonum quidem quod administratur est vel assumatur lignum paruum quod est apud radicem eius. et infundatur parua aqua et excoziatur. et assumatur cortices illius et exsiccentur in umbra et administrantur triti. et tribellati. et potio eius sunt tres carimet et melius est vel in potu vel cum petrosellino et dauco. et quandoque dantur ex eo versus ad duos aureos. ca. est et sic. versus ad 2. est solutius et subtiliatius. et est fortis abstersionis adeo quod corodit carnem mortuam. et quando nascitur apud radicem vitis sit vltimus eius solutius. et de proprietatibus quidem ellebori est quod ipse permutat corpus a sua complexione. et facit quod acquirere complexionem bonam iuuenilem. et multi sunt qui album elleborum sumunt ad vomendum. et non faciunt vomere et non soluit. sed facit illud quod facit vomitus. et solutio. et conuenientia eius ad viros viragines mulieres. et ad fortiores et adolescentes. et ad eos qui habent carnes teneras in corpore. et multum

titudo sanguinis est plurima. et non est conueniens
castratis neque mollibus. et ipse quidem est conue-
niens in martio: deinde in septembri. verumtamen oportet
ut ante ipsius pcedant tres dies penitus in quibus ab-
stineatur a comestione et potatione grossorum: et ut
administrentur ea que gaudere faciant: et delectari
et ut euomat et eiciat per cetera duabus vicibus: aut
tribus: deinde assumatur linitus super morpheam etc.
Jo. me. cap. de elleboro. Elleborus est ar-
bor alga: et sunt eius due species
nam alius est albus: alius est niger. niger incolu-
mior est albo: unde minas albus accidentia timo-
ris et tremoris. niger vero acgrit ei inuenescientiam
et incolumitatem. et ex eo quod magis eligat: et proprie est
cuius sapor est acutus: mordicans gustu: et habens
saporem sicut assam. proprie: et quod est frangibile
et medium inter subtile et grossum: et medium inter
recens et antiquum. et medium inter ponderosum et le-
ue: imo plus leue quam ponderosum: et quod est leue ca-
rens aspitare. et melior pars ipsius plate est radix
ipsius. et melior pars radices sunt fustes ipsius. et melior
pars eorum sunt cutes ipsorum. et melius tempus collectio-
is ipsorum sunt ver et estas. albus aut minoris est acuitatis: et
mordacitatis. et est eius mordacitas non apparere subi-
to. et est maioris amaritudinis quam niger. in alijs
autem proprietatibus ut niger habet: sed plus ob anti-
quitatem quam niger patitur. niger est calidus et sic in tertio
et est subtilitarius: et solutius: corosius carni-
que sunt in ulceribus. et dicitur quod quando nascitur apud
radicem arboris sunt fructus illius solutius. albus
vero calidus et sic. est in medio tertij: et est similiter abster-
siuus: mordacitarius: multiplicans vomitum: et fa-
ciens sternutationem cum fortitudine. albus corpo-
ribus nostri temporis molestus est: imo est eis sicut ve-
nenum proprie pfoans. nigri autem versus ad tempora
nostra vltus est tolerabilis: licet adhuc difficile. in-
quit Hippo. molestus elleborus his quorum corpo-
ra sunt sana. ars autem et sollicitudo in rectificando: et
in propinando quandoque cum oportet facere eius
operationes incolumem. Inquit filius jesar. fit tere-
niabin sicut mel: et submergetur in eo tepidum et
subtile: et ex folliculis nigri partes conuenientes
circiter octo horas. et extrahuntur ab eo et pinat
tereniabin habens virtutem ellebori. et consimili-
ter fit de melle passularum. et quandoque submer-
gitur in iure gallinarum aut carniuum et fit simi-
liter. et aliqui perforant radicem rhabani: et in-
tromittunt fassum ellebori: et post diem auferunt
et propinant rhabanum habentem virtutem elle-
bori: et quandoque infunduntur in oximelle: et fit
similiter: et quandoque in vino dulci: et quandoque in
condito: aut in alio ex syrupis: aut robur. quando-
que infunditur in iure gallorum aut carniuum: et co-
quantur in iure: postmodum autem kist aut or-
deum. et quandoque sorbetur ins solum per se. dan-
cus autem et piper longum anisum et petrosilli-
num et calamentum: et isopus sicca: et origanum: et
asce: et bonificant eius operationem. bene autem
permiscetur cum epithimo: et polipodio: et sale in-
do et similibus: confortant enim sese. expellunt au-

tem virtutes utriusque a corpore aqua mellis aqua
passularum et aqua ordei: et ins gallorum et gal-
linarum cum oleis nucum et amigdalorum: et si-
milium. puluerem autem ellebori sumere non est
tu. **Dosse.** Contra vermes aurium con-
ficiatur modicum pulueris ei-
us cum succo persicarie et in auribus imponatur
statim exeunt. pulvis eius superpositus carne: su-
perfluam corodit. contra furfures capitis et pedi-
culos buliat pulvis lupinorum amarorum in ace-
to: postmodum coletur: et colature admisceatur
pulvis ellebori: vngatur caput per discriminata
postmodum lanetur. contra scabiem fiat pulvis ex
elleboro albo bene trito. 3. i. et lithargyrio bene tri-
to. 3. ij. et oleum commune vel nucum in patella be-
ne coquatur: et lithargyrius bene conficiatur cum
aceto: et ponatur in oleo ad vltimum pulvis: et inun-
gatur patiens in balneo: nam valet multum con-
tra lithargiam: et epilepsiam. prouocatur sterna-
tio ex puluere naribus immisso vel panno im-
posito ad **Dial.** Elleborus albus pblegma et
nares. **Dial.** omnes humores vomitu pur-
gat. collyrijs nobilibus miscetur. caligines oculo-
rum purgat. suppositum aborsum facit. infantem in utero
occidit. sternutamenta prouocat. potente mixtus
molli forices necat. elixus cum carnibus citius eas
madidas facit: nam nisi mixtus fuerit potente: aut
sisamo: aut succo persiane: aut taphia: aut melle: aut
succo lentule: aut nisi in pane coquatur dari non
potest: quia sic ab antiquis inuentus est. Filon me-
dicus doctissimus et perfectissimus diligentia longa
et ratione scripsit: qua disciplina elleborus detur.
multi vero in succo melle mixtus dant: postea da-
tes manducare illis qui hoc acceperint qui sunt
fortissimi corpore: unde datum disciplina superio-
ri nullam offocationem facere potest. cum aceto
mixtus: et collyrium factum et ano suppositum nau-
scam prohibet. ellebori vero nigri radix accepta
cholera et pblegma. per ventrem purgat. alij sca-
moneam et sal miscent. 3. i. multi cum visceris eam
coquant. multi cum lentula: nam sic accepta ve-
trem purgat. purgatio illa melancolicis: epilepticis
arteticis et paralyticis medicatur. supposita men-
struis imperat. aborsum facit. fistulas purgat im-
posita: et post triduum tollatur. surdis auribus im-
posita reddit auditum. post biduum aut triduum
eiecta scabiem purgat. mixta libanotidi cere: et pi-
ci liquide: et oleo citrino aceto addito sola ut cata-
plasma imposita maculas omnes corporis tollet
lepras omnes: et zernas limpidat. scabies curat in
aceto cocta et gargarismo accepta sen adhibita do-
lorem dentium mitigat. miscetur et stipticis medi-
caminibus mixta vino et polline ordei. et ut cataplas-
ma adhibita hydropicis prestat effectum. et si lino
fuerit inserta et vino mersa vinum catarticum red-
det. aqua in qua fusa fuerit si domui aspergatur
muscas et pulices necat. hoc cum foditur celeriter
fodi oportet: quia tarditate fodientis visus hebetat
aut dolorem capitis commouet. nam plurimi fossore
ei allio sumpto et vino potato secure fodiebant.

Filon
et Vebor

Jo.

Gal. Elleborus vterq; tam albus q̄ niger abster sine similiter ⁊ cali. vtiis sunt: q̄re ⁊ morpheis ⁊ empetiginibus: ⁊ scabiebus: ⁊ lepe: cōueniunt. qn̄ etiam fistulas mordificant duabus aut tribus diebus. sed dentiū doloribus cum aceto confert. **Sera.** auct. Gal. v̄tus eoz est q̄ absterunt. **Sera.** sterget: ⁊ cōfert scabei ⁊ epetigini: ⁊ morpheis: ⁊ egritudinē cū qua eleuatur cutis ⁊ quando ponitur elleborus niger in fistula dura auferit duriciem illam in duobus diebus aut tribus. ⁊ quando fit cum eo collutio oris cum aceto ⁊ fert dolori dentiū. ⁊ occidunt colubos qn̄ int^o fūduntur fabe at frumentū in aq̄ in qua infusus est ⁊ ppinatur eis in cibo. **Hippo.** Elleborus niger euacuat melancoliam per secessum: ⁊ al. p vomitū

Ani. Confert linitus super morpheā cū aceto: ⁊ similiter sup loca in quibus sūt fordes: ⁊ similiter sup albā morpheā. ⁊ eradicat uerucas. ⁊ euacuatio que fit cū eo confert albaras: ⁊ similiter albus. ⁊ linitur niger ⁊ albus cū lacte super scabies ⁊ empetiginē cū aceto. ⁊ ad excoꝛiationē linit^o valet. ⁊ fit cū eo euacuatio ⁊ ad fistulas duras: ⁊ confert duriciē earū: sūnt ex ea sicut lici nia ⁊ imittunt eis: eradicant corpa eaz. ⁊ confert paralyfi: ⁊ doloribus iuncturaz. ⁊ euacuatio facta per ipsum est medicamen eoz oīz forte. ⁊ qn̄ de coquitur cū aceto ⁊ distillat in aurē sedat sonitū ⁊ quando os colluit^o ex illo sedat dolorē dentium ⁊ quando distillat decoctio eius in aures debilis auditus confortat ipsuz. ⁊ fert melancolie que ē cū aliquis solus aliena loquit^o: ⁊ emigraneē antiq̄ ⁊ egritudinibus capitis: ⁊ epilepsie ⁊ melancolie. ⁊ confortat vīsum quando ponit in alcohol. ⁊ soluēdo educit ex toto corpore absq; horribilitate: ⁊ extrahit phlegma ⁊ cholera: ⁊ extrahit omnē supfluitatem admixtā sanguini: ita q̄ ab extremitatib^o corporis: ⁊ oportet q̄ fiat velocis solutiois cū scamonea: ⁊ misceant ei petrosillitū ⁊ dancus: ⁊ quādo datur in potu hoc modo infunditur in oximelle aut vino dulci: ⁊ dimittitur in ipso aliquo spacio: deinde coquitur vinum illud cū lentibus: aut cum ordeo aut gallina: ⁊ ad forbiendū dat^o ius ei^o ⁊ qn̄q; admiscetur duob^o aureis de eo q̄ntitas triūm anolofat de de scamonea. ⁊ qn̄q; decoquitur cum lentibus: etiā qdē dictū est in tabulis ppieta tū de regimine eius qdē oportet fieri in h̄ loco etiā ⁊ ipse confert valde apostematib^o intestinor^o ⁊ vesice. ⁊ puocat vzinā ⁊ menstrua. loco nigri ponit mediū pondus ipsi^o de mezereon: ⁊ due tertie pōderis eius de agarico. **Silius** aut melagae dicit q̄ loco eius po. **Jo. mes.** dicit album debetur condes. **re vitari:** est enim prefocatiuus: sup nigro aut debere presumere cōcordant omnes: ⁊ pprie rectificando fm̄ artem ⁊ legem: ⁊ non cōuenit nisi robustis corpibus ⁊ animosis: ⁊ tpe veris: pprie datus quidem qn̄ ⁊ cū cōuenit: ⁊ qualiter acquirere facit iuuenescētiā ⁊ incolumitatē: ⁊ mores laudabiles: ⁊ cōplexionē bonā. hoc enī est ppietas sicut **Hippo.** dicit: ⁊ pprie quidē mundificat corpus totū a supfluitati

bus materiē corruptā: ⁊ solutione educit cū facilitate cholera: ⁊ gmixtā: ⁊ grossū phlegma: ⁊ cholera nigram cum virtute ⁊ sine molestia: ⁊ mundificat sanguinem: ⁊ attrahit a venis supfluitates admixtas sanguini: imo a toto corpore: ⁊ a cōcanitatibus mēbroz ⁊ partibus mēbroz ⁊ partibus remotis a cute. ⁊ ex rebus solēnibus in mūdificando cerebz: ⁊ caput totum: ⁊ instrumenta sensuū: ⁊ neruos ⁊ vesicam: ⁊ confert iuuamentū magnum egritudinib^o eoz: sicut ē soda pprie ⁊ emigranea: ⁊ mania: ⁊ melancolia: ⁊ vertigo: ⁊ epilepsia: ⁊ palyfis: ⁊ aque que descēdit ad oculū. ⁊ confert egritudinibus iuncturaz ⁊ duriciē ⁊ apostematibus earū. ⁊ scrofulis. ⁊ est sicut tyriaca: ⁊ medicina antonomatice ad leprā: ⁊ crancruz: ⁊ spēs herpetis: ⁊ bothoz que se comedunt. ⁊ ponit qdēz elleborus niger in alcohol ⁊ confortat vīsum. ⁊ si distillat acetū decoctionis eius in aurē confert tinuitū ⁊ sibillo. ⁊ corroborat auditum. ⁊ colluit^o os ex aceto decoctionis eius. ⁊ corroborat ⁊ confert dolori dentium. ⁊ confert egritudinibus splenis ⁊ febribus longi tēporis: ⁊ quartane cholericę: ⁊ melancolicę: ⁊ egritudinibus difficil^o eradicationis ⁊ puocat mēstrua. v̄tus aut ei^o colorē efficit bonū ⁊ odorem similiter oris. ⁊ remouet egritudines cutis: sicut est morpheus: ⁊ baras fm̄ omnē modū administrationis eius. ⁊ fricatus cū aceto similiter remouet feriditatem cutis ⁊ pannum. albus aut fortiter ⁊ difficulter vomere facit cū accidentib^o timoris. ⁊ confricatus ex eo ad egritudines cutis confert cū v̄tute. ⁊ curat scabiem: ⁊ empetiginem ⁊ lentigines. ⁊ confert vterq; elleborus fistule: ⁊ vlceribus fraudulentis. dosis nigri ē a kirat. vi. vsq; ad. 3. i. Confectio pillularū quas descripsit **Daly:** quaz iuuamentū est vltimū ad melancolicas egritudines: ⁊ cancrū: ⁊ lepram: ⁊ morpheum nigram difficilem: quaz est hec permixtio: **Recipe** biere pigre. 3. xij. ellebori nigri pollipodij ana. 3. v. agari ci lapidis lazuli salis indi colloquiti ana. 3. iij. dosis a. ij. 3. vsq; ad aureos. ij. sunt sane ⁊ experte.

Emelich **i. melilotum**
Elmetos. i. cicer **Elmele. i. sal**
Elisparag^o ē teneritas pomor^o sparagi q̄ in summitatib^o nascunt^o dicit^o: ab el et eos qdē sol: ga si ē sol mutat radios suos: ita sparag^o teneritates suas
Eliga **i. annuli vitis**
Eliriones vitragena v̄l echine: seu pardicalis: vel paritaria idem **Ellostropos qdē i. l. exencia**
Elicomalic. i. melilotū **Elid^o. i. ser pēs magnus**
Elitrodani. i. rubea **Elilquisma. i. rasura nauis**
Elixio. i. vitragio v̄l pardicalis: ⁊ est paritaria
Elimos. i. eraclea **Elixime idem**
Elirim idem **Elifixiatum. i. lentiscula**
Elissagnie. i. lapfana **Elima. i. cozūbrum**
Elimben **i. cascus**
Elitis. i. lepida: elitis migaxe. i. lepida teneri era-
mis: ⁊ est squama vel scozia
Eligma. i. electrū **Eliguati. i. mollis confectio**
Elifozion. i. aconitū **Elanbatis ē spēs brassice**
Cap. 241.

Elitropium .i. cataputia maior: s; falso: quoniam Dias. facit semotim cap. de eliotropia a cap. de cataputia maior: quam vocat eici. vnde eliotropia grece est dictus solis conuersina: ab elios quod est sol: et tropos conuersio. hoc nomen multis plantis attributum est eo qd ples flores suos ad sole conuertat. quida petadactila sic vocauerunt: qda cicorea: et alij alias.

Dias. cap. de eliotropio. duo facit cap. de primo sic: Elitropium maius multi scorpiorum dicitur: eo qd flores similes sunt figure scorpij. folia habet ozimo similia: et aspiora: et nigriora et hastas ex vna radice quicq; aut sex cum ramulis quicquid plurimis: in quibus flores sunt coloris albi et subpurpurei: et subcitrini sicut cauda scorpij. Aliud cap. de eliotropio dicit: Elitropium minus nascitur locis cultis et in pratis: et simile supradicto semen rotundum habet pendens. Plinius cap. de eliotropio. Elitropium nomen accepit qd primo solstitio estiuo floreat: vel qd solis motibus circūacta conueniat: vnde a latinis sollequia vocatur: nam sole oriente flores suos aperit: item recludit cum sol recubuerit. ipsa est quae latini intubaz ac verrucaria vocant ex eo qd extinguat verrucas ex aqua potata vel cataplasmatas vice imposita verum verrucas abstergit.

Dosse. Dias. Huius herbe manipulus vnus elix: et bibit perplegma et cholera deponit. cum vino bibitus ictibus scorpiionum occurrat. cataplasmatibus adhibet eadem facere potest. multum etiam radices eius collo suspendunt contra vim scorpiionum. seminis eius granata quatuor bibita ante accessiones tertianarum maximus remedium est. tertianarum vero tria grana vtilis dantur. folia eius in cataplasmatibus adhibita tumores spargunt. myrmiceas corporis purgant. clauos corporis limpidant. sicca vero folia eius imposita podagricis maximam praestant effectum. trita et matrici supposita menstruis imperant: abortum faciunt. Elitropium minoris herba cum eius semine decocta et cum nitro et isopo et cardamomo bibita rotundos et latos lumbacos excludit. clauos imposita cum sale tollit: maxime si fuerit elixa et imposita.

Elimon. i. enula **Dias.** est species brassice
Elicinum quod in petris nascitur: est visnea
Elicon .i. caprioli vitis

Elicrisi Paulus cap. de sanguine cum vna ad coagulationem inquit sanguine in vesica da apostolus artemisia bibere: et elicrisi: et conize etc. Plinius cap. de elicrisio. Elicrisium alij crisantum vocant. ramulos habet candidos: folia subalbidia: abrotano similia ad solis repercussum auree lucis in orbem veluti corimbis dependentibus quicquid marcescit. nascitur in frutice etc. et inter eius vires inquit ad sanguinem concretum ventris et vesice assumi cum mulla.
Elidarium putant quod sit electrum: ab alijs dicitur quod est vernix que primam habent virtutem

Elison apud Dias. est species quida aconiti que apud Auium intersector leopardi vocatur
Eligmata sunt medicine vel potiones
Elimgria idem **Cap. 263.**

Eliffagus gre. ara. geliffagos latine vero salvia
li. ag. cap. geliffagos auct
Sera. Dias. Geliffagos. i. salvia
et est arbutum longum habens plures ramos: et lignum eius et folia similia folijs citoniorum: nisi quod sunt longiora et strictiora: et rugos pauca rugositate: sicut est rugositas panni postquam abluatur antequam tendatur et reponatur. et color eius delinat ad albedinem. et habet odorem bonum. et habet in summitibus ramorum semen simile semini herbe siluestris quod dicitur omen. nascitur **Dias.** cap. eliffagus siue in locis asperis. eleliffagum fere translatione nostram. Eliffagus. i. salvia. frutex eius est oblonga: et multas habens virgas quadras et albas et folia similia malicodonis: sed oblonga: minor et aspera: et albiora: et odorata: subrugosa. semen super virgas est sile ozimo agresti. nascitur in locis asperis. Plinius cap. eliffagus. Eliffagum herba est exalbida. hasta est ei vasta: et quadra: folia aliquatenus aspera. potest enim acriter **Sal.** vi. sim. phar. cap. eliffagus restringere. **Dosse.** plexio huius herbe est ca. caliditate manifesta et sufficiens. **Dosse.** Plinius: herba ipsa facit ad dysentericos. et succus foliorum eius capillos generat et vrinam. **Sera.** decoctio foliorum et ramorum puocat. rursus ipsius quando bibitur puocat vrinam: et menstrua. et expellit fetum. et confert morbum venenoso strigonis marini. et denigrat capillos. et confert apostematibus. et abscindit fluxum sanguinis. et mundificat vlcera fraudulenta et cum decoctione ramulorum et foliorum ipsius fit ablutio: et sedat puritum genitalium virorum et mulierum.

Dias. virtus eius est diuretica. menstruis imperat. abortum facit. percussu strigonis marini mitigat. capillos nigrescit. est etiam termantica. et sanguinem fluere ex vulneribus strigit. sordida vulnera purgat. elixatura foliorum et virgarum ipsius puriginem nature conpescit. est etiam virtutis redarguentis cum acrimonia. vnde ad dysenteriam atque muliebrem fluxum quem greci rigon vocant facit. succus foliorum eius capillos denigrat. et vrinam puocat. Paulus: vinum decoctionis eius confert paralyticis bibitur cataplasmatum super partes paralyticantem. et dicunt magi de salvia quod ipsa putrefacta sub fimo generatur auis quedam habens caudam serpentinam et albam merule similis: de cuius cinere si ponatur in lampade appareat quod domus sit plena serpentibus.

Elimea .i. vnguentum
Elima .i. panicum
Elimaticum .i. mel acticum

Elioscopos fere Dias. est species titumalli
Elitis fere Dias. vocat melior pars squame eris
Elixatura pro sapia accipitur: et sic debet accipi quoniam sine determinatione reperitur.

Elinx .i. lumbricus
 Elica .i. spelta
 Elifinis .i. paritaria
 Elifinen idem
 Elimos durkia .i. milium
 Elime .i. panicum
 Elix apud Dias. vocatur quedaz species hedere cap. cissos: que seminibus caret: folia habens minuta et angulosa
 Elios paragus .i. sparagus
 Elisium .i. plumbum vstum
 Elisimatos vel elisima grece: Paulus cap. de rupura inguinuz inueni in antiquissimo li. alkimie de greco translato tractura auri: que grece elisima dicitur. Item in eodē li. alibi elisimatis. i. molibdie. et quid est molibdia. lin. ppria. Item in antiquis synonymis inueni elisima. i. plumbū vstū. Plinius cap. de scorzia. scorziam in argento vocant greci elisima. elisimos grece tractio datio
 Elchidine .i. paritaria
 Eldidel melie .i. corona regis
 Elgil .i. calx
 Elchil .i. melilotum
 Elkisma .i. rasura navis
 Elkirika. i. radix gladioli vel gladiolus
 Elmia .i. coxumbrium
 Elmis .i. lumbricus
 Elmirassitas .i. cholera nigra
 Elmirassari .i. cholera rubea
 Elmities .i. lumbrici rotundi
 Elnichbi .i. ficus parue et mature
 Elpis .i. scorzia argenti
 Eltica .i. virtus attractiua
 Elisma. i. tractura argenti vel molida
 Eltumerach .i. balustia
 Elbotrotho. i. hypogstidos: tab aligb. or balustia
 Elon est species sambuci
 Elcolpaltū. i. oleū ver?
 Elcos. i. vl?
 Elkosis. i. vlceratio
 Ellocium. i. insquiamus
 Eltoz. i. succinum
 Elubie. i. fasilus
 Elusseledix. i. barba hircina
 Elumaria s3 Dias. vocatur latine species illa stri gni que hyponoticus dormitatus dicitur
 Elus. i. tunice oculi exitus: ab vlcare que clanis dicitur lege litteram clanis
 Elumbre est quidam sapor factus ex succo grana torum acetosoz lacte amigdalarum et zucaro
 Elub. i. mercurialis: et aliqui dicunt qd est species bancie agrestis fetentis: de qua fit galbanum
 Elbue exposita ab Eluic: qd est iuzbue. sed in arabico est scriptum chibane: et ipsum est elbaue: et est species cardamomi. dicit enim ibi qd est subtilior q3 cacula: quod est cardamomuz: et sic elbue est spēs cardamomi subtilior cardamomo usuali
 Elbuchegi. i. cū aliquis caput impetuose vertit retro vel ante eum loquitur: et mouet ipsum: aut facit crepitum ore quando loquitur: et profert verbum et nescit quid dicat: vel cum quo loquitur sonum facit vt nō recorderetur: vel aliquid facit quod extraneum videtur

Elbul .i. fructus iuniperi
 Ellumie .i. alcanna
 Elluben .i. calens
 Emac interpretatur sanguis: inde emagoguz qst sanguinem educens ab emac: quod est sanguis: et grois quod est fluxus: et ob hoc dicitur emozogias vel emozofagia: et dicitur emathites: quod est potens. i. sistens sanguinem. timos enim potens vel sistens dicitur: inde emadosis. i. secunda digestio ab emac quod est sanguis: et dosis quod est qtitas quia in secunda digestionē fit qtitas sanguinis conueniens ad nutritionē corporis: antidosis. i. tertia digestio. et emothoica passio dicitur ab emac qd ē sanguis: et thois qd esteductio a pectore: inde emothoica passio. i. passio in qua expuit sanguis a pectore per os: sed ab ago agis componitur emac. et dicitur educens sanguinem: inde emagogum. i. educens sanguinem vel agens. et illud vocabulum ponitur in antidotario Gal. minor i quo dicitur antidotum emagogum. i. adiutorium sanguinez mēstrualē educens. et quod educit pblegma dicitur pblegmagogum: quasi age. i. vel ducēs pblegma et colagogum. i. agens vel ducens choleram. et melagogum. i. agens vel ducens melancoliam
 Emathites q3 inuenitur in mineris: et quando q3 subtiliant aliqui in adurendo magnetem et qd prouenit inde est emathites in operationibus suis emathites in mineris inuentus est sanguineus lapis: cuius tritura et confricatura sanguinis colorē representat: et que fluxui cuiuscq3 sanguinis apta est: a quocumq3 horz nomen accepisse potest. l. la pis emathites
 Emacaron. i. sanguis draconis
 Emagogum quid est. l. emac
 Emathisia. i. sanguinis effusio
 Emasum. i. prunū
 Ematica sunt fm Alexandrū cap. de medicis ad frigidum stomachū inunctiones seu salsamenta in quibus morselli intingunt
 Embasmata. i. salsamenta vel inunctiones
 Emfrasis. i. opilatio: inde emfraticum. i. opilatiū et confraticus. i. opilationem soluens
 Emplagia .i. paralytis
 Emplastrū diazimia. i. de fermento
 Emplastrū diamenomis ē qd de cocleis pficitur
 Empraticum est quoddam genus miconij
 Emficara. i. crustula que sumitur de scabie: vel de vulneribus: vel de apostematibus
 Emelia. i. nupor dentium ex em ponticoz prone nens: vel comedendi poma
 Emera. i. auroza dici
 Emeluche .i. lacten alba
 Emethos .i. vomit⁹ vel nausea
 Emergi est quoddā genus piscis
 Emeruchie .i. anuiden
 Emkerlm romanum. i. spica celtica
 Emprensis. i. aspiratio soni: vocis inspiratio
 Emquenē .i. xnee
 Emis. i. semis dr⁹ vel medietas: inde emigranca. i. dolor medietat[is] part[is] capit[is]: et emitrite. i. media tertiana

Empyema Empyema suppuratio
 thoracis in mediastino peritonis et pulmonis
 plenitudo fore in auctoritatem deb. no
 purgata comitatur. teste Hip. 5 A. 79.

Emina dicta est eo qd sit sextarii medietas: continet aut cyathos. ix. est fm Isidor mensura liquido rñ apprehendens lib. vnam.

Emina romana c. 2. xx. et italica: et egyptiaca. xvi. 3. sextarius est lib. ij.

Emittitica est febris cōposita ex duabus febribus quarū vna est tertiana: ab emi qd est semis: et triens quod est tertiana

Emiomes. i. mulus qd est semiasinus

Emirbeos .i. semi deus

Emigeon .i. semivencia

Emiston .i. semis sextarius

Emigranea quid est. l. Lemis: et denunciat cursum aque ad oculum in fine: aut dilatationem pupille Emblici et bellirici inter myrabolanos non cōputatur. et ideo vide: qd diuersa facit capitula Auic. et Sera. et alij quibus similis operationis sunt: p quibus. l. l. balilig

Emphimia. i. grauitas tumida palpebrarum

Empina est sputum saniosum. inde empicus

Empiema vel empijma dicunt greci collectiones si ne apostemata occulta atq; visui absconsa in altioribus viscerum partibus nata: nam greci emcatipsum vocant

Empitisma .i. fomentatio

Emplienantesis. i. ventositas vel inflatio

Emoroide nasi .i. polippus

Emozogia. i. sanguis discursus vel fluxus

Emozologia idem qd supra

Emoptois .i. sanguinis emissio

Emoptoicus .i. spuens sanguine

Emodia. i. stupor ventium ex esu ponticorum pueniens: vel comedendi poma: vel potest dici stupor cuiusq; mehui

Emola .i. hormel

Emoroida. i. quedam egritudo ani pueniens a fluxu sanguinis illius loci: et aliquando inflant vene emoroidales sine emissionem sanguinis et cū dolor fortissimo

Emozologia .i. sanguinis fluxus

Embroma. i. infusio quam nos dicimus fomentum et embrocatio. i. infusio. s. quando ab alto infundit

Embrobata .i. extiora sarmenti

Embrotoscom. i. curuatio spasmosa corporis ex parte posteriori

Emulgentes puto qd sint due vene magne que vadunt ad renes

Embula. i. canalis: vel fistula: vel aliquid simile arundini Embur. i. spina alba

Embuta virtus. i. attractiva: vel appetitua

Empuris quem nostri salisfragam vocant. Plinius: nascitur in montibus marium in saxo qd p. pinquius mari fuerit: est salsum: et latini vocat eaz cretanum marinum

Empurios idem quod supra

Encancium gre. lat. antefloz vel flos vitis agrestis: vel flos vitiss. et de eis inuenies sistr in. l. harin.

Dias cap. encancium: flos est vitis agrestis que cum fecerit flore colligendi sunt flores ipsi et desiccandi. et alio noie vocatur vitis ista lambusca flores eius optime redolent: et sic cantur in vmbra: et in testa reponendi sunt. melius nascitur.

Dosse. Dias virtus est ei in syria. stiptica: vñ si bibitum fuerit eustomacum est et diureticū. ventrem stringit. sanguinem reijcientibus subuenit. et bibitum: et impositum stomacho fetorez oris emendat. digestione stomachi celebrat. mixtum oleo et aceto dolorem capitis fomento tollit. succus et viridis in cataplasmatibus adhibitis vulnera recentia sine tumore seruat egilopas in initio vulneribus oris et gingivarum vtile est. vulnera veretri ad sanitatem perducit. melle addito et oleo rosaz et croco et mirba pessarijs necessarie adhibetur fluxu matricis pessario facto stringit. rheuma oculis suspendit. cataplasmatibus adhibitum stomachi egestionem soluit: et maxime cum polenta et vino mixtum et impositum. cōbustum vñ in testa cū carbōibus collyrijs bene miscetur. panaricia oculorum et pterigea purgat. melle addito rheuma gingivarum et vulnera curat

Enanarra .i. cardus

Ennara idem

Ennacia est herba habens folia passinaca: et est cicutia

Enbalmata .i. fructus iuniperi

Encatisma. i. sessio in aqua vel balneo particulari vsq; ad vmbilicum vel fumigium

Encarasis .i. incisio vel caraxatio

Encantis est caro superflua in angulo maiori oculi corpulenta

Encaseos .i. aeris adustio

Encasalos .i. medulla capitis

Encatera .i. salsum

Encatisma .i. encatisma

Enfractica dicuntur que facile corumpuntur in cibis: vel enfractica. i. laxatina aperta vel vaporantia

Encatisma grece. i. sessio in aqua ca. nam sic vocamus decoctionem aliquam in qua quis sedet propter egritudines renum et intestinorum. vesice et ani matricis: et ceterorum mebrorum inferiorum unde cathine grece sedeo: inde cathedra. i. sedile

Enkardia .i. viscera vel precordia

Entalon .i. dasnoides

Entaticū. i. medicamen libidinis coit? puocatiuū

Entali .i. sentali

Entanicos. i. ferrū indū qd indariciū dicitur

Enconia dicitur iniectio vel relaxatio

Enema. i. infusio que inijcitur per clystere: vel decoctio que per clystere inijcitur: vt apparet per Alu. pmo canone sen qrtā ca. vij. circa fl. g. dīc qd meli? ē medico cū medicina supflue educit ut sit preuisor in enematis et ipsorum instrumentis. in enematis. i. decoctionibus clysterioz. et in instrumentis. i. clysteribus: nam enemata et ipsorum. i. enematum instrumenta

Enxatropa.

αὐτὸ τὸ καὶ δὲ
ἐν τῇ σέδῳ

Enrhenma .i. illud quasi sedimen quod stat in me
dio vine
Enerosima interpretatur pendens: vel claudencia
vulnus

Eneston .i. fenum
Eneorina .i. pendens malum
Enchelis .i. anguilla

Enchema .i. emplastra que recentibus et cruentibus
imponuntur vulneribus

Encherastros appellant pprie melancolicos quos
dam qui videntur a quibusdam maioribus respi
ci virtutibus in predicere futura: quemadmodum
indivinatores

Endebustum .i. exustum

Enphericon .i. hypericon

Engere .i. vitica

Engedanum .i. simphium

Enchenum .i. frigida cohercens curatio

Enpetigo lapidis quid est .i. Lithim

Enteron .i. intestina in lientria dysenteria etc.

Enterocellicus .i. cuius intestina in orem descendunt
sunt herniosi

Entheasmos est species melancolie qua homines
dicuntur habere demonium

Entelachia .i. idem

Entereon fm Dias. cap. de ferula: a multis voca
tur ferula

Entero .i. idem

Enisfit .i. lanisum

Enigdenis .i. serpens

Enidi .i. medicina idragoga

Eniscus .i. rubus

Cap. 245.

Niola latine: vel arigea: vel au
rigalis: vel reicalis: gre
ce vero **Dias** cap. de omnino
omnion

thysum cubitalem quadrat: folia ut marubiu exi
stentia. florem habet magne figure: cuius lateral
ia folia sunt sicut aurea lamina ppendentia cu semi
ne longo aut nigro. Est alia agrestis appellata cu
semine rotundo: aut flavo: et acriori: flore albo.

Dosse Facit utriusque omnion ad oculo
rum argemona seu leucomata. fo
lia prime speciei stirpes educit a corpore: et vetres
mouet. et vnguentis miscetur valentibus ad scabi
em: enpetiginem: et lepram. et ingreditur in syru
po visonis posito in antidotario Gal. minoru.

Enimon .i. apocruaticum medicamen

Emugum .i. lignum aloes

Empnion .i. fantasma: vel visio in somno

Empnos .i. semisomnium

Enbit .i. spina alba

Enchicafismo .i. infundo vel aspro

Endisima .i. infusio in naribus

Endistra .i. liquida que liniunt

Endiua quedam domestica: et est scariola dome
stica: vel cicorea domestica. quedam est siluestris
et est endiua: vel scariola siluestris: vel cicorea sil
uestris: et vocatur sponsa solis: vel sollequia: sed

Epilenticii ἐπιλεκτικοί, sunt qui inter
dum parientur, quod qui somno pmo
mortui, sunt aut in eis totius corporis gra
uias cum diffinitione totum.

quid est .i. cicorea

Endima .i. fenum

Endiachebon .i. vlcus oculi longo tempore tarda
suppositionibus ac linimentis variatum

Enfisena est inflatio facile cedens impressioni
vndiq; alba differens ab hypofregmate: eo q; al
ba oculorum extantiora a circulo pupille vident
superficie prime tunice: vel ut scabra exurgens qua
nos pustulam dicere poterimus

Enkilia .i. intestina

Enquimatismo .i. infundo vel aspergo

Enrinon .i. capitis purgatorium quod per nares
injicitur

Enridatum .i. rubea tincto: qua vtut tinctores

Entisasticus .i. melancolia patiens

Entismos .i. fermentatus

Enthimon grece piscis dictus rubens

Enodus interpretatur bene olens: ab eo qd e bonu

Enozisma .i. caro superflua q; orit in vulneribus

Enon .i. caute

Enondon .i. rusinol? auis

Enostum .i. fenum

Enones .i. bederog

Enogefales .i. cefalionus

Enodis .i. boni odoris

Encholpismus .i. injectio in matricem alicui? me
dicaminis

Encotase .i. siccam matricem habentes

Enula fm Diasco. vocatur elenium vel elna: pro
qua .i. elenium

Enula campana .i. idem

Enustica .i. atriplex

Epatica quid est .i. Lazem alsaker

Epar: pro eo .i. rebith

Epafes .i. berisipilla

Epauasticus gre. e spes sinochi semp decrescens
Epafilon est planta. vij. folia habens silia penta
filon. duas habet species. vna habet radicem tenuem
ramosam et toruosam: et rusam: folia aliqliter pi
losa. altera habet radicem grossam: intus rusam:
folia pilosa flos vtriusque aurosus: primam species
tormentillam vocant: et est bistorta

Epaleuron est eius interpretatio septem costaru
et est plantago maior: pro qua .i. larnoglossa

Epta .i. septem

Epeticon .i. aurigea vel anrigalis

Ededion .i. cauda egna **Epeticon** .i. scopa regia

Epithimum quid est .i. lachemon

Epilatum dicitur medicamen per os sumptu ab
epi quod est supra et fero

Epilotrica .i. vulnus carne repletum

Epithia .i. pillule Epilogatio .i. momentum

Epilatrice .i. ruge i facie Epizocota .i. diafragma

Epilate .i. abundantia malorum humorum

Epispactica .i. aductoria **Epilontica** .i. senatiua

Epizocontarmeron .i. mchz i inferioribus ista costas

Epicauma est vlcus sordidum et rabidum oculi

Epistotomis .i. spasmus qui declinat ad anteriora

Epi gre. ppositio significat aduersu vel aduersus

cis circa contra sub sup erga in pro fm adiecta

Epithiales **Επιδεικτικοί** Incubus, Insultor, ab
ἐπιδεικτικός grauis. est aduersus. quo qd se
putat in eam mole nostra opprimi. Committit
tunc variis ambulans alijs morbi. puta Epilepsia
Paralysis, Apoplexia. Vocant Graeci ἐπιδεικτικοί

Epiginema .i. aduentum germen

Epiales dicunt greci: nos efficales i onbio dicim?
Epithatis ab aliis belleborine vocatur: et est plan-
ta quedam parua exiguis foliis etc. Plinius
Epicauma a paulo vocatur quarta species vicer-
ra: nec oculi carū quas describit vt supra in l. bu-
trion. Idē demosthenes: et eius expositio vltura
Epidimia grece super adueniens: nam epidimon
aduenat: et videtur esse genus ad pauidimon et pe-
silentiam.

Epifora dicitur ab epi quod est supra: et fero fers
i. r. heuma in superioribus. s. in oculis. et ideo epifo-
ra grece. i. super infusio r. cumatis descendit ad
oculos: et est cum inflationibus et doloribus

Epigototum. i. omentum vel cingulum membranū
quod circumdat latera: in quo sit vera pleuresis
Epitrides i. lactuca agrestis

Epilata. i. medicine laxatiue per os sumptæ: et ma-
xime leues

Epialos. i. febriis in q̄ calor occultatur et apparet i
ea frigis

Epilepsia. i. morbus caducus: eo q̄ cadit patiens
cum ea capitur pedicon a pueris quibus facilis

et sepius accidit: nam pedia grece puer. comicialis
morbus etiam dicebatur: eo q̄ si aliquis hoc mor-
bo in comiceis forte caderet agendis absolueban-
tur comicia et ad aliam diem transferebantur ex au-
gurio. comicia dicebantur conuentus vniuersi po-
puli kalendas ianuarii Rome in campo martio
ad magistratus creandos: hic sacer morbus voca-
batur etiam eo q̄ partem corporis possidebat in
qua animā habitare dicebant. dicitur etiam lunati-
cus morbus: eo q̄ fm motum lune comoueri vi-
detur. Alexander ca. de epilepsia. epilepsia ingt vo-
catur quia obtinet et tenet omnē sensibilitatē cap-
tiuiam. vocant alii eam hieronofon. i. sacram pas-
sionem: eo q̄ sacer dotalis oneris possideat replū
i. cerebrum in quo anima habitat. alii vo heracleaz
vocat: propterea quia fortis sit: et non facile elida-
tur ipsa etc. hoc morbo dicunt Herculeu captum
fuisse: et forte ob hoc heraclea dicitur. De his hanc

Epithesis i. suppositio

Epithema. i. linteoli: vel fascie: vel instite

Epiphetozis i. coniunctiue

Epithetos i. stellio

Epithero i. medicamen

Epitotiles quando zirus descendit in bursam
testiculorum

Epicleon i. zirus

Epithima. i. superpositio emplastri mollis vel aq̄
si: vel epithima dicunt greci medicamentum qd̄
stomacho et hypochondriis et vtri superponit cū
fuerit panno intinctum

Epithima tenonicon. i. debilitatē confortans epatē
Epithimū quid est. l. l. tbemon

Epilombis est radix cardi siluestris

Epicomata est condensatio humoris in oculo

Epidagum. i. gypsum Epilantide. i. ruget facie

Epililides i. ampelios agria

Epistolatia i. pastinaca

Eporatina i. mollitina

Eponfilon. i. folium: vel semen taxi: vel lignum.

Epoas i. pupa auis

Eplo i. cruca

Equiscon quid est. l. l. ohenech

Equimias. i. peucedanū Equinicia. i. vincitoriciū

Equintia i. flos malignati

Equiliditas vel equalidas est cum in corpore vo-
minatur frigiditas et humiditas equaliter: vel hu-
miditas per superabundantiam

Eraces. i. magnes Eraptidos. i. cardus

Eramthos i. cicer

Eratron i. sepens quidam

Eramhemide i. camomilla

Erambāmata i. impositiones

Ero i. lolium vel zizania

Eraclea: h̄ nomen multis plātis attributū fuit eo
q̄ mlti herculi herbas attribueſt atignā heraclea
ab hercule d̄f: cū h̄ debz scribi: s̄z coſt scribit p. c.

bus. l. l. zaroz

Epimedū est qdam spēs scylle q̄ comeditur.

Epinctida est egritudo a grecis sic vocata: q̄ dici-
tur ara. fire: qd̄ vocabulū Dias. cap. de coriandro
et arnoglossa ponit. Plini? Epinctide ingt pustu-
le sūt quasi nigre que de nocte magis oriunt. Cor-
nelius cellus in pprio cap. Epinctida pustula est
pessima: colore sublinida: vel nigra: vel alba: cū ve-
hemētī inflatione: et cum aperta est apparet int? vl
cerosa mucosa cū dolore ingenti. magnitudinem
fabe nō excedit. et qz nocte ouit sic a grecis vocat.

Epio vl epiz a Dias. vocat vna spēs salicis: et est
os mundi

Epipatis i. sisambria

Epipis. i. omentum membranum mappa ventris

Epilon. i. timpanitos vel asclites

Epiloceon i. dendeceon

Epipoten. i. cōplexio contrariarum passionum

Epitranis. i. aspersio: infusio: imissio

Episemasias i. accessiones febriliū

Epispastica exponitur a Diasco. capit. propoleos
aductorea

Epithesis i. suppositio

Epithema. i. linteoli: vel fascie: vel instite

Epiphetozis i. coniunctiue

Epithetos i. stellio

Epithero i. medicamen

Epitotiles quando zirus descendit in bursam
testiculorum

Epicleon i. zirus

Epithima. i. superpositio emplastri mollis vel aq̄
si: vel epithima dicunt greci medicamentum qd̄
stomacho et hypochondriis et vtri superponit cū
fuerit panno intinctum

Epithima tenonicon. i. debilitatē confortans epatē
Epithimū quid est. l. l. tbemon

Epilombis est radix cardi siluestris

Epicomata est condensatio humoris in oculo

Epidagum. i. gypsum Epilantide. i. ruget facie

Epililides i. ampelios agria

Epistolatia i. pastinaca

Eporatina i. mollitina

Eponfilon. i. folium: vel semen taxi: vel lignum.

Epoas i. pupa auis

Eplo i. cruca

Equiscon quid est. l. l. ohenech

Equimias. i. peucedanū Equinicia. i. vincitoriciū

Equintia i. flos malignati

Equiliditas vel equalidas est cum in corpore vo-
minatur frigiditas et humiditas equaliter: vel hu-
miditas per superabundantiam

Eraces. i. magnes Eraptidos. i. cardus

Eramthos i. cicer

Eratron i. sepens quidam

Eramhemide i. camomilla

Erambāmata i. impositiones

Ero i. lolium vel zizania

Eraclea: h̄ nomen multis plātis attributū fuit eo
q̄ mlti herculi herbas attribueſt atignā heraclea
ab hercule d̄f: cū h̄ debz scribi: s̄z coſt scribit p. c.

Epimedis Epiviktio pustula in vinctis

h̄orib corporis p̄tib. mortu ferri p̄nastis.

vnde etiam appellatis s̄nt h̄orib.

Dias ca. d'eraclea. Eraclea quā dā spēz ab
rotani quā feminam dicit esse: vocat
item paritariam: a quibusdā sic vocari dicit capit.
allimen. Item aliam que sinderitis dicitur. Theo
dorus priscianus in libro de simplici medicina:
Eraclea inquit quam alij abrotanū dicunt ē. itez
eraclea est epilepsia. l. l. epilepsia
Eradepe est que latine ferraria nigra vocatur: et
est quam moderni centrum galli: et gallitricum sil
vestre vocant

Eracon. i. herba ferulatia: et est duoy palmoz al
titudine origano similis flozellulis aureis ē.

Erait i. laurus
Eracion fm Dias. est miliū solis ca. d' lito spermō
Eramotica apud Dias. reperitur vocari prima
species origani earum quas ipse describit
Eramtemides dicitur ab aliquibus camomilla: et
fm Diasco.

Erbaturum i. artemisa
Ergantia i. ungula caballina
Ereuentis i. cicer
Eregmon i. senation
Ereos. i. amoz qui ereos dicitur: est species melā
cholie ex cupidine pueniens: dicta ab ero nobili
eo q' nobilibus magis accidat: ppter diuitiarum
et ocij affluentiam.

Erescon. i. intuba: et est cicorea vel endinia
Eremela i. barmel
Ermezasis. i. mercurialis ab ermete qui est mer
curius
Erpelestiomenus quasi repens comedendo: nam
erpta erpto reptilia serpētia que serpunt: est iome
nus. i. comestus elus

Erpetia p ipetigine: et maxie p serpigine ponit
Erpelatos grece ignis acer serpigo ē. sacer. i. ere
crabilis vel herisipilla pblegmonides. i. mixta cuz
sanguine

Ericus i. colosonia
Ereanginos i. faba hortensis
Ertranginos idem

Erissipillas. i. abscessus bilioz
Erision. i. cicer erraticum: vel senation

Eriscetron i. cyper hispanum
Erion i. lana

Erigeron i. cardus benedict⁹
Erimilie. i. similis piperi: semen quoddam est
Ericeas similis eruce s; multo breuior et acior

Eris erugo quid est. l. l. aeris erugo
Eriscon i. carica

Eritis. i. massago: et est masaliboc
Erigion i. cardus purpure⁹

Ericcius terrenus quid est. l. l. censud: et pro eric
cio marino. l. l. vt supra

Eriscion. i. ruta
Erice. i. tamaricif

Erit. i. lana
Eritron i. afronitru

Eri arboris: inde erici carpos. i. arboris frutex
Eriscetron. i. triangul⁹ iunc⁹: et ē iuncus cyperi
Erisolacharium i. atriplex

Eristos. i. maluaniscus vel oltea
Eriken Dias. dicit esse libanotidem. etiā in tracia
nascitur cap. de libanotide: et est ros marinus
Eris carpos quidam dicunt q' est semen arbo
ris illius: sed Alexander capit. de cura tenasino
nis videtur dicere q' sit aibel. et etiaz apud Sera.
in antiquis synonymis inuenit erice. i. tamarix
Ericinus vel marinus vel terrenus ambo spinis si
milimi: echinus vocatur vterq'. l. l. ecinus
Erision fm Dias. est absinthiu marini: vt supra
in absinthio

Cap. 247.
Rigion siue erigeron et sedū
vel senition: vel en
tricomon: vel sanition grece: ar abice
xhuseam achantidam: latine vo cardo
benedictus. Plinius cap. senition. Se
nition dicitur quia veris tempore senescit. et dicit
erigion: quia egeron grece dicitur senex: et est her
ba therissagum specie: et cum mollicie cauliculis
sububicundis. nascit in tegulis et in muris. nomē
hoc greci dederunt: quia vere canescit. caput eius
numerosa diuidit lanugine: qlis ē spine int diuisu
ras exeunte: qre eaz callimach⁹ achantida appellat
alii vo appel vi. sim phar. ca. de cardo
lant pappū.

Bal. ne bndicto. Erigeron siue
cardo benedictus: vel senation: vel herba bulne v
ntem habet inflatū et mediocriter diaforeticā
Dias. cap. sedum. i. cardo benedictus: ē her
ba quam senition vocant. nascitur in
tectis et in petris. folia habet viridia et densa simi
lia quercule: sed grossiora et pinguiora: thyzis s; b
rufum: capitellum in sumitate thyzis habens i mo
dum viticelle lanuginosum. vires habet stringen
tes et refrigerantes: et eadem persistentes que et plan
tago. folia frigida sunt.

Dosse. Dia. folia ei
cum flo
ribus in cataplasmatibus cum vino dulci facta et
imposita inflationes testiculozum tollit. et ani pla
gas sanat. ad neruorum incisiones cum aceto fa
cit et cataplasmatibus imposita: ipsa vo potui da
ta offocationes facit.

Erinacens. i. ericius terrenus: et lati. vocat erici⁹
Eriscetron Dias. cap. de hierobotano. ē berbena
Eriscetron i. cyperus
Erisin est quoddā semē granificū mibi ignotum
Erismon quid est. l. l. bedereg
Erisum idem quod supra

Cap. 248.
Ritrodanum vel entra
daron
vel eritron: vel eritrodanon gre. arab.
faue vel eira: lati. vo rubea tinctorum.
Ubi sciendum qd Dias. cap. de rubea dicit q' ru
bea siue ut alij eritrodanū dicit: et est d' rubea vo
mestica. aliud ca. inuenitur apud Dias. qd sic bz
eritrodanum dicunt: et est de rubea agresli. Item
fm veritatem eritrodanū in alia trāslatione Di
asc. aut tettrion vocat plurimi. Radix ē illi ificiō

Cap. 248.
Ritrodanum vel entra
daron
vel eritron: vel eritrodanon gre. arab.
faue vel eira: lati. vo rubea tinctorum.
Ubi sciendum qd Dias. cap. de rubea dicit q' ru
bea siue ut alij eritrodanū dicit: et est d' rubea vo
mestica. aliud ca. inuenitur apud Dias. qd sic bz
eritrodanum dicunt: et est de rubea agresli. Item
fm veritatem eritrodanū in alia trāslatione Di
asc. aut tettrion vocat plurimi. Radix ē illi ificiō

Cap. 248.
Ritrodanum vel entra
daron
vel eritron: vel eritrodanon gre. arab.
faue vel eira: lati. vo rubea tinctorum.
Ubi sciendum qd Dias. cap. de rubea dicit q' ru
bea siue ut alij eritrodanū dicit: et est d' rubea vo
mestica. aliud ca. inuenitur apud Dias. qd sic bz
eritrodanum dicunt: et est de rubea agresli. Item
fm veritatem eritrodanū in alia trāslatione Di
asc. aut tettrion vocat plurimi. Radix ē illi ificiō

Cap. 248.
Ritrodanum vel entra
daron
vel eritron: vel eritrodanon gre. arab.
faue vel eira: lati. vo rubea tinctorum.
Ubi sciendum qd Dias. cap. de rubea dicit q' ru
bea siue ut alij eritrodanū dicit: et est d' rubea vo
mestica. aliud ca. inuenitur apud Dias. qd sic bz
eritrodanum dicunt: et est de rubea agresli. Item
fm veritatem eritrodanū in alia trāslatione Di
asc. aut tettrion vocat plurimi. Radix ē illi ificiō

Cap. 248.
Ritrodanum vel entra
daron
vel eritron: vel eritrodanon gre. arab.
faue vel eira: lati. vo rubea tinctorum.
Ubi sciendum qd Dias. cap. de rubea dicit q' ru
bea siue ut alij eritrodanū dicit: et est d' rubea vo
mestica. aliud ca. inuenitur apud Dias. qd sic bz
eritrodanum dicunt: et est de rubea agresli. Item
fm veritatem eritrodanū in alia trāslatione Di
asc. aut tettrion vocat plurimi. Radix ē illi ificiō

Eruioy ar

r fir equotōe ar

od epurpōe ar

rem sul. Pollux

gnsifon pulata rui

time dolor d'm

ne, non mng rā ve

is. Equotōe ar

non nullis facer

ignis interpretat.

nappe Erisypelas

um, in lib. 14. melle

gamis rā hopen

no esse doret, quare

ignis facit. Erisypelas pultem rā esse ordat.

Adrian. et Celsus disceimne in eis hēant.

Duo sunt eius genera. unum agreste: alterum se-
minatum: sicut Ranene Italie fuit locis cultis se-
minatum. naz. et in vijs sponte nascitur. haste sunt
illi quadre et longe et aspere sicut apparine: s; for-
tiores et longiores: folia habentes int nodos ipos
folia habet sicut aster. i. stella in gyro posita. semē
eius rotundū est in primo viride: et postea rufū. et
cum maturauerit nigrescit. et radix eius longa te-
nuis et rufa ēē. sed fm translationē aliam. Dialc.
rubea siue ut alij eritrodanum herba est oib; no-
ta. species eius sunt due. vna agrestis: alia que ap-
pellatur spartos. et est domesticā: ramulos habes
tenues et quasi nodosos. folia habz p internalla oī
stantia: atq; per singulas adunationes veluti stella
rū imaginē mittentia. fructus siue semen ei rotun-
dum vel viride: et hinc rubūz: aut circa maturita-
tē nigrū. radicem habet parua: tennem: pusillā
rubicundā. Plini; cap. erithron. Erithrō quā alij
eritrodanum vocant: nos vō rubeam qua tingun-
tur lane et pelles ēē. grecus vō eritodanū dicit: nā
erithros rube; cochīn; fenice; rubicūd; exponit

de ru. **Sera** li. aggre. ca. fane auc. Dialco.
bea ēē. fane siue faue. i. rubea tinctoz.
quedam ex ea nascitur: et quedam ex ea seminat
et habet ramos quadratos: longos: grossos: simi-
les ramis herbe que dicitur abarū: nisi quia sunt
maiores eis et duriores. super ipsos sunt folia diui-
sa ad inuicem egredientia iuxta nodos: et in simili-
tudine stellarū. et fructus est rotundus: cuius color
in principio sue aperitionis est viridis: postea vō
fit rubens. et quando maturus est fit niger. et quod
de ipsa administratur sunt vene ipsius: et ipse sunt
subtiles et longi. **Bal.** vi. sim. pbar. ca. eritroda-
ge et rubea. nū. Erithrodanum: est autē
rubea tinctozum. radix acerba et amara fm gustū
vnde et quod dictum est de alijs ad inuicē sibi hu-
iusmodi virtutes conuenientes in hac radice con-
spicis. Paul; cap. de rubea. ca. et sic in secundo gra-
du. Eluciois in colliget cap. de rubea. rubea ē ca.
et sic in ter. **Dosse.** Erithrodanum vtutem
tio gradu. habet mictualem cum
aceto. illinita albis maculis medetur. vsus etiā ei;
ad ea pficit ad que cetera diuretica pficē dicim;
sed agrestis virtus est fm Dialco. mictualis diu-
retica: vnde vnam **Bal.** Erithrodanum sple-
et menstrua puocat. nem et epar expur-
gat: et vinas grossas et mltas. ē aut qnq; et sangui-
nolentas euacuans. qnq; etiā prouocat menstrua
et abstergit mediocriter quecūq; absterfioe egēt
mozpbeis q; albis cum aceto peruncta confert
quidam aut ppinant eas sciaticis: necnon palitic
cum melicrato

Ercinos gre. ara. elisistidos: lati. vō herba hirci-
na vel herba lactis
Dial. cap. ercinos: nascitur in fluminib; et
circa puteos: folia habens ozlino si-
mila sed oblōga et diuisa: et in sūmo hastas qnq;
aut sex: longas duobus palmis et flores albos. se-
men est ei nigrum minutum et durum. folia eius
succo sunt plena.

Dosse. Dial. Seminif ei; 3. ii. melli
mixtum et inunctū ca-
ligines oculoz et rheuma cōpescit. succus eius au-
ribus infusus dolorem aurium mitigat: maxie a
fronitro et sulfure mixtis. Plinius herba lactis va-
let ad impregnationē accepta per os et fometata.
Emicar i. lumbricus
Ernis vocatur tumor qui in oreū apparet ex de-
scensu intestinoz intus vel alterius vel
Erpillum. i. serpillum Erpillon idem
Eria. i. lana Eriotigio. i. faba
Eristidos. i. herba hircina Erogiū. i. cētū capita
Eron. i. adamas lapis Eros. i. amor
Eroticos. i. amatorius cupidinarius
Erob i. minus cicer
Erobuthus agriere. i. cicer agrestis
Erpolitricum i. politricum
Erton i. diuisum
Erugo eius species sunt multe. sed quando sim-
pliciter ponitur intelligitur de erugine eris vel
auricalci: vel capri: et quid est. i. l. eris erugo
Erugo campane i. prassium
Erundina. i. celidonia Eruca aque. i. cenation
Erugo vermicularis quid est. i. l. eris erugo
Erugo haid quid est. i. l. erugo ferri
Erugo ferri quid est. i. l. vt supra
Erustus i. rubens
Eruca quid est. i. l. iergit
Eruca gerentiana quid est. i. Lederog

E Rbum ara. gre. hierob: lati. vō
iudaica.
Dial. cap. hierob. herba est por-
recta virgultis. vltra cu-
bitum: geniculosis folijs per intervalla distantib;
tāq; quercus: icis et subalbidis. vires habz acres
et mictu

Dosse. Dial. Facit ad ca-
ales. pitis et epa-
tis dolorem: et ad serpentis morsum et araneaz et
canis rabidi. calculos expellit. hydropicos sanat.
vulnera recentia supposita curat. facit et ad eos q
induratas venas hnt. et cibum reijciunt. ppter pa-
rotidas et strinas collo ligat. ictericos sanat. 3. i. ex
succo folioz: et nardi. 3. iij. et paululū mirrhe ex a-
qua cyathis. iij. potui data. radicem huius q secus
habuerit a serpente tutus erit.

Erlurustica i. rosa siluatica
Erfabea i. bona carnositas
Elapon est qdam species lactuce.
Escara est illud quod adaritur ex membro ppter
cauterium: vel escara. i. crustula. Cellus q; crusta
Escabala. i. cancer cū ducit mēbz ad isensibilitatē
Escacados i. sticados
Esdra: Plinius ab alijs marbasia vocata nascit
ventoso fere: tractu scandens arbores: et ex ramis
perpendēs: folio nullo: thyrsis numerosa q sunt
vt iunci geniculati: radice pallida et cetera.
Espastica dī medicia q ē hit et n repmit: Dribasi
Escabari. i. aromatica frigida: vt sandalum rosa
et similia

Erurmatio, oēperu via prouenit à mala digestionē
Et est duplex. hnda nempe et humosa. illa
à frigidityte, har vero à caliditate occasionem

Eoxapa
ar abissum rorh
Eoxapay vorat
Galen: Hip. vno
7. v. ca. munt
Derridao oia
appellare videtur
Eoxapao vna m.

Escul .i. mentastrum
Esperis .i. citrum
Esse .i. butirum
Essera .i. stiptica multum
Esset .i. pix
Essere ē pustula parua lata sicut vesice ad aliquā
 tulam tendēs rubedinem: faciens angustiam: eue
 niēs subito. et fortasse est sanguinea. et fm plurimū
 fit vehemens in nocte. et eius causa est vapor cali
 dus eleuatus in corpore subito: aut a sanguie cho
 lerico aut phlegmate baurachio
Es quid est. l. l. boas
Es vltum, quid est. l. l. quod supra: vel lege calcute
caumenon
Esterquas. i. berba otaniden d qua fit affa fetida
Estitides. i. succus plāte que dicitur barba hircina
 et quod verius est succus cuiusdā quasi fungi nas
 ceti ad pedē barbe hircine: et vocat hypogstidos
Esimirismū .i. myrtus agrestis
Esie .i. lapidis
Esilma idem
Esion .i. senation
Esizim. i. salua vel flos eius: sed falso immo est
 sanfucus vel maiorana
Escisio .i. exinus
Esion .i. menta
Esipis .i. citrum
Esilon .i. splemon
Esipedagum plumbi. i. cerula
Esticia .i. siccia
Estio .i. comedo
Estimenos. i. eduo ugo
Estolium .i. flos saluie
Estimon .i. eruca
Estopa cerotis .i. sudor onium
Escotomenos .i. tenebrosus
Estorationes sunt macule que oriuntur in super
ficie corporis
Escos .i. aquila auis

E **Sula** latine: arab. scebran: gre. vo
 pinas vel peplus.
Sera li. aggre. cap. scebran: auc.
 Dias. Scebran. i. esula: et
 planta habens stipitē extensū in longitudie vni
 brachij: habens multos nodos. et super ipsū sunt
 folia parua subtilia: et acutaz extremitatū similia
 folijs pini. et habet flores paruos purpurei coloris
 et habet semen latum simile lenti: et radicē albam
 grossaz plenā lacte. et est plāta illa silis queadmo
 dum lacticinium quod cyparissos dicitur. reperi
 tur aut hec planta aliquibus locis magis. Et idēz
 auc. Hal. et putant aliqui qd hec sit ex speciebus la
 cticinioz: eo qd habet lac sicut ipsa habet: et laxat
 sicut ipsa: et virtus eius est in proprietatibus sicut
 virtus **Dias** cap. pinas fm translationē no
 eoz. **Dias** stram. pinas aut ellenia simil
 est cyparisso et titimallo: vnde et i numero titimal
 li ponitur. hastas habet in longitudine nodosas et

folia acuta et tenuia similia pini: flores longos et
 purpureos: semen latum sicut lentacula. radix est
 illi alba et lachrymo plena. Paulus capit. de esula.
 Esula calida est et **No. mel.** Alscebran est
 sicca in 3° gradu. **No. mel.** ex speciebus la
 cticinioz: et est solutiuū rusticoz. et est ei^o aliud ni
 grum habens radices rotundas et grossas spissi cor
 ticis et densi ponderosi. et aliud est parū habens
 radices subtiles tenuiz corticiz. Electio: magnū
 est malum scindens viscera: parū vō est illud qd
 eligitur. et melior pars plante eius est cortex radi
 cis ipsius: et lac eius acutius et fortius. et melior ra
 dix eius est habens proprietates quinqz. scilicet cuius cor
 tex est subtilior et lenior facile frangibilis: et est ha
 bens de rubedine aliquid sicut cassia. pprie super
 quam preterit medietas anni. recens vō mensis
 sui ē mala: nigra vō pernicioza: et orta in locis sber
 marum similiter. et melius tempus collectionis ra
 dicis eius est principium veris et lactis eius finis
 ipsius. est ca. cōplexiois et sic. in prin. tertij. et lac ei^o
 est calidius. et est cōpositū ex substantia ignea acu
 ta et subtili: et ex substantia terrea stiptica. et est in
 cisium et subtiliatum et exsiccatum materiaz
 submersarū: liquefactum: disruptum officio
 rum venarū. recificatio nocet cordi epati ac sto
 macho. et dirumpit venas. et excoriat viscera. et de
 relinquit inflammationes facientes cadere in febres
 Et emendatur primū nocumētum qd ex eo time
 tur permiscendo aliqua ex medicinis cordialibus
 et stomaticis et epaticis cū eo. Et 2^m et 3^m corrigi
 t acquirendo ei bonitatē cum rebus glutinatis
 et coadunantibus confortantibus: sicut est dragan
 tum et gūmi et bdellium et muscillago psilij et suc
 cus portulacae et similia. Et quartū nocumētū tol
 litur permiscendo ei ex rebus infrigidantibus et ex
 tinguentibus aliquas ex his facientibus apd me
 est vt infundatur in succo altaraxacon: aut in suc
 co endiuie et pauco: aut in succo portulacae: et sola
 tri: et aceto: et si fuerit acetum decoctionis aut insu
 sionis citonioz erit melius. mirrha qz figillat ei
 bonitates notas: et absinthium similiter et aloes. Et
 dixit iudens infundatur in lacte dulci aut acetoso
 et in eo remoneatur lac multoties et exsiccat: re
 primitur enim sua malicia. Et dicit Rufus si solu
 tio per eum superat laboriosa sedet in aqua frigi
 da solutus. mibi. n. videntur verbum inconueniens
 circūdans enim frigidum icludit et coadunat vir
 tutem medicine et corroborat eam: necnon et mate
 rias et vias impulsiois repellit: sicut te scire feci
 mus. succurrendum ergo tunc sicut in canone di
 ximus. Confectio pillularū conferentium ad by
 dropisiz: accipiūtur eius preparati partes. iij. my
 rabolanorū citrinorū partes. iij. aloes partes qnqz
 confice cum succo feniculi aut absinthij: aut endi
 uie. et est dosis earum a 3. i. 5. vsqz ad. iij. et quidam
 ex lacte eius et farina oblatas faciunt et soluit cū
 eis. et quidam faciunt cum aneto et zucaro et lacte
 ipsius. et quidam cū carne citonioz et mastice et la
 cte eius et faciunt solutiuū bonum. **Dosse. Dias.**

3.ij. radicis eius accepte cholera: et pblegma depo-
nunt. succus eius obulovno acceptus: aut coeliariu
vnum omnia simi. **Sera.** quocq; auct. Dias. si
liter facere potest. **Sera.** de radice eius acci-
piatur. 3. i. et bibat cum melicrato. laxat ventre. et
pondus duorum onolafat foliorum eius idem facit. et se-
men eius si de eo accipiat laxat cholera et pbleg-
ma. et si sumat ex lacte eius. 3. i. idem facit. Et idem
auct. aben melsai: Scebran ppietas e sicut me-
zeron. si aut quis vult illuz accipere preparet ipm
sicut preparatur mezereon: nisi q loco absinthij
ponantur rose et dragantum: et bibat ipsum cum
aqua mellis aut cu rob: aut cum decoctione mel-
lis: aut cum olere iameno. et dosis eius est ab vno
kirat vsq; ad. ij. Paulus: scebran laxat aquaz citri-
nam quando bibitur cum sanich. et idem aucto.
Aben melsai: laxat melancoliam et pblegma. Et
idem fm librum quendam venenosorum id quod
de ipso occidit est pondus. 3. ij. et abscondit fluxum
qui accidit ab eo sedere in aqua frigida et projice
ipsum super caput eius. Et idem aucto. Abix: sce-
bran est calida i tertio gradu: sic. in prin. secundi
et est in eo cum hoc stipticitas et acuitas: ita q qn
aliquis sumit de eo in potu inuenit ex eo stiptici-
tatem in gutture suo. et antiqui utebantur eo: et in-
nenerunt in operationibus eius nocumentum ha-
bentibus coplexionem ca. et q inducit potanti se-
fe. et cum hoc est malum habentibus emoroidas
ani. et inducit fluxum sanguinis eorum: quia vene
ille de na sua sunt fluxibiles. cuq; sentiunt siccitate
scebran et caliditatem facit eas tumescere plus et
fluere: quia scebran operatur duabus qualitatib;
quas diximus: et etiam ppter fluxibilitatem. et ille
medicines que laxant cum stipticitate et acuitate si-
cut scebran et mezereon faciunt hoc. sed operatio
rerum stipticarum que stringunt naturam: sicut
sunt glandes et castane: et grana passularum: et co-
tex granati: et similia istis ex medicinis stipticis e
operatio contraria operationi scebran: et mezere-
on: quare ipse stringunt ventrem: et stringunt illas
venas: et abscondunt fluxum sanguinis ab eis. et sce-
bran quidem quando rectificatur innameto ma-
gno. et habet ppietatem laxandi aquam citrinaz
et confert in colica et melancolia. et laxat pblegma
grossum existens in iuncturis. et meli⁹ ex eo est cu
ius color est rubens leue: habens cortices subriles
illud autem quod non est ita: sed est grossius et no
est rubeum: nisi paru: quando vis ipsum franger
et non frangitur cito ppter suam grossiciem: et bz
in eo quid simile filis est deterius. sed scebran qd
est perfide deterius est alijs. et rectificatio eius est
vt tu recipias ex ipso qntitatem quam volueris et
infundas in lacte ibi dimittendo die ac nocte: et ca-
ue ne plus dimittas: etenim debilitatur eius ope-
ratio ad expellendum chimos grossos: et oportet
vt tu mutes lac in die illa et nocte bis aut ter: quia
sic expoliatur a stipticitate et siccitate que est in eo
et si vis admiscere cum alijs medicinis admisce
cum his que conueniunt sibi sicut anisum mara-
tru et cyminum: et turbit: et myrabolani: quia ille

medicines et si sint stiptice in sapore earum: no ta-
men sunt ita acute sicut scebran: quia in eis est co-
plexio que inuat corpus plusq; scebran: et iste sub-
tiliant ipsum: et auferunt acuitatem eius. et quando
tu vis cum ipso curare colicam a ventositate gros-
sa: aut pblegmate: aut ab opilatione: rectifica ipsum
cum bdellio et serapino: et armoniaco: et fac cu his
pillulas: et pone cu eis parum de stercore lupi qd
reperitur super terram album sicut cerusa: aut si
cut lapis albus. et si vis ipsum extrahere de lacte
et siccare infunde ipsum postea in succo endiuie et
feniculi et solatri clarificato stando illic tribus die-
bus et tribus noctibus: deinde siccant et fiat inde
troscisci et pparent cu modico sale indi: et turbit: et
myrabolanor: et aloena: inde eueniet medicina
multuz iuuatua. in lacte vo scebran non e aliqua
bonitas: imo nocet ei qui accipit ipsum. et medici
viatores occidunt cum eo multos propter igno-
rantiam ipsorum. et ego quesui ab aliquibus eoz
que erat illa medicina quam dabant in potu: et
scini q erat scebran lac cum oleo sisamino et lax-
abant aliquos vsq; ad mortem. et ex eis sunt aliqui
qui accipiunt myrabolanos: et ponunt ipsos in co-
loquintida humida et extrahentes eos ab illa po-
nunt in alia: deinde vnum myrabolanum tritu dant
in potu: et laxat donec occidat. et iste quidem me-
dicine sunt sicut ignis: quare non debent nomina-
ri medicines: sed venena. et quidam ex eis sunt qui
dant in potu karfati: et est in eo de medicina de
structura coplexionis: et motina doloris epatis et
opilationis ipsius res quam impossibile est esti-
mari. et quidam in potu dant de arthanita qua la-
natur lana: et est prope maliciam karfatim: et de al-
thit: et est herba que nascitur super flumina. et lignu
eius est rubeum. et folia eius videntur purpurea: q
quando inciduntur egreditur lac ex eis sicut ex
scebran. et dosis scebran quando rectificatur sicut
diximus cu alijs medicinis est a danich. i. vsq; ad
.ij. fm. **Jo. mes.** Solutoe educit pblegma
vntu. **Jo. mes.** vehementer et aquam ci-
trinam: et humores melancolicos et materias a iun-
cturis: et confert dolori earu. est ex medicinis ma-
gnis hydropisis. verum nocet stomacho et epati
et desiccet corpus vtentis ipso. et consumit sperma
et lac eius facit hoc vehementius. et facit cadere in
febres. dosis corticis radicis eius est a kirat. ij. vsq;
ad. iij. et eius lactis a kirat. i. vsq; ad. iij. Sed sciendu
q esula oitur in locis calidis et siccis: cui⁹ magna
copiam vidi sardinie et tunisi. et similatur multum
herbe dicte lunarie: nisi quia esula lactescit: luna-
ria vero non. vnde vsus. Esula lactescit sine lacte
lunaria crescit.
Escuthe est pondus. 3. ij.
Escula i. cibationes
Escunban. i. aromata frigida: vt sandalu rose etc.
Estalidos. i. fuligo appendens trabibus et parieti-
bus ex fumo facta i. fumosum
Ethalodes i. calidum pharmacum: et est tapfia fm
veritatem

Ethereogeneum. i. diuersarum naturarum. et omni
 geneum. i. vnus nature
 Euthendia .i. endia
 Etercotaria est dolor capitis dispar: puta quan-
 do in altero temporum. i. dextro vel sinistro for-
 tior fuerit
 Ether .i. aer
 Ethiopis radix et folia sunt phlebotomo filia mag-
 et multa hirsuta ad radicem caulem quadrangu-
 lum scabrum similem artio multis concavis alijs
 semen herbo simile candidum: radices numero-
 sas longas plenas molle glutinosas: gustum sic-
 cantes: crescutq; vt cornua possunt videri. pterea
 in ethiopia nascitur: et in india monte troadis. et i
 messina colliguntur autumnis: et siccantur in sole
 aliquot diebus ne estum sentiat et. et est bardana.
 Plinius cap. ethiopia
 Etiopis idem
 Ethiops idem
 Etidium nomen est ponderis
 Ethida .i. merulus avis
 Ethion .i. personata
 Etropus est passio palpebre aut ppter cicatricez
 aut ppter crescentem carnem. conuersio. i. inuer-
 satio: nam tropos grece conuersio
 Etropis idem
 Euanaotum vinum. i. bene nutritibile: ab eo quod
 est bene et andosis. i. redditio
 Euemus .i. eruca
 Euectum .i. summe sanum
 Euentat .i. apit et resoluit
 Euxia *Euxia* .i. bona habitudo
 Eucum .i. ebenum
 Euellere .i. trahere
 Euers .i. dora
 Euelan quid est. i. l. sandanich
 Eniscus quid est. i. l. althea
 Enistidos .i. hypoquistidos
 Eniuestidis .i. herba hircina
 Euolatio .i. aperitio.
 Euodestera .i. odorifera
 Euonia .i. almea
 Euulsiua .i. attractina
 Euulsiuaria .i. saponaria
 Euulsiac .i. ceterac
 Exacumetra. i. resiliio ossis: sed acrimata est qd
 dam vicium in capite
 Exagoras .i. in tumore positus
 Exarchimata sunt dislocationes coplete
 Exacanton fm Diasca. de licio: est arbor de qua
 fit licium que latine dicitur capisofolium
 Exagium est nomen ponderis: et est idem quod
 aureus: et est sexta pars. 3. et est 3. i. 5. fm q. 3. est
 nona pars. 3. de qua fit mentio in 3. nunc viamur
 3. pro octaua parte. 3.
 Erasilo .i. linio
 Exantimata Alexander ca. de psidracia et ex an-
 timatibus. exantimata est in summa cute vlceratio
 vel eleuatio subnuba et aspera similis his pustul-
 que ex vicia vl' sudore nascuntur. hanc Theodo-

rus prisciantis scabiem vlcerosam maxime faciei
 esse dicit. Liber de doctrina greca. aliqui dicunt
 q sunt pustule rubee que fiunt in lingua. aliqui di-
 cunt q est pustula rubea: nam exantis. i. rubedo. et
 illud vocabulum inuenies in littera bedonig: et in
 littera cui. sed prima expositio e melior. et ipse pu-
 stule nostro ideomate vocatur vergines
 Extabadi quid est. i. l. estabari
 Exerantica sunt exsiccatina. Diasco. cap. de alo-
 et in psalterio vbi nos habemus aruit cor meum
 greci habent exiantbi cardiamu
 Exenuatorium .i. resolutium
 Exea .i. fructus sorbi
 Exis. i. habitudo consuetudo: inde enexia: de qua
 supra in l. enexia
 Eximachi. i. vt exuberet velamen ad extiora et apo-
 stemetur et impingetur et insilet sicut futa
 Exiure .i. empetigines
 Exirimi est quoddam semen granificum quod
 ignoro
 Exocades .i. emoroide
 Excozion medicamen. i. excoziatum
 Exuro .i. mingo
 Exupera matricalis .i. berbena
 Exugentes .i. mansentes
 Exturban quid est. i. l. esturban
 Ezaze .i. licium
 Ezaze idem
 Ezarbion .i. lolium
 Ezabroc .i. satyrion
 Ezabe .i. diptamus
 Ezal haasce est planta que dicitur vitis alba
 Ezesseassen idem
 Ezehes. i. nomen corde instrumentu grauem red-
 dentis sonum
 Ezeling fit de farina i aqua et melle et oleo frixa
 Ezeberule idem
 Ezereacen .i. vitis alba
 Ezedari .i. zinziber
 Ezie sunt pisces
 Ezar .i. trifolium
 Ezimarion .i. tapfia

Sequitur de J.

JAuten .i. mentastrum
 Jaucen est spes caphoze
 Jaudengi .i. boiohor
 Jantenegu fluuiale. i. mentastru
 Janderug .i. pulegium
 Jauseman .i. faseolus
 Jandebenigi ara. organu vl' pulegiu: qd magis
 videt ex nomine: sunt tñ ambo eiusde generis si-
 cut patet per Serapi. verum fandebenigi aqua-
 ticum vel fluuiale vocat mentastrum.
JAp. 251.
JAnsclid est auellana inda: et simi-
 latur siue e simillima nu-
 ci muscate: nisi quia pars vna est aliq.

liter acutior. et alia est plāta ita quod possit stare recte sicut calculus: qui in ludo dicitur pedes. in ceteris intus et extra nuci muscate similis est sine odore et sine sapore. nascitur inclusa in quadam lanugine simili folliculo serici. multotiens defertur inter alias species: maxime cum cinnamomo a casu. et ego vidi ipsum in suo folliculo. est stipticum valde: et equiparatur sanda.

Sera. ^{li. aggre. cap. fau} fel. Saufel. i. anellana inda: est enim arbor saufel sicut arbor neregil et emittit cannulas in quibus nascitur saufel sicut dactili. et ista arbor non est terris arabum. Et idem auct Isaac benarā. Saufel est anellana indica: et est fructus similis nuci muscate in quantitate et colore suo. et sunt in ea rugae. et in sapore eius est parum caliditatis cum pauca amaritudine. et defertur ex simi et est frigida: et

Dof. Sera. ^{Fortifi.} fortiter stiptica. ^{cat mē.} virtus eius est sicut virtus sandali rubei. et confert apostematibus calidis: que quando non inueniuntur ponitur pro eo ex sandalo rubeo: et medietas ponderis ex coriandro recenti. est enim fortiter stipticum. et fortificat membra. et est bonum doloribus dentium: confirmat dentes commotos et gingivas sua stipticitate. et repulit caliditatem oculi quando fit ex eo cobol aut emplastrum.

Sanna vel fania ^{i. pionia}
Sabaria est quedam herba que dicitur faba iuerfa: pro qua. l. l. faba inuerfa
Saba fresa ^{i. faba fracta}
Saba siliqua est fructus quidam quem nos vocamus baginellam
Saba hortensis ^{i. faba vernalis}
Saba syriaca ^{i. faba greca}
Saba alexandrina sicut Jo. Sera. est nomen ponderis fumenet tres: et sunt grana. xxxvi.

^{Cap. 257.}

Faba egyptiaca

est legumen nostre fabe simile: sed sed Gal. libro secundo de alimentis cap. de faba egyptiaca. non est lupinus ut putauerunt aliqui: nam facit ibidem aliud capit. de lupinis. sed apud Auicennam libro secundo de faba egyptiaca: que et faba syriaca dicitur. unde Auicenna vocat eam fabam syriacam: quoniam de ipsa multum nascitur in syria. sed vera faba syriaca est faba greca sed faba egyptiaca apud Jo. Sera. est potius ponderans fumenet quatuor sicut arabes: et sunt oboli quatuor: et sunt **Dias.** ^{capitu. de faba egypti} grana. 48. ^{aca. fabam egyptiaca} multi poleticon appellant. in egypto nascitur et in asia: et in sicilia: et in stagnis nascitur: folia habens altitudinem et latitudinem habentia: florem ferens croceum: que si multum floruerit perduntur folia. flos est in medio ipsius ubi est rotunditas que dam ubi silique ipse nascuntur. flores ipsi cinoria dicuntur ea ratione qua sferanolos dicuntur: quia hec est illis consuetudo ex argilla faciunt sferas: et ibi includunt ipsum semen: et sic ponunt ut nascatur

radix est grossior quam canne. cocta et cruda manducatur: que et collocassia appellatur: a quibusdam calcasia quod idem est: et ideo ad eius inuestigationem quere in l. culcassia. semen eius comeditur sicum: et viride. color niger est et maior quam nostra faba

Dof. Auic. Si fiat ex ea gargarisma. cum lacte et sale contra egritudines spiritualium confert: et est ab eo i egypto. et solutio educit aquam citrinam: et proprie semen eius. et succus ipsius et prouocat urinam: et generat sperma. et expellit choleram et aquositate eius cum facilitate. et potius ipsius sit ab una tertia libe vsque ad duas tertias

Saba greca est nomen ponderis apud Auicennam. et Jo. Serap. et est fumenet duo. i. oboli duo: et sunt grana. xxiiij. nam obulus ponderat grana. xij.

Saba greca que apud nos vocatur syriaca: et alio nomine vocatur granum anese: fructus est cuiusdam arboris magne similis iunipero: sed masculus: dulcis saporis: intus habens nucleum durum cuius arbor sicut Plinium in proprio cap. vocatur lothos a grecis: apud arabes vocatur anesten.

Dias. ^{cap. de agrifolio. vocat ipsum agri-} folium: ut apparet in l. agrifolium in cap. lothos. vocat ipsum lothos. Isidorus: faba syriaca dicitur arbor magna fructum ferens maiorem pipere comestibilem: gustu suauem: inde et mel la vocatur: sed nostro ideomate vocatur ciceraso pro quo. l. l. granum anesten: et litteram agrifolium. Saba lupina latine grece marisilium. Marisilium est planta simillima elleboro nigro: folia tamen molliora eo: et omnia diuisa. elleborus vero semina alia qua habet: et hoc marisilium vocatur. semen eius durum coloris safrani. aqua decoctionis eius valet contra rosulas: et dicitur quod interficit mures

Saba inuerfa latine grece mentastrum: et romani vocant eam fabariam: et est herba cuius folia sunt sicut folia alkekengi: stipes eius longitudo cubiti unius aut duorum aut plus: semen eius viride teder ad nigredinem magnitudinis fabae communis: habes quasi effigiem in medio sicut faseolus

Saba vernalis quid est. l. l. habakille

Sacalia dicuntur quedam vlcera existantia in coniunctura oculi

Sacalefis est bothormarien

Sacaliesus idem

Sacera ^{i. dragantum}

Sacelians. i. patiens apostema in substantia cerebri: quia corrumpit omnes virtutes eius: ut Gal. vii. particula apbor: et scbo de iteroribus: et primo de accedenti: et morbo. Sace Dias. cap. face frutex est minor: locis humidis nascens: similis lenticule: folia tenera: et oblonga cum folliculis: semine simile lenticule: in uno folliculo duo aut tria grana habes nigra minora lenticula

Sacennus ^{i. arbor marien}

Sacos. i. lenticula ^{Sachos idem}

Sacoliem ^{i. polium}

Sacoes herba. i. agruli: et sunt senationes

Sacus. i. lenticula: et facus est una ex maculis faciei

Saculum
Sagora
Sagas

i. amomum
i. semen canapis
i. centaurea minor

cap. 253.

Algafimon Dias.

capit. fagafimon. Sagafimon quā multi
apparine dixerunt: est planta quam vo-
cant fanchon: et est rasion: et est gladiolus segetalis
folia habet iridi similia: sed minora: et angusta: et a-
cata sicut matheta. et hastā bz asperā et cubitalē cū
flozibus purperis. radices sunt illi due pūle et
rotunde: vnam habet super terram positam sicut
bulbi minores. Altera est de subtus tenuis: et sup-
grossoz. nascitur locis cultis. superior maior est: et
acrioz. **Posse. Dia.** Cataplasmati
virtutis. b^o adhibita pu-
stulas: et tumores corporis tollit. medicaminibus
mixta: et supposita mēstruis iperat. cū vino bibita
venerē stimulat. Itē cataplasmati iposita cū vino
atq; thure sagittas vel stirpes educit. soluit etiā i
guinuz collectionem. radix vero inferior accepta
infantiū interocellos medetur. de eo innuenies
similis. si. l. liliū

Sagedenica. i. vlcera que serpunt comedēdo. Di-
asco. cap. dragontea. et cap. de alumine. nam grece
fagin. i. comedere.

Sadenica

idem

Sagelis

i. rhabbanus

Sagin

i. comedere

Sagittide sunt vene que sunt in carnositate faciei
iuxta extremitates faciei et oris

Sagotide vene sunt iuxta fauces intra os q̄ pble-
botomantur uice venarū que sunt sub lingua

Sagon apud Dias. dicitur salvia que ab eo elilis-
fagus dicitur cap. de elilisfago

Sagnon

idem

Sagus agria. i. lenticula siluatica: et lentigo aque

Sagus

i. centaurea minor

Saki

i. lentes

Sakico

idem

Sakiamos

i. almea

Salangemich. i. osimum gariophilatum

Salangios siue salangion siue salangitis

Dias. cap. salargios. ygas habet duas aut
tres aut plures: et flores albos simi-
les lilio cum multa diuisura. semen est illi nigrum
et grossum sicut lenticula. radicem habet tennem
minutam et viridem. postq̄ de terra tractum fue-
rit alterum colorem facit. nascitur locis cultis.

Dos. Dias. Huus folia et radices
et semen et flores cum vi-
no bibita ictus scorpionis mitigat. et moribus ve-
nenatis occurrat.

Salangion

idem

Salangia miscbi

idem

Salangion carfon

i. musca venenosa

Salcalbaileb arabice: latine vero spoliū serpentis
li. ag. ca. falchalbaileb. anc. Dialco.

Sera. Spoliū serpentis quando coquit

cum vino et distillatur ex eo in aure cōfert ei mul-
tum. et quando colluitur os cum vino illo confert
dolori dentiū. et iam admisceat quidez ipsum me-
dicinis oculoꝝ. pprie id q̄ fuerit ex masculis. si
militer facit dolori dentiū si buliat cum aceto et
colluatur inde os.

Salfanuen quid est. l. l. falsel

Cap. 254.

Ellernium

vel salernum vinū
votatum a faler-
na regione italie: que est prope neapo-
lim. vnde Papias Neapolis oppidū

ppe salernum vbi optima vina nascuntur et. et ta-
le vinum vocatur similiter albanum. est eniz tale
vinum in principio subdulce: et cum veteruerit
austerum maxime efficitur. et vne similiter a qui-
bus tale vinū exprimitur accipiunt denominatione
nem ab illa regione: et vocantur vne salerne: quia
de eis est copia in **Dias.** capit. quod incipit
regione falerna. **Dias.** vinum album. pōt
illud vinum dici vinū albanum: et dicit q̄ est forti-
us salerno: et gustu subdulce: in principio ventres
et stomachum inflans ventrem mollit. digestioni
bus est inutile. et omnibus neruis contrariū et ma-
xime capiti: quod cū inueteruerit austerū valde
efficitur. vnde vinum italū q̄ salernū dicitur vi-
lius est: maxime vetus digestibile est: pulsum inci-
tans. ventrem abstinat. eustomachū est. vesice con-
trarium. caliginē oculis inducit. multum bibitum
totum corpus ledere potest.

Cap. 255.

Falsel

ara. gre. et **Sera** libro
lat. piper. agg.

cap. falsel anc. Dias. Falsel. i. piper. et ē
arbor nascens in regionibus indie. ha-

bet semen quod sui ortu est longum simile faseol
et elongatur in forma sua: et est macropiper. et itra
ipsum sunt grana parua similia gergues: que quā-
do maturantur fit piper: et hoc quia separatur et
fiscit racemus: in quibus sūt grana parua: et sūt
grana piperis. et quando colligitur pfecte matur
est piper nigrum. sed quando colligitur ante ma-
turationē est piper album: nam color eius est alb
et non recipit in colore suo nigredinem anteq̄ ma-
turatur. et radix huius arboris est similis costo. eli-
gendum est aut ex nigro quod est nouum in quo
non est res similis furfuri graue et plenum. sed al-
bum melius est illud quod non est rugosū. albū
et graue et longum est eligendū illud quod quādo
frangitur apparet densum: habens grana que sūt
intra ipsum inuicem iuncta: et acuti saporis: mor-
dens linguam cū calefactione. radix arboris hui
vocatur salfanuen: et similis costo est. deferatur ad
nos ex ter. **Sal.** viii. sim. pbar. cap. piperis fz
ra indie. **Sal.** translationē nostram. piper
radix costo maxime fm virtutes similitur. fruct
vero eius qui quodammodo germinat est piper lō-
gum: vnde et humidius existit maturo. signum aut
est humiditatis eius: q̄ faciliter cum impositum
perforatur: et q̄ non confestim mordet sed paula

tim incipit: permanet vero multum. qui vero quasi prematurus fructus albi piperis est acius existens nigro: id enim quasi superaffatum est. utraque autem sufficienter calefacit. **Gal.** eodem li. 2. cap. 3. translatum et siccant. **Sal.** latione arabica. Sapor piperis est acutus. et illud quod non maturum est piper album est. et ipsum est acutius nigro: et magis pungens lingua: et hoc est quia nigrum propterea quod maturatur accidit quod non recipiat adustione: et de siccationem fortem: quia minuitur acuitas illa que quidem remanet in albo. iste tamen due species sunt desiccative et calefactive fortiter. et fructus quidem eius quando incipit esse est piper longum. et propter hoc accidit quod piper longum est humidius alio piperis. et signum super hoc est quod quando elongatur tempus super ipsum corroditur et perforatur: etiam quando teritur non inuenitur tritor in principio sue contritionis punctum multum. et quando incipit mordicare non apparet mordicatio eius multa antequam gustetur. deinde remanet mordicatio eius tempore non paruo. sed piper album est melius stomacho alijs duabus.

Dias. cap. de pipere secundum translatum nostrum. piper arbor est in india nascens in latere montis caueasi quod soli obuersum est: folia habens in similitudinem iuniperi: cuius siluas serpentes custodiunt: sed in cole regionis eius cum maturum fuerit incendunt: et serpentes fugantur igne: et ex flamma piper rugosum efficitur. Piperis autem diuersus est fructus. nam qui prius nascitur fructus oblongus et obrotundus apparet. et cum fractus fuerit inueniuntur infra illud grana in sinapi modum: est autem humide nature quod autem prematurum non fit: et album colligitur piper album dicitur. nascitur etiam aliud in modum botri: et piper album nominatur: quod non coctum: sed crude colligitur. et illud maxime sui fortitudine in collyriacas virtutes intrat. et tyziacis antidotis miscetur. maturatum vero nigrum factum piper nigrum dicitur. eligimus autem piper longum: quod cum frangitur stricissime granula sua coniuncta habet et coheretia veluti medulla gustu viscida mordens et calefaciens album dictum quod sine rugis sit calidissimum et graue. nigrum vero piper viscidius est albo. Eligendum est autem piper integrum et graue: plenum: et non marcidum. piper valet ad educendum lumbricum latum qui vocatur solea administratum: ut apparet in littera.

Dosse. Sera. Radix piperis humida confert colice et doloribus frigidis. est calida et sic. est bona colice et ventositatibus: et alijs doboribus frigidis. et est similis costo secundum virtutem. et piper nigrum acutius est albo. et album est debilius eo. et virtus piperis est calefactiva: attractiva cibi: et puocativa vine: resolutiva: et abstergiva obscuritatis visus. et quando sumitur in potu aut fit inunctio cum cor: aut miscetur in aliquo unguento confert rigoribus febrium prodiarum. et confert moribus venenosis. et expellit fetum: et potissime si in potu sumatur: vel assidue comedatur. et quando fit nascere cum eo post coitum prohibet impregnationem. et hoc similiter facit as

sidue comestum: nam iter prestat genitale. et administratur in loboc et syrupis qui sunt conuenientes tussi: et doloribus pectoris. et fit linitio cum eo et melle et confert squinantie. et quando sumitur in potu maxime cum granis lauri: aut folijs eius confert tortionibus ventris. et quando masticatur cum stasixagria et cum passulis facit descendere phlegma ex capite: et ipsum sedat dolorem. et confortat ventrem digestiuam. et ingreditur in confectionibus specierum quibus vtuntur sani in condimentis ciborum ad prouocandum appetitum. et quando miscetur cum pice resoluit scrofulas. et quando miscetur cum nitro abstergit morpheam. et non est radix piperis zinziber sicut putauerunt quidam: imo radix eius est similis costo: que quidem calefacit et mordicat linguam. et attrahit humiditatem ad os quando miscetur cum aceto. et linimentum cum eo resoluit apostemata splenis. et si sumitur facit idem. et quando masticatur cum stasixagria attrahit phlegma et est multorum iuuamentorum. Et idem auct. mesuasi. Proprietas piperis est quod prohibet impregnationem: et maxime quando sumitur post coitum. et prohibet tortiones et ventositates que fiunt in stomacho et intestinis. et exsiccat phlegma viscosum quod aggregatur in pectore et pulmone et intestinis. et digerit cibum. et nocet febricitantibus. et si quis vitum multum pipere prouocat vrinam. et si vitatur eo parum prouocat ventrem. scamonea est contraria in hoc: et facit hominem macrescere. et desiccatur sperma. et in pipere albo cum acuitate sua est humiditas que atget in spermate. et mundificat epar: et ventrem: et pulmonem: et stomachum. et confert moribus venenosis. et calefacit nervos: et musculos: et plus omni alia re. Paulus cap. de pipere. piper est calidum in 4. gradu. et sic. in 2. Ubi sciendum ne aliqui erroris materia repleatur: propterea quia in presenti littera Sera. et Dias. videntur cum Gal. non modicum discrepare dicentes quod piper nigrum acutius est albo. Gal. vero ait quod piper album acutius est nigro. et propterea sicut ex verbis Dias. bene intuetibus est auide manifestum: piper album est duplicis generis. Est quoddam piper album quod fit quando grana minuta que fuerunt in pipere longo incipiunt ingrossari: et vnum ab altero incipit separari: sed non factus est botrus vel racemus. et aliud piper album quod fit cum illa grana que fuerunt in predicto pipere albo secundum debitam quantitatem fuerint aucta et intra se totaliter separata: sicut que sunt posita in quodam botro vel racemo: et sunt propinqua maturitati. primum vero piper album quoniam sapit adhuc nam piperis longi: quia ei vicina tur: participat adhuc de eius humiditate: cuius gratia non est multum acutum. piper aliud album: de quo diximus: quod est in medio inter maturitatem et principium generationis est satis acutum: quia cum remoueatur et elongetur a pipere longo non participat humiditatem eius: et est acutius seipso cum venit ad maturitatem: propter quam amittit de eius acuitate. hoc idem videmus in fructibus acetosis que sunt in medio tempore acetosiores. hoc etiam in se-

minibus est videndū. s. feniculis synapibus et cetera. q. sunt acutiores et calidiores qui sunt in medio tempore q. qui sunt in extremo. sic ergo ad ppositum: piper nigrū acutius est albo. s. albo quod ē in principio generationis: quia non habet multas acuitates ppter humiditatem quā participat: ut dictū est. et hunc respectum habuit Sera. et Dias. Et piper album acutius est nigro. piper album intellige quod est in medio tempore: quoniam cū nigrescit et maturatur amittit de eius acuitate. et ista fuit intentio Gal. cum dixit q. piper album acuti⁹ est nigro. Sciendum insuper q. in maiori q̄ritate inueniretur de pipere albo: nisi q. inficiat ppter ignē sed illud quod non contaminatur ab igne remanet albū et non rugosum: quod non potest esse nisi modice q̄ritatis: q. modicū ē illud quod ab igne impressionem non recipit.

Stagelſue	i. ozimum
Salie	i. rhapbanus
Salie	idem quod supra
Salcios	i. flos sambuci
Solofios	i. mellissa
Salocos	idez est quod supra
Salcon grece falco anis rapax a falcatis et curuis unguibus dicta	
Samacheſt	i. agnus castus
Samachost	idem quod supra
Samacolos	i. fabozola

Almechi ara. gre. fanech: vel fenic: vel lapis de barchin: latine vo dicitur pumex.

Sera libro aggreg. cap. fanechi. i. pumex: et ē lapis barchin. i. lipari: oportet q. eligatur ex eo multū foraminosus: durus: et frangibilis: levis: albus: in quo non sunt lapides. et modus combustionis eius est q. accipiat ex eo q̄ritas et pōatur in prunis: et quando fuerit ignis extrahatur et extingatur in vino odorifero: et hoc fiat tertius vice quando extrahitur ab igne non extingatur in aliquo: sed dimittatur in frigidari per se postea teratur. **Dias** capit. pumex. eligend⁹ et reponatur. est levis: fragilis: alb⁹ et sine lapide. cōburitur vo sic. mitte illum in carbonibus vivis q̄dū ignescat: et postea extrahens vino odorato extingue. secundo id fac simili modo. tertio calefactum extrahere ab igne tere et reponere. virtus est ei stiptica: termantica: et purgatoria.

Posse. Dias pumex oculorū cicatrices lipidat et vulnera replet et consolidat: et aufert carnem superflua oculorum. et quando teritur et fricantur inde dentes et abstergit eos. et administratur ad abradendos pilos. Theophrastus i. pprio cap. si miscetur antidotis dentifrigijs et smigmatibus abradit aspredi nem: et lenigat et constringit. **Sera** pumex habet et stringit: et coeret. autem stipticam: stringit enim gingivas: et abstergit oculū et aufert maculam que est in eo. et replet vlcera: et consolidat ea. et aufert carnem superflua que in eis est.

et quando teritur et fricantur dentes abstergit eos et si mittatur in vas vini non permittit ipsum amplius bulire. Et idem auc. Gal. ingreditur in medicinis que abstergunt dentes quando non ē adustum: sed quando aduritur fit subtilior: nam acquirat ab igne rez adustam calidam que aufertur et separatur ab ea q̄n lauatur: et clarificat dentes et abstergit eos: et hoc facit ppter sui asperitatem et facit fortasse hoc ppter eius virtutes absterginas et ppter hanc causam cornua quando aduruntur abstergunt dentes.

Samilla pupille	i. sumitas
Samilos	i. vſnee
Samilios	idem quod supra
Sanax	i. panax
Sanasi	idem quod supra
Sacafibron	i. cicer imperatoris
Sanoch	i. pumex
Sanchea	i. fungus
Sanseolos	i. umbilicus veneris
Sangekest	i. agnus castus
Samancheſt	i. piper eunuchorū
Samicheſt	idem quod supra
Sanilion	i. psilium
Saras	i. equus

Trasion ara. vel marmactur: grece philosophes: la libro aggreg. cap. fanechi. i. pumex. **Sera** trasion. Sarasio. i. prassium.

prassium est herba habens ramulos multos egredientes ab una radice: et super ipsos est borra paucā: cuius color est albus. et virge eius sunt quadratę. et folia eius sunt in longitudine pollicis: obrotunda: rugosa: sen aspera: super que est borra. et semē et flores eius sunt diuisa per ramos eius. et semen eius rotundum ad asperitatem tendens. nascitur in campis et in ediculis. **Dias** ca. de marubio. Ma sicis domox. rubium vel prassium frutex est ex una radice multas virgas habens albas et aspas et quadras: et folia similia digito maior et obrotunda: aspa: alba et rugosa: et gustu amara. semen est illi obrotundum: et verticulofus: et asperum. nascitur in locis multis.

Gal. prassio fm traslatione arabicam. sapor eius est amarus. et virtus eius calida. et sic in secundo gradu: unde abstergit et resoluit. **Almechi** i. j. cap. de prassio. Prassium est herba amari saporis. inquit Dabassius non sunt calefactio eius et exsiccatio ipsius fortes alij aut dixerunt q. est ca. in tertio gradu: sic in secundo. est aperituum: abstergit et liquefacit et resoluit. **Posse. Sera** inquit apit opitulationes splenis et epatis. et mūdificat pulmonē et pectus p screatum. et prouocat menstrua quando bibis. et q̄n ponitur exterius abstergit et resoluit. succus autem foliorum eius postq. est desiccatus in sole resoluitur cū melle et administratur ad visum acuendū et sit cum eo sternutatorij icticis ad mūdificandū

infectionem colicis. et administratur cum medicinis ad dolorem auris antiquum. et potissime cum medicinis aperientibus instrumenta auditus. et dat succus eius illis in potu qui sumperunt medicinas mortiferas. verum nocet renibus et vesice. et emplastrum cum foliis eius et melle mundificat ulcera sordida et euellit panariciu et carne putrida. et sedat dolores lateris. et fit emplastrum cum marubio et sale. et confert morfu.

Dias. folia eius sicca vel succus foliorum eius vel semen eius elixum et bibitum cum melle pitiscis et tussientibus et asmaticis prodest. thoracez purgat maxime in illis mixta purgatis utiliter mulieribus adhibetur. secundinas excludit. diu parientibus subuenit. vesice et renibus contrarium est. mel le addito vulnera purgat et illa detergit. pascencia vulnera cōpescit. dolorem lateris tollit. succus siccat melle et vino addito caligines oculorum detergit. ictericis naribus imissus fert auxilia. cum oleo ro. succus eius aurium.

Anic. Succus eius cum dolorem mitigat. fert dolori auris antiquo. et mundificat et aperit meatus auditus. et remouet antiquum dolorem eius. succus eius cum melle est conueniens ad acuendum visum. mundificat pecus et pulmonem per educationem sputi. est aperitium opilationum in epate et splene et renibus prouocat menstrua. et mundificat matricem. fit ex eo emplastrum cum sale ad morsum canis rabiosi.

Sarcha. i. cultra que ponitur in lecto

Sarchali. i. cyminum album. et est fideos

Sarcas idem quod supra

Sarfag idem quod supra

Sarfagi idem quod supra

Sarfadin idem quod supra

Sarfala idem quod supra

Sarmacum interpretatur imutans. inde farmacia quolibet medicina multum imutans quocumque modo imutationis. sed nos appropriamus tale vocabulum medicinis laxatiuis

Sarmacon idem quod supra

Sarmacodis idem quod supra

Sares idem quod supra

Saresi idem quod supra

Sarelabron idem quod supra

Saringes idem quod supra

Sarin. i. gurgulio. vel faris. vel falris. idem quod supra. inde venit varigides. i. vene que sunt in faucibus et sub lingua

Sarigerasi idem quod supra

Sarigeras idem quod supra

Sarina dicta est a farre ex eo quod ex ipso primo facta fuit. pro quo. i. l. beuda

Saricos idem quod supra

Saristricon idem quod supra

Sarugium idem quod supra

Sarfugium idem quod supra

Serfium idem quod supra

Sargarium idem quod supra

Sarfurungi idem quod supra

Sar est genus mollificationis de quolibet grano

panico si rotundetur et excorietur. sed far quando simpliciter ponitur de farre spelte intelligitur. et similiter aliquando dicitur quod est mus

Sasa idem quod supra

Sassale est species trifolij. et vocatur sulla

Sastasa idem quod supra Sastagnion. i. sagasmo

Sassana. i. grana impinguiatua et semen cuiuslibet speciei trifolij

Sascanon idem quod supra

Saseolus quid est. i. l. lachia

Sasel idem quod supra

Sasegallicus idem quod supra

Sasce idem quod supra

Sasianus idem quod supra

Sasili idem quod supra

Sassio gallicus. i. spica celtica in antidotario virili in mitridato minoz. et i oleo nardino. et alijs pluribus antidotis sic vocatur. eo quod a gallia in falsis culis defertur. pro qua. i. l. spica celtica

Sassion idem quod supra

Sasolaria herba est similis herbe feseoloz. sed folia sunt utriusque minora et alba ut elilifagus. et strin

git sanguinem fm Plinium. et succus eius despu

matus et bibitus stringit emoroidas. et superponi

tur cum bombice similiter

Sasuricon idem quod supra

Sasuaa idem quod supra

Sasubleon idem quod supra

Satar idem quod supra

Satranois idem quod supra

Saranois idem quod supra

Sanozola vermis. quid est. i. l. gandai

Sanacia idem quod supra

Sancion idem quod supra

Sanech idem quod supra

Sanechi idem quod supra

Saneblion idem quod supra

Saziza idem quod supra

Sazileos idem quod supra

Sasifac idem quod supra

Sasifac idem quod supra

Sasifac idem quod supra

Sasifac idem quod supra

Sasifac idem quod supra

Sasifac idem quod supra

Sasifac idem quod supra

Sasifac idem quod supra

Sasifac idem quod supra

Sasifac idem quod supra

Sasifac idem quod supra

Sasifac idem quod supra

Sasifac idem quod supra

Sasifac idem quod supra

Sasifac idem quod supra

Sasifac idem quod supra

Sasifac idem quod supra

Sasifac idem quod supra

Sasifac idem quod supra

Sasifac idem quod supra

Sasifac idem quod supra

Sasifac idem quod supra

Sasifac idem quod supra

Sasifac idem quod supra

Sasifac idem quod supra

Sasifac idem quod supra

Sasifac idem quod supra

Sasifac idem quod supra

Sasifac idem quod supra

Sasifac idem quod supra

Sasifac idem quod supra

Sasifac idem quod supra

Sasifac idem quod supra

Sasifac idem quod supra

Sasifac idem quod supra

Sasifac idem quod supra

Sasifac idem quod supra

Sead arabice. latine terpigo. et est piscis stupefactus. et est li. aggre. capit. sead aucto. **Sera** Bati. hoc animal est mari

num. et est illud quod inducit stuporem. qui sagit cum eo caput habentis. sodam remouet dolorem stomachi suo tactu. et ego expertus sum in his duobus et non repperi inuamentum estimatum quod oportebat me tangere caput habentis. sodam cum pisce ipso vinenter sic conferre sicut faciunt alie medicine narcotice. et feci sicut cogitavi et inueni conferre. Et idem auc. Dias. quando superponitur habenti sodam antiquam. confert. et quando fit supposito rium cum eo stringit animum egredientem extra.

Sal. iij. de accidente et morbo cap. viij. dicit quod inducit stuporem in frigidatione spiritus

Seisefelem idem quod supra

Seilneragi idem quod supra

Seigel idem quod supra

Seigel idem quod supra

Seigel idem quod supra

Seigel idem quod supra

Seigel idem quod supra

Seigel idem quod supra

Seigel idem quod supra

Seigel idem quod supra

Seigel idem quod supra

Seigel idem quod supra

Seigel idem quod supra

Seigel idem quod supra

Seigel idem quod supra

Seigel idem quod supra

Seigel idem quod supra

Febris corruptio est. inquit Gal. et aliorum proprium nomen est. unde de corruptio dicitur inueniuntur. Est autem hoc proprium pathema cordis. Quo inflammator ab eo mediantibus spiritibus et sanguine per arterias et uenerisum corpus procedit operationibus naturales ratione impediens.

Februm genera sunt tria, Ephemera, Putrida

Sebison .i. spargula
 Sebrissagia .i. centaurea maior & minor
 Sebelzeragi .i. arbor licij
 Seburum .i. gariofilata: & est herba sic vocata
 Seburugi idē qd s̄ Secabron .i. muscata maior
 Secabackim .i. squinatiū Secabzon idē qd s̄
 Secetola est quedā auis parua satis lapida quā
 nominat Dias .i. l. cauraf
 Seda .i. fex vini vl aceti que cocta reponit . Paul
 cap. de asmate fedis: que est fex vini cōbusta
 Sele .i. agrimonia
 Seferon .i. matrifilua Sefer .i. quiete
 Seferion idem quod supra
 Sefudegi .i. confectio de melle sicut penidie: & in
 lingua nostra vocatur filami
 Sefulac .i. alaca maris
 Segeron .i. vñee Segere .i. ruta
 Segestron idē qd supra Segemastron .i. epatica
 Segoloson .i. arbor licij Segos .i. fagus arbor
 Setridem est quidam sapor sic vocatus Segolosion idē qd s̄
 Sekibron .i. almea Sekafus .i. polium
 Selafon .i. hypericon Selabran .i. os mūdi
 Selafas .i. agnus castus Selda .i. argentum
 Selengemich est genus quoddam basiliconis
 Selenreng .i. genestra Selen .i. calamētū flumiale
 Selema idem quod supra
 Selemenich .i. ozimū gariofilatum
 Selselum .i. piper Selleaum .i. alarus
 Selleaum .i. allaum
 Selleza .i. herba paralyfis Selmea .i. pionia
 Selememiki .i. ozimum gariofilatum
 Selisecati .i. agnus castus Selicon .i. folium
 Seliselan .i. agn^o castus Selix vini .i. fex antig^o vini
 Seligeearagi .i. arbor licij Selicula .i. polipodiū
 Selichinū fm qsdā ē portulaca habēs lac: & ē por
 tulaca agrestis: s̄ falso: s̄ qd est .l. l. felichinum
 Selchbargi vl melius felchabaragi: & est arbutū
 vnde fit licium: & latine vocat capifolium: grece
 aut licios .l. l. hadhad
 Selucarangi idē qd s̄

Eleg. Sera .i. aggre. capi. feleg. Seleg af
 similitur grano sinapis. & ingreditur in
 vnguentis odoriferis. est ca. & sic. in se
 cundo gradu. **Posse. Sera** .i. resolut & ape
 rit opilationes
 Et idem aneto. Isaac: aperit opilationes capitis
 fortificat cerebrum. & est in figura sua sicut granū
 sinapis sed maius. & habet ligna parua sicut noeb
 & melius ex eo est maius: & fortioris odoris: & gra
 uis. & deterius est leue nigrum
 Selemech .i. calamētū flumiale
 Selema idem quod supra
 Selemenich .i. ozimū gariofilatum
 Selselum .i. piper Selleaum .i. alarus
 Selleaum .i. allaum
 Selleza .i. herba paralyfis Selmea .i. pionia
 Selememiki .i. ozimum gariofilatum
 Selisecati .i. agnus castus Selicon .i. folium
 Seliselan .i. agn^o castus Selix vini .i. fex antig^o vini
 Seligeearagi .i. arbor licij Selicula .i. polipodiū
 Selichinū fm qsdā ē portulaca habēs lac: & ē por
 tulaca agrestis: s̄ falso: s̄ qd est .l. l. felichinum
 Selchbargi vl melius felchabaragi: & est arbutū
 vnde fit licium: & latine vocat capifolium: grece
 aut licios .l. l. hadhad
 Selucarangi idē qd s̄

Elch vel fedhe ara. gre. **Ser.**
 fida: lati. argentū.
 libro aggregationum Elch argentū
 infrigidat & desiccāt. scoria est stercus
 argenti. & est bona scabiei & pruriti. & est bona vl
 ceribus: & ppter hoc ingreditur in vnguentis que
 conglutinant vlcera: & consolidant ea: vnde ipsa
 scoria est de **Anic.** li. de viribus cordis ait q
 ficcatina. argentum pfortat cor.

Cap. 76.
Emezeg ara. latine **Ser.**
 ne stannū
 li. aggre. ca. femezeg. femezeg. i. stannū
 & est fri. & sic. defertur ex fignare sine
 visabar. effoditur ex mineris terre. & inuenitur in
 frusta. ingreditur in operationibus alchimie & in
 medicinis oculorū. & quando teritur & bibitur con
 fert puncture scorpionis
 Semince .i. palma
 Semilion idem qd supra
 Semufaci .i. vñee
 Senarium .i. polium
 Sengalion idem qd supra
 Semilon .i. daucus
 Semulon .i. atriplex
 Semur .i. epar
 Sengarion .i. anax
 Sengafos .i. fungus
 Cap. 76z.

Eneflig vel fenefigi ara. gre. leu
 cie: latine viola. Scien
 dum q tria sunt genera violarū: vt Di
 asco. dicit cap. leucis. sed tñ Ser. li. ag.

cap. feneflig. non loquitur nisi de vno. s. viola pur
 purea: qm vñus eius conuenit magis medicinis: s̄
 alia duo genera sunt species cheiri: sicut apparet
 in littera **Sera** .i. ag. cap. feneflig. feneflig. i.
 cheiri. **Sera** .i. violae herba cuius folia sūt
 minora folijs cussus & nigriora: & non elongan
 tur multum ab eis in figura sua. & habet stipitem
 egredientem ab vna radice. & est super eum pilus
 & in summitatibus eius est flos boni odoris: coloris
 purpurei. nascitur in locis vmbrosis & asperis.

Sal. vi. sim. phar. cap. de viola fm translati
 onem nostram: foliorū huius herbe s̄
 stantia ē subfrigida & aquosa. vtus eorū infrigidat
 pa **Dial.** Leucis .i. viola: omnibus est nota
 rū. **Dial.** est enim in floribus habens distā
 tiam: quia mellinū albū & purpureū florē ostēdit.

Jo. mes. cap. de violis. viole sunt medici
 na tēperata conueniens: & sit per
 eas male qualitatis permutatio: & nature solutio
 melior est quecūq; ex primis: qm non inuenit eā
 calor resoluens virtutem: aut pluuia dissipans. fri
 gi. ē hu. in primo gradu. & que sicca est minus est
 hu. & minus fri. est enim in recente humiditas su
 perflua supergrediens caliditatem eius a qua est
 perfectio & species. Cum aut exsiccat & resoluit
 humidum superficiale ipsius manifestatur amari
 tudo eius que est ppter caliditatem que fuerat se
 pulsa: & est tunc calida plus & minus hu. est enim
 in recente hu. supflua: ppter quod que recens ē so
 lutione per ventrē educit lambificando. que vero
 sicca est educit dissoluendo. & ipsa quidē est infri
 gidatina: narcotica: sedatina volorū calidorū: & ex
 tinctina inflammationū: & lenitiua: & solutiua. est ex
 debilitate solutibus: & figuratur cū alijs laxatiuis
 & ppter hoc quidā addunt q̄ritati eorū medietatē
 ex turbit: & faciunt troiscos: & vigorant cum hoc
 operationē eaz. & quidā addunt scamoneam. &
 & ipsa quidem & oleū earum ingreditur in emen
 dationem medicinarū acutarū. succus aut ipsarū
 & syrupus ex eis soluit leniendo. & viole sicce edu
 cunt dissoluendo. & ipse quidē condiuntur cū zu

caro et melle: sed cum melle sunt maioris absterfioſi
et minoris alterationis: et cum zucaro contrariū faciūt
et ſcito quod non ſuſtinent de decoctione aliqd quod fit
ſupſtitias: et ſuccus eaz ſilr. et corroborat acetum
cum infuſione earū: et fit mirabile febribus multe
inflāmatiōis. et eſt meli⁹ oleū eaz. fundamentum
cui⁹ eſt oleū onſanci.

Doſſe. Gal.

Ipfā herba tam p ſe quā cum alſitiis ſuppoſita reme
diū calidis preſtat pblegmonib⁹: ſuppoſita aut in
oſificio ventris incifione patientis vel in oculis.

Sera vtuſ ei⁹ eſt que lenificat et ſedat apo
ſtemata ea. quā ponit ſup ea ſola: aut
cum farina ordeī. et confert inflāmatiōi que fue
rit in ore ſtomachi et in oculo. ſed flos ei⁹ cum boc
quod ſedat inflāmatiōē oris ſtomachi: habet ppe
tate relaxandi cholera. et fit emplaſtrū cum ſolijs
tatū huius herbe: aut cum ſanich: et infrigidat: et con
fert apoſtematibus calidis oculorū: et exitui ani. et
dicit quod flos ei⁹ a ppetate que eſt in eo quā bibit
cum aqua fert ſquintante: et epileſie que accidit
pueris: et illa que vulgariter dicit mater puero
rū. Et idē anc. Alben meſuai: de ppetate ei⁹ laxat
cholera a ſtomacho: et inteſtinis: et confert inflā
matiōi que eſt in eis: et ſoder: et ſquintante que ac
cidit infantibus quando ſumit cum aqua ca. et quā
do aliquis vult de ea exhibere in potu ad laxandū
ventrē exhibeat ab.

Diaſ.

flos purpureus ſe
3. iiii. vſq ad. vij. dat inflāmatiōē
oris ſtomachi: et oculorū. et aqua huius floris fert
ſquintante. laxat cholera a ſtomacho: et inteſtinis
et fert inflāmatiōi que eſt in eis. folia ei⁹ ſūt
ſicut folia cuſtūs: ſed minora et rotundiora: ſi mel
linus color medicine neceſſari⁹ eſt: qui ſucc⁹ elixa
tus et fomento adhibitus tumores ſtericos curat
menſtruis impat. ceroris mixtus ragadias ani ad
ſanitate pducit. melli adhibitus puſtulas et inflā
mationes tollit. ſemē ei⁹ cum vino bibitū. 3. ij. aut ſup
poſitum menſtruis ipat. aborū facit. radices ei⁹
cataplaſmatibus adhibite cum aceto ſplenem ſiccāt
podagricis medicant. Sed viola alba pectorie ē
vtutis: et extenuatorie: ſed flos plus. decoctio autē
herbe menſtrua puocat: ſi poſt partū nō ſequat
fetū mortuū extrahit: et vinū corrūpit: et educit. ma
tricis inflāmatiōē ſanat fomento: ſi tam fortis eſt
mulier: ſi non in peſſario poſita omnia ſilr facit.

Jo. meſ.

Solutione educit cholera et alte
rat ei⁹ exceſſum. et viole fert ſūt
inflāmatiōibus oibus. et ſedant ſodā factā a calo
re vehementi. et ſunt ſomnifere. et faciunt coriā. et
leniunt pectus: et guttur. et conferunt vuer: et ſqui
nantie. et iuuamentū eoz magnū eſt apoſtematib⁹
pectoris: et pleureſi. et ſedant ſitiz. et fert ſicce opi
lationi epatis: et apoſtemati ei⁹: et calide ictericie. et
ſunt iuuamenti magni in febrib⁹ inflāmatiuis: et ſi
ti per eas. doſis potio eaz ē ab. 3. iij. vſq ad. vij. et ſuc
ci eaz ab. 3. i. vſq ad. ij. et ſyrupi eaz ab. 3. iij. vſq
ad. iij. et conditi eaz ab. 3. i. vſq ad. ij.
Senden i. cor
Semon i. dactilus vel palma

Senicha gr ccelatine dactili: vnde greci palmas
fenicē dicunt: eo quod diu duret ex nomine anis illi⁹
fenicis: que multis annis vinere pbiher ēē. ſed i li.
de doctrina greca ſcribitur fenichion dactilus: in
de ſenicens color. i. color dactili. et ab hoc vocatur
diaſinicon: et diaſichion: et oxifenicea. vbi ſciendū
quod color dactili eſt color tendens ad rubenz: vt ap
paret in. l. anagallus. nam dicit Diaſ. quod ipſius ſūt
due ſpecies: vna habet colorē celeſtē: et alia habet
colorez. **Sera** vō dicit quod vna ei⁹ ſpēs ha
bet celeſtem: et alia habet colo
rem rubenz: ſic quod vbi dicit Diaſ. colorē dactili: Se
ra. dicit colorē rubenz: et hoc ſilr apparet in littera
barſarbai.

Cap. 263.

Feniculus lati. gre. maratro
ara. bazienis: vel
baiceni: vel **Sera** li. aggre. ca.
bakaſinech. bazienis au

etori. Gal. Bazienis. i. feniculus: eſt ex eo domeſti
cus et agreſtis. Domesticus oibus eſt notus. cui⁹
vtus eſt pma que calefacit in tertio gradu et deſic
cat in. i. ſcda ſubtiliat. tertia generat lac. et agreſtis
dicitur maritimus vel montan⁹. radix ei⁹ et ſemē
ſunt fortioris deſiccatiōis quā radix et ſemen dome
ſtici: quā in domeſtico eſt parum ſtipicitatis.

Gal. vij. ſim. phar. cap. de maratro. Maratz
i. feniculus: calefacit quidē fortiter: vt
ex tertio iam poſſit gradu exiſtere: ſiccāt aut non
ſimiliter ſi ſm primū: et ppterea lactis generatiū
eſt: et non generaret ſi ſiccaret fortiter. ſuffoſis aut
auxiliat ſm eandē rationem. Eſt vero et alius fe
niculus ſilueſtris que vocāt ppter magnitudinez
equinū feniculū: cui⁹ radix et ſemē ſiccioris eſt vt
tis alio qui apud nos eſt. et mihi videt exide quod ea
que ſm ventrē ſiſtat ēē. Et idem. vi. ſim. phar. ca.
hypomaratrū vocat feniculū iſtū ſilueſtrē hypo
maratrū: vel feniculū erraticū: vel caballinū: ſiue
equi. **Diaſ.** ſm translationē noſtrā: fenicu
lū. **Doſſe. Gal.** Feniculus ge
nerat lac in mā
ocriter. Feniculus ge
nerat lac in mā

millis. ſuffoſiones curat. et eſt diureticus: et men
ſtruoꝝ educitiuus. et feniculus ſilueſtris ſiſtit ea quod
ſm ventrē: et enī a deſt ſtipicitas maxima ei⁹. hui⁹
modi igitur nō ſolū radix: ſed multo magis ſemē
catrū ſimiliter exiſtit. et poſteſt etiā lapides frāgē
et ictericos ſanare: menſtrua puocare et vinas mo
uere. alius vō equinus feniculus eſt cui⁹ ſemē ro
tundū eſt ſemini coriandri ſilr: ſilr vō in vtute ſe
mini alterius egni. **Anic.** li. ij. cap. de fenic'o
fenicu' i. debili⁹ m. Senicul⁹ hortulan⁹
ea. eſt in. ij. aperit opilationes. acuit viſū: et ppe gū
ma ei⁹. et fert in initio aque: et apud ei⁹ deſcenſū
Et Democrit⁹ qdē eſtimauit quod venenofi vermes
paſcūt feniculi recentis ſemē: vt eoz viſus forteſ
et vipere et ſerpentes fricant oculos ſuos cum egre
diūt de cauernis ſuis poſt hyemē ſup ipſū vt illa
minentur oculi. qd humidū ē lac exuberare facit
et ppe hortulanū. et quā bibit cum aqua fri. fert nau
ſee: et inflāmatiōi ſtomachi. et ei⁹ digeſtio ē tarda

et non nimium: siccuti autem mediocriter: et propterea ignitas inflammationes exacerbatur: unde ad omnem tumorem et rigorem idem. **Bal.** Senugrecum feruent inflammationem non est. **Bal.** ones exacerbatur: minus vero calidos: et quicquid scilicet si sunt diaforando curatur.

Sera. auc. Alben mes. Senugrecum comestum meliorat fetorem stercoris et sudoris. caput ledit. stomachum

Amic. Et oleum cum myrto convertit et nauseat. **Amic.** fert capillis et ve stigis ulceribus. et fert fissuris frigidis propter muscilla ginositatem suam. prope cum oleo rosarum. et ingreditur in medicinis panni. et facit colorem bonum. et alterat odores oris. et remouet odorem corporis et sudoris. et resoluit apostemata phlegmatica et occulta: cum non sunt inflammata: sed sunt declinata ad duriciem quidam. et lenit adublet et maturat ea. et fert cum oleo ro. adustioni ignis. mundat furfures: ablutione capitis facta ex eo. et facit sodam. prope cum comeditur cum muri quous sit cum almuri minus nocuum stomacho. et decoctio eius sanat asafati. clarificat vocem et pulmonez et lenit pectus et guttur. et sedat tussim: et disingit: propter quod cognoscitur cum melle: aut dactylis: aut ficibus: et melius est ut coniungatur cum dactylis carnosus: et sumatur succus amboz et misceatur cum melle plurimo: et super prunas temperate calefiat: et sumatur ante cibum tempore longo. cum nitro facit emplastrum ex eo confortat splenem. et eius decoctio cum aceto fert debilitati stomachi: et prope quod ex ipso recens est. et ei electuarium facit nauseam. sed acetum et muri expellunt nocumetum comestionis eius. sit encatisma ex decoctione eius ad apostemata matricis: et dolor eius: et coartatione ipsi et eius decoctio cum aceto conuenit ulceribus intesti norum: et similiter recens cum aceto quando comeditur. et decoctio eius cum aqua calida est bona tenasmoni et solutioni. et eius oleum est bonum apostematibus anni: et ad tenasmonem: et ad dolorem ventris pungituum: propter quod almuri ante cibum: et non mouet ad expellendum fecem: nisi propter suam acrimoniam: et prope cum melle non plurimo ut non mordet fortiter. et eius decoctio cum melle facit descendere humiditates grossas ab intestinis: et puocat urinam et menstrua. et supponitur cum adipe anatis et fert duriciei matricis. et facit generationem matricis facilem: cui generatio est difficilis. propter desiccationem. et est bonum habentibus emoroidas. et facit sterem boni odoris. et facit veterem urinam et sudorem. et non est sic lupini in difficultate sui exitus.

Senutio. i. pellis partica **Senuchia.** i. folium Sen est materia locutionis: et est comunior quam doctrina: quia eam continet: summa comunior est doctrina: et doctrina quam capitulum

Serax. i. palma

Serraria minor

Serraria nigra. i. centrum galli vel gallitricum

Serraria bercularia apud **Dias.** vocatur una ex speciebus berbene: ut apparet a **Dias.** o gerebotano

Seretria duas habet species: nam est alba et cinerea: quod preferunt in medicina: probatur mollicie: et si aere producat violaceum reddit colorem terre. et est species terre vel lutia **Dias.** gericius dicta

Serengemich

Seregemis idem quod supra

i. ozimū gariofilatū

Cap. 265.

Sermentum

sum: ara. **Dias.** capit. zemi. i. fer

chamir. **Dias.** mentū. vñs ei

est extenuatoria. mediocriter calefacit: propter quod sine mordicationis molestia extrahit de profundo humores: et digerit.

Sera. li. ag. ca. de sermēto. fer

rit: et euentat. **Sera.** mentū sapor ei est aceto

sus. et vñs ei est pauca caliditatis: sed est positus ex vñtibz. vñs. nam una est fri. propter acetositatem que est in eo. et alia calida colore eius nali que est a caliditate. et farina que est in eo. et alia calida calore putrefaciens.

Bal. vi. sim. phar. cap. zima. zima. i. fer

te. **Bal.** mentū: subtiliū partū ē mediocriter calida. propter hoc quod imolesta sine mordicatione at

trahit profundius humores et diaforat. mixta autem est hec ex vñtibz vñtibz sicut et alia multa: nam ab acetositate: frigiditate precipit: et a putrefactione: caliditate: et adhuc eius que ex sale et farina sum nam

Serux aut **Ruz** **Dia.** cap. ferux. **Serux** est aut anquinopa.

Dia. herba habens folia or dei filia: sed minora et angusta: spica similez rastro

bastas hz sex digitis longas: spicas ferens. vij. aut viij. nascitur locis cultis etc.

Cap. 266.

Serula

Dias. cap. o ferula. **Serula** quā multi enterionē vocant.

ubi sciendum quod multe sunt species ferule: et istarum diuersarum species sunt diuerse gume. i. serapinum: armoniacum: galbanum: opoponacum: assa fetida. et per istas species est vñalis ferula nullam habens gummi de quo fit curandum: cuius semen est careos: siue canereos unde dicitur ferula a medullis. nonnulli vocant eam sic a feriendo: quia hac pueri et puellae vapulare solent unde sunt aliquę species ferule que non simulant in folijs: et in dicitur ferule: quoniam faciunt stipitem aptum ad ferendum sicut est filium: quod hz folia sicut apium: sed maiora: ut apparet in l. lasar: et sicut est panax unde fit opoponacum: ut apparet in l. ienfir.

Dosse. **Dias.** cap. de ferula. vñalis ferula viridis quā multi enterionē vocant: emoptoic et ciliacis maximū prestat effectum. moribus venenatis potata cum vino occurrat tussa et iposita fluxu sanguinis vulnera stringit. semen eius bibitum tormionibus medicatur. semen eius cum oleo tritum et punctum sudorem comouet. virge eius comeste dolore capitis mouet. posite in sale comedi possunt.

Bal. Emoptoicis et ciliacis copetitur.

Bal. Serularis i. taphia

Serunculus. i. tumor faciei vel intra nares

Serrū quod est l. l. baid **Serrū** indū. i. iudaicum

Serrugo: scorzia ferri: erugo: carasen eius de vñtis sunt: sunt id quod fabri ferrarii o fornacibus efficiunt globatū. et filr est illud quod inuenitur in alueo fabri: unde ipsa aqua ferraria dicitur. et ponitur quoniam chimolea tra illa quod ibi inuenitur. l. l. baid. et l. l. aerugo: et inuenies hz comple

te **Selare** sum. i. vñs alba

Sefarascien. i. bionia: et est vitis nigra
Sefarascien idē qd supra

Sela. i. agrimonia
Cap. 267.

Hesera. ara. vel fefire: gre. am-
peleos leuki: vel āpele
leuce: lati. viticella: vel vitis alba. sed
sciendū qd Gal. ubiq; vocat vitem albā vel nigrā
bionia: et Dial. filr fm trālationē ara. sed Gal.
vi. sim. pbar. cap. ampeleos melana. dicit qd vit
ni
gra ppe of bionia. hoc similiter apparet i. l. bari
Ser li. ag. c. fefera. Sefera herba ē que hz fo
lia et capriolos in similitudinē vitis cōis: ni
si qz sunt aspiora: et rami et caprioli adherent ipli
cantes se qbuscūq; approximant ex arborib; alijs
et suspendūt eis cū capriolis suis. et hz fructū simi
le racemo **Dias** cap. ampeleos. Ampeleos
rubeo. vitis alba. hastas et folia filia hz viti nostre: s; aspe
ra: et minora. capreoli filies sunt implicantes se. se
men ipsi vne simile est vt butruosū rapz fulum.
Gal vi. sim. pbar. cap. ampeleos leuki. Am
peleos leuki. i. vitis alba: quā quidam
bionia: et pilostrū vocant. in similitudine ei; ē stiptici
tas: et amaritudo pauca: et acuitas. et ipse comedūt
in principio sue naturitatis fm consuetudinē. et i tpe
veris: quia sunt inuantes stomachum ppter eoz
stipticitatē. subamapz at: et lenit acē hz stipticitatē
Dosse. Diasc. Caprioli in vino
elixi et comesti
ventrē et vinā mouent. vtns ē folijs et hastis ipsi;
et radici viscida: vnde vulnerib; chironis iposita
medicat. cancos: et fagedenica vulnera ad sanita
tem pducit. tūbjs vulnera tollit. sale addito et in ca
taplasmanibus adhibita et iposita radix ei; colorē
corporis reddit bonū. rugas vultib; distendit. len
tigines purgat. magnis cicatricib; colorē ppiū
reddit. liuores a panaricia emēdat. cū vino in ca
taplasmanib; adhibita duricies spargit. apostema
ta curat. ossa corpori infixā eiicit. medicaminibus
stipticis necessarie misceat. epilepticis. 3. i. bibita an
no toto prestolat. filr mō accepta apoplexie et sto
maticis singulare presidiū ē: maxime. 3. ii. accepte
singlis causis filr pūcit. morfib; venenatis occur
rit. abozsum facit. plus vō accepta mania facit. se
cundinas deponit. vinā puocat. melle addito vt
electuariū datū disnoicis et ossocationibus prestol
lat. tussim et dolorē capitis et lateris pscit. de al
to cadentibus: et quassatiōib; maximū remediū
est. obulo. i. cū aceto bibita splenē deficcāt. diebus
xxx. accepta cū caricis cataplasmata oīa filr facē
pōt. cocta in aqua et fomēto adhibita sterica pur
gat. infantes non coagulatos deponit. verno tpe
herba ipsa exsiccat: cui; succus cū mulla bibitus
oīa filr facere nouit. et phlegma deponit. semē vō
eius tritū et punctū scabiem et leprosos curat. lac
mulieribus puocat. succus ei; cū succo ptisane co
ctus id mulierib; prestat. succus baccarum ei; lac
vberibus siccis reddit. cime ei; vinā mouent me
diocriter. radix autē pectoria et extenuatoria vtu
tem habet: et deficcāt mediocriter: et iō splenē re

soluit: et sciliosim. posita extrinsec; aut supposita
cū ficibus lepra et scabiē sanat. vā etia in cibo p
splene: et p vinā splen digeritur. hec herba tam
laudabilis est vt in tyziacis potionibus mittat. mi
scetur et pulchrificiis medicaminibus cū oleo de
cocta donec artefcat. detrahit hypopias sub ocul
aut in palpebris. et hypterigia: et in podice consti
tuta coheret. folia eius excalandi causa: et detrahē
di escarā cū salibus adhibent. cōiter autē radix cu
tem fricabilem et extensam facit. medet autē eseli
das: et lentigines: et maculas nigras cū ozobo atq;
terachia: et fenugreci semine. Item si tecti eaz por
taueris oīa ma **Gal**. Vitis alba vinā medi
la a te effugient. **Ser** ocrier puocat. radix
vō absterfuaz quandā et siccatinā subtiliū partiū
habet virtutē: necnon mediocriter calidaz: ppter
quā splenes attenuat. scilatos sanat. exterius ap
posita cū ficibus scabiem et lepram sanat. botruo
sus autē fructus: in **Sera** auc. rasit. viri; ei;
polipirius est vtilis. **Sera** est que colescit
mediocriter: et abstergit: et subtiliat. et dissoluit du
riciem splenis quando supponit emplastrū ex ea
cum ficibus. et curat scabiē: et egritudine cū qua
eleuat cutis. sed fructu eius vtiū coriaminariū: nā
cū eis abraduntur pili corioz. Et idem Sera. vō
folioz et fructus et radices est ca. et acuta: et iō quā
do fit emplastrū cū eis et sale confert vlcereb; que
dicunt granita: et illis que dicunt fagedenica. cu
rat fissuras labioz. radix eius mixta cū ozobo et
fenugreco qn cū eis abluat cutis mundificat et ab
stergit eam: et aufert pannum: et vestigia nigra: et
bothoz: et cicatrices vlcereb; et conficit cū oleo do
nec fiat sicut cera: et sedat dolorem: et fistulā ani. et
quando fit emplastrū cū ei; et rob: resoluūt aposte
mata i quibus ē aggregata sanies: et restaurat ossa
fracta. et qn misceat cū oleo donec dissoluat pūcit
ad hoc et expellit liuorē qui fit sub oculo. et qn ex
eo fit emplastrū cū vino sedat panariciū. et resol
uit apostemata: et aperit ea. et emplastrū factū cū
ea extrahit ossa. et ingredit in pfectionib; enguen
toz corodentiu carnē. et potat de ea. 3. i. ad epilep
siam. et puenit apoplexie sic administrata: et opila
tioni. et qn bibunt ex ea. 3. ii. ofert morfib; tyzi et
occidit fetū: et accidit si nimis sumat d ea p mixtio
rationis. et qn mulier subiicit eā sibi expellit fetū
et secundinā. et qn bibit puocat vinā. et fit cum ea
mixto melle loboc coartationi anhelit: et habēti
bus dolorē lateris. et qn bibit d ipso cū aceto. xxx.
diebus pond. 3. iij. soluit duriciē splenis. et fit cum
ea emplastrū cū ficibus sup duriciē splenis: et cō
fert et decoquitur. et fit sessio in decoctiōe ipsius mu
lierib; et mundificat matricē: et expellit fetum. et
succus radices ei; expmīe tpe veris: et bibit succus
ille cū vino vel melicrato ad ea que dixim: et pur
gat phlegma. et fructus eius ofert scabei qn fit inun
ctio cū ipo. et qn extrahit succū a stiptib; eius et ac
cipitur cū frumento cocto puocat lac.
Sefesio i. animal
Sefesio. i. cimex rubea: tenera q est vt alcorat: fm
Aluic. suo cap. est vermis lecti. l. l. alcorat

Seslembere reperio q̄ est p̄fana
Sesefelem i. dās digestiōem **Seserefin** i. fefera
Sesefis est quodam animal sicut alcorat
Sesfeldem i. dās digestiōem
Seseriefcenda i. vitis nigra i. l. barim
Sesiche est genus tuberum
Sesire i. vitis alba: et est viticella
Seseristin id est fessirefin
Sesgis i. animal quoddam quod ignoro
Sessirefin i. vitis nigra: et illa qui vocat b̄ronia
Sesudegi i. confectio de melle sicut penidie: et lin
 qua nostra vocatur scilani
Sestuca quid est i. l. pistachiem
Setalogs i. aristologia: et dicitur aristologia ab
 arison quod est vile
Seraboco idē ē qd̄ supra **Setirabō** i. cymbalaria
Setisan i. v̄fnee **Setirac** i. interpretatōes
Seta i. lolium **Seabron** i. ceterac
Ser vini quid est i. l. barim
Sianten i. incubus **Sialbros** i. psillium
Sialpros idem quod supra
Sibia i. pennula vt fibra pulmonis
Sibia idem supra **Sibaper** i. sulfur vinū
Sica i. plantago **Sicanaria** i. vitica mōtana
Sicamos i. febris sextana: septana et similia: que a
 quibusdā vocantur febres reuolubiles
Secaium i. epar aīaliū **Sicamosi** idē qd̄ s
Sicara i. pediculus **Sicns** qd̄ ē i. l. cui
Sicus pharaonis quid est i. l. quam supra
Sicus fatua quid est i. l. quam supra
Sicus lupi quid est i. l. comarus
Sicus pro morbo vocantur duricies vlceroſe ha
 bentes in se grana sicut grana ficum. vel ficus p
 morbo dicitur asperitas palpebrarū i. l. verruca
Sida i. argentum **Sidda** idē qd̄ supra
Sidalidon i. ceterac
Siden i. pannus vel aliquid aliud quo opilatur
 os vasis vt per ipsum non possit exire vinum vel
 aqua precipue si fuerit ibi sanguisuga
Sidela i. argentū vinum **Sidegebi** i. eupatoriū
Sidegebat est spēs saporis **Sideri** i. siden
Sigalum marinū i. terra sigillata
Sigaleos i. ameos **Siganiolon** i. cicer ipatoris
Sigelba est apostema factus de cholera naturali
 et dicitur a figosis
Sigecula idem quod supra
Sigedera i. apostema calidum corruptum et deni
 gratum quod fetet
Sigetra idem **Silantropus** i. lappa inuerſa
Silantropos idem quod supra
Silago quid est i. l. burchdi
Silamata i. inflationes turgentes: vt **Dias** cap. de
 arboze pini
Silallidos i. citraria **Silancon** i. medicamentū
Silaticon i. amans deum **Silateriū** i. custodia
Sila vitis i. caprioli vitis **Silbar** i. mater
Siles quer cinus i. polipodium
Siles quid est i. l. saraex
Silektene dicuntur pustule quedā linide aut pal
 lide aut nigre alium colorez a corporis colore mu

tant: unde exulcerata caro apparet: et sunt ex fri
 gore vel ex igne vel ex medicamine.

Silfel i. piper

Cap. 268.

Filipendula **fisalidos**: pa
 triscirra: visca
 go: idem. vbi sciendū q̄ hoc nomē vis
 cago aliquando ponitur pro quadam

herba que est viscago arboris de qua fit viscus: si
 cut apparet in l. dabach. Aliquando ponit̄ p fili
 pendula: et est herba que in vltamarinis p̄tib⁹ re
 peritur: et in apulia: et in montuosis locis et calidis
 radix eius cōpetit mediciner: et in fine autumnii col
 ligitur et per .x. annos seruat. et est herba habēs fo
 lia petrosellino similia: sed eleuata et non in terrā
 expansa: in cuius radice sunt quasi nodi adheren
 tes. v̄tutē habet diureticam ex subtili substantia. et
 ex qualitibus suis est cali. et sic in tertio gradu.

Dosse contra lapidē: stranguriā: et dissu
 riam: et iliā passionē precipue
 valet electuarium factū ex duabus p̄tib⁹ pulueris
 filipendule: et tribus saxifragie. contra iliā pas
 sionē fiat clystere ex puluere ei⁹ aqua salsa et oleo
 et melle. datur etiam benedicta acuatā ex puluere
 eius cū vino pulueris eius. Contra dolorē stoma
 chi ex frigida causa vel ventositate datur puluis
 eius cum puluere feniculi. Contra stranguriā et
 dissuriā et iliā passionē ex nutritiuorū vicio po
 natur puluis eius in magna q̄tate i sacculo: et fiat
 decoctio eius in vino et oleo: et sup locū dolentem
 ponatur. Contra frigidū asina datur puluis eius
 cū puluere genciane in cibis et potibus. Contra epi
 lepsiam valet puluis eius in cibis.

Silicolini alanos i. scopa granaria

Cap. 269.

Ilus ante patres

lati. ara. tarifi: grece gariofilon. **Plini⁹**
 cap. gariofilon: herba ē faciens florem
 sicut butalmos: cuius stipites faciunt ramulos pla
 rimos: sed ramus post natus excedit longitudine
 ante natum: et ob hoc filius ante patrem vocatur
 et vocatur simili. **Auic.** in secundo dicit q̄ ē
 ter oculus xpi. **Auic.** planta que nascit̄ in
 vere. et flos eius est simili. **Dos. Auic.**
 lis croco hortulano.

Decoctio ei⁹ cū effundit̄ et aspergit̄ sup morsum vi
 pere: sedat dolorem eius. **Plinius:** succus eius vel
 puluis curat fistulam.

Silictides i. vesice
Silicteron i. filix: et nos filicē dicim⁹: p qua. i. l. di
 pteris. filix i antidotario exponit̄ q̄ ē capparis: et
 est aliud q̄ filix: sicut apparet in l. dipteris
Silios i. cortex
Silichiniū i. polipodiū dictū a filice: nā ē spēs fi
 licis: vt apparet si. l. dipteris: et latine d̄r filicicha
Sillis i. capparis
Silonion est quedam opiata: et interpretat̄ amās
 hominem
Siloxenos i. hospitalis
Silomen⁹ i. ozimū gariofilatū

Şil i. elefar

Cap.zzo.

cap. de fimo. Sinus berbecinus cum

Friday 2nd Dec

100⁰ ad 10⁰ libras
p. 1000

Defae pty of X now or ag^o
 Of pty in infelud outland

et miscetur cum melle ad dysenterias et ad vlcera antiqua. et miscetur cum lacte in quo sunt extincti lapides aut ferrum candens et datur in potu: aut fit clystere cum eo et miscetur cum medicinis resolutiuis appositum: et confert iuuamento magno Stercus infantium comedentium panem et carnes gallinarum curat squinantiam: conuenit et ei iuuamento mirabili quando miscetur cum melle et linitur cum eo guttur et palatum: aut datur in potu. Stercus lupi confert dolori colico quando sumit in potu: aut suspenditur super infirmum in loco doloris, oportet quod eligatur ex eo album quod est repertum supra spinas: aut super plantam aliam. et dixerunt quidam quod oportet ut ligetur in coctio lupi: et suspendatur collo patientis colicam cum filo lane que remanserit ex anni mali quod comedit lupo: sedat enim dolorem et preseruat ab eo antequam accidat, verum oportet quod ante ligationem in collo purgetur corpus et adhibeatur cura conueniens donec simus securi quod non veniet: deinde auferat. et ego dedi in potu tempore quietis et non superuenit dolor. Stercus caprarum est ca. resolutiuum: confert apostematibus fraudulentis: sicut apostemata genu: et doloribus inuncturarium et scie quando miscetur cum farina ordei et conficitur cum aceto et ponitur supra locum maxime in corporibus duris solidis: sicut sunt corpora rusti eorum. et administratur in duricie splenis et hydropisi. et quando aduritur curat alopeciam et scabiem et vlcera mala. et miscetur in emplastris resolutiuis sicut quod fit ad apostema auris et testiculorum: et confert morbiui vipere et alijs venenosis. et curat super pus in potu ictericis. et sedat fluxum menstruum Stercus vero bovis collectum in vere est magis mollicatium. nam virtus eius quod comeditur herba est mollicatium multum. sed quod comedunt fenum est virtus eius exsiccatina et resolutina: et est cum hoc in eo virtus attractina. confert puncture apum: et vesparum et zambor. et quando emplastrat cum eo venter hydropici confert iuuamento magno: resoluens aquam eius et attenuans ventrem. et quando conficitur cum aceto et linitur cum eo confert combustionem ignis: nam consolidat excoctionem eius: et maxime quando miscetur cum oleo rosarum et cera et ponit supra locum. Stercus columbarum volantium cum synapi et nasturcio suppositum super membra frigida precipue in egritudine antiqua sicut podagra emigra sorda scythomia dolor laterum et spatularum confert: et conuenit doloribus ventris et iuncturarum: confert enim illis desiccando. Stercus gallinarum est minus calidum. quam columbarum: et administratur ad suffocationem que fit ex fungis quando miscetur cum aqua et aceto: et datur in potu. iuuat enim iuuamento magno: nam facit vomere. et confert quando bibitur in dolore colice. Stercus muris conuenit alopecie: et laxat ventrem. Stercus stellionis curat empetiginem: et lentigines faciei. et aufert morpheam. Stercus zezir comedentis risum abstergit empetiginem abstersione forti. Stercus vaccarum calefactum valet contra dolorem podagre. et stercois prope bouum quando fit famigium cum eo fugat cimices

et quando coquitur cum vino et bibitur ouenit lepre et hydropisi. Stercus caprarum comedentium herbas quando ponitur recens cum humiditate sua super apostemata curat ea. et inuoluitur in folijs et calefit in cinere calida: deinde auferunt folia et stercois ponitur super apostemata: et illo modo confert similiter sciaticae iuuamento manifesto. et quando miscetur cum aceto resoluunt scrofulas: et apostemata dura Stercus caprarum precipue siluestrium quando bibitur cum vino confert ictericis. et quando bibitur cum rebus aromaticis expellit fetum. et prouocat menstrua. et quando teritur siccum et miscetur cum olibano et fit inde nascale confert cursum antiquo ex matrice. et quando miscetur cum aceto confert fluxum sanguinis vnde cum fluat. et curat alopeciam quando miscetur cum aceto. et quando fit ex ea emplastrum cum sepo antiquo confert podagre. et quando coquitur cum aceto et vino et ponitur super morsus venenosos et formicas: et super apostemata auris confert. et quando cauterizatur cum eo confert sciaticae. et modus cauterizandi est cum eo: quia accipitur lana ibibita in oleo et imponitur frustra stercois inflammata: et ponuntur sic subito in loco medio inter pollicem et indicem et tenetur tadium donec sentiatur impressio in scia: nam statim sedatur dolor. et nominatur hec cauterizatio aranea. Stercus arietis quando fit emplastrum cum eo et aceto mixto curat sciaticam. et conuenit verrucis quando miscetur cum cera dissoluta cum oleo rosarum curat combustionem ignis. Stercus apri quando deficcatur: et bibitur cum aqua confert spuentibus sanguinem a pectore. et aufert dolorem lateris antiquum Stercus asini et equi combustum et mixtum cum aceto abscondit fluxum sanguinis. Et stercois asini comedentis fenum quando datur cum vino et bibitur conuenit podagre et puncture scorpionis iuuamento magno. Stercus colubarum est calidius omnibus et ideo quando miscetur cum farina ordei et aceto resoluunt scrofulas: et frangit apostemata matura et posita super dolorem frigidum curat. et quando teritur cum oleo curat combustionem ignis. et cum melle mixtum et semine lini aufert variolas. Et stercois gallinarum etiam facit hoc: nisi quia est debilius operationis: et est conueniens illi propter qui sumpsit fungos mortiferos: et habent colicam quando sumitur cum vino et aceto. Stercus autem aquille quando bibitur cum vino et aqua confert epilepsie. Stercus muris quando dissoluitur cum aceto et linitur super alopeciam et facit nasci capillos. et quando sumitur in potu cum olibano et aqua mellis facit mingi lapidem. et quando fit cum eo superpositum infantibus prouocat ventrem eorum. Stercus albae deerum quando fit emplastrum cum eo sua caliditate prohibet herisipillam et apostemata coagulant. et dicitur quod quando deficcatur et miscetur cum melle et fit cum eo linitio confert squinantiam. Stercus stellionis clarificat et mundificat multum. melius autem ad hoc est album valde et cito frangibile et leue sicut amilum quod quando miscetur cum aliquo liquore cito dissoluitur: quod etiam cum frangitur odoratur ex eo

aceofitas fimilis acetofitati frumenti. quidam aut
adulterant ipsum cum stercore turturis comeden-
tis rifum: nam illud stercore est ei simile.

Cap. 271.

Rhaphani. vel fugel: vel bassagel
grece rhabban² vel scandix
latine vero radix: et herba fm Sera.
h. aggre. cap. finel auct. Dias. qua nos

radicem vocamus eo q tota deorsum mittitur et
illa vocatur rhabban² domesticus. Est alius agre-
stis fm eundem qui fortior est domestico: que ro-
mani vocant aromarachion. et ab aliquibus voca-
tur radix cutica. habet folia similia foliis rhabba-
ni domestici. i. radice. et habet radicem subtilem
mollem longam: et teneram. et sapor eius est acut²
et ille vocatur a nobis rhabbanus cuz decipiamur
quia rhabbanus domesticus est radix. s. qd nos
vocamus rhabbanus est rhabbanus agrestis. Est
alius rhabbanus agrestis habes folia filia lapsa
ne. et hz radice molle subtile longaz et tenera. et sa-
por eius est acutus: cuius folia et rami coquuntur
et comeduntur et conueniunt stomacho. et ista spes
grece vocatur scan. viii. sim. pbar. capit.
dir: latine rapesta. **Bal.** de rhabbano. virt²
rhabbani domestici est calida i tertio gradu: et in
secundo desiccata: cuius semen est fortius oib² par-
tibus plante. et agrestis quide fortior est domesti-
co: cuius virtus est subtiliatiua calefactiua calefa-
ctione. **Dias.** cap. de rhabbano. R. rhabbanu
forti. greci nos radicem vocam² eo

q tota deorsum mittitur: cu reliqua olera in sursum
magis p. **Bal.** viii. sim. pbar. capitu. scandix
filiant. Scandix silvestris e ol² ama-
rum vt sit in siccando et calefaciendo quasi secun-
di grad². **Dosse.** **Dias.** Radicis se-
iutense.

ratio quisquis suas manus infecerit: ser-
pentes im-
pune tractabit. siquidem ex ipsius radice etiam vt
ebur albescat efficitur. in cibo quoq² venenis resi-
stit: na contra venena nuce lupini cedruzi et apiu
profunt contra futura non contra accepta. vnde
apud veteres ante alias epulas hec solebant men-
sis apponere. radix eius a ieiunio comesta vel po-
tata magnum est sanitatis adiutoriu: et tutamentu
corporis: sed istatione facit: et ructos fetidos. seme-
eius vrinam mouet. ventre malaxat. decocta enim
et i cibo supra pitiscis prodest. et thorace pblegma-
ta purgat. cu oximelle accepta vomitum mouet.
ideo melle mixta putredines curat. liuores tollit
vim fungi venenoli copescit. radix in aceto et mel-
le cocta si gargarifetur squinanticos curat. semen
vero eius cu aceto datum splene minuit. hydro-
picie et spleniticis in modu cataplasmati apponi-
tur. capillos allopicie iniuria raptos cuz melle tri-
ta restituit. eiusdem succus grauedinem aurium in-
stillatus emendat. folia eius confusa et iposita ar-
ticulis dolentibus profunt. semine rhabbani cum
melle trito et sumpto suspirium mitigatur. tussis
arceatur. sola cum salibus sumpta ventris anima-
lia extinguit. vtre stimulat. vrinam citat. puerper]

copiam lactis acquirit. rhabbanus comestus vtre
inflatur. eustomachus est. ructionem facit. diure-
ticus est. virtus est ei calid. ventres mollit. post cibum
sumpta digestionem facit. cocta et elixa tussientib²
et pictuitis stomachi medetur. contra tyrias suc-
cus eius adhibetur. solus potest tenuitate subti-
li ad omnia corporis linamenta penetrare. egypti
reges quibus erat studium scrutari corpora mor-
tuorum et causas valitudinum oculata fide reco-
gnoscere in ipso corde nasci eiusmodi virtutez p-
dierunt. cozum eius in oximelle infusum sanitatem
prestat. cataplasmate adhibitu cu melle pascentia
vulnera curat. liuorem imposita tollit. venenatis
moribus medetur. allopicias emendat. lentiginem
purgat. micetas habentibus occurrit. bibita men-
struis imperat. ex semine eius oleum fit vt de lini
semine. semen eius bibitum diureticum est. vomitum
prouocat. bibitum splene tenuescere facit: ma-
xime cum aceto bibitu: aut cataplasmati. cancri
adiutorium est. elixum cu melle gargarifino squi-
nanticis opitulatur. mixtu cibi et ceteris de stoma-
cho ructus excitat. virtus rhabbani agrestis quez
latini rapestam vocant: est viscida et diuretica et
calida. et ideo in cibo sumpta copiosam effudit vri-
nam. incitat etiam menstrua feminaz. stomacho
utilis est. ex aceto data pictuitas glutinosa cum
melle supra dissoluit. lumbricos latos excludit. ra-
dix adusta et in puluerem versa ad siccandu et pur-
gandum vulneribus imponitur. quidam succum
eius dant cu vino contra venena. eadem vis in se-
mine est si cum melle sumatur. nobis expertus est
armoraciam in pitana sorbitionem discocat. tho-
racis viciis. **Bal.** vrinatu² vero est sufficienter
sanare. **Bal.** et viscerum deobstructu². ex
predictis qualitatibus consistens rhabbani agre-
stis spes que vocatur rapesta valet ad educendu
cholera administrata: vt apparet in l. burna.

Sera. auct. Dias. rhabbanus quando come-
ditur generat ventositatem. habet bo-
num saporem: et non est bonus stomacho. facit eru-
ctnare. prouocat vrinam. et quando comedit post
cibum mollit ventre. et inuat cibos ad descenden-
dum. et quando comeditur ante cibum expellit ci-
bum ad superiora. et non finit eum descendere ad
fundum stomachi ppter hanc causam quando co-
meditur ante cibum facit vomere. et ipse subtiliat
sensus. et si coquatur et sumatur confert tussi anti-
que ex hu. grossis aggregatis in pectore. et cortex
rhabbani quando approximatur cum squigebin
est magis puocatiuus vomitus. et est conueniens ad
hydropisim. et quando fit emplastru cu eo aufert
liuorem qui fit sub oculo. et confert morui tyri. et
quando miscetur cum farina lolii facit nasci pilos
in allopicia et abstergit bothor. et quando comedi-
tur confert strangulatiōi fungoz: et prouocat me-
strua. semen vero rhabbani bibitum cu aceto fa-
cit vomere. et puocat vrinaz. et aufert duriciem et tu-
morem splenis. et quando sumitur in poti confert
morui animalis: quod dicitur carascia. et quando
fit emplastrum cum eo et aceto aufert vlcera que

dicat ancozia ablatione forti et conuenit stomacho
 sed rhabbanus agrestis que romani vocat armo
 rachion habet folia similia foliis domestici. et ha
 bet radicem longam mollem. et sapor eius est ad acu
 itatem dedinans: cuius folia et radix si coquantur et
 comedantur conueniunt stomacho. Et eius virtus est
 ea. inflatua: et puocat urinam: et menstrua. et qua
 do sumit cum melle incidit huiusmodi. grossos: et viscosos
 in pectore. Et radix eius comburitur: et puluerizatur
 super vlcera huiusmodi: et mundificat: et desiccatur illa. et pu
 tant aliquid quod exprimat succus eius: et detur in po
 tu cum vino et conueniat medicinis mortiferis. et se
 men eius etiam facit hoc. Mos autem expti sumus
 multotiens de hac planta quod quicquid coquitur multum
 cum kist ordi: donec dissoluatur in decoctione et de
 tur in potu: et habet magnam efficaciam in egritudine
 bus pectoris antiquis quod fuit ab huiusmodi. grossis. Et idem
 auct. R. u. rhabbanus pfert phlegmati. et puocat
 vomitum. et est malus capiti: et oculis: dentibus: et
 palato: et corrumpit cibum. et est conueniens omnibus egre
 tudinibus mulierum. et generat ventositates in supio
 ribus partibus ventris. Et illud auct. Humay: propter
 suam maliciam est velocis putrefactionis sue substans
 tie. Et idem auct. R. asis. dixit mihi quidam amic
 meus quod expertus est hoc et inuenit verum: distilla
 uit enim aquam rhabbani super scorpionem: et inue
 nit ipsum statim immobilem: deinde continuo infla
 tus est et crepuit per medium. et rhabbanus confert fe
 quartanis: et rigoribus febrium podiatricum: et dolori
 bus ventris. et quando precipitatur semen eius cum me
 le: et si quis pungatur a scorpione: et post come
 derit rhabbanum non sentit dolorem eius. et ipse de
 let cicatrices que remanent. et facit nasci capillos
 in alopecia. et si assuescat quis illo cuius capilli ca
 dunt confert ei. et quando bibitur semen eius curat
 dolorem epatis. et ipse auget pediculos in corpo
 re. aqua rhabbani. i. succus si bibatur expellit aquam
 hydropicorum. Et idem aucto. Alcausi: auget in
 desiderio coitus et spermatis. Et idem auct. Alben
 mesuani: si comedatur cum squingebis facit nauseam
 et si comedatur amplius ex eo facit vomere: et cor
 rumpit cibum in stomacho. et signum in hoc est eru
 ctio eius. et folia eius conferunt ictericie: dolo
 ribus epatis et opilationibus eiusdem.

Sinitin .i. palma
Sinix idem quod supra
Sinichion .i. dactylus
Sinickos idem quod supra
Sinix .i. arbor dactili: et est palma
Siniconindi .i. tamarindi
Sinigmon .i. rubificatio que fit a sinapismo
Sinifur .i. genus portulace
Sisa .i. ventositas
Sisalidos .i. alkekengi
Sisalida idem quod supra
Sissalidos .i. ferula
Sisselle solis .i. athomi
Sissen .i. quando frangitur cranium et infrigidatur
 velamen et apostematatur
Sissima .i. flatus

Sifionta .i. tumor
Sisis .i. natura
Sisticus pistacia idem: fructus est testam habens
 et nucleum ut auellana sed minor sit. p. q. l. l. pistacie.
Sisoides idem quod supra
Sisulabiat .i. piper album
Sisulebech .i. piper nigrum
Sistula .i. stipites albi pilosi similes polij: et pilosio
 res ut cotum. l. l. burchdi
Sistula pastozis .i. almea
Almea li. ij. cap. de fistula pastozis. virtus eius
 est absterfina. resoluit apostemata fi
 ra et grania in visceribus. confert lapidi renum: et
 frangit ipsum decoctio eius. et radix ipsius confert
 vlceribus intestinum. alias virtutes inuenies in
 littera almea.

Sistula nasi .i. polipus
Sitamos .i. ficamos
Sitarion .i. vsnee
Sitableos .i. alleluia
Sitios .i. corosio anguli lachrymalis per quam
 foramen quod ibi est patefit
Sitrios idem quod supra
Sitomos .i. pupa auis
Sitonum .i. malus spiritus
Siton .i. planta vel virgultum
Sinodoi .i. frigus
Sinodoblen .i. prassium
Sinosoic .i. vna vulpis
Silos cappareos .i. cappari cortex
Silcon .i. polion
Silinea est idem quod fel memirki vel febe memi
 schi: et est ozimum gariofilatum
Srigias .i. maratrum
Srita .i. colofonia
Srigius lapis quid est. l. l. lapis frigidus
Sriti .i. resina friga
Srigia sunt supfluitates que in oculis oriuntur
Sritidis .i. rigores
Sibinooides .i. ptificus
Sibir .i. pediculus
Sibis .i. ptisis
Sobifos .i. alcamna
Sobifios idem quod supra
Sobis .i. timor
Socha vel fuchach est potus factus ex ordeo et alijs
 rebus calidis: ut zinziber et similia: que ponuntur
 in vasis terreis paruis bene obturatis: et cum ape
 riuntur salit in altum: et vocatur cernisia. vel est piscis
 qui dicitur vitulus marinus habens pedes ut ca
 tulus: pilosus ut capra: parit filios ut cetera quadru
 pedia: pascitur herba terra et mari
Socides .i. gariofilata
Socitides idem quod supra
Socilia sunt duo ossa ex quibus coniunctis in lon
 gitudinem componitur aleid
Sobobros .i. brassica
Sobolion .i. musa
Sobolia quid est .i. l. aljimi
Solcos .i. macer

Fluxus ventris sunt quatuor Diarrhoea scilicet leuissima et
 Tenasmus. quorum insignia sunt in his suis requiruntur

Solcus
Solebrus
Solum quid est. l. l. sedis

idem quod supra
i. melilotum

Cap. 272.

Olium agreste

de folio agresti: habet duas species: scilicet masculum et feminam. femina vero staxosis nascitur locis: sicut brio: sed viridiora folia habet sicut oliuam: et virgam teneram et breuem radicem tenuem: et florem album. semen est illi album et minutum sicut miconio. masculus vero omnia ut supra similia habet preter semen. semen eius simile est dani: et oliue florenti: et botruosum veris tempore florens. dicitur vero arsenogonos: quia quisquis eius biberit maculos generabit. Philogonos vero dicitur: quia quicunque feminas biberit et feminas generabit. hec oia Cratebras peritissimus medicus scripsit mihi: et maxime bistoria ipsa placuit nobis.

Soliteris

Solitis

Soliodesis. i. apia risus

Sollo. i. lana

Sonifalbon

Sonitixa

Soni

Soni. i. ozimū: qdā dicunt qd est cameleonta nigra

Soricalis

Sorbion

Sornicalis

Sornica est pustula parua que egreditur: et fortasse ulcerat: et fortasse resoluitur. et color eius declinat ad citrinitatem. et fit ex ea cholera rubea: et est ut granum milij

Sorobros

Sorofion

Sorosmos. i. secunda species ethice

Sosula

Sossula est vlcus oculi tenui rotunditate formatum: quod etiam botrion dicitur

Sosure vel fosire. i. vitis alba

Sonos. i. timor: ide hydrofonia: vel hydrofonia

i. timor aque: ab hydros qd ē aqua: et fons quod est timor

Sonos

Soydes. i. dolor qui causat ex estu vel solis calore

Soydesis

Seydesis

Slos salis quid est. l. l. olo: vel alofant: vel xantos

Slos syriacus

Slozidos

Slotidos

Slon

Sloza est medicamen excoctiū cutis quod sic fit: cerusa trita cum oleo et cera modica coquatur in vase cupreo: et utere ut cataplasmate. vii volueris celeriter coriū educere. Bal. in li. dinamidiay.

Slos interpretatur lux

Slobarium

i. pirgias

idem quod supra

Soliodesis. i. supra

Samos. i. vinee

i. epatica

i. cameleonta nigra

i. sonus vel vox

i. epatica

i. leuforbium

i. almusatagi

i. almusatagi

i. almusatagi

i. almusatagi

i. almusatagi

i. almusatagi

i. almusatagi

i. almusatagi

i. almusatagi

i. almusatagi

i. almusatagi

i. almusatagi

i. almusatagi

i. almusatagi

i. almusatagi

i. almusatagi

i. almusatagi

i. almusatagi

i. almusatagi

i. almusatagi

i. almusatagi

i. almusatagi

i. almusatagi

i. almusatagi

i. almusatagi

i. almusatagi

i. almusatagi

i. almusatagi

i. almusatagi

i. almusatagi

i. almusatagi

i. almusatagi

i. almusatagi

i. almusatagi

i. almusatagi

i. almusatagi

i. almusatagi

i. almusatagi

i. almusatagi

i. almusatagi

i. almusatagi

i. almusatagi

i. almusatagi

i. almusatagi

i. almusatagi

i. almusatagi

i. ambra

Cap. 273.

gre. ara. busiri:
latine vo taptus
cap. stommos. Slo
mos. i. taptus bar
sus.

barbal
sus.

stommos

Dias

basillus: duo sunt eius genera. masculus et femina. una est alba. i. masculus. alia est nigra. i. femina. masculus aut folia habet oblonga: et angusta: et hastatentem: et semen tenue. femina vero habet folia cauliculo similia: sed asperiora: et latiora: et bastam longam cubito vno: albam: et asperam: flores virides et albos: et semen nigrum. radix est illi dura pollicis grossitudinem habens. nascitur in campis. Est alia stommos agrestis virgas habens longas in se: et arborosas: et folia saluie similia. circa virgas suas flores suos habet aurolos: aut mellinos sicut prasij. sed folia sunt illi aspera circa terram: et obrotunda. Est alterum genus stommos quod lignitis dicitur: aut triallis: folia habens tria aut quatuor: aut plura: pingua et aspera: et grossa: quibus multi in lucernis

bal.

vntur. Slo
mos. i. barbasillus: que
dam est folijs alba: quedam vero nigra. et alba
alia quidem masculus: cuius folia sunt strictio
ra. alia vero femina cuius folia sunt maiora. et
tra has est alia stommos agria. i. barbasillus siluestri
nuncupata: auriferis et floribus: radix pontica exi
stens gustu. Plinius cap. stommon. Slomon qua
latini barbasillum vocant: frigide et sicce coplerio
nis ē: quarum altera ē masculus albidioribus fo
lijs atq angustioribus. altera femina folijs latiori
bus atq nigris. Est aliud gen^o quod latini herbā
lucernalem vocant ab eo qd ex ea lucez faciunt: vnde
de lucibros ea vocant: eo qd lucē prebeat vmbri.

radices omnis gene
ris sunt stiptice. flux

um ventris unimodus ipsarum datus cum vi
no stringit. elixatura earum bibita conuassatio
nes et dolores laterum tollit. tussim mitigat. dolo
rem dentium gargarismo adbibita cōpescit. Slo
mos vero que florem habent aurosum capillos i
ficit. folia eius cocta in aqua et ut cataplasma im
posita duricies et tumores oculorum soluent. ma
ligna vulnera melle et vino addito ad sanitatem
perducunt. aceto vero mixto vulneribus recenti
bus singulare presidium est. punctum scorpionis
mitigat. agrestis stommos folia cōbustioni opitu
lantur. folia eius que dicitur femina cum caricis
cōposita memoratis cancri putredinem non ad
mit.

bal.

radix eius fluxibiles passiones iu
uat. gargarizant aut eam in ore qui
dam ad dentium dolorē. folia vero diaforetica sunt et
tutis. flores eius capillos purificant. oīz enī folia
ficcant et moderate absterfue sunt virtutis. Pl
nius: fomentatio facta ex vino decoctionis ei^o va
let contra emoroidas. Ad idē valet si an^o ex eo ter
gat post affellationē. valet etiā ad tenasmonē eu
catissima ex aqua decoctionis: et contra fluxū ventris.
Sloimus

idem quod supra

Slos eris fit ex cre fuso a fornace trāslato: id qd

sponte inde cadit est flos eris, illud vero quod vi
excutitur dicitur crugo eris: et potissime hec fiunt
cum aqua refrigeratur. Ista manifestius inuenies
si legis litteram hoas

Flores tracij .i. antecrocom
Flos utis agrestis quid est. l. lenantium
Frosin .i. leticia
Fibonogos .i. sonus

Cap. 274.

Ara. gre. lichinis: lati. vo marci
nella valeriana: herba gatte: her
ba bndicta: amantilla: genicular: antil
la: fistar: valentina: serpillum mains.

Sera. libro aggrega. cap. fu. aucto. Diasco.
Su est spica siluestris habens folia si
milis folijs herbe que dicit grece hypsoellinū vel
hysopellinū. et habet stipitem longitudine vnius
brachij aut amplius: cuius color declinat ad pur
pureitatem. et est iterius concavus: et nodosus: ha
bens florem in figura similem narciso: nisi quia
est minor eo: sed in albedine est sicut ille. et est in
in eo parit purpurei coloris. et illud quod est in
ferius est grossius q̄ quod est superius sicut spi
ca frumenti. radix eius subrufa in modum parui
li digiti. et ingrediuntur ab inferioribus eius come
inuolute sicut squinantiū: et elleborus niger: et sunt
inuicem adherentes: quarum color vergit ad albe
dinem. et habet odorem bonū. et est aliquantulum
ea de odore nardi cum pauca pinguedine. et quod
de ipsa administratur est radix eius cum comis suis

Gal. viij. sim. pbar. cap. fu. fm translationez
grece: fu aromatica quodammodo
est huius herba nardo similis fm virtute: sed ad
plurimum deficiens. Et idem eodez libro fm tras
lationem arabicam. in radice ipsius plate est aro
maticitas. et virtus eius assimilatur virtuti spice
nardi. et est ea. in secundo gradu: sic. in fine eius.

Dias. fm translationem nostram: fu multi
nardum agrestem appellant. nascit
in ponto. folia habet similia elleboro: vel similia
hypsoellino: siue apio siluatico. basta ē illi lenis et
mollis subpurpurea: et nodosa: crescens de terra
cubito vno: aut aplius. flores similes habz narcis
co in figura: nisi quia est minor eo: sed similis in
albedie. radix est illi i robore digiti minoris simi
lis iunco aut elleboro nigro: rufa cum odore gra
to: ex qua alie excrecunt parne implicate sicut el
leborus niger. Plinius cap. fu. Su genus est her
be odorate. in ponto nascitur: p internalla nodos
habens: flores albos minores q̄ narciscus: qui ha
bet folia similia apij siluatici: thyrsum rufum mol
lem: et cauum: ac lenem. radix eius subrufa in mo
dum pusilli digiti: ex qua alie excrecunt minores
implicate: unde equalis est virtutis spice: sed plus
prouocat vrinam. et est calida in tertio: sicca i prin
cipio secundi. est feruentis virtutis et mictualis.
Plinius ca. fu. Su. calida et sicca in secundo gra.
est. radix ei in medicina ponit. et utē bz diuretica.

Dosse. Gal. fm translationem ara
bicam: fu prouocat vri

nam. Diasco. fu feruentis est virtutis et mictualis
cuius elixatura facit ad lateris dolorem. mēstria
incitat. antidotis miscetur. Paulus cōtra strangu
riam et dissuriam datur vinum decoctionis eius.
herba etiam decocta et supposita vrinam prono
cat. ad digestionem confortandum et dolorem sto
machi ex fri. causa datur vinum decoctionis eius
et seminis feniculi vel mastidis cum succo alicuius
herbe diureticę. contra viciū pectoris datur vi
num decoctionis eius: et gūmi arabici. ad superflu
itatem matricis desiccandā fiat fomentum ex aq̄
decoctiois: vel suppositorium ex bombice intincta
in confectioe facta ex pulvere eius et oleo muscel
lino vel comuni. contra opilationem splenis et epa
tis ex frigida causa vinum datur decoctiois eius.

Sucata vestis .i. rubea vestis
Suca est sicut puluis: et inuenitur sub lapide asij
et est flos eius

Sucula. i. potius qui fit de ordeo et aqua
Suchach idem quod supra
Suchaba idem quod supra
Suchabilofus .i. ciclamen
Sucina .i. peucedanum
Sucianum idem quod supra
Sucidion .i. melilotum
Sucolion .i. lenticula aque
Sucos idem quod supra
Suchos idem quod supra
Sucus est species herbe de qua lana tingitur ru
bea: inde sucata vestis sic tincta

Sucumben .i. vñce
Sufosac .i. polium
Sufosacion idem quod supra
Sufus .i. species volubilis
Sulfus fructus est similis glandi in virtute dur
et ponticus in sapore

Sufus idem quod supra
Sugel .i. rhabbanus
Sugeli idem quod supra
Sugeblan .i. cymbalaria
Sugia .i. fuligo
Sugille sunt apostemata de genere apostematuz
glandulosoium

Sugil .i. sugel
Sulel .i. saliel
Sulfel idem quod supra
Sulheil .i. memite
Sulgeilen .i. ziniar
Suligo dicitur eo q̄ ex fumo fit et muro adheret
per continuam effumationem

Sugile. i. fuligo Sufi. i. faba
Sulica ē quedā auis nigra que continue degit i ago
Sulcinum est herba saponaria
Sulmos est herba que dicitur testiculus sacerdoti
Sullones sunt illi qui lauant et reconciant pannos
et potissime de lana: nā lana vocat' fullo: et ppter
h saponaria vocat' herba fullonū: q̄ ex ea lauat
et abstergit pānos fullones. silt' diptac' siue vga
pastoria vocatur cardo fullonum: quia fullones
vntur eo pannos reconciano

Solumme .i. radix piperis
 Solums .i. albus
 Solumm .i. subnifum
 Sulfolumme .i. radix piperis
 Sulfolumnia .i. radix piperis: et est lignum eius
 Sulful abrach .i. piper album
 Sulfu .i. idem quod supra
 Sulful elbeth .i. piper nigrum
 Sulfuimion .i. o. simu montanum
 Sulfuben .i. idem
 Sult quid est .l. l. futa
 Sumaria .i. fumus terre
 Sumarion .i. idem
 Sumatrios .i. os mundi
 Sumon .i. i. usquam niger
 Sumomon .i. idem quod supra
 Sumofac .i. cetarac
 Sumus quid est .l. l. cocham
 Sumus terre quid est .l. l. sterig
 Sumofon .i. caprifolium
 Sumalefus gen^o e artenite: et e spec^o burthomarien
 Sumacalefus .i. idem quod supra
 Sunofis .i. i. satyrialis
 Sunofios .i. idem quod supra
 Sunoblaron .i. i. blacce bifantia
 Sunifich .i. amonium
 Sungus dicit^r qd multociens comedentes mortui
 sunt: et arabice vocatur acar
 Sungus abietis .i. i. agaricus
 Sungus vesumicus .i. i. terra tuberi: et vocatur ara
 bice bamech
 Surafon .i. i. apium risus
 Surca fit de ordeo: et est cernisia per .c.
 Surababa .i. idem quod supra
 Suriosufon .i. i. antrax
 Surios .i. idem quod supra
 Suribron .i. i. mentastrum
 Surfur .i. i. benus portulace
 Sursti .i. i. pinus
 Surogi .i. i. gallus
 Surogigi .i. idem quod supra
 Surogodos .i. i. acorus
 Surunculus .i. i. carbunculus mal^o feruens tumor
 Surbuculus .i. i. animal simile arance: quod vocat^r
 venatrix muscaru .l. l. murechion
 Surbulcultutis .i. idem quod supra
 Surbum .i. i. fuscum
 Surfur quid est .l. l. cantabrum
 Surfurifca ptiriasis .i. i. surfur capitis
 Surfus .i. i. caro addita in ore matricis que plonga
 tur in estate et breuiatur in hyeme
 Susalum .i. i. faufel
 Susafalum .i. idem quod supra
 Susalidos .i. i. alkekengi
 Susel .i. i. planta que assimilat^r nuci muscate qua
 caremus
 Suserachon .i. i. matrisilua
 Susiticon .i. i. medicamen ad scabiem: et est fasirico
 vel alfasiricon
 Sustic .i. i. festuca

Susol .i. i. rubet
 Susolium .i. idem quod supra
 Sustoch .i. i. festuca
 Susiricium .i. i. althea
 Susiricion .i. idem quod supra
 Susuricon .i. i. alfasiricon

Cap. 275.

Ita ara. vel fult: vel bals: vel bal
 ca: grece benge: vel tragus
 vel zeia: vel ellica: la. **Sera** li. ag
 ti. so dicitur spelta.

fult. Sult. i. spelta. et ipsa est sicut ordei granum. et
 sunt eius due species. in vna inueniuntur duo gra
 na: et in alia vnum. et quodlibet granum in cortice
 suo. et ipsum quidem minus nutrit qd ordeum. et e
 boni saporis. panis enim qui ex eo fit minus nu
 trit qd panis tritici vel ordei. Et idem auc. Dialc.
 Tragus figura eius est figura grani quod dicit^r
 candarusium: et est minoris nutrimenti: quia mul
 tum habet de fursure. et non est facilis digestionis
 et mollit ventrem. Et idem auc. Pauli. Tragus e
 spelta: et est ex speciebus granorum mala stoma
 cho. et lenit ventrem. Et idem auc. Isaac est frigi
 da et humi. **Ser** primo d edulio ca. zeia auc.
 da viscosa. **Ser** Dial. zeia duplex: hec qdez
 est simplex: et vocatur kirmont: hec aut dikolikos
 vocatur in duobus quidem inuolucris: coninga
 tum habens semen: minus aut nutritius frumen
 tis. est enim profundarum radicum et multorum ca
 lamorum: fructus aut leuissimus: et affectatus ab
 omnibus animalibus. est aut simile frumentis in
 frigidis regionibus cultum. fit aut magis nutriti
 ua si cum ordeo: aptaq stomacho farina facta ex
 eo et frumento fiunt pulres. est aut satis nutritiu
 et facile ellaborabile: magis aut subcitatum ven
 tris. Et idem. vi. sim. phar. cap. zeia. zeia sine spel
 a mediam quodammodo virtutez habet inter fru
 timenta et ordea: et ideo innotescat tibi per ea.

Posse. Sera. Mollit natura et gene
 rat inflationes et ruga
 tus. et est bona viscositatibus pulmonis: et pectoris
 et forti tussinam fiunt ex ea loboc: et pulres. et pro
 uocat vrinam. et mundificat renes et vesicas.
 Suxa .i. i. lunaria
 Suxal .i. i. crocomagna
 Sux .i. i. sex antiqui
 Srudon .i. i. laurus vel bacce eius
 Sructus hortarij .i. i. estinales
 Sructus iuniperi quid est lege litteram habilba
 lach
 Sruentum quid est .l. l. beuda

Sequitur de S

lum sone peratum
 matiare dolore
 dofin appellatur.

gallia sembellie: qñ cõponit ex aromatibus: et g
busda laxatiuis. nã sembellia ide q quodã medica
mẽ cõpositũ ex aromatibus: et ex quibusda laxa
tiuis. Et est gallia alefãgie. i. gallia aromatica: qñ
eius cõfectio i sine aromatizatur cũ rebus odori
feris: oēs p̃dictas species inuenies in antidotario
damasceni. Et est etiã gallia ventriũ: vt apparet i
l. such. Et est gallia corij: vt apparet i littera p̃edi
cta. Et est gallia regalij: que ponitur i antidotario
Aui. et illa vocat filr gallia magna. vñ quando i
receptionibus ponitur gallia simpliciter intelli
gitur gallia muscata.

Gallideoz aronie .i. florũ cironie.

Gallitricon .i. pollitricon.

Gallina gallus et pull? eoz quid est. l. gigeg.

Gallitrina .i. lactentia.

M Gallitricus. i. sanguinaria: eo q naribus imposi
ta sanguinez suauiter fluere facit: nascit circa vias
et saxosis locis: habet i sumitate velut pedes galli.

Galliofis .i. arsenicũ.

Gallitricum .i. centrũ galli.

Gallicrista idẽ quod supra.

Gallitricon siluestre idẽ quod supra.

Galum .i. menta.

Gallus gallinacens. i. capo fm quosdã sed falsor:
qñ gallus gallinacens intelligit gallus galline: et
potissime fortis et antiquus: et hoc confirmat in co
dice in timlo d parricidij. l. p̃ma. ei? virtutes iue
nies in l. gigeg.

Gallus cuspicus .i. fortis.

Gallus matricis .i. mola matricis.

Gallus siluestris. i. fassianus: et est sicciõis comple
tionis q ille q nutritur in domibus.

Ganones .i. apa gule et vnee.

Ganoloz .i. bihar.

Galononon idẽ quod supra.

Gara alexandrie quid est. l. l. dalnoides.

Garabait .i. radix rubee.

Garab vel algarab. i. fistula lachrymalis.

Garabab. i. salix vnde ligantur arbores.

Cap. 279.

G Alra .i. grece das. **Sera.**
neilatie laurus.

li. aggre. ca. gara vel gar auct. Dias. ex
eo est hñs stricta folia: et ex eo est hñs

latiora: et est masculus: et calefaciunt: et desiccãt ca
lesfactione et desiccatione forti: et granũ ei? e forti?

Dias. c? d lauro h? trãslacionẽ grecã. Lau
rus: alia est latior folioz: alia tenui

oz: h? virez feruentis virtutis sunt atqz reço po
raũne: quaz eli

Gal. vi. sim. p̃bar. ca. dasne.
xatura ca. est. Dasne arboris siue lau

ritã folia q fructus siccant et calefaciunt vebemẽ
ter: plus tñ fructus q folia. Cortex vñ radice mi

nus quidẽ acer et calidus: magi aut amarus: et qd
stipticitat h? Inuenat: Laur? e arbor c? folijs vi

ctores coronant. vñ lauro p̃p victoriã coronat?
d? laureat? et corona qua propter virginitatẽ mu

lieres coronant. **Dosse.** Dias. elixa
vocat laureola.

Gangrana *gangrana* mri sps
ist sps, quo mndra mtrata, tu no
mtrata, mtrata, mtrata, mtrata, mtrata
vngues, alas, mtrata, mtrata, mtrata, mtrata
Cefo.

eius si in stasio missa fuerit: et desup sedeat vesice
et matricis dolorẽ cõpescit. hui? folia vñ idia stipti
ca que tunsat et cataplasmatibus adhibita: vespa
rũ et apũ p̃cussũ p̃hibent: et oēs tumores sp̃ergent
et si sinapi aut polente misceant: et viridia bibita:
nauseã puocant: stomachũ subuertunt. hui? bac
ca plus ca. est q folia et h? virtutẽ fortiorẽ: que tũ
sa et electuarij more melle collecta tussientes et p̃ti
ficos orthonoicos et thoracis rheumatismũ sanita
ti restituit. cũ vino bibita ictibus scorpionũ occur
rit: maculas nigras detergit. succus eius aurium
surditatẽ manere nõ sinit: et incõgruos sonos cãz
vino et oleo rosaz adhibita p̃pescit. Alcopis et vi
ctiõibus calidis notabiliter misceat. coriũ eiusdẽ
arboris tritũ et bibitũ calculos frangit: aborsũ ex
cludit: epaticis obulis tribus cũ vino bibitũ p̃stat
effectũ. succus vñ radice eius minus est acer et tñ
est amarus et magis stiptic? p̃pter qd lapides ve
sice rũpit. ois aut arbor vires h? acriter relaxates
et calefacientes. **Gal.** laurus lapides frangit
et euaporantes. et epaticis cõfert bibit?
cũ vino odorifero in pondere triũ obuloz siue q
tuoz danich.

Gar darig. i. cũ carõ rubea intus in palpebra infe
riori: et videtur sicut rosa rubea.

Gargareon .i. vulua.

Garesol .i. yppupa auis.

Garbe .i. species salicis.

Gardegi e carõ rubea crescẽs i palpebra inferioz

Garde est quedam auis sic vocata.

Gariofilus quid est. l. l. barmufel.

Cap. 280.

G Ario filata latine grece la
pagũ. gariofila
ta est herba filis agrimonie: cui radix

odorẽ h? gariofilaz: dicta a quibusdam

sanamunda et enãtia et pes leporis et oculus lepo
ris: ca. est et sic. **Dosse.** herba ipa trita: et

in scõo gradu. **Dosse.** succus eius fistul

inietus sanat ipas. filr opatur ore captus ad mẽ
strua puocanda. fiat fomentũ ex aqua decoctõis

eius cõtra colicã: et ad digestiõẽ cõfortandũ des
vini decocti. **Gal.** vi. sim. p̃bar. ca. lapagum

onis eius. **Gal.** lapagũ. i. oculus leporis
siccatũne virtutis est: vt que fm ventrẽ rheumata

sufficienter sistat.

Gariofilatũ est quedã cõfectio sic vocata: que fit
ex gariofilis zc.

Gariofiluminis .i. stincus.

Gariofilon est herba que vocat filius añ patrẽ.

Garien .i. pecora.

Garicon .i. agaricus.

Gariofilata agrestis .i. baccara.

Garbi. i. salix. **Garon.** i. pyretz.

Gariopitũ. i. herba q vocat testiculus sacerdotis.

Gariobium idẽ quod supra.

Garumfel .i. gariofilus.

Garus vulgariter d? almuria: qd est qĩ saltũ garz
Et modus fiendi est iste: fit gar? de piscib? paruis
hoc mō. ponũt in aliq vase bñte inferi? oñficiũ la

Ganglia *ganglia* mtrata sunt que
potiss in rapin ac collo nascuntur.

tū r supi? strictū: r fit velut lect? b? i pisciculorū :
vel more lecti steruūt in vase: postea supponit sal
r supponit p dicit? ordo lapilloz: r sic fit donec fit
vas plenu: r tūc p mittit in ozari p aliq? ips: tan-
dē explorato sapore r grato inueto: extrahit gaz
vel gar? pōt dici q̄libet salmuriā sapida: vt b? i. l.
cobin. virtutes autē eius inuenies in lra muri.

Barus quid est. l. l. muri.

Baleata. i. eupatoriū.

Balinemi

Balinemin

Bazel est qdā aīal qd alit vltra mare: r muscus
inde nascitur vt apparet in. l. misch.

Bazelus

Blarea. i. gūmi. cū aut simplr ponit gūmi: gūmi
arabicum intelligitur.

Balefati. i. cefalio.

i. foliū nil.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

Laspatella vel asfrodifia
vel venerea:

l' pip: apiū grece: acor? latine: vl spatel
la: vel gladiolus. ara. vō laeg: vel hulbegi: vl naeg
vel bogoc: vel zueg. Alcor? ca. est r sic. in scōo gra
du: q sūtr gladiolus vocat: q nō tū in aquosis lo
cis s; etiā ficcis r marinis crescit. Est alia spēs gla
dioli: quā inueni.

Sera l' agg. Laeg. i. a
es si. l. l. dexteris.

spatella: vel gladiolus. folia ei? sūt filia folijs iris
nisi q: sūt subtiliora r latiora ad albedinē dedinā
tia: r sūmitas ipoꝝ est rigida r acuta: r ad silitu
dinē gladij: r h; flore crocei coloris: r radices nō
h; multū diffiles a radice iris: nisi q: sūt multum
adherētes ad inuicē: r nō sūt recte: s; tortuose: r hñ
tes nodos r geniculatas: r color eaz est exterior
trahēs ad rubedinē: r h; acutū sapore: r h; semē
plenu: densū: odoris placabilis. Et melior ex eo ē
radix illa q est alba r nō tortuosa plena: bonū ha
bēs odorē: q fert de regione kilikis est huiusmōi.

Bal vi. sim. phar. ca. de acoro fm irāslatōz
arabica: qd de ipo admistrat est radix
ei? l'ba ei? subtilis: r sapor ei? est acut? cū pauca a
maritudine: r odor ei? nō est malus: cui? v? est ca.
r sic. in secū

Dias ca. de acoro scōz trāslati
do gradu. Alcor? vel vene
rea: vel asfrodifia: vel piper apiū herba ē folia ha
bēs filia iri lata r oblōga r exalbida: r in sūmum
dēsa: r acuta q̄ gladij: flore aurosu: radice diffilēz
obtoꝝta: geniculata: r nodosa: exteri? ad rubedinē
declinatē: gustū acē r aliq̄ten? odoratā. semē ve
ro h; planū r spissū r integrū: r ipz odoris suavis
pōt qd r meū: s; in oib? est efficacior: r magis ca
lesca.

Dosse i. viciū splenis r epatis acci
cit. pias lib. vna acori postea coq̄t ad

triū: r macēt p tres dies in aceto: postea coq̄t ad
mediū aceti r colet: r colature addat mel. r itez
ad cōsūptiōz aceti coq̄t. istud aut oximel dēf quo
tidie in mane patiēti cū decoctōe acori. Ad idē li
bram. s. succi apij r pulueris eius. s. s. r aceti libraz
s. r olei. s. i. serapini. s. ij. r pulueris armoniaci. s. ij.
r summi p mitte p noctē: r mane coq̄ vsp ad medi
um: deū appone puluerem ipi? acori: r ex tali vn

gueto splenē r epar malaxādo manib? inunge. Et
si vis facē cerotū adde decoctōi cerā: r ex tali ce
roto vnge. vinū etiā decoctōis ei? valet ad idē: sed
nō dēf febricitati. Contra ictericiā coq̄t radix aco
ri in aq: r colet: r i colatura coquāt cicera rubea
r dēf ius patiēti: sūmū fmediū est si fuerit sine fe.
Balneū ei? ad idē valet: pānū oculoꝝ succi aco
ri r succi feniculi r anisi ponāt in vase eneo: r so
li exponat vt hūiditas cōsumat: postea apponat
puluis aloes: r ponāt ad ignē: r colet p pannū: r
colatura ponat in vase eneo: r cū op? fuerit cum
pēna in oculo ponat. folia ei? p pauimētū sparsa
mire acē actualr infrigidāt. or q figs h; acoruz
sup semūq; pōt incurrē fluxū sanguis vel spasmū

Sal Alcor? puocat vias: r splenib? scilicet
cōfert: r abstergit r subtiliat grossities

conice melior **Dias** Succ? radices ei? cla
est succus ei? ritatē oculoꝝ pstat mi
rifice: q radix ca. r sic. est vtiū nimitū: r leptome
ris scilicet iunās splenis: r mouēs vrinā potato
succo. Alq vō in q decocta fuerit diuretica est. vti
lis etiā est pleureticis r toracis passionib? r epar
r terminosis r corruptelis splenicis vtilior est: r
stranguriōsis q vrinā faciūt cū dolore: r ad mor
sū serpētis efficac est. ad muliez mēstrua p fōmē
tū vtilis est. misceat etiā antidotis r tyriacis: ad ou
riticē vrinē ex radice ei? cū aq decocta ad tertiam
dabīs bibē p tridū: r vrinam mirifice deducit: r
stranguriā sanat. He apes examinēt r fugiāt her
bā ipaz in vase apū suspēde: r a vcto nūq; seduce
tur. hec herba raro inuenit: nec eā scire q̄s pote
rit: nisi cū flosculū emiserit. nascitur locis cultis: r
hortis r aratis. lege eā mēse augusti: nā vix inue
nit sine flore: quia per florem agnoscitur.

Glaucomata i. albugines oculoꝝ

Glancion i. viola.

Glancios ritis i. celidonia.

Glabies. i. tinea.

Glaucofis est oculoꝝ subalbedo: vel glaucedo q
accidit vtee tunice: sicut appz in senioꝝ oculis.

Glanci nāq; dicitur oculi: q vulgo varij dicūt. glau
coma vō egritudo inde vocat: inter dū tū vnuz p
alio reperitur.

Glādis. i. fruct? qre? l' ipa arbor: parboz. l. l. bul
los: r p fructu. l. l. bass.

Glauquion i. glaucium.

Glaucoma egritudo oculi incurabilis: fm vete
res idē ē qd hypochimia: s; apud posteriores nō
sūt idē. nā glaucoma est oīo incurabilis: hypochi
mia vō nō oīo: r est aq in oculo. glaucoma ē egri
tudo in q debilitat ac? vidēdi p p nimitā glauce
dinē oculoꝝ. ex humoris

Glandiolus quid est. l. l. dexteris.

Glandiolus segetalis qd est. l. l. fagafmon.

Glaus. i. noctua.

Glancius rizi i. celidonia.

Cap. 282.

Glanciu idest me **Dia.**

ca? memithe. Memithe vel glaucius ē
p z

succ^o herbe eiusdē nois: folia hñtis papaueri filia
hec folia calido cinē coopiūt: et sic succū emittūt.
Alij herbā in ollā mittūt: et circūliniūt creta: et in
furnū feruentē mittūt: et sic folijs macerat succū
expmūt: et siccatur in sole in pastillos redigūt. ei^o
est optimū qd est crocei coloris int^o: et gustu ama
ru: et odore grani. miscet ocularib^o medicinis zē.
et idez fm aliam bonā translationē ca^o supradicto
Glanciu succ^o est herbe nascētis in syria i gerapo
li. folia hz similia miconio ceratcis sed pinguiora
et sup terram spania. odorez habet grauem: gustu
amaro. succū multum hz croci similē. folia ei^o ci
ues mittunt in cacabis: et in cibarijs coquūt: q cū
coherit exuāt. **Di.** ca^o de glaucio. Glau
glaucium faciūt. **Di.** cū in syria et persia
nascit: humilis herba: folijs decis fere papaueris
minoribus tñ sordidioribusq: odoris tētri: gustus
amari cūz strictione et stipticitate: et gūmi hz cro
cei coloris. Multi vō errauerūt in hac herba. qdā
putauerunt q esset celidonia. qdā putauerūt q
esset papauer cornutū: et sic vocat apud Auic. Et
ego vidi meo tpe multos in h errare: et multi erra
uerūt tpe Dial. nam Dial. ca^o de mōte ratides. oīc
q multū falso putauerūt glauciū ibi fieri ppter fili
indine folioz. q aut glauciū sit memithe vel sief
ei^o apparet multis testimonijs. nā vbi ponūt Ale
xader et alij greci glauciū: Auic. et alij ponūt sief
memithe. Preterea apud Serap. qquid oīc de
memithe auct. Dial. nō est aliud nisi q dē q apd
Dial. ca^o de glaucio. inuenit etiā oleū nouū glau
cini nō ab hoc glaucio: qz nihil recipit glauciū: cu
ius cōfectionē etiā inueni in antiquo antidotario
sic vocatū et sine glaucio: et est oīo calidū. Qd au
tē hz vitatē glauciū sit memithe. l. celidonia: et l.
chafchas: et **Gal.** vi. sim. phar. ca^o glaucium.
l. memithe. Glauciū stipticat cū qdaz
delectatione: infrigidat tñ manifeste ita vt sanet
qdē sepi^o herisipillata: et est in cōpositōe cōposi
ta ex aquosa et terrestri sba: vtrifqz frigidis: nō tñ
extreme: sed ad modum aque fontanine.
Glaucosis. i. glaucitas in oculis: vel alicubi.
Graphia. i. scriptura: inde melagrophicū nigrū
scriptum.
Grassula maior. i. herba grassula. et est alia minor
que vermicularis dē: et sempuina.
Grani acetosū: qd affer^o ex corascētū. i. fragula.
Grani nigrum i. nigella.
Grani indū. i. chartamū idū: et est aliud a nostro
l. l. babel nil.
Grani alkakil. i. semen granati siluestris.
Grassagia. i. scriptura: inde melagrophicū nigrū
scriptū. et aliqñ ponitur p pipere nigro.
Grana zeil. i. fructus tremule arboris: vel piper
ethiopium. l. l. babel zelin.
Grana padisi qd sunt. l. l. nux sariba.
Grani capitis i. stasixagria.
Grani iunipi quid est. l. l. habilbalach.
Grana sensen. i. grana sisami: que nostro ideoma
te vocantur ioziolene.
Grana nere. i. grana cerasi siluestris.

Grana kikil: vel kilbili. grana granati siluestris.
Grana punica i. mala granata.
Grana amonia i. stasixagria.
Grani sponfi i. cubede.
Grani frumenti qd est. l. l. beuda.
Grani unctoꝝ a Dial. vocatur coccus. hz ara. ka
ermes. l. l. coccus.

Cap. 283.
Granū anescē est fructus cu i^o
dā arboris magne: que
lothos vocat a Plinio in pprio ca^o et
a Dial. quis Dial. vocet ipz in alio ca^o agrifoliū
et est fm Pliniū granū file iunipero: s; maiuscu
lū: hñs inter^o nucleū dūz cū sua medulla: rectum
carne pauca: dulcis saporis: nigrū cū maturane
rit: quē multi fabā grecā et syriacā dicūt. Ifidor^o
cap^o de faba greca syriaca: faba syriaca dē arbor
magna fructū ferens maiorē pipe cōmestibili: gu
stu suauē: inde et melli vocat: et latine cicerafo. l. l.
faba greca: et l. agrifolium.
Grana solis. i. miliū solis: vel cauda porcina: quid
est. l. l. calb.
Grana quid sunt. l. l. barmel.
Grani ben qd est. l. l. balanus repico.
Grani calati: l. caleti: v^o calebi: v^o culb. i. gña sol.
Grani nil. i. cartamus indus: et est aliud a nostro
l. l. babel nil.
Grani viride est fruct^o arboris terebinthi: vñ te
rebithina colligit: q vocat albotin. aliq dicūt qd ē
lentiscus: q filr dē terebinth^o. aliq dicūt q est anī
sū. aliq dicūt q est alfassam: qd inuenit apd Hur
siā. sed prima expositio est melior. l. l. botin.
Grani asutaen est qdā semē albū parū vt pip
arboris siluestris fm qñtatez brachij hñtis solia
pus alba: nō tñ rehemētis albedinis: et est ca. hñs
paz humiditatis: et ē ipingustiuū. auget sperma
et excitat coitū.
Grani alcelin vocat^o ab Auic. et Sera. pip nigrū
et sunt grana pus: dulcia: delectabilis saporis: sub
citrini coloris: q afferunt a tunici et barbaria. au
gmentant sperma. l. l. babel nil.
Grana vocantur pillule.
Grana alugar. i. semina vitice.
Granoꝝ alma haleab. i. nere: et sunt cerasi silue
stria. l. l. mahaleb.
Grana mitabel idem quod supra.
Grani regis. i. cerasum: et iō sic dē qñ arabes ha
bent de eo in copia: sic v^o exponē Sera. vt appet
in. l. cerasine: s; Jo. mes. cap^o de kernu exponit q
grani regis est magnū et puū: s; magnū est keraa
et vocat abel meluch: et est cataputia maior. Et est
alia cataputia minor: et ē grani regis parū.
Gramisbach i. nux vomica.
Grani culcul: vel culcul qd est. l. l. babel.
Grani alkadar i. grani viride.
Grani vne quid est. l. l. barin.
Grani indici quid est. l. l. nileg.
Grani albeibel est semen granati siluestris.
Grani dulce quid est. l. l. lathel.
Gradiū. i. cocognidiū. **Grani** i. coma lic.

Branaria.i. tapfus. **Branar** fit sicut nectar.
Bramas sūt lippitudines q̄ sunt in ophthalmia.
Bracus .i. crocus hortensis.
Brami est spēs fructus: quē ignoro.
Branatū domesticū qd̄ est. l. l. burnam.
Branatū siluestre quid est. l. l. darsifabam.
Braidon.i. lambusca. **Brauco**.i. craneū.
Bracon.i. fructus buxi arboris.
Branamina .i. statixagria.
Bracones.i. vespa: illō vocabulū ponit i lra sim?
Braco .i. bircus.
Brautausim est confectio quedam.
Bramen quid est. l. l. lagrostis.
Secreticū: ge interpretatur terra: inde gegetricūz. i.
 terra que auferatur ab insula crete.
Beleales.i. gagatems: vel gagada.
Bealidos.i. sulfurata. **Beapolidos** id̄ qd̄ s̄
Beos.i. robiliē: et est genus leguminis. l. l. mel.
Beofilion .i. mentastrum.
Beuseir.i. opoponax. aliqui dicunt q̄ est serapi-
 num: et est verius.
Beuseir id̄ qd̄ supra. **Beusir** id̄ qd̄ sup.
Beuzi.i. nux. **Beuzanc**.i. nux muscata
Beuzedi .i. nux idica magna.
Beuzmelti.i. nux venenosa: que est frigidissima.
Beuzaluar.i. castaneola. **Beuzinofil** id̄ qd̄ s̄.
Beuzmethen.i. plāta nuci que plantat. nā geuz
 i. nux: methen. i. arbor.
Bebara.i. floscha molendini. **Bararā** id̄ qd̄ s̄
Bebaraflos.i. abrotanū.
Beablon.i. vinee.
Barazum.i. rana.
Becedros.i. muscata. **Bezebros** id̄ qd̄ s̄.
Bede .i. pulegium.
Bedenil sunt quedāz vene: que dicunt miserice:
 que sunt intra intestina et epar.
Bedegum .i. via vel canalis.
Befrise.i. spōgia marina. **Befrise** id̄ qd̄ s̄.
Beguerisef.i. semen. **Begueis**.i. scariola.
Beueisif id̄ qd̄ supra.
Bebenech: vel agebenech sunt due vene que sūt
 in labio inferiori.
Belapedij .i. sulfur.
Belatina pisciū est: qñ pisces coquūt in aceto: et
 postea cōgelat aceti cū quo coquūt. et eodē mo-
 do fit cū carnibus.
Belnan .i. balauitia.
Belthalatice .i. corium vetus.
Belona.i. colloquitiā.
Belela id̄ qd̄ s̄.
Beleniabin.i. rose cōdite: siue cū zucaro: et est zu-
 carū rosatū: siue cū melle: et est mel ro. sed falso:
 nam geleniabin vel geliabin: est mel ro. s̄z selema
 bin. i. zucaro. geliabin syrup? rosar.
Belbenec est vna species ellebori: et apud quos-
 dam est nux vomica.
Belblea.i. volubilis. **geldei**.i. pellis.
Belle .i. duricies palpebrarū.
Belsei id̄ qd̄ supra. **Belissagof**.i. elissagos
Belios.i. gentiana. **Beliosus** id̄ qd̄ s̄.
Belosac.i. poliū: **Beluc**.i. cornu sp̄et
Belunza.i. granum pini maioris.

Beloc id̄ qd̄ supra.
Belude.i. coriū serpentis. **Belutran**.i. vinee.
 Cap. 284.

Eldalceb ara. latine cui? vñ
 coriū arietis.
Sera. li? aggreg. ca? geldalceb
 auct. Gal. qñ accipit coriū
 um arietis recens sicut excoiat aries: et ponit su-
 p locū pcussionis: cōfert adeo q̄ curat pcussionis
 leſione in die vna et nocte: q̄ maturat et soluit lo-
 ca pcussa: q̄ sūt repleta sanguine. **Dosse. Sera**. cel
 bele. coriū lupi valet ad colicā. s̄ appz filr l. l. sum?
Dias. ca? solee. Solec solutariū vetustarū
 qñ cōburūt: et cinis eaz puluerizat
 sup cōbustione ignis: et sup apationē q̄ fit in pedi-
 b'a strictura calciametoz. cōuenit qñ puluerizat
 sup excoiationē q̄ fit in coris: denecat et solidat
 ea. et scorpiōes fugiūt fumigiū ei? et alia venenosa
Beldalatiche.i. coriū vet? **Beldi**.i. corium.
Belt id̄ qd̄ supra.
Bēma est qdā cōfectio: et interpretat experta.
Bemanion .i. comula.
Bemara.i. cōfectiones liquide: quas mulieres sa-
 ciunt: ex quibus liniunt faciem.
Bēma.i. pua. **Bemealoia**.i. semē
Beme.i. dolor colli. **Bemerac**.i. flos er
Bema pelitis est genus crete vel terre: vt aspultū
 colore nigro.
Bemiale .i. oleū metropium.
Bemotilus .i. mercurialis.
Bemolaib.i. agnus castus. **Bemulac**.i. alaca.
Bemul.i. lunaria. **Bebut**.i. spina alba.
Benaba.i. ala. **Benar**.i. mulier.
Benabar .i. cinnabaz.
Benella .i. cucurbita alexandria.
Benealoia .i. semen.
Binare.i. parē. s̄ vocabulū pōit i l. l. buthormariē
 Cap. 285.

Enestrella filis est genestre
 s̄ minor bz stipi-
 tes minntos et angustiores: et florē al-
 bū facit: genestra. **Sal**. vi. sim. pbar. ca? de ge
 vero croceū. **Enestrella** s̄z transla-
 tiōe grecā aspaltus siue genestrella s̄m gustū acer
 simul et stipticus est: postea ex dissilib? videlicet
 ptib? cōstat. ptib? qd̄ suis acrib? calefaciēs: alte-
 ris vō. s̄. austeris infrigidans: q̄re s̄m vrasq̄ infri-
 gidat et desiccāt. Et iō putrefactōib? et rheumati-
 bus vtilis est.

Enestra latine grece spart?
 vel spargamuz: ara.
 vō mabrahinch. genestra due sūt spēs
 ei? est vna q̄ dīr genista: q̄ s̄m quosdāz
 est mirica. Alij dicunt q̄ est spēs mirice: cui? ra-
 mi sūt angulosi: et folia triangulata sunt: semē vt
 cerasū ruffū: puū tñ. alia vō est q̄ s̄m Dias. ca? de
 sparto dīr spart?. et illa ē vñ genestra: vt dixit mihi
 barbaria greca. de qua Plinius: genista inquit vi-
 culi vsum prestat: flores apibus grauiſſimi. dubito

an hec sit quā greci auctores sparton vocant: cū
ex ea lina piscaria apud eos fieri docuerunt. semē
eius qđ eodē noīe appellauerunt in folliculis fa
seoloz mō nascētū purgat elbori vice zc.

Gal. viij. sim. pbar. ca. spargamū: vñ spartū
i. genestra: qđ vineas apud nos ligat.

Dias. ca. spartus. Spartus. i. genestra: fru
tex vñ est omnib⁹ nota. semen ei⁹ af

ferē in folliculis sicut fasciolus. Et infra semē ali
nd minutū est semen sicut lentacula: florē mellinū

bñs sicut **Jo. mes.** ca. de genestra mabar
lentiū. hinc: vel ab ambunc

i. genestra: vocat capistrū arbor. z c arbor mon
tana sup cui⁹ stipitē eleuat densitas fustis: multe

rotunditates: vñ plicant nō patiunt fracturas.
vñ ligant ex eis arbores: z pducūt flores files fu

gure lunari citrinitatis multe: z pferūt folliculos
fm semitā ozobi: bñtes semina distincta sicut len

tes. Inquit **Dias.** ca. c z sic. cōplexionis in secūdo
z semen eius est calidi⁹. z i flore eius z stipite est

humiditas supflua cū virtute incisiva: quare mul
tiplicat vomitū: z sunt oēs partes eius conturbati

ue: incisive: subtiliatiue: z puocatiue. Rectificatio
nocet stomacho z cordi. z dixit Silagius: cū melle

ro. tollit eius nocumētū: z silt cū rosis z mastice
semen aut eius ppinandū est cū aqua mellis rosa

rū. anisū aut z semē feniculi z dauci z filia ansest
nocumētū ipi⁹. flos aut ei⁹ decoctionē mediocri

ter sustinet: semen vñ eius plus. Paulus ca. d ge
nestra: est alia que vocat genestra fri. z sic. cōple

xionis filis genestre supiori: h minor est: z h3 sti
pites minores z angustiores: z albū florē facit.

Dosse. Dias. Semen genestre: et
flos bibitus cū mul

sa humores vomitibus purgat. **Gal.** fructus spar
ti z baculoz succus laxatiue nō debilitat est vñ.

Jo. mes. Per vñtū z p vñtrē educē pble
gma. z cū fortitudine vehemen

ti materias que sunt in iuncturis. z mundificat re
nes ab oibus supfluitatibus. z puocat vñā fortē

z frangit lapidem in renibus z vesica: z non per
mittit materias figi i eis neq; lapidem densari. z

quando flores eius contriti ppinantur cū melle
ro. aut cum ouo sorbili: resoluunt scrofulas. z ori

mel ex eis: aut seminis ipsius soluit apostemata
splenis. z si frequētatur vomitus cū eis: conuēit

sciatice: z podagre: z dolori renum. **Dosis** eius ē:
z pprie florum ana. 3. ij. vsq; ad quinq; seminum

eius ana. 3. ij. vsq; **Dias.** Semen eius z flos
qd tres vñ qmōz: bibitus cum mulla:

humores vomitib⁹ purgat. Paulus: virtutem h3
cōstringendi. ad fluxum menstruozū valet somē

tuz ex aqua decoctionis eius. suppositoꝝ etiaz
ex puluere eius z succo plātaginis. valet etiā con

tra dysenteriam p̄dictum somentum.
Genetia. i. liber quidam sic vocat.

Genedebduster i. castoreum
Genesechim i. domesticum
Geniotilis i. mercurialis
Geniculata. i. centūnodia: polygonia: p̄serpinata:

sanguinaria idē. z est alia species sanguinarie dis
serens ab illa. l. l. sanguinaria.

Genicularis i. linchiis
Genitra. i. gūmi rute montane

Benimen i. semen vel succus
Beniture. i. carnes superflue que nascūt in con

cavitatibus z opilantur.
Benitalenter i. laborius

Cap. 287.
Gentiana latine: grece narcā:

Dias. ca. de gentiana. Gentia
na dī inuenta esse ab im

patore illyrico eiusdē gentis: vñ z nomen accepit:
cuius folia que circa radices sunt nucis odorem

habent: z sunt similia plantagini: sed paulo subru
fiora z in sūmo diuisa: vel incisa in speciem ferre:

immediate habens bastā: qđ basta lenis est z va
cua: digitū habēs similitudinem: longior duobus

cubitis: nodosa: circa qđ nodos folia nascūt. semē
est ei circa folia in pomulis latis z lenibus z nō in

utile sicut affodili. radicem habet sicut aristolo
gia longa: solidam: z amaram: sed nigriore z fra

giliorē. nascit locis altis z humectis z vmbrosis zc
Plinius ca. de gentiana. hanc inuenit genti⁹ illyri

cor rex: qđ vbiq; nascēs: illyrico tñ p̄stantissima
folio frassini: h3 magnitudine lactuce caule tenero

pollicis grossitudine cano z inani: ex internall fo
liato. triū aliqñ cubitoz: radice lenta: subnigra: si

ne odore: aquosa: montibus subalpinis plurima.
vñs in radi **Sera.** li. aggre. ca. gentiana au

ce z succo zc. **Dias.** gentiana. i. gen
tiana: z est basilar sive basilica. z est planta habēs

folia que sunt iuxta radicē filia folijs nucū vñ plā
taginis: z color eoz trahit ad rubedinē sanguinis

z a medietate eius superius vsq; ad sumitātē inci
sione minuta sicut ferra. z h3 bastā concanā inte

rius z lenē in grossitudine vnus digitū: z longius
dinis brachij: z h3 nodos ad semine distinctos in

quibus nascunt folia: z h3 semen velut in pomu
lis latis lenibus sicut semen plante que dī sachilio

sed h3 radicē longā similē radici aristologie lon
ge grossam amarā ad nigredinē declinantē z frā

gibile. nascit in montibus excelis z locis vmbro
sis z humidis. Paulus ca. de gentiana. Gentia

na ca. est z sic. **Dosse. Gal.** vi. simp.
i. tertio gradu. pbar. ca.

de gentiana fm translationē arabicā. Id qđ dīp
sa administrat est radix hui⁹ cui⁹ sapor est ama

rus in fine amaritudinis. z virtus eius est magna
in mundificatione z abstensione: z aperiendo opi

lationē. est enim calefacina z stiptica. z idē eodē
libro: z eodem ca. fm translationem grecā: gen

tiana hui⁹ herbe radix efficac est: vbi o3 subtilia
re aliquid z abstergere z deopilare. nec est mirū

si hoc pōt amara. **Sera.** Ego nō vidi medi
violenter existēs. cū meliore i moz

sibus canis rabidi qñ datur ex ea qualibet die. 3. i.
trita cribata cū. 3. i. mirrbe z cū. 3. ij. pulueris can

croz fluminali adustoz in principio egritudinis:

antequam timeant aquas. et hec qdem planta hia ē
venenis mortiferis: et auferit nocuentū eoz cum
auxilio. **Dias.** gentiana est acris et calefacto
dei.

Dias. rīa et relaxans: acrimonia et
amaritudine sua partū expellens: et serpentes fu-
gans. Radici eius virtus est ca. et stipitica: que ra-
dix. 3. ij. cū pipere et ruta et vino accepta moribus
venenatis occurrat. succi eius. 3. i. accepta dolorib⁹
laterū et cōquassationibus vtiliter pdest. stomati-
cis et epaticis cū aqua bibita maxime pdest: sicut
collyriū supposita radix facit abortus. vulnerib⁹
imposita medetur. succus eius sicut liciniū inun-
ctus tumorē oculorū cōpescit: maculas corporis tol-
lit. Radix vero infusa in aqua dieb⁹ quinq; et po-
stea cocta q̄diu virtutē ex ea dimittat cōfricatur:
et sic deliquat. postea aqua ipsa recognatur q̄diu
mellis spissitudinez faciat: et reponit in vase fictili
ad vsum.

Benlida. i. rapa.

Benotū. i. marrubiū.

Bemoti. i. fermentū.

Beptalbatar

Bepteroia. i. pīr.

Beptēia. i. lapis gypsi: luminosus: peruius: cuius
subtilitas augmentatur cum aduritur.

Beptin idē qd supra.

Berapsi. i. peristerion.

Benfēti. i. opoponax.

Benoscon. i. vinee.

Beptelbacar. i. aspalū.

idē qd supra.

Bepton. i. aaron.

Beptidē qd supra.

Beptidē qd supra.

Beptidē qd supra.

Beptidē qd supra.

Beptidē qd supra.

Beptidē qd supra.

Beptidē qd supra.

Beptidē qd supra.

Beptidē qd supra.

Beptidē qd supra.

Beptidē qd supra.

Beptidē qd supra.

Beptidē qd supra.

Beptidē qd supra.

Beptidē qd supra.

Beptidē qd supra.

Beptidē qd supra.

Beptidē qd supra.

Beptidē qd supra.

Beptidē qd supra.

Beptidē qd supra.

Beptidē qd supra.

Beptidē qd supra.

Beptidē qd supra.

Beptidē qd supra.

Beptidē qd supra.

Beptidē qd supra.

Beptidē qd supra.

Beptidē qd supra.

Beptidē qd supra.

Beptidē qd supra.

Beptidē qd supra.

Beptidē qd supra.

Beptidē qd supra.

Beptidē qd supra.

Beptidē qd supra.

Beptidē qd supra.

Beptidē qd supra.

Beptidē qd supra.

Beptidē qd supra.

Beptidē qd supra.

Beptidē qd supra.

Beptidē qd supra.

Beptidē qd supra.

Beptidē qd supra.

Beptidē qd supra.

Beptidē qd supra.

Beptidē qd supra.

Beptidē qd supra.

Beptidē qd supra.

Beptidē qd supra.

Beptidē qd supra.

Beptidē qd supra.

Geramon Dias. cap. 288.

Geramon. i. cicutaria siue oxifilon: si-
ue vt latini perimonia. cicutaria herba ē folia ha-
bens similia amomi diuisa et oblonga. est radix il-
li rotunda et dulcis: q̄ comesta aut cū vino bibita
3. i. inflatōes mris soluit. siue v̄tositates et inflatōes
Est alia spēs h⁹ herbe: v̄gas hīs tēues. et plūera
duob⁹ palmis a terra ascendentes: et folia malue si-
milis: et in summitate virgax caput est sicut cicozee
h⁹ hec medicine apta nō est.

Bera sacra vel ouina: pigra: amara.

Beramos. i. grus.

Beramon. i. herba mscata.

Berancera. i. flosa molendini.

Berapium. i. sulfur viuum.

Bera. i. cinis.

Berandrea. i. carnedreos: et est q̄cula maior.

cap. 289.

Geramanū latine v̄l siligo: gre-
ce tisa vel lithus: a
arabice si **Hal.** primo de edulys c⁹
ligobib. tisa aucto. dioclis:

et merēstibei aut q̄ post frumentū et ordeū: meli⁹
quidē tisa. i. siligo. Et enim sufficienter nutrit: et cū
multo labore digerit. panē aut assidue ex eis co-
medens nullus v̄tq; ex incōsuetoz hūc edulio sa-
nus erit: neq; oīo si modicū est ei grane et indige-
stibile. semen aut hui⁹ tise h⁹ quidē exterius leuaz
i. cortice. et a quibsdā vocat paruum frumentū: et
equos hanc quidē innocue comedere: v̄t aut fru-
mento nō sine nocumēto. nō iprobabilr aut v̄tq; q̄

dā noiant purū frumentū tisanā: et colore et spissi-
tudine et caliditate virtutis assimilata ipsi. Et ideo
vi. sim. phar. ca. lithus. Sithus siue filigo acrior
est credo nō paz: et cachochima: cū tū ex putrefa-
ctione siens. est aut inflatua. et hec quidē h⁹ acre
et calidū: plurimū v̄o frigidum aquosum acre.

Sera. li. aggre. capi. filigo. Siligo vel bals-
auct. Dias. sunt eius due spēs. in vna
inueniuntur duo grana: et in alia v̄nū: et q̄libz gra-
nū in cortice suo: et illud plus nutrit q̄ ordeū: et est
boni saporis. panis vero qui fit ex eo min⁹ nutrit
q̄ panis tritici. Et idē auct. Hal. Substantia hui⁹
grani est media inter substantiā tritici et ordei q̄
tū ad cibū: et h⁹ medicinā etiā. Et ex hoc pōt sciri
operatio eius per illud qd diximus qd tritico et or-
deo. Bera est quoddā qd fit de plūbo et aceto: et
vocat gersa vel cerusa: que vocat gersa serpenta-
rie: que pōt fieri ex scriptaria minoz et maiori si-
cut inuenies in Laaron: et illa ingredit in vnguen-
to citrino: qd ponit i antidotario Hal. minoz.
Beresireos. i. terra rubea: et est bolus armenus.

Gerobotanū cap. 240.
on grece: ara
bice vero albea: latine vero berbena: v̄l
sacra herba. Sciendū q̄ prima species gerobota-
ni est centrū galli: et est supina. secunda species ge-
robotani est berbena: que dicitur gallinacea: et est
recta: et ideo vocatur orthos: vt apparet i. l. ortho-
mia. et hoc Dias. dicit cap. de gerobotano. et p̄ia
species gerobotani a quibusdam vocatur periste-
rion: illa est centrū galli. et ideo in littera. p. facit
semotim capitulū ab illo: quod incipit gerobota-
nū. et illud incipit peristerion. vnde dicit: gerobo-
tanū. id nomen accepit tale: quoniā sacerdotes eā
purificationibus adhibere consueuerunt. Plini⁹
iunior ca. de gerobotano. Gerobotanū id a greci
hoc nomen accepit: quia est remediū purgamen-
tis hominū: et purificationibus sacerdotū agentis
bus probatur. vnde et eaz pontifices saguina: vel
sagimen appellabāt: quasi facimen. hac iouis ara
veritur: domus purgatur: lustratur q̄: hac paga-
ni ad hostes ferre solebant tuti. hec et berbena: q̄
pura. et ideo pagani in sacrificijs ea vtebantur.

Dias. cap. de gerobotano. Gerobotanū quā-
multi peristerion aut berbena: di-
cunt species habet duas. vna est supina. alia recta.
prima vocatur fidericis curetis et albea: et cype-
rissia. et Asclepius in libro memorat. et Pythago-
ras eristepton nominat. latine dicitur licinia q̄li
lustrago: vel verpeditū: vel centrū galli. Secun-
da quam erectaz dicimus: vocatur etiā trigomō
bumon: v̄l gerobotanum hercularia: latine crista
gallinacea v̄l berbēa. v̄tq; folia subalbida: et ve-
luti incisa habent similia duo: sed angustiora: et
gas in cubiti longitudine et amplius: et āgulosa: et
radices tenues et longas. Plinius iunior ca. de cē-
trum gallo. Centrum galli quoddam est domesti-
cum elui apum: maioribus folijs oblongis et ru-
gosis: flore albo: scribitur in hortis. Siluestre mino

ris plante: folijs partitis z rugosis: semine nigro: quod multi integrum in oculis ponentes: ipos clarificare dicunt. obhinc scaream vocant: z eraclea: z feraria. **Sal.** viij. sim. phar. ca. peristerion. nigram.

Peristerion nominatur sic: ex eo qd columbe conuerfantur in eo: virtutez habet siccatinam: vt **Dosse. Dias.**

Radix berbene z folia citz vino bibita: z cataplasmatibus adhibita ictericis medentur: z moribus venenatis occurrunt. foliorum eius. 3. i. cum vino imposita per dies quatuor: z gargarismo ipa folia adhibita vulnera oris z putredines tollit. Elixatura eius si in conuino aspersa fuerit bilaritatem prestat. datur vero tertianarijs cum folijs tribus z radicibus tribus. quartanarijs vero quatuor numero. folijs z radicibus tota herba vulnera glutinat: z alienationes stringit. z ad omnia venena potui data optime facit. hec autem herba inde nomen accepit: qd sacerdotes eam purificationibus adhibere consueverunt. In passionario habetur: qd si medicus visitando infirmus: ipam in manu portauerit egroto insciente: z dicet egroto: qualiter es? si eger dicet bene: sanabitur. z si dicet male: morietur. Paulus: aqua decoctionis ei? matricem mundificat optime: z menstrua prouocat. semen eius cum succo feniculi in oculis impositum ipos mundificat.

Bermen	i. semen.
Berion	i. betonica.
Beris	i. incubus.
Bergir	i. crucea vt ozimum.
Bermina	i. effectus.
Beroncei	i. senationes.
Beroboni	i. plantago.
Bermon	i. sinum.
Berufan	i. lolium.
Beruserion	i. rampnus.
Bergues	i. semina sinapis.
Befasteria	i. creta.
Befasseb. i. terra astra: z interpretatur rubea: z est bolus armenus.	
Befanfalum	i. sulfur viuum.

Cap. 291.
Gessamia fm Dias. est terra: a ge quod est terra z famos quod est insula quedam. inde gessamia terra que auferitur a famos insula. Eligenda est que est alba z leuis: lingue adherens: et spargens se super cartaz: z fragilis qualis est qua multi colyrion dicunt. Duo sunt genera eius. vnu qd dictu est. altez qd dicitur astraplacondes: qd est laminosum. Plinius cap. gessamia. Bessamia terra est naturalis apud greciam: qua optimam indicamus que est leuissima z candidissima: fri. z sic. **Dosse. Dias.** Ambo genera virtutis sunt stipice. Comburentur autem z lauantur sicut terra que dicitur eratrias. sanguinem eicientib? citz aqua bibita: z magis imbrili subueniunt ventricu

losis z dysentericis. fluxum muliez stringit cum balaustia date. cum aqua trite z per sicte tumores tibiaz z testium compescunt. oleo rosaz mixte sudores prohibent. omnibus venenis accepto cu vi no occurrunt.

Bessacanna est lapis quo aurifices vtuntur ad aurum limpidandu. Eligendus est lucidus z grauis virtus est illi frigida stipica. stomacho acceptus medicatur. rheuma oculis abstinet. vulneribus cu lacte infusus opimatur.

Bessale	i. spongia marina.
Besentera. i. isculi: qui dicunt lumbrici terre.	
Besse. i. qn oculi post dormitione apiri no pnt.	
Besichim	i. gariohilata.
Besimum	i. rosa.

Best loco eius ponitur cortex vel pellicula: que e inter corticem z fructum glandis vel castanee. z e quidam fructus quo caremus: habentes figuram pinealez. in eius capite sunt sicut due spine: z similitur multum amigdalie: fri. est z sic. constringit omne fluxu z potissime sanguinis.

Betbel	i. pulegium.
Betbe	idem quod supra.
Betbesarin	i. marrubium.
Betbir	i. cruce.

Betisimeten nices sunt cuiusdam arboris: equales fere in longitudine: que faciunt dormire vsqz ad mortem: z nascuntur sibilie.

Bezar	i. bancea.
Bezamar	i. rampnus.
Bezablon	i. andacucha.

Cap. 292.
Bezear fm Dias. sunt eius tres species. vna species est: cuius folia sunt minora folijs feniculi z est in eius forma: z est eius crus vsqz ad quantitate palmiz: qd est superius est citrinum: z habet summitatem sicut habet coriandrum z anetum: z habet fructum album: acutum boni odoris z masticationis: z nascitur in locis spatiosis solitarijs z lapidosis. Et est alia hortulana que similitur herbe apij romani acuta: z est adustina boni odoris. Est alia cuius folia sunt sicut folia coriandri: z capitella sicut anetum: z habet sicut capita nuc ple na semine: que sunt sicut cinnamomum in forma: et acuitate sua ca. in fine secundi: bu. in secundo. conserunt folia eius trita vlcibus corosis.

Bleucon	i. mustum.
Bremale	i. emplastrum.
Bressa. i. vermix: z est sandaros.	
Baucia	i. succus celidonie.
Bia	i. terra.
Biampelitis. i. creta nigra vt aspaltum.	

Dias. ca. giampelitis: est gen? crete: vel terre nigri coloris vt aspaltum. illaz vero optimam dicimus esse que est nigerrima z splendida ac leuis: z humore attracta resoluitur citius vires habet stringentes. nam calamos inficit: z io in oculorum blefora mittitur.

Cap. 293.

Gieriterias fm Dias. cap. 1. species terre vel luti: que est alia alba: alia cinericia: siue aeris color: et maioris glebe. sed probabilior accipitur cinerea mollis et levis et erugineas habens vittas. vtiur aut hoc modo: concisa gradatim in ciceris magnitudines in vas fictile mittitur: tenuissimi corporis atque tenuiter et lateribus perforata: tunc eius oculo prius obstruso circumdato carbonibus incenditur: adhibito motu donec aeris siue cinereus color videatur. postea vero sic lauatur: trita in aqua finitur residere: et tunc leniter liquor effundit: et sedimen residens sub sole siccatur: et ita rursus teritur: et ad vesperam supermittitur aqua: et cooperulo tegitur: dehinc veniente die aqua liquatur: atque in sole sedimina in rotulas colliguntur et siccantur. hinc enim virtutem coherentem valde: et efficaciorum quam gessamia: denique vulnera conglutinando medentur. Est autem optima gieriterias que est sine sablone et sine lapillis.

Sij. i. terra nidi byrundinis: que fm Dias. est costrictive virtutis: medetur denique vicia tumentium faucium: et glebosas adunationes felliculi siue marum siccando.

Si	idem quod supra.
Builben	i. pisa legumen.
Buintas	i. vertigo.
Buinise vel offey	i. gummi bedere.
Builub	i. musticis lapidis
Bibosis interpretatur incuruatio vnguium. vno	
Bal. gibosis vnguium pisis est signum.	
Bibolon.	i. taphia.
Bibum	i. calens.
Bibuzar	i. antrax.
Bibufilon	i. filipendula.
Bicion	i. lutum.
Biceron	idem quod supra.
Bicea. i. iacea.	Baci. i. gichia.
Bicuale	i. cicada.
Bicual	i. musca viridis.
Biculotides	i. zenzalia.
Bisa vel gisi est suffumigationis genus quod inter medicamenta inuenies de cuius fumo troscisci idem otri siccantur: Plinius.	
Bigarta. i. grilla siue semina vne.	
Bigasol	i. affodillus.
Bigarapon	i. rupis concauum.
Biramia	i. granum regum.

Cap. 294.

Gigeg ara. latine gallina: vel gal lus. hic loquitur de gallo sed pro li. agg. c. gigeg gallina. l. l. latamie. **Sera** siue gigegi: virtus eius decocte est que rectificat. et si est decocta fortiter decoctione laxat ventrem. Idem auct. Dias. galli vini qui scinduntur per medium: et ponuntur calidi super morsum animalis venenosi conferunt: et oportet quod remoueatur vnus sepe post alium. Et cerebrum eius cum vino bibitur ad hoc valet: et abscondit fluxum sanguinis miringarum cerebri. et quando decollatur gallus et misceratur: et accipitur pellucula stomachi eius interior et desiccatur et teritur: et datur de ea in potu cum vino: conuenit habenti dolo-

re in stomacho suo. Et ius pulloz gallinarum acceptum conuenit ad rectificandum complexionem corporum egrotantium: et maxime habentium inflationem in stomacho: sed ius galli decrepiti administratur ad laxandum ventrem. Et oportet extrahere interiora eius: et lauentur: et repleatur venter eius sale: et coquas in. xx. partibus aque donec redeat ad sextam et bibatur. quodammodo coquunt cum eo caules marinos: vel cartamur: vel polipodium. laxat enim humores grossos viscosos: et est conueniens febribus antiquis piodicis et rigoribus eorum: et tunc.

Dias. ca. de gallo. quodammodo moribus iuncturaz. **Jo. mes.** ca. de gallo. ex gallis fidus est. melior est qui non dum calcavit. decrepiti autem carnes male sunt. acquirunt eis nitrositate et salsugine: et non competunt in re ciborum: sed potius in re medicinarum: et propter ius eorum. Et est illud quod hic consideramus. melior gallus ad hunc usum est: sicut dixit Gal. qui est rufus antiquus imo quanto antiquior tanto melior: et qui est velox ad motum et ardens ad coitum et fortis ad dimicandum in quo sit mediocritas in pinguedine et macie. Et ius galli antiqui calidum est propter nitrositatem et salsuginem: et lauatium: abstergium: apertum: et exterminatum: vetositatum: puocatum: et solutiuum nature. Optatio iuris galloz fm quod docuit Gal. est in hunc modum: oportet cibet gallus: ut dixit Alcaugi: fursure melle et sale pauco: et fatiger per illud fatigatoe ducere ad lassitudinem. Et dixit etiam Alchaugi: melius est ut fatiger dimicando: deinde abscondat caput ipsum et miscet et saliat sale: aut salegema: et decoquit in aqua sufficienti cum facilitate ad consumptionem duarum partium aquae. Et sunt quodammodo ponunt in decoctione eius alia: fm intentiones diuersas: et miscet decoctioni eius turbit aut cartam: et solutione educit phlegma. cum polipodio vero educit melancoliam. et sicut cum epithimo et seie danci et aneti excludit et carminat vetositates. et coctum cum salegema et dauco et aneto et polipodio confert dolori stomachi et colice et iliace: et dolori renali: et confert doloribus iuncturaz. Et valet sicut ad idem coctum cum cartamo aneto et salegema. et confert astmaticis cum alafce et isopo. vnde potio ipsius est circiter li.

Anic. li. secundo ca. gallina et galli bras. ij. Ius galloz antiquorum propter nitrositatem habet quam dicemus. Modus vero quem Gal. narrat in decoctione eorum est ut decoquantur postquam cibatur et nutritur et fatigatur faciendo eos currere ut cadant: et decollentur: deinde extrahatur quod in ventribus eorum est: et impleatur ventres eorum sale: et sumantur et coquantur cum. xx. cotillis mensure aque usquequo perueniant ad tres cotillas et bibat totum in loco vino. Ruf.

fuis galloz melior: est ille q nō cātat adhuc: et galli
 narū que nōdū parit oua. antiqui vero sunt mali.
 Adeps pulloz calidior: ē adipe gallinaz magna
 rū. Testiculi galloz laudabiles sunt velocis dige
 stionis. Ius galloz predictū puenit tremori et do
 loz iuncturaz: s; oz vt coquant cū polipodio et a
 neto et sale in. xx. cotill' donec remaneant tres aut
 quatuor. Caro gallinaz que sunt pulle in intelle
 ctū augmentū efficit. Cerebrū gallinaz phibet flu
 xum sanguinis nariū accidente ex velaminib' ce
 rebri. Ius galloz predictū conuenit asmati. Caro
 gallinaz clarificat vocē. Ius galli vetustissimi cū
 aneto et cartamo cōuenit omnibus illis. Et issede
 bez galloz sanat inflationē stomachi. Ius gallo
 rū cōuenit dolori stomachi ex vctositatē. Ius gal
 li veteris cū polipodio et aneto cōuenit colice val
 de. Caro gallinaz que pulle sunt augmentat sper
 ma. Et ius predictū cū polipodio soluit melanco
 liā: et cū cartamo soluit phlegma. qñq; vero deco
 quit cū medicinis stipicis ad dysenteria: et cū la
 cte ad vlcera vesice. Galline scisse aut gallus po
 nunt sup locū lēsi a vermib' venenosus: et pmutā
 tur quacūq; boza: et phibent nocuentū veneno
 soz. et venenis bibulis etiā sorbet eoz decoctio cū
 aneto et sale et euomitur.

Sigronis. i. creta argenti: vel creta arsa.
 Sigidium i. cerofolium.
 Sigion i. scitaragi.
 Sigin tamareinciron sunt species vacilozum.
 Sigin i. melaciū vel nigella.
 Sigoteis i. creta argenti.
 Sigos i. psillium.
 Sigosi idē qd supra. Hilbana idē qd s.
 Sileneti. i. medicina acuta vomitiua.
 Silea i. coloquintida.
 Silbebenech idem quod supra.
 Silbenes. i. semen turbit fm quosdā. dicunt qui
 dam q est quedā herba que multū similat ope
 rationi belleboz. et ē herba similis papiro. et dat o
 ea. z. i. palytico et sanat. alij dicūt q enux vomica.
 Silbenech idē qd supra. Bilum. i. boza.
 Silibon. i. vñce. Bilibanū. i. iunipus
 Siloneci. i. nux vomica. Bilbonet idē qd s.

Gimelea ^{Cap. 295.} fm Dias. ca. de gime
 lea ē terra colore spo
 dij cinereo dura aluminosa atq; sicca
 lingua: que cōfricata et tanq; odorata punicis fac
 sonū. habet enim quiddā in se re corporatiue vir
 tutis. medetur demq; lepras et maculas. et corpori
 colore bonū facit. et capillos tenuat: sed eligenda
 est recens et mollis sobolis: et trita facilis nec lapi
 dosa: qd qdē est oinz terraz probamentum.
 Gina. i. iusquimius. Giga idē qd supra
 Gingaria i. saponaria.
 Gincticum i. collum matricis.
 Ginefis. i. scordeon. Ginenos idē qd s.
 Gimon. i. lapfana. Gingion idē qd s.
 Gigidium. i. cerofoliū. Ginzue. i. iunbe.
 Ginosperma i. vñce semen.

Sindosperma idē qd s.
 Sipti
 Siptisilonium
 Siptum

Sipti. i. git.
 idem quod supra.
 i. cartasilago.
 i. gentiana.

Gypsu ^{Cap. 296.} latie ara. gy.
 pte. filgeun. **Dias.**
 ca. de gypso. Gypsu genus est lapidis
 similis nitro: cuius est opumū: qd hz venas latas.
 gypsum vero nō coctū desiccatur et stipicū et pa
 rā plaustricū. **Dosse. Dias.** fluxuz
 et collectiua. nis et sudore abstinet: bibitiū offoct hominē. vñuz
 vero leptomeris est et paz desiccatur: et reprimit cū
 pusca trita in viribus. est etiā vt gessamia: sed am
 plius stipicans et refrigerans foriter. vnde illini
 tū fronti sanguinis cursum stringit. potatū vō dy
 sentericis et ciliacis et omni psuo resistit. flos ei
 facit ad ea que instantius cōstringere volumus.

Sera. li. aggreg. ca. gypsen. virtus eius est d
 siccatina. Et idē auct. Gal. nō admi
 nistrat nisi exterius. et virtus eius est que desiccatur
 et cōglutinat et opilat. et hoc ideo: quia ipm fac ag
 gregationē pñū cito. et cōuenit fluxui sanguinis:
 qñ misceat cū medicinis siccis: qñ ipz est dux sicut
 lapis. et ideo oz vt admisceat cū albumine ouī: et
 fit multū stipicū qñ misceat cū pulvere molendi
 ni qui aggregat qñ euolat ex farina frumenti su
 per muros molendini: et pilis leporis. et qñ aduri
 tur de viscositate sua: et angit subtilitas sua et sua
 densio et fit stipicū: et maxime qñ cōficiat cū aq et
 aceto. Gypsu plaustrū. i. terra glucino
 sa: et quedā species terre q ē lucida. et vñ speculū
 Gypso i. vultur auis.

Gysqua ^{Cap. 297.} fm Dias. ca. gysqua ē
 terra sumpta ex foma
 cibus vitriatoz quo pictores vñuntur.
 et est virtutis vñentis acerrime et cohercētis: admi
 xta cū ceroto et oleo rosaz: vulnera iueterata tpe
 vel obtusa cōcicatizat. multi etiā succuz eius fra
 cturis aptissimū pbauerunt ob acrimoniā. est au
 tē quasi fauilla adberens in fornacibus.
 Girad. i. locusta. Girafole. i. catapucia
 Girapiro. i. sulphur. Girba. i. mortariuz.
 Gargata. i. semen: vel arilli vñaruz.
 Gireos i. flos viole.
 Girefobolon i. grana solis.
 Girebesis i. anagallus.
 Giri. i. farina subtilissima. i. pollina.
 Gironos est species rane.
 Giristit i. bolus armenus.
 Girgir. i. eruca. Girōtea. i. senacion
 Giro. i. lapis calamaris. Giroptea. i. almea.
 Girumbet i. zedoara.
 Girsue. i. qdā genus tuberum et fungozum.
 Gir i. calx.
 Gifasteras. i. creta argenti: et est gessamia.
 Gifasteros idem quod supra.
 Gifa kimatis. i. lutū lūne: et est lutū samii.

Gisapa. i. terra.

Gisania

Gessastereos

Gisselimusiam. i. terra lune: vel luum lune.

Gisselon

Gisbenet. i. medicina acuta vomitua

Gisfi

Gisinterios

Giseriberas gleba est rubicunda. illa vero e opti

ma que sablonem z lapillos no habet.

Cap. 298.

Gischia fm Dia. gleba est mī
valde candida: que deferur aliquoti-
ens in patellis rotundis siue quadratis. hec effica
citer stringit cutē z extendit ipaz splendidā fac.
Githia idē qđ supra.
Git agrimolatu. i. melanchiū: vel melanchie. vtrū
qđ est nomen equiuocū ad cymīnū: ethiopiū: z
ad nigellā. Est autē git nomen indeclinabile: qñ qđ
tū declinat hic git hui⁹ gittis. sed cymīnū ethiopi
um Dias. vocat gitter dicens: gitter est qđ ex sege
tibus crescit. z latine vocatur git. z est herba que
in segetibus reperitur habens semen nigrū z mi-
nutū: z illud est agrimolatu qđ cū frumento repe-
ritur habens semen nigrū z minutū: z illud i me-
dicina efficaciaz nō bz. Est aliud git melanchium
qđ latine vocatur nigella: cuius figurā z ppieta-
tē inuenies in l. caruum.

Glicia

Glicicia

Glicioza

Gliquiricia idē qđ s.

Glicus. i. sapa.

Glitis idē qđ supra.

Gligidis. i. peonia.

Glundis idē qđ supra.

Glicea

Glicifiden. i. peonia.

Glicida est propriū nomen confectionis: vt in
alexandrino de cardica passione. z interpretatur
gliscida dulce per antiphrasim.

Glikifide

Glicida

Gligida propriū nomen cuiusdam confectionis:
z est gliscida.

Glibostoma

Glis. i. terra tenax. vel glis. i. lappa. vel glis. i. aīal
muri simile. vnde glis animal: glis fra tenax: glis
lappa vocatur. z illud animal morat in radice na-
pelli: vt apparet in littera napellus.

Glicum

Glimonium

Glicitis

Glistis

Glistomargo. i. terra candida: z e creta fullonaz.

Glicos. i. sapa.

Glitis. i. poligonia.

Glian. i. dulce.

Glitafinos

Giscita idē qđ sup.

i. gessania.

idē qđ supra.

i. gessania.

i. gessania.

i. gisa.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

i. lumbici trestres.

Glikeon

Glicia. i. confection quedā: z est gliscida.

Gliciaconum.

Glicon. i. succus lignitē: z est aliud qđ gliconium.

Gliconiū. i. mentastrū. alij dicunt qđ est camomil

la. alij calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

um. z hoc concedo: nec mirandū si inter istos est

discordia: quoniaz oia ista quasi vnā vntem hnt.

Glicolanū alij dicunt qđ est cassia fistula. alij

qđ est canna mellis. alij calamus aromaticus.

Glicorio

Glicus

Glini

Glio

Gnicus

Gnidij coco. i. mezereon: vel cocognidium.

Gnidium

Gulon

Gulacelem

Gulolocanna

Gul

Gupposis. i. vnguium incuruatio. vnde grippo

sis vnguium signum est ptisis.

Guppeos

Gumen

Gobara

Gobaraton

Globasis

Globasif

Gogillodorum. i. radix vnde fiunt scope: z sūt in

modum palme.

Gogil

Gogin. i. semen. vno gomorea. i. fluxus seminis.

Gogum. i. eductiuum vel purgatiuum.

Gogestion

Gogustū.

Golema

Golestum

Golestados

Golie. i. genus tubez.

Golibilos idē qđ supra.

Gomar

Gomalios

Gomios. i. semen vel genus. inde gomioza. i. semi
nis fluxus. gogomogois interpretat flux⁹ a gomio
quod est genus: z gois qđ est fluxus: qđ fluxus hu
mani generis.

Gomioza quid est. i. gomios.

Gomaris. i. cōfectionibus liquidis quas mulieres
faciunt ex quibus liniunt faciem.

Gomaris idē qđ supra.

Gongilides. i. rape.

Gonalidas. i. rapas.

Goholidon

Gon. i. colla.

Gorasia. i. cerasa.

Goro. i. gorab.

i. dulce.

i. abrotanum.

i. gliconium.

i. camomil

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. camomil

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

i. calamentū montanū vel flumiale. alij pulegi

Goron ara. gre. coron vel cotū:
latine vō cotū vī babay

Glaucoma z Naukuaa vīnū cristallū hūmoris oculi mutati in glaucū colore. Verris
z hypothyra pūctū mōtū esse dixerunt. Cerrū est illud mōtū habere. hōr vō sōmā

Sera. libro aggreg. capitulo goron. dixerunt quidam medici de kelbe q. cotu nascit inter eos in arboribus que sunt sicut arbores anti perficoruz: et durant annis. xx. et est ex eo q. omni anno seminat. et idē auct. Alben mēsuay: melius ex eo est nouū: et qd est. **Posse. Sera.**

Succus folioz ei? cōuenit fluxui ventris q. accidit infantib?: et semen ei? cōuenit tussi. et est bonuz pectori. et est ca. et bu. et oleū ei? cōfert lentiginibus faciei et pustulis calidis q. sunt in facie: et facit augmentū in **Dias.** ca? coron. medulla semis spermate. **Dias.** ei? calefactoris est. mollificat pectus: et pdest ad tussim. succus vō folioz ei? potatus fluxū ventris infantū sistit. et est ca. et bu. cōplexionis.

Bozgone. i. garzone vel infans.

Bosalac. i. catapucia.

Bosamon

Bosie. i. genus tubez.

Bosifur

Blossa. i. lingua: inde cinoglossa. i. lingua canis. et arnoglossa. i. lingua agni: et est plantago. buglossa. i. lingua bonis. hypoglossa. i. lingua eq. vel bubali Blossos idē qd s.

Blossa. i. interpretatō Blomo. i. istm rotundū lignū qd retinet in ore vt teneat os apertum.

Bnonus nar kasis. i. stupor mentis.

Bnosia. i. scientia: cognitio: intelligentia.

Bnosica

i. sensibilia.

Brossi sunt fructus prime nationis qui sunt velut flores alioz.

Bronzus piscis omnibus notus.

Bnaril

i. stincus.

Gada vel fabncia grece ara. banna vel guadal: vel barna: latine vō pcelliones: et sūt vni cili in humidis locis degentes: et in stercore multoz pedū: q. tacti in pillulas cōpiscant: regnicole vocant eos. **Sera.** li? aggreg. ca? barna. Barfabozolas. na. i. pcelliones. et est vni culus vasoꝝ aq. et cisternaz. et est vniculus paru? q. qn tūgit reuoluit in seipz: et est viridis coloris. Et idē auct. Gal. vidi multos ex medicis q. vtunt eo oī anno in dolore auris: q. cūq. de cā cōtingit. Et ppr h vī mibi q. aliqñ curent eos: et aliquando no.

Dias. ca? guada. Guada. i. pcellio ceant. nes: et sunt vniculi pusilli qui repiunt sub valis aq. et cisternis: q. qn tangunt reflectunt et si.

Posse. Sera. auct. Diunt rotundi. mīf de eis in potu cōuenit strangurie: et ictericie. et qn terunt cū melle et linie cū eis: cōfert squinantie et relaxationi vnlue. et qn terunt cū oleo rosaz et buliunt in corice granati: et distillat ex hac medicina in aurem conuenit dol ori eius.

Guadal

idē qd supra.

Guadebnegi est species opthalmie.

Guarscen. i. turtur: vel palumbus siluester.

Guarsen idē qd supra.

Guastemabzas. i. stellio

Guada est herba facta sicut cinoglossa: q. orit in loco pingui: de cui? succo tingit blauenm.

Guassima. i. basilico demōis: et ē basilico eutatico Guaita

est pprū nomen loci. Guadez sunt quedā vene spatulares: et est vena q. tendit sup spatulā: ex qua orit cefalica.

Guada. i. conchylum vel ostracum. Ca. 301.

Guas ara. grece vero **Jo.** mes ca? de prunis. Pruna alia sūt alba: alia citrinalia rubea: alia nigra. Et ex eis qdā sūt mūza: q. sūt ad alterandū magis. qdā dulcia: q. sūt ad soluendū ventrem magis: et oia alterant et solutionē faciūt: plus tñ et minus. Damascena vō et armena in oib? illis sunt fortiora: et humida qdē plus faciunt illud q. sicca et sicca minus corūpūnt in stomacho q. humida sunt ei? humida ad corruptionē et putrefactionē cōuertibilia. dulcia sunt inter ca. et fri. declinat tñ ad latus frigiditatis: et sunt humida i secūdo gradu. Mūza vō fri. sūt in pncipto. Et alia quidē sunt lanatina et refrigeratiua et lenitiua. Recti cū q. miscēt et addit eaz opationi sunt tamarindi et pprē secundū modos infusionis notos: et cassia fistula: et tereniabim: et viole cōdite: et filia. Et fit cū aq. eaz syrup? iunamenti noti. Et ex carnib? fit electuariū bonū. Armeni q. arborē punoz pforant subtilē in longitudine palme: ex duab? vel trib? pūb?: et intermittunt frustra scamonee: et si gallant luto. et sunt fructus illi arboris solutini sufficient: et faciūt sophticatōes alias i arborib? alijs

Posse. Jo. mes. Solutiōe cūcunt cholera: et dant in egritudinib? cholerici: et alterāt maliciā eaz: et soluit maliciā ex q. sunt nocent tñ stomacho: et sunt pauci nutrimenti. Dosis aq. eaz potio est circiter librā. **Dias.** ca? de prunis. Pruniz recens ventrem soluit. stomacho vñ iudicat. s. oē hoc incommodū celeri? digestionē finit. sicca nō tantā maliciā prebent. quidā sicca cocta aluū stringere existimant: quod Gal. nō imerito falsum esse cōtēdit. Quis enim nesciat ex passo discocia vel mulla solutōez ventris operari: maximeq. perficeret si decoctuz ipm cui succus admixtus est sorbetur. facit tamē ipe suas differentias diuersi generis in prunis: vt firriaca tñ putet minus aluū mouere: eo q. sint stipitiora. hispana vero plus soluere q. sint dulciora ex omnibus prunis que maiora et lata sunt. Jo quoq. tenera et digestionis faciliora et ventrē molliendo accomoda presumit: minoribus omnia in esse contraria. Et est agreste punnm ansterioris fortiorisq. virtutis. hoc siccum etiam dysentericos certū est adiunare. gūmi hui? arboris potatū calculos frangit. cū aceto tritū ac illinitū faciei lichinas optime purgat et curat. aqua in q. folia pruni cocta sunt gingiuas et vnea et filia os colluendo defendit. Sed in vino decocta vehemētū pūnt

Radices iteq; cortex eandē sūpticā hñt ptātez q̄ i
folijs est cōstituta. Sera, hec eadez dicit que sunt
dicta fm̄ Dial.

Sualdel guisti .i. hypocnistidos.
Suaules ē aīal qōdā hñs sāguine: ē est stellio.
Suasse mābras idem quod supra.
Suariscen est genus columbe.
Suardalbia .i. bubulcus caninus
Suorum idem quod supra.

Suare quid est. l. l. tarax.
Suassembra idem quod supra.
Suasen est illud qōd appet in pñ: morphee velisse
p̄ in loco vbi oritur.

Suasman. i. solū nil. **S**uasfac. i. galbanū
Suardengi. i. ophthalmia.

Suatigi .i. vuln? qōd fit pforando.
Suesmes .i. tristitia sine cā.
Suesmetū. i. nuces cuiusdā arboris eq̄les fere in
longitudine q̄ vsq; ad mortē dormire faciunt.

Suesges. i. qñ hō loquit solus sine causa.
Suezitū .i. punctio.

Suers. i. lapis qui inuenitur in felle bonis.
Suecitarum idem quod supra.

Suedegi sunt vene guides.

Suides idem quod supra.

Suidem vel guilbe .i. pisa legumen.

Suidelarus .i. castoreum.

Suire arsamaci. i. viscus piscis et sillicoa piscis.

Suiti. i. costi. **S**uidiū. i. cocognidiū.

Suulub .i. muscus arboris.

Suiri. i. kist. ij. **S**uulub: idē qōd s.

Suasulon. i. barba siluana. **S**ubera. i. mespilla.

Subeira idem quod supra.

Suca .i. affodillus.

Sucaras ē qdā pars corpis.

Suca miconis. i. gūmi papaueris: et est Suacta

aliq̄ rixorallam vocant.

Sulac. i. soldana. **S**ulazi: idē qōd s.

Sulafion .i. rupis concauum.

Sumera est qdā epithima qōd efficit in facie ad

ipaz colerandā. istud vocabulū ponit ab Aliman

foze in tractatu quinto.

Sumililel meletū. i. gūmi amigdalorum.

Sūmi vitis quid est. l. l. barim.

Sūmi albotin .i. lacca.

Sūmi medicine .i. ex amigdala.

Sūmi cirinaici. i. gūmi laxar: et est assa fetida.

Sūmi prunorum quid. l. l. guas.

Sūmi babylonie. i. gummi arabicum.

Sūmi arboris gariofiloz est sile in virtute gum

mi albotin: vt apparet in l. l. barmusel.

Sūmi de linu quid est. l. l. siccāma.

Lap. 302.

SAmmi arabicā latine: arabi
ce vō sanigliarabi.
SSera lib. aggre. ca? sanigliarabi
sanigliarabi. i. gūmi arabi

cū: et est gūmi qōd rpi? sup arborē acacie: sicut alie
gūme q̄ arbor noiat angailē. et meli? ex eo est qō
est ex hac arborē sile vniculis i figura sua. et co

lor ei? est sicut vitru claz: et nō hz lignū. 2^m vero
post ipz est albi: illud qōd est sile sordiciei rasi
ne pini est malū: est **Posse. Sera.**

Posse. Sera. **P**osse. Sera. **P**osse. Sera.
anc. Bal. vna est vtus ei? q̄ desiccatur: et alia ei? vir
tus est q̄ cōglucinat: et auferit aspitatē: et frangit
tutes medicinaz acutaz: et lenit aspitatē pectoris
et stringit ventrē: et fortificat intestina. et meliorat
ossa fracta qñ sit emplastrū cū eo: et cōuenit malū
gnitati vlcēz pulmonis. Et auctoritate habet dīc
q̄ est bu. paz: et retinet ventrē qñ nimis fluit: et cō
glucinat intestinū in q̄ est tenasmon. et cōsolidat
ossa fracta qñ sit emplastrū cū eo. et sedat tussim
qñ retinet i ore: et trāsglucit qōd inde soluit: aut si
misceat aligb? medicis cōferentib? ad tussim et v
cerib? pulmōis qñ bibit ex eo. auerit ophthalmie
et rectificat medicinas laxatinas qñ misceat cū eis
et phibet acuitatē eaz: et frangit vomitū q̄ puenit
ab eis. Et q̄ntitas dosis ei? ad tussim et ad retinen
dū ventrē aure? .i. Et qñ misceat cū alijs medicinis
ē aurei. v. Bulcasim Ebē Abē azarin li. q̄ dī ser
uitor: forma assandi gūmi arabicū est sic oēs ali
as gūmas: q̄ vult assare gūmi ara. o3 q̄ frāgat il
lud in frustra ad magnitudinē orobi: d. inde acci
piat patellā et calefaciat eam et auferat ab igne: et
ponat sup eā gūmi ara. et misceat bñ sine intermis
sione donec albescat: et si nō albescit prima vice
itez calefaciat patellā vt prius donec fiat album.
et eodem mō fit ex alijs gūmis.

Sūmi saracenicū idem quod supra.

Sūmi dragantū est gūmi cuiusdā arboris que dī

citur ascudel: p quo. l. l. achantes.

Sūmi simplr. platū o3 itelligi gūmi arabicū.

Sūmi oliuaz quid est. l. l. cast.

Sūmi cetatie quid est. l. l. cetatie.

Surum .i. puluis molendini

Surgulos .i. infirmitas gutturis

Surlumon .i. mentastrum.

Sulane est quoddā genus fungoz: qōd exsiccatuz

coartat sicut cartilago.

Sulame idem quod supra.

Susia est quedā cōfectio liquida quaz mulieres

faciunt ad liniendum faciem.

Susma idem quod supra.

Suzema est flos herbe q̄ affert de barbaria q̄ sa

racene vtūt i ags balneoz: et est odorifera satis:

hanc herbā tuneci vidi abundanter.

Sucenis gaboz .i. tamarindi.

Suzia. i. cōsolida minor. **S**uzian: idē qōd s.

Suziafilon. i. cataputia minor. **Lap. 303.**

SAlungen ara. latine galan

ga. Balāga ca. et

sic ē i 3° gradu. Alij dicūt galāgā ē ar

borē: alijs fructū. Dial. autē dīc q̄ sit ra

dix q̄ repit circa arboris pedez i p̄sia: qōd p3 ex eo

q̄ h3 iteri? radice qdā: et ē tra ad hēt ei. pōt autē

suari p duos ānos. Est at eligēda sbrussa: et i sua

manerie pōderosa: et acutū hñs sapore: q̄ alba ē

et lenis multuz et fere nullū h3 sapore: et que est fo

rata et facile in puluerem soluitur: abijcienda est.

Fid ara. vel besaia. latine ferrum. Ubi sciendū q̄ ferrū ferru go ⁊ squama ferri eiusdē sūt v̄tutis et opationis: s̄ ferrugo ea. est ⁊ sic. cōplexionis in se cūdo gradu. S̄ attēdēdū q̄ aliud est ferrugo: et est aliud squama ferri. squama ferri est illō quod

latū tēne enolat p pēssionē. s; ferrugo est illū qd p decoctionē liq̄it z sepat a ferro. h; at vūitē dīccādī z ex

Posse ad extenuationē sple tenandi. nis valet vinū in quo ferrū candens extinctū fuerit: multū enīz subtile est. Cōtra opilationē epatis z splenis ex longo tē pore det patienti pulvis subtilissimus ferruginis q̄stitatis. v. cū vino calido. vomitū etiā in multa q̄tate puocat: z etiā ducit vsq; ad mortē. vñ cūz ipo in potu d; dari aq̄ in q̄ lapis magnes tota nocte iacuerit: z pulvis cū aq̄ cocta det. reprimit enī violentiā eius z sistit

Dias. Cōtra emoroi vomitū restantē. das pulvis ferruginis: z squame ferri subtilis efficit cū succo tap̄sibarbasti z bōbace intincta si supponat sibi pati ens opimū est. Cōtra tenasimonem ex cā ca. squama vel ferrugo optime calefiat vt candens sit: po stea aspgat aceto: z sc̄piat paties fumū p iferiōa

Sera. li: aggre. ca: haīd. Ferrugo ferri est stipica q̄ qñ sit cū ea nascale abstrin git fluxū antiquū matricis. Et qñ bibit phibet im pgnationē. z lenit cū ea z aceto sup erisipillā z bōthor: z aufert eā. cōfert panariū z vngule oculi z asperitati palpebrarū z emoroidibus: z restringit ginginā. Et qñ liniit cū ea sup podagrā cōfert. Et facit oīri capillos in alopiā. Et aqua in q̄ extin guit ferrū candens aut vinū cōfert fluxui ventris z vlcerib; intestinoz: z duriciei z tumori splenis: z colice passioni: z fluxui qui fit a stomacho. H; az coroborat stomachū relaxatū z debilitatū: z ma xime a colera. s; scoria ferri z bactitura ferri h; v tūtē silem eruginis eius nisi qz est debilior ea. Et qñ dat in potu cū squingibin resistit veneno plā te que d; acōitū. Et idē auct. gal. oīs scoria dīccat deīccatione forti: nisi qz scoria ferri ē debilior ali is. Et qñ teris eā cū aceto z p̄coga fit medicamen qd deīccat sanie que fluit ab aure antiquā. Et qñ extinguit ferrū candēs in aq̄ fit aq̄ illa siccatina: ppter hoc cōuenit grossiciei splenis. Et extinguit in vino: z cōuenit vinūz illud hydropisī z dysente rie z colice passioni z dolori stomachi. z idē auct.

Rasis. Jā vō cognouimus p expientū q̄ cōuenit fluxui vīne z menstruoz: z puenit egressioni ani z distillationi vīne qñ distillat insensibiliter z au get libidinē. Bulcasim Ebē Abē azarin li: qui d; seruator. Modus purgandi limaturā ferri est iste o; q̄ eligat limatura ferri pura cū q̄ nō sit admi xuo alicui sicut eris aut plūbi aut vitri. si ei; da ret in potu alicui occideret. ponat q̄ de ea q̄tum vis in vase mūdo: z pūciat sup ea paz aceti z po nat sub sextario mundo: z ponat ille sup ipm. s. sextariū corūz aliq̄d z dimittat ad minus septem dieb;: z p extrahet: q̄ inuenies colore ei sicut zini ar: deīn desicca eā z tere. Et sunt q̄ abluunt eā cū aq̄ dulci z aceto z colant p pannū z dimittūt sub sereno quousq; pureseat: deīn abluūt eā cū aqua dulci z reponūt. Et vñs ei; est q̄ cōuenit illis qz color faciei est croce: z facit ipinguare corpus. Modus affandi scoria est ille: terat triturā grossa z ponat in aceto vel rob; z p extrahat ab eo z ex

siccet z asset sup prunas z reponat. Modus ab luendi scoria ferri est ille: o; q̄ abluat anq; asset: z post etiā abluat sicut diximus in tucia.

Dalet

i. serpens.

Haur romi quid est. l. l. electrum.

Haurum

idem quod supra.

Cap. 308.

Hanser vel hanzor. Alii. in. ij. li. capitulū facit qd scribit

hanfuz: s; i ara. est hanfer. z hantor ē lactiniū qdā: z nō est tax; vt qdā dicūt: vl spe cies eius sub cui; vmbra piclitant; dormientes: vt

Dias. dicit. Hā hanfor est lactiniū: z taxus ē ar bor magna

Sera. li: aggre. c: hanfor. Han for est planta hñs lata fo lia: z nascit in vno tpe anni. Et h; cōcanū qd egre dit ab oculis ramo; suoz z a locis floz eius. Et colligunt ab eo boies re cōuenientē: z succo ei; ē amaritudo: z egrediunt ab ea mala sicut testiculū cameloz. Et egredit ab illis pomis qdā res adu rensita q̄ nō pōt fieri cauteriū cūz re meliori ea.

Et implent ex ea culcitre: z puluinaria: z notatur etiā arbor eius coherere: z qñ incidunt folia han for emittit tunc lac qd colligit in mense madij: et ponūt in eo coria z nō remanet pilus in eis: z vñs vas implet ex duab; impsionib;: z lignūz hanfor est lene grossū rectū pulchrū zc. Alius hanfor est vna ex speciebus tiamalli.

Cap. 309.

Hansis vel husch sine basigara. grece z latine Rannus.

Sera. li: aggre. ca: hansis. Han sis sine basig est planta q̄ nascit in vallib;.

Et sūt ei; tres spēs. vna h; stipite rectū spinosū sicut arbor q̄ d; alchifialich i ramis z spinis ei;: z folia ei; sūt oblonga hñtia hūiditate viscosa q̄ adhēt manui. Scda est fortis alba plus q̄ ipa. Tertia h; minora folia q̄ ipa z latiora: z d elinat paz rubori: z rami ei; sunt longi. longitudo ei; est brachij vni; z est spissior alijs: z est debilior spina vō eius est acutior: z fructus eius est lat; s; tilis: z est velut in vaginis sicut herba q̄ d; fachi dation. z idē auct. Gal. qd administrat ex ranno sunt folia eius dū sunt recentia. Et virtus ei; est q̄ infrigidat z deīccat in secundo gradu. Dias. ca. de rano. Rannus frutex est q̄ circa hortos nascitur hui; virge sūt lōge z spinose: folia h; pinguisima lōga z leuia. Est et alia rannus colore hñs subal bidum. z z hñs colore subrufuluz: z vngulas lōgas cubitis. v. z plus be spinose sunt z mīmā hñt vñt tē: ei; semē latū ē z tenue: z i folle reclusū sic affo di.

Posse. **Dias.** oīuz spērū ranni li. folia cataplasma

Sera. vñ rāni est q̄ cu crū corpis phibet.

herisipillā q̄ ē tpe caliditatis. vñ qñ sit emplastruz cū folijs ei; curat herisipillā z formicā. z dicit ali q̄ qñ rami eius suspendunt in ostijs z fenestris cessat operatio arboris eozum.

Hauroch

i. celidonia.

Dialet erog Maris

Haurch
Haution
Haufab quid est. l. l. seitarag
Handen
Haukeb

i. curcuma
i. bacurion
i. ligna aloes
i. aquila

Cap. 310.

Andeb

siue handbel ara. gre.
coloquintida: latine ve
ro cucurbita alexandrina vel cucurbi

ta de **Sera** li. aggre. ca. haudeb. i. coloqui
ferti. **Andeb** quida est plāta que emittit ramos
z folia extensa sup terrā filia folijs z ramis cucu
meris domesticis: z hz fructū sup terrā rotundum
silem pile: mediocris magnitudinis: z folia eius
sunt habentia scissuras z amara. fructus vō ei col
ligendus est qñ color eius mutat ad citrinum. Et
idē auctoritate habet: coloquintida est melon agre
stis: z colligit ea que est viridis cū incipit cōden
sari rosa sua: aut qñ ipa hz aliquid viriditatis: qñ
modicū ex ipa occidit: z pprie illa que repitur so
la in arboze sua occidit potante se sine dubio: qñ
qñ dat ex pulpa eius facit tortiones fortes: z facit
euomē vomitu forti: z inducit tenasimonē z anxi
etate ai: z coartationē anbelitus z frequentia eius
z syncopis: z frigidū sudorē: z fortasse interfic siē
dixi. oz g colligi cū est maturus in mense septem
bris: z est cal. in tertio gradu: sic. in secūdo. **Dias**.
ca. de coloquintida. i. cucurbita agrestis quā mlt
ti Siciā amarā vocāt: bastas z folia hz sup terras
siles cucumeri nro q folia incisa sūt z gustu ama
ra. fructus eius rotundus vt pilaqui colligendus
est in maturitate cū **Jo. mes** ca. de colo
quintida: quā ples vocāt cucurbitā deserti q na
scitur in planta: quā etiā fel terre vocant: eo q i
toto ambitu hortus est: interficit herbas: z est qñ
venenū eis. vñ vocant eaz arabes necem plantaz.
z eiū folia sunt ampla pilosa: z extendunt rami
ei sup faciem terre: sicut extendit cucurbita i ter
ra sup quaz iacet. Duoz ē modoz: mascul⁹ z feia
z ex eis mascul⁹ est sup quē nascit siē lanugo: z ē
granis cū duricie z asperitate attinēs nigredini. z
laudat ex eis femia: z pprie hñs pprietates bonas
vt sit coloquintida grossa: z qto grossior z leuior
tanto melior: z sit alba laxa leuis z cōplete matu
ritatis: cuius ps eius iterior est pulposa laxa z al
ba z leuis z vebementis albedinis: vez que nō est
cōpleta i maturitate mala est. cōtristat. n. suscipit
tem illaz: z ventositatē cum difficultate facit: z sol
uit supabundanter z solutione educit sanguine: z
fortasse interficit. Et cū sigillatur ex toto germie
plante vt nascatur coloquintida vna est illa pñici
osa z mala: imo est venenū. Et cū in tota regione
nō est nisi planta eius: vna p se nascens est mala.
Et que nascitur in terris foribus et puluerulētis
aut iuxta loca repiliuz: aut in locis thernaz colo
quintidas facit minores: z sunt filr male. que aut
nascitur in terris laxis z arenosis z liberis est illa
que eligitur. Et cū extrahit pulpa eius ipa debili
tat eā. ipsa aut collectōis eius est autūnus: z pprie

dū iā citrinescit: z remouet ab ea viriditas: ea. est
sic. cōplexionis i tertio gradu: z est cōposita ex p
tibus igneis z terreis adustis: z est solutina atra
cina supfluitatū: attractiua est z a remotis multā
z est resolutina incisina absterfina. Quatuor sunt
que debent corrigi in ipa. Hocet eniz cordi stoma
cho z epati: z est cōturbatiua subuersiua visceruz
faciens opationes difficiles: z apit ozificia venaz
apitione sanguine fluere faciente: z opatur id. ve
bementius q aloes z excoziat vias. **Emendat** eiz
primū z secundū nocumētū ex ea miscendo ei ex
medicinis cordialibus z stomaticis z epaticis: que
meliorare possunt cōditionē eius: siē additur ei
mastix pprie z gallia z filia. **Emendat** tertiu
z quartū nocumētū eius cū rebus acquirētib⁹
ei viscositatē z glutinositatē: z remouētib⁹ ab ea
serositatē: z cito eā lubricare facientibus: sicut est
dragantū pprie z bdelliū z gūmi z mastix z filia
z dicit **Gal.** sunt aut ex ea z laudano pres lumen
do equales post fricationē eius cū oleo rosaz pil
lule: z sunt bone z sane ad ea que oz. **Modus re**
ctificationis eius secundū q narravit filius serapi
onis: infundat pulpa eius in aqua mellis z pprie
decoctionis mirrhe: z exsicce post illud: z terat
ultima cōtritione: z administret eiz aqua mellis
pdicta. **Modus** rectificationis eius ex inuentione
nra: incidat in minutissimas ptes cū incisorio: z i
uoluat subtili inuolutione cū glucine dragati aut
bdellij: z exsicce: z cōterat post illud vltima cō
tritione: z fiant troisci cū pauco mastice resolu
to in oleo rosaz vel laudano: vel cū aqua mellis.
hec enim ars facit illā sine molestia. Et scias q d
decoctione ē cōpleta sustinet. Et dicit fili⁹ gezar
nō oz vt multū terat: vltima eniz puluerizatio ex
coziat vias z venas. Et dicit fili⁹ serapionis opoz
tet vt pueniat ad vltimū puluerizationis eius: ali
ter enim vlceraet viscera. Et mihi videt q vlti
me puluerizata frangit virtus a pmixtione adu
cto: z ei: ptransit loca viscerz absq impfione no
cumentoz in ipis. Et forte in ea in qua nō exquisi
te fit illud: ps tñ sensata adherens in villis z inuo
lutionibus eoz apostemat z vlceraet. expelluntur
aut nocumenta ipi a corpore accipiēdo aquam
passulaz cū oleo de amigdalīs vel oleo nucū aut
aqua mellis cū **Posse. Sera** ancto.
oleis pdictis. **Posse. Sera** Galie.
sapor est amarus fortis amaritudinis: z qñ sumi
tur nō facit opationē malā neq piculofaz qñ ve
lociter egredit. Et qñ ponit in clysteribus cōuēit
sciatice z palyfi z colice: z laxat phlegma z humo
res crudos: z qñz sanguine. Et qñ fit cū ea nasca
le occidit fetū z puocat menstrua. Et qñ ipa cana
tur z extrahunt interiora eius: deinde inuoluitur
circa ipam lutū: z ponit in ipa acetū z calefit sup
ignē: z fit cū aceto ozis collutio: z aufert dolorem
dentū: z fit suppositoriū cū pulpa ei: z laxat vē
trē. Et dū color ei est viridis z ipa est recens z ex
trahitur succus eius: z fricat supsciatiaz est iuna
tina val **Dias** virt⁹ est ipi purgatoria: obu
de. lo vno accepto cum mulla

mixto nitro et myrrha et melle cocto in modum capucie bene purgat. ipse vero pile sicce tuse et mixte: et clysteri adhibite sciaticis medicantur. paralyticis sicut prestolant phlegma: et cholera deponunt. menstruis imperant. abortum faciunt. dolorem dentium tollunt. Collyria exinde fiunt: que supposita ventri deponunt: viridis aut succus supunctus sciaticos. **Jo. mes.** solutione educit phlegma et humores viscosos: attrahens ipsos a profunditate membrorum. Et dicitur humay: solutione etiam educit cholera citrina. et eius operatio extenditur ad nervorum iuncturas. Et dicitur Dial. non efficit operationes in materijs que sunt in visceribus de quibus sit curandum: et in materijs que sunt in profundis locis distantibus. Et eius posse magnam est in mundificatione cerebri vel nervorum lacertorum pulmonis et pectoris. Et est medicina magna egritudinum eorum: sicut est dolor capitis antiqui: et dolor cranei: et emigranea difficilis: et epilepsia et apoplexia. Et convenit egritudinibus nervorum omnibus et vertigini: et descensui aque ad oculos. et est res magni iuvamenti ad asina: et antiquam tussim: et ad dilatationem anhelitus. et est eius operatio vinosa ad dolorem iuncturarum et podagram frigidam: et sciaticam proprie secundum omnem modum administrationis eius. et in clysteribus et collyrijs. et confert colice phlegmatica: et inflat iuvamentum vltimum et hydropis. Et si supponat in matrice occidit fetum. Et si ex eo cum aceto forti fricat morphea sanat eam: et similiter lepra: et elephantiam. et si euacuetur quod est in testa eius et impleatur oleo: et bulliat in cinere: et iungantur capilli denigrat eos: et tardat canicem: et prohibet casum eorum. Et si distilletur de ea in aure sanat dolorem eius et convenit sonitui in ea. et si impleatur aceto forti: et colluat ex eo os post bullitionem ipsum sanat dolorem dentis. Dosis est a kirat. vi. usque ad .x. bi autem qui sumunt eam timeant frigus et estum.

Cap. 30.

Baurifel. ara. vel bauragach: grece falla: latine verba habens folia satis maiora lilio: et ex eius cepe magno quod est in radice eius fit acetum squilliticum. Et latini vocant cepe muris quoniam interficit mures. **Sera.** li. aggreg. cap. baurifel sine bapsel. i. squilla auct. Gal. virtus eius est que calefacit calefactione forti. Et melius est quod accipitur cepe squille: et affetur vel coquatur: et postea administratur: quod si fiet hoc minus fortitudo et acuitas sue virtutis. Et idem auct. Dial. h. virtutem acuta: et quoniam affat et sumit h. multa et maxima iuvamenta. Si ergo volumus eam affare oportet quod involuat in pasta vel in luto: et ponat in furno aut sepe liat in pumis donec coquat pasta vel lutum: deinde extrahat et consideret an sit bene cocta: quod si non involuatur alia vice in pasta vel in luto ut prius. Nam si non affaretur bene noceret accipienti ipsam: et lederet membra interiora. Affat autem alio modo: nam ponit in olla et cooperit pasta vel luto: et ponitur in aqua non donec coquat bene. et os quoniam squilla fuerit be-

ne decocta quod accipiat ei interius: et abiciat cortex eius exterior: et sunt quidam abicientes cortice eius et mediculati: et accipiunt illud quod est inter utriusque. Et quidam incidunt eam in frustra et ponunt eam in aqua et mutant aquam eius sepe donec videntur quod non remanet in ea amaritudo. Et quidam incidunt in frustra et inserunt in filo lineo: et sepant frustra a frustra: ne se coniungant et desiccant in sole: et illud quod est in cisum ex ea ponit in aceto et vino et oleo. Item illud quod est in eius medio coquit in oleo: et dissolvit in ea resina pini: et valet ad multa. Sed acetum squilliticum secundum Sera. operatio est in hunc modum: accipitur squilla alba et bene purgetur: et incidat in frustra: et inferant frustra illa in filo lineo: et sit inter utriusque frustrum distantia ne se iungant: et desiccant in umbra .xl. diebus: postea sumat ex ea quantitas unius manipuli: et ponat in vase: et periciat super eam .xj. kist acetum fortissimi: et ponat in sole .xl. diebus. sit autem vas coopertum et obturatum bene. postea tempore extrahat squilla ab aceto: et exprimat et abiciat acetum et reponat. Quidam accipiunt ex squilla unum manerem: et periciunt super eam acetum. v. kist. quidam vero accipiunt squillam et mundant eam et non desiccant eam. Et quando preparentur pericientes super unum manerem ex ea acetum: et dimittunt sex mensibus: et illud acetum squilliticum in hac modum factum est magis incisivum humorum grossorum quam aliud acetum vltimum ad multa. Modus faciendi vinum squilliticum secundum eundem est iste: accipitur squilla sicut dixi supra: et desiccat in sole: et accipiat ex ea quantitas unius maneris: et teratur et cribret cum cribro tenui: et liget cum panno lini raro: et ponat pannus in .xj. kist vini dulcis noni. multum et dimittat sic intra tribus mensibus: deinde coletur vinum: et pone in alio vase et servet postquam obturatum est caput vasis bene. Et fit ex squilla humida in hunc modum: accipiat ex ea cruda recentem sicut est: et accipiat ex ea duplum eius quod accipiet ex sicca: et periciat super ipsam mustum: et ponat in sole. xl. diebus: et colet et reponat. Et hoc tale quod fuerit antiquius tanto melius. Etiam fit vinum squilliticum alio modo. Nam accipit squilla et mundat et incidit: et accipiunt ex ea maneres tres: et periciat super ea de bono musto amphora una: et dimittitur sex mensibus: postea colatur et reponit in vase.

Jo. mes. ca. de squilla. Squille sicut dicitur Gal. iuvamentum est duplex: solutione enim educit materias et parat ad solvendum. Et melior est habens partem. sola enim semper Gal. est venenosa: et adhuc melior est que saporem habet compositum ex dulcedine et acredine et acuitate et amaritudine. et que habet splendorem in laminis suis: et que nascitur in locis liberis. Orta enim in locis thermarum aut orta singularis est malicia. est in tertio. sic. in ipo. Est enim composita ex partibus igneis in superficie danibus ei acuitatis vehementia: et ex partibus terreis adustis danibus ei amaritudine: et ex partibus aeris mediocribus danibus ei de dulcedine aliquid. Est enim incisiva et ulcerativa adustiva resolutiva materie: attractiva ad exteriora: subtiliativa partium grossarum et viscosarum adhe-

rentiū cōseruatiua a putredine. Rectificatio affa-
tio acquirit ei facilitatē in soluēdo: et p̄p̄atio ipsi
cū aceto pōt materias grossas adherentes et sub-
mersos facile expellere. Modus p̄gationis eius ī
eliratione est secundū hūc modū: accipiūt lamia
ipsi? et sepatim inuoluūt in pasta: et sepeliūt ī cine-
re calido et coquitur sufficienter: et extrahit ex pasta
et administrat vbi oz. Modus autē affationis ipsi?
ponat in vase luteo vitreato stricti ozificij et sigil-
let ligatione forti cū p̄gamento: et dimittat diebus
xl. et p̄p̄ie diebus maioris estus: et moueat vas et
mutet vicissim omni hora: ita q̄ equaliter in sin-
gulis partib? calefiat: deinde extrahat squilla: et
administret vbi oz. et q̄q; miscet ei post affatio-
nē tantūde? farine ozobi q̄tū ipsa est: et sunt inde
troscisci: et seruant vbi oz. Modus autē opationis
aceti squillitici secundū q̄ Gal. narrat: accipia-
tur ex laminis eius: et p̄p̄ie que sunt inter corticē
et cor ipsi? q̄tūtas quā voluerit: et cōsue sepatim cū
filo: et dimitte sicari in vmbra p. xl. dies: post hoc
cōmune ipas in frustra: et pone ad omnē libram
eius aceti boni et albi libras. vi. et pone in vase vi-
treo stricti ozificij: et stringe caput eius: et dimitte ī
sole p̄ alios. xl. dies. et post illud cola: et administre-
tur vbi oz. et si necessitas vigeret festinare sepelia-
tur vas in cinere calido vel arena ca. cū successiōe
nō repente: sed p̄p̄ie inter horā et horam. et dixit
Paulus lamine eius ponant sicut sunt in aceto a
principio veris vsq; ad finē estatis in vase vitreo
figillato exposito soli: et post illud administretur
vbi oz. et scire debes q̄ squilla de decoctione susti-
net rē me. **Anic.** li. secundo cap. de squilla.
diocē. Squilla est cepe muris: cuius
folia sunt sicut folia lilij: et hz oleū ad nigredi-
nē declinans. est ca. et sic. in secundo gradu. et est ī
cisini. et in ipo viscosus. **Dosse. Sera.**
illud qd est in medio squille coquit in oleo: et dis-
solvit in ea resina pini: et ponit in scissuris que fi-
unt in pedibus. p̄pter frigus: et curat eas. et coqui-
tur cū aceto: et fit ex ea emplastr? ad morsū tyri. et
administret squilla affata in plurimis cōfectioni-
bus: et in illis in quibus ingrediūt species aroma-
tice. et dat ex ea in potu qn volumus. puocare vi-
nā: et in hydropisi. et dat illi qui cōquerit de sto-
macho: et cui abus natat in eo et nō digerit. et dat
ad tortiones ventris: et ad tussim antiquā: et ad as-
ma: et ad extrahendū sanie a pectore. et pectus mū-
dificat a grossis humoribus: et sufficit ex ea pon-
dus triū onolofac: et admixto melle cocto et facto
inde loboc comedir: et conuenit ad oīa que dixi-
mus. et purgat optime ventrē a chimis grossis vi-
scosis: et tñ cauere ab ea illos quib? vlcera vel ex-
coriationes seu vulnera in mēbris intrinsecis sunt
et qn affant et liniunt cū ea verruce que dicuntur
acdas et hocdas. et clauī et scissure que fiūt p̄p̄ frī-
gus cōuenit eis. sed semen eius qn terit et ponitur
ī ficu sicca: aut admiscet cū melle et comedir mol-
lit ventrē. et qn squilla suspendit integra sup limē
ostij dom? phibet aīalia venenosa et nocina a do-

nio illa. Sed aceti squillitici qn sit collusio oris
cū eo restringit gingiuas laxas: et cōfirmat den-
tes cōmotos: et auferit putredinē et fetorē oris: et
qn sumit in potu indurat tracheā arteriā et īgros-
sat eā: et auget carnē eius: et clarificat vocē: et forti-
ficat eā: et administrat ad debilitatē stomachi: et
ad maliciā digestionis et opilationis eius: et ad me-
lancoliā et apoplexiā et epilepsiā: et frangit lapidē
vesice. et cōuenit suffocationibus matricis: et apo-
stematibus splenis: et ad sciaticā: et fortificat cor d-
bile: et restituit ei sanitatē. et meliorat colorē. et acu-
it visum. et p̄icit in aurē: et cōuenit granitati audi-
tus. Et vlt est cōueniens omnibus egritudinibus
corporis p̄ter q̄ vlceribus intrinsecis. et oz q̄ det ī
potu in ieiunio: et det primo paz ex eo: deinde au-
geat in dosi eius paulatim donec p̄ueniat ad du-
os conos. et quidā tribuunt duos conos. et plus vi-
nū squillitici cōuenit malicie digestionis et ractu-
ationi cibi: et phlegmati grosso qd est ī stomacho
et intestinis: et dolori splenis: et sciaticę: et cōmotiōi
cerebri: et malis habitudinibus que p̄pant ad hy-
dropisim. et cōuenit hydropisi: et icterici: et stran-
gurie: et corrosionibus: et inflationibus: et rugitib?
et palyti: et opilationibus: et rigoribus febriū antiq-
ru: et attritioni lacerto: et dolori latere: et puo-
cat menstrua: et nocumentuz qd infert nervis est
modicū. Et est cōtrariū venenis. fit aut squilla hu-
mida sic: accipit ex ea recentū cruda q̄tū vis: du-
plū tñ ad hoc qd accipet ex sicca: et infundat sicut
infundit rapa: et fundat sup ipz mustū: et ponat ī
sole. xl. diebus: et colet: et colatura reponatur. hoc
aut q̄to fuerit antiquius tanto melius. fit etiā vi-
nū squillitici hoc mō: accipit squilla et mundatur
et incidit: et accipit ex ea vlgz ad tres mannes: et p-
p̄icit sup ipam ex bono musto italie anphora vna
et dimittit sex mensibus: et postea colat et repona-
tur in vase: et confert hoc vinū ad ea que supra dī-
cta sunt. et melius vinū squillitici est illud quod ē
antiquū. et oz q̄ caueat potus eius in febrib? et qn
in mēbris interiori? solutiōe edū-
bus sunt vlcera. **Jo. mes.** et humores
grossos viscosos: et dixit cū hoc etiā educit chole-
raz nigrā. et cū hoc inuamentū est magnū ad egrī-
tudines capitis sicut est cephalēa et epilepsiā: et p-
p̄ie secundū omnē modū administrationis eius:
et vertigo et scotomia. et oximel eius ponit materi-
as viscosas facile ad expellēdū: et subtiliat chimo-
rū grossitudinē. Et ipsa quidē secundū omnē mo-
dum administrationis eius conuenit inuamento
magno egritudinibus iuncturaz. et est medicina
bona pulmonis et pectoris et egritudinū in eis. Et
p̄p̄ie electuariū ex succo eius et melle sumptū lā-
bendo clarificat vocem. et similiter oximel eius et
aceti ipsius est ex medicinis bonis spleni et grossi-
ciei eius. et est ex rebus p̄seruantibus corp? a pu-
trefactione: et seruantibus ipsū in sanitate sua:
et acquirit vsus eius maciem corpori: et cōseruat
in iuuentute. Et acetuz eius desiccatur et cōfirmat
gingiuā laxam et putridā. et cōfirmat dētes mo-
tos collusio ex ea. Et similiter potus eius est me-

dicina magna fetori oris faciens ipsum odoriferum.
et sanat dolorem stomachi: et adiuvat ad digestio-
nem. Et usus eius secundum omnem modum administratio-
nis eius confortat corpus cui accidit lassitudo et molli-
ficatio: et colorem efficitur bonum. Dosis potio ace-
ti eius est a. 3. v. usque ad. xij. Et oximel eius ab aure
is. vi. usque ad. 2. Et troisci eius a. 3. ij. usque ad. iij.

Anic. oleum eius confectum cum melle ponit su-
per alopeciam et serpiginem. Et acetum
tum exasperat guttur et indurcat carnes. p. ius et e-
bonum asinatum et oximeli et tussi antiquae.

Alu arabice: lani. **Sera** li. ag-
ne cornu. **Sera** greg.
auct. **Dias** plurimum quod admi-
nistratur ex cornu est ceruinum et caprinum. **Hal** adu-
aduruntur et **Dosse** **Dias** adu-
administrat. **Dosse** **Dias** runc
et administrantur ad restringendum gingivam: et co-
firmandum dentes. et cornu cervi quando aduritur et ab-
luatur curat vlcera intestinoz et fluxus sanguinis:
et fluxum ventris. et quando bibitur curat ictericiam. et
dosis eius est coclearia duo: et iam administratur
adustum et ablutum in siccis. et ad hec faciunt: et ad o-
ficandum humores qui veniunt ad oculum. Et ideo
auct. Pauli: cornu cervi et capre adustum abstergit
dentes fortiter: et curat gingivam: et sedat dolorem gin-
give inflatam quando adurit donec albescit. et offert spu-
to sanguinis et ictericie: adustum et ablutum et confert
dysenterie. Et idem auct. **Dias** quando cornu cervi adu-
ritur et lavatur: et bibuntur ex eo aurei. ij. cum dra-
ganto confert sputo sanguinis et vlcerebus intesti-
noz: et fluxui ventris antiquo et ictericie: et dolori
vesice. et confert cursui humiditatum antiquo ex ma-
trice: quando bibitur cum aliqua medicina conveniente ad
hoc: et inciditur cornu in frustula: et ponit in olla ter-
rea: et lutatur caput eius: et dimittitur in furno do-
nece albescat. lavatur aut postmodum cum cinis: et
sic convenit oculo ad quem currunt humiditates: et
vulceribus quod sunt in eo: et quando fricantur cum ipso dentes ab-
stergit eos a sordibus. et fit fumigium cum cornu cru-
do: et fugat animalia venenosa. et quando coquitur cum
aceto et colluitur os cum decoctione confert dolori de-
tium. et limatura eius quando datur in potu cum vino ex-
cludit lumbricos.

Alu arabice: lani. **Sera** li. ag-
ne cornu. **Sera** greg.
auct. **Dias** plurimum quod admi-
nistratur ex cornu est ceruinum et caprinum. **Hal** adu-
aduruntur et **Dosse** **Dias** adu-
administrat. **Dosse** **Dias** runc
et administrantur ad restringendum gingivam: et co-
firmandum dentes. et cornu cervi quando aduritur et ab-
luatur curat vlcera intestinoz et fluxus sanguinis:
et fluxum ventris. et quando bibitur curat ictericiam. et
dosis eius est coclearia duo: et iam administratur
adustum et ablutum in siccis. et ad hec faciunt: et ad o-
ficandum humores qui veniunt ad oculum. Et ideo
auct. Pauli: cornu cervi et capre adustum abstergit
dentes fortiter: et curat gingivam: et sedat dolorem gin-
give inflatam quando adurit donec albescit. et offert spu-
to sanguinis et ictericie: adustum et ablutum et confert
dysenterie. Et idem auct. **Dias** quando cornu cervi adu-
ritur et lavatur: et bibuntur ex eo aurei. ij. cum dra-
ganto confert sputo sanguinis et vlcerebus intesti-
noz: et fluxui ventris antiquo et ictericie: et dolori
vesice. et confert cursui humiditatum antiquo ex ma-
trice: quando bibitur cum aliqua medicina conveniente ad
hoc: et inciditur cornu in frustula: et ponit in olla ter-
rea: et lutatur caput eius: et dimittitur in furno do-
nece albescat. lavatur aut postmodum cum cinis: et
sic convenit oculo ad quem currunt humiditates: et
vulceribus quod sunt in eo: et quando fricantur cum ipso dentes ab-
stergit eos a sordibus. et fit fumigium cum cornu cru-
do: et fugat animalia venenosa. et quando coquitur cum
aceto et colluitur os cum decoctione confert dolori de-
tium. et limatura eius quando datur in potu cum vino ex-
cludit lumbricos.

Hanlech	i. alac.
Han'eich	i. rubus.
Hauroch	i. curcuma.
Hausel	i. squilla.
Hausigi	i. rubus.
Hausigi	idem quod supra.
Haucc	i. lapacium acutum.
Hausir	i. opoponacum.
Hannich vel haunich sunt limaces qui sunt in her- bis in litore maris.	
Habaras	i. stasixagria.
Habaon	i. morbillus.
Habrad. i. quedam species dactili.	
Hebalarusa	i. canebe.
Hababes. i. proprium nomen loci.	

Habias

i. stasixagria.

Cap. 33.

Alberas

ne stasixagria: vel pedicularia: vel gra-
na capitis: vel passula montana: vel rosa regis.

Sera li. aggre. cap. haberas sine habeltas
auct. **Dias** est planta habens folia si-
milia folijs vitis agrestis incisa sicut folia malve
agrestis: et habet ramos longos nigros: et flores si-
miles floribus plante que dicitur baratis: sed mi-
nores et coloris quasi celestis: et habet semina i va-
ginis viridibus sicut cicer habet tres angulos a-
spersos: cuius color est ad rubedinem et nigredinem
declinis: sed iterius est albus: et sapor eius est acutus

Hal vi. sim. pbar. ca. stasixagria secundum
translationem arabi. est acuta fortiter mi-
tum. et virtus eius est calida adurens: et attrahit et
abstergit abstersione forti.

Dias ca. stasixagria secundum translationem gre-
cam stasixagria: sive ut latini pedicu-
laria nascitur umbratis locis habens folia similia
viti agresti divisa tamquam malva agrestis: et hastas lo-
gas et erectas et nigras. semen est ei simile isati: et
flores similiter habet quod semen in folliculis viridis
orbibus obtentum trium angulorum. et est nigrum: sed inte-
rius album cum gustu viscido acris et calido. **Auerol**
v. sui colliget ca. de stasixagria. est ca. et sic. i. tertio
gradu. **Anic.** li. secundo ca. de stasixagria est
du. ca. et sic. in tertio gradu.

Dosse **Hal** facit descendere a ca-
pite quando mastica aut
fit gargarisma cum ea phlegma multum: et convenit
egritudinibus cum quibus eleuatur curis: et convenit
ad pruritum. participat autem adustine cuiusdam virtutis

Dias grana ei. xv. accepta cum mulla phle-
gmata pingua vomitibus excludit.
vix hii qui mullam acceperint assidue bibant: et
deambulent quia offocationes citius prestat et gu-
lam exasperat. trita et bibita pediculos necat. **Al**
uer. quando mastica trahit phlegma. et succus
suis mundificat caput per nares. et electuarium ei
valet ad morbum caducum: et morpheam: et men-
strua educit.

Cap. 34.

Albezal

asino. Linis carnis asini et epatis eius
cum oleo valet suppositus fissuris fri-
goris. Linis epatis asini cum oleo super serofulas
valet: et sanat lepram. Contracti ex siccitate sede-
ant in iure carnis eius. et caro eius etiam est iuua-
tiva. epar eius assatum et a ieiuno comestum conue-
nit epilepsie. et similiter eius vngula adusta. et sit
eius potio omni die duo coclearia. dicitur quod ei vti-
na convenit dolori renum. et vrina siluestris asini fra-
git lapidem in vesica. **Sera** li. aggre. ca. lolen
ca secundum quod dixit **Hal** ex lacte alioz ani-
malium fit caseus preterquam ex lacte asine: quia est
subtile non habens grossiciem. **Almansor** li. 3. ca.
de lacte. **Al** finitum lac omni lacte subtili est: quod

q z

pulmone patientibus dandū est. Et etiam p^o mulie
bre lac secundū Gal. vij. therapeutice ethicis lan
datum. **Sera** li^o aggre. ca^o babel. ba
i. granū cucul. **Sera** bel ca. est z bu. in secū
do gradu: et auget sperma et proprie quando mi
scetur cum sisamo: et quid est l. l. lobabium.

Cap. 35.

Nabel nil. ara. i. granū indū: et est
cartamum indum.

Sera lib. aggre. ca. babel nil. planta eius est
similis plante lubleb adberens arbo
ribus duobus brachijs vel tribus: et habet ramos
et folia virida: et in ramo cuiusq^{ue} folij est flos colo
ris purpurei similis penis in figura sua: et quādo
cadit flos eius emittit semez in vaginis in quibus
sunt tria grana minora granis statixagrie in trib^{us}
partibus diuisa. et illa grana sunt illud quod d^{icitur} ea
administratur in medicinis laxatiuis. laxat enim
pblegma: et mundificat ipsū: et dosis eius ē a qua
tuor kirat vsq^{ue} ad octo. et est ca. et sic in primo gra
du. et miscetur cū medicinis: et facit moram in ite
stinis. et quando accipitur solum non laxat eodez
die nisi post. xij. horas. et dosis eius est cum alijs
medicinis: sed simplex nūq^{ue} vidī dare nisi admi
scatur ei scamonea que vincit ipsum ad expellē
dum pblegma et cholera.

Jo. mes. cap. de cartamo dicit q^{ue} quidaz
dicunt q^{ue} est vna ex speciebus
cartami. et hic dixit quoniam est cartamum idūz
licet sit aliud a cartamo nostro.

Cap. 36.

Nabel zelin ara. vel grana ezelen
latine piper nigrum.

Sera li^o aggre. ca^o babel zelin. i.
granū zelin: et est pip erbi

opiū vel nigroz. et ē granū pingue in magnitudi
ne ciceris. et est citrinum exterius: album interius
et habet saporem bonum. defertur ex terris bar
barie. Et illud quod nominatur i barbaria crom
est simile fascolis in forma sua: nisi quia grana ei^{us}
et cortex eius sunt minora fascolis. habent nigrū
colorem et acutum saporem sicut piper. et defert^{ur}
similiter a terris nigroz. et sunt ca. i. tertio gradu
bu. in primo. et conferunt dolori dentium. augent
enim in spermate: et faciunt bonum odorē oris.

Debebelarus	i. iubebe.
Debelmeluc	i. catapucia.
Habetoziti	i. grana citri.
Habellien	i. piper album.
Habeel. i. iuniperus vel fructus eius.	
Habes est vna ex speciebus malue.	
Habelmuluc	i. catapucia.
Habei	i. iemal.
Habedlesen	i. carpobalsamū.
Habiam	i. pulegium.
Habix est propriū nomen loci.	

Cap. 37.

Nabilbalach arab. grece
arceonides:
latine granum iuniperi: vel iuniperus

Sera li^o aggre. ca^o habilbalach. **Nabilba**
lach est iuniperus: et iuniperus ē vna
ex speciebus cipressi masculi. Et omnes sunt qua
tuor species: et sunt iuniperus et habel. i. sanina et
zerbin et gara. i. iuniperus que noīat arconas. est
ex ea alia magna: alia parua: et habet fructū quen
dam cuius fructus est magnus sicut nabach. et in
littera habel dicit sic zaroz. Et qdā cui^{us} fructus ē
paruus sicut faba: nisi quia ipse est rotundus tot^{us}.

Gal. vi. sim. pbar. ca^o de iunipero. virtus ar
boris huius est ca. et sic in tertio gradu
s; caliditas ipsius fructus est secundū hoc: s; siccitas
eius est in principio tertij. Et idē **Sera**. Sani
na est illa que d^{icitur} brachos siue bracheos: et nō ha
bet fructū. et nos iam de ea diximus superius i lit
tera habel. s; zerbin est illa que d^{icitur} padras: et habz
fructū simile fructui cipressi: nisi q^{ue} est minor eo sa
tis. Et est ex zerbin parua spinosa: et hz fructū si
mile fructui iuniperi: cui^{us} magnitudo ē sicut gra
nū myrti: s; est rotundū: et sermo de ipso veniet p^{ri}
mū in ca^o de alchitran. et virtus zerbin est ca. et sic i. 3°
gradu. s; gara est species parua respectu zerbin.
memoria eius venit in l. gara. **Archeuios** siue ar
conos. i. iuniperus parua et magna. ambe calefaci
unt et subtiliant et puocant vna. et qn fit fumiga
tio cū eis expellit venenosa reptilia. et hz fruct^{us} ca
ius quidā reperit in magnitudine auellane: et qu
dā in magnitudine fabe: nisi quia est rotundus: et
hz odorē bonū: et est dulcis: habens in se aliquatū
amarum.

Dias ca^o de iunipero fm transiaū
dinis. **Dias** onē grecaz. iuniperus arbor
alia est parua: alia magna: s; vtrq^{ue} acrisis sūt v
tutis atq^{ue} micualis et insensibilis. **Auerois** s; col
liget ca^o de iunipero. Iuniperus que vocat abbel
ca. est et sic in tertio gradu. **Paulus** ca^o de verni
ce. gūmi istius arboris est vernix.

Posse. Dias. p^{ri}
nis impositae fumigio serpentes fugant. fructus ei^{us} io
ciudus est: et odoris sūm si in ore detinetur: et cū
stomach^o est: et thoraci vtilis est. iussim se dat vete
rem. et inflationes sedat. tortionibus bibita subue
nit. contra venena prestat auxiliū. diureticū est il
li adiutoriū. spasmatis et rheumatibus pdest. of
focatiōes stericas tollit. Appellat autē a grecis ar
ceonides. succus eius medet vipera vexatis. Sic
succus eius exustus atq^{ue} cū aqua ill. nius lepraui
despuat. climatio aut ligni eius pectui datus inter
ficat. lachrymus eius potui datus tussim veterē at
q^{ue} parotidas sanat. **Auerois** abbel puocat vna
et menstrū plus alia re: donec facit minger e san
guinē. et facit abortum: et extrahit setū moruuz. p
ista specie. l. litteram abbel.

Nabilig	i. myrabolani.
Nabilfen	i. lisuoli. l. l. leia.
Naboanisa	qd est l. l. keadi.
Nabonisa	i. cicuta.
Nabobol	i. vlnce.
Nabbalarhar	i. granū iuniperi.
Nabeleras	i. statixagria.
Nabelmeluc	i. granum regis.

Macatula
Macatos
Macabdes

.i. mandragora.
.i. cymbalaria.
.i. peonia.

Cap. 318.

alcaroeg ara. gre. salu. la
tine spina lata.

li. aggre. cap. hacub. Da-
cub alcaroeg e herba qua

nominant homines orientis spinā lata: habens fo-
lia similia albe cameleonte. Et elixat hec planta i
principio sui ortus: et comeditur cū oleo et sale. Et
lachrymus qui egreditur de radice ipsius si bibatur
ex eo. 3. i. cum melicrato puocat vomitum.

Macusa

.i. mandragora.

Cap. 319.

ara. grece liceos: lati-
ne vero litium.

li. aggre. ca. hadadh liti-
uz habet tres species. vna

earz est indica. et alia fit ex herba q̄ vi-
cit zeriach: siue serrab. tertia est arabi-

ca qua noiant badad. i. litium. Et idem auct. Dias. li-
tiū accipit ex arboze spinosa que hz ramos longi-
tudine duoz brachioz aut amplius. et folia sunt si-
milis folijs arboris buffi rara. et hz fructū similez
piperi: et est niger amari saporis: lenis tactu. et cor-
tex ligni est glaucus filis lino dissoluto. et hz radi-
ces multas pcedentes a latere ligni eius nascitur
locis agrestibz. et extrahit succus eius in hūc mo-
dū: terunt folia sicut sunt cū tota arboze: aut po-
nunt in aqua: et dimittunt pluribus diebus et co-
quunt et exprimunt: et succus ponit ad coquēdūz
sup ignē donec igrosset sicut mel. et fit filis ex suc-
co fructus eius qm̄ exprimitur: et ponit in sole. et me-
lius ex eo est illud qd̄ accendit ignē. et qm̄ extingui-
tur facit spumā: cuius color est sanguinis. et exteri-
us est nigrū: et interius est sicut crocus: et nō est pin-
gue. et est in eo stipticitas cū amaritudine. et ex illo
melius est indū et fortioris opationis. Adulterat
aut litium cū amurca olei cū admiscet i cocura ei-
us et cū succo absinthij et felle bouino. Et oz q̄ colli-
gat ex eo qd̄ natat sile spongie: et reponit ad op-
medicinaz oculi: et residuū eius ponit in alijs me-
dicinis. Et dī q̄ indicū facit arbor que dī lithios.
Et hec arbor est de speciebus spine habēs ramos
erectos longitudine triū brachioz aut amplius p-
cedētes ex radice: et sunt grossiores ramis rubi. et
euellit ab eis cortex facile. et color eius apparet si-
cut color sanguinis. et folia eius sunt filia folijs o-
line. et ex illa arboze accipit litium. s. ab illa que est
spinosa ex illa. Et apd̄ nos medicia q̄i bu. et ligda
et iba ei- est oposita ex stute sibi ca. et trea frigi-
da. et i sapore ei- est stipticitas nisi qz ē pauca. Alia
secūda species est que fit ex arboze lithios siue ex
acaton appellata: folia quercus filia atqz spinosa
generas. Nasct i dumosis locis: cuius folia et ra-
di in vñ cōmūdunt: et in aqua dulci coquuntur
vsqz ad gr. siccū. fit et melius ex succo granoz ex-
presso: et in sole coagulato. Eligendū est intus co-
lore ruffo et dī. **Sal.** li. dinamidia. ca. de li-
foris nigro. **Sal.** li. sit secūda species li-

ti in hunc modū: punellas de capifolio collige
in mense septēbris: et ipas terc per lincū extorqns
succū eius: et ad solē siccabis. In litia vō venditur
succus centauree p litio: vt apparet in l. cetaurea
licet salio. **Pli. ca.** de litio. litium succus est arboris:
vel arbusculi pusille et spinose: folia vt quercus ha-
bentis cū punctis spinosis: cuius semen maturūz vt
gran. i. regis apparet. de cuius seminis succo fit ali-
qū litium. et verius hec arbor latine vocat capifolium
vex optimū litium est qd̄ est indicū qd̄ extrinsecus nō
gritacintus vero subrufū sicut aloē gustu amara
Et secūda species fit ex arboze que dī lithios. Et
hec arbor est de speciebus spine. et hz ramos rēos
longitudine triū cubitoz aut brachioz: aut aplius
pcedentes ex radice: et sunt grossiores ramis ru-
bi: et euellit ab eis cortex facile. et color eius appa-
ret sicut color sanguinis. et folia eius sunt similia
folijs **Sal.** vy. sim. phar. ca. litium secundum
oliue. translationē grecā litium vel pira-
cantum spinosa est arbor de qua fit vocatum litium
est aut siccative virtutis ex diuersis compositum.
vna quidez subtili parte diaforetica et calida. alte-
ra autē terrestri frigida a qua habet et stipticitatē
sed hec quidez qualitas pauca omnifariam inest
huic pharmaco: sed diaphoresim et exsiccationēz
non pauca: sed secundū accessum. in caliditate vō
intermedia aliquantū locatū est et commēsuratū
ppter quod et ad diuersas passiones vtuntur hoc
pharmaco i gbusdā ut cōgregatiuum. Et ideo ci-
liaci et dysenterici: et fluxui muliebri afferētes. h
ergo litium in cilia et capadocia plurimū fit. aliō
vero scilicet idianūz fortius operat ad omnia. Et
idē eodem libro secūdum translationē arabicā
substantia litij est cōposita ex virtute subtili ca. et
terrea frigida. Et in sapore ei- est stipticitas: nisi qz
est pauca multū: et desiccet in secundo: sed etiā fri-
et cali. ē quasi i complexionē media equali. Et vir-
tus eius est que resoluit: et abstergit resolutionē et
abstersionē curatiua: et congregat et restringit.

Posse. Sal. hz translationē grecam

am vtunt: et ad pblegmōes qui in ano et ore: et vl-
cerationes et herpes et putredines et malemōige
reta vlcera: et aures pus fluentes: et paranichia: et
vngues leprosos. et idem fm translationē ara. vir-
tus eius est que remouet qd̄ i pupilla ex eo quod
obscurat uisum. et cōuenit fluxui vētris et habentū
bus vlcera in intestinis. et habentibus fluxū men-
struozū. et ponit in medicinis panni qui fit i facie.
et in medicinis vlcerū et apostematūz que sūt i ore
et in ano. et fornice. et conuenit vlceribus fraudulē-
tis. et putredinibus vlcerū. et putredini aurium. et
tenasinoi et panaritio. **Sera.** auct. dias. virtus
et fortificat capillos. **Sera.** litij est stiptica: et
abstergit et curat obscuritatem visus et scabiem et
pruritū oculo: et abscondit cursum humiditatum
ad oculum venicium cursu antiquo. et conuenit
apostematibz gutturis. Et quando linitur cum eo
pallatū conuenit apostematibus gutturis. et quan-
do linit cū eo conuenit gingiuis et vlceribz putridis

et ragadijs ani et tenafimoni. Et qñ bibit et fit cum eo elytere sanat fluxu ventris antiquu et vlcera i testinoz. Et bibitur de ipso cu aq vsq ad sanguis fluxu vel sputu sanguinis cu tussu. et datur in potu morini canis rabiosi qñ sunt ex eo pillule: et dant et rubificat capillos. et curat panariciu: et fornicaz et vlcera fraudulenta. et qñ fit cu eo nascale conuenit fluxui antiquo humiditatu a matrice. et dicit i geneites: qñ coquit cu ramis eius in aceto conuenit apostematibus splenis et ictericie. et puocat mestrina. et qñ bibit ex fructu eius laxat pblegma. et conuenit contra medicinas venenolas. Et idē Sera. auct. Rasis felicabarag virtus est composita ex cotarijs. Nam habet virtutē extenuatoriā. digestoria. ca. et fri. et modice stipticā habens vim. et ideo diaphoresim facit. pñciens et purgans. Et facit autē ad hypopiā. herpetas: et ad epatis vlcera et ad parotidas: et putrida vlcera. et conuenit vlceribus oris et ani.

Dafas
Dafases
Dafasies
Dafraanon
Daff

i. galla.
i. coniza.
idem quod supra.
i. filipendula.
i. galla.

Cap. 320.

Ara. grece cicidos alapsa vñ lapsana: latine vero galla.

Sera l. aggregat. **Dias** est ex ea que accipitur ex arboze sua recens imatura pua rotunda nodosa nō pforata et granis. et est alia que est levis pforata: sed prima medicinis est conuenientior. Idē auct. Gal. virides ex gallis sunt acerbe plurimū: qñ est in eis substantia terrea. et sapoz eaz est stipticus multu. virtus eaz est fri. i. i. gradu: et siccā in tertio. Pli. galle fructus i syria et egypto copiose. **Dosse**. **Dias**. omnes osus existit.

Dosse. **Dias**. species gallaz sunt stiptice fortiter: que qñ terunt et puluerizantur sup carnē supflua delent eam. et conferunt ad vlcera corrosiua. et phibent humiditatē q currit ad gingiuas. et conferunt alcole. et qñ accipitur ad qd est intra gallam: et ponit in corrosurā dentis sedat dolorē eius. et qñ cōburunt super prunas et extinguunt in aceto et sale stringunt fluxu sanguinis. et decoctio gallaz qñ fit sessio in ea cōfert exitui matricis: et cursui humiditatu antiquo: et exitui ani. et qñ infundunt in aceto aut aqua nigrescunt capillos. et qñ puluerizant et dant in potu in aqua aut vino conferunt humiditatibus vlcēz intestinorū et fluxui antiquo: et sunt conuenientes i cibis corū. et filtr qñ coquit cibis eoz in aqua in qua bullerint. Et vñ quidē administrande sunt ad stipticandū: retinendū: desiccandū: et infrigidandū. Et dicit Sera. auct. Gal. qñ virtus eaz secūda est: que repcutit et phibet et aggregat. et tertia virtus fortificat mēbra fluxa debilia. et phibet ossis egritudines que sunt ex humoz dissolutione: et corū fluxus phibet.

Cap. 321.

Hamodia **Ainosdia** hoc est super
intum. munt ab accidis et austeris rodis, pomis,
munt ab alijs rebus causatis. pr autē dicit
super et munt in membris

Afir ara. lat. **Sera** l. aggregat. ne pes. **Sera** l. aggregat. **Sera** l. aggregat. **Sera** l. aggregat.

icribus aialitū maior vt eqz. vñ ara. i. molares dentes. quidā adurunt vngulā capraz: et conficiunt cinerē eius cu aceto forti: et linūt in alopicia: et conuenit. Et quidā accipiunt vngulā asini et adurunt et curant cu ea epilepsiā magnā. Et idē cinis resoluit serofulas: qñ cōficit cu oleo. et qñ fit puluis ex ea est desiccatiuus: et curat vlcera que sunt in manibus et pedibus ppter frigus. augmentationes qñ sunt in cruribus et iunctur equoz qñ terunt et datur in potu cu aceto curat epilepsiā. Et vngule capraz qñ adurunt et miscent cu aceto: et fit inde linūto sup alopicia curat eā. Sed limatura dentis elephāus est stiptica. qñ fit emplastrū cu ea curat panariciū. sed molares dentes canis rabiosi qñ mordit hominē si accipiat ex eis et liget in corio et suspēdat i brachio phibēt a morsu cāis rabiosi

Dager
Dagetotida
Dagesida
Darabas
Dahalebi
Dahadeb
Dake. i. arbor draganti: et est acantos.
Dabelibet
Dabelibet

i. lapis.
i. cameleonta.
i. galla.
i. staphyragia.
i. solatrum.
i. spodium.
i. aristologia.
idem quod supra.

Cap. 322.

Ara. gre. thyam. **Sera** l. aggregat. **Sera** l. aggregat. **Sera** l. aggregat.

qñ. sim. phar. ca. dō faba fm trāslationē grecā thyam. i. faba: fm vñqz ppe mediā cōplexiōē est in exsiccando et infrigidando. pñcipat at quadā partē abster sua virtute. caro eius sicut et cortex stipticus. Et ppter ea quidā medicorū fabā totā coquentes cu oxirato dysentericis et ciliacis vomitiuis dederunt. Est autē ut cibis quidē semp et inflatiuus: et vix digestibilis: expulsiōibz tamen que ex thorace et pulmōe idoneus. vt pharmacus vero extrinsecus appositū intrinsece siccāt i podagricis. nāqz vsi sumus multotiens ea per aquā coquentes: deinde miscentes adipem porcīnā. In concussionibus vero et vlceribus que fm nervos per oximel farinā apposuiimus. In his vero qui iam phlegmonant ex plaga cu alphis et testiclorū et māmillaz: est bonū cataplasma. amant enim he particule moderate infrigidari cu phlegmonant: et maxime qñ ex lacte in eis caseato mamille phlegmonant. Et enim et lac extinguit ab huiusmodi cataplasmate sicut et infantium pectē cu cataplasma farina fabarū vsqz multū manet absqz pube. Et idē libro de cibis ca. de fabis. virides autē comeste anteqz maturent et exsiccent habēt commune omniū fructuū quousqz ante maturitatē offerimus: alimentū humidius dantes corpori. Et ppter hoc magis superfluitatū secundū intestina solū: sed secundū totū habitū. merito igitur qui tales nutriunt quidē minus: secedunt autē magis. vñde

nō solū crudas comedunt virides fabas multū ho-
minū: sed etiā cū carnibus porcinis et arietinis si-
cut alia. **Sera** li. aggre. ca. bakille. Bakille
olera. **Sera** i. faba. sapor corticis eius ē sti-
pticus. virtus eius infrigidat tpatet: et desiccatur de-
siccatione sine nocumento. virtus eius est que ab-
stergit et conuenit fluxui ventris et vlcibus inte-
stinoz et vomitui. et qñ coquuntur cū aqua: et mi-
scentur cū axungia porci cōferunt podagre. et qñ
coquunt cū aceto et melle: et ponunt super vlcera
que sunt in nervis conferunt. et qñ accipitur em-
plastrū ex farina eius cū sanich ordeī cōuenit mē-
bris habentibus apostemata ppter percussione[m]
Et est emplastrū iuniatū testiculis et māmillis: et
potissime pubescentiū: cū farina fabaz pphibet ab-
eo longo tpe ortū piloz in eo. et secundū cibū est
magis inflatua qñ aliquis alius cibus: et tardioris
digesti. **Dias** ca. de faba secundū translatō-
nis. **Dias** ne greci: faba nostra sumpta
inflationes prestat: et indigestibilis est. tussim me-
detur. et accepta dysenterijs: et solutioni vētris sin-
gularē presidū est. vomitū est viliū: cui si aqua
in coctura fuerit mutata inflationē stomacho nō
facit viridis comesta vētrē inflat. et cacostomaca
est. farina fabe cataplasmatibus adhibita cū polē-
ta tumoribus percussure occurrit. id sola facit no-
uū. tumorē māmariū sili modo curat. lac māmil-
lis nimis pfluens imposita vt cataplasma strigit
mixto melle et farina fenugreci parotidibus pro-
dest. liuoribus corporis detergit euz rosa et thure
mascalo et albumine oui mixto dolores oculoꝝ
et glaucomata curat. vino mixto suffociones. et p-
cussiones oculoꝝ compescit. dentibus conuulsa
ta et fronti imposita tumores testiu spargit. infan-
tibus si imposita fuerit testes ppendere nō sinit.
Lozū eius coctū et cataplasmatū impositū macu-
las albas emendat. in balneo fricatione adhibita
capillos tenuescere facit. polenta et stipterea fusti
et oleo veteri mixta et iposita vt cataplasma scro-
fis opitulatur. lanā sic inficiet. fluxū sanguinis vul-
nerū stringit puluere ipso solo asperso. Faba me-
dia est iter fri. et ca. distemperantiā: aliquid parti-
cipans pectorie virtutis et stiptice: quare exterius
posita sine molestia desiccatur podagricis. igit et ar-
teticis aqua cocta admixta adipe ouis recentū aut
anserina mitigat dolorē nervoz: aut cōtractionē
et vlcera cū oximelle fabe farina cocta et su-
perposita vt cataplasma sanat. Mā et ad testiculos
et māmillas est optimū cataplasma. amāt enī loca
hec mediocriter infrigidari si sint inflāmata: ma-
xime qñ de lactis coagulatione patiunt inflāma-
tionē. Rabi moy. ca. de faba. cōnūpit mentē. Ma-
ac in dictis particularibus particula. prima ca. de
fabis. Fabe in natura sua fri. i. siccitate diuerse sūt.
Comedunt sicce et pfecte suis tpiibus. Comedun-
tur enim virides necdū messiois sue cōpleto tpe
virides fri. sunt et hu. i. primo gradu. nutrimentū
eoz nimis generat humores crudos et grossos. in-
flatiue ventositatē faciunt in supiorib⁹ ventris: p-
pter qd stomacho valde nocive sunt. sicce vō suis

et tpiibus pfecte fri. sunt et sic. in primo gradu: nō
illandabile sanguinē creant. ordeo magis nūti iūt
accidentaliter nō naturaliter duabus de cāis. vna
ppter sue substantie grossiciē et tarditatē solutiōis
ex mēbris. subtilitate vero substantie ordeī et dissol-
utione ex mēbris cita: vñ minus nutrit. secunda p-
pter sui multitudinis ventositatē et grossiciē eius:
vñ carnē inflat et dilatat. et opat in ea id qd frumē-
tū in farina: ppter hoc in supioribus ventris vcto-
sitate plurimā grossaz generat et inflatiūz ex qua
fumus incipit ascēdere cerebro nocens: et somnia
multa corrupta inducit. Cū igit naturaliter hā-
bent fabe nō eis aliquo coctionis mō possunt au-
ferri. vnde Gal. fabe si nimis coquant inflatoz
et ventositatē suā sicut ordeo auferre nequim⁹ mi-
nuere tñ possumus. Expimento autē pbat in eis q
fabis vtentes assidue indigestione patiunt. et si sa-
nissimus sit fit idē. Itē Gal. fabe sup cibū inflam-
mationē faciunt: et dure sunt digerī. secundū medi-
cinā adiuvant humore vt excreet de pectore et de
pulmone qñ colamentū est in eis. et ideo nō mo-
rant in stomacho sicut alij grossi cibi. manifestat
hoc colamentū et mundificatio: quia cūm exteri-
us mundificari cernimus cū eaz farina abluunt:
idcirco ad lentigines valet. qui igit autē sui corpo-
ris mundificare voluerit ex fabarū farina lauare
assuescit. Et postematū i māmillis vel testiculis ap-
posita cataplasmate facto dissoluit. oia autē q dixi-
mus eaz insunt medulle tantūmō. Cortici autē ni-
bil est. Est enim stipticus et colamentū nullū bñs
vnde aliqñ fabas cū cortice coquimus i aceto: da-
musq; diariā patientibus ppter defectū concepti-
ue virtutis in intestinis. Electio enī magna alba
nō vetus diuersis coquit modis. vnde et diuerse
sunt in eius corpore actiones. sunt nāq; cocte aqua
sunt afflate igne. aqua cocte laudabiliores sunt: ga-
qua plurimū aufert ventositatis maxime: et gros-
siciē maxime si eiecta priorī altera cōiungat. hec
quoq; coctio duobus modis fit: aliqñ cū corice
et dure sunt ad digerendū et inflatiue. Stipticitas
enim corticis egestionē pphibet ventris. mora eius
diuturna in ventre necesse est vt inflationē generet
sine cortice cocte minus sunt inflatiue cito digerū-
tur. et si secundū ius fiat calefactiuis rebus appo-
sitis: sicut pipe et zinzibere et oleo amigdalino pfe-
cta est medicina ad coitus opationē. sunt qui eis
vescentur elixis aliqñ cū corice aliqñ sine eo. et o-
bis supra que diximus videamus. et comesta enim
aliqñ cū menta origano cymino et silibus suā ven-
tositatē et inflationē minuunt. Afflate min⁹ habēt
inflationis: et ad digerendū sunt durissime: vñ tñ
si in aquā infundant post afflationē et cū cymino
menta et origano comedant partē amittunt.

Dias fabe inquit nonne veteribus magis sto-
macho nocive. fabe mixte farine fe-
nugreci cataplasmate facto apostemati retro au-
riculas valent. et ad liuorem similit sub oculis cū
rosa mixte thure ouiq; albumine ad exsiccationē
valent oculoꝝ cataplasmate facto. Adsticate enī
am et in temporib⁹ apposite humores a capite ad

Hæmorrhagia Aīuōpēpāda i. sanguis
in pno. vñt. tñq. mōmāz.
Hæmorrhōis Aīuōpēpō

oculos descendentes resistunt cū vino cocte si cataplasma fiat testiculo. apostema calidū dissoluit farina eaz. puerorū apostema inguinib⁹ extinguit loci in quibus pili sunt nascituri superposite subtilē ac defectū pilum faciunt. Scisse vero in duas cataplasmate super canis moribus de facto sanguine stringunt. māmellis lactis ppter coagulatōnem induratis apposite dissolunt: et lactis inbibent exitum. Si autē cū alumine et oleo veteri mīsceas scrofulas dissolunt.

Dakkaraba	.i. pyretrum.
Dalsandali	.i. coloquintida.
Dalanbach	.i. squilla.
Dalanum	.i. sparagus.
Dalazarata	.i. pyretrum.
Dalealiat	.i. terbithina.
Dalcal	.i. acetum.
Dalsagel	.i. rbaphanus.
Dalhas	.i. es vstum.
Dabac	.i. indicum.
Dalkasmet	.i. feniculus.
Daltalep. i. viriditas inuenta super aquam. l. l. viriditas.	
Dalecalmibit	.i. gūmi fistici.
Dalebep	.i. caistr.
Dales est vna ex speciebus malue.	
Dalbet	.i. species rubi.
Dalterma	.i. galbanū.
Dalibium	.i. byringium.
Dulibien	idem quod supra.
Dalib	.i. mulsa.
Dalim	.i. pulegium.
Dalimon	.i. cretanus.

Cap. 33.

Halilig arabice grece et latine myrabolani. vbi sciendum qd fm Mes. myrabolanorū species sūt v. et sunt fructus arborū in india existētiū: et nō eī dē maneriei sunt omnes: sed diuersorū effectuum et diuersarū formarū. vnde versus. Myrabolanorū species sunt qnqz bonorū. Citrinus kebulus bellyric⁹ emblicus idus. Quidā dicūt qd sunt oēs ab eadē arboze producti: ita qd citrini sunt d̄ primo germine. et nigri indi sunt in quibus peruenit cōplectio et maturatio. et dixerunt qd arbor eorū est d̄ his ferentibus. et qd citrini sūt de primo germine: et niger similiter. kebulus germen secundū tulit: s; falso: imo pducuntur a diuersis arboribus. et illud ē qd creditur. sed aliqui volunt qd emblici et bellyrici nō numerentur inter myrabolanos: qm̄ Anic. et Sera. de eis diuersa faciunt capitula. Nam Sera. libro aggreg. facit capitulū de emblicis et bellyricis qd incipit anileg: et facit capitulū de alijs tribus per se d̄ quo dicit haliligli. i. myrabolani: cui⁹ tres sunt species: kebuli citrini et nigri: et sunt illi q nominantur indi et seni et kebuli. Item anct. Daben Mesuay. meliores sunt ex eis quorū color est

citrinus approximans viriditati: graues pleni sine rugis. et dicit auc. Isaac. et sunt fri. i. primo gradu: sic. in secundo. nigri fri. et sic. i. primo. Myrabolani indi vel nigri et de seni sunt similiter ex speciebus habentibus corticē subtile nigrum. Et cortex eorū vergit ad citrinitatez: et sunt iimiles oliuis in forma sua. Et iuuamentū est eorū minus iuuamentū aliarū speciez myrabolanorū. et idēz auc. Aben Mesuay. Myrabolani seni sunt ex speciebus oliuarum: qui quando conduntur corroborant stomachum: et incoriunt eum incoriacione pauca. et non est in eis iuuamentū qdū in kebulis. Et ex kebul⁹ quidam sunt citrini: quidam nigri. et nigredo que est in eis est ppter ampliozem moram quaz fecerunt in arboze sua. et sunt pgiuiores et carnosiores citrinis in colore: quia ipsi fecerunt maturacionez amplioze. et illi qui colliguntur ante sunt citrini. et quando sumuntur triti inducunt laborem in stomacho: quoniā natura laborat multum circa ipas sed quādo infunditur aut decoquitur extrahitur virtus eius: et p̄icitur eius substantia: et est lenior nature: et descendit velocius a stomacho. Et ille tres species myrabolanorū miscantur cum tamarindis: quoniā tamarindi extinguunt calorem: et abscondunt nausēā: et sedant vomitū: et extinguunt calorem febrilem: nisi quia nocet tussienibus propter acetositatē. **Anic.** de viribus cordis aīst que est in eis. Myrabolani sunt fri. et **Jo. mes.** myrabolani sunt de medicis. **Nis benedictis.** non enim debilitant cum solutione sua: imo confortant stomachum proprie. et viscera preparant et coadiunat ptes eorū. et confortant cor et epar et corpus totū. nō enim nisi ad vñū videntur nocēti. acquirunt enī dispositis ad hoc opilatio: et pprie paratis cadere in ipsa. sed sunt de perfecte rectificandis medicinas que habent acuitatē: et purgant dissolueno magnifice enim adiuuenit qui eos et proprie citrinos cū scamonea miscuit. rep̄mit enim eam propter obuiationē substantiarū et qualitātū ad inuicem: et eam in soluendo iuuant. Citrinos in. v. proprietatibus laudauerunt sapientes in colore. i. vt sint citrini multe citrinitatis declinantes ad viriditatem. et vt sint in pondere graues et densi. et in p̄fracturis suis inueniatur sicut gūmositas. et sint grossi. et vt cortex eorū sit densus spissus complectens ossa parua. et laudauerunt kebulos in quatuor proprietatibus: vt sint grossi: et q̄to grossiores tanto meliores. et sunt subnigri declinantes ad rubedinez. et sint graues in pondere cite submerisionis in aqua et sint habentes spissitudinē corticū suoz. Nigros quoqz indos in. v. proprietatibus laudauerunt: vt sint nigri et confracti hñtes densitatē substantie. et sint grossi et graues et carentes ossibus. q̄to autē ab his elongantur pprietatibus tanto a bonitate sunt remotē. oēs frigide cōplexionis sūt in primo gradu: sic. in secundo. Et sunt exsiccati cōsumpti supfluitatū putridaz: p̄patini et coadunatiui partium. i. qbus accidit laxitas et mollificatio tria sūt in eis. p.

pter que in ipsis cadit recificatio. faciunt enī ca-
dere in opilationes: ppter paratos. & quā facile
adherent villis stomachi & partibus intestinorū: &
quia dimittunt coagulationes in ipsis: & nos emē-
damus qđ timetur de eo qđ diximus pmo. pbi-
bentes penitus exhibitionē eorū ipsis & omnib⁹ pa-
ratis cadere in opilationes. in non paratis misce-
da sunt ea cū ipsis que opilationē fieri. pbi-
bēt: si
cut aliqua ex diuercis notis. & infusio eorū in aq̃
casei remouet hoc nocuentū ab ipsis. & succ⁹ fu-
mi terre facit similiter. Et similiter absinthii: aga-
ricus: & reubarbar⁹: & spica: & similia. & emēdam⁹
qđ potest peruenire ex eo qđ diximus in secūdo
& tertio miscendo cū eis que remouēt ab ipsis ad-
herentie intensiōe: & acquirunt eis lenitatē: sicut
si fricctur cū oleo amigdalaz dulciū: aut cū oleo
rosaz: aut cū oleo violaz: aut sisamino: aut saltez
conterantur cū eis amigdale dulces. passule quo-
q; & mel eaz lenificant eos & confortant operati-
onē eorū: & sunt ppter sumatini cū eis. similiter ac-
quirunt eis cassiatis. viole condite tereniabin tama-
rindi & similia. Quidam dixerunt qđ nō est bona
permixtio eorū cū medicina lubrificatiua & leniti-
ua: quoniā operationes eorū in idipsum non con-
currunt. & ego nō video illud imo remouetur ab
eis per ipsam aduerentia & coagatio: & acquiri-
tur solutio facilis. Et scito qđ decoctō acquirunt eis
vehementiorē operationē qđ sola infusio. & infusio
minus facit eos esse opilatiuos qđ coctio. & assa-
tio minorat de solutione faciens ipsos constipan-
tes plus: & adhuc magis combustio. Et contriti q̃
dem plus solunt: & plus dimittunt vestigia con-
stipationis in vjs. infusi vero minus faciunt illa
& infusio quidem eorū competit quando solum q̃
ritur solutio. Et eorū contritorū exhibitio quando
querit constipationis impressio. & qđto magis cō-
teruntur melius celebrabitur illud. Et kebuli qui-
dem conditi minoris sunt solutionis & maioris cō-
fortationis membrorū nutritionis. & nō conditi
faciunt contrariū. Modus condiendi kebulos est
ille: accipe ex eis humidis si haberi possunt vl' hu-
mectatis secundū artē qua humectari possunt qđ
titatē quā volueris: & cū stilo punge eos vndiq; &
decoque eos in aqua cū facilitate vsq; dum suffi-
cit: post hoc dimittie eos per diem vnum super ta-
bulam: & exprime aquā eorū: & submerge eos ī aq̃
mellis per dies duos: dimittie tunc & coque eos
lento igne: & postqđ cocti fuerint reconde ī vase vi-
treo: & da post. vi. menses. Ars autē auxiliatur in
humectando eos: infundatur in aqua plurima &
exponantur radijs solis per dies. viij. Deinde acci-
pe vas magnū sicut doliū: vel saltem fiat fouea in
terra in loco humido vbi inter multam arenā hu-
midam disiuuantiū sepeliantur sepe ac sepe aquā
desuper infundendo & innouando arenā de tertio
in tertiu diem vsq; dum tumeant & humectent
hic erit modus humectationis eorū. **Dosse. Sera.**
citrinorū est qđ fortificant oculos & prohibēt cur-

sum humorū ad ipsos. & conferunt sebel. & confor-
tant stomachū & incoziant ipsum. & conferunt me-
lancolie & cardiace. & clarificant coloz. Uir⁹ ke-
bulorū est qđ conferunt ano & emoroidib⁹. & inco-
ziant stomachū. & confortant eū & digerunt cibū.
desiccant humiditatē. leniunt naturā. conferūt vē-
tositati emoroidarū. & conferūt melancolicis: ma-
xime quando cū eis admiscantur species corzobo-
rant sensum & memoriā. & conferunt lepre & colī-
ce. & conferunt emoroidibus antiquis. & sedāt so-
dam & hydropisim. & inducunt nauſeam & vomī-
tum. Sed seni & indi vel nigri habent corticem sibi-
tilem nigrum. & cortex eorum vergit ad citrinita-
tem: qui quando condiuntur corzobozant. Stoma-
chum: & incoziant eum incoziatione pauca. & non
est in eis inuamentum quantum in kebulis.

Jo. mes. myrabolani sunt ex reb⁹ que fa-
ciunt vtētes se iuuenescere. & ac-
quirunt eis colozem bonum: & bonitatem odoris
oris & sudoris: & generant gaudiū: & confortant
cor & epar & stomachum. & conferunt tremori cor-
dis. & mundificant stomachum. & conferunt emo-
roidibus. & extinguunt inflammationem cholere.
sed citrinorum operatio in hoc est precellens. ipsi
enim solutione educunt eam. & conferunt comple-
xiones ca. bñūbus. & eorū fricatiōib⁹ cū aqua agre-
ste & cum aqua rosarū: aut succo feniculi abster-
git oculum. Et auferit super caliditatem eius: & fa-
cto inde alcohol stringit lachrymas. & puenit mol-
lificationi oculorum. & conferunt tertiane & febrī-
bus cholericis. Et contrite cum massice sanant vl-
cera & desiccant ea. kebuli quoque solutione edu-
cunt pblegma & addunt in ratione. & clarificāt vi-
sum. & proprie conditi & mundificant stomachū
& confortant ipsum. & conferunt hydropisim & feb-
antiquis. Nigri autem vel indi solutione educūt
melancoliam & choleram adustam. & conferunt
melancolie & tremori. & clarificant visum & colo-
rem. & conferunt lepre & tristitie & quartane. Do-
sis potio citrinorum tritorum est a. 3. ij. vsque ad
quinq; & infusorum a. 3. quinq; ad. 3. xx. Et potio
kebulorum tritorum a. 3. ij. vsque ad. ij. & infuso-
rum a. 3. viij. vsque ad. xx. & indorum est sicut ke-
bulorum. Balsam Eben Alben azarin libro quā
dicatur seruitor. modus assandi & calliandi myra-
bolanos: oportet qđ imbibas myrabolanos in aq̃
citrinorum: aut in succo agreste: aut in acetosita-
te citri: aut in aqua vbi cocte sunt lentes: aut vbi
coctum est lapacium acutum: deinde desicca eos
bene: & madefac in oleo rosarū: vel oleo de len-
tis: aut oleo masticino: aut cum butiro: aut oleo
oline: deinde assa super patellam ferream vel ter-
ream: quam cum primo calefecisti & abstulisti ab
igne caue ne aduratur & destruat vir-
tus eorū. Similiter assantur semina que administrantur ī
medicinis fluxus. Et modus assationis eorum est
iste: Accipe patellam ferream: aut eneam: aut ter-
ream: aut lebetē cū lato ozificio: & calefac bñ: deī
de aufer ab igne & statim suppone seia dñi ipa est

calida antequā infrigidetur: et cōmisce ea semper donec videas affationem eorum completam ad voluntatem tuā. et si non fuerit completa vna vice pone iterum: et fac ut prius. Et scias q̄ nō oportet omnia semina equaliter affare: quia sunt quedam que habent multam viscositatem que debet amplius affari sicut psillius: et cane ne cōburant.

Halieldras .i. statixagria.
 Delimach .i. pinpinella.
 Halileg .i. balilig.
 Halibium .i. planta q̄ vocat alibi: et est byringiū.
 Balsia .i. abrotanum.
 Balsich .i. asa.

Cap. 34.

Halzum arab. grece fobolia vel codea: latine limacia l' maruecia. codea ex ea ē terrena et marina: et sunt de genere li. aggreg. ca. balzuz

Sera. limacie. ex limacyf qñ terunt cū cortice suo est virtus exsiccatoria ex ficatione fori. et administrat in cura apostematū difficilis resolutionis: que sunt in crurib' a cōquassatione vel ictu et exsiccant ea. Et qñ limacie adurunt cū cortice suo desiccant desiccatione fori. Et est in eis calefactio ppter adustionē. Et quādo accipiuntur ex eaz cinere. iij. partes et gall' viridibus due et piperis vna: et terunt oīa in medicīna conferēs vlceribus intestinoz et vesice: qñ sūt putrida iuuamento maximo. Et o3 q̄ terantur hec medicina contritione fori: et puluerizetur sup cibos eoz: et detur ex ea similiter in potu cū vino et aqua. et caro limaciā et testaz eaz conuenit vlceribus et morui canis rabidi. Et caro limaciarum agrestiu qñ teritur in mortario fit medicina que exsiccet membra omnia in quibus est humiditas multa. et ppter hanc cām conuenit hydropiti. sed humiditas limaciā qñ accipitur sola sine carnibus et miscetur cū olibano aut mirrha: aut calce: aut cū aliquo istoz: aut cū omnibus: et teruntur si mul donec incorporentur: et fiant sicut mel fit hec medicina tenax glutinosa: que exsiccet apostematā mucilaginosā que sub auribus sunt exsiccatoe fori. et exsiccet et cohercet humores qui fluunt ad oculos qñ ponunt super tempora. Modus autē accipiendi aquā limaciarū est q̄ qñ perforat caro ipsaz cū stilo ferreo: et sint limacie recentes. accipitur nāq̄ humiditas ab eis: et colligit in vase.

Dias. ca. de limacijs. codee vel limacie terrene sunt bone stomacho: laxant vētrē. sed ille que sunt in fluminibus sunt p̄giores illis que adherent arborū paruarū ramis: que dicuntur salmi vel salumici siue falsite. laxāt vētrē: et p̄uocant vomitū. et qñ ipsaz teste comburunt calefaciunt et adurunt: et abstergunt scabiē et morpheam. et aduruntur limacie cū carnibus suis sicut se et fit inde cobol: abstergunt cicatricē corneē oculi et curant vlcera oculi. et valent contra empetiginē et fit emplastruz ex eis crudis: sicut sunt super tumore hydropicoz: et minuit tumore: nec sepātur de loco donec diminuant humiditatem eius. et se

dant apostemata podagre. Et qñ fit emplastrum cū eis extrahit infixa corpori: et fragmenta ossiuz. et terunt: et fit nascale cū eis: et puocat menstrua. et fit emplastrū vulneribus: et p̄prie neruoz cū eis pistatis cū carne suā: et maxie addito thure et mirrha mixtis ad inuicē: et conglutinat ea. et caro carū curat vlcera. et terit et misce cū aceto: et strigit sanguinē nariū. et elixant carnes limaciāz recentiu: et comedunt: et sedant dolore stomachi. et teritur sicut exunt de testis suis: et bibunt ex eis cū vino: et cōferunt colice et dolori vesice. Et qñ accipit de viscositate que est sup carnē agrestiu cum sumitate acis: et ponit sup pilā palpebre eius: cuius ortus nō est rectus sicut decet cōglutinat euz et rectificat. decenter possunt hec omnia limacie marine facere: sed minore habet virtutem.

Halubub .i. mercurialis.
 Halum .i. anisum.
 Halcuen .i. comula.
 Halbubub .i. mercurialis.
 Halbulbul .i. idem quod supra.
 Balo .i. spelta.
 Bal .i. acetum.
 Bamam .i. columbus.
 Bamanoib .i. rasa.
 Bambar .i. ambra.
 Bamefis .i. lapis in quo actiur ferrum.
 Bameacti .i. ebulus.
 Bameien .i. amomum.

Cap. 35.

Almeb ara. vel bupre phataba lep: grece strignū vel culus vel morzella: latine vero solatriuz

Sera. li. aggreg. ca. bameb auct. Di vulpis. al. bameb. i. vna vulpis: et ē solatriū. sunt eius quatuor species. vna comedit: alie vero nō. s. illa que comedit est domestica: et ē herba nō magna habens plurimos ramos: et folia nigra filia folijs bedarog. i. ozimi: s. maiora et latiora. et h3 semen rotundū cui' color est viridis et niger: s. qñ maturat fit rubens. et qñ frangit innentur in eo multa humiditas: et granula que sūt semina eius. Idē auct. Bal. virtus eius est frig. in secundo gradu et nō est humida: s. est media inter medicinas que humectant: et que desiccant. et ipm est cōpositū ex virtutibus cōtrarijs. s. humida et sicca. et hoc quia in eo sunt due substantie. s. terrea et aquosa. est aliō solatriū qd̄ dicit kekēg: qd̄ habet folia similia folijs p̄imi: nisi quia sunt latiora eis et rami eius quando elongantur et declinant inferius versus terram. et habet fructum in cisti rotundum similem vesice. et est fructus eius granuz rubicundum simile vne: quem quidam kikiliū vocant. Et idem. est alia species solatri faciens solum. et est planta habens ramos multos et spissos egredientes ab ea. et sunt difficiles ad frangendū. et sunt pleni folijs in quibus est humiditas que adheret manui. et assimilatur folijs citoniorū. et flos ei' ē rube' sic sanguis nō magn' ē: semē ē croceuz. et h3 radicē nō magnā multā: cui' cortex est rubei

coloris. et nascitur in locis asperis et petrosis.

Sal. viij. sim. phar. capitulo de strigno secū
dum translationem arab. virtus solatri
somniaferi est q̄ est frigidū in tertio gradu. et facit
dormire. et habet proprietatem similem opij: nisi
quia est debilior eo. Et idem Serapi. est alia spe
cies solatz que dicitur solatri maniale. et est illud
q̄ dicitur furiale eo q̄ facit furiositate seu mania.
Et est planta habens folia similia folijs eruce: ni
si quia sunt minora eis et spinosa: que dicitur cara
dis. et habet virgas longas egredientes ab ei⁹ radi
ce. x. aut. xij. Et longitudo eius est duoz brachioz
et in summitatibus eoz sunt capitella similia oliuif
nisi quia sunt super capitella sicut pili ad modū
arboris olulb. et sunt minora oliuis et alioz. et flos
eius est niger. et post floz emittit velut racemū. x.
vel. xij. grana habentē. Et grana sunt rotūda mol
lia nigra i mollicie vne similia granis cussus. et ha
bet radices grossas albas concanas: quoz longi
tudo est vnus brachij. et nascitur locis montuosis
et inter arbores olulb.

Dosse. Sera. qñ fit emplastrū cuz
folijs solatri: et succa
ran cōuenit fomice et herisipille. Et qñ terunt cō
tritione forti: et miscentur cū sale: et fit emplastrū
cū eis curat scabiem vlcerosam et puritū eius. Et
conuenit dolori capitis et inflāmationi stomachi.
et qñ terunt fortiter cū sale: et fit emplastrū cuz eis
resolunt apostemata que fiunt in radice auris.
et qñ succus eius misceat cū cerusa et lithargyrio et
oleo rosaz: et mutat hora post horā cōuenit apo
stematibus calidis: que fiunt in cerebro et capite et
fantiū. Et misceatur succus eius sicut qd sumitur ad
cursum humiditātū currētū ad oculū loco aque
et loco albuginis. Et quando distillatur in aurem
conuenit dolori eius. et fit nasale cū eo: et conuenit
cursum humidi. **Sal.** libro secundo de cibis ca
tati matricis. **Sal.** pūlo de solatro. holerū
nullum non habens tantā stipticitatē q̄m mozel
la. ergo merito vt alimēto quidē ipso raro: vt me
dicina autē continue vīmur. efficac̄ est enī ad q̄
cūq; ē oportunitas infrigidationis et stipticitatē.
Alimentū aut pau. **Sera.** kekēgi: qd quidā
cissimū habet. et nominant kakabū

virtus eius est q̄ fructus eius prouocat vīnā. Et
ideo admiscetur iste fructus in multis medicinis
que conferunt epati: vesice: et renibus. et hec herba
administratur i medicinis et nō comeditur. et fru
ctus hic mundificat ictericā per prouocationem
vīne. Et idem auct. habix: alkekēgi est aliud mō
tanū aliud siluestre: et est album: et est simile i for
ma superiori. et conuenit succis eius bibitus apo
stematibus tam intrinsecis q̄ extrinsecis. et quan
do linitur super apostemata extrinseca conuenit
eis. Et granum eius quando bibitur conuenit vl
ceribus renū et vesice. et granū eius est fortius do
mestico. Et idem Sera. virtus solatri somniferi ē
que facit dormire. Et qñ accipitur de cortice radi
cis eius aureus vnus: et bibitur cū vīno facit dor
mire. Et virtus seminis eius est que prouocat vī

nam. et ideo administratur in hydropisi. et bibitur
de cortice radice eius. 3. i. et facit dormire leniore
somno q̄ gūmi papaueris. et succus ei⁹ prouocat
vīnam prouocatione forti. et datur hydropico ex
semine eius grana. xij. et curatur. sed si plus datur
inducunt maniam. verūz cū accidit hoc si biberit
melicratū curatur. Et cortex eius ingreditur i me
dicinis narcoticis. Et qñ coquitur in vīno: et deco
ctio eius tenetur in ore sanat dolorē dentiū. et quā
do admiscetur succus radice eius cū melle acuit
visum. Et idem Sera. virtus solatri manialis est
q̄ qñ bibitur ex radice eius. 3. i. inducit somnia nō
recta sed aliena. et qñ bibuntur ex eo. 3. ij. inducunt
furoz: et velut ebrietatē tribus vel quatuor dieb⁹.
et qñ bibunt. 3. iij. faciunt hoc idem et eū occidunt
et cura eius est melicratūz qñ bibitur ex eo q̄titas
plurima: et euomatur: et fiat hoc sepe. Et idē auct.
mesealab: solatrū maniale est fri. et sic in tertio
du. et ē plus stipticū q̄ omnis alia herba. extinguit
calorē igneū. et fructus eius generat semp permi
stioz sensus. et ideo. **Sal.** virtus coruicis radi
cis eius fri. in fine ē
ij gradus: et sic in secundo ppe finē eius. vnde cu
rat vlcera. Alie vero species nō sūt alicuius iuna
menti recepte iterius: imo si quis biberit ex eo an
reos. iij. morietur inde. Et si bibatur min⁹ indu
cit insanā: sed vnus aureus aliquñ nō nocet. Sed
sciendū q̄ vbi ista translatio dicit aureus: i greca
transla. inuenitur. 3. i.

Ramech arabice: grece kama
ket vel kamacherla:
tine vero tuberī: et est fungus quidam

Et quidam vocant ipsum fungū velcentium.
Sera. libro aggrega. capitulo hamech anc.
Dias. hamech est radix rotunda non
habens folia nec tyrsū. color eius est rubens: et
reperitur in vere: et comeditur crudus et coctus.
Et idem aucto **Sal.** substantia eius est terrea m̄
tum: admiscetur ei parum substantie subtilis. Et
dicit **Sal.** in li. de chimis. kameket generat gros
sum humorem et non est multum mali chimī. Et
dixit in libro venenozum q̄ generat stranguriam
et colicam: similiter faciunt fungi. Et melius eozū
est illud quod reperitur i arena bñs paucā aquā.

Anic. libro secūdo capitulo tubera. sunt ex
substantia terrea plus et aqua minus
et in ipsis ē aereitas et subtilitas pauca. meliora eo
rum sunt arenosa illa in quibus non est ordo ma
lus. et que ex eis sunt sicca: deteriora sunt humidis
sunt grossa valde: et generant humorem grossum
melancolicum: et sunt dure digestionis. et tyriaca
eorum est vīnum purum et species condicēs. Al
manso: tractatu tertio capitulo de tuberibus: tu
bera fri. sunt et grossa: phlegma quoque generant
crudum. que autem ex eis ruborem habent mala
existunt: quozum multa comestio colicam gene
rat. nec etiam absque calidis sunt edenda condi
mentis.

Damepitas

i. hypericon.

Damibum
Damil
Damili

i. amilum.
i. millefolium.
idem quod supra.

Cap. 37.

Amdebut

ara. latine tela a-
ranee.

Sera

li. aggre. ca. bandebut an-
cto. Gal. tela aranee qua-

do supponit vulneribus que sunt extra corp^o nō
finit ea apostemari. Et ide auct. Dial. qñ miscetur
cū aliquo vnguento: et extenditur sup petiā: et liga-
tur super tēpora: et super pulsus brachiorū curat
se. tertianā. Et qñ ponitur super locū vbi fluit san-
guis stringit eū statim. et qñ ponitur super vlcera
nō pfunda phibet ea apostemari. et ex tela aranee
est quedam species que est alba et dura: que secū
dū q dicitur quidam si restringatur in corio: et su-
spendatur super adiutoriu quartanarij aufert eā.

Dias

ca. de tela aranee. tela omnibus est
nota. vires habet constringentes ad-
mixta quibusdam vnguentis tpiibus imposita se.
curat. sanguine defluentē retinet. superposita vul-
neri nō cano prohibet fieri sanie. sine tumore vul-
nera sanat. cū oleo cocta dolorē aurium mitigat.
Aranea trita et imposita: et in plagella et fronti i-
posita tpiibus teraicas passiones prohibet. Albi
opus aranee corio ligatū et collo suspensum quar-
tanās tollit: vt dicit Almanf. ca. de aranea Ara-
nee opusculū abstergit et curat serpigine. et ppter
hoc ponit in quoddā vnguento ad serpigines qd
ponitur in antidotario Gal. minozi.

Cap. 38.

Anabroch

ara. latine vp-
pupa auis.

Sera

li. aggre. cap. anabroch
anc. Gal. huiusmodi auis

habet coronā que sit super caput eius ex plumis
eius. et qñ bibitur ex iure ipsius: et comedit ex ci-
bo eius multū conuenit dolori colico. Almanfor
tractatu tertio ca. de auib. caro alaude que pilea-
ta dī ventrē stringit: cui⁹ ius ventrē fluere facit.

Cap. 39.

Andachuca

vl chua vl
cus arabice

grece lothos vel zharat vel lotos: lati-
ne vero trifoliū: vel quedā species trifolij. de qua
dicit Dias. ca. de trifolio. et habet odorē aspalij.

Sera

li. aggre. ca. bandachuca noiat eum

Dias. lothos. i. trifoliū. et est sart siue
garch et chua. et est duarū specierū. s. domestica et
siluestris. Siluestris quidē habet stipitē longitu-
dinis duorū cubitoz vel brachioz et plus parum:
et nascuntur ab ea ramuli multi: et quilibet habet
folium in extremo qd assimilāt bandachuche q
ozitur in plandibus: et dī trifoliū. et hz semen simi-
le fenugreco: nisi q est minus satis. Sed sciendū
q illa vocatur a quibusdam herba flaura vel her-
ba maura: s. Dias. vocat ipsam trifoliū maius do-
mestica que nascitur in hortis. et est quedā alia q
nascitur super aquas: et maxime in babylonia qñ

fluvius irrigat terram. et est herba habens crus si-
mile cruri fabaz. et est semen album simile sagi in
capitibus. et dicunt q extenditur qñ ozitur soli: et
apparet super aquam. et quando occidit restrin-
git se et submergitur in aqua. et capita eius simila-
tur capitibus papauerum magnorum. et in capiti-
bus est semen simile giguera et scariole. et exsiccat
ipsum in babylonia: et faciunt inde panem. et habz
radicem similem citonio que comeditur cocta et
cruda. et sapor decocte assimilāt saporē vitelli ovo-
rum. et vocatur banda et beuche. Et Auic. in secū-
do dicit q de eis se **Dias**. capitulo de trifo-
liis fit panis. **Dias**. lio. trifolij genera
sunt duo: scilicet maius et minus. maius habet tres
species. vna appellatur trifolium vel trigenon
ponfillon: quod latini trifolium odoratum vcl
vel sulphuratum. secunda trifolion vel exalbida vcl
oxitrisolion dicitur: latine trifolium acutum vcl al-
leluia. tertia dicitur trifolion demancef siue parte
mon. et est trifolium porcinum vel equinum. Ma-
ius grece vocatur trifolium egoceron vel lothos
arabice bandachucha: latine trifolium lepozium
vel herba flaura vel herba maura: cuius fructus ē
long⁹ cubitis duobus virgas tenues: habens i cir-
cui duo folia in extremo in similitudinem foli-
orum lupini: et nigra: et singulis virgis tria folia p
singulas nationes habens: coma eius in initio fo-
liorum odorem rute reddit: qui cūz creuerit aspl-
to in odore similis est. flos est illi parvus et purpu-
reus ex quo semen profert velut latum: et in figu-
ra corniculatum. radix est illi oblonga et fortis v-
tutis et acerrime. **Dioscor. Sera**. anc.
et diuretica.

Dioscor. Sera. anc.
bugerig. Andachuca siluestris puenit stomacho
frigido: et grosse ventositati. et aqua eius abstin-
git ventrem. et valet colice passioni. si ponatur su-
per morsum scorpionis sedat dolorem ex eo. Et si
ponitur super mēbrum in quo est mordicatio ani-
malium non inducit dolorem. et semen eius ē for-
tius folio. et est bona dolori testiculorum. et princi-
pio hydropisis. **Dias**. trifolium maius vcl
dolori matricis. **Dias**. lothos virtutis diu-
retice et acerrime est. semen eius et folia cum aqua
bibita pleureticis et dissurijs et epilepticis et hydro-
pisis in initio singulare presidium est. stereticis cau-
sis opitulatur. menstrui imperat. omnia predicta
seminis ipsius. s. iij. et foliorum. s. iij. curant folia
ipsius cum oximelle accepta moribus venenatis
occurrunt se. vt dicitur tertianis tria folia aut tria
grana seminis eius cum vino bibita medicantur.

Daneb i. iuinbe.
Danic. i. vene que sunt in labijs.
Danel i. iuinbe.
Dandebal i. tela aranee.
Dandebelasumum vel bendebelesumum idest xilo
balsamum.
Dansel i. squilla.
Danisa arabice: latine ventriculus.

Serapi

libro aggrega. capitulo bani-
sa aucto. Dias. banisa idest vcl

trichus galline: antiq̃ ē medicina maturatua. Et pellicula interior ventriculi galli siccata et propinata in potu puenit egritudine oris stomachi. ita latius inuenies in littera gigez.

Danub	.i. hircus.
Danudum	.i. aconus.
Danudab	.i. abrotanum.
Dan	.i. mel.
Dapar	.i. capparis.
Dapapir	.i. papyrus.
Dapagratos	.i. vinec.
Dara	.i. cucurbita.

Arach ara. latine **Sera**.
sutor.

li. aggre. ca. harach auc. Gal. harach i. sudor. in sudore hominis est salsedo et amaritudo pauca; maxime qñ admiscetur cū puluere illi? lo ci: vbi luctant homines: et accipitur et linuntur super tumores qui fiunt in corpore preter naturam: et resoluunt omnes. et in illo puluere solo est virtus resoluenda et supica. qñ ponitur ergo iste sudor cū illo puluere super apostemata mamillarū resoluunt ea et extinguunt inflammationē eaz. Et linuntur cū eo dūbulct. et conuenit. Et ego suz vltus in apostematibus lumborū: et sedata fuerunt apostemata et resoluta. et eger fuit curatus. Sed qñ apostemata q curantur cū isto medicamine sunt sicca et dura oz q mollificentur cū oleo de alchanna aut rosarū qñ miscet cū hoc oleo cōuenit coagulationi lactis in mamilla: et resoluunt ea. et in hunc modum oz q vtat eo in omnibus apostematibus. Sudor equi qñ calefit cū aceto conuenit epilepsie. Et si administratur in moribus venenolis conuenit. et ad h̃ valet sudor ouium.

Harabamē	.i. stercus colubini:
Harabatra	.i. stercus bouis.
Harathaur	idē quod supra.
Haraltis	.i. stercus caninus.
Haramiem	.i. stercus caprinum.
Haragaraen	.i. stercus pecorinum.
Harafaras	.i. stercus caballini
Harabemar	.i. stercus asini.
Dara	.i. iuniperus.

Barba est quedā anis que vocabatur barba cui? vntes inuenies in littera idē: et in .i. tamie.
Barbatini secundum Dias. est lonchitis.

Arbalum est qdā herba filis scolopendrie. semē eius angulatu est sicut lancea: et est do mestica et siluestris. domesticē caliditas est pauca siluestris cali. est in secundo: et est consolidatua.

eius folia sicca in potu sumpta vel cū aceto super splenē posita. **Anic.** libro secundo capitulo sanant splenē. **Anic.** de barbalim.

Darcharcharaba	.i. piretrum.
Darna. i. porcelliones vermiculi. s. qui morantur sub vasis aquarū.	
Dartas	.i. cardus.

Dartatū dī angustius: et est semen triangulatur: et est vt lancea. et folia eius sūt magna lata similia folijs scolopendrie.

Darens	.i. herba.
Dares maneries	.i. cibi frigidi.
Darmel. i. cicuta p qua. l. l. succay: et vocatur ar mel per .a. quādo est species rube vt supra in .i. a. et quando stat pro cicuta scribitur per .b. vt hic.	
Darmene	.i. basilicus.

Cap. 332.

Arnech

ara. gre. lepina arse nicū. latine vero auripigmentū. Auripigmentum ca. est et sic. in quarto gradu. de vena terre fit. sunt ei? due species. s. rubeum et citrinum. Citrinum competit medi.

Sera libro aggre. ca. barnech aucto. cine. **Sera** Dias. barnech. i. auripigmentū. et sunt ei due species. s. rubeum et citrinum. et sunt eiusde? minere. melius autem ex eo est illud qd ē laminosum habens colorem similes auro: et lami ne ei? separantur facile: et sunt compositae vna super aliam non habentes admixtam terram vel aliud. rubeum autem est eligendū illud quod est valde rubeum et cito frangibile: et mundū simile cenabrio: et odor eius sicut odor sulfuris. virt? ei? est calida.

Dias. ca. de arsenico. Arsenicū adustū. nascitur i belleponto: vbi et sandaraca. vtz optimū est latiores laminas habens et aureum colorem: et venas separabiles a se vt separari videat. mundū sine sordicie. tale i belleponto nascit. eius grana sunt duo. vnum est eq̃ le supra: et aliud fuscū in colore sandarac. et ex pō to et capadocia venit. Istud vero assat sic: pone i testa nona: et carbonibus igneis suppone: et frequenter agita qdū ignescat et mutet colorem: et cū frigerit reponet. Quidam dicunt q ex auripigmentū per qdam sublimationē fit resagal: et hoc idē iterum sublimatur et fit ex eo forte ruptorium.

Anic. libro secundo ca. de arsenico. Arseni cum aliud est album: aliud est citrinū et aliud est rubicundū. melius ex rubeo est rubeū imbibitū rubedine quod est aptū teri: et cū frigore simulatur odori sulfuris. Et melius ex citrino ē quod est puluerizabile armenū aureū et laminosū subtile quasi ipsum esset tale. citrinum calidū est in tertio gradu: siccū in secundo. omnia sunt putrefactiua mordicantia. quod ex eo rub. est meli? q̃ alcaca.

Posse contra asma ex humida dicon. causa ponat auripigmentum super prunas: et capite inclinato patiens recipiat fumum per embonum. Item. 3. i. auripigmentū sumpta cum onno sorbili ad tussim valet. Et calce vna et auripigmento fit phyllotrum sic: Accipe. 3. iij. calcis vine: et resolue in aqua et bulat: postea adde quartam partem. 3. auripigmenti: et coque. signum decoctionis est quando penna immissa et statim extracta leuiter manibus depilatur.

Si vis remouē pilos oz te esse i loco calido 3 ser pigine et emperigine: Accipe. ij. ptes saponis sparsa retia: tertia auripigmentū et distega: et fac vnguentū

et vngues: sed prius ablue partem illam cum aqua: et postunctionem similiter: quia si diu remaneret corrodere tam bonam quam malam carnem: ter vel quater ita ablue et vngas. Item si radicibus pilos extrahere volueris: inunge ex succo iugami et auripigmenti ana equaliter fil confectis: et nunquam amplius renascetur. Ad vngues reparandas: Accipe serapinū et puluerem auripigmenti et misce cum oleo: et inde fiat emplastrum: et pone super vnguem: sine dubio cadet.

Dias virtus auripigmenti est stiptica et califica cum ignea vi et califica cum calice vicia mixta: et corpori illinita illos tollit. hec mixtura mihi sponso a grecis et latine dicitur achillea vires habet arsenicū ut ignis adurere potest et aliationes conficit. **Anic** abradit pilos: et cum gūma pini sumere. **Anic** ni est puenies allopicie. fit ex eo emplastrum cum adipe super vulnera. cum adipe et oleo conuenit scabiei et sabasati humide et putredini: et abstegit et adurit cutem: et permiscet cum mirra ad pediculos: et vestigia sanguinis et cum pice vestigiis vnguis. et quicquid administratur cum oleo ad pediculos. Lerotū factū ex eo conuenit et proprie ex rubeo herpetibestioni in ore et aure: et vlcere: et eo rum datur ad potandū suffatis cum hydromelle. et assumitur cum gūma pini ad tussim antiquā: et sputo sanici et sanguinis. Et quicquid ponitur in pilulis que sunt ad asma. et misceatur cum oleo rosarum ad bothor. et emoroidas in ano quod ex eo sublimatur est interficit: et album ex eo interficit.

Cap. 333.

Marum vel barin ara. gre. ampeleos: latine vo vitis. libro aggreg. ca. barin. vitis ex ea est domestica et siluestris: et alba et nigra. domestica est vitis vini: et siluestris est que grece vocat ampeleos agria. has habet longas et lignosas et asperas. folia ei striatim boritino similia: sed latiora et minora. flores habet sicut capilli. sed semen habet ut botrus: quod cum maturauerit rufum facit colorem obrotundū. alia species est que vocatur lambusca vel viuisu: cuius flos vocatur inantus vel inantiū vel anteflores: et est masculus de qua iuuenes in. l. enantiō: et est planta in qua sunt grana parua similia botris vne paruis: et quando sunt matura color eorum est rubeus et figura sui grani est rotunda: et racemi sui botri reseruantur in summitate eius: et grece vocatur ambo losagine. Est alia species vitis que dicitur vitis alba: et est fefera: p. q. l. l. fefera. Et alia species que latine dicitur vitis nigra. et alio nomine dicitur cucurbita vel brionia: dicitur grece ampeleos melana: vel ambulos melana: ara. fefiresfenta: et est planta secundum Dioscoridē. que habet folia similia folijs plantę que dicitur hederis: nisi quia dilantur plus ad similitudinem foliorum herbe que dicitur semitas: et rami eius similiter: nisi quia folia istius et rami eius sunt maiores: et ipsa circūvoluitur amplexens plantas alias quibus appropinquat: et suspenditur eis cum suis capriolis: et habet fructū simile racemis vne vitis albe viridē in sui principio: et nigrū cum maturatur: quē cum fre-

geris buxū reddit colore: et radix eius est magna et nigra exterius vel buxea: et interius subalbida.

Caprioli huius comedunt: et habet diureticā virtutē.

Gal. vi. sim. phar. ca. ampeleos melana. ampeleos melana siue vitis nigra. vocatur

hec proprie brionia. i. lupillū vel siluestris cucurbita.

Dosse vinū vitis albe domesticę secundum Gal. vi. sim. phar. est calidum

in secundo gradu. Et vetus ex eo est in tertio gradu. Et mustū est in primo: et manifestatur vniuersū

quod in primo gradu. Et per manifestationem caliditatis inuenit in eo: sed de vna inuenies in ista cui vitis domesticę succus secundum Sera. et potissime

foliorum eius conuenit habentibus vlcera in intestinis: sunt frigus et stiptice. et qui expuunt sanguinem: et qui

conqueruntur de ardore stomachi: et pregnantibus habentibus appetitum corruptum. Et caprioli ei

quando infunduntur in aqua et bibitur faciunt hunc et lachrymus huius vitis est similis gūmi que co

gulatur super palmites: qui potatus cum vino expellit lapides et lenitur cum eo empetigo: et curat eam

et scabiem vlcerosam similiter: et non vlcerosam: et oportet quod antequam linias cum eo quod linies mēbrum

cum nitro et oleo assidue: et abradas pilos. Cinis acimorū aut vinacie quando emplastrantur cum acet

to curat anum quando ab eo euulsi sunt emoroides. et curat concussionem nervorum. et confortat morbum

tyri. et quando fit cum eis emplastrum cum oleo rosarum et ruta et aceto confert apostematis calidis que sunt in splene. Succus enim agrestis id

est vne non mature oportet ut exprimatur antequam abscondatur stella canis: et ponatur in sole in vase

seu eneo rubeo cooperto cum pannō: et dimittat in sole donec coaguletur: et de nocte ponatur vas sub

tecto: quia ros prohibet coagulationem cuiuslibet succi. Et melior ex eo est ille qui est citrinus declinans ad rubedinem: et est frangibilis et stiptice for

ti stipticitate: et mordicat linguam. Et sunt qui decoquunt succum istum: et conficiunt decoquendo: et conuenit coctus cum melle et vino dulci nervis qui

sunt in lateribus gula et palati. et ipsi vulue et gingiuis fluxis quibus abundant humores. et auribus a quibus egreditur sanies. et cum aceto conuenit fistulis et vlcerebus fraudulentis. et fit clystere cum

eo ad vlcera intestino: et ad cursum humiditatum antiquarum ex matrice. et potatur pro sputo sanguinis. Sed vinum de vna acerba fit in hunc modum: Accipe de vna que non sunt complete mature: sed sunt mure: et ponantur in sole tribus diebus aut

quatuor donec fiant extenuate: et exprime ab eis vinum et reponatur. Et virtus huius vini est stiptica et corroborat stomachum: et conuenit illis qui non possunt digerere: et conuenit stomacho relaxato: et pregnantibus: et habentibus colicam cum

qua euomitur sterces. Et valet egritudinebus epidimalibus: et oportet quod illud vinum dimittatur veterescere pluribus annis: quia nisi hoc fiat non est aptum ad potandum. Sed virtus passularum est que maturat et resoluit resolutione temperata

et passule extenuant. stiptice sunt frigidiores alijs.

Et dulces sunt calidiores et humidiores et stiptice: fortificant stomachum et retinent ventrem. Et dulces sunt medie in hoc: et sedant mordicatione que contingit in ore stomachi: sed quoniam nutriti in passulis dulcibus carnosus est amplior: et passule dulces carnosae sunt maioris nutrimenti quam vire et minoris abstersionis et lenitionis quam ficus sicca: verum sunt conuenientiores quam ficus. Et sic dicit Serapio auct. **Bal.** et dixit in almi Amir in passulis forsan est res que laxat propter suam aggregationem et hoc est quare possumus eas maioris nutrimenti epati. volo dicere quod propter eam aggregationem: quoniam est in eis stipticitas: quanta necessaria est epati egrotanti: et est cum hoc in eis quod maturant humores crudos indigestos: et equant humores malos: et temperant eorum complexionem. Et sunt in natura sua tarde ad recipiendum putrefactionem: et in tota eorum substantia sunt similes epati. Et kelmes sunt passule sine granis que nominantur aseris: et sunt multum dulces: et sunt ceteris. **Bal.** vi. sim. phar. ca. de vuapassule meliores. **Bal.** sa astasis. et est vuapassula digesta simul et stiptice et diaforesice lente participat vir.

Dial. albe passule sunt plus stipticis. **Dial.** et carnes passulorum quoniam extrahunt ab eis grana: et quoniam comedunt conueniunt canne pulmonis: et conferunt tussi renibus et vesice. et quoniam passule comedunt sole cum nucleis confecti vlcibus intestinoz. et quoniam caro passularum misceatur cum farina et gegenci. i. l. cariola et ouis et modico melle: et comedit admixto modico pipe expellit phlegma per os. et quoniam misceatur cum farina fabarum et cymino: et fit inde emplastrum conuenit apostematibus in intestinoz. et quoniam passule pastate misceantur cum ruta: et fit inde emplastrum delect quod apparet in cute ex clauis et vlcibus fraudulentis. scilicet cancro. quoniam fit ex eis emplastrum cum opoponaco conuenit podagre. et quoniam ponitur super vngues eradicat eos. Et meliores ex eis sunt kelmes sine granis: et per eas sunt pingues subtilis corticis et parui grani.

Bal. vi. sim. phar. c. girgata. grana vire que grece girgata vocantur indigestibilia sunt substantia eius est grossa terrea: prout et gustu de clarat: quia sapor eius est acerbus vel ponticus: virtus eius fri. in primo: sicca in secundo gradu: et stipticat et constringit: et conuenit omni fluxui ventris iuuamen. **Sera.** vinacia vuarum reponitur magno. **Sera.** et seruat: et fit emplastrum ex ea cum sale apatibus calidis et apostematibus mammillarum. Et quoniam fit dysstere cum decoctione eius conuenit vlcibus intestinoz et fluxui antiquo: et fluxui humido antiquo matricis quoniam ex ea fit sessio mulieribus: et sunt dysstera matricum cum ea. Et idem auct. **Dial.** vinum nocet nervis et sensibus: sed ipsius est delectabilis saporis: et ideo oportet cauere de eo si aliud membrum est egrum. Sed si parum sumatur de eo in dispositione sanitatis: et tamen mixtum aqua non nocet. Et quod de eo est vetus multum album subtile prouocat vinam nisi quia facit dolorem capitis. et qui bibit ex eo satis nocet stomacho. Nouum vero generat inflationem: et est difficilis digestionis: et inducit

omnia mala. et prouocat vinam. et laxat ventrem. et mediocre inter nouum et vetus est inne malis eorum: quapropter oportet ut eligatur potus eius per alios sanis et egris. Et vinum album et subtile est bonum stomacho. et conuenit vltus eius magis in sanitate et egritudine: et est propinquius ad molliendum ventrem quam rubetum et nigrum. et vinum nigrum est grossum tarde digestionis: et inebriat et ingrossat carnem et conuenit fluxui sanguinis ventris. Et vinum rubrum est medium inter virtute illorum. Et vinum nigrum grossum est malum stomacho et inflationi: nisi quia auget carnem sicut grossum. dulce vero est grossum: et est tarde digestionis: et inflat stomachum: latet ventrem sicut mustum: nisi quia virtus eius est debilior: et conuenit vesice et renibus. et conuenit apostematibus in visceribus: quoniam infundit lana non lota in ipso et supponit. Et quoniam ponitur super vlcera fraudulenta et super puriginosa vlcera: et sunt vlcera ad quod fluxus humores conuenit eis. vinum non stipticum est magis prouocatum vine. et facit sodam: et inebriat. ponticum vero est magis conueniens cibo: et stringit ventrem et nocumtum nervorum et prouocatio vine sunt in eo minus. et quoniam vinum bibit cum oleo prouocat vomitum. et conuenit lacti coagulato in stomacho et ardori renis et vesice: et vlcibus que sunt in eis. Et quoniam bibitur quantitas conueniens vini iuuat illos quibus datum est in potu venenum frigidum ut coriandrum et opium. et omnes medicine que interficiunt propter frigiditatem carum. et conuenit moribus venenosorum animalium. et conuenit illis qui sudant multum: et maxime albus vetus boni odoris quando.

Bal. iij. vinum valitudinem triuiti cunctissima. Et idem. viij. sim. phar. ca. de vino. Vinum ex secundo gradu est calefactum: quod vero sufficienter est antiquum ex tertio sicut mustum nominatum est primi gradus. proportionabiliter autem caliditas sunt eius siccitates. Rabi moyses non est melior res potatione vini ad virtutis debilitatem. **Sera.** sex vini oportet quod administrerem. **Sera.** illa que est ex vino veteri. Et oportet quod comburatur sicut comburitur spuma maris per quod desiccatur desiccatione forti. et quidam ponunt eam in vase terreo nouo et accendunt sub ea ignem fortem et dimittunt donec inflammetur. et oportet quod scias signum bone adustionis eius. et est quando immutatur color eius ad albedinem et ad acreitatem. et quando applicatur lingue inflammat eam fortiter propter fortitudinem adustionis. eodem modo comburitur sex acetum. Et sex adusta habet virtutem comburendi multum forti adustione. et abstergit et aufert carnem superfluum vlcum: et est stiptica et ca. et exsiccat. et oportet quod ipsa administretur cum est noua virtus eius resoluitur cito: et propterea oportet quod non dimittatur extra vas: et seruetur bene cooperta et obturato vase. Et ipsa quidem aduritur sicut tinea. et quando fit emplastrum cum ea sub umbilico et super pectinem abscindit menstrua: et resoluit apostemata mammillarum. Sed sex adusta quando misceantur cum resina pini:

et liniunt deinde capilli: et dimittunt sic una nocte rubificat eos. Et ipsa quidem ponit in medicinis oculorum sicut tucia et abstergit: et valet obscuritatem visus. **Paulus** ca. de tartaro tartarum vini quod inuenitur in vegete est ca. et sic in tertio gradu: quod de vino purior est melius est lytarsirium infundat in aceto per noctem: mane resoluat ad idem ex eo et oleo nucis sit compositio super ignem: et tartaro in multa quantitate addito mox ab igne deponat. hoc unguentum valet ad scabiem et serpiginem. pulvis eius in cibis superius pinguedinem extenuat consumendo. pulvis in quantitate. 3. 5. uel. 3. iij. cum melle rosarum: vel cum oleo educit. v. uel. vi. vicibus pulvere mastice addito per acetum. l. l. chal. de vino autem multa vide apud **Alium**. tertia primi: et apud **Isaac** in diebus particularibus. Virtus alterius speciei que de vitis nigra secundum **Dias**. caprioli eius comedunt: et habent diureticam virtutem. splenem siccant. epilepticis cataplasmatibus adhibita luxationibus medentur. Et virtus vitis agrestis est quod radix eius elixa in aqua et bibita mixta vino maritimo numero citiorum duorum accepta hydropicos purgat: et omnes maculas corporis tollit. Caprioli ipsius in sale componunt: et flos eius in pulvere redactus cum vini citius duobus sumptus facit ad stranguriam. Radix eius data ut supra tum situm sedat. Et ad defectionem stomachi radialis pulvis multum valet. vires habet stomacho vires repellantur.

Cap. 334.

Armufel. ara. grece et latine gariofilus. **Sera**. li. aggreg. cap. harmufel. Harmufel. i. gariofilus et est fructus. et lignum eius administratur sicut offeratur ex terris indie cum fructu suo. Et sunt eius capitella habentia dentes. et meliores sunt quorum color vergit aliquotulum ad ruborem: et habent bonitatem multam: maxime illi qui colliguntur ex arboris sua cum digitis singulariter. **Dias**. gariofilus. i. fructus: et unus post unum. lignum eius administratur sicut deferatur ex terris indie cum ligno suo: et sit in eis habentia capitella dentes. et meliores sunt quorum color vergit aliquotulum ad ruborem: et habent bonitatem multam: maxime illi qui colliguntur ex arboris sua. **Alium**. li. secundo ca. de safar. Safar gariofilus est sicut sambucus: sed est nigrior et qui est masculus est sicut nucleus olive: sed longior et vehementius niger. Et est fructus arboris in insula indie: et gulten ipsius existit in virtute glutinis alborum. ille qui est melior est similis nucleo sicco suavis et acuti odoris: ca. et sic in tertio gradu. **Posse. Sera**. auct. bachim ingrediuntur in medicinis que acuum visum. remouet namque obscuritatem visus: et confert sebel. Et gulten gariofilus est simile glutini alborum. Idem auct. Radix gariofilus conferunt stomacho et epati. confortant cor et stringunt ventrem et digerunt cibum. Et auct. **Isaac** qui bibit ex gario. 3. 5. cum lacte in ieiunio corroborat potentiam coitus. **Alium**. corporis odorem bonum efficit: abstergit visum: et conuenit panno: et confortat

stomachum et epat: et remouet vomitum et nauicam. Parica. i. amcos. quidam dicunt quod est carui. Bari. i. iuniperus.

Cap. 335.

Arfiarbai. vel psoida ara. grece pserpina. vel polygonia: vel porcinacia: vel saginaria: vel multigoniam: latine vocatur cetonodia vel congliola minor: vel lingua passerina. vel geclata. li. ag. c. barfiarbay auct. **Dias**. barfiarbay. **Sera**. i. cetonodia: et lignum psoica dicitur psoida mi. Est ei cetonodia masculus et feia. masculus est herba que nascitur omni anno: et habet ramos seu virgas rectas molles subtiles nodosas: et distendit super faciem terre sicut gramen: et folia habet similia folijs rute nisi quod sunt mollia et longiora: et habet iuxta unum quodque folium semen: et propter hoc dicitur masculus. et habet florem album et rubrum. sed semina habet plantam quam et virgam unicam tam teneram similem canne: et habet nodos similes nodis qui sunt in radice canne: et in nodis ipsis sunt folia egredientia ab ipsa virga similia folijs pinis: et habet radicem in qua nullum est inuamentum. Nascitur iuxta aquas. hec latine vocatur cauda vulpis que est virga pastoris femina: sicut appareret in littera **Dias**. vi. sim. pbar. ca. de polygonia psoica. **Bal**. et est cetonodia: habet quidem quod simplicitatis. dicitur vero in eo aquosa humiditas: et sit in secundo gradu ex infrigidantibus pharmaciis: vel in tertio secundo. **Dias**. ca. polygonos. Polygonos. i. cetonodia. masculus herba est que habet virgulas teneras et molles: et multas nodosas et sparsas super terram sicut agrostis. unde de polycarpos dicta est: folia habet rute filia: sed oblonga et mollia: et semina in folijs singulis: unde et masculus dicta est. flos est illi albus aut seniculus. virtute habet frigidam et stipticam. Polygonos vero femina frutex est unus: virgam habet cannosam et mollem spissam et nodosam. in quibus nodis folia sunt pinis similia. Radix est illi inutilis. Nascitur locis humidis. virtus est illi stiptica. et hec latine vocatur cauda vulpis. **Posse. Bal**. i. unat da vulpis. exustos stomacho exterius applicata sic heri sippi lata: et calidos phlegmones seu citia talia existantia reputat rheumata. et exinde vero siccantur existerere propter quod herpetum bonum est pharmaci et vlcerum et aliorum euidentissimum vero phlegmonosorum rheumatorum. Est autem et sanguinosorum vulnere confortat. iunat vero et vlcera que in auribus: et est pus in eis sufficiens fuerit id siccatur. propter easdem vero virtutes et fluxum muliebrem sistit et dysenteriam et sanguinis eductiones: et quicunque imoderate alii unde catu. Hic autem **Dias**. et vinas. prouocare id stringentibus datu: non tamen distinguit diligenter dispositionem in qua oportet dare. Est autem ad omnia predicta masculus. **Dias**. succus eius bibitus femina fortior. **Dias**. emoptoicis medicatur ventris abstinere rheumatissimum. colicis et stranguriis opitulatur. vinam prouocat. moribus venenatis cum vino bibitus medicatur. Cum vino coctus

et melle vulnera noua curat. periodicis fe. añ vnā
bozā acceptus maxime pdest. supposit^o fluxū mu-
lieris stringit. dolorē aurīū cōpescit. sanguinē reij-
cientibus subuenit. herpetes curat et fistulas. ignē
sacrū extinguit. tumores et purities imposit^o spar-
git. recentibus vulneribus maxime pdest. poligo
nos femia oīa filr vt alia facere pōt. q̄uis virtu-
tem minorem habeat.

Hap. 336.
Barfia vel haermia ara. grece a-
ermia: latine vero pipe-
Sera li. aggreg. ca. barfia vel ha-
ermia. barfia vel haermia
rella. i. pipirella. et est in figura sua sicut figura piperis
minoris: nisi quia est in colore suo cirrina. Et sunt
in ea due virtutes cōtrarie. scilicet caliditas et frigiditas
Et idē auc. Alben mefiay. barfia vel haermia est
granū paruum minus pipere. et est in eo cirrinitas
paucā. et est odoriferū: cui⁹ odor est sicut odor li-
gni aloes. et est ca. et hu. et ē in eo absterfio parua.
Baros i. faricon.
Barocos idem quod supra.
Barodofi i. euforbium.
Barbor albes i. cipeffus.
Baabor albies idem quod supra.
Barbor albaem idem quod supra

Hap. 337.
Barixof ara. gre. scalōes: **Se.**
latine pinaria.
li. aggreg. ca. barixof est ex specie⁹ pi-
neaz. folia eius sūt similia cameleōte alben: nisi qz
sunt nigriora. et hz virgam longā folijs plenā. et su-
per ipsum est capitellum spinosum. et hz radicem
nigrā et grossā. et est qd de ipsa planta admiſtraſ.
Gal. virtus eius est que calefacit in secūdo
gradu in ultimo eius: et in principio se-
cūdi: et desiccāt in tertio. plāta illa comeditur re-
cens sicut **posse. Gal.** puocat vti-
sparagus. nam multaz
fetidā qñ coquit in vino: et bibitur illud vinū. Et
aufert ppter bec fetore affellaz: et fetore toti⁹ cor-
poris. et operatio in hoc est a tota substantia. et qñ
coquitur radix et bibif confert sicut sparagus.

Hap. 338.
Barunci arab. vel karunacari
grece et latine carui.
Gal. vij. sim. phar. ca. de carui. in
sapore eius acuitas est tem-
perata. et virtus eius est que calefacit et desiccāt in
tertio gradu: et ideo expellit ventositates. et est di-
ureticū nō solū semen eius: sed etiam planta.
Sera li. aggreg. ca. baruncij auc. Alben me-
fiay. est grossius q̄ cyminiū. et expel-
lit ascarides ex ventre. et corroborat stomachum.
et abstringit ventrē minus q̄ cyminum. Et idē au-
cto. R. asis conuenit cardiacē.

Hap. 339.
Bar ara. lat. **Sera** li. aggreg.
ne anas cap. bar.
Bar. i. anas omnibus est nota. vñ eius

adeps sedat dolorē sedatione magna. et ipsa ē me-
lior omnibus adipibus. Nā nō inueni adipē sub-
tiliorē nec magis mollificatiuū: nec magis resolu-
tiuū ea ppter ea quia caro eius est ca. multū. hz si-
militer multā humiditatē caro eius. et ideo est gra-
uis digestionis. sed clarificat colore: et vocē impin-
guat. et anget sperma. vñ ipsa caro calidior et gros-
sior omnibus alijs **Anic.** li. secundo capitū-
carnibus auium. lo anas. Anas ē ca-
lidior omnibus auiibus domesticis. dicunt quidā
ipsa calefacit in frigidatū: et facit calefactū possidē
febrem. eius pinguedo est maxima in sedando do-
lore: et sedando mordicationē in profundo corpo-
ris. Et est melior pinguedinibus auiū. et eius caro
frangit ventositates. et ipsius stomachus est pluri-
mi nutrimenti. eius pinguedo clarificat colore. et
eius caro impinguat et clarificat vocē. eius caro
tardatur in stomacho: et est grauis: et pprie caro
anseris. sed leuius qd est in ipsa. et melius sunt ale.
Et autē caro digerit hāz auiū est nutritibilior om-
nibus carnibus auiū. augmentum efficit in coitu
et multiplicat sperma.

Hap. 340.
Bar ara. gre. rodon: **Sera**
latine rosa.
li. aggreg. ca. bard auc. Gal. vij. sim.
phar. ca. de rosa. substantia eius est composita ex
substantia aquosa calida cū duabus alijs qualita-
tibus permixta: stiptica. s. et amara: et stipticitas ē
in q̄titate tali: quia corpora habentia virtutem flu-
xam nō possunt dissoluere virtutē eius. Et semen
eius est magis stipticū q̄ rosa. Et idem: rosa cum
stipticitate que est in ea inest ei dulcedo et similitu-
do acuitatis vel mordicationis pance. et conuenit a-
postematibus calidis in principio eoz. et oz q̄ re-
cipiatur recens ex ea et abscondat sumitates ei⁹ al-
be cū forpicib⁹: et reseruetur pro medicaminibus
oculor. Sed oleum rosaz est in natura sua medi-
um inter naturam rose et olei. et est medicina cum
qua curantur apostemata sanguinis in augmēto
ipsor. Et in eo est virtus penetrādi ad profundū
corporis: et humectat corpora sicca. et conquassat
cū aceto et inungitur caput cū eo: et conuenit dolo-
ri capitis facto ex caliditate solis. et qñ rose siccan-
tur oz q̄ desiccantur in vmbra: et cōmoueantur as-
fidue. et aqua rosaz est frigidior complexionē tē-
perata: nō tñ multū. et ipsa quidē est subtilis mul-
te subtilitatis. Et signū in hoc est q̄ rosa desiccāt
cito: ideo quia in eo nō est aliqua viscositas: quia
odor eius vincit: et propterea festinat et replet vial
odoratus. Idem auc. Dias. Est enim rosā frigida
desiccatiua. et ex ea est plus stiptica sicca q̄ recens.
et succus rosaz qñ coquitur cū vino conuenit do-
lori capitis et oculor et aurīū. et conuenit gingiuis
qñ cū eo sit collutio. et coquunt folia eius sine sti-
pitibus et nō exprimuntur. et fit emplastrū cū eis
berisipille. Et semen qd est in medio rosaz quan-
do puluerizatur super gingiuas ad quas fluūt bu-
mores conuenit multū. sed caput rose quādo bu-
lierit in aqua et bibiur abscondit fluxum ventris.

et spiritus sanguinis. Et idem auc. hacham. aqua ro.
phibet fluxu ad oculu. et couenit syncopi qñ bibi-
tur ex eo hantus aliquis. Et idem auc. humay. Ro-
sa fornicat mēbra inir infeca: et stipticitas eius pe-
netrat ppter amaritudinē que est in ea. Et idem
auc. Alben mesuay. Odoratio rose conuenit cho-
lericis et habentibus calorem et capitis dolorē a cho-
lera. et phibet fumositates cholericas acutas. et cō-
uenit dolori acuto. et mouet sternutationē hñti cē-
baum ea. Et qñ conficitur cū melle aut cū zucaro
abstergit qd est in stomacho ex humoribus pble-
gmaticis. Et idem auc. Rasis. expertus est quidā
ex amicis meis: qui accepit ex folijs rosarū recen-
tibus zucaro: et fecerūt eū assellare decē vicibus
et hoc facit succus eius. vey sicca nō est laxatiua:
et hoc significatur ex eo qd virtus eius est amara
q abstergit. Et qñ rosa deficcatur fit stiptica: ga-
separatur ab ea amaritudo. et siccitas quidē in ro-
sa est paucā: quia ipsa est composita ex stiptici-
te et amaritudine. vnde abscondit libidines. et laxat
laxatio. **Jo. mes.** capitulo d rosa. Rosa ē
ne forti. ex medicinis benedicti.

in qua est virtus confortationē faciens et solutōez
et male qualitatis permutationē. Et est ex ea ru. et
alba. et de vtriusq est multoz foliorū et densoz et
crispoz: et alia paucoz et planoz. et melior est ru-
bea vere rubedinis et paucoz foliorū et planoz. et
ex albis est melior habens similiter. Et melior suc-
cus est cuius mater est rosa completa. sicca vero
melior est: i qua nondū cecidit complexio: est fri-
in primo gradu: sic in secundo. diuersaz aut natu-
raz substantie cōposuerunt rosam: inter quas po-
test cadere separatio distinguens. componit enim
ex partibus terreis et aqueis mediocribus dñtib⁹
ei stipticitate et substantiā. et ex partibus aeris: p-
pter quas est in ea de dulcedine aliquid: et aroma-
ticitas. et ex partibus igneis subtilibus a quib⁹ con-
sistit perfectio et species dñtibus ei amaritudinē
ppter qd in abscissione amaritudinis ipsius q re-
mouetur ppter solam exsiccationē eius nō resol-
uitur species. in abscissione rubedinis nō est plus
rosa qd homo mortuus. amaritudo autē in ea que
recens est plus est stipticitate eius. Et prima eius
operatio est ppter amaritudinē suā: ppter qd ro-
sa recēs: et ei⁹ pprie succ⁹ soluit. cū autē resoluit ca-
liditas dñtis ei amaritudinē ppter exsiccationem
eius nominatur substantia eius stiptica faciens cō-
stipationē. est aut succus ei⁹ ca. fere ad primū gra-
dū. ppter exclusionē eius a re terrestri et frigida.

Dosse. Jo. mes. Est aut rosa re-
solutiua existēs
extinctiua inflāmatiōis: confortatiua mēbroz: co-
adunatiua partū et constrictiua. et semen eius i b
est fortius. et similiter pili eius qui sunt in medio
ipsius. et succus eius est resoluens. Et sicca quidez
magis frigida et stiptica. et que nō est completa fri-
gidior et stipticior. et alba in frigiditate et stiptici-
te plus est qd ru. nō est in ea malicia: sed est ex de-
biliter soluentibus: vigoat tñ operationē eius aq
casei. Si enim succi ro. 3. i. misceatur cū aqua ca-

sei et patica spica est solutiua conueniens. et simili-
ter infusio. 2. vi. folioz rosarū i aqua casei cū pau-
co melle soluit sine molestia. Et syrupus fact⁹ ex
succo eius est lenis solutionis. et similiter ponitur
oleum eius i emendatione medicinarū acutarū: si-
cut est scamonea et similia. Rose autē condite cū
melle abstergunt et mundificāt et confortant. et cō-
dite cū zucaro minoris sunt absterfionis et maio-
ris confortationis et stipticitatis. et aqua earū que
fit per infusionē mundificat et confortat abstergit
et resoluit. Ea que fit per sublimationē est multe
confortationis. neq est resolutiua ppter resolutō-
nē subtilis caliditatis eius in decoctione ipsius. p-
albas vero nō fit solutio aliqua de qua fit curan-
randū. Et est in eis de stipticitate plus qd in ru. ne-
q adhuc sunt similes eis in confortatione. et scito
q rose nō sustinent d coctione aligd oio: et pprie
recentes. soluitur enim ab eis virtus sigillans ab-
sterfionem. et declaratur virtus eius stiptica faci-
ens constrictionē. succus vero eius sustinet deco-
ctionē aliquid mediocriter: et acquirit ei subtilita-
tem et bonitatem absterfionis. et oleū quoq factū ex
ro. nondū completis est maioris infrigidationis
et stipticitatis. cuius melius fundamentū est oleū
olinarū mediocriter in maturitate: aut fiaminū. Alce-
tum aut infusionis eius est medicina bona omni-
um confortatiua. Succus eius ex aqua infusionis
recentiū completaz solutione educit cholera. mū-
dificat sanguinē ab ea: et venas et articulos. et con-
tinet ictericie. et aperit opilationes epatis et stoma-
chi: et mundificat et confortat ea. et confortat cor: et
conuenit tremori eius. et educit materiā capstantē
eam et se. cholericis. Rosa vero et olenz eius et aq
ipsius facta per sublimationē confortat cor: stoma-
chum: et epar. et coadunat partes laxas mēbrozū.
et confortat retentionē. et sedat dolores calidos mi-
ra sedatione. et exstinguit et permutat malicias in-
flāmatiōis: perimit: et sedat eas. et sunt ex me-
dicinis facientibus dormire: faciunt tamen corizā
et sternutationē. et obfunt catarris. et stringunt gut-
tur: et confortant ea. et auferūt crapulas. Rosis po-
tio succi rosarū est ab. 3. vna vsq ad. ij. cū zucaro.
Et posio syrupi facta ex succo earū est ab. 3. ij. vs-
q ad. de viribus cordis dicit qd cōfor-

Anic. i. apium.
i. adeps.
Cap. 34.
Bascaba vel basach ara. gre.
abessech: vel tribo-
lus: latine vero tribulus vel cicer im-
pera. **Gera.** li. aggre. c. bascaba sine basach
toz. anc. Dias. bascaba. i. tribulus: cu-
ius due sunt species. prima agrestis nascens i ster-
quilinis: et iuxta flumina et in littoribus cuius fo-
lia sunt similia folijs portulacae: nisi quia sunt mio-
ra. et habet ramos longos super terram expansos
et pprie folia sunt spine dure. secunda vero speci-
es nascitur in fluminibus: cuius rami eleuātur su-
per aquā. et habet spinas occultas et folia lata et ra-

mulos longos in quibus sunt folia. et habet stipitem cuius pars superior est grossior inferiori. et est in ea res adherens ei subtilis: sicut capille spine aggregatae: vel aculeo spine. et semen eius durum sicut semen alterius speciei. substantia eius est composita ex substantia humida paucè frigiditatis: et substantia sicca non paucè siccitatis secundum suam frigiditatem. et illud quod vincit in silvestre est substantia terrea: et quod vincit in alia est substantia aquosa. Et sapor agrestis est stipticus. Est alia species que nascitur in regione badabas que dicitur sandary quod datur ab incolis illius patrie animalibus pro cibo dum est humida herba ipsius. Et ex semine eius faciunt panem. nam ipsa est dulce et nutrit: et sic utitur eo loco panis. **Bal.** viij. sim. phar. c. de tribulo. trititici. **Bal.** bulus est ex humida substantia moderate frigida: et sicca non moderate existit. dominatur autem in terrestri quiddam terrenum frigidum et stipticum omnidimius. in aquatili vero aquosius et propter aqua: quod ad phlegmonem: et omnino ad omnes influxiones competunt. terrestres vero tribuli subtilium partium existentes. fructus lapides qui in renibus frangit bibi. **Dias.** ca. de tribulo. tribuli genera sunt tres. duo: siccus et humidus. siccus vero folia habet similia adragne non tenera sed dura. haste sunt illi longe et tenere porrecte super terram in quibus spine nascuntur. nascitur locis fluminibus et desertis. humidus vero in fluminibus nascitur: cuius coma super aquam extenditur: folia supernata: spinas vero celat in aqua. folia latiora habet et longos ramos. hasta vero in initio in summo grossa est: deinde ad radicem tenuis habens in se tenues spinas sicut spica. semen est duum ambo-bus. virtus est illi si. **Dios.** Bal. fruticosa desiccata. **Dias.** tribuli faciunt ad infirmos in renibus. **Dias.** inflammationes: et ad ea que superoccurrunt. virtus est illis stiptica et desiccativa. leptomeris etiam omnes tumores spargit. faucibus et gingivis impositi opitulantur: mel addito naptas. i. omnes putredines tollunt. succus eorum nobilissimus collyrijs miscetur. semen eorum calcu-los frangit et excludit. terreni vero semen. 3. i. bibitum et impositum moribus venenatis occurrunt: dato veneno contrarium est vinum eius vincendo. Elixatura eius sparsa pulices necat. In flumine tracie in stirmonia pallude de herba eius equi herbantur. semen eius quia dulce est customachum est. pro tritico de ipso panis. **Sera.** virtus eius est que fit usus aptus. **Sera.** prohibet apostematata ea. ne confirmantur. et Sera. quidem offert omnibus membris ad que fluunt humores. sed semen tribuli agrestis quando bibitur frangit lapidem renum. et ambe eius species infrigidant et stipticant. et fit emplastrum cum eis apostematibus ea. et miscetur cum melle: et curat alcolam: et putredines que sunt in ore: et dolore gingivarum. Et exprimitur succus ab eo: et administratur in oculis. et semen eius est humidum. convenit lapidi renis et vesice. et quando. 3. i. bibuntur de prima specie ipsius: et fit emplastrum

cum ea convenit morbi tyri. et quando bibitur cum vino convenit medicinis mortiferis. Et qui decoctio eius rozatur super loca ubi abundant pillicce occidit eas. ille vero qui nascitur: et dicitur sandary in regione badabas datur ab incolis illius patrie animalibus pro cibo: dum est humida herba ipsius. et ex semine eius faciunt panem. nam ipsius est dulce et nutrit: et sic utuntur eo loco panis tritici. sandary est bonum dolori vesice: et strangurie. et augmentum magnum facit in spermate.

ap. 34.
Basap. ara. grece calamos: latine calamus vel canna persidis. et est illa et eadem que est in hispania. **Sera.** li. aggregata. ca. basap. auc. Dias. cannaz quedam est que nominatur bastos: et est illa que non est interius inanis ex qua sunt hastae sagittarum. et est que nominatur bublas et est femina. et alia est que vocatur syringias: et est canna longa habens nodos apta scriptoribus. et alia grossa inanis nascens prope aquas: et nominatur sineas: et a quibusdam dicitur cohuas. et quidam nominant eam cacamineres: et est illa que nascitur in paludibus. volo dicere quod radix eius est inter radices innoxias: et est ad soliditatem tendens: cuius color est fuscus. **Dias.** capitulo de canna. canne re albus. **Dias.** species sunt quatuor. una dicitur bastos ex qua sagitte fiunt. altera autem femina dicitur unde fiunt ligule ad calamos. tertia species est nomine syringias robore solido et duro et nodis spissis quibus scriptores utuntur. et est quarta genus calami quod carax appellatur: et a pluribus ciprion: quod genus maxime in irriguis locis nascitur et fructuosius: et illa est canna vidualis nostra. Est alia canna agrestis que grece dicitur calior: que est species graminis sicut apparet in littera agrostis: quam si animalia comedunt cito infert mortem: maxime illa que in vijs babylonie nascitur et in parnoso. hastas habet multas. folia sunt illi hederis similia: flos albus et odoratus. semen habet minutum et bonum: et radices. v. aut. vi. albas longas et dulces grossitudine unius digiti habens.

Dios. Bal. viij. sim. phar. capitulo calami frigiditatis: et est vidualis calamus. radicem cum bulbis dicunt euellere spicula: et stimulos funditus. aliqui conscripserunt quod si attractiva ei in existente virtute: tamen non fuimus nos experti. quantum vero coniecturandum est abster sine particeps virtutis est non paucè: nequaquam acris. folia vero viridia mediocriter infrigidant ipsa enim participant potentia abster sine. radix quoque eius adusta subtilium partium facit et diaphoretice virtutis fit habens quid et abster sine: ut calefacit et exsiccet secundum tertium gradum: et de siccat plura quam calefacit. cauendum est autem a suo achili: nam in auribus intrans offendit auditum ut fere faciat. **Dias.** radix canne vidualis catasurditate. **Dias.** plasmatibus adhibita cum bulbis infixis corpori eicit. aceto mixto dolores sciaticos mitigat. eius folia viridia cataplasmatibus

adhibita igne sacra compescit. et duricies soluit omnes. Quia eius adustum et aceto tritum alopias capitis emendat, flos autem canne si in aures missus fuerit auditum tollit. tantum potest quoniam et cypria canna canna agrestis elixa in vino et melle addito et mirrhe dimidia parte et piperis et libanofidi tertia parte: hoc medicamen oculorum caligines tollit: quod medicamen in bullida enca reponi debet. Elixatura radices eius tantum potest quantum et radix semen eius diureticum est: nauisam prouocat. ventrem stringit. Hascit in sicilia: quam ciues ipsi quinia vocant: que si viridis comesta fuerit a bouibus apostematur.

Basal i. virga pastoris.
Basan est medicina armenia finitima. est fortior euforbio. et cum eius potio augmentatur supra interficit. calida est et sic in tertio.
Basal i. cepe.
Basalakir i. cepe sine tunicie.
Basalatur i. squilla.

Cap. 343.

Basas ara. grece mollitudo sine molibdinis. latine plumbum ubi sciendum quod plumbum ex eadem vena extrahitur a qua argentum: cum vena teritur: et lanatur ut substantia terrea ab ea moueatur: et quod mundum est in cineratio ponitur: et actione ignis liquefit quod supernatur ut spuma est lithargyrii: quo inde ablato cum instrumento remouente spumam quod bulliendo superfluit est plumbum quod artificialiter cineratio delaborato in terram fluit: tamen quousque cineratio remanet: quod est purum argentum ponderosius plumbo in fundo residet. Nam multoties hoc vidi sardinie in villa ecclesie: ubi predicta vena continetur. **Sera** lib. aggreg. cap. basas annue inuenitur. **Basas** ara. grece mollitudo sine molibdinis. latine plumbum. substantia eius est composita ex substantia aerea et substantia humida que fuit coagulata propter frigiditatem. et non est in ea substantia terrea nisi modica. et virtus eius est que in frigidat et humectat. Et signum quod in ea est substantia aerea est quando in frigidatur raritas et mollicies corporis sui. crescit enim in quantitate et pondere quando moratur iterius in locis frigidis et humidis. Et quando accipitur mortarium et pistellum ex eo: et ponitur ex eo oleum rosarum aut myrtinum aut citoniorum: et teritur in fortitudine frictionis: et vteris hoc oleo in medicamine apostematum calidorum que sunt in virga pectine et ano: et in vlcibus aut in medicamine emoroidarum. et conuenit apostematibus mammillarum. et est medicamen conferens multum. et secundum hoc administratur ad omnem materiam que descendit ad pedes: et ad iuncturas aut ad partes alias ut ad apostemata calida et mala. et si ad iuncturas hanc medicinam in apostematibus in quibus est cancer facit operationem mirabilem. et quando fit ex plumbo lamina et ligatur stricta in pectine prohibet pollutiones in somniis: et in frigidat in frigidatione maximam. et si ligatur super contritionem nervorum aut super nodationes eorum dissolvit cito et curat. et quando plumbum

teritur et linitur supra puncturam scorpionis marini conuenit. Et sunt quidam qui ponunt cum frictura vel lotura plumbi: quam inuenies in lotura medicinam que dicitur molibdinis: et replet vlcera profunda. et conuenit fluxui sanguinis quando miscetur cum oleo. et conuenit vlcibus ani et emoroidibus a quibus fluit sanguis. et vlcibus difficilis conso lidationis et corrosionis. et vniuersaliter virtus eius est virtus tucie. Aduritur autem plumbum in hunc modum in olla noua puluerizata parum sulfuris: deinde ponantur super eam laminae aliquae: et desuper puluerizatur sulfur: et fit ita donec sit plena olla: deinde accenditur sub olla ignis: et quando plumbum fuerit istam matrem mouetur cum ferro quousque fiat sicut cinis: et non apparet ibi aliquid de substantia plumbi: deinde auferitur ab igne: et oportet quod ille qui calefacit obturet nares suas quia fumus est valde nocuus. Adluunt autem plumbum adustum in hunc modum: habes mortarium ex plumbo et pistellum ex eodem et proijce aquam modicam: et misce fricando bene cum pistello illo donec aqua fiat nigra et spissa: deinde cola ipsum per pannum lineum: et facias duabus vicibus aut pluribus si oportet: et post hoc dimitte residere in fundo et proijce aquam aliam: et ablue sicut la tuatur cinis: et fac hoc donec non appareat in aqua nigredo: et fac inde troiscos: et serua de ista lamina: et eius virtutes latius inuenies in lotura. Et scoriam plumbi melior est illa que est similis sulfuris citrino in colore suo: grauis difficile frangibilis et non habens admixtum plumbum: citrina clara similis in claritate sua vitro. et virtus eius est similis virtuti plumbi vltimi: nisi quia est plus stiptica.

Basal i. cepe.
Basalakir i. cepe sine tunicie.
Basalatur i. squilla.
Bascalech vel allesech. i. herba spania super terram habes plurimos ramusculos faciens cicera spinosa: et est basaba.
Bascala i. basaba.
Baschaba idem quod supra.

Cap. 344.

Basdane ara. grece andragne latine portulaca. **Sera** lib. aggreg. capitulo basdane. aliqui vocant eam

herbam stultam vel piperellam: et est herba portulaca que omnibus nota. **Bas** lib. sim. pbar. cap. de portibus est nota. **Bas** lib. sim. pbar. cap. de portibus est nota. **Bas** lib. sim. pbar. cap. de portibus est nota. **Bas** lib. sim. pbar. cap. de portibus est nota.

Dias lib. sim. pbar. cap. de portibus est nota. **Dias** lib. sim. pbar. cap. de portibus est nota. **Dias** lib. sim. pbar. cap. de portibus est nota. **Dias** lib. sim. pbar. cap. de portibus est nota.

Posse. Sera lib. sim. pbar. cap. de portibus est nota. **Posse. Sera** lib. sim. pbar. cap. de portibus est nota. **Posse. Sera** lib. sim. pbar. cap. de portibus est nota. **Posse. Sera** lib. sim. pbar. cap. de portibus est nota.

viscosam que est in ea. sed et succus eius similiter non solum exterius appositus: sed et bibitus refrigerat: et hoc quidem ipsi herbe accidit. et si tota comedatur: et convenit ulceribus intestinoz: leniens ipsa quoniam sumitur in cibo. Et vero quod stipticat est cibum idoneus: et convenit fluxui matricis imoderato. et succus eius fortior est in hoc: et in frigidat quoniam ex ea fit emplastrum. et herba ipsa quoniam comeditur facit hunc.

Et idem auctor. Russi debilitat visum et destruit eum et in frigidat corpus: et prohibet vomitum: et aufert libidinem.

Dial. portulaca masticata vel comestum cum oxigaro fluore sanguinis prohibet. et viscidum stringit proprie cum masticata vel comesta dentium offensam que de imaturis pomis fit: quia greci emodiam vocant sanat. In ardore stomachi portulaca cum aceto comesta mire iuvat tumorem et cum mollito ordeo mixta: et quasi malagna panis non inducta: et stomacho unposita mire febres tollit. fri. est nimis et hu. abundanter: modicus austera et ideo repimit: et maxime cholera transmutans eam: et alienans in suam qualitatem nimis in frigidando: propter quod causon febricitibus plus omnibus iuvat in stomacho posita: vel in totis hypochondriis. stuporem etiam dentium sanat masticata: et non solum extrinsecus posita: sed potata in frigidat. succus eius similiter agit. et quia stiptica est dysentericis in cibo sumpta iuvat. et ad fluxum sanguinis mulierum: et sanguinem reicientibus succus eius mire facit: quia viscidum stringit. Rabi moyses portulaca curat appetitum luti. et valet ad ligationem dentium.

Anic. li. secundo cap. de portulaca. succus fri. est in tertio: hu. in fine secundi. in ea est stipticitas. prohibet fluxum sanguinis: et fluxus antiquos et ipsius nutrimentum est parum illaudabile: et est resistens cholere valde. et fricantur verruce: et eradiceat eas. proprietate sua non qualitate. fit ex ea emplastrum in apostematibus calidis: in quibus timet putrefactio et herisipilla. convenit bothor in capite ab luto ex ea comixta cum vino. et delet stuporem dentium propterea quia lenit asperitatem: et sedat sordida calida pulsantia. chert ophtalmicis: et ingreditur in alcohol. Et nimis usus eius facit accidere panem in oculo. eius succus prohibet sputum sanguinis propter virtutem suam ponticam. confert inflammationi stomachi bibita: et more emplastri superposita. et convenit epati inflammato: et prohibet vomitum cholicum: et debilitat appetitum. et fit ex ea clistere dysenterie intestinoz: et solutioni cholerice. et convenit doloribus renium et vesice et ulceribus. et abscindit plurimum desiderium coitus. Et existimavit filius mesarugie quod augmentum facit in coitu. et videtur quod fit illud in complexione calida et sic. et ipsa retinet fluxum menstruorum: et convenit ulceribus matricis. et convenit aqua eius emoroidibus sanguineis. et eius succus extrahit ascarides. et si affertur portulaca et comedat abscindit solutores et convenit se. antiquis.

Daskam. i. omne quod est amara multum. et quidam dicunt quod est colloquintida.

Databan

i. folium.

Dartarium
Dassatrerarai
Datsir
Daring
Datib
Datmac
Datofis
Datozis

i. polium motanuz.
i. sal armoniacum.
i. cepe muris.
i. batronig.
i. armel.
hermodactilus.
i. ceterach.
i. acorus.

Cap. 345.

Altros vel turgi sine obtrogi ara. gre. citrum vel pomum aque vel milia: latine vero citrum. li. aggreg. ca. batros. Citri non una est natura. sed caro eius est illud quod est in medio corticis. et acetositas eius generat humores grossos frigidos. sed cor eius: et est acetositas eius in qua est semen est acetosi saporis. et in frigidat et desiccatur in secundo gradu. et semen eius est amarum saporis. et est exsiccatum in secundo gradu: et diaphoreticum. solum est virtutis exsiccativae et resolutionis.

Dial. citrum habet semen simile semini piroz.

Bal. septi sim phar. ca. de citro secundum translationem grecam milia indica. i. citrum. huius fructus ab omnibus nominatur citrum. in semine quidem acida qualitas et siccativa dominantur ut secundi sit gradus: siccativum et in frigidativum: in cortice vero siccativa participat complexionem: non modicam habens tamen acedinem. quocirca et siccatur hic cortex secundum tertium gradum: non tamen est frigidus: sed vel comoderate vel infra. Caro vero eius grossa pars est: et phlegmatica et frigida. ipsa itaque comeditur sicut et cortex eius esibilis est. et humidus quid habet et acidum: de quo prius locutus sum. et quidem in co inuenitur quod vere est semen: amara autem: et est palam quoniam diaforetica et siccative virtutis in secundo fere gradu accedens a comoderatis. et folia sunt ex siccative et diaforetica virtutis. Et idem eodem libro et eodem capitulo secundum translationem ara. batros i. citrum: et est pomum aque. cortex eius non est frigidus: imo est aut equalis complexionis aut minus equalis pars. et exsiccat quantum est de virtute et complexionem suam exsiccativam habente acuitatem non paucam. et ideo exsiccatio eius devenit ad secundum gradum. semen siccum in secundo gradu. folium est eiusdem virtutis exsiccativae et resolutionis.

Dial. cap. de citro. Citro non in partibus omnibus vis una est eadem natura vel virtus. Nam medulle eius ubi est semen acidam potestatem ac per hoc stipticam inesse manifestum est.

Anic. li. secundo capitulo de citro. Citrum omnibus est notum. et oleum ipsi factum ex eo: et ex corticibus eius est forte: et factum ex flore ipsius est debilius omni alio. cortex eius est calidus in primo: sic in fine secundi. et eius caro est calida in primo: et hu. in secundo. quidam autem dixerunt quod est fri. et hu. in secundo: et eius frigiditas magis est. et ipsius acetositas fri. et sic est in tertio. et eius semen calidum in primo.

Anic. capitulo de citro mo: siccum in secundo. Cortex eius est

peratus in caliditate. et est ea. in primo gradu: sic. in secundo. semen eius est ea. cum forti siccitate. pulpa eius. **Posse. Sera** qñ bibitur cum fri. et hu. **Posse. Sera** vino semine ei? habet potestatem contra medicinas mortiferas: et laxat ventrem. et quando ex decoctione. s. corticis ei? aut ex succo eius fit collutio oris facit oris odorem bonum. et conuenit. s. acetositas pregnantibus quando habent desiderium preter naturam: quod contingit eis propter impregnationem. Et dicitur quod quando citrum ponitur in pannis. s. cortex eius preferuat eos a corruptione. Et idem auct. Alben mesuay: proprietates corticis eius est quod facit bonum odorem. et proprietates eius est quod extinguit calorem stomachi superfluum. et acetositas quando linitio fit ex ea conuenit empetigini: et auferit eas. et decoctio eius conuenit cardiacæ. et facit appetitum cibi. et incidit choleram. et abscondit fluxum ventris et vomitum. et extinguit calorem epatis. et de proprietate eius est auferre tristitiam. Et hec est proprietates sui rob: sed ipsum nocet pulmone et nervis sua acetositate et grana sua sunt de numero medicinarum conferentium venenis: quando ex eis sumitur aureus vin? cum aqua tepida: et ponitur super locum morbum et molliunt. **Dial.** citrum pregnantibus fastidii laborantibus esui danus stomachum a nausea mundat tritum. et in potione vini datum medetur querelis iecoris. et aqua tritum et inspersum humidis vulneribus adhibetur. et per moribus ex ea singulare presidium est. cortici autem sterior natura concessa que quantum valeat etiam de ipso odore testatur medico sumpus: aut potioni calide diutius immenso beneficium nature digestionis. **Aluic.** caro eius inflat. et folia eius separent. dant inflationem. et eius flos est subtilior eis. et eius acetositas est stiptica frangens choleram rubeam. et eius semen et cortex sunt resolutiua et cum ponitur eius cortex in pannis prohibet tinea. et eius odor rectificat corruptionem aeris: et pestilentiam. et acetositas eius abstergit choleram rubeam et auferit pannum. quod est ex cortice eius adustum est bonum in albaras linitum. et decoctio ei? efficit odorem bonum oris. et est inpinguatua corporis. et cortex eius recentis in ore odorem oris efficit bonum: et eius decoctio similiter cum retinetur in ore. et acetositas eius valet empetigini illimita. oleum eius valet mollificationi nervorum: et non fiat nisi ex cortice eius et conuenit paralyti. et ipsius acetositas est mala nervis. confert torture oris cum sit collyrium ex acetositate eius. et remouet ictericiam oculi. Eius acetositas sedat tremorem cordis ea. et nutritum est bonum gutturi et pulmone. sed eius acetositas est mala pectori. et medulla citri cum aceto si potatur ex ea medicinas a stariati interficit sanguisugas trās glutitas et educit eas. caro ipsius est mala stomacho inflata tarde digestionis: quare oportet ut comedatur cum almuri. et similiter nutrita cum melle est sanior et magis recipiens digestionem: et nisi sit plurima. et eiusdem quidem folia confortant stomachum et viscera. et postea flos ipsius et cortex eius

ponitur in cibariis sicut semina que pro condimento ponuntur propter sui duriciem. et ipsius decoctio sedat vomitum cholericum: et facit appetitum et oportet quidem ne citrum comedatur singulare ruer quod non misceatur cibo ante se et post se. Eius caro facit ventrem se possidere colicam. et ipsius acetositas retinet ventrem: et confert solutioni cholerice. et eius semen conuenit emoroidibus. et ei? semine est virtus solutiva. et succus acetositatis ei? sedat infirmitatem sciaticam mulierum. seminis ei? pondus. ij. cum vino et chilem et aqua calida illinita resistit venenis omnibus: et proprie scorpiosis bibita aut linitum. et eius cortex est vicinus illis. et succus acetositatis conuenit morui vipere bibita et cortex eius pro emplastro suppositus est vicinus illi. et idem de viribus cordis ait quod cortex eius confortat cor. et est tyriaca contra venena. et ad hoc valet acetositas eius similiter. Paulus capitulo dicit. Cortex eius digestionem confortat. et valet contra cardiacam. media substantia eius male digeritur. sed interior. i. acetosa competit vsui medicinarum: appetitum confortat. et valet contra febres pestilenteras. semina eius sunt diuretica. Rabi moyses ubi loquitur de citro: dicit quod cortices citri valent contra egritudines stomachi: et expellunt maliciam intestini ieiuni. et acetositas eius confortat spiritus. Alueris capitulo de citro. cortex eius habet manifestum iunamentum stomacho et epati. Medulla citri curat combustiones ignis et excozationes ex itinere et ex omni re calefaciente: et potissime ex sole et philotro. et curat mirabiliter ramices puerorum: et potissime si ex ea fit vnguentum illo modo Accipe medullam citri subtiliter incisam et buliat in axungia porci recentis: postea coletur per peram: et iterum reponatur ad ignem: et in fine misceatur mastix olibanum et cera alba: et erit optimus vnguentum citrinum. aliqui conficiunt ipsum cum citro et axungia trita: sed est minus bonum: et postquam colatum est non reponitur iterum ad ignem. fit si militer alio modo vnguentum de citro secundum quod inuenies in antidotario minorum. Gal. quod ibi interpretatur vnguentum citrinum. Sed attendendum quod quando aliquod vnguentum vel emplastrum fit ex citro debet fieri ex citro bene maturo. Rabi secundum quod dicit Aluic. diacitru. et que sunt ex citro debent fieri ex citro sole existente in capricorno. i. a medio decembris vsque ad medium ianuarij.

Cap. 346.
Attronig ara. gre. titranolia: latine refina vel rasa vel glucen arboris grani viridis. ubi sciendum quod refina potest appellari omne gummi quod resuma a resudo resudas: inde apparet hoc vocabulum ad designandum gummi cappini. quod simpliciter inuenitur istud gummi nostro idiomate vocatur rasa: sed quando ponitur cum determinatione dicit gummi illius plante ad quam fit determinatio ut refina pictuina. i. pini: vel refina timiamatis vel refina pruni. vñ **Dial.** refina pictuina quam nos ab alem dicimus etc.

Sera. libro aggreg. capitulo batronig siue ba
 an aucto. **Dias.** batronig. i. resina. et se
 eius species diuerse sunt diuersitatem arboris a qua
 colligitur. Nam quedam colligitur ex pinu
 quedam non ex pinu: sed ex arboribus alijs. sed il
 la que est ex pinu masculo que dicitur com: hec
 est colofonia que fit quando frigitur ut possit teri
 et fit abietis que est in liquida substantia et frixa in
 patella ut possit redigi in puluerem: et etiam voca
 tur resina erudita vel carponata: et est colofonia
 pro quo. l. l. colofonia. Et quando non frigitur est
 illa resina que vocatur rafa sicut apparet in lite
 ra test. Ubi sciendum quod quando ponitur resina pi
 ni simpliciter debet intelligi rafa. sed quando po
 nitur cum alia determinatione debet intelligi de il
 la resina ad quam determinatio illa cadit. Est et al
 ia resina que colligitur ex pinu que dicitur chira
 nolia: et est arbor cuius fructus sunt grana magna
 et est alia cuius pinus dicitur citharanda: et est ar
 bor iachuc: et facit fructum paruorum granorum.
 et de ea quedam est que fit in pinu per se absque ar
 tificio sicut illa que fit in arboze mastice: et quedam
 fit ex artificio incidendo arbozem. melior autem
 omnium specierum est illa que est boni odoris: cla
 ri coloris: non multum existens arida: nec multum
 humida: similis mirre: facilis fricationis et fracti
 onis. Idem aucto. **Sal.** Et omnes iste resine sunt
 calefactine et dissolutiue et mundificatiue. et de eis
 quedam habent subtilitatem paucam: et quedam
 ampliozem: et quedam habent stipticitatem: que
 dam vero non. et melior omnibus speciebus glu
 cinis est glucen romanum: et est mastix. sed cete
 rarum specierum glucinis melius est glucen al
 botin: et est terbenina: et in isto non est stipticitas
 manifesta sicut in mastice: et est in eo cum hoc ama
 ritudo: et propter hanc causa dissoluit plus quam ma
 stix. et est in eo res que abstergit adeo quod curat sca
 biem. et ipsum quidem attrahit ab interioribus plus
 alijs speciebus glucinis: et est subtilius alijs. sed glu
 cten quod est de specie pinu que dicitur cophi: et
 illud quod est ex pinu que dicitur chiranolia: et
 est pinus magna sunt acutiora quam glucen albotin
 verumtamen non resoluunt neque attrahunt plus
 ipso. et glucen pine magne habet plus de hac pro
 prietate quam glucen pinu que dicitur cophi. et glucen
 pinu parue: et glucen arboris que dicitur alaci: et
 glucen albotin cum hoc est aliqua mollificatio:
 et postea in mollificatione est mastix. sed glucen
 cipressi habet puncturam et acuitatem. et glucen
 quod dicitur kaches est simile gluceni albotin. et
 dixit in almiemir gummi pinu que dicitur sacchalis et
 sudor arboris pinu que facit fructum magnum: et
 est fortius sudoribus omnibus arborum in calefa
 ctione: quoadmodum sudor arboris albotin est mi
 nus calidus et minus desiccatus quam sudor aliarum
 arborum. et sudor pinu que facit grana parua est mi
 nus quam sudor magne in desiccatione et calefactioe
 plurimum. Et idem aucto. **Dias.** Resina arboris
 grani viridis: et est terbenina defertur ex terris a
 rabum et ex terris alijs etiam: sed est illa que de

fertur ex terris qleheades: cuius color est albus si
 milis coloru vitri: dedinans coloru celesti: habens
 odorem bonum inferens odorem arboris sue. est
 autem melior omnibus resinis: post ipsam uero
 mastix: et post ipsam est iachuc: et est ex arboze ce
 amdicaris: p^o ipaz et resina arboris dicitur alaci: et p^o
 ipsas in bonitate et resina cophi: et et aret et resina pi
 ni: et ois resina arze. et ois iste resine sunt calefactine
 et dissolutiue et mundificatiue: et sunt conferentes tussi et
 vlcibus pulmonis: et sputo sanguinis. et terbeni
 na cum hoc mundificat pectus. et quando fit cum
 ea sola lobocant cum melle prouocat urinam: et
 mollificat ventrem. et conuenit ad faciendum ab
 radere pilos palpebrarum qui pungunt oculos.
 et quando miscetur ziniar et calcanum conuenit
 scabiei vlceroze: et auribus a quibus fluunt humi
 ditates. et meliores quidem istarum resinarum om
 nium sunt ille que sunt splendentes: et ex gummi vlt
 resina iachuc: et est resina locaman. melior est illa
 que est humida et defertur ex partibus gallie. et re
 sina pinu et cipressi sunt debiliores quam resina iachuc
 et resina alaci: et non habent virtutes quas habet
 iste quous administrantur loco earum. Sed masti
 cis virtus propinqua est virtuti terbenine. Loquun
 tur omnes iste resine in hunc modum: resina po
 nitur in vase capiente quadruplum eius quod fit
 ex ere: et ponuntur in eo resine libe. ix. et aque plu
 uialis libe. xvij. et coquantur bene super prunas
 et mouetur semper cum continuatione: et coquan
 tur donec deficcetur desiccatione forti: et fiat faci
 le frangibilis: ita quod frangatur cum digitis: deinde
 reponatur in vase fictili: fit enim alba sic prepara
 ta et cocta. oportet autem quod coletur resina in hunc
 modum: illa videlicet que est humida ponatur su
 per prunas: et quando inceperit coagulari adde
 sub ea prunas multas: et coquatur tribus diebus
 et noctibus donec fiat talis sicut diximus supra: et
 reponet et seruetur. illa vero que ex his fuerit sicca suffi
 cit quod decoquatur die vna tota a mane usque ad no
 ctem. et iste quidem resine sic decocte conueniunt
 in confectionibus vnguentorum odoriferorum: in
 vnguentis que resoluunt laxitudinem: faciunt nam
 que ea odorifera et melius colorata. Colligitur fu
 mus ex istis sicut colligitur fumus olivani: et est
 conueniens in colob. et sunt ad pilos palpebrarum
 et corrosionem lachrymalis oculi. et conuenit pru
 ritui palpebrarum et lachrymis. et fit ex eo encan
 strum ad scribendum. Et ideo auctoritate albugi
 ri: Resina fertur ad exituras duras. et quando pul
 uerizatur super vlcera que sunt in cute capitio cum
 balauftia curat ea: similiter autem et alia vlcera
 que sunt **Sal.** viij. sim. phar. capitulo de re
 i corpore. **Sal.** resina secundum translationem
 arabicam omnes species glucinis calefactiue et de
 sic **Dias.** capitulo de resina secundum trans
 lationem grecam. Resina lachry
 mum est arboris. omnis autem deficcatur et cale
 facit et diaforetica est. alia quidem plus: alia qui
 dem minus. merito ergo precedit omnes resina que
 ex scino: que mastix nominatur: quia magis stipti

carunde stomachum et epar et ventrem defectum corroborat: et ad inflationes eorum iuuat absque molestia: et aliquantulum acredinis habet: et ideo leptomeris est: preterea terbetina precellit: nam et diaforetica plus quam mastix: ita ut proiciat et scabi es sanat: et profundas plagas et vulnera magis repleat et purget.

Hatuc	.i. lignum aloes.
Haurion quid est. l. l. centaurea.	
Hatunox	.i. celidonia.
Hazarascen	.i. rhaphanus.
Hazad	.i. galbanum.

Cap. 347.

Hazarachona ara. vel be
stercaton:
grece piperis filium. latine psillium.

Sera. libro aggreg. capitulo hazarachona aucto. Dial. hazarachona est herba habens folia pilosa: virgas habens longas mensura vnius palmi: et tota herba pilosa. et exitus ramulorum eorum est a medio virge: et sunt in ipsa capitella duo vel tria rotunda: in quibus est semen simile pulicibus nigrum et durum: et est illud quod ex eo admixtum. **Sal.** viij. sim. pbar. circa finez canistratur. **Sal.** capitulo de psillio secundum translationem grecam. Psillium semen eius maxime vile est: ex secundo gradu infrigidantium: ex complexione vero que est secundum siccationem et humectationem medium est quoddam et modera. **Dial.** secundum translationem grecam. capitulo de psillio. Piperis filium aut quinnosolion quem siculi dicunt chrysellum: aut squinnomella: folia habet comopocion similia et aspera. virgam habet duobus palmis longam cuius frutex pilosus spinosa est: coma eius a medietate incipit virge in qua capitella duo aut tria sunt constricta: in quibus semen est pulicibus simile nigrum et durum: nascitur in campis.

Anic. libro secundo capitulo de psillio. Psillium quidem est duorum modorum: hyemale et estiuum: et potio cuiuslibet eorum sit potius. .ij. .3. melius est illud quod est magis grossius: quod submergitur in aqua frigida. et est humidius in secundo. **Dunius** capitulo de psillio. Psillium herba est similis ambre faciens semina sicut semina lini: sed minora et subnigra quasi tendentia ad purpureitatem: quorum semen est melius quam submergitur in aqua. dicta est herba sic eo quod semen simile pulici habeat. et ideo ista herba sic dicitur in fra a quibusdam pulicaris: eo quod semen factum est ad similitudinem pulicis: unde psillos id est pulex.

No. mes. capitulo de psillio. Psillium est de alterantibus complexionem et solutionem facientibus. et eius solutio fit proprie lambiscando. Eius autem aliud est album: aliud

subnigrum: aliud ad purpureitatem declinans. Melius est quod est completum et grossius: et est grauius et submergitur in aqua compositum ex duabus substantiis que separari possunt inter quas est cortex separatus. est enim duplex in eo substantia scilicet medullaris interior: et est in ea substantia expansa supra corticem ipsius. substantia autem interior medullaris ea est et sic. in quarto gradu: et est acuta vehementer incisiva rubificativa et ulcerativa: et est de genere veneni. substantia autem eius exterior supra corticem est ex multum infrigidantibus. Et dixit Rufus: est fri. et humi. in tertio et excessit. Et dixit Dias. in secundo et est verius. Ingit eius Hippo. in epidimio: non enim eleuatur res frigida iuncta cum hu. supra secundum gradum. Et dixit Gal. humida res non transgreditur metam vsque ad quam potest extendi regimine hominis: propter quod non inuenimus humidum esse causam dolorum in quantum humidum: sed in quantum potest esse eius materia: que quantitate sua mouetur ad solutionem continuitatis. Ad ex eo conuassatum est cum aqua fontium frigida: et fit muscillaginosum: et bibitur sicut est: et proprie cum oleo violarum aut syrupo violarum soluit ventrem: quod autem ex eo frigus est et conuassatur eius oleo rosarum est medicina fluxus ventris et dysenterie. Contriuium autem nullo modo potui propinadum est. occultat enim contriuium substantiam eius medullarem ulcerativam. **Posse. Sera.** auct. et excoctiuam. **Dia.** habet virtutem infrigidatiuam quando fit emplastrum cum eo et oleo rosarum et aceto et aqua: et conuenit doloribus iuncturarum: et apostematibus que fiunt in radice auris: et concussioni nervorum. Et quando fit emplastrum ad ramicem puerorum et ad eminentiam vmbilici infantium curat eos. et conuenit ad fodam cum oleo rosarum et pauca aqua et aceto. et quando oportet ex eo fieri emplastrum accipitur de ea quantitas aliqua et teratur et infundatur in aqua: et quando inspissata fuerit aqua ipsa non extendatur: et fiat emplastrum: quoniam ipsa infrigidat infrigidatione foris. et stringit et auferit lachrymas oculorum. et conuenit ophthalmie calide: et dolori capitis quando infunditur in aqua linita pena fronti apponitur. et quando aqua eius bibitur cum zucaro extinguit feruorem acuarum fe. et sitim: et soluit ventrem. Et idem aucto. Alben Mesnay sedat dolores punitiuos ventris. et lenit asperitatem vlcera et intestinorum: et abscindit tenasmon. et conuenit dolori capitis qui fit a caliditate. et succus foliorum eius est ex medicinis laxatiuis propter frigiditatem et humiditatem que sunt in eo. et cura nocimenti eius est cum medicinis calidis et siccis. Et idem auctoritate Dabir: semen psillij est sicut coriandrum humidum: quando datur ex eo parum sedat inflammationem cholere: et ebullitionem sanguinis calidi: et aduersionem febrium calidarum acutarum. Et si datur in potu de musci

lagine eius conuenit habentibus bursen: et sedat fitum eorum magnam. et laxat quidem ventrem. Et si datur in potu crudum et assatum stringit ventrem. Similiter etiam faciunt semina lini et semina marubij et grana myrti et semen portulacae: et semen oxi-mi. laxant enim cruda: et stringunt assata. Et quantitas eius que datur de psillio est. 3. ij. infuso in aqua donec egrediatur muscillago eius: et bibatur cum zucaro albo: aut cum inlebe. et folia psillij quando emplastrantur super apostemata in principio aperitionis eorum refrigerant ea. et si potitur ex ea parum conuenit egritudinibus que fiunt a sanguine et nimis ex eo acceptus inducit syncopi in ore stomachi et fortasse occidit: quoniam nimium ex eo est venenum. Et cura eius est quod datur in potu mel bullitum cum aqua calida: et aqua aneti sicci.

Jo. mel. psillium conquassatum cum aqua frigida sicut diximus solutione educit cholera: et conuenit feb. multe inflammationis: et siti vehementi ea. et sedat inflammationem spirituum: et lenit pectus. Et conquassatum sicut diximus conuenit fluxui cholerico: et dysenterie: et fluxui menstruali: et proprie post potum scamo-nie et medicinarum acutarum. Dosis eius est a. 3. i. usque ad. iij. timeat autem ipsum habens debilitatem viscerum. **Anic.** Quod ex eo frixum in uoluntum et sedat dolorem morae emplastri superpositum cum aceto. administratur etiam conquassatum cum aceto super apostemata calida: et fornicam: et berisipillam: et proprie que sunt sub aure: et super phlegmatica sit ex eo emplastrum tensioni nervorum et ipsorum spasmo: et podagre: et doloribus iuncturarum calidum cum aceto et oleo rosarum conuenit siti vehementi cholerice. eius quod ex eo frixum est pondus. 3. 3. et inuolutum in oleo rosarum stringit et conuenit dysenterie: et proprie infantium. et quod ex ipso muscillaginosum est: et ipsa muscillago ipsius cum oleo violarum soluunt si bibatur: et tunc sedabit inflammationem fe. acutarum.

Darcem assachi	i. epatica.
Dazechir	i. opoponacum.
Dazetel	i. perforata.
Dazir	i. porcus.
Dazienis	i. feniculus.
Dazipor	i. pentafilon.

Cap. 348.

Lactuca arabice: grece tragima: latine lactuca. et sunt eius tres species. una est que vocatur lactuca agrestis: quae greci faralliam vocant: cuius thyrsus in modum secunde est: et est species scariole: sicut apparet in littera cicorea. alia species dicitur lactuca asini: quam si vis scire lege ipsam in proprio capitulo. Et alia species que dicitur lactuca dome-

stica que omnibus est nota: de qua hic loquimur.

Sal. vi. sim. phar. capitulo de lactuca secundum translationem graecam: lactuce domesticae virtus est que in frigidat et humectat sicut aqua non extrane: sed sicut aqua stagnorum vel lacunarum vel fontanarum: et ipsa est que generat sanguinem bonum. lactuca agrestis est similis domesticae: nisi quia stipitem habet maiorem: et folia eius sunt albiora folijs eius et subtiliora et asperiora: et sapor eius est amarus: et est in virtute sua similis papae. **Dosse. Sal.** calid. phlegm. ueri nigra.

Dosse. Sal. gmonibus congruit: necnon paruis herisipillationibus: non tamen potens est maioribus sufficere. Est autem ex cibis sedantibus suum. Semen vero bibitur contra gonorrhoeam id est effusionem spermatis cohibet: unde et somniantibus datur: sicut etiam semen agrestis lactuce. liquores citius colligit: caliginem mundat: necnon insuper vltionibus apta est subiuncta cum lacte semineo. Et idem secundo de cibis capitulo de lactuca secundum translationem graecam. nosce autem oportet ex omnibus oleribus paucissimum et cacoichinum sanguinem generantibus ex lactuca: non multum quidem neque cacoichinum: non tamen eucichinum perfecte sanguinem generari. comedunt autem ipsam ut ad multum quidam crudam. quando autem extiterit circa pro-ductionem seminis estatis tempore preelictam in aqua dulci offerunt cum oleo et garo et aceto: aut cum aliquo balsamento: et maxime quaecumque eorum que cum caseo preparantur. vtuntur autem ipsa et antequam in stipitem impetuerit per aquam elixantes: sicut et ego nunc incepti ex quo detes habeo prae. sciens enim aliquis amicorum in consuetudine quidem mihi ex multo tempore ob hoc laborosam autem nunc habens masticationem induxit decoctionem. utebar autem lactucis in iuuentute quidem calefaciente mihi continue superioriori ventre in frigidationis gratia. Cum autem ad perfectam etatem veni remedium mihi erat solus hoc vigilie. e contra quidem cum iuuenis eras studebam circa somnum. Consuetus enim vigilare voluntarie in iuuentute: simulque et prosectorum etate lente vigilans involuntarie grauabar: et mihi solum pharmacum vigiliarum erat de sero comesta lactuca que humidum et frigidum habet succum: non tamen cacoichinus est. propter hoc ergo neque non digeritur alijs oleribus: similiter neque retinet egestionem: neque prouocat. et hec merito ipsi accidunt non habenti austerum aliquid neque ponticum a quibus disponit: ut ad omne venter sicut et a falsis et a purgatiuis totaliter abstergium aliquid habentibus prouocatur ad egestionem: quorum ipsorum neque aliquid. **Sera.** libro aggreg. capit. bk. las inest lactuce. **Sera.** eius lactuce domesticae est quod conuenit apostematibus calidis. et herisipille et semen eius quando bibitur abscondit distillationem humiditatis spermatis. et conuenit pollutio-

ni que fit in somnijs. Et idem auctor. Gal. in libro de cibis. lactuca generat sanguinem bonum in fine bonitatis. et ego quidem commendabam lactucas quando eram iuuenis: quia in stomacho meo generabatur cholera: et sic frigidabat ipsum: et nunc etiam postquam senui comedo eas lixas: ideo quia non reperio aliquam herbam cuius qua posses curare vigilias sicut cuius ipsa. humor vero qui generatur ex ea est frigidus et hu. et neque ex ea accidit nocumtum sicut ex alijs oleribus. et non stringit ventrem nec laxat: quia non habet stipticitatem neque faldedineque neque acuitatem. Idem quoque auctor. dias. lactuca domestica est bona stomacho et infrigidat ventrem: et facit dormire: et prouocat lac. et quando ipsa decoquitur est magis inuatiua. et quando comeditur sic euellitur sine ablutione. conuenit illis qui conqueruntur de stomacho suo. et assiduus usus commessionis earum obtenebrat visum. et quando fit emplastrum cum ea conuenit apostematibus calidis et herisipille: dummodo non sit vehementis inflammationis. Sed semen eius bibitur. et valet contra fluxum ventris. et extinguit libidinem et pollutionem seminis in somnijs. sed quando lactuca emisit stipitem suum: tunc efficitur virtus succi et lactis ipsius similis virtuti lactuce agrestis et papaueris nigri. Et idem auctoritate Rufi. lactuca quidem curat egritudines que fiunt ab ebrietate quando sumitur: sed ipsa nocet intestinis. et lenit ventrem. et abscondit libidinem. et facit dormire. Item quando coquitur cum oleo sisamino et comeditur expellit ictericiam. Et est medicina bona opilationibus narium et corize quando comeditur in ieiunio cocta cum oleo sinapium. et lac lactuce domestice cum emittit stipites abstergit vulnera que fiunt in tunica cornea. lac vero lactuce agrestis positum in fronte inducit somnum. et quando fit collyrium cum eo et lacte iuuenecule conuenit vlceri cornee. et placat dolorem capitis. et prouocat menstrua. et curat morbum rutili scorpis.

Aluic. libro secundo capitulo de lationis. Lactuca ex ea est domestica et siluestris. Et illa que est siluestris est similis in virtute papaueris nigri. Et idem auctor. Gal. non est in frigiditate eius que domestica vel horum lana est applicatio ad vltimum.

Beardsel
Beardsbas

i. lactuca a fini.
idem quod supra.

Cap. 349.

Headi **Sera.**
libro aggreg. capitulo beadi. est herba que nascitur in terris arabum in partibus hamen: et est illa qua aromatizatur oleum quod dicitur oleum keadi. et narravit mihi ille qui vidit quod est una ex palmis habens latitudinem: et quando egrediuntur gramina eius abscondunt illa gramina antequam aperiantur. et apparet in flore eius odor bonus: et artifex cornatulum lenificat colores suos ne sint linida cum capite beadi. et ipsum est grossum: et habet vesicam et molliciem.

Heiron vel beyron est regio in qua antonomastice dactili abundant: et oriantur in ea meliores et pinguioribus et dulcioribus omnibus alijs aliarum regionum: et sunt mediocri figure non longi neque multum parui pingues satis et dulcissimi. et meliores ex eis sunt citrini et rubij: ut apparet in littera potab. illud vocabulum ponit in antidotario Me sue in electuario de dactilis: et etiam in loboc d pi no: et etiam in. v. Aluic. in electuario diasinicon. et quod heiron sit regio patet per Aluic. in predicto libro et predicto electuario.

Heisistides
Heishelem
Heil
Hebace
Heiregi

i. hypoquistidos.
i. semperuina.
i. cardamomum minus
i. cardamomum maius
i. turbit.

Cap. 350.

Tuda ara. grece piro: latie frumentum. ubi sciendum quod ex eo fit farina: que arabice vocatur dechich. et fit ex ea simula que arabice vocatur finichamisco: et a romanis silichinities. et fit ex eo furfur: quod arabice vocatur nocale. et fit ex eo amilum: quod arabice vocatur visce. et fit ex eo panis qui arabice vocatur chobos et damarach. et fit ex eo similiter fermentum: quod arabice vocatur chamir: grece **Hal.** vis. sim. phar. capitulo d zem vel zima. **Hal.** tritico. pirus. i. tritium ut cibus sit qualis virtutis non est presentis operi. ut. ut pharmacum vero extrinsecus appositum ex primo est gradu calefactum. at vero neque sicca re neque humectare euidenter natum est. habet autem quid viscosum et obstructum. quod vero ex eo constituitur amilum frigidius et siccatiuus ex eo est. cataplasma autem quod fit ex eo magis diaforesice est virtutis quod ex tritico. virtutis enim attractie et diaforesice eorum que in profundo est fermentum. Et idem in libro de cibis capitulo de tritico quod equi quando eo comedunt ipsum non effugiunt a nocimento quod infert eis. et est vtilissimum simpliciter omnibus generibus. et ex eo est maxime nutrimentum quod est maxime spissum et comensuratum cum substantia dura: ita ut vix a dentibus diuidatur. contrarium eiusmodi cum exhibet nutrimentum. optimus autem quod grauius et spissius et colore rubicundius spissiusque inius et extra. et fit ex eius fursurea farina panis: qui nominatur piri rei id est fursurei: paucitatem nutritionis habens: et faciens multam superfluitatem: et propter hoc secedunt per ventrem de facili. unde quia abstersivam virtutem participat furfur: merito segregatio eorum sit velox intestinis prouocatis ad egestionem. est enim ca. et sic. temperat. Contrarium enim de pane qui fit ex farina pura: que arabice vocatur finchimistos: et a romanis silichinities: et a nobis simula. egestio autem omnium panum tardissima. est enim egestio ipsorum sufficienter viscosa ut ad plurimum veniat non distincta. i. sepata quod proprium est viscosi corporis. Merito ergo isti quod et frumento ampliori indiget et impastatione. fursurei autem sufficit et

Delba	.i. fenugrecum.
Delbalugne	.i. cardamomū min ^o
Delbaugne	idem quod supra.
Delcakabotom	.i. terbenina.
Delcalimbat	idem quod supra.
Delalimbat	idem quod supra.
Delenum	.i. enula.
Belenia	idem quod supra.
Dele	.i. viscus.
Delemilin	.i. galanga.
Belenelin	idem quod supra.
Delbedi	.i. fer vini albi.
Delbebanī idest grana que dicuntur ben.	.i. species rubi.
Delbet	.i. anisum.
Delbelalu	.i. terbentina.
Delterbutinum	.i. species salicis brevioris nature.
Delisoydes .i. tunice quib ^o vunt ^r nervi testiculor ^o	.i. arbor mastice.
Delitme	.i. arbor mastice.
Delix .i. tertia species hedere.	
Belyen	.i. altissimus.
Delis .i. planta cuius gūmi est assa fetida.	.i. assa fetida.
Delurum balti	.i. furunculus aial.
Delutos	.i. marubium.
Delusion	idem quod supra.
Delusion	idem quod supra.

MEL ^{Cap. 351.} ara. laui. ^{li^o aggre ca} **Sera.** ^{pit^o hel au} ne mel. ^{cto.} Hal. virtus eius est que calefacit et deficcatur in secundo gradu. unde virtus eius est que abstergit quod coquit et maturat fit pauce acutatis et pauce abstersionis. et ideo administratur ad incarnandum fistulas et vlcera profunda. Mel vero amarum est: et compositum ex virtutibus diversis: sicut si componeres mel cum absinthio. Et mel bonus est quod est dulce in quo est acuitas aliquantulum in gustu: et habet odorem bonum: et color eius est vergens ad rubedinem: neque est nimis liquida: et quod miseris in eum digitum adheret digito: et venit cum eo. virtus quidem mellis est absterfiva aperitiva officiorum venarum: et resoluit humiditates: et ideo quod ponitur in vlcerebus fraudulentis profundis continetur eis multum. et quod coquitur et ponitur super scissuras cutis consolidat eas: et quod coquitur cum aneto humido et liniatur cum eo empetigo curat eam: et quod miscetur cum sale trito et distillatur in aure sedat tinnitum aurium: et si liniatur cum eo caput occidit pediculos et lendines: et quod induitur mentis alicuius est breue nimis si est ex lana: et vult quod elonget si irrogauerit illud cum aqua: deinde liniatur cum melle elongat. et mel abstergit tenebrositatem visus quod fit collyrium cum eo. xiiij. diebus continuis: et fiunt cum eo gargarismata: et conferunt apostematibus gutturis: et faucibus et squinancie. et si liniuntur cum eo gingivae puerorum tpe ortus dentium eorum facit eos facile nasci et sine dolore: et si accipiat vel bibatur provocat urinas: et convenit tussi: et quod bibitur cum oleo rosarum convenit moribus venenosis et illis qui potaverunt opium: et quod fit loboc cum eo et bibitur convenit illis qui comederunt fungos mor-

tiferos: et convenit morbi canis rabidi. et quod spuma ab eo non est ablata facit tussim et laxat ventrem quare necesse est ut non administretur antequam auferatur spuma eius. Et melius quidem mel est veris deinde estatis. Mel vero hyemale est malum: quia est spissum grossum: et non habet supradictas virtutes. sed mel quod est in syria est amari saporis: et hoc ideo quia apes illius regionis comedunt absinthium. Et hoc tale est bonum ad abstergendum empetiginem: et liniores qui apparent in facie: et alias fordes cutis que ab humoribus superfluis generantur inveniuntur quoddam mel in terra vadie betichii: qui comederit illud incipit insanire mentis cum sudore plurimo. existimat hec virtus strabi flore reddendi. i. oleandri. et si comedit post ipsum rutam et pisces salitos et bibit oximel conuenit et emendat. sed oportet quod comedat hec vice post vicem: deinde rosmarini: et hoc quidem mel est acutum adeo quod quod odore turmouet sternutationem. Miscetur autem hoc mel cum costo: et lenitur empetigo: et curat eam: et miscetur cum sale: et curat liniores et dolores qui sunt a p^o cussi. **Hal.** ^{vij. sim. phar. ca^o} de melle. Mel calidum. ^{lefacit} et siccatur in secundo gradu. est autem simplicis ut est dicere maxime virum et complexionis: de absterfiva nobis nomenate consuevit existens specie pharmacorum. coctum autem minus fit a cre et absterfivum: unde ad consolidationes eo virtutur. si vero aliquod mel est amari sicut quod in sardonia palaz est: quoniam mixte est virtutis: ac si aliquid admiscetur absinthio. Sed sciendum quod plures sunt species mellis. est una species mellis quod est universale: quod diversificatur secundum differentias supradictas. Est alia species mellis quod vocatur mel atheniense: quod asseritur ab athenis: et est mel vespaz in locis subterraneis factum: et est idem quod mel pastinatum vel granatum: ut in alexandro. et vocatur mel pastinatum illud quod est mel granosum ut oribasius. Est alia species mellis quod vocatur mel acticum. i. mel vespaz: secundum quosdam: sed falso quoniam Dias. capitulo de melle dicit: mel succus est rosis celestis cuius genera sunt duo. unum quod cupiliones colligunt apes que sunt oblonge. aliud quod sub terra inuenitur vel acticum limaticum. Et etiam ibleon. sed ibleon melius ex eo est bonum quod est dulce odoratum rufum et non valde liquidum: et cum miseris digitum citius ascendit. Sed sciendum quod mel acticum dicitur ab actica regione ut mel thimum dicitur a regione thima. unde regio actica est regio in qua abundant ipse apes et ipsius mel: sic quod mercatores venientes in regione actica aliquando emunt illud quod apportatur de alijs regionibus in regione actica: et illud quod apportatur de regione thima. unde Plinius inquit mel lis actici summa laus toto orbe estimatur: translatum in actica. sed thimum magis laudatur: quare in aliquibus antiquis antidotis mel acticum mel thimum exponitur. Est alia species mellis quod dicitur mel lubue vel alubue: et est aqua que accipitur incidit cortex arboris lubue: et illud mel est storrax liquida: ut apparet si leges. l. in oue. Est alia species

mellis quod dicitur mel anacardium: et est succo sitas que est in ipsi anacardis. Est alia spes mellis quod dicitur mel canne quod fit de cannis dulcibus: et succus eaz non coagulat propter nimiam pinguedinem eius.

Huic dicitur prima fen quarti canonis capitulo de hora cibationis feblicitantibus: quod mel canne est zucay. et hoc similiter inuenies si leges. I. zucay. Nam inuenies quod est zucay quod propter sui pinguedinem non indurat. hoc sicut vult Gal. vii. de sim. phar. dicens: zucay quidem vocatur quod ex media et felici arabia portatur. coagulat quidem ut quidam aiunt cannis. est autem et illud mellis species. minus autem ex eo illud quod a nobis dulce. virtute autem similis est ei in quantum abstergit: siccat: et diaforat. et similiter mel canne quodammodo eo residuo zucari quodammodo decoquitur: vel ipsemet succus. Est alia species mellis quod dicitur mel rubrum: et idem quod supra. Est similiter alia species mellis quod vocatur mel storacis: et est illud mel lubre ut supra. et similiter aliud mel quod vocatur mel acanum: interpretatur mel sine fumo: et est mel cassia fistulatus: et est pulpa cassia fistule: et est mel myrtinum quod fit ex duabus partibus mellis: et una succi myrti: ut apparet in antidotario Gal. minor in confectioe quam incipit confectio mellis myrti Demaze ateregi. i. acetositas citri.

Demadam. i. folia arboris unde fit assa fetida.
Demerassem. i. vitis alba. alig dicitur quod est rhabban.
Demest. i. laurus.
Demdelip. i. solatrum.
Demdedris. i. serpens albus masculus.
Demhams. i. ciccr.
Dena. i. alcanna.
Demia. idem quod supra.
Danea. i. frumentum.

Cap. 35.

Ene albegi vel azad ara. vel alter ma: gre. marateros: latie galbanu.

banu. Galbanu cal. est in tertio gradu bu. in primo. est gummi cuiusdam plante similis ferule. virtute habet attrahendi: dissoluendi: consumendi: et leniendi: natu. li. aggre. ca. bene randi: et relaxandi. **Sera** albegi auct. Dial. Galbanu est gummi plante cuiusdam similis ferule in figura sua. et melius ex eo est illud quod est munduz simile olibano: aut armoniaco adberens manu: non habens aliquid ligni nec feminis. eius platanus lignu habent graue odore: et non sunt nimis sicca. adulteratur cum resina pini que admisceatur cum fabis fractis. **Gal** vii. sim. phar. ca. galbanu armoniaco. **Gal** in translatione greca. galbanu opos est ferularis plante mollitue et diaforetice existens virtutis. et erit vtiq; in calefaciendo ex tertio gradu incipiente: vel in secundo completo: et siccando vero ex secundo incipiente.

Dial ca. de galbano. Galbanu lachryma est cuiusdam herbe similis ferule quam in nicomedio nascitur et syria: cuius est optimu quod est mundissimu et simile armoniaco: et tburu i colore huius grana ut faba. Adulteratur autem resina et faba diuisa: et gutta armoniaci. Et idem Sera. auc. Dial.

Hæmorrhagia Αἱμορροία

Hæmorrhagia Sanguinis Videri dicitur in armat.
Sera. idem Hæmorrhœis Αἱμορροίς Sanguinis
profluvium ex oris venarum ori. Item ex
ore vulue mulieru. Vnde hæmorrhoidales
aliqui sunt emissiones sanguinis. cum ingenti dolore
inflantur.

virtus est ei calida: ignea: epispactica: et diaforetica. contra asma frigidu datur. Dial. cum onco forbili vel aqua ordeii. Contra lithargia ponatur sub carbonibus: et recipiat patiens sumu. contra suffocationem matricis idem fiat per embottu ponatur inferius. contra splenis duricie ponatur in aceto per dies tres et noctes: et postmodu fiat decoctio: deinde coletur et colatura in mundo vase ponatur addita cera et oleo et picula: et fiat emplastru superante galbano vel cerotu superante cera: vel vnguentu superante oleo. sed meli si fiat emplastru: ita quod accedat ad cerotu. ad menstrua puocanda: et fetu mortuu: et secundina educenda fiat nascale ex eo extincto in oleo. Ad apostemata maturandu et rupendu supponatur. ad lumbricos occidendos dentur pillule ex galbano in.

Dial Galbanu appositum tinctum in melle. **Dial** naribus fumigio: et suppositu mensuris imperat. aborsum facit. aceto et nitro mixtu lentigines tollit. ut granu fabe glutitu tussim medetur. disnoicis et asmaticis opimatur. de alto cadentiu conuassationibus subuenit. cum vino et mirra bibitu venenis occurrat. infantes in utero mortuos acceptu excludit. impositu dolori lateris mitigat. toriones spargit. epilepticis vtiliter adhibetur. citius sterica odori adhibitis curat. fumigio serpentes excludit. oleo mixtu et perunctu vim serpentu non admittit. oleo spondilino mixtu et a serpentibus comestu huiusdem infert necesse dolore dentiu impositu tollit. acceptu vel in capite virge cataplasmatu iter vine prestat. potu nibus necesse miscetur. si cum amigdalibus amaris et cum aqua aut cum succo rute aut miccio mixtu et erit usito aut felli additu. sed illud quod ponitur in medicinis debet sic mundari: mitte illud in aqua calida et cum se soluerit illud quod residet vtile est: quod vero supernat inutile. vel sic melius mundabit: liga galbanu in lintheolo: et in viceolo sicilli suspense: que viceola in aqua buliente pone: quia cum calore se ferit per lintheola liquefat: et sic liquatu confectio nibus et anti.

Sera auc. Dial. qui fit nascale dotis miscetur. **Sera** cum eo: aut suffumigatio puocat menstrua: et expellit fetum. et qui fit emplastru ex eo cum aceto et nitro aufert bothor lactea. et accipitur ex eo sicut granu fabe ad tussis asma et coartationes anhelitus: et ad attritiones lacertoru et qui sumitur in potu sicut diximus expellit fetu mortuu. et si fiat cum eo emplastru dolori lacertoru confert et furunculis. et quando odoratur excitat epilepticos. et mulieres patientes suffocationem matricis et opilationem in cerebro habentes. et quando fit fumigiu cum eo expellit animalia venenosa. et si inungatur quis cum eo preseruat ipsum a moribus venenosorum. Et quando miscetur cum medicina que dicitur sanchidalion et oleo et appropinquat animalibus venenosis occidit ea. et apponit denti doloroso aut coroso et confert. Et dixerunt quidam quod quando presumitur in potu eius curat straguriam. quando vis ipsum dare in potu dissolue ipsum cum amigdalibus amaris aut cum aqua et vino aut cum melicrato.

Cap. 35.

Heraclea.i.ferraria nigra. *Heraclea*.i.lactuca asini
Heraclea.i.belem .i.semperuina.

Небав ²Нѣр ¹ирих,

dici similis olibano. ⁊ melior ex isto succo huius
plante est ille qui deferitur a terra que dicitur sardi
nia: ⁊ ex terra que dicitur samabachi: ⁊ est gravis
odori: ⁊ in colore suo est rubedo. ⁊ mordicat lin
guā qñ gustatur. ⁊ melior radix est noua nō cozo
sa dura pñ. **Gal.** viij. fm. phar. ca. de pruce
ri odori. **Gal.** viij. fm. translatione arabi

fa dura pu. **Gal.** viij. sim. phar. ca. de pruce-
ri odoris. dano fm translatione arabi-
cam plurimū qđ administratū ex hac planta ē ra-
dix pprie: administratur lachrymus ⁊ succ⁹ ei⁹
⁊ omniū virtus est vna: nisi quia lachrymus ē for-
tior virtutis. ⁊ virtus eius est que calefacit cale-
factiōis forti: vñ resol-
uit subtiliat ⁊ incidit. **Posse. Sera.**

auct. Diaph. lachrymus eius mixtus oleo rosaz et
aceto capiti fomento adhibitus luit: argiei ⁊ fre-
ticis medetur. stomaticis ⁊ epilepticis plurimū p-
dest. dolore capitis mitigat. sciaticis ⁊ contractis
⁊ paralyticis maximū p̄ficiū est. omnes nervi
⁊ causas cū oleo ⁊ aceto punctus cōponet. ozi ma-
tritis fumigio applicatus offocatiōes stericas sol-
uit. somnū plurimū dormientiūbus p̄hibet. fumiga-
tione sua domi ferpes excludit. oleo rosaz ad
mixtus dolore auris tollit. inieciū foras in dēis
dolore nō admittit. tussientibus opitulat. uno for-
bili additus ⁊ acceptus disnoicis ⁊ tortionib⁹ p̄e-
stat effectū. ventrē lenit. splenē attenuat. dolorem
stomachi cōpescit. dolore vesice ⁊ renū bibulus p̄-
hibet. matrici salutaris est. p̄stlando custodiā
radix ei⁹ ⁊ elixatūra ei⁹ omnia similiter istis facē
potest. fomēto adhibita vulnera curat. Radix ei⁹
ficca ⁊ ipolita id facit. ossa fracta excludit. vulneri-
bus antiquis cicatrices ducit. cerotīs necesse misce-
tur: similiter ⁊ malagantū sū terminat. Radix
eligenda est odore suavis for⁹ ⁊ nō vena. lachry-
mus eius confectionibus misceri pōt: maxime si
amigdalīs amarīs rute ⁊ aneto. ⁊ panī calido triti-
co admixtus fuerit: ⁊ sic dari pōt. Itē radix eius
vulnera antiqua expurgat ⁊ incarnat: ⁊ incensa vi-
peras ⁊ fer- **Sal.** pucedanū confert egri-
p̄tes fugat. dinibus nervorū que acci-

peras ⁊ ser **Bal.** peucedana confert egri-
pites fugat. dinibus nervorum que acci-
dunt pectori ⁊ pulmōi ab humoribus grossis vi-
scosis: que sumit in potu cū vino. ⁊ fit fumigium
cū eo: ⁊ attrahit odozō eger sumit eū ⁊ facit idē
Et qñ ex eo ponit in cozonionibus dentium sedat
dolorē eorū statim: qñ subtiliū partiu est. ⁊ curat
dolorē plenius incidēdo ⁊ subtiliando grossos hu-
mores. Radiciū vero calefactio est minor: ⁊ defici-
atio eius est fortis. iple namq̃ calefacit in princi-
pio tertij gradus. Et virtus eius est que abstergit
⁊ incarnat: ⁊ pōt administrari in omnibus supra-
dictis. Et qñ ponitur ex eo super os cuius corricē
volumus expellere: expellit eū cito ⁊ incarnat ip̃z
⁊ cōuenit multū vlcērib⁹ fraudulētis malis qñ de-
ficat terit ⁊ puluerizat s̃ ea: eo q̃ mundificat et
replet carnem ⁊ consolidat.

Herba seriaca	i. malua.
Herba gatte valriana mercorella: fu idē: p ā. i. fu	
Herba benedicta	idem qō supia.
Herba caricalis	i. vna lupina.
Herba barba alquf	i. helleborus.

Herba podagris .i. epithimū.
 Herba auris muris .i. auricula muris.
 Herba pigmentaria .i. citraria.
 Herba iudaica .i. herbum.
 Herba catholica .i. mezereon vel alipiados.
 Herba sancti Iohannis hypericon perforata scopā regia infaricon idem.
 Herba vitri vitriola .i. paritaria. Sed sciendū qd herba vitri vel dī qm̄ abstergit vitru: z hec est paritaria. vñ qm̄ est mā vitri: z sic est herba vnde sit vitru: pro qua .l. vitrum.
 Herba iouis .i. semperuina minor.
 Herba ventū maior .i. paritaria: sed herba vēti minor est cōsolida minor: z est hīs spicā parua i similitate eius sicut sticados arabicum. z differt in figura parum ab artetica.
 Herba capillaris adiātū pollitricū capillus veneris idē: qm̄ oēs iste herbe valent ad augmentū capilloz: z iō quelibet ipsaz vocatur capillaris. Et hoc fm̄ Dias. licet diuersificēt fm̄ figuram.
 Herba emphimerina .i. centuriodia.
 Herba venerea .i. iacoms.
 Herba flaura planta leonis .i. trifoliū maius. z est species andachuce. z a nobis vocatur herba maior .l. andachuca.
 Herba sancti Petri .i. paralytia.
 Herba guzen est quā scies si leges .l. guze.
 Herba emina idem quod supra.
 Herba fugee falso sic nominatur qm̄ nō est herba: sed quid est lege .l. darsilabam.
 Herba tumusū idē qd supra.
 Herba tetrabic .i. iudaica.
 Herba egyptia .i. dipterus.
 Herba fullonū .i. saponaria que abstergit: z mundat fortiter vt sapo: p qua .l. bozib.
 Herba leporina .i. satyrion.
 Herba sancte Marie .i. herba ad albedinē tendēs rugosis folijs sicut herba que dī flāmos: z ingreditur in vnguento martiaton qd ponit in antidotario Gal. minor: medet frigidis doloribus: z est ca. z sic. complexionis.

Cap. 355.

Herba grassula est herba de qua inuenit maior z minor. z minor est vermicularis: p qua .l. l. herba balē. Maior est herba hīs folia tenera z pingua in quoz superficie est boza. z valet i ignis arsuras succus eius curat ramicē pueroz si accipiant folia grassule z cime oliuarū: z terant subtilr cum arungia porci recent: z exprimat p petiā: z buli at cū modico vino albo: quibus admisceatur mastix z olibanum: z postea vngatur.
 Herba ad bil .i. enfragia.
 Herba ad bip idem qd supra.
 Herba bulne .i. cardo benedictus.
 Herba vnguis leprosa .i. apiū risus.
 Herba maura .i. herba flaura.
 Herba que oritur in lapidibus faciens labere pedes quid est .l. layned.
 Herba sacra .i. herba lactis .i. vrtica.

Herpes esthiomemnis Ερπωσησις dicitur quod ulcus qd a serpente dicitur. Et est in facie. Corrodendo membra. Et tōt θροισματος id est ex ulcere quod thet nomina notantur. Cell. omni tradit. Galen. pmsd. gentis in exultrato Erysipellate esse affirmat.

Herba tomitū .i. lupinus.
 Herba capillacea .i. thymus.
 Herbabali .i. herba vñen.
 Herba nari idem qd supra.
 Herba vñen quid est .l. l. vñen.
 Herba iamena .i. costus.
 Herba daneta .i. galca vel regalea.
 Herba pisterea .i. columba: p qua .l. l. pistereon.
 Herba baccara .i. asarus.
 Herba benedicta .i. fu.
 Herba canosola .i. polium.
 Herba salies .i. flos sambuci.
 Herba luminaria .i. ippuris.
 Herba mellissa .i. citraria: z est bedarungie.
 Herba naucasium .i. faba innerfa.
 Herba stulta .i. portulaca.
 Herba rapiens vitam .i. mezereon.
 Herba faciens viduas idem qd supra.
 Herba puerilis quid est .l. l. biacynthus.
 Herba fluminis .i. lenticula aque.
 Herba scelerata .i. apium risus.
 Herba polidraghus .i. netaim vel peritibumū.
 Herba ferraria .i. verminata.
 Herba lucernaria .i. flommos.
 Herba rustica .i. rosa siluatica.
 Herba marie .i. athanasia.
 Herba herculis .i. herba iouis.
 Herba vesficalis .i. alkekengi.
 Herba basilica quid est .l. l. casti alkeli.
 Herba apostematū .i. spargula.
 Herba cancri .i. berisipilla.
 Herba tremola .i. tormentilla.
 Herba artetica quid est .l. l. artetica.
 Herba luparia est cuius puluis interficit lupos: z vocatur aconitus.
 Herba palytis est cui? folia florē incipiūt tpe hyemis q se extēdūt in terra qī alba z crispa: vt alis fagus florem albus profert. ca. est z sic. complexi onis. z doloribus medetur. Cap. 356.

Herba fetida est herba subtilis folijs filis herbe q vocat abrotanū: plena semib? siliantib? semib? lūbricor. sapor ei? vgit ad amaritudinē nociua grauis odoris. z sapor ei? est amarus cū aliqli falfedine z stipticitate pauca. z est calidi or absinthio: z debili or abrotano. z ē mala stomacho. z claudit orificia vearū mīcis: sic q cataplas mata s ventrē calida cōstringit sanguinē exēntē post partum z tempore menstruandi.
 Herbaricon .i. bypicon.
 Hermar .i. asinus.
 Herelos est quedam passio amoris.
 Herelaten .i. estiomenus.
 Hermeliū .i. armel.
 Hermes .i. azer.

Cap. 357.

Hermerocalles .i. plāta vt bulb? ematic? q māducat. fruct? ei? ē sicut narciscus differens ab eo in flore tantum.
 Dias. c. hermerocalles. Hermerocalles aut cataleptem velut bulbis ematicus

Hermia ΕΥΛΕΠΟΝΗΝ nōmōtis est quid mōssima dicitur. (notum, quod Græcis ΕΥΛΕΠΟΝ dicitur. Spiritus eius est Emtronle, si videtur, legim.
 Hermiosi ΕΥΛΕΠΟΝΗΝΙΚΟΙ qui si morbo sunt obnoxii

folia bz et hastā similes lilio: in initio cū inceperit aperire flores lilij ostendit tres vel quatuor: s; p^o q̄ floruerit viride facit colore bonū et odoratum. radix eius in magnitudine similis ē bulbo: s; patulo magis. **Posse. Dias.** hec si bibita ior. fuerit humorem sordidū matricis excludit. mēstruis imperat folia eius cataplasmatibus adhibita combustionibus medicantur.

Perpetica sunt que fastidium auferunt.
 Periza .i. rizi.
 Perbilā .i. legumen.
 Perbiron .i. chiri.
 Perbilum .i. serpillum.
 Persistidos .i. hypoquistidos.
 Pernic .i. xilaloel siluester

Cap. 358.
Pernic ē similis piperi: nisi q̄ appropinquat citrinitati: et est boni odoris similis xilaloel: et affertur de regione sclauoz. cōplexio eius est equalis. confortat stomachū et digestionem. Perpillū .i. serpillū: nō aliq̄ sumit pro poligonia ut in alexandro de dolore capitis ex causa calida Perouacē .i. verminata vel vermicularis.

Cap. 359.
Prochalcabai vel saxa: bā arab. grece kamlela: vel senition: vel birigō tis: latine senation vel apiū aque: vel nasturciū aq̄ ticū siue carda. **Sera** .i. aggre. ca: herochalmus agrestis. **Sera** chabai est planta que nascitur in aquis. bz stipitē rectū et ramos. et est tota planta pinguis. et bz folia similia folijs apij dicti hypofellini: nisi quia sunt minora eis. et bz odorē bonū qm̄ masticatur. et est ca. et sic. et conuenit calefactis qm̄ rozat super ipsam aqua frigida: aut aq̄ rosaz. Et quidā dicunt q̄ est frig. ex eo quia non nocet habentibus sirsē. Et idem auc. Isaac habē arā est ca. in primo gradu: et sic. in secundo. Et idē auc. Gal. virtus ei

Dias .i. senation. i. natus est calefaciens. **Dias** .i. sturciū aquaticū nascitur in aqua fructicē habens pingue: et ramos longos: et folia minuta similia hypofellini: nisi q̄ sunt minora eo: q̄ masticata odorē suauissimū bz. auc. Isaac habē arā: se

Posse. Sera .i. men eius stringit ventrem qui fluit ppter caliditatem qm̄ bibitur ex eo aurens. i. cū aqua fri. aut succo citrinor. et ipsum confortat. **Dias** .i. semen eius crudū et comestū mēbra. calculos excludit. vinā puocat. mēstruis imperat. dysentericis pdest. Katebras sapiens huic phibet testimoniū dicens q̄ coquinati in aqua solunt. et cū carnibus spiritualia mundificat. fomentū ex aqua salsa et oleo decoctionis eius valet ad dolorē iliaci. stranguriā et dissuriā in vino decocti et cataplasmati ad idem valent: diuretica sunt.

Permodacillus quid est. l. l. sturagen.
 Perua .i. pentadacillus.

Herbū siue ut aliq̄ orobū: nascit et lentacula. serit etiā cuius aliud est pallidū: aliud subruffū: et aliud albū. **Pli.** herbū nascit in plurimis locis in modū lenticule. aliud enim est pallidū: aliud ruffū zē. et ē legumen qd̄ vocatur pisum: pro quo. l. l. serfenie.

Percul. .i. locusta magni corporis qm̄ habet alas.
 Bessa .i. thymus.
 Bessa idem quod supra.
 Bassamen idem qd̄ supra.
 Bessende. i. arbor in qua nascitur serapium.
 Besselle .i. macis.
 Bessen .i. lignuzaloes.
 Bessetha .i. tribulus.
 Beledē .i. lignūaloes.

Bessifi. i. tres quarte vnius. 3.
 Bessan .i. penicedanum.
 Bessaan idem qd̄ supra.
 Bessum .i. abrotanum.
 Bessuben .i. cymbalaria.
 Bessufraes .i. cartafilago.

Derigonon. i. scorpion. Nam scorpiones ppter tactū radicis eius moriunt. et est species aconiti.

Dechigon idem qd̄ supra.
 Dezam .i. litium.
 Dezaze idem quod supra.
 Dezazehndal idem qd̄ supra.
 Dezaron .i. vifnee.
 Dezeiza .i. litium.
 Dezerafen .i. vitis alba.
 Dlenia .i. enula campana.
 Dlembus .i. lapis lacteus.
 Dlebron .i. cymbalaria.

Diesirim. i. nomen aggregans penetrationē et nationē conseruans almuslargi. et faciens nasci id qd̄ pcedit de vna tunica: of almuslargi. et quādo multa est dicitur muraysmati.

Dierob quid est. l. l. berob.
 Diera .i. berbena.
 Diontos quid est. l. l. iontos.
 Diosar .i. lassanum.
 Diobothor .i. blaccebifantia.
 Diosquiamus .i. simphoniat.
 Diucypum .i. flos cypri.
 Diu .i. flos.
 Dibur .i. sulfur.
 Diburis idem qd̄ supra.
 Dibusar .i. melilotum.
 Dican .i. biccan.

Cap. 360.
Ictan ara. gre. alkitran: latine vero oleū de scerbin. et ē p̄r liquida que ideomate nō vocat. **Sera** .i. ag. c. bictā auc. **Dias** .i. bictā. i. la. **Sera** .i. alkitran: est oleū qd̄ egredit de scerbin. Et scerbin due sunt species. vna cap ē arbor magna: et est genus abietis. et est ex ea alkitrā habens fructū silez fructū cypressi: nisi q̄ est minor eo multū. et secūda est arbor spinosa hīs filitudinē cū arbore iuniperi. et magnitudo fructus ei est sic magnitudo grani myrti. Meli? aut alkitrā

Hypothymia vocatur vna vniū colorū est ex aqua que lūmina infestat. de qua te diximus in vob Glauroma. *

est illud qđ est spissum claz habens odorem for-
tem cum horribilitate: qđ iningitur in eo digi-
tū nō cito defluit ex digito ppter suā spissitudinē: et
quando stilla eius cadit in loco remanet collecta:
et nō expanditur. Et idem auct. Gal. specierū scer-
bin cōplexio est ca. et sic. i. tertio gradu: sed olei qđ
extrahitur ex arboze sua substantia est subtilis: et
virtus eius est ca. et sic. i. quarto gradu: sed plus ca-
lescit qđ siccet. lignū scerbin nominat lignū mor-
tuoꝝ: quia conseruat corpora mortua a putrefacti-
one. vnde virtus eius deficiat et custodit corpora
mortuoꝝ: et destruit qđ est ibi de humiditate.

Posse. Sera. custodit corpora mor-
tuoꝝ: et oleum eius oc-
cidit pediculos et lendines et lumbricos et vermes
qui sunt in auribus. Et qđ cū eo fit nascale cornū
pit setum: et excludit mortuū. et quādo linitur vir-
ga in boza coitus destruit conceptus: et ppter hoc
est ex verioribus medicinis et fortioribus ad phi-
bendū impregnationē: adeo qđ accidit ei qui vtit
eo vt fiat omnino sterilis: etiaꝝ quando distillat
ex eo in dentē corosum sedat dolorē: et fragit de-
tem: et auferit liuorem qui fit sub oculo Alkitran:
et est illud qđ est cōpositū ex eo qđ colligitur i la-
na quando super ipsum suspenditur et decoquit.
et subtili⁹ alkitra et min⁹ acuti. et residuū qđ rema-
net ē alkitra: et illud qđ est de eo spissū et grossū
et est sicut illud qđ remanet ex spissitudine olei: et
ideo alkitran ppter sui grossiciē mordicat et ape-
rit: et ppter hoc alkitran curat apostemata: et ē p-
liquida. Sed grani scerbin virtus est tēpata: adeo
qđ pōt comediniū quia facit sodā: et mordicat sto-
machū. Et idem auct. Dias. alkitran est qđ corro-
dit et incidit corpora viuētiū: et conseruat corpo-
ra mortuoꝝ. et si fiat fereitū i quo reponat corp⁹
defuncti ex ligno scerbin seruat corpus defuncti a
putrefactione: et ppter hoc nominant ipsum qui-
dam vitā mortuoꝝ. et alkitran adurit plātas et co-
ria ppter necessitatē sue caliditatis et desiccationis:
et abstergit maculas oculi. quando bibitur cū rob
et sale paucō conuenit mortui serpentis. et quando
linitur super elephantiam conuenit. et fit clystere
cū eo et occidit lumbricos paruos. pro isto lege si
militer cedras.

Pixus	i. viscus.
Pixurat	i. melilotum.
Pixurian	i. ceterac.
Pyalon. i. vitru:	inde epiala se. ab epi qđ est supra
qđ vitreus humor in exterioribus partibus corpo-	
ris est in hac se. vnde dī epiale humor mutatus i	
pblegma. et bialodo vitreū pblegma: inde epiala	
i. humor vitreus mutatus in pblegma.	
Pyalen	idem quod supra.
Pyalado	i. vitreū pblegma.
Pybirnadepicē	i. gigimaria.
Picolitis melano	i. hedera nigra.
Pidoris. i. cauda equina: et est herba.	
Pydor	i. aqua.
Pyctos	i. pluuia.
Pynon. i. vinū: inde bynomes. i. cōfectio vini.	

Hydrops. ὕδρωψ aqua inmersa
de quo legitur supra.

Hydropisis idem significat.

Hyposantha ὑποσάνθη subternus

Hypothyma ὑποθύμη humores coarctatus circa puilla in me-
dio rostris et crystallini lacrima impediens.

Hypericon perforata: herba sancti Iohānis: sco-
pa regia idem.

Hypomelides sunt quedam poma sorbis similia
quibus caremus.

Hypnotica i. soporifera.

Hypuris. i. cauda equina: et est herba.

Hyris quid est. i. I. iris illyriaca.

Hysurpede i. f. f. scolus.

Hysum i. f. scolus.

Hysum i. emiscus.

Hyur i. liquor vel humor

Hobas quid est. i. l. bolus.

Hobasin i. pinpinella.

Hoafranoc i. ceterac.

Hocot maghait i. comila fetida.

Hocho maghait idem quod supra.

Lap. 361.

ara. grece morae: **Sera.**

latine moracclii.

li. aggre. ca. hoc. virtus ei⁹ est que re-

tinēt ventrē: et qđ desiccāt retinet ventrē retentioe
forū: et conuenit vlcēribus intestinoꝝ et fluxui: et oī
bus egritudinibus que fiunt ex fluxibus humorū
et admiscētur postqđ terūt cū cibis sicut sumach:
et qui vult ex eis sumere in potu potest cū aqua et
vino. sed arboris eius virtus est composita ex vir-
tute retentina et relaxatiua: et plus qđ est in cortice
huius arboris est virtus laxatiua cū amaritudine
paucā quousq; occidat ascarides: et sunt lumbrici
cucurbitini: sed in folijs arboris et sumitibus est
temperamentū mediū illaz duaz operationū nī
Et mora matura qđ inueniunt stomachū purū si
comedunt ante cibū egrediunt a stomacho cito:
et pparare faciunt exitū alioꝝ ciboꝝ. quādo vero
comedunt post cibū: vel in stomacho sunt humo-
res cito accelerant ad corruptionē: et corruptio eo-
rum est multū nocina. Sed acerba quando desic-
cantur sunt bona medicina et inuati a vlcērib⁹ in
testinoꝝ et fluxui antiquo. et mora quando descen-
dunt ante qđ corūpant nō inferunt nocimentū ni-
si de eis ante comestione nimis sumat. Et idē au-
cto. Gal. ex eis sunt matura et matri sapozis: et sa-
por eoz est dulcis stipicius. virtus eoz mollit vē-
trē: et nutrimentū paucū corpori prestant: et facile
corūpunt. nō corrupta humectant penitus. infri-
gidāt aut nō penitus nisi frigida sumant. et pau-
cissimū corpori dāt nutrimentū consile peponib⁹
nō tñ nocimentū aliqđ adeo ipsis neq; malū sto-
macho vt in illis. Acetosa aut ex eis et nō matura
aliqui ipsa expurgantes ab arboze et exsiccatēs re-
ponunt medicinā futurā ipsis bonam ad dysente-
rie et diarie cronice curationē et egritudinū fauci-
um: et stipu. **Gal.** vij. sim. phar. fm translati
cant ventrē. **Gal.** onē grecā ca. morae. i. cel-
si fruct⁹ matur⁹ subduc vētrē: nī matur⁹ ēo desicca-
t⁹ stipatiū sufficiēt fit pharmacū. vñ ad dysēte-
rias ouenit dispōnes et ciliacas et alias qđq; sūt flu-
xibiles. Icidit autē et escis pmisceat sic fructus sam-
mach. vel figs voluerit p aquā vel vinū bibatur.
qđ aut succ⁹ maturoꝝ ad distomatica. i. oris phar.

Hyposphagma ὑποσφάγμα suffusio sanguinis.
rubra videntur rincta que aspiunt.

Hysoptagus. ὑσοπαγος

Hystera ὑστέρη secunda ac secundina larynx. folliculi
in quib. obuluntur foris in utero. Muliercula for-
pauim uorant. Reliqua eius rei habet in d. uerbo in

maca vilis existat ppter coexistēte ei stipticitate nemo ignorat. et ad alia etiā multa eoz fm par-
tem quecumq; moderata indigent stipticitate cō-
uenit. immutaturi vero fructus pontica acidaq;
participant virtute. et tota arbor in oibus eius par-
tibus mixtā qdā virtutē videt habere ex detenti-
ua et purgatiua cōposita. puenat aut in cortice q;
de radice purgatiua virtus cū quadā amaritudi-
ne. vñ amplos lumbricos interficit. in alijs vero p-
tibus detentia. in folijs vero et pullulationib; me-
dia vtraq; **Aluc.** li. 2. de moro. mori sit due
ē cōplexio. **Aluc.** species. vna eaz est alfirse
du qd est dulce et currit secundū semitā sic i ma-
turatione. s; est deterioris nutrimenti et minoris. et
est siccioris et magis destruens sanguinē et deterius
stomacho. reliquas vō sicut disponēs h; est in
inferius ea. amaz aut qd noīat moru; de sceni sit
nūc illud de quo plurimū loqmur. qd g imatur
est cū exsiccat stat loco sumach. dulce est calidū
et hu. et acetosū. et de sceni est ad siccitatē declinē. i
ipso est stipticitas et infrigidatio. et succus mori ē
stipticus. et ppter qd decoquit in vase enco. et pro-
hibet fluxū materiez ad mēbra. et qd imaturū est
pprie. et imaturū est sicut sumach. qd coquunt fo-
lia eius et folia vitis et folia ficus nigre cum aqua
plumie denigrat ea pillos. acetosum remouet apo-
stematā ois et guttūris. Et folia eius sunt ulūma
ad squinantia et pfocationē. Et acetosū est cōfert
vcleribus fraudulentis ipsius succus. Rob ei ace-
tosum est cōferens bothor ois. et decoctio radice
eius mollificationi dentium. et collutō ois ex succo
folioz acetosi. et decoctio radice eius est bona de
ti doloroso. Morū malū est stomacho. corruptū p-
prie in eo alfirsedu. et qd nō corruptū alfirsedu in
stomacho velociter nō nocet. et oz quidē vt come-
dant oēs species eius ante cibū. et recipiant in sto-
macho in quo nō sit corruptio. illud vō de sceni nō
nocet stomacho cholericō. et nō est in ipso d mala
cōuenientia stomacho qd est in alfirsedu quū sit
in eo malicia. et nō est nausea in ipso. Et nutrimen-
tū eius est parū. et facit appetitū cibi. et facit ipsū
lubricū. et extrahit ipz velociter. et oīo descēsus ei
de facto fit velociter. s; eius descēsus ex intesti-
nis est tardus. Morū qd salitū est et exsiccatū re-
tinet ventrē vehementer. et cōuenit dysenterie. et la-
chryma quidē mori soluit. et in cortice ei sūt mun-
dificatio et solutio. et solutio eius est plurima. et in
moro quidē dulci est velocitas descensionis. aut
propter suam humiditatē. aut ppter acredinez ei
admixtā. Inquit Archigenes. est tar de egressiōis
et est pnotatiū. existimo aut acetosum esse. et cuz
hoc qd est in ipso de natura solutiua pibet qnq;
solutionē antiquā. et vlcera intestinorū. et ppter qd
exsiccatū est. et omnib; quidē speciebus mori est. p-
uocatio vine. et morū d sceni quūis velociter a sto-
macho egrediat. ipz nō est in intestinis tardū. cor-
tex arboris mori est tyriaca iusquiami. et qd bibi
de succo folioz eius. et a. et semis conuenit morū
rutele. et lenit nāz lubricitate sua et inflatiōe sua.
Dodo
i. lignū aloes.

Dodon
Dod

idem quod supra.
idem quod supra.

Cap. 367.

Obas ara. gre. cal. **Ser.**
cos. latie es.

li. aggreg. ca. bobas. faciunt ex ere va-
la ad comedendū et bibendū. et nocet
eis multū. et maxime illis qui assuenerūt hoc diu.
Itā parati sunt tales incurrē elephantia. et cācrū
et dolorē epatis et splenis. et maliciā complexionis
maxime comedentes in eis res acres. et bibentes i
illis vina dulcia. et qn comedunt cibū g stetit i eis
die vna et nocte et est peius multū. et qn ponit vas
eneū sup pisces assatos calidos fiunt venenū mor-
tifer. s; qd adurit ex ere qd daz adurit cū sulfure
et sale et alumine cū his oib; aut cū aliqb; eoz. si
militer artificialr colat et fit auricalcū. vt apparz
si leges **Dias.** cap. de es. es vltum qd alijs
cadimīa. **Dias.** calcicecaumenon siue cal-
cofcaumenon vocant fit in hunc modū. clauis erei
vel lamina eris ponit ordinate in olla terrea cru-
da. deī puluerizat sup eos sulfur qd nō tēgit aq;
et salis qritas. postq; vtrūq; tritū fuerit ita qd vñ
solariū fiat de clauis et alijs de puluere salis et sul-
furis. et itez aliud ex clauis. et aliud ex puluē. et sic
fiat quonq; plena fuerit olla. postea coopit ozist
cū olle cū argilla. et ponit i fornace figuli. et dimi-
tit ibi donec olla coquat. deī extrahit. et sūt qui
dā qd nō ponūt nisi es solū. neq; istud pōt aduri nī
si in plurib; dieb;. Et ppter hoc ponūt ipz toties
in fornace donec adurit. Quidaz vō sunt qd admī-
scent sulfur et alumen simul. et terūt cū aceto foris.
et sic ex his liniūt clauos seu laminas et ponūt i ol-
la. et faciūt sicut diximus. Et meli es vltū est qd
defert ex ifula cypri. lauat es vltū vt mēcia. Et idē
auc. **Valeris** vltū sapoz est stipticus. et virtus ei ē
acuta. et scorā eris et stercus eris ē res qd aggregat
in aggregationib; ptiū eris. et qn cōstat et roat su-
pra ipz aq vt coagulet. coadunant nāq; ptes eris
et fit aq illa rubra. et tunc est ibi flos natans sup es
sitis sali. Et idē **Dias.** melior ex eo ē ille qd cito frā-
git dū terit. et est multū siccus. et est i figura sua si-
milis gegeris. et est minor eo in granis suis. et mē-
tū granis. et melius in claritate nō hñs aliqd de li-
matura eris ad flos eris fit in hūc mo-
mixtu cū aq. **Sera.** dñ. qn liqscit es in lo-
cis metalloz et extrahitur inde cadimīa. et est in lo-
cis aliqstulū terre incense de subins in fundo et pu-
rificar es. et dimittit currē in loco vbi colat. tunc
illi qui purificant illā pūciunt super ipz aquā dul-
cē donec coagulet. et faciunt hoc donec infrigide-
tur cuz aqua clara. et ex hoc qd accidit ei ex ag-
gregatione partū eius inuicē fit hec substantia et
flos eris. et est stipticus. diminuit carnē si supasp-
gat. et soluit apostematā. et abstergit vltū cū mor-
dicatione multa. et qn sumit in potu ex eo. iij. ono-
losach laxat chintū grossū et dissoluit. et destruit
carnē superfina in ano et naribus. et laxat vetrē. i
speluncis vero in quib; es fodit inuenit es vltū
nigrū. et est cypri. et est melius et grossius. et noīant

ipsum astras. Et fit bacticima eris alba: et est subtilis et debilis virtutis. et nos non habemus hanc specie bacticure per bona: sed eligimus illam que est clara grossa in cuius colore est rubedo: et quoniam rosas super ipsam acetum sit ziniar. et ipsa quidem est stipitica subtilis atque prohibet vlcera. Eris vlti virtus est stipitica et exarantica leptitica castalica vulnera ducit ad se et purgat: superflue carnes vulneribus crescere non permittit. et polippum conodit. pascentia vulnera abstinet. cum mulla bibulum vomitum abstinet: aut cum mele ut electuarium idem facit. podere etiam suo fluore ventris et urinam mouet potui datur. Est autem in vltimate file acacie: sed non fortius: siccatur enim et redarguit et detergit. Est autem es vlti bonum ruffum: quod cum frica ueris cinabari facit colore. nigrum autem inuile est et nimis combustum: sed erugo eris et erugo vermiculosa quid est. i. eris erugo.

Dolabe	i. bedeguar.
Dolare	idem quod supra.
Dolastium	i. centonica.
Dole	i. fenugrecum.
Dolbe	idem quod supra.
Doldean	i. thamariscus.
Doloxidera	i. spatula fetida.
Dolosan	i. cyperus.
Dolofragia	i. cannanaria.
Dolus iamentum	i. atriplex.
Dolus indaicum. i. barba hircina. quidam dicunt quod est alcea: sed prima melior.	
Dolus benedictum	i. portulaca.
Domogenium. i. eiusdem nature.	
Domones. i. monis equalis: et sic vocatur una ex speciebus se. sanguinis que equaliter mouet semper	
Domozusia est quedam confectio sic vocata in antidotario Gal. minori.	

et arsenico psillotra ad pilos remouendum: ut appropinquet leges liaz barnech. Bulcasim Eben Eben azarin li. g. vocatur seruitor: fit calx in partibus nostris plurimum ex lapidibus notis in mineris eorum. Et sunt ex hominibus qui faciunt eam ex petra marmoris albi: et fit ex corticibus onorum: et per illam melior est que fit ex marmore. Sed modus faciendi calcem ex corticibus onorum est quod accipiat de corticibus onorum quantitas et ponatur in olla noua: et ponatur in fornace figuli: deinde detege illam: et si videris quod sit sicut calx bene est: si non remitte iterum in fornace: et tam diu sic facies quod fiant albe ad modum calcis albis fime: et si furnus figuli non tepidus fuerit accendas ignem sub eis: et suffla cum folle donec fiant sicut dixi. Et per hunc modum o. quod fiat ex marmore et lapidibus alijs: quoniam intentio non est nisi ut incendantur et adurantur donec fiat calx et fiat alba. Modus abluendi calcem que necessaria est combusturis: accipe de calce vna id quod est de ea albam et mundam: et tere et cribra: et pone in papside munda: et perice super eam de aqua dulci quantitate qua coopias: et dimitte per horam: et permiscere: et dimitte donec descendat ad fundum vasis: et perice aquam: et fac ita. vij. vicibus vel. x. et per hoc perice aquam desuper: et reponere: quod conuenit ad alcharam et vesicis et combustionibus ignis dissoluta in aqua vel oleo rosarum.

Doremos	i. cefalio.
Doresimon. i. malicia anhelitus cum sonitu gutturis	
Dordilescen. i. xilobalsamum.	Dormeos. i. apaphe.
Dorodoz. i. orobum.	Dorozi. i. ligricia.
Dorif	i. nasturcium.
Dosimatis	i. quarta pars libre.
Dosimatis	idem quod supra.

Hosta. **Sera** **lib**
ara. gre. et la. **lib**
tine costus. **ag.**
e. hosta. Hosta sine hostos. i. costus ex eo est ex terris arabum: et est albus leuis boni odoris. Et ex eo quod est ex terris idie: et est grossus niger leuis sicut ferula. et est ex eo species tertia que ex terris syrie est: cuius color est sicut color ligni buffi: cuius odor est stipiticus. Melior autem oibus est arabicus: et post ipsum indus: et post eum est syr. et melior ex arabico est nouus plenus durus cum soliditate: et sicus perforatus mordicans lingua cum stipititate et aliquali amaritudine. Adulteratur autem cum radice enule sicca quoniam admisceatur: et maxime enule que est ex terris que dicuntur cumabarta: sed cognitio eius est facilis. nam enula non mordicat lingua sicut costus: nec odor eius est adeo fortis exuberans sicut odor. **Gal.** vij. sim. phar. cap. de costo. si costus. **Gal.** por eius est amarus parum multum fortis acutus. Et virtus eius est caliditate multa quousque ulceret. vix in eo est humiditas superflua in **Dial.** ca. costus. Costus utilis est arastatina. **Dial.** bicus. Est autem eligendus albus leuis cum odore plurimo. secundus est indicus qui grossior est et niger et leuis ut ferula. tertius est syriacus pondere granis: et coloris buxi cum odore stipitico: vilis est et recens albus et plenus: et ex toto

Hypochondria *ὑποχόνδρια* ea sunt
(superiore quondam) que pectori et umbilico
interiacent *ὑπο τὸν πηχὸς καὶ τὸν ὀμφαλόν*
Est autem *ὑποχόνδριον* os pectoris Galenus medicina
omnis longe similes. in lib. *περὶ τῆς ἀνατομικῆς* in
medio thoracis ventriculi colloca. *ἡ ὑποχόνδριος* latini
fore. os. Tum Cels. in Plinius et Galienus in pectoris

durus & siccus sine aliquali ptusura cū stipico & mordaci sapore. h3 quidē aliquā amaritudinem : & plus acredine: ca. participans qualitate vt extra bat. Paulus ca. de costo. Costus est ca. & sic. com plexionis in libro secundo ca. de co

Anic. Costi species sūt tres vna eaz est arabica: & est albus levis & aromaticus & secunda est inda qui est niger levis: & ille amar est. & tertia species gravis odoris: qui notatur ga riosilatus. Bonus aut costus falsificatur cū radi cibus enule duris: & ppterca nō mordicat linguā neq; h3 odorē fortē. Melior est ille qui est alb⁹ re cens plenus nō corosus neq; fetidi odoris neque mordicans vel ledens linguā: deinde indas niger lenis: & niger aseminus. & melior est marinus subti les hīs cortices. Est cali. in tertio: sic. in 2. in ipso ē qualitas amara & acris valde: & caliditas: & acre do adeo q̃

Posse. Sera. Cost⁹ con uenit rigoribus fe. qñ linitur cū eo & oleo corpus. & conuenit sciaticis: & paralyticis: & omnib⁹ in qui bus calefacere oz aliquā corporis partem: a: vel d p̃fundo ad superficiē attrahere aliquē humorē. ppter eandā aut cām & puocat menstrua & vinā & cōfert ad p̃tritionē lacertoz: & ad dolorē lateri & interficit ascarides ppter amaritudinē. Et qua do linit cū aqua & melle super empetiginē mundi ficit eā & adiuvat ad libidinē: qñ est in eo de hu miditate inflatiua & ventosa qñ sumitur i potu cū

Dial. costus cū oleo tritus: & corpori p no. unctus cū rebus stipiciis subicit. Si aut ante accessionē sic vngatur rigorē in peri odica fe. & q̃rtanā amputat. ac etiā paralyticis & sci aticis: vel quibus aliq̃d mēbrū calefieri opus ē vn ctus extrahet humores de p̃fundo. in potione ve ro quia virtus est ei calida diuretica menstrua puocat. pessarijs adiunctus idē dolorē matricis mi tigat. moribus venenatis bibitus. 3. q. opitulat. cū vino & absinthio dolorē stomachi: & inflationē: & tota ei vicia cōpescit. ventrē stimulat. cū vino da tus lumbricos latos depōit. cū aqua potius oleo mixtus & fricationi adhibitus torpente frigore ca lesfacit eadē vnciōe. & paralyticos curat. rheuma ta: & spasmata: & dolorē lateris sanat. cū aqua mul sa tritus ad esialas facit. melli mixtus maculas in facie natas detergit. malagmaibus & antidoti ne cesse misceat. Adulteratur aut cōmixtus cū enule maioribus radicibus: sed facile intelligitur cū nec odorē costi habeat nec sapore mordacē. Nam co stus vires h3 acres stringentes & calefacientes.

Anic. cōuenit omni mēbro qd indiget cale factione: & vt ex eo extrahat humor ex p̃fundo abstergit pannus cutis linitus cū aq̃ & melle: in ipso est vlceraio. & ille qui est amarus exsiccat vlcera humida. & uenit mollificatōi ner uoz: & attritioni lacertoz. & est bonus sciaticis. et emplastrū ex eo cōuenit lithargie. & cōuenit dolo ribus pectoris. & puocat menstrua bibitus & suffu migatus in traiectorio. & interficit fetū. & puocat vinam. & extrahit ascarides & vermes. & dat vires

ad coitū. & ipse supponitur ad colozes matricis: & cōuenit dolori matricis fri. bibitus: & sedendo i decoctione eius: & mouet naturā qñ bibitur cū vi no. & ipse nō dat vires ad coitū nisi ppter humi ditatē superflua inflatiua que est in ipso. & cōuenit rigori linitus cū oleo. & conuenit moribus omni bus. s. mor sui vipere & alijs moribus qñ bibit cū vino aut absinthio. loco eius ponitur pyretri me dietas ponderis ipsius.

Holococoni	i. isopus.
Holocodon	i. rosa agrestis.
Holocodonom	i. ceterac.
Huagai	i. acorns.
Huabron	i. rosa asinorum.
Huagere	i. vñee.
Huegri	i. calam⁹ aromatic⁹
Hueg. i. acorns.	quidam dicunt q̃ est calam⁹ aro maticus: sed prima melior.
Hui. i. flos examinis:	est sambach.
Huimene	i. amomum.
Huimelach	i. polium.

Cap. 365.
Vitice vel varikstanz: vel sa rich ara. gre. ignidalis li. aggre. anc. di

Sera. acalifex: vitica latine vero vitica eius due species. vna eaz ē asperior & nigrior ha bens folia latiora: & h3 semen simile semini cana bis nisi qd est minus eo. alia vero h3 minor folia & nō h3 folia aspera sicut prima. Idē anc. Bal. sta vtriusq; est subtilissima: & ppter hanc subtilitate mordicat qd inuenit in mēbris postq̃ nō h3 de ca liditate tantū q̃ faciat hoc: & calefaciunt calefactiō ne nō multa: & desiccant de ficatione sine mordica tione. & est ca. & sic. in tertio gradu. merito gde3 igitur vt alimento nullus vtatur sine eo q̃ maxi ma capiatur fame. vtilis aut est vt medicina subdu ctus vñ. **Bal.** li. de cibis ca. de vitica. Et idē tris. vi. sim. phar. eode3 ca. acalifex

sine vitica. huius etiā3 herbe tam fructus q̃ folia ipsa maxime admittant ad opus medicine: diafo retice ē virtutis vt pusulas & parotidas sanet. ha bet aut & ventositatis aliquid: quapropter imper libidinis excitat: & maxime qñ cū sapa bibit semē eius. Qd aut nō vehementer calefacit: sit satis aut subtiliū partū sic educens grossoz humor & vi scoso3 qui i thorace & pulmone testat: & i hoc q̃ patiunt particule corporis quas cōtingit. Illa ve ro ventositas cuius participare dicit nascitur dū ipsa digeritur. Nō enim est actu ventosa: s3 poten tia vñrē laxat moderate: & hoc solūmodo q̃ mū dificat & cōmouet nō eo q̃ purget mordicat enī3 subtilitate parium: nō tñ adeo caliditatis partici pat vt iam

Dial. est vitica: eius altera ē ma ior: altera minor: que et vñalis est & simplex cum tenui semine ac folijs nimis asperis. altera agrest i cū densioribus atq; latioribus & folijs nigriorib⁹.

Anic. li. 2. ca. de vitica. color seminis eius est similis semini porri: sed tñ est min⁹

et subtilius: et non est in eius longitudine: et mordicat quod ei obuiat: ita quod etiam intestina. vtriusque et semen eius sunt ea. in principio tertij: sic. in secundo: semine est minoris siccitatis quam ipsa. Et attractiva: vlcera tinea: resolutiva: cum virtute adustiva. Et sunt quedam qui dicunt calefactione eius non esse forte: et in ipsa quidem est virtus appetitiva: et in ipso est abstersio fortis.

Posse. Dial. cataplasmatibus imposita corporis fricatio ne atque rubore dolore atque puritatem facit. denique re corporative virtutis sunt sicut linosis atque siccibus duricibus. medet etiam eis qui ab animalibus venenatis fuerunt vexati. Item cocia atque contrita emollit ventres: semen autem eius ventre monet. folia et semen diaforetica sunt et leptomera abundanter sine calefactione nimia. sanant stigmata et cicatrices: et rugas. et ex thorace et pulmone educit humores pingues et glutinosos. hinc autem aliquid in se versitatis ad luxuriam promouenda et excitanda libidine: maxime quando cum sapa bibitur. Alcalifex calefactoria est que potata cum vino regium morbum emendat. semen eius in antidotis missum cholericis predest. Item tritum cum melle: et in modum electuarij datum iussim veterem ex frigore conceptum emendat. ex calore suo omnes tumores.

Sera. Bal. eius est que resoluit et dissolvit. soluit resolutione multa: et est cum hoc ei virtus inflatoria: et propter hanc causam monet coitus: et delet exituras: et apostemata que fiunt post aures: et facit exsiccare humores viscosos a pectore et pulmone quoniam bibitur: et curat vlcera corrosiva: et omne cui conuenit exsiccatio. et quoniam bibitur de semine eius cum robore excitat appetitum coitus. et soluit ventrem solutione temperata: propterea quod abstergit et commouet. et folia amborum specierum quoniam teruntur cum sale: et fit inde emplastrum curat morsum canis: et vlcera fraudulenta et carnosia: et vlcera sordida: et torsiones nervorum: et exituras: et apostemata que fiunt post aures. Et fit cum eis cerotum cum cera ad duriciem plenam. et quoniam teruntur ex folijs eius et ponuntur in naribus abscondit fluxum sanguinis. et quoniam teritur ex eis et conficitur cum mirra: et fit inde nascale. puocat menstrua. et ponuntur folia eius super matricem egressas et eam reuocat intus. et semen eius quoniam bibitur cum robore excitat appetitum coitus: et aperit officium matricis. et teritur et conficitur cum melle et comeditur: et conuenit animalibus que non sinit hominem iacere: et pleuresi. et expellit superfluitates a pectore. Et decoctio foliorum eius quoniam coquitur cum paucis mirre puocat menstrua. Et quoniam folia ipsa coquuntur cum limace molliunt ventrem: et puocant urinam. Et quoniam folia ipsa coquuntur cum ordeo expellunt superfluitates a pectore. et quoniam fiunt gargarisimata cum succis eius curat apostemata vniuersale. Et idem auctor. Rasie: oleum vtriusque est magis laxatiuum quam oleum cartami. sicut in ipsis vniuersis laxatiua vtriusque sunt vniuersis laxatiua cartami. Et idem auctor. Aben me suay: mouet coitum quoniam comeditur cum cepis et vitellis ouorum. et quoniam teritur semen eius et ponitur super cancerum conuenit. et de proprietate eius est quod laxat phlegma viscosum. et quoniam excoctas semen vtriusque et teritur: et misceatur cum melle et sumitur laxat cum fortitudine: et or

tem quod non tangat linguam et caput meri ne adurat ea. Et dosis est a. xx. granis usque ad. xxx. Et idem auctor. Isaac soluit humorem viscosum: et puocat urinam. et conuenit dolori renum: et inuocat coitum: et maxime si comedat cum cepis et vitellis ouorum. et quoniam bibitur cum semine cannabi conuenit plenarie et dolori lateris.

Auic. emplastrum eius cum rhabdano distrium pit dubellet et conuenit duricibus. et conuenit semen eius cancro in emplastro. et sicut ei? cum nis cum sale conuenit vlceribus que accidunt a morsura canis: et vlceribus malignis: et cancro. Emplastrum ex eo cum sale conuenit torsioni nervorum. et folia eius contrita abscondunt fluxum sanguinis ex naribus et semen eius conuenit structure narium: et aperit opilationes colatorum fortiter. et ex semine eius factum emplastrum fit denitum eradicationis facilis. Et ex eo emplastrum conuenit apostematibus que fiunt post aures et est abstersiuum quoniam bibitur cum aqua ordeci: et mundificat pectus. et cum decoquuntur folia eius in aqua ordeci educunt humores grossos qui fiunt in pectore eius. semen est fortius: et ipsum remouet asina: et frigida pleuresim. excitat coitum precipue semen eius cum vino: et aperit officium matricis quoniam matris recipit spuma: et sicut si comedat cum cepis et ouis. et quoniam supponitur cum mirra puocat menstrua: et aperit matricem et sicut si bibatur decoctio eius cum mirra. et folia eius recentia reducunt matricem eximunt loco emplastrum posita. et soluendo educunt phlegma: et humorem crudum sua abstersione non cum virtute solutiua que fit in ipsa. Et oleum eius plus soluit phlegma quam oleum cartami. et decoctio foliorum eius cum obstracis lenit ventrem. Et si vis ut ipsa facilius soluantur: accipe medullam seminis eius: et coter ipsam cum sanich: et pice eam cum vino: et bibe eam: et ordo eius hauritus bibatur aliquid ex oleo rosarum ne adurat guttur bibentis. et quoniam fiunt ex ipsis colliria cum melle: et supponuntur et solunt.

Ducalia	.i. fursur.
Ducaala	idem quod supra.
Duchala	idem quod supra.
Dudud. i. auis que clamat in nocte.	
Dudal	.i. blaccebifantia.
Dudulfac	.i. ceterac.
Dulas	.i. grana solis.
Dulasis	idem quod supra.
Dulcas	.i. culcasia.
Duleich	.i. rubus.
Dulec	.i. caprifolium.
Duleton	.i. vinee.
Dulon	.i. apium risus.
Dulosac	idem quod supra.

Cap. 366.
Hullos ara. latie ar. Ser. bor gladis. li. aggreg. ca. bullos anc. Bal. sapor omnium partium huius arboris est stipticus: et maxime corticis medij inter exterioriorem corticem et lignum. Et si militer pellicula que est inter fructum et corticem suum et notatur gest et abulos. et fructus quidem virtus est que infrigidat infrigidatione pauca: et possibile

q̄ sit in hoc sicut medicine tepide primi grad⁹ et
desic. **Dias.** cap. de arboze glandiū. Arboz
cat. glandis est totaliter stiptica. et
id in quo est maior stipticitas est pellicula que est
inter cortice exteriorē et lignū: et similiter pellicula
que est iter fru

Posse. Sera. Bal. curat nimia fluxū sanguinis menstruoꝝ: et spumz
sanguinis. et cōuenit vlceribus intestinorū: et fluxui
ventris. et qñ coquit cortex interior cū cortice fru
ctus: et foliū eius cōglutinat plagas recentes quā
do apponit: et maxime folia duaz speciez gladiū
um que sunt magis stiptica. Et idē. Et ego quidē
cōglutināui vulnus in quodā qđ factū fuit cū en
se cū folio glandis postq̄ terni i petra: et posui su
per vulnus in circuitu eius. et vlr fructus eius est
similis huius virtutis: et aliqñ administrat in apo
stematibus ca. in principio eoz: et in augmento. Et
idē auc. **Dias.** oar ex decoctione ligni eius haben
tibus fluxū antiquū: et habentibus vlcera intestio
rū: et habentibus sputū sanguinis. et fit cum eis na
scale mulieribus habentibus cursum matricis. et
glandes filr faciunt illud. Et ipsi quidē multipli
cant vrinā. et inducunt dolorē capitis. et inflant vē
trē. et cōferunt specieb⁹ venenosoz. et decoctio ra
dicis eius qñ bibit cū lacte vaccino cōfert medici
ne mortifere que dñ toxicū. et qñ fit emplastrū cū
glandib⁹ sedat apostemata ca. et qñ fit emplastrū
cū eis et axungia porci salita cōfert apostematib⁹
duris: et vlceribus fraudulentis. et foliū speciez ar
bozis gladiū oia qñ terit p̄fert apostematib⁹ pble
gmaticis: et forificat mēbra debilia. s̄ illa q̄ noiat
fanchalac: et quidā noiant eā castaneaz et eustebu
loc est stiptica filr. et opatio eius est filis opationi
glandiū: et maxime cortex interior castanee cōfert
illi qui bibit medicinā mortiferā q̄ dñ apimazan.

Duligen i. galanga.
Duligem idem quod supra.
Dulliquod i. salix.
Dumilgen i. galanga.
Dumac i. acetosa.
Dumatum i. terra sigillata.
Dumariam i. yricos.
Dumeme i. amomum.
Dume idem quod supra.

Dumemati lintea longa que deferunt saraceni in
capitibus suis.
Dumenati idem quod supra.
Dumena i. amomum.
Dunaim i. bitumē iudaicū.
Dynain idem quod supra.
Dunacon i. ozimum.
Dumesum i. cinis.
Dune i. acorns.
Dumesum i. ceterac.

Amad ara. gre. oxilapaciz
latie vō acetola. Sci
endū q acetola apud Auic. li. 2. pro
prio ca. idē est qđ lapaciz: et apud Dias. in pprio

ca. qđ pz si legant vtriusq̄ capitula. et p Sera. c.
de acetosa. vep hoc nomen acetosa cōuenit pprie
illi speciei lapaciz: qđ est acetosi saporis: que dñ fu
isse cognita ab Auic. cū dixit. et nō est in siluestri si
cut dicit acetosital: qđ dicat quā bñ noni. vñ Auic.
in 2. ca. de acetosa vocat lapaciū acutū acetosam
dicens: acetosa alia domestica: alia siluestris. silue
stris dñ sica siluestris. vñ vera acetosa est dome
stica lapaciū in quo est acetositas: qñ acetosa sil
uestris vel lapaciū agreste nō est acetosum. Et id
dicit Auic. q nō est in siluestri sicut dicunt acetos
fitas: imo forsitan est i quadā ex ea acetositas: qz
in acetosa domestica que lapaciū domesticū est: ē
acetosital. et subdit q lapaciū siluestre vel acetosa
siluestris est fortior.

Dias. quātor dicit eē
i omni re et acutior. **Dias.** species lapaciz vt
inuenies si leges lapaciū: de qđ est vna quaz vo
cat oxilapaciū. i. acetosū lapaciū: et illa est acetosa
ca. de acetosa. Acetosa ē duplex: ma
ior et minor. maior est oxilapacium.

minor hz folia minuta cū stipte paruo seminibus
pleno: cōueniunt i virtutibus: sed maior efficac
operat. Ista vocabula inuenies etiā p aggregato
re nicasi. sed sciēdū qđ minor acetosa est quā mo
derni vocant.

Sera. li. aggre. ca. bumad au
acetosellam. **Dias.** bumad. i. ace
tosa: quedā eius spēs nascit in paludib⁹ et locis a
quosis. et folia eius sunt dura. et hz sūmitates acti
tas. et est alia regalis quā Bal. dicit insipida in sa
pore: lata hñs folia filia folijs fide: et diffilia a sup
dicta. et alia est spēs que ē siluestris: hñs folia pul
ebra filia folijs plantaginis. et est quarta eius spēs
que est mōtana filis lapacio siluestri supdicto: sti
pit hñs durz. et est nō magna hñs semia. et filr sti
pes ei⁹ hz ramulos multos. Et idē auc. Bal. lapa
ciū est duaz spērū. vna eaz est insipida in sapore
suo. et virtus eius est sicut vñ ficle. et ista est illa spe
cies q̄ dñ regalis hñs folia filia ficle. Et alia spēs
lapaciz qđ nō est insipidū: s̄ acetosū. cui⁹ folia sūt
dura et sūmates acute. et illa est vā acetosa. cui⁹ se
men hz in sapore suo stipticitatē manifestat: adeo
q curat vlcera intestinorū: et fluxū ventris. vñ se
minis lapaciz regalis est debilior hac. Et dñ i li. de
dieta q lapaciū insipidū pōt dici q ē sica agrestis
hñs virtutē ficle domesticę vel hortensis. Et ppf
hoc Bal. in li. de cibis ca. de lapacio ait siluestre
esse bletā ipaz cōsilis exñs nō gustu solū: s̄ virtu
te hortensi blete. ppter hoc ergo ego neq̄ idigeo
sermone aliquo de eo cū p̄dixerim de bleta. oia
aut que cōueniunt lapaciz acetosi nomen insinuat
eius qualitātē et virtutē. lapaciū quidē ergo nō vñ
qz quis crudū comedit: sicut neq̄ bletā. acetosuz
autem lapaciū comedunt crudū pregnantēs mul
eres aliqñ: et aliqui puerorū et viri: et talis vocatur
acetosa. Paulus ca. de acetosa. acetosa ē fri. et sic.
in 2. gradu. et semen eius fri. in primo: sic. in scdo

Auic. li. 2. ca. de acetosa. Acetosa alia vo
mestica: alia est siluestris. et nō est i sil
uestri sicut dicunt acetosital: forsitan est in quadā
ex ea acetositas. et siluestris est fortior in omni re

fri. & sic. in 2° eius semen fri. in primo: sic. in secundo. In ipsa est stipticitas. & in insipida ex ea est resolutio parua. & acetosa est magis stiptica. & illa q̄ nō est vehementis rubedinis plus nutrit. & hec q̄ dē est silis endinie: & oīs supat cholera: & eius humor est laudabilis. S; ne aliquis ppter diuersitate scripturaz vario decipiatur errore de acetosa: sciendum q̄ illa. l. de acetosa in aggregationibus Serapionis inuenit duplex: quia inuenit sicut stat in pñu ca: & inuenit sic humada. i. acetosa: cuius quatuor sunt species. Et etiā dicit q̄ Gal. dicit q̄ acetosa est duplex. i. insipida & acetosa: que secunda littera est corrupta ratione & auctorib. ratio sumitur ex ppetate vocabuli. i. acetosa: qm̄ quelibet species acetose d; esse acetosa: cū nulla illaz sp̄ez nisi vna sit acetosa. Et q̄ hoc sit vix p; auctoritatib: qm̄ sp̄es acetose quas illa lra ponit sunt sp̄es lapacij: v. i. Dias. ca: de lapacio: qui ponit illas proprie sp̄es eius aīens q̄ vna illaz vocat oxilapaciū i. acetosū lapaciū. q̄ nō sunt sp̄es acetose: s; lapacij de quib; vna tantū est acetosa: & illa vocat acetosa: ppter ea Gal. nō dicit acetosa est duplex: sic littera corrupta dicit: s; dicit in li: de edulis q̄ lapaciū est duplex. vñ insipidū: qd̄ est bleta siluestris & aliud acetosum: & illa est acetosa: sicut p; in pñu ca: q̄ acetosa est vna ex specieb; lapacij: & nō ex specieb; acetose: cū fm̄ p̄dictos vna tm̄ sp̄es lapacij inuenit acetosa. pterea Huius illudens illis qui ponit plures species acetose: dicit sicut p; in pñu ca: Acetosa est duplex. i. domestica: & illa est lapaciū domesticū qd̄ est acetosū. & alia siluestris: & illa est lapaciū siluestre qd̄ non est acetosū. & iō subdit q̄ nō est acetositas in siluestri: qm̄ dicit: s; aliqui ponant diuersas sp̄es acetose: tm̄ nō ē nisi vna species. i. domestica: que est lapaciū domesticum vel acetosū: qm̄ in alio lapacio siluestri nō est acetositas: s; lra pñis ca: **Posse. Sera.** anc. pituli est optima. **Di.** as. folia acetose qm̄ comedunt stringunt ventrē. & semen acetose h; stipticitate manifestā. semen eius etiā bibitū cū aqua & vino: & silr flos eius cōferūt vlcerationi intestinorū: & fluxui antiquo: & puncture scorpionis. & qm̄ bibit eū aliq; & postea pungatur a scorpione nō nocet ei punctura. & qm̄ ex radice ipsi species cocta cū aceto fit emplastrum: curat scabie vlcerosam: & empetiginē: & excoziationē q̄ accidit in radicib; vnguiū. & o; q̄ anq̄ fiat illō q̄ fiat linītio cū nitro & aceto sup locū i sole. & suspēdit radix eius sup illū q̄ h; scrofulas & cōuenenit & qm̄ fit nascale cū acetosa abscidit fluxū antiquū matricis. Et semen acuti lapacij coctū cū vino cōuenit dolori dentū. & frangit lapidē. & curat ictericiā. & puocat menstrua. & cōuenit puncture scorpionis. & qm̄ ipsa coquit cū vino: & fit cum ea emplastrū scrofulis resoluit eas. & lapaciū quidē maius qd̄ d; regale est. **Huius** radix ei cū aceto cōuenit virtutis. **Huius** inuenit scabiei vlcrose: & excoziationi vnguis. & qm̄ coquit cū vino cōuenit emplastrū eius albaras & empetigini. ex ea fit emplastrū scrofulis: ita q̄ d; q̄ si radix ei suspē-

dat in collo habētis scrofulas iuuetur ea. & ei^o de coctio cū aqua ca. cōuenit puritati: & silr ipsamet in balneo est vltima. Colluit os cū succo eius i vino: & cōuenit apostematib; que sunt sub auribus. Confert ictericie nigre cū vino: & sedat nauseam: & comedit ppter desiderū luti. ipsa & semen eius stringunt: & pprie eius que magna ex ea est. Et d; quidē q̄ in eius folijs est lenitas quedā. & in semine ipsius est constrictio. & dixerunt quidā q̄ in semine acetose nō frixo est lubricitas & lenificatio. & radix eius trita cōuenit fluxui vētris. & frangit lapidē in renib; qm̄ bibit cū vino. & viscositas que ē in ipsa cōuenit rasure intestinorū que accidit ex siccitate supfluitatis. ipsa ei; cū iunamento qd̄ cōuenit rasure lubrificat & cōuenit puncture scorpionis & pprie siluestris. & si administret semen eius an puncturā scorpionis nō nocebit eius punctura. Et idē de viribus cordis dicit q̄ confortat cor.

Dupnephatalep	i. solatrum.
Dupuper	i. carafilago.
Dupupero	i. carafilago.
Dupuram	i. filius ante patres.
Duramus	i. cicer.

Cap. 368.

Arnam ara. gre. malā puni
cū: latine vō gnatū
Sera. li^o aggre. ca: burnā. sūt ex
eis acetosa & dulcia. & vir-
tus cuiuslib; illoz est fm̄ illū saporē. & sapor ipsius granati totius: & granoz ipsorū est plus stipticus q̄ sapor succi eius: & pluris d; siccatois. Cortex vō eius in hoc est fortior grano ipsius. & corp; granati qd̄ cadit ab arbore est plus in hoc q̄ cortex. Et idē anc. Dias. oīa granata sūt boni chimiri: & bona stomacho: pauci tm̄ nutrimentū. & dulcia quidē sunt melioris saporis: nisi q̄ inferūt caliditatē stomacho: q̄uis nō multā inflāmationē: & ideo nō sūt multū cōuenientia febricitantibus. & acetosa conferunt stomacho inflāmato. Cū Dias. fm̄ trāslationē gre. dulcis succus cōpescit stomachi ardorē est etiā diureticē: & stipticē: & anostomaticē virtutis: in vino etiā mediā virtutē h; duz quidē ex q̄nis granati acidi sole siccatur: & puluis factū & i cū bis missū stomachi & ventris cōpescit fluxū. infusū quoq; i aqua & potui datū emoptoicis & dysentericis medet. & fomento adhibitū: cuius succus expressus & coctus admixto melle vulnera oris & nature pcurat. & pterigia & pascencia vulnera & recetia ad sanitatē pducit. dolorē auris tollit. flos eorū equina vel quiniānos d;: & ipse stipticus est. succ; eorū catastaticus est & parocoleticus: & vulneribus tantū pōt facere q̄tm̄ & malū granatū. decoctū ginuaz & dētū rheuma p̄pescit. cataplasmatib; mixtus enterocellicos d; curare. Cortex mali granati tantā h; virtutē q̄tm̄ equina. elixatura radice huius arboris bibita lumbricos latos occidit. flores eius cōstrictine sunt virtutis: & exsicant vt hypoquistidos: & silia possunt. succus mali granati recens & maturus manducat: & dulcedine sua vētrē stringit: & stomachū erigit sine corio magis tamē

stringit subacida strus, et eius flos cithinaria dicitur
et vehemētissime stiptica est, vñ et dysentericos sa-
nat, et vulnera recentia glucinat, idē facit et cortex
ip̄s. **Gal.** liij. granatū oī stiptica participat
qualitate: nō tñ dñante in oībus, quedā eim coruz
sunt acida: quedā dñcia plus q̄ austerā. Et inua-
mentū vniuscuiusq̄ eoz fm̄ predominantē neces-
se est fieri qualitatē, dictū est aut̄ in quarto bonū
libroz de dulci sapore et austero: vñ ex illis est ubi
flos, gizzare, sunt aut̄ gurgata succo stipticiora et sic
ciora, his vñ adhuc cortices qui vocantur fidia: silis
aut̄ virtutis eoz sunt. Et idem in li. de cibis ca. de
granato, dicit q̄ granatū alimentū quidē corpori
exhibet oīo modicū: quare nūq̄ ip̄s vt alimento
vtamur: sed in phar. **Auic.** li. 2. ca. de gra-
maci parte solū. Granatū il-
lud qd̄ est dulce est fri. ad primū: et bu. in ip̄o. Et
acetosum est fri. et sic. in 2. acetosum reprimū cho-
lerā, et p̄hibet cursum superfuitatū ad viscera: et
p̄prie vinū eius, et in oībus suis speciebus vsq̄ ad
acetosum est absterisio cū stipticitate. Grana gra-
natū cū melle liniunt ad vlcera fraudulenta: et ei
capita precipue ad vulnera adusta, et balauſtie q̄
de vulnera cū caliditate sua cohercere faciunt. Et
dulce quidē lenificat, muſū vñ est magis inuaciū
stomacho q̄ poma et citonia: sed eius granum est
malū, et qd̄ de partibus eius magis stipticū est ca-
pita sunt, et grana eius stiptica sunt: siue sint grana
dulcis aut nō dulcis, gna gnatū cū melle cōferunt
dolori auris. Et sunt inuamentū interio-
riū, et cōferunt grana granatū cōtrita et cōposita cum
melle alcole liniunt, et si granata dulcia coquant cū
vino: deinde terant sicut sunt: et fiat ex eis empla-
strū auri cōuenit apostemati eius, et inuamentum
granatū et rob acetosū p̄prie cōuenit cholere, succus
acetosū vngule, acetosum exasperat pectus: et dul-
ce lenit ip̄s: et cōfortat pectus, et qñ dant in potū g-
na granatoz cū aqua pluuiā: valēt ad spūū san-
guinis, et ip̄s totū cōfert tremori cordis, et abstergit
os stomachi. Granatū muſū cōuenit inflāmationi
stomachi, et dulce est cōueniens stomacho: p̄pter
illud qd̄ est in ip̄o de stipticitate subtili, et acetosū
nocet stomacho, et cū hoc grana granatū sunt ma-
la stomacho, et eius sanich est cōueniens desiderio
ip̄egnatū, et filr rob ei p̄prie acetosū: et vt fugat fe-
brens de eo post cibū p̄pter sitim: q̄ p̄hibet ele-
uationē vaporū: est melius q̄ vt p̄mittat ip̄s: et sub-
leuetur materia ab inferioribus, acetosum est plu-
rime puocans vrinā q̄ dulce, et ambo sunt puoca-
tina, et grana granatū cū melle cōueniunt vulneri-
bus ani, et qd̄ acetosum est nocet stomacho et inte-
stinis, et ei sanich cōuenit solutioni cholerice, et cō-
fortat stomachū, et cortex radice granatū cū vino
extrahit vermes et ascarides: et assumitur cū sua vi-
spositione: aut sumit eius decoctio, granatū mu-
ſū cōuenit fe. acutis et inflāmationi stomachi: sed
dulce multotiens nocet acutis habentibus fe. Et
idē de viribus cordis ait: q̄ cōfortat spūs epatis:

et potissime granatū dulce. Rabi moyses allegant
do Gal. granatū p̄prietate bz miraculosam: quia
nō facit cibū corūpi in stomacho, et acetosū cog-
natū cū cibo nō facit cibū in stomacho corūpi.
Radices granatū acetosū valēt cōtra vermes vel
lumbricos qui vocantur cinguluz: vel folia in hunc
modū administrate. Recipe radicū minutaz gra-
natū acetosū: et radicū repeste ana. M. i. magis: pi-
stent extractis prius tñ fistibus extitib⁹ in p̄dictis
radicib⁹: et buliat: postea cū media q̄rta vini greci
vel alteri vini optimi albi vsq̄ ad cōsūptōez me-
diētis vini: et in fine ponat. 3. 5. pipis nigri tri-
ti: et colet p̄ p̄nū: et p̄prietatē acū capiti i medie-
tate nocti et p̄ ei assūptionē nō dormiat. Dosis ei
sūt cyathi tres: sed die p̄cedēti comedat semel: et i
ip̄o die comedat hora q̄ cōsueuerit comedē pur-
gan. Signa habentis in ventre p̄dictos vermes sūt
illa: qñ cū egestionē emittunt semina filia semini-
bus cucurbitē: et infirmus patitur dolorem ven-
tris: et potissime ieiuno stomacho: et est macilētus
et mali coloris. Bulcaſim Eben Alben Alzarin li.
qui d̄ seruitoz: granata dulcia et acia expressa cū
carne sua interiori purgant cholera: et cōfortant
stomachū sua stipticitate. Et dosis aque eoz est li-
bra media cū. 3. x. zueari boni. Et Sera. auct. Albe-
mesuay: qñ acetosum sumit cōfert fluxui stoma-
chali qui accidit a cholera: et syncopi que accidit
ab eadē, et puocat vrinā, et cū subtilitate sue aceto-
sitatis cōfert vngule oculi qñ sit collūriū cū eo. Et
de p̄prietate granatū est q̄ aqua eius cōfert inflā-
mationi que est in epate p̄pter nimīū potū vini et
maxime amari, et acetosū ex eo et rob granatū quā-
do sumit cū lactucis cōfert cholere et phlegmati,
et incoziat stomachū, et stringit vētrē, et puocat ap-
petitū cibi, et cōfert pregnantibus, et sanich grana-
torum reprimū impetū cholere, et incoziat stoma-
chū, et puocat appetitū sua acetositate, succus aut̄
granatoz simplex est bon⁹ stomacho inflāmato
oniz febrilib⁹: et vomitiū: et fluxui ventris: et epati-
ca, et pregnantib⁹. Et qñ exp̄mif dulce et acetosū
ex eo cū carnositate interiori laxat cholera, et for-
tificat stomachū sua ponticitate. Et dosis eius est
libra media cum. 3. x. zueari.

Dusiamus. i. simphoniata vel iusquamus.

Dusquamus idem quod supra.

Sequitur de J

Jariton i. cymbalaria.

Jaaton idem qd̄ supra.

Jaaules i. cerefolium.

Jabroch i. mandragora.

Mesue in anuodotario suo olens

de pomis.

Jabroch et interpretat de pomis mandragore.

Jabrob idem qd̄ supra.

Jabroc idem qd̄ supra.

Jabroa idem quod supra.

Jalū i. viurum.

Jalio
Jaliat
Jamarion
Jamaron

.i. hypericon.
.i. bdellium.
.i. porulaca agrestis
idem quod supra.

Cap. 369.

Amsfaram ara, grece: et lati-
ne crocus.
Sera libro aggreg. capitulo iam-
faram. auct. Dias, ille qui

fortior est in medicina: est notus pulchri coloris: cuius crinis vergit ad albedinem: longus non fragilis plenus: qui quando fricatur tingit manū cito acuti odoris. Et Gal. viij. sim. phar. capitulo d. croco fm translationem ara. substantia eius est terrea fri. sed qd vincit super eam est complexio ca. et in sapore eius est stipticitas pauca. Et virtus eius est que calefacit in secundo gradu: et siccit in primo: unde maturat et digerit aliquali maturatioe. et qd adiuvat ad hoc est stipticitas parua que reperit i eo. Et est ex medicinis conglutinatius et digestiuis. et nos diximus qd medicinis conglutinatius et digestiue sunt ille in quibus est caliditas non fortis cum pau

Dias capitulo d. croco. Cro-
ca stipticitate. **Dias** cuius utilis est medicine
vili: sed melior est crocus cocticius: qd fuerit rectus
et odoris boni: et colore vilis: et modice subalbidus
et oblongus non fragilis sed plenus: cuius tactu in-
ficatur manus: et qui non habet odorem acutum. qd
ista non habuerit signa: vetus est aut infusus. Se-
cundus est qui ex monte olympo: et lycia: et ex ceto-
rino qui ex locis sicilie deferitur. sed hi omnes pre-
ter cocticiū laxē virtutis sunt: qd in succo abundet
quem maxime inficere necesse est. inuenitur autē
in italia qui etiā facit ad lenia medicamenta. Co-
cticius autem adulteratur admixto croco: magne-
te: vel spuma argenti: vel molipdena cum pondē.

Auic libro secundo capitulo de croco. Cro-
cus melior est recens boni odoris sub-
tilis odoris: super cuius pilos est parua albedinis
non plurimū. Crocus sanus non velociter tingens
non inuiscatur neq. frangitur. ca. est i secundo sic.
in primo: est stipticus: resolutiuus: digestiuus: p-
pter illud qd in eo est de stipticitate et glutinatu
et eius caliditas est fortior stipticitate ipsius. et eius
oleum est ca. **Dosse. Sera** auctori-
lefactiuum.

Dosse. Sera Rasis
fuit mulier quedam que laborauit aliquibus die-
bus in partu: et dedi sibi in ponu. 3. ij. croci: et pepit
statim. et expertus fuit hoc semper: et semper fuit ita
postea et crocus inebriat inebriatione forti. et quā-
do ponitur in vino letificat adeo donec faciat in-
saniam excellenti leticia. et digerit cibum. et confor-
tat stomachum sua ponticitate. et fortificat epar. et
non laudatur cerebro. an. fert appetitum cibi. et p-
nocat vinam. et

Dias virtus croci est di-
gestibilis: et mala-
gmatica: et stiptica: et diuretica. et cum dulcore bibi-
tus digestionem prestat. rheuma oculorum iunct. et
superunctus compescit. mixtus lacti mulieris poti-

onibus etia in traneoz facit. cataplasmatibus ne-
cesse miscetur. matrici et ano vilis est. ventres sti-
mulat. tumores sedat. dolorē aurium mitigat. Aliq-
dicunt ei bibitas. 3. ij. venenosas esse. et vt facilius
teratur debet in sole poni: et cum siccauerit remo-
uetur et ponitur in umbra: et si sol pro tempore non
est in testa cum calefac. Radix eius cum passo po-
tui sumpta vinam mouet. Est enim virtutis mi-
ctualis atq. minus redarguentis: quapropter la-
chrymis fluentibus ab oculis vel auribus: et simi-
libus fluoribus cum lacte conuenit. miscetur etiam
collyrijs et auricularibus medicaminibus: vel in
ore constitutis similibus causis. est etia prohibens
violentie vexationem: quam greci crapulam vo-
cant. gustu linguam submordet. et salinaz diu mul-
tumq. inficit. Calefacit autem nimis: et desiccet me-
diocriter. Et ideo ad digerendum aliquē habet
sensum et modice stipticum: mitigans omnem do-
lorem collyrijs vel antidotis mixtum. Nec eadez
dicit Serapion de mēte Dias. licet per alia verba
Et idem Serapi. sit medicina que dicitur croco-
magna: que fit cum oleo facto ex croco: quando
teruntur species aromaticę: et sunt inde troisci. et
melius ex eo est habens odorem bonum. et est in ea
de mirra temperate. et est graue subnigrum ha-
bens in se non lignum. et quādo dissoluitur est co-
lor eius similis coloris croci multum. et est leue. et
est in eo amaritudo. et tingit dentes et linguam for-
ti tinctura. Et illud quod fertur de syria est sicut
dixi. Et virtus eius est: quia ipsuz abstergit obscu-
ritatem visus. et pronocat vinam. et calefacit et ma-
turat. et ipsuz assimilatur croco assimilatione pau-
ca: quia in eo est de virtute eius. Et idem auctori-
tate Humayn in de tyriaca. aqua croci pronocat
vinam. calefacit et maturat. et crocus facit accele-
rationem partus. et corroborat multum animam.
et de proprietate eius est qd diminuit appetitum ci-
bi. et replet cerebrum. et obtenebrat visum et sensus
et aufert acetositatem que est propter appetitum
in stomacho illam precipue que facit appetitum. Et
idem auctoritate Constantini: proprietates croci est
qd letificat adeo qd occidit nimietas eius et quanti-
tas ipsius ad hoc sufficiens est. 3. ij.

Auic potus ipsius colorem efficit bonum.
Resoluit apostemata. et lenit ex eo
berisipilla. facit sodam. et ipse nocet capiti. et bibi-
tur cum rob ad ebrietatem. et est faciens somnum
et obtenebrat sensus. et confert apostemati calido
in aure. Abstergit visum. et prohibet fluxum ad ip-
sum. et valet ad pannum. et fit ex eo alcohol ad va-
rietatem acquisitam in egritudine. Confortat
cor. est letificatiuus. odorat ipsum pleureticus et
freneticus vt dormiat: et proprie eius oleum. et fa-
cit anbelitum facilem. et confortat instrumenta an-
belitus. ipse quoq. facit nauseam. et rejicit appe-
titum propterea qd oppositus est acetositati que
est in stomacho: sed ipse confortat stomachum p-
pter illud quod in ipso est de caliditate et prepa-
ratione et stipticitate. Et dixerunt quidam qd

Perligatio mentis est deambulatio ob flammis
inlutos. no potentes ingredi. prout morbi mentis
est in no me. teste Gal. lib 5 de morbo.

crocus est bonus spleni. excitat coitum. et pro-
cat vnam. et confert duricie matricis. et eius co-
structioni. et vlcibus fraudulentis. in ipsa tamē
administat cū sano. aut cū medulla cū duplo ip-
us de alio. quidā dixerunt q̄ ipsum in potu dede-
derunt ad plerū partū. et factus est partus statim
et dī q̄ aurei. iij. de ipso interficiunt letificando. lo-
co eius ponit de costo equale pondus ipsius. et dī
spica quartū ponderis eius. et pondus ipsi de cor-
ticibus cassie lignee. Et idē quarta fen. can. p. c. 2.
ait q̄ ducit medicinas ad cor. Et idē de virib⁹ cor-
dis ait q̄ confortat cor. Rabi moyses ca. de croco
ait q̄ auget appetitū coitus. Isaac in viatico ca. dī
emigranea ait q̄ sit emplastrū ex croco gūmi ara-
bico ensozio et mirba equaliter distempatis cū
albumine oui cōtra emigraneā. Pau. ca. de poda-
gra. Recipe crocū cū vitello ouoz et oleū rosarū
et aquā rosaz et misceat et cū pēna vngat loc⁹ po-
dagre ex eo actu frigidus.

Jameti ē herba q̄ vocat pūca. l. herba tremula.
Jameni idē qd supra.
Jamsemin. i. sambucus.
Janairin idē qd supra.
Janerd suffrig
Janardi
Jancidon
Janeto. i. fassada.
Jamon. i. opoponax.
Jantissas. i. flos vuc vitis agrestis.
Jantir
Jantifilon
Janum. i. tapfia.
Janum

Jamen idē qd sup.
Janar. i. costus.
Jancipaci. i. enula.
Jad impingundū.
Jad qd supra.
Jad cymbalaria.
Jamus. i. bubalus.
Jantin. i. tapfia.
Jad opoponax.
Jad filius ante patres.
Jamumi idē qd sup.
Jad quod supra.

Aquintus

est nomen equi
uocū ad lapidē
et florē et ad herbā que sic notatur. et ē
herba fm Dial. habens florē purpureū et radicez
similem bulbo. et vocat alio noie herba puerilis.
traxit aut nomen a puero quodā nobili qui in sa-
licibus inter purpureos flores repertus est inter
fecus. deditq; nomen herbe puer funeris casu.

Bal. vij. sim. pbar. ca. Jaquintus fm transla-
tione grecā. Jaquinti radix bulbo vni-
formis existens. gradus est primi quidē in siccan-
do aū secundi in in frigidando iam cōplete. aut
tertio incipiente. impubē itaq; credita est custodi-
re infantes in vino cataplasinata. fructus vō eius
remisse abstergit. et stipticat. et ppter ea dat diure-
ticis cū vino. siccans quidē in tertio gradu. calidi-
tatis vō et frigiditatis in medio consistens.

Jarrand i. fassafa.
Jarlamos i. xilobalsamū.
Jartamon. i. poliū.
Jarin. i. erugo campane vel viride eris.
Jaried. i. semen fassafe. et est fassafa.
Jarius i. flos rorismarini.
Jarus pes vituli herba aarō idē. p. q. l. l. Alaron.
Jarfluminis. i. planta filis nemusaro. et est submer-
sa cū aqua. ex aqua papz apparet. est stiptica frigi-

da. cōueniens est vlcibus fraudulentis et puri-
tui. Paulus in pprio capitulo.

Jasas. i. hō stans oculis apertis nō mouens eos.
Jascas idē qd supra.
Jasir
Jasiri idē qd supra
Jatemon
Jatrena
Jatrema
Jatis
Jatifi
Jatricos
Jatria
Jcardiū. i. inferior ps vel pediculū cuiuslibet rei.
Jcardum
Jdam
Jdaros
Jdarios
Jhanfis
Jhanfir
Jkalkadis
Jlaseos. i. bardana. que et lappa maior dī. h vo-
cabulū ponit in antidatario virili in mitridato.
Jlaron
Jmar
Jnantū. i. flos lambusce. et est flos vitis agrestis.
Jnditis
Jandanicū ferrū. i. indū ab india dictum.
Jndargiros

Cap. 37.

Infaricon

ara. gre. hyperi-
cū vel biumi vel
aricū. latine hypericon vel scopia fgia.

Bera. libro aggre. capitulo infaricon. sunt q̄
dam qui nominant kamepiteos pro-
pter similitudinem quam habet secus in odore re-
sine pini. nam piteos idest pinus. et arbutū est qd
idoneum est ad accendendum ignem sicut ligna.
et habet folia familia rute. et longitudo eius est cir-
citer palmum. et color eius est vergens ad rubedi-
nem. et habet florem subtilem album similem flo-
ri cheiri albo. et semen eius in cortice longū et ro-
tundum. et magnitudo seminis est in quantitate se-
minis ordeī cum odore resine pini. nascitur loci
asperis et domesticis. et vus ei⁹ est q̄ administra-
tur sicut est. ita q̄ non sumus contenti seie solo.

Bal. vij. sim. pbar. capitulo hypericum secū-
dum translationem arabi. hypericū ca-
lescit et siccit subtilium partium existens.

Dial. re subrufa. folia filia rute hīs. et flo-
rem tenuem flozi viole similem. et semen nigrum
in forma ordeī. odoris resine. vires habet acriter
stringentes et mictuales. Paulus capitulo de hy-
pericon. calidū est et siccū in tertio gradu.

Dosse. Bal. menstrua et vrinas pro-
uocat. oportet autem
totum ad hoc assumere. et non solum semen. sed
et fructū. s; cū folijs applicatū viride sit ad cicatri-
cē ducē pō oia vlcera q̄ aduistiōe scā ignis. siccū

ia *ἰκτερίκη* Arguatus, ex conspersione iocionis
et quoniam *ἰκτερίκη* *ἰκτερίκη* *ἰκτερίκη*
in oculi flaua bile suffusi, vtilitatis affinitas sunt. Alij *Callulam* sive *Callula* *ἰκτερίκη* *ἰκτερίκη*
a nigra rutis quidem sed nullus potissimum colorem in angustam conuertit.

Imair	.i. scimozus.
Inactus	.i. mire mitigatus.
Infana herba	.i. usquiamus.
Intrago	.i. paritaria.
Ipar	.i. viscum.
Iranotia. i. dormire facientibus cantilena.	
Isacsis	.i. filer.
Isatis. i. aluta alupifion vel pison q̄ tinctoris v̄t̄tur: folia filia plantagini: est herba qua tingitur blauetum: et vocatur blauum.	
Isas	.i. ficus sicce.
Isades idē q̄d supra.	Isabas idē q̄d sup̄.
Isara. i. matrix mulieris.	Isas. i. viscum.
Isbaida. i. poliū minus.	Isamib°. i. vestib°.
Isalion	.i. matris filia.
Isafidon	.i. ymbilic° veneris.
Isan. i. epatica.	Isan. i. nux.
Isumbaue	.i. nux muscata.
Isun caligene	.i. nux anellana.
Isun metbel	.i. nux metbel.
Isun alkey	.i. nux vomica.
Isunal. i. prassiu.	Isenera. i. panicum.
Isubners	idem quod supra.
Isusir vel iensir	.i. opoponax.
Isbaron	.i. barba ionis.
Isbacion idē q̄d supra.	Isbasoli. i. litium.
Isbasion	.i. melon indus.
Iseneri. i. flos mali granati siluestris.	
Isenarion	idem quod supra.
Iseran	.i. crista galli.
Isenan	idem quod supra.
Israme	.i. artemise radix.
Isra. i. sacra inde biera pigra. i. sacra amara.	
Israx	.i. austur vel accipit̄
Israd	.i. locusta.
Isramia	.i. radix artemise.
Isrobotana. i. sacra: est herba que vocat centrū	

Theblech ^{Cap. 37. z.} ara. gre. cussus. latine volubilis. ^{ca. de volubili. volubilis plures sunt species.} vna est que de funis arbor: cuius flos est albus: et est sicut tuba: et h3 lac: et vocat volubilis magna. et est alia cuius rami repunt super terrā et super ramos plantarū: que folia et flores h3 minores et de volubilis parua. Et est alia species eius h3 folia subalbida et lanuginosa: et h3 lac. et est species alia alba habens folia sicut sunt folia citrulli: cuius flos est sicut ampulle adherentes: et vocatur lupulus. et est quarta species eius: cuius radix est sicut fescirefin et magis grossa: imo est grossitudo eius in modum cucurbitae maioris. et eius stipites eleuantur super radicē suā circiter cubitos duos. et folia eius sunt stricta parua in modū sagitte alate: que ex leui causa fluunt: et habet lac: et vocat dominus lacticiniorum. Et ex ea fit scamonea: qd inuenies si. l. l. scamonea. Melior duarū specierū primarum est magna habens folia in modum sagitte alate. melior est que oritur in locis temperatis remotis ab excessu. Inquit Dios. magna est equalis declinat tamen ad caliditatem. et est sic. in secundo. et est resolutina: maturatua: aperitiua: absterfina et solutina. lanuginosa vo ca. est in excessu vlceratiua et incisina. Sagittalis vo cal. est et sic. in secundo gradu. Et dixit Gal. in principio tertij. lac vo eius in fine tertij: et est acris vlceratiua. et eius acrimonia non est in vehementia lacticinij maioris. et ē in qualibet eius parte plante acuitas: et serofitas: sed plus i lacte ipsius. et est in ea absterfio et resolutio et ista est scamonea. lupulus vo est equalis ad frigiditatem declinans. et dicit qd est in principio primi: et est verius. est aut sedatiuus dolorū calidorū extinctiuus inflammationū: et lenitiuus. Rectificatio magna aperit officina venarum: propter qd miscendum est ei aliquid ex draganto et mastice: et rectius qd vigorat operationē eius est aqua caci cū spica et mastice. Et sagittali aut non ppinat ad soluendū nisi coagulum eius: et est scamonea

ἰθὺς ἰχθυό. tabo, samsq; rruor, puris
 species tenuior, int' samsm pfecta & sang
 uine q̄ medium. Hipp. Epid. li. 5. Αἷμα
 τὸ τοῦ ἰχθυόδου ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς
 animaduertendum habet. Hom. ποτὶ Δε ἰχθυό
 sanguis ex Venenis, à Diomede, samsq; vulnere
 & caelestium promanasse R. Inqns. οὐκ ἔστιν ἔοικος αἷμα δεδιό

lanuginosa vero prius vitanda est: solutione enim educit sanguinem: et est venenū.

Posse. Lanuginosa educit excoziando. In pulvis vero aspera educit de cholera citrina rem aliquā et mundificat sanguinem ab ea: et clarificat ipsum et sedat inflammationem eius: et affert ei iuvamentum magnū. Infusio ipsius in aqua casei: et syrupus eius remouet ictericiā et aquā: parū vtunt administratione eius medici temporis nostri cuius sit medicina bona. Et ipsa quidē et succus eius cum sanich ordeī sedat dolorē capitis ea: et conuenit calefactōi stomachi et epatis: et syrupus eius conuenit febrī cholericis et sanguineis. Magna vero solutione educit cholera adustam cum facilitate: et aperit opilationem epatis et meseraicay: et conuenit ictericie cum succo apij et endiuieiant cum aqua casei: et conuenit apostemati epatis cal. extrinsecō: et pprie cum sanich et oleo rosato et aceto: et sedat sodam antiquā: et pprie cum oleo rosay aut camomille. et succus eius est ex eis que sanant vlcera in aure. et ex medicinis peccoris et pulmonis mundificans ea a superfluitatibus. et conuenit asmati valde. et conuenit fe. longi temporis: et pprie fe. opilationis: et eis quaz materia cholera citrina. ex radice vero sagittalis fit emplastrū et oleo rosay aut camomille: et sedat sodā frigidam antiquā: et curat emigraneā. Dosis potio magne in decoctione est circiter. 3. iij. Lupuli vero infusionis in aqua casei potio est libra. i.

Jelanebin	i. mel rosatum.
Jelaniabin	idē qd supra.
Jelnarum	i. balaustra.
Jenari	idem quod supra.
Jebnari	idem quod supra.
Jebmenari	idem quod supra.

Cap. 373.

Elefsem

vt icse ara. gre. et latine balsamus. Sciendū qd balsamus dicitur arbor balsamī. Balsamū vero dicitur oleum vel gūmi qd meli est dicere: nā non est oleum vere: qd pbatur multis exemplis. primo eo qd videmus adherē labij vulnerum: et facile de panno eo infecto lauatur. similiter Dias. dicit qd in aqua iniectū petit fūdū post modum dissoluitur: et totam aquā albā facit: et ppter ea vocat ipsum lachrymū. et grece dicit opobalsamū: nam est lachrymus velut lac. et similiter opifco vocatur lac ficulne ab ipso Dias. et opū qd est lac similiter dicit ab opes. hec omnia oleo non conueniunt. vnde lignū eius vocatur xilobalsamū: et grece dicit iarsamos aut belessem. et fructus vocatur carpobalsamū: quia carissimū ē: vel a carpos qd est fructus. Multis modis sophisticatur. qdaz vendunt terbeninam pro opobalsamo. quidā admiscunt parū balsami terbenine: et ita habet odorem balsami et similitudinē. Alij accipiunt succū lemoncelli: vel folioy citri: et admiscunt terbenine: et addito croco orientali. Alij admiscunt oleū nardinū terbenine. quidam dicunt qd sic cognoscit: qd si ponat in stili ferrei puncto acceditur et ardet: et sili et

Dias.

dicit qd coagulat lac: et ipz descendit ad sū

dū. Alij dicunt qd pannus subtilissimus opobalsamo madefactus et ablutus si in nulla parte remanet infectus pur est opobalsamū. si in vitatē est sic elegendū pur opobalsamū: qd est citrinū et mētū claz. discernit aut sophisticatū sic: si cum stilo ponatur suauiter i superiori parte aque ibi remanet si in fundo similiter. et est etiam alia pbatio posita aque in aliquo vase in illa aqua ponat opobalsamū: postea moueatur cum aliquo ligno si fit sofisticū vel terbeninat: turbatur: si sit pur non turbatur. Alia pbatio: abluere manus tuas poppie: postea pone aquā mundissimā in vase argenteo vel alio vase: postea pone opobalsamū in panno mundissimo et subtili: ponderato tū pz? balsamo postea abluere in vase illo: qd est pur ad vnā partē congregabitur velut argentū viuum: et si aliquid gūmi ibi non fuerit pannus non inficit: sed est eius pderis cuius prius fuit. Alia pbatio: ponderet pz? opobalsamū ponderabit in triplo vel duplo pondere plus qd terbenina: et constat esse sophisticatū. dicunt etiam aliqui qd si ponat in vola manus penetrat volam: qd falsum est: sed si ponatur parū in palato cerebri ita calefacit qd videt succendū. vnde hz dissolutiuam: conseruatiuam: et attractiua.

Sera. li. aggre. ca. i. elefsem. Elefsem. i. balsamus. magnitudo arboris eius ē si: cū magnitudo arboris grani viridis: et sicut arboris cates. et hz solia filia folijs rutes: nisi quia sūt albioza: et est in regione indee versus occidentem. et diuersificatur in longitudine et breuitate et gracilitate et grossitudine. et est quidē subtile simile capillis qd inuenitur in arbore balsami: et notat balsiton: et ita notat: qd est viride. lignū vero eius dicitur xilobalsamū: et semen carpobalsamū: et gūmi eius vel oleū lac: vel succus eius opobalsamū. colligitur aut opobalsamū in diebus canicularibus. Nam vulnerant ramī: et stipites bui? arboris in pluribus locis cum instrumēto ferreo: qd egredietur ab eis est parū. sūma vero eius qd colligitur ex eo omni anno est. xl. vsq ad l. romuloz: et venditur in loco vbi nascitur pro duplo pondere eius ex auro. Meli? aut ex eo est nouū fortis odoris: nihil hīs acetosi. calefacit et de

Dias.

Balsamus arbor est filis linij. Et in eodē statu aut piracaton: folia hz filia rutes: panno albiora: et sp viridia extantia: flores non caducos hīs. nascit solū in idia curtib? vel locis humidis. est eiz arbor tenera et a spa oblonga: stipitē hīs similē vitū. arbor dicit balsamus: lignū xilobalsamū: semē carpobalsamū: lac vero vel succus balsamū. hic vero fruct? optimus ē qd est recens atqz vebemens odore sincer?: seren?. leuis: mordēs: atqz mediocriter linguā redarguēs. Adulterat aut cyprino oleo: aut lētiscino: aut balsamino: siue myrtino: vel melle mixto: qd leniter probatur: quia aqua in qua dū missum fuerit oleum supernatans balsamū fundū petens est balsamū purum: vesterem non maculat superasperum: cui? tanta vis ē dicit: vt si sol incāduerit i manu teneri non possit. ptea arbor nimis ē ca. et sic extenuas

succus aut subtilior est virtute et calidus. semen si-
milis est virtutis. opobalsamum quod appellatur
lachrymum est arboris: que est similis malo grana-
to vel licio ramosa ramis tenuibus et exalbidis: in
dia tantummodo crescit. Aliqui tamen dicunt et in india
nasci. fructus huius quasi obrotundus contra medium quasi ven-
trosus ad capita utraque deductus: rubicundus valde
grauis et plenus: et si frangiatur simile melli est: et
si masticatur simile est piperi mordens: et suauiter
redolens: quod carpopobalsamum dicitur. huius autem arboris la-
chrymum colligitur diebus canicularibus: secundum alios
verno tempore autumno. Inciditur autem truncus huius ar-
boris per loca et ramuli ipsius: et sic supponuntur
vasa que lachrymum succum recipiant: cuius est opti-
mum recens sineceps et exalbidus: et odore acutus: et non
acidastrius: leniter lingua submordens. sequens est co-
lore subrufum: et quasi glutinosus. tertius est tenuius
partium valde: et plucidus. omne autem balsamum quod ve-
litate recipit: fit rubeum et resinatum et siccum. Quod au-
tem optimum est sineceps est. quodque in aqua munda stillatum non
prius diffunditur: sed magis desidet: et postmodum
totam aquam albidam facit: et lacti admixtum illud in ca-
seum stringit ut coagulum. quod enim sineceps non est in sa-
mo aque diffunditur: et supernatur: et ut oleum quasi stil-
lam ostendit. Quia vires huius aliquatenus aciores: quasi
viscide et calefacere et relaxare efficaciter possunt.
siccant etiam in secundo gradu. Est autem leptomeris
hoc est extenuatiora parte habens. Est autem eligendi-
um non vetus: sed odore fortius non subacidus: sed gu-
stu suauiter et mordax: et stipticus: sed diuersimode a-
dulteratur. probatio eius talis est: panno lineo instil-
latur: qui pannus postquam lanatur facile exit et mul-
lam facit maculam: nam si adulteratum fuerit hec pro-
batio minime inueniri potest. Item mundum lac caprinum
coagulat: et si multo tempore seruatum fuerit extermina-
bitur secundum diuersum. **Sal.** vi. sim. pbar. cap. de balsa-
ma aliquorum. Balsamus parua pla-
ta est minor: duobus cubitis oritur tamen prope egyptum
in terra alitab egypti quod nunc vocata hyliuphi:
que ab antiquis vocatur hylympolis. Etenim sic se
habebat egypti conditio: tempore autumali delabatur
ferro inferiores partes huius plante et emanabat pro-
prie liquor: que penitus est videre simile oleo: quod
et balsanelmini nuncupatur. quod autem ex liquore colligeba-
tur reconditum in vasis rehidebat. et qui quidem sup-
natabat erat albus et subtilis partium: necnon et vti-
lissimus: et auro preciosus. medium vero subcitrinum: et
per omnia diminutum a supernatante. quidam autem expe-
riuntur hoc in eo quod propter ipsum candet ferrum
vinctum: et in igne positum. huius autem capthoreleo. i. oleo de
eapthora et alijs inest. alij vero in hoc quod supernatur:
sed non subsidet: sed hoc etiam inest alijs oleagincis
substantijs. In quo autem utriusque occurrit. scilicet ut ferrum
candescat per ipsum: et aqua rehideat est permix-
tum. Adhuc quoque sciendum est quod recens supernatur
aque: et tunc sumis ipsius experientia per pannum
infusum et suspensum: descendit enim totum neque
quasi tingens ipsum: sed solum odore illis referens.
Quod adulteratum non est utile multis passionibus: est
balsamus desiccatus et calefacit secundum tertium gradum ab

stantia. Est autem subtilis partium tanquam aromatizans
et ipsius vere liquor: magis subtilis partium virtutis
est: quam semen ipsum. folium autem non tantum est calidus
in quantum opinantur aliqui ex partium subtilitate de-
cepti. fructus autem ei similis est quidem secundum genus
virtutis: deficit autem multum in partium subtilitate. Plinius
in capitulo de balsamo. Balsami arbor in india
inter terminos. xx. iugum erat: postea autem
cum eadem regione romani potiti sunt: et latissimis
collibus propagata est stirps eius similis viti fo-
lia similia rute: sed albidiora: semperque virentia: li-
gnum eius xilobalsamum dicitur: fructus siue semine car-
pobalsamum: lac siue succus opobalsamum vocatur:
eo quod lignum eius ferreis vngulis percussum per
cauernas guttatim distillat. Cuius gutta adultera-
tur admixto cyprino oleo vel melle. sed sineceps pro-
batur a melle si lac coagulauerit ab oleo si instilla-
tum aque aut mixtum non facile fuerit resolutum.
preterea si veste puro balsamo tacta et lota et non
fuerit maculata sineceps est. Adulteratum quidem ne-
que cum lac coagulatur: ut oleum aque supernatur:
et vestem maculat. Balsamum autem si purum fuerit
tantam vim habet: ut si sol incanduerit sustineri
in manu. **Anic.** libro secundo capitulo de bal-
samo. Balsamus est arbor
egyptia nascens in loco qui dicitur oculus solis tan-
tum: cuius folia et odor rute simulant: sed tamen ipsa de-
clinat ad albedinem. et eius statura est statura arbo-
ris visci. et eius quidem oleum est melius semine
ipsius. et semen fortius ligno ipsius in omnibus mo-
dis. eius vero oleum sumatur ita ut incidatur cum ferro
post ortum ascerabe: et aggregetur quod de incisioni-
bus resudat cum cottore: neque pertranseat in anno quod
est inter. l. vsque ad. lx. libras. Experientia olei ipsius
est congelatio lactis statim cum super ipsum distil-
latur: et permixtio eius cum aqua: et inspissatio ipsius
et conservatio sue soliditatis in aqua: et ablutio ei-
us a toto et subtilitas odoris eius. Adulteratur autem
cum oleo de pino: et oleo de massice: et cera disso-
lutis in oleo de alcanna. et quod ex eo melius est:
est recens. grossum autem et vetus non habet vir-
tutem eius. lignum est ca. et siccum in secundo. semine
ipsius calidius eo parum. et oleum eius est calidi-
us utrisque. et est in principio tertij ca. et non est ipo-
de calefactione. **Dosse.** opobalsami. d. i.
quod estimant. Datus cum vino
superfluitates matricis mundificat: fetum mortuum
educit: et menstrua pronocat: bombace intincta: et
supposita conuenit ad discuriam: et stranguriam:
et lapidem vesice. si etiam fuerit opilato ex frigido hu-
more deficiente cum vino: vel virga prius madefacta ex aqua
calida erecta inflata iungatur cum oleo muscellino vel
nardino. Contra dolorem iliaceum vel stomachi frigidum
deficiente opobalsamum modicum cum vino tepido. Contra
omnes passionibus capitis venientes ex frigidityte deficiente
cum appropato aliquo passioni conueniente. Contra cicatri-
ces remouendas madefiat cera cum opobalsamo
et ponatur sicut cicatrice per. x. dies: quod cum cera potest tam diu
variari: et sic per. xl. fiet si fuerit necesse. Contra quartanam
et quotidianam febrem per purgationem deficiente cum vino. Contra

tinnitum aurium ex humiditate patz instillet. Co-
tra dolorem dentium ex parte dolenti aliqñtulus i
aurē distillet. Corpa mortuoz incorrupta pñat:
qñ qñtū dissoluit. **Sera** anc. Hal. opiu balsa-
tantū cōsumit. **Sera** mi est bonū. z substā-
tia eius est subtilis. z virtus eius est que calefacit
z desiccet in secundo gradu. balsamū quoq; ē sub-
tilioris virtutis qñ arbor. granū vero eius est maio-
ris subtilitatis qñ oleū. Idē anc. Dial. virtus bal-
sami est que abstergit tenebrositatē visus. z aufert
frigiditatē matricis qñ sit nascale cū eo cū cera et
oleo: z expellit secundā z fetus. z qñ sit inunctio
cū eo. phibet rigore: z mundificat vlcera sordida.
z qñ bibit. puocat vinā. z est bonū asmati. z quā-
do bibit cū lacte est bonū illi q bibit toxicū: z quē
momordit aliqñ aīal venenosū. z fortius qō est i
balsamo est oleū eius: z post ipz granū: deinde li-
gnū. grana vero eius qñ bibunt cōferūt pleuresi:
z a postemaū ca. in pulmone: z tussis: z epilepsie: et
opilationibus: z anbelosis: z nō potentibus anhe-
lare. valet in stranguaria. z lignū eius cōfert dolo-
ri matricis qñ sit sef. **Auc** balsamū apit opi-
fio i decoctioe eoz. **Auc** lationes. z conue-
nit i vcleribus grossis. mūdificat vlcera: z pprie cū
ireos. z extrahit fracturas ossiū. cōfert sciatice bi-
bitū. z bibit eius decoctio. ppter spasmū. confert
vcleribus capitis. z mundificat caput ipz. z conue-
nit epilepsie: z vertigini. abstergit pannū ipz. z ei
oleū lignū eius z ipsius semen cōferunt dolori v-
trozq; latez. z cōuenit asmati grosso: z stricture
anbelitus: z dolori pulmonis. z cōuenit semen ei
peripleumonie frigide: z tussis: z similiter ipsi ole-
um. z ad sūmū est inuamentū viscez que sunt sup
myrac. cōfert debilitati digestionis: z ipsius mali-
ciā decoctio dissoluit z mundificat stomachum. z
confortat epar. z confert dolori pungiū. z cōue-
nit doloribus matricis. z exsiccat humiditates ei
vaporatū: z bibiti cōuenit frigori ipz. z extrahit
embrionem z secundā. z conuenit cum ex eo fit
suffumigatio omnibus doloribus matricis. z ipsi
us decoctio aperit os matricis. z cerotū ex ipo cū
oleo rosaz z cera cōuenit frigori matricis. z ē in-
uamentū difficultati vaine. eius oleū aufert rigo-
res. z resistit venenis. z cōuenit morsui vipre. z eius
oleum conuenit insquiamo cum bibitur cū lacte:
z venenosis z pprie scorpionibus.

Belet elcaym i. barba bircina.
Belben i. spelta.
Belse. i. onricies palpebray que quando vis pal-
pebra non eleuatur.
Bemac. i. cuscute.
Bemacion idem quod supra.
Bemicaria i. hierapigra.
Bemficaria idem quod supra.
Bemficaria idem quod supra.
Benaiton i. filius ante patrē.
Benaitom idem quod supra.
Benaflos i. polium.
Beneta sunt electuaria que sunt boni saporis sine
sint solutina sine non.

Benetis sunt electuaria multe amaritudinis.
Beniar. i. prassum. Beniban. i. cymbalaria

Cap. 374.

Ensis
Sera

ara. vel hēfir: gre. panax
eraclea: latine opopōax.
li. aggre. ca. Jēnsir auct.
Dial. arbor iēfir. i. opopo-

nacis. planta in hortis z pomerijs inuenitur. z est
planta hñs folia aspa sicut ficus nō magna z spā-
sa sup terrā: viridia: rotūda: z diuisa in qñq; ptes
filia folijs ficus in sua similitudine. z stipes eius est
longus filis stipiti galbani: albus sup quē sunt pili
albi filēs pulueri albo: in cuius circuitu sunt folia
parua: z in summitate eius sunt capitella filia ca-
pitellis aneti: in qñ sunt flores crocei colorē z ha-
bentes odore bonū: z hz semen odoriferū: z hz ra-
dices multas egredientes ab vna radice: gravis
odoris: solida: super quā est cortex grossus amari
saporis. qñ aut ex semine huius plante est melius
est illud qō est sup stipi: enā illud qō repit super
herbā nō est tante bonitatis. z ex radicibus ei me-
lior est illa que est alba siccā que nō ē rugosa pā-
gens linguaz qñ gustat z odorat. z colligit gūmī
albū ab illa qō opoponax dī in hunc modū: sodi-
tur terra circa radicē eius in estuo tpe: z externū
tur folia in fouea iuxta radicē: deinde vulneratur
radix z stipes eius donec appareat cor eius: z tūc
emanat lachrymus currens super folia: z qñ de-
siccatur accipitur z reponitur: z color gūmī ei ē
albus: sed quando desiccatur fit color eius exteri-
or croceus. z melius opoponax est amari interius
album: z exterius croceū: adherens manui: facile
frangibile: qñ cito dissoluitur: granez habēs odo-
rem z pingue. illud vero qō est nigrū est malum
similiter z molle: nam tale est adulteratū: sed co-
gnosciunt. nam qñ ponitur in aqua z fricatur digi-
tis dissoluitur cito si est bonum: z fit sicut vugē-
tum: aliud vero **Sal.** de opoponaco secundū
translationē grecā. panax eracius vel eraclea: ex
hoc fit opoponaci radicibus eius z germinibz ab-
scissis. Est aut opoponax calefaciens z mollicis et
diaforane. ponitur in calefaciendo quidē in tertio
gradu: in siccando aut ex secundo. cortex vero ra-
dicis siccatiū simul: z calefactiū est pharmacū
sed minus qñ opos. ac etiā habet quid absterfium:
quocirca vrimur eo ad nuda ossa: z male morige-
rata vlcera. sufficienter ergo omnia talia carnosat
z abstergendo simul z desiccando: z nō valde for-
titer calefaciendo: quibus omnibus indicat q de-
bet carnosare vt in libris terapeuticis methodi mō-
strauimus. fructus vero eius calidus existēs men-
struorum ductuum pharmacū. assuenerunt au-
tem nescio qualiter non panacos sed panacū no-
minare hanc herbaz. Plinius capitulo de opopo-
naco. opoponax est succus panacis: z cuiusdā spe-
ciei ferule cui i stipite simulatur. z dicitur ab opo-
qō est succus z panax panacis quod est nomen il-
lius speciei ferule: z cuius stipites ferule filant co-
loris palcaris: z eleuat super cū flores odoris bo-

opopo **Dias** ca. de opoponaco. succus est
nar. herbe que panax dicitur: cuius sti
pes silis est in multis ferule: et nascitur locis alpis
et lapidosis. Colligit autem ipse succus taliter medij
estib. terra que est circa radicem: deinde folia
ipsius sternunt in gyra: et sic ipsa radix in oblongu
m in gyru incidit: et sic quod decidit in folia siccat: et
mirrhe accipit colore. Est autem opoponax colore
croceum habens deforis: deintus albu et gustu ama
ru: odore grauis: leuis: pinguis: fragilis: et citi se
sepans. Niger vero et mollis inutilis est qui adul
teratur armoniaco et cera: qui pbat si digitis aq
fricaueris. Nam si integer fuerit ut lac soluit: si no
ut viscus fiet. virtus est ei ca. malactica leptintica.

Doffe. Sera.

eo nisi nouit. et hoc etiam contingit de bellio et ar-
moniaci et galbano. Et auct. Dias. qñ dñs de eo e
potu cū melicrato aut vino confert rigoribus fe-
periodicis: et cōcussionibus neruoz: et doloribus
latez: et tussi: et distillationi vine: et scabiei vesice.
Et qñ dissoluit cū melle et administrat prouocat
menstrua: et corripit fetū: et resoluit inflationes ma-
triciis: et duricies eius qñ ponit cū melle sup sciātū
cā cōfert dolori eius. et ingredit cōfectiones me-
dicinaz oleoz et vnguentoz que fiunt ad poda-
grā: et in medicinis sode. et qñ ponit super aposte-
mata que dicunt carbunculi aperit ea: et maxime
cū passulis. et qñ fit emplastrū cū eo et oleo cōfert
podagre. et qñ fit collyriū cū eo acuit visum. et qñ
ponit in corrosionibus dentiū sedat dolores eoz
et qñ misceat cū tantūde picis fit emplastrū conue-
niens et inuatiū multū moriū canis rabidi. Ra-
dix vero plante hui qñ abradit et supponit muli-
eri expellit fetū. et sanat vlcera antiqua. et qñ terit
et misceat cū melle et fit emplastrū cū ea vestit car-
ne ossa denudata. Semen eius qñ datur i potu cū
absinthio. puocat menstrua. et qñ datur i potu cū
aristologia longa est cōueniens moribz veneno-
sis. et qñ bibit cū vino cōuenit suffocationibz ma-
triciis. Et idē auc. Alben mesuay pūcit ad ea ad qñ
inuat armoniacū. Et dosis est a. 3. 5. vsqz ad aureū
vñū. et conuenit neruis. et conuenit vlceribus quā-
do miscetur vnguentis. et laxat ventrem quando
miscetur cū alijs medicinis. et conuenit colice que
fit a frigore. et expellit vctositates grossas a corpo-
re. et extrahit humores crudos. et resoluit dolores
rinx. **Anic.** Est aut resolutum ventosita-
rum. cum lenificatum: absteruium
lenificat duricies et bothor. eius radix est ad medi-
candum ossa nuda. et cū melle est conueniens vl-
ceribus antiquis: et igni persico: et quod super ipz
est etiam vulneribus et bothor: et ad summū om-
nes partes eius conferunt vlceribus fraudulentis
et bibitur cū aqua et alcarati et cū vino ppter con-
tractionez lacertoꝝ ex percussione. quida vero dē-
xerunt qd ipsum est maluz nerius. et videtur qd sit
malum neruis sanis siue humectatis. et est conse-
rens sciaticæ. et bibitur ad ipsam succus eius: et re-
mouet lassitudinē. et conuenit dolori iuncturarū
omniū et podagre. moze emplastri superpositum
confert corrosioni dentiū cū eo impletur: et sedat
dolores eorum. et conuenit sode et epilepsie: et ma-
tri infantium. acuit visum. et fit ex eo collyriū. ex
folijs eius fit emplastrū super dolores lateris. et
opoponacum conuenit dolori vtroꝝqz laterū et
tussi cum sunt frigidi. eius succus conuenit duri-
ci splenis moze emplastri superpositum et bibi-
tum cum aceto. ponuntur enim ex eo deces anreū
in duobus viceolis musti: et clarificatur post duos
menses: et conuenit spleni valde. et mustū hoc cō-
uenit hydropisi. lenit duriciem matricis. et conue-
nit guttationi vine. et quellana vna ex eo bibit cū
aqua calida ad prouocandum vinam et mēstrua
et inuat matricē frigidā. et ei fructū abūdare fac
mēstrua: et ppe cū absinthio. et iterfic fetū: et pprie

radix eius. ipsa nāq; facit abortum supposita et bi-
bita: et cōuenit puocationi matricis: et exterminat
ventositate et duricie eius. et cōuenit colice: et soluē
do educit crudū humorē. et cōuenit puritū vest-
ce si bibit. cū aqua cartami ad rigore et fe. piodi-
cas ex eo cū pice fit emplastrū bonū. moriū canis
rabiosi cū aristologia ad puncturas bibiti est ty-
riaca: et filr eius succus. loco eius ponunt ficus. et
estimo q; armoniacū est ei ppinquū.

Yeran	i. chista galli.
Yeranan	idem quod supra.
Yerania	i. artemisia.
Yeramia	idem quod supra.
Yera. i. sacra: inde bicra pigra.	i. sacra amara.
Yerad	i. locusta.
Yerax	i. austur vel ancipit
Yerassicatia	i. biera pigra.
Yerobotana. i. sacra: et est herba que vocat centrū	
galli: et berbena filr sic vocat. sed scribit gerobo-	
tanū per. g. vt apparet in ppria littera.	
Yerit	i. folium.
Yergir	i. eruca.

Cap. 375.

Ergit

ara. gre. euzonium. latine
eruca. Eruce sūt due spe-
cies: domestica et siluestris. et ambe sūt
omnib; note. Eruca ca. est et hu. in secundo gradu
domestica minoris ē efficacie q; siluestris. vsui me-
dicine cōpetunt semina sicut folia. Pli. ca. de eru-
ca. ex ea est domestica et siluestris: et misceat in con-
dimentis in quibus carnes et pisces intingunt. tan-
ta suauitas ei est vt greci euzonomia appellauerit
et cetera. euzomū vocari reperi in q;plibus locis.

Sera. li. aggre. ca. iergit siue iergir. Yergit
i. eruca: et sunt eius due species. i. do-
mestica et siluestris: et ambe sunt omnibus note.

Dosse. eruca h; virtutē cōsumendi et coi-
tū ad incitandū. ad stranguriam
et dissuriā et palyim valet decocta cū carnib;. Cō-
tra predictas puluis seminis eius cū cepe decoq; et
detur herba ipsa decocta in vino et renibus cata-
plasmata libidine excitat. pectini imposita vinaz
puocat. puluis seminis eius cū melle et vino cōfi-
citur qui cataplasmatibus renib; libidine incitat.

Gal. de cibis: est ca. et hu. in secundo gradu:
et ipsa quidē generat sperma: et generat
ventositate. et ideo facit erectione virge. et dicē
Gal. lie. codē li. ca. de eruca fm translationē grecam
calefacit potenter hoc olus vt neq; solū comede-
re ipsum facile si nō mixtū cū folijs lactuce: sed et
sperma generare creditū est et impetus ad coitū
excitat. doloratiū aut capitis est: et magis sigs ip-
sum solū comedat. S; idē in. vi. de sim. medicina
ca. de agno casto. dicit q; est ca. et sic. cōplexionis
Itā dicit q; agnus castus nō est generatiuus spī-
tus vaporosi sicut eruca: q; augmētaret impetum
coit; sicut eruca. s; ppriū est eruce h;e vīs i calefa-
ciendo et exsiccādo: nō tñ agno casto filis est: pan-
lo nāq; deficit in ambobus. Itā calefactiua gdes
et siccatīua est eruca. differt aut in permixtione q;

litas et **Sera.** anc. habir: eruca d; q; vitica
virtutis. q; ignite sit virtutis: et i cibo

sepe sumpta veneris incendiū moueat: cui due sūt
species. vna vidualis: et alia agrestis: que acris ē vir-
tutis: vtręq; aut veneris cōmouent vsū. Et idē
Sera. anc. Gal. eruca generat sperma et excitat li-
bidinē: et generat ventositatē: et ideo facit erectōez
virge. et si comedit sola inducit dolorē capitis: q;
re oz vt comedat cū ea lactuca endiuia vel portu-
laca. et ipsa puocat vinā: et laxat ventrē: et cōfortat
digestionē. et siluestris est fortior q; sit domestica
et idē anc. Alben. mesuay: succ; eruce recens quā
do administrat cū felle bouino laxat ventrē: et cō-
fortat digestiū. et linat cū eis sapra cicatrices vlce-
rū: et delet eas. et qñ admisceat cū melle succus ei;
et semen eius cō-

Dias. ca. de eruca. Eruca
fert lentiginib; multū comesta ven-
trē stimulat. Semen eius oīa illa facere pōt: nam
diureticū est et calefactoriū. carnes seruare a pu-
tredine pōt lacū aut aceto mixtū et trociscis inde
faciis. eruce agrestis semine multū pro synapi vti-
tur. virtus est ei diuretica et viscidior. vtręq; tamē
vt aiunt veteres cōmouet actus venereos.

Yernisellum	i. vna lupina.
Yesamul	i. filipendula.
Yesamuli	idem qd supra.
Yestar. i. cū bō stat oculis apertis et nō mouet eos	
Yese	i. ie. effem.
Yesse	idem quod supra.
Yeserac	i. vinee.

Cap. 376.

Esemin

Sera.

ara. et ambach: grece
lencoya: latine sabac.
li. aggre. ca. iesemin. ē plā-
ta habens albū florez: et q;

dam citrinū: et est minus ca. et sic. q; albū: et filr est
minus in opatione sua. et citrinus repit in babylo-
nia. Est etiā species alia ex eo cuius flos celestis ē
coloris. Et idē anc. Alben mesuay: est ca. in princi-
pio tertij. **Gal.** cundū translationē grecā. am-
bach herbe quā iesimin vocēt semen maxime va-
le est calefaciue et desiccatiue: necnō subtiliū par-
tiū virtutis est. Est aut gustantib; subamāz et acre
et palā qm diureticū est et diaforeticū. erit aut i ca-
lesaciendo et siccando tertij gradus intensi. Etia;
hoc dicit in. vi. huius: et subdit in. vii. lencoya. i. iese-
minū. tota quidē frutex abster sine est subtiliū pti-
um virtutis. magis aut participant ea florez: et ho-
rū sicciiores ma-

Anic. ponit tres species. i. al-
gis viridibus. et ca citrina et purpurea
et est aliis sambac agrestis: o quo leges i muesū

Dosse. Sera. folia eius humida nō
sicca quando ponunt
sup empetiginē et pannū expellunt eos et resoluūt
omne superfluitatē. et conuenit habentibus catar-
rū. et inducit dolorē capitis illis qui sunt ca. cōple-
xionis. et oleū eius est imatiū in hyeme. et si hñs
ca. cōplexione odorēt nimitū de ipso: imendū est
ne faciat fluxū sanguinis ex naribus eius. Et idē

auc. Alben mesuay ofert humiditatib⁹ z phlegma
ti salforz senibus frigide coplexionis. z cõfert do-
loribus qui sunt ex phlegmate viscolo.

Beta. i. bleta.
Betallion. i. perforata.
Betasan
Betefani
Beta est nomen generale omniū septē specieruz
titimalli fm q^d Dias. scribit. quis Jo. Sera. vij. c.
de laxatiuis simplicib⁹ dicit q^d est spēs mezereon.
Bezari. i. banca vel dancus agrestis.
Bezafon .i. cymbalaria.
Bezala .i. soldanella.
Beleuche .i. cardamomū min⁹
Bleon .i. species mellis.
Bdoma .i. tumor vel inflatio
Bdens .i. menta.
Bden quid est. l. l. sumach.
Bgetin .i. gypsum.
Bgens. i. subub.
Bnera. i. dies. inde meracrisos. i. dies critica.
Bmbros .i. pluue.
Bnebuchos .i. ceruicia.

Cap. 377.

Acensaria

berba est facta
sicut arnoglos
sa: s. aspera: z super terrā sparsa: cuius
odor est sicut odor thuris: hñs in costis aliqualez
pilositate z albe
Dosse. i. tate pectori. z cõ
fortat nervos. z valet ad corizam.

Indebidister .i. castoreum.
Imperiale .i. ozimū.
Internascen quid est. l. l. bec.
Interfector patris sui quid est. l. l. sathinon.
Ipericon: berba perforata: berba sancti Jo.
Icopa regia idē: pro qua lege infaricon.
Ireos quid est lege. i. yreos.
Irbea .i. talpa.
Iseleo .i. platocymium.
Isteth .i. profunditates.
Istemum .i. probatū z expuz.
Isteos .i. muscus.
Istericepius .i. suffocatio mris.
Irefolium .i. salicis folium.
Irea .i. salix.
Ister genitale .i. laboris.
Ismiel planta est aromatica similis cinnamomo
secundū Hui. de viribus cordis: cui⁹ folia sūt plu-
ra egredientia ab vna radice facta: sicut folia spi-
nachie: confortat cor.
Ibiscus .i. altea.
Ibinuers. i. animal quod vocatur bellula.
Iifaricon. i. infaricon.
Ictis .i. pscis.
Ictiocola quid est lege gluten.
Ictidion .i. pisciculus.
Ictinos .i. milus anis.
Idismon. i. menta.
Idria. i. aqua vas.

Igia grece est quedā cõfectio in antidotario viri
li: z est dicta sanitas vel salus.

Igidion. i. fumus terre. Paulus ca⁹ de sanie oca-
li quā hypopiā vocat igidiū posuit. Et Auicē. eo
de ca⁹ allegans Paulū: z eandē scribens medici-
nā. vbi Paulus igidiū: ipse fumū terre posuit.
Igil. i. cimex lecti rubea: p qua. l. alcorat.
Ignida .i. vitica.
Ignis persicus. i. sacer ignis: z est pustula corosi-
ua adurens faciens accidere escaram: vel sunt pu-
stule pue rubue igneā punctionē inferentes.
Ignis falsen idem quod supra.
Ignis facer idem quod supra.
Ignis falsenesiati idem quod supra.
Iligas. i. pes leonis vel branca leonis: z est berba
sic nominata.

Ilios .i. sol.
Ilion. i. intestinum longius alijs. z tenuis.
Illiūnos .i. diuinos.
Imbromida. i. sordida. Alexander ca⁹ de dysen-
teria ait: vlcera imbromidant. i. sordidantur.
Imbulis. i. plumialis. i. gypsu
Iniuba .i. conditū zē.
Intilierinch. i. vene que sunt in labijs.
Inpice semen. i. betbonice semen.
Indistimbre. i. cū hō comedit z nō ledit eū.
Indicum quid est lege litteram nil.
Indiamen. i. illud qd in aere apparet vt stella cā-
dens. z quidam dicunt q^d est cometa.
Indiem idem quod supra.
Inrimon. i. sternutatoriū instrumentū. z cõponit
a rimos qd est naris: quia per nares imponitur.
Instita. i. funda vel quinis laucus cū quo possūt
membra ligari.
Instimbre .i. appetitus.
Ipura. i. cauda equina: z est berba.
Ipia. i. morsus galline: z est maior z minor. vñ ver-
sus. Ipia galline maior est minor ipia morsus: p
qua lege anagallus.
Ippia idem quod supra.
Irinon .i. capiti purgatoriū
Iriana. i. lambrusca.
Iringus quid est lege astarition.

Cap. 378.

Riccins

Sera

la. ara. censud: gre.
chinos uel eccinus.
li⁹ aggre. capitulo censud
aucto. gal. quādo combu-
ritur quicūq; eorum. i. marinus z terrestris sit ci-
nis eorum absterfu⁹ z resolutiuus: z destruit car-
nē supflūā: z generat carnē in vulnerib⁹. s. ē⁹ car-
nis ericij terreni est q^d desiccatur: z resoluūt desiccati-
one fori z resolutione. z qñ desiccatur z bibi⁹ con-
uenit leprosis: z hñtib⁹ coplexionē malā corruptā
z ofert spasmo z egritudib⁹ rñū: z hydropisi car-
nose. Et idē auc. Dias. erici⁹ marin⁹ mollit vtrē: z
puocat vrinā. z ē boni saporis. z cinis ei⁹ adusti in-
gredit in medicinis s. scabiē. z mundificat vlcera
sordida: z diminuit carnē supflūā. s. cinis terreni
qñ misce⁹ cū pice bumida z linir⁹ curat alopecia.

Interingo sabius quada est pps alius z longius
radix agros. Nostris hodie medicis Ca
notatur. quā s. rñi in aliqua rāpū pte pñat

Ileos. i. dēo⁹ vo
Iliara adfectio.
morbis in mēsti-
bus formidib. Duo.
Ileo. in eo rñ
uomino. s. rñ
reddi⁹. Xopoda
uocat q^d rhorda in
pina dūqant⁹ rñ

Incubus. equia⁹
Zes. Quā q^d si
rem grauem ali-
radere possit. rñ
diminuiendus est.
Legg. si uiderit⁹
a rñuo

ici ῥαδικοί
 ἢ ἐκ καρτερίας ἢ ῥα
 ἐκ πλεονεξίας.

Zozelaf.i.bedera.
Zozim idē qđ supra.
Zothor.i.violaceū a ion quod est viola.
Zothoor idē qđ supra.
Zcor.i.humor.
Zdropissa
Zdrops.i.sudor.inde bydropisus.i.sudatio: vt i li
bro de doctrina greca.
Zdromel quid est.l.melicratum.
Zfon .i.cameleonta nigra
Zgnorica sunt illa que faciunt somnū vel sopore
Zgrosilimū .i.sudor.
Zgnos.i.limpidus purus: pzeclarus:liquidus:ma
di dus:bumectus:humidus.
Zmmoicen .i.psilлотrum.
Zmopone idem quod supra.
Zmolopes .i.cicatrices.
Znomeli.compositum ex vino z melle.
Znoleon.i.compositum ex vino z oleo.
Znos .i.vinum.
Znotes.i.vinū qđ sit ex fructu vitis agrestis.
Znozis.i.ertsis. Znoferos.i.vinifer^s
Znopse .i.quasi nigrum.
Znomeli.qđ cōponit ex vino z melle.
Zntofozar .i.similar.
Zpoquistidos quid est.l.hypoquistidos.
Zpoglossos.i.lingua equi:z est herba:pro qua le
ge hypoglossos.
Zpomoratio.i.feniculus equinus:vel rusticus:vel
agrestis.
Zpopios.i.sanies collecta in cornea oculi.
Zpopia.i. inoz collectus sub oculo vel palpebris.
Zpotbanosa.i.equus flumialis: z est asial qdrupes
mai^r cocodrillo in nilo degens:z in terra exiens:
qđ dicitur plagio nili cremenū ostendere. exit eiz flu
uiū plenus aqua:eā quoq; narib⁹ efficit eo loco vs
q; ad quē flumijs augmentū peruenire debet.
Zpozicon .i.hypericon.
Zposclunum .i.apium agreste.
Zposeda.i.cauda equina:z est herba.
Zopotanos.i.piscas flumiales lege hypotamos.
Zposarca est species hydropisis.
Zpomereon est semen mandragore.
Zpomaratrum .i.feniculus agrestis
Zppofaes herba est quā ignoro: licet ipsaz descri
bat^r Dial.
Zppofeles est herba sistr mihi incognita.
Zrmon.i.inrionon. Zrmon idē qđ sup^a.
Zsopus quid est lege isopus humida.
Zsopus hortensis quid est lege quod supra.
Zsopi cerotum .i.succus lane ouinis.
Zsphagus.i.via cibi ad stomachū:z dicitur Ma
gin quod est comedere. Arabice Meri
Zsopus humida quid est lege isopus humida.
Zsopurus .i.pisa legumen.
Zsopi agri.i.viridis. Zsos.i.viscus.
Zstro.i.furius insanus.inde istrio.
Zstros.i.salix arbor. Zual.i.bdellium.
Zstron.i.viscus. Zualal.i.bdellium.
Zuas .i.scordeon.

*Isthmus duo Medius pars illa qua est
culam interior. Per Symphora ab usq. g. septuaginta
isthmi. Sunt aut angustia g. intra huiusmodi
duo manna fitta.*

Zuella.i. duricies palpebre quando vix eleuatur :
Zuelsen .i. alaca maris.

Zuuba siluestris. i. fidia: et est nabach.

Zualon.i. ceterac.

Zubali.i. polium.

Zubalion

Zubedi est cibus arabicus factus ex riso et lacte et pinguedine multa.

Zubedu idem quod supra.

Zubisilla .i. rubigo: s; qñ ponitur sine determina-
tione debet intelligi pro eris rubigine.

Zubisillai idem quod supra.

Zudaica quid est lege erbum.

Zudac .i. poliū maius.

Zudalegi est cibus qui fit de micis parue placēte
sup qñ fūdit pinguedo q a carne assuta defluit: q
bus qñq; herbe cocte miscentur.

Zubede sūt mice q fūit de pua placēta: vt supra.

Zudebegi idem quod supra.

Zudebet est cibus qui vocat rui: et sūt mice panis
super quas funditur pinguedo pulloz columba-
rum cum assantur.

Zudebimite .i. indebet.

Zular est germen palme siluestris.

Zulmar idem quod supra.

Zulep.i. syrupus simplex ex sola aqua et zucaro.

Zulben est pisa legumen.

Zulben idem quod supra.

Zumaim.i. ficus satua. **Zuma**.i. iuncus.

Zumati idest radix palme siluestris.

Zumalion .i. portulaca agrestis

Zumen.i. sicomori fructus: et sunt ficus satue.

Zumes idē qđ supra. **Zumeim** idē qđ sup

Zuminizū.i. frumentū. **Zumi**.i. vñee.

Zumij idem quod supra.

Zunadabauster .i. castoreum.

Zundabeauster idem quod supra.

Zundabeaustari idem quod supra.

Zunedebugstoz .i. castoreum.

Zunedebugstoz idē qđ sup. **Zundeal**.i. alcanna.

Zuniperus quid est lege babilbalach.

Zunio.i. vacca iuuenis. **Zuncia**.i. cyperum.

Zuns.i. dragontea. **Zurafel**.i. philotru.

Zurafeli idē qđ supra. **Zusetab**.i. gariofilata

Zurga.i. chrysocolla. **Zusab**.i. amomū.

Zusabi idē qđ supra. **Zustiab**.i. gariofilata

Zuscapi.i. cymbalaria. **Zuscapi** idē qđ sup

Zusticium .i. luctus publicus.

Zusoip .i. armoniacum.

Zusof .i. ficus lupi.

Zuscolles quid est lege chrysocolla.

Zusulp.i. psillium. **Zusuan**.i. polium.

Zusquiamus quid est lege beng.

Zus.i. erugo vel flos eris: s; falso imo ē viscolles.

Zunilia.i. qđdā conditū sic vocatum.

Zunula campana est species ellenij: et vocat panax

Znus litbus .i. tartarum.

Zncubus et noiat strangulatio: et noiat arab. albe-
dilen et alchaturum. i. egritudo in qua hō sentit vt in
somnia egrediat fantasma graue sup se cadēs vis

eius et motus: et fortasse pfoat ppter ponoz opi-
latiōes: et cū ab ipso sepat excitat eā subito.

Inguinaria fm Pli. est herba que dñ artemon p
hibens doloze inguinū etiā in manu retenta.

Inguia est qđdā conditū sic notatum.

Inguriale nascitur intra petras et loca aspera. hec
herba nocte tanquam stella in celo lucet adeo: vt
eam videntes ignorātes putant fantasma se vide-
re: a pastorib; maxime vñ: lege p ipa asterion.

Inmusil est quedam species calamētū.

Inquimatizare .i. infundere.

Incuba solislega cicorea: endiuia siluestris: spō-
sa solis idem.

Ippuris.i. hyppuris. **Irsalepidis**.i. gypsū

Iruno.i. sanguisuga: pro qua lege carraf.

Isculi quid lege caratin.

Iusemum .i. sambucus.

Sequitur de. K.

Kalab .i. insquiamus.
Kaalabi idē qđ s.

Kaapion .i. vñee.

Kaalines .i. kesmes.

Kaermes .i. grana tinctor.

Kaeri .i. lacca.

Kaitamon est lachrymus arboris myrte similis
gustu bromoso: hoc maxie thymiamatibus admi-
scet mirba et storace admixtis vt grati sumiget.

Kaysum .i. pumex.

Kandarz .i. granū fenugreci.

Kaudati idem quod supra.

Kaudal .i. agrifolium.

Kabas.i. tinctura rubea facta ex lacca.

Kabaotil.i. granū nil. **Kabar**.i. capparus.

Kabelmetbed.i. anellana. **Kabelion**.i. hypticō

Kabesar.i. sisamus. **Kacabū**.i. cacabum

Kaccabū qđdā est rupis kaccabū faciens florem
rubeū qđ in medicinis nullius est efficacie. Et ali-
ud kaccabū qđ oritur in planicie et locis pinguib;

et est species stringni: pro qua lege stringni. et sifr
aliud kaccabū qđ vocatur kaccabū vñeris: pro q

l. l. nemifar.

Kacessia .i. kaceffia.

Kaceffia debet dicere et non kaceffia: et est mala
habundo que precedit bydropisim.

Kacissal .i. enula.

Kacif .i. fungus.

Kaciroos .i. semen ferule.

Kacule .i. cardamomū.

Kacur .i. ozimum.

Kacuri idem quod supra.

Kadar .i. pumex.

Kadalf .i. cyperus.

Kadalfi idem quod supra.

Kadea .i. volubilis.

Kadiastoz .i. psilotrum.

Kadil .i. litium.

Kadustir .i. polium.

Kadustiri idem quod supra.

Kadus .i. vas.

Kaceffia

Kafas. i. epatica
 Kafaniot
 Kafar ferendi
 Kafri quid est lege nakala.
 Kafril
 Kaffoziafin
 Kafur. i. capbora.
 Kafurach. i. bdellium.
 Kabaleb
 Kabair est species cucumeris.
 Kabas almodica. i. herba similis aneto humido.
 et folia eius sunt sicut malua: et poma eius parua:
 et involuitur super arborē sicut volubilis.
 Kakali. i. cardamomū.
 Kakafan
 Kakengi est secunda species stringni.
 Kakeugi
 Kakenb. i. kakabum.
 Kakille herba facta sicut vsuen salis saporis: et est
 herba purgativa aque citrine.
 Kakillci
 Kakie idest flores similes violis: et sunt keiri.
 Kakochimon. i. malus humoz laborans.
 Kakol
 Kakilem
 Kalatabas
 Kalamuiche
 Kalamita carta
 Kalangie. i. cibus qui fit ex pulmone et corde et e-
 pate incisus minutiz cū oleo mixtis: in quo post re-
 motionē p̄dictorū ponit pap acetis: et oua: et croc.
 Kaltar
 Kalendula quid est lege karannos.
 Kalep. i. cretanus.
 Kali est planta in littoribus maris nascens similis
 vermiculari pinguis et salia: que cōbusta cinis ei⁹
 cōglobat in massa: que n̄o idiomate vocatur se-
 da ex qua fit vitruū. sal vero qui in eius decoctio-
 ne qū fit vitruū emanat est sal alkali. et dicunt ara-
 bes q̄ cali est species vsuen. Rasis v̄o in li⁹ diuisi
 onū ca⁹ de dolore dentiū: kali ingt ē almē affur.
 Kalip.
 Kaliriciū. i. herba sanguinaria vel pedes pulli: p
 q̄ lege gallitricus.
 Kalliominos
 Kalis. i. bonū.
 Kalofari idē q̄ supra.
 Kalbi. i. cor.
 Kamafur. i. bedeguar.
 Kamefe
 Kamec. i. confectio de qua fit gallia.
 Kamedapnes quid est lege camedapnes.
 Kamezir
 Kamefit
 Kameleos. i. kamelus.
 Kafasi idē q̄ supra.
 i. anzaruta.
 i. aspalū indaicum.
 idē q̄ supra.
 i. scordeon.
 Kaffoz idē q̄ s.
 Kafurai. i. ceterac.
 i. lenticula aque.
 idem quod supra.
 Kaksen. i. bihar.
 idem quod supra.
 i. cardamomū.
 i. abrotanum.
 i. platanus arbor.
 i. calamitum.
 idem quod supra.
 i. ferula.
 i. nocina glans.
 Kalofari. i. arsenici
 Kal. i. acetū.
 Kamac. i. bdellium.
 Kamafur idē q̄ s.
 i. pentafilon.
 i. fructus tamarisci.
 i. fructus tamarisci.
 Kameab. i. triticum.

Cap. 379.
Rameactis ara. et iacta: grece
 meatiō: latine ebu-
 lus. Sciēdū q̄ actis ē sambuc⁹. Kame-
 actis d̄r ebulus: et sunt plante omnibus note. Un-

de versus. Sābne⁹ est actis: s; ebulus est kameacti
 li⁹ aggre. ca⁹ kameacti: kameacti d̄ne
Sera. sunt species: quaz vna grece d̄r actis
 in latino sambucus: et secunda noīat in greco ka-
 meactis: et eius est intentio terrenus actis: et in la-
 tino d̄r ebulus. virtus eius est que desiccet et incar-
 nat: et resoluit resolutione temperata. Pli. ca⁹ kame-
 acti eius d̄ne sunt species eaz: vna assimilaf arbo-
 ribus habentibus ramos similes cannis rotundis
 q̄z color est ad albedinē: et sunt longa. et sunt i eis
 quatuor folia aut quinq; porrecta super ramos q̄
 libet: et similia folijs nucis: minora tamen eis: ha-
 bentia graue odore: et in summitatibus ramos sunt
 flores albi: et grana similia granis viridib⁹ vel len-
 tisci: quoz color d̄clinat ad purpureitatē cū nigre-
 dine: et sunt velut in racemis: et habēt multā humi-
 ditatē habentē odorem lini: et ista d̄r actis. alia v̄o
 species que d̄r kameactis est minor prima: habet
 ramos magis pertinentes herbe quadratos: in q̄-
 bus sunt multū nodi: et folia inuicē distantia: et sin-
 gulis nodis similia folijs amigdalīs in summitati-
 bus suis: nisi quia habent venas: et sunt longiora
 eis habentia graue odore. et in summitatibus rami-
 o rū sunt capitella similia coronis supradicte speciei
 et semen et flos filr. et hz ramos lōgos grossitudinē
 digiti actis sine sambucus que magna
 hntes. **Sal.** quidē et arborea necnō herbalis
 magis: quā quidē et camezeon. i. ebulū vocant: am-
 be exsiccatine virtutis sunt solidatiue: et medicocri-
 ter viapbo. **Dias** ca⁹ actis. duo sunt genera
 retice. **Dias** vñ arborosus est: bastas
 habens cannosas et rotundas et erectas. folia habet
 quatuor aut quinq; in bastis similia nuci regali et
 oblonga cū grani odore. flores sunt ei albe in ca-
 pitibus bastarum. semen vero simile habet tere-
 bintho subnigellum: et purpureū: et in modū botri
 cōpositū: multū succū habēs. Allez genus est q̄
 kameactis dicit⁹: a multis v̄o appellat⁹ eciofact⁹: et
 latine ebul⁹: s; breuior est. et herbosas bastas habet
 quadras et nodosas: et folia in singulis nodis simi-
 lia amigdale: sed venosa et oblonga cū odore gra-
 ui. in bastis capitella sunt similia supradictis: et se-
 men et flos. Radix eius grossitudinē digiti ē h̄is
 et lōga. **Dosse.** contra artericam et podagrā
 est. **Dosse.** chiragrā datur succus radi-
 cis eius vel curionum eius. et valet contra lenco-
 phlegmaticam. contra tumorē extremitatum fiat
 fomentū ex aqua salia decoctionis radices. et curi-
 onū eius totiusq; herbe balneū factū ex aqua de-
 coctionis ei⁹ valet cōtra artericā et leucophlegma-
 ticā. succus kameactis: et potissime radices eius ac-
 ceptus ad q̄ritatem duaz. 3. curat laxando lenco-
 phlegmaticā: hoc operatur similiter dyltere in q̄
 mixtū est de **Dias**. virtus est kameacti si-
 succo eius. **Dias** pica: que accepta humo-
 rem aquosum ventris deponit. et cacostomatica
 est. folia ipsius elixa et sumpta sicut olus ventrem
 molliunt: et maxime choleram deponunt. baste il-
 lius tenere elix et comeste oīa similiter facerē pos-
 sunt. Radix ipsa elixa hydropicis eximū remedi

um est. morfib⁹ vipere imposita et bibita occurrat
cocta in aqua et fomento adhibita durities matri-
cis soluit. semē eius cū vino bibitū oīa similiter fa-
cere nouit. cū oleo inunctū capillos nigrescit. folia
eius viridia tumores spargunt. polenta mixta cō-
bustionibus imposita prestolātur. morfib⁹ cani-
nis imposita medentur. vulneribus paracolesim
faciunt. sinus vulnerum ad sanitatem perducunt.
hydropicis et surdis fomento adhibita prestolan-
tur. supfluos sonos aurīū in auribus infusum cō-
pescit similit. et vmes occidit. scabies et pruriges
tepidū fomento adhibitū phibet. morfib⁹ vene-
natis occurrat. acceptū sanguinē et lac coagulatur
soluit sic. et sanguisugae bibitū occidit. tussim anti-
tiquā cōpescit. sed recentē auget. orthonoic⁹ calidū
pdest. rheuma gule gargarismo phibet. squinan-
ticis singulare pstat effectū. vnule pendenti subue-
nit. dolorē denti i tentū in ore mitigat. Actis dici-
tur sambucus kameactis ebuius desiccatione virtu-
tis sūt. et glutinatione et diaphoretice. tenerū ebu-
li cū folijs tritū et cū vino potui datū calculosis p-
dest. radix eius i aqua cocta ad tertiarū bibita sple-
neticos mire iuuat.

Kamfe. i. pentafilon.

Kamir. i. fermentū.

Kamich

Kamereos grece. latine quercus. qm̄ hz folia par-
ua similia quercus et amara. et alio nomine vocat^r
camedreos.

Kanabel. i. albasen.

Kanea

Kantarzet est cardus vel species eius.

Kanesim

Kanengi

Kambe. i. senation.

Kamirac. i. lac.

i. vñee.

Kanabit. i. caulis.

i. periculum.

i. marissilua.

i. gūmi pini.

Cap. 380.

R Anbel

Sera.

ara. gre. albasen : latine
semen lumbicorum.
li⁹ aggre. cap⁹ kanbel assi-
milat arenē. et ascendit su-
per ipsum glauco. et est in substantia eius stipti-
citas fortis. et expellit ascarides. Et idē anc. Alimā
foris. kâbel vel kanabel est ca. et expellit ascarides
et cadit super terrā albā. et nō seminat. et est vna o-
rebus que cadit de celo. Et idē anc. Aluisimen: kâ-
bel est res in qua est glauco solidant cū ea olle
qū frangunt. et vñ q̄ reperitur sup terrā in coza-
sceni postq̄ pluit. et colligit tunc. et qū bibis tritū
expellit lumbicos. et ascarides. et laxat ventrem.

Anc. li⁹ z⁹ ca. kâbel. kâbel est ca. in tertio :
et est semen arenosū qd̄ coopit rube-
do que est minor rubedine lapidis in felle bonis
reperit. et in ipso est stipticitas vebemens. interfu-
cit vermes et ascarides. et expellit eos.

Kanabze est tertia species brassice.

Kam

Kanil

Kanbia. i. bassica

Kanuti

Kanuair

Kapar

i. cyperus.

idem quod supra.

Kanui. i. kanne.

idem quod supra.

idem quod supra.

i. capparus.

Kapara est quedam planta spinosa: quā Dias. de-
scribit.

Kapparus quid est lege capparus.

Kapificon. i. rom : quam latine caprenclsa vocat^r
est et lapacium acutum.

Kapocareos

i. carpobalsamū.

Kapoliac

i. bardana.

Kapoliasis

idem quod supra.

Karam est proprium nomen loci.

Karaka. i. karua.

Karasis. i. opium.

Karabintus. i. apostema velaminis cerebri : et est
phrenesis.

Karibius

idem quod supra.

Karata. i. karubie semen vel xilique. et est gen⁹ pō-
deris granoz triuz ordeci. et aliqui dicunt quatuor
granozum.

Karatidas

i. papauer comutū.

Karab

est species aconiti.

Karaba

i. cucurbita.

Karatin

i. lūbici terrestres.

Karabe quid lege erraticus.

Karatidas

i. memit.

Karbanos

i. cancer marinus.

Karda

i. cicer erraticum.

Karfati. i. cinnamomū.

Kartam

Karnabati. i. carui.

Kareo

i. cartamus.

Karbeth

i. semen ferule.

Kardel

i. belleborus.

Kardemen. i. cardumeni.

Karbeti. i. tortelle.

Karme

i. karmet.

Karmem

i. grana tinctorum.

Karmem

idem quod supra.

Karmezich

i. fructus tamarisci.

Karmene. i. serpens nō interficiens morsu tñ: im-

mo visu et auditu siue sibillo.

Kartetica

i. lencophlegmatica

Kanersir

i. fructus tamarisci.

Karion est fructus nucis regalis.

Karidia. i. nux regalis.

Karia idē qd̄ supra

Karion idē qd̄ supra.

Kariana. i. persica.

Karion basilicon

idē qd̄ supra.

Karion ponticon

i. nux anellana.

Karma

i. karui.

Kardia Kaed⁹ 107.

i. cardiaca passio.

Karfisir. i. apij semen.

Karnub. i. xiliqua.

Karfich. i. semen tamarisci.

Karon. i. mugat.

Karoli. i. apij risus.

Karpo. i. semen.

Karpobalsamum idest fructus balsami.

i. arbor karabe.

Kartomi

i. gariofilus.

Karumfel

idem quod supra.

Karmufel

i. bas. i. lactuca.

Karnbia. i. xiliqua.

Cap. 381.

R Aramos

vel kalcdula. Pli.

ca⁹ kalendula. est

herba cui⁹ stipes plurimos hz ramos.

folia eius sunt filia folijs conize maioris: s; angu-

stiora et pinguiora cū aliquali viscositate: et odore

gravi velut coniza. flos eius aureus simul auri-

Kapv Bapia graminis est rapis. et repletionem. p. r. p. p.
Austimis 178 Hip. 3 Aq. 17

gali vel butalmos. semina eius quā plurima ordi-
 natim posita in capitulo quodā habentia formaz
 coniculor. et ipsa semina sunt pilosa. aliquatū est
 ca. et sic. **Doſſe** virtutē hz stringendi. cō-
 plexionis. **Doſſe** fortandi et desiccandi. cō-
 tra dolorē dentiū pulvis eius si inuoluat in bōbi
 ce et dentiū applicet statim dolor cessat. filr nari-
 bus inromissa vermic qui est in dente occidit. cō-
 tra rosulas pedū valet fomentū ex ea factum.
Karambri. i. braſtica.
Karanea. i. arbor comus. **Kear.** i. citrullus.
Keadī quid est lege beadi.
Kearſcambar i. caſſiaſtula.
Keiſim. i. leuistiū vel ſileos campeſtre. et ē ber-
 ba ſimilis ferule habens ſemen album ſimile len-
 ticule. pro qua lege leuistiā.
Keiſim campeſtre idem quod ſupra.
Keiſini i. abrotanum.
Keiſus id est permixtum vel permixton.
Keiba. i. gūmi.
Keiken. i. lachrymus arboris ſilis mirrhe guſtu
 bromoſo. hoc maxie thymiatibus admiſcet. mir-
 rha et ſtorace admiſtis ut grauius ſumiget.
Keiben. i. lapis qui eſt ſicut cancer.
Keiken eſt kancamon. et eſt lacca.
Keizangen i. lingua bonis.
Keicambe idem quod ſupra.
Keiſen. i. bihar.
Keiban idē qđ ſupra.
Kebeu. i. quoddā tubez genus adunatum in ma-
 gnitudine teſticuli.
Rebim i. epar.
Rebezkeerzen eſt genus quoddā fungor.
Rebikēgi. i. portulaca habens lac.
Rebikēgi i. lupinus ſilueſtris.
Rebikēgi i. apium riſus.
Rekane eſt quoddā genus catapucie. cuius folia
 ſunt ſimilia ſolijs ſtrigni.
Rekanei idem quod ſupra.
Rekeengi quid eſt lege hameb.
Rechemgi idem quod ſupra.
Rechelab i. marubium.
Redehelingi. i. aſenicū.
Redros. i. cedrus arbor.
Reduſi idē qđ ſupra.
Reduſi i. cedria.
Reduſi i. ceterac.
Reduſi i. aurins.
Reſalaga. i. ceſalargia. et eſt dolor capitis.
Reſali i. caput.
Reſalokonida i. lens capitis.
Reſati indi i. coſtū dulce.
Reſe. i. cinnamomū.
Refo. i. cucumer aſininus.
Refoil idem quod ſupra.
Rakabre eſt vna ex ſpēb⁹ vnicis. et eſt ſubrufa.
Rebal i. amomum.
Rekil i. melilotū.
Rikikenb. i. biboengi.
Rekelangi. i. cōſectio inda. et elagic. i. cibus qui ſit
 ex pulmone cordis.
Repate. pro qua lege kalangie.
Relagon i. acetofa.

Relengi. i. conſectio inda.
Rele idē qđ ſupra.
Relileuet lucalit
Relileeb
Remac quid eſt lege altagumach.
Remac. i. cyperum.
Remes. i. grana tinctoz. ut apparet ſi leges lapis
 ſtellatus. et meſue de medicinis laxatiuis.
Remeliū. i. ſpēs ō meſt nig⁹ mortifera. et ē laufola.
Remedeki eſt ſpecies camomille.
Remelir i. opoponax.
Remie. i. kemat. naz iſtud ſignificat in plurali qđ
 illud in ſingulari.
Remoſis eſt vehemens tumor oculorum.
Remoſi idē qđ ſupra.
Remunabiat. i. cyminū.
Remuli idem quod ſupra.
Renamides i. grana vuarum
Renkamides idē qđ ſupra.
Renabar i. baſſamita.

Cap. 38.
Enne i. bezabar ſine berzart.
Enax i. lapidario ſuo. eſt
 quidā lapis multā carnis regibus. q ge-
 nerat in oculis cernoz in oriente. qui cū ſerpentes
 comedunt deponentes ſeniū ut foriores ſiant. in-
 trant flumen vbi morant inmerſi vſq; ad caput tā
 diu quonſq; ſentiant virtutē veneni ſeparatā. inte-
 rea lachrymā emittūt. que coagulata in oculis in-
 terdū vſq; ad magnitudinē nucis deſiccatur. donec
 cadat cum de flumine exierint. et ſic inuenit. et hec
 dicitur venenorum tyriaca.
Reuech albedi i. galbanum.
Kenkeret i. gūma acoſoſ.
Kenon. i. almugat.
Kenoli idē qđ ſupra.
Kennat i. kerna.
Kennan idem quod ſupra.
Kepoſar. i. ſigillū ſalomonis. et ē herba ſic noſata
Kepoſari idem quod ſupra.
Kepſos. i. auis merulus vel merulus.
Kerati. i. xiliqua.
Keratos claſū
Kerates eſt pondus ſumptū a ſemine ſilocaracte
 et ſecundū Auic. et Jo. Sera. eſt pōdus ponderas
 grana quatuor ordi.
Keratia. i. xiliqua. qđ arabes vocant harinob.
Keraſea i. ceraſea.
Kera i. tunica cornea oculi
Kerphadarſini. i. citrum.
Krepuli. i. creptila.
Kretali. i. mumia.
Kereali. i. vſnen.
Kerbet i. belleborus.
Kercetas i. papaner miconis.
Kerſe. i. cortex cuiuſq; arboris.
Kerſe aromaticū. i. cortex colorē habens purpu-
 reū. et ſaporē garioſili abſq; dulcedine cinnamo-
 mi. q̄uis dulcius ſit q̄ garioſilus. et aliqui ponunt
 pro eo cinnamomum.
Kerkeſke i. cucube.
Kerkeme i. curcuma.

Kermes. i. cocculus: vel dr̄ tinctura facta cum lacca:
vt apparet si leges acc.

Kermet. i. fer. kiran.

Kersenie idē qđ supra.

Kerium. i. mensis.

Kernich

Kerundenen est quoddam granum quo caremus
prouocans vinam ⁊ menstrua.

Kerundenen idem quod supra.

Kesaboz

Kese

Kesearire

Kesen

Kescen idest quoddaz genus fungi ⁊ tuberū adu-
natum ad modum testiculi.

Kesse

Kesines. i. passule sine nucleis: vt apparet si leges
litteram barin.

Kessen

Keste

Kestris

Kesibe sunt fustes nigredini attinētes radicibus.

Kesikegi. i. arsenicum.

Keso

Kestros helmige. i. lumbricus ventris.

Kest ara. vocat cibum qui fit de simula orde ⁊ la-
cte acetoso butiro extractor: ⁊ fit ad magnitudinē
magnarum pillularum.

Kesum. i. abrotanum.

Kesumen

Ketana est qđdā genus catapucie: cui⁹ folia sūt si-
milis folijs stringni.

Ketha vel arisa

Kejai. i. pimpinella.

Kezaf idest tinimallus vel anabulla.

Kezef. i. arbor draganti.

Kez. i. suolloli: pro quibus lege seta.

Kianos est quedā species coloris: lege cianens.

Kiantis. i. faba.

Kiar

Kiarfarabar. i. cassia fistula.

Kien est locus quidā.

Kindion. i. semē minoris mezereon vel cocogdij.

Kindioni idē qđ supra.

Kibari idē qđ supra.

Kibil. i. sticados.

Kibrit

Kica. i. malus appetitus qui cōtingit mulierib⁹ p-
gnātibus comedentibus lutum vel pontica.

Kida

Kidaminū. i. malū terre.

Kiare. i. draganti.

Kici. i. galbani.

Kidaloi. i. hypericon.

Kidia

Kidria. i. cedria: ⁊ est gūmi cedri.

Kidra idē qđ supra.

Kidol

Kidomon

Kiga

Kersenne. i. orobus.

Kersenai. i. bircina.

Kerui idē qđ supra.

.i. oximel gariohilatū

.i. arsenicum.

.i. berbus.

.i. bonipilatio.

.i. cortices glandin⁹.

.i. cinnamomum.

.i. cortices glandin⁹.

.i. berbus.

.i. piscis mugilus.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

.i. cymbalaria.

Kiga. i. matrissilia.

Kibit. i. oia instrumenta gressus: vt colla crps pes.

Kigili idē quod supra.

Kikabal. i. palma xpi.

Kikidos

Kikide. i. dragantum.

Kikil. i. grana granatorum siluestrium.

Kilaru. i. filix.

Kaldaru idem qđ supra.

Kiler

Kilke idest ordeum excorticatum ⁊ fricatum ⁊ co-
ctum cum multa aqua. ⁊ est illud quod vocat pū
sana ordeacea: ⁊ est far ordei perfecte coctum.

Kiliam. i. venter vel fundus stomachi.

Kilia idem qđ supra.

Kilile

Kilimalchus

Kilil

Kilidion

Kilit

Kilil

Kilimi

Kilimia

Kikil grana granatorum siluestrium.

Kiloliol

Kildolion

Kildolioni

Kilus. i. succus.

Kilduar. i. cedar.

Kimaloc

Kimaloch

Kimia lepra

Kimia

Kimiadon

Kimolea

Kimoboz

Kimofarch

Kina

Kinarium

Kinamomū

Kinarion

Kinna

Kineki

Kinelion

Kineliom

Kinikion. i. herba que assimilatur asse fetide: ⁊ cū
ea abstergitur vitrum.

Kindikion

Kinkil. i. ros marinus: illud vocabulum ponitur
in antidotario Damasceni. vi. qui incipit zucary

alkikil vel alkinkil: ⁊ est post. vi. qui incipit zuca-
rum buglossatum.

Kinomia idest musca canina venenosa.

Kinosbatus

Kinosbaton

Kinodentes

Kinopotano idest canis fluuialis: ⁊ castoreum.

Kinoglosson

Kincom prasimon idest tottura oris.

Kinufol

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

Kigali idē qđ supra

Kikabant. i. satyrio.

Kikabali idē qđ s

.i. cicados: ⁊ c galla.

Kikiban. i. bzonia

Kilamia. i. cadimia

Kildim idem qđ s.

.i. salis de oriente.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

idem quod supra.

Kymarex pituita abfessus simt. Vnde mas qđ a meli-
Kūuau a suntib nomie hui Galen. oedemata
orax.

Kimp. i. prassia.
 Kiparissos idest cypessus vel semen eius.
 Kipar
 Kipari
 Kipez. i. cypez.
 Kiperion
 Kippus
 Kipus idē qđ supra.
 Kirada. i. duricia.
 Kirates
 Kirades. i. scrofa.
 Kiras
 Kircin
 Kirferdarfini
 Kirse idē quod supra.
 Kiri est flos qui redolet vt gariofilus: et est keiri
 Kiri est quoddā os ex omnibus ossibus tibiae
 Kirrion est species tinee capitis: que facit forami-
 na manantia saniem similem melli. differt autē ab a-
 cois magnitudine foraminū. Dau. ca. da acois.
 Kirris epatis
 Kirul
 Kirukes dicūt greci latine colores qđ tīgūt pani
 Kirun
 Kisa
 Kisal
 Kisapon
 Kisarfafalifa
 Kise idest cibus qui fit de simula ordeī.
 Kismes idest passule sine nucleis.
 Kismez
 Kisserrion idest pumex.
 Kismos idest bedera.
 Kissokokilion
 Kiscos
 Kisch est cibus qui fit ex simula frumenti aliquā-
 do ordeī macerati in lacte acetoso: qui faciunt pil-
 lulas maiores ciccribus: et deficcāt: et cōseruāt has
 coquunt cū carnibus vel pinguedine elixantes: et
 est cibus infrigidatiuus. in almanfore inbetur da-
 ri diabeticis. et dī etiā kisch ipsa simula farine vel
 ordeī cū lacte acetoso cocta.
 Kist est nomen mensure: et est idē quod kist.
 Kist est nomen mensure. Jo. Sera. libro. vij. de cō-
 sectio. electuarij de citonij auc. Gal. que ex ea est
 romana est libra. i. s. Idem Huic. capitulo de scia-
 tica. kistum est cotile due.
 Kita idest vñee.
 Kitamon
 Kitelimir
 Kitelimir
 Kiriā
 Kiriā
 Kitifucis
 Kiriā
 Kitinos
 Kitum est genus arboris: que facit gūmi: quo cor-
 pora ungūt ne putrefiāt: et vocat arbor mortuoz
 Kitum
 Kitidemmia. i. purgamen sarmentorum.

Kimas
 Klinopodbes
 Krisolocanna
 Kriū. i. ordeum.
 Krikinum
 Rimoides sunt frusta simul vel grana parua.
 Rios idest aries.
 Krisis
 Kritarion
 Krite
 Kritana
 Roab
 Roalos idest aranea.
 Roba. i. auellana idica: et est fructus qđ vocat faufel.
 Robastron idest spodium.
 Robus bacce. i. nux sarch: qđ vulgo melecheta dī.
 Robal idest epatica.
 Rocaston. i. virga pastoris.
 Kochi est quoddam animal marinum: qđ vulgo
 dicitur vitulus marinus pilosus: habens quatuor
 pedes similes pedibz canū: et parit canulos: et exit
 ad terram interdum ad pascua.
 Rodie
 Rokon idest coccus.
 Roda
 Rodalf
 Rodalfi
 Rodia idest papauer.
 Rodiantbos
 Roboli. i. pulvis oculorum.
 Robolab. i. oculus xpi.
 Kochimulum
 Kochinos cocceus cochini sanguineus color ru-
 bicundus.
 Kolauiscos
 Kollauiscos
 Kollasticon
 Kolembar
 Kolembras
 Kolesia
 Kolimbas
 Kollyrion
 Kollitrac
 Kolosonia idest refina frixa vel composita: et est
 piz greca.
 Kolon idest intestinum penultimum.
 Kolus
 Komafon
 Komafon
 Komafi
 Kooma
 Komidion idest gūmi cuiusq; arboris.
 Komidan
 Komidasalum
 Komon idest cicuta que dicitur komos.
 Komertes
 Komal
 Komaliop
 Konalif
 Kones
 idest gradatio.
 i. kinopodion.
 idest atriplex.
 Krimon idest lilij.
 i. cartamum.
 Kinos idest frigus.
 idest iudicium.
 i. loedeolus oculi
 idest ordeum.
 i. critanus marinus
 i. lac acetosum.
 Roatan idē qđ sup.
 Robus. i. panis.
 Robali idē qđ sup.
 Kochia. i. papauer.
 i. chonche codce
 Kocrofan. i. vinice
 idest fragaria.
 i. sponsa solis.
 idem quod supra
 Rodil. i. muscata.
 idest nenufar.
 Robobran. i. tucia.
 Kokiū. i. chochi.
 idest prunum.
 idest ceterac.

Kij Kijgor Kij
 Kij H. varix.
 i. ar venarum flom
 tinnor.

Kondes	idest condisi.
Konder	idest olibanum.
Komis	idest cinis.
Konditos idest vinum cū speciebus conditum.	
Kondisal	idest balsamita.
Konosi	idest culex.
Konopetum idest coopertorium lecti.	
Konos	idest pinea.
Kopar	idest viscus.
Koparion	idest bistorta.
Koppar	.i. herba fullonum.
Kopos idest stercus capinum vel quocunq.	
Kopros	idem quod supra.
Koprosi	idem quod supra.
Koial	idest corallus.
Kozat	idest senation.
Kozabion	idest almea.
Kori	idest pupilla oculi
Kozion	idest coziandrum
Kozica est fluxus rheumatis ad naves.	
Kozions	idest coni.
Kozon	idest corium.
Kokema	idest crocomagna.
Kozlobar	idest cymbalaria
Kozul	idest fiseleos.
Kordumeni	idest carui agreste.
Kordumen	idem quod supra.
Kosseni	idem quod supra.
Kromion	idest cepe.
Kromnion	idem quod supra.
Kuat	idest rosa.
Kuactil	.i. blaccebiantia.
Kual	idest nitrum.
Kuis	idest nitrum.
Kuith	idest gūmi.
Kuitabel	idest bdellium.
Kuil	idest fene.
Kubafon	idest polium.
Kubafion	idem quod supra.
Kubulas	idest cicorea.
Kubece	idest malua.

Cap. 383.

Rubebe idest damirta vel bo
Sera rorigitara. la. kubebe
 libro aggregationum ca
 pimlo kubebe. Kubebe

est planta habēs folia myrte domestice: nisi quia
 sunt latiora eis. et summitates eorum sunt acute si
 cut summitates lancee. et habet fructum rotundū
 aliquantulum depressum: et latum inter folia eius
 repertū: qui qñ maturat vergit ad rubedinē: iter
 ipsum est granum triangulum. et habet ramulos
 filies ramis plante dicte laros egredientes ab vna
 radice sicut agrostis: difficile frangibiles: longos
 circiter brachiū vñū: plenos folijs: et fructus eius
 ponticus decinans ad amaritudinē: et color eius
 declinat ad rubedinē. Et idem postq̃ cōgregauit
 inter sermonē Dial. et Bal. super omnē herbā in
 uenit q̃ Bal. non memorauit myrtū agrestem. Et
 Dial. nō memorauit kubebas. et vidi q̃ descriptō

Baleni super kubebas est descriptio Dial. super
 myrtū agrestē. Pl. ca. de kubebis. ex eis sunt do
 mestice et siluestres. sunt enim fructus cuiusdā ar
 boris in partibus indie nascentes: et sunt triū gene
 rum. sunt enim siluestres que sunt minores. et sunt
 saporis acuti sicut piper. et sunt graues intus ple
 ne breuis stipitis. sunt etiam alijs superiorib⁹ silue
 stres maiores pōderose filr: et plene amari sapor
 supioribus meliores. sunt alie que sunt domestice
 omnibus predictis laudabiliores: iterius inanes:
 lenis ponderis: longi stipitis: modice amaritudi
 nis: in summitate habentes planicie aliquā: et vbi
 cōiungitur stipiti cōcinitas est quedam: cū masti
 catur fumo itas quedā euaporabilis ad cerebrū
 ascendit. cū simpliciter ponitur: ista itelligitur. vir
 tus est in folijs et in semine eius. ca. sūt et sic. tpate.

Posse. Sera. semen eius bibitiū vñ
 nam prouocat. men

struis imperat. calculos vesice frangit. ictericis et
 cefalargicis medicatur. Radix eius cū viridis est
 a mulis pro sparago comeditur: que amara est et
 diuretica. Et idem auc. Bal. est medicina similis
 fu in sapore suo et virtute: nisi q̃ est subtilior mul
 tum: ideo fit aperitiua opilationū: que sunt in cor
 pore toto. et prouocat vanas. et mundificat renes a
 lapide qui generat in eis. et est bona gutturi. et strī
 git vētre. Paulus capitulo d kubeba. Kubeba va
 lei cōtra frigidū rheuma. et cōfortat cerebrum.

Kuforad. i. pillotri.	Kufonil. i. prassium
Kufordariū. i. cinnamomū vel species eius.	
Kubulb. i. antimonū.	Kubul idē q̃ supra
Kubulungen. i. galanga.	Kulus. i. culcasia.
Kulbas idē q̃ supra.	Kulkasi idē q̃ s.
Kulef	.i. salix.
Kulepium	.i. mentastrum.
Kuleba. i. cypertus.	Kulu. i. vsnee.
Kutumar	.i. gariofilata.
Kulbruchelbir	.i. pollutricum.
Kulk	.i. miliū solis.
Kumar	.i. kotula fetida.
Kumari	idem quod supra.
Kumarch	.i. ozinum.
Kumetre. i. pira.	Kumeteri. i. polium
Kumetan. i. arsenicū.	Kunte. i. affodillus.
Kumelion	.i. kalendula.
Kunteliom	idem quod supra.
Kuran	.i. fix liquida.
Kurat. i. portum.	Kuration. i. vsnee.
Kurtas	.i. carte.
Kurt. i. gūmi arabicū.	Kusamuz. i. mahab.
Kusali. i. filius ante patrē.	Kusti. i. costus.

Kutubut. i. color sanguinis putrefacti in facie: et ē
 species melancolie: que nominat kutubē: quia eā
 habens fugit absq̃ ordine: et eius incessio est diuer
 sa. et kutubut filr est bestiola existens in superficie
 aque: que super eam mouetur diuersis morib⁹ si
 ne ordine: et quacūq̃ hora aliquid aliud accidit ei
 fugit ex eo q̃ ipsi accidit: deinde apparet et dī be
 stiola nō quiescens. et dī vulpis alabamatu: veruz
 tñ magis iūilia sunt duo prius dicta.

Sequitur de L.

L af	i. sene.
Laaman	i. stercus colubinus.
Laafacon	i. melilotum.
Laapar	i. prassium.
Laeg	i. gladiolus.
Laegi	idem quod supra.
Laegisor	i. zedoaria.

Cap. 384.

Lialalmariē arab. grece

Lati **Sera.** li. aggreg. laieralmari
ne rosmarinus. en iquit est arbor ma
rie: et est alpinalfac: et est racola. et dicit auc. Dia.
Species libanotis sunt tres. una eaz bz semen qd
nominat fachi. et bz folia filia folijs maratri: nisi
quia sunt latiora paz grossiora: et extendit sup ter
ra circulariter: habens bonū odorē. et lōgundo sti
pitis eius est vnus brachij et plus. et bz multos ra
mulos: in p quoz sūmitates sūt capitellat: in quib⁹
est semen albū simile semini plante: que dī spon
dilion: mundū angulosū: acuti saporis: in cui⁹ odo
re est simile odorū resine pini: et qñ masticat mor
dicat linguā. Radix vō eius est alba multū: cuius
odor est sicut odor thuri. et est species alia similis
supradicte: nisi quia semen eius est latū nigrū sile
semini pl nte spōdilion: habens odorē bonū: sed
mordicat linguā: et bz radicē exterius nigrā: interi⁹
vō albam. Et est species alia similis supradicte: nisi
quia ipsa nō bz stipitē nec semen nec florē. et nasci
tur libanotis locis petrosis et agrestibus.

Posse. Sera. auc. Bal. virtus oīum
specierū est similis ex
hoc q̄ resoluūt: mollificat: abstergit: et incidit. et suc
cus herbe qñ miscetur cū melle curat obscuritatē
visus que fit ab humiditate grossa. sed species illa
que bz capitella quā romāi rosmarinuz vocāt: qñ
dat in potu cōfert icterico. Idē auc. Dias. empla
strū ex folijs cuiusq̄ speciei cōfert fluxui sāguinis
emoroidaz. et sedat apostemata ca. ani. et extenuat
emoroidas egredientes. et maturat serofulas: et a
postemata difficilis maturationis. qñ radix ei⁹ ad
ministrat sicca cū melle mixta mundificat. Et qñ
sumit in potu cū vino cōfert tortionibus ventris.
et cōuenit morib⁹ venenosis. puocat vīnā et men
strua. et qñ fit emplastrū cū ea humida soluit apo
stemata pblegmatica. et qñ exprimit succus radī
cis eius et aliaz partū eius: et miscet cū melle: et fit
inde collyriū acut visum. et semē eius qñ sumitur
in potu facit oīa bec. et qñ sumit in potu cū pipe et
vino cōfert epilepsie. et cōfert doloribus pectoris
antiquis: et ictericis. et qñ miscet cū oleo: et linis in
de corpus puocat sudorē: et sic cōfert hydropisi.
et terit et miscet cū farina lolij et aceto: et fit empla
strū cōferens attritioni lacertoꝝ et podagre. et qñ
miscet cū aceto forti curat morpheā. ingredit au
tē semen eius in syrupis. vō semen illius qd dicit
tur fachi nō est administrandū in potionibus que
sunt ad cancerū: sed libanotis: quā romāi vocant

rosmarinū: et est planta quā multi ponūt in coro
nis. bz virgas multas nō grossas flexibiles humi
das: super quas sunt folia multa densa subtilia lō
ga. et bz virtutē calefactiua: et desiccatiua multam.
et admiscet rebus quibus abluūt caput: et pulueri
zatur de ea super caput: et dimittit sic tribus die
bus: et postea abluūt: et cōuenit oculis quibus cur
runt humiditates. et cōfert ictericie. Et idē aucto.
Alben mesuay est ca. et sic. in tertio gradu. et cōfert
coriže frigide. et alcohol cū eo et melle cōfert aque
descendenti ad oculum.

Lauruma	i. electrum.
Laurud	i. lapis lazulus.
Lauda. i. quoddaz os qd in posteriori capitis est factum sicut inuversa: et est supra.	
Landime	i. sempervina.
Lauria	i. melilotum.
Laurus quid est lege gara.	
Laurus alexandrie quid est lege dasnoides.	
Laureolus quid est lege quod supra.	
Lanzamar. i. amigdala.	Lanz idē qd supra.
Lauze	idē qd supra.
Laucanar	i. flos amigdale.
Laurisdatum	i. camedapnes.
Laudume	i. sepevina.
Labar. i. lētigo que nascitur circa aquas: folia ha bet rotunda et flossellam exalbidum: est acris et vi ueretica: lege gabaleb	
Laban	i. olibanum
Labe	i. manica cultelli
Label. i. cinsar.	Labefersch. i. bdelliā
Labea idē est species tūimalli.	
Labrum veneris. i. cocognidium. quidam dicunt quod est diptacis.	
Labrusen. i. hypericon.	Lacra. i. acetosum.
Lacabatabaco	i. borax.
Lacca quid est lege aec.	
Lacertus Auic. eius nā vicina est stellionis: sed ē melior eo. eius stercus acut visum: et cōuenit pau rigini et albugini oculorum.	
Lacerana	i. olera.
Laceri herba ē quā ignoro: hñs folia sūt anagall⁹	
Lacertola aque idē est stincus.	
Lactel	i. mel.
Lacteris nomen est herbe catapucie minoris et se minis eius: quando simpliciter ponitur pro semi ne intelligitur: et quid est lege catapucia.	
Lacterides idē qd supra.	Lactis. i. catapucia
Lachitis	idem quod supra
Lachiri gre. latine cicercula. Bal. lachiri cōsile: s tute qdē est lachiri faseolis. vñt aut bis plimi q fm verā asiā rustici. vñt qdē silem hñt faseolis grossiorē qdē sbaz: et pp b sūt magl illis nutritiue.	
Lacticinium. i. omnis planta habens lac acutum: et est solutium.	
Lacora	i. acorus.
Lacozia	idem quod supra.
Lacuna	i. terra sigillata.
Lacma domestica quid est lege bachas.	
Lactuca marina	idē est tūimallus.

Actuca

asini vel muscellia qd idē est latine: gre. anchusa: ara. abnglisse vel sinare vel sinca. de anchusa. lactuca asini siue rē. **Dias.** anchusa sunt eius tria genera: qz vna folia bz lactuce filia: sz acuta pilosa z aspera z nigra z spinosa. Radix est ei digiti hūs grossiciē z coloris sanguinei in estate: potissime inficiēs digitos. nascit locis cultis: folia plurima hūs i gyro sup terrā spania. lege eaz mense februarj. Radix eius virtutis est redarguentis z stipticantis.

Dosse. cōbustionibz medet. cera et oleo addito vulnera renū optime curat. ignē sacri cū polenta extinguit. maculas corporis z lepras cū aceto iposita mundat. supposita menstruis impat. aborsū facit. Elixatura eius steris mulier recte adhibet. nefreticis z spleneticis opitulat. febrientibz cū mulla daf. nō febrientibus cū vino. folia ventrē stringūt cū vino bibita. ipsa qz herba decoctione arcuatū morbū sanat. Itē in oleo decocta cū cera vñtionibz z vlcēribz difficultē cicatrizatibz apponit. Est alia anchusa quā multi alchobidion dicūt supdicta puioz est: qz folia minorā bz z aspiora supiora: virgal filles vt supra: su per quas florē purpureū aut senicū pfert. radices rufas bz z oblongas. nascit locis arenosis. virtus est radici z **Dosse.** moribz venenatis folijs ei vna. **Dosse.** occurrit: sz z manducata z bibita z collo ligata vñ venēoz nō admittit. ei folia si masticata cōspueris serpētē occides. Est altep genus sile supradicte: sz minus semē bz colorē **Dosse.** istud silt masticatū z cōsenicū. **Dosse.** spūti celerī serpentibus infert mortē. Radix ipi cū cardamō z isopo bibita mō oxifabi vñ lū **Dias.** vij. sim. phar. cap. bricos latos occidit.

Dias. anchusa. Anchuse vñ nō eundē oēs sunt vñtis. nā ea gdez q anomachia appellat stipticantē simul z subamarā bz radice sufficite gde corpoz cōdensare ac mediocriter subiliare z abstergere z lauare. cholicos et subiles humores. dictū est aut in prioribz qz pontica qualitas admixta amare nata est hoc facere. **Dosse.** valet ad ictericiā spleneticis z nefreticis vtilis est. Est aut sufficies infrigidare: cataplasinata quoqz cū farina ordea cea herisipillatis cōferre. Abstergit aut nō solum bibita: sz deforis apposita: qzobz morpheas z lepras sanat cū aceto. Radicis quidē opa sūt beccet virtutes opationū he gdez dicte sunt. frondes vñ plante debiliores radice sunt: nō nī excludunt ab actu stipticandī z sicandī. vñ z diariā sanare cū vino bibite. ea etiā q appellat anchusa berisipillatibz puenit. silt z radice bz stipticioz. anomachie eius vñ q anothali z alcibiato vocat: vñtus quidez est pharmacosior: z mor igit z plus bz acredinis qz ad gustū. z serpentibz z moris sufficit: cōpetit cataplasmati apposita z comesta. R. eliā vñ q qrtata est z parua z fere innoīata gdez filis est alibi dion: amarioz aut z pharmacosior: qzpropt z ad

latos lūbricos idonea in multitudine oxifabi cū isopo z nasturcio bibitur.

Lac. quid est lege lelen.

Lac. papaveris

i. opium.

Lac. fisticule tarmini. i. semen croci hortulani.

Ladaer

i. bdellium.

Ladarf

i. hypoquistidos.

Ladarbasach. i. iusquiamus.

Ladil. i. trifolium.

Ladili idē qd supra.

Ladri. i. variole.

Lagana fit ex pasta azima: z lata: p q. l. benda.

Laggaz. i. alexandria.

Lagos. i. lepus.

Lagia. i. leporina.

Lagiasir. i. pyretra.

Lagiasich. i. pip albū.

Lagocecos. i. talpa.

Lagoceros

i. trifolium leporinum.

Lagos

i. lepus.

Lagopos

i. pes leporinus.

Lagnoptalia: hāc habentes sunt qui cōducta palpebra superiori oculū regere minime possunt.

Lagustu. i. cyperū.

Lagus. i. lepus.

Laguston

i. scordeon.

Labana vocant grece omnia olera.

Labanon idē qd supra.

Labadrol. i. cicuta.

Laieralmanaz quid est lege libanotides.

Laieralmanaci idē qd sup.

Lalafa. i. trifolium.

Lalaf idē qd supra.

Lalafoz. i. arsenicū.

Lama: **Pli.** lama inquit vocant arbore spāsam in india z in arabia nascēte in q fit mastic: sz infra.

Lamil. i. vñec.

Lamili idē qd sup.

Lamuli

i. iuniperus.

Lanaria. i. structium vel condes.

Lana suida. i. nō lota: bona est de collo nō molis z femoz z bñ lota: p qua. l. taust.

Lanam

i. auripigmentum

Lanadachio. i. fructus mandragore semine.

Leneabellafesin

i. xilobalsamū.

Landeabellafesin

idem quod supra.

Lanfea. i. scordeon.

Lazeden. i. lazedon.

Lanu

i. cartafilago.

Lambzusca. i. vitis agrestis: p qua lege enantunz.

Landune

i. semperuua.

Landrus quid est lege herion.

Lapaciū

la. vel parella: z est aliū qz lappago: z due si spēs acutū. i. z rotundū qd sic dī: qz

rotūda bz folia: z acutū acuta: cū simplr ponit. p

rotūdo in **Dias.** ca. de lapacio. ponit qtuor

telligit. ei gūa dicens: lapacij qtuor

sz sunt genera vel species. vnum quod manduca-

tur: z est illud quod vocatur insipidum. alterum

quod dicitur oxilapacium z acetosum lapaciū: et

illa ē herba q vocat acetosa: q i loci hūidis nascit

z in sūmitate ei sūt folia acuta z dura. Uex me-

li ē qd i hortis nascit. Est at gen^o lapacij qd ē agre-

ste: z bonū min^o sile plātagi sup trā spāsu: z mol-

le. ē aliū gen^o qd multi zadā dicūt: folia filia lapa-

cio agresti hūs: z virgā minorē. semen ei est acutū

z rufū siue subnigrū z triāgulatū z viscidū: super

virgā hūs semen: z latine dī lapaciū acutū. valet

cōtra scabiē empetigēne z serpigine: si accipiat

succus eius et oleum nucis et pice liquida: et simul bulliant et colet: et colature addat pulvis tartari et sulphuris: et fiat unguentum. ad apostemata maturanda lapacium acutum tritum et in oleo decoctum et arugia: supponat. contra splenis duricie succus lapacii acuti cum storace liquida et armoniaco et aceto conficiatur: et dimittat tribus diebus: postea fiat decoctio: et colet: et colature addat cera et oleum: et fiat unguentum. aqua vel vinum decoctionis eius soluit opilationem splenis vel epatis. Contra scrofulas nouellas fiat emplastrum ex lapacio acuto et arugia simul commixtis. crispele facte ex lapacio acuto valent asina ticus ex frigido. **Bal.** vi. sim. pbar. ca. de lapacio gida ca. Lapacium diaphoretice moderate virtutis est. Acutum vero lapacium mixte simul cum diaphoretica et repulsiua participat quidam qualitate. semen vero eius habet quidam stipticum manifeste ut dysenterias et diarrias sanat: et maxime id quod est acutum lapacium. Equinum autem lapacium in nemoribus quidem generatur: ut plurimum autem est eiusdem quod cum predictis: debet virtus lapacii: vna horum vero virtutis. **Dias.** est que ventrem molit crudum: et tuncum: et cataplasmatibus adhibetur cum oleo rosarum duricies spargit. Lapaculuz. i. lapacium acutum: et est species lapacii. Lapagione i. lappago. Lappatum i. filix.

Lappa i. menta secundum quosdam: sed falso: nam lappa maior est bardana. et est alia lappa dicta inuversa que habet caudam ingentem per terram dispersam. hec herba a grecis philotropos vocatur: eo quod vestibus hominum adherere ob asperitatem suam. nascitur iuxta muros: et est bardana. **Pli.** ca. de lappa. Lappa est duplex: ex ea est maior et minor. maior vocatur bardana latine et grece ethiopia: et masculus carceris semine. minor vocatur bardana: et est seia facies lappas: et seia adherentia pannis: et vocatur lappa inuversa. **Bal.** vi. sim. pbar. ca. de lappa arstru siue psonatia vel lappa: quod quidam psepida vocant. folia eius sunt cucurbitae filia: nisi quatenus sunt duriora et minora. diaphoreticum est et ficitium. habet autem et quidam stipticitatis mediocritas: ideo et folia eius veterum vulnibus sunt sanantia. Lappago est aliud quam lapacium: et vocatur psonatia: et est herba habens folia magna: quam **Dias.** vocat apparme: quaz greci philoantropon vocant. unde **Dias.** facit unum capitulum de apparme. i. lappagine et aliud de lapacio. nam primum scribitur per binum. p. et aliud per unum. et istius quatuor sunt genera intra quod est herba que vocatur acetosa: ut apparet si leges lapacium: et quid est lappago lege apparme.

Laplana est quedam herba que assimilatur rapeste: que grece vocatur lepidum vel gingie: que secundum

Dias. capitulum de lapsana est herba omnibus notata. virtutem habet viscidam. sciaticis medetur. splenetici opitulatur. lepras mundat. Radix eius collo suspensa dolore venarum tollit. **Bal.** vi. sim. pbar. ca. de lapsana tollit. **na.** Lapsana comesta cathochima est. cataplasmata vero absterfium quidem habet et diaphoreticum.

Lappa inuversa quid est lege lappa.

Lap. 389.
Apis ematites latine: grece lithos ematitos: ara. sedeneg. **Sera.** li. aggregata. ca. sedeneg. auc. **Dias.** ematites est lapis sanguineus: cuius color est similis coloris sanguinis aut feruginis. et melior est ille qui cito frangitur copatione alicuius lapidis qui non est sedeneg: sed species eius. et qui est durus nimis: coloris feruginis: equali um partium: mundum a sordibus: habens venas cum quo pictores limpidae aurum et argentum. Adulteratur autem cum lapide scisso sed discernitur: quia lapis scissus separat in venas rectas: sed non est lapis scissus: qui quando fricat super cotem egreditur ex frictione eius color bonus: sed sedeneg est magis tincta rubore. **Seride** auc. **Bal.** sedeneg quando fricat super cotem dissoluitur. et sapor eius est stipticus. et virtus eius est de ficitina. et in frigidat in quantitate in qua est stipticus.

Dosse. Sera. conuenit asperitatem oculi et palpebrarum: si quando asperitas fuerit cum apostemate causa. habet fricari cum albumine oui: aut decoctione fenugreci. et quando fricatur super cotem conuenit spuito sanguinis inuamamento maximo. et conuenit omnibus vlcibus quando liniuntur cum eo. pulvis subtilissimus puluerizat in vlcibus: et auferit carnem superflua: et consolidat vlcera oculi et curat. et quando fricat cum aqua in cote sicut diximus et dat in potum stringit menstrua. et quando bibitur cum vino antiquo stringit ventrem et fluxum vesice. pulvis expertus contra immoderatum fluxum: et potissime post purgationem fluxus: Recipe lapidis ematitis. i. karabe coralli rubei psylli affati et ossis de cor de cerui ana. i. electuarij atbanasie. i. distilati cum succo plantaginis.

Lap. 390.
Apis pirutides grece. ara. hageral marchasita: la. copa rosea li. ag. ca. hageral. marchasita est lapis ex quo extrahitur es. et os quod eligatur ex illius coloris filis erit: et quando ponitur in igne salit ex eo finitille facile. Comburi in hunc modum: liniuntur pone in igne leui: et cineta donec fiat ruber: deinde est ab igne. quidam ponunt eum in ignem magnum ex prunis: deinde liniunt melle: et iterum ponunt in ignem donec omnes partes eius sint equaliter combuste: quod fortasse per aduritur et non iterum: deinde extrahatur cinis ab eo: et reponitur. et si indiget ablutio: laua eam sic lanat cadi. **Dias.** ca. de lapide pirutide. lapis pirutides. i. marchasita ex qua eramen fit eligendus est: colorem habens eraminis qui in foco missus frangitur. Comburi vero sic melle vinctus in vinis carbonibus mittitur: et flagellatur quodam

colorē rufus faciat. Alij vō in multis carbonibus igneis coctū: secundo melle vinctū reuocant igni q̄diu se fregerit: postea eximunt illum: et lauant sicut cadimiā: et reponunt. **Posse. Sera.** virt^o ei⁹ et adusti est vrens et absterfina vlcē. et abstergit obscuritatē visus. et resoluit et maturat apostemata dura. et q̄n resoluit et miscet cū resina pini soluit sanguine cōgelatū. et aufert carnē supflūā cū pauca calefactione et stipticitate. et quidā nomināt hunc lapidē postq̄ adurit dīdas vel dīfriges.

Et idē anc. Gal. hic lapis est vnus de lapidib⁹ habentib⁹ virtutē fortē. et nos administramus eū cū resolutiuis: et miscemus cū eo lapidē saccharos: et resoluimus sepe cū hoc vnguento humiditatē mltā: q̄ est cōgregata in cōcauitatib⁹ et cauernis musculoz. et q̄n administram⁹ hic lapis oz q̄ multū te ratur: et resoluit humiditates corruptā que est sub cute. et ideo q̄n teritur vltima cōtione: et cōficiat cū aceto abstergit baras: et morpheas: et lentigines faciei. et h⁹ virtutē magnā in abstergendo oculis. et cōfortat substantiā eius: et acuit visus. et ideo no minatur i terris per se lapis luminaris: et facit capillos tenues. **Dias.** virtus ē illi cocto et cru et crispos. do termanica: et asmi cica. caligines oculis purgat. duricieb⁹ diaphoresim et digestionē facit. addita resina carnes peq̄t. lapis iste cōbustus a multis dīfriges dī. lapis iste est species vitrioli: sicut apparet si leges zeg: q̄ nō cōbustus si puluerizet et distemperet: vel misceatur cū vino et gallis trius est optimus encaustum ad scribendum.

Lapis luminis
Lapis marchasita
Lapis senadeg

idem quod supra.
idem quod supra.
i. lapis ematites.

Cap. 39.

Lapis

smaraldus latine: vel lapis stellatus: grece orni scus: ara. seruēgi est lapis pulchre et a nide viriditatis: imo color eius est viridissim⁹ tras lucens: ita q̄ vicinū aerē sua videt tingere viriditate. figura sua melior est planicies: quia tunc vna pars nō cōmbat alia. melior est qui nō vmbra nec lumine. **Sera.** eius natura frigi. est et sic variatur. Et idē anc. Rasis in libro mineraz: generatio smaraldi vlt tabarzet est sicut generatio iacob. et viriditas corporis eius nascit a virtute minere. iste smaraldus defertur a terris nigroz. et lapis tabarzet est similis ei: nisi quia nō est diaphanus sicut smaraldus. est aliū lapis qui vocat dābagreg: et est similis tabarzet. Et idēz sūt duo lapides similes: quoz vnus noīat tabarzet et amozad. et aliū speciei noīatur smaraldus: et sunt vnus fere. et est vterq; lapis qui congelatur in mineris auri in terris garbi. et est viridis fortis viriditatis splendens. et ille qui ex eo est viridior est melior. et magis diaphanus melior est obruso. Alibertus i lapidario suo ca. de smaraldo. Smarald⁹ lapis est preciosior multis alijs: et nō rarus. Et color eius est viridissimus translucens: ita q̄ vicinū

aerē sua viriditate figurare videat. et melior ē planicies superficiē: q̄ tunc vna pars nō obumbrat aliam: melior tū est qui nec lumine nec vmbra variatur hui⁹ planicies. et colorz varietatē dicunt esse diuersitates. xij. eo q̄ aliqui sel nigrū per modum virgularū admixtū h⁹. bi sunt a locis scoticis et britanici et biliaci: et qui in venis eris nascunt et maculosi quidā: et quidā calcedonici eo q̄ admixtura habent cū illo lapide. meliores autē sunt scotici. et ferunt quidā q̄ illi de nidis griffonū afferunt qui lapidē hunc cū crudelitate magna custodiunt. dixit aut vnus de grecia veniens veridicus et curiosus expimentator: q̄ hic lapis nascit in rupib⁹ que sunt sub aqua maris: et ibi inuenit. rōnale etiā est q̄ in venis eris: in perspicuo quidē ad eris substantiā nō veniens nascit: eo q̄ rubigis eris h⁹ viriditā. **Posse. Sera.** q̄n seruēgi sumit.

Et idē anc. Rasis tabarzet vlt seruēgi cōuenit leprosis q̄n sumit in potu limatur eius: et si cadat aspectus tyri sup lapidē smaraldi dissoluit⁹ oculi eius et liquecūt. **Dias.** Smaraldus portatus auget substantiā habens persuasionē in omni negocio corpe et sermone castos latos facit. subuenit et in tēpestatibus. sculpsit in eo scarab⁹. et p⁹ tundit aurca fibula. Alibertus in lapidario suo c⁹ de smaraldo. expertū est nostris t⁹ pibus q̄ hic lapis si vere viridis et bonus est retinet coitū: ppter qd rex vngarie qui nostris regnabat t⁹ pibus eum in digito in hora coitus cū vxore sua habebat i coitu in tres partes diuisus est. et iō p⁹abile est q̄ dī q̄ hic lapis gestante se ad castitatē inclinat. vñ auget opes: et incantatus dat verba p⁹uasoria. et q̄ collo suspensus curat emittitēz: et caducos morbos. expertū autē est q̄ visum debile cōfortat. et oculos cōseruat. et bonā facit memoriā. et tēpestatē auertit. et valet diuinatib⁹. ppter qd querit a magis. Lapis tabarzet quid est lege lapis smaraldus.

Cap. 39.

Lapis

Sera.

lazuli latine: ara. bager alzenard siue alezanard. li⁹ aggre. cap⁹ bager alzenard. oz q̄ eligat ex eo c⁹ est color celestis multū cū corpusculis aureis: et lenis est sine aspitare et sine admixtione alteri⁹ lapidis: et q̄ nō fragit facile: et cui⁹ frustra sunt magna. **Jo. me.** c⁹ o lap. lazuli. lapis iacul⁹ vlt stel lar⁹ ē de gñe marinoz hīs macu

las ex anro: et est eius alius albus: et dicitur lapis marchasita: et alius idus clarus celestis: et dicitur lazuli: et quadoq; miera fert vtrūq; simul. Et melior est cuius color est viridior: in colore azuli: et habet maculas aureas: et mixtus cum marchasita est non bonus et non maculatus: et sicut levis, calidus est in secundo: et siccus in tertio. Et dicitur humay in vitroq; esse in terra. **Dosse. Sera.** virtus eius est si-

tio. **Dosse. Sera.** milis glutini aurum: nisi quia est debilius eo: et facit nasci pilos in palpebris. Et idem auct. Hal. est in eo stipticitas cum acuitate panca. Et virtus eius est que desiccet et infrigidat etiam palpebras que depilantur propter aliquos humores acutos: et remanet quod in eis non augetur pilum nec multiplicatur: et sunt subtiles et debiles: et hoc quia lapis lazuli in his locis destruit humiditatem ipsorum humorum: et immutat superfluitatem ad complexionem suam radicale cum qua fit generatio pilorum palpebrarum. Et ideo quod ad hoc teratur multum: et administratur in pulvere. Et idem auct. Linacoy in libro lapidum: quoniam suspendit ad collum infantis remouet ab eis timores et facit birtos capillos. Et si teritur cum aceto: et liniatur super morpheam et albaras curat. Et idem auct. Alcausi habet virtutem adustiuam putrefactiuam: et ideo aufert verrucas. et quoniam sumitur interius laxat humorem melancolicum. et mundificat sanguinem ab humoribus grossis. Et dosis eius est a. iij. kirath. vsq; ad. 3. i. quoniam miscetur cum alijs medicinis laxatiuis. et conuenit plus doctore renu: et asmatum. et quoniam sumitur in potu aut fit nasci le cum eo puocat menstrua. et potus eius commouet nauscam et vomitum: sed ablutio eius remouet hoc ab eo.

Aluc. de viribus cordis di-

Jo. mes. est in eo acuitas non euacuata a stipticitate. et est ex parte acuitatis eius adustiuus: vlcerauius: putrefaciens: absterfius: et incisius. et in non loto est propter abrasendi pilos: lotus autem plonget et confortat eos: et generat pilos in palpebris. Sunt in eo nocumenta que diximus in lapide armeno: et expedit tollere nocumenta eius: et sicut cum ablutione sicut diximus. de trituratione autem sustinet plus quam lapis armenicus. Quidam autem ex sapientibus posuerunt ipsum post eius ablutionem in cofectionibus leticiz: et propter. 3. viij. ex eo ad lib. i. ex cofectione: et dabant cum succo buglosse depurato: et vino subtili antiquo. et est medicamen solenne ad egritudines melancolicas: dilatat enim animam: et facit in ea mineras gaudij. Coffectio lapidis lazuli ex inuentione nostra: Accipe ex feta tincta in kelmel sicut li. i. et submerge eam in succo pomorum dulcium et aqua romana lib. 5. et dimitte die vno: deinde fac modicum bullire dum aqua rubeat: deinde extrahere ab ea fetam: et pone zurcarum tabarzet. 3. c. loque vsq; ad spissitudinem mellis habeat: et remoue ab igne: et proice in eo calido ambre crude frustatum incisum. 3. vi. et dimitte lique fieri in eo: deinde proice super ipsum puluerem barus speciez: Accipe lignialoes crudi et darleni ana. 3. iij. lapidis lazuli abluti et propati. 3. xij. margaritarum 3. ij. auri boni. 3. i. musci. 3. vni. tertia: confice cum predictis: hoc est enim maximum inuamenti ad pulsus cor-

dis et syncopim: et alguesque: et tristitia sine causa. Et est ex rebus confortantibus animam confortatio ne mirabili. lapis lazuli solutione educit melancoliam: et humores adustas: et mundificat venas et sanguinem ab eis. et non lotus educit per vomitum: et per ventrem humores grossos melancolicos. et conuenit ad egritudines cordis et cerebri: sicut epilepsia mania: et melancolia: quarum materia est humor melancolicus. et conuenit inuamentum sublimi egritudinibus timoribus: et tremori cordis et syncopi: et confortat cor: et aufert nocumentum eius: et dilatat animam et mundificat pectus et pulmonem. et conuenit asmatum: et humoribus grossis: et egritudinibus splenis. et est ex rebus conservantibus inuentum: et beatificantibus vitam. et preseruat a lepra. et suppositus educit menstrua. et datur patientibus fe. melancolicis et curat eos. et confert vsus eius ad emoroidas. dosis eius est a. 3. i. vsq; ad. 3. i. 5.

Lap. 393.

Lapis Sera. iudaicus latine: arab. ha-

ger aliendi. lib. aggrega. capitulo hager aliendi est lapis similis lapidi habet: et est in palestina in oriente: et in figura sua similis glandi: albus bone figure: habens multas lineas angulatas in longitudine protendentes: et nominantur summitates lacerate: et est lapis qui dissoluitur in aqua: et non habet saporem. Et idem auct. Hal. ille lapis est in palestina in terris sen. habet colorem album vel purulentum. et est pulchre figure: nam sunt ibi linee spodosae. et dicitur lapis iudaicus: quia inuenitur in terris iudeorum. Alberus in suo lapidario dicit de mente Isidori quod iste lapis est albus ad modum glandis in quantitate scripturis quibusdam insertus: quos greci grammas vocant.

Dosse. Sera. auctoritate Hal. me-

dici videntur eo in habentibus lapidem in vesica: nam fricant eum super cotem: et dant in potu fricaturam illam cum. 3. iij. aque cal. Et ego sum expertus hec in habentibus lapidem in vesica. et non inueni magnum inuamentum: sed in lapide qui generatur in rebus est multum fortis.

Dias. quando accipitur ex eo operationis. in quantitate cicoris: et fricatur in cote cum aqua sicut sief. et sumitur in potu quantitas duorum onolofach ex eo cum aqua calida conuenit strangurie: et lapidi renum: et vesice: et propter hanc causam ne mutant ipsum dissolutum lapidis. Et idem auct. Alben mesuay. debiliat appetitum. et fragit lapidem renu. et abstergit fluxum emoroidarum. Lapis dissolutiuus idem quod supra.

Lapis delat de regione macedonie idem quod supra.

Lapis agapis idem quod supra.

Lap. 394.

Lapis adamas latine: arabice ha-

ger subedhig. libro aggrega. capitulo hager subedhig est mes fluminis in quo est lapis de mes: et est flumen ad quod nunquam inuit aliquis nisi Alexander: et est in finibus corascenti:

et color eius appropinquat coloris salis armoniaci. et est frigidus sic quarto gradu. Et idem auctor. **Dias** est lapis quo vtuntur aurifices ponentes in sale ad sculpendos lapides. Enax in lapidario suo: adamas est lapis durissimus par crystallo obscurior: coloris tamen limidi fulgentis: adeo solidus: ut nec igne nec aliqua re frangatur mollescat et soluat: soluit tamen et mollescit sanguine et carne hirci: precipue si hircus ante aliquandiu biberit vinum vel fiseleos comederit montanum vel petroselinum: quia talis hirci sanguis etiam ad frangendum lapidem in vesica valet. soluit etiam lapis ille a plumbo. et non trahit ferrum eo quod non sit proprius locus generationis eius in minera ferrea ut quidam mendosi dixerunt. maior autem optatus est inventa ad magnitudinem auellane. nascitur autem in arabia et in cypro. sed cyprum est magis molle et obscurius: hic lapis quoniam magneti supponitur ligat magnetem: et non permittit eum ferrum trahere. Maior autem virtus eius est in auro et argento et calibe. vnde lacerto finisstro alligatus valet contra hostes: et infanti: et indomitas bestias: et iurgis: et rixas: et venena: et incursumnes fantasmatum: et incuborum: et succuborum. hunc autem lapidem quidam magnetem vocauerunt. et quidam eundem ferrum attrahere. **Dosse. Sera** iste lapis habet duas virtutes que raro aggregantur in alio lapide una earum est quod non coniungitur alicui lapidi qui non frangatur: propter hoc coaptantur fragmenta eius in summatibus ferri aspsi ad perforandum: et perforant cum eo lapides alij: sicut smaragdus tabax: et zaphirus et alie gemme. Alia virtus est quod si accipiatur granulum unum ex fragmentis eius: et glutinetur in summitate ferri cum glutine romano: et intromittatur in vesica per foramen virge frangit lapidem. hic solum alia proprietate: quod nihil frangit lapidem hunc nisi plumbum: nam ipsi rumpit et conterit. Et idem auctor. **Dias** est lapis quo vtuntur aurifices ponentes in stilis ad sculpendos lapides. et confert gingiue fluxum. et purificat dentes. et idem auctor. **Hal.** virtus eius est que abstergit absterfione forti. et signum hoc est quod aurifices vtuntur in hoc quod indigent absterfione. et nos itaque christi sumus quod mundificat dentes: et abstergit. et in eo est virtus calida. et propter hanc causam admiscet in medicinis corroborantibus: et in aliquibus de siccationibus que curant gingiue fluxus.

Cap. 395.

Lapis cos gre. ara. bager alma sem siue amensin: latine lapis quo acuitur ferrum vel olearola. **Sera.** li. aggreg. ca. bager. alma sem est lapis quo acuit ferrum.

Dosse. fricatio alma sem que accipitur ex lapide qui dicitur bysachsen: prohibet augmentari mamillas puellarum ante tempus et testiculos puerozum: et est quia virtus eius infrigidat. Et idem auctor. **Dias.** qui acuit super ipsum ferrum aliquod et limat quod aggregat super allopiciam: facit in ea nasci pilos. et liniunt cum eo mamille puellarum: et testiculi puerozum: et prohibet eos augeri. et conuenit apostemaibus eorum ambozum. et quoniam sumit in

potum cum aceto conuenit dolori splenis. et conuenit epilepsie. et fricatio eius conuenit allopicie. vbi sciendum quod iste lapis vocatur solum cos oclaria: quia in ea fricatur sicut oculorum vel cos olearia: quia cum acuiunt in ea instrumenta ferrea aspergitur super ipsa oleum. lege per istum lapidem similiter cos.

Cap. 396.

Lapis asius latine: ara. bager asios. **Sera.** li. aggreg. ca. bager asios auctor. **Dias.** lapis asius est lapis qui inuenitur in alexandria: et flos eius lapidis nominatur fusa: et est lapis asius. et est quod dicitur quod apparet super substantiam eius simile pulueri molendini: et recipitur etiam sub eo et circa eum: et est lapis albus. et os quod eligatur ex eo ille qui est albus leuis similis punici: subtilis: cito frangibilis: in quo sunt vene occultate: et super quem est flos ut sal rubrum et est hic lapis siccus similis spongie: et granum super eum farina: ex qua quedam est alba: quedam rubra si milis punici declinans ad croceitatem. et quoniam applicatur lingue mordicat mordicatione pauca. Et idem auctor. **Hal.** nominatur. hic lapis nomine acquisito a loco. **Asia.** et non est omnino durus sicut lapis: sed assimilatur in colore suo: et substantia sua lapidibus qui reperiuntur in lauellis balnei. et est tener: et frangitur cito. et super ipsum est simile pulueri molendini reperi super parietes molendini. et hec medicina nominatur flos lapidis asios: et est subtilis: propter suam subtilitatem dissoluit carnem sine mordicatione. Et idem auctor. **Dias.** virtus huius lapidis et floris eius est quod curat vlcera profunda que sunt difficilis sanationis quando est siccus: et auferit carnem superfluum que fit in eis que est similis fungi. et curat vlcera fraudulenta: et replet ea carne: et mundificat ea. et quando admiscetur cum melle et aceto: conuenit vlceribus fraudulentis: et non finit ea augeri in corpore. et quando admiscetur cum farina fabarum: et fit inde emplastrum podagre conuenit multum. et conuenit duricie splenis. et quando cum eo fit lobocum melle conuenit vlceribus pulmonis. et cum ponitur ex hoc lapide super scabellum super quod tenent podagrici semper pedes: oclatur conferre eis. et quando puluis eius aspergitur super corpora pinguis in balneo loco nitri extenuat ea. et qui vult ablucere lapidem hunc aut florem eius abluat sicut lauatur climia.

Cap. 397.

Lapis magno latine: a. **Sera.** ra. bager abnates libro aggreg. ca. bager abnates siue almagritos. minera huius lapidis est in maritimis prope terras indie. et quando naues appropinquat monti minere ipsius non remanet in eis aliquod ferrum quod non egrediatur a navi: et vult sicut quis vsque ad montem: et non est aliquis clauus infixus taliter quod possit euelli quin euellatur: et saluat vsque ad illum montem. et propter hoc naues illarum partium non clauantur cum clauis ferreis: sed cum clauis ligneis. nam si forent clauate clauis ferreis quoniam appropinquarent illi monti dilaminarentur.

tote. Melior ex isto lapide ē ille qui attrahit ferrū fortiter. et color ei⁹ est vergens ad colorem celestem nō multū graui⁹ ponderis.

Dias. atq; inuenit circa litus oceani apud rogonidas: et in india ab inuettore sic vocatus. est autē colore ferrugineus. Albertus in lapidario suo: magnes est ferruginei coloris: q̄ fm Pliniū inuenit in mari indico in quo inratuz abundat e dī q̄ piculose in eo cū nauib⁹ que ferreos clauos habent nauiget. inuenit etiā in trago nitidis regionibus. et ego vidi et reperi in partib⁹ teotbonie in puincia que francia orientalis dicit̄ vnū magne q̄tatis: et maxie efficacie: et fuit valō niger ac si esset ferrū eruginosū et cōbustū cū pice

Dosse. Sera. virtus huius lapidis est q̄ qñ dat i potu ex eo laxat ventrē cū melicrato: et potissime hñores grossos. et quidā sunt qui adurunt istū lapidē et vtunt̄ sicut subeith. i. adamas. Et idē auc. Bal. v⁹ tus eius est sicut virtus subeith. i. adamantis. et est bonus illis qui transglutunt acū vel aliud ferrū: et est ille qui hz fluxū ventris eo q̄ sumpsit scoriaz ferri. et dī de eo q̄ si accipias eū et ponas ip̄z i vase terreo: et liniat caput vasis cū creta postq̄ posueris sup lapidē calcē vinū quā non tetigit aqua donec repleat̄ vas calce: et accendas magnū ignē sub vase donec ingrediat̄ per ozificiū vasis: deinde ponat̄ vas i fornace figuli: et dimitte ibi donec lutatio eius coquat̄ et fiat testa: deinde extrahē lapidē a vase: et dimitte infrigidari: et pone iterū in in vase nouo: et pone in fornace secundo: et fac vt prius ter aut quater: qñ vō extraxeris vice quarta dimitte ipsum lapidē vbi nō tangat̄ a vento vel aqua vel rore: vel ab humiditate aliqua donec ifrigidet̄: deinde frange ipsum in frusta minuta: sic q̄ sit vnūq̄q; frustum. 3. x. aut plus aut minus ex 3. grecoz. qñ ergo volueris operationē cū eo facere: pone iuxta lapidē pondus eius ex sulfure: deinde roza super eū aqua: et egrediet̄ ex eo ignis magnus ascendens circa mensurā brachij vnus fortissimus qui nō tangeret aliquid qd non cōburat. et qñ lapides magnetis nō ita p̄pant̄ vt dixi: sed crudus sicut est madefit cū succo allij aut cepe ab attractione ferri p̄hibet. s. si vis q̄ reuertat̄ ad virtutē suā infunde ipsum vna die in sanguine hirci no: et fiet virtus eius sicut prius. et accipit̄ frustum magnū istius lapidis qd est ex bono et electo et approximat clauature alicuius et aperit eā cito. nam lapis iste attrahit ad se ferrū. et qñ aliquis vulnerat̄ cū ferro venenator: et terit̄ iste lapis: et misceat̄ eū cū aliquib⁹ vnguētis: et dat̄ de puluere ipsius in potu illi qui est vulneratus facit ab eo venenū vlt̄ toxicū exire per secessum. et si puluerizat̄ sup vnus venena

Dias. lapis magnes magnas tū curat idē. hz virtutes veluti spiritū in trabendo ferrū. hunc lapidē quidā p̄bādī amoris cū vxoris supposuerūt capiti dormientis vxore latente: et sigdē erat casta ab altero viro sic accedebat ad p̄pū virū voluptuabunda somno amplexans eū qñ inde pulsa p̄ aliquē: q̄ si cū altro vi

ro coierat in eū tanq̄ in alicui⁹ odoris fetidissimi lapidē emittebat vt de lecto caderet mulier. deo: diū quocq; secū hz: nā multas mulieres p̄pter rixas disgressas a maritis coegit reuerti: sicut et maritos mulierib⁹ gratiosos: et obsequentes et iocundi sermonis facit portantes secū. fures autē cū voluerint preciosa diripe intrant domū: et inter quatuor angulos domus carbonēs ardentes ponunt: et submitunt lapidē minutim incisum: et sic tranvertunt mentē et oculos eoz qui adsunt: vt timore fugiant putantes ruerē domū. vires hz purgatorias: et ideo hydropicis cū mulsā dat̄ 3. 5. grossitudinē deducit: et omnes humores qui per ventrē ministrat. trit⁹ et supasperus cōbusta sanat. Enax in magicis: hic lapis fantasias mirabiliter cōmonet et precipue cū cōsequit̄ cōsecrationē et characteres sicut in magicis docet̄. perhibet̄ etiā cū mulsā acceptū hydropisiz curare. et est alia species magnetis: cui⁹ virtus est attrahere carnē hoīs. Aliberus in lapidario suo: virtus eius est mirabilis in attractione ferri: ita vt virtus eius transmutet ferrū sic vt illud etiā ferrū aliud trahat: et multe acies ad se inuicē suspense sic vident̄. vinctus autē allio nō trahit. et paruus adamas magnū ligat magnetē. inuenit autē est t̄pib⁹ nostris magnes qui ab vno angulo traxit ferrū: et ab alio fugauit: et hunc Arist. ponit a genere magnetis. narrauit quoq; mibi vnus de socijs nostris curiosus exp̄mentator qui vidit Fredericū imperatorē habere magnetē qui si traxit ferrū: sed viceuersa ferrū traxit lapidē. Et Arist. dixit q̄ est aliud genus magnetis quod trahit carnes hoīs. in magicis autē tradit̄ q̄ fantasias mirabiliter cōmonet: precipue si cōsecratus cōsecratione et caractere fuerit qd in magicis docet̄. fert̄ etiā hunc mlsā sumptū hydropisim curare. Aliū etiā quidā hunc capiti mulieris suppositū statim eā incitare ad amplexū mariti si casta est ipa dormiente. si autē est adultera p̄ nimio timore et tremore fantasmatū dī cadere de lecto mariti. dī etiam q̄ fures in domū intrantes positū carbonibus in quatuor angulis domus lapidē hunc cōtritus sup aspargūt: et tunc dormientes in domo ita fantasmatibus terrent̄ q̄ fugientes edes relinquunt: et tunc rapiunt quicquid volunt.

Lapis eradius.

idem quod supra.

Lapis Sera. bezaar latine vel lapis li berans a venenis: ara. ha li: aggre. ca. bager bezaar est nomen persicū: et ē expellens nocumētū. et hoc nomen cadit super vno. vnū est qd cadit super omnē medicinā cōuenientē alicui veneno: eo q̄ resistit virtuti eius: et expellit nocumētū eius p̄pter proprietatē que est i eo: et secundū q̄ cadit super lapidē notū qui conuenit omnibus venenis calidis et frigidis eūz tota sua substantia. et resistit ei bibitus aut suspensus super patientē. Colores huius lapidis sunt multi. nā ex eo est citrinus velut purulentus et machachi si ne manib⁹: et ille qui participat viriditate: et ille

Dosse. Sera lapis
ficut lumen. + bezaar

Cap. 399.
Al dia fri Dias ca.º de la

Sera. li.º aggre. ca.º de frigio lapide. frigijs
lapis sunt eius tres species. vna in cy

Cap. 400.
Anis margarite latine: arab. ha.

Sera. libro aggreg. capitulo bager albalo au
cto. Ralis. margarite deferunt a ma
ritimis. ⁊ sunt fri. ⁊ sic. in secundo gradu. Et idem
auc. Isaac ex eis sunt grossiores ⁊ parue. sed gros
siores ex eis sunt meliores paruus. ⁊ clare meliores
obscuris. ⁊ equalis superficie meliores angulosis
in figura sua. Albertus in lapidario suo capitulo
de margaritis. ⁊ margarita lapis est in ostreis in
uentus. melior aut ex india venit. multa aut de bri
tannio mari qd nunc anglicū dicitur: ⁊ versus flandri
am ⁊ theotoniā inueniuntur: ita qd ego in ore meo
dece in mensa inueni. inuenes aut concule habent
meliores. coloris aut sunt ac si parua lux penetra
ret in multū album: ⁊ ideo nitentes: cū tū sint albe
fertur ppter tonitrua quasi aborūdo eas ostrea

enouunt: et in fluminibus inueniunt in mesella: et in quibusdam gallie. **Dosse.** Alber. etus fluuijs inter arenas. et earu est exp ta in confortatione spirituum: et contra cardiacam et syn copiam. valent etiam contra fluxum sanguinis lienter cum et diaria: et habent virtutem confortatiua. Re pa rant enim spiritus subtiles ut quida dicunt: sed fal so: imo mebra eaz asperitate a superfluis abster gunt: et ea quasi costringunt: et coartando ad vnuz ducunt: et ita **Sera.** margarite sunt desiccati cofozant. ne humiditatu. conueniunt debilitati cordis. et sunt conuenientes in cobol. et sunt fri. et sic in 2. gradu. Et idem auc. Et tabari: coferunt obscuritati visus: et albedini oculi: et sordicieb. ei. et retinent menstrua. et abstergunt dentes. et desic cant humiditates. Et idem auc. Isaac: coferunt car diace: tremori cordis: et accideribus a melacolia aduenientibus ex malicia humorum: et hoc ideo: quia clarificat sanguinem cordis qui est ingrossatus in cor de. et desiccant humiditatem que est in oculo: ppte rea quia fortificant nervos oculo. et qui dissoluunt margarite: et linis cum eo baras aufert ea postquam linis. **Anic.** de viribus cordis dicit quod cofoz statiz. tant cor.

Lap. 401.
Lapis biacynthus latine: ara. ba ger biacynthos.
Sera. li. aggre. ca. bager biacyn thos: sunt eius tres species una est coloris rubei. secunda est coloris citrini. ter tia est coloris cabali: et coloris antimonij. et rubens est melior: alij: et qui incendit super eum ignis rube scit multum: citrinus vero potest stare super ignem minus: et cabali non potest stare super ignem quin destruat statim. **Alber.** in suo lapidario. biacynthorum duo sunt genera: aquaticus. scilicet saphyrinus. aquaticus est fla uis albescens ac si peruius aque desuper flauo per spicuo erupat: et supare contendat: et hic est vilior. et inuenit in illo genere ru. aquesens: in quo etiam su perat pueitas aque. Saphyrinus autem est flauus val de perlucidus quasi nihil habes aqueitatis. et hic est melior: et idem h. tria nomina. de enim aliquis biacyn thus saphyrinus: et in ethiopia sunt plurimum sui repitur. et dicunt quidam aquaticum esse quod est aqua ticum ceruleum. Et autem generaliter durissimum ut se vix sculpi possit. **Dosse.** Alber. et expertus est quod mittat. est frigidus: et confortat cor pora sicut omne frigidum quod stringit virtutem corpo ris in. In de autem ligatur physici de quo collo suspens sua vel digito portatus tutum reddit pegrinum et gra tum hospitibus. et valet contra pestilenteras regiones. et expertus est quod somnum puocat propter suam frigidam co plexione. Saphyrinus autem specialiter hoc habere de: quod virtus eius est contra toxicum. aiunt etiam quod co fert diuitias: et naturale ingenium bonum reddit: et leti cia cor. **Sera.** est autem virtus biacynthi quod qui dis. portauerit secum ipsum ante si gillationem factam cum eo sit tutus a fulgore: ita quod non cadit super eum. virtus hec est multum dimulgata in ter ho. **Anic.** de viribus cordis dicit quod con mines. fortat cor.

Lap. 402.
Lapis cornelius latine: arabi. ba ger albateth sine salachil
Sera. libro aggre. ca. bager alba theth. sunt eius multe spe cies et multe mutere. deservit enim ex terris iamenti et ex mariuinis romanoz. et melior ex eis est quod est plus trabens ad rubedinem. est autem ex cornelio spe cies alia similis in colore suo aque: que distillat a carnibus falsis: in quo sunt linee albe infixae. **Alber.** in suo lapidario. Cornelius quia quidam corne lium vocat: lapis est coloris carnei: hoc est ru. obscu ri: sic carnis lotura. h. apud renu flumini inuenit fre quentissime: et est valde ru. colore huius fere sicut mi nium. et qui poliet. **Dosse.** expertus est quod stri multum nitet. **Sera.** qui sanguine: et pue menstruo: et emoroidaz. fert etiam iras muli ga. virtus istius lapidis est: quod qui desce re. tur in anulo reprimat iracundiam et cum litis ante iudicem. et reprimat fluxum sanguinis undecumque exeat prope et sanguinis menstrui. et qua do fit ex eo dentifrigidum abstergit sordes dentium et dealbat eos: et facit eos pulchros.

Lap. 403.
Lapis rubens minus quam biacyn thus: quod arabice vocat ba ger albigedi.
Sera. li. aggre. ca. bager albi gedi sine albuzedi. bia cynthi rubedo est magis placabilis hominibus eo quod non sit in eo obscuritas aliqua. minera autem huius lapi dis est in terris orientis: et qui deservit a minera sua est obscurus: sed qui excoziat eum aurifer deservit bonitas eius: et apud. **Dosse.** **Sera.** signa paret et clarificat. uerit non videbit portans in nocte somnia mala ne que timorosa. et si ille qui asperxit in sole tantum quod visus eius est debilitatus tergerit cum eo oculos suos conuenit ei. qui ille lapis fricat ad capillos capi tis attrahit festucas sicut magnes ferrum.

Lap. 404.
Lapis ziazaa latine: ara. bager aliazaa.
Sera. li. aggre. ca. bager aliazaa. Aliazaa se multe species. est lapis qui deservit ex iamen: et ex ter ris syri. et melior est ille quod deservit ex iamen: et est la pis in quo sunt colores multi diuersi: ut albedo et nigredo et alij: et nullus est coloris sincerus. et non est vi sum hominibus de iamen nec de regionibus eorum quod aliquis portauerit secum: aut ponat in domo sua hunc lapidem quin viderit in somnijs mirabilia: et cum hoc facit portante se esse liugiosum inter homi nes. et qui suspendit super infantes auget banas eorum. et si fiat vas intus ad comedendum vel bibendum quicumque comederit vel biberit in eo non potest dormi re. et qui puluerizat et aspergitur biacynthum cum pul uere ipsius meliorat colore eius multum. et est lapis qui est durior inter omnes lapides.

Lap. 405.
Lapis aquile latine: ara. bager a tibamach vel echites.

Sera. libro aggre. capitulo bager athamach
Lapis est indus: qui cū agitat audit
intra ipsum lapis alius. et minera eius est in mon-
tibus indie inter chimoas et sarandi iuxta littora
oceani. et vocat a grecis allenians partū: et hec pro-
prietas est inuenta ī h lapide agle. Et idē auc. Ra-
sis: athamach est medicina idie. et est lapis similis
castanee: nisi quia habet colorē vellereū. et qñ agi-
tas ipsum auditur intra ipsum lapillus. et qñ fran-
gis eū egredit ille lapillus: et est sicut auellana ver-
gens ad albedinē. Et idem Rasis libro de pprie-
tatis dixit q est lapis similis ouo: et habet intra
se lapillū. Albertus in lapidario suo: echites lapis
gēmarum optima est: coloris puniceī. et vocat a g
busdam aquileus: et ab alijs erodialis: eo q aqū-
le hunc ducunt ad nidum suum iuxta oua sua col-
locantes eundē sicut grus inter duo oua que facit
locat. hoc enim experti ad sensū in colonia vbi
grues fetus fecerunt multas ānis in quodā horto
inuenit aut echites fm generis plurimū iuxta lit-
tora oceani: vbi est optimū genus ethideoz q sūt
beredes anū. dicitur aut q in persia aliquādo in-
ueniunt. Est aut modus eius q in se continet aliq
lapillum qui in ipso sonat quando manu mouet.

Posse. Sera. hic lapis aquile dicit
naz cū aquila vult pa-
rere oua sua defert hunc lapidē masculus a parti-
bus indie: et supponit eum aquile: et facit eaz pare-
re facile: et alleniat eius dolorē. et hoc idē facit mu-
lieribus: et omnibus animalibus quando ponitur
sub eis in hora partus. Et idem auc. Rasis: quan-
do ponit in petia: et suspendit mulieri in coffa qñ
debet parē facit accelerare partū cū facilitate. et sū
expertus hoc: et inueni sic esse. et omnes concordāt
in hoc q alleniat partū quando alligat coffe et in-
uat. quando ponitur loco peonie inuenit ad curā
dum. iste lapis inuenit apud nos et q plures. et vi-
ficauit de eo multotiens experientiā. Enax in lapi-
dario capitulo de lapide aquile ait: q suspensus ī
sinistro brachio conuenit p̄gnantibus: et concili-
at amorem. diuicias auget vbi fertur. et in p̄gnā-
tibus impedit abortum. et periculum parturitōis
mitigat. prohibet casum caducorū. similiter si de
administratione veneni aliquis suspectus sit in ci-
bo illo prohibet ne possit ab eo deglutiri cib⁹ ille.
Si lapis subtrahat mox deglutiet. Albertus: fer-
tur aut q si suspensus in sinistro brachio conuenit
p̄gnantibus. et conciliat amorem. et diuicias auget
vbi fertur. et in p̄gnantibus impedit abortum. et
periculum parturitōis mitigat. et ait q phibet ca-
sum caducorū. similiter et qd his mirabilius est tra-
dunt caldei q si de administratiōe veneni aliquis
suspectus sit imposi⁹ in cibo illo prohibet ne pos-
sit deglutiri cibus: et si lapis subtrahatur mox de-
glutitur. querunt aut aquile hunc lapidē et impo-
nunt nido suo: et grues inter oua sua: s; in vno an-
no ponunt vnū: et in alio alium. dicunt autē quidā
q faciunt ad mitigandū calorē ouoz vel corporū
aquile ne oua nimis calefiant: et hoc est pbabile.
quidam aut dicunt aliquid conferre ad eoz for-

mationē aut viuificationē. q aut quidam dicūt q
lapis ab alijs quibus ouis iterponatur ne oua frā-
gantur falsum est: quia citius ad lapidē q ad seip-
sa collisa franguntur. Aliunt aut aliqui q si aliq
suspectus de administratione veneni: cū lapis iste
cibo imittitur statim a cibo strangulatur. et quan-
do subtrahit transglutit cibū ī q positus est lapis.
Lapis dabagreg qd est lege lapis sinaraldus.

Cap. 406.

Lapis gagates secundū Dias. ca-
pitulo d lapide gagat. in-
uenitur ī lycia circa ripā fluminis qui
gantes appellatur: coloris nigri. et est aliud pallio⁹
et quasi lucidus vlt pallidus mediocriter leuis val-
de: vt solus super aquam natans inter alios lapi-
des inuenitur: cuius est melior qui facile exarsit
igne: et odorem asfalti habens medicine aptus. et
secundū Plī. optimus est qui ad lucernam accen-
dit. Enax in lapidario suo: gagates et karabe quē
quidem dicunt lapidem de genere gēmarū: ego
tamen reputo ipsum esse gūmi agiros: et inuenitur
in libya et britania iuxta maris littus. et abundāter
inuenitur in mari: quod attingit aquilonarē par-
tem theotonie. et in anglia frequenter inuenitur: et
est duplicis coloris: nigrus. s. et croceus: et est per
lucidum et glaucum: et declinans ad pallidū est iū-
ctum cum citrino colore. Confricatum aut trahit
paleas: et incensū. **Posse. Dias.** ga-
ardet sicut thus. tis virt⁹ ē diaforetica. venena excludit. emplastris
podagricis miscet. accensus in aqua ardet. et oleo
et extinguitur. solum aqua solutus dentes mobiles
confirmat. et rigores precordiorum: et dolorū ener-
siones facit. incensus serpentes fugat. epilepticos
prodit. incenditur et in aqua mittitur: et per tridū
de eadem aqua datur parturienti et liberatur. de-
monis et omnibus maleficijs resistit. virginitate
deprehendit. facilia ex eo vasa scripta non delent
mulieribus si defint menstrua hunc lapidem tere
et pone super carbones ardentes vt iterum euapo-
ret. circūsecta pānis: et purgabitur sine noxia et do-
lore. Sed sciendū q Dias. hunc lapidē vocat quo-
niam apparet vt lapis: et ideo dicit est vt gēma vn-
de anuli sunt: sed in lra agiros dicit q est lachry-
mā agiros. s. populi arboris. Enax: inuenit hydro-
pici et fluuidis. et confirmat dentes: vt aiunt. de ex-
pertis aut est q lotus aqua pro fumigationib⁹ in-
ferius suppositus prouocat menstrua. fertur etiā
q fugat serpentes. et valet contra ventris et stoma-
chi subuersionem. et contra fantasmatā melancoli-
ca: que quidem demones vocant. Aliunt aut de ex-
pertis: q si colatura et lotura eius cum rasura de-
tur virgini bibere q retinebit eum et nō minget. si
aut nō est virgo statim mingit: et sic dicunt proba-
ri an aliqua sit virgo. dicunt etiā valde valere cō-
tra laborem parturientis. Si vis scire latius gene-
rationem istius lapidis lege electrum.

Cap. 407.

Lapis celidonius secundū Dias.
in pprio capitulo inueni-

Cap. 408.

Exp. 409.

riditate lucidam: in qua ad oculum solis micat ut
 stella aurea: ⁊ **Dosse** dicitur q̄ spiritualia
 nō est rarus. confortat: propter
 quod tritus asmaticis datur. fert etiam q̄ perfo-
 ratus: ⁊ setis asini in foramen repletus: ac sinistro
 brachio alligatus fugat timores melancholicos pel-
 fimos: ⁊ hoc dicitur in physycis ligaturis. In auro
 etiā positus ⁊ gestatus fugat fantasmatā. ⁊ dicunt
 quidam ipsum stulticiam pellere ⁊ sapientiaz ad-
 du. **Dias** hic applicatus rasur auris lateriū
 cē. ⁊ tutamē aduersus nocturnos
 timores. pertusus ⁊ traiectus cū setis asini: ⁊ i bra-
 chio sinistro ligatus omnia demonia vincit.

Cap. 410.

Aplis exebenos secundū Dias.
in proprio capitulo : alb²
est ⁊ speciosus: quo solent aurifices au
rum lim
pidare. **Posse, Dias** curat stoma
cus passo ⁊ aqua. similiter amentes sanat potatus
ad veneras voluptates mirifice facit bibitis: ga
nō patitur diu eos fatigari. soluit etiā vesicā do
lente: nam potatus partum sine egritudine cōser
nat: ⁊ velocitatem parturientis facit circumligatus
femori.

Зар. 411.

Lapis agathes siue agapis sectum
dum Dias. in proprio ca-
pitulo: habet maximam virtutem. scilicet qui co-
lorem habet similem pellis leonis. Isaac
beniamin. agathes autem lapis niger est albis vi-
nulis in quodam modo speciei lapidis albestem. et
inuenitur alius modus eiusdem speciei: qui simi-
lis est corallo. et tertium genus plurimum sui in cre-
ta insula nascitur: quod habet in nigro venas cro-
ceas. est quartum genus indicum et varium quasi
sanguine fit. **Posse. Dias.** valet ad
aspersum. morsum
scorpionis alligatus vel illinitus cum aqua statim
collit dolorem tritus et vulneri aspersus: vel in po-
tione cum vino dato viparum sanat morsus. por-
tatus facundum suadentissimabilem: et grati por-
tante facit. Isaac beniamin: primam quidem genus
aptum est ad regum formas: que lapidibus inscul-
puntur. et plurimi lapides habent capita regum in-
sculpta: et cum iacent ad caput dormientes fert om-
nem multa simulachra somniorum. Tertium autem genus
quod ceticum est facit ut adiuvet vincere pericu-
la. et viribus conuenit cordis. gratum et placentem
facit: ut dicit enax. et colozie facit hominem boni et
facundum: et iuuat eum contra aduersa. genus au-
tem indicum visum fouet. et valet contra sitim et ve-
nenum. Cum autem accenditur odoriferum est valde

Cap. 412.

Lapis galactides secundū Diaph.
in proprio capitulo colo-
re est cinereus: gustū dulcis: qui trius
lactem colorem emittit. Albertus: lapis galacti-
des quem quidem galactidem vocant lapis est si
milis cineri: secundū plurimū inueniatur in nilo:
et acheloo flumine.

Dosse. hic tritus dat saporē lactis: et sic
cū. et in ore clausus turbat mentē
dicitur etiam in de ligaturis phisicis: q̄ ligatus ī
collo replet vbera lacte. et alligatus femori mulie-
ris facit partus faciles. Aliunt etiam pastores egypti:
q̄ si vespere confusus cum sale mixta aqua
oues circumspargantur vbera eorum replent la-
cte: et fugatur ab eis scabies. et generaliter dicitur
contra sca. **Dosse. Dias.** hic p̄ bal-
bie valere. **Dosse. Dias.** hic p̄ bal-
neum ieiunio datus cum mufa vel aqua lactis copiam mini-
strat. vel ex ouis grauidate lana filo facto et pu-
sato lapide circa collū ligatur lethens dicitur: q̄
precedentia mala in obliuionem adducit: et grati-
osum reddit. resistit iniurie et fasino dolorem libe-
rat dentium circumligatus. q̄ si mulieri difficul-
ter parturienti filo facto de lana ouis secunde li-
gatus fuerit circa femur dextrum continuo pari-
et sine dolore: quia obliuisci facit. dicitur etiam q̄
tenax est: nam in iudicio litigantes vincere facit.
Lapis eratides idem quod supra.
Lapis lethens idem quod supra.

Cap. 43.
Lapis medus secundum Dias. ī
proprio capitulo: niger ē
qui tritus emittit croceum colore. Al-
bertus: lapis medus v̄l medo dicitur: quia a regi-
one medorum fertur: vbi plures inueniuntur. Sūt
autē huius species due: vnus niger et alter viridis
Dos. huius virtutem esse dicunt contra ve-
terem podagram. oculorum cecitate
et freneticam passionem. etiam resouere dicitur ses-
sos et debiles. fertur etiam q̄ fragmenta nigri si ī
aqua calida missa fuerit: et si quis in aqua illa laue-
rit incurrit membrorum exco:iationem: et si ex ea
biberit peri. **Dias.** est autem duplicis potē-
tie: scilicet bone et male.
nam tritus in cote medicinali cum lacte muliebri
que semel creauit primo partu puerum: et inunct^o
albugines curat oculorum: et omnem illorum do-
lorem etiam si desperatus fuerit medere. podagri
cos eodem modo cum lacte ouis que semel genu-
it masculum sanat. renes et anbelitus: et interiores
partes corporis hoc medicamen preparatum ha-
beas in vase vitreo vel argenteo: et perforce ieiunus
ad vindictam quoq̄ supra cotez: et da cui vis: et la-
net faciem et exsiccabitur. Siquis autem ex eo bi-
berit pulmonē vomit. oportet autem bibenti pau-
lulum dare vt non fatietur. inueniuntur etiam in
xra finium fasin.

Cap. 44.
Lapis armenus secundum Plin.
in proprio capitulo est di-
ctus et nominatus a regione illa: et est li-
uidus et subalbidus. cuius melior est habens colo-
rem medium inter viridem obscurum terreum et
indum: et habet macularum distinctiones virides
et ni. **Anic.** libro secundo capitulo de lapidib^{us}
armeno est aliquantulum azuli
ni coloris: non tamen est in colore azuli: et non est

in eius soliditate: sed est in eo arenositas quedam
et quandoq̄ vniuntur eo tinctores et pictores loco
azuli: et est le. **Jo. mesue** lapis armenus
vis tactu. **Jo. mesue** inquit Alexan-
der a vericatoribus est inuētus habere preroga-
tiua in educendo cholera nigram: cuius ope-
ratio incolumior est belleboro nigro: et virtuosior
lapide lazuli. Melior est habens colorem mediu:
inter viridem obscurum et terreum et indum. et ha-
bet macularum distinctiones virides et nigras: et
qui non est in termino lapidis: immo facile disso-
lubilis puluerizabilis: et qui est lenis tactu carens
asperitate ca-complexionis in principio secūdi: et
sic. in ipo: et est resoluuius: absteriuius: et est ex cō-
turbantibus: et subuertentibus stomachum: et edu-
cit per vomitum et ventrem: et nocet stomacho ge-
nerans subuersiorem: et faciens solutionem cū an-
gustia. Et dixit Alexander: nō lotus soluit per vo-
mitum: et per ventrem cum labore. lotus autē sol-
uit per ventrem sine molestia. Ars autem in lauā-
do ipsum est bec: teratur cum facilitate in vase la-
pideo: deinde fundatur super ipsum aqua dulcis
et lauetur sic terendo: et fiat illud trigies semper
innouando aquam: et adhuc decies lauetur cū aq̄
rosarum. Et dixit alchindus: lauetur cum buglos-
sa post depurationē eius: acquiritur enim ei pro-
prietas mirabilis ex h̄ ad egritudines melācolicas
Dosse. Anic. soluendo educit melā-
coliaz plus q̄ lapis la-
zuli: et propter ipsum dimittitur belleborus niger.
Jo. mesue educit solutione cholera
nigram cum virtute: et mun-
dificat cerebrum ex ea. et valet ad egritudines ei⁹
melācolicas: sicut est mania et vertigo: et dolor ca-
pitis et epilepsia: et ad egritudines timoris et suspi-
cionis: et ad lepram: et ad egritudines splenis: et ad
cancrum: et morpheam: et se. melācolicas. Dosis
non loti potio est a. 3. 5. vsq̄ ad. 3. 5. et loti potio ē
a. 3. i. vsq̄ ad. 7.

Cap. 45.
Lapis berillus secundum Dias.
in proprio capitulo lucidissi-
mus est et clar⁹ similis oleo. Albertus
in lapidario suo in proprio capitulo: lapis berill⁹
est coloris pallidi lucidi transparentis vt limphe:
et quando voluitur in eo videtur moueri aqua. se-
cundum plurimum autem eius generatio est in in-
dia: sicut et multarum aliarum gemmarum. sunt
autem multa genera et modi in specie lapidis isti-
us: sed meliorem esse ferūt: qui magis pallet: et plu-
res habet guttas que videntur in ipso manere.
Dosse. Dias. sculpiri in eo locu-
sa marina: et sub pe-
dib^{us} riss cornicula: et sub gemma ponitur herba
sauiā mōtico auro inclusa: gestat amorem con-
iugi et maiorem omnium facit. preterea ad oculos
vicia facit: et ad omnem valitudinem si aquam in
qua missus fuerit potui dederis. ructus et suspiro-
sos et epatis dolorem curat. Albertus: fertur autē
habere opera multum contra pericula hostiū: et

contra hites ⁊ reddere innictum. ⁊ in moribus di-
citur efficere: ⁊ ingenium bonum dare. medicorum
quidam dicunt q̄ valet ⁊ contra pigritiam: ⁊ con-
tra suspiria: ⁊ eructationes. ⁊ q̄ valet oculis humi-
dis. Expertum est autē q̄ quando rotundatur et
oculo solis apponitur q̄ aduritur: ⁊ ignem accen-
dit. dicunt autem q̄ coniugium conciliat inter vi-
rum ⁊ uxorem.

Cap. 416.

Lapis alabastrides secundū Di-
al. in proprio cap. est satis

Dosse. Dias. est laxati-
manifestus. uis: mol-
lit deniq; duricies: ⁊ stomachi dolorem ceroto ad-
mixtus.

Lapis corallus secundū Dias. pprio capitulo ma-
ximas habet virtutes: pro qua lege bassad.

Cap. 417.

Lapis lacteus est lapis secundū
Euicē. libro secundo ca-

pitulo proprio: qui cum fricatur aqua
egreditur ex eo quoddam sicut lac. ⁊ hic quidem
lapis est cinerei coloris: dulcis saporis.

Dosse. Auic. teritur cum aqua ⁊ ser-
uatur quod resolu-
ex eo in pixide plumbi: ⁊ cōuenit initio apostema-
tum. ⁊ fit ex eius fricatione alcohol: ⁊ phibet cur-
sum superfluitatum ad oculos: ⁊ vlcera in ipso ac-
cidentia.

Lapis galactides idem quod supra.

Cap. 418.

Lapis vesice est qui in vesica ge-
neratur.

Auic. libro secundo in proprio ca-
pitulo: dixerunt quidam
q̄ frangit lapidem renum ⁊ vesice: sed Bāl. dixit
q̄ nihil horum est.

Lapis molaris secundū Auic. in proprio capi-
tulo omnibus est notus: ⁊ est stipticus.

Cap. 419.

Lapis piritis Plin. in proprio ca-
pitulo: Lapis piritis on-

issimus est: qui ⁊ si ferro percutiatur:
scintillas emittit ⁊ ignem. Cassius felix in proprio
capitulo: lapis piritis idest focaria: a quo per al-
lisionem calidis vel alterius rei dure ignis enolat
sed Bāl. in epistola ad Blauconem exponit lapis
piritis idest lapis militaris: quod quidam intelli-
gunt de lapide lato super quez solent ignē ⁊ ferre.

Dosse. Plin. vires habet in similitudinē ea-
dimie. facit proprie ad oculos cla-
ritatem.

Lapis vocarius idem quod supra.
Lapis militaris idem quod supra.
Lapis lagia est similis ossibus elephantis: est su-
sci coloris ⁊ quasi subrufus.

Cap. 420.

Lapis lincis: Enax in proprio ca-
pitulo: sit o vrina lupi cer-

uarg micta: ⁊ in montibus coagulata:

qui in domo seruatus generat optimos fūgos su-
pra se quolibet anno. dicitur valere contra dolorē
stomachi: ⁊ ictericiam: ⁊ fluxum ventris.

Cap. 421.

Lapis sistos: Enax in proprio ca-
pitulo: est fusci coloris et

subrufus: oblongas arestas siue pinulas
non habens erectas: vt alumen scissū Enax.

Dosse. vires habet fortiter cōstringētes.

Lapis spongie est lapis inuentus ⁊ ortus i corpo-
re spongie: ⁊ ad quid valet lege affegi albach.
Lapis de barchim quid est lege famechi.

Cap. 422.

Lapis stellatus: Enax in proprio
capitulo: est o genere mar-

morum habens maculas ex auro. ⁊ ei⁹
est alius albus qui dicitur lapis marchasita. alius
indus clarus celestis: ⁊ vocatur lapis lazuli: pro q̄

lege lapis lazuli. ⁊ quandoq; minera fert vtrūq; si-
mul. ⁊ quandoq; est alius coloris viridis: ⁊ voca-
tur lapis chrysopassus: vt apparet si leges lapis
chrysopassus.

Lapis sidiricis i. scoriz ferri.

Lapis bydras. i. lapis ex nostris aquis generatus

Cap. 423.

Lapis trachinus: Enax in proprio
capitulo: ē lapis niger: na-

scitur in ponto amne qui est in egypto

Dosse. Enax habet vires sicut gagates: ⁊
dicitur accendi parum ab aqua:
sed extinguitur ab oleo.

Cap. 424.

Lapis quadratus secundū Plin.
in egypto inuenitur: simi-

liter ⁊ in ethiopia: ⁊ exalbidus est.

Dosse. Plinius: vires habet stringentes:
vnde necare dicitur conceptum.

Cap. 425.

Lapis gladios: Plinius in pprio
capitulo: velut cinereus est

Dosse. Plinius: latenter hu-
gustu dulci

git: ⁊ ideo facit ad lachrymas oculorum.

Lapis moroechnus secundū Plin. in proprio capi-
tulo inuenitur in egypto: ⁊ est pallidus.

Cap. 426.

Lapis flogmus secundū Plin.
um in egypto inuenit au-

rosus: ⁊ flamineum habet colorem

Dosse. Plinius: illinitus fronti somnus
inducit.

Lapis preparatorius corij. i. pumex: pro quo lege
famechi.

Lapis vlcam idem quod supra.

Lapis archadi i. lapis gagatis.

Lapis lincurius i. lapis lincis.

Lapis discalis i. scoriz cris.

Lapis litarmenum i. lapis lazuli.

Lapis keme quid est lege keme.

Lapis berzat

idem quod supra

Cap. 427.

Lapis albeston secundum Alb. in lapidario suo est coloris ferrei: qui secundum Plinium in arabia inuenitur. **Dosse.** Albertus: virtus mirabilis eius in templis deorum est manifesta: eo quod semel accensus vir aut nunquam poterit extingui: eo quod naturam habet animalis quod salamandra vocatur cum modico humidi vincti pinguis inseparabilis.

Cap. 428.

Lapis absinthus secundum Albertum est de genere gemmarum colore vitri rubeis virgulis. **Dosse.** Albertus: huius virtus fertur esse sicut lapis abescarius: licet satis remissior: nam accensus permanet calidus per septem dies vel amplius propter eandem causam: que dicta est de lapide abescario. lapidis etiam huius virtus est in prouocando et augmentando fluxum sanguinis: ut experientatores asserunt.

Cap. 429.

Lapis nigrozi secundum Aluic. libro secundo proprio capitulo: est lapis qui defertur ex nigris declinans ad citrinitatem. **Dosse.** Aluic. fricatur et egreditur ex eo fricatio mordicans lingua similis lacti. mundificat pannum oculi cum non est cum apostemate et ophthalmia: et conuenit vesiculis vlcibus in eo et radicat ungulam.

Cap. 430.

Lapis amandinus secundum Albertum est gemma coloris. **Dosse.** Albertus: venenum oculi aut extinguit aut reprimit: et vincere facit aduersarios: et plenam interpretationem somniorum facit intelligi.

Cap. 431.

Lapis cochylii. hoc vocabulum ponitur in quodam electuario Aluic. quod est contra vicius lapidis. et quidam dicunt quod est coecla marina: que dicitur cochylium: ut apparet si leges ostracorum. et quidam dicunt quod est coecla limaciarum. secundum veritatem lapis cochylii est coecla porphyre marine: et est cochylium marinum purpureum: quod inuenies si leges ostracorum.

Cap. 432.

Lapis ametistus secundum Albertum est gemma multum communis et nota: que est coloris purpurei: et transparentis aliquantulum obscuri. inueniuntur in ista specie multe differentie: sed quinq; se magis note propter differentias obscuritatis omnes acceptas. nascitur melior in hac specie in india est autem melior ad sculpendum eo quod alijs est minus durus. **Dosse.** Albertus operatur contra ebrietatem. et facit hominem vigilem. et malas reprimit cogitationes. et bonum in

scibilibus confert intellectum.

Cap. 433.

Lapis andromada secundum Albertum est lapis coloris argentei: et secundum plurimum in mari rubro nascitur. est autem quadratus et durus sicut adamas. **Dosse.** Albertus: virtutem habet contra furorem: et facilis animi cogitationem: et tristitiam: et granitatem: pro quo lege lapis quadratus.

Cap. 434.

Lapis palagius similiter dicitur secundum Albertum quod est gemma coloris rubei lucide valde. nunc et substantie transparentis: et dicitur esse semina carbunculi. et virtutes eiusdem remissas habet sicut semina ad marem se habet. et dicunt quidam quod est domus eius: et ideo palatium carbunculi vocatur. generatur frequenter carbunculus in lapide isto. et iam visum est hoc quod in lapide vno exterior pars fuit palagius: et interior carbunculus: propter quod huiusmodi genus lapidum dicitur esse de genere carbunculi.

Cap. 435.

Lapis borax secundum Albertum a quodam genere bufonis nominatur: quod sic dicitur quod ipsius in capite ponitur: et est duorum generum. vnum album aliqtulum fuscum. et alterum si vino adhuc palpitante bufone extrahitur in medio habet oculum ceuleum: et temporibus nostris extractus fuit vnus de bufone parvus viridis. aliquos etiam vidimus bufones habentes depictos in se qui de hoc genere dicebantur. vulgariter autem cropodine dicitur. **Dosse.** Albertus: foetides purgant intestinum: et superfluitates.

Cap. 436.

Lapis carbunculus: qui grece antrax dicitur: hic non naturalis rubinus vocatur secundum Albertum lapis placidissimus et rubicandissimus et solidissimus: habet se ad alios lapides sicut aux ad cetera metalla. et quando vere est bonus lucet in tenebris sicut carbo: et talem iam vidi ego. quando tamen iam bonus et verus est emicat in tenebris si perfusa aqua clara et limpida in vase vitreo mundo polito. qui autem neutro modo lucet: hic non habet nobilitatem perfectam. secundum autem plurimum sui inuenitur in lybia. et licet habet differentias plurimas: ut ait Enax qui dicit eum habere. xi. omnes tamen dicuntur esse ea. et sic secundum plus et minus. **Dosse.** Albertus: hic solus omnium aliorum lapidum virtutes habere dicitur: specialis tamen eius effectus est venenum fugare.

Lapis erarius est lapis marchasita: et dicitur erarius: quia ex eo tingitur es.

Cap. 437.

Lapis calcedonius secundum Albertum est pallidus et fuscus.

sensu aliquantulum obscurus. **Posse.** Albertus: hic si p
fozatur: et collo su
spendatur dicitur valere contra fantasticas illusi
ones ex melancholia ortas. etiam facit evincere can
sas: et virtutes corporis conservat. et hoc ultimum ex
pertum est multum.

Cap. 438.
Lapis calefarios siue calcofanos
secundum Albertum est ni
Posse. Albertus: virtus eius
est vocem clarificare
ger.
et raucecedinem mederi.

Cap. 439.
Lapis coranticas vel coratius se
cundum Albertum est la
pis crystallo similis infecto colore ce
ruleo: qui dicitur cadere aliquando de nube est to
nitruo. et inuenitur in grania et hispania: sed hispa
nia est can. **Posse.** prouocat dulces som
nos. et ad prelia et cau
sas vincendas: et contra periculum tonitruum dicitur
operari. hoc similiter ait Enax.

Cap. 440.
Lapis celonites secundum Al
bertum est purpurei colo
ris et vari. dicitur in corde testudinis in
ueniri: quia quedam sunt maxime testudines: habet
tes domos que sunt ut vere margarite: et nitentes.
Posse. dicitur et diuinatorum facit eorum qui
gestat sub lingua. hanc autem vir
tutem non dicitur habere: nisi quando luna est pri
mo accensa et crescens et monoides ultima decre
scens. et dicitur hic lapis ab igne non corrumpi.
Lapis cogolites dicitur secundum Albertum esse
in quantitate et colore similis ossis olivae. et alio no
mine vocatur lapis iudaicus: pro quo lege. lapis
iudaicus.

Cap. 441.
Lapis chryso passus secundum Al
bertum est lapis qui ab in
dia venit: et raro inuenitur: propter quod
et carior estimatur: in colore etiam est quasi sit ex
succo porri vel prassij coagulato: habens etiam au
ri guttas. propter quod et tale nomen accepit: ga
chryso aurum sonat in greco: prassius id est viride
viriditate porri. unde versus: Marubij folia sunt
prassia prassij. **Posse.** vires huius lapidis prassij
saque porri. **Posse.** etiam ad omnes cor
dis passiones efficaciter reperitur.

Cap. 442.
Lapis chrysolitus secundum Al
bertum est lapis in colore
tenens viriditatem lucidam: in qua ad
ad oculum solis micat ut stella aurea: et non est ra
rus. dicitur autem venire de ethiopia.
Posse. Expertum autem est quod spiritus
lia confortat: propter quod trinitas

asmatibus datur. fertur etiam quod perforatus: et setis
asini in foramine repletus: et sinistro brachio alli
gatus fugat timores: et melancholicas passiones. et
am dicitur in physis ligaturis in auro etiam po
situs et gestatus fugat fantasmas. et pellit stulticiam
et sapientiam proferre perhibetur.

Cap. 443.
Lapis crystallus secundum Al
bertum est lapis qui aliquan
do sit ex frigore: aliquando autem ex niue:
sicut sepe experti sumus: et in germania ubi mul
ti inueniuntur. uterque autem modus generationis
facilis ex superioribus erat manifestus.

Posse. hic frigidus oculo solis oppositus
ignem ejcit: si calidus sit hoc per
ficere non potest. huius ratio posita est in libro de
proprietas elementorum et planetarum. et dicitur
etiam situm restringere sub lingua positus. Et
expertum est quod tritus cum melle mixtus acceptus
a mulieribus repleat vbera lacte.

Cap. 444.
Lapis chrysolitus secundum Al
bertum est gemma colo
ris aurei in hominibus matutinis visu pul
cherrimus est. in alijs autem hominibus dissimilis. ab
igne autem corrumpitur et fugatur: et ut quidam di
cunt inflammatur: et ideo timere ignem dicitur. di
cunt autem alij quod est aliud genus istius lapidis: quod
est lapis ignobilis substantie: est marchasita au
rea: que medium quoddam est inter metalla et la
pides. dicitur autem tertium genus istius lapidis
esse coloris medij inter ceruleum et rubrum.
Posse. virtus huius lapidis est curare feb
rem et vlcera. et in manu gestatus
calorem febris mitigare dicitur.

Cap. 445.
Lapis chryso passus secundum
Albertum gemma est ab
ethiopia. **Posse.** dicitur lucere in
tenebris et euane
scere lumine superueniente: ita quod colorem non re
tinet quem habet in obscuro: et sit in ipso secundum
diferentiam luminis et tenebrarum reciprocatio
colorum velut in quercu putrefacta et noctiluca.
et de omnibus his in libro de anima dedimus ra
tionem perfectam. et vide.

Cap. 446.
Lapis deimonis secundum Albertum est
quidam lapis bicolor ut arcus
deimonis: quod iris vocatur. est autem deimon
dictus quod grece intellectus vel stellam claram stil
lantem. **Posse.** dicitur conferre febricitatem
sonat. **Posse.** dicitur conferre febricitatem
virescentem: venenosa pellere: et
victorem reddere.

Cap. 447.

Lapis diadochos secundus Al-
bertum est lapis pallidus
dicitur aliquantulum berillo similis.
Dosse. dicitur fantasmata in tantum ex-
citare qd magi maxime hoc vnu-
tur: tamen applicatus defuncto vires amittit: qd
mortem odire perhibetur. horum autem ratio ha-
beri potest in libris magorum: hoc est hermetis: te-
bis: bencorat: et ptolomei: de quibus non est presen-
tis intentionis.

Lapis Cap. 448.
dionysia secundus Al-
bertum est niger guttatus ru-
Dosse. expirat vinum: et odor
beis guttis. ipius vini fugat ebie-
tas: quod mirabile apparet. causa est autem qd vi-
num non odore sed vapore opilado inducit ebie-
tatem. lapidis autem huius odor simpliciter ape-
rius est: et expulsiuus vaporum.

Lapis Cap. 449.
draconites secundum Al-
bertum est lapis a capite dra-
conis extractus. et fertur ab oriente ubi
sunt dracones magni. virtus eius efficax sicut la-
pis qui vocatur borax: quando de dracone extra-
bitur adhuc vino palpitante. insidiantur autem dra-
conibus dormientibus: et subito scisso capite dra-
conis adhuc palpitante euellunt lapidem. anime eius
actus multa confert his etiam superfluitatibus qd
generantur in animalibus: et mortis corruptio al-
terat ea quando naturali morte corruptis humo-
ribus moriuntur: et quando mortua vel corrupta oc-
cisa iacuerunt. Ego autem in partibus alamanie
in suavia vidi lapidem super quem conuenerant
plus qd. xx. serpentes inter montes in quodam pra-
tor: cum transitum faceret inde domum terre:
milites euaginati gladijs sciderunt serpentes in
multa frusta: et in fundo tamen quidam magnus
iacuit serpens in multas partes incisus: et sub capi-
te serpentis inuentus est lapis niger formans vt
paramis abscissa non perlucidus in circuitu: colo-
ris pallidi: pulcherrimum habens descriptus serpe-
tem: et hunc lapidem ab vxore eiusdem nobilis mi-
bi presentatum cum capite eiusdem serpentis.

Dosse. dicitur venena fugare: que sunt
a moribus animalium venenato-
rum. victores dicitur etiam efficere.

Lapis Cap. 450.
eliropia secundus Al-
bertum est lapis viridis fere
sugaraldo similis aspersus sanguineis
guttis. hunc eliropiam dicunt esse vocatum nigro
montici et gemma. **Dosse.** si lapis iste vngat
ma babylonie. succo herbe eius-
dem nominis: et in vas aque plenum immisus fa-
cit sanguineum soles videri sicut si pateretur eclis

psim: cuius causa est: quia totam aquam ebullire fa-
cit in nebula: que inspissando aerem impedit sole
videri: sicut quando est cum rubore in spissa nube:
postmodum autem descendit rolando illa nebu-
la sicut per guttas pluue. oportet autem ad hoc qd
quodam carmine sacratus sit: et quibusdam cha-
cteribus mixtus: et sicut arreptici presentes sunt di-
uinando quedam predicunt: propter quod templo-
rum pontifices illo lapide utebantur maxime in se-
sionis idolorum. dicitur autem reddere hominem bo-
ne fame: et large vite. et contra fluxum sanguinis:
et venena valere. dicitur autem qd vnicuius herba sui
nominis vt prediximus fallit visus: ita vt homines
prohibeat videri. inuenitur autem plurimus in ethi-
opia: et cypro et india.

Lapis Cap. 451.
crydros secundus Al-
bertum est lapis in colore cry-
stallo similis: qd ppetuis guttis distillat
et tamen lapis non minoratur nec corrumpitur. ca-
in hoc profecto est: quia ex substantia lapidis gut-
te ille nequaquam distillant: sed propter nimiam
frigiditatem aerem se tangentem continue se mu-
tat in aquam: sicut faciunt lapides duris et politis p-
resolutionem frigoris. hoc similiter ait Enax capi-
tulo de lapide crydros.

Lapis Cap. 452.
epulitbes secundum Al-
bertum est lapis in mari
natus rutilans et rubicundus.
Dosse. incantationibus et physiciis liga-
turis dicitur valere. et qd gestat
tutum hominem seruat. et compescit seditiones. et
compescere etiam dicitur locustas et volucres: et
nebulas: et gradines: et tempestates a fructibus ter-
re. Expertum autem est qd oppositis oculo solis
ignem et radios ignis emittit. dicitur autem qd hic
lapis si in aqua seruente projicitur cessat ebullitio
eius: et post modicum frigescit. causa autem huius
alia esse non posset nisi pro certo: qd frigidissimus est
et motus a calore bulientis aque frigiditas suc co-
plexionis agere incipit.

Lapis Cap. 453.
exacolithus secundum Al-
bertum est lapis varius dis-
solutius: vt dicunt periti medicorum.
Dosse. vino permixtus et potatus valet
contra colicam et iliacam passio-
nem.

Lapis Cap. 454.
exacantalitus est lapis se-
cundum Albertum. ix. co-
loribus distinctus: parue quantitates val-
deigni frequentius in lilia inuenitur: et apud tro-
gotidas inuenitur et mouetur sepius: propter hoc
etiam oculos hominis dicitur efficere tremulos.

Lapis exacolicus idem quod supra
Lapis falcanos .i. arsenicum.
Lapis filatius est eadem gemma que chrysolitis
et est eiusdem virtutis ut ferunt gemmarij.

Lapis ^{Cap. 455.}
gagacomeon secundum
Albertum est lapis diuer
si coloris sicut pellis capreoli.

Dosse victores reddit se gestantes. Ex
pertum autem dicunt esse ab Al
chite principe quodam: qui quotiens hunc lapide
secum habebat semper vincebat in terra et in ma
ri: quotiens autem caruit fertur hostibus succu
buisse.

Lapis berzath quid est lege kenne.

Lapis kenne quid est lege quod supra.

Lapis qui inuenitur in oculis ceruorum idem quod
supra.

Lapis archadie est lapis qui cum accenditur non
extinguitur.

Lapis ^{Cap. 456.}
garatiden secundum Al
bertum est lapis qui fert
esse nigri coloris. probatur autem ve
ritas huius lapidis sic: si gestans lapidem totum
corpus suum ungatur melle muscis et vesperis expo
natur: et si intactus manet ab eis lapis est verus: et
si deponit lapides musce et vespe super mel cadunt
et sunt.

Dosse aiunt quod in ore portatus facit
gum. bene iudicare opiniones et co
gitaciones. fertur etiam quod gestantem gratiosum
reddat hominibus: ita similiter asserit Enax.
Lapis getolidus .i. lapis aquile.

Lapis ^{Cap. 457.}
granatus ut constantinus
ait in proprio capitulo et
Albertus: est de genere carbunculi. est
autem lapis rubens et perlucidus in colore similis
balauftis. est autem rubens aliquantulum obscu
rior carbunculo: et cum subijcitur ei in figillis ni
ger color tunc magis rutilat. et in hoc genere inue
nitur quidam modus: qui intra ruborem persus
babet viole colorem: propter hoc genus violatus
dicitur: et preciosior. **Dosse** dicitur letifica
re cor et pellere
tristitiam. et est ca. et sic. et quod quidam dicunt hunc esse
de genere hiacynti est falsum. inuenitur enim la
pis hic secundum plurimos in ethiopia: et aliquo
tiens intra tyrum iuxta arenas maris.

Lapis ^{Cap. 458.}
iaspis secundum Albertum
est lapis multorum colorum
et habet species decem. melior tamen est
viridis transparentis habens in se venas rubeas. de
bet autem in argento proprie ligari. hic in multis
partibus. **Dosse** expertum est contra san
guinem et fluxum men
struorum. Aiunt autem quod tegat conceptum: et in
uat partum. et quod gestantem se a luxuria prohibet.

In magicis etiam legitur quod si incantetur portante
reddat gratum et potentem et tutum. et fugat febrem
et hydropisim.

Lapis ^{Cap. 459.}
iena secundum Albertum
est a bestia que iena voca
tur sic dictus: eo quod oculi eius in lapide
vertuntur. **Dosse** Aiunt autem Enax et Alai:
totaliter. quod positus sub lingua con
fert diuinando dicere futura.

Lapis ^{Cap. 460.}
iris est lapis secundum Al
bertum crystallo similis:
et est ut frequentius exagonus. dicit au
tem Enax quod de arabia venit: et in mari rubro na
scitur. Hos autem inuenimus maximam copiam
horum lapidum in montibus germanie: qui sunt
inter renum flumini et treuerensem ciuitatem: et di
uerse quantitatis omnes sunt exagoni. in alijs au
tem lapidibus cum naturaliter sunt rotundi exago
ni efficiuntur: sicut foramina apum in medio po
sita exagona efficiuntur cum illa que sunt in extre
mis sunt rotunda. est autem lapis siccissimus: quod
sua indicat subtilitas maxima. fit autem ex aquo
succo qui ena dicit de materia lapidis qui generat i
luto rubeo. et quia hoc aqueum vehementer sicco
apprehensum est siccus et durus est lapis valde. cum
autem sub tecto soli eius pars immittitur: et pars
eius in umbra tenetur proijcit reflectendo pulcher
rimos colores iridis super oppositum parietem:
vel super aliquod corpus propter quod iris voca
tur: cuius causa superius est assignata. aliquid au
tem simile huic nascitur in gypso quod est perspi
cuum in extremis: et scissibile valde: et vitium co
pro vitro quidam in vitris.

Lapis ^{Cap. 461.}
iscultos secundum Alber
tum et Isidorum est cro
co similis: lapis in vltimis hispanorum
partibus frequentius inuenitur iuxta gades her
culis in tertio et secundo climatibus iuxta hispani
am illam quam modo hispaniam vocamus. et au
tem lapis filabilis propter viscositatem in eo are
factam. et si de eo fiat vestis non comburitur: sed ex
igne purgatur et nitet. et forte illud est quod genna
vocant salamandre: quia hec lanugo que inde col
ligitur est sicut lanugo lapidis humidi. quare au
tem non crematur in metheororum expeditum est
huius speciem quandam dicunt esse quandam lapi
dem: quem quidam vocant carbunculum album.
Dosse imitatur carbunculum in hoc quod
fantasmatibus et presagijs resistit
valet contra dolorem oculorum ex humida cau
sa. et redactus in puluerem sanat scabiem. Sic Isi
dorus dicit de lapide indaico quod est albus ad mo
dum glandis in quantitate.

Lapis ^{Cap. 462.}
kacabrates secundum Alber
tum est lapis filis crystallo.

Dosse. de eo fertur q̄ eloquentiam dat
et honorem et gratiam, valet con-
tra hydropisim.

Cap. 463.

Lapis kamam secundum Alber-
tum est lapis frequenter
albus in toto vel in parte; varius est in
colore; et frequenter inuenitur immixtus om-
nino: virtus eius fertur ex imaginibus et scriptu-
ris que inuenitur in ipso: et ex sigillis.
Lapis ligurius quid est lege lapis lincis.

Cap. 464.

Lapis liparis secundum Alber-
tum est lapis qui frequen-
tius in **Dosse.** fertur enim vir-
lybia inuenitur. tus huius lapidis
mirabilis esse, omnis enim bestia a venatoribus et
canibus infestata currit ad eum: et ipsum intuetur
quasi patronum: et ut aiunt canes et venatores non
possunt nocere bestie gladio quamdiu lapidem
hunc habet presentem, hoc ideo confirmatur per
Aetabari in lapidario suo.

Cap. 465.

Lapis melochites: quem quidam
melonithen dicunt secun-
dum Albertum lapis est arabicus grol-
se viriditatis: sed non translucidus sicut smaragdus
et est molis. **Dosse.** fertur q̄ virtutem habet
at custodiendi gestantem
se a nocivis casibus: et super cubacula infantium.
hoc autem ait in lapidario suo Enax.

Cap. 466.

Lapis mēphithes secundum Al-
bertum est lapis a civita-
te egypti: que mensis vocatur: qui dicitur
ut ignis calere: virtute quidem non actu.

Dosse. hic trinitus et in aqua mixtus in po-
tu detur vrendis vel secandis: quod
inducit insensibilitatem ne sentiat cruciandus. hoc
idem ait Enax in lapidario suo.

Cap. 467.

Lapis magnesia: quem quidam
magnosiam dicunt secun-
dum Albertum lapis est niger: et ipso
frequenter vitreatur. **Dosse.** hic lapis distillat
tur vitreatur. et sicut in magno
et forti igne et non aliter: et tunc immixtus vitro ad
purpureitatem ducit viri substantiam, hoc idem
Aetabari dicit in lapidario suo.

Cap. 468.

Lapis mandasida vel marcha-
sita secundum Albertum
est lapis habens multas species colo-
rum: quia colorem accipit cuiuslibet metalli: et
dicitur marchasita argentea et aurea: et sic de alijs
metallis, metallum tamen quod colorat eum non
distillat ab ipso: sed evaporat in igne: et relinquit
cinis subtilis: et hic lapis notus est apud alchimicos
et in multis locis inuenitur, hoc similiter Enax in
lapidario suo dicit.

Cap. 469.

Lapis nise Albi. dicitur aliqui hunc
esse de genere lapidum: et
inuenitur in capite bufonis: et sunt
duo genera, unus subalbidus: sicut si lac intraue-
rit in sanguinem et vincit eum: et ideo sanguinis ob-
scuras vias in eo dicunt apparere, et alius est niger
et aliqui pingitur in eo bufo sparsis pedibus et an-
te et post. dicunt etiam q̄ si ambo simul includan-
tur presente veneno eos adurere manū tangentis.
probatione autem lapidis esse dicunt: q̄ exhibitis bu-
foni viuo bufo elevat contra eum et agit ore si po-
test. dicit etiam q̄ p̄te veneno varius efficitur qui
subalbidus est, hoc similiter Enax dicit.

Cap. 470.

Lapis onyx fm Alberti. gema p-
hibet nigri coloris: inuenit
melius genus esse nigrum albis venis va-
riatum: venit autem de india et arabia. Inuenit autem quoniam
q̄ diversitatem propter varietatem venarum et colorum. fe-
runt si sardius sit prius ligatus onyx: et etiam suspendi-
tur a nocumento, hoc autem omnia si habet perfectio ideo ha-
bet: quia habet virtutes movendi melancholicam precipue
in capite, ex motu enim illius cum vapore omnia ista p-
cedunt, dicunt autem quidam onyx onychinum esse quod ve-
risimile est: vel q̄ sit alia species eius: sed colore non
est niger nisi aliquando: sed colore habet ut vnguis huma-
nus: sed in onychinis nostris inveniunt multi colo-
res: albi: nigri: et rubicundi: qui tamen omnes in substantia
am quidam fricant: que similitudinem exprimit vni-
guis hominis. Aiunt etiam q̄ ex lachryma arbo-
ris que onycha dicitur indurata in lapidem genera-
tur, et dicitur hanc causam esse q̄ odoriferus est in igne.
hanc etiam causam inveniunt esse q̄ frequenter alius
depictus imaginibus mirabilibus inuenit: quia la-
chryma a principio mollis facile formabilis pingit
et picturam retinet quam in lapide indurata coagulatur
hunc lapidem dicunt insensibiliter intrare in oculum:
et hoc esse mirabile, et ego vidi saphyrum intrare in
oculum: et lapidem galli: et quendam alium: cuius nomen
ignoravi sine oculi lesione, politus enim et tenuis
non ledit oculum: nisi tangat aciem seu pupillam: oculi
li sensibilis: et forte. **Dosse.** Aiunt q̄ collo vel
ramen vne. digito suspensus
excitat tristitiam: et timores: et in somno fantasias ter-
ribiles, et multiplicare fertur lites et tristitias, dicitur
q̄ auget salivam pueris.

Cap. 471.

Lapis opthalmius secundum Al-
bertum est lapis ab opthalmia
dictus: cuius color non nominatur forte,
ideo quia est multus. **Dosse.** valere dicitur gestan-
torum colorum. ti contra oculos ma-
los morbos oculos, visus autem circumstantia dicitur ob-
cecare: et ideo etiam patronus vocatur, gestantes enim
eum quasi invisibiles reddit, hoc similiter Enax.

Cap. 472.

Lapis onites fm Albertum habet
tres species: quarum una
est nigra et rotunda, alia viridis macula habens albam,

tertia cuius pars altera est aspera: altera plana. et est color eius quasi ferri lamina: et talis etiam est dispositio corporis eius: de quo fertur quod vinctus oleo rosarum: et gestatus preseruat ab aduersis casibus. **Dosse.** dicitur valere morbis pestiferis: et reptilium moribus. dicitur etiam in physis ligamentis: quod appensus mulieri prohibet ipsam impregnari: et si pregnantis est abortus facit.

Lapis ^{Cap. 473.} orphanus secundum Albertum: quod est in corona romani imperatoris: non vnicuique alibi visus est: per quod orphanus vocatur. est autem in colore quasi vinosus subtilem habens vinositatem. et hic est sicut si candidum nimis micans penetraret in rubrum clarum vinosum: et sit superatus ab ipso. est autem lapis perlucidus. et traditur quod aliquando in nocte fulsit: sed nunc tempore nostro non micat in te. **Dosse.** fertur autem quod honori conuenit regali. hoc similiter ait Enax.

Lapis ^{Cap. 474.} panterus secundum Albertum. est multos habens colores et in uno corpore lapis nigrum videlicet viridem et rubrum: et alios multos. inuenitur autem pallidus: purpureus: et rosus. **Dosse.** fertur autem fuscus efficit visus inuenitur autem secundum pulchrum in india. debet gestans respicere ad ipsum in mane oriente sole: et sit efficax et virtuosus. tot autem virtutes dicitur habere quot colores habet. hoc similiter ait Enax.

Lapis ^{Cap. 475.} peanithes secundum Albertum est lapis granatus de michedon: et est feminini sexus. **Dosse.** certo tempore dicitur concipere et parere consimilem lapidem. et valere aiunt pregnantibus.

Lapis ^{Cap. 476.} pirithes vel peridonius secundum Albertum est lapis coloris **Dosse.** dicitur autem valere fulgens ut ignis. **Dosse.** re contra arthriticam mirabiliter. et refertur de illo lapide: quod si fortius stringatur manu manuum aduret. vult ergo leniter et pauidè tangi: et ego ipse expertus sum sepius. dicitur autem de genere isto alia species esse: que dicitur esse chrysolito similis: nisi quia maior viriditatis existit.

Lapis ^{Cap. 477.} prassius secundum Albertum est lapis quis est mater et palatium smaraldi. est autem viridis coloris habens viriditatem sicut prassius. inuenitur autem aliquando cum rubris guttis: et aliquando cum albis. Est alia species istius lapidis qui inuenitur cum guttis aureis: et vocatur chrysopassus et rarius inuenitur: et ideo carior existit:

pro quo lege la **Dosse.** expertus est autem pis chrysopassus. **Dosse.** tem quod confortat visum. et quasdam iaspidis: et quasdam smaraldi habent operationes. hoc sicut ait Enax.

Lapis ^{Cap. 478.} quirin est lapis secundum Albertum qui inuenitur in nido vrppe aliquando: que tota est auis prestigiosa et angularis: ut dicunt magi et augures. **Dosse.** est autem hic lapis proditor res. **Dosse.** cretorum et fantasias promouens. si ponat supra peccatum dormientis. hoc sicut ait Enax.

Lapis ^{Cap. 479.} quandros secundum Albertum. est lapis qui aliquando inuenitur in cerebro vulturis. **Dosse.** esse contra quilibet nocivos casus. et replet mamillas lacte. hoc similiter ait Enax.

Lapis raquinay et olechitis secundum Albertum est idem quod bolus armenicus. est autem lapis subnube. **Dosse.** huius autem lapidis virtus pro us. **Dosse.** certo experta est constrictiva ventris: et precipue constrictiva sanguinis dysenterie et menstruorum: pro quo lege carnamentum. **Lapis** bolus armenicus idem quod supra.

Lapis ^{Cap. 480.} saphyrus secundum Albertum est lapis valde notus in plurimum ei venit ab oriente et india: inuenitur in hipopodomo apud podium puencie regione et ciuitate: sed non est adeo preciosus ut per omnia sit similis orientali. est autem coloris perspicuus sicut celum serenatum: sed vincit in eo flauus color. et ideo melior qui est non satis perlucidus. optimus autem qui habet nubes obscuras ad rubedines declinantes. inuenitur etiam bonus: qui albidus habet nubeculas: similiter substantia sua sit sicut nubes fusca transparens. **Dosse.** virtutes ego vidi res aliquotulum. **Dosse.** quod atraces duos sugant. aiunt etiam hunc lapidem hominem castum reddere: et interiore ardorem refrigerare. sudorem restringere. dolorem curare frontis et lingue. vidi ego vnus in anulo portare: et sordes ex oculis purgare: sed ante vult poni in aqua fri. et potest similiter quod autem dicunt quod amittit virtutem et colore postquam antracem curauit falsum est. dicunt etiam quod corpora vegetat. et paces conciliat. piuum et deuotum ad deum efficit. et animam in bonis firmat. hic etiam syrites a quibusdam vocatur eo quod in litore syrtium inueniatur.

Lapis ^{Cap. 481.} sardonis secundum Albertum. est lapis quem quidam sardonices vocant: est compositus ex duobus: sardonio videlicet et onice. Est ergo ruber et color eminet ex sardonio. est etiam albus et niger: color vnguis preserens ex onice. laudabilior autem est qui hos colores habet magis distinctos. inuenitur autem quinq; modis aut pluribus propter diuer-

san colorum mixtionem, et frequenter inuenitur in india. **Dosse.** fertur luxuriam expellere: et castum reddere: et pudicum. est tamen maxima huius virtus in hoc: quod cum onichinus nocivus sit hic nocere non potest: sardum in substantia habens admixtum.

Cap. 482.

Lapis sardius secundum Albertum est lapis ab antiquissimo inter preciosos lapides memoratus. est autem habens ruborem spissum cum substantia peruiat: sicut si peruietas imaginetur in rubea terra. et secundum hanc diuersitatem inuenitur quinque modis: ita quod aliquis nihil habet de peruietate: et forte ille matrix est aliorum et domus in qua generatur. in sardis autem ciuitate repertus esse dicitur: et sic vocatur. **Dosse.** aiunt hunc lapidem accendere animam ad gaudium. et aciem ingenii: et per virtutes contrarias ligare onichinum: hoc similiter ait Enax.

Cap. 483.

Lapis sarda: et alij dicunt sardo secundum Albertum est lapis qui se habet ad tabulas ligni sicut magnes ad ferrum: et imo adheret ita fortiter tabulis narium in mari: ut a tabulis euelli non possit nisi abscondatur cum ipso ea pars tabule cui adheret. est autem in colore prassius hoc est virens. hoc similiter ait Enax.

Cap. 484.

Lapis selenite secundum Albertum est lapis de quo varia referuntur. dicunt enim quidam eum nasci in quodam genere testudinis indico: et esse varium. dicuntque hunc esse virentem: et in perfide partibus frequentius inueniri siue in arabia: ut inquit Plinius. dicunt autem hunc crescere luna crescente et decrescere luna decrescente. **Dosse.** gestatus autem fertur conferre presentiam quandam futurorum si sub lingua portetur: precipue prima luna et decima existit. dicunt etiam quod mane prima luna tantum habet virtutem in prima hora: decima autem existente luna in decima hora. et modus diuinationis est quod cum ponatur sub lingua et cogitetur de aliquo negotio: verum fieri debeat aut non. et si fieri debeat corde tenetur et insigitur: ita quod auelli non possit: et si fieri non debeat statim cor desistit ab ipso. fertur etiam quod curat languentes pituiticos et debiles. hoc etiam ait Isaac beniamin.

Cap. 485.

Lapis syrius secundum Albertum est lapis a syria dictus: ut dicit Isidorus: et est lapis qui integer natat: et continuus fluctuat: cuius causa est quod iter per poros aeris continet: quod euascat a puluere comminuti lapidis. hoc similiter ait Enax.

Cap. 486.

Lapis sarcophagus secundum Albertum est lapis deuotus cadavera mortuorum. grece enim sarcos

sonat caro fagos autem comedere. antiqui autem alij qui de hoc lapide prius fecerunt archam mortuorum eo quod in spacio. xxx. dierum cadavera consumuntur. ob hoc autem nostra monumeta lapidea sarcophagi sunt vocata. hoc similiter ait Atabari.

Cap. 487.

Lapis samius secundum Albertum est lapis a samo insula in qua inuenitur dictus. hoc autem lapide polietur. **Dosse.** fertur autem quod portat aurum. vertigines sedat. et mentem solidat. habere autem hoc vicium dicitur quod alligatus in costa parturientis impediatur partum. hoc similiter ait Atabari.

Cap. 488.

Lapis succinos secundum Albertum est lapis crocei coloris: quem greci election vocant. inuenitur enim translucentis sicut vitrum. vocabulum habet a materia: quia a succo vel guma arboris nascitur que pinis vocatur. lambra vulgariter vocatur. **Dosse.** confricatus autem trahit folia: et paleas et fila sicut magnes ferrum dicunt autem quod confert portantibus se castitatem de expertis autem est quod fugat serpentes. pregnantibus autem valere dicitur ad facilem parturitionem. hoc similiter ait Enax.

Cap. 489.

Lapis specularis secundum Albertum est lapis ad modum vitri perspicuus. dicitur autem in hispanorum urbe segondia primitus inuentus esse. Ego autem vidi illum abundantius inueniri ita quod currus inde onerantur in diuersis partibus thetonie. et vidi etiam in gallia inueniri cum gypso: quod est gypsi extremitas quedam. effusus autem scinditur in quaslibet partes tenues: et sunt inde fenestre sicut de vitro: nisi quia loco plumbi oportet ponere lignum. Sunt autem tres species eiusdem: una videlicet lucida sicut vitrum. alia nigra penitus sicut atramentum. tertia citrina: que vocatur auripigmentum vel arsenicum: quod clarior est et nobilior.

Cap. 490.

Lapis topazion secundum Albertum est lapis sic vocatus a loco sue prime inuentionis: que fertur vocari topans insula: et quia auri similitudinem pertendit. sunt autem due species in hoc genere lapidis: quorum una est similis in omnibus auro: et est preciosior: alia est croceum magis tenens coloris quam aurum: et hec vilior est.

Dosse. expertum est in nostro tempore quod aqua bulicte si immittatur ita sicut defertur facit quod statim manus immissa extrahitur sine lesione. et hoc fecit parisius vnus de nostris socijs. dicunt etiam quod valet contra emoptoicam et lupaciam passionem. hoc autem certum est quod

speculus est lapis iste: et idolum obiecti corporis sit
cut speculum concavus in visum representat. Et na
scitur in ovincho. hunc cum aliquis tenet in manu de
extra contra solem radios emittit: et ignem enomit
ut videns miretur. nam qui eum portant circa fini
strum brachium omnes turbas contemnit. hoc locu
ste et grandines a fructibus remouentur: et ardore
veneris deferuere facit.

Cap. 49i.

Lapis turchoys secundum Aliber
tum est lapis flauis coloris
nitidi candentis: ac si lac penetraverit, in
flauis coloris: et resiliat per ipsum ad superficiem:
est autem non perspicuus. **Dosse.** dicunt autem quod vi
cuius neque rarus. **Dosse.** sum conseruat et
a nocuiis, casibus defendat se portantem.
Lapis episticon idem quod supra.
Lapis virites .i. lapis piritis.

Cap. 492.

Lapis ziguities. Euax est lapis co
loris vitrei.
Dosse. gestat collo valet con
tra noctilopam. et con
stringit sanguinem. et depellit mentis alienationem.

Lapis cogalites	.i. lapis aquile.
Lapis echites	idem quod supra.
Laran	.i. apium risus.
Laramon	.i. bdellium.
Larapia	.i. matricaria.
Larion interpretat flueri: idem collyrion: est que libet medicina qua utimur in solida substantia que comouet fluxum ut suppositoria et similia. unde ap propriatum est hoc vocabulum ad signandum illud quod ponitur in oculis.	
Lardia separ	.i. ser vini.
Larosa	.i. mandragora.
Larofades	.i. serpillum.
Laroplation	.i. vsnee.
Lassa. i. assa fetida: et est silium.	
Lasa. i. abalmeas amel de fumigia latus est.	
Lasagion	.i. almea.
Lafenel chelbe	.i. lingua canis.
Laserpitium	.i. assa fetida.
Laserion	.i. amomum.
Lasinar	.i. flores amigdalay.
Lasuarcb	.i. aaron.
Lasuarcbi	idem quod supra.
Latalus	.i. ostrea.
Latarailb	.i. acetosium.
Latara idem quod supra.	Latabaco. i. borax

Cap. 493.

Altamie ara. lati **Sera.**
ne caro.

li. aggreg. ca. latamie auc Hal. latamie
alfabay. i. caro tyri calefacit et desiccatur calefactio
ne forti: maxime quando fuerit condita cum oleo sale et a
neto et porri et aqua quantitate necessaria: est ut vide
tur virtus mirabilis pueniens usque ad cutem cor
poris expellens inde superfluitates que sunt in corpo
re: et propter hanc causam generat in cute illos qui co

medunt has carnes in quorum corporibus sunt humo
res mali res ab humoribus illis generate exites
cutim similes squamis: et hoc fit a proprietate ipsarum
nam carnes iste adherent humiditatibus: et addu
cunt eas ad cutem: et maxime quod ex eis est grossum
terreum: ex quibus generat scabies et egritudo cuius
qua eleuat cutis. et iam verificauit experientia: quod ty
rus quando ponit in vino: et bibunt ex eo leprosi ingros
satur cutis eorum tota: deinde cadit sicut cadit teste
animalium ostracorum: et remanet eis post hoc caro
mollis sicut caro que remanet in ostrachis et can
cris quando cadunt teste eorum. et quando bibunt leprosi ex ty
riaca que fit cum carnibus tyri cum assiduatione. et li
nitur corpus eorum cum ea conuenit eis valde. Et ideo
auc. Dial. caro tyri cocta et comesta acuit visum:
et prohibet scrofulas augmentari: et os quod excoietur
et auferat caput eius et cauda. quidam autem volunt quod
abscindat de extremitatibus ipsius quantitas certa:
sed errauerunt: residuum vero lauatur cum oleo et ruta
sale et aceto. et dicunt quidam quod qui comedunt istas
carnes generant multi pediculi: sed non est verum. et
qui utuntur his carnibus augetur vita eorum. Et idem
ca. herbe auc. Hal. caro herbe huius virtute attracti
uam: que quando teritur et fit emplastrum cum ea extrahit
infixa corpori. Et idem eodem ca. auc. Dial. quando come
ditur caro herbe recens est gluciatia et mollificatiua
ventris. mundificat pulmonem: et acuit vocem. et quan
do fit emplastrum cum carne ipsius salsa veteri attra
hit infixam corpori. et aqua carnis ipsius salsa que
sedent in ea habentes vlcera intestinoz in princi
pio egritudinis est ei conueniens. et fit clystere cum
eorum curat sciaticam. Auier. i. colliget ca. de carnibus
melior caro ex volatilibus est caro galline iuuenis sa
ne et pinguis. et huius mirabile proprietate in tripando con
plexione: et propterea brodium suum est optima medici
na leprosis: quod cerebrum eius augmentat substantiam
nostri corporis: et acuit ingenium. ex ambulationis pro
ipsas est caro hedi: et post caro arietis. Sed Hal.
videt quod carnes vitulorum sunt meliores carnibus ari
etis. et Auic. dicit melior carnis est porcina: et sen
tit quod illa caro sit naturalior hominibus quam alia caro ani
malium ambulantium. et multi vitupant carnes agnorum pro
pterea quod dicitur multa humiditas super eas. Rasis
carnes agnorum sunt post bonitatem carnis bedorum. et
ex volatilibus: et ex laudabilibus sunt carnes pardi
cum: sed declinant parum ad frigiditatem et siccitatem: et sunt
sicut galline deserti. et habent proprietatem stringendi
ventrem asse et elix. Sed turtures sunt similiter bo
ne: sed declinant plus ad caliditatem. et habent mira
bile proprietatem in aciendo ingenium. Columbe sunt
ca. et sic grossioris substantie quam turtures. et pulli eo
rum habent humiditatem superfluum: et hoc signi
ficat grauitas motuum ipsarum: sicut significat ca
lor eorum actualis: et velocitas digestionis eorum
in stomachis super ipsorum calorem: et propterea
qui volunt abstergere margaritas et clarificare dant
comedere eis et incontinenti debent occidi: et extra
huntur clarificate: et si cito non interficerentur
multum diminuerentur quantitates margarita
rum. et caro veteris palumbi masculi mirabilem

h3 virtutē i epilepsia z paralyticis. z carnes turdo
rū z in lingua arabica: alcamari sunt sicciores pre
dictis z grossiores substantie. passerēs aut omnes
ea. z sic in fine caliditatis sunt coturnices que simi
lant columbis z sunt perdoes: magne sunt tpeate
aliquantū declinantes ad calorem. z sunt subtilis sub
stantie generātes bonos humores. z sunt bone cō
nalescentibus. z sturnelli qui dicūt carzu sunt cal.
z sic. z graues ad digerendū. p quibus lege dimeg
z grosse sunt nature. Raby moyses ca. de carnib.
volatiliū auc. **Gal.** carnes volatiliū in corporibus
calidis generant multā cholera. z oīa cerebrā sūt
mala stomacho. sed testiculi galloz sūt boni. z id
qō oīz ex aīalibus siluestrib⁹ est melius q̄ ex do
mesticis. z cuitanda sūt aīalia vetera. z vicina par
tū. z brodia gallinaz elixata. z adaptant cōplexi
onē. z impinguant corpora. z pulli columbaz in
ducunt dolorē capitis. Turures cōfirmant sensū
galline z galli laxant ventrē. pavones dissoluit co
lica. Coturnices sunt bone sanis z ventri. frangūt
lapidē. z ducunt urīnā. z generant spasimū. Carnes
hedine fere pueniunt oēs alias carnes. Carnes ca
preoline comobozant spiritus. z relaxant virtutē q̄
cecidit. z valent cōtra syncopim. testiculi galloz
sunt boni: quia iuuant defectos. z multā nutriūt z
augent sperma. Lingulanda sunt aīalia de sero cū
carnes debent comedi d mane tpe hyemis: s3 esta
te in auroz: q̄s comedunt p solis ortū. senes z de
crepitū sunt cibandi cū aīali occiso per diē z noctē
iuuenes z fortes recent. Capita aīū masculinū
valent ad **Amic.** h. 2. ca. de carnibus. Car
coitū. **Amic.** nes bone sunt. caro ouina q̄
cū caliditate est subtilis: z iuuenū capraz z tauro
rū: z carnes illoz qui de eis sunt parui magi sunt
susceptibilis digestionis z subtilioris nutrimentū. z
hedina quidē ē minor superfluitatū q̄ arietina.
caro lactantis lacte laudabili est bona: lacte vō nō
laudabili est mala. z caro decrepiti que est ex ouī
bus est mala: z silr extenuati est mala. z caro nigri
est lenior z suauior: z silr caro masculi: z rubea di
uisa ex aīalib⁹ plurime pinguedinis: z alba sunt le
uiores: z varia est minoris nutrimentū: natat i sto
macho. Melior caro z digestibilior est illa que ē
circa os. z dextera quidē melior z lenior est q̄ si
nistra. z que est in medio lacertoz mundior ē car
ne neruoz. caro aut laxa supra quā nō est neruus
fortasse est suauis: z pprie que est ppter generatio
nē lactis: sicut caro māmille. z māmille quidē nu
trimentū est bonū: q̄ si in ea est lac est grossum. te
sticuloz vō caro est melior alijs. Et volucrū q̄dez
caro melior est adurach: z gallinaz: z subtiliorū
earū. Omnis pterea aīalis sicce cōplexionis caro
parui est melior sicut caro hedi. ipsa enim est bo
na: caprina vō nō est bona multū. z ei⁹ humor for
tasse est malus valde. hircina vō caro est mala ab
solute. z caro lupoz mala. z omnes volucres ma
gne aquaz male: z habētes colla longa: z pauo z
mīuus: z palumbres dure plurima gñatio est me
lancolica. z passerēs omnes mali sunt. Melior ca
ro ex siluestribus est gazel. deinde porci siluestris

nam est velocioris digestionis q̄ domestica z p̄
mi nutrimenti. caro auis omnino siccior est carne
quadrupedis. z caro vaccina siccior est caprina: s3
caprina est siccior z difficilioris digestionis carne
ouina. z caro vetē est vehementioris calefactio
nis z grossi nutrimenti. leporis vō caro est cali. z
sicca: pro qua lege arnaben. Carnes magnaz aī
um sunt grosse. Anatis vō caro z aquaticaz ē ve
hementis humiditatis: z est p̄pina in hoc carni
ouine: pro qua lege bar. Caro vaccia plurimi est
nutrimentū: grossa: melancolica: generans egritudi
nes melancolicas. z qō est melius est caro vitulo
rum. porcelloz vō prauū est nutrimenti ppter for
titudinem sue resolutionis: z vehementiaz sue hu
miditatis. z caro anetis est plurimi nutrimenti nō
tū existit in bonitate gallinaz z similiū. Caro vi
pere fert lepra. Caro erici est humectatina: z cō
uenit lepre: z hydropisi: z dolori renū. Caro rane
conuenit puncture vermiū venenosoz. Cinis car
nis asini fm **Amic.** z epatis eius cūz oleo superpo
situs valet ptra scissuras frigori. z delet scrofulas
sanat leprā. contracti ex siccitate sedent in iure car
nis eius. Epar eius affatū ieiuno comestū cōuenit
epile **Dias.** capitulo de testudine. testudinif
psie. **Dias.** terrene abscinde caput z pedes
z reliqua coque in caldario quousq̄ possunt offa
a carne separari: z sic p̄sico ossibus intraneis ab
iectis carnem conde cum pipere cinnamomo spi
ca butiro aut oleo aut pinguedine vsina: z da ad
manducandū nescienti infirmo: z post coopi illū
vt sudet nimis: z de aqua vbi caro cocta est sōme
ta eum z sanabitur: nā pbata res est. ad omne do
lorē dentūz item sanguis leporis curat inunctua.
z crura functione capillos educit plurimos. z co
clea ei⁹ icēsa eadē facit. z arsurā de foco sanat fel
eius. cū melle sine fumo mixtur caliginem nimis
tolli. z cataractas **Amic.** libro secundo capi
venturas destruet. **Amic.** tulo de testudine.
caro testudinis cōuenit epilepsie. z fel eius valet ad
alcola: z distillatur in nares epilepticorū. Et idez
ca. de onis. ona testudinis siluestris dicunt q̄ cō
ferunt epi **Sera.** libro aggrega. capitulo dez
lepie. **Sera.** tunc. **Gal.** sanguis nemo
ralis testudinis curat epilepsiam quādo sumitur
in potu. z sanguis testudinis marine quando bibi
tur cum vino: z cū coagulo leporis z cymino con
uenit moribus venenos. z cōuenit bibentib⁹ ra
munculas. de virtute epatis quorundā animalū
lege rebith. z de virtute cerebri lege dimag. z de v
tute pulmōis lege hich. z d v̄tute renū lege chule.
Gal. tertio libro dinadimidiarū capitulo de
generatibus superfluitates: dicit q̄ ista
generant supfluitates multas: passerēs: anseres: pi
sces p̄ter petrinos: viscera oīa interiora: spialis
medulla: cerebrū: aues de stagnis z paludib⁹: por
celli: ouium caro z omniū nouoz animalū z qui
ete viuentiū: cernicalia aīalū: cūde z caro agre
stū animalū. z idē eodē li. de his que multū nu
triat. mltū nutrictia sūt hec: porcelloz domestico
rū carnes oīb⁹ cibis sūt magis nutrit uerz bouine

z cerebella z testiculi: spinalis medulla z alie medulle: ale ansepe z magis pulloz: z omnia auia. Et idē eodē libro ca. de his que pax nutriunt. paruz nutrientia sunt extrema animaliu: matrix: venter intestina: caude: aures: pinguedo: axungia. Et idē eodē libro ca. de generantibus humore melancolicū sunt carnes bonine: caprine: z magis bircine: ouine: leporine: z porcoz agrestiu. Et idē eodē libro ca. de cibis cacochimis. cacochimi cibi sūt ouina caro: z caprina: bircina vō pessima: deinde arietina: omnibus autē his castratoz carnes meliores senioz vō pessime. leporina vō caro sanguis pinguis est generatiua. cacochima autē cū his ē ceruina. Et idē eodē libro ca. de enchimis. enchima sunt porcoz pedes z alia extrema quadrupedū cacochima z agrestiu animalium carnes magis sunt enchime q̄ domesticoz. Et idē eodē li. cap. de expectis. i. de his que bene digerūt. bene digestibilia sunt hec: omne genus volatiliū auia plus est digestibile q̄ pedestriū: z maxime perdix attagines: columbi: fassiani: z galline: ale ansepe: z magis pulloz gallinaceoz: z vlt omniū iunioz z bñ nutritoz: auia ale pessime sunt gracilioz: z seniorū pulloz testiculi nimis bñ digestibiles. Carnes porcoz ad digestionē minus viles adolescentib⁹ magis iuuenes. Reliqui vō qui sunt perfectoz adolescentē meliores. vnde vituli meliores sūt ad digestionē q̄ pfecti boues: z hedi q̄ capre: z vniuersaliter crescentiū caro digestibilior est q̄ seniorū: z eoz que ī siccis locis degunt digestibiliores q̄ que in alijs. Et idē eodē libro ca. de dispectis. difficile digestibilibus. difficile digestibilia sūt bouina caro: caprina: ceruina. pessima autē ad digerēdū est bircoz caro: deinde arietina: ita taurorum z senioz animaliu pessima: z senioz porcorū dura z sicca: ppter hoc indigestibiles bz carnes: venter intestina: matrix: cor: epa: pulmo: aures: caude: renes: cerebri: medulla: z perfectoz animaliu testes z caro vetuste turturis z anatis. indigestibilior autē z durior est caro pauonis: z cignoz. veteres autē omniū auia indigestibiles ppter duriciē substantie. falso etenim laudat structionis ventrē z euch⁹ i. meruli: iste tñ venter. i. meruli cōmendatur in antidotario minori Bal. in pfectione que dicitur esdra.

Anic li. 2. ca. de epatibus ait: humor generatus ab epatibus est grossus. z sanius ex eo est anatis pinguis z gallinaz pinguis.

Laticulum .i. iniquiamus.
Lattrition .i. epatica.
Lateralisip .i. peonia.
Latia idest lupina vel caro vel quicquid sit denominatum nomen est.
Latices .i. aqua.
Latridos. i. cucuma in qua reponitur aqua.

Latua secundū Dias. in pprio ca. thyrulū bz oblongū vastitate digiti caui: in summo quasi ramulū diffusum: z folia oblonga: fructus in summitate ramoz habens triangulū: z subrotundū ī mo-

dū capparis: in quo tria grana continent sub mēbranula que in tra cortice est. **Posse.** granula eius. vij. vlt. tra cortice est. ix. potata ventrē viscidē purgant: q̄ si aqua frigida supbibatur choleram rubeam z pblegma deponunt.

Laturie .i. terra sigillata.
Latui fit cū aqua cū coquit cortex berberi.
Lanachios .i. antimonium.
Lanabelet .i. ozimum.
Lauosen .i. vlnce.
Lauandula quid est lege primula veris.

Lanet ara. gre. z lati ne amigdala. **Sera.** libro aggre. cap. lanet siue lan. i. amigdalā: z sunt ex eis.

Posse. Bal. vi. dulces z amare. phar. ca. de amigdalā. dulces amigdale in eis ē amaritudo eaz occulta que nō apparet sensui: ga vincit in eis dulcedo: vep qñ veterescunt apparet manifeste virtus eaz tpata est cū caliditate. p̄cua let enim in ipis absterfua z subtiliatina substantia ppter quā expurgat viscera z pulmonē: z thorace: expuitions opant humor. palam enim est q̄ valent ad subductionē ventris sunt viles: z alimētū corpori dant modicū. quedā autē ipsaz hnt p̄valentē incisiuam grossoz z viscosoz humorū virtutē: vt neq̄ comedi possint amaritudie ex oleagina: z pingui participat qualitate sicut z nnces. vnde ex his que ex pulmone z expuitions sanici z grossoz humorū z viscosoz sunt vtilissime: quarū substantia est subtilis. z virtus eaz est ca. gūmi arboris amigdale. **Dias.** ca. de amigdalā. est ca. z stipticū. arbor amigdalārū dulciū est debilioz opatōis q̄ amaraz arbor. et amare sunt subtiliatine z puocatine vine.

Sera anc. Archigenis. dulces amigdale sūt ca. z hu. in primo gradu. Et idēz anc. Mesuay qñ comedunt cū cortice suo stringūt gingiuas: z sedant qd accidit in ore ppter suā ponticitatē. z qñ comedunt cū zucaro descendūt cito a stomacho. z qñ sicce torrefiunt sunt cōuenientiores stomacho. z augent spermas sicut auellana z fistici. z qñ comedunt conferunt doloribus oris. Idē auc. Albugerig. gūmi eoz administrat sicut gūmi arabicū z prunoz. Idē auc. Bal. amaraz virtus est: quia abstergūt lentigines. z inuāt ad extrahendū humores grossos viscosos. z aperiunt ap̄ione mirabili. z curant dolores qui sunt sub costis z in splene: z in renibus: z cōsimiles eoz. z virtus totius arboris est sicut illa virtus: z ideo accipit de radice ipsius arboris: z coquitur super lentiginēs: z an. **Dias.** ca. de amigdalā. arbor amigdale dulcis est debilioz opationis satis q̄ amaraz arbor. z amare sunt subtiliatine z puocatine vine. z amigdale amare radix qñ terit z coquit mundificat maculas faciei: que dicuntur effelide. silt qñ fit ex amigdalā amaris emplastrū idē faciunt. z qñ fit nascale cū eis puocat menstrua. z miscet cū eis acetū z oleū ro.

et fit emplastrum in fronte et conuenit fode. et misceat cum melle et conuenit vlcere fraudulenti: et formice: et mosui canis. et qui comedunt dulces sedant dolores: et molliunt ventrem: puocant somnum et vinnam. et administrant cum menta et conferunt huiusmodi dolori renu: et apostemata pulmonis. et qui ad ministratur cum rob curat stranguriam: et frangit lapidem. et qui comeditur eis quod est nux vna cum melle et lacte conuenit dolori epatit: et tussi: et inflationi testiculorum: et inflammationi intestini notati colon. et qui comedunt quicquid amigdale dulces a ieiunio. prohibent ebrietatem et qui vulpes comedunt amigdalas amaras cum aliquo cibo moriuntur. gummi amigdale arboris est stipiticum et ca. et qui bibunt eam est spu sanguinis. et qui misceat cum aceto: et linat inde empetigo que est in cute curat eam. et qui bibunt eam vino mixto aqua conuenit tussi antiqua. et qui bibunt eam rob conuenit huiusmodi lapidibus. oleum eorum conuenit dolori matricis: et suffocationi eius: et fode: et pulsationi aurium: et tinnitui eorum: et sibillo: et egritudinibus renu: et strangurie: et lapidi: et apostematibus splenis. et auferunt maculas faciei: et lentiginis. et qui misceat cum melle et liquiritia: et cera soluta: et oleo ro. conuenit obscuritati visus: et mundificat furfures capitis. Rabi moyses ca. de amigdalas. dulces amigdale puocant somnum et patitur: et coquiratur cum eis humectant ventrem. et sunt laudabiles. et saluant substantiam cerebri.

Lazurd i. lapis lazuli.
Lazumar i. capparosa.
Lazumari idem quod supra.
Lea. i. esula vel genus titimalli. et est vna ex speciebus titimalli: sed prima expositio est melior.
Lea idem quod supra. **Leo** tre. i. mezerion.
Leozenege i. lencemeic.
Leon quid est. vbi notandum quod qui aliquod nomen de finit in leon sonat oleum illius rei que desinit in leo secundum proprium vocabulum: ut nardelcon. i. oleum nardinum: sambucileon. i. de sambuco: lineleon. i. oleum de lino: amigdaleon. i. oleum de amigdalas.
Leucos. i. albi: inde leucopip. i. albi piper.
Leuca idem quod supra. et est adiectiuum neutri generis.
Leucopblegmatica est species hydropisis facta a phlegmate albo a leucos. i. album.
Leucodemon quid est lege butthoriarion.
Leuenapis. i. ouiganu. **Leuema**. i. lilium
Leuz i. amigdala.
Leuchancha i. bedeguar.
Leucancha idem quod supra.
Leucantantum i. centummodia.
Leuchis. i. albaras. **Leugbi**. i. fascoli.
Leucis. i. viola alba. **Leucoin** idem quod supra.
Leucucugio idem quod supra.
Leucantimos i. camomilla.
Leucomata i. albule oculorum.
Leucopiper i. album piper.
Lebeledi. i. corrigiola. **Leben**. i. lelet.
Lebleb. i. volubilis. **Leboin**. i. tapfia.
Lebomin idem quod supra.

Cap. 496.

Eborat ara. gre. antimon aut tircioia. madozoza

Sera. li. aggre. ca. leborat auc. **Dias**. man. dragora et fructus eius dicitur losach. idem auc. **Isaac**. et est lebeng. et est archileta. Et auc. **Di** as. ait: sunt eius due species masculus et feia. et feie color est niger: et notat landachis siue bandachis aut lactuca. nam in folijs eius est similitudo cum folijs lactuce: et sunt pingua granis odoris: et extendunt super faciem terre. in medio foliorum eius est filis nescipili: et est losach. et est citrini coloris: huiusmodi odoris bonum. et intra ipsa sunt grana filia granis pirozum. et huiusmodi radices magnas mediocriter duas vel tres adbebetes iuicem: exterius nigras: et interius albas: super quas est cortex grossus. et hec species mandragore non habet stipitem. sed masculus est albus: et notat antimon vel merion. huiusmodi folia magna lata alba filia folijs fide: et mollia. et poma eius sunt in duplo maiora pomis speciei supradicte: quorum color est filis coloris croci. huiusmodi bonum odoris cum grauedine aliqua et pastores aliqui comedunt ea: et inducit eis subet. Radix vero eius est filis speciei prime: nisi quod est alba: et illa species

Anic.

li. 2. ca. de mandragora. quidam dicunt quod radix masculis facta est ad modum figure hominis.

Bal. vij. sim. pber. ca. de mandragora. virtus eius est fri. in tertio gradu: et est in ea cum hoc caliditas parua. sed in pomis eius est humiditas: et propter hanc causam faciunt subet. sed cortex eius radices est frigidus multum: et cum hoc desiccatur: et aliquid quod est in radice est debilis virtutis. Et idem **Sera**. est alia species plante: quam quidam dicunt huiusmodi herbe specie esse: et nominant eam marbus. et nascitur locis vmbrosis. et huiusmodi folia leborabaldi: nisi quia sunt minora. et huiusmodi virga longa duobus palmis. cuius color est albus. et folia eius sunt longa circa palmum: et sunt prope radicem eius. Radix vero eius est alba mollis longa plus palmo: et grossa sicut pollex et dicitur quod qui ex ista radice exhibet aliquid in potum vel in cibo cum pane incidit sumens eam in subet: et ideo vult chircurgici qui volunt membrum incidere. Et idem auc. **Dias**. virtus prime speciei est: quod si coquatur radix in vino donec minuitur tertia pars: et colat: et reponit: et accipit ex ea quantitas. 3. i. et administrat ad nimias vigilias: et ad sedandas dolores. et qui fuerit necesse incidere aut cauterizare aliquod membrum et volumus quod non sentiat deus ei in potum primum. et si bibant duo onolos ex succo radices cum melicrato faciunt enomere phlegma et cholera sicut belleborus: sed si accipiat plus occidit. et cortex radices ingreditur in medicinis oculorum et in nascalibus. et quando accipit ex eo medius onolus: et supponit pro nocat menstrua: et extrahit fetum. et qui ponit in ano sicut suppositoria facit dormire. Et qui radix eius elixat cum ebore. vi. horis mollificat eum: et facit ipsumabile ad faciendum quicquid figuram volueris. et qui fit emplastrum cum folijs eius recentibus cum sanie est conueniens apostematibus oculorum: et apostematibus supuenientibus vulneribus et vlcerebus. et resoluunt apostemata dura: et scrofulas: et exituras. et qui fricat eum eo empetigo: et baras: et filia eis. vi. diebus auferunt ea sine vlceratione loci. et conferunt attritionibus quod

De ea corporis in mris pars que vult
multa notari non potest. ut in mris

Batalus.

Leomias impetiginis specis. Sic dicitur quod
leombo correpi fons leonis modo corrigere.

funt in itinere. Radix vō ei qñ terit contritione
forti: fit emplastrū cū ea ⁊ aceto curat berisipil-
lam. ⁊ qñ misceat cū oleo ⁊ melle est bona moriui
venēofo. ⁊ qñ misceat cū sanie sedat chiraḡs ⁊ do-
loze iuncturaz: ⁊ alios oēs dolores. fit aut vinum
cū cortice eius radices in hunc modū: Albsq deco-
ctione accipiat de vino dulci amphora vna: ⁊ pū-
ciant tres magne radices in ea: ⁊ det in potu quā-
titas triū onolos illi quem necesse est incidere aut
cauterizare: ⁊ nō sentiet cauterizationē aut incisio-
nē. ppter subet qđ cōtingit ei: ⁊ qñ sumit de ea ni-
mis facit apoplexiā. succus pomoz eius qñ sumi-
tur in potu mūdificat matricē. qñ admisceat ei sul-
fur: ⁊ fit inde nascale abscindit fluxū matricis. Col-
ligit aut lachrymus huius plante qñ pforat radix
eius: ⁊ colligit qđ emanat ex lachrymo in vase vi-
treato. vep succ⁹ eius fortior est lachrymo: ⁊ nō ē
in omni parte radices tantū de humiditate q quā-
do vulnerat emitit lachrymū: qđ quidē expictia
sciri pōt. Alia spēs que noiat marb⁹ administrat
a chirurgicis qñ volūt mēbra aliqđ incidere. ⁊ qñ
bibit solatrū qđ dī suffocant ei est tyriaca. Et idē
auc. Rasis: dixit mihi quidā ex antiquis babylo-
nie q quedā puella comedit gnqz poma mandra-
goze: ⁊ cecidit syncopizata: ⁊ tota effecta est rubi-
cunda: ⁊ quidā supueniens effudit sup caput eius
aquā nimis donec surrexit. ⁊ ego vidi hoies q sū-
pserūt de radice eius cā impingūa di: ⁊ accidit eis
sicut accidere solet hoib⁹ ingredientibus balneis:
⁊ bibentibus post exitū vinū multū: nā factus fuit
vultus eoz nimis rubicundus ⁊ tumidus. Et idē
auc. Dial. radice mā dragoze multi dāt ad amorē.

Leb	i. lelen.
Lebacacium	i. locchaum.
Lebacaium	idem quod supra.
Lecharion	i. cardo bñdictus.
Lechina pōt stare pro arboze magna sic vocata:	
⁊ potest stare pro lilio.	
Lecinos. i. vsnee.	L ecinosi idē qđ sup
Lecopolgubrum	i. saluia.
Lecodapnodes	i. perforata.
Lecoclon. i. cotilidon.	L edan. i. polium.
Ledamon	i. siluium.
Ledamo	idem quod supra
Ledent	i. laudanum.
Ledeblet	i. amomum.
Lederionac. i. cerefoliū.	L egia. i. esula.
Legbia	idem quod supra.
Lebamon	i. bistorta.
Lebeng quid est lege loblengi.	
Lebleng	idem quod supra
Lebelleng	idem quod supra
Lelar	i. bdellium.
Lelard	i. cyperus.
Lelardi	idē qđ sup.
Lelen alchimeta. i. lac asine: nā alchimeta. i. asina	
Lelenil	i. afronitrum.

Elen ara. gre. ⁊ la. lac. Ruben si-
ue iubon. i. casens zeben. i.

butirū. mantega si. **Sera** li. aggre. ca. lelen
ue mantesia. i. feruz. **Sera** auc. Bal. lac meli-
us est sanū naturale nō hīs infectionē alicuius al-
terius humoris: aut sup qđ nō vincit aliqua quali-
tas. ⁊ est claz in quo nō est turbulentia aliqua ne-
q acuitas neq sulfedo: imo est in eo dulcedo pau-
ca. ⁊ odor eius est bonus. ⁊ lac qđ est hui⁹ mōi
est illd qđ generat ex sanguine sano separto ab oī
malicia. ⁊ sanius lac est mulieris: ⁊ maxime cuius
corpus est sanū nō antiquē: sed iuuenis pulchre tē-
perate cōplexionis: cui⁹ nutrimentū est bonū gĩa
suiū bonoz humor: ⁊ post est lac aialiu: quoz na-
tura nō est elongata a natura hois: sed est ppe na-
turā hois: ⁊ odor carniū significat sup bonitatem
lactis ⁊ sanguinis. nā sunt quedā aialia quoz car-
nes sant feide: sicut carnes canis: lupi: leonis: ca-
meli: ⁊ vrsi. ⁊ quedā carnes sunt boni odoris: sicut
carnes porcoz: pecudū: capraz: ⁊ boum: ⁊ equaz
⁊ asinaz siluestriū ac domesticaz: ⁊ danularū: ac
coz que currunt curluz illoz: quoz carnes come-
dunt q̄plures hominū natura. nāq eoz est ppin-
qua nature hois: ⁊ ppter hanc cām administrat
lac capraz: ⁊ alioz aialiu: vt boum ⁊ similiū. ⁊ fit
case⁹ ex eis pterq̄ ex lacte asinine: ppea qz ē aq̄suz
subtile nō habens grossitudinē. lac vō vaccaz est
grossuz. ⁊ lac capraz est mediū inter vtrūq. ⁊ lac
quidē est velocis alterationis qñ tangit a calidita-
te aeris: ⁊ ppter hanc cām pēpit q̄ sugat ex mā-
milla ne alteret. **Dosse. Sera** ⁊ lac qui
ret ipz aer.

Dosse. Sera de est cō-
positū ex trib⁹ substantijs. i. caseata: butirōsa: ⁊ aq̄-
sa. ⁊ qñ tu cognoueris has substantias: ⁊ sepas vnā
ab alia cā medicationis inuenies q̄ vnaqz iparū
h̄z opationē ppiā in via nutrimenti: ⁊ in via me-
dicine. ⁊ ppter victoriā pinguedinis sup lac vacca-
rū accipit ex eo recocta. butir⁹ vō accipit ex lacte
capraz: vaccaz: ⁊ ouū: sed caseus est lac coagula-
tū: ⁊ sic caseus nō est lac nisi cū recipit coagulatio-
nē ⁊ caseitatē. nā illud lac coagulat sup qđ vincit
grossicies: tale quidē est facilis coagulationis: ⁊ se-
pat facile qñ sit caseus ex substantia butirōsa. in la-
cte vaccaz ē plus: qñ coagulat auferit ab eo bu-
tirū: ⁊ fit caseus pinguis. ⁊ qñ caseus veterascit ge-
nerat cholera: ⁊ hoc significat sapor ⁊ odor ipsius
Rabi moy. ca. de lacte. lac potantū est magis cō-
forme post lac muliebre. ⁊ lac corūpit maliciā ma-
loz humor. lac asininū est humid⁹ oī lacte: ⁊ mi-
noris grossicie. ⁊ lac vaccinū est pinguis. ⁊ lac ca-
prinū est mediū. vñ lac nō est cōueniens capiti nec
laterib⁹ aptis. **Jo. mes.** ca. de aqua lacti
ad ventositatē. **Jo. mes.** est materia infusi-
onū: ⁊ est apta p se medicina bona carēs oī nocu-
mento. ⁊ melior est sūpta ex lacte iuuenū caprarū
⁊ nigray ⁊ boni pastus: ⁊ recenter fetay. ⁊ post il-
lā in bonitate est que sumit ex ouib⁹: ⁊ laudat i se
cōsiderata: si recens: si boni odoris: ⁊ boni saporis
ppriū nō extranei sit: in qua nulla cecidit corruptō
est ca. cōplexionis ⁊ sic in p vsqz ad secundā. Idē
Sera. auc. Bal. ⁊ lac cōuenit catarro acuto. ⁊ mū-
dificat mēbra a chimis malis pp suā abstersionē

et adheret mēbris: et phibet ab eis acuitatē humo-
rū ne pueniat ad eū: et sedat mordicationē maloz
humoz: et ppter hanc cām cōuenit habentib⁹ vlce-
ra in pectore et pulmone. et cōuenit ophthalmie q̄
fit ppter catarrhos acutos. et fit clystere cū eo ad vl-
cera in matrice. et cōuenit vlcerib⁹ ani que fiunt ex
humozib⁹ acutis: et ppter hanc cām cōuenit emo-
roidib⁹: et vlcerib⁹ intestinoz: et in oī vlcere ad qd
fluunt humores mordicatiui. et dat in potu illis q
sumpserunt medicinas mortiferas: sicut sunt cāta-
rides et filia. Sed lac acetosū administrari in pla-
gis rusticoz et zglicinari eas cū eo: et ponebā su-
p vuln⁹ aliq ex folijs plātāgis: et curabāt. et clystē
ex aqua lactis lauat vlcera sanguinosa: et curat ea
sine mordicatione. et lac in quo est caseitas: et potis-
sime qñ in eo extinguunt lapides igniti: aut ferrū
curat fluxū ventris. et fluxū abscindit humoz san-
guinolentoz et viscosoz. Et idē Sera. in eodē ca-
de caseo. et cōsueui ipz administrare cuz decoctiōe
cruris porci salū facta cōfectiōe vnguentosa super
dolorē iuncturaz cū duricie: et scissus fuit locus p-
se: et exiuit ab eo virulentia et aquositas multa: et al-
lenatus fuit dolor. sed caseus recens est cōtrarie v-
tutis a caseo veteri. et iā posui eum sup vulnera pu-
trida cū folijs acetose: et curauī ea. et butir⁹ est cal-
et hu. in primo. resoluit et maturat: et ppter hec ad-
ministrat in apostematib⁹ que fiunt in aure qñ vo-
lunus mollificare et maturare cito. et admīstrat
i vlcerib⁹ gingiuaz. et liniunt inde dētes infantū
vt cito oriā dētes et sine dolore. et cōfert alijs apo-
stematib⁹ oris. et cōuenit iuuamentū magnū spu-
tib⁹ sanguinē: et habentib⁹ pleuresim: et apostema-
ta in pulmone. Almansor tractauit: ca. de lacte.
lac recēter multū tēpamento existit vicinū: s. fri-
giditātē et hu. parū appropinquet. vñ corpus hūme-
ctat et impinguat: ei⁹ tñ cōuersio ē veloc: quapro-
pter acute febrientib⁹: vel quib⁹ dolor capitis ex
humore acciderit: choleric⁹ quoq; quib⁹ frigide ex
cōsuetudine accidunt egritudines nullo mō ē tri-
buē. **Dial.** ca. de lacte. oē lac generat bonuz
dā. **ca.** de lacte. oē lac generat bonuz
chīmū: et est multū nutrimentū: et
mollit ventrē: et cōuenit stomacho. et lac quidē ve-
ris est aquosius estiuo. et lac aīalis pascētis her-
bas recētes est magis molliūm ventris q̄ pa-
scentis herbas siccas. et lac caprinū est minus mol-
lificatiū q̄ alioz aīaliū: qñ capre vt plurimū co-
medunt herbas stipticas et folia arboz: et ppter hanc
cām est bonū stomacho. Sed lac ouis est spissum
dulce et pingue: nō est adeo bonū stomacho sicut
caprinū. Sed lac vaccaz: asinaz: et equaz sūt ma-
gis laxatiua q̄ alioz aīaliū. et oē lac qñ cogit strin-
git ventrē: et maxime qñ exsiccat aqua eius cū la-
pidib⁹ calefactis. et cōuenit vlcerib⁹ intestinoz et i-
terioz mēbroz: et ppter illis que fiunt in gutture
et canna pulmonis et renib⁹ et intestinis et vesica. et
qñ abluit os cū lacte cōuenit vlcerib⁹ palati. s. noniter
multū est bonū bibentib⁹ medicinas mortiferas:
et illis qui sūperunt cantarides. et lac vaccinū ē ad
h meli⁹ oī alio lacte. et lac asine ppter qñ colluit os

cū eo pfortat gīginas et dētes. lac vō vaccinū et ca-
prinū et ouinū qñ vñq̄q; cogit cū lapide litoris
cōuenit fluxui ventris: et vlcerib⁹ intestinoz: et te-
nasmoni. et qñ fit clystere cū eo solo: aut cū aq̄ or-
dei: aut cū decoctiōe gūmi: qd dē eaudare sine hā-
dāin sedat mordicationes intestinoz. et fit clyster
cū eo vlcerib⁹ matricis. oē pterea lac qñ sugit ex
māilla ipsa est magis iuuatiū et velocius nutri-
tiū: neq; ita corūpit. et lac mulieris dulcius est et
nutribilius oī lacte. et cōuenit vlcerib⁹ pulmonis. et
ponit in eo olibanū tritū: et dissoluit in oculo in
quo est virgula aut vlcus et cōuenit. et qñ misceat cū
eo succus papaneris et cera et oleū: et linat cū eo su-
p podagrā cōuenit. et oē lac est malū spleni et epa-
ti egrotanti: et sode: et epilepsie: et scotomie: et egrī-
tudib⁹ nervoz: et febrib⁹. et lac canis pmi parti⁹ qñ
ponit sup pilos palpebre abscindit eos. et sumptū
i potu ē medicamē medicinis mortiferis. et expel-
lit fetū mortuū. s. case⁹ recēs sine sale qñ cōedit ē
nutritiū: et bon⁹ stōacho: et boni saporis: et facit pe-
netratōis ad mēbra: anget carnē: et ipiguat et mol-
lit ventrē mollificatione tēpata. s. salitus recens fa-
cit totū oppositū eoz que dicta sunt: sed qñ cogit
aut assat stringit ventrē. et qñ fit emplastrū ex eo
recenti sup oculū cōuenit apostematib⁹ calidis: et
linori qui fit sub oculo. caseus vetus stringit ventrē
Caseus qui fit ex lacte equaz est multū pinguis: et
nutrit multū: et ē filis in suo nutrimento caseo vac-
cino. et qñ butirū misceat cū melle: et liniunt cuz eo
gingiue pueri facit nasci dentes sine dolore et cito
et cōuenit mordicationi gingiuaz: que accidit illo
tpe. et butir⁹ impinguat corpus. et generat carnē in
vulnerib⁹. Rabi moyfi de lacte. lac generat putre-
factionē in dentib⁹. et lac porcīnū est magis cōfor-
me post lac muliebre. et lac corūpit maliciā hu-
moz maloz. lac asininū est humidius oī lacte: et
minoris grossicie. et lac vaccinū est pinguius. et lac
caprinū est mediū. vñ lac nō est cōueniens capiti:
nec laterib⁹ aptis. **Jo. mes.** ca. de aq̄ lactis
ad ventositatē. **ca.** de aq̄ lactis
ad ventositatē. **Jo. mes.** aq̄ lactis est sub-
tiliatia: lauatia: absterfina ppter nitrositatē suā. et so-
lutio eius est sine mordicatione: et opilationē ape-
ritina. est debilis solutionis: nisi misceat cū ea qd
vigorat opationē. vigorata eiz cū lupulo et florib⁹
eius mūdicat sāguinē. myrabolanū quoq; et reu-
barbarū et succus ro. et violaz: et tamarindi: et cas-
sia fistula: et flos fumiterre: et semen ei⁹ addūt opa-
tioni eius: et solunt cholera ru. et hūiores adustos
et vigorat cū kebulis et isopo et hāse et agarico: et
educit cholera et pblegma. cū myrabolanis indis
et epibimo et polipodio solutione melācolia edu-
cit et humores adustos. et cū asaro et iūeos soluitur
cholera citrina. et nō ptermittat qñ cadat in po-
tionibus eius spica: quonā magnificat opationē
eius: et tarafacon: et endiua: et cuscute: lingua arie-
tis et volubilis: et spica: et reubarbaz: et absinthius:
et eupatoriū: et assaz et sum⁹ terre: et apiū: feniculū
et amigdale amare: et semina quatuor: et scolopen-
dria: et alia diuretica nota addunt ei⁹ ad opilationē
apudēz. et dat qñ extracto ab eo butiro qñ oī eaz
x z

lenitatis a mēbris expulsiōnū abscondere: et vatur
nō extracto butiro qñ lenitātē in eis acquirere oꝝ
solatione educit cholera: et humiditates adustas
cū facilitate. et confert manie: et melācolie: et opi
lationibus omnib⁹: et morbis opilationū: sicut hy
dropis: et grossicie splenis. et ē medicina bona ī
sectionū cutis: et febriū cholerica: et lepre: cuius
materia est cholera adusta aut humor salus aut
aut cholera. et cōuenit omnibus egritudinib⁹ qua
rum materia est cholera et humor adustus aut sal
sus: sicut est serpigio: empetigo: et scabies sicca: le
pra et similia. **Dosis** ei⁹ est ab. ʒ. vi. vsq; ad. ʒ. viij.
Lelenb i. loleng.
Lelenchabum i. capparus.
Lelissagus i. saluia.
Leligan idē qđ supra.
Lemat i. cymbalaria.
Lemalion i. vlnce.
Lemma Demosthenes lemma iquit vocant gre
ci grana parua sicca ac dura in oculis apparetia
quasi gramina etiā vocant ʒc. sunt ex lippitudine
desiccata.

Lemina idest auripigmentum scissum.
Lemima i. cortex.
Lemi li de doctrina greca est lippitudo pictura.
Leminac i. taphia.
Leminachi idem qđ supra.
Lemasablon i. althea.
Lemuse i. sidlach.
Lemas i. punctura oculi.
Lennason i. gariohilata.
Lelesach i. apium risus.
Lenzemeiz fit cū amigdale paz tate cū melle des
pumato pontū et coquunt: ex quibus parue pil
ule informantur: et sic comeduntur.

Lenicus i. tenta. **Lennicus** idē qđ s.

Lentiscus quid est lege botum.

Lentigo quid est lege gabalep.

Lenticula aque idem quod supra

Lenticula simpliciter prolata i. legumē qđ voca
tur nimicula.

Lenozar i. opium.

Lentopodion quid est lege buibormarien.

Lens legumen i. nimicula.

Lepariosos i. umbilicus veneris

Lepariosi idem qđ supra.

Lepusti i. aliq ps cordis.

Lap. 498.

Lepidos i. squama seu baci
tura metalloꝝ: q̄ ʒz

plurimū hac ratōe colligit: massa eris

cōpressa: et in igne calefacta: et ī aceto vel lotio ex

tincta super incūdē tundit: ex qua lamule decidū

tur. has igit colligi **Dias.** ca. d lepidu. Le

mus et reseruamus. **Dias.** pida bona est q

et pa **Dosse.** **Dias.** vir⁹ est ei sti

tia dī. **Dosse.** **Dias.** pica vulnera

pascētia abstinet. cicatrice ducit. bibita cū mulsā

humores ventris deponit. Multi enim in farinaꝝ

miscent eaz pro cataplasmatib⁹ dant. misce et cō

sectionib⁹ collyrioz: q; rheuma abstinet et siccat
asprede palpebrarū dīlenit: lauat sicut cadimīa
Lap. 499.

Lepiduz est gen⁹ **Dias.**

eruce.

Lepidū qđ multi gingion appellāt: her

ba est omnibus nota: et in sale et in lacte cōponit.

Dosse. folia eius virtutē habent viscidā

et vulneraticā. sciaticis medetur.

Alpū radice addita: et horis quatuor imposita vul

nera faciunt. spleneticis opimant. lepras mūdant

Radix eius collo suspensa dolorē dentitus tollit.

Gal. vj. sim. pbar. ca. lepidū. **Lepidū** est ge

nus eruce ex quarto gradu calefacienti

ʒz: simile nasturcio fm odorē et gustū et virtutez

existens: minus eo ʒo siccatū: et est sataragi.

Lepidion idem qđ supra.

Lepidia idem. **Lepis** idem.

Lepides stomatricos idest ferrugo de azuro.

Lepidos calco i. ferrugo ferri vel eris.

Lepidos tozotrai i. scorīa ferri vel auri.

Lepidum lapsanum.

Lap. 500.

Lepnia vel lepnias vel lēnia: il

lud vocabulū ponit in

antidotario virili in confectione atha

nasie: et exponit cōiter q; ē arsenicū: sed falso: qm̄

est aperitiuū et mordicatiū. imo sciēdū q; lepnia

vel lepnias vel lēnia est oīs terra multū desiccati

ua et cōstrictiua: et vna discernit ab alia ppter de

terminationē: et ppter hoc lepnia vel lēnia vel le

pnias fm **Dias.** ca. de lepnia. est terra fragilis ex

clauica sordida: vbi misce sanguis caprin⁹. Multi

istā collectā faciunt troiscos et capre sigillo expri

munt et vendunt. hec lepnia rubica dī. et lepnia

alia que sinopida dī: pro qua lege sinopida: q; na

scitur in speluncis cappadocie: et post elevationē

ad sinopiā fert. et est sūme densa grana: iecorosa:

viui coloris: et florida et fulua: et cū resoluūt fuluioꝝ

apparet. et est lepnia fabilis que nō ita vībus me

dicine cōuenit: sed dī fabilis: qm̄ fabri pūciūt ip

sam in igne ad ipsam coadunandū vt fort⁹ arde

at: que latine vocat soldola. et est lepnia arsenicū

i. auripigmentū: que inuenit ī synonymis antido

tarij virilis. est filr lepnia fragidos: et terra sigil

lata. Sed est attendendū qm̄ lepnia scribitur sine

determinatione dī intelligi illa que est strictior et

virtuosior: huiusmodi est lepnia fragidos.

Dosse. **Dias.** virtus aut lepnie est

quia stiprica est. misce deniq; vulneribus atq; cū

catrizationibus emplastrata. cū vino bibita et acce

pta venena vomitibus puocat. cōtra oēs veneno

sas maritimas incurfiones occurrūt. antidotis mi

scetur. hanc vtiliter portāt incantatores. lepnia sā

guinē spuentib⁹ etiā datur: seu veneni potū vexat

Lepticos interpretat captio inde epilepsia. i. supe

rior capio vel lesio vel analepsia: et chathelepsia

Leppidion i. lapsana.

Leptinnica i. extenuatiua.

o. fantei sunt marie
r. lomis. Vnde Sely.
mear. qua. Enari
dicunt. Enis fari
e. am. Nido. ppr
d. EK TO HΛY
a. sole ppointe cau

Etura fm .Pli.c.º d. lettra .thy
sum bz oblongū ad mo
dū digiti canū i fūmīate : gerit fructū
in fūmīate ramoz triangulū: ⁊ subrotundū i mo
dū capparis: in quo trina grana cōtinent sub um
branulo: qui intra corticē est: ex quibz grana .viij.
aut .viij. potata ventrē viscide purgant: q si aqua
fri. supbibat cholera rubea: ⁊ pblegma deponit.
Lenoy .i. populus arbor: p qua lege agyros.
Lenosarch .i. hypericon.
Lenosarchi idem quod supra

Leucoma λευκωμα vitium oculorum quod oculis glaucioribus ac siccoribus obcurrit. quod Graeci ὀφθαλμίας
 et dormiendi inextinguibilem impetum habet.

re. **Sera** li. aggre. ca. daucus asinoz habz
n3. tres species. vna hz folia familia fo
lijs maratri: nisi quia sunt minora z mollia. z habz
basta longa circa palmū binū: z capitella familia
capitellis coziandri. z hz flozē albū: i quo est seme
asperuz z quasi pilosum: minutū: qñ masticat est
acuti saporis z boni odoris. z hz radice grossitudi
nis pollicis habentē longitudinē circa palmū. na
scitur in locis ficcis z asperis z soli expōitis. Et se
cunda eius species est familia agresti apio habens
odorē aromaticū z acuti sapore pungens linguā:
sed melior est creticus. Tertia vō species eius ha
bet folia familia coziandro: z flozē albū: z semē in
capitello: z est simile capitello aneti: z capitellum
assimilatur capitello baucie domesticæ in sua figu
ra. z est plenū semine oblongo simili cymino agre
sti: z est acuti. Et idē Sera. eodē libro capitulo le
zar. Est ex ea domestica z siluestris. domestica g
dē est nota. siluestris hz folia domesticæ: nisi quia
sunt latiora eis. z est in eo flos albus. z i medio ipi
us floris est simile fungo: cuius color est purpu
reus. z hz radice in longitudine z grossitudine di
ciā. z domestica hz radice in longitudine vni^o pal

linū nominant: agrestis quidē min⁹ est comestibi
lis domestic⁹: violentus tñ in oibus domestic⁹ au
tē comestibilis quidē: debilior aut acris: nō est tñ
z tantū calefactiue virtutis: z ppter subtilitatē. ra
dix aut cū eis que sunt dicta aliquid ventositatis
habet z libidinositatis. semē vō domesticū h3 quidē
z ipsuz quid excitatiū ad coitū. agrestis vero
semen penitus quidē nō inflatiū: z ideo diureticū
z menstruoꝝ cōmotiū. herba eius est sufficiētē
diaforeticū pharmacū exterius positū: est tñ debi
lior in omnibus respectu semini ppter admixtio
nē aqueosē humiditatis. est z ipsa calida secundū
cōplexionē. Et idē, viij. sim. phar. ca. stafilinū. i. pa
linacea domesticū quidē debilior: siluestris vō for
tior est ad oīa. vīnas aut mouet z menstrua puo
lat: z tota quidē herba: maxime vō semen z radix

h3at z qd absterfiu i se: quocirca z fagedenofa
vicerum quidem cu folijs viridibus z melle cata/
plafmant aut mundificant. Et idem in libro de ci
bis capitulo de pastinaca. Radices h3az domesti
caz comedunt: alimentu quide minus raris ha
bentes. calefaciunt aut manifeste. i. in medio secun
di gradus: z humectat in primo z aliquid aroma
tizans. indigestibilis quide igitur filr ipsis inest
et alijs radicibus. vinate ante sunt: z si abundat
aliquis ipsaz vsu mali chimi generantur. Quidaz
aut siluestre pastinaca vocant dauci siluestre: ma
gis vinate quidem existent: magis aut medici
nale iam z multa decoctione indigent z si debeat
quis comedere ipsum.

Lecataid. i. lapis lazuli.

Liamus. i. faba.

Liajdicuntur leniua que leniut asperitac: Bal.
ad patrimanum.

Liam

idem quod supra

Lienten quid est lege behemem.

Lierna

i. calcasum.

Lien. i. intestinu ieiunsi.

Lieri. i. bluis.

Liencoli

i. periclimium.

Liembu. i. porum.

Liembiri. i. acetum.

Liembali. i. absinthiu.

Liembre. i. oliua.

Lienalis. i. periclimenos. i. matris siluia.

Libanus est arbor. oncene gummi: qd dicitur oliba
num. z libanus est filr mons quida qui vocat li
bani mons. z est mons in quo plurimuz oritur de
libano. vnde istius plante tres sunt species secunda
Dias. capitulo libanotides. cuius vilior est rosma
rinus: quo vtimur ad calefaciendu furnos.

Libanotidis

idem quod supra.

Libanotida. i. paritaria.

Libanotus. i. thus.

Libano manne

i. puluis thuris.

Libanos manna

idem quod supra.

Libanosilon

i. cortex thuris.

Libannarenos

i. thus masculum.

Libar

i. corula.

Libarina

i. paritaria.

Libazena

i. cracea.

Libra idest pondus. xij. vnciarum.

Libelil

i. yfnee.

Libleb

i. mercurialis.

Liblemon

i. matris siluia.

Licena

i. bzion.

Licenaria

i. aristologia.

Liceprasson

i. prassium.

Licedone. i. morphea nigra z aspera.

Lichenes

i. empetigines.

Licium quid est lege hadbadb.

Lici

i. species mirrbe

Licni est maneries terre que comeditur.

Litron

i. vitrum.

Lichin. i. limus de petra: z est muscus lapidis.

Lichiridus

i. cucumer amarus.

Cap. 503.

Lichin

i. limus
de petra.

Gal. vij.
sim.

phar. capitulo lichin. Lichin qui in pe
tris. i. empetigo petraru: est quide velut bzion qd

da. de genere vo ide noiabat plataz. noiab autz
sic vt videtur eo q empetigines curat. est autz ab
sterfiue simul z moderate z infrigidature vir tutis
siccatine vo secundu vtraq. al sterfiuitate enim z
siccatate a petra habet: infrigidatione vo ab aquei
tate. in humidis enim z fetidis petris nascitur. qd
aut ex talibus substantijs copositu est in phlegmo
nosum existere nullum mirabile est. si vo hemoro
sagias fistit: vt Dias. ait no habeo dicere.

Licon. i. pulegiu.

Litoron

Lidep

Liden alcuar

Lidemon

Ligusticus. i. leuisticus a liguria regione dictus.

Ligustru quida exponunt q est volubilis maior
que per sepes z maceria serpit. Alij vo capisoliu
dicunt: quicquid sit flores habet albos. virgili in
buccolicis: alba ligustra cadunt zc.

Liguris quidem lapis est sic vocatus.

Ligus

i. castus agnus.

Liguris

i. lapis ceruarius.

Cap. 504.

Ligustici

secunda Dias. capi
tulo ligustici. mltu

nascit in liguria puincia: vnde z nome
accepit. nascitur z in monte vicino alpihus: sed ci
ues panace illum vocant: ideo quia radix eius al
ba est: z odorata similis panaci: cui virtus vna est
cu panacis virtute. nascitur locis altis z asperis et
vmbrosis. virgam habet longam z nodosaz simi
le aneto: in qua virga folia sunt similia meliloto:
sed molliora z odorata: que folia in cucumere te
nuissima sunt z diuisa. in virge sumitate caput est
vmbra culosum vbi semen ostendit: qd semen nigrum
est z oblongu sicut feniculi: gustu viscidu z odora
tu aro

Posse. Dias. virtus est mi
maticu. **Posse. Dias.** actualis. radix
eius alba est filis panaci cracleontico: z odorata.
virtus est radici z semini eius calida: z pepica. vo
loibus omnibus intraneoz occurrit. inflamatoez
stomachi soluit. ictibus venenatis opitulat. vrinaz
puocat. menstrui imperat si bibat. antidotis que
colicis psunt admiscetur. radix eius tinsa et sup
posita idem prestat. radix eius z semen oxiporis
neccesse miscetur. confectionibus etiam digestibi
libus vtiliter adhibetur: quia eustomaca est. vnde
multi cines ipsius pncie eo pro pipere vtiuntur
codituris miscentes. z multi semen fisei z fenicu
li addunt illi. Quidam dicunt q est leuisticu s3 falso

Lignu optimu

i. lignu aloes.

Lignu scriptu

i. siliqua.

Lignum

idem quod supra

Lignum mortuoz quid est lege dictum.

Lignum nodosum

i. meu.

Lignum arabicum

i. lignum aloes.

Lignum indum

idem quod supra.

Lignum thymu

idem quod supra.

Lignu aloes siluestre qd e lege xilaloef siluestre

Lignodes

i. acie vel acutum.

XV 60

Antepia

Lichenia i. leuisticu
num sy ribania sumpra no puresfata ligdag
proximis qd pntumur.

Lilialis

i. alga nacen.

Lilium lignum idest flos volubilis maioris se
pes ascendens.

Cap. 505.

Lilium
Sera latine: ara. ansea vel al-
stoscam: grece licina vl'
libro aggre. capit' o ansea
kirion.

idest lilium. est enim cal. z
sic. complexionis in secundo. ex eo est domesticū
z siluestre: sed siluestre sunt species. z nominatur
vna asermetim. i. celeste: z est album: quod est no-
tū: vocat' lilii agetz idest ireos. Et idē auc. Gal.
flos eius est compositus ex terrea substantia sub-
tili: ppter illud acquisiuit malum saporem: z ex
substantia aquosa temperata. z eius virtus est que
desiccet delicate tēperata: z abstergit abster-
sione tēperata. Sed celestis folia sunt similia fo-
liis alterius: nisi quia sunt latiora z magis viscosa
z habet stipitē super quez est flos habens colores
diversos: z est albus citrinus purpureus. z celestis
ppter diuersitates istoz colorz nominat' iris. i. ar-
cus celestis. z habet radices nodosas. z hz odores
bonum. substantia eius est subtilis. z virtus eius ca-
lescit z subtiliat: mundificat z maturat. Sed alia
species lilij agrestis que dicitur ireos: ē herba ha-
bēs folia z virgas similia folijs z virgis iris. z ha-
bet florem croceū vel album: amari saporis parū
z semen molle: radicē vnam in grossitudine digi-
ti: boni odoris. nascitur sub arboribus z locis vni-
brofis. Est alia species lilij secundū Plin. vi appa-
ret si leges xifion que sic vocatur: z est xifio idest
gladiolus segetalis: cuius folia sunt similia folijs
que dicitur ireos: nisi quia sunt breviora z stric-
tiora: z habentia summitates acutas: z stipites vnius
brachij longū asperū plenū: in cuius summitate ē
flos duplicatus diuisus ad inuicem: cuius color est
purpureus: z secundū semen rotundū. z hz duas
radices. vna quarū est posita super aliam: z sunt
parue rotunde sicut duo cepe: inferior extenuata:
superior vō pinguis. nascitur in locis occultis. de
illa specie habes si leges fagasimon. Est alia speci-
es lilij agrestis que dicitur casoras vel gladiolus:
z grece vocatur dexteris: ē habēs folia similia fo-
liis ireos: nisi quia sunt latiora eis: z sumitates sub-
tiles. habet virgā que egreditur ex medio foliorū
eius ex longitudine vnius brachij: z est grossa ml-
tū: z habet vaginas habētes tres angulos: z super
vaginam est coloris purpurei: z in medio est ru-
bens. z habet semen cucumeris nigrū: acutū sapo-
ris. z habet radices multas habentes nodos lon-
gos rubeos. z illa species dicitur gladiolus: sicut
habes si leges dexteris. Est alia species lilij agrestis
que dicitur sapa: z est habens folia similia folijs
illius speciei que dicitur casoras: nisi quia sūt sub-
tiliora: z magis inclinata: z longiora. z habent sti-
pitē z ramos in quoz summitatibus sunt quedā
folia que oriuntur in eis rotunda: sicut pillule in
quibus est **Dia** ca. de lilio. lilii bec ē leci
semen eius. **Dia** na quā multi in coronam
ponunt. z est omnibus notū: cuius flores albi sunt

latis. Est aliud genus lilij quod vocatur iris illyri-
ca: folia habet ilfio similia vl' gladiolo: sed maio-
ra z vastiora. flores habet z superiores inclinatos
sibi inuicē diuersis colorib'. i. albo aut mellino aut
purpureo: aut venenatis. Radices sunt sibi dure
z curue: z odore bono plene. he radices colligēde
sunt: z filo inferende: z sic in vmbra pēdentes sic
cande sunt. dura z breuis: z coloris rufi: z odoris
boni eligenda est in gustu calidior: que cū tūdiē
sternutamenta pducit. est aut cal. nature z leptin-
tice. Est aliud genus lilij: qd grece vocatur xifion.
Est aliud gen' qd vocatur dexteris: que iuenies i
pprie **Posse. Gal.** vj. sim. phar. ca.
litteris. de lilio. flos lilij
domestici complexionē mixtus est subtiliū parū
um quadam ex terrestri substantia. vnde habet et
eam que in gustu amaritudinē: z ex quadā aquo-
sa z eucrata. vnde oleū quod ex eo est pigmentū
imordacis: z diafozeticē: z mollitiue est virtutē. ex
quibus z duriciebus que in matricibus apūsimū
est. radix aut z folia per se trita siccāt: z abstergūt
z diafozant.

Sera conuenit cōbustioni ignis
moderate. quando assatur z terit cū
oleo ro. z ponitur super locū combustionis z di-
mittitur donec curetur: quoniā cōbustiones egēt
medicina que desiccet z abstergit cū temperamē-
to. z est bonū ad incarnandū omnia vlcera. z mol-
lit duricies matricis. z puocat menstrua. z oleum
resoluit sine mordicatione z mollificat: z ideo cō-
uenit duriciei matricis. folia eius incarnant z ab-
stergunt absterfione debiliōi qd radix. z quando
coquunt' z ponunt super combustionē ignis: aut
supra quodcūqz vulnus faciunt incarnari vlcera-
tionē eoz. z sunt quidā qui infundunt flores eius
in aceto: z vtunt eis ad incarnandū vulnera: z cō-
tunditur flos eius: z exprimit succus eius: z cogit
in aceto z melle: ita qd ex succo fit quinquies plus
qd acetū z mel. z est medicina conueniens ad om-
ne qd eget exsiccatione sine mordicatione: sicut se
vulnera magna: z pprie que sunt in capitiū mu-
sculorū: z ad vlcera omnia que sunt difficilis incar-
nationis. Sed alterius speciei lilij que dī iris: ē
lilium agreste secundū eundē auc. Gal. substantia
est subtilis z mundificat: z maturat. z conuenit spe-
ciebus tussis. z facit ascendere sreatū a pectore. z
curat torziones ventris: z vlcera sordida. z qn bibi-
tur cū melle z aqua cal. laxat ventrē. Et alteri' spe-
ciei lilij agrestis: que dicitur ireos secundū eundē
auc. Gal. radix est nō rotunda: sed lata habēs di-
giti grossitudinē odoris boni. z sapor ei' est stipi-
tus. virtus eius resolutiua. z conuenit dolorib' de-
tū qn fit ablutio ois cū decoctione eius. z qn co-
quunt' folia eius cū vino: z fit inde emplastrū apo-
stematibus: z exiture matricis: quozū humiditas
nondū peruenit ad saniem: resoluit ea: cuius vir-
tutes latius inuenies si leges ireos. Et alterius spe-
ciei lilij que dicitur casoras secundū eundē auc.
Gal. radix habet substantiā subtile: z est desiccati-
ua: z resolutiua. Semen vō eius habet eandē pp-
rietatem: vix fortior est i radice. virtus vō seminis

est que puocat vinam. et curat duriciem splenis. Idem aucto. **Dias.** Radix conuenit vulneribus que fiunt in capite. et fracture eius. et qui miscet ei tertia pars ponderis eius de flore eius: et de centaurea quinta pars eius: et melle par: et fit inde emplastrum sedat dolorem: et extrahit ossa fracta: et omnia infixa carni ex spinis et sagittis et similibus: et qui fit emplastrum cum eo curat apostemata phlegmatica: et apostemata ca. et qui bibitur conuenit contritionibus laetorum et dolori lateris: et stragurie: et sciaticis. et qui bibitur cum vino confortat moribus venenosis. et puocat menstrua. et qui bibitur ex semine illius ponderis triu anolofach puocat vinam puocatione forti. et qui bibitur cum aceto resoluit apostemata splenis.

Dias. flores lilij domestici possunt emolli- re duricies neruorum. folia eius cocta et imposita ad cobusta perficiunt loca. vexationes serpen- tum curant. succus eius melli admixtus ac deco- ctus in vasculo nouo vlcera medetur. Item radix eius cocta atque cum oleo trita ignis vstionibus con- uenit. et mollit etiam matricem: et menstrua purga- tionem adducit. semini eius potui datum menstrua puocat: et partum deicit. et ad serpentis morsum facit lilij flores leptomeres sunt. oleum ex floribus ipsi- us diaforeticum est: et sine aliqua mordicatione ma- lacticum. est uile ad omnem duriciem matricis. in cose- ctionibus vero pro oleo sicionio mittitur. Radix eius et folia per seipsa trita desiccant humores: et purgant mediocriter: et digerunt. et vsturas sanant. Radix vero eius cocta sub prunis: et trita cum oleo rosarum: et imposita usque ad cicatrices sanitati vsturas perducit est etiam omnibus vulneribus ad cicatrizandum opti- mum medicamen. ventrem laxat. et menstrua puocat folia eius ante cocta in aqua: et post trita et imposita non solum vsturis et vulneribus: sed etiam in vlce- ribus cicatrices facit. succus vero foliorum eius cum ace- to et melle coctus: ita quod quinq; partes sint succi: et acetum due probatum est medicamen: ubi nimis desicca- ri opus est: et in magnis maxime capitis et musculorum: et quocumque sunt infixa per longum tempus: et viri ad cicatricem veniunt. **Sera.** que est alia species lilij facit ad tussim. vulnera curat. sanies intraneorum sa- cile perducit. et purgat cholera. et cum mulla. viij. data somnum iuuat. tortiones cum vino potata sedat. be- stiarum venenis occurrat. spleneticis et contractis: et frigora et horripilationes febrium cum vino data me- detur. menstrua puocat. elixatura eius ad durici- es matricis fomento potest et resoluit. sciaticos per clystere curat. fistulas et etiam empetignes curat tusa et cum melle collyrio facto purgat et replet: et cicatrices inducit. collyrio facto: et pessarij more inie- cto secundinas educit mulierum. facit etiam ad durici- es veteres cocta: et cataplasmatibus imposita. pul- tis etiam eius cum melle vulneribus: et ubi ossa nuda fuerint imposita replet. dolores capitis cum oleo ro- sarum et aceto ut cataplasma capiti imposita tollit. len- tiginis: et papulas que in facie nascuntur cum bellebo- ro albo misso et melle cataplasmatibus impositis purgat. pessarijs et malagmatibus et acopis misce-

tur. in omnibus calasticis utilis est. **Anic.** de viti- bus cordis ait quod confortat cor.

Lilium celeste. i. iris illyrica: ut supra.

Lilimbar i. amigdale amare.

Liligi i. succus herbe: que arabice dicitur nil: et e- indicus.

Lilialio i. pastinaca.

Lilistagus i. saluia.

Limacia quid est lege balzum.

Lima marina i. rima marina.

Lima fragis i. auripigmentum. **Limpha** i. aqua.

Lymphaticus i. hydrofonicus.

Limeri secundum Plin. herba est a qua sagitte inue- niuntur.

Limesar i. vinen. **Limesari** idem quod s.

Limilac i. alac.

Limiosios i. centaurea.

Liminium i. panicum.

Limislar i. afronitruz.

Limipitudo est superfluitas que exit ab oculo.

Cap. 506.

Imoncellum

omnibus est notus quoniam odor confortat cor. et eius aceto- fitas est fri. et sic. et valet syrupus ex eo factus con- tra febres pestilenciales.

Limocostida i. linostosis.

Cap. 507.

Imolion

est herba sicut ble- ta siluestris.

Dias. ca? limolion. **Limolion** e-

herba byrsium habens li- lio simile: et folia blete similia: semen plurimum ru- brum redarguentis si-

ue stiptice virtutis. **Sal.** limolio. **Limolium** fructum habet austrem. cum vino ipsum dant ciliacis: et sanguinem spuentibus. inuast autem ad fluxum muliebrem.

Cap. 508.

Imon

fructus pulcher odora- tus: plenus succo aceto- so: valde apto balsamentis. et ipse etiam

comeditur sale conditus. nusquam memini me de ip- so legisse apud auctorem antientium: nisi apud An- in quarto canone de cura febrium acutaz in gene-

rali: ubi iubet dari aquam acetosam limois non saliti

Lymos per ypsilone pestilentia: sed limos per io- ta est fames.

Limus idest panicum.

Limura idest calx vina.

Limus lapidis quid est lege libin.

Limus aquaticus idest limus qui inuenitur super aquas: pro chimolea in tumore pedum a Plin. ponit

Limus similiter ponitur pro fructu: et est limon.

Cap. 509.

Inaria

herba est similis esule vel lino: propter quod li-

caria vocatur. et differt ab esula: quo- niam esula latefcit linaria non: unde versus: Esula latefcit in lacte linaria crescit.

Dosse. succus eius valet contra herispil-
las inunctus: et cum succo pimpinel-
le mixtus. et ipsa sola valet ad cancerū trita et im-
posita: ad hoc similiter succus eius valet.

Linalas i. petra.
Limpha. i. aqua. inde limphatus idest aquens.
Linesia i. centaurea maior.
Linnesia idem quod supra
Lineon idest oleum de semine lini.
Linilualcobal i. perna.
Lini semen quid est lege bararichibene.
Linchinis fm Dias. in pprio ca. est geniculata vlt
ballaria: est valeriana: pro qua lege fu.
Linchidis idem quod supra
Linchiti semen ponitur in confectione miridati
in antidotario virili: et est semen viole.
Lingias i. petra.
Limpidatoria i. mundificativa.

Cap. 50.

Inostosis gre. vlt limozo-
tis: aut parthe-
mogara. alibile: lati. vo mercurialis.

Dias. capitulo de inostosis. i. mercurialis.
folia habet ozimo similia: bastas sic
el sine: et ramulos breuiores: et inanes cum furcis plu-
rimis ac densis. semina vo est maior: que etiam ap-
pellatur cheligion: semen habet quasi acinos et qd
plurimos. Masculus vo minor atqz rotunda semi-
na habens: et velut binis testiculis paruis exordio
natiuitatis ornata: capitella minuta habet circa fo-
liū sic epibimū et semē rotundū. Mueris i li. col-
liger ca. de mercuriali. est cal. et sic. complexionis
in primo gradu.

Dosse. Dias. viriusqz fru-
ctus elix. et
comestus ventrē mollit. Elixiratura ei. accepta hu-
mores aquosos purgat. dicitur vo qd folia femine
trita et veretro peruncta: similiter bibita feminas
gñare facit. et folijs masculi filij disciplina scm ma-
sculos gñare facit. Et idē e. de capone. Capo coct.
mercuriali et in cellū eius acceptū deponit humo-
res crudos: et nigrā cholera. vtilis est teporalibus
febris: et typicis egritudinibus: tremoribus et in-
stationibus stomachi. astmaticis et arteticis singu-
lare pre.

Bal. vij. sim. pbar. ca. de mercuria
fidit est. li. linostotida. i. mercurialis: v-
tuntur omnes quidē ea ad vtrius subductiones so-
lum. at vo si temperans quis voluerit cataplasma
re eam inueniet diaforetica sufficienter virtutis.
Linostrofon. i. marubiu.
Linomotis idem quod supra
Linotes agria idem.
Limblet i. hypericon.
Linufarch i. affodillus.

Cap. 51.

Inguia canis latine: grece cino-
glossa: a cinos quod ē
canis: et glossos qd est lingua: inde ci-
noglossa idest lingua canis: est herba similis arno-
glosse: nisi quia sunt ei coste apparentes in folijs
eius: sed sunt leuia satis: et est in eis bora appena.

Dosse. medetur vlcibus oris et alijs vl-
ceribus fraudulentis. frigide est
et sic. complexionis. et curat alcolam. balneum de
coctionis eius curat gomozeam. Cap. 52.

Inguia bouis latine vlt buglos
sa: ara. ledenalchaur:
lib. aggreg. cap. ledenal-
chaur auct. Dias. lede-
nalchaur siue lisen althaur. i. lingua bouis: et ē plā-
ta que assimilatur herbe que dicitur caromas. et
habet folia versus terrā aspera et nigra. et assimi-
latur in figura sua lingue bouis. Pli. capitulo de ale-
ptofilon. est herba lata habens folia. et canna eius
est plana. rami canne eius sūt sicut pedes locusta-
rū. et color eius est ex viridi et citrino compositus:
latine dicitur **Dosse.** Ser. auc. alcanzi
buglossa. ē frigida. et
quando flos eius comburitur cōuenit fluxibilitati
dentium et gingivarum: et ad alcola. pprie que accidit i
ore puerorum: et omnibus infirmitatibus que fiunt
in ore. conuenit cardiace que fit a cholera. et quan-
do aliquis vult eā sumere: sumat cū bolo armeno

Bal. vij. sim. pbar. capitulo de buglossa secū
dū translationē ara. virtus eius est cal.
pax et hu. et cōuenit tussientibus ex asperitate can-
ne pulmonis. et cocta cū melicrato: aut piecta in vi-
no inducit leticiā. Et idem eodem libro et capitu-
lo secundū translationē gre. buglossum hu. et cal.
est cōplexionis. vnde i vino potata leticie causati-
ua creditur esse. cōuenit autē et eis qui ppter aspe-
ritatē gutturis tussunt in melicrato cocta.

Bal. de viribus cordis dicit qd confortat cor

Lingua arietis i. arnoglossa.
Lingua agnina idem qd supra.
Lingua bubuli i. betonica.
Lingua equi idem qd supra.
Lingua auis quid est lege lisenalbasia fir.
Lingua ceruina i. scolopendria.
Lingua passerina. i. centinodia vel polygonia: sed
lingua passeris dicitur ara. lisenalbasia fir: et est plā-
ta que crescit super terrā ad longitudinē vnius cu-
biti. habet folia viridia sicut nasturciū: virgas sub-
tiles et nigras: citrini coloris. nascit in segetibus i
oriente. habet flores citrinos et albos: et vaginas p-
uas. et in qualibet est granū paruū minus grano
melonis.

Lingua asini est planta habens folia rugosa non
magna: habens radicales odoris ligni cypressi fra-
grantia.

Liparidū. i. liquidū: et est alumen lipidū liparidū.
sz quidam dicunt qd alumen liparidū dicitur: qm
de leparis insula fertur.

Lippi ferrei in antidotario virili. i. troisci splen-
don: et est squama ferri que lippidos dicitur.

Lippimido est supfluitas que in oculis abundat.

Lipotomia syncopis malfacon absolutio spuma-
tio idem. et est defectio cordis: inde dialipidos si-
ne dialipon. i. defectio cordis.

Lipothomia idē qd ē. **Lipomenos.** i. deficiēs.

Liporpeon	.i. argilla.
Lipos	.i. limpidus.
Lipptomia	.i. limpidus.
Lipurial	.i. leporina.
Lipurialos	idem quod supra
Lippum. i. iunci radix.	Lipt. i. rapa.
Liquamema	.i. amarus.

Cap. 53.

Liquiricia

Sera.

latine: grece gli-
corizata. *lis*.
li. aggreg. ca. *lis* auc. *Di*.
asco. *lis* est arbutu bñs
ramos longos duobus brachijs. habet folia simi-
lia folijs arboris masticis. et super folia est humi-
ditas que adheret manui. et flos eius similis ber-
be flozi dicte brachion est: et purpurei coloris. et se-
men eius est in magnitudine seminis arboris dicte
kalatabas: vix est asperius eo. et habet radices lo-
gas in colore suo similes ligno: qd nominat in ori-
ente bussuz: aut sicut radix genciane. et est in eo su-
pticitas cu dulcedine: et exprimitur inde succus.

Dias.

ca. glicoriza: et e que nascitur in cap-
padocia aut in ponto. frutex est bñs
virgas longas duoz cubitoz: in quibus folia sunt
spissa et similia lenisco: sed pinguis et glutinosa
florem pferit biacyntho simile. semen habet simi-
le platani et asperu: qd semen est latum: sed ru-
uz et oblongu. sunt illi radices bussui coloris: et longe
sicut genciane constrictae: et dulces que exsiccanur
vt liciu. *Pli.* ca. de liquiricia. glicoriza herba est q
nascitur in capis: gustu dulcis: et cu dulcedine abu-
dant: de qua succus extrahitur: et medicoruz vsui
feruatur. *Cassi.* felix ca. glicoriza. *Glicoriza* gre-
ex eo dicta q dulce radice habet. glien enim gre-
dulce dig. *viij. sim. phar.* cap. de liquiricia
citur. *Sal.* magis inuamentu qd in liqui-
ricia est: est in succo eius radice. et substantia eius
est ppinqua substantie nostri corporis: et valde si-
milis est ei. sapor eius radice est dulcis cu stipici-
tate pauca. virtus eius frigidior complexionis ho-
minis: et est tepide caliditatis: et ideo est ppe com-
plexione equalem. et est hu. temperate humidita-
tis. *Theodorus Priscianus.* Liquiricia est eligen-
da no multu grossa nec nimis tenuis: que i terra
crocea sit: que etiā cuz frangitur leuis est et interi-
subalbida: sed nigra vel viridis abijcienda est. suc-
cus eius fortioris efficacie est qui efficitur sic cum
viridis est radix concutitur bene: et in aqua deco-
quitur fere vsqz ad consumptione: postea exprimi-
tur et desiccatur in sole: et in rotunda cor: puscula se-
cundū formam vasculorū formatur. Alij sophisti-
cāt hoc modo: faciūt puluerē liquiricie: et coquūt
in aqua: et addunt mel: et faciunt vt diximus.

Sal.

ca. de liquiricia
citur. *Sal.* magis inuamentu qd in liqui-
ricia est: est in succo eius radice. et substantia eius
est ppinqua substantie nostri corporis: et valde si-
milis est ei. sapor eius radice est dulcis cu stipici-
tate pauca. virtus eius frigidior complexionis ho-
minis: et est tepide caliditatis: et ideo est ppe com-
plexione equalem. et est hu. temperate humidita-
tis. *Theodorus Priscianus.* Liquiricia est eligen-
da no multu grossa nec nimis tenuis: que i terra
crocea sit: que etiā cuz frangitur leuis est et interi-
subalbida: sed nigra vel viridis abijcienda est. suc-
cus eius fortioris efficacie est qui efficitur sic cum
viridis est radix concutitur bene: et in aqua deco-
quitur fere vsqz ad consumptione: postea exprimi-
tur et desiccatur in sole: et in rotunda cor: puscula se-
cundū formam vasculorū formatur. Alij sophisti-
cāt hoc modo: faciūt puluerē liquiricie: et coquūt
in aqua: et addunt mel: et faciunt vt diximus.

Dias.

Dosse.

vires habet relaxates
cu dulcedine ex humi-
dantes: vnde et sitim sedat. et renu et vesice mitigat
dolorem. et puocat vrinā et menstrua. et omnes tu-
morem tunia et imposita placat. succus ipse aspre-
dine arteriarū dissoluit: et no solum tracheā arteriā
sanat: sed etiam scabiosam vesicam, si qui succu diu

sub lingua retet glutiri bz: q estuacione stoachi
tollit: et tūore stoachi et epas tollit ac pscit. Ra-
dix vesice. et renu vulneratōe curat. bibita cu dul-
core siti phibz vulneribz valē ē. radices ipse masticā
te se stoatice. elixatura radice oia ista facē nonit.
ipa radix i pulnere redacta et iposita pterigia de-
ter. *Sal.* glicoriza asperitates nata ē remo-
git. *Sal.* nere: no solū i arteria sed in sca-
biofa vesica propter mediocritate complexionis.
Theodorus Priscianus valet cōtra omia vicia pe-
ctoris decoctio eoz i aqua et i pleuresi et piplemo-
nia. aqua decoctionis eius valet contra tussim. ad
idē valet electuariū factuz ex succo ligricie et mel-
le. *Liquiricia* masticata et sub lingua reteta sitiz et
asperitate stomachi et gutturis mitigat.

Lirion interpretatur fluere: inde collyriū quelibet
medicina qua vtimur i liquida substantia: vel que
fluxu mouet: vt suppositōia et similia. nescio tamē
vnde appropriatur hoc vocabulū ad designādum
tantum quod ponitur in oculis.

Lisariab

.i. gariofilata.
Lissa. i. arbor cuius folia sunt similia folijs citoni-
orum et habet fructum similem galle.

Lisematide

.i. cantarides

Lisen

.i. lingua

Liseos grece dissolutiui. *Paulus* cap. de frenesi
his inquit et de lini semine: et omnes liseos zc.

Lisunatomi

.i. boeago.

Lisenel chemel. i. plantago. *Lisenabaur*. i. boeago

Cap. 54.

Lisenbasafir

Sera.

ara. gre. *Lie*
mula lafir: la-
lingua anis.
li. aggreg. ca. *lis* enbasa-
fir. lingua anis est ar-
bor similia arbori dirdar: nisi quia foliū ei est lo-
gum simile folio amigdalī. et fructus eius qui dici-
tur lingua canis: sunt racemi et palmities qui vini-
dant in cheranub similes folijs oliuaz: nisi quia
sunt minora satis. et intra quālibet cheranub ē me-
dulla similis lingue anis: exterius rubeat: et interi-
alba: declinans paululū ad citrinitatez. sapor eius
est acutus mordacitius cu pauca amaritudine. et
qui ponit eius virtutē ca. in fine secūdi nō elon-
gatur a veritate. et cōueniens est dicere q cu cali-
ditate sit humiditas: quia nō apparet mordicatio
eius postqz bene masticat. Et sciendum q est alia
lingua anis: que est debilitans stomachū: et puo-
cant ventrē: et est corrigiola maior: et ista nō est illa
de qua locutus est *Sera*. nā idē *Sera*. in ca. d au-
gentibus in coitu. dicit q lingua anis ē lingua pa-
scez. Itē idē dicit in. viij. in cōfectione pillulaz in-
darū q assimilaf pelliculē vel corticē que est in
medio bac. *Anic.* ca. de augenibus in coitu
ce lauri. *Anic.* inter medullas pputat. nō
est ergo quā ponit *Sera*. *Anic.* herba: sed est pri-
ma species p *Sera*. descripta: vñ qn ponit simpli-
citer prima. *Dosse. Sera.* aucto.
bz intelligi. *Dosse. Sera.* *Alben*
meluai. cōuenit dolori lateris. et puocat vrinā. au-
get in spermate. et corroborat libidine. Et idē auc.

Damasceñi. et cōuenit cardíace Et idē auc. Bedi
goras. auget sperma. Et idē auc. Rasis. phibz car
diacā: et auget sperma. Et idē auc. Isaac. ē ca. et hu
mi. in primo gradu: et delectabilis. et de pprietate
eius est cōfortare libidinē. et auget sperma. et habz
virtutē humectandi comesta cū carnibus vel alijs
valet silt cōtra siccitatē pectoris.

Lisis i. dissolutio.

Cap. 55.

Simachion

Simachion fm Dias. p
prio ca. ha
stas bz maiores et fructuosas: circa qz
nodos folia minuta bz salici similia flore purpu
rescunt aut aurosa. na

Dosse. Dias.

scit locis humectis.
succus herbe hui' stipticus est. sanguinē reijcienti
bus maxime pdest. dysentericis potui datus et sup
positus subuenit. fluxum matricis mulieris absti
net suppositus. naribus pfluente sanguinez fronti
illinitus statim stringit. vulneribus recentibus pa
colesim facit. herba fumigatione adhibita vim ve
neni longius arceat. **Sal.** vij. sim. phar. ca. lisi
et forices occidit. machion. predomi
nante bz stiptica qualitate: ppter quā et plagas cō
solidat. et emorofagias que ex narib' sistit empla
stratū. et aliaz etiā emorofagiaz idoneū est phar
maci ipsū. et etiā succus eius adhuc magis: et bi
bitus dysenterias: et sanguinis eductiones: et fluxū
muliebrem sistit.

Lisina

lanis cardella.

Cap. 56.

Lixiua

la. gre. **Dias.** lixi
coma. **Dias.** lixi
uer caustica mittit: et ē ad vsū medicie
efficacissima ex cinere quer' nō solū psciens ho
minibus: sed pecoribus que tensione pulmonis ve
rant: et quib' venenata res aliq' obstitit: bibita enī
statim salutes affert. utilis est etiā in humectatib':
et i fistula: et ad vicia vulnera sananda: et collo
sa et longi tpsis sordida: que nullā medicorū per lō
gū tps senserunt virtutem: quotidie lauanda sūt: et
sic sananda apto medicamine: quia virtus lixiuie
nō sanat: sed vulnera ad sanitates disponit. Cinis
ex farmentis stipticus est. et ano et in recente vulne
re: et in pfluio positus sanguinē sanat. cinis ex far
mentis oline acerrim' ē: et ex nucleo puro acrior ē.
et hec lixiua vulnerū cāceromata oīa auferit. et ex
hac lixiua sordida vulnera lauanda sūt. Capisici ci
nis acer est: sed brassice cinis oib' superiorib' acri
or est. Cinis capisici corticis puriginosus et sordi
das empetigines aceto acri pzelotas sepius super
positus sine **Sal.** vij. sim. phar. ca. coma. co
mubio curat. ma. i. lixiuiū illud qd ē qī
lotio cineris ita noīat: abstersiue autē est et siccati
uissime omniū. et qd ex cinē ficulnee et titimalli fe
re iam putrefaciue est virtutis: que qualis sit in
v. lib. pertransiui.

Lithargia. i. obliuio.

Lithargio. i. stupor

Lithargyriū. i. spuma argenti: et est nomen cōpo
siti a lithos qd est spuma: et argiros qd est argē

tū: pro quo lege marechet.

Lithargas subete est solutio cum somno.

Lithargichibi est species mirrbe

Litharmentum i. lapis lazuli.

Liteta i. verruce.

Litemus i. stercus muris.

Litenas. i. empetigines.

Litreatin. i. vsnee

Licia i. valeriana.

Lithiasis interpretat lapidatio a lithos qd est lapis

inde lithopodridus. i. lapis rotundus: vel lithiasis

i. viciū lapidis: vel lithiasis. i. calculatio: et est egri

tudo mala. sa lapide in renibus vel vesica existen

te. Cassi' felix Gal. ingit lithiuitas calculos vocat.

Lithicolla ē gen' colle: qd inuicēs si leges glucē.

Litis idest folia diuretica omnia.

Lithimū vel alithimū quid est lege lobachium.

Litri i. blitis.

Litritos i. cucumer agrestis.

Litospermonas. i. gna sol. Lithos. i. lapis.

Lithodemon est lapis demonis q dē gagates

Licodendion. i. corallus: et est dīce lapidea arbor.

Litospermon. i. lapideū semē: eo q est dāz vt la

pis: et sunt grana solis: lege litteram culb.

Litostistis i. saxifraga.

Litho mantinū. i. gēma que in nocte lucens est

Litomeris i. subtilis substantie

Litopotidus. i. lapis rotū. Litron. i. nitron.

Litoperitū. i. medicamen infrigidatum.

Litrofilon i. cartafilago.

Litocopros i. stercus lupi.

Litumbar i. cymbalaria.

Litubari idē qd supra. Liti. rapa.

Lobarda est species calami aromatici.

Lobarsluta i. bardana.

Lobia. i. fasellum: et est fassus gallicus.

Lobirach. i. anabula. Libidron. i. bircina

Cap. 57.

Ochalcada

ara. grece
et lati. me
ca. de medulla. Medulla
dulla ossū. **Dias.** ois recens sine sale molli
tue atqz virtutis mitificat est. inueterata vō sine sa
le reorpatue efficit relaxando. vez de oib' me
dullis melior est ceruina: secundo vitulina: tertio
taurina: quarto capina: quinto berbecina. verum
medulle autino colligende sunt: qz relis tpsibus
mixte sunt sanguini: et in eo tpe ossa fragilia sūt. et
nunc demū medullas eximere debes cū tu ipse of
se fracto eas exemeris. Mulce eiz in istis sūt ipo
sture. virtus est oib' ca. et malactica: et laxatoria: et
plerotica vulnez. medulla ceruina pūcta oīz be
stiaz venena expellit. cōfiscit autē eā ex feuo: et repo
nis silt supiorib' adipib'. medulla ois leniter mol
lire et laxare duricies et tumores pōt. recēs autē co
lat emollita supfusa aq: et lintheolo expssa: et iterū
silt disciplina lota purgatur donec aq purior fiat
tunc duplici vasculo resoluta eliqz detracta forde
seu purgamentis: et rursus mortario sinif coagula
ri. seruatur autē in vasculo testeo nouo ad vsū: ma
lactica virtutē hñe: et scirodes corpis relaxans.

Anic. libro secundo capitulo de medullis. ex medullis convenientior est medulla vitulorum et cervi. deinde tauri. postea caprarum: deinde oniti. et medulla quidem birorum et tauroz proprie non castratorum est magis sicca. et medulla extremitatum est magis pinguis. et medulla est calefacta: lenitia: absterfua: multi nutrimenti si digeratur. et est bona duriciebus: et lapidositati: illa que est sicut ceruorum et vitulorum non sicut medulla birorum. illorum enim medulla est ca. et sic. Medulla turbat stomachum: et delet appetitum. et ideo quod comedatur cum pipere et feminibus et ipsa supposita puenit duricie matricis. et fugat vermes venenosos.

Locium	i. vicia.
Locualium	i. pentafilon.
Locualion	idem quod supra
Lofac	i. fructus mandragore.
Lofasar. i. affa fetida.	Lofaber. i. nenusar.
Logoar. i. berbena.	Logoz. i. aconis
Logosi	idem quod supra

Cap. 518.

Lochachium ara. gre. li. lebinu vel babel alitimum: latine granum culcul.

Sera libro aggreg. ca. lochachium folium eius est simile folio

albena. et est herba que habet venas in grossitudine pollicis et indicis et longas. et sunt costae. prope terram sicut seculi. et sunt in eis nodi. et nascuntur in vno quoque nodo folia similia folijs balsami. et est alba maius. et in summitate eius nascuntur flores in vere et in principijs messium: quorum color est color violarum: nisi quia sunt maiores eis. et qui flos habet fructus magni in quantitate ciceris: pleni: dulcis saporis: latine vocatur granum culcul. et herba eius invenitur in locis umbratis. et iuxta radices arborum magnarum: et in locis vehementer humectis. et tempore collectionis eius est in tempore messis. virtus eius ca. et hu. in secundo gradu.

Dosse. Sera. mouet coitum: et auget sperma: et erectionem virge: et proprie quod cohicetur cum melle vel miscetur cum sisamo. et qui vitur eo nimis incurrit colicam passionem. Et idem auc. mesa ruget: quod bibitur post ipsum vinum facit sodam et proprie quando torrefit.

Lobelibet	i. volubilis.
Lobenas	i. camphora.
Lobleng. i. rosule: et sunt quidam tumores nodosi suspecti: qui vocantur rosule. istud vocabulum ponitur in antidotario damasceni cap. de oleo citrino: et de oleo citrangulorum.	
Loleng	i. betonica.
Loletareb. i. arsenicu.	Loleban. i. amomum.
Lolium quid est lege stelle.	
Loliban. i. affodillu.	Lolibani idem quod s.
Loma est secunda species vlcum corne oculi: sed lora est aqua in vinacia macerata.	
Lomalarius. i. vlc. in cornea oculi: s. pax. pfidus.	
Lonitis	i. mentastrum.

Cap. 519.

Novus pres

Onchitis fm Dias. lonchitis est species gladioli: folia habens porri similia: sed latiora et rufa: multas habens super radices

virgas sparsas super terram: et ramos super terram declives: in quibus sunt flores similes pelicino: sed forma eorum ut gete est. et album habet in medio sicut rostrum: et labz infans: et sicut lingua. et semen eius lancie simile et trigonum et longum: unde et lonchitis appellatum est. Radix est ei similis dauco. nascitur locis asperis et siccis. Plac. lonchitis folia habet rubicunda: semen nigrum simile comedorum: quorum ora patent: et oblongum in similitudine lancearum: radice ut daucus. Radix eius cum vino bibita vinam puocat. Sic Dias. Est et secunda genus lonchitis folia hinc sicut

Dosse. posita vulneribus tumore non admittit. bibita cum aceto splene sic. Bal. vij. sim. phar. ca. lonchitis. eius qui cat. dem semen triangulum habet simile lancie secundum figuram. Radix quidem similis est alii qualiter pastinace: et propterea vinaria est pharma cum eius vo qui similis est scolopendrie folia viridia quidem ad consolidationem vulnerum sunt idonea. sic ca vo per oximel bibita splenes scirridos sanat

Lopinas. i. auripigmentum: sed lepnias fragidos. i. terra sigillata. quida in exponit quod sit auripigmentum l3 non vere: sicut apparet si leges lepnia. Lopospermatis semine est quasi sperma. i. semine herbe que frangit lapides: et est granum solis.

Loptospermatis	idem quod supra.
Lora idest vinum quod dicitur pucciolum.	
Lorafen	i. pulegium.
Lorascium	i. mentastrum.
Loton	i. farina fenugreci
Lotos. i. arbor magis: et est arbor mella vel agrifolia	
Lotos	i. species trifolij.
Lous	i. lotbos.

Cap. 520.

Otura plumbi fm Dias. ca. d. lotura plumbi fit sic: accipe mortarium plumbum et pistellum plumbum: et mitte aquam et tere quod diu nigrescat: et per linteolum: et refunde: et adde aquam quod possit melius liquari: hoc fac quod diu sufficiat: et postea dimitte residere in mortario plumbum: et tere lavando sicut lavatur cachimia quod diu aqua limpida sit

Alij vo combustum plumbum terunt et lavant discipulina superiori. Multi vo limaturam plumbi terunt et lavant discipulina superiori. **Dosse. Dias.** vir. ei frigida: et stiptica: et pareplastica: malactica alta vulnera replens. rheuma oculorum abstinens. superflue carnes crescentes vulneribus depascit. fluxum sanguinis vulnerum bene stringit. ani vulnera et condilomata cum oleo rosato medicantur. vulneribus cicatricem inducit. tantam efficaciam habet quod tam et spodium vel turia: quia scaronica est. omnia ista inuenies si leges basas.

Lubem i. olibanum.

Luben idē qđ supra.
Lubit idest faseoli.
Lubietā idest almae.
Lubne idest arbor cuius gūmi est storax.
Lubusar idest antimonium.
Lubusari idem quod supra
Lucaplas idest lactuca asini
Lucath aldeneb est id qđ auro adbēt. z ē borax.
Lucaridis est lapis egyptius quo fullones vtunt
ad dealbationē pannoz: lapis qui in aqua veloci-
ter soluitur. z est satis stipticus.
Lucabat barbarica est quoddā qđ est sicut her-
modactilus. z orit in aphrica. z ē tassus barbassus
Lucefason i. mentastrum.
Lucifalidon i. sponsa solis.

Lublet. i. lupulus
Lubia idē qđ supra
Lubrie idē qđ supra
Lubusar idest antimonium.
Lubusari idem quod supra
Lucaplas idest lactuca asini
Lucath aldeneb est id qđ auro adbēt. z ē borax.
Lucaridis est lapis egyptius quo fullones vtunt
ad dealbationē pannoz: lapis qui in aqua veloci-
ter soluitur. z est satis stipticus.
Lucabat barbarica est quoddā qđ est sicut her-
modactilus. z orit in aphrica. z ē tassus barbassus
Lucefason i. mentastrum.
Lucifalidon i. sponsa solis.

Cap. 52i.

Lubia

ara. vel lengibi: latine
faseolus.

Sera

li. aggre. ca. luchia sine lu-
bia anc. Diasc. folia habet

similia folijs plante: que dicitur cussus: nisi quia
sunt molliora. z rami eius sunt subtiliores similes
filis adherentes herbis quibus approximāt: z elo-
gantur multū donec sit vmbaculū sub eis. z habz
vaginae subiles similes vaginis fenugreci: nisi qz
sunt longiores eis z pinguiorē: z interius vident
quasi varij diuersi coloris: quia quedā trahūt ad
albedinē: z quedā ad rubedinē. z comeditur huius
fructus elixus sicut comedūt sparagi. virtus eoz
ca. z hu. in pmo gradu.

Dosse. Sera. gūant multaz
ventositatē. z puocant menstrua. z inflant z gene-
rant humores phlegmaticos grossos. z sunt mali
stomacho. z rubet sunt grossiores. z qñ sumuntur
cū sinapi z comedunt: sinapis phibet maliciā eo-
rū. z albi quidē sunt multā humiditatē habentes.
z sunt graues digestionē. z cymini iuuat ad dige-
stionē eoz: z comedere eos calidos cuz almuri z
oleo z cymino. z nō comedatur cortex eoz exteri-
or. z bibitur post eos vinū paz grossum. z prepa-
ti cū aceto sunt difficilis digestionis ppter ficita-
tē aceti. z de ppietate eoz est puocare menstrua
z maxime qui sunt rubei ex eis. z ipsi sunt boni pe-
ctori z pulmōi. z faciunt somnia mala. Auerois
lib. colliget ca. de faseolis lengibi. faseoli declināt
ad ca. z hu. z impingunt corpus. z puocant vīnā
z sanguinē menstrū. z laxant ventrē. z ppiet rubei
z inducunt somnia mala. z faciunt verūginem

Luctribos i. tassus barbassus
Luoion. i. viola alba.
Lucublet i. psillium.
Lufaba. i. mandragora.

Cap. 522.

Lubia

dragōtea blea saredarecō vī
asclepias ara. gre. dragōtiū: la.

Diasc.

cap. de dragōtea. dragōtea siue vt
aliq asclepias folia habet aaron simi-

lia: sed plura z minora: cuius virga vel hasta duo-
bus cubitis est longa: z ipsa varia similis serpen-
tis

linores. i. maculas purpureas habens solidas vt di-
gitus in qua semen est simile botruo: pmo colo-
ris viridis. post maturitatē vō color est ei similis
croco. z est gustu mordax. radix eius bulbi habet
rotunditatē similē aaron cū cotio tenui. nascitur
vmbrosis locis.

Sera. li. aggre. ca. luf. i. dragō-
cis z hortis. ca. z est maior z minor.
vbi sciendū q maior est qui vocatur serpentaria.
z illa est habens folia crispa que ponitur hic. sed
minor est illa que vocatur aaron. z est illa habens
folia plana: pro

Sal. vi. sim. phar. ca. de ser-
pentaria. substantia ra-
dicis eius subtilior est substantia radice aaron. z
in sapore eius est acuitas z amaritudo: z stiptici-
tas pauca. z virtus eius est ca. z sic. i. primo gradu

No. mes. ca. de luf. Luf est planta que dī-
cit colūdra cōis. z ex ea est alia
planta habens folia plana: alia crispa. z radix pla-
ne est exterius ad nigredinē attinens: interius vō
est alba. crispa vō exterius cinericia: interius alba
ad citrinitatē declinās. z super vtriusq radicē ele-
uant stiptes habentes maculas in modū serpen-
tis. Melior pars totius plante est radix. z melior
radix est grossa z cōpleta z orta in locis liberis. et
melius tēpus collectionis eius est ver: z principū
estatis. z crispa calidior est plana. Plana calida est
in primo: cri

Sal. dixit plana ca. est in p-
spa in secundo. ca. pio secūdi: crispa in su-
ne. z verius est. z in vtraq est caliditas z acuitas
quasi posita in superficie cuz substantia terrea: sz
in plana substantia terrea est vincens plus. z vtra-
q est absterfua: incisua: penetratiua: apitiua: sub-
tiliatiua humorū grossoz z viscosoz adherentiūz
crispa aut ad hec oīa est fortior. nocet vtraq acui-
tate sua stomacho et epati debili: faciens rheuma-
tizatiōēz z mordicationē. z rheumatizat ad stoma-
chū materias a mēbris vicinis. corrigitur primūz
nocumētū vt ppinetur cū rob aut melle passulaz
aut speciebus alefangie. z secundū nocumētū cor-
rigitur permiscendo ei aliquod ex medicinis sto-
maticis stipticis: sicut est mastix z citonia. z propi-
nare trociscos dragōdō p ei exhibitionē tollit no-
cumen.

Dosse. Diasc. semen ei ex
tū ipsi. preffum vir-
tutem habet in succo: nam addito sibi oleo dolo-
rem aurium compescit. lane inunctus in naribus
additus polippos maxime curat. z caneros opti-
me sanat. seminis eius. xxx. grana cum pusca bibi-
ta caligines oculorum emendat. flores eius cū ce-
perint maturare si a muliere pregnantē fuerint
odorati abozsum faciunt. virtus est radice ei ca.
vnde orthonoicis more electuarij accepta medica-
tur. tussientibus z catarrum habentibus maximūz
prestat effectum. thozacis tumores curat nō reuer-
suros: maxime si assa aut cocta accepta fuerit. sic-
ca tunfa: z in puluere ducta melle addito omnia
similiter facere pōt. diuretica est. ventrē stimulat
cum vino bibita. vulnera sordida fagedenica cum
brionia alba z melle purgat. z cicatrices curare fa-
cit: ex q collyria ad pustulas necessarie sūt. abozū

facit imposita. dicitur qd si quis ex ea radice se tin-
xerit tutus ab incurfu serpentis seruatur. aceto mi-
xta maculas limpidat. folia eius recentibus vulne-
ribus. & necessarie adhibentur. elixatura eius adhibi-
ta perimonibus maximū presidiū est. succus radi-
cis ei caligines. & glaucomata. & pterigia detergit
radix ipsa decocta & comesta. pdest. In insulis q-
busdam orientis melli addito comeditur. est enī
feruentis & reorganizatiue virtutis: quaz greci me-
tasyncreticam vocant. Item ex ipsa collyria cum
melle confecta atq; formata fistulis aptantur. facit
etiam ad detractiōē tardantis vine. cu3 melle li-
nita polippos & canceromata cōsumit. odor radi-
cis atq; herbe conceptionē vteri. mox facturā cor-
riumpet. seminis eius grana. xxx. illud efficiūt. acri-
or est q; aaron: & amarior & calidior. & est extenu-
atoria plus in se. etiam habet vim aliquam stipti-
cam cu3 parua acredine vel amaritudine. Radix
autem plus operatiua. purgat enim viscera & exte-
nuat pingues & glucinosos humores. & ad vulne-
ra maliciosa optimū medicamen est: quia purgat
& emendat fortiter. cū aceto trita & linita alfos tol-
lit. folia vō eius vulnera & plagas recentes exercēt
mundificat & aperit opilationes epatis
Sal. et splenis et renum: quia subtiliat hu-
mores grossos & viscosos. & conuenit multum vul-
neribus malis: & abstergit ea: & mundificat mun-
dificatione forti. & virtus foliorū eius eadez: & semi-
num ei est fortior folijs & radice: & ideo curat cā-
crofa apostemata que sunt in naribus: que nomi-
nantur multorum pedum: & est poliptis. & succus
luf mundificat maculam oculi que fit ab vlcere. &
liniunt cum ea quidam casum recentem exterius
quia custodit eum: & prohibetur ab eo putrefactō
Et idem eodem libro capitulo dragoniū siue ser-
pentaria: habet quidem aliquid simile aaron tā ī
folijs q; in radice: s; acius est eo & amarior: ideo
magis calefactiuū & magis subtilizantium. ha-
bet autem & leuem stipacitatē qdam: qua cōcur-
rente cum predictis duobus. qualitibus acris et
amara efficacissimū fit pharmacū. Radix tamen
expurgat viscera omnia subtiliando grossos & vi-
scosos humores malos. assumpta vō vlcereū est
optimū pharmacū. expurgat enim & mundificat
fortiter tam cetera que mundificatione indigent:
q; morpheas cum aceto. folia vō habentia virtutē
consimilem tam vlcerebus q; vulneribus lesū ner-
uum habentibus conueniunt. q̄tum quidem min⁹
sunt sicca: & tanto magis solidant. Nam sicciōra a-
crioris virtutis sunt q; conueniat vlcerebus. credi-
tur autem & casum humidum & putrescibile con-
seruare exterius ei apposita propter siccitatē cō-
plexionis. fructus autem violentior est nedum fo-
lijs: sed & radice: quare caneros & polippos exter-
minare creditur: sed & succus eius que sunt in oca-
lis expurgat. Et idem in libro de cibis capitulo d
dragontea. & huius radice. decoquentes bis aut ter
vt deponat qd medicinale comedere aliquā dam⁹
sicut & radicez aaron: qñ fortiori indiget virtute: q
secundū pecus & pulmonē continentur viscosa &

grossa. **Jo. mes.** solutiōe educit pblegma sū-
sa. & conforat renes. & puocat vīnam. & excitat coi-
tū. & est ex rebus mundificantib⁹ pectus & pulmo-
nes. & confert eis super quibus timetur frequentia
anbelius: vel asmaticis. ppter exuberantiā humo-
rum viscosoz in eis: & pprie loboc ex succo ei⁹ cū
melle & rob. & qñq; administratur cū onis & valet
similiter. Et dixit Democritus inuamentū vtriusq;
q; speciei eius magnū est emoroidaz doloribus &
ventositatibus eoz. sū omne modū administrati-
onis ipsius: & sumptū & emplastratū. & nos exper-
ti sumus: & experti inuamentū est super humore cru-
do qui est in stomacho & renibus. & dixit Gal. re-
soluit duricies & apostemata dura splenis & alioz
membroz. & conuenit vlcerebus fraudulentis & fi-
stulis. & consumit additiones carniū in naribus
& phibet fieri in eis corozione & cancrū. Succus
autem eius distillatur in aure cū melle & conuenit
tinnitui & surditati & dolori auris: & abstergit ipsi-
us sordicies: & efficit vlcera eius. vtraq; eius spe-
cies est ex rebus que mundificant faciem & aufe-
runt feditatē cutis. & delent pannuz & lentiginē
& morpheam. pprie cū melle. & fiat emplastrū ex ea
cum melle & stercore caprarum super podagram
& concussione nervoz: & conuenit eoz dolorib⁹
& suppositio facta ex eo educit mēstrua: & facit ab-
orsum. & dī q; fugat serpentes & vmes venenosos
Lulatin. i. indicium. **Lulatin** idē qd s.
Lulatin idem quod supra.
Lulep est species volubilis que dicitur lupulus.
Lulme. i. arbor storacis liquide.
Lulmci idem quod supra.
Lulientia sunt species limaciarum.
Lulian. i. vsnee. **Lulia** idē qd supra.
Lulifar. i. balaustia.
Lula. i. margarita.
Lulolion. i. aspalum.
Lulosar. i. nenusar.
Luminaria. i. caplus barbassus.
Lumi. i. limoncellum.
Lumbrii terreni quid sunt lege taratim.
Lumbrius longus & latus. i. vermis qui oritur in
intestinis hominū: vocatur solea vel cingulum. **Lumbrie**
Lumbrie. i. aaron. **Lunaticus**. i. epilepticus. **Lunafap**. i. amomū.
Lunaparis. i. aspalū. **Lupacia** est herba interficiens lupos: & potissime
pulis factus ex ea. & quidam falso dicūt qd est ra-
dicula siue belleboue niger: imo est herba que a
lio noīe vocat strangulatoz adip: & est aconitum.
Lupinus semen notū. multi fabā egyptiacā dixē-
runt: sed falso pro pondere eo vītes apud Jobā.
Sera. in 7. ca. de pbatione tyriace est ponderas
aureū. i. 7. 5. sed nostri lupini nō sunt tanti ponde-
ris: pro quibus lege tarimus.
Lupinus siluestris quid est: le. quā supra.
Lupinus regalis. i. siluestris. **Lupilla**. i. vīl nigra.
Lupisma. i. castanea. **Lupus** est quoddam animal omnibus notū: eius

X. à lubricitate dicti Ex univ. m. m. d.
20. cap. 10. G. m. p.

stercus et corium habent proprietatem contra colicam: sicut inuenies si leges finus.

Lupulus quid est lege ieblech.

Luteus color .i. color genestre.

Luteanis .i. cymbalaria.

Luteanison idem quod supra

Luti alleta .i. terra sigillata.

Luti almes .i. alinea.

Lutifarion .i. satireia.

Lutum magra idest terra sinopida: et est terra rubra carpentariozum.

Lutum lune .i. lutum samium.

Cap. 523.

Lutum samium quidam dicunt quod est bolus armenus. Sed Avic. libro secundo capitulo de bolo samie dicit lutum samium idest talk vel stella terre quod idem est. Inquit Hali. nos utimur ex hoc quod nominatur stella. Ego autem dico quod hominibus videtur quod illud est talk. verum de talk diximus quod inuenitur in terra grecorum et insula cypri. Et dixit idem Hali. lutum samium esse sicut lutum sigillatum in retentione sanguinis: et in rebus alijs est pluris nobilitatis quam sigillatum. et est viscosum tenax glutinatum non indigens ablutione.

Dosse. prohibet apostemata calida in inceptione. et uenit adustioni ignis et confert in principio podagre linum. et conueit fluxum sanguinis a matrice et cum egestionem. Lutum anesuburum idest quedam confectio sic nominata.

Lutum ansiburiozem est quoddam genus terre quod vocatur lutum armenum.

Lutum sigillatum idest terra sigillata.

Lutum chimolea idest chimolea.

Lutum diuinum idem quod supra

Lutum albur .i. purum.

Lutum comedendum est lutum quod dicitur in 30 bozad idest ad **Sera.** est semen albur habes comedendum. saporem manne.

Luyula quid est lege alleluya.

Luyfar .i. antimonium.

Luyufari idem quod supra.

Luzach .i. arbor frassinus

Luzachs idem quod supra

Lucar arsenicum.

Sequitur de OS

Hafilon. .i. pencedanuz.

Cap. 524.

Maleb arabice exponitur in libro Rasis de lapide quod nominatur in lingua hispanica arzeuo et ego quesui ab hispanis quid esset arzeuo: et ostenderunt mihi agrifolium: vix arabs dixit mihi quod est arbor quam non habemus in partibus nostris. Agrifolium vero dicebat vocari trachach arabice. Stephanus mebelebuz inquit vocatur grece ki-

sama: sed trachach habet mahaleb et medulla fructus cerasi domestici vel siluestris. et est in veritate medulla cerasi siluestris cuiusdam: qua mulieres arabum utuntur in oleo quo ungunt capillos suos: et alio nomine vocatur nere. et est arbor cerasi siluestris. **Sera.** libro aggreg. ca. mahaleb aucto.

Dosse. Sera. Dias. est arbutum quod assimilatur arbori alcanne in magnitudine sua: habens folia similia folijs oliue: nisi quia sunt fortiora et latiora eis. et habet fructum simile fructui mastice nigre in cuius sapore est dulcedo. et est fructus eius aliqui sicut in racemis. et nascit in locis agrestibus. et folia eius sunt. **Dosse.** Sera. folia eius stiptica conferunt

ulceribus oris quando masticeantur. et fit cum eis colutio: et quando bibitur decoctio granorum eius puocat urinam: et dicunt alij et menstrua. Et dixit Hali. in libro tractatu nono. sunt quidam qui putant ipaz esse carpobalsamum: et iam diximus de eo in capitulo balsami. Et idem auc. Aben mesuay est ca. et molificat et conuenit dolori ilioz. et quando bibitur conueit nausee. et est vna ex medicinis que excutunt superfluitates a corpore que impingunt ipsius. et expellunt lumbricos et ascarides. et conuenit podagre. frangit lapidem. Et idem auc. albasari est calidum in secundo gradu: siccat in primo. frangit lapidem qui est in renibus et vesica. et puocat menstrua. et sedat dolores. refertur ab andragem et abuahum. et melius ex eo est illud quod assimilatur margaritis minoribus. et habet bonum odorem. Et idem auc. Ysaac Beneram almahaleb sunt species ex eo: et sunt album et nigrum et viride. et album habet parua granula: ita quod maius ex eis est sicut cicuta: et est in insula et minus ex eo est illud de hispania. Melius ex eo est albus et mundius: et purioris odoris. deterius vero ex eis est nigrum. et administrat medulla eius cum cortice. et cortex eius est niger exterius et interius albus. deferuntur a monte leluen: et de dorge beir: et de nachant arbores grandes. et colliguntur in septembri. et illud quod de ipsa utimur est granum. et cortex eius est ca. in secundo gradu: sic in primo frangit lapidem vesice et renis. Et idem auc. Rasis mahaleb est ca. et molificat ventrem.

Mabat quid lege darsifabam.

Mahamode .i. scamonea.

Maharoth .i. radix filij.

Malomagica .i. sebesten.

Mahaleb. i. mahaleb. **Maisach.** i. berberi.

Maisachi idem quod supra. **Maisab.** i. afronitru

Maurella vocatur a multis solatru: et est strigum ut macer herba: quam greci strigum dixerunt: latini maurellam vocant.

Mauresis est cataracta oculi.

Mausacha. Paulus ad dissolutum stomachum et in becillum aloes mausacha mastix quid sit nondum scimus: intellexi quod in syria abundat.

Mabarimaticon in antidotario virili in confectio ne esdre: quidam quod est succus cauliculi agrestis.

Mabata si inuenitur male est stipticum: nam debet dicere nabata. et quid est lege nabata.

Mabachematio. i. succus cauliculi agrestis.
 Mabathematicon idem quod supra
 Mababinch i. genestra.
 Mabothe radix est filis anuiden: sed debilior.
 Mabothe idem quod supra
 Mararos est radix plante vii emariat assa fetida.
 Macaros idem quod supra
 Macharo i. mezereon.
 Macer idest cortex mali punici.
 Maceri. i. amomū. Maceria idē qđ sup
 Macia i. lenticula.
 Macio quid est lege fistose.
 Machir idē qđ supra. Machi. i. collyrium
 Macropiper. i. longū piper. nam macros. i. longū
 pro quo lege falsel.
 Macronosia i. egritudo longa
 Macton idest cataplasmata fenugreci.
 Madach i. bdellium.
 Madachi idē qđ supra.
 Madafon i. apium risus.
 Madiera. i. nasturciū. Madilion. i. bdellia
 Madion. i. vñee. Magaron. i. polius.
 Magra quid est lege mezgreh.
 Magrafon. i. pentafilon. Magesur. i. vñee
 Magnes i. lapis calaminario
 Magnetū i. spēs marchasite.
 Magit i. cibaria de lacte.
 Magnifia i. aqua.
 Magniflos. i. herba que vocat filius ante patres.
 Magur. i. antimoniu. Maguri idē qđ sup
 Maguagua i. marrubium.
 Maguderis i. caulis.
 Maiorana sansucus quidā amariciū dixerunt: ara
 bice mejemus vocatur.
 Maionio i. simia.
 Malabatrū est foliū indū. et illud apud Hiuc. in
 niur sub hoc noīe foliū. et ipsum nō est illud foliū
 quo nunc vtunt. nā Dias. malabatrū inquit: puta
 uerunt multū etiā nardi indici foliū: sed falluntur
 zē. Pl. malabatrū arbor in syria folio moluto a
 rido colore. et infra laudatius ex india venit in pa
 ludibus: vbi gingni credunt lenticule modo odo
 ratas: pro quo lege sedis zē mala apia que Pau
 lus cōmendat sunt mala predulcia cuius testis sū.
 nā parisij et rome vidi et comedi.
 Malatina apud Paulū ca: de egritudinibus na
 riā cōfectio. troscorum conditi duorum.
 Malacticū. i. molliuū sanic faciens.
 Malachi i. malua.
 Malagma idest emplastrum molliuū.
 Malaxare i. mollicicare.

Malla ^{Cap. 575.} maciana exponit Isidorus q
 a loco dicunt. quidam vō ex
 ponūt siluestria: vulgarij hispanico
 etiā domestica omnia maciana dicuntur. Dias. de
 ipse ppiā facit capitulū: ingt maciana cū adhuc
 imatura sriptica sunt zē. in alio vñ cap: exponit q
 sunt estina: Apud Sera. vō ex verbo Dias. habet
 tur q colliguntur in vere. et Hiuc. in hoc cōcorda

re videt: nam dicit q nocent nervis ppiē verna
 lia: sicut dixit Dias. et de viribus cordis dicit q cō
 fortant cor.
 Malacitonia. i. citonia: pro quibus lege cussa.
 Malastoraca. i. aristologia rotunda.
 Mala terre. i. ciclamen: p quo lege butthomarien
 Malapunica i. malagranata.
 Mala aurea. i. cozula vel chrysomola vel barcho
 cha.
 Mala corn i. dragontea.
 Malagranata quid sunt lege vñā.
 Malachium i. nigella.
 Mala probaratrū. i. folia vel succus feniculi.
 Malaxatua molliuū.
 Malachia. i. molles pisces: vocabulū ē Hal. in vi
 namidijs capitulo de generantibus grossum hu
 more: et capitulo de generantibus crudos humores
 vt pulpi supie vligines zē.
 Malastorica idest aristologia rotunda.
 Malacticon i. relaxatium.
 Mala lipue i. storax.
 Malachin i. bdellium.
 Malassat i. mollit.

Malamusch ^{Cap. 576.} arabice: grece
 narfistica: vñee
 vel lanugo: et inestit arbores granatoz
 capitulo malamusch. anct. Isaac Be
 naram: et est malum granatum puius
 aptū sic rosa: et colore suo iter albedinē et rubedi
 nē et citrinitatem. et in medio sui habet floz: cuius
 color est sicut color eiusdem. sapor eius est ponti
 cus. et est odoriferum. et est frigidus in primo gra
 du: sicum in secundo. Et idem aucto. Hal. musc
 malorum granatoz idest lanugo: ppietas eius
 est attenuare et subtiliare. et loco eius potest poni
 pondus eius de cymino et carmeno: et tertia pars
 ponderis de costo. et habet virtutem sicut nardus
 est calidū et sicum in 2º gradu. flos eius arboz
 dicitur narfistica: et grece balaustion. et est frigio
 et conuenit stomacho et epati calido: quam inueni
 es si leges aynech.
 Malsagria i. makia agrestis
 Malta est genus cementi: vt in paladio.
 Malealyend i. bdellium.
 Malestima idest cucumeres siluestres.
 Malmerum i. cypertus.
 Malia est genus cementi: vt in paladio.
 Malialk i. asarum.
 Malalka idem qđ supra.

Malum ^{Cap. 577.} latine: grece milia. Ma
 lum omnibus est notum
 Rabi moysi capitulo de malo. Malū
 odore suo corroboret cor et cerebrum. et iunat pti
 ficis et melācolicis. sed comestio eius peior est om
 nium comestione fructuū. generat ventositatem
 scilicet quam generat in secunda et tertia digesti
 one: ita vt sit dictū a sapientib: q gñat pñis et etbi
 cā: eo q bñ vento sitates inflant arterias et venas.

Malaria est absurda illa ppietatis appēna
 e viriosis humores qd restant pñis nata. Notant
 ingar Galen. patros ipm Cita. p pira sunt malua
 appēna aut magis ingar q hnt appēna. arida tūda
 nōmāq arida q. mērdum. Omoliam mēna. vt restas. et
 re mēnas rāboz mēz.

Fluorolis quinto colliget aucto. Fluorolis.

Sera. libro aggrega. capitulo de malo. et ex
eis quedam sunt dulcia: quedam pon-
tica: quedam stiptica: quedam acetosa: et quedam
insipida aquosa. i. dulcibus est substantia aquosa
temperate substantie. et in ponticis quod vincit su-
per ea est temperamentum frigidum terrenum. sed sti-
pticis est hec eadem substantia cum substantia aquo-
sa: que in dulcibus. et in acetosis est substantia aqua
frigida. **Sal.** vij. sim. phar. ca. 2. milea. i. pomaria

da. et arbor mali: non quelibet est vni-
nature: sicut neque fructus. Nam pomorum alia sunt
dulcia: alia vero austera: alia pontica: alia vero acida
alia vero non totaliter exsoluta et aquosa. et predomi-
natur aquositas in his ut sit complexio eorum humi-
dior et frigidior. terrestris vero frigidum dominatur
in ponticis. indigestum vero in austers: hoc et aquosius
frigidum sicut in dulcibus eucratum dominatur. ista
autem et folia: succi: et cortices eius arboris adinuicem
differunt. unde herbis uti cum austers quidem et aci-
dis vulnera consolidat: et phlegmonum qui sunt in ge-
neratione repercutere id quod influit: et stomachum
exsolubile: et ventrem corroborat: cum aquosioribus vero
mordaces phlegmones incipientes: et eos qui sunt
in augmento remittere. Quia autem multa omnibus po-
mis humiditas infertur palam est: et ex eo quod nul-
lus eorum succus perdurat: sed accescunt et corrumpun-
tur omnia. solum enim citoniorum que vtiq; propter
predominantem stipticitatem minus sunt humida ali-
is: quorum succus coctus cum melle durare potest. ipse
autem per se neque ita est durabilis.

Malum terre. i. ciclamene: pro qua lege butthomariem.

Malum stonacum id est aristologia rotunda.

Malum malanum vel bonum malanum. i. antrax.

Malum citoniu quid est lege cussa.

Malua cum suis speciebus quid est lege althea. et a-
liud genus malue: quod vocatur malua femina vel mal-
ua terratica. et ista est pes columbinus.

Maluaniscus quid est lege. l. qua supra.

cap. 528.

Malk. ara. lat. **Sera.** li. aggrega. lat. ca. malk

Malk. sunt eius due species. una quod
est ex minera: et alia que est ex mari. et illa que est
ex minera est fortior: et est andara. et melior ex eo
est non habens lapide: clari coloris: cuius partes sunt
equales. et ex marino melior est albus equalis pinguis: et
etiam reperit in locis aquarum stantium. Idem autem. **Sal.**
et sal qui generatur in stagnis marinis assimilatur
marino. et iste sal fit in mariis: nam quoniam decrevit
aqua vel contrahit in tepore estatis coagulat a calo-
re solis adurentis: quod est in marginibus aque: et fit
sal: et hoc fit plurimum eo quod aggreget in loco illo ex
aquis sordidis que sunt multum calide: et propterea quod
evacuatio aquae maris fit in loco arto substantia eius
est grossa: et sapor eius est stipticus salinus. sal vero quod
est ex minera est grossioris substantie: et fortioris sti-
pticis. et virtus eius est sic in tertio gradu. Sal
sodome est sal qui generatur in mari mortuo: ubi est
aqua amara: in qua si pisciantur pisces moriuntur: et

vocat sic a nomine montium qui sunt prope illud ma-
re. Sal qui effoditur a mineris est minus calidus. et mi-
nus subtilis alijs. Comburi sal secundum hunc mo-
dum: pone sal in olla noua: et cooperi illam ne salle-
do egrediatur ab olla propter calorem ignis: et sepeli
ollam in prunis: et dimitte ibi donec adurat et cre-
petur: deinde aufer ab igne: et potes discernere di-
uersitatem salis a suo sapore: et hoc quia ille qui pri-
cipat amaritudine resoluit: sed qui est salinus solum
cum resolutione sua stipticat et stringit. et sal qui adu-
ratur est maioris resolutionis et minoris stipticitatis.
et flos salis est subtilior: quam sal adustus. et sapor
eius est acutus: et resoluit resolutione forti. et est flos
eius spuma que est supra salem. sed pulvis salis as-
similatur spume salis multum: et possibile est quod sub-
tiliaret et resolveret plus quam sal: et aggregaret quod re-
maneret de substantia ex corpore sicut sal. et si tu ca-
pis pisces viuentes: et piscis in mari mortuo mori-
unt statim. ergo debes scire quod accidit propter ama-
ritudinem que est in eo: que quidem inimica est anima-
libus omni- **Posse. Sera.** virtus sal-
is et plantis. **Posse.** est que pro-
hibet putrefactionem corporum eorum que sunt parata
putrefieri propter humiditatem superfluum que est in
eis. et sal maris quando extenditur super corium: et
ponitur super splenem resoluit duriciem eius.

Dias. capitulo de sale. Salis virtus est sti-
ptica: et abstergit: et mundificat: et re-
soluit. et aufer carnem superfluum ab ulceribus. et cau-
terizat: et prohibet ulcera fraudulenta. et ingreditur
in confectionibus medicinarum scabiei. et aufer car-
nem superfluum que crescit in oculo: et liquefacit
ungulam que fit in eo. et ingreditur in dysenteria. et
est bonum apostematibus hydropicorum. et quoniam misce-
tur cum oleo et aceto sedat pruritum: quoniam ungit iuxta
ignem donec fudet. et idem facit in scabie ulcerata
et non ulcerata: et in lepra et impetigine. et quando mi-
scetur cum melle et aceto et oleo: et linitur conuenit san-
danie. et cum oleo solo conuenit apostematibus vni-
le et duras amigdalas: et curat humiditatem ad gi-
ginas. et fit ex eo emplastrum cum sanich ordeo costo
et melle ad pruritum et ad fluxibilitatem ginginarum
et ad ulcera corrosiva. et fit emplastrum cum eo et seie
lini ad puncturam scorpionis: et cum origano et iso-
po et melle ad morsum vipere: et cum pice alkitra: aut
cum melle ad morsum animalis quod dicitur carastes
et est serpens comutus. et quando fit emplastrum cum
eo et melle et oleo resoluit furunculos. et quando mi-
scetur cum origano et fermento maturat apostema-
ta phlegmatica testiculorum. et conuenit morsui rane
existentis in flumine babylonie. et quando teritur
et ligatur in petia lini: et submergitur in aceto forti
et miscetur cum isto: et ponitur supra morsum in quo
est morsura animalis alicuius venenosi conuenit
Et quando miscetur cum melle conuenit sanguini
mortuo qui est sub oculo. et conuenit nocumeto
opij et fungorum perniciosorum. et quando misce-
tur cum farina et melle conuenit contusioni nervo-
rum: et attritioni lacertorum. et ponitur super
combustionem ignis: et non sinit locum vesicari. et

ponit i hunc modū super podagrā z cōuenit. z fit emplastrū cū eoz: linir: cūz isopo z phibet berisi: pillā z formicā angeri in corpore. z qñ misceat cūz oleo puocat sudore. z qñ sumit in potu cū vino z aqua laxat ventrē: verūm est malū stomacho.

Mamad ara. gre. tefra: **Se.**
latine cinis.
li. aggre. c. mamad auc. Gal. mamad

i. cinis: sunt i eo qualitates cōtrarie eo q est ibi ps terrea: z pars velut fumosa: z illa pars est subtilis z qñ misceat aqua recedit cū ea: z remanet ps terrea que est debiliōr. z virt^o cineris diuersificat se cundū diuersitatē lignoz ex quibus fit. nā opatio cineris ficus domesticæ z filuestris est q adurunt rami eius: z colligit cinis in aqua: z dimittit ibi a liq^t horis z colat: deinde ponit adhuc alius cinis z fit h^o. **Gal.** viij. sim. phar. ca. de cinere qd in sepe. **Sal.** cipit tefra. Tefra. i. cinis cōbusto ruz lignoz cōpositus exis ex cōtrarijs substantijs z qualitatibus: hz eiz in se hoc quidē terrestre: hoc aut qñ viscosū vel lignosum: vel qualitercūq volu erit quis noīare. he ergo partes subiles partibus grossis sunt cōmixte: z dū infundunt in aqua cūz transeolat cinis subiles transeunt cū lixiuio calidā virtutē deponētes: qd vō relinquit terrestre bibile z mordax sit. nō aut oīs cinis eandē certitudinaliter hz cōplexione: sed secundū cōbuste materie differentia pmutat. **Dias.** vō nescio qualis stipticā ipz hre ait virtutē. z nimirūz ficulneatica ab omni tali qualitate exempta est: qñ z ipsa arbor nō sicut glans: quercus: z comarus: z pirus: z fic^o z hedera: z quecūq alia calida que stipticā ostendunt qualitatē. quedā enīz in nulla eaz parte ipsa ostendunt: sed est plenū totū forti z acri z calida. quī ergo ex pōticiis lignis cinis stipticitatē nō pau cā hz. z ego p eū detinere emorologias noui. ficulnee vō cinere nunq ad hoc videtur quis: multū eiz hz acre z causticū cū abstersino pmixtū. z secundū vtrāq differt ab eo qui ex lignis glandis: qñ qd viscosum in eo multo est acrius: z qd quasi terre stre: in illis quidē substipticū aliquid est i hoc abstersinū sicut tūmalloz. Est aut z citan^o. i. calx nō extincta. species quidē cineris subtilior partib^o existens cinere lignoz inq^t lapides diligent^o as sari indigēt vt fiat cinis. Atū hz z q est quasi exustiuua multū: z ppter ea lota siccatur i mōrdacif fit pharmacū. z magis si bis aut ter lauetur diaforetica: aut sit si diligenter sufficienter in mari lauetur. dicetur aut de ea qñ o metallis a nobis sermo fit. **Dosse. Sera.** puenit vsus eius ad et. **Se.** cera fraudulenta.

z comedit carnē que crescit in vlcēribus. z admistratur in aliquibus hydropiciis: quia infunditur spongia in ipsa z ponitur sup tumorē. z fit i de clystere ad vlcera iestinoz: z ad fluxū antiquū. z datur de ea. 3. 5. cū pauco oleo ad coagulationē sanguinis: z ad tussim. z cōuenit dolori neruoz: z palysii. z bibit eū ille cui datū est in potu venenū: z ille que momordit rutela. faciūt aut ad hoc omnes

alie species cinerū: z pprie cineris arboris glandium: z sunt oēs stiptice. **Bulcasim** Eben Eben azarin libro qui dicitur seruitor. Modus faciendi cinerem ex ramulis arborum: z radicibus: z foliis: Accipe ramulos nouiter amputatos habentes adhuc de sua hūiditate: z absterge bene eos a terra: z lava etiam cum aqua donec nihil remaneat in eis ex terra vel ex aliqua putredine: deinde imple ex eis ollam magnam q̄tum opoziet: z claude eam cum coopertorio perforato: vt fumus eoz inde egrediantur: deinde pone in furno panis a ferro vsq mane: z extrahē ollam quia videbis ramulos extractos sicut carbonēs: tunc ergo opoziet q teras eos bene: z ponas i olla minozi prima: z pone iterum in furno: z facias hoc sepe idest donec inuenias cinerem album bonum lenē tactu: quez serua necessitati.

Mamira i. mannam.
Mamica est gummi quo carenus: vt in Alexandro de oculis.
Mamilla canis. i. sebesten. vnde versus: Sebesten mamilla canis fert persica lingua.
Māmilla omnium animalium secundum Auicē nam libro secundo capitulo de māmilla. Māmilla ē frigida et sicca propter nervos plurimos qui sunt in ipsa. nutrimentūz māmille plene lacte quādo digeritur propinquum est nutrimento carnis. z illa est melior in qua est lac: quoniam velociter facit ipsum descendere.
Mamodes i. maniaci.
Mamodelion i. melantium.
Mamodelionisi idem quod supra.
Mamuda i. scamonea.
Mamudafon i. cymbalaria.
Mamudafion idem quod supra.
Mana colligans dicitur emplastrum cuius pulueres distemperantur z incorporantur cum aliquo liquore absq igne.
Manna idest omnis res candens super lapidem aut arborem: z fit dulcis: z coagulatur sicut mel: z exsiccat sicut gummi quēadmodum terenia bin: pro qua si vis complete scire lege men.
Manna granata i. tereniabin.
Manna condari i. manna thuris.
Manna confecta quid est lege tereniabin.
Manna thuris idest thus minutum valde. istud vocabulum ponitur in viatico capitulo de ruptura z disunctōe circa finem: z ponitur i littera rōdem. vnde manna thuris sepe in libris antiquis inuenitur: z est apud Auicē. minutum thus: z apud alios auctores arabes est pulvis ipsius thuris. est enim medicina conuenientior vbi plus desiccare opoziet ipso thure: eo quod habet in se admixtū ex cortice ipsius arboris qui est sicciōr: vt ait **Gal.** xij. de in ge. sa. iuxta principium particule. **Plini^o** micas a thure pculso emissas vocam^o māna thur.
Mannes i. manipulus.
Mantbetabon est res que nascitur in stipite arboris myrti: pro quo lege dex domestica.
Mantefia i. serū. **Manisan** i. vñee

*Mamia liquida infamia arboris principio
aliqua febre, sed tandem febrem exortans. hōis
quod dicit, qd amabile prauitatis. neq multū
a medaxoxia diffm.*

Manisies est vna de speciebus strigni.
 Manictis .i. manna thuris.
 Mancian .i. herba capicozia quam ignoro.
 Mandi .i. curtiatura brachij
 Mandile .i. tobolia.
 Mannis .i. olibanū minutū: est manna thuris
 Manisui .i. cortex qui in olibano inuenitur.
 Mandosemon est species hyperici.
 Mandrosimon idem quod supra
 Manuser .i. psillotrum.
 Mantbus .i. thbus minutum.
 Mantuar .i. alcamna.
 Marratrum .i. feniculus.
 Marabus est species mandragore.
 Marasinus .i. tabes: est ectica confirmata quā hōiem
 Maram .i. emplastrum
 Maractum .i. orizontea.
 Maractis .i. fel vrsi.
 Maracarac .i. fel gruia.
 Maraches .i. fel vernicis

Margarita quid est lege lapis margarita.
 Marimacur .i. marrubiū vel marrubiastrum.
 Marcoza idem quod supra
 Marinacon .i. melissa.
 Marcastrie .i. lapis marchasita.
 Martalepra .i. thymiana.
 Marzangicit .i. sanctus.
 Marzamus est quedā herba que assimilat isopo
 et est serpillum.
 Maris .i. melissa.

Marabet ara. gre. et la. lithar-
 gyriū.
Sera li. aggre. ca. marabet au-
 to. Dia. qdā ex eo ē qd

fit ex vca plūbea: ita qd inflamat odec fiat sic ignis
 et dissoluit donec adurat: et postea coagulat. et ex
 eo est qd fit ex argento. et ex eo est qn fit ex plum-
 bo qn sunt ex eo lamine: et adurif ps eius. et o eo
 est cui color est rubeus splendens: et est aureus: et est
 melius alijs. et ex eo est purpurei coloris: et est ar-
 genteus. Est alius modus factiois lithargyrii: que
 in inuentute mea vidi sardinie fieri: vbi argentuz
 et plūbū simul colabāt: et est vior modus sicut ap-
 paret si le

Dosse. Sera auc. alcāzi
 ges basas. lithargyri

um dealbatum est magis iunatum ad auferen-
 dum vestigia variolarum qd non albatum. et au-
 fert fetorem subasellarū. et phibet sadoz. et si bi-
 bat ex eo stringit vētrē: et vīnā. et pfocat et occidit.
 Pau. cōtra scabiē de phlegmate falso vel cholera
 valet. cōtra dyfenteria frigidā vicio intestinoy fi-
 at ex eo puluis qui iūciat cū clysteri cū oleo rosa-
 rū et aqua ozdei. cōtra vlcationē virge distēper
 cū oleo rosaz: et inungat inā vlcationē solidat
 cōtra feruore herisipille cōficiat puluis lithargy-
 riū et ceruse cū aqua rosaz: et circūinūgat lithargy-
 riū qd spuma auri est puluerizet subtilissime et ab-
 luat cū aqua rosaz donec aqua nō inficiat ex pul-
 nere. iste puluis in modū collyrii cū aqua rosarū
 valet ad faciē depurandā: et pannū supflūū remo-
 nendū: que hnt mulieres p partū: axungia gallia-
 cea vel anserina liquefiat addito plūere lithargy-
 riū et oleo ro. fiat vnguentū et vīat. Bulcasiz Ebe
 Alben azarin li. qd of seruitor lithargyriū sic deal-
 bat: Accipe lithargyrii aurei ptē vna: et tere bñ et
 pone super ipsum de sale cōmuni partes duas: et
 pone desuper quantitatem aque qua cooperiat et
 superet circiter quatuor digitos: et dimitte in vase
 septem diebus: et misce quaz die bis: et post septē
 dies proijce aquam et pone aliam aquam: et muta
 aquam illam quotidie vsq in finem decem diez
 quia aqua dulcificabitur et lithargyrium dealba-
 bitur sicut cerusa: et fac trociscos: et serua: et vt ere
 et sunt qui accipiunt lithargyriū quantitatem libze
 vnus: et miscent cum tantundem salis: et ponunt
 super ipsum aqua: et terunt in sole: et mutant aquā
 illam vna vice post aliam donec albescat. Com-
 burit lithargyriū sic: Accipe lithargyriū et fran-
 ge frustatim ad quantitatem nucis: et pone super

Mararac ara. lati
 ne fel. **Sera**

li. aggre. ca. mararac auct. Dia. virt
 in oī selle termantica est et viscida: sed aliquibus
 minus est. magna tñ virtus est maritimi scorpij et
 talionū piscis et beluini et golagie pēdici et pauonis
 et caponis albi: et caprioli: omnium istoz sella vnam
 habent virtutē in se. faciunt deniq ad oculoꝝ sus-
 fusiones: et ad caliginē et asprēdinē palpebray dis-
 leniunt. berbecinū et hircinū: et porciniū: et vrsinū: il-
 la oīa secundā habent virtutē post taurinū. oīum
 hoz virtutes tales sunt lanis adbibita. et in vmbili-
 co imposita infantū ventrē solunt: maxime si ano
 imponant. Taurinum vō melle mixto squinani
 cos curat. vulnera et cicatrices ad sanitatē pducit.
 mixtū lacti aurinū dolores miūgat. plus mixto la-
 cte muliez. Caprinū fel adhibedū ē cū succo por-
 ri fistulis bñ adhibet medicaminib termanticis
 i. vulnera sanantib: nā sine tumore vulnera seruat
 atq tyriac admiscet. vulnera mala curat. melle iū
 cto doloꝝ testū et veretri suspēdit. leprosis et tyri-
 ac et q furfures hnt i capite nitro admixto optie
 cōuenit. Berbecinū et vrsinū illō facere pōt. vrsi-
 nū vt eleuariū datū epilepticis medet. golagie
 vō squinanticis et vulnerib sordidis infantū pfi-
 diū est. in aure infusū epilepticis fert opez. Capre
 noctilopes inūctū tollit. hircinū vō inūctū grossi-
 ciē palpebray tollit. et strumaticū pūcit. sella dñiq
 maiorib aptada sūt passionib: nā lepras et cātabri-
 ciē cū nitro et cū molea medet. cōuenit etiā nebulis
 et suffusionibus incipientib oculoꝝ: et argematis
 et tertematis. Testudinis vō squinances et oīs vl-
 cerationes quas greci aptas vocant: et putredines
 in ore emer

Sal lib. dinamidia: fel tauri-
 gētes curat. nū infantū lūbicos necat.

Marchasita .i. capparosa: est lapis luminis: qm
 ad hoc valet: pro qua lege lapis piritides.
 Marchangir .i. fel porci.
 Marchade .i. opium.

*Manfra, et finis podinis est bulbera et am-
 hōre immodica generata. Graec or kworo
 dicit. eadem qua ros Latini finis*

punas: et suffla cum folle faborum donec fiat si-
cut ignis: deinde extrahe ab igne: et sine infrigida-
ri: et quando extrahunt ipsi ab igne: extinguunt in
aceto: et vino: et iterum ponunt in igne: et sic faciunt
tertio: et etiam pluries extinguendo sicut prius.

Mardarfugi .i. lithargyrium.
Marmicus .i. marrubium.
Mariam quid est lege lapis liberans a venenis.
Maripia .i. alimuri.
Maria capnusa .i. buthoriariem.
Marcaton est quoddam vnguentum a Gal. factum
quod ponit in antidotario minorum. et dicitur mar-
caton a marte deo bellicoso: quia est bellicosum con-
tra omnes causas frigidas.

Mamacur .i. fel tauri.
Marfilia .i. faba lupina.
Martius .i. ferula.
Marolafach .i. pulegium.
Marolafachia idem quod supra

Marmozo gerodius in libro equorum: vocant in-
grem hanc passionem imperici sicut quando in pedibus
equorum iuxta ungulam ubi dicitur corona descen-
dunt humores corrupti: et equus hyme laborat cum
do per lutum: et estate per pulverem.

Marmozatia est species rhabbani.
Martozella .i. valeriana vel herba gatte vel su.
Marnecia quid est lege balzum.
Marullia .i. lactuca.

Maru .i. marmacur secundum Avic. in proprio capi-
tulo: licet secundum Stephanum est marrubium. verum
est quod Avicenna loquens de prassio videtur dicere quod
sit prassium. causa autem huius potuit esse: quod bi-
nominum invenitur nam in littera m. scripsit mar-
ru: et in littera p. scripsit prassium.
Marula in antidotario virili in coactione ad re-
primendum libidinem exponitur quod est scariola.

M **Arula** .i. prassio secundum Sera. eo-
dem capitulo est planta si-
milis prassio: nisi quia est longior eo: quod
habet folia parva multa dura et aspera: bonum odo-
rem habentia: dulcia: super que sunt pili parvi. et
habet virgas multas egredientes ab una radice: et
albiores virgis prassii. nascitur in locis montuosis et
asperis. Et idem aucto. Gal. sapor eius est acutus
pungitius amarus. et virtus eius est que calefacit
in secundo gradu. **Dosse. Sera.** virtus eius
gradus.

stergit et incidit et provocat menstrua: et occidit fetum
et expellit secundinam. habet virtutem calefacitivam
acutam: et ideo quando bibitur decoctio foliorum eius cum
vino. provocat menstrua: et facit abortum: et expellit
secundinam.

Marrubium prassius idem: sed prassium est colo-
ris viridis similis porri. unde versus. Marrubia fo-
lia sunt prassia: prassius porri.

M **Arrubiastrum** vel mar-
rubium
nigrum: vel marrubeum silvestre latine:

grece bubloete: ara **Dias** bubloete similis
bice marmacur. si quia folia eius non sunt rotunda: sed pilosa simi-
lia folijs ignide magne vel acalifex: id est virgas ni-
gras et quadras habet: et asperas ex una radice vir-
gellas mul- **Dosse. Dias** eius vi-
tas pferens. res faci-
unt ad serpentium morsus: et ad suspensivos. Item
strumas dissolvit. et menstrua provocat. decoctio ei-
us in aqua cum grano solis: et modica liquiritia flo-
macho bene convenit. folia eius addito sale in ca-
taplasmatibus compositis morsus caninos mitigat
in cinere calido missa et marida facta condiloma-
ta solvunt. vulnera sordida melle addito purgant.

Marlu .i. centrifugalli.
Marturcurmen idem grana vermis altanes: et est
vermis grane.
Masolites .i. cassialigna.
Masolites idem quod supra
Masolites idem quod supra
Masal est cibus qui fit ex lacte acetoso et farina or-
dei infrigidativus: vel ipsum lac acetosum: ut apud
Almanforsem capitulo de diabete.

Masalchoe idem quod supra
Masachamagna .i. manna.
Masartanasir .i. pulegium.
Masinacora .i. aristologia longa
Masatis idem flos lambusce: qui inantum dicitur.
Masatit .i. lapis qui invenitur in felle bonis.
Masacumia .i. color cum quo alcant vasa terrea
et in lingua nostra vocatur petanum.

Mascalden .i. matrix.
Masericon .i. genus titimalli
Masera .i. peonia.
Maseric .i. apium risus.
Masinochora .i. aristologia le. amirisma.
Masitica .i. mastix alba.
Masitchecha idem quod supra.
Masuli .i. affodillus.
Masul idem quod supra
Masus .i. antofolus.

Masacumia in collyrio Almanforis quod facit ad
albuginem oculorum. vel potius Gal. in secretis vn-
de ipsum extraxit. exponunt quidam quod est aqua vi-
tri: et aqua vasorum vitri. quidam dicunt quod est vitrum
non perfecte coctum. et est materia quedam qua fit vi-
trum: et vocatur vulgo masacoco. nam in pluribus
collyrijs librorum antiquorum ad albuginem reperitur
vitrum ingredi. sed mihi videtur secundum verita-
tem quod sit idem quod masacumia.

Mataia .i. forfices.
Mataiai idem quod supra.
Matrabic .i. radix similis anuiden.
Mater filiarum quid est lege caprifolium.
Mater infantium .i. epilepsia.
Mater sanguinis quid est lege amurisma.
Matir .i. pulegium.
Matbid .i. lac vaccinum de quo extractum est butirus.

Matrix virtus mulierum vestire uterum propriis membris
tulu. **Maza** Grece. Liber. Arist. par. v. d. os. f. d.
pruicem utriusque vel intelligat. **Ustapa** h. d. d.
Quia matrix vocat. que Graeca **Zeros** et utraque translatio
quoniam **Ustapa** secundum et secundum interpretatur. et
in utroque hystrum fufius.

Cap. 534.
M **Atrifilinia.** latine: grece
 splenon vel
 splenaria vel linealis vel periclyme-
 nos: herba est cuius folia sunt exal-

tero latez subalbida: et ex altero viridia se adhe-
 rens et inuoluens sepius: cuius fructus est magni
 tudinis cubearum in principio viridis: et cum
 maturauerit citrini coloris tēdētis ad rubedinē
 positi ordinarie: et conclusi in duobus folijs siml
 pinctis existentib⁹ in capitibus stipiti iuxta euz.

Dias. cap. periclymenos. frutex ē simplex
 i circuitu folia habēs alba et similia
 hedere: et circa ipsa folia virge sunt tenues: i qui
 bus est semē hedere simile: qd semen folijs adhe-
 ret durū ut cum vi leuetur. Radix ē illi grossa: na
 scitur locis cultis et i hortis: et iter rosas et iterclus
 locis: et coheret sibi vicinis fructib⁹ vlt circūvoluit

Gal. viij. sim. pbar. cap. periclymenos. vtilis
 est fructus et folia incisue simul: et ca
 lesfactine existentia virtutis.

Posse. Dias. semen eius collectū
 et i vmbra siccatur
 et cū vino bibiti diebus. xl. splenem sicut urinam
 sanguineā sexta die pronocat orthonoicis: et sub
 glucitibus medet: oīu parturientibus subuenit
 similis virtus ē folijs ipsius. xxxvj. diebus bibita
 genitalia femina hoīs puat oleo mixta et puncta
 frigora piodica excludit

Gal. ita est vrinatū ut vrinaz sanguineam
 opet bibita vsq; plurimum. in pñ. vō
 vrinatū solū ē: extroctū vō cum oleo vinctū calefa
 cit. auuat autē spleneticos et dysentericos. mensura
 vero potatiōis dragos est vnus cum vino. siccatur
 at spma: et quidam aiunt si plurimū bibatur om
 nifariam ingeneratiui sunt q bibunt. qdam autēz
 et terminum dierum in huius potu sicut dyale.
 facit: septem et xxx. dies reperiri ab eo ponūt. Ita
 autem et vrinaz sanguineas fieri ut a qrtā dierū.

Matrisanimulla. i. serpillum.
Matobac i. hypoquistos
Matobaci idem quod supra
Matrobales i. maniaci
Maturefia i. amantilla
Matuifue i. cymbalaria
Matuifa idem quod supra
Matuch exponit Jo. Sera. in. vij. cap. de suffuf.
 ad impingundum quod est sarcocolla: sed istra
 in alio suffuf dicit q est sanic.

Maxatrum i. folium
Maxlratrum i. folia allij
Maxbramet idem quod supra
Maxibratum. i. peuced. mū vel cauda porcina
Maxtir quid est lege mesteche

Mastitecha i. mastix alba
Mazaa. i. panis ordeaceus fursureus: et quidam
 dicunt q est succus pūfane: quidam dicunt et ve
 ri? q est panis factus ex farina ordeci massata cū
 vino dulci: et aliqui dicunt q ē ossa

Mea i. storax

Medbayse nescio quid est. Sera. tñ facit caplin.
Measir i. mentastrum.
Meescara quid est: lege sandanig
Meest. i. vñice **Meesi** idem qd s.
Meoculos i. papauer agreste
Meoculesi idem quod supra
Meotan i. barba hircina
Meuren i. maiorana
Meubethene i. granū regum
Meubetharia i. cataputia
Meuberne i. cataputia minor
Meudana idem quod supra
Meuāthos. i. semē meu. **Meumarin.** i. opium

Cap. 535.
Eu herba est similis feniculo: sed
 est tortuosa radix eius: et no
 catur similiter sifter sinodi et araman
 ticum et la. vocat anetum agreste: et

non est peucedanum: quoniam Dias. facit aliud
 capitulū de meu: et aliud de peucedano. vnde di
 cit: meu quod athamanticum dicitur: nascitur in
 macedonia et in hispania: tyro atq; folijs aniso et
 aneto similibus: ascendens de terra vsq; ad cubi
 tos duos radicibus sparsis: et teneris curuis et lon
 gis odore suauibus et gustu ca. et linguā mordē
 tes. **Pli.** cap. de meu.

Meu radícula est herbe aspera tenuis: et oblon
 ga sua vtute olēs. ca. ē et sic. in secūdo gradu

Posse. Dias. vires eius habz radix
 relaxantes. vnde tri
 ta et elixata in aqua datur i potione vtiliter ad re
 num dolorem: et ad vesice causas. vnam pno
 uocat stomachi et inflatiōes et tortiones intraneo
 rum mitigat: et stericas: hoc est dolores matricis
 curat: artūria sim mitigat: thoracis reumatismo cū
 melle ut electuarium datum prodest. mēstrua eti
 am per fomentum puocat. stragurias infantium
 ut cataplasma impositum super pectinez resoluit
 ex q si pl⁹ bibiti fuerit capitis dolorem cōmouet

Mebetil i. gariofilata
Mebetili idem quod supra
Mebethego i. vinum coctum.
Mebenth vlt mebanthus. i. cascasia vel cascassum.
Mebecerei vocabulū Auic. ē: s; nescio quid sit.
Meca ē gūmī cuiusdam arboris: et est storax.
Meconium i. papauer
Meconceratides idēz quod supra
Meconium i. galbanum
Meconides. i. lactuca plena lacte eo q papauer
 habet naturam
Meconia fradis i. eraclea
Meconceratides. i. papauer cornuti
Meurcerandres. i. papauer agreste: pro quo le
 ge carchax.

Meculbrasia i. antimonium
Mecuch exponit Jo. Sera. i. vij. ca. d suffuf ad i
 pingundū q ē sarcocolla: et i alio suffuf dicit q ē
 sanic.

Caplin 536.
Ecōafrodis eracia fm
 Dias. i. ppo
 y

ca? hastā habet duorum palmorum longaz: et folia minuta structio similia et semē albū: et omnis ipsa herba alba ē: sed radix tenuis semen eius colligitur in estate quādo maior ē: et siccū reponit quod cum orisabo vno mulse acceptus uomitu stomachum purgat: q̄ expurgatio epilepticos medicatur.
Medad. i. encaustrū et maxie saracenicū: quod a dias. atramentū vocatur.
Medadi idē qd̄ ē
Medafilon. i. millefoliū.
Medeos. i. persicum
Medes. i. afronitrum
Medesi idē qd̄ supra

Medica apud dias. ē quā Auiic. vocat cotz et alifiscot et alfati: et est viridis et virens: et hic dicitur q̄ est cibus animalium omnium: et apud Sera. vocatur hadhab.

Dias medica simi lis est trifolio qd̄ inter fenum nascitur: folia habet angusta et virgellā simile trifolio: in qua virgella semē ut lenticula: hanc asini comedunt. multi semen panis miscent pro odore et salib? ē. Ifidor? vero medicā iter legumina scripsit. palladius lib. de agricultura: medica inquit q̄ semel serit quatuor annis p̄manet: ita q̄ quater et septies possit p̄ annū rescidi: agrū stercoret: aialia reficit: curat egrotā. Plin. medica dicitur ut a medis inuenta p̄ bella p̄sarū: que lacius intulit q̄ p̄ta ē eius dos ut ex vno situ amplius q̄.ccc. annis duret: similis ē trifolio caulibus et folijs q̄ geniculata quicq̄ in caule adfurgit folia strabunt. ē. Medicina inda sunt quidam troscisci faci ex cinamomo spica: gariof. calamo aromatico: sandalo citrino: ligno aloes ambra: et d̄r medicā ida q̄ mulieres inde illa medicā vngūi balneis: qm̄ illa medicā i aq̄ rosarū dissoluūt
Medicen i. herba fetida
Medina ē ciuitas iuxta baldach i q̄ abūdat vena meden a q̄ sumit nomē

Edion sine basilicon encaticū Dias. cap. medion: nascitur loci asperis et vmbrosis: folia habet sordida filia: et hastā lōgā trib? cubiti flores purpureos maiores et obrotidos: et semen minutū sile grano: radices longas duob? palmis

Dosse. Dias est autē virtutis re darguetis sicca tri ta: et cū melle more electuarij data multis diebus fluxū mulieris suspēdit. semen vero eius bibitum cū vino menstruis imp̄rat.

Medoat. i. liquor
Medoafers. i. polipodiū.
Medors i. nigella
Medulla quid est: lege lochalcha
Meduen. i. trosciscus fact? ex herba fetida.
Meduben idē quod supra.
Mega. i. magnum inde megategni
Megar. i. cymbalaria
Megari idē qd̄ supra
Medenberheme. i. granum reguz: et est cataputia maior vel minor
Meberael i. vfnec
Mekatramesit i. carui agreste
Melk i. bdellij de meca. **Mekli** idē qd̄ s.

Mela. i. nigrum vel vsualia poma
Melagina i. mollificatiua.
Mellangicum. i. mollificatiuū v? sanic facies.
Melachac i. storax.
Melanos graficu. i. atramentum
Melapion. i. dragatū
Melapne. i. storax ligda
Melantiron i. nigra icteria.
Mealchia. i. molles pisces sic auligenes sipie pulpi et cetera. vocabulum est Gal. i. libro dinamidia rum cap. de generantibus grossū humorē: et cap. de generantibus crudos humores.
Melagogū. i. medicina educēs multā lege emac.
Melandrus i. sorbus
Melachion. v. Auiic. i. p̄fectōe mitridati q̄ ē opū exponit: s; n̄ ē idonea expositio. Itā infra i eadē p̄fectione ponit opū: sed secūdū veritatē ē nigella
Melampedis i. genus ellebozi
Melanchiron i. icteria nigra.
Melaratrapi Alexander capitulo de cura emigranee est encaustrum.
Melangrassicon idem quod supra
Melanchochitoma ē atramentū pellium.
Melacha apud oribasiū ē pot? ex malis: q̄ aut inquit ex dulcibus malis melacha fit.
Malaspermōn. i. nigrū semen et est nigella.

Elanterion i. clanoz vetez ferreorū rasura. aliqui dicūt q̄ ē fugia de ferro sed dias. cap. de melanteria dicit q̄ melāteria inuenit i speluncis: vbi erant ipsū inuenit: et super erant ipsū coagulat: inuenit et fusillis i cilicia et multis locis. bona vō ē q̄ inuenit colore sulfuris vini: et que ē leuis et equalis et mūda: que tacta digitis hūorē nigrū educt: sed aliq̄ vni p̄ alio pōit virt? eius ē ad conglutinādū plagas magnas et tenuitatē etiā musculorū sanat. h; etia; aliquam p̄ictoriam virtutem in se.

Melanos glanicu i. encaustrum
Melaktion. i. opū nigelle
Melachia. i. spinatia
Melangrassicon i. graffragia
Melantium i. git
Melanphilos. i. spina cui? gūmi ē dragantum.
Melanteridas. i. fugia de furno vitri
Melan vel melano i. nigrum
Melaldion i. opium
Melaegyptia i. melekecta
Melanopiper i. nigrum piper
Melanitrapicon i. piper nigrum

Elachac arab grece. figia: la tine storax.
Sera lib. aggrega. ca. melachac auct. dias. ei? spēs sūt tr. s. ligda et sicca et kearmitaz. vñ arbor storacis magna que vocat lubue: h; lignū qd̄ assimilaf ligno saio: folia ei? sūt folijs similia seile. i. lily: h; fructū albū magnū maiore q̄ anellana simile panis albis: duos habetes cortices q̄ exterior comedis:

et in eo amaritudo: interius est nucleus pinguis sicut
nux: et exprimitur ab eo oleum: et cortex huius fructus est
storax sicca: et gummi huius arboris lubue est storax
kearmitax: et latine vocatur calamita. i. bona gutta
a calos quod est bonum: et micos quod est gutta: ideo storax
calamita. i. bona gutta. et alio nomine vocatur figia: et est
gummi album fortis albedinis: et vocatur gummi illud lu
bue kearmitax: et melior species omnium est illud gu
mi lubue. Et melior ex storace sicca est rubea quam affi
milat macis: et deterior ex ea est illa quam est arida nigra
saba vero storacis sicce quam non habet oleum administratur in
suffumigationibus: et ista romani vocant conficta vel
cozubui: et est oleum quod ingreditur in unguentis balneo
rum. Et melior illarum specierum est lubue muscatum: et est
gummi album albedine mixta rubedine: et postea est
sicca quam clarificatur non habens oleum: et est spissa rubea et de
terior ex ea est lenis nigra: et lubue muscatum est lubue
kearmitax et est notum apud christianos: et est storax ke
armitax. i. storax calamita: et rubea gummosa et est
gummi. saba vero storacis sicce quam non habet oleum videtur
christiani in eorum ecclesiis et suffumigationibus: et vo
cant eam conficta vel cozubui: et deterior ex ea est nigra
quam assimilatur ferraturae ligni. Et ideo aucto. dias. sto
rax liquida est pinguedo mirrhe recentis ut appa
ret in lra hec: et extrahitur a mirrha quod teritur cum
aqua pauca et primatur cum cornu: et est boni odoris: et in
greditur in confectionibus: et sola etiam sine aliquo admi
xtione olei: et parum ex ea est multe virtutis: et calefa
cit: et calefactio eius est similis calefactioni mirrhe:
et oleorum calidiorum et siccorum. et storax liquida vocatur
meth: et meth exprimitur ex gummi arboris quam assimi
lant arboribus citoniorum quod gummi est mirrha quod inue
nies si leges litteram hec. Sed storax kearmitarum
est lachryma arboris eiusdem nominis: cuius virge intra
cuniculas ortu ex se emittunt scobe simile ferre quam
cauernate lachrymam perfumant eius distillatum in terra
veniens est illa aqua quam precedens virgis inheret cum sic
cata munda est et sanis alba de hinc flava fit solis causa et
muscosa: et melior ex ea est pinguis rubea similis
refine pini: et sunt in ea frustra alba: et remanet in eo
odor bonus longo tempore: et quam fragilis emanat ab ea hu
miditas quam est sicut mel: sed illa quam est nigra et sicut fur
fur est mala: et iam inuenitur in ea gummi simile gummi
arabico coloris clari: cuius odor est sicut odor mir
rhe: et parum quidem inuenitur de hoc gummi: et adulteratur
storax cum ferratura ligni putrefacti comixti cum
melle et residuo mirrhe. et saba ireos pulverizata
et alijs rebus. scera et adipe: sed illa que non est adul
terata habet odorem. **Sal.** viij. sim. phar. cap. storax
rein acutum. **Sal.** virtus eius est ea. et quam molli
cat et maturat: dicitur in quinto epidimiaz quod est vna
ex rebus mortiferis sicut iusquam et mandragora.
Et ideo eodem libro cap. storax calefacit et molli
cat: et digerit. unde licet Avicenna libro secundo cap. de
storace dicat aliter modum factionis storacis: Se
rapioni tamen magis credendum est quod magis expertus
unde dicit Avicenna quod storax humida alia est quam extra
hit per seipsam gumma: et est storax calamita. et alia est quam
extrahitur cum decoctione: per se autem extracta est citrina
sed quam decoctione extrahitur est nigra: et est storax li

quida: et sex huius est storax sicca et est conficta vel co
zubi. Avicenna quinto colligit cap. de storace. sto
rax calamita cal. in secundo: sic. in primo.

Posse. Sal. curat tussim et corizam et
brancos et raucedinem
et puocat menstrua quam bibitur et quando supponitur
matrici: et fumus eius est similis fumo olivani

Sera. auct. dias. virg. eius est ea. mollificat
maturatque et veniunt tussi et catarro
et corize et raucedini: et quam bibitur et fit ex ea nasca
le convenit coartationi matricis: et puocat menstrua
et quam deglutitur cum paucis gummi alboti molli
ter mollificatione leni: et misceatur cum aliquibus un
guentis resolutionis: et etiam oleis quam resoluunt laxum
dine: et administratur affata et torrefacta et adu
sta: et colligitur fumus eius sicut fumus olivani. Et ideo
auct. Albugeri veniunt dolori pectoris et pulmoneis
et delet corizam et retinet ventrem: et aromatizat stoma
chum: et convenit ventositatibus grossis et nodationi
bus mēbroz: et quam bibitur aut linitur exterius et vlce
ribus convenit scabiosis humidis. Et ideo auct. ata
bari fumus storacis est bonus catarro multum: et sto
rax est cal. et sic. et stringit ventrem.

Melcanasti i. nigrum sal
Melbra est sicut ramus et folia eius sunt sicut folia o
liue latiora: et comedunt sicut olera medet dolo
ribus ventris pugnantibus: et in eo est stipicitas et salse
do. Avicenna etiam dicit quod a dias. dicitur almus.

Mella arbor. i. agrifolia **Mellanie** i. zucarum
Meleas i. persica

Melea arbor: vel meleas est quedam pomifera. **Dias.**
melee folia et cime amarum possident qualitatem.

Melectula i. sal quod manducatur

Melati idem quod supra

Melzeberegi i. arbor sicut arbor sebran: veruntamen
longior in cuius colore est cinereitas

Melaos i. persicus arbor

Melelima id est cucumeris asinini vel siluestris
Melec i. sal

Melelota herba est cuius semine est flos: dicitur corona re
gia. la. dicitur pratellum lege mellilotum

Melimela i. nixa

Melidane plumbum vltimum **Melimon** i. fraxinus.

Meliche est cibus de babylonia: et quidam dicunt quod est
cibus lactis qui latine vocatur iuncata

Melia vel melaa. Paulus ca. de onorezia. i. fasti
dio quam iquit acoma ventris melia est velud aliquid
de lacte et cetera. Et est quod fit ex spuma lactis et vi
no acerbo aliquantulum acetosi saporis quo ianuen
ses utuntur: et vocatur melaa vulgariter: mire appeti
tum prouocans et fastidium auferens.

Meli i. mel

Mellilotum vltimum nomen compositum a mel et lothos quod est
trifolium. Ma ipsi sine dubio vltimum est species trifolij.

cuius flos est **Dias.** duas species asserit:
mellini coloris vna cuius flos crocei

est coloris: alia quam magis fenugreco est similis. s. pli.
cum de coronis logit mellilotum quod fertula capania
vocatur. est enim in capania italie laudabilissima: gre
cis in summo mox calida et cretica: ubique vero aspis
y z

is. *Medicatio*
intra artemulos ut
et nubes artemia ab
fons nō hms.
Reg. 101

et filuestris nata: coronas ex ea antige? stas indi-
 cio ē nomē fertul? qd occupant: odor eius croco-
 vicinus est: et flos ipse maxie placet folijs breuissi-
 mis atqz pinguisimis. zc. videt? q? serula vocata
 ē a sero q? coronabant antige? in arabico alkkele
 elmelich vocatur quod est corona regia

Melikrides ē quoddā apostema quod cum frā-
 gitur exit ab eo aliquid ut mel.

Melictera. i. sanies grossa glucinosa subalbida
 meliqz albo similis.

Melicratū. i. mel et aqua. Nam Dias. ca. de meli-
 crato dicit q? pot? ēē coctū et nō coctū. nō coctū idē
 ē qd aq mellis vel idromel. sed melicratū coctū
 idē ē qd multa. sed qn d3 expiri mulier si sit pre-
 gnās cū melicrato: d3 ēē melicratū nō coctū. vñ
 melicratū cōficiť sic fm Dias. mitte vnā partem
 mellis aq celestisptes duas ambis mixtas diu-
 tus ponas in sole: vel in eadē mensura cū aq fon-
 tanina misceť: et aliqñ coquunt: et aliqñ nō sit alit
 similiter secundū damascenū et secundū alios le.
 apomel et illa clarius inuenies.

Melissolion vel melisophilos. i. apis amor: et est
 citraria vel mellissa: pro qua lege bedarungie.

Mellica qd ē lege dora.

Melogenena *arab. grece mo*
longia vel melo-
gea: la. me
longiana. **Sera.** *lib. aggreg. cap*
melogia: fruct?

sunt oblongi medij intra rubed. nē et nigredinem
 et inueniunt? ex eis citrine et albe. Et idē auct. filij
 mesague ē sic. et cal. in secūdo. generat melacoliaz
 et opilationes epatis et splenis: et generat sodā: et ge-
 nerat emoroidas. xerū si ex capiti? ei? in vmbria
 ficcatis et cōtritis fiat epithima cōuenit emorodi-
 bus. et cū ipsa in oleo coquit? soluit: sed i aceto strī-
 git: et iō nō h3 pportione ad stringendū vel soluē-
 dū. Rabi moī es capitulo de melōgena valet con-
 tra nauſea et vomitum et ex cibis est peior

Meloplacenta. i. placenta facta de pomis ut ap-
 parēt i. le. cusa.

Melomelli. i. citonomelli. et sic cōficiť citonia: in-
 cide et semē eorū cū cerz infunde in melle ut bene
 cooperiant? melle: et dimitte vnū annū. Dias. vel
 sunt ipsa mala citonia.

Melonanichi *i. melon indus.*

Melon indus *i. saracenicus*

Melōes altakij. i. illi q? hñt lōgū collū vt cucurbi

Melonosi *i. serpillum*

Meloffia *i. medulla ceruina*

Melocida *i. lana fucida*

Malon quid est: lege rābera

Melon agrestis. i. coloquintida

Melonchia. i. maluanisc: lege melochia

Meloflos ē arbor a qua emanat armoniacum se-
 cūdam isidorum.

Meloquinū. i. oleū Paulus capitulo de paralyſi

Melocorce? cap. de gomorea ē radix plāte dicte
 testiculis canis.

Melochaa *arab. vel milochia*
gre. la. cassialignea

Sera lib. aggreg. ca. melochaa ancto. dias.
 sūt eius multe spēs: et nascunt? i terris
 arabū vbi nascunt? species alie aromaticae. h3 stīpi-
 tē grossū et cortice: folia ei? sunt similia folijs ire-
 os nigra purpurea: et h3 odorē simile odorē rose
 et hec spēs ē pzia i bonitate: et secūda post hanc in
 bonitate ē illa cuius color ē sicut color coralli: et ē
 subtilis leuis longa grossi calami et pleni: mordā-
 cans linguā cū stīpitate et acuitate pauca: bonū
 hñs odorē picipatē aliquid odoris vini. he due
 species sūt viles i medicina alie: vero nō sunt ad-
 ministrande. et ego volui eas rememorari ut non
 administrēt? sed abijciant? et de eis qdā que est
 nigra hñs odorē malū et cortice subtile. et reperit?
 res quedā similis cassilignee et nō ē cassial gnea
 et cognoscit? p sapore: quoniā non ē acuti saporis
 nec odorifera: et cortex ei? ē adherēs ligno. et repē-
 tur similiter quedā hñs calami latū leuē mollez
 asperū tactu. et ē minus mala q? nūc dicta: s3 peior
 oibus illa ē cuius color ē alb? et odor similis odo-
 ri porri: non habens calamum grossū sed subtile.

Sal. vii. sim. phar. capitulo d cassia: Substā-
 tia cassilignee ē multū subtilis et sapor
 eius ē acutus cum stīpitate pauca: et virtus ei?
 est ca. et sic

Posse. Sal. virtus eius
 i tertio gra.

Sera. habet virtutē
 humorum et viscosorū
 namomo. calefacit et desiccāt: et puocat vrinam et
 stīpicat leuī stīpitate. et administrat? cū medicis
 nis acuentib? visum. et qñ admisceť cū melle et li-
 nitur humiditas lactea q? apparet in facie aufert
 eā: et puocat mēstrua. et puenit veneno tyri qñ u-
 mit? i potu. et apostematib? ca. intrinsecis qñ bibi-
 tur. et dolori renū facto fomento cū ea. et dilatato
 ni matricis. qñ sit encaustissima. i. fumigium cū de-
 cocione eius: et ponit? loco cinnamomi i cōfectio-
 nibus duplicato pondere ex ea. et idē anct. mela-
 ac fortificat stomachū et epar: et expellit seum cū
 fortitu

Anic. de viribus cordis dicit q? con-
 dine. fortat cor.

Meluke *i. pediculus vulturis*

Melul *i. mensis octobris*

Meluchia *i. malua*

Meluguat ē qdā lignū in india inuentū pūctati
 nodi decline ad nigredinē parump: aureus vnus
 cū melicrato acceptus conuenit attritioni lacer-
 torum. Anic. li. secundo cap. meluguat.

Mel quid ē: lege bel

Melachademesē qd ē: le. quod supra

Mel alubue idē. l. **Mel purū idem. l.**

Melactiū idē. l. **Mel cāne idem. l.**

Mel rozis idē. l. **Mel anacardi idem. l.**

Mel storacis idem. l.

Memiren. i. lignū sic nodi declinās ad nigredinē
 i quo ē reflexio parua: lege lignum nodosum.

Memitban. i. memitbe **Memitbe. i. memitbe**

Memitbe ē plāta frigide nature. ex ei? succo fiūt
 sief memitbe qui vocant? i libris de greco trāslat?

glaciū i quo ⁊ apud dial. cap. de glacio: ē ingt
succus herbe eiusdē nois. ē. n. herba simillima pa
paueri cornuto: ut dial. cap. de memichen kara
tides p. mentis v. m. n. t. u. r

Memirefūm	i. celidonia
Memirenum	i. celidonia minor
Memion	i. sisimbriū
Meminile	i. pediculus vulturis
Menabum	i. folium
Menabus. i. flos vel semē men vel ipsa radix	
Menac. idē qd supra	Cap. 543.

Menta la. gre. ediosmō: ara. nacha
ma vel dicanacha. menta
herba ē cui⁹ plura sūt genera. ē enī que
dā domestica q. pprie hortulana dicit⁹
vel cōis vel odorifera. ⁊ hec calefacit ⁊ cōfortat.
Est ⁊ alia siluatica que mentastrū dicit⁹ ⁊ maio
rē hz virtutē in calefaciendo. Est alia menta que
longiora ⁊ acutiora hz folia: ⁊ hec menta romana
vel saracenica dicit⁹: hec magis diuretica ē q. alie.
⁊ ē alia menta que dī aquatica ⁊ vocat⁹ sisimbriū
vel balsamita. Est alia menta nō odorifera: ⁊ illa
est cala.

Sera. lib. aggreg. cap. dicanacha ē
mētūz. menta ⁊ ex ea ē domestica: et
siluestris. ⁊ ramuli domestice qm masticant hnt
colore celestē: ⁊ sunt interius cōcaui: ⁊ in sūmitati
bus ramuloz sunt quasi licinia: ⁊ viret ⁊ augetur
estate ⁊ hyeme: et hz odore bonū. Et idē auc. dial
quidā nomināt eā mentā ⁊ ē dicanacha siue na
hanaba: et ē nota. hz virtutē calefactiua stipticaz
⁊ desiccatiua. Est alia species mente siluestris: cu
ius folia sūt aspa pilosa maiora qm silimbriū: ⁊
in odore suo ē pinguedo: ⁊ minus inuatiua i me
dicina q. species alia. Idē auct. Bal. in substantia
eius ē plus subtilitatis q. in alio olere: ⁊ in sapore
eius ē parua caliditas: ⁊ pōticitas: ⁊ virtus eius ē
cal. in secun.

Dial. cap. de ediosmon. i. men
do gradu. ta: herba ē omnib⁹ nota
que virtutē hz termatica et stiptica et seranticam
Paulus ca. de menta: Menta ē cal. ⁊ sic. in. ij. gra
du. Est enī domestica ⁊ agrestis. ⁊ est alia que dī
menta romana vel saracenica: sed domestica ma
gis vsui medicine ppetit q. viridis: ⁊ exsiccata ē
magne efficacie. virtutē hz cōsumptiua ⁊ dissolu
tiua ex proprijs qualitātib⁹ et confortandi ex sua
aroma. **Dosse. Dial.** succ⁹ ei⁹ bi
ticitate. bitus cū ace

to sanguinē reſcientib⁹ subuenit. lūbricos extin
guir. vētrē stimulat. subgluctionē tollit. cholera et
nauseā cōpescit. duobus aut trib⁹ codearijs cum
succo maligranati acidi accepta ⁊ imposita cum
polenta apostemata spargit. in frōte iposita do
lore capitis mitigat. tumore mammaz tollit. sale
addito morib⁹ caninis opitulat. succ⁹ eius cum
mulla dolore aurū ⁊ repellit. ante coitum mulieri
suppositus iter pstruit genitale. aspredinē lingue
dissenit. lac coagulat. caseū a putredine tutum ser
uat. cōdituri bene misceat: q. eustomach⁹ ē. laben
tem animū odoris efficacia recreat. stomacho ni
bil cōcupiscē fastidiū detrabit. in sorbitionē pti

lane optime ppinat sanguinē excreantib⁹. arride
berbe pulvis tribus digitis apprehensus: ⁊ cū aq
calida potione dat⁹ omnē iniuriā stomachi deter
git. eadē res etiā ventris aialia interficit. contusa
tēporib⁹ illinir in dolore capitis. sanguinis abun
dantiā stringit: ⁊ nimios vomit⁹. hortulana antez
humidior ē ⁊ ad libidinē excitādā mediocris. hz
autē aliquid amaritudinis p quā potata lūbricos
occidit. ē etiā st p tica: ⁊ iō cū pulca bibita recens
sputus sanguis repmit ⁊ leptomeris est pl⁹ alijs
substa. **Bal.** vij. sim. phar. ca. ediosmū quidā
tia ei⁹. mentā odoriferā vocāt. Est autē
quedā nō odorifera menta: quā ⁊ calamētum vo
cāt. acres aut sunt gustatib⁹ vtraz. ⁊ ca. virtutis i
tertio qsi gradu calefactiois: debilior tū ē q. odorī
fera calamento ⁊ minus calefactiua. vniuersaliter
aut loquēdo hec quidē quasi agrestis ē illa vero
domestica: que ppter acquisitū ex hortēsi cultura
humiditate ad libidinē moderate concitat. Inest
aut hoc eē oibus quib⁹ adest semidigesta humiditas
⁊ vēmota. ppter huius aut herbe cōplexionē
quidā ⁊ circa apata cum farina ordeī supponunt
eā qd calamētū facere negt: eo q. vehementius q.
illud calefacit et exsiccat. hz aut quid ⁊ acerbital
et amaritudinis in seramaritudine qua lūbricos
interemit: acerbitate vero exsiccatō bibita recens
excreationē sanguinis phibet. ē aut secundū sub
stantiā subtiliū ptiū sic et aliq alia herba. Cōtra
fctore oris ⁊ putredinē gingiuaz et dentū ex de
coctione eius cū aceto os abluat: ad appetitū pro
uocandū cū impedit ex frigidis humoribus exi
stentib⁹ in ore stomachi fiat balsamētū ex mēta et
aceto et modico cinnamomo seu pipe. Cōtra vo
mitū factū ex debilitate virtutis cōtinentie vlt ex frī
gida cā fiat decoctio mēte i aqua salmacina ⁊ ace
to: ⁊ spongia inticta ori stomachi supponat. Cōtra
syncopim ex debilitate cū se. ⁊ sine se. siue ex me
dicina vel quacūq. cā cōterat mēta et distemper
cū aceto ⁊ frustū panis affi in igne ponat i ace
to illo et dimittat tādū q. bene humectet et na
ribus applicet: et exinde fricent labia gingine et
dentes: et liget i tēporib⁹ sup venas pulsatiles tē
por et brachioz. et paties masticet et humidita
tē transglutiat. ad matricē mundificandā teneri
tates mente coquant in vino: et fiat inde supposi
toziū. cōtra colicā passionē fasciculi mēte coquan
tur i vino ⁊ oleo: et supra renes et pectinē cata
plasmef. Cōtra coagulationē lactis i mamillis p
dicū fasciculi mēte in vino et oleo decocti et sup
ligati mamillis soluit. hz enī similiter vinū attra
bendi venenū: et qm dat cū aliqua medicina con
tra venenū det cū succo ei⁹. Sed succus mente ro
mane vel saracenicē vel vinū decoctiois cū melle
mixtū ualet cōtra opilationē splenis stomachi et
epatis et naturalū niaz ex frigido humore: et ē
ex ca. sine feb. succus etiā dat lūbricos occidit. au
ribus instillat. uermes necat. decocta herba i ui
no et oleo et cataplasmata soluit sclerosim: et du
ricie apostematū superioz. Mētastrū vel menta
siluatica vel agrestis cū caricis decoquat i vino

Memagra 7 EXHUSO gratia: a mero puz ore har. nro pome q dntora 7 onitula d. t. m. de mero
gallia ac Nepa poluam. de mero. Justini

7 def patienti frigida tussim vinum decoctiois. 7
puluis ei in cibus dat digestione confortat. fomen
tu factu ex aqua decoctionis ei matrice infrigi
data calefacit facellatio facta calefacit: 7 facella
tio ex pulvere ei rheuma frigidu capitis strigit
Menta hortulana quid est: le. menta
Mentastrium quid est: lege quod supra
Menta aquatica quid est: le. quod supra
Mentastrium hortulanum. i. menta.

Menen. i. celidonia. Menefigi. i. alleluia.
Menefigi. idem quod supra
Menisus succus est fructus cuiusda g vocatur nil.
Menis est piscis marinus sic vocatur a quibusda
vocatur menoza.

Memphici. i. impedimentus remouet: vel a me
phis ciuitate egypti.

Merode. Paulus cap. de cephalica: si dolor ingit
fiat cu pulsu significat phlegmonem membrorum me
node corporis. si vero cu granedine inter venas ple
nitudinem inter venas contentam.

Menomedi. i. maniaki. Cap. 544.

M En vel masechamaga arab. 7 lati
ne manna Mana ut ait anic.
est ros cadens sup lapide 7 platas: 7 bz
plures species: 7 denotata est tereniabi
7 siracost: 7 zucay baser est de speciebus ei. 7 ut
Alic. mana diuersificat fm diuersitate rez sup
qs cadit: recipiens ab eis diuersitates 7 virtutes
Apud nos vidi duas sps. vna quaz est granulosa
nō cōiuncta granulata. alia cōglobata que artifico
magis videt sophisticationem ex uicaro cocto: 7 folijs
sene quoz frustula imixta vident saporem qui se
ne ostendit. Sera. stergit 7 lauat. 7 est ea. in primo
gradu t p pta humiditate 7 siccitate. Et idē auct.

Rasis dicit quidē mana cadit sup arborē q dicit
amariscus sicut mel: 7 qn facit morā sup plantā
illā albescent: d qn ibi nō morat: sed colligit cito
cū folio ei est viridis. Melior ex ea est cuius color est
clarus appropinquas albedini: 7 bz pap. ruboris
Plin. mana est oīs ros cadēs sup lapidē aut arbo
rem: 7 sit dulcis 7 coagulat sicut mel: 7 exsiccat
sicut gumi quēadmodū tereniabin. Est alia sps
q vocat tereniabin: p q lege i. ppria littera.

Posse. Sera. auctoritate Rasis q b
ipso cadit sup arborē
thamarisci: ē bōa tussis 7 asperitatem pectoris. colligit
ei Rasis 7 dicit q mana cadit sup arborē q dicit
thamariscus sic mel. Et idē auct. habet: ē col. i. sine
primi. sicca ppinq caliditate confert relaxationi
stomachi 7 abstringit ventrem: 7 cōuenit aq citrine
qn bibit de ea: emplastrat venter 7 ingredit in
medicinis apostematū. 7 exsiccat catarrhū qn fit
caputpurgii: quoniam mūdificat cerebrū: 7 expel
lit ab eo ventositatē grossā: 7 fortificat medicinas
qn miscet cū eis i potionibz 7 caputpurgijs. 7 de
let apostematata phlegmatica. 7 miscet in cōfectio
nibus pppter excellēs inuamentū quod est in ea.

Mera i. lauroa diei
Merabace i. panus de lana

Merdaengi

Mergangum

Meralen

Merger. i. radix arboris coralli.

i. libargyrid

i. maiorana

i. ligna sparagi

Merseilen: idē qd supra Cap. 545.

Mercurius ara. gre. elbrium

vel amatum vel

amaricū: latine maiorana: vel sanfuc

Sal. viij. sim. phar. capi. de sanfuc. subtilis

ptū ē 7 diaforetice virtutis. siccit eniz

7 calefacit in Sera. lib. aggreg. cap. merzeni

tertio gradu. us. auct. dial. herba ē ha

bens virgas extensas sup facie terre i suo ortu: 7

habet folia pna rotunda: sup que ē borra fere si

milis folijs calamitū habetis folia subtilia: 7 habz

odorē bonū. Idē auct. Sal. virtus ei ē que calefa

cit 7 desiccit in tertio gradu. 7 virtus eius ē que

resoluit 7 Dosse. Sera. anc. Eben

subtiliat. mesuay: qn

linis cū succo eius sup linooes sanguinis mortui

aufert eas: 7 pppter hāc cām apponentes vctofas

ungunt locū post ventosationē cū eo ut non appa

reat cicatrices scarificationis. 7 qn fit caputpurgi

um cū eo uenit dolori capitis maxime melacoli

cis 7 ventositati cerebrū: 7 aperit opilationes que

sūt in eo. 7 pppter hāc cām cōfert epilepsie 7 para

lysi in qua declinat hō caput suū ad posteriora 7

alteri paralyti: 7 torture oris: 7 emigrancee. attra

bit enī humiditates malas a cerebro: 7 conuenit

multū: 7 fit oleū cū ea 7 cōuenit ad oīa supradcā

7 qn terit maiorana sicca 7 cōficat cū melle: 7 li

nit sup linorē qui fit sub oculo aufert ipsū. 7 exp

mis succus ex ea dū ē recēs: 7 fit caputpurgium

cū eo 7 mūdificat cerebrum: 7 cōuenit egritudi

nibz ei frigidis: 7 melancolicis. 7 qn imbibit i eo

costi aut lana: 7 ponit in aurē aperit opilationes

eius. Similiter aut facit oleū ei. 7 fit cū eo nasca

lez aperit osificū matricis: 7 cōfert suffocationi

eius 7 calefacit matricē. vñ Rasis pppter roma

ticitatē suā 7 caliditatē 7 subtilitatē cōuenit oībus

egritudinibz frigidis: 7 confortat cerebrū: 7 omnia

mebra. Plin. cap. 6 maiorana: vires bz acres 7 ca

lefactorias ad omnē duriciē vel rigorē valde ido

nea. medet etiā cataplasmatibz imposita siue po

tu data scorpione vexatos 7 intestinorū tormento

vel difficultate micus laborātes. elixatura ei by

dropicis medet. urinā puocat. 7 tortionibz valis

ē. succus ei melle addito linooes detergit. scorpī

onū ictus cū aceto 7 sale cōpescit. luctationibz be

ne adhibet. Cerotīs vitilī adhibet. tumores oēs

corporis 7 oculorū cataplasmatibz adhibita spar

git: maxime cū polenta imposita. Itē apposita so

lite purgationis materiā puocat in feminis. ma

lagmatibus 7 acopis miscetur bene.

Merenge capitis. i. paniculus capitis.

Merion mandragora

Mermerā i. celidonia

Mercurialis quid est: lege linofosis

Merfulem i. ligna sparagi.

Merfulem i. ligna sparagi.

Merfulem i. pulegium ceruinum

stina pflumū mūdificat Sera Mūneo kō kalam
kō pōp 2 vvaikdqi. Dios. E. u. m. y. a. Contingit
mū xij. mis omia. rarisissimis posita. Dumit utq
n. xlv. nonnullis vlag ad. L. paucis lat. v. pōtēnt rom
aliqui orto. rarisissimis posita.

Mesalia vocatur res acuta vel subulis in ambabus extremitatibus: et in medio grossa

Mesak idē qđ s.

Mesactera. i. mirrba

Mesacrū

Mesca tramesir. i. oiptamus

Mescatur mesir. i. stipites siles ascebescebram et eis vtuntur indi ad accendēdū ignē

Meschatramesir. i. pulegium ceruinum

Mesci. i. medium inde venit meseraice et mesereon ieiunum intestinum

Meseraice idē qđ s.

Meserecon

Mesenteriu alexader de rheumatica dysenteria sonat ergo mediū intestini qđ vocat ieiunū. nam mese grece mediū: terion intestinum.

Mesebiar

Mesines. i. crisomala

M

Escebe

ara. gre. scin^o v^o l'achi as v^o l'chias: la. mastix et ē gūmi arboris scini: ul' lentisci: quia lentisc^o grece vocatur scin^o: sicut iuue

nies si le. **Dias** cap. de mastice quedā maborin.

stix emanat ab arbore que scinus d^r: et quedā ex ea ē alba: quedā subviridis sed melior ex ea ē: cui^o color ē albus plucidū: habēs granū graue siccissimū: et cito frangibile: hīs bonū odorē: et ē o ē qđā qđ ē nigra: et qđā citria.

Sal. vii. sim. phar. cap. de mastice alba: et ē illa que dicitur glucen romanū: et est cōposita ex virtutib^o diuersis. s. stipica: mollifica

tina. et virtus eius ē que calefacit et desiccāt in. ij. gradu. vnde mollificat et resoluit: et iō stomachi epatis: et ventris pblegmonib^o cōpetit. sed nigra est que dicitur capiti vel egyptiaca: et ē maioris desiccationis qđ alba: et virtus stipica ē in eo minor. et iō ē vniuers^o: vbi oportet soluere ampli^o et ppter hoc multū cōuenit apostematib^o duris que sūt in exteriorib^o corpis: sed oleū mastice ē simile virtuti.

Sera lib. aggreg. cap. mastice ti mastice. mastix ē prim^o inter oīa glucina in bonitate. et arbor mastice ē cōposita ex substantia aquea et terrea frigida nō multum.

et in sapore omniū partiū hui^o arboris: dico radicis et fruct^o et corticis: et stipicitas pauca. et virt^o eius ē in frigidare et calefacere mediocriter temperate. et desiccāt in fine secūdi grad^o vsq; ad pncipium.

Dosse. Sera in ea ē de stitertij.

cōfert debilitati epatis et stomachi et intestinorū et apostematib^o in eis existētib^o. i. eo ē stipicitas et nō hz acuitatē aliquā. ē et multū subtilis et fit emplastrū cū folijs mastice dū sūt recētia et ē i eis virtus manifesta. et iō qđ bibūtur folia aut cū alijs medicinis ad vlcera intestinorū: et ad fluxus ventris cōferūt multū: et cōferūt spuentib^o sanguinē: et fluxui menstruorū et ani: et nō ē in eo diuersitas a siceo hypogistidos. Et idē auctoritate diasco. tota hec arbor ē stipica: et virt^o foliorū fructus et corticis: et radicis ē equalis. et decoquitur

cortex ei^o et cortex radicis: et folia decoctioe plurima: et qđ fuerit cocta colatur ab eis aqua que iterū coquitur vsq; ad mellis spissitudinē: et tunc nit sputo sanguinis decoctio illa bibita: et fluxui ventris: et vlcerib^o intestinorū et fluxui matricis et ani. et vniuersaliter quidē ponitur p acacia et hypoquistidos: et ponitur decoctio illa loco succi foliorū. et qđ pijatur decoctio illa sup vlcera profunda et sup ossa fracta restaurat carnē in vlceribus: et restaurat ossa. et stringit membra laxa. et abscondit humiditates antiquas a matrice. et prohibet vlcera corrosiua ne delatentur in corpe. et puocat vrinā. et qđ sit collutio oris cū ea stringit dentes cōmotos. et ex ramis hui^o arboris fit oleū qđ ē bonū vbi cōuenit stipicitas. Et idē auct. bu may: mastix resoluit apostemata stomachi et cōuenit tussi: et nō ē paucē attractionis pblegmatis qđ masticatur: et ppter hoc miscetur cū aloē: ut pparet ipsā: et attrahat cū eo pblegma a capite

Misceca

Mesir. i. sandanig

Mesin

Mesintion. i. meseraica qđ ē iter epar et stomachi

Mespilū. i. spēs zaro: que arab. vocat gubera.

Mesus

Messus

Menstruum dicitur a mense

Mest. i. lac acetosum coagulatum

Metasis creticū. i. morbi sanatiuis

Metacatafoza. i. epilepticus cū ē i paroxismo.

Metacarpium

Metallū quoddā ē minérale: et illa sūt plura metalli: qđ sūt septē genera: scz aurū: argentū: plābū: stannū: es: argentū: et ferrū: et illa sunt metallica corpora: et omniū istorū materia ē argētū viuū: et sulfur ut phus q̄rto methaurozū. Et ē aliud metallū qđ fit artificialiter ex mixtione aliqz supradictorum metallorum: et de isto fiunt campana et alia vasa

Metacensis

Metas meretica. i. feruentia

Metafrenon. i. posteriora dorfi. Cassi^o felix cap. de nissi et in psalterio greco. vbi nostrū habet posteriora dorfi ipsum habet metafrenon

Metalon

Meta synerica

Meta frenū. i. ptes pectoris ubi termināt. xij. spō

vilia.

Metacaphora interpretatur transdelatus ut epilepticus dum est in actione

Metaphora

Metramefir

Metb

Methomania

quasi mania eius

Methodus. i. regula vel doctrina: inde methodicus. i. doctrinalis vel regularis

Methon

Methosimectica. i. diaforetica calida

Metron

Metrix

Metroticū. i. instrumentū q̄ medicina i matricem
inijcitur. Cassi? felix cap. de p̄cedente matrice
Metron afrodīs. i. ereclea
Mezaurū ē ius. i. cib? liquid?

Mezabaran

Cap. 547.
i. t̄apia. quidā
dicunt q̄ ē me

Mezeon. aliqui dicūt q̄ ē elacteriū. secū
dū Sera. lib. aggreg. cap. mezabara ē
planta que repit̄ i india cui? cortex exterior h̄z
inuamentū in medicina i dolorib? iſcturaz: et ē i
folijs hui? plante illud qd̄ diximus i arboze agre.
et hec qñ ponit̄ in fluminib? iebiat p̄ſces. et me
lioz ex eo ē illa que h̄z subtilē cortice: et in sapore
eius est acuitas parua: et dosis eius simplicis cuz
zucaro est aureus. i.

Mezeurima

i. mezecon

Mezenella. i. camomilla

Cap. 548.

Mezgreb

arab. gre. lepna: latie
magra vel mogra.

Sera

lib. aggreg. cap. mezegeb.
auc. dial. ex ea ē quedā q̄

deſert ex terris ſinos. et melior ex ea ē granis de
ſa cuius color nō ē diuerſus: et ē ſicut color epat̄
aut ſanguinis nō h̄ns lapidē: et qñ ponit̄ in aqua
diſſoluit̄ facile: et creſcit. Illa vero magra q̄ vtū
tur carpentarij ē ex debiliorib? opationib? q̄ illa
que deſert ex ſinos ⁊ ex babyloniaz: et melior que
facile terit̄. Colligitur vero in capadocia in ſpe
luncis diſtillās et aſſert̄ venalis in ſinopidā cui
tatē: vnde et nomē accepit. Et idem auc. Gal. i ſa
pore ipſi? ē ſtipticitas. vnde virtus ē ei? deſiccari
ua. et qñ ſorbet̄ cū ouo aut ſit clyſtere cū ea ſtrin
git ventrē. vñ h̄z virtutē ſtipticā et deſiccantiā: et
glucinatiuā. et qñ miſcet̄ in emplaſtris coſolidat
vulnera recentia: et ingredit̄ i coſfectionib? troci
ſcorū deſiccantiōz et coſtrictiōz v̄tris. et qñ
ſorbet̄ in ouo ſorbili: aut ſit clyſtere cū ea ſtrigit
ventrē: et p̄pinaſ in potu i dolore epatis ⁊ datur
in ouo ad p̄putū ſanguinis ad uenētiq̄. Paulus
cap. d̄ mogra. Mogra ſinopida ē fortior bolo ro
mano: et luto ſigillato: et iō ingredit̄ i coſfectionib?
vnguentoz: et occidit vermes i ventre. Bulcaſiz
Eben. Alben azarin li. qui dicūt ſeruitoz: cōburitur
mogra ſicut bolus armenus.

Miacantus

i. ſparagus

Miacanta

i. ſpargula

Miamir. i. x. tractatū: inde liber miamir i deſt d̄
decem tractatibz

Miafile

i. ſtorax kalamita

Mia grece. i. muſta: ſed mia ara. ē ſtorax. et mia ſi
militer eſt muſculus ſp̄lis

Miagus. Pli. ē herba ſeculenta cū folijs ſimilib?
rubeo cum ſemine oleoſo: ex quo fit oleum

Mielon elafui

i. medulla ceruina

Miemix

i. criſomola

Mier

i. capra

Mieſuf. i. polium montanum

Miopone. i. pſilotz

Mioponei idē qd̄ ſ

Mion

i. meu.

Miopie dicunt̄ qui prope ſini videntes ea que

de longe non vident

Mioſos. i. glis

Miocephala. i. videns muſcas ante oculos

Miomias. i. herba mibi ignota ut in alexandro

Miota idē qd̄ ſ. Mioſcais. i. auricula muris

Minderigi. i. ſtaſixagria

Minterigū

i. mala perſica

Miba muris

i. cicuta eſt

Mibae idē qd̄ ſupra

Mib. i. lac

Micharia herba ē ſecūdiā diaſ. et la. vocāt̄ ipſum
ſpondilion

Micantus. i. ſparagus.

Michad Sera

Cap. 549.
lib. aggreg.
cap. mich

ad: ſūt vene arbozie granatī ſilueſtris
que naſcūt̄ in ſeni vltra mare et i cora
ſcē: et ſunt vene groſſe albe: colligunt̄ i albacumi
ne et eoz mala granata ſunt ſicut granata dome
ſtica in principio eoz ortus: ⁊ color eoz ē iter ru
bedinē et viriditatē: et intra malū eius ſūt grana
rubea rotunda i magnitudine ſeminis lentici: et
dimittunt ea i cortice ſuo: et qñ egēt eis extrahūt
a cortice. et eſt calē et bu. in ſecundo. auget i ſper
mate. et corroborat coitū. et ē bonus podagre: qñ
terit̄ et coſſicit̄ cū aceto et linīt̄ ſupra ipſū. et con
uenit ſpaſino: et mollit duricies in iuncturaz
Mihanch

i. ſparagi

Micdata eſt cibus factus ex pane azimo cuz oleo
iſtud vocabulū ponit̄ Auic. p̄rio. canone ſen. iij.
cap. xi.

Micete

i. fungus

Michete ſūt hoīes veloces: et latie vocāt̄ cursorij

Michesol. i. apia riſus

Mikete. i. fung?

Miconiū. i. papauer: et ē albu et rubeū. qñ ſimpli
citer ponit̄ de albo intelligit̄: p̄ q̄ lege chaxchax

Microtera. i. cozula vel criſomola

Microſia

i. paruitas pulſus

Micros. i. paruū: idē microtegni et microcoſm?

Midian

i. cymbalaria.

Midriaſis. i. dilatio pupille: et ē maior q̄ platico
riaſis.

Migra quid eſt: lege xencua

Migari idē qd̄ ſ.

Miach. i. ſtorax

Miaba idē qd̄ ſ.

Miaſur. i. abrotanum

Mifanti. i. folium

Miſunſer. i. pulegium

Miſunſeri idē quod ſupra

Milax que cynicoſoni noīatur ſimilis ē hedere
tenuiozibz folijs: duo ei? genera dicūt̄: altez co
mantib? acinorum cornib?: altez gen? culta ama
ra nulli? effect? Pli.

Mila

i. mala

Milagrafico

i. atramentū pictozum.

Milangina. i. ſine igne maceretur

Milea. i. arbor mile vel malum

Mileſion

i. ſpecies alciomi

Milia indica

i. citrum

Milia perſica

i. perſicum

Mileos

i. fraſinus

Millefolium quid eſt: lege minoſilos

Millemorbia l̄ milmorbia herba ſiccaria et ſcro
fularia caſtranguia vel v̄tica mortua: eo q̄ folia

vrice similia habet non tamen vrentia

Mili .i. mila

Miliaria herba est quā milium vocat Pli.

Miliduris est mola matricis. nam grece milos mola vocatur.

Milimandrum .i. iusquiam?

Militis lothos .i. molaris lapis

Milium solis .i. grana solis

Milium quid est: lege docher

Militrum .i. sinapis

Miliū solis .i. cauda porcina: et qd ē lege culb

Miliaref. i. serpentes: quoz colo: ppter citrinitatem est quasi color milij

Militen .i. vinū de citonijf.

Milmon. i. fraxin? **Milicum. i. inopida**

Miloplacentium .i. meloplacenta

Milorida est tenta chirurgicorū

Milos grece mola: inde milon. i. molendinum: inde amilum: quia sine mola fit

Milope. i. medulla **Milto. i. sanguis**

Milto grato. i. sanguis bircin?

Milto draconis. i. sanguis draconis. hoc vocabulum ponit in antidetario virili id est pauli apostoli dicto antidoto

Mimiar. i. fiseleos **Mimiae. i. fiseol?**

Mimiacr idem quod supra

Mina ē pondus lib. i. et quarte. sed secundū alios est pondus centum. 3.

Minaballan? .i. ballan? replico

Minera. i. celidonia **Minbe. i. menta**

Minhei idem quod supra

Minijū ē color scriptoz: et qd ē lege cinabar

Minchi. i. bucca: et ē thamarise? agrestis

Mintbi. i. nepita **Minci idem quod supra.**

Cap. 550.

Minofilos grece: latine mille folium.

Dias. cap. minofilos. nascit in paludestris locis: tyrsuz

h3 ex vna radice mollē et subrefuz: et quasi mani b? limatū: et folia similia feniculo. Plin. miofilo nostri millefoliū vocat: caulis ē tener similis feniculo plurimisq; folijs: vnde et nomē accepit. Ha scit in palustrib? herbā ipsā nascentē tenuē a laterib? capillanicis for

Dosse. Dias. lijs eximi vsiq; zc.

vulnera glucinat et sine tumore custodiūt. in dētūz dolore cum butiro imponunt i modum emplastri. cōtra vrine difficultatē bibit cum aceto. et valet contra

Bal. vij. sim. pbar. cap. millefoliū: siccativē ē virtut: imā

tum ut consolidet vulnera.

Minon. i. nux: inde confectio diaminon id est cōfectio de nuce.

Minutum thub .i. manna thuris

Minutarb .i. pilonrū

Minusel .i. prassium

Miracata .i. salitua

Mirach. i. aggregatio cutis que ē sup ventrem.

Miracopium. i. calidū **Miralolis. i. catapucia**

Miragenat ē quedam species cibi

Mirrba grece. i. odorifera vel redolentia vnguentū. mirrba. i. odorifera. inde mirrbacopiū odoriferum mitigatiuum. Alexander cap. de vncionibus ad frigiditatē stomachi.

Mirdane .i. mezereon

Mirna stacten est qd ex mirrba hūda exprimitur

Dias. cap. d mirrba: s3 mirrba melius scribitur.

Cap. 551.

Mirrba latine: ara. bec. gre. sinir. na vel achantus

Sera. lib. aggreg. cap. becauc. di. as. mirrba ē gūmi arbor

que nascit in terris arabū similis arbori q dī in greco spina babylonica. fuit nā scissure i ligno arboris: vñ egredit gūmi qd emanat cadēs sup sex toria que sternunt sub arborē: et quedā p se coagulāt sup stipitē: et de ipsa res q dī bacāiscus siue bathanasas: et grossa ē a qua egredit meth. i. storax liquida qñ exprimit sicut apparet in l. melabac. et dicis myrna stacten: et de ea que dicis anizen siue aizen: et ē pinguis multū: et arbor ei? ē in terra que dicis ptinia: et ē pinguis: et quādo exprimitur succus ei? egreditur velut storax multū. et melior mirrba ē illa q dicis tarbalud. et cāchi: et noiat hoc noie eo q defert ex terris. que dicunt sic. et color ei? ē ad viriditatē tendēs: pungens linguā: clari coloris: et ex ea ē que dicis liti et ē litaglutibich: et ē mollis tactu sicut bdellium i odore suo ē pinguedo: et arbor ei? ē in locis solis expositis. ex ea ē que dī poaclis: et ē aspa multū nigra: et apparet i ea vestigiū ignis. et deterior ē illa q dī argasim: et ē levis nō pinguis: acuti saporis: similis gūmi arabico i fortitudine et virtute. et ex mirrba ē q dī erumu siue aminū: et ē mala et sunt qdā troiscis ex substantijs mirrbe. et si mirrba pinguis fuerit troiscis q ex ea fuit hūit bonū odorē et pingue. et si nō fuerit pinguis qd fit ex substantia ei? non h3 bonū odorē neq pingue: et h3 virtutē debile. ppter qd admiscei ei oleū qñ ex eo fuit troiscis. adulterat mirrba qñ admiscei ei gūmi qd infusū fuerit in aq mirrbe. et melior ex mirrba ē noua levis mūda q qñ tangit ē aliquantulū aspa et arida et cito frāgibilis: et qñ frangit remanet in ei? fractura res alba: et figura ei? ē sicut figura vnguiū: et que ē in frustra nō pua: et color ei? ē vniformis nō diuersis in exteriozib? ei?: sed interi? ē trahēs ad rubedinē pap cū lineis subalbidis sicut diximus. odor eius ē delectabilis: amara: catarris sedatiua. s3 illa que ē grauis cuius color ē sicut color picis nō ē alicui? vilitatis. Sed mirrba que ē ex terra que dī labote ro abscindit ex radice arboris que ē i terris illis eligit enī ex ea illud qd ē simile mirrbe in odore et virt? ei? ē calefactiua et mollificatiua et resolutiua et igredit in cōse **Bal.** vij. sim. pbar. ctionibus vnguentoz.

in sapore eius ē de sapore amaro quātitas n pauca: et virt? ei? ē que calefacit et sic. i secundo gra.

Posse. Sera.

anc. Albugerich. mirrha pueit ad aq. citri nā: qñ sumit et ea i potu aut sit eplastz cū ea sup ventrē. et qñ fit caputpurgū cū vno anoch ex ea mūdificat cerebrum: et aufert ab eo ventositates grossas: et incoiat gingiuas: et confirmat dentes et est bona colice quando fit liniatio cum ea.

Gal.

mirrha abstergit cū tpaumento et gluci nat fragmēta offiū capitis: et occidit lūbricos et seni expellēs eos. et ingredit in cōfectio nibus collyriorū que fiūt ad vlcera oculi et ad maculas que fiūt in eo. et in medicinis q bibunt ad tussim antiquā: et ad asma. nā ipsa nō exaspāt can nā pulmonis: et hoc q nō calefacit neq desiccāt calefactione et desiccatione forti et sine supfluitate sue amaritudinis et sue absterfionis. ē alia mirrha que trahit a radice arboris huius: et virt? ei? calefacit et mollificat et resoluit.

Mirrha trochiten. i. rotūda: nā trochos. i. rotūdū

Mirta lepita. i. mīrte cime

Mirica. i. genestra

Miricen. i. thamarisc

Mirifilon. i. millefoliū

Mirise. i. vngere

Mirifinata. i. odoromēta thymiamata

Miristica. i. redolentia odorifera: inde karea mīristica. i. nux odorifera: idem nux muscata

Miris dias. mirrha dicit folijs et bastis simil? co

mo: est radix oblōga et mollis et odorata apta ad

edendum

Myrmix. i. formica inde myrmidones vlt myrmi

celon. i. olenū formicarum

Myrmicolenia. i. lac formicarum

Myrmiceas. i. verruca i cute. quidā dicūt et meli?

q ē pustula parua que vocatur formica

Miriminita. i. arena que fert de mecha et confri

cat sup manū: et in ea intrat et nō apparet: et inde

fit etiā vnguentū q dicitur manuū penetrabile

Mirsmi. i. myrta

Mirline. i. myrte folia

Mirsmi. i. myrta

Mirline. i. myrte folia

Mirsmi. i. myrta

Mirline. i. myrte folia

Mirsmi. i. myrta

Mirline. i. myrte folia

Mirsmi. i. myrta

Mirline. i. myrte folia

Mirsmi. i. myrta

Mirline. i. myrte folia

Mirsmi. i. myrta

Mirline. i. myrte folia

Mirsmi. i. myrta

Mirline. i. myrte folia

Mirsmi. i. myrta

Mirline. i. myrte folia

Mirsmi. i. myrta

Mirline. i. myrte folia

Mirsmi. i. myrta

Mirline. i. myrte folia

Mirsmi. i. myrta

Mirline. i. myrte folia

Mirsmi. i. myrta

Mirline. i. myrte folia

Mirsmi. i. myrta

Mirline. i. myrte folia

Mirsmi. i. myrta

Mirline. i. myrte folia

Mirsmi. i. myrta

Mirline. i. myrte folia

Mirsmi. i. myrta

Mirline. i. myrte folia

Mirsmi. i. myrta

Mirline. i. myrte folia

Mirsmi. i. myrta

Mirline. i. myrte folia

Mirsmi. i. myrta

ter metalla inuenit ut calcites in cypro insula: cu ius fragmina imutant i modū sablonis. illud vero ē optimū qd aureo splendē colore et leuigatū molle ē scdm tactū: et aliō h pallidū et leue qd cū tactū fuerit cito dñigrat. supat. n. colchotar effcū

Misteri cōmeda. i. suffocatio matricis

Misceton secundū Alexandrū cap. de tussi vocat

quedam confectio ad tussim frigidam

Misti ē gen? tuberum.

Cap. 553.

arab. grece abonafa. siue

abonafa: la. muscus.

lib. aggreg. cap. misch: di

xit Dabonhase ex verbo

Abulbasim Almascad in libro auri et minera

rū et margaritarū terre in quib? sūt gazelle musci

et sunt regiones tūbasi: et seni sunt terre confines.

verū muscus regionis tūbasi ē melior musco se

ni duab? de cāis. vna ē q gazelle de tūbasi come

dunt spicā nardī: et alias spēs odoriferas. gazelle

vero de seni comedūt alias herbas ab istis quas

diximus odoriferas: tñ ē etiā alia cā: q hoies de

tumbasi nō ē hū muscū a folliculis: et nō adulte

rāt ipsū cū medicinis adulterationū. pterea illa b

seni absindūt folliculos teporib? humidis et tur

bidis: et in aere nō cōueniēt. et si hoies de seni n

hūt res cū quib? adulterāt: reponūt cū in vasis vi

treis: et obturāt bñ: et mittūt eū i terras saraceno

rū in persida: et in alijs regionib? babylonie ac si

ipse sit de tumbasi. Melior aut musc? et magis re

dolens ē ille qui absindit a gazella postq est bñ

maturus in ea. et nō differūt gazelle iste ab alijs i

figura et colore et corporib?: cognoscunt tñ in dē

tibus caninis capz: qz quelib? ex istis bz duos ca

minos dētes egredietes ab ore ipsi? sicut egrediū

tur ab ore porcorū. et sunt dentes isti valde albi et

recti longitudinē vnius palmi habētes aut pl? ve

natores quidē in terris chelech et seni extēdūt fu

nes et laqueos et capiūt eas. Aliqñ vero sagitat

eas: et absindūt ab eis folliculū: et ligāt eos ima

turos: quare tūc ē in odore suo horribilitas. suspē

dūt ergo eos reliquētes aliq tpe donec maturēt

et recedat fetor eoz: et munde in aere: et aufert

ab eis musc? bon? et hoc ptingit fructibus arborū

qñ colligunt ab arborib? suis anteq maturescāt

verū melior musc? ē ille q maturat i folliculo suo

et ē cōplet? i maturitate in folliculo ipso anteq

absindat ab aīali. deinde absindit p? cōplemen

tū: et ppter hoc cū nā expellit cursū sanguinis ad

folliculū illū vel chistin: et cōplet? ē sanguinis in

eo noc? illi aīali: et tūc venit ad saxa vlt ad aliqñ

ex lapidib? ea. caliditate solis: et fricat se multum

cū delectatione magna donec leniat cutis in loco

illo et emanat qd pñet sup lapides: quemadmo

dū emanat ab apostemate aliq qñ apit et scit tūc

illō aīal i exitu ei? delectatione magnā: qñ ē ena

cuata chistin tota ab eo quod in eo continet tunc

incarnat et cōsolidat: et itez p? ea colligit in loco

illo cursus sanguis sicut fecit pmo. egrediunt? er

gō homines de thebeth qui nouerūt loca vbi pa

scit gazelle: et peruenientes ad saxa illa et lapides

Miseos

ē gen? terre q caremus

aliqui dicūt q est flos

eris qd cū fregeris: deint? stelle auree

apparēt. inquit. dias. cap. miseos. Plī.

cap. miseos: glebula ē aurōsa fulgens et fragilis i

inueniunt sanguine illa q̄ desiccatur ē sup lapidē: r̄ sa
 ra r̄ colligitur eū. r̄ quoniam digessit eū natura i suo
 aiali r̄ desiccavit eū sol r̄ pparauit eū in aere est
 melior oib⁹ spēs⁹ musci r̄ electior. Colligitur ergo
 eū r̄ ponit in folliculis quos habent ex gazellis
 quas ipsi venati sūt: r̄ seruāt apud se r̄. h⁹ est ille
 muscus q̄ vnt reges: r̄ qui donat p dono ma
 gno: r̄ quē vident mercatores illius regionis pro
 meliori: r̄ inthebet sunt multe ciuitates. vtz totius
 musc⁹ qui colligit in p̄tib⁹ illis deservit ad illā. ciui
 tatē que pprie denotat noie totius regionis the
 bet. cal. est r̄ sic in secūdo gradu. aliqui dicunt q̄
 est cal. in secūdo **Dosse. Sera.** auct.
 do: sic in tertio **Albe.** mēsuay: fortificat cor r̄ oia interiora mēbra. quā
 do bibit aut ponit exteri⁹ in emplastris r̄ abster
 git albuginē subtile: r̄ desiccatur ei⁹ humiditatem: r̄
 calefacit cerebrū: r̄ desiccatur q̄ fuit stertutatioes
 cū eo: r̄ corroborat cerebrū. vñ corroborat mēbra
 sua aromaticitate. r̄ confert sode antique que est
 ab humiditatib⁹ r̄ corroborat cerebrū. r̄ si accipia
 tur de eo paz r̄ resoluat cū oleo de keruī: r̄ linie
 cū eo virga: iuuat ad coitū: r̄ in eo humiditas q̄
 dā per quam **Aluc.** de viribus cordis dicit
 excitat coitū. q̄ confortat cor.
Misoxos. i. rana terrestres venenosa rubea
Miteritū. i. pessariū instrumentū velut clystere
 q̄ immittit liquores i matricē. **Paul⁹** ca. de mu
 lieb⁹ fluxu. **Miteragū.** i. mala persica.
Micidatia herba ē quā **Plin.** describit: sed ipsaz
 ignoro **Mitridatia** idē qd supra
Mitridati cōfectio magna ē omnibus nota
Mixmix. i. crisomola **Miro.** i. satyrion
Mixmar i. fistula
Mina. i. succus citonior⁹ coci⁹ cū vino ut sapa: r̄
 fit cum speciebus r̄ sine
Mocastericop iterptat morb⁹ oedinas r̄ sanas
Mocediū. i. semen papaueris albi.
Mocodon idē qd s. **Mocelum.** i. polium
Mochen agria. i. pastinata siluestris
Mocha lalbudu. i. medulla ossium
Modium ē pond⁹. xl. lib. r̄ quatuor
Modipliō. i. apū r̄ risus **Modiplion** idē qd s
Mogara. i. salsamenta ex aceto r̄ sale.
Mogarata idē qd s. **Mogra.** i. magra
Mola. i. moli: r̄ ē armel: secūdu **Plin.** ē quedam
 alia planta cui⁹ radix rotūda nigraq q̄ multum
 terre capiens. Itā ut dixerūt aliqui cāpani si ali
 quot diebus effosa inter difficultates saxreas. xxx.
 pedes lōga inuēta ē: ac ne siquidē solida sed ab
 rupta. folia eius fille similia: flore cui⁹ greci lutez
 dicūt. Sed **Homer⁹** cādidi scripsit: nascit i pbe
 nicia r̄ in cilitia archadie r̄ italia
Molatinagria i. malua
Molibdi **Cassi⁹** felix i antidotario diamolibdi. i.
 de plumbo **Molibdos.** i. plumbeum
Molipidium. i. plumbū **Cap. 554.**
Molibdena i. plūbi vñz r̄
 sterc⁹ plūbi: sed
 dias. cap. molibdena dicit: q̄ ē q̄ si ster

cus auri vel argenti. Est autem vtilior que colo
 colore spume argēti habuerit: r̄ lucida r̄ rufa in
 tritura i coctura: i oleo coccineū facit colore. fo
 dir r̄ in sebastia r̄ in choyntho: sed melior ē que
 signa ut supra habuerit. **Pli. cap. de molibdena:** ē
 sterc⁹ auri r̄ argenti que ab officinis aurificū col
 ligit: que optima ē que nō ē lapidosa s̄ fragilia
 r̄ splen **Dias.** virtus ē ei⁹ ut spume argenti
 dida. aut scozie plūbi. loturā r̄ com
 busturā simile sinopide hz. miscet vero empla
 stris pinguib⁹ r̄ saracoticis r̄ cicatrice ducētib⁹
 purgatorijs aut medicaminib⁹ non miscetur.
Meliconia. i. papauer **Moluthia.** i. malua
Moli i. armel
Mollificatio corporis. i. debilitas in qua hō stat
 ita ut nō loquatur neq̄ bene sentiat
Molochia i. malua
Molochia arborea. i. altea
Molochia agria idem quod supra
Molonfi. i. serpillū **Molo.** i. millefolium.
Molon idē qd s. **Molocoria.** i. papauer
Molochin i. altea
Molofagria i. altea agrestis
Molcoria i. papauer agreste
Molochia albachard. i. atriplex
Molongiana i. molongena
Moluchia. i. malua **Molufar.** i. artemisia
Molufari idē qd s **Monachos.** i. ceterac
Monisari. i. artemisia **Monodos** idē qd s
Monozamenon i. vnus dici
Monomachia. i. duellū a monos qd ē vnū: r̄ ma
 thos qd ē pugna quasi pugna vnus ad vnū. inde
 etiā rithimachia id ē nervosū pugna: r̄ sitbema
 chia id ē pugna aie: sitbe enī aia. Itē a monos qd
 ē vnū dicit se. monoides. i. vnus dici: r̄ collyriuz
 mono: r̄ multa similia ut in **Alexandro**
Monopagia i. passionario garipōtisi vna pte ca
 pitis in acutū dolor venit. monopagiā greci dicūt
 si oculus simul cū media pte capitis doleat r̄ emi
 graneum r̄.
Monymeron. i. medicina cū duricie: r̄ acredine.
Mora de seni. i. mora rubi **Morasion.** i. cyper⁹
Morasion idem quod supra
Moracelsi quid ē. lege hec
Mozella solatrū vna lupina. i. stringnum r̄ quid
 est lege hameb
Mozellina agrestis. i. celidonia
Mozellina quid ē. lege anagallus
Mozion ē spēs mādragore: s̄ **Pli.** semē mandra
 goze qd gde arcen alij morido: alij hypomarton
Mozisia. i. almuri **Mozipsia** idē qd supra.
Mozicellum i. cellum
Mozoba. i. nutritū vel cōditū. nutritū enī r̄ condi
 tū dicit apud antiquos. vnde **Aluc.** dicit acorus
 nutritus et nō nutrit. i. condit⁹ et nō conditus
Moro. i. caro pustulosa addita in oculo: et est in
 uersatio palpebre.
Morudan. i. cyper⁹. **Morb⁹** sacer. i. berisipilla
Morbus lunaticus. i. epilepsia.
Morb⁹ regi⁹. i. icteria a regulo alacrito croceo
 de. eo plurima alibi diximus

Mortuum sacru. Alij Comitialem. alij lepra. Quidam Se
 r̄ perditus arrogantiam sacru mortuū dixit. quod sacru
 prestimiss. quomq̄ inuadat & r̄ moriatur.

Morbus arctus idē ab arca celesti dictus.
Morbus in quo eleuatur cutis. i. lepra
Morsus galline vocat a quibusdā anagallus qui
 ipia vocat: quidam morgellina vocat. vñ morgel
 lina nō dicitur morsus galline: sed morbus galline
Mor i. mirra
Moragnapelli quid est: lege napellus
Mosone miopone. i. pilotrum
Mospone vñ mospone idem
Notaria sūt liceola q̄ nubib⁹ apponuntur
Notarob. i. auena **Maniga.** i. rete cerebri.
Mualepi. i. afronitiz **Mualepi** idē qd supra
Muchar. i. mulachlach **Mucatu.** i. fungus.
Muca. i. pars que de oculo videtur
Mucula oculi. i. anterior pars oculi.
Mucheita i. sebesten
Mucthe. i. pars que de oculo videtur.
Mucthei idē qd s.
Muduan. i. sinonum **Mudulion.** i. bdellium
Mufan idē qd supra
Mugac i. lac acetosum
Mugali i. draco marinus
Mugath **Huic.** redarguit dicentes q̄ e radix gra
 nati siluestris: et videt ignorasse quid eēt. ego re
 peri i antiquis synonymis exponētibus vocabu
 la greca q̄ mugath ē radix granati siluestris
Mugag idem quod supra
Mugali apud dias. cap. de alio. **Huic.** codē cap.
 ē aīal venenosum pusillū muri simile. hoc noīat
Huic. q̄to canone fen. vi. de venenis cap. d. mor
 su illius
Muchacham. i. pōd **Mubali.** i. asodillus
Mubal idē quod supra
Mulachlach ē aqua valde turbida ex qua mulie
 res liniūt se ut redoleāt. Et iō dī mulachlach q̄si
 qd ē infectū et turbatū: et sit secūdu hūc modū: in
 aq̄ rosaz ponit musc⁹ garios. et camfoza: et alia
 odorifera multa: et sit cū istis aq̄ valde turbida: et
 secūdu hoc vocat aq̄ rosaz de mucarro: cuius de
 scriptionē ponit Jo. mes. in antidotario suo: pera
 grofo qui incipit: opario infusiois rosaz et aliqñ
 syrupsatur ista aq̄ et ē optimus syrup⁹ alterati
 uns et lubricatiuus.
Mula. i. emula **Mulachia.** i. malua ortiua
Mulqali i. algafech
Mulsach. i. luncta connexa continua
Mulla quid est: lege melicratum
Mulb. i. scotatum. **Cap. 555.**
Mimia ē illud qd inuenit i se
 pulchris balsamatoz
 i quib⁹ humor mortui cū aloē: et mir
 rha resoluit quib⁹ ipsa corpora cōdicant: et simi
 latur pice marine. solebāt antiquit⁹ corpora balsa
 samo mirrha et aloē condire: et adhuc sit apud
 paganos et seracenos circa babyloniā: vbi est co
 pia balsami. **Sera** lib. aggreg. cap. mumie. **Mu**
 sami. mie sepulchro: et ē aloē balsa
 mū et mirrha: et qd miscet eis ex humorib⁹ cor
 poris humani. Et idē auct. dias. in terris q̄ dicūt
 acolonie descēdiunt. nāq̄ ex morib⁹ q̄ dicunt flu

mina cū aq̄ efficit eū aq̄ fluminis i ripis: et ē c
 gulata: et sit sic cera: et hz odorem picis et alij
 mirri. **Dosse.** idē auct. **Rasis** ex nomine
 simul. **Grundā** medicorū ē bona
 sode phlegmatice frigide sine mā: et emigranee
 et paralytice: et torture oris: et epilepsie et sco tonic
 et facim⁹ caput purgiū cū vno grano ex ea cū aq̄
 maiorāe. et uenit dolorib⁹ aurii qñ dissoluit ex
 ea granū in oleo sambacino et distillat i aure. et
 cōfert dolori gutturis: qñ dissoluit ex ea vñ ki
 rat cū aq̄ i qua decocta ē saturicia. et cōuenit tussi
 cū aq̄ iunibaz: aut cū aq̄ ordei et sebesten et daf
 in potu ex ea ieiuno trib⁹ dieb⁹. et cōfert cardiace
 kirat. i. cū aq̄ mente. et cōfert ventositati intestino
 rū qñ accipit kirat. i. cū aqua cymini et carui: aut
 cū aqua ameos. et casui et paffioni qñ sumit vñ
 kirat cū duob⁹ danich ex bolo armenico: et vno
 danich croci cū aq̄ solatri aut cassie fistule. et daf
 ad singulū granū. i. ex ea cū decoctioe seminum
 apij: et carui. et miscet cū oleo de ben et sit caput
 purgiū cū eis et ad squinantia pondus vni⁹ kirat
 cū squigibin. et dolore splenis pond⁹ vnius kirat
 cū aq̄ carui. et ad venena duo grana cū decoctio
 ne tribuloz marinoz et solijs anniden. et punctu
 ra scorpionis pond⁹ vnius kirat cum vino puro. et
 ponit in loco puncture cū butiro: et cōuenit fra
 cturæ et cōquassationib⁹ q̄ fiūt i iteriozib⁹ corpis
 exteriorib⁹ et cōstrictioni pulmonis: et ē ppe tēpa
 mētū nisi qz hz ppietate i sedādo dolores q̄ sūt
 i fracturis qñ sumit in potu et linīt cū ea. et fit cū
 ea elystere et uenit vlcereb⁹ vesice et virge. Et idē
 auct. **Rasis** qdē emittebat sanguine et nō poterat
 restringi p aliquā medicinā vsq̄ q̄ datū ē sibi de
 mumia pōd⁹ granorū triū cū vino et restrict⁹ est
 statim. et qñ sit cū ea suppositoriū dissolutū cū oleo
 de sambach uenit nō potentib⁹ retinere vrinam.
Paulus cap. de mumia cal. ē et sic. i. tertio gradu.
 teste **stātino**: licz qdā dicūt q̄ sit frigida: qz pstr i
 ctua. multa enī frigida et sic. laxāt: et multa calida
 et sicca cō. **Huic.** de virib⁹ cordis: mumia ea.
 stringūt. **Huic.** ē in fine tertij: sic. in primo
 et hz ppietate pfortandi cor.
Mum. i. cera secundū **Huic.** vñ cerā arabici vo
 cat ex samaba et mumut apparet p **Sera.** ē sordi
 cies qdā domoz apij: quā **Huic.** vocat mum ni
 grū: et grece vocat ppolis vel cera p poleos: ē co
 lidina cera et fortiter attractiuum
Muraba. i. cōditū aliq̄ sicut ro. viole cōdite mi
 rabolani et ceteri fructus. vnde aliquando sic iue
 nitur vocatum mel rosarum.
Muradafcon sic inuenit scōo canone **Huic.** hz in
 arabico muradafsan scribit qd sit nescio. **Daly**
 abbas vero in secundo practice mandafefrum in
 ter herbas describit.
Murā ē communis arbutū: et est comea: et latine vo
 cat omale: fruct⁹ ē q̄ vocat cōmuniter comea.
Mura. i. alemu **Muraba.** i. suchaa
Murex. i. schylium marinum: cuius sanguine sit
 tinctura purpurea
Muresi. i. ananionium. **Cap. 556.**

M

Muri idē ē qđ garnus: et vulgarit
 or almuria vl' salmuria qđ
 ē quasi salū gaz. et mod' faciēdi gaz
 ē iste: fit gar' de piscicul' puis h' mō: ponunt' pisci
 culi pui i aliquo vase habente iserius ozificium
 latum superius strictum et angustum: et fit lectus
 h' i pisciculoz vl' more lecti sternūt i vase: postea
 supponit' sal: et ordo quidā lapilloz minutorum
 Itē fit aliū lectus pisciculoz et supaspigir' sal et
 suppoir' p'dict' ordo lapilloz: et sic fit donec vas
 plenū sit tunc p'mittit' morari p aliqđ tps: tamen
 explorato sapore z inuento garo extrahūt garū.
 vel garnus pōt dici salmozia lapida ut apparet in
 cōbin. Sed sciendū qđ gar' vel muri vl' almuri qđ
 idē sūt: liquor ē salū qđ multi p salfamēto vtunt'
 et ē duoz modoz. vñ qđ fit ex pisciculis salūis
 et aliud qđ fit ex farina ordeī et sale facto idē pa
 ne: cui' cōfectio simpliciter inuenit' in .xxviij. aza
 ranij. zc. aptum i enematisbus clysteriorum.

Sera lib. aggre. cap. muri. Muri est illud
 qđ fit ex piscib' salis vel carne salia
 qđ qñ pūcit sup vlcera fraudulenta p'hibet coꝝ
 dilatationē. Et idē auctor. Sal administrat in vl
 ceribus fraudulent' putridis: et apponit' i clyste
 rib' qđ administrant i vlcerib' itestinoꝝ et ad sci
 aticā: et ad dysenteria. Et idē auct. Abē mesuay
 Almuri fit ex farina ordeī: et ē cal. i p'io sic. i se
 cūdo: sed illud qđ fit ex piscibus ē calidius et sic
 cius. mollificat ventrē: et icidit p'legma: et p'fert
 dolori sciatico: qñ fit clystere cū eo. Et idē aucto.
 mesarugie h'z stipticitatē et mundificationē: et iō
 fit cū eo cohob i egritudine. Piedri. i. variolis ut
 nō egrediant' in facie: et postqđ egrediunt' dissol
 nūt eas: et ē cal in secūdo gradu. Et idē aucto.
 Serapio. eodem lib. cap. ras. dicit qđ curat vlcera
 fraudulenta putrida que sunt in ore. Bulcasim
 Eben Alben azarin lib. qui d' seruitor: muri pur
 gat p'legma viscosū z incidit ipsū: et inuat in co
 lica qñ misce' i enemate clysteris cū alijs medici
 nis cōpositis cōuenientib'. et sumūt i cibo p dolo
 re scie qđ fit a p'legmate: et ē subtilius qđ sal et qđ
 sal muri: et qđ aq pisciū salloꝝ veterū: et virt' coꝝ
 ē debilior virtute ei': et opatio ei' ē i hūc modum
 Accipe de farina ordeī ptes duas: et de sale ptez
 vñā et p'fice cū aqua et fac focacias azimas et po
 ne in furno et dimitte ibi donec pburant' intus et
 extra: deinde extrahē a furno et dūide vñā qđ
 partē eaz i tres aut qtuor ptes: et pone i olla ma
 gna mūda et coopī aq: et pone cū eo de cissiliōib'
 palmar' plenā manū: et pone ollā in furno panis
 a principio noctis vsq; mane. et sunt quīcoquunt
 panē cū aq sup ignē: et coquūt vsq; ad cōsumptio
 nē medietatis aque: et colāt et ponūt i aq ex mel
 le fm volūtātē coꝝ ad frangendū falsediūē ei' et
 p'seruāt. et hoc et caput muri et almuri sūt opati
 ones alie longe ab istis qđ diximus qđ sunt idonee
 comestionib' regū: et nō oportet eas memorari i
 hoc loco modo: quia suffiat nunc de modo isto
 quantum ad necessitatem medicine.

Muricus

.i. tamariscus

Murion. i. auricula muris: ut in alexandro o po
dagra.

Murim. i. auena.

Murtur. i. vermis

Musa ē fruct' quidā i qđ peccauit p'imus parēs
pro quo lege maaleb.

Musaguarat. i. cibarium vl' sapor qui fit sine car
ne et multis speciebus.

Musaragi. i. qñ coopit pupilla nimis. Cap. 557

Muscata herba ē qđ se expan
dit in terrā: odorez

hīs musci: et inuenit' maior et minor
qđ herba satis assimilāt agrimonie nī

fi qđ ē minor ea. ē alia mior muscata qđ ē mior su
perior: cōuenit cardiacē et debilitati cordis.

Museleon. i. oleum muscellinū

Musceleon idem quod supra

Muscellina ē herba facta sic buglossa cui' radix
ē rubei coloris exteri' in superficie: in sicilia liniun
tur ex ea gene mulierū: z alio noīe vocatur lactu
ca asini.

Cap. 558.

Mucillago ē illud globatū
qđ extrahitur a

quibusdā reb' mucillaginosi p' aruī
ciū: mod' extractiōis mucillaginis ē

ille secūdū Bulcasim Eben Alben azarin libro
 qui d' seruitor. Accipe de bono p'sillio vl' de qñ
 qđ re a qđ mucillago d' extrahit' mūda ipm a ter
 ra z pone sup ipsū de aq ca. libras qtuor ad vñā
 quāq; librā p'sillij aut plus secūdū qđ m' volueris
 pingue ēē mucillaginē uel subtile: z dimitte p no
 ctē: z de mane calefacias pap sup ignē: deinde pro
 iice eā in marsupio facto ex tela lini forti z noua
 grossa: z stringe os marsupij cū ligamēto fortiter
 ne aliquid ex p'sillio lubricet: extrahē deinde: suspē
 de ipsū supra ozificiū olle vitreate z p'cute marsu
 piū ab oī pte eius cū vga lignea uel ferrea subtili
 z qđ egredit' de mucillagine trabe mulgendo ad
 inferiora cū virga donec descēdat mucillago in
 ollā: et fac illud donec nihil egrediat' a marsupio
 deinde dissolue os ei' et liga itez magis inferi' a
 loco in quo ligasti p'ius: et percute itez cū virga
 qusq; egrediat' tota mucillago: nā p'sillij egre
 diet totū siccū ex marsupio cū isto artificio. et se
 cūdū hāc disciplinā sūt oēs alie mucillagines.

Sūt aut quidā qui ponūt sup semina aquā ca. et
miscēt bene et premunt donec egrediat' tota mu
cillago sed p'imus modus est melior.

Musus .i. apium risus

Muscus equinocū ē ad odifex et ad lanuginem
 que ē in epatica: qđ vestit lapides maris et vocat'
 muscus maris vel lapides torrentis. et ē muscus
 aq qui facit labere pedes: et similis ē equinocum
 ad lanuginē qđ vestit arbores. p illo qui ē lanugo
 le. malamusch et ainech: et p musco odorifero le
 ge muscus. Est alius musc' qui vocat' musc' regl
 et ē basilicon cū solijs puis: p quo lege medion.

Cap. 559.

Musc onnibus. Anic. lib. se
ē notus. cūdo

cap. de mure sanguis ei? eradicat verrucas: et ster-
cus eius confert super allopiciam et propiellinitu
cum cepe: et prope illud quod est adustum: et exsiccat
et assat mus et dat ad comedendum infantu et abscon-
dit fluxu soline ab ore ei? et si bibat sterc? muris
cu thure et aqua mellis frangit lapide: et si supponat
collyriu soluit vtre et pueru: qui coquit cu aqua et
sedet in ea qui difficultate patit? vrine conuenit ei:
et qui mus scinditur et ponitur supra punctura scor-
pionis sa. **Dial.** cap. simus sterc? muris tri-
nat ipam. **Dial.** tu et umbilico infantu ipo-
siti ventres exponit.

Mutagenat. i. citus q fit i aliq vase cu lacte semi-
nu comuniu et iure galline et vitellis ottoz cu zuc-
ro et speciebus factis ex cinamomo spica cubebis
calamo aromatico et carui: et coquit in igne et ap-
posita super vas testa calida.

Mutagakil. est nomen regis

Mutali quid est lege alsachi

Muthathalin idem quod supra

Muzagara i. sapor acetosus

Muzadir in libro alchimie sepe inuenitur: et apud
Balyabbatem muzadi? et alimuzadi in cap. debili-
tatis visus est sal armoniacus: prope aut apud ara-
bes muscadem vocatur: a quo multi latini laxadram
vocant corrupte.

Muzum proprie dicitur cuius sapor est composi-
tus ex dulci et acetoso

Muzium idem quod supra

Sequitur de N.

Nam i. strutio anis

Nabanaba. i. menta

Namar idem quod supra

Naeq. i. acorus

Naeqi idem quod supra

Naeul. i. abrotanum

Nanebana i. nachana

Nauof alchefe i. nasturium

Nauia dial. est cotula olearis que nauia dicitur:
et est eos qua acies acuitur.

Nabale. i. apis.

Nabach est fructus secundum Auic. **Cap. 560**
arboris dicte asadar
sive sadar quod apud dial. vocat agrifolium
vix apud Serap. est aliud nabach. i.
cortex arboris quod a dialco. vocat nascatumon: et di-
cit Serapi. cap. nabach quod affert de india: et est co-
lore similis croco: et sunt sicut cortices mori boni o-
doris: et habet virtutem calefacientem: sunt cu eo fumiga-
tiones: et ponit in cofectionibus et unguentis: et in
alijs cofectionibus calefactorijs: et habet virtutem cala-
mi aromatici. Et idem auct. gal. est cal. i. tertio: et de
speciebus indierit quod fit suffumigatio cum eo valet
corruptioni matricis: et confert suffocationi ei? quod
est siccu. In tacuino scribitur quod nabach copatur ne-
spillis: et zaror quod est magis odoriferus nespulis: et ita
similitudo est i virtute quod fructus agrifolij est stiptic?
et odoris stomachu: et similis copatur nespilla et zaror
Nabati est regio. vbi quod recipit i aliqua medicina in

telligenda est de orientali a nabathea regione ori-
tis quod iacet inter indea et arabia. Nabathei sunt qui
sunt ex arabia cu terminis syrie. Qui in li. meta-
mor. curus ad auroz nabathiaque regna recessit

Nabat arab. est dicta planta

Nabati est quod fit in septentrionali parte

Nabet. i. cadi

Nabes

Nabit. i. pot? quidam quod fit ex dacilis et sicub? ficcis

cocis i aqua vel quicquid fructu dulci. **Cap. 561.**

arab. gre. et latine

ameos.

Nachana lib. aggreg. ca. nachana sine

nanochach auct. dial. qui

da noiam ipm pomu atomation. i. cyminu ethio-

piu. vix na cymini ethiopij est alia a na ameos: et est

notu. est naq? semine fere simile cymino ethiopio: mi-

si quod est min? eo multu et albi? et durius et in suo sa-

pore est de similitudine saporis origani: et illud quod

est eligendu ex eo: est illud quod est reces et mudu. et idem

auct. Gal. Magis imatiuu quod est ex eo: est semine ei?

et in sapore ei? est amaritudo pauca et acuitas: et vir-

tus eius est quod calefacit et siccit in tertio gradu. Et

idem auct. Aben mesuay dixit: quod puocat vrinam

et semine est bonu se. antigs: et qui ei? decoctio ponit

supra punctura scorpioidis aufert doloru: et est bonu

frigiditati stomachi et epatis: et aufert opilationes

et sedat nausea: et desiccatur humiditates stomachi

et est bonu humiditati quod est i pectore: et mudificat vi-

as renu: et vesice: et extrahit lapide ex eis postqua

fuerit factu: et qui fit linimentu cu eo abstergit mor-

fea et baras: et maxie cu medicinis quod sunt ad hoc

Nachama i. menta

Nacham quodam aial est. **Cap. 562.**

ara. latine

palma. **Nakala** lib. aggreg. ca. nakala siue nachla diui-

dit diuisionibus multis. na sunt rami ei?

et succus ramorum ipsorum et cissiliones ei?: et sumitates

ipius sine cacumine: et cortex cacumis ei?: et est ka-

fri et reces ex eo imatur quod est sicut agresta. Que

est balach. Idem auct. Gal. Substantia succi ramorum

et cissilionu et sumitatis est composita ex sba aquosa

tepida et terrea frigida: sed corticis sumitatis sba

est i seipsa siccior: et non est eo huiusmodi aliq: et sapor

toti arboris est stiptic? virt? ei? est desiccatura: et co-

fert vlcerebus putridis: et stringit iuncturas: et con-

fert corruptioni corporis et oris stomachi applica-

ta exterius: aut in potu sumpta: sedumactinas. i.

nucle? siue os dacili quicquid coburit i olla sic alie

medicines: et cu extract? fuerit ab igne extinguitur

i vino: et postea abluu: et post loco tucie i collyrijs

quod ponunt in oculo: et si non coburuntur prima vice

coburant itez: et virt? eorum est stiptica coaglutinati-

ua: quod misceat cu lardo conuenit vlcerebus quod sunt in

oculo et exitui oculi et casui palpebrarum: et icarnat

vlcera. Et idem auct. Aben mesuay: virt? cissilionum

est frigida in fine primi gradus: et sic. in medio eius

dem: confert acuitati sanguis et cholere: et stringit ve-

tre et nutrit nutrimento pauco: et curat. Dolorum

mitatū. **Bal.** viij. sim. pbar. cap. finix arbor: z
eorum. **Bal.** ē palma finix arbor: i. palma fti

Thacue. i. menta
Thacuea. i. v. sine
Thadus. i. borboz marien. i. ciclamen
Thadufo. i. alume
Thaffara. i. napta
Tharagil. i. nux indica
Thagafur. i. altea
Thakeali. i. de qd s.
Thalas. i. antimoniu3
Thalbas. i. vstu
Thacue. i. de qd supra
Thadus. i. simbraum
Thafara. i. ignis grec
Thafra. i. de qd supra
Thagafinon. i. piones.
Thakeal. i. latinea
Thakre. i. cornicula.
Thalafi. i. de qd supra.
Cap. 563.

ib. aggreg. cap. Ratio au-
to. Sat. virtus ei² p^{ma} est
q^{ue} d^{icitur} non soliditate

eo multum **Sal.** Iecundo de cibis cap. d aspe
facit nausēā **Sal.** go ait q' sunt diureti m

Thafabozí, lutum comedendum

que facta
lebor? niger
de dñe nñe

is est quidam species 14
elien.

231

o reddit manū plicatoris
sic omnia confectum

adellii

i. stupor

malamusch

Harbifos. i. narcicuo

1. Balal alci
2. Spica nardi

Barri. i. sorpedo

larchontica, i. stupefaciētia

stupidus

faciēs ⁊ est torpedō.

carbidos vel nard² indica

ica gardi. Flardus famili

Spica indica vel spica nard

ge fimbriat

lege quod supra
lege quod supra

7. Bard? cretica. i. saluio

Par. i. ignis

Ташафле.і, іієкторіі на

medendum

Hegebrock	.i. cymbalaria
Regil	.i. gramen
Regili	idem quod supra
Regifar	.i. hypoquistidos.
Nema interpretatur comestio: et est grauius vi- cium q̄ corosio	
Neman arab. exposuit translator Auicē. q̄ est si- fimbrium: et in hoc etia errauit constantin⁹. Ve- ritas autem est q̄ ipsum ē serpillum. Unde cap. de neman. Auic. cū cap. d̄ serpillum apud dias. idē dicūt: qd̄ etiā p̄ Serap. apparet: et p̄ Stephanū etiā in synonymis nemanū. i. serpillū. Item alibi de serpillum serpillum. i. nemanum	
Nemana	idem quod supra
Nemamema	idem quod supra
Nemen	.i. sifimbrium
Nemans	.i. zinziber
Nemebrese	.i. sorbilia
Nembesa	idem quod supra
Nemerūn	.i. vlupicula
Nemeiretum	idem quod supra
Neneri	.i. zinziber
Nemita	.i. ameg
Nemica	idem quod supra
Nemis	.i. lenticula
Nemicha	.i. ameos
Nemiche	idem quod supra

Cap. 567.

Nenufar

latine: arab. silofar.
gre. nimphea. Scien-
dū q̄ nenufar ē duplicis generis: vnū
aquaticū aliud terrenū. aquaticū ē ne-
nufar vel nimphea aquatica vel cacabus veneris
vel papauer palustre: vel aliga palustris habens
flores albos similes lilio habentes in medio ve-
lud crocum. terrena ē que vocatur vngula cabal-
lina faciens flores croceos: vel tussilago: vl' came-
leucen grece et arabice vocat̄ pbatanū vel phar-
fugium: nascitur lib. aggreg. cap. silo-
intra fluminiū. **Sera** far. i. nenufar: ē plan-
ta que nascitur in paludibus nō currentibus: ha-
bet folia similia folijs plāte que dicit̄ pinozin: nī
si quia sunt minora eis et longa paz: cuius que-
dam partes apparent sub aqua: et quedam super
aquam: et in omnibus sunt folia multa: et babz ra-
mos in vna radice egredientes: et habet flores al-
bos similes lilio cū palliditate pauca habēs i me-
dio velud crocū: et quādo produciunt flores eius
apparent capita similia malis: aut capitib⁹ papa-
ueris nigri: in quib⁹ semen ē nigrū amax viscosū
et habet stipitē lenē nō grossum nigrum similem
stipiti herbe que dicitur pinozin: et habet radicez
magnā albam vel asperam habentē nodos: et ali-
qua ex eis habet radicē nigrā. Et idē auctoritate
Gal. virtus huius radice et seminis hui⁹ plante
est virtus que desiccet sine mordicatione: et strin-
git ventrē. flos eius ē fri. et hu. Et idem aucto. al-
basari ē fri. in. **Dias** cap. d̄ nenufare. nenu-
f. hu. in tertio. **Dias** far. i. nimphea: et nasci-
tur in aquis stantibus vel locis cultis et aquosis

folia habens similia cicorio: sed minora et oblon-
ga: altū sup aquā proferens caput: multa capita i
aquā habens ex vna radice. flos ē illi albus simi-
lis lilio cum paucō pallore: semē habens i medio
crocum sed cum floruerit caput rotundum effi-
citur sicut mala matiana: aut capita miconij nigrī i
in quo semen inuenitur latum et spissum in gustu
argillosum. basta eius lenis non grossa et nigra si-
milis cicorio. radix est illi nigra et aspera et nodo-
sa que i autū **Posse. Sera** auctori
pno siccat. **Posse. Sera** tate gal.
radix eius et semen stringunt ventrem. et idē auc.
albasari. flos eius aufert vigilias euementes a ca-
lidityte. et idem auct. Rasis inducit somnū. ē fri.
et sedat dolorē. et oleum ei⁹ est forti⁹ oleo violato
Dias radix eius sicca bibita cum vino cili-
acis medetur splenez siccet cataplas-
matibus adhibita. et in stomacho posita dolorē
compescit. bibita vesice dolorē mitigat: maculas
corporis detergit. Allopicias emendat pice addi-
ta omnia similiter facere potest. multum in som-
nis videntibus bibita prodest. tumorem testium
tollit. semen eius assidue bibitū id facere nouit
potui data atq; illinita corporib⁹ similiter habet
virtutes. Item radix eius et semen virtutē habet
desiccationis sine mordicatione: et idē rheuma vē-
tris repūmit. semen vero eius potui datum repū-
mit seminis fluxum si plus a ratione fluat. que au-
tem albam radicē habet fortior est virtute et bibi-
tur cum vino nigro. nam stiptice participat et ali-
quid prosectorie virtutis: ita ut aluum sanet infu-
sa. et allopiciam cum pice liquida curat. Auic. de
viribus cordis ait: q̄ confortat cor. Galie. vi. sim.
phar. cap. de tussilagine bilbiū siue tussilago: et ē
vngula caballina vel nenufar terrenū vl' farfana
nominatur autem tussilago eo q̄ tussibus et oz-
thonoicis conferens creditur. siquis sumens fo-
lia sicca vel radicem super prunas fumigās ispi-
ret consurgentem fumum. Est autem mediocrit̄
acre quare et rūpere sine dolore creditur vniuer-
sa apostemata que i thorace. virida vero folia et
flores pblegmonem patientia membra cum diffi-
cultate digestionis exterius cathaplasmata iunāt
propter amissionem aqueose humiditatis cuius
omnia viridia et tenera. hec quidez magis: illa ve-
ro minus participant. sicca vero folia lilij acro-
ris sunt virtutis ut competant pblegmonē patie-
tibus. Auic. libro secundo cap. de nenufare. syru-
pus eius lenit ventrem et confert se. et statis: et ē ve-
hementis extinctionis.

Nenuchia	.i. ameos
Nenucha	idem quod supra
Nenuca	idem quod supra
Nenuche	idem quod supra
Nenrus	.i. coctus
Nepita	.i. calamentum
Nepitubefendenis	idem quod supra
Nepit idem quod supra	

Cap. 568.

Neregil

arabice: latine nux indi-
ca: et est nux magna

Sera lib. aggreg. cap. neregil. et palma in
 rü zing. Et dicit q neregil e palma de mochol. z
 iste insule noiantur dabget: z ab eis deferunt da
 big: z neregil. Ultima vero istaz insulaz e sa
 randib azaran. Et idē auct Gal. in libro de cibus
 nux indica e ca. in secūdo gradu: hu. in primo. Et
 idē Serap. signum humiditatis eius e q cito cor
 rumpit. z ipsa e grosse z granis substantie: nisi qz
 ipsa nō e mali chimi. oportet q caueat ab ea que
 nō e recens z bona que e multe albedinis: in car
 ne sua z in qua e aq dulcis bona. z illa aqua que
 e intra ipsam e signum sue recentie: et d3 excoria
 ri illud quod e albu ex ea existēs exterius: qz iste
 cortex e durus granis stomacho longinqu⁹ a di
 gestione. z si aliunde digeritur nō inuenit corpus
 in eo aliud: nisi nutrimentum modicu. z ipsa qm
 dē nux comeditur cū zucaro tabarzet: aut cū pe
 nidjs albis: z proprie ab eis q sunt calefacti. pble
 gmatici vero cū pauco melle et cholericū nō vti
 ea. z sumāt eam pblegmaticū in ieiunio: et expec
 tent donec descēdat a stomacho: z post comedāt
 z quando ipsa veterascit expellit ascarides sua p
 puetate. z oleum eius vetustū fert ventositatib⁹
 lumborū. z dolorib⁹ genium. z emoroidib⁹ que
 fiunt a pblegmate quando bibitur: z quādo linis
 exterius maxime admiscet cū oleo nucleorū pfi
 corū: quando administrat de vnoqzqz illoz. 3. i. aut
 aureus vn⁹. Oleū vero ei⁹ que noua e cōfert pble
 gmaticis: z e melioris chimi qz butirū vaccinu vel
 ouinu: qz nō pūgit stomachum sicut facit butirum
 vaccinum vel ouinum nec mollicat eum. Oleum
 vero eius cōfert. **Jo. mes.** Tractatu de oleis
 fert vesice. Oleū eius cōfert
 dolori neruorum: z lenit pectus z pulmonē: clari
 ficat vocem z inpinguat: z addit in spermate.

Anic. lib. ij. cap. de nuce indica. Dicit q au
 gmentat coitū: z cū antiquat comesta
 sta ascarides z vermes necat.
Here. i. arbor cerasi siluestris o cuius cortice so
 phisticatur Cassialignea: lege mabieleb.
Hereon i. affodillus
Hereonisk i. semen rose asini
Hereonich. i. rosa azini. flos eius z cortices simi
 lantur maci: sed minus rubens: z e aromatic⁹ de
 clinans ad caliditatem z habet parz ponticitatis: z
 appropinquat in virtute neriden **Anic.**
Hereonisk idem quod supra
Hereonasca idem quod supra
Hereonem i. virga postoris.
Heriden. i. spica romana vel celuca
Heriden hortēsis idem quod supra

Cap. 569.

Nerion grece: aut neredendron
 aut redodasnes: ara. ad
 elpha latine: oleander uel landrum.

Dias. cap. nereon: frutex e omnibus nota:
 folia habet similia amigdalīs: z ma
 iora z pinguiora: z f ozē rodo similem. semē etiā
 parens sicut cornu ueluti lanam: deintus habens

similem biacyntho. Radix e illi oblōga z angu
 sta: gustu salsa. nascit locis aquis z maritimis.
Anic. lib. ij. cap. de oleandro. Oleā der alia
 est siluestris: z alia est flumialis. silue
 stris vero habet folia portulacae similia: sed sunt
 strictiora: z eius tyrsi sunt lōgi expansi sup terrā
 z apud folia sunt spine: z nascit in desertis domi
 bus. flumialis autē orit i ripis flutior: cuius tyrsi
 a terra eleuant: z spine eius sūt occulte: z folia ei⁹
 sunt sicut folia salicis: z folia amigdalī: z e sapo
 ris valde amari. superior cutis eius z flos ei⁹ est
 sicut rosa rubea bon⁹ valde: z sup ipm egreditur
 quoddā simile pilis: z eius fruct⁹ est durus plen⁹
 asper: z intus e res sicut lana. e cal. i. ij. sic. in. ij.

Dosse. Dias. ra. Hā comesta ab
 animalibus mortem infert: sed homini remediū
 est salutis: maxime cū vino z ruta bibita morib⁹
 venenatis occurrūt. pecora minuta si odore eius
 tacta fuerint. **Anic.** interficit pulices z ver
 moriuntur. **Anic.** mes terrenos. succus fo
 liorum eius valet scabiei: z excoriationi. z cōfert
 dolori dorfi antiquo more emplastri. et flos eius
 facit sternutationē. z est venenum hominib⁹ z be
 stijs: vep cōfert cū bibitur cū vino decocto cum
 ruta: z potatur: z liberat a venenis vermū vene
 nosorū. ego tñ dico q hoc e timorosū: z ipsa z ei⁹
 flos e venenum hominibus z bestijs z canibus.
 Vep tñ cōfert qm bibit cū vino decocto cū ruta
 secundum **Gal.** viij. sim. phar. cap. rododas
 q dicitur. **Gal.** nes. i. landrū vel nerion: no
 ta est omnib⁹ frutex cataplasmata diaforetice vir
 tutis e. itra corpus vero sumpta pnciosa est non
 solū hominib⁹: sed plurib⁹ bestijs. secundū cōple
 xionē tertij est gradus calefacientium incipit: z
 primi vero siccantium

Herms	i. rosa canina
Herose. i. bellū.	Herofarch idē qd s.
Herodendron	i. nerion
Hesa. i. amidi	Hessa idē qd supra
Hesar. i. filipedula	Heserin. i. rosa siluestr.
Hesen	i. arbor tremula
Hesefor	i. amilum
Hesescertigi idē.	Hessen idem
Hesefregū idē qd s.	Hesefeuigi idem
Heseon	i. centaurea maior.
Hesim	i. rosa senī
Hesirem	idem quod supra.
Hespillum d3 dicere mespillum: p q le. zaror.	
Hesrin albam	i. nesim
Hethalim	i. epibimum
Hethalimi	idem quod supra
Hetabron	i. mandragora
Hetiua	i. ameg
Heticus. i. apostema ex genere apostemati acci dentium in carnibus mollib⁹ z proprie in glādū lois locis: z nominatur nascenti acutis.	
Hezemus	i. maiorana
Hezemusi	idem quod supra
Hezezaroe	i. zaror.

Thata. i. aqua
 Thafor
 Thabans. i. passio qua patiens in die non videt:
 sed in nocte.
 Thabzi
 Thce. i. amidu
 Thcte
 Thcteris
 Thcios
 Thcies. i. nix.
 Thctilopa. i. ut enascatur visus in nocte: et videat i
 die: et debilitet in fine diei. i. post solis occasum.
 Thdens. i. viridis.
 Thdesim
 Thdi. i. landru.
 Thdisso
 Thd? byrdinu notum est: pro quo lege gi.
 Thdulaz
 Thdrus
 Thgado
 Thgrado
 Thgrato
 Thgra vena. i. vena media que matrix dicitur
 Thgen
 Thgeni
 Thgella quid est: lege carni.
 Thgith
 Thgiti
 Thgri e nome cuiusdam serpentis.
 Thgumer
 Thgrügeron. i. albu sicut vitrum
 Thgrügeroni
 Thleos e quedam radix q multa assimilatur galä
 ge: cui plantam ab auctorib? non inueni figuratä
 sed est species iunci.
 Thleus. i. oleu mellinu cu vini tertia parte

Thati idem qd supra
 i. bdellium
 idem quod supra
 Thche idem qd supra
 idem qd supra
 i. vespertilio
 i. vetonica
 Thchim. i. laudius
 Thdesim. i. almea
 idem qd supra
 Thdisaf. i. melilotu.
 idem qd supra
 i. asarum
 i. landru
 i. paritaria
 idem qd supra
 idem qd supra
 idem qd supra
 i. radix coalli.
 idem qd supra

Cap. 570
 Arabi. grece nesime vl cha
 er vel adlen: latie indicus
 lib. aggreg. cap. nileg. au
 cto. dial. e de ipso dome
 sticus et siluestris. et domesticus est ille quo tincto
 res vtunt: cui? folium est simile folio plantaginis
 nisi q? e mag? viscosu et fortior? nigredinis: et ha
 bet stipite longitudinis brachij vnius. Sed agre
 stis assimilatur domestico: nisi q? foliu ei? e maius
 simile folio lactuce: et habet ramulos longos plu
 res graciles cu multis ramusculis quoz color te
 dit ad rubedinem: et in summitatib? ramoz sut vagi
 nule multe similes linguas: et in eis semen: et ha
 bet florem paruu subtilem: Et ide auct. Gal. Do
 mestice est ille q vtut tinctores. Sapor ei? est ama
 r? stipite: et viri ei? e q desiccatur fortiter sine acu
 mine. Et idem auct. aloesime. Est arbutu pulue
 rulentu elenaturq? cu stipite suo logitudine vni?
 brachij: et habet gramina ramoz. In summitate sua
 est flos sicut flos coriandri: et siccat? et terit? et ponit?
 cu alkanna. Dicitur quida q? adblem e arbor nil:
 et chatis et nesime sut idem. Et idem auct. isaac be
 naram alchat et nesime sut idem: et est balbac: et est

planta habens foliu longu plusq? folium salicis:
 et assimilatur folio faseoli coloris quasi aurei: sed
 maius est: et e cal. et siccu et stipticu.

Thosse. Sera auct. Gal. Virt? eius
 incarnat et resoluit et
 coglutinat vlcera q? sut in corporib? duris: etiam
 si fuerint in capitib? masculoz: et abscindit fluxu
 sanguinis. et dissoluit: et minuit apostemata mol
 lia: et cofert vlcerib? putridis et corosivis. Idem
 auct. dial. emplastru cu folijs ei? cofert apostema
 tib? et vlcerib?. Nam in principio ipsoz cogluti
 nat ea sua caliditate. et abscindit fluxu sanguinis.
 et curat formicam et herisipillam. et agrestis forti
 oris est virtutis. et cofert spleneticis qn bibitur: et
 fit emplastru cu eo et iuuat plusq? prim?
 Thleos i. indicu
 Thilon diarodon. i. rosa viridis purgata
 Thilosar i. nenusar.
 Thil idest indicum: et est succ? plante similis volu
 bili: cuius semen intra laxatiua ponitur.
 Thima herba est secundu? Pli. trib? folijs longis
 intubateis id est similibus intubo
 Thime i. vsne.
 Thimfea. i. nenusar. Ego vidi in stagnis ipsum du
 plici flore albo. i. croceo seu citrino: que luteu vo
 cat? Pli. et ipsa e magis odorifera q? alba
 Thimicula quid est: le. zados
 Thinisi i. mustela
 Thinifisi idem qd supra
 Thinifon vel monfon apud dial. e filix.
 Thinifar i. cymbalaria
 Thipisal i. asfaltum
 Thipisali idem quod supra
 Thipis i. arbor sorde
 Thisapo i. lucum comedendum
 Thisa i. mifeos
 Thisar idem quod supra
 Thisa i. mifeos
 Thisulf i. almea
 Thisur idem quod supra
 Thisflos i. flos aneti
 Thisulfir i. acacia.
 Thitre i. folium
 Thithosechis i. venter meruli
 Thithosethis idem qd supra
 Thitrosflos i. afronitrum
 Thitufal i. arsenicum
 Thitu i. bedeguar
 Thitrum quid est: lege baurach
 Thisa i. sebesten.
 Thixar i. cerasum maciaz
 Thix est aqua congelata: est mala senibus et eis in
 quibus generantur humores frigi. Thuc. Thog
 vocant gre. costas molles inferiores.
 Thoas i. es
 Thoas idem quod supra
 Thoachasachaman est quedam herba nascens in
 campo piloso et dura qua caremus
 Thois. i. ratio vel intellectus
 Thois idem quod supra

Thoi	.i. nucleus dactili
Thocale	.i. furfur
Thochale	idem quod supra
Thockale	idem quod supra
Thocha	.i. flommos
Thochifar	.i. pulegium
Thochifari	idem quod supra.
Thocticozax	.i. bubones aues
Thctilopa	.i. nictilopa
Thodach	.i. pulueres et vngueta.
Thodar	.i. antimonium.
Thodalfar	.i. apium rufus
Thomas est vlcus oculi putruosum contentū ex tumore et sordibus. quidam dicūt q̄ sunt comeditiones cancrose.	
Thome	.i. satyrion
Thomerac	.i. almaea
Thomeraū	idem quod supra
Thora	.i. calx
Thorasar	.i. muscata
Thoralifoz	.i. ironia
Thosadar	.i. sal armoniacum.
Thoscader	idem qđ supra
Thossalef	.i. muscellina.
Thosicos mileos .i. spinalis medulla	
Thocticora	.i. nocticorax.
Thouinaticam	.i. rubeum
Thouifarch	.i. psillū
Thoualasar	.i. sticados
Thubastis	.i. stasixagria
Thubasuf	.i. centaurea
Thuber	.i. vñee
Thucaria	.i. nux muscata
Thuca .i. posterior pars capitis	
Thucraū .i. loc⁹ vbi collū craneo iungit	
Thucelar	.i. nux farcha
Thuefarch	idem quod supra
Thucle⁹ secundū quosdā quando simpliciter ponitur pro nucleo pini intelligit. quidam dicūt pro nucleo olivæ sed in secūdo cano. Thucic . de nucleo dactili intellexit.	
Thuda	.i. mutha
Thudalep	.i. stincus
Thudalepi	idem
Thudeac	liquor est.
Thudokalip	.i. os mundi.
Thudolf	.i. ceterach
Thugaselitis quid est. lege elius.	
Thugaselinsi	idem
Thugasar	.i. antimonium

Cap. 51.

Thmur arabi. vel mestratir mi
seri. grece serpillū: vel
berpillū. latine serapullū.
Sera lib. aggreg. cap. nimir auct. dial. est de
eo domesticū et silvestre. sed dome-
sticum est planta inclinata super faciem terre ia-
cens: et qđ de ea tangit terram infigit in terra ra-
dices: et habet folia et ramos similia folijs et ra-
mis origani: nisi qđ sūt albiores: et in odore suo ē

aliquantulū ex odore maiorane: et vtunt⁹ ea multū
in cibis: et nominant eam multū arclas et arclanē.
sed silvestre ex eo nominat⁹ ragis qđ nō inclinā
sicut aliud sup̄ terram in ortu suo: immo stat ere-
ctus: et habet ramos suos subtiles lignosos adeo
qđ possunt facere ex eis licinia ad lumen accen-
dendum: et ramuli sunt longi circa palmum ple-
ni folijs rute similibus: nisi quia sunt strictiora et
longiora et duriora folijs rute: et flores acuti sapo-
ris et odoris boni per singulos ramos distinctos
cuius color est i summitate eius purpureus: et ha-
bet radices in quibus non est iuamentū. **Nascit⁹**
in rupibus et in locis lapidosis: et est fortius et ca-
lidius domesticū: et admiscetur in medicinis. Et
est alia species agrestis vel silvestris: et ē sijnaba-
rion: nascit⁹ in locis habitabilib⁹ et domesticis: et
est similis mentemisi quia sunt ei folia latiora q̄
mente: et meliore odore habet. Et idē auct. **Sal**.
substantia eius est subtilis: et virtus eius ē que ca-
lescit et desiccatur in tertio gradu. **Pli. cap. de ser-**
pillo. Serpillum idem est qđ berpillum: quādo
qđ sumit⁹ pro polygonia ut in alexandro de dolo-
re capitis ex causa calida. Et dicit⁹ serpillū quia
super terrā serpit. Et ē aliud silvestre: aliud dome-
sticū. Domesticū ramos diffundit sup̄ terrā. silve-
stre in longum. **Dial.** cap. 6 serpillū siue ut
crescit et altum. **latini** cicer erraticum
herba est humilis et sup̄ terram repens cū folijs
atq; ramis origano similibus: albidioribus tamen
sancti odore singentibus: et eius species sūt due
vna humilis siue vsualis que i campis lapidosis
crescit. alia agrestis que non per terram serpit: s;
recte atq; stipitis positione erigitur: cum ramulis
tenuibus atq; horrentib⁹ in longitudine bipalmis
cum folijs parvis rute similib⁹: sed angustiorib⁹
et longioribus: cuius hasta similis est sarmento:
florem odoris suavis habet i omnibus virgis cō-
stitutum et in summitate purpureum: et linguam
remordentem et gustu viscidū. radix eius inuallis
est. **Nascitur** locis saxosis. Est autem vehemētior
et calidior ea que est vsualis. que ideo accepit no-
men berpillum: qđ greci berpere reperere dicūt: qz
ambulat. Nam fructus huius plurimumambu-
lat fructificando.

Thuc lib. ij. capi. mescatramisir. Mescatra
misir siue mescarrasir est cuius stipi-
tes sunt similes ascebesabram sicco: ex quo non
assumitur in principio cibi sapor plurimus neq;
odor. deinde succedunt amaritudo et acuitas: et
est diuersarum specierum. Et vna ē debilio: alia.
Est ea. et sic. proueniens ad tertium.

Thosse. Sera aucto. dial. prouocat
menstrua quando su-
mitur in potu et urinam: et confert tortionib⁹ ven-
tris: et attritionibus musculorum: et summitatum
eorum: et apostematibus epatis calidis. et ē bonū
contra nocumenta venenorum quando bibitur.
et fit emplastrum cum eo super morsum: et quan-
do coquitur cum aceto et admiscetur ei oleū ro.
et projicitur super caput sedat sodā. et est cōueniens

proprie lithargie et carabito. Et quando sumitur i potu ex eo cum aceto. 3. iij. sedat vomitum sanguinis. Et idem auctoritate Gal. semen eius est si militer calefactum: et ideo quidam exhibent illud in potu habetibus syncopim et tortiones i vino. Et idem aucto. dias. habet virtutem calefactum: quando semen eius bibitur cum vino et confortat distillationem vine et lapidi: et tortiones ventris et syn copii. et fit emplastrum cum eo ad puncturam apii et quando sumitur in potu sedat vomitum. Et idem aucto. mesuay: Asperit opilationes viarum: et habet virtutem confortandi multum i punctura.

Dias. virtutem habet constrictivam siue redarguentem. menstruis imperat. urinam provocat. bibitur tortiones et conquassationes utiliter curat. tumorem epatis compescit. moribus venenatis occurrit. bibitur et impositum id prestat. Dolorem capitis cum aceto coctum oleo ro. addito compescit: maxime litargicis et frenetis eis adbibitus prodest. nauseam provocat. Item emoptois mederi dicit. 3. iij. cum aceto datis.

Gal. vi. sim. phar. cap. de serpillio nominant ipsum multi susubar. Sapor eius est fortiter acutus. et virtus eius est cal. subtiliativa et resolutiva. et provocat urinam et menstrua.

Anic. quando pascunt eum pecudes facit emulgere sanguinem et excusat a calamito: immo fortius est eo plurimum et extrahit humiditates viscosas a pectore et pulmone. Syrupus eius confert conturbationem et nausce. provocat menstrua fortiter et urinam.

Cap. 572.

Asador arab. gre. vulsadar latine vero sal armoniacus est albus et rubens et ex-

trahitur ex lapidibus claris duris et est falsus mordacitatis multum. deferitur ex corasconi. et sunt eius colores multi. Nam est ex eo niger et puluerulentus. et albus clarus sicut cristallus et est melior: et est ille qui ingreditur in medicinis. et est cal. et siccus. 3. iij. gra.

Dosse. Sera. Est absterfivus humorum grossorum: et abstergit et lavat: et confortat casum vultus et squinantie: et diminuit albedinem oculi seu pannum eius.

Ascadar	idem quod supra
Antida	i. amigdala
Antifar	i. cymbalaria
Antifari	idem
Autum	i. motum.
Autrumscemus	i. stella terre.
Autrusar	i. antimonium

Cap. 573

Nux vsualis latine: arab. Jenz Alexandria: gre. carea baslica vel karia: et est nux vsualis qua communiter utimur ad edendum. Sciendum quod nucis multa sunt genera: sed quando simpliciter ponitur per vsuali intelligitur.

Dosse. Dias. cap. de nuce. Nux si manducata fuerit ca costomaca est: indigestibilis et choleram nutrit. Dolorem capitis commouet: tussientibus contraria est. a ieiuniis comesta nauseam provocat. venenis contraria est si comesta fuerit. sumpta cum caricis lumbicos latos excludit. cataplasmatibus adhibita tumores mammarum compescit. luxationibus cum melle et ruta bene adhibet. cum cepula melle et sale morsum hominis et canis ad sanitatem perducit. tussa cum corio et in umbilico posita tortionibus medetur. corium eius combustum tritum cum oleo et vino capillos infantibus inunctum bonos reddit. allopitias limpidat vel emendat. menstrua suspendit si caro ipsius combusta cum aqua bibita fuerit. Veteres autem nuces carnes earum cataplasmatibus adhibite cancos et carbunculos tollunt. egilopas limpidat. et si caro masticata et imposita fuerit fit etiam ex ipsa oleum si tussa et expulsa fuerit. virides autem nuces caco stomachace sunt quod si oleo mixte fuerint eius acrore temperant et limores corporis tollunt. Arbor nucaria habet in folijs hirsuta vel cinis stipitum. nucis autem viridis cortex tussa et pressa et succo qui efficitur cocto cum melle ut solet fieri de moris ad oris vicia bonum est: et vocatur dia careon. Item cortex nucis siccata et vsta leptomeris et desiccata sine mordicatione fit medicina.

Gal. vii. sim. phar. cap. caria. caria vel carea i. nux arbor. habet quidem quid in pullulationibus et frondibus stipitum evidens. plurimum autem in nucis cortice recenti et sicco. Unum autem eo propterea et tinctores non autem exprimentes eos: et succum similiter succo mororum et ruborum coquentes cum melle. stomatico vntur pharmaco: et etiam ad alia vniuersa in quibus sunt congrui predicti succi. Nunc vero ipsius aliud quidem est esibile: aliud oleaginosum et subtilius partium. quo circa et succi fit faciliter et magis quidem fit tale quantumque repositum diu manet. oleum namque exprimere est possibile ex eo antiquato. Nux autem diaforetica sufficienter fit. unde quidam cum ea carenas et carbunculos et egilopas sanat. Quidam autem et ad nervos vulneratos vntur ea. Recens autem vbi est huius quid et stipitice qualitatis. que vero incompleta sunt adhuc et nodum sicca similiter et alijs fructibus quicunque sunt virides plena est humiditate semidigesta. Cortex autem eius siccus vstus subtilius partium fit exsiccativus et mordax pharmaci. Est autem et aliud genus cariarum. i. nucum parvarum que vntur et pontice nuncupantur: et sunt auellane: pro-

Anic. lib. ij. capi. de nucis cal. est i. iij. sicca in principio secundi gradus. et in ipsa est humiditas que delet cum antiquat et infixa est nucis stipiticitas plurima: et folia et cortex ipsius omnia sunt costringentia fluxum sanguinis. Et eius cortex adustus et desiccatus sine mordicatione. Oleum vero vetustum est sicut oleum vetus: et absterfio antiqua est fortis. Ex recentibus fit emplastrum super vestigia percussionis. masticata medulla eius ponitur super apostema melancolicum et vlcerosum. et confert ei gustum

ulceribus cal. sparsa sup ea. et in emplastris cum melle et ruta cōfert torioni neruoz. facit sodas et distillat succo folioz tepidus in aure et confert saniei i aure. dicit alcaus q ipsa grauat linguam et est facies bothor in aure ei oleū cōfert herpeti est iomeno: et berisipille et fistulis in pibus oculi succus corticis eius et rob eius phibet pfocatione: et nocent tussi. et oleū antiquaz facit venire dolo rem gutturis. et ex oibus quidē spēb⁹ nucis dicit alcaus fieri cōplastrū mamille aposteose. et pprie ex regali magna ē difficilis digestionis: et mala sto macho: s; nutritat recēs ē melior stomacho: et mi nozis nocumēti: et illud qn frangit a duob⁹ cori cibus suis. et nux quidē nutrita cū melle cōfert sto macho fri. Dico autē q nux nō ē cōueniēs nisi sto macho fri. tātū facit bothor: et sedat dolorez vētris pūgitiniū. et retinet pēpue frixa. et e⁹ cortex fūnz fluxū sanguis mēstrui. et q nutritiua ē cōfert renib⁹ frigidis valde. et cinis corticis ei⁹ phibet mēstrua bibitus cū vino et suppositus: et qn comedie nutri ta soluit. mule⁹ vero succus ei⁹ educit vermes par nos et ascarides: et ex eis que cōferūt orbo. et cuz ficibus et ruta ē medicamen omnib⁹ venenis. et ex ea cū cepe et sale fit emplastrū sup morsū canis rabiosi et reliquorū. Rabi moyses: si multū ex eis comedatur generat retentio verbor: et ideo non dant pueris et citius digeritur nuciculis. Nucrois in suo colliget capitulo de nuce. Nuces cal. et sic. sunt que multū cōmeste faciūt paraly sim lingue et puocat vomitū et laxant ventrē. et comeste cuz car icis obstant veneno. bone sūt tempore magis frigidis.

Nuxkeden quid ē: lege lanceden

Nuxheden idem quod supra

Nuxeden idem

Nux mīscata i. nux muscata

Nux indica i. magna que ab idia venit: p quo le generegil.

Nux pontica i. nux auellana

Nux pua idem

Nux metb i. alexandrina

Nux carea basilica i. auellana

Nux basilica i. vsualis

Nux lecto carica idem quod supra

Nux regalis i. nux indica

Nux romana quid ē: le. electrum.

Nux gallica idem quod supra

Nux sarta i. nux egyptia: que ē magna habēs se mina intus in casibus ordinatis: sicut ē ordinatio semini in pomo nigelle: et semina eius vocantur grana paradisi vel meliketa. vel mela egyptia sūt illa semina odorifera et nimīū acuta mordicātia linguam ut piper.

Nux egyptia idem quod supra

Nux alexandrina i. nux vsualis.

Nux persica idem

Nux cipressi omnibus est nota: et fit ex ea secūdū

Anic. emplastrū rupture.

Nux thamarisci vel thamaric ē fruct⁹ thamarisci

Anic. vocat ipsum atkan mekok vel kemei zik. ē equalis in caliditate aut ē i prin cipio primi. abscindit fluxū sanguinis. et collutio oris ex eo et aceto remouet dolorem dentium. Nux miristica est nux muscata. nam miristicum grece. i. odoriferum latine.

Nux cardis miristica idem est.

Cap. 574

Nux muscata latine: **Sera.** ara. ienzbaue lib. aggreg. capi. ienzbane. Ienzbaue i. nux muscata: et affertur de india. Et

idem auct. itaac meliores sūt ex eis rubee pingues graues: et deteriores nigre leues et sicce. sunt cal. et sic.

Posse. stringit ventrē et aromatizat stomachū: et odorē eius facit

bonū. aufert supfluitates a stomacho et digerit ci bum. et expellit ventositates. et corroborat stoma chū et epar. et confert lenigini faciei: et terpigini. et extenuat splenē. et mollit apostemata dura epar. et natura eius ē sicut natura gariofiloz. et ē cal. et sic. in. ij. gra. bona est stomacho et epari frig. et con fert debilitati eorum.

Cap. 575

Nux auellana latine: ara. ienz agi leuz omnibus ē nota.

Sal. vj. sim. phar. de nucib⁹. Est autē et aliud genus cariarū.

et nucū paruarū: que vtiq; et pontice nuncupantur ampliori picipantes terrestri substātia: quocirca et magis austera cū gustat ipsa planta et fructus et cortex apparet. in alijs vero similis existit magne nuci que vocat ab aliquib⁹ basilica. nuncupat au tem et hec parua nux a pluribus leptocarium vel auel

Posse. Dias. auellane i cibo lana sumpte dolorem

capitis incutunt. stomachū inflatione distendūt. corpori sano pinguedinē cōferūt. sicce in vase sic tili cōstitute distillationib⁹ mitigandis vtilēs of feruntur. trite ex aqua mulsa potateq; vetustissi me tussis molestiam sedant. Alij tritas cū passo

bibendas vederūt ad pulmonis et iecoris vicia sa nanda. Multi tritas cū pipe miscuerūt cum vino ppinatas cōtra catarrū et tormenta ventris: et vri ne distillant angustias valere senserunt. cū arun gia vel adipe vsina contrite et alopicjs linite ca pillis dāna restimunt. dicūt aliqui coria eius cum oleo trita oculos gattineos inuncta inficere et ca pillos. hanc multi leptocariā vocāt. cacostomatū ea est: que si assata fuerit: et cum pipere bibita cata ron maturefcere facit: et tota cōbusta et arungie mixta ut superius

Jo. mes. capi. de oleis. scriptum ē facit.

Oleum ei⁹ va let contra dolorem arteticum et neruorum.

Anic. lib. ij. cap. auellana. Auellana nutriti

lior ē nuce: quonā est magis solida et minus vinctuosa: et tardioris digestionis. declinis ē ad caliditate quandam et siccitatem parua. gene rat ex ea cholera. et in ipsa ē stipticitas maior q in nuce. et in ipsa est inflatio et generat ventositatē in ventre inferiore. et qd ex ea adustū est tingit ca pillos. facit sodam. et assat et comedie cum pauco.

pipere et maturat cozzare. y. inquit anellana i ce
rebro facit augmentu. Estimauerit quida q ipa
illinita sup vertice pueroru varios habentiu oca
los delet varietatem. comedit cu aqua mellis et
cofert tussi antiq. et adiuvat ad spuendu. Est tarde
digestionis: et excitat vomitu: et tardioris digesti
onis q nux. eius cortex e stipticus et costringit ve
trem. et offert venenis et morib. et pprie cu ficub
et ruta: et puncture scorpionis. **Cap. 576.**

N **Arx** vomica e fructus secude spe
ciei titinalli carficeti p oia.
secundum quosdaz vocatur castanea
indica.

Sera lib. aggreg. ca. ienz alkei auct. habix
facit vomere fortiter. color eius e in
ter glaucedine et albedine: et est maior auellana pa
rum: et sunt.

Dosse Quando accipit de cor
in ea nodi. **Dosse** uice eius et terit et criba
tur et accipit de ipso. 3. ij. cu duob aureis anisi tri
ti: aut semine feniculi: et coficit cu melle sufficieti
et bibit cu aqua ca. mouet vomitu: et expellit sup
fluitates colicas et pblegmaticas.

Arx agrestis i. hyrungus
Arx integra est pondus ponderas suminet. xiiij

Cap. 577.
N **Arx** methel laune: sed arab. ienz
methel.

Sera lib. aggreg. et ca. ienz me
thel vachie: bonalbacha
rich ide sunt: et sunt nux methel. et est fructu simi
lis nuci vomice. et semen eius e simile semini ma
dragore. et cortex ei e asper. et sapor eius e delec
tabilis: et vinctuosus. et viri e fri. in quarto gradu

Dosse si detur de ea in potu vna kirat
cu vino inebriat ebrietate forti: s
si dent duo aurei cu eo statim occidit. Et ide au
cto. Rasis ienz methel e narcoticus: et fortasse oc
dit et opilat et facit euomere. et si det de ea quanti
tas. 3. 5. inebriat ebrietate forti. et oportet q sumes
ea sumat butiru calidum: et ponant extremitates
eius in aqua calida: et fiat q euomat satis: et curet
cura illius qui sumpsit mandragora. **Anic** lib. ij.
facit subet et e mala cerebro et pondus danich. i.
ex ea inebriat: et inimica cordi. 3. i. ex ea e venenu
dici sue.

Sequitur de O.

O	Ac	i. salmandra
	Oacion	i. silupendula
	Oabelcora	i. cucurbita
	Oasaraqu	i. virga pastoris
	Oasatar	i. origanu.
Oamfaxion		i. gramen.
Oamenen		i. simbrizium.

Cap. 578.
O **Emps** arab. gre. erob: latine ci
cer.
Sera lib. aggreg. cap. oemps an
cio. **Bal.** **Oemps** i. cicer.

Et ex eis sunt alba: et ex eis sunt nigra Et est alia
species que dicitur kerfenne: et sunt rubea: et cicera
assimilantur ozobor: et nigrum nominat teres. **Uirt**
est ei cal. cu humiditate pauca: sed folia ciceru a
grestium sunt similia folijs domesticoru. **Ueruz**
grana eoru diuersa sunt ab illis: et offerit ad ea ad
q cofert domesticis. sapor eoru e amarior: et vir
tus eorum est calidior et siccor: et fortior domesti
ca in om. **Dosse. Bal.** viij. sim. phar
nibus. **cap. de cicer**

Cicer legumen inflatu facies ventre lactis et sper
matis generatiu. et puocat menstrua magis diu
reticu. renes mudificat decoctio ei. et aperit opi
lationes epatis. frangit lapides renu. et abstergit
scabiem et empetigin. et resoluit apostemata que
sunt in aure et apostemata testiculor. et curat exi
turas malas quando administrat cum melle. Et
idem vi. sim. phar. cap. erob. i. cicer agreste p oia
calidius e domesticis: ca. s. et desiccatiu iquantuz
acrius.

Dias in proprio ca. **Cicer** domesticu mol
lit ventre: q prouocat vrinam et men
strua et innat ptum et generat lac: sed inflatiu. Et
est aliud cicer quod vocat cicer pegrinu: et e
ozobus. qd cataplasmatib adhibitu tumores te
stiu et formicas et zernas et caneros et scabies mali
gnas melle mixto saluberrime curat. Pro q lati
inuenies si legis serfenne. Est aliud gen cicerum
qd cios dicit et e rubeu. simile habet virtute supi
ori. qm elixatura cu libanotido accepta hydropi
cis et ictericis medicat. vesice vulnerate cotraria
sunt. et renib inutilia. cu virtus e epispastica et
cal. ex media pte cu pte amaritudinis: ppter qd et
splen et renes et epar purgat. scabies et parotidas:
et vulnera mala cu melle sanat. Est aliud genus ci
ceru qd cicer aretinu dicit et est nigrum. hoc omni
cicere plus diureticu dicit. cui decoctio bibita la
pides in renibus frangit. Est alteru genus ciceris
agrestis folia habens similia superiorib. odoris
viscidi: semine simile. sed tanta efficacia e illi qua
ta superioribus.

Bal. vi. sim. phar. cap. erob. **Erub.** i. cicer a
greste: per omnia validius est dome
stico: cal. s. et desiccatiu iquatu acro et amarior

Anic Album ca. et siccum est i primor: nigr
est fortius. ambo sunt inflatiua lenitiua
et in ipso est incisio et nutrimentuz qd prebet. Est
fortius nutrimento fabaru et magis solidu. et neq
e in figuris suis qd magis ipso nutriat pulmonem
et qd ex ipso est humidum plus est generatiuum
supfluitatum qd qd ex eo siccum est. abstergit len
tignes. et colorem efficit bonum linitum et come
stum. confert apostematibus ca. et duris: et reliqs
apostematib que sunt ex eis in glandulis. ei oleu
cofert empetigini. et ipsi farina vlcerib fraudu
lentis et canerosis et puritini: et cofert dolori dor
si. et confert bothor humido in capite. et offert ei
infusio dolori molarium. et cofert apostematib
gingiue calidis et duris: et apostematib que sunt
sub auribus. Et cicer clarificat vocem et nutrit

100
 Oedalgia. ὀδάλγεια ruiatus est dentium
 Odontalgia ὀδονταλγία dentium dolor est
 Hip. 3 aph. 27 οὐλῶν ὀδαξνοῖς hoc tam
 grande malū appellat, unde, ut scribitur, facti qd
 sensum dentib. qdā adimeretur, atq. ruiatu illius
 in gingivis ac nervis esse consuevit. Nam οὐλα
 ruiatiles seu ruiosus dentes amittunt, ἐνούλα vero

Deberis
 Dremon. i. napta.
 Diosmon
 Dic. i. ebulus.
 Dorzion
 Doplas
 Donchius herba ē sic vocata a Plin.
 Dromas. i. icēlaria
 Faricon
 Francicum
 Framina
 Fri. i. gūmi bedere.
 Frenisi
 Offiasis. i. tyria. ⁊ dicit offiasis ab offio qđ est
 serpens: qđ serpentinas squamas in superficie cutis
 representat: ⁊ habet cortices quasdam latas. vñd
 ab alexandro capit. primo offiasis appellat a se-
 rapione tyra a tyro serpente qđ idē ē. vñd offi-
 asis vel tyria. i. furfuris capitis. Et differūt ab al-
 lopicia quia sic allopicia magis in profundo cir-
 ca radices capillorum: ⁊ facit excoziationes i pro-
 fundo.
 Offia
 Offis
 Offena sunt molles tumores
 Offonicos
 Officis ē species marmoris coloris serpentis.
 Offris
 Offocatio sterica. i. suffocatio matricis.
 Offosab. i. almea.
 Ogramina
 Oygiantum
 Ogi
 Ogi idē qđ s.
 Ohabatam
 Ohamaram herba ē satis stiptica habens virtu-
 tem zaro.
 Oarien
 Olba
 Olbabech. i. cinis
 Olca ē pond⁹ vñcie vñius minus tertia
 Olgagea. i. ameos
 Oleander. i. landrū: pro quo lege Merion
 Oleū qđ simpliciter ponit de oliuis vñ intelligi.
 Oleū cyprinum.
 Oleum de alcanna
 Oleū siccinum
 Oleum neriden
 Oleum sitionū est quod sit de cucumerib⁹ agre-
 stibus.
 Oleum de kemeft
 Oleū onfancinū. i. de oliuis imaturis factum
 Oleum mantinū. i. de florib⁹ vñazol de labrusca.
 Oleum fusinum
 Oleū myrsinū
 Oleum miliacium
 Oleum picelinum
 Oleum indum
 Oleum alupitium
 Oleum cōmune. i. lucernarium: p quo le. cayt

i. arbor tremula
 i. dico. i. ebulus.
 i. menta
 i. dineria. i. pētifrigid.
 i. ruffingolus anis.
 i. altea
 i. droforbia. i. odorforbia
 i. gramen
 i. enisfracticum
 i. mellica.
 i. frennem. i. bñion
 idem quod supra
 i. anguilla.
 i. serpens anguis.
 i. lacerta.
 i. supercilia
 i. suffocatio matricis.
 i. alaganaica.
 i. gramen
 i. opoponax.
 i. acorns.
 i. cicer.
 i. cucurbita
 i. git.
 i. fenugrecum
 i. oilaib. i. filix
 i. olea. i. oliua
 i. oleū vñius multotiens lotum
 i. cum sale.
 i. sicionium.
 idē quod supra
 i. salinū vel sabinū
 i. ex cancria
 i. de mufcis
 i. lentiscinū.
 i. oleū quod sit ex keadi
 i. oleum serecinum. illud oleū
 ponitur in antidotario damasceni: et debet sic in-
 telligi oleum de baffe: et est oleum serecinum. i. qđ
 illud oleum est compositum ex oleo de baffe: et
 ex oleo serecino: ⁊ ideo vocatur oleum de baffe.
 et oleum serecinum.
 Oleum serecinum. i. oleum qđ sit de sericis: ut ap-
 paret si le. sercs.

Oleū glaucinū
 Oleū gremiale
 Oleum glion
 Oleū vulturinon
 Oleū de storace quid est: le. melebach.
 Oleū necidium
 Oleū sanfucinum
 Oleū mitropion
 Oleū muscellinū dupliciter pōt intelligi. vel mu-
 scellinū qđ i sui receptione recipit muscū sicut il-
 lud qđ ponit in antidotario Hal. vel qđ sit bē
 quod arab. vocatur muscellina: ⁊ tale oleū vocat
 similiter oleum balaminum
 Oleū de cherua. i. de cataputia: que ab aliquibus
 vocatur palma christi.
 Oleū de keiri sit ex keiri.
 Oleū lenci. i. oleū albū: lencos grece album: ⁊ tale
 oleū ē antiquū quoniam oleū quāto antiqui⁹ tanto
 albius: ⁊ oleū sic notatum ponit in antidotario
 Hal. minor i vnguento qđ notatur agrippa
 Oleū spondileon
 Oleū petroleū quid ē: le. brasalēdi.
 Oleū artritici. i. oleū de citromedis. i. decitrāgu.
 Oleum cicinū. i. de cataputia maiori.
 Oleū susinum
 Oleū de croco sit ex croco mirba cordumenis
 ⁊ calamo aromatico secundum mesue: cuius sex
 vocatur crocoma
 Oleum sicilinum. i. napta: pro qua lege brasalēdi.
 di: ⁊ lege similiter napta.
 Oleum oliuarum quid est: le. cayt
 Oleum expensaz. i. oleū onfancinum quod sit de
 oliuis imaturis: ⁊ tale oleū vocat similiter oleū
 gremiale: eo qđ in gremio oliue colligit ante ma-
 turitatem: ⁊ vocatur similiter oleū expensaz: quo-
 niā subuenit expensis ad naturā conficiendā: quo-
 niā colligit ante temp⁹ ⁊ ex eis oleū conficere.
 Oleū balaninū est quod sit de ben.
 Oleū insquiami sic sit: cōtere semen usquiani: ⁊
 pone in folijs meete inter cineres calidos ⁊ coq
 postea manib⁹ exprime: ⁊ illud ē valde bonum
 Oleum cilinum
 Oleū albū. i. oleū vñius multotiens lotum
 Oleū dulce
 Oleum salinū
 Oleū sabinū
 Oleū sitionū
 Oleū cabruniū
 Oleū muscinū
 Oleū scininū
 Oleū keadi ē oleū quod sit ex keadi
 Oleum de baffe est oleum serecinum. illud oleū
 ponitur in antidotario damasceni: et debet sic in-
 telligi oleum de baffe: et est oleum serecinum. i. qđ
 illud oleum est compositum ex oleo de baffe: et
 ex oleo serecino: ⁊ ideo vocatur oleum de baffe.
 et oleum serecinum.
 Oleum serecinum. i. oleum qđ sit de sericis: ut ap-
 paret si le. sercs.

Oleum cuminum .i.oleum keadi.
 Oleum melinum .i.de citijs
 Oleum citrinum .i.de citro
 Oleum zirungen.i.de hermodactilis,
 Oleum catholicum .i.de laureola
 Oleum sambucelcon .i.de sambuco
 Oleum lineleon.i.de semine lini
 Oleumela .i.oliua
 Olen .i.lacertus
 Obedias .i.oleum
 Oclerna .i.pentadactilus.
 Olia .i.asina
 Olibanū libanth⁹. hoc libanū .i. thus: hec libanus
 Larbor: hic libanus dicitur mons vbi orit^r: et quid
 est: le. ronder.
 Olibum.i. maiorana **Olibarda.i.eupatoriū**
 Olira vel ollira .i.siligo.
 Oliua quid est: le. cayt.
 Oliuella quid est: le. camelea
 Oline colubares.i.oline sale condite.
 Olisidera .i.spatula feida
 Oliua ethiopia .i.oleaster.
 Olixatrum .i.alexandrum
 Olixat .i.semen macedonici.
 Olcis .i.spelta
 Olcki .i.ros marinus
 Olchatos.i.capisicis vel ficus agrestis.
 Olira .i.siligo.
 Olinchi.i.ficus parue non mature.
 Olosach quid est: le. onolosach.
 Olo.i.cotū. **Ololigus.i.luocal' anis**
 Olus iamenum.i.sachiliemene.
 Olus coxillides idem qđ supra
 Olsac .i.tapsia
 Oluibet .i.sil.
 Olus indiacti.i.maluauiscus vel altea
 Omaros .i.sorbatio
 Omausisin .i.farina ordeī
 Omalum .i.venter.
 Omfacium.i.suctus vel liquor amarus: et factus
 de oliua amara et inspissatus vel de vna amara.
 secundū Gal.in libro dinamidiarū omfaciū sic fit
 acimis vne agrestis expressis carnes ipsaz et nu
 cleos in sole siccatos tunde et fac puluerē et erit
 omfaciū. quidā dicunt qđ omfacium ē quidā lue
 cus inspissatus et reconditus in pastillo qui fit ex
 oleo vel fructu vitis imaturo. exprimis enīz olea
 anteq̃ matura fit: et succus inde factus inspissat
 et reconditur.
 Omfaciūz melitum fm Gal. lib. dinamidiarum
 sic fit: accipe botros mundos nō maturos nec a
 cerbos: et repone in vmbra ut possint sue humidi
 tates aliquā tūlū deponere: deinde exprime et mit
 te de ipso succo ptes .iij. mellis despumati partez
 i. et mitte i vase fictili: et gypseo cum calamo per
 forato: et suspende ad solē dieb⁹. xl. valet ad ven
 tres rheumatizantes: ad fastidiū et stomachi de
 bilitatē. corpora cōfirmat qđ syncopim patiuntur.
 Omfacium secundū Gal. lib. dinamidiarum: vne
 nō mature succi ptes. ij. mellis ptem vnā i vase

duplici coques donec depresso: ipse liq̃r fiat.
 Omfakan.i.omfaciū. **Omfabes.i. vmbilicus**
 Omfayatos.i.lambusca vel vna agrestis
 Omctam.i.zirbus. **Omcitra.i.macca**
 Omercium .i.collegium
 Omentū.i.pellicula inoluē immediate intestina
 Omionerū. .i.cō simile
 Omirac .i.lacuca
 Omisiria .i.audacia
 Omis et emidbia grece piscis.
 Omi .i.similis
 Ominon idem quod supra
 Omnimorbia.i.poliū eo qđ mult⁹ morbis aggruat
 Omotion .i.castanea
 Omoteras .i.rapas
 Omomensis .i.oulatio pupille.
 Omogenē .i.vnius nature.
 Omos .i.humerus.
 Omopoteas .i.spatulas.
 Omoi.i.vermis rotund⁹ qui inuenit^r sub hydris
 paulus de asmate omoi qui sub hydris inueniunt^r
 frige in vase fictili.
 Ona .i.testiculus
 Onagri .i.siluestris asinus
 Onacium .i.vinacium
 Onaticos.i.que nō possunt coagulari.
 Ondacota .i.nasturtium
 Onfaria .i.incentaria.
 Onitas .i.diagridium.
 Onichos.i.ungula **Onix idem est**
 Onixi .i.blaccebifantia
 Onificū ē puluis qui fit de acimis vuarū acidaz
 immaturarū expressis et siccatis et tritis: inde di
 citur melonificum qđ habet admixtionē hui⁹ pul
 ueris quod fit de floribus stipticaz arborum vel
 herbarum: ut ozium et bruerie et similitum.
 Onocis.i.tumor ut in fine tegni.
 Omnimorchia .i.poliū
 Onotici.i.censinū **Onolach.i.obulus**
 Onolosach idē qđ s. **Onoles idē qđ supra**

Cap. 58i.

Onomia quā multi onomidā
 appellauerūt. dial.
 cap. onomia. virge sūt duoz palmoz
 et nodose. folia sunt illi minuta sic lenticule aut
 rute aut anchuse: subaspa et pigua et spissa. hanc
 multi i sale pponūt et comedūt suauissime. virge
 pdcē spinas acutissimas hñt: albe sūt et vtut^r calide
Posse. **Lozū** radice earū cū vino bibitū
 urinā pnotat. lapidē uesice exclu
 dit. vulnerib⁹ sordib⁹ medicat. cum aceto cocta et
 ore retenta. dolore⁹ **Gal.** viij. sim. phar. cap.
 dentium prohibet. **ononif.** Ononis ra
 dicē h3 calefactū iā secundū tertiu gradū. cortex
 vero ei⁹ maxie ē vtilis picipās absterfinitate et i
 cisione. vñ nō tñ ē absterfina sed lapidū fractura
 Eadē aut vtute et escaras cito sistit. vtut^r aut ea et
 ad detū dolorē coqntes i exicato et gargaziatel
 Onolosar.i.nomen ponderis: et est obulus
 Onos.i.asin⁹ **Onnopira.i.similia frumcio.**

quod ἀποστῆναι. ἀποστῆναι d. primatibz hōi d. op. d. n. i.
quasi d. n. s. s. apponit. f. s. h. d. n. v. EV Q. n. i. g. n. i. i. n. t. e. r. p. n. i. s.

Onnokoiron .i. similia ordeo.
Ontho quid ē. le. effelides.
Opagios. i. auricula muris: et herba sic vocata
Opacia idē qd s. Opandinia. i. iunila.
Opomerium .i. de octo rebus
Optomerium idem quod supra
Opirus. i. panis nō fermēt. aliqui dicūt qd est
panis nō mūd. a fursure: sed quid est. le. beuda
Opium. i. succus vel lachrymā: sed opitū papauē
ris quid est. le. charchar. Uerū ē quando simpli
citer ponit: de opio papaueris intelligitur.
Opitū quirinacūz vel cirinaicū ē assa et laxat: ut i
Alexandro cap. de curis dentium circa principiū
Demosthenes opij cirinaici hoc est laxaris.
Opium indicum .i. granis odoris.
Opitū oxiratum .i. dragantum
Opifico .i. lac ficulne
Opix .i. capillus veneris.
Opissomi. i. superficies panis exusta.
Optima valleriana .i. fu.
Opotissi .i. gummi hedere
Opobalsamū .i. balsamū.
Opofilnium .i. assa fetida
Opopira .i. succus ignitus
Opos grece .i. succus vel lac
Opo idem quod supra
Opononax quid est. le. iensir.
Opotissimalli .i. lac titimalli
Opomasticus. i. motus diminutionis.
Opoquistida. i. succus vel gummi hedere
Opomirine .i. succus myrte
Opode. i. medicine qd de succis fiunt ut opium
Oposico. i. succus capzifici. i. ficus agrestis.
Opocaparū. i. lachrymum quasi gummi arboris
cuiusdam que nascitur in egypto
Opson .i. salamentum
Opso idem .i. affatus
Opnoxiachanthum .i. dragantum
Opbus .i. capparis.
Orasis. i. stamīa siricea quo cribrant subtilissimi
pulueres ut in almansoze capi. de fe. qūdiana et
vocatur sic arabice: quia consueuerant nobiles
mulieres ora velare.
Orelex. i. oliua
Orafer. i. visus
Oracatafara .i. folia thamarisci.
Oraca forozal .i. folia cipressi
Oraca borot .i. grana quercus
Oracales. i. folia myrti
Oracal mastice .i. sisimbrium
Oracalesem. i. liliū
Oracaloget. i. nux
Oractapper .i. cappara amara
Oractal del .i. colloquintida
Oracaltron .i. folia citri
Oracalcias. i. folia pruni
Oracalundē. i. assa
Orachades. i. oline eo qd testiculis assimilant. nam
grece testiculi orchis vocatur.
Orarij. i. estinales vel qui seruant oris.

Oreum .i. pulegium
Oresis. i. appetitus: inde anorexia ab a qd ē sine
oresis quasi sine appetitu. i. fastidius. sed interpo
nitur. n. causa eufonie.
Oreosellinum quid est. lege apium
Oreptica dicuntur grece que fastidium ciborum
auferunt. Hal. ad patritianum
Oreginos. i. faba fracta.

Oredeum latine: arab. baba
et sine babaer:
grece trachia. Hal. vij. sim. pbar. capi.
de ordeo trachi. i. ordeū prīmū gradus
ē in siccatō et i frigidatō. habet aut quid abster
siuū nō paucum. ē aut breui quodā siccius qd fari
na fabarū. talia vero oīa similia sūt i his qd vnt
extrinsec. cū vero comedit supat fabam: quoniam
inflatione deponit. in faba vero qualitercūq; coq
tur pmanet inflatūitas: grossiorū enī ē ptiū qd or
deū. et ppter ea nutritibilior eolē: quoniam autē mo
dici a mediocritate abscesserunt ppter ea sunt in
multo vsu. huiusmodi enī pharmaca multis alijs
pmiscet ceu materie qdā: et ppter ea cera et oleuz
nō paucis cōmiscēt phar macis. Alfitā aut mul
ta ordeo ipso sunt siccatūiora criminū. ita nomi
nat qd ex grossa pte farine ordeū: et zea qd ex pte
farine subtilis. Est aut nutritibili quidē alfitā: diffi
cilis vero digestibile. Uocat aut qd ex eo sorbici
or plus: et ē qd a zea sistiūus quiescibiliter ventris
Et dicit in libro de cibis: fit ex ordeo panis: qd quā
do ē fursureus. **Sera** lib. aggreg. cap. baba
vocatur maza. et. virtus ei? ē que in
frigidat et desiccāt i primo gradu: et desiccatio ei?
ē amplior parū desiccatione fabarū qn applicat
exteri? verū ordeū coctū ē melius fabis i hoc qd
ipsū nō inflat. Et fabe qn coquūt generāt inflatū
onē: quoniam substantia earū ē grossior substantia il
lius: ppter hoc sunt magis nutritibiles qd ordeum
et ipsa abo declinat parū a tpmēto: s. fauic ordeū
est magis desiccati.

Posse. Sera.
uū qd ordeum ipsū.
aucto. dial. aqua or. ē iunatua ad reprimēdū cali
ditatē hūiditatū calidaz: et cōfert asperitatē cāne
pulmonis et vlceribus ei? et cū semie feniculi puo
cat vzinā: et est absterfina: et maturat. apostemata
calida. et qn miscet cū semie lini et fenugreco et ru
ta cōfert tumoribus testiculorū. et qn administrat
cū myrto et vino et piri siluest. rib? et fructu rubi et
cortice granati stringit ventr. ē. et qn sit emplastrū
cū eo cū citonijs et aceto cōfert apostematib? ca
lidis qd accidūt podagricis. et qn miscet cū acetō
forti: et ponit sup scabiē vlcerosā maturat eā. et fa
rina ordeū stringit ventr. et sedat dolorem aposte
matū calidorum
Origanum quid est. lege diptamum
Oricu. i. eris cachania
Oricu. i. crocus
Orimū idē qd supra
Orimū .i. vermix
Orica est genus leguminis nobis ignotum
Orix idē qd s.
Orios .i. arbor glandium

Opesio x
Aposina d. op. d. n. i.
d. n. i. g. n. i. i. n. t. e. r. p. n. i. s.

Ophthalma .i. ophthalma
Ophiasis .i. ophiasis
Ophiasis .i. ophiasis
Ophiasis .i. ophiasis
Ophiasis .i. ophiasis

o o void anthropod
misi rentu remire spiri
me pr.

est rectum ⁊ cathe quod est sedere.
 Dithoponticos .i. talpa
 Dithus .i. rectus
 Dithos .i. blitus
 Dmyn .i. orobus.
 Dnus est arbor glandifera quercui similis. vnde
 quathoz sunt arbores glandifere quercus illex oz
 nus: ⁊ alia vnde sunt grana tinctorum
 Dithus .i. corilides. i. blitus.
 Dsaraga .i. virga pastoris.
 Dsarat .i. origanum
 Dsaricon .i. gramen
 Dsalis quid est: le. casper
 Dsanco. i. os quod est in parte posteriori coram
 alnum
 Dsans .i. herba fullonum
 Dsnach .i. flos omni
 Dssa quid sunt: le. bazeam
 Dstra codermata. i. pisces habentes duras carnes

Cap. 583

O **Stracorum** i. cochylionz quedaz sunt magna: quedam parua. magna dicuntur arab. barcoza: parua dicunt arab. **Sera** lib. aggreg. cap. ostracorum auct. Gal. ostracorum ex mari magnorum dicuntur barcoza: non vsus sum corporibz eorum nisi prius conburerem ea: propterea quia sunt testea dura multum: sed quando aduri natur fit virtus eorum viri q̄ desiccatur desiccatione i. ori conferunt apostematibus fr. u. dulcentis. ⁊ posura marina ē c̄. **Dosse** byliuz marinū **Dias** habet virtutem desiccatiuam mundificatiuam ⁊ abstersiuam. vnde abstergit dentes ⁊ dimittit carnē sup̄fluam: ⁊ mundificat renes ⁊ vlcera ⁊ consolidat ea. ⁊ quando teste eius replentur sale: ⁊ ponuntur in vase terreo ⁊ adurunt: deinde tertur ⁊ ponunt absterguunt dentes. ⁊ conferunt combustioni ignis quando puluerizantur sup̄ locum ⁊ oportet ut dimittatur hoc medicamen in loco donec per se cadat. Nam quando locus consolidatus est cadit per se. ⁊ quando cochule purpuree coquantur cum oleo: ⁊ fit linimento cum eo retinet capillos cadentes: ⁊ facit oriri capillos i. loco Et ungule ipsorum sunt coopercula quibus teguntur in foramine suo similes ungulis que deferuntur ex india: ⁊ que ex babylonia ⁊ que ex iameni meliores omnibus sunt que vergunt ad albedinem: ⁊ sunt odoriferæ quorum odor trahit aliquantulum ad odorem castorei: quando sumuntur cum aceto in potu attenuant splenem. et quando fumigantur cum eis mulieres habentes suffocationes matricis confert eis. ⁊ ille fumus excludit secundinam. Et quando fumigatur epilepticus excitant eum. Sed scides est cochylium paruum. vnde coctee pue sicce q̄ adurunt cinis ē multū adurētis: ita q̄ si miscuerit cū alkitrā: ⁊ unges cū eo locū piloz palpebray p̄ q̄ emulsi fuerit phibet ortū

ΘΥΣΟΝ scroinum. siue scroinum testin ep-
pura. ut alibi dicitur ep.

eorum: et quando teruntur sine adustione: et ponuntur supra membrum infirmum et debilitatum conferunt. Et dixerunt quidam medicorum qui composuerunt libros in medicina quod fuerit expi hoc et inuenerunt hoc. Et idem auct. Gal. hoies orientales nominant eam talsim: et una ex speciebus cochylionum habentium parua testa: quando sunt recentes et comedunt molliunt ventrem et maxime ius eorum. Item antiqua vetus ex cocleis valet ad palpebras quando cohibetur et miscetur cum alkitrano: et teruntur bene simul: et ponitur ex hoc medicamine in palpebra non sinit renasci pilos qui pungunt oculum et species cocturum que dicitur hame: et alia parua species: laxant ventrem quando coquuntur cum pauca aqua et bibitur ius illud.

Osec .i. armoniacum
Osec .i. idem quod supra
Oseum vocamus bursam testiculorum
Osteab .i. bolum armenum
Ostrea piscis .i. piscis degens in concha
Osten .i. opium

Cap. 584.

O Siris virga habet nigra tenuem et sarmentosam: item minus fragilem que circa folia habet sicut linum: et nigra in initio: et cum maturauerit rufa fit. **Dias** hec herba cocta in aqua et bibita ictericis opitulatur.

Oscare .i. aloris.
Oscido .i. vlcus oris.
Oscinata falcatre id est cortex radicis celsi.
Ossiliu .i. os quod est coram alio in parte anteriori.
Ostrui planta est secundum dias. nobis ignota
Ostozasin .i. radix enule
Ostozatum .i. vinee
Ostobatia .i. pes cornutus
Ostolaluf .i. serpentaria
Ostolalchafab .i. radix canne
Ostolallaica .i. radix spine albe
Ostolalpheonia .i. radix peonie.
Ostolalufania .i. radix amigdale amare.
Ostollood .i. radix cyperi
Ostoa achichir .i. radix squinanti
Ostoc .i. argentum viuum
Ostino .i. egritudo in facie.
Ost .i. acorus
Ost mundi quid est: lege pigris.
Ost quid est: le. bacoam
Ost de corne cerni quid est: le. quod supra.
Ost hominis quid est: le. quod supra
Ost sepie quid est: le. sepie
Ostalgia .i. dolor ruius
Ostafac .i. midum
Ostafac .i. idem quod supra.
Ost .i. auris
Osturion .i. idem quod supra. annotauit Sy.
Ostion .i. auricula

Otion ripa .i. auris sordes
Oticen .i. medicina auricular.
Othimin .i. prassiu
Othis .i. auris
Othiasis .i. morbus auris.
Othifac .i. filipendula
Otonia .i. celidonia maior: sed falso: immo otonia secundum dias. est perforata vel bipericon vel herba sancti Iohannis. folia habet eruce similia sed pertusata et fragilia: et florem croceum et latius Plinius otonia in syria nascitur similis eruce perforate crebro folijs flore croci: quia quidam animales vocauerunt: pro qua le. infaricon
Othonia .i. celidonia maior
Othonion .i. idem quod supra
Othode .i. serum lactis
Oucis quid est: lege sandanig
Oucisi .i. idem quod supra
Ouser .i. vlnce
Oua apala .i. mollia
Oua raticon .i. oua piscis salita que nostro ideomate vocant oua nataxachi. Unde paulus cap. de dentibus et gingiuis sanguine manentibus: oua raticon in olla coburne.
Oxalircium id est acetum cum sale
Oxalidos .i. herba acetosa
Oxalinum .i. quedam confectio.
Oxabelio .i. rosa
Oxabelion .i. idem
Oxirodimon id est acetum cum oleo
Oxigaron id est garum et acetum
Oximogaron idem quod supra
Oxidocas .i. acute videns
Oxialmon .i. acetum et sal
Oxia .i. sepulta: sic exponit in libro de alimentis.
Oxicantos grece: dias. Arbor est nimium spinosa fructum mirrhe similem habens: sed paulo maiorem: rubrum interius et granatum et cetera. Et est dictum acuta spina: et est arbor ferens berberos: ut patet per cocordiam. dias. in eodem cap. cum Alio. cap. amiberberis. Stephanus: orichantos vel berberos quidam carpusiam vocant
Oxicantos fm dias. vocat a quibusdam cinos.
Oximel .i. syrupus ex aceto et melle
Oxios .i. trifolium
Oxiporium .i. catarticum educens meloconiam et phlegma: et est dictum acute poros penetrans.
Oxy .i. acetum .i. acutus
Oximissine .i. acorus
Oxidercium id est fomentum acuens visum
Oxifilon .i. tertia species trifolij: et etiam significat acetosum folium
Oxisquin .i. iuncus acute summitatis
Oximola .i. idem quod supra
Oxisabum latini scribunt: sed gre. oxozafos siue oxonofos. Oxibafus: est ponderis vel mensure nomen. Papias: est pondus .3. vnius. et .3. vi. Alii uocant ipsum accitabulum
Oximurnis .i. scopa regia

Ostalgia .i. dolor ruius
Ost .i. auris
Osturion .i. idem quod supra. annotauit Sy.
Ostion .i. auricula

Ostio. Graece Xáozi. (Ostio quoque latini dicunt)
Ostio est quo correpti idemdem ostiunt. a nido
disti. Osti a supellectilibus, in mustulis madidulop
ac thoracis roeumibus. Tremore et febrem induit
ruius minipias. t. Sicut peritio qui Ostio grauo
lontia auiment, Sicut. Hinc Ostio fugit. lingua
quoque umbra redunt. + Plin lib. 7. ra o
Ostio in mixtu letalis est. Sicut stormisse a

Oxilapacium. i. acetosum. lapacium : et est herba que vocatur acetosa.

Oxicatron	.i. pnsca
Oxifabus	.i. casus.
Oxilocassia	.i. cassia lignea
Oxigarum	.i. oxinagarum
Oxileon	.i. acetum et oleum
Oximel	.i. acetum et mel
Oxilocantum	.i. berberi
Oxicantum	idem quod supra
Oxilitromili succi	.i. succus citranguli
Oxifenikia	.i. tamarindus
Oxifenicia	idem

Oxicratum grece est dictū acetosum vinū. Verū ipsū ē acetū aq̄ mixtū. Itā vbi paulus cap. 6 vlcē ribus aurū hz oxicratū: Itē. eodē loco hz acetū aq̄ mixtū. similiter etiam in omnibus libris arabi cis vbi habetur acetum aqua mixtum ī grecis ha betur oxicratum.

Oxicolla	.i. tauricolla
Oxicada	.i. lac acetosum.
Oxicadia	idem
Oxiglicon. i. dulce et acidum simul .et componi tur ab oxis et glicon qd est dulce	
Oxileon. i. compositū ex oleo cōmuni et aceto	
Oxirocroceum. i. emplastrum compositū ex acē to et croco.	

Oxitremia	.i. acetosa eructatio
Oxireum	.i. forte acetum
Oximalium	.i. cerusa
Oxis	.i. acetum
Oxipotium	.i. acute poros penetrās.
Oxifilon	.i. cicutatam vel cicutā.
Oxi. i. acetum vel acetum. cum pro acuto. inde di citur oxido: chas. i. acute videns. et oxipozium. i. acute penetrans poros: cum pro aceto. inde dicīf oximel et oxigala. i. lac acetosum. et oxifenicia. i. acetosus dactilis qui ē tamarindus: qui sic dicīf secundum Damascenum in proprio capitulo. et sunt fructus palme silvestris indie secundū eūdē quia sicut dicīf nascitur in forma dactili cortex ab ijctur: et medulla que est nigra ⁊ acetosa ad nos affertur: le. fenichia et tamarindi.	

Oxifilon. i. quedam species trifolij: et ē alleluia.

Oxitrifilon idem quod supra

Oxirodium. i. confectio ex aceto et oleo maxime ro.

Oxizacara id est acetum cum zucaro

Oxigalas .i. lac acetosum

Oxiachantos quid est: le. amiberberis: et est ar bor berberis.

Oxos .i. acetum

Oxomogaz id est sapor acetosus et salus

Oxardus .i. trifolium

Oxanzos .i. squinantum

Oxanzosi idem qd supra

Ozenne .i. ulcera fetentia

Ozemefich .i. bedeguard

Ozemich idem

Ozimum cum omnibus suis speciebus quid est:

le. berengemich.

Ozimum nabat quid est: lege qd supra

Ozimum montanuz. i. basilicon: et ē berēgenich

Ozimum fluniale. i. melissa

Ozi .i. acorus

Ozimo id est quoddam granificum semen no bis ignotum.

Ozon .i. fetens.

Ozonab .i. vitellum oui.

Ozimum .i. flos luf.

Sequitur de. D.

Dacia .i. lepida vel squama ex acutis cypinīs: et est lepida.

Dacias idem qd supra

Daciana. i. patella

Dachides beleferon: demostenes ē palpebrarū corpulentia et grassimido qua exteriores ptes vi dentur extense: interiores vero carnosae: atq̄ san guinolente vertendi palpebre difficultatē faciēs.

Dachineris .i. grosse substantie

Dala .i. buffus arbor.

Dalla idem quod supra

Dalamigra .i. palma manus.

Dalami piscis .i. lo palamodo

Dalmaz thebaicaz poma. i. dactili.

Dalma chisti ē species satyrionis habentis radi ces. v. cōiunctas ut digiti manus: p qua le . chasi.

Dalma silvestris vel agrestis indie ē cuius fru ctus est tamarindus: pro quo lege chasi

Dalma est arbor dactili et est domestica: p qua lege nackala.

Dalea camelorum. i. squinantum

Dalestra .i. certamen

Dalestina est proprium nomē loci.

Daleon .i. ventus

Daluiron est herba lanaria vel cicer domesticū ab aliquibus dicuntur.

Daluirus idem qd supra

Dalmosa .i. saluosa

Dalmos .i. salus membrorū

Dalmosaro .i. nenufar.

Dalmosarch idem

Dalmus .i. saltus

Dalmusirich .i. testudo animalis

Dalmisiric idem

Dana cosriza .i. ferula agrestis

Danadracia .i. aristologia

Danaricium. i. apostema parū acutissimum

Danax eradea: planta est vnde oppoponax col ligitur: pro qua le. iensir.

Danax asclepij secundū dias. ē herba quā ignoro.

Danax chiroma .i. entila

Danar denia ē species titimalli

Danace. i. filiniū

Danagos ē ferule gen^a a q̄ emanat opoponacū

Danacium est herba similis stille et cetera.

27
Ozimum vltim nra mnes perq̄ granolonia. ⁊ impu

Pandecta. i. totum dictum cui nihil deest: a pan
qđ ē totū: & decta. i. dictum a dico dīcis: inde pan
decta. i. totum dictū: qđ in ea dicunt omnia. vel pā
decta dicit a pando: quia i ea oīa manifestantur.

Panis pīctereus quid est: le. benda.

Panis sincomiscos quid ē: lege quod supra

Panis sincamiscas idem quod supra

Panis filikinītes idem qđ supra

Panis semidatiles quid ē: le. idem qđ supra

Panis rubicūdus. i. recoctus & erubescens vel bis
coctus.

Panis Alexandrinus idem quod supra

Panis opīrus vīl oppopīrus. i. mediocriter se ha
bēs inter puz & fursuraceti: p quo le. beuda.

Panis acalaif. i. qui nō sit de grano tritici.

Panis porcīnus malum terre ciclamē cassanum
idem: pro quo lege buthormaric.

Panis alcurit idem quod supra

Panis samī idem

Panicum quid est: le. dochen.

Panis cuculi. i. alleluia: & ē acetosi saporis.

Pandimon secundum oribasium dicunt gre. qđ
communis egritudo in pluribus hominibus cō
currit sicut est pestilentia.

Panfilicon .i. centummodia.

Panodracia .i. aristologia

Panode .i. bonum malanum

Panos est quedā arbor glandifera

Panude .i. mollea

Panuda panariciū: & apostema vngule digiti.

Pandurusticiū. i. herba capilacea que nascitur in
muris iuxta aquam quam ignoro ibi.

Papauer quid ē cū suis speciebus: le. charchar. vñ
de qđ papauer simpliciter ponitur albū itelligit

Papauer cordosofū. i. papauer spinosum: efficit
operationem tūmali laxando ventrē: & cefula.

Papauer palustre. i. nenufar

Papyrus quid ē: le. burchdi.

Papilus idem

Papilla oculi .i. apium aque.

Papilla .i. vesica

Papirella .i. portulaca

Papule sunt grana minuta vel pustule albe que
nascuntur in facie: & alio noīe vocantur furuncu
li quod idem est qđ papule. istud vocabulū po
nitur in littera liliū circa finem & in littera ba
ranchibene.

Paragodes ē spēs egritudinis qđ vocat formica.

Paramistrion .i. pendactilus.

Paraplagia menoplaga idē: & ē dolor capitis ex
syncera frigiditate & potissime i vna parte ei.

Paracopium .i. debilitatio spiritus

Paraplantica. i. cōpactiva vel glutinativa.

Paragodes .i. clavis corporis

Paracenselin .i. apertio

Paracollectica. i. cōuiscatoria cicatricū.

Paralios quid est: lege xentia

Paracolleis .i. glutinatio

Paragozicus. i. mitigatiū: a parigoizo zas. i. mi
tigo mitigas.

Pomus humor est ingruum & alacru. non raro
& in uentre nascitur. Graec Quze Orop
dicitur.

Panisthonia capiodura rita gutturis isthmi
obsequus, ad instar marini isthmi dicitur

Paracopsis

.i. insania

Paraplogia. i. particularis resolutio

Para grece: latine ppositio significat. a. abs. apō.
de. trans. intra. sup. iuxta. sec. prope. prorime. p.
pre. pieter. citra. ultra. extra. parabola dicit grece
paranoli significat ut puerbiū: similitudo: imago
forma: figura rei. nō erubescat ergo medici a pa
rabola parabolani dicit: cū ceteris nō medicis qđ
qđ litteratissimis subtilia arduaq; nisi in parabo
lis dare intelligi nō possunt.

Paracentesis grece paracentescos genitiui casus
ē pforatio qđ fit in oculis ad deponendū aquā illā
cōgelatā quā cataractam dicūt: ut demostenes p
prio capitulo. & etiā sic dicit pforatio qđ fit in ven
tre hydropicoz ad aquā educendā: ut Theodo
rus pūscianus cap. de hydropisi. paracenterū di
citur ferramentū quo pforat oculus in cataracta
& venter hydropicoz ad extrahendū inde aquam
Parachisis grece: est diffusio humorū per totum
corp: ut cassius felix capitulo de hydropisi.

Paracopin .i. desipientia

Parafrosion idem

Paralysis. i. dissolutio membrorum & laxatio

Panaricia .i. panariciū.

Paratella .i. lapaciū.

Pardalion .i. mecon cheratides

Paradalion .i. miconiū agreste.

Pardalis .i. leopardus

Paracefalicos. i. posterior pars capitis.

Pareplastrū .i. paz collectiū

Pareplastum idem

Parella quid est: lege laparium

Parthenico .i. artemisia

Parthemion idem.

Partemia .i. herba vitri

Partemon idem

Partenotides .i. mercurialis

Parischimia .i. tussicule

Paritaria vitriola: herba vitri: herba venti mai
or alsimen: herba mini idem: p qua le. alsimen.

Parisima .i. resolutio

Parikie .i. iuxta isofagum

Pargios sūt sumitates sparagi que comeduntur

Paronichia .i. apium risus

Paros .i. sturnus anis

Paromastica se. i. que procedit diminuendo

Paroxysm. i. exacerbatio inde paroxysmaticū. i.
exacerbatiuum: ut in Alexandro de frenesi ph.

Parno .i. plantago

Paruinaliū .i. granatū

Paruites .i. lapis marchasita

Perg. i. sumitates sparagi que comeduntur.

Parsum .i. stuppa

Passeres possūt dici oēs aues minute

Passaron .i. vsnee

Passarella pūmula veris: herba paralysis idem.

Passen. i. ordeum. Passuma. i. alcanna

Passime. i. torzelle panis azimi. biscocte de sen. i.
de terra Hierusalem: quoniam ibi arabes impa
stant eas cum aqua mastice.

Pararasis capodacio habetur in asia a verbo rapao

Paromythia capuvuxia apostoma est iuxta vngu

Paronides caputides rita tunc abstinens febns

de pre romites. Corro mimita rita lupula romites

adplata. psummi glandulas & tonsillas rominont.

Gal. locum ad isthmum attinentium inflammationes.

Pastinaca domestica et filuestris quid est: le. lezar.
 Pastillum .i. flos lupuli
 Passum Isidorus: dicitur a patiendo: quia una
 passa est in siccando in clibano posita: p. q. le. harin.
 Passula montana .i. staphisagria
 Paster colubarum et camelorum .i. herba habet
 granum sicut granum myrti: et ei proximum: et ea
 pascunt cameli: et non nocet eis: sed est venenum
 vermibus Aui.
 Paterison .i. filipendula
 Paterisom idem
 Patesarch .i. polium
 Patias .i. lepida
 Pation et scolopon mathetion vel scolophon gre
 ce secundum domestene vocatur instrumentum
 chirurgie ad faciendum hypopatisin ad fluxus
 lachrymarum .i. incisionem
 Patiros vel patreos dactilos vocat grece humi
 dos pinguesq.
 Patomilu .i. condisi
 Patonac .i. bdellium
 Patona: b idem
 Patanum .i. ungula caballina
 Patarmata steruntamenta
 Patarmos .i. sternutatio
 Placenta .i. focacia a placeo: le. benda
 Platanistica sunt cibi habentes saporem aquosum
 insipidum sicut cime platani: lege cusa
 Plantago .i. arnoglossa
 Plantago aquatica .i. herba filuana
 Plantanus est herba sicut bellebor? niger facta: vel
 sicut catapucia: sicut apparet si leges bellebor? et
 cataputia: et est alius plantan? qui est arbor et vo
 catur dulb: pro quo lege dulb.
 Plantos .i. papinus
 Platos .i. latum
 Plagella .i. corium vel pecia lata ubi ponit epistola
 Pladrosin .i. passio stomatica
 Planta leonis herba flaura: vel herba maura: ha
 bet odorem aspalu: et est species trifolij vel anda
 chuche
 Plantanos est species cassie lignee
 Plantanos .i. dulb
 Platicoziasis .i. dilatatio pupille
 Placia .i. latum
 Platafilos .i. septima species titimalli.
 Platofelmon .i. apiastrum: et est latum apium
 Plateos .i. arsenicum: sicut patet si legis platocy
 minum.
 Plasma .i. forma: inde cataplasma
 Platani pile dicuntur fructus platani: et sunt bacce
 sicut olive.
 Platocyminum est dictum latum cyminum: et est psil
 lium montanum vel fiseleos vel filer montanum
 platos enim est latum et cyminum. Ita dicit cymi
 num rusticorum. Item a platos dicitur arsenicum
 plateos .i. quod in latas laminas diuidi potest: et
 homiplatea .i. latum os.
 Planta leonis quid est: lege herba flaura
 Platea .i. vena nigra vel matrix

Planta noctis .i. nascentia: et sunt pruritus asperi
 tas et bothor parue: que accidunt in frigore ei qui
 passus est desudationem cutis: et opilationem po
 rorum et bonitatem digestionis.
 Plantafilos quid est: le. xencua
 Platicozios .i. dilatatio pupille
 Plantifillos .i. tertia species titimalli
 Pratum .i. cot.
 Prassinus color .i. viridissimus
 Prassum .i. succi porri viriditas
 Prassum .i. marrubium: pro quo le. faricon. Est
 aliud prassum quod dicitur prassum nigrum vel
 filuestre vel marrubiastrum vel marrubium nigrum:
 pro quo le. marrubiastrum.
 Prassimon .i. creta viridis
 Prassum viride .i. flos eris
 Prassine .i. flos cypri
 Pramos .i. illex filis quercui
 Prasis .i. operatio: unde practica .i. operatiua
 Psaros .i. sturnus quis
 Psairos .i. sturos
 Peonia quid est: lege pinuifer
 Peonar .i. bardana
 Peucedanum quid est: le. herbatutis.
 Peudac .i. fiseleos
 Peucis .i. arbor species pini: et est abies
 Peucina .i. resina que ex pence fit: et est abies.
 Decalon .i. rubra tinctorum.
 Decaloydes sunt cortices tritici ex cortici.
 Pactala .i. squama
 Decela .i. vlmus arbor.
 Decelasion .i. vfnec.
 Decelasion idem
 Decenocontica .i. pix sicca
 Pecten .i. ps man? que est inter rasertam et digitos
 Decia .i. frustum
 Decis .i. folium
 Deciatos .i. brionia
 Decola quid est: lege bictan
 Decolibrat .i. vfnec
 Decolibrati idem
 Decus .i. animal monstruosum quod generatur
 in vtero mulierum: quod salernitane mulieres vo
 cant feram.
 Pedecolar .i. cultra que cooperitur in lecto.
 Pedeto idem
 Pederota .i. acanthos: et est spina cuius gummi est
 dragantum
 Paracentesis grece paracenteseos genitiui casus
 est perforatio que fit in oculis ad deponendum aquam
 illam congelatam quam cataractam dicunt: ut demo
 stenes proprio capitulo. Et etiam sic dicitur per
 foratio que fit in ventre hydropicorum ad aquam
 educendam: ut Theodor? pascian? ca. de hydropisi
 Pediculus vulturis est sicut parvus pediculus aut
 parvus altadan: pro quo lege altadan.
 Pedicularia .i. staphisagria
 Pedicularis idem
 Pedicon grece vocat epilepsia: a pedion seu pe
 darion quod est puer eo quod pueris frequenter accidit.

Alexander proprio capitulo .cōtingit autem hec passio infantib⁹ ppter qđ pedicon aliq eā vocauerunt.

Pedbia	.i. puer.
Peslin	.i. portulaca
Peslinax	.i. polium
Peslinaxus	.i. agrielea.
Pegar	.i. vinee.
Pegina	.i. frixoriū ut i alexandro.
Pegmata vel pigmata idem.	
Delakanos	.i. pellicanus.
Delargia	.i. aus ciconia
Delargus	idem.
Delagomos	.i. cicorea
Pelmate sunt calli qui in pedibus nascuntur.	
Pelemion secundum dial. planta ē que in nostris partibus ignoratur.	
Pelecinos est herba secundū dial. q̄ ignoratur.	
Pelium .i. portulaca marina habens lac.	
Pelidion	.i. filix arbor
Pelichimon .i. plumbe⁹ color ut i theophilo.	

Cap. 585.

Pellicinus secundū dial. herba ē que nascit in in triticea segete ⁊ ordeacea cū lamis siue fibris semine plenis amaris flauis baccis similib⁹ nascit cū plurimis ⁊ tenuib⁹ ramis. folia habet pusilla ⁊ granula in folliculis trina subrufa ⁊ amara valde: que nostro ideomate vocat luparia vel **Dosse.** dicitur cōceptū necare ⁊ faba lupi **Sal.** menstrua puocare. hec herbis nominat. **Sal.** vi. sim. phar. cap. idi. ab alexandro. **Sal.** asinū. Pellicinus siue idiasinū huius fructicis semē rubicundi coloris ē amara autē ⁊ subacribū apparet. vnde bibitū expurgat opilaciones que in viscerib⁹. idem enī faciunt rami totius fructicis.

Pelicion	.i. culcassia
Pellis h3 ppietate que apparet in geldalcheb.	
Pelliconia omnimorbia idem	
Pema .i. placenta. paulus capi. de catarro: cōmendant enim que cum pemata	
Pemagrates	.i. celidonia
Penasarch	.i. cymbalaria
Pennatosis	.i. ventositas.
Pentadactylus ē dictū grece. v. digitorum: ⁊ ē plāta quā qdā cataputiā maiorē vocāt: ⁊ cūctos hortū. ⁊ ob hoc ptiap⁹ qui quōdā de⁹ hortoz dicebat ⁊ solisequia eo qđ solē vergendo aspicere videbat ⁊ ob hoc elitropia.	
Pentafilon	.i. quinq; folium.
Pentafiliū	idem.
Pentafilen	.i. agnus castus.
Pentalon	.i. laureola
Pentabrafica	.i. brassica siluestris
Penemenon	.i. matrifilua
Penterebon	.i. peonia
Pentea	.i. caulis siluestris
Penicellus	.i. sponsia
Penidie siūt ex zucaro d gbus loqmur i zucaro	

Pensilingon quid ē: lege litterā pensilingon.	
Pendigo	.i. colopus vulneris
Peonia quid est: lege pionia	
Peonasar	.i. oculus bonis.
Peonafari	idem
Pepanus	.i. pulmonaria.
Pepana	.i. digesta
Pepansis	.i. digestio.
Peperi	.i. piperata.
Papiar	.i. almea
Pepsin .i. digestio: ⁊ ponit hoc nomē simpliciter pro prima digestiōe. inde peccita digestio. i. recta digestio. sed secūda digestio dicit emadosis: tertia vero anadosis.	
Pepsis	idem
Peptica virtus. i. digestina virtus. ⁊ peptica sunt vel dicunt etiā digestiōe facientia seu digestiōe inuantia.	
Pepones	.i. melones.

Cap. 586.

Peplos seu pepulū secundū quosdam ē equinocū ad illud mulierū: ⁊ ad manutergium: et ad quoddā genus cardui: in cui⁹ similitudine nascuntur quasi folia subtilissima que cum quolibet impulsu venti volant p aera: sed falso: quoniā peplos secundū dial. in pprio cap. ē frutex plena lachrymo albo: folia minuta habens sicut ruta s3 latiora: verum oīs frutex obrotunda ē ⁊ i terrā sparsa: sub quibus folijs semen ē minus ⁊ rotundū ⁊ breu⁹ miconio albo. nā multū semē habet. Radix eius inutilis est. nascitur vero i hortis ⁊ intra vires ⁊ a parte arearū colligitur: ⁊ in vmbra siccatur: ita ut assidue mo **Sal.** in libro dinamidiarum ait. ueatur. qđ est esula ⁊ hoc videtur dicere in li. vii. de sim. phar. nam dicit peplus qdā autē micon id est papauer spinosum dicunt: ⁊ hic fructiculus opium habet simile titimallo: ⁊ i alijs purgando similiter illi: pro quo le. esula.

Dosse. Dial. elixatura semis ei⁹ accepta pblegma dponit oxifabo vno cū mulla accepto cholera ⁊ pblegma deponit ⁊ iussellis miscetur: ⁊ ventrem soluit: alij in sale component.

Perafrenesis	.i. iuxta frenesim
Perdalichilium	.i. aconitum
Perna quid est: le. margarita	
Persa	.i. maiorana
Perebenion	.i. matrifilua.
Perplexum dicitur quando homo est inter duo ⁊ nescit qđ illorum magis eligat.	
Perrebemon	idem
Persepida	.i. lappa
Pertbemū	.i. paritaria
Peridimium	.i. matrifilua
Peridimon	idem
Pertineon .i. locus intra anū ⁊ pudenda: ⁊ etiā sisach.	
Peridimentum	.i. matrifilua
Peristerion .i. colābaria vel berbena.	

Peripneumonia *περιπνευμονία* habet p̄sus ⁊ pulmōm
 Pripleumonia *πριπλευμονία* idem quod priposonia

*Peri.i.circū:vel de quādo pro circū.indē perio-
dus.i.circulatio:quando pro de:inde pericon no
reon nōsmaton.i.de acutis egritudinib⁹. ⁊ pericō
keleos medicorū.i.de secretis eorū ⁊ periphisicon
dinamon.i.de naturalib⁹ virtutib⁹.

*Periplicis .i.de repletionē,
*Peritozeum .i.pecten.
*Perichimenon .i.matrissilua
*Peridamenon.i.pellicula tegēs os capitis.
*Peridimenos .i.matrissilua.
*Pericarpum .i.bulbus.
*Pericissimos.i.chirurgie mod⁹ ad lachrymas ab
scindendas.

*Pericissimos idem. **P**ericissimon idēz
*Pericraneon ē mēbrana que ossa capitis desuper
circūuoluit superposita ossibus cutis.

*Peridereos.i.ambidexter vel equimanus
*Perigliston .i.limositas dentium.
*Perigumera.i.cā coniuncta vel manifesta
*Periodos .i.periodus.

*Peripleumonia .i.peripleumonia
*Perison fm dias.ē. quarta species strigni
*Peristerna .i.columba
*Perison .i.marrubium

*Perissosarkia sarkiatū.i.supflūū carnis cremētū
*Peridialis .i.paritaria
*Peridiados idē.

*Perdicum **P**erdi.ion idem
idem.

*Perdices sūt perdices magne cū pedib⁹ rubeis.
*Permo.i.rosula que ozitur in extremitatib⁹ pe-
dum propter frigus secūdū q⁹ dicit si le.delien.g

dam dicit q⁹ nō ē sic: quoniam dias. capi. cotilidon
dicit ipsā herbā valere pmonib⁹ ⁊ rosulis: ergo nō
sunt idem. sed prima expositio ē bona: quoniam
dias. permones ⁊ rosulas. i. permones que sunt ro
sule.

*Permitiones chimēchla.
*Persica quid est: le. akanech.
*Persicaria eo q⁹ folia similia persicis habeat iuz
aquā nascitur: duas habet species. vna in medio
folio maculā fuscā habet. alia caret macula. ⁊ illa
adustius ē valde. quidā piper aque putauerunt.

*Peronach' .i.bardana
*Perforata .i.hypericon.
*Permonaria omnibus est nota: nascitur in locis
humidis sicut epatica: habēs figurā sicut piper lō
gum. virtus eius est sicut virtus epaticae

*Personaria in antidotario virili in confectiōe nu
tridati minoris exporēt in antiquis synonymis q⁹
est lappa maior vel bardana.

*Petalachona .i.pes corni.
*Pessariū matrici quod ano dysterē vel supposi
torū. vnde matrici dicit pessariū vel nascale vel
penus. Paulus cap. de retentione menstruoꝝ. pes
sus est lanam carpinariā rotundāz formā digiti
accipiens quo cōtinent medicamina zc.

*Pes cornutus quidā vnu ex lacticiujs esse asse
runt. folia eius sunt similia folijs psillij. dias. cap. o
psillio greci cornopodion vocant.

*Pes gallinacens est planta quā dias. daspium vo
cat. Pli. vero capnos. quidā dicit q⁹ ē pollicaria.
*Pes leporis apud quosdā vocat gariofilata ⁊ sa
namundam.

*Pes pulli secūdū macrū vocat portulaca
Cap. 587.

Pes colubinus vel pes colūbi ē tri
plicis generis. Est vnu genus
quod vocatur amomū latine ⁊ grece
sed arab. bamenie: quod scies si le. amomū. Et est
aliud genus habens folia rotunda ⁊ pua diuisa
magnis ⁊ paruis incisuris: stipites subtiles ⁊ bre
ues coloris subrubei: habentes nodos raros i q
bus sunt duplicia folia ⁊ semina tria vel quatuor
vel quinq; cōiuncta in medio quorum est sic ac⁹.
Auerois quinto colliget capi. de pede colūbino
fri. est in. p. sicum i. z. Est aliud genus qd vocat
anagiros de quo ait Gal. vi. sim. phar. cap. anagi
ros. Anagiros frutex ē fetid⁹ ⁊ acris: diaforetice
⁊ calefaciue virtutis. ac tamen viridia folia pro
pter humiditatis admixtionē minus acris et de
pressiua diaforentiū sunt. sicca vero incisue ⁊ sic
caciue vehementer virtutis. similis aut quodā mō
nature est: ⁊ cortex ipsius radicis. semē vero ma
gis est subtilium parū: sed etiā ē ⁊ vomitiuum.

*Pes locuste .i. olus iamenum
*Pes alacona .i. pes corni.
*Pes quid est: lege basir.
*Pes milui herba ē que alio nomine pepanus ap
pellatur. folia habet diuisa satis ⁊ subalbida cum
floze ⁊ capitello oblongo sicut cauda animalis.

*Pes vituli: iarus: barba aaron: serpentaria mior
vel dragontea minor idem secūdū quosdā: sed
Gal. vi. sim. phar. cap. amū dicit amū siue pes vi
tuli: hoc ⁊ multo minus est aaron: ⁊ habet radicē
magnam ad modū oliue. est autē multo acris
illa: ⁊ alio nomine vocatur ciclamen

*Petala .i. palmites.
*Petagillon. i. balanor glandes myrabolani
*Petalon .i. bratheos.
*Petamum ē quedā inuitreatio cū qua alkelatur
vel inuitreantur vasa terrea: ⁊ sit ex plūbo ⁊ lima
tura eris ⁊ lapide focali: ⁊ vocatur ab aliquibus
massacūma vel aqua viri vel aqua vasorū viridi
um: quia ex ipsa inuitreantur viridi inuitreatioe
vasa terrea.

*Petina .i. volatilia.
*Pericium .i. crocus
*Peticon .i. epilepsia
*Peton .i. vlnce.

Cap. 588.

Petrofelinum quod
dam ē
domesticum: quoddā siluestre: qd vo
catur macedonicum vel sinonū: quod
scies si le. apium. sed domesticum omnibus ē no
tum: cuius virtus est diuretica satis. mensurius im
perat: inflationes tollit stomachi ⁊ colli. calefaciē
do ⁊ siccando torionibus subuenit. ⁊ ex eo fit cō
petens salsamentum: vnde digestionem cōfortat.
⁊ ventositatem excludit. ⁊ valet ad omnia ad que

Cap. 587.

Cap. 588.

Cap. 589.

Cap. 590.

Cap. 591.

Cap. 592.

Cap. 593.

Cap. 594.

Cap. 595.

Cap. 596.

Cap. 597.

Cap. 598.

Cap. 599.

Cap. 600.

Cap. 601.

Cap. 602.

Cap. 603.

Cap. 604.

Cap. 605.

Cap. 606.

Cap. 607.

Cap. 608.

Cap. 609.

Cap. 610.

Cap. 611.

valet fil. **Sal.** octavo sim. pharmacoz capi-
vestre. tulo petroselinum. Petroselli
ni semen ē maxime vile: extrahitur ab herba ⁊ si
militer radicibus similis: debilitatis vero virtutis
Est autē sicut in gustu acre cū amaritudine: ita ⁊ i
operationib⁹ simile cū in edendo: ⁊ ppter ea men
stria puocat copiose. Est autē ⁊ ventositatū de
structiuū. erit autē ipm tertij gradus calefacientiū
⁊ siccantium.

Petroleum quid ē: le. brafalendi

Desire grece vocatur genus fungoz secundum

Plin. sic dictū: quod sine radice aut pediculo na
scitur.

Pbeludem fit quando mel tam diu coquitur ut
super marmor oleo inunctū proiectum ⁊ dimissū
postea in frustra inciditur ⁊ comeditur: latine vo
catur sisamum.

Pbeludemini idem

Phezpherezegi idem

Pbeludem idem

Pbenice i. palma vel dactilus

Pheronlaria i. berbena

Pbel i. sabel.

Pbesich est genus tuberum

Plectorix ē repletio humoz omniū itra vasa ca
chochymia: ē repletio vnius ⁊ potissime extra.

Plegmos i. lenticula amara.

Plegi i. plaga.

Pleura i. latera inde pleuretici.

Pleuron i. latus vel costa

Pleton grece i. plenus.

Plectorix i. plen⁹ vel repletus

Plexim grece turbationem

Pnen grece i. spiro

Pncuma spiritus vent⁹ spirame flat⁹ anhelitus.

Pneumatosis ventositas. Sal. ad glauconē tra
ctu. i. de fe. Itē Alexander de antidotis ad fri
gidū stomachū. Itē oribasi⁹ cap. de pnosticis.

Pneumon. i. pulmo: deinde peripneumonia: quod
nos corrupte periplomoniam dicimus.

Pncusis i. spiramen

Pneumatosis i. ventositas spiritus

Pressia i. artemisia

Preteruissio i. quando visus videt aliud q̄ debet

Preteraudisio i. qñ aures audiūt aliud q̄ debet.

Preluna. i. quedā supfluitas pilosa: sicut apparet
in folijs os mundi.

Precochia. i. fructus qui vocant⁹ cozula

Pecris i. filix

Pceictis idem

Pecoque persica sūt ante persica: ⁊ sunt cozula.

Pecordia Plin. extra hominis ob inferiorē visce
scerū partē separant membrana q̄ pcordia appel
lant: quia a corde pretendunt.

Prefrigmentū alexander de potionib⁹ ⁊ antidotis
adepto sine aut prefrigmentū i. pressati frixi.

Ptela i. vlmus arbor.

Pterigon. i. ungula que oritur in oculo. *unguis*

Pterion i. polipodium

Pteridis i. filix

Phlegmone φλεγμαονι abscessus est
ex sanguine. Inflammatio interpretatur infla
tio q̄.

Phlegma φλεγμα p̄puta. sanguis rutilus

phleg. φλεβη uena.

Phlebotomia vena sectio.

Phlogore est adunare in sanguine. à φλογω

Pterea idem.

Piafter quid est: le. achadreos.

Pialidan i. vfnice

Pialuf i. almea

Piericon vel pieciatis secundū dial. decalcitis ē
confectio que fit ex duab⁹ partibus calcitis ⁊ vna
cadimie.

Pichnatos grece expressio. Cassius felix capi. de
puritu.

Picidi i. confectio quedam

Picara vasa dicunt⁹ que limita sunt pice in quib⁹
greca vina reponuntur.

Picama i. pigamia

Picra dicunt⁹ gre. amara: nos vero corrupte pi
gra.

Piceleon i. oleum de pice.

Picenariū i. instrumentū i quo colatur pice.

Picum i. coagulum

Picumach i. cymbalaria

Picimachi idem

Pionia quid est: le. pimiser.

Pionitidos i. pionia

Pionax i. abrotanum

Picozmi i. cinorium

Piconia i. pecula

Picosabron i. palma xpi.

Picosanuel i. pimpinella

Picus i. tritium.

Picular i. flos salicis.

Piculari idem

Piganon. i. ruta nos: piganū dicimus.

Piganoricon i. rute radix.

Pigano agrion i. ruta agrestis

Pigama apud Alexandrū cap. de pleureti sunt
cerotaria quecumq; pice sunt.

Pigra i. amara

Pigentaria i. balanus repisco

Pigmentaria idem.

Pigmentum i. vnguentum

Pigmeos i. bitumen.

Pigmeomō. Plin. herba solūcs ventrem eruce
folijs crassioribus ⁊ acriorib⁹: radice tenui: laurei
coloris: terrā olente: canle quadrangulo: flore ozi
mi: inuenitur in saxosis locis.

Pignotica virtus exponitur somnifera: sed puto
corruptū. nā iponotica sunt somnifera

Pilunita. i. calefactiones vel lana mollis cū oleo
infusa.

Piluna i. liuor.

Pilos grece: latine argilla terra vidua que a gre
cis argillos dicit.

Pilosella ē herba habēs folia satis alba ⁊ pilosa
sicut cartafilago: fri. ⁊ sicca.

Piluar i. afronitrum.

Pilula a rotunditate dicta. s. pua pila in aliquib⁹
antiquis libris cataputia p pilula inuenitur.

Pillule cautā vel cautante apud baly abbate sūt
copinaster. i. pinus siluestris mire altitudinis ⁊ a
medio ramosa sicut pinus: in vertice copiosior est
que dat resinam: gignitur ⁊ in planis.

phthor φθωρ mōr φθωρ alio mōr vo

Phthorialis φθωριαστος morbus pedicularis

Phthor glusdam in phis supiorib⁹, aliam ⁊ vnam

non nullis ex toto corpore emittit, quo quicquid

quo Herodes. Sylla p̄puter, Almarit vates ex

Phthorides ipm p̄puta, interiorum, dūo ⁊

phthorides ipm p̄puta, interiorum, dūo ⁊

Pina grece piscis in quo margarite generantur
interdum pro ipsa margarita dicitur.

Dinastellum i. peucedanum.

Dinax quid est: le. esula

Dinellum dicitur a forma pini. i. acute summitas
et est instrumentum ad aliquid abstergendum ab oculis
precipue factum ex re molli sicut quo pictores
pingunt. gal. vero ad glauconem exponit spongi
olam: similiter et demosthenes

Pimpinella est herba multa filis saxifrage. vii. ver
sus. Pimpinella pilosaxifragia non habet villos

Pinoide.

i. rosata.

Pinorns. i. cardo.

Pinolns idem.

Pinope

i. prassium

Pinus arbor ab acumine folioz dicta. pinu enim
acutis antiqui dicebant. greci aliam pinnu: alia pen
cem vocant qua nos piceam dicimus eo quod o
sudet picem: pro quo le. cynobar.

Pinus inda

i. iuniperus.

Pinus infima. i. camepitbis.

Cap. 589.

Inußer. vel ponia arab. gre.
penteribon vel pen
laboram uel pernia vel glikside: lati
ne vero **Sera** lib. aggreg. cap. pe
peonia

onia. i. pionia: et est arbor. et eius due sunt species: scz
masculus et femina. et masculi sunt folia similia fo
lijs nucis. et radix eius est grossa sicut digitus et lon
ga longitudine palmi. color eius est albus. femic
vero folia sunt similia folijs symrmon: et sup sum
mitates ramoz eius sunt sicut caerule. et apparet i
eis grana rubea sicut sanguis pua similia granis
granati. et inter illa grana sunt semina nigra seu pur
purea. et radix ipsius est ramosa. et radices ei sunt
similes glandib. vii. vel. viij. similes radicibus as
fodilloz. Idem aucto. Gal. substantia eius est sub
tilis. et sapor eius est stipticus pauca stipticitate cu
dulcedine. et quando diu masticat apparet in ea
acuitas et mordicatio et amaritudo pauca. virtus
eius est que calefacit caliditate pauca: et desiccatur
desiccatur. **Anic.** lib. ij. de peonia. Peonia alia
one fori

Anic. est masculus et alia femina.
Masculus quidem radices habet albas grossas ut
digitus stipticus: habens gustu. et femina hz radices
i plurimas partes diuisas et ramos. est calid. et sic. ve
bementer. in ipsa sunt exsiccatio et stipticitas cum
resolutione et apertione et subtilatione et incisione
et abstersione. et quando masticatur vna hora ap
paret post ea ipsa acuitas ad stipticitate declinat.

Dosse. Sera. aucto. galieni. virtus
eius est que abster
git et fortificat: et puocat urinam. et mundificat epar
et renes quando sunt in eis opilationes. et quando
suspendit sup pueros epilepticos curat eos. et qn
coquit in vino aliquo stiptico stringit ventrem. Et
idem auct. dial. quando bibit de radice eius qua
ntitas amigdale a mulieribus que non bene purga
tur in partu mundificat eas per menstrua. et qua
do bibitur cum vino confert dolori ventris et ic
tericie: et dolori vesice et renum. et quando coquit

in vino et bibitur stringit ventrem. Et quando
bibuntur ex granis eius rubeis grana. x. vel. xij.
cum vino stiptico conferunt fluxui matricis. et qn
comeditur similiter confert dolori stomachi: et co
punctionibus eius. et datur ad comedendum et i po
tu pueris: et confert multum in ceptioni generatiois
lapidis qui generatur in eis. Et quando bibitur
ex granis eius nigris. xv. grana cu melicrato aut
cum vino confert suffocationi matricis: et dolori
qui accidit in ea. et confert incubo. Et idem auct. ab
raam filij Salomonis quando ex arboze et pio
nie fit suffumigatio curat epilepticos. Et quando
suspenditur super epilepticos phibet ipos ab epi
lepsia. sed et fructus eius cum geleniabini iunat ut
namento magno. Radix eius menstrua mouet. cu
amigdala vero multa potata purgat epar et re
nes: quia et stiptica est. et rheuma ventris stringit cu
vino austero cocta et potata. ipsa radix desiccata
na est valde ut appensa in collo pueri epileptici
cum **Anic.** abstergit vestigia nigra in cute
sanet. confert podagre confert epilep
sie adeo q etiam suspensa et iam quidem experta
est eius appensio: et inuenta est prohibere epilepsiam
qd diu remanet: et cum eius ablatione compertum
est redire epilepsiam. et vidimus quidem inquit suf
fumigatio facta cu semine eius confert demonia
eis et epilepticis et sanat eos. Et similiter fit sumas
fructus eius et bibatur cum melle ro. confert vehe
menter. Ego autem dico q hec est forsitan species
peonie romane. nam illa que ex india fertur ad
nos non habet magnam effectum in hoc casu. et bibi
tur de semine eius. xv. grana cum melicrato aut
vino et confert incubo valde. Retinet naturam qua
do decoquitur cum syrups ponticis: et prohibet
materias effusas ad stomachum. et semen eius con
fortat stomachum et sedat dolori eius: et mordicatio
nem ipsius. et confert radix eius ictericie: et apit
opilationem que est in epate. Et quando bibitur cu
vino et prouocatiuis mouet menstrua. Et potius
eius prouocat urinam. et quando sumunt de semine
eius grana. xv. cum vino aut melicrato confert p
focationi matricis. et si bibant. xij. grana cu vino
abscindunt fluxum sanguinis. et quando i potu da
tur seis de radice ei quantitas amigdale mundi
ficat eas a supfluitatibus ptus: puocatione educit
do supfluitates. et confert de radice eius quantitas
auellane dolori renu et vesice. et decoctio eius cu
vino stringit ventrem. **Sal.** vi. sim. phar. cap. o pi
trem et prouocat

Sal. onia glikside siue pi
onia qua et pentatera vocat: radice stipticantem
hz cu quadam dulcedine. Ampli aut masticata lon
go tpe apparet in ea acumen cu pauca amaritudi
ne et cu acredine. ppter ea igit et menstrua mouet
et urinam qn bibit ex illa i quantitate vni amigda
le cum melicrato. terere vero oportet et practica
re ipsa: et ita emplastrata purgat opilatam epar et
renes. sed hec quidem in quantum acris et ama
ra facere nata est: in quantum vero et aliquid stip
ticitatis habet: siquidem que secundu ventrem fluxus
habentes secundu veritate sistere apta est cum vino

itis. **Opervitio** infamia, ex febre acuta, cum vehementi morbo
no raro cum abressu cerebri. Quia aut no a cerebro,
et confertur. cum quidem **capapocovh** quod est
um
dama **Qa** ed uia. virtus est osseus repens ac depassis
inflammatione ac pure grauis, fetoris, admodum lethale. Eius
feri sunt Normades.

Para phosino. **Qa** **Qegodua** spiritus qd
est infamia, quod **Latini** Delirium uocat.
Otytis **Qlvoro** est exquirio pueris in russi. vbi
sunt. qua audit magna ex parte in laboris
thoracis.

stipico potata. et virt^{us} ei^{us} ē multū desiccatiua: et
 ppter hoc speramus q^{uo}d quādo ligat^{ur} in aliqua re
 et suspēdit ad collū ifātis epileptici q^{uo}d sanat et ve
 ritas ē de hoc. Et ego quidē vidi puez octo mēsi
 bus nequaq^{ue} occupatū: ex quo potare cepit radi
 cem. ut ait decidit quoquō a collo q^{uo}d erat appli
 catū statū fuit epilepticus: alia iterū salubriter se
 hēbat. vīdū āt fuit mibi ut iterū auferret eā causa
 experientie: et ita facientib^{us} q^{uo}d itez fuit occupatus
 magnā et recentē pte radicis appendim^{us} collo ei^{us}
 deinde pfecte sanatus ē puer: nec fuit vlt^{er} occu
 patus. rōnabile est ergo ut aut aliq^{ue} ptes radic^{is} af
 fluentes: deinde attracte p anhelitū sanaret ita pa
 tientia loca: aut ipso aere mutato et alterato a ra
 dice. sic. n. hyrū^m liquor cōfert gutturi pblegmo
 nē patienti et tonēfactū malachiū. i. nigella mani
 fesse catarros et corizas desiccāt: si quis ligās illū
 in pāno raro attrahit frequēter p nares calidita
 tem que ex eo. Et similiter si accipiat filū lane: et
 pēpue illius lane que reperit in conchilijs mari
 nis sez purpureis et tingat tinctura que dicit^{ur} gra
 na: deinde inuoluat istud filū in collo vipe: et strī
 gatur donec strangulet^{ur} vīpa cū eo: deinde filum
 inuoluat circa collū habentis squinantia aut aliū
 quodecūq^{ue} apostema in gutture vel in collo vide
 bis ex hoc magnū mirabile istius fili: sed hoc qui
 dem forte semoti^{us} alibi tractabimus. Peonie ve
 ro cōplexione sciendū ē subtilium ptiū et siccati
 uā non tū insigniter calidā: sed vel cōmensurataz
 vel paulo^{us} de virtutib^{us} cordis dicit^{ur} q^{uo}d
 quodāmo^{do} **Anic.** cōfortat cor. Paul^{us} s. capi.
 de pionia dīc^{it} q^{uo}d ē cali. et sic. cōplexionis iⁿ 2° gra.
 Pip apū vel pip apū **Dias.** dī acor.
 Piper erraticū fm **Dias.** vocāt latini psillū.
 Piper simpliciter positū ē piper quo oēs vtūtur:
 et q^{uo}d latine sic vocat^{ur} cōit^{ur}: p quo le. falsel.
 Piper albū quid ē: le. quod supra.
 Piper danar chos i. hypericon.
 Piper psillūm i. psillūm.
 Piper aque i. senation.
 Piper ethiopiūm i. piper nigrum.
 Piper nigrozūm i. habelzelin.
 Dipereos leucos i. piper albū.
 Piper longum quid est: le. falsel.
 Piper macros i. piper longum.
 Piper culum herba est hūis folia minuta: et ē her
 pillum.
 Peperella. i. agni casti semen: et aliqui dicunt q^{uo}d ē
 piper culum.
 Dipella. i. semen uel fructus ligniaoles.
 Diple i. esula.
 Dipiones sunt pulli columbarū: et est nomen no
 motopion. i. nomen formatū a proprio sono ani
 malis.
 Dipon agrionfi i. colocuintida.
 Diplo i. esula.
 Diplosan i. almea.
 Dipacan i. filia arbor.
 Pira porcina i. siluestria.
 Piraster quid est: le. achadiros.

Portuna + monstra que ex multis aut diuersis
 semib^{us} inter se coherantib^{us} ac confusis gignunt.
 Vel quā genitalis seminis exortibus fit iunctio.
 Sen ut Arist. Eius nature resistent.

Pyretum **Cap. 590.**
 latine: gre. dēianos
 arabice nero achi
 raraba siue Acharcharaba.

Sera lib. aggreg. capi. Achiraraba auctori
 tate **Dias.** Achiraraba. i. pyretum: et

ē plāta cuius folia sūt similia folijs dauci agrestis
 aut maratri: et stipites similiter sicut stipites illi.
 et super stipitē est corona similis corone aneti. et
 hz radice i gros.

Anic. lib. ij. cap. d pyretro.
 simudine digiti. **Dias.** pyretū plurimū q^{uo}d
 de hac planta administratur ē radix eius. melius
 ē illud q^{uo}d est acutū mordicatum lingue: et ma
 gnitudo ei^{us} est hz.

Dosse. **Dias.**
 pūgit linguā qū gustatur pūctioe forti: et attrahit
 pblegma: et iō qū cogit cū aceto: et sit collutio ozis
 cōfert dolori dentium. Et qū masticatur attrahit
 pblegma. Et qū terit^{ur} et miscetur cū oleo et inungi
 tur. puocat sudorē. et cōfert mēbris super que vin
 cit frig^{or}: et cōseruat corpus a nimio frigore aeris:
 ne noceat ei et amissioe sensus et motus: et est eius
 inuamētū magnū i hoīe. et cōfert paralysi et rigo
 ribus se.

Sal. viij. simp. phar. cap. de pyretro
 brium. plurimū q^{uo}d de eo administrat^{ur}
 ē radix eius. et ppietas virtutis eius ē proprietas
 adurens: et pūgit linguā qū gustatur pūctioe for
 ti: et attrahit pblegma. et sedat dolorē dētiū qui sit
 a frigiditate. Et confert rigori se. qū sit inunctio
 cū eo dissoluto in oleo ante aduentū porisimi. et
 cōfert illi q^{uo}d hz stuporē in mēbris aut relaxationē.

Anic. pyretum quidā estimauerunt eē fra
 gidū: sed non ē: immo ca. et sic. in. iij.
 gra. extrahit pblegma masticatū. et uirt^{us} ei^{us} ē adu
 stina: et puocat sudorē: cū ex eo cū oleo absterger
 do iungitur corpus. si misceatur cū oleo et abster
 gēdo inungatur ex eo. puocat sudorē. fricatio fac
 ta ex eo et decoctioe ipsius et oleo eius cōfert mol
 lificationi neruorū antique: et stuporū eorū: et phi
 bet generationē alchz ab eo i quo generat^{ur} alcu
 zem. vehemēter aperit opilationes colatorū et con
 strictionē narium. Et eius decoctio confert dolo
 ri dentium et ppiē frigidō. Et eius acetū confir
 mat dentes motos: si decoquatur cū aceto: et tene
 atur in ore. Et qū fricatur cū eo corpus aū poris
 mū rigoris cū oleo cōfert rigori facto cum feb. et
 absq^{ue} fe. Paulus ca. est et sic. i. tertio gradu. masti
 catū attrahit pblegma p os: et remouet dolorez et
 stuporem dētiū. Auerois. v. colliget capitulo de
 pyretro ē ca. in quarto.

Dinum aliarium catinum. i. rasura panni.
Diristerion i. peristerion.
Drites litos. i. marchasita lapis aptus ad accēdē
 dum ignem.
Driasis i. fomentatio.
Driaser i. fomentare.
Dria cupia i. calefactorium.
Dria i. idē quod supra.
Durgires i. passeris genus.

Cap. 591.
 Pyretos super totū febris
 cupidū calido balneo fuso. apd Hip.
 cupitū febricitio.

Pistacia pepium uel epio grece: latine nero os mūdi: ē herba facta ut filex ex vno latere pī. **Dias** lapacio similia s; ob

longiora et uiridiora. vi. uel. vij. et foris erecta et lenia abinuis hīs plurima sicut vñee. nascitur in paradiso et i hortis cu; gustu aspere et stipico: et nec se men nec uirgam hīs. **Dosse** folia eius moribus uenacatis occurrūt bibita cum uino: et iposita dysentericis et ciliacis pñunt.

Piropos. i. igneus. **Pirotis**. i. inflammatus.
Pirosus. i. incendium. **Pirona**. i. celidonia minor.
Piros. i. triticum. **Piron** idē qđ supra.
Pirotica i. medicina adustia
Pirrhos i. rubicundus.
Pyrus i. triticum.
Pirusabor i. amilum.
Pirusabon idem quod supra.
Piruris i. noctiluca.
Pisarak i. usnee.
Pispatica i. eductoria.
Pissapitar i. pīx mixta cum bitumine.
Pissasphato idem quod supra.
Pissarera i. pīx dura uel sicca.
Pissaigna i. pīx liquida.
Pissa i. pīx.

Cap. 59.

Pistacia gre. arab. pistoch siue fustech siue fistach: lati ne si. **Sera** pistoch sunt fructus qui ueniunt de damasco. **Dias** in syria nascūt similia strobili. **Dosse** **Dias** custumaca b^o sunt. **Dosse** **Dias** sūt cum ui no bibita. moribus uenacatis occurrūt. uirtus pistachiarū austerā et stipica est: ideoq; ē accōmodata credunt thoraci et pulmōis et iecoris uicia purgare. **Sera** pistoch. i. fistice substantia est. Et idem. **Sera** subtilis: et sapor eius est fere ad amaritudinē declinans: et uirtus eius est ea. et sic amplioris caliditatis q; nux et auellana.

Bal lib. de cibis capi. de pistacijs. pistacia na scitur apud Alexandriam in egypto multo at plura in boreali syrie: alimentum quidē paucissimū hñtia: milia sūt ad epatis coroboratio nē simul et purgationē infertorū humorū s; mea nū ipsius: participant. n. subamara et stipica qualitate aromatizāte. Scimus at et alia multa epati uilia sicut in negotio simplicia medicinarū ostē sū est. stomacho at neq; profectū neq; nocumētū notabile ex ipsis hēo testari: sicut neq; restrictiō ventris neq; subductiō. Et idē. viij. sim. pbar. cap. de pistacijs. pistaciū. i. fistica in syria multū nascit planta bec. fructus at huius subtiliū partiū ē sub amarū quid et aromatizans hñs. deobstruit igitur et mundificat maxime quidē ea que sūt epar: et ea que sūt torace; et pulmōē.

Anic de uirib^o cordis diē q; confortāt cor. **Anic** de uerois. v. coliget capi. diē d pistacia q; confortat stomachū et epar a tota substantia. Rabi moises cap. de pistacijs. pistacia sūt meliores omnibus fructibus: coroborāt stomachū et epar. sūt cal. et sic tēperate.

Pisteleon. i. oleū qđ ex pice liquida uel cedra fit. **Pisces akedradu**.

Anic cap. de cura cancri sūt pisces parui.

Pisces aradradrach. i. petrosi.

Pistes. i. feniculus.

Pistides

Piscis quid est

Piscis stupefaciens quid est. i. l. sead.

Pissiduma. i. concauitates ossium anchorarū: que vertebra dicuntur.

Pisoach

Pisoach

Pistoribus. i. comestionibus de pasta.

Pisuz ē spēs ozobi sicut apparet si le. sersemie.

Bal lib. de cibis pisa cōsimile aliquid fabis sūt totam substantiā hñtia comestaq; sūt eosdē modos cū ipsis: in duobus his uariāt: qz inflatua cōsimiliter fabis non sūt: et qz abster sinā uirtutē nō hñt: ppter hoc tardioris digestio nis sūt uirtutum fabis sunt.

Piterigon. i. filix.

Pitelibron. i. auena.

Pitea

Pitinafer

Pithios est species tiāmalli.

Pitiron

Pitis grece pinus picius aliqñ reperitur: inde re sina pituina. **Pisidoms** petides uocāt fructus et ramos pini repertos: et sunt pinee. le. cinobar.

Pitinum. i. nectalim uel epithimum.

Pithiras

Pithira

Pituina resina: quā nos abietalē dicim^o **Dias**.

Pitussa pli. ad similitudinē foliorū pini.

Pitini. i. pinus.

Pituides

Pinitas est uiscosus humor in ore cōglomerat^o.

Pbilitron. i. flos uel cortex mali granati.

Pibit

Pbilitstokia

Pirine. i. tilia arbor.

Priapisto. i. satyriō. **Pasina**. i. iphlegmatō corpis

Priapismus est qñ mēbrum uirile augetur secū dum tres dimensiones. **Galen** de long aff: **Priapismus** ē qñ uolū

Priuos. i. iler arbor.

Pisina inflatio corporis ē: et ē hypofarca.

Primula ueris herba: paralytis idē. Est alia pñu

la ueris que alio noie uocat lanādula: cui^o flores sūt sicut flores camomille cal. et sic in fine. q. cōfor

at matricē: et prima spēs est ueris pñula ueris.

Picrotisfron. i. nectonica. **Psimichy**. i. cerusa.

Pscis idē qđ supra.

Psilicis. i. pollicaria.

Psilium quid est. i. l. azarachona.

Pmication **ovizā** **new** mñtus de quos

uidē supra in uore **Epid** **xtho**.

Pityriasis **ti** **tupidato** **sanuosa** **quadam** **q** **primis**

rois **in** **fursum** **200** **to** **to** **to** **to**

hor **et** **a** **fursum** **sed** **rapie**.

Psilotrum est quoddam vnguentū depilatorius: qđ latine vocatur cauterius: pro quo le. barnech: et psilotrū similiter vocatur visis alba: vt apparet si. l. l. sefera.

Psillos .i. pulx.
Psillum montanū: psiler montanū: fiseleos idē.

Psidratia .i. exantima. **Psurotison** .i. uectionicu

Psidia .i. flos mali granati vel cortex.

Psichi .i. anima. **Psithos** .i. frigus.

Psidracia sine exantima: Alexander sunt pustule parue eminētes in cute capitis plene humiditate. aliquando vero psidracia scribitur.

Psidracion: demosthenes ē iquit paruiſſima exantima alta eruptione est cōscripta cū rubore sepe i albis partibus prime tunice oculi constituta: et magis angulis vicina alta eruptione vel diuisura per cussura aut incisura effecta.

Psilla .i. pulx: inde psilliū dictū eo qđ semē eius pulicib⁹ assimilet. Demosthenes cap. de opthalmia. Theodorus Psiscianus et alij plures antiqui ipsam herbam pulicariam dicebant. **Dias** .i. lion: pro qua. l. l. bazarachona.

Psimichia .i. cerusa. **Psimichū** idē qđ supra.

Psirasis scabru vel cantabricū: acaraidē idē: et fū fur fures capitis: vt Dias. cap. de ficu et de felle.

Psisis .i. ariditas. Psimoderar .i. tumor.

Psisana .i. succus vl aqua ordei vel cibus ex psisa na ordei.

Psideon grece .i. sputum: inde emoptoica passio ab emo quod est sanguis: et psideon .i. sputum.

Psilofus: paulus est grossitudo palpebaru putrida rubea: quib⁹ accidit plerūq; et pilorū desluxus

Psiriacu radix in antidotario virili in cōfectione mitridati minozis exponitur: qđ est filix: sed si sic est ptereo d; scribi.

Psiroien .i. abies.

Podagra grece dicta a podos qđ est pes: inde podagros podagricus.

Podagra lini vocatur cuscute: eo qđ serpendo linum necat.

Polenta vbiūq; i antiqua trāslatione Dias. inuenitur apud Serap. eodē loco beitur sanich.

Polomonion .i. celidonia.

Policaria grece vocatur conisia: sed apud Dias. vocatur conixa: et est policaria.

Policarpos **πολικαρπος** .i. multi fructus. **fructu**

Policomas Dias. folia h; similia eruzonio nl eru ce: et herba est quam ignoro.

Policriston .i. valde bonum.

Polifilon .i. multorum foliorum: et sic vocatur a Dias. prima spēs trifolij.

Poliganon herba est quam ignoro.

Polygonos .i. secundum vel multi seminis. **πολυωνος**

Polygonos .i. multoz geniculoz vel angulorū. **πολυγωνος** .i. genu

Polygonia a goni qđ est genu. nam et multi geniculatam et centinodiam vocant: seu a goni quod est semen. Nam Dias. policarpos uocari dicit: qđ magis ē credendū. et hec sanguinaria et corrigiola a

multis vocatur: et est quā virgam pastoris arabea vocat: vt patet per concordiam Dias. cap. d. poli gonos. et Auic. cap. **Dias** .i. polygonos. **poli** de virga pastoris. **Dias** .i. herba est vir gas hīs teneras molles et multū nodosas et expā sas super terram sicut agrostis. folia h; rute similia sed oblonga et molliora: et semen in folijs singulis. vnde et masculus dicta est. flos est illi albus et feniceus. polygonos vero semina fruter est vnā virgam hīs mollē et cannosā spissā et nodosam: i quibus nodis folia sūt pini similia. radix ē illi in utilis: locis nascit humidis et cetera. Plin. poligonū greci vocant: quā nos sanguinaria: non attollitur a folijs terra rure semen graminis: qui plura genera poligoni faciūt hūc in aerē intelligi nolūt appellatq; a multitudie seminis aut dēſitate fruticis. Alij polygonon a frequentia geniculorū et cetera. Stephanus i synonymis polygonos .i. virga pastoris. u. p. i. scripsit: vt affluuit: et in kirannida polygonos .i. corrigiola multigolia. alij vero camer ziliū dicit.

Polygonos idem quod supra.

Polimignaton .i. medicamē ex pluribus mixtū.

Paulus cap. de hydropisi: et est dictum plurime mixture. nam migma grece mixtura.

Polina subtilis farina cuiuscūq; grani: idē polēta

Polimion .i. paritaria. **Polion** .i. poliu.

Polipus est multipes: polipus piscis: et est pulp⁹ piscis.

Polipodiū dictū ad similitudinem fragellorum polipi piscis in eminentijs que sūt i ipsis fragellis seu peditibus: stipes dici pōt. Nam radicib⁹ polipodij sūt similes eminētie. vnde polipodiū qua

si polipi pes: p quo. l. l. bibetis sine dipteris. Polipus est tumor preter naturam: qui i naribus fit si

milis fm substantiam. polipodos carni .i. carni illi us piscis qui dī polipus: et latine uocat pulpas.

Poliricon grece .i. multarū radicū quare filix sic vocatur a dias. cap. de dipteris: et sic ē fm Dias.

vocatur a quibūdā bellebous niger. Itē idem ē sic vocari dicit unam spēm aristologie preter

duas notas.

Polirizona. Plin. herba ē q; h; folia similia myrte et radices multas.

Polisantbemum .i. botrachion: et est dictum plurimorum florum.

Politricon est dictum multarū comarū. nam greci trix comam dicunt.

Politrophia .i. multū nutritia. oligotrophia ecōtra .i. parum nutritia.

Polisis .i. vlcus. Polū quid ē. le. bakade.

Policaria **πολικαρια** lat. gre. coniza: arabice gasit.

Dias capitulo d coniza. alia est maior atq; odore grauior: alia parua et odore iocunda. inter has: alia ē media granabilioris odoris. quarū prima appellata est coniza lata sine nanis: vel ut latini armentalis. Item secūda vocat

et labanotis: siue ut latini pix marina vel siriscar

media appellatur et coniza cefaleos: sine ut latini
thym^{us} minor. maior aut et minor coniza hnt folia
similia oliue: sed aspera et pingua et uiscosa. mino
ris uero folia odorata sunt. maioris grauis odo
ris: que etiam in frutice maior e. uirga maioris e
longitudinis cubitis duobus. minor uero unius
pedis longitudine porrecta est: florem fragilem et
inellinum hnt colorem et amarum saporem. et cum
florebit velud capillos facit: radix est illi inutilis.

Gal. vij. simp. pbar. capi. coniza. i. politaria
tam maior q^m minor similis sut com
plexionis et uirtutis: in gustu quide^m acres et ama
re apparentes: calefaciunt valde aperte: fructuosa
est planta. est at et tertia sp^{ecies} politarie in humidio
ribus locis nascens fetidior ambabus et debilior:
sed due prime dicte. iij. gradus sunt in calefacien
do et sic. **Posse. Dias.** ois frutex ei^{us}
cando. cum folijs su

is fumigio adbibita et supposita uenena longius
arceat. aqua eius spansa pulices necat. folia ipsius i
cataplasmatibus adbibita morsus venenatos miti
gant. vulneribus et pustulis medicatur flores ei^{us}.
et folia cum uino bibita menstruis imperant: abor
sum faciunt. urinam prouocant. torioisibus subue
niunt. ictericis bene adbibentur. cum aceto bibi
ta epilepticis prestant effectum. elixatura uero eo
rum fomento adbibita causas matricis compo
net. succus eius supposit^{us} aborsi facit. oleo mixta
et peruncta tuta corpora contra frigora seruat. mi
nor uero imposita et cataplasmatibus adbibita do
lorem capitis mitigat. media uero coniza hastam
grossam h^{ab}et et lenia folia et paulo maiora. maior ue
ro non pingua nec maiora habet folia: sed gran^{de}
iactantia odorem: gustum suauem et inutilem om
nibus. viperas et serpentes fugat. et vulne vicia re
mediat. maior et minor coniza calefacit et ossicat.
decocta igitur in oleo ad periodos februm et ty
pos et maliciosos rigores peruncta facit. flos cum
folijs in uino potatus fetus extrahit: et uehem^{enter}
menstrua.

Gal. si quis folia cum mollibus ra
purgat. musculus apposuerit alicui pti
cule siue decoquens oleo viatur ea. uidetur ante
et rigorum qui secundum periodum aletuatum
huius oleum. flores autem coruz similis uirtutis
sunt: quocirca quida et hos cum folijs teretes oleo
propinant gratia mouendi menstrua uolenter et
educendi embriones.

Poliricon. i. dipteris. et secunduz quosdam e ari
stologia: sed falso imo e elleborus niger: ut. Dias.
ca. de elleboro nigro. l. l. elleborus.

Polinu^m marin^{um}. i. barba ionis: p quo. l. l. bakade.

Polin^{um} i. i. parua starna

Polimas i. i. bolismus

Polominum i. i. mentastrum

Poliomela i. i. eracea

Poligalon hastam habet longa duobus palmis:
et folia letucule similia gustu siptica: que bibita lac
mulieribus facit crescere: Dias. in pprio cap.

Poliarciraron i. i. medicamen compo

situm ex pluribus principalibus speciebus.

Poliararchion i. i. pluriu pnceps

Polliomeni i. i. paritaria

Politricon herba est cuius folia i vno subtili sti
pite ordinatim posita sut rotunda sicut folia ca
pilli ueneris: oritur in locis humectis: cuius co
plexio et uirtus secundum Plin. est sicut capillus
ueneris.

Polines i. i. farina

Polus. i. dolor qui fertur in membro propter la
borem.

Polusarch i. i. afronitrum

Poma de seni. i. de hierusalem: et sunt pruna da
mascena.

Pomerac i. i. agrifolium

Pomelido quid est. l. l. zaroz.

Pomellitos i. i. hydromel

Pomelida idem quod supra

Pomelasirch i. i. auena.

Cap. 594.

Pomfolix scribit grec^{us}: sed po
folix pferit sic voca
atur eo quod sunt ampullosa. nam po
folix grece est ampulla: posfolingues
ampulle. et est pomfolix siue posfolingos tucia ve
ra leuissima volatil^{is} et alba: quam Auic. laudat. vi
de capitulum de posfolix apud Dias. cu cap. de tu
cia apud Auic. et Sera. que idem sut: et est fuligo
que eleuatur adherens tecto fornacis quando ex
tinguitur et fit auricalcu: q^{uo}d uocatur apud Dias.
in antiqua translatione es vltu: et est ex substantia
eris et lapidis calaminaris: qui dicitur clinia ara
bice et cadimia grece: quo lapide tingitur es. subli
matur enim vi ignis: et quod subtilius leniusq^{ue} e
tecto fornacie adheret: et uocatur pomfolix: et ara
bice tucia. quod autem ex eo fumo eleuato grossi
us est non potens eleuari intantum q^{uo}d adhereat
tecto propter granitatem sui et densitatem descen
dit ad inferiora fornacis uel adheret parietibus:
et uocatur a Dias. spodius. fit etiam sine ere sola
sublimatione ipsius lapidis. Est et alia species tu
cie que alexandria uocatur similis corticibus ar
borum intus lenis: extra botruosa grauis: que fit
ubi multum fit auricalchi ex eleuatione ipsius fa
uille circa formulas terreas que ob hoc fornacib^{us}
suspenduntur: adherens densatur: que quid^{am} fit
ex fumo cuiusdam lapidis: probaturq^{ue}: quia arti
fices auricalchi ex illa bonum auricalchum faci
unt: eo modo fit sicut ex calaminari lapide. Dias.
et Plin. conueniunt in modo generationis posfo
lix. Plin. de his et de alijs que in hoc opere gene
rantur in errarijs inquit inueniuntur: que uocant
posfoligon et spodion: differentia q^{uo}d pomfolix lo
tura paratar: spodios illota est. aliqui quod e ca
didum leuissimumq^{ue} posfoligon dixerunt: et esse
eris et cadimie fauillam: spodion nigriorem p^{ro}de
rosiorq^{ue} esse: derafam parietibus fornacium mi

itis sint illis aliquando et carbonibus. hec aceto p
fusa odorem eris parat: et si tangatur lingua sa
porem habet horridum. conuenitq; oculorum me
dicamentis: quibuscuq; vicijis occurrere: et ad
omnia ad que spodium. hoc solum distat q; hui
elatio: vis est. additur et i emplastra quibus leuis
queritur refrigeratio et siccatio: vtilior ad omnia
que vi non lota est. spodium cypria optima est. fit
autem liquefcentibus cadimias et errario lapide:
que leuissime efflatur et ocus euolatq; ex foma
cibus: et tectis adherescit: fulgine distans cando
re. Quod uero minus candidum ex ea immaturi
fomacis argumentum est: hoc quidaz pofoligo
uocant. quod uero rubicundius ex his inuenitur
acriorem vim habens exulcerat adeo ut cum lau
tur: si oculos attingat excecatur. et mellini coloris
spodium in quo plurimum aeris intelligitur: sed
quodcuq; genus lauando fit utilius. fit inquit et
in argenti fornacibus spodium: quod uocant lau
riomi. vtilissima autem oculis confirmatur que
fit in aurarijs zc. has puto quas cadimias argen
ti et auri uocat Aluic. de quibus supra. Item an
tispodion uocant cinere fici uel capisici uel myr
ti foliorum: cum tenerum ramorum partibus vel
oleastri uel citonij mali: uel lentisci. Item ex mo
ris immaturis. i. candidis in sole arefactis uel ex
buxi coma aut rubi aut terebinthi uel oenatis tau
rini quoq; glucinis aut linteorum cinerem simi
liter pollere inuentum est. vruntur omnia crudo
fictili in fornacibus: donec figlina percoquatur:
et iterum in errarijs officinis et sinegma fit: iam li
quato ere et percocto additur carbonibus: paula
timq; accensis: ac repente uehementiori flatu ex
puitur eris pala quedam solum quo excipitur
stratum esse debet: maxilli ab ea discernitur aqua
in hisdem officinis. diffrigen uocant greci: ab eo
q; bis toneat: cuius origo triplex. fieri enim dici
tur ex lapide pirite cremato in caminis: donec ex
coquatur in rubricam fit. et in cyprio fit ex luto cu
iusdam specus arefacto prius: mox paulatim cir
cundatis sarmentis. tertio modo fit in fornacib
eris fece subsidente. differentia est q; es ipsum in
catinis defluit: scoria extra fornaces: flos superna
tat: diffrige remanet. Quidam tradunt globos
lapidis in fornacibus qui coquuntur ferrumina
ri circa hec es feruere: ipsum uero non percoqui
tur nisi translatum in alia fornace: et esse modum
quendam materie. Quidam id materie quod
ex cocto superfit diffrigia uocant et cetera. Habe
tur ex his q; pomfolix et spodium sunt idem q; tu
cia. Item Alexander facit collyrium ad debilita
tem visus senum ex pomfoligo non lota: balsamo
vino et melle: cui simile scribit Aluic. in quo loco
pomfolix tuciam scribit. Item stephanus in syno
nymis pomfolix. i. tucia.
Pomum quando simpliciter ponitur est malum
sed quando ponitur cum determinatione: est illud
ad quod trahitur per determinatione: ut pomu
citrium. id est citrum: pomum arancie. i. citragu
lum et cetera.

Pomum aque .i. citrum.
Pomum atbomacium .i. cymini ebiopiu.
Pomum arancie .i. citragulum uel ci
tromulum.
Pomum terre quid est. i. alcharincha.
Pomū paradisi qd est. i. l. malum.
Pomum citrinum .i. citrum.
Pomum citbonium quid est. i. l. cusa.
Ponisa .i. auena.
Pontica Stephanus bordacha: et e auclana: et ali
bi curua pontica scribit.
Ponticus sapor quid est. i. l. auftera.
Pomfolix quid est. i. l. abayfir.
Pomfoligos quid est. i. l. qua supra.

Capi. 595.
Populus arbor duas species
habet. Unde Dial.
duo facit capitula: vnum sic incipit: po
pulus quem leuce dicunt et cetera. ali
ud sic: agiros id est populus arbor qua alij leuce
uocant et cetera. in fine capituli aliqui inquit per
bivent arboris eius lachrymum in rodanū distil
latum succinum facere id est karabe et cetera.
Aluicena similiter duo facit capitula: vnum quod
incipit haur romanum: uolens dicere agiros: ut
Dialc. dicit. aliud akurosa ut supra in haur. Plin.
tria genera populi facit: alba: nigra: et que libyca
uocat: mima folio ac nigerrima alba folio bico
lor superne candicans: inferiori parte uiridi: hic
nigra que inuenta circinate rotunditatis folia sunt
uestitura i angulos exente e contrario hedere
angulosa rotundantur.
Parastol .i. bdellium.
Porcastrus .i. porcus castus.
Portalla .i. portulaca.
Porta id est uena que oritur a parte concaua epa
tis: et est uena que oritur in gibbo epatis.
Portamos .i. sternutatio.
Porech .i. affodillus.
Porechi id est quod supra.
Porcelliones quid sunt. i. l. guadai.
Pori sunt foramina tam cutis q; omnium mem
brozum minuta vix uel minime visu anparentia.
dicuntur tamen et ipsa patentia foramina pori ut
aurium: a paulo capi. de egritudinibus aurium: et
omnia alia largo modo sumpta. pori etiam dicitur
tuburose duricies iuncturarum arteticorum:
que et lapidationes dicuntur: ut paulus capi. de
artetica et podagra. gerodius etia porus in equis
uocat: qd superossu vulgo dicitur.
Pori vritides .i. uene vritides.
Porfira marina quid est. i. l. ostracorum.
Porofarch .i. perforata.
Porne .i. plantago.
Porpilis .i. porpoleas.
Porus sarcoides dicitur ligamentum a natura fa
ctum uel creatum ad connectenda capita fracto
rum ossium: et est eius expositio duricies carnea.
Pars sarcos gre. caro similiter et kireas.

Porrige: quamuis quoddam sum exulante semper mrr
madrms.

Porcus est animal satis notum: cuius carnes se-
cundum Gal. sunt satis similes carnibus in colo-
re et sapore humanis: et pedes eius conferunt con-
nalescentibus. sunt enim frigide et humide com-
plexionis: sicut iuuenies si. l. l. letanie.

Porum pro herba quid est. l. l. curath. et porum
pro morbo quid est: est veruca: pro qua le. l. ue-
ruca.

Portulaca marina hñs lac quid est. l. l. alfafagi.

Posarū: oribastus sic inquit vocat hippo. cū vna
egritudo i aliam transmutatur: ut cū ex lithargia
fit frenesis uel econtra.

Postarimi idem quod supra.

Postadactili sūt dactili humidissimi: qui cum sta-
tim nō comedūtur dissolūtur: et sūt quasi mel.

Poses. i. ordeolum nascēs i palpebris oculorum.

Posces idem qđ supra.

Poser grece potus potio bibitio.

Postrigmenū. i. fluxus de renib⁹ vt i Alexādro.

Potameos grece flumialis.

Potamos i. flumialis.

Cap. 596.

Pothab arabici latine dactili. Sera

lib. aggreg. capi. pothab aucto. rasis ca-
lesciunt et generant sanguinem gros-
sum: et conuertūtur cito ad choleram: et sunt mali
illis quorum cōplexio est ca. et epar ca. et cui cito
euenit soda et squinantia et bothor et cu la et opila-
tio in epate et splene. et deteriores ex eis sunt ma-
gni et dulciores. et non sūt aliquo mō conuenientes
illis qui sūt ca. complexionis. illi āt qui non sūt ca-
lide cōplexionis et nō sūt debilis nature impignā-
tur ab eis. et dactili qui vocantur bairon uel bey-
ren sūt meliores oībus quorū color est citrinus et
rubens: vt apparet in littera beyron. Gal. secūdo
de edulys capi. de fructu palmarū. quidā ex dac-
tilis fictiores sūt et stipticātes ut egypti dactili: q-
dam āt molles et humidi et dulces: sicut qui vocā-
tur beyron uel kanochi. optimi āt isti nascuntur
fm palestīnam siue i hiericho. Intermedij āt am-
borum dictorū generū sunt omnes alij dactili: sūt
āt indigestibiles et grauissimi capitis. Itā oēs da-
ctili indigestibiles sūt et capitis lesiui ampliores co-
mesti. qui āt ab ipsis distribuitur i corpore chim⁹
grossus semper ē. hz āt aliquid viscosū: qñ dacti-
lus fuerit vinctuosus. qñ āt tali chimo dulcedo ad-
miscetur: celerrime quidē ab ipso epar obstruitur.
ledis āt et phlegmonizans et turgescēs summe ab-
edulio ipsozū: cōueniēter āt et epar et splen opilan-
tur et ledūtur. multo āt magis ledunt virides da-
ctili ad oīa paulo ampliores comesti. palā igitur
q- calidiores hñt chimum qui dulces: frigidiores
āt qui stiptici: sed inflatione nocent et implent viri-
des dactili sicut ficus. eandem. n. propositionē hñt
ficus virides ad siccās quā virides dactili ad ali-
os. In non valde uero calidis locis non maturan-
tur perfecte dactili vt ad reponendū fiant utiles:
et ppter hoc coacti virides comedē ipsos crudisqz
humoribus replentur: et rigoribus difficulter cale-

factibiliūbus capiuntur: et fm epar opilationes ha-
bēt. pro arbore eius lege. l. nakala. Rabimoiſet de
dactilis. dactili generant dolorez capitis: opilant
epar: et apostemant caput: et emozoidas creant. de
osse eius inuenies si leges litteraz nakala. Aluero
is. v. coliget capi. de dactilis. dactilanum. i. arbor
dactili cum fructu et floribus: omnes partes ipsi⁹
stipticitatem magnam hñt. sed fructus eius cum
est maturus aliquam habet stipticitatez. Cortices
vero arboris predicti maiorem hñt stipticitatem
alijs partibus ipsius et cetera.

Potentilla amantilla su. valeriana idem.

Poteſis i. zizania.

Poteon suppositoziū.

Potilion. i. vinum onfancinū: et est vinuz de vitis
non bene maturis.

Procatartica causa. i. primum: a pro quod ē pro-
cul: et cataron qđ est fluere: quasi dprocul fluens.

Proserpinata i. centūnodia.

Proygumena i. antecedens causa et
corporea.

Proxenetica causa. i. coniuncta: ut in Alexādro
de dolore capitis.

Proſilecteron dicitur causa preseruatiua a p qđ
est procul: et philecteron quod est custodire: quia
dicitur procul custoditiua: hoc est cā preseruatiua

Prothinososis siue prothosis est oculorum ex ni-
mio tumore proueniens casus: ut ēt vix palpebre
attingant ipsam vt in ozibasio.

Prothea i. nimpha.

Prothea idem qđ supra.

Proſimin i. fermentū.

Prohis. i. sputum: inde omothois. i. sanguineum
sputum.

Proptuarium i. cellarium vel cella.

Pronocatum i. leductum urine.

Proſopus i. bardanus.

Procceterac. i. pes colubinus.

Protena quid est. l. Labrotanum.

Profluū i. flux⁹ sanguinis mēstrui.

Prolce i. vlmus.

Prolicocitoron i. aconitum.

Procon i. bdellium.

Prohisalidos i. alkekengi.

Proſilaticon i. preseruatiuum.

Proſicus i. ficus siluestris.

Cap. 597.

Propoleos id ē ceropica sed falso. naz
propoleos est secundum quosdam il-
lud mellatum quod prius de apibus
ponitur et non fauum. Aliquando inuenitur in fo-
lis filicis vel apij: et dicitur cera virgo. aliqui di-
cunt q- est prima fabrica apū sine melle. sed diſas.
dicit capi. de cera propoleos: q- cera propoleos
est cera que inuenitur in uase apum: vbi apes cor-
pus fricant: hoc est sine melle. alij dicunt propo-
leos. i. mū: et est fex aluearis apum: vbi apes pñci-
unt suas superfluitates: et est dicta cera propole-
os, et est calidior ipsa cera: magne virtutis in at.

Prurigo pruritus quādam est in parte corporis
vt prurigo gingiuarum morbus parulorū
dicitur. ad asperitatem carnis dicitur.

trahendo a profundo corporis: inde capi. de cera propoleos apud Dias. cum cap. demū apud Serap. i. cera. Stephanus propoleos sordes uasorum apum. Auic. uocat ipsam mūm Serap. sedium.

Probaton .i. ouis.

Prouaton idem quod supra.

Profilaticon. i. custoditium uel preseruatium.

Pronosticos .i. pronosticus.

Pronisthus demosthenes est inquit prominētia cadentis oculi ex paralyti contingēs fletus ex magno dolore.

Progeuma. i. cibis ante prandium sumptus lenitius solutius.

Propoma grece Alexander capitulo de epileptia oz inquit ex aqua calida accipere ppoma. quale ē absinthiatum aut conditū. Item infra propoma raro sūt accipienda preter absinthiatuz et uinū bonū. Item idē capi. de hydropisi de uino eorū: ubi ponit confectiōem propoma: propoma grece potio ut supra.

Proftalmia uel psilotalmia uel arotalmia grece scabrositas oculorū. Alexander capi. de collyrijs ad uisum.

Protorobon .i. pioma.

Prothosis grece Paulus est ruptio rogedē tunice oculi. i. vñe ex comestione uel ruptura cornee.

Pschochos grece .i. frigus.

Psomion .i. bucella panis.

Psomos idem quod supra.

Psoia *psora* .i. scabies uel asperitas cutis cum puritu et squamis.

Psozias apud Alexandrum est scabies vesice.

Psozotalmia est puritus oculorum cū paruo rubore et leui ulceratiōe palpebrarū sine ullo lachrymarū fluore et cetera. Paulus est inquit puritus palpebre scabies salis humoribus facta.

Cap. 598.

Psoi est quedam species nitrioli quā Auic. psuriā uocat.

Demosthenes psozicū: quod nos scabrum dicimus. Cornelius celsus per se nulla medicina ē que psozicū nominetur: sed calcididis aliquid cū dimidio cadimic: plus et aceto si mul cōteritur id qd in uas fictile addituz et contectum ficulneis folijs sub terra reponitur: sublatus post dies. 20. rursus teritur: et sic appellatur et cetera. Diascorides: psoi quā multi putauerūt melanteriam esse: sed falsū est: q: suum genus habet hoc: et illa suū bromum hz psoi plenū: ut nausēaz pronocet. iuenitur i egypto et multis alijs locis sicut i libya et hispania et cypro. Melior est egyptius: quē cū fregeris niger est deitus et multas hīs pertusuras: et

Dosse. Dias. est illi stipica: gustu et odore brumoso plenus est et contrains stomacho. Et ē alterū genus qd sicut mīseos hz colorem: sed inutile est. uirtutē et cōbusturam similē mīseos hz. Infectus foramini dentis cōpescet dolores: agitados dētes cōfortat. sciaticos medicatur si uino mixtus clysteri adhibeat. ma

culas vulneribus tollit cū aqua superfectus. capillos nigros facit. Omnia illa metallica in coctura uirtutē hnt: et maxime aceto in coctura et nitro: et fece uini et calce et ceteris quibus uirtus additur i coctione. Pulegium quoddā ē martis et est diptamum. quoddā est regale: et dī gliconium: et est illud usuale. et est aliud ceruinum: et est serapulluz. vnde qñ simpliciter ponitur: regale itelligit: pro quo .i. litteram diptamum. sed pulegium agreste fm quosdam est nepita: sicut pater si le. litterā calamentū: sed falso: immo pulegium agreste est illud qd inuenies si .i. litteraz diptamū hz ueritatē.

Pulmentū. i. ius cibale ut amigdalārū pāsana.

Pulcaris .i. phillium.

Pulcarpos .i. muscata.

Puliarbasis .i. amomum.

Puluis cameli est quidam puluis albus: qui remouetur a dorso cameli: quando tergitur satis sic catinus ad scabiē.

Puluis bugie .i. puluis de radice arboris berberi.

Pulmo quid est .i. l. bich.

Pulmonaria herba ē folia satis minuta et mollia habens: et quasi formam pulmonis: in locis humidis nascens: quam quidam pepanum uocant.

Pumex quid est .i. l. famechi.

Pupex uocat lapis corij: sparatio uocatur fenic et lapis vulcani: et latine uocatur pumex: pro quo .i. l. famechi.

Pupillafoculi apud Auic. est senation: sed apud arabes uocatur planta fontis. i. corahabani: qd est equiuocum ad pupillam oculi et plantam fontis. Aliud quoq: capi. facit Auic. de hac plāta sub hoc nomine sumimō uel suiran: et uult forte dicere ut Dias. senation: et dicit ibi qd ē eruca aque.

Purach .i. psilotrum.

Purgatoria. i. absterfina et mundificatiua.

Purulentus est color sanguinis putrefacti.

Purulentus idem quod supra.

Purpurea .i. lappago.

Purpura maritima .i. cetula marina.

Pusca sepe sic reperitur in antiquis litteris: et uocatur pusca ab aliquibz id quod fit per appositio nem aque in uinacia extracto musto: verum ubi apud Dias. in ueteri translatione habetur pusca apud Serapio. ex uerbo dias. et apud Auic. i. eisdē locis semper habetur acetum et aqua mixtum: qd grece oricraton uocatur. Item Alexander capi. de androsia ex ea. distemperantia diēta inquit ē ordinanda: que in frigidando iuuare possit: et maxie illa que aceto conficiuntur: ut est pusca potui data et cetera. Quesiui tñ a grecis quomodo uocatur p dictus potus ex lotura uinaciarum factus: responderunt pusca uel pucia: quibz et alijs uocetur nominibus: lege. l. carenum.

Pusita. i. pulegium. Pusita idē qd supra.

Pusica idem quod supra.

Pustoch .i. fistici.

Pustobar .i. marrubium.

Pustofar .i. usnee.

Pringium et Lepidium exuruntur carumilla cum indigis quam podium emittunt. Virgins

Plumbū quid est lege. l. basas.
 Plūbata est quoddā vnguentū quo utitur muli
 eres ad mūdificandā faciē ex sepo argento uino
 cerusa plumbo ⁊ cetera confectum.
 Pruma .i. lignis persicus.
 Pruna quid est. l. guas.

Sequitur de. Q.

Q Litteram nec gre
 ci nec arabes hñt. Stephan⁹ tñ
 translator regal' dispositiōis mul
 ta vocabula que per kef vel caf
 scribuntur apud arabes per. q.

scripsit.
 Quama .i. tubera.
 Quameos .i. scilla.
 Quassa .i. aqua.
 Qualunces .i. lac.
 Quattuor semina frigida sūt semina cōia.
 Qualanea .i. iusquamus.
 Quatila .i. lactuca.
 Quadrans est nomen ponderis pōderās. 3. ij. ⁊ ē
 quarta pars vnius vncie.
 Quadrimedius .i. cōfectio ex quattuor speciebus
 vel antidotum.
 Quactus .i. cobagulum.
 Quercus est lignū glādifera: p quo lege. l. bulos.
 Querceola .i. comedreos.
 Quercula maior idem quod supra.
 Quercula minor .i. camepitheos.
 Quercor .i. lingua.
 Quenetis .i. fenicis.
 Questen .i. paritaria.
 Quebeli hispanici .i. antimonium.
 Quernus .i. quercus.
 Querquera .i. febris acuta vel acra.
 Querich .i. sulphur.
 Quermaregi .i. fructus thamarisci vñ thamarisc⁹
 domestica: cuius fructus est sicut galla.
 Quercus syriacum .i. sumac.

Q uerū Cap. 599.
 vroboan arabice: latine
 piguedo nel adeps. Se
 rap. lib. aggreg. cap. quarū vroboan
 anc. gal. qñ ē aīal humidū generatur
 in eo pinguedo sicut porcus. qñ est sicca generat i
 eo adeps sicut taurus capra ⁊ aīalia que hñt cor
 nua. Dias. cap. de arungia. virtus est oibus adipi
 bus ca. taurina malassica ⁊ stiptica est sicut ⁊ bu
 balina ⁊ vitulina ⁊ magis caprina: pascuarū cau
 sa. vnde dysentetricis clysterijs miscetur cū polē
 ta: ⁊ fursure cocti ⁊ succo ptisanē: ⁊ sic huic cause
 additur per clystere. vnde quibus mordicationes
 sūt ano aut itestino colō inicitur caprina adeps:
 qz facile defat. mitigat. n. mordicationes dysēte
 tricis: aut tenasim non patietibus. quibus at i profun
 do mordicationes sūt ex tenui humore adeps an

serina aut pullina inicitur. Omnes ergo adipēs
 virtutis sunt ca. porcina ca. ē taurina calidior ⁊ dia
 foretica: iusellū caprine adipis. pthificis opitulat
 bibētibus. cantarides subuenit. bircinū sepi solū
 terium ē: si cū sanguine onino solutus fuerit: ⁊ la
 nis succid s imposuū. podagric⁹ s opitulatur maxi
 me si crociz acceperit. Berbecinum similes por
 cino hz virtutes stericas ut ani cās nulliter curet.
 cōbusturis fert opem. porcinus vero uetus ⁊ salū
 tus ca. ē ⁊ malacticus: qui si cum uino lotus fuerit
 pleureticis utilis ē ⁊ matrici. ⁊ ignis cōbustionib⁹
 mixtus cū cinere aut cum calce tumorem soluit. ⁊
 vulnera ad sanitatē perducit. asininus adeps dici
 tur nigras cicatrices cōcolorare. anserin⁹ siue gal
 linaceus sūme mirificus est ob dulcedinē pingue
 dinis. mulierū cās utiliter adhibetur. rimulas la
 bioz curat: ⁊ totius vultus frigore factas rimas
 optime sanat: ⁊ aurū dolores. vrsinus dñ capillis
 prestare incrementū: alopias emendare: pernio
 nes curare. vulpinus aurium dolorē tollit. leoni
 nus dñ uenenis ē contrarius. Ceruino adipe hō
 peruncas bestias oēs expellit: ⁊ ē repercutibilis
 odoris cā: que serpētes persequitur. adeps pisciū
 fluminaliū melle mixto ⁊ in sole solutus caligines
 oculozū detergit. viperinus uero suffosiones ocul
 lozum: ⁊ obtusos ⁊ caligines mixta cedria tan
 ti ponderis ⁊ melle actico ⁊ oleo ueteri curat ala
 rum pillos inunctus nasci non sinit. Omnis ergo
 adeps sine sale recēs malaxat atqz idurat: pingue
 dinis cā obtundit ⁊ venena: eosdēqz iusellū non so
 lū his qui catarides biberunt iuuat: uerū et ad qd
 libet uenenum. uetus at uel salinus uel quibuscūbet
 aromatibus cōditus reoperatine uirtutis ē: sed
 spaliter pro aīalibus seu pascuis aliis alio magis
 ac minus laxassius siue mīsticus inuenitur. Oēs
 tñ durities mollire pōt. adeps at leoninus oibus
 quadrupedibus calidior: minus extenuatorius
 est. uetus aut factus adeps a seipso fit calidior: ⁊
 leptomeris ⁊ diaforeticus uere.
 Quebonomelet in practica baly abbatis in cōfe
 ctioe esdre quā azare uocat: eo loco apud Anic. ē
 almelich: ⁊ in pantegni est epar pulli equi: sed in
 antidotario virili p splene pulli equi hētur.
 Quelench idem quod supra.
 Quebitū .i. sulfur. Quenū .i. cyminū.
 Queruna .i. acuta. Queheri .i. cheyri.
 Quersene .i. orobus.
 Querzinazagi siue qrinazagi. i. fruct⁹ thamarisci.
 Quescum .i. kisch.
 Quelusi .i. coriandrū.
 Quetire .i. dragantum.
 Querrassum .i. apium.
 Quenoglossa .i. arnoglossa.
 Quimatezare .i. fomentare.
 Quinocarpus .i. nuclei pini.
 Quiamos .i. squilla.
 Quipero .i. radix iunci.
 Quiamos .i. faba.
 Quianeo .i. ventus.
 Quinofolium .i. psillium.

Quirinaica est nomen loci ut thebaica: ꝛc. vñ dicitur opium quirinaicum: ꝛ opium thebaicum secundum diuersa loca.

Quirinos. i. hypoquistidos vel banlastia. p. hypoquistidos ponit eum Dias. incisfos pro balaustia ponit eum diascozides in burnam.

Quinodorodo daphni. i. rosa canina

Quinocarpus. i. quinocarpus.

Quidros. i. far.

Quinobatus. i. cinobatus.

Quirita. i. testa cabali marini.

Quiroaddolabin. i. rosa canina

Quiricus. i. semen lini

Quilus. i. coagulum

Quirib cefalea. i. canis caput.

Quictomi. i. pulegium

Quida. i. scilla

Quidago. i. daucus.

Quigonis. i. papauer.

Quilionifacum. i. oleum scionium

Quirion trianguli. i. radix iunci.

Quinomelon. i. psillium.

Quibar. i. castoreum.

Quisqualie stibuli ꝛ taissi idem: que omnia sunt purgamenta triici.

Quire. i. herba canabí.

Quiscin agreste ictaicha: ꝛ est paritaria.

Quinaciata. i. infusa

Quialos herba est a dias. sic notata quā ignoro.

Cap. 600.

Quinquifolium

latine pentafilon. Dias. cap. pentafilon. Pentafilon aut pentaptes: aut pentasconfendo selinum habet hastas semine plenas ꝛ longas duobus palmis in quibus semen est. folia habz ediosino similia: in quinqz partibz diuisa. singula folia in singulis hastis flore viridem habent. nascitur in locis humidis: ꝛ in vjs. radix est ei rufa et oblonga. Plin. pentafilon quinqz folia a numero folioz dicta. vnde ꝛ ea latini quinqz folia vocat herba adeo munda ut purificationi in templis adhiberi a gentibus solita esset.

Dosse. elixatura eius decocta ad tertiam dolorem dentium mingat ore tentata: ꝛ quasi gargarismo adbibita putredinem oris tollit. aspredine arteriarum dissenit. ventre stringit. disentericis necesse adhibet. Artericis ꝛ sciaticis prestat effectum. Elixatura cum aceto in cataplasmaibus adbibita herpetas curat. scrofas spargit duricies ꝛ tumores medendo soluit. igne sacrum extinguit. apostemata ꝛ panaricia imposita ad sanitatem perducit. codilomata soluit. scabie tollit. succus radice ei acceptus causas epaticas ꝛ pulmonis componit. potionibus venenatis occurrat. folia eius cum idromelle aut vino bibita addito pipe quartanarijs remedium est: si tamen quatuor folia biberint. tertianarij vero tria cum aqua sola. effimerans vero vnū. epilepticis vero accepta et triginta diebus prestat effectum. succus vero folioz eius

ictericis maximum presidium ciatis tribus accepti vulneribus et fistulis prestat sanitatem. interocellici remedium est bibita. et in cataplasmatibus pfluente abstinet sanguinem. templis honori addit: et domibus posita expiamentum est. radix ei est calida ꝛ non abundanter et nimis acris: ideo vtilissima est ad vetricis fluxum et denti

Bal. i. vñ. sim. phar. cap. de penum dolorem. i. tafilon. pentafilon berberadix siccata quidem fortiter: et nimium vero est acris propter quod in multis vtilis est: sicut et omnia alia quecumque subtilia prius etiam siccata absque mordicatione. est autem radix siccata ex tertio iam gradu: minime vero caliditate

Anic. libro secundo cap. manifesta participat. i. pentafilon. Pentafilon nominatur quinqz folium: et est fortis exsiccationis sine acuitate et adustione et mordicatione

fit ex eo emplastrum ad fluxum et sedat ipsuz. et fit ex eo emplastrum et sedat dubellet et scrofulas et duricies phlegmaticas. decoctio radice ei valet ad vlcera deambulancia. et quod de eo decoctum est cum aceto confert herisipillis et panaricijs: ꝛ scabiei. et confert doloribus iuncturaz et sciaticis. et confert ramici bibitus et more emplastri suppositus et valet ad alcola. et folia eius cum vino valent ad epilepsiam accepta et bibita decem diebus. succus radice eius valet ad dolorem epatis et pulmonis: et ictericam cum bibitur per aliquos dies. Radix eius confert solidationi et vlceribus intestinoz: et emoroidibus. et similiter decoctio eius radice.

folia eius cum vino conferunt quartane: et cotidiane. succus radice eius est medicina pernicioza. Quinqz neruia quid est: i. l. arnoglossa

Quasces. i. paritaria

Quianos est uena terre que secundum dias. nascitur in cypzo in fabrica metallica et in speluncis litoreis. eligendum est limpidum colorem et smaragdinum habens. ꝛc.

Quistis secundum Plin. est ulcus in angulo perpetuo humorem emanans.

Quisactio dicit Plin. vocari quandam speciem folij quod creticum dicitur.

Quisistrum est nomen ferramentozum ocularibus morbis aptorum.

Quianos color dicitur latini: sed grece kianos: est color intra nigrum et uiridem.

Quili grece succus. inde diaquilon quod de succo fit siue emplastrum siue syrupus: uerum per chmelius scribitur.

Quinanchis. i. spasmus.

Quinomella. i. psillium: dias. cap. de psillio.

Quinquilimia. i. liquiritia

Quirina. i. asa

Quisunumseba. i. abrotanum

Quitino sunt flores granatorum caduet.

Quitium. i. hypoquistidos

Quodros. i. far.

Quozoto. i. cucumer.

Quoquimella. i. pruna

Sequitur de R.

Rialbamen .i. fu- mus

terre.

Rainalbamen idez quod supra.
Rabadat apb Aluic. e piscis stu-
pefacies. z e terpedo vl terpedo

Raleb

Rabeleb

.i. muscus.

idem quod supra

Cap. 601.

Ribera

arab. grece sichirnis: la-
tine melon.

Gal

octauo sim. pbar. cap. sichir-
nis. melonis maturi substā

stantia e grossa. virtus eius est que in frigidat et
humectat in secundo gradu. vnde virtus melonis
maturi e absterfina: z puocat vrinā: z mundificat
cutem: z pprie semē eius quādo siccatur z teritur
z cribratur z administratur in lauatibus corporis. do-
minatur autē i ea frigida z humida cōplexio nō
tamen fortis: sed in secūdo gradu dicatur radix
eius z semē eius quādo siccant nō adhuc humi-
da. quādo siccant sunt in primo gradu siccant
aut in principio secūdi. z in eis e plus de absterfio-
ne quādo siccantur qm in carne eius z qm in car-
ne cucu

Sera

lib. aggreg. cap. Rabera quā-
do fit emplastrum cum eo se

dat apostemata oculorum. Et cortex eius quādo
ponitur sup caput infantis sedat apostemata cali-
da que sunt in eius cerebro: z ponit sup frontem
illius ad cuius oculos currūt humiditates: z prohi-
bent eas: z tota carnositas z semen quādo siccatur
ad solem: z cōficitur cū farina ordei vel cum ami-
do: z siccatur bene: mundificat cutē mulierū quā-
do lauant cum eo facies suas: z reddit eas splēdi-
das. sed radix melonis quādo siccatur z sumitur
de ea in pom. z. i. cū idromelle. puocat vomitū: et
quādo accipitur post cibum in hunc modū facit
vomere sine labore. z qm fit emplastrum cum ea
curat vlcera que dicuntur faui.

Raib. i. lac acetosum ut in almanfore cap. de dia-
bete.

Railelon. i. herba similis portulacae: z habet lac. z
est de genere lacticiozū laxatiua saties: z alio
nomine vocatur soldanella.

Raud

.i. renbarbaz

Raut

idem quod supra

Rane

idem quod supra

Rausen

.i. maratrum.

Rauersen. i. renbarbaz de partibus seni: z quid
est seni. l. l. seni.

Rau

.i. anetum

Raubel

.i. kambel

Racanto

.i. asparagus

Racardus.

.i. cardamomū.

Rachaben

.i. ficus pharaonis.

Racemus

.i. pars vne.

Racheili oleum in practica baly abbatis capi. de
accidentibus que sequuntur febres videtur rosa-
ceum.

Radicala. i. conditi: z ponitur in antidotario viri

li in potione ad scrofulas. Plin. inquit radícula
vocatur in lauādinis lanis: succum habet mirum
quantum conferens candore mollicieq. nascitur
satiua vbiq. sed sponte pēipue i asia syriacq. saxo-
sis locis z asperis: caule ferulaceo tenui z ipso ci-
bis indigenaz expetito. z in vnguentis quicqd sit
cū decoquit folio oliue strutin greci vocant: flo-
res estate grata aspectu: vcrū sine odore spinosaz
z caule lanuginoso: semen nulluz: radix magna: q
cum conciditur ad quē dictum ē vsus zc. hec est
conditi quā inuenies in condēs z instructio.

Radical

idem quod supra

Radicalum

.i. polipodium

Radius vocatur instrumentum chirurgicorum
stilus: z id quo medicine in oculis ponuntur

Radix simpliciter p rhabphano domestico accipiūt
romani hodie: z sic etiā greci accipiunt. Hā gre-
ci si sine adiūcto inueniūt pro rhabphano accipiūt: p
quo. l. l. finel.

Radix cutica. i. rhabphan? qui hodie sic vocat li-
cet incongrue: quia radix cutica nō est rhabphan?
quia vere rhabphanus ē radix ut immediate dictū
est in radice.

Radix cortica

idem quod supra

Radianum

.i. iusquiamus

Radiolus. i. iresos

Radis tozetū. i. lactuce

Radix piperis quid est: lege litteram falsel

Radix pontica

.i. liquiritia

Radix asirien vel affirex id est radix pionie.

Rhabphanus quid est. l. l. finel.

Rhabphan? agrestis dias. rhabphanus agrestis iun-
cos duos sine tres spargit in terra rubentes: folia
rute similia: radices cepe: sed ampliora: quē gda
rhabphanū siluestre vocant: intus hz medullā can-
didā: extra cortices nigros. nascitur i montibus z
locis asperis aliquando z ymbrosis. purgat infe-
rius z superius. quidā dicūt q rhabphan? agrestis
ē apios quod inuenies si. l. l. apios.

Rhabphan? gallicus. i. radix quā nos radicē voca-
m. que ē vere rhabphan? sic apparet si. l. l. finel.

Rafis

.i. acus

Rafialb

.i. folium

Rafialbi

idem quod supra.

Ragadie dicuntur fissure accidentes in ano vel
pedibus multi ardois

Ragalus. i. gallus anis.

Raguri? .i. granū solis

Raganto. i. asparag?

Rageal. i. citrangulus.

Ragep. i. psillorum

Ragefar. i. vinee.

Ragis

est species serpilli.

Ragichor. i. polium

Rogoidi. i. vinee.

Ragodan

.i. apium risus.

Ragodazi.

idem quod supra

Rague. i. spuma.

Raguser. i. arsenicum

Ragusacos

.i. oleum petroleum

Rabadar

.i. terpigo piscis.

Radati

idem qd supra

Rabai albame

.i. fumus terre

Ralembatum

.i. coziandrum

Ralefac

.i. abrotanum

Ralebar. i. pulegium

Ramad. i. cinis.

Ramale. i. rasini pini vel pix que ex pinguiorib⁹ lignis pinis colligitur.

Rames. i. locus sub anchis: et ppter hoc vocatur quedam egritudo ramer: et est excoiatio que fit in coris siue sub anchis pueror⁹. hoc vocabulum ponitur in bazarachoana

Ramenta. i. aliquid proiectu purgamentum

Rameta quedam confectio est.

Cap. 602

Ramich

arab. et latine: gre. ve ro rimich.

Sera

lib. aggreg. capi. ramich.

Ramich et gallia confectioes sunt. unde ramich accipit ex multis speciebus: aliquando accipit ex dacilis imaturis: et aliquando accipitur de corticib⁹ granator⁹: et ex herbis asperis: et ocs spes sunt fri. et sic. et d ipo e such. i gallia. et qn fit ex eo gallia: miscet⁹ eo spes et musco: et fm q admisce⁹ ei ex speciebus et musco erit amplior vel minor caliditas ei: et erit tunc medicina composita ex stipticitate et caliditate qua acq⁹ fuit a musco et speciebus: sicut inuenies: si lege. littera such. Et idem auctoritate Serapi. isaac. Ramich fit ex gallis: et e frig. in fine secundi gradus. stringit propter frigiditatem. et ex ramich fit gallia quando miscet⁹ ei ex musco et speciebus cal. sic patet in gallia. Et modus preparationis ramich secundum eundem est iste: accipit ex gallis pond⁹ li. x. et teruntur subtiliter: deinde accipiuntur ex passulis lib. ij. et buliant in aqua bene bulitione forti et debent poni super vnaqua⁹ mensura passularum due mensure et media aque: et postquam bulierit cola eas et expime et proice substantiam passularum. deinde accipe ex melle apud lib. ij. et misce cum decoctione passularum et proice in omnib⁹. x. lib. eius mixture libram vna olei kadi: quod si non habes pone loco eius oleum sisaminum: et fac bulire simul bulitione forti: et moue semper donec scias quod sit bene coctum: et caue quod si minuetur aqua passularum pone in ea de aqua ne aduratur medicina: deinde accipe de rosis et cinnamomo et gariofilis: et ex folio cassie vel ex ligno eius si non habes folium: et tere bene omnia et pone super x. lib. gallie lib. i. mixture istar⁹ specie⁹: deinde misce totum cum decoctione aqua passularum et mellis in olla: ubi e et coque suauiter cum discretionem et moue semper. Et quando finuerit decoctio eius extende super sextarium in sole: quando desiccatus fuerit fac troiscos: et extende eos super crib⁹ in sole donec siccet bene: et serua et vtere. Collector est alius modus confessionis ramich quo hodie vtimur communiter et est iste: accipe succi herbe acetose vel succi citonior⁹. z. xvi. et buliant bulitione vna cum. z. i. folior⁹ rosar⁹ et cum. z. ij. granorum myrti: et postea coletur et in colatura misceantur gallar⁹ recentium humidar⁹ tritar⁹ vltima contritione. z. v. coquantur adhuc: deinde puluerizentur folior⁹ rosar⁹. z. i. sandali albi boni. z. i. et quantum gummi ass. z. s. carnis sumach et spodi ana. z. v. succi agreste. z. vij. succi granor⁹ myrtilloz⁹ trio ruz vltima contritione. z. iij. ligni aloes: gariofo

lorum: macis: et nucis muscate ana. z. iij. introfuantur omnia insimul: et extende in scutella lapidea donec siccetur: et postea puluerizentur subtiliter et cum aureo vno cafeore et aqua rosata: fiant troisci ad pondus. z. viiis.

Rana quid est. l. l. disfoa

Ranaboch i. tribulus marinus

Ranafach i. pulegium.

Rancoridea i. bursa testiculorum

Rancoridem idem quod supra

Ramula vocatur augmentatio carnea sub lingua cum granedine et fluore salinarum: quasi in radice lingue ut alia lingua ori videatur.

Ramunculus. Plin. ramunculum vocamus quas greci botrachion: genera eius quatuor

Rannus quidam dicunt quod est spina alba sed falso quoniam dicitur. dicit quod rannus e frutex nascens circa hortos: cuius virge sunt longe et spinose. folia habet pinguisima et longa et leuia: p q. l. l. hauser.

Rapa quid est. l. l. delien.

Rapa canlis quid est. l. l. quam supra

Rapa agrestis. Dial. locis nascitur siccis fructu: collectum faciens et cetera. l. l. quam supra

Rapastellus. i. rapolla: et est rapa siluestris: pro q. l. l. delien.

Rapacillus: isaac de dietis de ipsa loquitur.

Rapa rustica vocatur secundum dial. quedam spes hypericon.

Rapa i. alippa

Rapesta quid est. l. l. finel.

Papefarch i. cymbalaria.

Rapefarchi idem quod supra

Rapella i. rapastellus.

Rapistrum armoratia. i. raphanus agrestis

Rapifarchia i. abrotanum

Rapolla i. rapastellus

Rapofarsin i. ciclamen

Rapofarsini idem quod supra.

Rapum siluestre Plin. in aruis maxime nascitur fruticosum semine candido duplo maiore quas papaueris.

Rarates i. filiqua

Raratesi idem quod supra

Rarameos i. pulegium.

Rarasarch. i. arbor faciens berberos.

Rarezir i. fructus thamaricis.

Ranefir idem quod supra Raneferi idem quod s.

Raregi i. colofonia

Raricon Paulus cap. de dentib⁹ raricon in ollam comburens.

Rasam. i. enula in secundo practice baly abbat⁹ inuenies: et alibi raseni.

Rasacuz in pratica baly abbatis exponitur pro gummi semibari. i. pini.

Rasus i. stagnum

Rasacoltana i. capitellum saponie.

Rasangi i. es vltum

Rasa quid est. l. l. batronig.

Rascalini i. podagra lini.

Rasga i. patella.

Rafel .i. corallus
 Raselbagel .i. perdir amie
 Rascel .i. rafel.
 Rastian .i. maratru.
 Rafin .i. pentadactylus.
 Rasgi .i. quod trahit ad rotunditatem
 Rasimicon est species apij silvestris
 Raser .i. plumbum
 Rasura eris e quod raditur ab ere.
 Rasara latine caput.

Brea lib. aggreg. cap. Ras. anct. Dias. qui-
 dam adurunt caput leporis et curant
 cum eo allopiam. pisciculi parum caput quando aduri-
 tur et pulverizatur super scissuras ani curat eas. et
 muri qui sit in eis quando fit emplastrum cum eo cu-
 rat vlcera fraudulenta putrida que sunt in ore.

Rasafas .i. salix
 Rasafritum .i. anis.
 Rasapa est de succis fructuum ad spissitudinem de
 coctis: pro qua. l. l. sapa.

Rasatyrion .i. testiculus vulpis
 Rasadafa idem est quod de ventre fit que a sancto
 Jacobo asportantur postquam extrahitur cortex fri-
 cando oblate fuerunt simulantur margaritis.

Rata albanus est inquit species trifolij dum e recens
 sic vocatur: sed sicca dicitur fassafa et cadhab: et i
 hispania dicitur herba oculo. oritur i hortis et i
 pratis. in principio ornis ei? est ut trifolium: postea
 fit gracile? eo: et habet flores ut lenticule.

Ratba idem quod supra
 Ratee .i. git
 Rathee idem quod supra
 Rathefen .i. polipodium.

Raticon Paulus cap. de asmate. aliquis potum
 aut cibi raticon idromilon. etc.

Ratienigi. in. vij. Jo. Serapi. in vnguento illeleni
 amin: et e vnguentum apostolorum: et i alijs multis lo-
 cis exponitur quod e colofonia. Itē in Aliuc. i. secū-
 do in pprio cap. similiter exponitur. verum idem
 Jo. ca. de paralyti dicit quod e gummi granorum viridi-
 um quod vocatur ratienigi: et hoc gummi e terben-
 tina. Itē eodē ca. de asmate. accipe inquit granorum
 pinearum super quas est ratienigi multum secundum ve-
 ritatem: hoc nomen cadit super omnem resinam: grecum
 imitando. Nam resinam grece resina ut in libro de
 doctrina greca.

Raud a reu grece aliud barbaz: aliud seni quod
 nascitur in india secundum Aben mesuay. et aliud
 turcium secundum eundem. aliud ponticum a ponto:
 sic a regionibus nominatur.

Raud idem quod supra.
 Rauabel .i. kambel.
 Ran .i. anetum.
 Razic. .i. lac acetosum
 Razich idem quod supra
 Razienigi .i. feniculus.

Reas apud dias. e secunda species papaueris.
 Reactis .i. petroselinum

Realgar fit ex sulfure calce vicia et auripigmento
 et ideomate nostro vocatur soricoria. interficit so-

rices et omnia animalia. pulvis eius est mortifica-
 tius fistule et vermium equorum: et est corrodens
 omnem malam carnem.

Rean .i. myrta.
 Reac .i. algulenati.
 Realti pessibasi .i. feniculus.
 Reiben. i. lapis qui est sicut cancer.
 Reibeni idem quod supra
 Reib .i. lac acetosum

Cap. 603

R **Euponticum** .i. barba
 firista. et

est radix pontica: multum similis reu
 barbaro: anteri? habet venulas distinctas ut reu
 barbaz: sed non tingit ut renbarbaz. et dicitur reu
 ponticum eo quod in ponto insula reperitur: vel quia
 ponticum habet saporē. et reu tantum e dicere quantum
 radix. Dias. cap. de reupontico: reuponticum nasci-
 tur in bostoro: et sic ad greciam venit. cui? folia ma-
 gna sunt similia folijs sumpbiū. Radix e aliquate-
 nus vasta: et nigra hasta similis centauree: sed bre-
 uior est fragilis et levis in pondere sine odore et
 gustu amara leuiter stringens: et si masticetur fit
 glutinosa et crocei coloris.

Posse. Dias. vires efficaciter habet
 stringentes: et ideo vi-
 no quasi in fomento imposita inflationes defici-
 cat: et vulnera glutinat: et sanguinis abundantiam
 reprimat. habet in se magnam substantiam temperandi
 quia tenet in se terreni frigoris et caloris partem: et
 leptomeris est. ad asmata ergo rheumatica et or-
 thogonia iuuat. potata liuores et empetigines sa-
 nat. cum aceto illinita et potata: emoptoicis et dysen-
 tericis prodest: sed bona e que non est pertusata. in
 gustu mucilaginoso modicum submordax bibita i
 flatione stomachi tollit: laxitudinem et dolorem sto-
 machi. splenetis et epatis bibita pdest. coqual-
 satione corporis reficit. de alto cadentibus subue-
 nit. nefreticis et torfionibus et thoraci et hypochondrijs
 salutare est. stericas et sciaticas causas cōpescit. sa-
 guinem reicientibus vtiliter adbibetur. asmaticis
 prodest. subglutientibus vtiliter adbibetur. cili-
 liacis et dysentericis frigidis typicis singulare p-
 fidium e. moribus venenatis occurrat. similiter ut
 agaricus datur i oib? causis zernas limpidat. et li-
 uores cum aceto imposita: similiter cum aqua liuo-
 res omnes tollit. virtus e ei termatica et paulo sti-
 ptica. Paulus cap. de reupontico cal. e et sicum in
 secundo gradu. virtutē habet mundificandi con-
 fortandi ex ponticitate sua: et diuretica ex quali-
 tatibus. aqua decoctionis ei? soluit opilationem
 splenis et epatis ex frigida causa. cerotum ex pulue-
 re eius et oleo ro. et cera valet contra debilitatem sto-
 machi. pulvis eius labricos occidit.

Rheuma grece est artus quod e fluxus vel cursus.
 Reu .i. radix.

Raud idem quod supra

R **Eubarbarum** Cap. 604.
 latine:
 arab.
 raud vel raud. vñ dicitur reubarbaz

a reu qđ est radix et barbarū: quia est radix que ī barbaria regione oritur et in india et transmarinis partibus. et est aliud quod dicitur reuponticum: de quo supra. quoniam dicitur sic eo qđ in ponto insula reperitur: vel qđ pontici hz saporem. Reu barbarū vt quidā dicunt radix est cuiusdā arboris. Reperitur quasi quedā tuberositas in radice eius et cetera. et est ca. et sic. in secūdo gradu. Jo. mesue reubarbarū quoddam oritur in India: et vocatur ravedseni: et est melius. et quoddam oritur in barbaria: et est laudabilius post illud. et quoddā oritur in turchia: et est minus laudabile illis. et laudatur magis ex eis qđ est subnigrum declinās ad rufedinem: et qđ graue est cū raritate sua: et ī quo in contracturis inuenitur disgregatio ex rufo et glanco: et quod ē croceae tincture: et quod est recēs cognoscitur quod nō est adulteratū: quoniam est rarum et minoris stipticitatis: et ē croceae tincture. Adulteratū vero hz contrarium horum et uarietatem quam hēre debet in contracturis amisit: ī mo subnigrescit in eis: et est ca. complexiōis et sic. in secundo gradu. Conuenerunt autē ī p̄mixtiōe ei⁹ aq̄itas et terretas dātes ei stipticitatem substantie: et aereitas dāns ei raritatem substantie. et est ī eo igneitas perficiens: que propter actionem eius et terretitatem ipsius ipsum facit esse amarum. verum terretitas est fm̄ profundum eius: et igneitas est in superficie ipsius: qđ propter infusio separat inter eius substantias. et cōpletio operationis solutiōis et apertionis opilationū per ipsū est per dominatū caliditatis in superficie eius. et cōsecutio cōtractiōnis per ipsū est a substantia sua terrea stiptica. Nō est in eo nocumentum apparens: et datur in omni tēpore et in omni etate: ita qđ ēt pueris et pregnatibus datur: et est de elegatiōibus et meliorib⁹ medicinis aque lactis: et proprie qđ sūptum est ex capris: que magnificat operationem eius. similiter magnificatur infusio eius in aqua endiuie: et ap̄ prius bulium et colatum: vel in aqua plātaginis: et non p̄termittatur quin cadat ī societate eius spica. Et n. pp̄ij inuamentū cū ipso: neq; p̄termittas additiōem modici vini albi odoriferi clari ī infusionibus eius: et pp̄ie qđ in emendatiōe opilationum pp̄inatur. et eius quidē infusio compe- tit qđ solum queritur absterfio solutio et opilatio num apertio: et ipsius contriti exhibitio. qđ queritur vt post illam in uisceribus vestigia cōtractiōnis remaneant: verum ex eo qđ assum ē: uehementius facit illud: et adhuc uehementius ex adusto. et quod ex eo purius est sustinet qđ oportet et mere- tur de contritiōe. In raro autē et laxo cōtritiō ue- hemens resoluit virtutem. decoctio etiā similiter resoluit qua. **Dosse. Jo. mes.** Educit solutione eius choleram et p̄legma. Ma- ior eius proprietas est mundificare epar et sto- machum: et conferre doloribus p̄ngitiuis eorum et viscerum et clarificare sanguines: et auferre opilationes et morbos quorum mater est opilatio: sic hydropisum. bictericiam: grossiciem splenis: et fe-

bibus opilationum et similia. et ex parte substantie sue proprietas est conferre sp̄uto sanguinis et emanationi eius vnde cūq; sit: et casui et percussioni. et sanare rupturas intrinsecas et extrinsecas. et pp̄ie eius. 3. i. mumie grana. ij. et rubee tinctorum grana. xv. cum uino stiptico. et confert inūctio olei ei⁹ contusionibus et contritionibus lacertorum et do- loribus eorum. et ipsū quidem ē medicina singul- tus. et est medicina bona dysenterie: et pp̄ie qđ ex eo est assum et bibitum cū succo plātaginis et pau- co uino stiptico. et confert feb. periodicis et feb. opilationum et feb. antiquis. Dosis potio eius in fusionis a. 3. ij. 5. usq; ad. x. et contriti a. 3. i. usq; ad 3. iij. Et ipsū conseruatur per annos. iij. et con- seruatur a corruptione et putrefactione si superli- niantur ei cera et terbentina liquefacte: aut cera so- la: aut si sepeliatur in melle taberzet: aut sepeliat ī psillio aut milio. conseruatur. n. tunc tpe extēso. **Rebise** i. genus locuste. **Rebikengi** i. lupinus. **Rebiche** i. cicade marine. **Cap. 605.**

Rebith arab. lati. epar. **Sera.** lib. aggre. capi. rebith. au- ctō. Hal. epar canis rabio- si qđ sumitur in cibo curat morsū canis rabidi. Et idem auctō. Dial. epar asini qđ comeditur cōfert epilepticis ieiuno sumptum. Epar birci si come- duntur ab epileptico facit eum cadere. Epar porci masculi deficcatur et in potu sūptū confert mor- sibus uenenosis. epar canis rabidi fm̄ qđ dicitur administratum assatum: et comestū ab eo quem momordit canis rabiosus phibet ei a timore aq̄. **Dias.** cap. ficatus. ficatus caprinus carbo- nibus impositus sudorē quasi aque emittit: que collecta oculis infusa noctilopas sani- tati restituet. Sed dum elixatus fuerit ab his qui epileptica passione tenentur: si comedatur simile parat effectum. ficatus capre combustus et pulue- re aspersus sanguinem fluentem reprimit. contri- tus cū aceto sanguinem abundantem de naribus concludit. uentrem stringit. Sicatus burdonis cō- bustus et cū oleo myrtino capiti illinimus capillos fluentes sistit: et eos crescere facit. Sicat⁹ vulturis coctus cū sanguine ipsius vulturis tritus et per di- es. viij. potatus caducis prodest pro epanib⁹ ī via cibi. l. l. latamie.

Recal i. vñce. **Recabinum** in prac. Daly. in cap. de febre conti- nua exponitur: qđ est machalum: qđ est bdellium: et in cap. de constipatione uētris et fluxu in fe. scri- bitur uarenichim: et alibi ueremenebū p eodē. **Recoab.** i. galbanum. **Recozporatina** medicina ē ispisatina que carne et cutem densat: confortatq; membrū et temperat complexionē: que grece metasinterica uocatur. **Rechoma.** Plin. assertur inquit o his que supra pontum sunt eadem costo nigro similis: minor et ruffio: paulo sine odore: calefaciens gustus et ab

stergens: eadē trita vini colore reddit ac ad cro-
cum inclinātem.

Rec. i. succus: de quo sit acacia.

Redargues uirtus est stiptica repercuties. Dias.
cap. de ardore pini.

Redhab est species trifolij.

Redidomum. i. morula vel semen eius: et est mo-
ra rubi.

Redidomar i. berberi.

Cap. 606.

Refo arabice: latie cucumer asini
nus: vel agrestis. est ca. z sic.
in tertio gradu. fit ex succo ei? fruct?
elacteriuz quod satis laxat per inferio-
ra z superiora: z per duos ānos in multa efficacia
seruatur. uirtutem habet purgandi principaliter
phlegma: secundario cholera. Contra arteticam
podagram z chiragram z iliacam passionem da-
tur. Ad menstrua pronocāda puluis elacterij cō-
ficiatur cu? oleo muscelino uel cōmuni: z licinius
bombacis itinctus supponat. ad apostemata fri.
maturāda elacterij. v. z. cū farina ordei cōficiant cū
vitello oui: z supponat. Idez valet ptra ca. aposte-
mata. Ad apostemata rūpenduz fit optimuz rup-
toriu? ex elacterio z terbensina: ad vermes aurin?z
conficitur elacterium in quantitate. v. granorum
cum modico aceto z tepiduz infūdatur. Ad oēm
dolore? stomachi ex frig. cā iungat ex cōfectiōe
elacterij z cere z aceti. Ad lentigines faciei et oēs
superfluitatem eius remouēdam accipe cerusaz z
cāphoram z elacteriuz in quātitate illorum duoz
conficiant cum aceto in modum vnguenti i mor-
tario plumbeo z pistello plumbeo z ponatur in
vase vitreo per dies duodecim: postea iterū in eo-
dem mortario z pistello moueatur addito aceto:
z iungatur facies z oīem pannum absterget et
lēti?z.

Sera lib. aggreg. capi. refo aucto. Dias.
nes.

planta eius est diuersa in fructu
eius: qm̄ ipse est minor satis cucumere domestico:
z est in figura sua similis glandi longe: et folia ei?
similia folijs citrulli: sed radix eius ē alba. nascit
in rupibus et campis: z quod d ea administratur
est succus fructus eius: substantia eius ē subtilis:
z sapor eius est amarus. uirtus eius est que calefa-
cit z deficcāt i secūdo gradu. dosis ei? est a kirat

Bal. octauo simplicium pharmacozū
ad. iij. i. cap. fikij agri. fikij agri. i. cucu-
mer siluestris. succū ei? fruct? elacteriū nomināt.

Raga i. cerusa.

Regalea quid est lege. l. de galea.

Ragalter i. cicuta.

Regebertederien **Stephann** ē inquit radix vē-
tozum: dicitur cucurma: z dixit iterum q? grece

vocatur chelidonium: z renera quid est cucurma
le. l. cucurma: **Regius** morbus antiquitus uocaba-
tur ictericia.

Rassius felix proprio capitulo: et
Plin. z oribasius in cōmento aphorismorum bip-
po. bic z amigo ab aureo colore. z arcuatus mor-
bus similiter dicebatur ab archa sideris in celo
apparentis. Regillus est quis paruissima omnib?

Regius morbus. *Interina est.*

nota nullius effectus ad opera medicie.

Regul? i. serpens interficiēs suo sibillo z suo visu.

Regusarp i. polium.

Relaxatio membrorum. i. paralytis.

Relambach i. myrtus.

Relambachi idem quod supra.

Relinisteo barba capillacea.

Relubach i. myrtus.

Relis. i. aqua que super lac acetosum eleuatur.

Remiar i. cymbalaria.

Remiari idem quod supra.

Rembi. i. hīs crura retorta versus extra.

Renitentes i. tractui rēsistentes.

Renisasea i. regalea.

Renifar i. vñee.

Resinti quid est. l. l. khule.

Resines i. passule.

Resemes idem quod supra.

Resemesh idem quod supra.

Resina quid est. l. l. batronig.

Resina frixa i. colofonia.

Resis oculorum exponit Oribasius q? est rupta
ra illorum. vnde resis grece eruptio.

Resin. i. pentadactilus: z resin. i. sanguis dracōis.

Reseresin idem qd supra.

Resincabe i. carui agreste.

Retin Paulus cap. de asmate. i. resina.

Retim idem quod supra.

Riada grece passio in angulis oculorum: ut Ale-
xander cap. de egritudinibus oculorum: z ē secun-
dum Paulum diminutio carnis. Demosthenes
Rias inquit est continuus lachryme fluoz debi-
liate partium aut ex leso angulo uel in modica
chirurgie operatione. Item alibi quibuscunq? pas-
sionibus lachrymosi oculi fiunt: riade sūt a veteri
bus nuncupate: qd nos fluide dicere possumus et
cetera. Riada apud Cornelium scribitur.

Ria i. malum granatum.

Cap. 607.

Ribes quidam dicunt q? est ace-
tosa: z quidam dicūt q? ē
coccus: sed falso: qm̄ nō ē acetosa: qm̄

Mesue facit semotim capi. de rob de
ribes a cap. de rob. de acetosa. similiter ubi ponit
capitulū d rob. de ribes ait q? ualet sic rob de ace-
tosa. Item non est coccus: qm̄ coccus est ca. z sic.
complexionis: sed ribes sunt frig. z sic. **Albani** est
planta stipitem hīs rubeum ad viriditatem decli-
nē tenerum: cuius sapor est dulcis acetositati mix-
tus: folia rotunda viridia nigra: cuius granū por-
tatur de corasceni: acidi saporis: de quo sit rob et
cetera. Nos autē loco eius succum acetose: que est
lapacium agreste.

Sera lib. aggreg. capi. ri-
ponere possumus. **Ribes** anc. **Isaac** be-
naram. ribes est planta hīs capreolos recētes ru-
beos ad viriditatem declinantes. z habet folia
magna lata rotunda virida. z habet grana quozū
sapor est dulcis cum acetositate. z ipsa est frig. et
sic. in secundo gradu: z signum super hoc ē aceto-
sitas ei? z stipticitas. z ex hoc cōtingit q? ifrigidat

Regius
ia. **Regius**
immixtus dictus. quod
oblectamēta. **Regius**
in molliori fragi-
mentis. de quibus.

Stomachum. et aliqui dicunt quod est frigus. et sic. in tercio gradu. Nascentur autem planta ista in montibus syrie frigidi. **Dosse. Sera.** ipsa absconditis nivosis.

et confert speciebus habaon. i. morbilli. et abscondit sicut que fit a caliditate corporis: et retinet fluxum. et conuenit speciebus bothor que sunt in corpore sicut uariolae et similia. et prouocat appetitum et in coriat stomachum sua frigiditate. et abscondit sicut a cholera et fluxum uentris et uomitum. et rob ei confert cardiae et vomitui et fluxui qui fit a cholera: et prouocat cibi appetitum. et i rob eius est dulcedo et acetositas. et idem auctoritate Rasis: ribes est frigus. et sic. stringit uentrem et extingit choleram et acuitatem sanguinis: et non stupefacit dentes. et idem aucto. Alben mesuay: frigus est et sic. in secundo gradu. et rob eius est sicut rob acetositatis citri et agreste in uirtute. et est bona emoroidibus et ebrietati. et putant aliqui medicorum quod est illa que nominatur acetosa et lapacium. Et putauerunt aliqui quod sit granum acetosum: quod affertur ex corasce: nil licet omnes decipiantur.

Riben nascitur in monte libani: et est frigidissima herba.

Ribus apud Dias. est de statu et de palestrato. i. de loco ubi fiebat ludus palestre: et est quod apud Auiennam uocatur sordicies in cap. de sordicies: ubi de his et de alijs loquitur. grecus uero typos dicit.

Rigeon .i. fluxus mensurans.
Rigelle .i. portulace.
Regenifori .i. salamentum.
Rigos .i. rigos.

Ricosarch. i. centinodia. Rigosafal. i. poliu.
Rilofar quid est. l. nenufar.

Rilofari idem quod supra.
Rilofatur .i. hypochistidos.

Rima marina allearia pes asini idez. et est herba cuius folia sunt rotunda habentia odorem alij: que trita et imposita sanat noli me tangere.

Rimec .i. arimech.
Rimida. i. rima. rimides. i. ruge rime.

Rimar. i. limatura. Paulus cap. de cicatricibus et albugine oculi. rimar cornu ceruini et cetera. Ma rimon grece lima.

Rinomelis grece ferreum instrumentum asperi capitis: ut lima qua asperitas palpebrarum eradit. Demosthenes.

Rinon. i. limatura apud Paulum cap. de asmate iquit fagi et primi efficacior rinon.

Ringo grece rostrum: et scribitur rigos: et profer tur rinchos.

Riparon .i. lucida.
Raparufim .i. bdellium.

Riparissimi idem quod supra.
Ripinos uel ripus sordidus ripos sordicies.

Riptica grece purgativa ut Gal. lib. vi. de igenio sanitatis. ripticon catarticum.

Ripus .i. corpus.
Ripuli orobi et quid sunt. l. scisemine.

Ripusirac .i. portulaca.
Repulatur .i. arsenicum.
Riptum .i. ambrosia.
Risari .i. pecten.
Risarch .i. affodillus.
Risarchi idem quod supra.
Risati .i. peime.

Risis gre. fluxus lib. de doctrina greca uel rheuma
Risipella grece herisipilla.

Risi quid sunt. l. larz.
Ristrin .i. sumach.
Risufar .i. almea.

Risufari idem quod supra.
Ristum unum .i. coryle due.

Ringa grece ruga. Ritige ruge.
Ritidosos Demosthenes est rugosa siue sollicita pupille passio.

Ritimum hab. ns ritimum.
Riza. i. radix: inde glicoriza. i. dulcis radix: quam nos corrupte liquiriciam dicimus.

Riza panace .i. pencedanum.
Rizi. i. granum panificum. huius due sunt species. est enim unum rubeum: et est aliud album: sed ad nos non affertur nisi decorticatum: et utriusque medula est: pro quo. l. larz.

Rizonichia .i. radix vnguium.
Rizoncia cassius felix in antidotario sunt radices dure: que in ulceribus apostematum iam etiacia totum remanent.

Ris. i. cedrus arbor. quidam dicunt quod est cipressus: sed falso.

Risimar .i. lactuca asini.
Risissebeos .i. anniden romanum.

Rissidus. i. climia. Roa. i. rosa.
Roan .i. marmor.

Roariati. i. egritudo in qua homo semper ridet.
Roan. i. salomonita: que similis est nostre: et est marmor ut supra.

Roi .i. decursus uel fluxus.
Roidea. i. arbor mali granati. et radion. i. pomum.

Roiton. i. auellana indica: et est fauiscel.
Robal karadi .i. uinum coctum.

Rabali eris .i. squama eris.
Robolie apud Isaac in dietis est legumen: quod apud Auiennam uocatur meise uel mes: uerum apud rasum. i. almanfore aliud est robolie: et aliud mes: pro quo. l. l. mes.

Robiche. i. ficade. Robilie. i. robolie.
Robi .i. uinum coctum.

Robiloet herba est portulace similis: sed cum fragilis emittit lac: et est laxativa valde.

Robosus. i. ligricia. Robosar. i. amomum.
Robosari idem quod supra.

Robub. i. succus inspissatus per seipsum.
Robulfari .i. gentiana.

Rob est uinum mustum coctum ad consumptionem duarum partium: uel quilibet succus sic coctus ita quod remaneat tertia pars: ut Auienna quarto canonis sen. prima cap. de cura sinobi: ubi ponit modum faciendi rob iniubarum: illa clarius inuenies si. l. l.

Robobolus. i. ligricia. Robosar. i. amomum.
Robosari idem quod supra.

Robub. i. succus inspissatus per seipsum.
Robulfari .i. gentiana.

Rob est uinum mustum coctum ad consumptionem duarum partium: uel quilibet succus sic coctus ita quod remaneat tertia pars: ut Auienna quarto canonis sen. prima cap. de cura sinobi: ubi ponit modum faciendi rob iniubarum: illa clarius inuenies si. l. l.

Robobolus. i. ligricia. Robosar. i. amomum.
Robosari idem quod supra.

Robub. i. succus inspissatus per seipsum.
Robulfari .i. gentiana.

Rob est uinum mustum coctum ad consumptionem duarum partium: uel quilibet succus sic coctus ita quod remaneat tertia pars: ut Auienna quarto canonis sen. prima cap. de cura sinobi: ubi ponit modum faciendi rob iniubarum: illa clarius inuenies si. l. l.

Robobolus. i. ligricia. Robosar. i. amomum.
Robosari idem quod supra.

Robub. i. succus inspissatus per seipsum.
Robulfari .i. gentiana.

Rob est uinum mustum coctum ad consumptionem duarum partium: uel quilibet succus sic coctus ita quod remaneat tertia pars: ut Auienna quarto canonis sen. prima cap. de cura sinobi: ubi ponit modum faciendi rob iniubarum: illa clarius inuenies si. l. l.

Robobolus. i. ligricia. Robosar. i. amomum.
Robosari idem quod supra.

Robub. i. succus inspissatus per seipsum.
Robulfari .i. gentiana.

Rob est uinum mustum coctum ad consumptionem duarum partium: uel quilibet succus sic coctus ita quod remaneat tertia pars: ut Auienna quarto canonis sen. prima cap. de cura sinobi: ubi ponit modum faciendi rob iniubarum: illa clarius inuenies si. l. l.

Robobolus. i. ligricia. Robosar. i. amomum.
Robosari idem quod supra.

Robub. i. succus inspissatus per seipsum.
Robulfari .i. gentiana.

carena: sed quando rob simpliciter ponitur debet
intelligi de musto.

*Rochach. i. feracia placenta panis valde tenuis.

*Rochac idem qd supra.

*Rocena. i. cum aliquis ridet sine ca.

*Rofesar i. atriplex.

*Rocfari idem qd supra.

*Rocna. i. cu aliquis sine ca ridet.

*Rocnab idem qd supra.

*Rocnafilon. i. pentafilon. *Rodache. i. flos rose.

*Rodaprenum. i. landrus. *Rodatiua. i. persica.

*Rodachinon i. fructus persici.

*Rodhaba. i. rachaba. *Rodemelli. i. rose et mel.

*Rodemellion idem quod supra.

*Rodesiar i. carpoballamum.

*Rodius. i. cortex mali granati.

Rodiam secundum Dias. proprio
capitulo radix e nascens
in macedonia similis costo: sed paulo
lenior et non equalis: que digitis frica
ta rose longius iactat odorem: et ideo vocatur ro
dia: qz rodon rosa dicitur. cu oleo nardino cepha
largicis maximum remedium est. capiti somento
adhibita et fronti illinita: et tpius maximum pre
fidiu. **Sal.** vij. simp. pharmacorum cap. rodi
est. atiza. rodiaziza est radix que i ma
cedonia generatur: subtilis partis est et diaforetice
virtutis in calefaciendo: ut i secundo vtiqz ponendu
est cum abcessu vel tertio incipiente.

*Rodiadi idem quod supra.

*Rodiaziza idem quod supra.

*Rodinum i. oleum rosatum.

*Rodidonium. i. mozula rubi vel semen eius.

*Rodochina persicus arbor.

*Rododaphni in lib. de doctrina greca e rosa gre
ce lozandrum. Est autem expositio eius rosea lau
rus. nam est nomen copositum ex rodon qd e ro
sa: et daphnis qd est laur. Ab Huiicena vocat ole
ander. Et Dias. nereon. Plin. rododendros nome
quidem apud nos inuenit latinus rododafne: vo
cat aut nereon. Stephanus rododafni: et quid est. l.
nereon.

*Rodo est insula quedam

*Rodon i. rosa.

*Rodan agria i. rosa agrestis alba.

*Rodoleum i. oleum rosatum.

*Rodoleon idem quod supra.

*Rodonfion. i. oleum rosatum et acetum.

*Rodoemidium i. mercurialis.

*Rodonoxiron i. rosa sicca.

*Rodochant. i. flos rose. *Rodomel. i. mel rosatu.

*Rodozacara i. zucarum rosatum.

*Rodoscon i. aqua rosata.

*Rodosconia idem quod supra.

*Rogal i. polum.

*Rogina. i. scissura superficialis cranei: quam nos
rimulam dicimus.

*Rogel i. pes.

*Rogelion i. almea.

*Rogofon i. arsenicum.

*Rogofoni idem qd supra.

*Roginos Paulus cap. de peripleumonia: id est
oreum.

*Roka i. crucca.

*Rokiascos. i. centaurea. *Rokial. i. amomum.

*Romen in confectione mitridati i antidotario vi
rili exponitur rhabbanus.

*Romee i. lapacium acutum.

*Romero i. corona regia.

*Romilia. i. camomilla. *Romisar. i. anetum.

*Romti. i. rhabbanus: pro quo. l. l. fagafinon.

*Ronesac i. hypocrisisidpos.

Cap. 609.

Ronder arabice: grece et latine
olibanum vel thus.

Sera. lib. aggre. cap. ronder anc.

Dias. est gummi ex cachi si

ue katbech. et sunt eius species quattuor. vna e me
lior: et est ex terra Indie: cuius color est smaraldi
nus et sicut color melongie: et colligitur in cochle.
et figura eius est rotunda: et fractura eius e angu
losa. et ponunt illud homines in olla terrea: et agi
tant ollam tam diu donec figura eius rotundatur: et
post tempus fit rubrum. et secundum est ex terris ara
bum: et est solum in bonitate. et melius ex eo est ma
sculum: et est illud qd est rotundum album et non fa
cile fragibile. et qm frangitur qd est interius eius e
tenax. et qm sit fumigatio cum eo comburitur cito.
Et tertium est in bonitate sicut arabicum. et est ha
bens frustra minora qd ipsum: et declinat plus ad
colorem acozi. Et quartum e colore albo. et quan
do frangitur: uergit color eius ad colore mastice.
idem aucto. **Sal.** sapor olibani e stiptic? stipticitate
multa. verum album ex eo non bz stipticitatem ma
nifestam. virtus eius e que calefacit in secundo gra
du: et desiccet in pri

Dias. cap. de olibano.
mo: unde e stiptic? thus vel olibanu

lachrym? est arboris: que grece libanus dicit. qd
autem de arabia defertur: candidum e. qd uero de
India rufum: sed utraqz masculum e. Est tertium
genus minutum ualde et rufum: qd mana thuris
dicitur. est ergo optimum thus qd masculum di
cit subrufum et rotundum et pingue et naturalit
lene et fragibile: et qd ab igne cito incendit: odorez
suauem copit.

Sal. vij. simpli. pharmacorum
ose emittens. cap. de thure. libanum. i. e
thus: calefactum quidem est in secundo gradu:
siccatum autem in primo. habet autem quid stipti
cans paucis: minime uero manifesta e stipticitas
in albo secundum colorem. cortex autem eius stipti
cam uirtutem manifestam possidet: quocirca siccat
generose: ut in secundo gradu siccatum existat.

Dosse. Sera. anc. Diasc. abstergit
obscuritatem uisus:

replet vlcera profunda: et incarnat ea. et consolidat
vlcera recentia cum suo sanguine. et quando bibit
olibanum: coferit sputo sanguinis et abscindit fluxu
menstruorum: et cuiuscumqz sanguinis undecumqz
fluat: et sanguinis qui fluit a cerebro: qui dicitur
melcha: et est species fluxus sanguinis narium. et

prohibet vlcera fraudulenta que fiunt in ano et i alijs mēbris qñ miscetur cū lacte: et sit inde licini um ⁊ a dministratur. ⁊ qñ admiscetur aceto ⁊ oleo ⁊ sit linimentum in pñcipio formice aufert eam ⁊ empetiginem. ⁊ miscetur cū adipe anceris et por ci: ⁊ curat vlcera facta ab adustione ignis: ⁊ scissu ras pedum que fiunt a frigore. ⁊ qñ miscet cū pi ce curat concussionē aurū. ⁊ qñ miscetur cum vi no dñci et distillatur i aurē: confert dolozi ei. qñ admiscetur cum chinolea ⁊ oleo ro. ⁊ liniunt cū eo apostemata ca. māmillarum que fiunt post p tum: ⁊ confert eis. ⁊ ipsū admiscetur cū medicinis conferentibus pulmōni et emplastris resoluenti bus apostemata interiora. ⁊ qñ bibitur cōfert spu to sanguinis et dissoluit pblegma: ⁊ aufert tristitia am et auget memoriā. ⁊ qñ bibunt de eo sani paz meliorat eos: sed si nimis cu3 vino biberit: inducit maniam: ⁊ amplius cum vino occidit. et comburi tur olibanū qñ accipitur frustum ex eo et incēdit ⁊ inflāmur et ponitur in testa subtili: ⁊ cōburit. ⁊ qñ cōburis eum oportet ut cooperias cū aliquo alio nase: qz facit cum hoc qz nō incineratur. Roz ter libani facit fumūz boni odoris. et substātia ei est grossior substantia olibani. ⁊ sapor eius est stip ticus māifeste. Et virtus eius est que desiccet de ficatione forti quousqz sit in fine tertij gradus. ⁊ nō sunt in eo acuitas et mordicatio manifeste ⁊ cō fortat et abscondit fluxū sanguinis per sputū. ⁊ cor roborat stomachū laxatum. ⁊ confortat et conue nit fluxui sāguinis ventris et vlceribus ītestinorū. Et olibanum similiter facit hoc īuamentū: nisi qz cortex eius in hoc ē fortior propter nirtutem sue stipticitatis. valet enim cortex fluxui humiditatz matricis antiquarū qñ fiunt nascalia cū eo. ⁊ con fert ad abstergendum maculas et cicatrices. ⁊ cō fert limpiditū. Fumus olibani ita colligitur: acci pe de olibano cum forficibus paruis: ⁊ incide ⁊ in flāma in lucerna: ⁊ pone ipsūz in uase ex terra no ua vitreatro: deinde cooperi cū vase eneo habēte orificiū mundū bñ purgatum: ⁊ interpone labijs vasorum ab vno latere aut duobus lapillū grossi tudinis quattuor digitorum bñtem: vt possis aspi cere olibanum et uidere si comburitur: ⁊ si flam ma eius attingit vsqz ad orificium vasis. sit etiam inde introitus per quem intrōmittere possis fru stū aliud olibani anteqz extinguatur pūmūz peni tus extinctiōe cōpleta. et facias hoc quousqz hēas ex fumo quantū vis. Et tu quidem lini cooperto riū enēz exterius limitū limitōe continua cū spon gia madefacta i aqua frigida: qz qñ facies hoc nō calefiet calefactione fortiet coadunabitur fumus vnus super aliū. si vero non faceres hoc: conuerter retur fumus qui ascēdit ad coopertoriū inferius: ⁊ miscetur cū cineribus īferioribus olibani. Incē de ergo ex olibano qñ nō uolueris et collige fumū eius fm disciplinam quā monstraui tibi. Cineres aut collige per se et pone semotim. Et idem auct. Bal. virtus fumi olibani est calidior et sicior: uir tute olibani: quousqz reponatur in tertio gradu: ⁊ abstergit et replet: ⁊ mūdificat vlcera oculi que

admodū faciunt fumus mirrhe et storacis. ⁊ idēz auc. Dias. fumus olibani sedat apostemata oculi: ⁊ abscondit cursū humiditatum ad ipsū: ⁊ mundi ficat vlcera eius: ⁊ generat carnē i vlceribus ipsi que dicuntur chilomata: ⁊ sedat apostemata que fiunt i eo que dicitur kanri. fumus aut mirrhe et storacis eodez mō colligitur: et ualet ut supra. Et idē auc. Alben mesuay. olibanū destruit pblegma. ⁊ aufert tristitiam. ⁊ confert cordi. ⁊ auget in me moria. Auic. de virib⁹ cordis dicit qz cōfortat cor. Rozas Paulus cap. de dolore capitis. comedat in quit rozas. i. mala granata ⁊ cetera.

Rozastrū est similax apud Dias. ⁊ apud kiranidā zinilax vocatur. Plin. inquit. similax: quam nicopbo ros cognominamus.

Rozab ara. dactili: qui ⁊ ibamara uocatur: ⁊ alijs pluribus modis fm diuersitatem specierum eoz ex parte maturitatis formarū ⁊ regionum etiam nominantur.

Rosa quid est: le. harel.

Rosa gariofilata quid est: le. quod supra.

Rosa regis i. flos stasixarie.

Rosa asinorum i. flos peonie.

Rosa vinee i. flos spine albe.

Ros syriacus exposuerunt quidā qz est flos omis: ⁊ non dicunt quid omus est. sed ros syriacus ē su mach. vide qz ubicunqz i libris de greco trāslatis hētur ros syriacus: i arabicis eisdē locis et casib⁹ hētur sumach. Nam apud Dias. in capl. de oziga nobi est ros syriacus: in Serapione eodem loco ex uerbo Dias. hētur sumach. Item i capl. de mo ris ubi dicitur sicca et trita ponuntur i loco rozis syriaci: i Serapione est sumach. Itēz iuenitur sy rupus de fructibus in. vij. Jo. Serapionis: cui si milis inuenitur apud Plin. ⁊ Dias. ⁊ ubi ille h3 su mach: isti habent syriacus.

Rosa zamen i. flos maluanisci.

Rosa seni i. vesum.

Rosa persica. i. rubra: qñ a persia hūerūt ortum.

Rosa canina est plāta in cuius radice nascit qua si fungus: ex quo sit hypoquistidos: qui sāguis vo catur arabice tararib. ⁊ planta uocat barba hir cina. ⁊ est alia species rose canine: que uocatur ro sago.

Rosa agrestis idem qd supra.

Rosa marina quid e. i. laieralmarien.

Rosago planta est que ponitur in antidotario vi rili i potione ad scrofulas: ⁊ est spēs rose canine.

Rosaidicos siue restidicos Paulus cap. de amif sione memorie admiscentes iquit ifrigidātia ⁊ sic cantia ut rosaidicos et mir sine et cetera: puto qz ē sumach.

Rosaros. i. sturn⁹ auis. Rosaceū. i. olēū rosatū

Rosata i. antidotū ex rosis.

Rosilo i. aristologia.

Rosilio idem qd supra.

Rosiliab. i. amidū. Roso. i. mala granata.

Rosoi idem qd supra.

Rostodoz. i. bedeguar. Rosum. i. alinea.

Cap. 6io.

Rostrum porcinus herba est longitudo unius digiti et eiusdem lateris spandens se super terram amplectens ea: cuius folia ex vitro quod latere sunt incisa incisuris magnis: et in eius medio leuatur stipes paruus: in cuius stipite sit quedam lanugo rotunda sicut pila: sicut facit herba seneci on: que cum tangitur dissoluitur: confert opilatis. Rostrum coninum herba est quam plures dicunt solide speciem: sed falso sicut apparet si leges situm: imo est herba utriusque pilosa hinc quasi odor boraginis et uirtutem consolidatiuam.

Rotab

i. dacilus.

Cap. 6ii.

Rotabea uel rod Seta.

lib. aggreg. cap. rod baba. quoniam est humidum et recens dicitur affarsafa. quoniam est siccum dicitur akes: et est species leguminis sic nominata. Et idem auct. Dios. primo quoniam nascitur est similis andachuche: que nascitur in pratis. sed quoniam est completa habet folia subtiliora quam folia ipsi: et habet ramos similes ramis andachuche: et sunt ei semina in magnitudine lentis totiuosa sicut cornua. aliqui desiccantur et ad ministratur cum alijs rebus: et preparatur cum sale. Et idem auctoritate Gal. sapor huius grani est stipitius sicut sapor lentis: et uirtus eius est cal. caliditate temperata. et efficatio eius est amplior exsiccatione lentis: et comeditur sicut lens. Et idem auctoritate Isaac. benarum affarsafa nascitur super aquas: et non siccantur in estate neque in hyeme: et ideo nominatur humida. et quod de ea administratur est semen ei et folia. et est calidum et humidum. et est in eo inflatio: et ideo auget sperma: et incitat coitum: et auget inuamentum medicinarum que faciunt ad hoc. et semine eius ingreditur in pluribus confectioibus foribus. et quoniam fit emplastrum cum folijs eius confert morbis: que indigent sedatione doloris eorum. et est conueniens cibo animalium.

Rozaz. i. cerula.

Rozaz. idem quod supra.

Rozab

i. lithargyrium.

Ruasiri

est species miconis.

Ruan

i. marmor.

Ruan

idem quod supra.

Rubea tinctorum quid est. i. littera eritrodanum.

Ruben. i. radix quedam: que affertur de barbaria. similiter rubem id est caseus.

Rubea consolidida

i. bistorta.

Rubeu. i. acacia.

Rubicar. i. sinopida.

Rubien. i. cibus conueniens et sapidus: et est caseus recens.

Rubine. i. sipia abluta.

Rubie. i. os sepie.

Rubien

idem quod supra.

Rubia

i. rubea tinctorum.

Rubidus panis. i. recoctus et rubefactus.

Rubrica. i. sinopida: per quo. l. l. nepnia.

Rubus quid est. l. l. sulach.

i. liquoricia.

Rupus

i. liquoricia.

Rubus. i. herba que rubea uocatur.

Rugge

idem quod supra.

Rugesar

i. cymbalaria.

Rugafari

idem quod supra.

Rumani uel ruman. i. malus granatus: inde romana. i. cibus qui inde fit.

Rume. i. malus granatus.

Rumef. i. lapaciu acutu.

Rumefarch

i. pimpinella.

Rumeg. i. lapis similis cancro. quidam dicunt quod est cancer in lapidem conuersus.

Rusatu. i. es vstu.

Rusanigi idem quod supra.

Rusacervi

i. semine genitale.

Rusne. i. zirubet: et est species zedoarie.

Rusien

i. tri de pasta.

Ruseritras

i. flos syriacus.

Ruseritro

idem quod supra.

Rusme. i. tri que sunt ex azima pasta.

Rusini

i. cepe agreste.

Cap. 6iz.

Ruta lat. et gre. ara. nero radeb vel altelep.

lib. aggreg. cap. radeb anc.

Dias. Radeb. i. ruta: et est o

ea domestica et siluestris. sed siluestris est magis cal. quam domestica et magis acuta: que escis non est bona. sed domestica et maxime illa que oritur circa arboris ficus: vel circa cucumeres est conueniens cibus. Et aliud genus rute siluestris que nascitur in macedonia et in galicia asie quam moly cines appellant: et aliqui armolam eam uocant. frutex est et una radice virgas multas hinc: folia latiora plus quam domestica: sed mollia et odorem grauem hinc: et florem album: et capita maiora quam domestica: et in tribus partibus diuisa. huius semen obrutum et trigonum gustu amarum est. hec in antiquo tempore colligitur: cui addito melle et uino et felle caponis et croco: et succo maratri caliginem oculis detergit.

Posse. Bal. vij. simp. pharmacorum

cap. moly. quidam huius rutam siluestrem nominant: quidam autem armolam. uirtus autem eius subtilis est et cal. in quartum gradum. unde et incidit grossos humores et diaforat et ad urinationem prouocat. Et idem. vij. simplic. pharmacorum cap. pigamum. Pigamum. i. ruta siluestris quidem ex quarto est gradu calefacientium et siccantium: domestica uero ex tertio. et autem non solum acris gustu: sed etiam amara quo incidere et diaforare habet grossos et viscosos humores. propter eandem autem uirtutem et per urinas euacuat: quinimo et subtilium partium est et ventositatis destructiua: et ideo ad sputa onca conuenit: et animositates que ad uenerea pertinent: et diaforat et siccant moderate. et enim de fortiter desiccantibus.

Sera. aucto. Dias. ruta est de rebus magis conferentibus inflationibus et uentositatibus. et ipsa extinguit libidinem coitus. unde domestica et siluestris sunt ambe calefaciue adustine prouocatiue urine et menstruum. Et quando comeditur ruta aut bibitur stringit uentrem. et quando sumitur in potu ex semine cuiuscunque quantitas unius calus cum uino est medicamentum conferens multum medicinis mortiferis.

Et qñ comeduntur folia eius sola: aut cū ficub⁹ sic
 cis et nucibus auferunt nocumēta medicinarum
 mortiferarū. et est vltima medicina cōtra maliciā
 venenoz: qñ administratur sicut diximus. Et qñ
 comeditur et bibitur ruta: semper abscindit sper
 ma. et qñ coquitur cū aneto sicco: et sumitur sedat
 tortiones. et qñ administratur in hūc modū cōfert
 dolozi capitis et dolozi pectoris et asinani et tussi et
 apostemati pulmonis et sciaticæ et doloibus inn
 curarū et rigoribus. Et qñ coquitur in oleo: et po
 nitur in dysteribus: cōfert inflationi matricis et i
 stationibus et doloribus recti intestini. Et qñ terit⁹
 et cōficatur cum melle et linitur supra collum ma
 tricis: cōfert dolozi eius et suffocationi matricis.
 Et qñ coquitur i oleo et bibitur: occidit et expellit
 libūcos. et cōficatur cū melle: et fit emplastrū dolo
 zi iunctuarū et dolozi ex concussioe. et fit empla
 strū cum ea et ficubus hydropisi carnosio. Et qñ
 coquitur cū vino usq; ad cōsumptionē medietatis
 vini: et bibitur: cōfert speciei humide hydropisis.
 Et qñ comeditur sola sicut ē: aut salita acuit visū.
 Et qñ fit emplastrum cum ea cū sanich super ocu
 lum: sedat dolorez eius. Et qñ teritur et miscetur
 cū aceto et oleo rosato: et fit linitio cū eo: sedat do
 lem capitis. et qñ intronititur i naribus ipsa aut
 succus eius abscindit fluxū sāguinis ab eis. Et qñ
 admiscetur cum iūtro et fricat inde morphea al
 ba auferit eā. Et qñ fit emplastrum cū ea et cū mel
 le et albumine super empetiginem cōfert ei. et qñ
 succus rute calescit i corūce granati: et distillatur i
 aurē: cōfert dolozi eius. et miscetur cum succo fe
 niculi et melle: et fit collyriū cū eo: et cōfert dolo
 ri visus. Et qñ miscetur cum aceto et oleo ro. et cō
 ficatur cum cerula: et fit linimentum cū ea: cōfert
 herisipille et formice et vlcērib⁹ capitis humidis.
 et ruta qñ masticatur post comestione ceparum et
 alliorum: auferit fetorem illorū. Rutā venenis re
 sistere mustele docēt: que qñ cūz serpētib⁹ dimi
 cature sunt cibo eius armanē. Docuit etiā rex pō
 ticus: qui cūz fratris sui timeret insidias rute folia
 cum duabus nucibus et totidē caricis admixto sa
 le icium⁹ acceperat. Agrestis si sumatur nimis de
 ipsa occidit. et qñ ipsa colligitur: maxime cū icepe
 rit apparere flos: si carnem tetigerit vlcērat: et fa
 cit inflare cum pruritu: quare oportet qui vult eā
 colligere: q; vngat manus et faciez cū oleo ro. Et
 estimauerunt quidaz q; si succus eius aspergatur
 super pullos gallinarum: non comedit eos nūll⁹.
 Et putant quidam q; illa que nascit i macedonia
 ppe flumiz: qui dicitur archimon qñ comeditur
 occidit. et loca in quibus nascitur sūt loca serpētū
 plena. Sed semen eius qñ bibitur: cōfert dolozi
 bus intrinsecis: et ipsum igreditur i cōfectionibus
 medicinarū: et est inuatiū. Et idem auc. rasi. Ru
 ta domestica ē medicina maxima inuatiua intesti
 nis interioribus: et cōfert visui. et gummi eius est
 cal. in fine tertij gradus: sic in tertio. curat vlcera
 oculi qñ puluerizatur super ea. et cōfert scrofulis
 que sunt in gutture et subasellis.
 Rueta est genus arance: et vocat tarantula.

Rutescar. i. nasturcium. Rutinos. i. abrotanū.
 Rutib est qd facit stare sicut stat hō cū erat tenēs
 faciem suam et ventrem super terrā.

Cap. 63.

Rhule ^{ara. la. lib. ag} **Sera** ^{greg.}
 cap. Rhule auc. Gal. renes sani sūt ex
 piscibus illis qui stinci dicūtur. Et qui
 dant deferunt ex babylonia: et quidā ex India. et
 ex eis sunt qui generāt in mari cozū. et ex eis sunt
 qui reperiunt in regione lodie: et sunt species stel
 lionis aquatici: et ipsi quidem desiccant in tempo
 re autūni. Dial. stincus aīal est: qd et in India re
 perit quadrupes simile lacerte: et multo maius et
 longius et vterius aptum ad venereos actus. sed
 in nostris ptibus hēmus eque parulos: sicut sūt
 lacerte nouit orze: et in aqua sunt degentia.

Posse. Sera ^{quādo sumit in potu}
 ex eo qd ē iuxta renes
 stinci incitat fortiter libidinem. et hec medicina in
 gredit i cōfectionibus ad excitandum desideriz
 coitus. Et idem aucto. alcanzi. si bibitur ex renib⁹
 ipsi⁹ solum facit erectionē nimiam virge: adeo q
 oportet fieri medicinam extinguētē ipsū. est cal.
 complexionis: et auget sperma et libidinem. et me
 lior ex hoc pisce ē ille q ē maior et pgiuor. Dialc.
 faciunt ad venereos usus: si caro ei⁹ vno cyatho
 potet. Mā si plus sumat: nernos ledit. Paul⁹ cap.
 de stinco ca. complexionis et ē sicce in tertio.

Sequitur de. S.

Sabates ^{est nota gaudij}
 Sabat i. salsa que fit cū aceto.
 Sabar i. aloē.
 Sabasa i. cocule que a sancto
 Iacobo aportatur postq; exteri
 or cortex fricando ablatus fuerit: et margarite si
 milantur.
 Sabanum. i. panniculi qui sunt intra grana grana
 ti: vel bombicinis pannus.
 Sabagit. i. cibarium cū iure vel salsamēta liquida
 i quibus tingitur aliquid vt caro vel aliud.
 Sabauri. i. subtilis. Sabacen. i. nabach.
 Sabran. i. esula. Sabar. i. aloes.
 Saberemi i. esula.
 Sabel vel sebel. i. caro rubea crescens super albe
 dinem oculorum ex venis contexta ad modum re
 this: et palpebra inuerfatur: et fit rubea et aspera.
 Sabolenegit i. emathites.
 Sabdenegum idem quod supra.
 Sabibonilchimi. i. bona succositas anteq; sāguis
 fiat.

Cap. 64.

Abon ^{i. formicarum: latine sa}
 po. Sapo fit ex forti lixi
 nio et quacūq; piguedine: cuius mul
 te sunt species eius. Est enim spatar: ti
 cus qui sic dicit eo q; icidit ut spata: et iste vocat

iudaicus quo indei lauant fericum: et alius galli-
cus: et alius muscatus: et alius mollis et niger: et vo-
catur spa. **Sera** lib. aggreg. cap. sapon. aucto.
tarentus. **Sera** Pauli, virtus eius est que ab-
stergit et purificat: et cal. et vlcera corpus: et est for-
tis in hoc: et est bonum ad maturandū apostema-
ta dura: et ad tollendū sanien: et ad mollificandū
apostemata dura. Et idem auc. rasis est cal. et vlc-
rat corpus: et est fortis in hac operatione.

Sabor .i. aloes.
Sabor est nomen cuiusdā piscis: et est spinula.
Saborion .i. spelta. **Sacamine** .i. mora celsi.
Sacandulion est potulaca silnestris laxatina et
lacticiniosa.

Sacach est rosa rubea nehemeter.
Saccaron est mel in arundinibus collectum candidū
dētibus fragile ad anellane magnitudinem: et est zu-
carum aster.

Saccara idem quod supra.
Sachabachabemenon .i. flos papaueris.
Sachabic est flos papaueris albi.

Alchabenz ara. gre. et la.
serapinum.
Sera lib. aggreg. ca. sachabeg si-
ue sachabenigi auc. **Dia**.
est gūmi cuiusdam plante similis galbano in figu-
ra sua: et est vna ex speciebus ferule: sicut apparet
in littera ferula. Melius aut ex eo est clarū exteri-
rubeum et interius album. odor eius est iter odor
rez asse et odor. **Dosse. Sera** auctori.
rem galbani. **Dia** cō-
fert dolori pectoris et attritioni lacertorum et tuf-
si antique: et aufert superfluitates grossas que sūt
in pulmōe: et curat epilepticos et spasmū: cum facit
declinare caput ad posteriora: et valet dolori sple-
nis et paralyti: et illi qui amisit sensus et motus ali-
cuius membri cā frigiditatis que accidit nervis: et
custodit corpus a frigore maxime vero a frigore
febrim periodicarū: et fit cum eo inunctio in do-
loribus magnis et cōfert. Et qñ bibitur cum idro-
melle pronocat menstrua: et interficit fetum: et qñ
bibitur cū vino confert moribus venenatis. et qñ
odorat confert suffocationi matricis: et qñ linitur
cū aceto super cicatrices attenuat eas: et ipsum ab-
stergit vestigis vlcera oculorum: et confert obsuri-
tati visus et aque: que descendit ad oculum: et pro-
hibet eam: et dissolvitur sicut dissolvitur aqua cū
amigdalā amaris ut ruta aut pane calido: et sic ad-
ministratur ad ea que diximus: et est cōtrariū ne-
nensis mortiferis: et aliqui teritur cū aceto: et linitur
super ordeolum et aufert ipsum: et confert colice.
et qñ sumit in potu aut fit cum eo clystere purgat
phlegma grossum qd est in iuncturis: et mollit vē-
trem mollificatione competentī: et cōfert emoroi-
dibus qñ sumit simplex aut cōpositum: et est con-
ueniens medicinis laxatiuis acutis: et expellit ven-
tositates grossas: et dissolvit lapidem: et confert ri-
goibus febrim: et auget sperma: et est bonū epati
et purgat aquam citrinā: et confert pūcturis scōpi

onis: et confert vētositatibus intestinorum et costa-
rum: et purgat phlegma viscosum: et dosis ei⁹ sim-
plicis est .a. 3. i. usq; ad aureum. i. i. fusi aliqua deco-
ctio: aut in aqua rute: aut aqua mellis: aut fenugre-
ci: et si admiscetur cum alijs medicinis isfrigidat:
et sic dosis eius est .3. 5. usq; ad .3. i. Et melius est illud
cuius color declinat ad rubedine: et est claz. hñs
odorem bonū et acutum saporē: et cōfert doloribz
emoroidaz qñ bibit simplex aut cōpositū: et est
conueniens administrari cū medicinis laxatiuis:
et phibet difficultatē aut grauedinem eaz sup na-
turam: et resoluit vētositates grossas que generāt
in cor. **Sal** viij. simp. pharmacoz capi. de se-
pore. **rapino**. Serapinum. i. serapinum

opos est cal. et subtiliū partūz similis alijs opis.
hñ aut et quid absterfumz quo et cicatrices que in
oculis expurgat et subtiliat: quinimo suffusionibz
ppter grossiciem humorū fictibus bonū est pbar-
macum. Ipsa vero planta ex qua fit ferule simil-
existens debilis et inutilis est: nominat autē pricipa-
lius illa serapinum. opos. n. eius ab utentibus no-
minat ita sicut et alia multa: ppter defectūz uoca-
buli nominamus abusive. melius erit ipsam nō se-
rapinum sed opos serapini dicere. Paulus capi.
cap. de serapino. ca. est et sic. i. tertio gra. et ipsum
dissolutum in succo rute frangit lapides: et facit vri-
nare: et fit collyrium contra pannū oculoz: et con-
fert obscuritati visus et aque descendēti ad oculū:
cuius receptio est hec: Recipe serapini .3. i. dissolua-
tur in .3. i. succi celidonie zincari .3. ij. et distillet cum
lacte mulieris ana equalit.

Sachasi .i. filix.
Sacharch. i. papauer nigrum: cuius flos est rube-
us totus.
Sachra herba .i. berbena.
Sacer ignis .i. ignis persicus.
Saceatum. i. vinum ex fece sacis expressum.
Sacheisacirosa. i. spica. **Sacilio** .i. affodillus.
Sachilio idem qd supra.
Sachilie lūcenea. i. rosa regis: et alio nomie voca-
tur chisebenium.
Sachidalion .i. affodillus.

Alchiliemenie ara. gre.
blitoci vñ
bliton vel olus iamenum: vel olus co-
xilides: et latine vero beata agrestis vel

Sera lib. aggreg. cap. sachiliemenie siue
tis. **Sachalaia** mena auc. **Sal**. sachilie
menie. i. olus iamenum oibus est notum. uirt⁹ ei⁹

est fri. et humi. in **Dosse. Sera** auc.
secundo gradu. **Dosse. Sera** toz.
Dia. herba ipsa comedit et mollit ventrem: et nō
est omnino virtus i ea ex rebus medicinalibz: et hñ
i se aqueitatem multaz plusq; oia alia olera. et qñ
fit emplastrum cū ea super apostemata ca. cōfert
et sedat fitim et tussim que fiunt a caliditate. Et ip-
sum ē pauci nutrimentū qñ comedit et tarde pene-
trationis. Et idem auc. Isaac qñ fit emplastrū cū
radice ipsius confert vlcibus que dicunt faui

a quibus emanat humiditas similis melli. Et idē auc. Dabit. est fri. et hu. in secundo. humiditas ei⁹ ē amplior q̄ humiditas lactuce et cucurbitae. et sub stantia eius ē aquosa non hñs i se grossiciem: ga cito descendit et mollit ventrem: et iō modice red dit nutrimentū ex ipso. Et exprimit succus folio rā: et miscetur cum oleo ro. et confert dolori capi tis qui accidit a calore solis. Et qñ cogitur herba ipsa: et pōcitur super ipsaz oleū amigdalārū et suc cus maloz granatoz dulcium confert tussi sicce: que est cum caliditate et asperitate pectoris.

Dias. blitis fri. est et hu. nimis relaxat: et co mestus ventrem mollit. eustomach⁹ ē et idigestibilis hu. corporis medicamentis nō fa cit. natura eius sine acrimonia visa est: uatrē vsqz ad choleram plerūqz conturbat. Et idem auctori. Hippo. precipit ad sistenda nimia menstrua femi narum. in cibo dandum clauos. i. poros pedum i posito eo liniri et comprimi credunt. succus eius ex vino datus uilit scorpionum venenis resistit: quibus etiam putant ipsum tritum et impositum plagis mederi.

Sachilie	i. affodillus.
Saclinotus	i. pulegium.
Sachilie būcena. i. rosa regis: et alio nomine uoca tur sabachisclenem.	
Saclinabiam	i. abrotanum.
Saclinopus	idem quod supra.
Sacholochadea est nomen cuiusdam uermis ha bentis. xiiij. pedes.	
Sacholomas id est stolimas: pro quo le. l. cardus siluestris.	
Sacholamos	idem.
Saccon	i. prima species calcāti.
Sachubi fandaricon	i. scolopendria.
Saculon fandericon	idem qđ supra.
Sacundulion est portulaca siluestris que est laxa tiua valde.	
Sacudcam	i. allium agreste.
Saccupalea quid est. l. l. cinofbatus.	
Sadaf	i. clolea marina.
Sedafa. i. quod sit de coeleis que apportantur de sancto Iacobo postq̄ exterior cortex fricando ab latus fuerit: et simulantur margarite.	

Cap. 67.
Sadaram fader na. **Sera.** lib. agreg. cap. sadaram. et est dictum i lingua persica nigrum cadakar: et res nigra cum qua tinguntur ligna in chaaman: et est herba uel succus magne nigredinis ingrediens in medicinis odoriferis et zebara. et ē algalia habēs odorem bonum: et ingreditur i medicinis ad mul ta huiusmodi. est fri. et sic. in tertio gradu. Et idē auc. Eben mesuay. est fri. et sic. in tertio gradu: et stipticum. prohibet sanguinis fluxum. et cōfert ca sui capillorum.
Sadar. i. agrifolium cuius fruct⁹ dicitur nabach.
Sadage i. folium.

Sades quid est. l. l. ostracorum.

Sadema	i. nigrum.
Sadenig	i. pulegium.
Sadenegi	i. ematites.
Saderna	i. sadaram.
Sabeb	i. ruta.
Sadurum	i. scoromia.
Sadurief	i. amomum.
Saduriar	idem quod supra.
Safati	i. pustule faciei.
Safas est illud quasi stannum quod remanet qñ efficitur cerusa: et eius subtile ē cerusa. virtutes ei⁹ sunt in affideos.	
Safan	i. album.
Safara	i. abrotanum.
Safar	i. gariofilus.
Safarum. i. oleum in quo est infusum ferrum.	
Saffaf	i. salalix.
Saferetrum	i. basilicon.
Safer	i. subet.
Safena est vena que est sub cauilla pedis.	
Sagapinum	i. serapinum.
Sagaos	i. nitrum.
Sagarion	i. abrotanum.
Sagipatus	i. pinguis.
Sagimen	i. berberis.
Sagi	i. panicum.
Sagonu	i. agnus castus.
Saginon	idem quod supra.
Sagofilon	i. millefolium.
Saguafara	i. abrotanum.
Saguar	i. alumen.
Saguari	idem quod supra.
Saba est species consolide.	
Sabara suebz uel subez id est uigilatio dormi tatiua.	
Sabade	i. sapurios.
Sabafa	i. morbillus.
Sabati	i. album.
Sabanicus est genus cibarij: et est cōposita.	
Sabati scelneman	i. rosa regis.

Cap. 68.

Sabanc a rabice: grece tymbra: latine satiregia.
Sera libro aggregationum ca pitulo sabanc auctoritate Dialco. Sabanc siue sabater est planta omnibus nota. nascitur locis saxosis et asperis: et est simi lis thymo: nisi quia folia eius sunt maiora et mol liora. et habet spicam plenam floribus: quorum co lor tendit ad citrinitatem et viriditatem. Et uirtus eius est sicut uirtus thymi: et administratur sicut thymus. et est cali. et sic. in tertio gradu: et ponitur in cibis. et quedam ex eis sumitur in hortis: et est debilioz operationis q̄ alia: et ipsa est magis cō neniens in cibis: quoniam acuitas est eius magis remissa.

Posse. Sera. virtus timbre est cale factiua multum et de-
 ficcatiua et resolutiua: et prouocat vrinam et men-
 strua: et expellit feum: et facit excreare superfluita-
 tes a pectore. Et idē auc. Alben meliay. saturegia
 est cal: et sic. i. tercio gra. et magis agrestis. et propri-
 etas eius est qd expellit superfluitates que sunt i sto-
 macho. et prouocat menstrua. et acuit visu debilita-
 tu ab humiditate. et iō comedit i hoc casu cū rha-
 phano et bederaos. et confert dolori sciaticæ quan-
 do fit emplastrū cū ea cum frumēto trito. et agre-
 stis fortior est domestica.
 Sabaphach fm Auic. ē de sūma bothor vlcerato-
 rū. et dicit saphati icipiens ē bothor: puerile? di-
 uise medicatiōe locorū: deinde vlcera? vlcere? cru-
 stosis: et sunt ad rubedinē declinē. et quādo mittūt
 virus: nominatur seregi sabaphan. Aliqui dicunt
 qd sabapha sūt macule rubee que sunt in facie cu-
 pustulis paruis.

Sabaphad idē qd supra.
 Sabaphari idē qd supra.
 Sabalide idē qd supra.
 Sabic ē interfectoz patris sui: et lazryon.
 Sabik. i. rosa rubea uehemēt.
 Sachasules. i. apostemata cerebri.
 Sachaik alnecta. i. flores papaueris rufi: et simili-
 ter paniculus accidens oculo ex inflammatione venarū
 eius apparentium i superficie cōiunctiue et cornee
 Salebaich elnemē idē qd supra. Salalstef. i. lapis
 Cap. 619.

Alamonica ē herba scōm
 Auic. lib. 2. in
 pprio cap. que iuenit i mōtibz hispa-
 nie similis aneto humido. et folia eius
 sūt sicut malua. et poma eius sūt parua: et inolu-
 sup arborē sicut volubilis. vulgus enim estimat qd
 ex eo fit sal armoniacū. ē resolutiua et exsiccatiua
 cōfert posita cum aceto sup heripillam. et linis su-
 per apostemata pblegmatica et super vlcera abu-
 latina. et linis super podagrā et confert ei. supponi-
 tur cū oleo ro. ad dolorē matricis. et liniunt super
 mordicationem scorpionis.
 Salchubaret. i. spoliū serpētis. Salmacina. i. salsa
 Salsa. i. argilla vel creta noua.
 Salethea. i. cassialigna.
 Saleghea idē qd supra.
 Salen. i. sūgnis dracois. Sale. i. anena.
 Saleremi. i. esula. Salmētana. i. platocymini.
 Saler. i. aloes. Salis equina. i. cauda equina.
 Salix quid est. l. cbulef.
 Saluncha. i. spica romana gen? herbe: que radi-
 culas et folia subrufa bz: et flores similes viole plu-
 rimos: que a terra refoffa in modū scopulorū con-
 strigitur. Mascis aut in lapidosus locis sūmis et in
 nonica regione. Illa uocata ē optima que ē odorū
 fera et sine sablone: et recens plurimos ramos et ra-
 dices habēs: p? eandem que et spica celtica quīs i
 firmior sit. Dial. quidā mentientes dicunt ipsā eē
 spicam celticā: et pro ea ipsam uendūt.
 Saliola. i. centaurea.

Salua Paulus in pprio cap. fortis operatiōis ē
 illa que ē famelici bois et ieiunij: et pprie cuius cō-
 plexio est cal. usq ad empergine. et confert palpi-
 tationi palpebre et albugini. et iterficat uenena oia
 Saluede. i. rubens. Saluicula. i. centaurea.
 Salpinga. i. fistula qua fugit aligd existit i aure.
 Salua usualis quid est. l. elisagus.
 Salua romana idem quod supra.
 Salorbia quid est. l. bachille.
 Saloca. i. cassialigna.
 Sal costum. i. sal gēma. Salmoran. i. pyretruz.
 Salu. i. pastinaca. Salistran. i. bdellium.
 Salmuria quid est. l. garnus.
 Saltingerū. i. almurū. Sal qd est. l. malk.
 Sal metallinus. i. sal gemma.
 Sal alkali vel alkal fit i hūc modū: accipe de her-
 ba kali que alio nomie vocat vfen: et fac i terra
 foueā magnam: et imple foueā ex herba illa dum ē
 recens: et accēde ignē in ea: et quādo erit illa herba
 cōbusta: pone de alia super eaz: et fac ita donec fo-
 uea erit plena ex illa herba bene cōbusta: et dimit-
 te extingui ignē et infrigidari cinerem: deinde de-
 tege sub cinere fonte: quia in inuenies salē nigrū
 petrificatū vel coagulatum in magno globo in fū-
 do foue.
 Sal cappadociū. i. sal usualis.
 Sal anderene. i. sal alexandrinū vel lucidū: et ē sal
 nitrum.
 Sal taculum debet dici sal coculum: et est sal com-
 bustū: pro quo. l. malk.
 Sal armoniacū dī qd i armenia reperit: qd dicit
 quidā ex herba fieri licet falso: et quid est et quo-
 modo fit. le. nusador.
 Sal tragicū illud non hēms ut in Alexādro.
 Salpētū est fuligo nata in tectis balnearum.
 Sal nāfricus. est sal nigrum.
 Sal masse ē sal usual. Sal lucidū. i. sal nitrū.
 Sal gēma dī qd clarū ē vt gēma: et ē uena tre: et ē
 ca. et sic. et bz effectū sal armoniaci: fit ex eo suppo-
 sitorium.
 Sal nitrū et baurach. i. afronitrū: et qdā ē nālē et
 qdā artificiale: ut apparet si le. baurach.
 Sal mineral ē spēs tal qd reperit i mineris mōtū
 cū? viri? ē satis corrosiua et dīccatiua: qd inueni-
 es si le. malk.
 Sal arsenici. i. arsenicū subliatum.
 Sal panis. i. usualis: pro quo. l. malk.
 Sal indus ē i colore sal et dulcedie mell: ut Auic.
 iij. cano. fen. i. de aspitare liquet: et est zucartū qd in-
 uenit coagulātū sup cannā mellis i India sic sal:
 loco ei? ponūtur candile. zucartum.
 Sal taberzet. i. sal gēma: illud uocabulum ponit
 Auic. 3. canone cap. de cura retentionis vrine.
 Sal fodome quid est. l. malk.
 Sal achroch. i. sal alchimistarum.
 Sal sacerdotale est quedam compositio: sicut po-
 nitur in antidotario virili.
 Samatarabi. i. gūmi. Samada. i. simia.
 Samedar. i. embonum. Sanabar est species pini.
 Sanamunda. i. gariofilata.

Sanarion .i. affodillue.
 Sambac .i. sambacus.
 Sathanathi est fructus arboris sidre.
 Sandaracha quid est. i. sandaros.
 Sandarx est species tribuli: et similiter quedam re-
 gio sic nominata.
 Sandachias est herba que vocat testicul⁹ vulpis.

Cap. 620.

Sandaros vel baratin: vel
 gressa: uel sanda-
 raca arabice: grece giun: latine vernix.
 lib. aggre. cap. sandaros. i. vernix: et
 gummi cal. et sic complexionis est in se-
 cundo gradu. Et idem auc. Abir. cal. est et sic. sed ca-
 liditas est pauca. est. n. simile karabe: sed non ita du-
 rum. et in eo parum est amaritudinis: et affert a ter-
 ris christianorum. Paulus cap. de vernice. vernix est
 gummi cuiusdam arboris: que in christianorum p-
 tibus nascitur: que arbor iuniperus uocatur. unde
 ab ea tempore estiuo quedam gummositas egreditur
 que actione caloris exsiccat et iduratur. et dicitur
 vernix que cum colligitur est albi coloris: et cum an-
 quatur est subcitrini: et cum plus antiquatur est sub
 rufi coloris. quecumque sit dumodo sit lucida et cla-
 ra: eligenda est. Et dicitur etiam uerix quoddam qd
 conficitur ex oleo seminis lini et vernice: et inde il-
 liniuntur nel consolidantur colores picturarum. hz aut
 vernix virtutes coagulinandi ex viscositate sua et
 clarificandi et conservandi: qd satis p. Hanc pictores
 supra alios colores ponunt ut luceant: et alios co-
 lores co- **Posse** vernix autem qd est gummi
 feruet. absq; confectione ualet co-
 tra fluxu sanguinis ex naribus: si pulvis eius con-
 fectus cum albumine oui teporibus: et fronti super-
 ponatur. contra uomitu cholericu fiat ex puluere
 eius emplastru et olibano et albumine oui: et stoma-
 cho superponatur. Idem etiam fiat contra dysente-
 ria addito aceto: et superponatur pectini. pulvis
 etiam eius in ouo sorbilli datu ualet contra uomitu
 cholericum et dysenteria. ualet etiam pulvis con-
 tra interiore et ex. **Sera** predic. lib. et capi.
 vernix confert ca-
 tarro qm fit fumigatio cum ea. et desiccet vlcera. et
 abscedit sanguine menstruu. Et idem auc. Bedigo-
 ras de proprietate eius est conferre catarro: et desic-
 cat fistulas. et est sic. et cal. in secundo gradu. et el-
 lic supfluitates phlegmaticas que sunt i stomacho
 et intestinis. et occidit lumbricos et ascarides. et con-
 fert fluxibilitati nernoz que accidit a frigidityte
 et hu. et repletionem. Et idem auc. Abir qm fit fummi-
 gatio cum eo: confert catarro capitis. et qm phlu-
 rizatur super vlcera desiccet ea. Et idem auc. Ataba-
 ri. sandaracha est similis karabe in virtute sua: et con-
 fert fumigatio eius corize. et desiccet fistulas. et co-
 fert sputo sanguinis et emoroidibus: et gummi
 citrini coloris simile karabe: sed non ita durum si-
 cut karabe. et est i eo paru amaritudinis: et affert
 a terris christianorum: et uirtus eius est similis uirtu-
 ti karabe. Et qm fit cum ea fumigatio confert fistu-
 lis. et qm accipitur ex sandaracha et oleo rosato: et li-

nitur cum eo: confert scissuris que sunt in membris
 et manibus et pedibus. et si non inuenis: pone loco
 eius pondus tertie partis plus pondere ipsius de
 karabe: qd dicit Gal. esse gummi baur romane.
 ubi sciendu qd illud uocabulum sandaracha aliter in-
 telligitur in libris arabum et alit in libris grecor.
 Nam arabes pro sandaracha intelligunt vernicez
 sicut dictum est: sed greci pro sandaracha intelligunt
 quedam lapidem rubeu ignei coloris. unde Plin.
 sandaracha affert a ponto et cappadocia et sicilia:
 et est lapis **Dias** cap. de sandaracha. i. eisdem
 ignei coloris. **Dias** locis nascit ubi auripi-
 gmentum. hoc idem dicit Dias. cap. de arsenico: et
 dicit qd eligenda est sandaracha que est colore rufa
 valde: et facile teribilis et crepula munda colore
 hns cinabari et odorem sulfuris. uirtus est ei simi-
 lis arsenico. unde est caustice uirtutis et diaforeti-
 ce: et siptice. resine mixta alopicias curat. cum pi-
 ce ungues leprosos excludit. oris vulnera et nariu
 curat. ocs pustulas cum oleo purgat. oleo mixta pe-
 diculos curat. pustulas cum adipe mixta mudat.
 condilomata ani compescit. empicis cum melle et vi-
 no uiliter datur. fumigio tussim prohibet maxie
 resine mixta. fumus ore acceptus nocet limpidat
 cum melle accepta: sicut electuariu asmatias medi-
 cat: sine uoci obtuse cum resina ut catapucia accep-
 ta. Isaac i uatico similie sequit modu grecor sic
 cap. de detib⁹ putridis et ca. de morphea. Similib⁹
 Gal. i antidotario minori i antidoto illo qd icipit
 medicame ad polippum narium.

Sandarachia .i. sandaracha.
 Sandare suoni .i. thymiana fusile.

Cap. 621.

Sandal arabice: grece et latine
 sandalum.
 lib. aggre. cap. sandal. i. san-
 dalu deferitur ex syri. et est
 albu et rufu et citrinu. et fri. i. sic. i. z. Et meli⁹
 ex sandalo est citrinu pique: p⁹ citrinu rubeum: et
 magis siccu citrinu: et p⁹ ipsu album. Et idem auc.
 Abingerig. albu est fri. et sic. i. tertio gra. sz citrinu
 et ru. sunt fri. in ter. **Posse** **Sera** anc
 tio: et sic. i. secundo. **Posse** **Sera** anc
 tior. Abbe mesuay confert dolori stomachi et epatis ex
 cholera ru. et rubeu est frigidu albo et citrinu: et
 magis iunatum. Na ipsu phibet fluxu humoru
 ad mebra. et sicut faufel i frigidityte et siccitate. et
 fortificat gignas et stomachu. Et idem auc. Ben
 mesuay confert cardiace cum se. qm liniu eiz eis sup
 cor. et idem auc. Isaac benaran: conuenit. calefactis. et
 confert debilitati stomachi et cardiace que acci-
 dit a cholera qm terunt et miscet cum aqua ro. et ap-
 plicat exteri. et qm conficiunt cum aqua ro. et pauca
 capphora et liniuntur ide tempora confert sode que
 fit a caliditate. et quando miscetur cum una qua-
 titate sandali albi media quantitas sarcocolle: et
 conficitur cum albumine oui: et ponitur super tem-
 pora et confert sode cholericæ et prohibet descensu
 catarrhi ad oculum. et liniuntur cum eo i balneo: et
 phibet ardorem pilotri. et sandalum rubeum est

frigidus albo. et quando miscet cum succo solatri aut
sempiterna aut portulace aut lentici aque: confert
podagre ca. et apostematibus: et prohibet humores
ab illis membris. et melius ex sandalo est citrinus
pinguis: et post citrinum rubeus: et est magis siccus
citrinus: postea album. et idem auc. albugerig. albus
est fri. in tertio gra. teritur et resoluitur cum aqua
ro. et in catarrhis ca. ponit in fronte et in stomachis
calidis: et infrigidat ea. et confert se. ca. et bursen: et
stomachi debilitati. sed citrini et rubei sunt fri. in
3. sic. in secundo non habentes stipticitates neque po-
tuitate rosarum. et quando dissoluitur in aqua ro.
et ponuntur supra stomachum: conferunt se. acutis
et debilitati stomachi: et fode que fit a cali. Et idem
auc. Atabari. rubrum est frigidius albo: et liniunt
cum eo apata cal.

Sanamen .i. abrotanum.
Sanchanachi. i. quidam fructus arboris sidre.
Sandras est regio quedam.
Sanmagentora .i. gummi abietis.
Sane. i. tumores qui fiunt cito: et cito recedunt.
Sandax est herba de qua tingitur blaus color.

Cap. 622.
Anich ara. la. **Anic** li. ij.
piscis. **cap.**
de piscibus meliores pisces sunt illi qui
non sunt magni ualde et qui non habent
carnem duram: neque siccam: et in quibus non est pin-
guedo multa neque muscillago: in quibus non est ma-
lus sapor neque odor: et quorum sapor est suavis sunt co-
nuenientes: et qui sunt pingues non superflua habentes
pinguedines neque grossam: neque ut sepius: et illi
quibus non cito aduenit fetor: et illi qui sunt mino-
res: eliguntur ex piscibus dura carnem habentibus
ille qui est minor: et ex habentibus mollem carnem
ille qui est maior. et de illis qui habent fluxam car-
nem salitus melior est eo qui est recens. In locis
autem in quibus morantur electio: quoniam illi
qui morantur in locis petrosis meliores sunt: deinde
in arenosis. et eliguntur in aquis dulcibus currentibus
in quibus non sunt fordes: et non sunt limose: neque
lacumales: neque capestres: et non sunt de lacumis p-
uis que flumina non bibunt et in quibus non sunt fontes.
Et pisces quidem marini sunt laudabiliores et sub-
tiliores. et melior species est illorum qui non sunt nisi
in mari et pelagini: et qui morantur in aquis discop-
tis statui uetorum super se sunt meliores illis qui sunt
e contrario. et illi qui morantur in aquis multarum
agitationum: quia uehementiori indigent exercitio quam
illi qui habitant in aquis statibus. Et pisces quidem
marini sunt optimi potissime cum ipsorum habitatio
est in littoribus petrosis et arenosis: et pelagini et
plurimi exercitij. secundum autem cibum illi qui cibantur
herbis bonis et radicibus plantarum sunt me-
liores eis qui comedunt fordes que proficiuntur
ad loca in ciuitatibus infusionum et radices herbarum
aut plantarum malarum quousque sint in ultimo boni sa-
poris. Modus autem melior in quo pisces comedun-
tur est illorum qui sunt affati super testam. frixi uero
sunt conuenientes habentibus fortem stomachum. et as-

sati quidem sunt nutritibiliores: et tardioris digestio-
nis. et elixati sunt e contrario. Et melior eorum deco-
ctio est ut decoquatur aqua donec serueat: deinde
proficiantur in ea. Saliti autem illi sunt meliores qui
sunt recentes: et qui sunt conditi cum aceto et cum
rebus cōdientibus cibaria. et aque quidem in qui-
bus elixantur hi pisces sunt uehementius mundifica-
tionis et ponuntur in clysteribus exsiccativis. Om-
nis piscis est frig. et hu. uerum quidam pisces sunt ca-
lidiores per cooperationem ad complexionem aliorum
piscium. Et saliti quidem sunt cal. et sic. et quanto plus
antiquant tanto plus illa complexio augmētatur: et
aqua eorum similis est almuri. unde qui sunt recentes
generant phlegma viscosum: et mollificant nervos:
et non sunt conuenientes nisi stomacho calido ualido.
Aqua piscium salitorum clysterizata confert dolori
anche. **Sal.** i. amphousimo illo eorum que nutriunt
valde. **Sal.** autem pisces petrosi et de aqua cla-
ra subtiles chimos sunt generantes et uelociter nutri-
unt: sed cito dissoluntur. Et in lib. dinamidiarum
cap. de generantibus superfluitatibus. generantes su-
perfluitates sunt pisces fluuiales et stagni et in li-
mosa aqua degentes: et de mari omnes pelagici et co-
clees qui hu. melancolicum generant: et de eis sunt
quidam qui multum nutriunt: ut molachia oia. s. pul-
pi sive vligines et similia. Et idem in eodem lib.
cap. de his que multum nutriunt: et de his que pa-
rum nutriunt. Et idem eodem lib. capi. de euchimis et
cachochimis. pisces euchimi sunt mediocriter omnes
squamosi preter eos qui in paludibus et stagnis et flu-
uijs limosis et turbidis degunt. odore uero et sapo-
re cognoscendi sunt. pisces etenim graniter olentes
et insuauis et nauseas concitantes sunt quicunque degunt
in aqua putrida et mala. similiter sunt cacochimi
dracones marini delphini gallicorani carni orfij:
scorpij: grongi: glaci: trachuri: murene: framgi: et
oia alia pelagica cacochima. Et idem eodem lib. capi.
de dispectis. sicut. n. dispecta. i. dure digestibilia oia
ostrea: pagure: cacti: corani: pulpi: sive: et vligines
et oia que uocantur. **Sera.** lib. aggr. cap. sanich. a-
tur molachia. **Sera.** qua piscium salitorum
confert ulceribus putridis sicut almuri. similiter do-
lori et ulceribus intestinorum: quoniam cum ea fit clyste-
re. et hoc id quod attrahit humores qui sunt in scia: et la-
uat intestina: et desiccatur ulcera que sunt in eis. et illa
qua medici plus utuntur est aqua anguille salte et pi-
scium salsoz. Caro piscis balane que dicitur kesa confert
administrata morbi tyri. Rabimoises cap. de pi-
scibus. pisces petrosi generant bonum sanguinem. Mesue
cap. de asmate. oua turchi conferunt asmati et opila-
tioni pectoris et pulmonis. Est alius piscis sive Anic. et
Serapi. remouens dolorem capitis: quem scies si
leges. **Anic.** draco marinus si scidat et ponat
sead. **Anic.** supra morbum suum confert. De can-
cro inuenies: si le. sarcan. De sipia inuenies: si le. sipia
Sadicus est confectio que in dinamidijs. **Sal.** ber. et est
confectio alfasirico: sic per si le. firicon. s. quoniam ponit
per confectio est rhabban: sic inueni in dinamidijs.
Sanbic. i. triticum coctum cum multa aqua.
Santion .i. gladiolus.

Sanction quid est. l. l. sagasimon.

Sanisfragia ē herba similis pinpinelle non differens nisi in pilositate: quia pinpinella est pilosa: sed sanisfragia non habet pilos. Paulus: ca. est et sic. in tertio gradu. et valet contra stranguram et vicium lapidis et dolorem iliaceum.

Sannon i. affodillus.

Sanguis draconis quid est. l. l. demalacobem.

Sanfugir quid est. l. l. dem.

Cap. 623.

Anguissuga

ē vermis oibus notus: s;

ex his debet eligi secundum Anic. primo can. fen. quarta cap. de sanguisugis in quibus nō est venenositas. ab eis enim cauēdū est que sunt ex genere venenosorum magna habētia capita: et quorum colores sunt antimoniales et nigri aut virides: aut que sunt lanuginem habētes et super quas existunt fila colore auli: et que sunt diuersorum colorum. in oibus enim istis existit venenositas: et proueniūt ex eis apostemata et syncopis et sanguinis fluxus et se. et laxitas et vlcera mala. eas quoque nō accipias ex aquis malis in quibus est limus niger et cenosus: et statim turbantur et ferment. sed illas elige que in aquis bonis colliguntur in quibus morantur rane. sitque earum color similis rei super quem existit uiriditas: et tendantur super eas fila duo colore arsenici habentia: et ruse rotunde que sunt coloris epatis: et ille que simulatur parue locustae: et que caude muris similes existūt: et minute parua habentes capita: omnes iste eligē de sunt. Et nullas magis eligas quā habētes vētres rubeos et dorsum viride: et precipue si ex aquis fuerit currentibus: et ipse quidem antequā ponatur per diem unum quasi sunt colligende et constrictione faciendū est ut euomant: donec quod in earum existit uentribus egrediatur: si hoc fieri potest: et ipsis parū sanguinis igni uel alterius rei piciatur: ut inde nutriantur antequā ponantur. deinde fumantur et earum uiscositas et sordicies cum aliquo quod sicut spongia mādetur locus. preterea ubi sunt ponende: cum baurach lauetur: et fricatio ne rubificetur: postea cum voluntas apponēdi sanguisugis fuerit in aqua: proiciantur dulcem: ut emundentur: deinde apponantur. Ex eo autem quod eas efficit nō voluntarias ad se suspendendum est ut locus luto liniatur aut sanguine: cūque fuerint plenae: et eas pungere nolueris pulueris parū salis super eas aut cineris siccis combustis aut lini aut spōgie combustis aut lane combustis et cadēt. Et melius ē ut postquam cadūt locū uetosa sugas: et ex sanguine loci parū accipiat ut morsure ipsarū malicia remoueat. quod si sanguis non restringatur galle combustis aut calx aut cinis aut tegula combusta et subtilis puluerizata superponatur: aut reliqua ex his que sanguinem constringunt. preterea appositio sanguisugarum egritudinibus competit intercutaneis: si cut sunt sabas et cetera. Et scias quod extractio sanguinis a sanguisugis facta profundior est ea que fit cum uentosis.

Sapa est mustum coctum ad cōsumptionem trium partium: le. carenum et dulcor.

Sapaon. i. lunaria. Sapeac. i. bdellium

Sapea i. spongia.

Saphea erea i. tabula erea.

Sapbene uene sē i talde: et sē iteriores et extiores

Sapirus i. bzonia.

Sapbiros. i. apostema durum: cui non associatur sensus.

Sapo quid est: le. sabon.

Saponaria herba fullonū idē: p. qua le. bozish.

Saporias i. filipendula.

Saponarij gutta. i. capitellum.

Saprotis i. caries lignorum.

Cap. 624.

Apurios

vel sabade arabi. gre. crisceptron:

latine cyperus. Sera. lib. ag. gre. ca. saba

perus. de. i. cyperus habet folia similia folijs porri: nisi quod sunt longiora eis et subtiliora et duriora. et habet stipitem longitudine unius brachij et plus: sed non rectum. in eo est tortuositas. et est quadratus similis stipiti squināti. et infra sumitates sunt folia parua et semen. et radix eius ē similis oliue. Et quedam ex eis est longa: quedam rotunda: et ē nigra. Mascitur in locis domesticis et aquosis et in pratis et in locis paludosis. Est alia species cyperi in India: que ē similis zucaro in sapore suo. et quando nascitur eius color est sicut color croceus. et quando fricatur super cutem corporis: facit pilos statim cadere. Melior autem ex cypero est ille qui est plenius grauis et grossius durus difficile frangibilis: huius odorē bonum cum pauco acumie. Et quod administrat ex cyppo ē radix ipsius. et odor eius ē bonus. et in sapore eius est acuitas cum pauca stipticitate. et calefacit et desicat sine mordicatione. Et idem auct. Aben mesuay: ē ca. et sic. i. scdo. facit augmentum in scitu. et confortat stomachum: et meliorat calorem. et ē bonus emoroidibus. et efficit oris odorem bonum. et quā bibis cum oleo lētisci calefacit renes. et confert frigiditatem vesice et distillationi urine. et addit in sanguinem calefaciendo ipsam: quare timeat ne utēs fiat leprosus.

Bal vii. sim. phar. cap. de cyppo. Cyperi utiles maxie sunt radices calefacientes et siccantes sine mordicatione. unde vlcerum que per humiditatem multā sunt difficile cicatrizable: mirabiliter iuuat. huius autem quod et stipticum. et propterea vlceribus que in ore sunt idoneus. ac uero et icistiā quādam uirtutē huius attendendū. n. est quod lapiditatem patiens cōuenit et mēstrua. et

Dias

cap. de cyppo. Cyperus si vias mouet. ne ut alij crisceptron

folia huius similia porri: s; oblonga et tenera. et ascendit de terra cubito uno et semis: hasta huius angulosā simile iunco: que hasta in capite semen generat. radices sub terra huius rotundas et oblongas sicut oliua nigra: que multae et cōiuncte nascuntur colore nigro et odore suauis gustu subamaro. Mascitur in locis aquosis et in pratis et paludibus. in his radicibus ea nobilior ē que grauior et durior et grossior fuerit et nō

frangibilior: sed asperior et odore plenior uiscitur
dinem odoris hñs. talia signa habet ciliensis aut sy-
riatica: aut de isidis. i. cicladibus: vires habet cale-
faciendi et desiccandi absq; mordicatione. unde
multum infusa vlcera que difficile cicatrizantur:
mirabiliter curat. habet etiam aliquid stipticum i
se. et est diuretica. et habet comminandi vim per
quam lapides in renibus generatos cõminuit. vri-
nam et menstrua prouocat. additur et malagma
tibus calidis et confectionibus oleorum. Dicitur
etiam in India cyperum nasci simile zucharo: et
euz masticatur colorẽ croceũ facit: et hoc si capil-
lis traiectionem fuerit cadunt. acopis mixtum precã-
tionibus medetur coc. **Huic** de viribus cor-
tum sessionibus facit. **Huic** et dicit qd cõ-
fortat cor.

Saras	i. filix.
Sarax	idem qd supra.
Saradibus est nomen cuiusdam insule.	
Saran	i. sarcan.
Sarapinum quid est lege sachabenz.	
Sarautieb	i. oximel compositum.
Sarazab	i. alas habẽtes.
Sara	i. epilina.
Saragie	i. stelle.
Sarasif. i. thozax uel ossa pectoris.	

Cap. 675.
Araex ara. grece briopistri vl-
pteris: latie filix.
Sera lib. aggre. capi. saraex siue
sarax anc. Dias. est herba
que nascitur in montibus et locis petrosis. et non
habet stipitem neq; florem neq; fructum. et habet
folia que expanduntur sicut ale et odorem nõ bo-
num. radix eius est nigra de foris lãga a qua mul-
te oriuntur radicle. et i sapore eius est stipticitas.
et maius inuamentum qd est in ea est i radice ei.
sapor eius est amarus parum habẽs stipticitatis:
et iste est filix masculus. virtus eius est que exsic-
cat siccatione forti sine mordicatione. et lauat et cõ-
fortat uirtutem: et interficit uermes cucurbitinos.
et potantur de eo aurei quattuor cum melicrato.
et interficit fetum: et expellit mortuũ. et est alia spe-
cies saraex que habet folia similia supradicte: nisi
quia habet plures ramos: et folia eius sunt altio-
ra et remotiora a stipite: et habet radices longas.
et color earum est rubens cum pauca nigredine. et
quedam ex eis habent colorem rubeum sicut co-
lor sanguinis: et ista est filix femina. et radix eius
quando miscetur cum melle: et fit loboc expellit
lumbricos longos. et quando datur mulieribus p-
hibet impregnationem: et pregnantĩ facit abortiũ.
Et qñ desiccatur et teritur et cribatur et ponitur
de puluere eius in fistulis humidis: quarum sana-
tio est difficilis curat eas. et folia eius tenera recẽ-
tiã elixata et comesta laxant uentrem. virtus eius ẽ
sicut uirẽ sara. **Gal.** viij. simp. pbar. capi. de
ex supradicte. **Gal.** filice: quod incipit pte-
ris. Pteris. i. filix in radice quidez habet uirtutẽ
interficit enim lumbricos aplos si quattuor drag-

marũ pondus de ea in melicrato quis assumat. se-
cundum eundem autem modũ embriones uiuos
corumpit: mortuos uero extrahit: et nullum mirũ
est enim amara stipticitate participans fortĩ sic-
cativa: non tñ est mordax. similez uero huic et thi-
lipteris filix femina nominata uirtutem habet: cũ
dicit in eodem capi. filices stiptice existentes qua-
litate non immerito diarias et disenterias inuant
bibite.

Cap. 676.
Sartan arab. lati ne cancer. **Sera.**
lib. aggre. ca. sartan anc. Bal. aqua ci-
neris eius desiccatur sicut cinis aliorum
ostracorum combustorum que diximus. et in pro-
prietate totius substantie ipsius ẽ qd cõfert inuamẽ-
to magno morsui canis rabidi. oportet qd accipiã-
tur ex olibano pars una ex gentiana partes. v. ex
cinere cancorum combustorum quantum est si-
ma illoz: et adustio ipsoz secundum qd adu-
rebat eos astahadion experimentator est qd acci-
piebat cancos certo tempore: et ponebat eos ad
huc uiuentes in olla ex ere rubeo: et adurebat eos
donec fiebat cineres: postea terebat eos leuiter: fa-
ciebat hoc tẽpore estatis: quando sol erat in signo
leonis et luna iam habuerat. xviij. noctes: dabat er-
go medicinam hanc illi quem momorderat canis
rabidus. xl. diebus: et dabat ei clodear unum ma-
gnũ cum aqua: sed si eger non erat curatus a prin-
cipio: sed transuerant super ipso mlti dies: pũcie-
bat ex hac medicina super aquam ad quantitatez
duoz clodeariorũ: et dabat in potu: et super locuz
morsure debet poni vnguentũ qd fit ex pice: que
dicitur lingua greca brotia siue abrociũ: et est illud
in quo ingreditur opoponax et aceniz: et quãtitas
que ponitur in ea de pice est lib. i. et aceniz kist. i. et
ẽ kist italie: et fit acetum forte: et de opoponaco. 3.
iij. et Bal. laudat multaz hanc medicinã: et dixit qd
nũq; uidit aliquẽ mori qui fuerit morsus a cane
rabido cum hac medicina. Et dixit qd hec egritu-
do est multũ sicca: et ppter hoc timet aquã. et dixit
qd canci flumiales sũt inuatiui i hoc: marini uero
nõ ppter salcedinẽ que ẽ in eis ex mari. Cãcer ue-
ro marinus ẽ mollis mollicie multa: et nõ est testa
eius sicut testa cõchyliũ alioz: nec ita petrosa. et i
cãcro marino ẽ absterisio: similiter et i testis oĩuz
ostracozũ. et similiter ẽ in eis desiccatio. sed subti-
litas substantie est inuenta i eis plusq; oĩb; alijs spe-
cieb; ostracozũ: et ppter hoc administrat adusti i cu-
ratioẽ morpheẽ et epetiginis et leiginibus faciei.
et qñ addit ei sal: minuit vngulã oculi. et nõ adusti
triti abstergũt dẽtes. **Dias** cap. de cancris.
et desiccant vlcera. **Dias** flumiales ex can-
cris qñ adurũt: accipit ex cinere ipsoz pũdus an-
reoz. iij. cũ aurei. i. 5. gẽtiane. et bibit cũ vino trib;
dieb; et cõfert inuamẽto magno morsui canis rabi-
di. et qñ admisceat cũ melle: cõfert scissuris pedũ. et
bibunt cũ lacte asine: et cõfert morsib; uenofis
et morsib; rutele: et pũcturis scorpiõis. et qñ cogit
et comedit caro ei cõfert vlcerib; pulmõis et illis.

qui sumperunt leporum marinum. et quoniam teritur cum cer cum bedero: et miscetur bene et approximatur scorpionum: occidit eum. Canceri uero marini faciunt easdem operationes: nisi quia sunt debiliores.

Anic. lib. secundo cap. de cancri. cancer fluuiialis confert extenuatis ualde.

Sancer	i. ferrum.
Sardamon	i. nasturcium.
Sarcadi	i. ciperum.
Sare	i. pustule.
Sarmech	i. atriplex.
Sarre. i. quoddam genus	apostematis.
Sarrei	idem quod supra.
Saricon	i. ficados citrinum.
Sarich	i. vrtica.
Sarion	i. abrotanum.
Sarcia	i. superflua caro.
Sarogen	i. hermodaculus.
Sarcon quid est. l. l. cinabar.	
Sarcofagus quid est. l. lapis sarcofagus.	
Sarcos	i. caro.

Cap. 607.

Arcocolla gre. arabi. anza ros. latine nero

Sera lib. aggreg. cap. anza

mi arboris spinose: que nascitur in terra paras: quod simulatur olibano: et sunt parua frusta. et color eius est subrufus et amari saporis. et melior ex ea est quam cito frangitur et desiccatur sine mordicatione: et in sapore eius est amaritudo. et est ea. et sic. in primo gradu. unde uirtus eius est que glutinat: et abstergit: et maturat: et resoluit: et incarnat: et aperit apostemata que sunt.

Bal. vij. simp. pbar. capitulo a percussione. de sarcocolla. Sarcocolla est lachryma arboris ex persia: mixtam habens virtutem ex emplastica quadam substantia et modicis stiptica. unde immordaciter siccatur: et propterea vulnera potest consolidare.

Sera. auc. Dias. Sarcocolla habet uirtutem conglutinatinam vulnerum: et abscindit humiditates que ueniunt ad oculum: et corrodit carnem corruptam que est in ulceribus. et habet uirtutem in ophthalmia cum ponitur. et proprietates eius est expellere lippitudines ab oculo plus alijs medicinis maxime quando administratur cum amilo et zucaro albo. Et idem auc. Atabari restaurat fracturam: et incarnat ulcera: et mundificat ulcera cum melle. et quando miscetur cum albumine oui aut cum lacte et desiccatur: et postea teritur et cribatur: et in puluere administratur confert ophthalmie. et purgat phlegma viscosum. et dosis eius est quando miscetur cum alijs medicinis in decoctione a 3. 5. usque ad 1. et ipsa non ponatur sola propter maliciam eius magnam. Et idem auctoritate habet. sarcocolla est acuta multum perforatissima: comedit carnes ulcerum. et habet in cura ophthalmie proprietatem magnam et uirtutem magnam et uirtutem potentem. et aufert lippitudinem oculorum: quando hinc ophthalmia: quod quidem non facit ita aliqua

medicina: et maxime quando miscetur cum amilo et zucaro albo. Et potio eius ad laxandum uentre habet proprietatem iunandi oculum et uentrem: et proprie ad purgandum phlegma grossum: quod est aggregatum in iuncturis et in testinis et in scia: et in geniculis expellit ipsum cum fortitudine: et cum aliquantulo calore: et inuat medicinas alias ad exitum ex corpore: et fortasse vulnerabit oculum et testina: et excohiabit ea. et inducet tenasimonem propter suam acuitatem. et si ipsa datur in potu alicui sola aut cum aliqua medicina et fuerit ille etatis complete inducit ei caluicium: et facit cadere capillos omnes de capite suo. et si fuerit iuuenis: fit in hoc mora: et si fuerit senex: facit illud citius. et melior ex illa est illa que teritur facile: que est albidior et in maioribus frustis. et quando fit cum oleo de nucibus: quia oleum nucis frangit acuitatem eius: et propter hoc non habet ipsa facere id quod diximus in corrosione: propterea quia oleum prohibet eam adherere: et caliditas nucis frangit plurimum acuitatis que est in ea. Sed si preparas eam cum oleo amigdalorum: pone de eo duplum aut triplum ponderis de ipso oleo: si vis ipsam ponere in aliquibus pillulis. sed si uolueris ipsam adhibere solam sine aliqua dimixtione alterius medicine pone plus pondere eius de oleo: et pone de oleo de kerua quantitatem qua possit dissolui solum: et postea misce cum alijs medicinis: et cum oleo de kerua erit senibus conuenientior: iuuenibus autem non est conueniens cum eo: quia calor nature iuuentutis non fert calorem olei de kerua. et quantitas dosis eius simplicis postquam preparatur sicut diximus est pondus aurei. i. usque ad pondus 3. iij. et quartam. et meliores medicine que conueniunt in admixtione eius sunt serapinum et myrabolani et turbit et aloe et armoniacum et bdellium iudaicum et semen apij et ameos et similia horum ex medicinis. Paulus cap. de sarcocolla. ca. et sic. in tertio gradu emplastrum factum ex ea et albumine oui super iterum ualeat ad fluxum sanguinis a naribus. pulvis eius cum aqua ros. conficiatur: et soli exsicceat: et iterum cum aqua ros. ponatur in oculo: quia maculam consumit: et oculum clarificat. contra tenasimonem fumus eius per inferiora receptus emboto imposito ualeat. Bulcafin libro 9 dicitur seruitor translato a Simone de ianna forma nutriendi sarcocolla in lacte: accipe de sarcocolla bona alba grossa: et pone in uase uitreo apertius orificij: et mulge super eam lac asine in quantitate pauca ne infundat in eo: et liquefiat: et remaneat sic: et pone sub bito in sole: ut cito desiccetur. Et quando erit siccum oportet ut iterum mulgeas secundum quantitatem quam dixi: et semper caueas ne cooperias eam lacte: ne acefcat lac antequam desiccetur et destratur: et fac ita quousque volueris quiescat: et cum hoc feceris siccum habet et conserua. Et si non habes lac asine patrum: fac cum lacte mulierum: quia est melius. Sarcon quid est. l. cinabar.

Sarmon quid est. l. kaspas. Sarfar auis est. Sarfas. i. salix. Sarfari. i. pleuresis. Sasifarirosa. i. spica. Safin. i. enula. Safonech i. apium.

Cap. 628.
Sera arabice: latie galla cipressi:
 sed de cipresso lege cipissus
 lib. aggre. cap. sasso. auc.
 Sal. qd ex cipresso admi-
 nistratur sunt folia extremitates et nudes eius. et in
 sapore eius est acuitas et punctio parua et amari-
 tudo: et satis punctio est fortior amaritudine. sz de
 amaritudine: et acuitate inest quantitas tanta qd fa-
 cit eam penetrare ad profundum corporis sine ca-
 lesfactione et mordicatione. et uirtus eius e que de-
 ficit in qua non est acuitas et modicatio appare-
 tes: sed quantitas sue acuitatis est quantitas que e
 sufficiens ad penetrandum: et est ca. et sic.

Satarbi .i. thimum.
 Satarabi .i. organum.
 Sataragi .i. apia.
 Satabar .i. epithimum.
 Sata .i. sicados arabicus.
 Satrapam .i. atriplex.

Satracti. i. medietas sextarii. hoc uocabulum po-
 nit Aluic. quarto canone fen. pma. cap. d. cura feb.
 in generali: ubi loquitur de aqua ordeii: et ponit ta-
 le uocabulum exemplariter: quasi dicat qd sunt. xx.
 satracti. i. partes.

Satra. i. atramentum nigrum: quod uocatur en-
 caustum.

Satraben .i. filer.
 Sater .i. napus.
 Satre .i. organum.
 Satil .i. medicina quedā.
 Satyra .i. fantasma uel lana.

Satyron quid est. l. l. casti.
 Satrites .i. uene tortuose.
 Satos est quoddam animal: qd sic uocatur.
 Satoracon .i. scorpio.
 Satuli fundirion .i. scolopendria.
 Saturina .i. umbra.
 Samdeum .i. allium agreste.
 Sauma .i. agnus castus.

Sauina quid est. l. l. label.
 Scados .i. carice.
 Scalabotas .i. cautarides.
 Scapodia .i. saluia.
 Scali .i. cyperus.
 Scanius .i. ficus.
 Scantomalue .i. cataputia.
 Scarabeus quid est. l. l. benit et guaridē.
 Scasolium .i. dancus.
 Scandalicium quid est. l. l. leniticum.

Cap. 629.
Calongia gre. lati. ceputia.
 Sal. secundo de cibis cap. d. scan-
 longis. sunt calongie ex ge-
 nere bulbi. comeditur. n. ipsoz radix sine folijs.
 bz autem in seipsa amaram et austera uirtute
 notabiliter per quam stomachum resolutum ex-
 citat aliquantulum appetitui non contrariatur: neqz
 ex pure aliquid indigentibus ex pectore et pulmo

ne. et quidem substantiam corporis grossiorem et
 viscosiorem hīs. amaritudo eius contra agit gros-
 siciei. siccare uiscosa et grossa apta nata sicut i his
 que de medicinis dicta sunt: propter quod si his
 decocte fuerint: nutritiue sūt magis. contrariatur
 autem tam expuere indigentibus tanqz utiqz dpo
 sito toto amaro. Comedere aut ipsas melius tūc
 cum aceto simul et oleo et garo. Etenim delecta-
 biliores sunt et minus inflant: et magis nutritiue
 subtiliores ad digerendum. abundantes aut secun-
 dum esum ipsorum quidam manifeste sentierunt:
 et sperma plus habentes poptiores facti ad vene-
 rea. preparant aut et hos homines multiformiter.
 Non enim solum elixos per aquas: sed et nasa ex
 ipsis ualde preparata componunt. post fixuram
 qz alij offerunt. multi autem affantes sup lar mul-
 tam decoctionem non sustinent. contenti sunt au-
 tem ualde modica: aut neqz omnino predecoquant
 gaudentes ipsorum amaro et austero sapore salua-
 to. prouocat enim ipsos magis ad esum: sed infla-
 tionem et torsione inferūt non digesti. Ex his qui
 dem itaqz qui sic comeduntur non boni chimi ali-
 mentum sit. Ex his aut qui amplius decoquantur
 aut bis ut dictum est: grossior quidez chimus: me-
 lior autem quantuz ad digestionē: et nutritiu sit.
 Calefaciunt autem manifeste: et aliquid aromati-
 zās insinuant: et urinatue sunt.

Sanduco .i. rapesta.
 Sandix idem qd supra.
 Scabrū est idem qd ptiria. Dias. cap. de ficu et pti-
 ria idem qd fuffura capitis: ut Dias. cap. de felle.
 Scarlea .i. centrum galli.
 Scariola quid est. l. l. cicorea.
 Scada .i. carica.
 Scaron .i. vitriolum.
 Scara .i. crustula.
 Scanis .i. anisum.
 Scasium .i. concha.
 Scatbaros .i. scarabeus.
 Scaredalla .i. saluia.
 Scamanice .i. succus papaueris.
 Scamonea quid est. l. l. scamonea.
 Scatirosa .i. lacerta.
 Scana .i. enema.
 Scar .i. capillus.
 Scanis .i. anisum.
 Scara .i. canis maior.

Cap. 630.
Scamonia ara. gre. diagri-
 dium: lati. uero
 Scamo. li. aggre. cap. scamo-
 nea. nea auc. Dias. Sca-
 monia est planta habens ramos multos egredie-
 tes ab una radice longitudinis quattuor brachio-
 rum: super quos est uiscositas adherens manui et
 parum boze: et habet folia similiter pilosa: et simi-
 lia folijs plante lebleb agrestis: aut folijs cussus
 .i. bedere: nisi quia sūt molliora folijs cussus: et ha-
 bent tres angulos: et habent flores albos rotundos
 concauos similes in figura sua cartal. i. tube: hīs

*Scyrrhus durissimus quidam est no sensilis
 Σκέρρος seu οκτ-ηρος Graece Varat
 ramos durissimos seu rutillos.*

*riasis Instano
 uerit a Damoni
 psonam de pito
 bore.*

grauem odorem. et radicem h3 grossam sicut po-
 lex albā. grauis odoris plenam lacte: et colligitur h3
 hunc modū: Hā vulneratur virga et radix eius: et
 fiūt fonce iuxta vuln: et humiditas manās a vul-
 nere colligitur in foneis illis que postea colligit i
 cocleis. Quidā uero fodiunt circa radicem: et ster-
 nunt ibi folia tūc et vulnerata radice qđ de humi-
 ditate egredit super subiecta folia colligunt: post
 ea sic dimittunt donec illa humiditas oſiccata su-
 erit quam reponunt. et melior ex illa humiditate q̄
 est scamonea est que ē clara lenis similis in corpo-
 re suo glutino qđ fit ex corijs boum hīs gibbosi-
 tatē: et est spōgiōsa: et cilla que defert ex locis mu-
 sie: et ex terris asie est huiusmodi. Et ille qui vult
 eligere scamoneaz et colligere ipsā: oportet qđ nō
 sit contentus utrū albefcat aut non albefcat quan-
 do tangit cū lingua: qđ idēz contingit qñ ipsa est
 adulterata cum lacte titimalli: veruntū discernit
 qñ non est admixtum eo qđ non adurit nec mordi-
 cat linguā aduſsione et mordicatione forti. Nam
 hoc accidit qñ est sibi mixtum lac titimalli. Et de
 terior specierum scamonee est illa que defert ex
 senī et ex palestina: qđ iste species ambe sunt male
 adulterate cū titimalli lacte et cū farina ordeī. et est
 cal. et sic. in tertio gradu. Sunt aut qui accipiunt ex
 radice plante scamonee: et coquit eā: et dant elixa-
 turā in potu et purgat. et assumitur radix plāte sca-
 monee: et coquitur illa cū aceto et teritur contriti-
 one forti: et conficitur cū farina ordeī et fit empla-
 strum iuuatiū sciaticę. Et quādo lana inuoluitur
 in succo radice eius et subijcitur pregnāti facit ab-
 orsum. et quādo miscetur cū melle et oleo et liniun-
 tur cū ea exiture soluit eas: et quando coquitur cū
 aceto et linitur scabies vlcerata excoziat eā. et quā-
 do miscetur cū oleo ro. et linitur caput cum ea cō-
 fert sode antique. Et idēz auc. Gal. ca. est et sic. in
 tertio et est calidior pipere. Et idem aucto. Pauli
 scamonea abstergit cutim. et meliorat calozē. et mū-
 dificat baras. et aufert dolozem capitis antiquus:
 qñ administrat cum oleo ro. et aceto: et ifunditur
 super caput. et melior ex ea est vergens ad colozes
 celestem qñ frāgit: et est in fricatione sua sicut co-
 clea fracta. et illa que colligitur i mōtibz kem est
 huiusmodi: et mala est: cuius coloz vergit ad nigre-
 dinem: et figura eius ē rotūda et alteris colozis ab
 illa. Et modus rectificationis prime speciei que ē
 bona est qđ accipiatur citionium: et abscidatur de
 capite eius rotula: et fodiat medium eius: et intro-
 mittatur ibi scamonea: deinde ponat coopertori-
 um quod fuit abscisū et firmet: demum voluatur
 super ipsū pasta: et ponatur in furno nō multū cali-
 dor: et dimittatur donec desiccetur: et dosi ei? ita
 preparate sit ab vno danich vsq; ad duos. Et scias
 as qđ scamonea non mutatur: neq; minuitur acui-
 tas eius circa spacium. xxx. vsq; ad. xl. annos: nisi
 illa que est preparata sicut diximus. nam illa que
 est preparata qñ transferit longuz tēpus sup ipsā
 amittit virtutē suaz. Et ppter hoc oportet qđ prepa-
 res eam qñ volueris eam administrare. et quando
 sumit scamonea plus ab ea quātitate quā dixim?.

fortasse inducit anxietatē et languorem et sudorez
 frigiduz et syncopim et fluxū donec moritur. et do-
 sis eius conueniens est a. vi. granis ordeī vsq; ad
 xx. et de pprietate eius est qđ expellit choleram et
 humores viscosos: et attrahit supfluitates malas
 a corpore. et multi ex his qui sunt cal. cōplexionis
 postqđ susceperunt eam icurrūt se. acutas: et ab ea
 cauere hoibus melius ē: nisi magna necessitas in-
 cumbat: et tunc accipiat sūm formam et quantitatē
 quam diximus. Et idem auc. Esben meluay. laxat
 fortiter uentrez. et nocet stomacho et epati: et dimi-
 nuit appetitum cibi: et iducit anxietatem et nauſeā.
 Et rectificatio eius est qđ admisceat ei anisū et dau-
 cus et semen apij et radix piperis: et admiscere cūz
 oleo amigdalino est bonum. Et scamonea non de-
 bet multū teri ne adhereat stomacho vt noceat ei
 et oportet qđ nō bibatur simplicit: et sumat cū ma-
 gna cautela. et sit dosi ei? ab vna krat vsq; ad tres

Jo. mes cap. de scamonea. Scamonea est
 solutiuum magnum. Et dixit de
 mocrites qđ est dissolutiuū antonomaticę: et qđ est
 genus solutiū et generalius super oīa solutua.
 Sit autē ex succo cuiusdam speciei volubilis cui?
 folia sunt in modū sagitte alate. Hascitur autem i
 antiochia: armenia: et coraseni in partibus arabie
 et turchie: et plurimum nascit i terra nostra: et est
 mala. Et credo qđ dispositio loci et modus cultu-
 re et ars i faciēdo auxiliatur ut sit bona aut mala.
 Modi autē operatiōis eius sunt quattuor. primus
 ē vt accipiatur radix eius postqđ euellitur a terra:
 et fiant icisiones in eo: qđ apparet super terrā: et i-
 uenit qđ egredit post diem et diem ē res sicut gū-
 mi: et dimittitur exsicari et cōseruari. Secundus
 est: et trantur post illud totaliter radices et inci-
 duntur: et colligitur lac eorum fluens: et decoquitur
 cū facilitate: et exsiccat soli: et fiunt inde forme et
 sigillatur: et huius scamonee coloz est subalbidus
 aut varius. Tertius ē: teruntur adhuc radices post
 illud: et extrahit succus: et fit sicut diximus de de-
 coctione et alijs: et sigillant alio sigillo: nūc aut fides
 sigilloz perijt: et hec scamonea est grossa nigra et
 ponderosa. Quartus est: teruntur flores eius et sti-
 pites: et extrahitur ab eis succus: et fit similiter: et
 hec est scamonea nigra attinens viriditatē: et est
 grauis odoris. Electio melior est antbiocena: et ar-
 mena est p? hanc. que uero fit i partib? nostris et
 in coraseni est mala prozsus. et melior adhuc est
 que ē prime forme: et que est secūde ē post primā:
 et alie sunt male: et deterior uiridis adhuc autes q
 laudauerūt scamoccam: in. v. pprietatibus lauda-
 uerunt eam. prima ē ut sit in colozē clara sicut gū-
 mi: et pprie species ei prima aut subalbida aut va-
 ria. secunda ut si tangatur confractum eius cum
 aqua uel salina fiat sicut lac. tūc ut sit tenera mul-
 te facilitatis ad frangendū et puluerizandū. quar-
 ta ē ut sit ponderis lenis. quinta ut sit odoris pro-
 prij boni non grauis. Remota uero ab his propi-
 etatibus nō est bona. Conseruatur autē per ānos
 xx. s; quanto antiquior tanto debilior. cal. cōplexi-
 onis est i tertio gradu: et est sic. in primo. et est i ea

de acuitate minus q̄ i planta sua. Et credo q̄ ars
i faciendo ipsam frangit ex acuitate eius aliquid.
z i ipsa est amaritudo. z ipsa quidem ē absterfua
icifua et resolutiua cū attractione multa: cuius at
tractio extenditur vsq; ad multā remota. Rectifi
catio. v. sunt ei familiaria que i corpore magnitu
dinem nocumentorū iprimunt. est. n. in ea ventosi
tas mordicatiua z faciens in stomacho subuersio
nem et nauſeā et estuationem laborioſā. z^m q̄ in
sūt ei caliditas et acuitas abilis inflāmari: z prop̄
hoc facit cadere in se. et sitim: z pprie qm̄ inueni
tur patientis preparatio. Tertiūq̄m̄ sit per ipsam
attractio uehemēs et uehemēs dilatatio orificioz
venarū: qz facit cadere i imoderatū fluxū. Quartū
qm̄ est in eo serofitas operans ad excoſationē vi
ſcerum: quare generat dolores acutos p̄gitiuos:
z facit cadere in dyſeteriā et tenſmō. Quintū est
ppietas z operatio ſua quibz sit ipreſſio nocumē
ti in mēbra que ſūt minere virtutū: ſicut cor: par:
stomachus et ſimilia eis. Auxiliandum igitur est
his cum rebus pprietate et uirtute nocumenta tol
luntur: ſicut uerbi gratia: obuiamus ei qd̄ p̄io dī
xi adiunando: ut reſoluiatur napor eius turbidus
et inflatus faciens ſubuerſionē et laborem: z ad
hoc auxiliat nobis decoctio in pomo. digerit eim
z maturat: z reſoluit: z excludit naporez eius z au
fert ſerofitatem eius: z miſceatur in decoctione il
lius que ventofitatem reſoluit et carminat et ad
iuuant ad illud: ſicut daucus pprie z galanga z ſe
men ſeni. et ſemen apj et ſimilia. Et dico q̄ deco
ctio eius generalior est preparatio eius auferens
plura ex nocumētis que diximus. Et obuiam⁹ ei
qd̄ diximus in ſecūdo miſcendo i decoctione ei⁹
aliquid uirtute refrigeratiuum et operado: ut frā
gatur acumen et inflāmmatio eius: et ad hoc au
xiliat nobis decoctio eius cum his que extinguunt
z leniūt: ſicut est muſcillago pſillij et aqua eius z
carnes p̄morum: z ſuccus ro. et aqua violarum:
z uiole recentes: et inuoluerē ipsam ante coctionē
eius in oleo ro. aut violato: auferunt hoc nocumē
tum ab ea. et ſuccus citoniorum muzoz et ſumach
et ſpodium faciunt ſimiliter. Et obuiamus ei qd̄
diximus i tertio miſcendo ei i decoctione que ad
iuuant uirtutes mēbroz: z auxiliatur in aggre
gatione et corroboratione partiū laxarū: z ad hoc
auxiliantur nobis maxime res ſtipitatem habē
tes: z oīa que auferunt ſuperfluitatē acuminis ei⁹:
et remouent ſubtilitatem et uirtutem penetratiōis
ipſius: ſicut est maſtix citonia et ſucc⁹ eorum. Sūt
enim rectificatiuum bonū. Myrabolani quoq; ci
trini ſunt mirabiles in hac operatiōe: et aloē ſimi
liter. Et obuiamus ei qd̄ diximus in quarto miſcē
do res que aggregant duas intentiōes. Prima est
acquirere facilem egreſſum: z hoc cū rebus expel
lētibz cito audaciam eius et facitibus eaz deſcē
dere: z ad hoc auxiliatur nobis adminiſtratio ei⁹
cū rebus lubrificantiſ: ſicut ē muſcillago pſillij
z carnes p̄morum. Et ſciuiſti q̄ compreſſiua: ſi
cut citonia et maxime ſumpta poſt medicinam: z
pprie poſtq̄ incepit educere feſtinare faciunt ei⁹

greſſionem. Et ſciuiſti q̄ aqua calida poſt medi
cinam tranſmutat audaciam ipſius: z debilitat uir
tutez ipſi⁹. Et dixit ruſus eis qui ſuſperūt ſcamo
neam de melioribus rebus est ad expellendūz au
daciam eius: ut poſt quattuor u⁹ quinq; horas p⁹
qz ſuſperunt eam pſillium conquaſſatūz cū aqua
tepida aut oleo ro. ſumant: z poſt horas duas eis
infuſionem myrabol. tribue: ſic enīz nō timent⁹ no
cumenta eius. Secunda est reprimere eius uirtu
tem acutam et ſerofitatem: z hoc facimus cum au
xilio rerū humidarum et vinctuſarūz: ſicut ē dra
gantū et oleū ro. z amigdalorum. Et obuiamus
ei qd̄ dixim⁹ in quito qd̄ ē theſaurus totius ope
rationis: z illud est acquirere ei bonitatem cū me
dicinis mēbra et uirtutes cōfortantibus: et ad hoc
auxiliatur nobis medicine cordiales frigide et me
dicine ſtomatice. Et auxiliant nobis ars z modus
preparationis: ſicut iam diximus. Modus rectifi
cationis eius est ſm q̄ narrauit Ruſus: decoque
re ſcamoneam in citonio poſt inuolutionem eius
z reuolutionem ſere per diem in oleo ro. aut uio.
aut amig. et poſt illud teratur ſaciliter z uoluatur
z reuoluatur in ſcutella vitrea vsq; dum ſicceſ cū
infuſione myrabolanoz: citrinorū facta in ſuc
co citonior: itic ſiant ex eo trociſci quātitate quar
te. 3. i. z ſit doſis trociſcus unus: ſolutione enīz edu
cit abſq; moleſtia. Modus aut alius ſm eundez ſa
tis bonus: decoquitur ſcamonea cū p̄iori doctria
adiungendo ei myrabolanos citrinos ad quātita
tem tertie partis ipſius: deinde accipe ſemē aniſi:
ſeneculi: dauci: ana. 3. ij. decoque cum ſucco citoni
orum cū ſacilitate et cola: et ntere deſiccatione et
inolutione: ſicut hic proximo dixim⁹. Inquit Ru
ſus: ſit tua addere et minuire et mutare ſecundūz
q̄ exigit diſpoſitio. Inquit Sal. miſcui ſcamone
am cū ſextuplo ipſi⁹ manne z triplo eius ſucci ro.
poſt bonitatem coctionis eius in pomo: z inueni
ex modis preparationis eius hūc modūz ſatis lau
dabilez emendantē plura ex nocumētis que tūc
tur per ipſā: z aliqñ miſcui cū eis ſextuplūz gluci
nis pſillij: z feci inde bolum: z aliqñ miſcui medici
nas cordiales: aliquando alia: ſicut res exigebat.
Inquit Damech: Accipe duplū eius ſtorū uio.
et medium ponderis ipſius liquiricie: z inuolue i
oleo ro. z fac trociſcos. 3. i. Et ſit doſis eozū vn⁹.
Inquit Dumay diſſoluatur cū oleo uio. aut amig
dalino et pauco maſticis: z per diē z diem agite⁹
in ſole cum adminiſtratione olei paulatiz: p⁹ hoc
agitetur per diē z diē cum aqua ro. in qua fuerit
diſſolutum bdellium: z exſiccetur z decoquatur i
citonio: poſt hoc cum tertia parte myrabolanoz
citrinorum ſiāt trociſci: z ſit doſis. 3. 5. Ingt Pau
lus: ziziber z piper longum et aniſū admixta de
coctioni ipſius: et pprie in pomo acetoſo aut pon
tico remonet nocumenta ipſius. Modus rectifica
tionis ipſius ex inuentione noſtra: decoquatur fru
ſtra eius inter amigdalas tritas mltas poſt prepa
rationem eorum intra folia ſepeliendo ea i cinere
calido: z poſt diem abiectis amigdalis diſſoluant⁹
in aqua citoniorum acetoſorum: in qua bulierit

spica et anisum et ex speciebus et seminibus redolentibus et desiccetur: deinde cum paucis masticis et bdellii decoquatur in pomis citonio inuluto in massa: deinde fiant troisci. 3. i. sit dosis. i. operatur. n. sine nocumēto. Modus alius preparatiōis predicti: misceatur quātū ipsa ē de sumach: et quarta parte eius de spodio: et fiant inde troisci sicut priores. Sūt. n. vltimi: et dissoluant scamonea cum octuplo eius mine et cum paucis spice post inuolutionem eius in oleo ro. aut amigdalino: et decoquatur cum facilitate: emendat. n. a sua malicia. Et sciūsti quod aloē frangit malicias eius: et myrabolani magnificant eaz. Et decoctio eius in succo portulacae: aut aqua seminis ipsius auferunt plura ex nocumētis ipsius. et medicīne cordiales aut stomatice calī. aut fri. scōz quod res exigit frangūt maliciam eius. Et oportet quod fiat decoctio eius cum facilitate. Impetuositas. n. in coctione addit i maliciam eius: et ista quidez sicut sciūsti de trituratione modicūz sustinet: quapropter i trituratione ipsius non nimīū insistatur. Ex rebus aut faciētibz facile et velocez egressū eius a corpore sūt citonia quā i cōfectionibus et electuarijs simul miscentur: et similiter myrabolani: ipsi enim sūt de cito eam deponētibus: et similiter si supra eam post spacium bibatur. Et sciūsti quod aqua cal. expellit maliciam eius: et aliqua similiter sicut diximus in canone: solutione educit cholera cum facilitate: et attrahit eam a sanguine et venis vehementer. Et eius operatio ē sicut operatio furiosi. et ipsa ē inimica cordi stomacho et epati et intestinis. et ipsa est ex faciētibz nausē et conturbationem i visceribus: et ex subuertētibz ea: et facit siūm: et debilitat appetitū cibi. et ex ea et myrrha oleo et succo agreste paucis opio fiunt troisci et cum vino pontico et pprie aurei vni: et sit linimētū ex vno eoz supra frontem et tēpora cōprimendo et pprie cum vitellis oui et aceto forti sanat sodam antiquaz et frigidam: et pprie emigraneam difficilez: et si ponatur supra dentem: remouetur dolor eius et cor rosio. et si super scrofulas ponatur et pprie cum succo apij et danci delet eas: et si sit linimētū ex vno eoz cum succo sisimbrij et aceto: sed loco apij ponitur castoreum: et linitur in posteriori parte capitis: et ē magnum iuuamentū ad subet et lithargiam. et quā scamonea supponitur cum lana educit menstrua: et facit abortiū. et ipsa quidez curat morsus scorpionis. pprie de super linita cum succo mēte aut cum vino. Utet aut eius acceptionē qui ca. et sic. nature est: aut paratus cadere in se. bi autem qui sumunt ipsas timeant estus et frigus: et abhorreant fructus et pprie frigidos et aquam veri frigoris et sonum plixum super eam et excitantia sit perbiam animi. Conseruatur at scamonea per annos. xij. dosis eius ē a granis. v. usqz ad. xij.

Cap. 63.

Scabiosa

latine: grece stibes
siue sibeos.

Dias

cap. stibes. herba est cuius semē stiptice est virtutis et ficitur satis: et ideo eius decoctio dysete

ricis inicitur. et de auribus pus emanans sanat i stillata. et in magnis vulneribus et cruentis gluctia toria ē: vtilius id agens si cum vino nigro et ansero et stiptico coquatur. desiccatur. n. fortiter oia que contra naturam sūt humida. folia autē eius viridia trita et cataplasmatibus apposita in ano emoroidas reprimunt: et ex percussione in oculis sim cism facta supposita iuuant. Itē folia eius adhibita suffusiones oculis detergunt. sanguinem vulnerei posita siccant. Paulus cap. de scabiosa. Scabiosa ea. est. et sic. i secundo gra. ualet contra scabiē et alopiciam. et succus eius lumbicos necat. fum⁹ vini decoctio eius valet contra emoroidas. Lōtra cōdilomata que attritia dicūt fiat emplastrūz desuper ex ipsa herba fumo tamē prius recepto. Dicitur quod factus Urbanus ad petitionē cuiusdā sororis sue anhelantis super scabiose virtutes: quā ipse continue vtebatur misit sibi ifrascriptos versus. Urbanus p se nescit precium scabiose. Nam purgat pectus: quod comprimit egra senectus. Lenit pulmonem: purgat laterum regionem. Apostema frangit: si locum bibita tāgit. Tribus vincta foris antracem liberat horis. Staderea i. semen centrifalli. Sfanum i. pinus. Sfargilla i. mala citonia. Sfragil idem quod supra. Sfragius i. salvia. Sfraga. i. fragaria. Spaston. i. genestra. Spalten i. palma. Spatomele instrumentum ē. Sparsim i. per triualla. Spartus. i. genestra: de spartaria ut i palagio regio illa spartis.

Cap. 63.

Spatula

fetida herba ē: simi lis ireos. Paul⁹ ca.

de spatula fetida. succus eius eradicat morpheā albā. si fiat vnguentūz ex pulnere eius et pulnere stasixagrie flāmule et hermo dactili: et de attramento combusto i olla rudi cum aceto et axungia porcina vetusta: et inungatur ter i die: et cooperiatur cum folio caulis vel plātagis Sparagus quid est. l. l. valion. Sparatela quid est. l. l. glaspattella.

Spatana. i. dexteris. Spatella. i. aconis.

Spartus i. genestra.

Sparbennon idem quod supra.

Spargamum idē quod supra.

Spalangion i. aranee.

Spasmata. i. torsiones. Sparcos. i. rubea.

Spargula quid est. l. l. aspargula.

Spatella. i. aconis. Spacul. i. cerusa.

Sfare est passio que accidit quando homo marimū sentit prurium: et cum scalpit se apparent in cute nodi quidam ad nucis similitudinem.

Cap. 63.

Tachis

secundūz Gal. viij. simp. phar. capi. sta

L z

Syringum siue Syringum (nam vtrūqz
sunt distinctione diuina) 30x40p. 377.
resinodorum turicem 18. quum factū
vulgo quidam appellant.

chis fm trāslatōne grecā similis ē porro: frutex a
cris gustu amar⁹ ex tñio gra. exñis calefacientiū: q
circa calefaciens non monet solū mēstrua: s; 7 em
brionum necatium ē pharvacum: 7 extrahit se
cundinas conuenienter.

Stadis *idez quod supra.*
Stamicles *i. omnes lapides.*
Stānum quid est. l. l. femezeg.
Stier. i. adeps porcina. *Statim. i. gutta mirrhe*
Statia *idem quod supra.*

Cap. 634.

Taquin

*Dias. frutex ē simil'
praffio: folia habēs
oblonga multa et dura 7 aspera 7 odo
rata et alba 7 virgas multas ex vna ra
dice albidiores praffio. Nascitur locis mōtuosis.
virtus est ei termantica et viscida. elixatura folio
rum eius mēstruis iperat cum vino bibita: secūdi
nas excludit.*

Stafilon. i. quinq; foliū. *Stactis. i. gutta mirrhe*
Staurosi. i. lacerta viridis. *Stactenali. i. lexuia.*
Stalticum. i. carnem crescentem equans.
Stagie *i. astelle.*
Stalica. i. defrigerteria vel strictina.
Stafilnia *i. pastinaca.*
Stafrifragria quid est. l. l. haberas.
Stafilemata *i. vene corrosio.*
Stalticotoza *i. comprehensua*
Statera qdā exponit mirrbā: quidā armoniacū
Stak. i. qūmi oline: quidam dicunt q est gen⁹ bo
racis: sed prima exposio melior.
Statms *i. lectus.*
Staguires. i. gutta: inde stranguria. i. guttalis mic
tio. i. quando guttatim migitur.
Stangularia *i. scrofularia.*

Cap. 635.

Trangulator

*adib⁹ vel
leopardi
di idest luparia: 7 nō administratur in
tus neq; extra. dicitur q si appropiqua
tur scorpionī congelat eū: 7 est species aconiti. vñ
de aconitūz herba luparia strāgulator adib⁹ vñ leo
paridi idem. vñ sciendum q oīs herba venenosa
pōt dici aconitum ppter parium 7 cetera: scribe
hic qō est in lit. era: que incipit Aconitum.*

Starne *sūt pdices parue.*
Staciones *i. ballamita.*
Stadioz herba est que nascitur ī superficie aque
sine radice cū folijs similibus semperuiue: p qua
l. l. gabaleb.

Seutloth. i. beta. *Selini sperma. i. apij semen.*
Selion. i. apium. *Semidaleos. i. sirico.*
Semisse. i. medietas. *Semifion. i. cardus bene
dictus. 7 dicitur senicion q senescit et calefcit tem
pore veris caput eius. l. l. crifion.*

Senescio *idem quod supra.*
Sedum *idem quod supra.*
Sapedane *i. cicer arborum.*
Senasia *i. confectio.*
Seca *i. isopus.*

Seperos *i. bacce lauri.*
Selmisia. i. spuma lune: et est talk.
Sefurem. i. absinthium. *Secacul. i. ringi.*
Semen bulbi. i. semen cepe domesticū.
Selinium. i. apium: pro quo. l. l. apinū.
Selinum *idez quod supra.*
Selinum equinum. i. macedonium: pro quo lege
l. quā supra.
Seisegurab *i. abrotanum.*
Serpentaria minor. i. aaron: 7 est alia maior que
vocalur luf.
Sedar *i. arbor cicorasi.*
Septemere *i. serapinum.*
Serpillum maius *i. valeriana*
Senacion. i. nasturcium aquaticū: le. herocalca.
Semina cōia sunt quattuor semina frigida et ha
bencia cōem operationez. i. semina melonis: citrul
li: cucumeris 7 cucurbite.
Sedum turnas *i. nucleus bacilli*
Semina frigida quattuor sunt semina cōmunia.
Semores est quoddam genus piscis.
Sesien *i. sanguis draconis.*
Secaniabin. i. oximel. *Secara. i. canis maior*
Seten. i. false de piscibus que sunt in egypto.
Seriqueth *i. partes.*
Scini. i. pira porcina: 7 sunt siluestria.
Saxabaran est nomen grecum erocalcha.
Sebebingi *i. abrotanum.*
Sentar. i. pes columbinus cum tingitur cera.
Scterig *idem quod supra.*
Seleylen. i. lolium quod nascitur in segete.
Seley *idem quod supra.*
Seres. i. lac acetosum. *Setaragi indi. i. tapfia.*
Seisec. i. mādragoza. *Sedengi. i. seme canapis*
Senaba. i. lentiginosa. *Secabinici. i. serapinū*
Sekfembubati. i. herba croci hortulani.
Seben est quedam medicina inda
Sekelibeti. i. darlesaban. *Sereteregi. i. lac ordeī.*
Seretis. i. sisamum: 7 ideomate nostro vocalur io
riolena.
Selocha *i. cassialigneā.*
Semabzas aira est coquareus. *Sericū. i. seta.*
Sechil est arbor ex genere spinarum: cuius folia
similantur folijs spine albe: lignū. n. durum iputre
scibile. 7 dī q est incōbustibile quo antiquitus fie
bant altaria ī quibus vñ nō cōburerētur ppterea
quasi ī eis accendebat ignis ad sacrificiū faciēdū.
Semen lini quid est. l. l. bararichbene.
Seni ē propriū nomē loci vltra mare ī India: vñ
apparet si. l. l. meadbayse: 7 litteram balilig: 7 litte
ram barsalendi.
Senades. i. lapis ematites. *Serātica. i. oesficatua*
Sel quid ē. l. l. bel. *Sedūirmas qd ē. l. l. nakala*
Seris est species scariole: 7 est cicorea.
Seleniabin. i. zucarum ro. l. l. gelenabin.
Seid. i. ouarū arundinū itra adiutorū 7 manum.
Sete cholerice sūt que similes sūt empetigini
Selet. i. bleta. *Semozion idem quod supra.*
Serfar. i. ferrū. *Seru armena. i. absinthium.*
Sctefisie *i. ruta agrestis.*

or est diminutiv
us 7 motus.

Sedime i vria dr a sedo sedes: eo q i fudo sedet
 Secranrach. i. lac vel vrina vesperilionis.
 Sedaneg .i. lapis ematites.
 Sedenigri sunt quidam lapides sic nominati ut
 supra ematites.
 Seedenigre idem quod supra.
 Sednie idē qd supra.
 Seozegi .i. oleum sisaminum.
 Semerion .i. spēs apj capestris.
 Seytrayrez sunt duo animalia.
 Seregeis .i. herba.
 Sēperuina hic scribe quod ē littera belaalabem
 Seemeniga est qdā genus esule: que vocatur
 esula campestris.
 Selgen. i. nappus. **Serben. i. cedrus.**
 Selios. i. iectigatio. Senadus quid est. l. l. cardel.
 Serpens nētris. i. lumbicus laus r longus. istud
 vocabulū ponit Aluic. scōo cano. cap. de capparō.
 Sefiros. i. apostema durum: cui nō associatur sen
 sus neq dolor et est melancolicus.
 Sefaluacham .i. apium siluestre.
 Setaromata est apostema qd cum frāgitur exit
 ab eo aliquid ad modum pinguedinis.
 Setātica. i. desiccatiua. Sedenag. i. lapis ematites
 Seiebiet hec ē aranea hīs plures pedes et lōgos
 Seedes. i. polium. **Seublo. i. bleta.**
 Septe picee .i. serapinum.
 Serpido. i. rubor cutis cum pustulis.
 Sempebeliastrum .i. afronitrum.
 Setatis vel naten .i. spica celtica.
 Seil quid est. l. l. carachay.
 Semicupium. i. tina. **Seperos. i. bacce lauri.**
 Selia. i. cassia. **Senny. i. rubus. l. l. rannus.**
 Sentices idem quod supra.
 Selektusia. i. spuma lune: r est talk.
 Serigene .i. cāna mellis.
 Senation qd est. l. l. berocalcain.
 Sedia. i. cassia. **Septicum. i. redarctuens.**
 Serpellum. i. serpillum. **Seene. i. sal de piscib.**
 Sem .i. pili porcini.

Cap. 636.

Sertula

Sertula. herba
 ē humil: odoze suavis:
 r colore exalbida: flossellum hīs sub
 rufum. illa uero melior est que ē nassa
 r nō nimis exalbida et recens. vires bz leniter re
 laxantes: r iō tumorem oculorum sedat locis debi
 litatis et nervosis ex aqua multum cocta et fomē
 tata facit.
 Semen lumbicorum quid est. l. l. kambel.
 Semen quid est. l. l. alnech.
 Seherabram quid est. l. l. strexabram.
 Sextarius ē pondus libraz duarum r oimdie.
 Serapinum quid est. l. l. facabenzg.
 Sefabrisalan est grecum: r interpretatur myrtus.
 Sechefabzen idem quod supra.
 Sea. i. ficados arabic. Seldebinegi. i. opoponacu
 Sentar .i. pes columbinus.
 Setabit .i. semina papaveris
 Semin. i. dēnfrigium. Senapiōes. i. senationes

Serasifi. i. thorax vel ossa pectoris.
 Sediti. i. folium. Seberig. i. fructus mandragore.
 Serteggi. i. oleum sisaminum. Serib. i. siluestris
 Seisech .i. mandragora.
 Sematis. i. lentiginosa. **Seedeb. i. ruta.**
 Serpentaria quid est. l. l. inf.
 Serpentina idē quod supra.
 Setati. i. apoplina. **Sersemie. i. ozobus.**
 Set .i. lacca.
 Sentix est quilibet frutex spinosus.
 Serpigo .i. indurata empetigo.
 Seta quid est. l. l. bacir. Sedar. i. agrifolium
 Sericon est sex plumbi post exitum ceruse: r ē ce
 rusa vsta: r est rubea: debet dicere surico: ut appa
 ret in. l. l. suricon.
 Sedine. i. lapis ematites. Sebastia. i. sulfurata.
 Sera afadizarabazen .i. agnus castus.
 Semen fule. i. artetice sed falso: sed alterius herbe
 dulcissime et placide egs qua herbant eg calabzie
 Seilen .i. folium indum.
 Sedina vedina .i. apostema molle.
 Semisen. i. sisamus. **Secabini. i. serapinuz**
 Sealdeus alnabati. i. herba croci hortulani.
 Selichi .i. ozimum latum.
 Serum .i. butirum coctum.
 Serpis quid est. l. l. latamie.
 Seegi combusti .i. genus venenosum
 Sebedengi .i. lac ordeī.
 Sembellia. i. medicina inda cōposita ex aromati
 bus r laxatiuis quibusdam: ut apparet i lra gallia
 Secati .i. argimonis.
 Seofe. i. spongia marina. Seren. i. lac ordeī.
 Seruracula. i. species brassice crispe.
 Sen est proprium nomen loci.
 Seregeis nominatur persice kildarium.
 Selgen .i. nappus.
 Senzen idem quod supra.
 Seriones .i. pedicelli.
 Sextex nextex .i. sal gemma.
 Setei .i. apoplexia.
 Semericō. i. semē apj campestris. i. siluestris vt
 ipsa herba.
 Sereram .i. tapfia.
 Serpentes viscerum .i. solea.
 Sebellia est medicina inda: et est sebe.
 Setica .i. emigranea.
 Serpillum quid est. l. l. numir.
 Sedon .i. cardo benedictus.
 Semerion .i. apium siluestre.
 Seelen .i. agrimonia.
 Serenz .i. scariola.
 Senex .i. rubus.

Cap. 637.

Ebesten

Ebesten lati. gre. mabaloma
 giata: arab. faulis se
 besten: r in lingua persica uocatur mā
 milla canis. vnde sebesten māmilla ca
 nis fert per
Sera lib. aggreg. cap. faulis sebe
 fica lingua.
 + sic aboause mochiata sūt
 nomina istius arboris fructificātis: fruct^o dulces

*Serpionones, inter h
 de quibus supra
 mthno.*

nominant eos gentes faulis sebesten. Et idē auct. Isaac benarum mochata est roth in arabia: et est arbutum alium super terram sicut basta: habet corticē cuius color vergit ad albedinem: et ramos quorū cortex vergit ad viriditatem. et h3 folia magna rotunda. et h3 racemos quorū sapor est dulcis. et vna eius est magnitudinis nucule: que postea glancescit cū maturatur. et h3 iterius viscositatez albam: et granū: qd est sicut granū olivę. hic fructus colligitur et exsiccatur donec passus sit. et ē illud quo vtimur in medicina. et est medicamen mediu i cōplexione sua i caliditate et frigide. latet ventrem febicitantiū. confert tussi que ē a cali. et sic. et lenit pectus. et sedat catarrhū ca. stipticiū ppter eius humiditatem. et confert ardori vrine que fit propter mordicationem cholere i vesica et i renibus. et expellit vermes intestinorum: qd adherent ei propter dulcedinem suam. **Cap. 638.**

Edis Sera. arab. gre. malabatum: la. vero folium. lib. aggreg. cap. sedis aucto. Dial. est herba que nascitur in India i locis bu. et paludosis carē radice. colligitur hec folia in aqua supernatantia. Est aut optimum qd ē leue et albidū vel nigro: sicut nardi referens odorem sine ulla faldedine: ac diu multū qd reseruat hanc herbam: cū indi colligunt isetūt filo lineo: et siccant estate. aliqui etiaz illos ramos colligunt et sic seruāt. et qñ terra cū oibus herbis estate vi caloris arefcit: nisi foco herbe aride fuerint peruste alio anno nullam generant herbam. Est autem folium integri odoris cū suauitate stipticum: et diu cū diurno odore. virtutem h3 spice nardi: qd similiter ē diureticum. tumoribus oculorum elixum i vino fomento adhibetur. puluerem eius in aqua fricatum oculis ipunge. folium masculicatu diutius odorem retinet: qd i uestimentis positu cū fuerit tineolas nō permittit: et vestitū odorem gratū reddit. Multi putauerūt folium eē nardi indici foliū: sed fallūt. Et idē auct. Gal. virtus est ei similis virtuti spice: verum ē fortioris operationis. Paulus cap. de folio. cal. est in secundo gradu: sic in tercio.

Ene Sera. arab. gre. li. aggreg. capi. se. ara. gre. z laune. ne. qñ desiccatur reponitur. et ipsuz h3 vaginas oblongas in quibus sunt semina ordinate distincta: et ille vagine hnt pediculum subtilem quo adherent ramuli: et qñ agitantur vagine a vento cadunt: et pastores colligunt eas. **Dosse. Sera.** auct. Albir. virtus ei est cal. et sic. tñ paucē caliditatis. et siccitas eius est prope caliditatem ipsius. et h3 virtutē magnā qñ peruenit ad stomachum purgandi melancoliam et cholera. et forisfcit substantiam cordis: qñ miscetur ei eo medicine quas dixi iuuare: sicut viola. et potio decoctionis plus confert qñ ipsū tritu. et dosis sicci triti ei est 3 i. et i decoctione. 3. v. Et idē auct. Rasid. sene et

sumus terre purgant humores adustos. et confert scabiei et **Jo. mes.** sene ē folliculus plater puritui. **Jo. mes.** quam vocant per se alzetmet: et iuenitur ex eo domesticum et siluestre. Et melior pars plante ē folliculus: deinde folia. et melior folliculus est cuius color declinat ad viriditatem et subnigredine quandam: et i quo est de amaritudine res modica et stipticitate: et qui ē magis cōpletus: et i quo sunt semina ampla compressa. sub albidus aut non ē bonus et incompletus. Similiter et folia sunt meliora viridia: subalbida vero et tenuia non sunt bona. et antiquum ex eo ē sine spiritui. et stiptes eius sūt iutiles. Est cal. i principio secūdi: siccum i primo. et folia sunt i primo cal. et est absterfitumum mūdicatium cōuenienter et resolutium. Debilis ē et tarde solutionis: et debilitat stomachum. confortatur cum rebus acutis sicut ziziber et salgēma. et medicine cordiales et stomatice cum eo felicitant opus eius. Et Gal. cum iure galloz aut carniū soluit sine molestia. et si infundat i aqua casei cum spice: deinde coquatur parum: est medicamen bonum. solutione educit. n. cum facilitate melancoliā et cholera adustam. et mundificat cerebrum cor et epar et splenē et mēbra sensuuz et pulmonem. et cōfert egritudinibus eorum. et aperit opilationes viscerū. et conseruat utentē ipso i iuuentute: et generat gaudium: cām aut tristitie aputat. et ponitur folia eius i lanacris ad caput: et proprie cū camomilla confortat cerebrum et nervos: et scdm oēm modum administrationis eius addit i visum. et coroborat audiu. et est medicina bona febrium melancolicarū et antiquarum. Dosis ei iusi potio est ab aureis. iij. vsq; ad 3. i.

Cap. 640. **Emulsem Sera.** arab. gre. sisami nū. la. i. uero sifamius vel **Sera.** li. ag. ca. semijsc ioriolena. i. sisamius auct. Gal. in eo est substantia vinctiosa quantitate non pauca. et virtus eius est que mollificat. et eadez virtus reperitur i oleo sicut in substantia. et aqua in qua coquitur sisamius h3 eandem virtutem. **Dial.** cap. sisaminum scdm translationem grecam malum ē Romacho. et comestum oris fetorem facit. et idem scdm translationē arabicam: qñ fit emplastrum cum eo mollit durities nervorum. et curat conuassationes aurium: et apostemata cal. que sunt in eis. et confert cōbustioni ignis et dolori colico et morbi aialis: qd dicit carates. et qñ miscetur cum oleo ro. sedat dolores capitis qui fit a calore solis. et planta sisami qñ coquitur cum vino facit hanc eandem operationem. et confert proprie apostemati oculi et pulsationi ei. Et **Sera.** auct. Alben meshay. oleum sisami idē malum stomacho: destruit eum. et iuuamentum eius est illis qui habent melancoliam et scissuras i extremitatibus. Itā hi iuuantur multum ex cibo eius. et rugas cutis extēdit et mollit eas. et cōsolidat scissuras que fiūt ppter desiccationem que sunt a melancolia. et dicunt q

sisamus est cal. in secundo gra. et hu. in primo. et pro
 uocat vomitum quoniam torrescit et recificatur et melio
 ratur. Gal. in li. de cibis cap. de sisamo. Sisamum
 cito stomachum euerit: et tarde digeritur et alimen
 tum dat corpori vinctuosum. Rabiniofles cap. de si
 famo. Sisamus corrumpit cerebrum et nucam. et
 replet caput fumositatibus: et facit sudorem feten
 tem. et in mulieribus ventrem auget. et ipsum generat
 berniam. Auerois quinto colliget cap. de sisamo.
 est cal. in primo vel in principio secundi: hu. in tertio.

Cap. 641.

Et ara. gre. chinobatus vel saccupa
 lea: latine vero rubus caninus.
Sera. lib. ag. capi. Set. Set. i. ru
 bus caninus et maior sa

tis rubo alio. Nam assimilatur imagine sua arbori
 bus. folia eius sunt latiora folijs myrti: et in ramis
 eius sunt spine duae: hinc florem album. et fructus
 eius est oblongus similis nucleo oliue qui quando ma
 turatur fit rubens: et hinc interius simile lane: quoniam de
 ficcatur et auferitur quod interius est: et coquitur cum vi
 no et bibitur stringit ventrem. et nocet decoctio fru
 ctus eius canem pulmonis: stringit fluxum menstruo
 rum. et radix eius est calidior ipso: de qua si fiat em
 plasterum extrahit spinas et alia infixa corpori. et quoniam
 fit emplastrum ex folijs eius recentibus prohibet
 apostemata. Et idem anc. Gal. fructus huius plante
 est stipticus foriter: sed folia eius hinc stipticitatem
 paucam. et oportet quod caneatur ab eo quod intra fructum
 est bobicio simile: quoniam nocet multum canem pulmonis.
 unde vocatur chinobatus a cinos quod est canis: et ba
 tus quod est rubus.

Cap. 642.

Ecolafedon vel alutri
 be ara. la
 tine scolopendria. **Sera.** lib. aggre. capit.
 scolafedon au

eto. Dial. scolafedon. i. scolopendria. et nominat
 hoc nomine propter similitudinem cuiusdam vermisdic
 ti scolofendia: et eius interpretatio est quattuordecim
 pedum. hinc multa folia egredientia ab una radice. et
 nascitur in petris et muris edificiorum. et non hinc sti
 pte neque flore neque semine. et folia eius sunt desub
 maculata sicut folia polipodij. et pars eius inferior
 est quasi rubea. et per **Gal.** vi. sim. phar. cap. de
 superior est viridis. scolopendria secun
 dum translationem arabicam. substantia eius est sub
 lis: et virtus eius cal. in primo: sic. in secundo. et icidit
 et resoluit duriciem splenis. Et idem eodem lib. et eo
 dem cap. secundum translationem grecam imitices siue
 scolopendria stipticitate cum amaritudine parti
 cipat: quapropter confert spleni bibita cum aceto.
 Et **Sera.** quoniam herba ipsa coquitur et bibitur. xl.
 idem diebus resoluit et extenuat splenem.
 similiter autem faciunt folia ipsa si terantur. et fiat cum
 eis emplastrum super splenem. quoniam terantur et miscen
 tur cum vino conferunt distillationem vrine et singul
 tum et ictericie. et frangit lapides vesice quando bibi
 tur. Et putant quidam quod ipsa prohibet impregnatio
 nem quoniam suspenditur super mulierem sola: aut cum sple

ne mule. Auerois. v. colliget cap. de scolopendria
 est temperata in cal. et sic.

Cap. 643.

Echedenchi arab. gre. ca
 naba: latine
 vero ca **Sera.** lib. aggrega. cap. se
 nabis. echedenchi aucto.

Dial. sechedenchi. i. canaba est planta que seminatur:
 et facit semine. et hinc folia similia folijs agni casti gra
 tis odoris. et habet bastam et ramos longos inte
 rius vaci **Sera.** anc. Alben mesuay. est cal. et
 os. Et idem **Sera.** sic. in secundo gra. Et de proprie
 tate eius est que desiccatur humiditates que sunt in
 auribus quoniam distillatur in eis ex oleo eius. et vsus ei
 nimis facit sodam.

Sparag. i. ansab. Gal. virtus sapor et odor eius
 sunt similia virtuti saporis et odori nasturtij: nisi quod
 est minus desiccatum ipso: et calefacit in quarto
 gra. Est enim eius confectio facilis et non dura. et in
 uenitur nigra et rubea. ambo sunt iterficientes: et
 ista non inuenitur in regionibus nostris: ideo eius no
 men ignoratur.

Schel. i. alumen.

Schel

Schela iene

Scen

Scelc est vena que est intra auricularem et annu
 larem in dorso manus: et vocatur saluarella.

Secata

i. magna stella.

Scen. i. sanguis draconis: et est succus rubens notus
 secundum quosdam est gummi: sed quid est. l. l. alacobc.
 Scea quid est. l. l. aschukodos.

Scea armeniz

idem quod supra.

Scel. i. ungula. l. l. asir.

Scenien. i. sisamum.

Scemas

i. manus.

Scenlen. i. ramus venenigræ. l. l. platea.

Sceba romanum

i. absinthium.

Scelich romanum

idem quod supra.

Scet. i. anetum.

Scebel. i. ruta.

Scednegi

i. ematites.

Scheins denigi

i. semen canapis.

Sceirarag. i. fumus terre.

Sceitarag. i. taphia.

Scerasif

i. hypochondrium.

Scense. i. sol.

Sceitaragi. i. pistis.

Sceitagi suoti. i. nigella.

Scear. i. adeps porcini.

Scedene

i. chetabre.

Scedime. i. ematites.

Sceptaras. i. taphia.

Scedie. i. pinguedo intestinum.

Sceridatis. i. sanguis draconis.

Sceileki

i. storax liquida.

Scebram. i. esula.

Sceitazirach. i. vespertilio.

Sebemagin. i. sebran.

Sfenonia. i. pastinaca.

Ssteticos

i. pes columbinus.

Spelta quid est. l. l. fult.

Species condicetes. i. species odorifere.

Sperule coloquintidarum. i. poma coloquintide
 que sunt rotunda ut spera.

Sperfu. i. fermentum.

Spedilion. i. sisimbrium.

Spedate

i. cerusa.

Speculare clastrum

i. gypsum.

Splemon. i. ceterac. l. l. apnenon.
 Splenaria idem quod supra.
 Spboydes. i. spelta. **St. l. i. bel.**
 Ssemi. i. bierufale. **Sterra. i. neruoz qualitas.**
 Sterione. i. galla. **Sterios. i. partium.**
 Stella domini. i. sigillum Salomonis.
 Stercus eris quid est. l. l. boas.
 Stefania interpretatur vincens.
 Stebinech i. serapinum.
 Stercus argenti. i. stercoza argenti que ita est ex ar
 geto: sicut stercoza eris: et qd est stercoza eris. l. l. mercoza eris.
 Stefrigia. i. ruta agrestis. **Stear. i. adeps.**
 Steb. i. alumen. **Stellaria quid est. l. l. asterion.**
 Stea i. matrix.
 Sterica passio. i. corruptio matricis.
 Steccio i. pes columbinus.
 Stellio. i. lacerta facetana: sed secundum quosdam est
 lacerta viridis.
 Sterphina. i. vinacium. **Sterione. i. galla.**
 Steatemata. i. idurata apata. **Sterig. i. fumus terre**
Stercus quid est. l. l. fumus.
 Stercus passerum i. vlnen.
 Stercus demonis. i. napa vel petroleum.
 Stella terre. i. talk. **Stefisia. i. ruta agrestis.**

Teng arabice vel feterig: gre
Sera ce capnosila. fumus tre.
 lib. aggrega. sterig anc.
 Dias. herba est similis pa
 stinace agrestis: nisi quod magis est minuta ea et ama
 rior: et hanc radicem cuius color vergit ad albedinem.
 et anc. **Hal.** sapor eius est amarus et stipticus. virtus
 eius est ea: et sic in secundo gra. **Plin.** capi. de fumo
 terre. fumus terre. i. fumaria. et dicitur fumus tre
 quod nascitur et remittitur a terra in magna quantita
 te ut fumus: quod nascitur a quadam grossa fumo
 sitate a terra resoluta: et circa superficiem tre adhe
 renter: et sic ex actione caliditatis generatur. Debet. n.
 viridia poni in medicinis: et est ex eo alius cuius flos
 est subalbidus cinericus: et alius cuius flos est pallidus
 violaceus: et iste est melior. **Dia. cap. de capnos** secun
 dum translationem grecam que latine fumaria dicitur:
 nascitur in segete ordeacea similis coziandro vel co
 rio herbe: sed mollis et alba et cinerose: et multum
 flore hanc purpuream. succus eius viscidus est. cali
 gines oculis detergit. lachrymas puocat. unde et
 nomen accepit. herba ipsa comesta vel bibita pluri
 mam cholera per urinam pronocat.
 Silfium. i. lasar: et est genus ferule: cuius gumma est as
 sa fetida.

Serecinum idem est quod cerecinum.
 Sidia. i. flos granati. **Sicaras. i. sisimbrium**
 Siames. i. semen. **Sieron. i. farina lolij.**
 Simacha. i. apostemata parva caliditate hanc: quod
 multum cito in sanie conuertuntur ut carbiculi.
 Simata idem quod supra.
 Sinum. i. vinum: et est vinum passerum.
 Sincum. i. bdellium. **Silaleos. i. filipendula**
 Sibias birbias. i. loca que sunt in extremitatibus co
 rarum: ubi sunt glandule: ubi vertebra coniunguntur scie

Symmata oukopolata romena
 sine romposura

Sibare est demonium mixtum cum firsenita ut cum
 hoc hanc firsen alienet propter demonium agitatam.
 Sirelile est emblicus qui sic nominatur: cum in lacte
 infunditur.
 Sistar. i. su.
 Simcanus. i. viscus quercinus. **Sinopsis. i. rubicundus**

Cap. 645.

Simphitum gre. v. anaga
 licus: ara. pi
 cterion: lati. **Sal.** vij. simp. phar.
 consolida. **cap. simphitum**
 secundum translationem grecam. simphitum petrosus
 ex contrariis constat virtutibus. hanc enim quod abster
 sum quo contentum in torace et pulmone pus ex
 purgare natum est. Habet autem quid et congregati
 um quo ad sanguinis eductiones inuat. et continet
 ultra hoc humiditatem quandam calidam non im
 moderate: propter quam et dulce apparet gustan
 tibus et delectabile odoratum. Insitulosum autem
 est cum masticatur: et asperitates que in arteria sanant.
 secundum mixturem vero que ex omnibus predictis vir
 tutibus simul et diafozare sufficiens est: et colligere et
 costringere corpus: et propterea intestinalibus her
 nias apponitur: et ad emulsionem et scissiones cum
 oximelle bibitur. quicunque vero ad dysenteriam et
 fluxum rubeum coquens in vino dant: ut siccante et
 congregante utuntur. et quicunque ad freneticam ut pur
 gante et madente. simphitum aliud magnum simile
 est virtuti predicti: non tamen gustu dulce neque odorife
 rum olfactibus apparet: sed secundum hoc abcedit a
 predicto. secundum vero quod viscositate quandam et
 mordacitate hanc quodammodo similiter existit. utitur
 autem eo in omnibus quibus **Dias** cap. de simphito.
 cunctis et prius dicto. **simphitum. i. con**
 solida: et est maior et minor. minoris folia sunt ita
 pinguis: et est vere minor. nascitur locis asperis vir
 gas hanc similes origano et tenues: et capita sicut thi
 mum virge lignose et odorate et dulces in gustu. et
 radix est illi longa et obrufa grossitudinem digiti
 hanc. est aliud simphitum quod pecten vocat. ha
 stam hanc asperam et longam duobus cubitis angulo
 sam. abintus inanis est: qua sunt folia aspera et an
 gusta et oblonga sicut buglossa. hanc etiam ipsa hasta
 angulos in quibus folia nascuntur. flores sunt illi
 mellini. semen hanc super hastam sicut flomus. hasta
 et frutex hanc pulveri simile quod cum carni applica
 tur fuerit: puriginem facit. Radix ei colore nigra
 quod cum fracta fuerit alba apparet et muscillagiosa:
 et ista est consolida maior: cuius radix trita et bibita
 emoptoicis medetur. conuassationes reficit. tumo
 res spargit. cum folijs cataplasmatibus adhibita
 omnia similiter facere potest. vulneribus paracoleis fa
 cit. carnes icisas frustis in cacabo missas in se gluci
 nrae facit. Consolida minor: elixa in mulla pulmo
 nem purgat. resistentibus sanguinem et freneticis
 cum aqua medetur. Radix cum vino cocta et bibita
 fluxum mulieris stringit: et dysentericis opitulatur.
 cum oximelle data conuassationes et dolores late
 ris saluberrime curat. masticata apud sitim. asp
 dinem faucium mitigat. vulnere recenti paracole

fin facit. anteroellicos bibita ⁊ cataplasmatibus
adhibita optime curat: ⁊ carnes celerius glutina
re facit. sunt. n. ambe ille spēs consolidē eiusdē vir
tutis. Consolidā secundū Plin. aucto. vel opinione
multorum diuino miraculo curat ⁊ rūpit antracē
itra duos lapides tria. Est autē alia consolidā que
vocatur cōsolida rubea: pro qua. l. l. bistorta.

Sicaminon. i. sicomor. Simphoniat. i. infgam.

Cap. 646.

Simbrum

i. absinthium ponticum: ⁊ ē
centonica sicut apparet in littera absin
thiū. sed si simbrū vocatur mēta aqua
tica. ⁊ alio noīe vocatur balsamita. vnde si simbrū
la. arab. culudes: **Dias** cap. de si simbrū se
gre. cardaminon. cundum translatio
nē grecā. si simbrion dī cardaminon: eo q̄ carda
mo agresti folia hz similia: cum folia eius rotūda
nascentur sicut folia cardami agrestis. cū creuerit
scindunt se sicut eruca. virtus ē ei cal. diuretica. cru
dum ⁊ coctū lēgines vultibus tollit: ⁊ maculas
emendat si vna nocte impositum fuerit: ⁊ alia die
locus abluatur aqua. Paulus cap. d. si simbrū. ca.
est ⁊ sic. in tīo gra. aliud ē domesticū: aliud silue
stre: sed domesticum nobis ē i vsu: qd̄ oibus ē no
tum. virtutē hz diureticā dissoluēdi ⁊ consumē
di. cōtra viciū pectoris sūt pulres ex farina ordeī
⁊ aqua apposito pulvere ei⁹ et dētur patienti. Cō
tra frigidum rheuma folia eius i testa calefacta si
ne liquore ⁊ in sacculo posita capiti superponat.
valet vinum decoctionis eius contra dolorem sto
machi ⁊ intestinozum ex frigida cā ⁊ opilationez
epatis ⁊ splenis: ⁊ vinalium viay. herba ipa deco
cta in vino ⁊ cataplasmata soluit etiam str nguri
az ⁊ diffuriam. Valet etiā cōtra iliaciū dolorem ⁊
contra dolorem factum ex ventositate. menstrua
educit. conceptum iunat. matricem mundificat fo
mentatio si fiat ex eo. tenerositates eius i oleo mu
scellino vel saltem cōi decocte ⁊ superposite idem
operantur.

Siderizonta

. feraria.

Sisofigius. i. auis que vocatur merula.

Sigeti. i. apostema flonofum berisipillofuz.

Siu

cuscute.

Sitis scadis i. cucumer agrestis.

Sisamus quid ē. l. l. semisem.

Sisamus agrestis. i. cataputia.

Sisamos. i. confectio de melle similis penidys

Sisamum idem qd̄ supra.

Silomata. i. cortex celsi. Sipui. i. apium.

Sinsen. i. sensen. Sinitu. i. cerusa.

Similis. i. draganti. Sicida. i. brionia.

Sillinz latine: grece piper filium: ⁊ quid. l. l. baza
rachona.

Siricantica. i. aaron.

Sia. i. senationes.

Sia

. i. ficulnea.

Sica. i. ficus

Sira. i. cerasia.

Sndin. i. cucumer domesticum.

Sister. i. anemum agreste. i. men.

Sigia. i. storax liquida. aliqui dicunt q̄ est storax

*Symantre ouuay XH fauim tumor est.
de quo legi supra in mte Angina.*

calamita.

Sichias quid est. l. l. xencua. Sida. i. blea. l. l. beta.

Siligo. i. germanum ex quo aliquando efficit pa
nis. l. l. germanum.

Sichen armenicum. i. abrotanum agreste.

Silamina ossa a sisamo qd̄ est granum minutum
de quo fit oleum sisaminum: ⁊ sunt ossa que itra
ossa digitoz existunt.

Sisarij

. i. lolium.

Sila est apostema qd̄ multum augetur. sin princi
pio: ⁊ est glandula.

Sireblen

. i. beta.

Siquis ordeī. i. puluis factus de ordeo trito et co
cto cum multa aqua ⁊ torrefacto post.

Sithemachia

. i. monomachia.

Sibare. i. demoniū cū sirsē: ita vt bō cū hoc q̄ hz
sirsē alienet propter demonium agitatium.

Sidrichis egilops. i. arbor sanguinis draconis

Silelici primo quid est. l. l. cataputium.

Sidra

. i. iunuba siluestris.

Cap. 647.

Sideritis

aut eracia gre. lati.
prima spēs eius: et

vocatur centrū galli: quā inuenies in
littera gerebotanū que folia hz prassio

similia sed oblōga sicut eliffagus aut inos: sed mi
nora ⁊ aspera. hastam hz quadrā: longā duob⁹ pal
mis: virgas lōgiores ⁊ suaves i gustu et stipticas:
i quibus virgis capita sūt obrotūda sicut verticel
li et sicut prassio: in ipsis capitibus semē nigrū in
uenitur. nascit sub petra. Est alia sideritis hastas
hns duobus cubitis longas ⁊ teneras: ⁊ folia i ip
sis hastis similia petriferidi: s; diuisa in circūm
plurimū nascētia s; visu tenuia ⁊ oblōga. In cacu
mine vero haste capitellū hz rotundū ⁊ asperū: in
quo semē ē simile bete obrotundū ⁊ durū: ⁊ huic
virt⁹ ē tmanica ⁊ silis supradicte. Est ⁊ scōz genus
sideritis: qd̄ catebras eracleā dixit. nascit i parietī
bus sicut vitis: folia hns minuta ⁊ tenera: ⁊ multa
ex vna radice nascētia similia coriādri: cui⁹ haste
longe sūt duob⁹ palmis ⁊ molles ⁊ albidiores. flo
res hz fenicios ⁊ gustu muscilaginosa. arida ⁊ ipo
sita valnerib⁹ recētibus paracolesim prestat.

Cap. 648.

Sinonum

quidā dicūt q̄ est
herba que dī pes

milui. quidam dicunt q̄ ē alexandru:
sed falso: nā neutru istoz est vez: qm̄

nō ē pes milui qui vocatur pepanus: qz pes milui
hz folia satis maiora ⁊ pignora: ⁊ flores satis a flo
ribus sinoni differentes: qm̄ pes milui facit flores
multos ⁊ albos simul cōiunctos i capite stiptis ap
parētes sic cauda gatte: ⁊ ei⁹ herba sic valeriana:
s; sinonū recte florescit sicut petroselinuz visuale.
secundo facit folia sed maiora. Nō ē similiter ale
xandru: qm̄ alexandru facit semia nigra rugosa vt
cūqz curua ⁊ magna sicut git. s; sinonū scōz dia.
⁊ Plin. facit semia sicut apū ⁊ ameos. vñ s; verita
tē sinonū ē petroselinum macedonicū: qm̄ Dias.

dicit sinoni semen ē minutum simile apio sed ob
 longum et nigrum gustu ca. diureticū valde et ce
 tera. Et dī sinonū qz nascitur i syria provincia re
 giois ma **Dias** capit. de petrosellino quod
 cedonē. nascitur i macedonia i erip
 tis z speluncis: semen ē minutū simile apio vel a
 meos odoratum et viscidū z aromaticum et diu
 reticū valde. mēstus impat. iflationes stomachi
 z colli cōpescit. calefaciendo z siccando nimis tor
 tionibus subuenit. dolorem laterū mitigat. freneti
 cis z vīce dolori subuenit. pronocat habūdāter
 vinā: maxime cū vino datum. diureticū antidotis
 miscetur. **Plī** cap. de petrosellio macedonico. **Pe**
 trosellinum macedonicū cuius semē de syria asser
 tur: vel semen est minutū simile apio diureticum
 valde. nascitur circa petras: semen et folia similia
 apio. semen eius odoratū z diureticum valde. vñ
 de petrosellinum vocatur: qm multoties i petris
 nascitur: qd multi petrapium dicere consueverūt:
 qz idem sūt sinonū et petrosellinum macedonicū:
 qd latine dī petrosellinūz agreste. l. petrosellinū.
 multi sinono vel macedonico carentes vñt alexā
 dro: qm sūt eiusdē virtutis. virtutē sinonū vel ma
 cedonici iuenies i littera petrosellinum.
 Sīrsenianū. i. egritudo cōposita ex sīrsen ca. z fri.
 qm ē ab apā factum ex duobus humoribus cōpo
 sitis simul. l. ex pblegmate z cholera.
 Siler creticum quid ē. l. l. cardilion.
 Simach. i. separatio eueniēs: cū caro super os ten
 ditur scdm partē. **Silac** dī grece amasenia vel
 lemuse grossicies in palpebris: ē difficultas clau
 dendī oculum: cum sūt aperte: ad aperiendū aut
 sunt clausē.
 Sīrsati. i. caro mollis veniens i iterio: i parte pal
 pebre: a qua nō cessat fluere sanguis rubens niger
 z viridis.
 Sīrsen. i. frenesis: z est apostema cerebri: sen qd
 est apostema: z sīr quod ē cerebrum.
 Siphach. i. primus pāniculus qui est supra vētrē
 post cutē cōprehendēs itestina calefaciens ea sua
 spissitudine z vinctuositatē: cōprehendit lacertos
 Sīrsir i. semper putrefaciēs.
 Sīlsir idem quod supra.
 Sīriqī. i. lac coctū. **Sirengi** idē qd supra.
 Simitū. i. cerusa. **Siro**. i. cerebrum.
 Sīcen. i. caput fice. l. l. capisfice.
 Sīseleos capēstris. i. lenisticum.
 Sīsakethec i. tunice.
 Sīluestre omealofis. i. nasturium album.
 Sīricum romanum i. syricum vel seta.
 Sīmar i. lactuca asini.
 Sīsamelō. i. oleū de sīfamo. **Sībia**. i. ventosa
 Sīseoles. i. contractio **Sintoma**. i. accidens
 Sīfaberis i. oleum de sīfamo.
 Sībagat. i. salsamentū liquidum qd cūqz.
 Sīnapium. i. sinapis. **Signigmacia**. i. storax.
 Sīr i. medicina inda.
 Sīlfer i. lasar vel eius radix.
 Sīria. i. oliua. **Sīrach**. i. gūmi oliuarum.
 Sīcides aga i. cucumer agrestis.

Sīncar. i. buxus. **Sīcharos**. i. sīsimbrum
 Sīames. i. semen intube. **Sīsaliquorū**. i. liquiricia.
 Sīler montanum i. sīseleos.
 Sīseli idem quod supra.
 Sīllū mōtanū. i. sīler montanū: z ē idē qd supra.
 Sīfat. i. buxus. **Sīlapalmare**. i. linire.
 Sīdurū i. scotomia.
 Sīleniabin. i. zuccardū rosatū vel mel ro.
 Sīnis i. nigella.
 Sīef memite hoc mō fit: succus memite in sole sic
 catur: z ex eo formantur pillule vel magdaleones
 parui sicut nucle⁹ dacili. z pōt fieri sīef ex alijs re
 bus. vnde sīef. i. medicina ocularis formata oblon
 ga que fricatur super cotē cū aliquo liquore cū in
 oculis poni dīest. n. forma ei⁹ sicut nucle⁹ dacili.
 Sīlen herba est que nascitur iter frumentum: cui⁹
 est tempus fluiosum: z est gramē.
 Syrupus diaquilō: debet dicere syrup⁹ diachilō
 i. de succis: vt apparet in l. chilus.
 Sīregia i. oleum sīsamini
 Sīsseri. i. criffones. **Sīntalar**. i. beil.
 Sīaten. i. resolutio palpebrarum.
 Sīnises. i. quedam musca parua quasi effugiēs vi
 sione: hīs aculeū acutum mordēs. z alio noīe vo
 catur sīnises: z alio noīe vocatur culex cis: z ideo
 mate nostro vocatur zēzala. vnde decliatur hoc sī
 nises genitino huius sīnises indeclinabile.
 Sīrengi. i. minium. **Sīsimin**. i. elenclm.
 Sīlofer i. nemusar.
 Sīmenia sunt ossa que sunt super spondiles dorſi
 sicut spine.
 Sī iluz sancte marie. i. secacil.
 Sīrigios. i. spēs quedam canne. l. l. basap.
 Sīsion est spēs lūij. l. lansea.
 Sīnapis quid est. l. l. char del.
 Sīnthefīs. i. lectica senectutis que fit ex frigiditate
 z siccitate.
 Sīntheticus idēz quod supra **Sīnter**. i. rubus
 Sīntefīs. i. atrosia: z ē qm nutrimentū nō digerit
 neqz cōuertitur in substantiam mēbrozum.
 Sīnthefīs. i. palpebre coartatio vel cōglutinatiō
 innaturalis.
 Sīnopida quid est. l. l. mezegrech.
 Sīsnabar. i. sīsimbrum. **Sīclon**. i. bleta.
 Sīcen vel siccen armenicum. i. abrotanū agreste.
 Sīrina. i. dozonici. Sīmaren. i. lactuca asini.
 Sītare. idē qd supra. **Sīgillū laice**. i. tra sigillata.
 Sīmitbū i. ceruse.
 Sīnimata. i. calidos humores purgantia.
 Sīnirnis i. gummi iuniperi.
 Sīringios. i. qui audiunt quasi fistulas.
 Sīntē oculi. i. alintifac. Sīcera. i. vinum de pomis
 Sīfula ē herba i vltamarinis pūb⁹ qua carem⁹.
 Sīgillū salomonis quid ē. l. l. dāsnoides.
 Sīlotrum quid est. l. l. beuda. **Sīderatū**. i. penatū.
 Sīseos. i. asfa fetida. **Sītacust**. i. laiacost.
 Sīgniles. i. verruce rotunde. Sīliqua. i. xiliqua.
 Sīma concavitas ē epatis: sed eius gibb⁹ dicitur
 gedeola vt in lib. vinarum Isaac.
 Sīnantis. i. prefocatio acutissima: i de sinantia vel

inquinantia. i. acuta prefocatio.

Siston. i. diuisum. ut in Alexandro de lacte: inde dysenteria.

Sini

i. genus aranee.

Sinocus. i. conclusus.

Simisum. i. git.

Sidus marinum

i. piscis est.

Silac. i. corosio cum rubedine et asperitate cum puritu i palpebris. Mesue cap. de casu pilorū palpebrarum: uel est inersatio palpebrarum: et quasi scabies in cohoptorio oculi.

Siria

i. genus grani.

Sicamina idem qđ supra: licet Dias. cap. de cello ait qđ multi dicunt qđ est fructus celi: non tñ affirmat: qm̄ mos Dias. ut videbis si. l. Loricantum est nominare rem scđm opinionem aliorum sed non affirmare.

Sicomordus idēz quod supra. Siricum. i. seta

Cap. 649.

Istose vel bisbese vel bestebel le arab. grece galifer siue talissar vel machil: et i oriente vocat adaes vel adachelatine uero macis.

Sera

li. ag. cap. sistose. Sistose. i. macis: et est cortex nucis muscate que ē super corticem grossū. Et melior ex eo est ille qui ē coloris fusti. et deterior ex eo ē niger. et i cortice duro grosso nucis muscate nō est aliquod inuamentum: sed fructus eius ē utilis medicine. et nominatur in oriente adaes. dicit aliqui qđ ē macis: et ē cortex que apportatur de regione que nō est grecorū. et color ei⁹ ē flauus.

Dias cap. machil. siue machir secundū uis. translationē grece. i. macis corium ē ligni uenietis de barbarico: coloris rufi cum robore solido: cuius uirtus ē stiptica et remordēs qđ maxime. i. gustu tūsa: et bibita emoptoicis et dysentericis et ciliacis singularem prestat effectus. Collector huius teporis: macis est cortex nucis muscate que adheret ipsi circūquaq; ut pōt uideri i barbulis auellanarū: et multoties uidi tunisi sic esse: l. dicat Dias. machir. i. macis ē corium ligni: error translatoris ē: qđ dicit coriū fruct⁹: ut superius p. 3.

Bal. viij. sim. phar. cap. de mace scđm translationē ara. Halifar siue Talissar. i. macis cortex ē qui portatur de india: i. gustu quidem stipticus sufficiens cū breui quadam aromaticitate. cū aut odoratur ē similis pluribus aromaticis indianis. et substantia eius ē cōposita ex substantijs cōtrarjs. et plurimū qđ est i ea substantia ē terrea frigida: et min⁹ qđ i ea substantia ē subtil⁹ ca. et odor eius ē bonus sicut odor aliarū speciez aromaticarū que apportant ab india. sapor eius est stiptic⁹ stipticitate multa cū aliquantulo aromaticitatis. uirtus eius ē que desiccet i tertio gra. sed cal. et fri. nō ē operatio manifesta. cōfert fluxui ventris et ulceribus intestinoz. et bibitur i emoptoica et i fluxibus humorum ad uentrem.

Aluicēna de uiribus cordis ait qđ cōfortat cor.

Cap. 650.

Imibel vel solob arabice: latine spica.

Sera libro aggregationum capit. simibel sine sumbel. simibel. i. spica: ei⁹ tres spēs sunt. Mā quedā ē nardiz est indica: et alia romana: et ē celtica: et est alia mōtana. sed spica nardi nascitur i monte hamā siue baneā in india. et melior ex ea ē recens lenis et pignus et rubea boni odoris. et in ea est parū odoris cipressi sine folijs: cuius spica ē parua: et qñ masticatur remanet odor eius i ore diu. et nascitur in monte syrie spica: que nominatur sira: et sunt i ea oīa que dicta sūt i indica. et nascitur prope ignem qui ē i monte spica: que est debilior qđ indica: qđ indica ppter humiditatem locorū i quibus nascitur ē lōgior ea maioris spice. et ortus spicarū ē ex vna radice. et come spice sūt i ea plures sibi inuicē adherētes pignus odoris: et fortasse uēditur a gbusdā spica postq; madefacta est: i aqua. et signū i hoc est albedo et extenuatio eius: qđ nō ē i ea terra. Et idē auct. Bal. substantia spice nardi vel inde ē cōposita ex tribus substantijs: vna earū ē uirtus stiptica: et secūda ca. acuta nō nimis: tertia declinat parā ad amaritudinē. uirt⁹ eius ca. i primo gra. et desiccet i secūdo i fine ei⁹. Spica romana ē spica celtica et nascit i syria: et ē plāta parua hñs folia longa: cui⁹ color uergit ad rubedinē. et flos eius ē citrin⁹. et melior ex ea ē recens boni odoris multarū radiciū nō facile frāgibilis. et qđ de ipsa administratur ē radix eius et stiptes solū: qđ i eis ē bonitas odoris eius: et inuamētū ipsius. et ipsa euellit cū radicibus ei⁹: et sūt ex ea fasciculi plene masticis. **Bal.** viij. sim. phar. cap. Nardus celticus. ca scđm translationē grece. Nardus celtica similis aliqñ est scđm genus i uirtute p̄dicte. min⁹ uero stipticat. uirt⁹ ē calidior ea i scđa et tertia. et ē debilius uirtutis qđ illa i oib⁹ nisi in p̄uocatio. eodē lib. et eodē ca. scđz trāslationē arab. mōtana multū nascit i trīs ciliacis. et folia ei⁹ sūt sicut folia herbe karabane. et ramuli ei⁹ sūt sicut ramuli ipsius: nisi qđ sūt minores. et ipsa nō ē grossa nec ita sp̄iosa. hz duas radices aut plures nigras boni odoris similis affodillo: nisi qđ sūt minores et subtiliores multū. et nō hz stipticē nec frustū nec florez. et est debilior oib⁹ specie. **Bal.** viij. sim. phar. cap. de nardo bus spice. scđm translationē grece stochis. i. nardus spica calefacit i tertio gra. et desiccet i scđo. Cōstitit at ex stiptica sufficiens uirtute et acrica. subamara. ex talib⁹ aut cōposita uirtutibus ad epar et stomachū rōnabilē cōpetit bibita. et extrinsec⁹ appositā vrias mouet. et mordicationē stomachi sanat. et qđ scđz uētrē rheumata siccat: et adhuc cū his ea qđ scđz caput et thoracē. fortior uero ē indiana vocata: p hoc exñs syriaca qđ vocatur ipacussa. **Sera** uirt⁹ spice ē qđ abstergit et fortificat: et cōfert epari et ori stomachi. qñ bibit et ponit extra. puocat urinā. et curat mordicationē qđ ē in ore stomachi: et desiccet hñs res que adueniunt ei et i intestinis. et cōfert humoribus qui congregantur in capite et pectore. et fortior specierum spice in hoc est indica: et est fortior nigredinis qđ sceni. Et idē auctoritate Dias.

Virtus nardi est ca. et sic. et prouocat vrinaz: et ppter hoc qñ bibitur stringit vtrē. et qñ sit cum ea nascale stringit mēstrua: et desiccāt humiditates que currunt ad collum matricis. Et qñ bibitur cū aqua fri. sedat syncopim. et confert cardiacē et inflā mationibus epatis. et icterice et egritudinibus renū. et qñ decoquitur in aqua: et sedet i ea mulier confert apātibus ca. que sunt in matrice. et cōfert casui capillorum: et plapebrazū propter ei⁹ stipici tatem: et facit eos renasci. et cōuenit medicinis oculi. Spica romana. i. celtica. virtus eius ē sicut virt⁹ nardi syrie: nisi quia prouocat plus vrinā: et confert magis stomacho qñ bibitur cū decoctiōe ab sinthij. et cōfert apātibus ca. epatis: et ictericie et inflā mationi stomachi. et qñ bibitur cū vino cōfert apostematibus splenis: et dolori ventris: et vesice: et renū: et inflā mationi stomachi: et morib⁹ venenoforū: aīalium. et ingreditur in cōsectionib⁹ oculorum. Spice mōtane radix cōfert in omnib⁹ quib⁹ confert spica celtica. Et idem auc. Alben mesuay. Proprietates eius ē q⁹ retinet mēstrua supflua qñ sumitur in potu. Plini. cap. de spica quedam vocatur spica nardi: quedaz vocatur spica celtica: et quedam ē celtica montuosa. Spica nardi cal. ē in primo: sic. in scōdo. vnde a similitudine cognominata est. similis. n. est spice frumenti. et velut aristas plurimas hz in modum capillorum tota collecta et densa velut fascicul⁹ paruissimus. nascitur in India ex vna radice parua sine folijs: dicitur tñ et syrica: non qz in syria nascitur et legitur: sed qz montes indie i quibus abundanter inueniuntur syrie par tē spectant. verum illa est optima que est odorife ra et colore subrufa: gustu subamara: recēs et leuis non vasta. habet vires stipiticas et calefactorias. Spica celtica nascitur in illyrico hoc nomen hñs apud eos. hec i syria nascitur: et in italia: frutices hñs super terram breues et spissos. colligitur autē a ciuib⁹ cum radicibus. similiterqz fasces faciunt que plena manu continent: et iō ab alijs fasces gallice appellantur. hec hz folia oblonga et non lata: florē mellinum: odorē circa se suauē cōtinens est: et similis i virtute spice syriace. Est et alia spica celtica mōtuosa que a plurimis partib⁹ appellatur. hec nascitur i sicilia similis i folijs et ramis irigio sz spica breuior est: et spinosas radices mittens duas aut tres odore suaves: et nigriores colore simi les affodilli radicibus. hec nec florem nec semen hz: sed virtus ē illi similis celtice superiori. Sed qdam mentientes dicunt celticam saluincā: et pro ea ponunt sed falso. et quid est saluincia. i. Lmucasar.

Cap. 651.

Sifseleos arab. vel ascegelios: grece sifeli: latine si ler mon. **Sera** lib. aggreg. capi. si tanum. **Sera** sifseleos auctoritate Dias. Folia habet similia folijs feniculi: nisi qz habet longiora et grossiora. et habet bastam longam i cuius summitate est corona: in qua ē semen longum et latum: hñs angulos: et grossum: acuti sa poris: fortis odoris: et est illud qd est i vlu: et admi

nistratur in cibis. et hz radices longā boni odoris. **Sal.** viij. simp. phar. cap. sifseleos scōm translationem arab. radix huius plante et semen hz caliditatem tātam: qz prouocat vrinaz fortis puocatione: et cū eo virtus subtilis: qua confert asinati et epilepsie. Et idē eodē li. et eodem capi. scōm translationem grecam. Sifseleos radix quidē et fructus calefactuum est intantum vt sufficiēter vrinatum sit pharmaci. Est autē ex sub libus p tibus: vt ad epilepsias et orthomias competat.

Sera auc. Dias. Virtus eius est calefactua. i. radice et semine. et qñ sumitur ex eis in potu. prouocat vrinaz. et conferunt coartatio ni anhelitis i qua oportet hominem erigi: et asma ti et suffocationi matricis: et prouocant mēstrua: et expellunt fetum. et cōferunt epilepsie et oībus do loribus interiorū mēbroz. et qñ sumitur de aliquo illoz: aut ex vtroqz cum vino in potu: confert tussi antique et debilitati digestionis: et torsionibus ven tris et debilitati epatis. et qñ sumitur ex ea cum vi no et pipere preseruat et defendit hominē a frigo re aeris: et ppter hoc confert itinerantibus in hye me. et qñ hoīes et alia aīalia comedunt de hac plan ta in tēpore coitus eoz: confert eis statim ad ipre gnandum. Et idē auc. Alben. mesuay. est ca. et sic. in si. scōi gradus. Icidit et dissoluit hñores phleg maticos viscosos et congelatos: et propter hoc ape rit vias omnes et cannales opilationis. et prouocat vrinam et mēstrua. et confert asinati et omnibus egritudinibus phlegmaticis.

Scinus	i. lentiscus. i. l. botim.
Scinus vlcereum	i. empetigo.
Scindaminum	i. agrifolium.
Syrupus arelea	i. de piris.
Scilla. i. bulbus qui dicitur squilla.	
Sciniar	i. lactuca alini.
Syrupus diaquilon quid est: lege litteram dia quilon.	
Syrupus iuinbinus fit de iuinbis liquiricia et re bus maturantibus pectus: que inuenies i viatico.	
Scinifes	i. sinifes.
Sciston	i. serum.
Scirofis	i. duricies.
Scibofub	i. alumen.
Scirum. i. folium aque vel flos aque.	
Sciantunaram. i. coloquintida agrestis.	
Siracost	i. manna
Schirus. i. apostema quod ducit ad corruptiones membra: et est durum.	
Schirofis. i. apostema melancolicū sine dolore.	
Sfinichia	i. dactili.
Sfinichion	idem quod supra
Skinos	i. lentiscus.
Skirus. i. durus: et est propter apostema durus vt pulsus durus pōt sic vocari.	
Skiranis	i. durus.
Smirne basilicon	i. myrta.
Smirmon	i. scolopendria.
Smirra	i. myrta.
Smitica	i. absterfina.

Sonticus morbus pessim apud medicos. Lenifer di

Smirna
Smirnx

idez quod supra.
i. vernix.

Cap. 653.

Smirnas Dias

nas siue smilas. herba ē sicut matrisfilia: hñs aspera folia peridimio similia cuius virge sex aut septem sūt sicut bati implicantes se nicinis arboribus aut saxis. semē habet simile vni: qđ qñ maturauerit nigrum colorē facit cū gustu submordaci: cui radix est dura et grossa. et nascitur locis aquosis et asperis. semē eius et folia venenis occurrunt: nā si ante accipiantur uenena non sinunt nocere. Dicitur at qđ si ab infāte accepta fuerint venena non sinunt sentire. Spica nardi quid est: lege litteram simbel. Spica syriaca idem quod supra. Spica celtica quid est: lege litteram quam supra. Spica montana quid ē. l. litteram quā supra: et ē quā cōiter vocabat celticam sed falso.

Cap. 653.

Sinachia

latine: grece a
spenach.

Sera.

i. aggr. suis cap. aspenach.

Aspenach sunt frigida et humida in fine primi gradus. leniunt ventrē. et cōferunt dolori pectoris et pulmonis qui sūt a cholera et sanguine. Nutrimētum eorum ē meli? nutrimento atriplicis: et operatio eoz ppe operatio nē eius. et sunt lenificatina. et ipsius nutrimentum melius ē nutrimento chrysolocane. et i ipsis ē virt? absterfina uel lauatina. et vincūt cholera: et fortasse restringunt stercus a iure eoz: ergo auferantur a iure suo. et si comedantur cōferūt anbelitui et pectori et pulmōi ca. et confert doloribus dozi con sanguineis. et est lenificatina ventris.

Spica fetida i. cicuta.
Spica inda. i. nardi: lege litteram simbel.
Spica aleip idē qđ supra.
Spica aromatica idem quod supra.
Spica nereiden i. romana.
Spica asclira idem quod supra.
Spica siluestris. i. fu. Spica satich. i. spica inda.
Spica lata quid ē. l. litteram acul altar oeg.
Spina babylonica quid est: lege litteram bec.
Spinie. i. simenia: lege litteram simenia.
Spina arabica i. fuchaa.
Spina egyptia idem quod supra.
Spina iudaica idem quod supra.
Spina que vocat sinobatus vel saccupalea: uel rubus caninus quid est: l. litteram set.
Spina alba dicitur echinū scōm librum antiquū de simplici medicina. et puro sic dicit: eo qđ capitel lum simile bz ericio marino: qui vulgariter uocatur latina lingua ecino mario: et ista ē que a Dias. vocat acatissence sic eum describēs: et ē bedeguar Spliu. i. gariofili. Sinteria. i. alumen.
Stirates. i. storax. Stimeos. i. calcecaumenon.
Sticados citrinū uel arabicū qđ ē. l. l. asenkodos.
Stingar sit ex radice cheisim et aceto. et quidaz d.

cūt qđ sit ex radice auiden et aceto et sale: et uocat stigar.

Stiptic? i. anster? et stiptic? strictin? ul? d' siccatin?

Stimeci. i. caputpurgia. Stipa. i. canna.

Stiria. i. gutta. Sticos. i. lethica.

Stibeos. i. scabiosa. Sturagen. i. scuragen.

Stipticum. i. siccatorium uel ponticum.

Stipticum i. constrictum.

Stigmata i. vnguenta odorifera.

Stinctus arbor quid est. l. l. botum.

Stipteria fistis i. alumen scissum.

Stibens lapis est fulgens i se et splendor: et i metal

lis iuenitur colore similis plumbo. virtutem simili

lem bz molibdis vel calcecaumenon Dias.

Stiray. i. storax. Stiracos idem quod supra.

Sticadulus i. barba ionis.

Stitillarū. i. scabies que est in cooperatura oculi.

Stiegligi emblici conditi cum lacte.

Stimar. i. napus. Stiptansitis. i. alumen.

Stimeo est genus quoddam terre.

Stincus animal quid est. l. l. kbule.

Stignum i. eruca generatina.

Strignum quid est. l. l. bameb. Stritin. i. stricius

Stricinum idem quod supra.

Stricinz i. stipticum.

Striones sūt vermiculi qui oriuntur i dentibus.

Solmontana i. siseleos.

Sorepi i. aristologia longa.

Soldanella quid est. l. l. chachille.

Soac ē arbor magna qđ orit i egypto: quā ignoro

Sofoclas. i. facedola auis. Solata sūt apostemata

Solsequia. i. clistropia. Sota. i. iūci radix.

Solmercia. i. ciclaminus. Sonoba. i. pinea.

Sobolis. i. spica. Soanis. i. anisum.

Soltira. i. saluatrix. Sortalimon. i. ambrosia.

Sores. i. lac acetosum et coagulatū sine sale.

Sonera. i. clolea quam deferunt pegrini a sancto

Jacobo.

Solatrū cuiuscumq; generis quid est. l. l. bameb.

Sora. i. herba de qua sit alcali.

Cap. 654.

Orbes

arbor ē se
res sorbas

lib. aggre. cap. sorba. virtus eius ē que restringit ventrem fortiter.

Secdo de alimentis cap. de sorbis. Sorba et nespila stipticant quidē abo: multo aut

ter magis sorbis nespila: propter hoc influenti vē

tri magis conferens edulium est: et palam quoniam

am talium omnium comedere parū conuenit: nō

ut ficum aut vuarum copiose: neq; enī ut alimē

to: sed ut medicinis ipsis indigemus magis.

viij. simplicium pharmacorum capitulo

de sorbis secundum translationem gre

cam. idria id est sorba: omnibus cognita est: terre

strem substantiam dominantem: et possidet mo

dico subtili participat ei mixto. Et dicit eodem li

bro capi. quod incipit Nys id est arbor sorbe cui

fructus vocatur a multis oya cū. y. littera. stiptica

pticipat q̄litate: s; debilioz nespilo multū: q̄circa

Strophus spo qđo conuersio ac tortura inter
sinetum n-ya amblicu.

Splen cōdūp lūm latine.

Splemnicus cōdūp hñs lūm qui ex lūm affinis.

et dulce est euz comeditur et minus nespilo: e ven-
tris constipatiuus.

Sordices pariet[is] balnei et alioz qd e.l.l.vasachi

Solbet.i.vna ex speciebus stimalli.

Solia.i.cor. **Soucaria.i.realgar.**

Sogos .i.congelatio.

Soleum calciamentoz qd e.l.l.galdacheb.

Soda.i.dolor uel lesio membra capitis.

Sordices semicupij balnei qd est.l.l.asatartar.

Sorogenetbenigi .i.fumus terre.

Sofa.i.herba de qua fit alcali.

Sobran .i.esula.

Soldago.i.iris illyriaca uel eius flos.

Cap.655.

Sordices spes sunt due secunduz
Dias.capi.sordices secunduz

translatione grecam.vna agrestis et spi-
nosa. altera apta est ad comedendum

ramulos angulosos habens et rufos: et inanes ab-
itus: et folia rara et scissa. virtus est ei stupida non

multu: unde stomachi estuationem et tumore co-
pescit cataplasmatibus adhibita. succus eius glutit

mosu stomachi tollit. lac mulierib[us] puocat. tumo-
res ani et matricis spargit. folia eius et radix cata-

plasmatis adhibita p[er]cussura stomachi mitigant.

Solidu e pondus ponderas. 3. iij. 5.

Solea piscis e et quidaz vermis longus satis mul-
tozum cubitoz in vetre hois nascens: qui nomiat

lubricus latine: que Hal. noiat i li. de tyriaca cap.

scdo dicat: et maximu etiam et amplu lumbicaz

generatum: totum cibum assupit de pascens: et

ppter hoc macerantem totum corpus mirabiliter

educit ab intestinis. i. tyriaca bec. similiter nomia-
tur in l. cameleobante auctori. Hal. et Damasce-

nus capi. mezereon nominant ipsos serpentes vi-
scerum: et alio nomine vocatur cingulum: pro cu-

ra ipsius. l. burnam.

Sothera. i. salus. **Sother. i. saluator.**

Sorogem .i. hermodactili.

Solsticiuz est a. xij. die iunij.

Soob. i. mutatio coloris que fit a sole vel a vento
in facie.

Scordo .i. allium uel taura.

Scorodum idem qd supra.

Scordion. i. allium agreste. l. l. quam supra.

Scordium idem quod supra.

Scorda prassu. i. allium copositum ex allio et por-
ro: p quo. l. l. quam supra.

Scotolidos .i. umbilicus ueneris.

Scorpio quid e. l. l. natrab.

Scolis .i. vermis.

Scordomarns. i. stendeclear: et est extensio brachi-
oru et totius corporis.

Scortensis. i. sulcotrini. **Scopus. i. signa.**

Scob .i. mutationes colorum.

Scopa regia herba sancti Iohannis pforata hype-
rico idem. l. l. infraricon.

Scolopendria. i. lingua. ceruina. l. l. secolafedion
est alia scolopendria venenosa habes folia sicut ce-
terac: sicut apparet in l. ap[er]non. Et est alia scolo-

pedria que no e herba s[ed] vermis qda: ut apparet
in littera dipteris.

Scolimbis .i. liringi.

Scorpion planta quid est. l. l. draganum.

Scorpio marin[us]. i. quida piscis uel qdaz aial p[er]
ctiois venenose notum degens i mari: qd nostro

ideomate vocatur doracena.

Scordari. i. asla munda: aliqui dicunt qd est alling.

Scotolic[us]. i. umbilic[us] ueneris. Sordio. i. scordeo.

Scotunum quid est. l. l. oulb.

Cap. 656.

Scorpiodes herba e scdm
Dias. folia et

seme h[ab]et similia caude scorpioidis: que
cataplasmatibus adhibita percussum

scorpij mitigat. **Hal.** viij. simp. pbar. Scor-

piodes calefacit in ter-
tio gra. siccit aut in secundo.

Scolapa est lignum qdlibet vel festuca quale in
pede uel albi infigitur.

Scothosis ul[ter] scotomia. i. subita tenebrositas vi-
sus non durabilis.

Scorpiozon. i. elitropiu. **Scoria. i. squama.**

Scoria argenti quid est. l. l. felch.

Scobes ferri. i. scoria ferri. Scorodi. i. sorbus.

Scotomatos .i. ferrum.

Scolim[us]. i. cardii siluestres: et e scolopias species.

Scolimora idem quod supra.

Scolifora idem qd supra.

Scolimas idem qd supra.

Scoria ferri. i. squama ferri: qua fabri ferrarij o for-
nacib[us] eiciunt globati. l. l. baid et l[et]az aerugo ferri.

Scoria eris quid est. l. l. boas.

Scobes ferri idem qd supra.

Scrofa. i. iuncta. inde scrofula apostema: qd non
oritur solum. na sicut scrofa raro facit vnus fetu: sic

illud apostema raro oritur solum.

Scropilia qd sunt. l. l. coniz: sunt nuclei pinee: inde
diastrobilion. i. de nucleis pinearum.

Cap. 657.

Scrofularia castrangula:
strangularia

id e. Paulus cap. de scrofularia herba
e h[ab]et folia tenuia et subtilia: que cum

flectuntur ut frangantur strident. Et ideo a multis
or[is] caulis stridulus. et radices sunt ei satis subtiles i

qbus adherent radices rotunde sicut anellane mu-
date et albe mittentes lac: que dicunt scrofula medica.

Scrapulus e pondus granoru. xx.

Sfogos. i. spogia.

Schoboz. i. altea.

Smodes. i. sicomori fruct. Spodilion. i. laureola

Spondilion .i. ostrea.

Spodilium retium. i. locus cathani. i. locus exteri-
or in directo cuius sunt renes.

Spongia marina quid est. l. l. affegi albach.

Spodion .i. cinis auri.

Spomium. i. cinis aqua maceratus.

Spogof. i. spogia maria. Spodiu qd e. l. l. abayfir

Sponfa solis .i. cicorea.

Spoliuz serpentis quid est. l. l. falchallbayleb.

Sphareolum ophakeu op[er] caries. et alij sim

ulcerumq[ue] p[er]ueto.

Spasmus notio: quod remissio in tempore

fit in vno aliquo membro.

Stratomata seata: uela. apostomata sublingua

unde et appellatio est strata.

gultus, Grate ex oris stomachi adferunt
et perinde ac ex pulmone h[ab]ent, et Stromatia a
singulis superuenientis, ipsum dissec-
tantes h[ab]ent, et h[ab]ent lib. 7 ad p. 13
noscitur is est que Grati aduocant dicunt

Suffusio.

Spona .i. vlcus fraudulentum.
 Spondogoi. i. lanugo que in rosa siluatica nasci solet.
 Spongo est fuligo illa que fuit pofiligos: anteq̃ caderet: et quid fit pofiligos lege. Labayfir.
 Stozack .i. gūma oliue.
 Stozachia idem qđ supra. illud vocabulum ponitur i viatico cap. de dentibus puridis.
 Storar quid est. l. melachac.
 Storbillidos .i. refina pibi vel cortex
 Stomachos. inde stomachus os ventris. hephola. v. m. m. d.
 Storar rubea .i. storax liquida.
 Storas. i. adeps: inde scoatema. i. apostema multa humorem continens ad instar adipis: vulgari nomine dicitur lupina.
 Stodie .i. pinguedo intestinozū
 Strobilia pefopmena. i. nucleī pinearum.
 Strobilia .i. pinea.
 Strobilos .i. cortex refine pini.
 Stualbe. i. spōsa solis. **Summen. i. sinonum.**
 Sufuries bemul .i. iris.
 Supergeminē est nomen generale accidentis.
 Suoribitū quid est. l. comarus.
 Sudur aliter futer. i. zucarum.
 Suffusio. i. cataracta. **Sulatiū. i. quasi scabies.**
 Sutuchā .i. seperuma.
 Surumē. i. hermodactilus venenosus: lege. l. surmanum.
 Superciliū veneris. i. ambrosia uel millefolium.
 Suleich. .i. sulach.
 Suma qđ est. l. fen. **Sulter. i. scotatum.**
 Susuber. i. serpillum. **Subeth. i. lapis adamas.**
 Sumibon. i. quedam species apij: et est manus domesticus habens crus cōcauū ad albedinē declinē.
 Succini. i. karabe. **Sucandū. i. tucia.**
 Succudus .i. refidentia tucie.
 Subet. i. quando hō graniter dormit cum oculis apertis.
 Subeth achari. i. dormitionem vigilantium. l. l. subeth sachari: et est idem quod supra.
 Surab. et est nomen cibarij: et est rasanata.
 Surabes .i. idem quod supra.

Cap. 658.

Amach Sera.

la. ara. adiutor vel bario: gre. riskiū lib. aggre. cap. sumach ancto. Dias. est. planta nascēs i locis saxosis habēs folia lōga. et bz ramos altos et fructum i racemis: quoz color vergit ad rube dinē sanguinis. et grana sunt i racemis i magnitudinē granorum lentisci et aliquantulū lata. et iungmentum eius ē i cortice granorū. Et idem auctori. Gal. melius qđ est in tota arbore est cortex grani eius: et succus eius qñ existit in eo sapor stipicus. et virtus eius ē que infrigidat in secundo: et desiccatur in **Bal.** viij. simp. phar. cap. de sumach se tertio. cundum translationem grecam: qđ incipit riskitini. i. sumach fructuosa plantarū stipicat et siccatur. vnde et sardones ad stipicandū et siccandū coria vtuntur hac planta: et ppter ea no

minatur vis obepfica. i. coriorum aptatuna. Meli? autem fructus eius maxime et succus ad vtilitatē veniant sufficientis auferre existentes qualitatē. Concordat at et totus qui secundū partē vsus sc sui et secundū gustum. erit igitur et hoc pharma cum siccatum quidem in tertio gradu: ifrigidatum autem ex secundo.

Suppurare. i. maturare. **Sucuturi. i. sepuina.**
 Suffuset. i. pulueres qui sumuntur per se.
 Suffuf .i. idem qđ supra.
 Sumachia .i. sumach.
 Surafiron. i. apium cāpestre: et apium persicū.
 Sulfurata est species trifolij: vt apparet in littera andachuca.
 Sura ē grossa carnositas tibie.
 Sulenti sulemilet sūt ossa ex quibus componuntur digiti.
 Succinus est aīal quoddā: et est mus contrarius napello: et destruit oparationem eius cū comedit ex ipso. l. napellus.
 Sulien .i. species apis.
 Sumen .i. omentū vel zirbus.
 Sumebucha .i. spine spondilis.
 Suabic. i. pulles de granato mūdato et fracto.
 Susimū .i. oleum de lilio.
 Sulla. i. artēica: vel fm quosdam est herba dulcis fina et placida equis qua calabres ipignat equos
 Succabegi. i. quoddā genus pulmenti acetosi: qđ fit ex carne cocta cum aqua: cui miscetur acetum et crocus.
 Sumabin .i. manna confecta.
 Sumen .i. locus supra pectinē.
 Subeteni .i. facientium subet.
 Sulac ē egritudo cū qua cadūt pili palpebre euz duricie.
 Sulatum .i. quasi scabies.
 Sucucebim. i. semperuina. **Sual. i. sulla.**
 Sulemet sūt ossa ex quibus cōponuntur digiti.
 Sudor quid est. l. barach.
 Surcinū .i. canlis agrestis.
 Surigē .i. hermodactilus.
 Sumurion .i. apium siluestre.
 Suricon ē fex plūbi p? exitum ceruse: et est cerusa vsta: et ē rubea. verum q? Mesue facit aliam confectionē suricon: vt apparet i littera suricon: i qua de isto vocabulo cōplete tractatur.
 Sumachia. i. sapor factus ex sumach.
 Sucagena ē quoddā electuarium cordis cōfortatiuū: qđ nominatur in viatico cap. de cardiaca.
 Suticion. i. testiculus vulpis: et est satyrion.
 Suctinacium vinum .i. fulnum.
 Superpsasma .i. conglucinatorium.
 Subaltartaz. i. cōpositaz. **Sudion. i. passer auis.**
 Susana. i. liliū. **Subreptiapor. i. vinales.**
 Susinū. i. liliū vel eius flos. **Sues. i. porcus.**
 Subel. i. spica. **Suanum. i. electrum.**
 Suctus .i. succus.
 Sumenet .i. obolus.
 Suffio .i. tibappirum.
 Sugia .i. cozzūm.

Stranguria spa. i. xpo ja urina pūmida.

Struma tumor p? gutturis

Supra affa quid est. l. l. basir.
 Sumbul .i. spica.
 Subedigi. i. smeregi cum quo alij lapides perforantur.
 Sumach .i. macer.
 Suel .i. stella.
 Sust .i. piper.
 Sumerie .i. pastinaca.
 Supoferreo .i. plumbum minutū uel antimoniu.
 Sulfur quid est. l. l. cibur.
 Sufati. i. caro mollis eteniens i iterioi parte palpebre: a qua nō cessat fluere sanguis niger et uiridis
 Sumasia .i. sumach.
 Succus liquiricie qualiter fit et quid ē. l. l. ligricia
 Sumuse .i. marubium.
 Sulen .i. medicina romana.
 Succaron est quoddam genus piscis.
 Sulfurata herba est sicut trifolium habens odorem sulfuris.
 Subeb. i. radix que est ut ignis stans in aere et apparet ut stella cadens.
 Sumekeit sunt quidam parui pisces cumel marinum.
 Suraba .i. suchaa.
 Subet sachari. i. quādo subeticus stat oculis apertis: et non uidet qz dormit stupidus.
 Suarturi .i. semperuina.
 Suramion. i. apium campestre: et dicitur persicu: et est agreste.
 Suculugi. i. cibus ex aceto et croco.
 Sulatum. i. quasi scabies i coopertura oculi.
 Sicurion .i. testiculus muris.
 Suraab .i. rubea.
 Suen. i. herba vnius palmi vel parum plus saporem habens salum cum acetositate: et similat vermiculari: et utuntur ea tinctores in abluendo.
 Sucaminum .i. aproficus.
 Sufem .i. frenesis.
 Sulbem .i. sene.
 Subel .i. stella magni capitis.
 Sue .i. gallia muscata.
 Subeth .i. piscis.
 Sutubegi .i. acetosum et grossum.
 Suchos fit qñ mouetur aliquis in vñ locum.
 Suctutriton .i. testiculi muris.
 Sumic .i. nigella.
 Sufse .i. isopus.
 Sumen pinguedo pectinis vel pecten.
 Sucocarus .i. ficum.
 Sulmiti. i. cecitas visus de nocte.
 Suricun .i. sericon.
 Sucutim .i. semperuina.
 Suchaa quid est. l. l. camelo bombante.

Saccaram arab. gre. conisa vel tenela uel conum: latie vero cicuta. Paulus cap. de cicuta. est planta cuius semen frigiditate sua est interimens: sed vino puro et cali. eius nocumeto subuenitur.

Sera. lib. aggre. cap. succaraz vñ coniza que. Dial. ē planta habens stipitem concauum: i quo sunt multi nodi sicut nodi feniculi: et ē multum maior feniculo. et h3 folia similia folijs ferule habentia grauem odorem. et super stipite ei² est corona in qua sūt flores albi. et est semen simile semini anisi: nisi qz est albus. et h3 radicez nō multum infixam terre: que est frigida ualde: et bec radix occidit sua frigiditate. sed si bibatur vinuz purū ea remediatur nocumeto eius. et accipit corona huius plante cū toto semine anteqz deficcetur: et terit et exprimit succus: et siccatur in sole: et administrat i collyris que fiunt ad sedandos dolores oculorum: et est optimum i hoc. et qñ sit emplastrū cū eo sedat caliditatem et herispillam et fornicam. Et qñ terit bec planta cum suo semine aut cum folijs et sit emplastrum cū ea super testiculos abscedit pollutionem et gomozeam. et si fiat emplastrum cum ea super virgam: probibet erectionez. Et qñ emplastratur cum ea mamille mulierū probibet ab eis lac. Et qñ ponitur super testiculos pueroz: non finit eos augeri. Et quando ponitur super mammillas puellarum: non permittit eas magnificari. Melior autē ex hac planta est illa que nascitur in crete insula et i **S**al. viij. sim. pharma. cap. chios et in atica. **S**al. comum fm translatio nē grecam. Comum. i. cicuta: qñ summe ē infrigidatue virtutis omnes sciunt. Plin. conisa. i. cicuta que oibus nota est: cuius folia vipras et serpentes effugant: est frigida frigiditate mortali. Suramum. i. bermodacilus venenosus: qd vocat Dial. colircon.

Surabem .i. testa.
 Sucrudium .i. allium agreste.

Sera. Cap. 660. arabice: gre. et lati. gallia muscata. lib. aggre. cap. such. quādo accipitur ramich et adium qitur ei muscus cum alijs speciebus fit optima gallia: sicut apparet etiam in littera ramich. et licet h3 alios plures sint modi confectionis gallicille tamē ad vomitus constrictionem qui accidit propter humiditatem est efficacior. Et idez aucto. Alben me suay est stiptica: nam constringit uomitum qui accidit propter humiditatem. Et idem auct. Ra. est ea. et sic. in secundo gra. et est composita ex virtutibus contrarijs. s. stipticitate et cali. que acquirif a musco et spe **Sera.** cōfert vomitui et nanciebus. Et idem. **Sera.** see que accidunt propter humiditatem: et retinet ventrem. et confortat stomachum et epar. Et sunt eius species quattuor. s. gallia muscata: et gallia ventrium: et gallia corij: et gallia aque. Et operatio gallie muscate est qz accipias de meliozi ramich et tere et cribra cum cribro pili mediocri i raritate et spissitudine: et confice malaxando bene: et misce cum eo parum olei de cheiri vel sisamini: et oleum de cheiri est meli²: et dimicte sic nocte vna in vase suo: et mane accipe de musco meliozi et tere et cribra: et accipe qñtum

vis ex eo : et misce etiam cum ramich trito et postea malaxa manibus bñ: sicut malaxeretur pasta: et in forma troiscos ex eo i forma ossium dactilorum: aut maiores si vis: et unge manum tuā sepe cum aliquo oleo: ne adhereat mñibus: et dimitte super cribrum de pilo duobus vel tribus diebus: donec restringatur: post hoc perfora eas cuz pforatorio ferro: et fige in eis filum ex cânapo: qd nō sit subtile neq; nimis grossum: et pone itra vnūquēq; troiscum frustum ligni: ne se contangāt: et suspende eos donec supervenerit eis estas et vtere. Et gallia q̄to magis morabitur et veterascit est magis odorifera et fortioris virtutis et melioris operationis. Et ista ē melior alijs sp̄ibus qua aliqñ oportet vii et miscetur ei sp̄s cū musco et scōz eoz admixtio nem erit amplior caliditas: propter hec omisi narrare alios modos: l3 plures iueniātur et secunduz Mesue et scōm Gal. vnde gallia carionum ē que fit cum corijs marsupiorum: quibus sit muscus: et gallia illa fit qñ ponunt marsupia illa in aqua cuz qua preparat et conficitur ramich. Et gallia nentrium ē qñ iciduntur minutissime vētres marsupioz predictoz: et ponuntur cum ramich. Such alerethe. i. gallia magna vel regalis que ponitur in antidotario in. v. Anic.

Sulach ara. gre. bar. la. vero rub. et sulach ē quedā egritudo que ponitur i littera cochaz. lib. aggreg. ca. sulach siue sulcith auct. **Bera.** Gal. i. rubus oibus ē notus. folia ei et summitates recentes sunt cōposita in substantia sua ex substantia terrea frigida et aquea tepida. et sapor eius ē stipticus. et virtus eius ifrigidat et desiccant. et secunda cōglutinat. et decoctio eius tingit capil. **Gal.** vi. simp. phar. cap. batus scōm traslationem grecā batus vel rubus folia quidē et cime necnon flos et fructus stiptica precipant qualitate manifeste: in hac tñ adinuicez differunt. Nam folia quidē et p̄sertim mollia et noua plurimum p̄cipantia aquositate modicuz sūt stiptica scōm eā rōnez et summitates. vnde masticata curant alcola et cetera que i ore vlcera sanant: et alia vulnera solidare pōt. est. n. eoz complexio ex terrestri et frigida substantia et aquosa tepida. fructus vero qñ sit maturus: princeps est moderate caliditatis: saporis cuz sit vt ostēdimus dulcis: quare p̄pter hoc necnō p̄pter moderatam stipticitatē comestibilis nō est molestus. Immaturs autē a frigida terrestri supas substantia: et iō stipticus ē et siccatius fortit. et vsq; desiccant: et reponit desiccatione existens recente. sed et flos eiusdem ē virtutis cum fructu ad dysenterias: ventris quoq; fluxus necnon ad sputum sanguinis idoneuz pharmacū. Radix autē cum eo q stipticat et non paucā subtiliū partiu substantia p̄cipat: quāobre et lapides qui sūt i reni **Bera.** auc. Dial. virtus eius est vna frangit. que curat alcola: et vlcera oris qñ masticat: et curat alia vulnera. et decoctio eius tigit capillos. sed sapor eius fructus est

dulcis. et ē humidus et ca. et imaturus est frigidus terreus: et sapor eius ē puncticus: et desiccant desiccatione forti. sed flozis eius ē sicut virtus fructus. et cōfert vlceribus itestinoz et fluxui vētris et debilitati itestinoz et ani. sed radices eius ē substantia subtilis. et sapor ei ē stipticus: et iō frāgit lapidē renū. et qñ sit eplastrū cū folijs ei curat vlcera hu. capiti. S3 rubus canis q grece dīr cinosbat: nocet decoctio eius fructus cāne pulmōis. et strigit fluxū mēstruoz. et radix eius ē calidior ipso: de qua si fiat emplastrum extrahit spinas et alia ifixa corpori. et qñ fit emplastrū cū folijs suis recentibus phibet apostemata. Et idē anc. Gal. fructus huius plante ē stipticus stipticitate forti. Et folia eius hñt stipticitatē paucā. et oportet q; caueatur ab eo qd itra fructus est simile bombicino: q; nocet multū cāne pulmōis. hanc speciem **Dias.** cap. Batus. Bat iuenies si. l. l. Set. est oibus notus. virtus ē illi stiptica et serātica. elixatura eius capillos ificit. ventrem abstinet. fluxum matricis mulierum strigit. morib⁹ venenatis occurrat. tutas gingivas a putredie seruat. tumores oris cōpescit: maxime si folia ei cum aceto masticata fuerit herbetes mū dant. acotas capitis purgāt. tumores oculoz et cōdilatata soluit. emoroidibus subuenit supposita stomachis iposita medicatur. cardiacis opitula. succus huius herbe et astarū sole siccatus oia facere nonit. succus ei⁹ seminis maturi oib⁹ caus oris vtiliter adhibetur. ventrem abstinet comestis. sed non maturus flos eius cū vino bibi cilia: is et dysentericis prodest. flos eius albus est et caniculari ortu vigens. ipse quoq; potui datus cū vino humoris fluore cohibet. illinitus cū melle oculoz limpiditudo medetur: atq; igni acro. huius ergo folia et flores et mora leuiter strigunt. vnde ad vneam et fauces pp̄rie videntur facere: quīs omne p̄sum idonee strigāt. folia eius et cime masticata alcola et alia vlcera curāt i ore et plagas glucināt. mora eius matura hñt i se mediocriter calorem: imatura vero sunt frigida et terrestrē retinēt i se substantia: vnde nimis desiccāt. Item puluis ex eo factus sicut et de flore eius plus desiccant recentioribus. facit nāq; ad dysentericos et ad omne rheuma ventris et ad defecationem sanguinem expūctibus hic puluis datus vtilissimum medicamen est. Radix autē eius stiptica et leptomeris ē: et ideo nefreticis data lapides rūpit. Sp̄s bati sunt due: vna cōis: q dicta est que oibus nota est. Altera que appellatur idea siue cinosbatus: que ē rubositat⁹ maioris supradicte: et est virtutis constrictiue. ei⁹ nāq; mollia germina siue thyrsi contusa et exp̄ssa succuz dimittunt: qui sub sole relicti coquuntur vsq; ad grossiez mellis: et datur ad ea que supra: succus ei⁹ cū vino et melle suprapositus superioribus prodest mora cum vino sūpta sapientiam nutrit: vt ab antiquis dīr. leges eam mense iunij et iulij. cum melle et pane cōtrita apata mirifice rumpit. lege de ista specie batus i littera Set.

Scurria. i. ablatio vinationis.

Scura

.i. lacerta.

D

Scuca
Scupio ferrameo
Scuteram
Scrulpus est. xx. granorum pondus.
Sgufera. i. ab. otanū. Spumos. i. stringul^o auis.
Spuma nieri quid est. l. l. baurach.
Spurium vinū. i. aquatum quasi spurium.
Sputum quid est. l. l. busach.
Spuma maris quid est. l. l. zebus albach.
Spuma argenti
Squinatum quid est. l. l. adeber.
Squinum quid est. l. l. quam supra.
Squama ferri quid est. l. l. erugo ferri.
Squilla quid est. l. l. baurifel.
Squigibilis. i. vinū squillitici. hoc vocabulum po
nitur i littera cusa r i littera haid.
Stupion. i. passer auis. **Scupio**. i. stagnū.
Stupor ē qñ hō dormit stupidus ita q cū magna
difficultate excitat.

i. suchaa.
i. petra argenti.
i. fumus terre.

oma morbi est
s. d. fumum
morbo sup. morbi.

Cap. 66z.

S Turagen vel surumē ara.
gre. achimiron
colyticon: latū. vero hermodactil^o.
lib. aggre. cap. turagen auc. Dias. stu
ragen siue turagen. i. hermodactilus
est herba que florescit i fine autūni. r est eius flos
albus similis i figura sua flozi croci. deide emittit
folia similia folijs bulbi: quibus est bu. adheres
manui. r bz stipitem in lōgitudine vni^o palmi por
rectū: cuius color est albus declinans ad nigredi
nē. r bz radicem cuius color ē niger ad rubedinez
declinās. sed qñ aufertur cortex: apparet radix in
terius alba mollis dulcis saporis r plena humidi
tate: que grece vocat colyticon: vt apparet in pro
pria littera. Est aut radix ipsa rotūda similis cepe
bulbi. r radix ipsa bz in medio sui scissurā ex qua
egreditur stipes super quem est flos. multum nascit
i loco qui dīr charin: r i terris que dicūt guagua.
r hec radix r alia si comedit occidit strāgulando
sicut fungi. est enim comedentibus remedium lac
boni **Dias**. cap. de achimiron. dicit q est li
num siluestre: r est interficiēs.

Et **Sera** anc. Sal. est alia que est alba itus
idē **Sera** r extra: r ista est melior: r bz virtu
tem laxatiuam: r similiter aqua in qua bulierit:
verum malus est stomacho. r confert doloribus
iūcturā r podagre. Exhibēdus est būtibz iun
cturas molles r nimis humidās. Idem auc. mesa
rugie. albus est bonus: sed rubeus occidit nō quia
nimis frigidus: ita q narcouset. qz si hoc esset non
esset laxatiuus. Alben mesuai. rubeus occidit: s; al
b^o desiccāt vlcera antiqua: r confert variolis. Da
bix r melior ex eo est qui est exterius r iterius al
bus. r qñ frangit est fractio eius facilis r non du
ra. niger vero r rubeus. sunt abo iterficiētes.
Jo. mes hermodactil^o ē radix herbe mō
tane: r eius alius longus sicut di
gims: alius rotūdus: sed melior est rotūdus. et e
ius alius albus: alius rubeus: alius niger. sed meli
or ex his est qui ē albus vere albedinis intus r ex

tra: r qui est grossus r duricie mediocris: alit aut
facti mali sūt. Pau. cap. de hermodactilis. hermo
dactili ca. sunt r sic. i. principio secūdi gradus. her
ba ē: r circa radices eius tuberositates inueniunt^r
que colligi debēt r vsui referuari. i. estate colligū
tur r referuatur: per annū vñū seruari pñt. sūt aut
eligendi qui sūt albi r solidi. bz aut virtutem disso
lutiuam: consūptiuam: atractiuā. purgant aut prin
cipaliter pblegma. cōtra arteticam et podagram
chiragrā r iliacam passionēz r morbos ex pbleg
mate non exñte se. valet bñdicta acuta ex hermo
dactilis geraldogodion: teodozicon: anacardīa. Rō
tra sciaticam: podagram: r chiragraz succus seni
culi cū melle decoquatur: r cum tali melle dentur
3. ij. hermodactilorum r 3. i. seminis feniculi: et fi
at electuarium quod more benedictē pōt sumi. Et
nota q i dosi debent poni. 3. ij. vel. ij. hermodac
tili. Contra iliacam passionēz fiat decoctio mellis
addita aqua ne exuratur: r ne mel creat: r ex illo
melle additis. 3. ij. hermodactili r cinamomi de
pulis hermodactili. superfluam carnē corrodit.
pulis ē^o conficiat cum sapone gallico: r liciniuz
intinctū fistulis. iponat etiā puluis ē^o cretico: con
ficiatur cū aliqua medicina cerebrum confortāte
r stuellum de bombace intinctū naribus imittit:
cerebrū confortat. **Jo. mes** cit pblegma
r polipum corrodit. grossū r a iūcturis pprie. r est medicīa magna ar
terice r podagre sūptus r cathaplasmatiz: r pprie
cum farina ordeī r vitellis ouoz aut mica panis
piguīs r vitellis ouī. r vsus eius impiguat corp^o: r
augmentū efficit in spermate. r est medicīa bona
vulneribus. abstringit. n. sordes eoz: r cōsumit car
nes putridas in eis. Dosis eius ē ab aureo. i. vsqz
ad duos. Conseruat aut per annos tres.
Strutium i. condes.
Strution idē qō supra.
Struma. i. emoroida inflata vel ceca: que nihil sū
guinis emittit.

Sequitur de. T.

T Albarzet. i. album qō fit in illa re
gione sic nominata.
Talles. i. gallia.
Taberzeta. i. smiraldus.
Taxobolus. i. artemisia.
Talk. i. stella terre: r sunt scalole
Incide terre coloris nitri: inueniuntur i isula cypri:
r vocatur lutum samium.
Tallus idem qō supra.
Tagates. i. artemisia. **Talaso**. i. herba faseoli.
Tacula qd est. l. l. laier almanam.
Taos. i. pauones.
Tarasis. i. conturbatio de fumo.
Talmion. i. oculus: inde butalmion r ophthalmia.
Tarugilos. i. plantago. **Taurion**. i. cecidonia.
Tanagin. i. titimallus. **Tachir**. i. papaner.
Tancellum. i. umbilicus veneris.

s ouksoo finis. Siue Narissa. Proterea palpebrarum
operio.

Taseron. i. quattuor res. *Tabbanis*. i. grassiones.
Tartarum quid est. l. l. barim.
Tabele b. i. lenticula aque.
Tachemera puto q. e. quidā musculus coxe.
Taum. i. exitura que fit i. carnibus laxis et subasfel
 lis et post aures et ignib. et ex greco corrupto.
Taram. i. anis i. palato hñs dentes.
Taguid idem qd supra.
Tar achisa. i. piscibus salitis vel ouis pisciū siccis
Tanagat i. scula.
Tarsalfi. i. puncta que post ophthalmiam in oculo
 remanent.
Tassert idē qd supra. *Taras*. i. surditas.
Tabos. i. marasim. et est tertia spēs ethice: que est
 ethica senectutis: vel tabes. i. corruptio vel putrefa
 ctio: vt inuenies in littera cedrus.
Tamariscus quid est. l. l. cusa.
Tasa idem qd supra.
Talon interpretatur ram. idē diatalon. i. de ramis
 et talea vt in paladio.
Tanebila nascas i. scoris eris.
Tarichiti i. hypoquistidos.
Tarachit idem quod supra.
Tarozaro lentiscus idē qd supra.
Tagedis sunt spēs q. cibis p. cōdimēto admiscēt
Tanā. i. bonū malānum. *Talus*. i. cauilla.
Tagomus. i. pediculus vulturis. l. l. pediculus.

Capi. 663.

T *Tasfia* vel tasfia gre. arab. iātin:
 la. vero ferula siluestris
 v. l. tap. *Bera* lib. aggreg. ca. i. tapfia
 fia. anc. *Dia*. i. tapfia est
 iātin siue tantuz. et est planta hñs stipitem similem
 ferule. et h3 folia similia folijs maratri: et ramos
 subtiles: i. quoz summatibus sūt corone similes co
 rone aneti. et h3 florem album ad citrinitatē deci
 nantem: et semē latuz simile semini plante: que dñ
 karicas: nisi q. est minus eo. et h3 radicē albam
 grossā multoz corticū: acuti saporis: ex qua herba
 colligitur lachrymus i. hunc modū: foditur terra
 circa ipsā: et abscinditur cortex eius: et cooperitur
 fonea vt mane lachrym. mūdus iueniatur: nām
 sequēti die humiditas illa coadunata iuxta radicē
 colligitur et reponitur. virtus eius ē cali. caliditate
 forū cum humiditate. *Tapsia* scōm *Dia*. cap. de
 tapsia secundū translationem grecam dicta est eo
 q. pūmo in tapso insula inuenta est. frutex est simi
 lis ferule: folia similia maratro hñs: et bastas tenu
 es: i. quibus singula capitella sunt sicut anetū. flos
 ē illi mellinus: et semen latū simile ferule s3 min.
 radix est illi alba et grossa et coriuz grossū hñs: et
 viscida i. odore que exsuccatur sic: fossā i. tra libe
 ra fac: radicem i. vno loco cauans que canata fer
 ro tangatur: et sectiones ille cū humorē miserit: la
 chryma incanatur: illa colligatur quā illa die col
 liges. Radix ē cū corio suo in pila cōditur et i. va
 se fictili siccatur: et succus qui exprimitur i. sole po
 nitur. multi vero et radices et folia exsuccāt: s3 talis
 succus inutilis est. eo ve. o tpe quo colliges succum
 noli co. tra ventum stare: qm̄ tumesceret faciem

et manus: qd si caure volueris cerotis stipicia fa
 ciem et manū ante iunge. virtus est ei cataracta et
 calida. Corium radices ipsius et succus et lachry
 mus i. mulla accepta superius et inferius humorē
 purgat. Radices vero quattuor oboli accipiuntur
 et cū anisi. 3. iij. dantur. succi vero ei. duo oboli ac
 ciuntur: ex lachrymo vnus obolus accipit: nam
 plus acceptus ifert necem: purgatio hec dolorem
 lateris mitigat. asmaticis medetur. Auxiliatur eti
 am his qui putridū sputum hñt. est aut danda po
 tio escis admixta aut cocturis. ē aut metasincreti
 ca. Radix eius et lachrymus tantā hñt caliditatem
 vt nullā hēant cōparationez. vnde capiti superun
 ctus succ. eius allopecias emēdat. liuores deter
 git. succus ei. addito libanotido et cera equali pō
 dere oīa pōt facere. i. quolibet loco positus ampli
 us q. duab. hñs esse non d3: sed ante et post loca
 ca. aq. fouēda sūt. lēngines mūdāt. lepras lipidat.
 pustulas purgat. maxime sulfure mixto vetes do
 lores lateris aut pulmonis curat. arteticis et poda
 gricis maximum fert auxilium. Et trahit o. profū
 do humores violenter: et sic diaforesim facit.

Sal. vi. sim. phar. cap. de tapsia scōm trāsla
 tionem grecam. tapsia siue ferula silue
 stris acris virtutis ē: et vehemēter calefactine cuz
 humiditate. attrahit ergo sūdus violēter: ipsa ē
 attracta cōsumit. operat aut hec multo tpe: eo q.
 abundāter plena est superflua humiditate: ppter
 quā et cito corūpitur. Isaac i. viatico cap. de mor
 phea. Unguētū morphee oīs color: reape tāpsie
 conditū sinapis seminis nigelle radices pyretri ru
 be ana. 3. i. costi colloquitur de ellebozi nigri radices
 capparoz rute alluminis stasixagrie niri ana. 3.
 5. euforby scamonee salis armoniaci sādace ana
 grana. xiiij. hoz puluerem tempera cum aceto: et
 iungatur.

Tabastrem nomen est regionis.
Talim. i. struzzo masculus. *Taburos*. i. lipparia.
Talassir. i. nux muscata vel arbor macis.
Talassafir idem qd supra.
Talissafar idē qd supra. *Taliscar* idē qd supra.
Talasmomel i. mel cum aqua.
Taurocollē qd ē. l. l. glucten. *Tates*. i. artemisia
Tabarzet quid est. l. l. sinaraldus.
Talassa. i. quadus: et est herba cū q. tigit blanctū.
Tacedenste. i. pyretrum. *Tarfa*. i. tamariscus.
Tamarix. i. bucca erecta: et est tamariscus.
Tatimeo. i. ebulus. *Tacula* qd ē. l. l. laier almanā.
Taio. i. asinus. *Talmos*. i. oculus.
Tascatas lamaidez. i. testa subtilis: qua aurifices
 vtuntur in purgando aurum.
Tabet i. costus.
Tara. i. grana viridia habens et dura.
Taseada et est duplex: vna que est alba: alia viri
 dia. alba est que fit ex sola aqua et carne. viridis q.
 ex aqua fit et carne et alijs.
Tapsilis cibus est qui fit ex lentibus.
Tagip. i. anis que h3 in palato dentes: et quidam
 dicunt q. est vultur.
Taguro idem qd supra.

Tanagar. i. lactarolus: et est scrofularia.
 Taragi. i. auis minuta Tarad. i. radix rubee.
 Tabim i. ebulus.
 Taxis. i. terra barbarorum hñs siccitatem.
 Taracon est dicozea vel endiua.
 Taraxa idem quod supra.
 Tamariscus masculus idem ē qđ cypressus.
 Tactarium i. capistrum auri.
 Taraxaten i. endiua.
 Tagander i. pyretum.
 Tabasir i. spodium.
 Tamar sūt oēs dactili imaturi vñ palma dactili.
 Taur i. taurus.
 Tarcon i. saturagia.
 Tarcen idē qđ supra.
 Talea i. caput palme.
 Tarachisa. i. pisces saliti vel ona pisciū salita.
 Tanasgi i. pondus vnius tertie.
 Tanageta i. tanacetū.
 Tabe est quoddam medicamentū induz satis stip-
 ticum.
 Tarifilon i. filius ante patrem.
 Talippeos. i. semen quoddā acre virtutis: quod
 intrinsecus apostema in potōe datuz rumpit quo
 caremus.
 Tarmezit i. tamariscus.
 Tamub i. xilocaracta.
 Tassas barbassus quid ē lege stomos.
 Tabelcen locus quidā est.
 Tanaceti. i. tanasia. l. l. arthemisia.
 Tanasia idem qđ supra: et ambe sunt secunde spe-
 cies artemisie.
 Tabes. i. marasmus: et esthica cōfirmata.
 Tagantes i. artemisia.
 Taliunac i. amidum.
 Talabeb i. gabaleb.
 Tarenus ponderat grana. xx.
 Tharchemeter. i. quidam masculus coxe.
 Taraline i. feniculus.
 Tafariis i. pediculus vulturis
 Takui i. romanus.
 Taurum. i. pulvis corticis quercus.

Q **Tap** scđm Dias. cap. de tap
 so. arbor est similis pal-
 me folijs et altitudine. nascitur in italia
 et i campania et i hispania. In italia ve-
 ro eius semine galline impignatur. vnde si homo
 gustauerit solutionem ventris patitur. tapus ve-
 ro qui nascitur in calabria tantam vim hz vt quis
 quis sub ea dormierit aut sederit: statim periculus
 sustineat vite: nam ibi se necant transeñtes viam.
 Talippeos quoddam semen est scđm Dias. capi.
 talippeos nobis ignotum: qđ eo caremus.
 Tarax. i. surditas. est autē guacte cū pars itriseca
 samach creata sit: i qua non cōsistit cōcanitas in
 triseca: que est sicut vica cōprehendēs aerem qui
 est qui audit vocef sub vñdositate. tarax vero gua-
 cte sunt vt non per eas nocuentū sequatur priua-
 tionis sensus. et guacte est sicut destructio commu-

nicana soliditati et non sic illi concanitas: sed ner-
 uis non aufert virtutē sensus. tarax est sicut vñmi-
 nutio absqđ destructione: aut secundū conuersio-
 nem in significatione dubella: et est apostema.

Tarfati i. macula rubia.
 Tachie i. ebulus.
 Tauguelbel. i. oēs spēs que in cibarijs ponuntur
 vt piper cinamomum et cetera.
 Tagadeum. i. pyretum.

Q **Tarmus** arabi. vel tarmos: la-
 tine lupinus.

Sera lib. aggrega. cap. tarmus
 auc. Dias. Tarmus. i. lupi-
 nus. sunt ex lupinis quidā qui dicuntur regales: et
 sunt siluestres quoz folia sunt albidiora domesti-
 cis. et quidā sūt domestici: et domestici comedunt
 post eoz elixationē: et infundit i aqua plurib⁹ die-
 bus: donec recedat amaritudo: et generant hñores
 gros. vi. simp. phar. cap. de lupino scđm
 los.

Sal translationem grecam: Tarm. i.
 lupinus: comedunt quidē decoctus: et multis die-
 bus deponens amaritudinē i aqua: fitqđ cib⁹ gros
 forū hñnoz. ut pharmacum vero hic talis ex em-
 plasticis est qui non hz amaritudinē: et est abstergi-
 uis et diaforeticus. necat et lumbricos supplasma-
 tus. vel si quis ipsū bibat cum melle: vel bibat cum
 oxizaccara: sine etiā ipsius decoctio nata est lum-
 bricos educere: immo et superflua deforis conue-
 nit morpheis et scabiei et cācrenis et malignis vlce-
 ribus: hoc quidē abstergendo illa uero consumen-
 do sine mordicatione deficcando expurgat. et ape-
 rit opilationes epatis et splenis si bibatur cum ruta
 et pipere. attrahit taz menstrua qđ embziones cum
 mirrba et melle ipositus. Est autē i ipsius farina
 imordaciter diaforetica. nō. n. liuida solum s; scro-
 fulas et simata dura sanat. tñc. n. oportet eos i ace-
 to coquere vel oximelle vel oxizaccara iuxta com-
 plexiones patientium: necnon passionis differenti-
 am cogitantes illud quod oportet. non ē autē pre-
 sentis negotij distinguere talia. diafozat enim et li-
 uida et cetera oia que prius dicta sunt decoctio. ip-
 sa etiā farina nata est facere. tarmus agrios vel
 lupinus siluestris amarior: et validior in omnibus
 domestico est: ei similis existens secunduz genus.
 Et idem secundū translationem arab. virtus eius
 prima est que deficcet sine mordicatione. et secun-
 da abstringit et resoluit et madefacit et aperit. et ter-
 tia occidit lumbricos qñ fit ex eis emplastrum ex-
 terius. et qñ comeduntur melle aut bibuntur cum
 vino admixta aqua et farina lupinoz: resoluit si-
 ne mordicatione. et curant liuores et apostemata et
 scrofulas qñ coquuntur cum aceto et melle. et qñ
 fit emplastrum cum eis sciaticæ confert. et confert
 empetigini et vlcibus capitis et scabiei et bothor
 et vlcibus fraudulentis. et qñ bibitur cum ruta et
 pipere aperit opilationes epatis et splenis. et puo-
 cat menstrua. et nascale ex eis cū melle et mirrba
 expellit fetum: et farina eozum facit hoc. lupin⁹ sil-
 uestris vel regalis ualet ad ea qđ dicta sunt.

Q **Alum** **Sera** ^{Cap. 666.}
 arabi. gre. scordeū sine scor
 deon: latine allium.
 lib. aggreg. cap. tamm aucto.

Dial. est ex eo domesticus
 et agreste. et est quoddam ex eo quod reperitur in baby
 lonia: quod non est diuisum in dentibus: et vocatur porri
 num. Idem auc. Gal. et virtus domestici est ea. et sic. in
 tertio gradu. sed agrestis sapor est compositus: nam in eo
 est amaritudo et acuitas et stipticitas et punctio. acui
 tas eius similis est acuitati allij domestici: et istud est
 scordeon: et est fortius domesticum. Est aliud quod vo
 cant porrinum. et virtus eius est sicut allij et porri.
 et est huius folia similia folijs porri: nisi quod sunt stricti
 ora. et huius stiptem longitudine vnius brachij et pl.
 super quem est flos albus. et virtus eius est sicut allij
 domestici: nisi quod est plus calefactiuum. Et idem au
 cto. Isaac benarim: Allium porrinum est planta sicut
 planta porri vltimarum. et in sapore suo est simile
 allio et porro: et propter hoc virtus eius est composita
 ex virtute amborum: et facit ea que faciunt porrum
 et allium: nisi quod operatio eius est debilius operatione
 ipsorum. et coquitur: et fit dulcius: et comeditur deinde
 sicut porrum domesticum. hanc spem allij inuenies
 etiam in L. curath. Et idem auctori. R. ufi. Alius do
 mesticum calefacit: et incidit humores grossos et vi
 scosos. nocet visui: quod adurit tunicas oculorum et eo
 rum humiditates: et conturbat visum. et est nocuum
 auribus et capiti et pulmone et renibus. et si est in ali
 quo loco in corpore dolor: excitat ipsum et mouet:
 et generat ventositates et vomitum. recens est melius
 ad prouocandum urinam: et mollit ventrem: et expel
 lit lumbricos. coctum allij quod comeduntur crude ex
 pellunt lumbricos. et conferunt strangurie et diffi
 cultati urine. Rabinoises cap. de allio. scordeon et
 allium agreste est ea. et sic. proueniens vsque ad quar
 tum. Est autem aperitiuum et absterfium. consolidat
 vlcera fraudulenta. et est bonum attritioni lacertorum

Q **Amarindi** **Sera** ^{Cap. 667.}
 arabi. et la. et gre.
 oxifenicia.
 lib. aggreg. ca. de tamarido.
 nascitur multum ex eis in
 cesarea et in terris nam. et folia eius sunt sicut folia
 salicis. deferuntur ex terris Indie. et est fructus colo
 ris rubei. et huius medullam plurimam plusque xiloca
 racta: croci coloris ad nigredinem tendens. et huius
 melleitatem. et est illud quod ex fructu administrat
 postquam egrediuntur grana eius. et meliores tamarin
 di sunt noui recentes non aridi: saporis acerrimi. et
 virtus eorum est frigida et sic. in tertio gradu. virtus eius
 est que laxat choleram: et reprimat acuitatem eius. et
 abscedit vomitum. aufert puritatem. et dosis aque eo
 rum postquam decoquantur est lib. 5. et aufert sitim. Et
 idem auc. Mesas. est frigida in tertio. mollit ventrem:
 et est sicut pruna: nisi quod est subtilior et minoris hu
 miditatis. Paulus cap. de tamarindo. est frigida et sic.
 in secundo. **Alic** <sup>de viribus cordis dicit quod con
 do gra.</sup> ^{sonat cor.}

^{Cap. 668.}

Q **Aratin** **Sera** ^{Cap. 669.}
 arabice: latine sculi vel
 lumbrici terre.
 lib. aggreg. cap. taratin auc.

Gal. sunt vermes qui quod fo
 ditur terra vel aratur inueniuntur. et quod ipsi terunt
 ac ponuntur super nervos icisos: conferunt iuuamē
 to magno subito et manifesto. Et quando datur in
 potum cum rob est medicina que prouocat urinam.
 Et idem auc. Dial. quod contritione forti cōteritur
 et ponitur super nervos icisos conglutinat eos:
 et non oportet quod vulnus dissoluitur nisi post tres
 dies. et quod coquitur in oleo: et distillatur de eo su
 per aurem dolentem: sedat dolorem eius. quod terunt
 contritione forti: et bibitur ex eis cum rob: prouocat
 urinam: et frangunt lapidem: et curant ictericiā.

Q **Auf** **Sera** ^{Cap. 669.}
 arab. lati. ^{lib. aggreg.}
 ne lana. ^{ca. tamm}
 auc. Gal. Aufid est lana. lana lucida
 cōfert attritioni et conuassationi me
 broz et nervoz. Et quod fricatur corpus cum ea: sordes
 que est in ea confert ad penetrandum. sed lana lota
 est conferens in hoc quod est ipsa materia recipiendi
 omnem rem humidam et omnem liquorem quod in eo infu
 ditur: et quod adtritum fit virtus eius ea. cum subtilita
 te quousque ipsa aufert carnem superfluum ab vlceri
 bus. et ponitur similiter in emplastris desiccatiuis.
 et modus adustionis est quod ponatur in vase nouo:
 et cooperiatur coopertorio perforato multis for
 minibus: et sic aduratur. Idem auc. Dial. Quando
 infunditur in aceto et oleo ro. confert sode et dolori
 stomachi et aliorum membrorum: sed adusta habet
 virtutem calefactiuam et adustiuam et stipticam et
 cauterizatiuam: et aufert carnem superflua ab vlceri
 bus: et incarnat et consolidat ea.

Thalassis .i. aqua marina.
Thalapeos .i. vicioxicum.
Thalatos .i. polygonos.
Thamifana quid est. L. laier almanam.
Thameb .i. vna. L. vitis.
Thamissana est quedam spes rosismarini.
Thaer .i. indicus.

Q **Harro** ^{Cap. 670.}
 est quedam herba que in
 tra hierosolymitana pla
 tatur in hortis: et tunc eius acuitas ac su
 perflua candiditas auferuntur. unde ad comedendum
 bene sapida redditur: cuius grana carpopalsamo
 sunt similia: cum quibus balsamum quandoque fal
 sificatur. Est enim lignum balsami eius ligno simi
 le: atque oleum oleo: hec latine ignoratur.
Thapfia .i. tafia.
Thalpi herba est que folia habet in magnitudine
 digiti: thyrsum habet subalbidum latum tenuem et
 longum: similem cartamo et cetera: qua caremus.
Thalafino est quedam confectio.

Q **Thalaspium** ^{Cap. 671.}
 vel thalapis
 vel scadilla
 cium grece: et lati. leuisticum siluestre vel

*telephium ulcus τηλέφου ἔλκος idem est
 Chironium X a telepho qui hunc vltio obno*

naturā cū n. filue
 tre: v. pes galline.
 cū nascitur i tumulis z in vjs: super tegulas. her
 ba est minuta: folia hñs z angusta: z duobus digi
 tis longa: z in sumo diuisa z pinguis: virgam i me
 dio pferens duorum palmoz cū paucis ramulis
 i quibus fert semen latū simile cartamo z obrotū
 dum: z veluti conuassatum: vnde z nomē simp
 sit. florem h3 subalbidum. virtus ē ei termantica: z
 potissime semini eius. potui datum in acceptabili
 quantitate per superiora atq; inferiora purgationē
 facit vehemēter. sciatia per clystere adhibitu
 medetur. bibitu mēstruis i perat: abortū facit.

Hal. vi. sim. pbar. cap. talapis f3 trāslationē
 grecas. est aut leuisticū siluestre vel scā
 dilaciū vel talapis: cuius semē acris virtutis ē: qz
 apostemata rumpit. propinatum potui mēstrua
 mouet. embziones rumpit. z per anū impositum
 sciaticis continet. Est aut z alerū purgetium su
 per z subus colicorum bibitū in oxifani multatū
 dicit: hoc inuenies similiter i littera leuisticum.

Abatasso melli. i. aqua marina z mel.
 Abaos. i. pauo. Abalasteos. i. gladiolus.
 Abaguebil. i. spēs que cibus miscetur pro sapore
 vt piper.
 Abans. i. pulter. Abarona. i. granum lentisci.
 Abarcon idem qd supra.
 Abarubil. i. species que cibus admiscetur pro sa
 pore z cōdimento: vt piper z similia.

Hal. vel balcal arabice: gre. oxī
 vel oxos. latī. acetum.

Hal. vii. sim. pbar. cap. oros f3
 trāslationem grecā: Oros
 i. acetū: i primo libro monstratū ē mixte substātie
 existere. scilicet calide et frigide ambabus subtilibus p
 tibus superat vero caliditatem frigiditas. siccati
 uū vero sufficienter est hoc pharactu: vt sit tertij
 gradus iam cō resolutionem ex loco vbi sūt. Et illi q
 sunt i iuncturis resoluntur etiā. Paulus. pulmo
 vulpis desiccatus z potat? pondus. 3. i. multuz cō
 nent atmati. sed Aluc. dicit q hoc medicamen va
 let corpore purgato.

Sera. auc. Hal. Substātia
 eius est subtilis composita ex caliditate z frigidi
 tate: nisi qz frigiditas est amplior i eo qz caliditas:
 z desiccatur i tertio gradu prope finem qñ fuerit an
 tiquū: z est nocuum neruis. Idē auc. Dis. Acetū
 ifrigidat et stipicō: z est bonum stomacho: z pro
 nocat appetitū. z abscondit sanguinez a quocunq;
 mēbro fluat si bibat: aut fiat sessio i eo. Et coquit
 cū cibus z conuenit cursibus superfluitatū ad ven
 trem. z qñ fūdatur i eo lana non lota aut spongia
 curat apostemata i principio ipsoz. z restringit ma
 tricem egressa aut anti exunt. z stringit gingiua
 sanguinolentam: z confert vlcēibus fraudulentis
 z herisipille et formice z scabiei vlcēose z impeti
 gini et emozoidibus z panaricio: z abluuntur cum
 eo vlcera fraudulenta. Et qñ miscetur auz pauco
 furfuris: z ponit tepidum super podagraz conue
 nit. Et qñ coquitur cū melle: z linunt cū co liuor q
 fit sub oculo: aufert eum. Et qñ ifanditur spongia
 in aceto: que prius fuit infusa in oleo ro. z upponi
 tur fronti: conuenit sode ex calore solis. z fumus ei?

conuenit granitati auditus z tinnitui aurium. z qñ
 distillatur i aurem: occidit vermes qui sūt in ea. z
 qñ bibitur calidum: confert accipitibus medicinas
 venenosas. z qñ bibitur cū sale: obuiat nocumēto
 toxici. z qñ bibitur eradicat sanguifugas que adhe
 serint gutturi. z conuenit tussi antiquē. z qñ bibit
 ca. conuenit almati. z qñ fit gargarisatus cum eo:
 abscedit cursus humoz venientū ad guttur. z con
 fert squinancie z casui vultus. z collutio oris cū eo
 ca. conuenit dolori dentium. Paulus capi. de aceto.
 Sricatio eius cum sale circa volas manū z pedū
 valet cōtra frenesim z libargia.

Hal. ara. la. ve
 ro vulpis.

Q Haleb ara. la. ve
 lib. aggreg. ca. thaleb auc. Hal. Olenz i
 quo decoquitur vulpes conuenit mul
 tū iuncturaz doloribus. z multi medicoz ponūt
 eam viuente i vase cum oleo ad coquendum: z q
 dā ponūt eam mortuam. nā qñ dolor est propter
 humore grossum viscosū et adherentē z exātem i
 profundo membi non pōt eū trahere medicina to
 tū propter sui multitudinem: aut ppter grossiciem
 substantie sue et viscositate: aut propter frigidita
 tem ipsius nimiam: aut propter ventositatē inflati
 nam: que generatur ab eis. In veritate dico q illi
 qui operabāt cū vulpibus: ad hoc ipsi faciebāt cū
 eis balnea i quibus egruz ponebant: z facebat ibi
 adeo q oleū cooperiebat corpus egri totum: et iu
 bebant infirmo q staret ibi multū: z faceret morā
 longam ibi: contingebat ergo ex hoc q oleū illud
 resoluebat id qd erat i iūcturis ex apostemate hu
 moz in loco: z non faciebant hoc solū: imo enacu
 abant ab eo qd erat in corpore toto ex superfluis
 humoribus: quous in corpore hñis dolore iūctu
 rarū esset repleio magna. non ergo ē mirū si hoc
 medicamen conuenit ei i hunc modū: nam humo
 res non descendunt ad iuncturas eoz: immo eua
 cuantur per resolutionem ex loco vbi sūt. Et illi q
 sunt i iuncturis resoluntur etiā. Paulus. pulmo
 vulpis desiccatus z potat? pondus. 3. i. multuz cō
 nent atmati. sed Aluc. dicit q hoc medicamen va
 let corpore purgato.

Raguli dantes ara.
 gre.

saforion: latine canda tremula. Plini?
 de saforion: est auis que est de genere
 paruaruz: est minor omnibus auibus excepta aue
 reiaco: color eius itra viridem z citrinum et cine
 ricium. z super alas eius sunt pene auree. z super
 caudam eius sunt puncta alba. z plurimum appa
 ret in hyeme apud piscinas et parietes. z ipsi vo
 latus non ē fixus: immo volat paruz et cadit z ga
 rit semper et mouet caudam: z hec est auis spīne.
 expellit lapidem de renibus z vesica cum potētia.
 Tragabulidos idem quod supra.
 Trachimata i. asperitas oculoruz.
 Trachionis i. balsamita.
 Tragos i. birrus.

Tenaxus sine vr vulgo dicitur Tenaxus
 Tenaxus. desyderium parandi sine effectu.

op
 rium species est
 rura. Cely. thymi
 corpus quasi ut
 niter. ad mēstru
 latius subdunt
 praesertim

Tragus .i. spelta.
Tracus idem quod supra
Trages .i. spongia: et est tertia spes eius.
Tragomatum idem quod supra.
Tranenatica .i. sanguinem ex vulnere strigentia.
Trachit .i. hypoquistidos.
Traxia .i. scariola. **Trachia** .i. aspera.
Traganeon nascitur creta in insulis maritimis: iuni
 peri similis: et semen et folia et rami: succus eius
 lacteus.
Traguis idem quod supra
Tragis tracholozitan quid est lege litera sa danig
Traumaticum medicamen. i. sanans vulnera. **Dias**.
 capi. de felle.
Traben .i. vus.
Tracion .i. frutex qui vocatur tramenticus.
Trasia .i. grana solis.
Tragagantum vocatur radix arboris draganti. l.
 lacantos.
Tragemata sunt fructus dulces hntes duos nu
 cleos ut nuces: vel duras testas ut amigdale: vel qe
 quid post cenam comeditur gratia delectationis
 que est ad bibere: ut **Gal.** de edulis cap. de semine
 canabi: et arab. vocatur cauganac.
Trageantes sunt illi qui vtuntur tragematibus.
Trachea artaria. i. principalis arteria.

Q **Ragos** fm **Dias**. ca. tragos
 aut scorpio. nascitur
 locis maritimis. frutex est super terra
 longitudinem palmi vnus hnt aut am
 plius. hasta e illi sine folijs in qua in summo bz ve
 lut acinas minutas sicut triticum acutis multuz in
 gustu stipticas. semen eius cu vino bibitum fluxu
 matricis et ventris abstinet: quod semen plurimum
 colligitur de terra: et faciunt trociscos.
Tragere idem quod supra.
Trabit .i. semen endiuie.
Tetanon .i. galbanum. **Tetoniueos** .i. pentafilon
Testiculus canis quid est. l. l. cbafialkel.

Q **Testiculus** sacerdo
 tis vel zemac herba super terraz ex
 pansa: cuius folia sunt pingua et
 rotunda: flos eius croceus: radix eius est testiculis
 paruis plena et albus: qui comesti valent contra vi
 cium emoroidarum.
Testiculus vulpis quid est: lege quod supra.
Testiculus leporis quid est. l. quod supra.

Q **Testiculus** omnis cuiuscumq
 animalis sit non ha
 bet bonitatem nutrimenti manifestaz:
 nisi testiculus galloz impinguatoz. ip
 se namq est boni nutrimenti plurimum. et ois speci
 es testiculi proprie qui sunt difficilis digestiois: qui
 digeruntur nutrimentum plurimum: et plurimum ipsoz
 est difficilis digestiois et plurimi nutrimenti: et
 et proprie qui sunt de animalibus magnis grosse

car **Anicen**. libro secundo capitulo de te
 nis. siculis.
Tentrion .i. eritrodanum. **Tericu** .i. tribuli.
Termuagria .i. lupinus.
Terbentina quid est. l. l. botim.
Tergio .i. filex. **Teriopomon** .i. bectonica
Teonica .i. vrtica. **Tentrion** .i. poliu montanum
Terebintus quid est. l. l. botim.
Tectus .i. cicercula.
Terra figuli .i. argilla vel creta.
Terra sigillata quid est. l. l. theamaten.
Tenapium .i. sinapis alba.
Tetis .i. caro gingiuarum.
Tetamonon .i. ros. **Tetra** .i. cinis.
Terra alchichi. i. creta que inuenitur sub terra.
Terra lune. i. lutum lune. **Tetaticula** .i. politricu.
Tephiscie .i. gummi rute agrestis.
Terazit .i. hypoquistidos. **Tenitrius** .i. minutu.
Teitrius idem quod supra.
Terra stelle .i. talk.
Testulus .i. serpens. **Teucis** .i. gummi pini.
Tetoniueos .i. pentafilon.
Termosomos .i. lupinus agrestis.
Terra nidi hirundinis quid est. l. l. gi.
Telas .i. vulnus.
Tedanus .i. flos calcis.
Terra astra. i. rubea: et est bolum armenum.
Termenabit est potus qui fit ex daculis et ficub
 ficis ad spissitudinem redactus: sicut mel calore
 solis: et hoc fit in locis calidis: nam therme. i. locus ca
 lidus. **Habit** vero dr potus predictus qui fit in locis
 calidis: et illud est quod vocatur mana confecta.
Theobolus .i. muscus qui nascitur in lapidibus q
 morantur in locis humidis.
Tesabuc .i. cum vnus pes offendit alium.
Tetanon idem quod supra.
Tenup .i. arbor canssi. l. l. canssi.
Temp idem quod supra.
Tembul idem quod supra.
Tetamatin .i. manna. **Teingi** .i. auis minuta.
Terpigo piscis v3 dici torpigo: et qd e. l. l. scad.
Tela aranea quid est. l. l. banidebut.
Teracthis .i. hypoquistidos.
Telul .i. fistula.
Terabic .i. herba iudaica.
Teratis .i. filex.
Terra rubea. i. fungus vesenicus. l. l. bameth.
Telendis .i. pyretrum.
Tebemualse .i. squinantum.
Termantica .i. calefaciedo dissolutoria.
Tebenmata .i. squinatu. **Telea** .i. satureia.
Terid .i. mice panis super quas fundit ius aliq
Terme .i. omnes species calide: vel terme. i. locus
 calidus: inde termantica. i. calida.
Tebal est genus fistule.
Terifie .i. rute agrestis.
Tessie idem quod supra.
Teratich .i. fungus qui nascitur in pede rose cani
 ne vel barbe hircine: cuius succus expressus et sic
 cat vocatur hypoquistidos: lege. l. barba hircina.

Terebentina ē gūmi arboris: que vocat terebith?
et ipsa vocatur ab Eliccna glutin albotin: s; alig
legunt albotin: sed falso: et est zapinus. l. l. botin.

Terebabin .i. māna cōfecta.
Terebith .i. hypoquistidos.
Teregia oculi .i. ungula oculi.
Teregia idem qđ supra.

Teregia quid est. l. l. cales.

Teregia grece latine frigolico

Tetanus. i. spasmus tenens totum.

Tentulus. i. serpens. **T**elub. i. tinea.

Terra armeni .i. lutum armenum.

Terra rubea idem qđ supra.

Tesudo est quoddā aīal paruum cum testa du
ra suis horribile ad videndū: qđ oībus est notū:
cūus uirtutes inuenies ī lūtera lāmīe.

Tepoz .i. torpor.

Terra munda. i. cretica et siptica satia

Terra figuli idem qđ supra.

Terentellum. i. trapanū. Tenapiū. i. sinapis alba.

Teridone. i. perforationes ac si fierēt cū terebello

Tessera interpretatur quattuor: i. de tyriaca dīates
feron: qđ sit de quattuor speciebus.

Tetras interpretatur quattuor: inde tetraceus. i. se
bris quartana: et tetrapharmacum et similia.

Terapentica. i. curatua. Tetregeusia. i. enūa.

Temalcumoleo. i. chimolea. Tenelemo. i. argilla

Teretate .i. pix liquida.

Terficie. i. gummi rute fulestris.

Teil est quoddam genus piscis.

Tessic. i. tamariscus. **T**eangi. i. auis.

Tesigie. i. gummi rute agrellis.

Tentria. i. comedreos. **T**enta. i. stuellum.

Telea. i. ylmus sed falso: immo est arbor: que vo
catur tela.

Terminum .i. vertica.

Tetrapharmacum quid est. l. l. tetras.

Tetraceos quid est: lege qđ supra.

Capi. 678.

Tereniabin. quidam dicunt
qđ est māna: sed
falso: immo est ut mel album habens
saporem. **S**era. lib. aggreg. ca. tereniabin. Te
manne. reniabin. i. mel ro. unde ē res
cadēs de celo: et assimilatur melli granuloso: et ag
gregato grossis graniculis: et est nominatum mel
rozie: et plurimum cadit super arbores que sunt ī
terra corascenti et ī oriente: que arbores bñt folia et
spinas virides et flores rubeos: et non faciunt fru
ctum: et cadit in castella super summities palma
rum. et virtus eius ē equalis mollificatiua vētris.
et ē humectiua pectoris. et conuenit calidis natura
liter: et pprie qñ soluitur in aqua iuiubarū et pru
noz. et est ex eo melius album et nouū. et dosis ei
ab aureis. x. vsq; ad. xx. aureos. Et ideo anc. Albir.
Sed ut inflammationem februm calidarum. et au
fert sitim. et mollit ventrē mollificatiōe mediocri.
et educit cholera cum facilitate. et melius ex eo ē
album nouum.

Capi. 679.

Est arab. vel affet sine terlati. pix.
Sciendum qđ pix fit ex arboze
ligni aryn: et est arbor scerbin ul' oeda:
et est cedrus vel pinus masculus: cuius
fructus dicuntur coni. est ex ea bu. et sic.

Sera. libro aggregatio. cap. test. auctoritate
Dias. et bu. colligit ex arboribus ligni
arinid est masculi pini. et profert fructum parui.
et ex eo fit lumen: ut apparet in littera cinobat. Et
melior ex ea est alba splendens lenis et munda.

Bal. viij. simp. pbar. cap. pix s; translationē
grece. Pix que quidez sicca siccatur et ca
lescit s; tertiam abstantiam a commensu atis: et
plus siccare nata est qđ calefacere: que liquida ecō
trario calefacit plusq; siccet. h; autem qui subtili
um parui: quo almaticos et empicos iuuat. et h;
quidez quid digestiūm et diaforeticum: sicut et se
cundum gustum subamarum quid et acre. ita autē
et leproso vngues educunt mixte cum cera et em
petigines expurgant. digerunt autem duos et in
digestos humores oēs qñ ponuntur ī cataplasma
tibus: fortior vero ad oīa talia est que liquida: du
ra vero pix ad bec quidem peior est: ad consolida
tionem autem vulnerum magis idonea. palam ex
go ex his est quoniam quid copiosum humidita
tis calide commixtum est pici liquide. piseleum. i.
oleū pici sit ex pice humida quando coquitur.
et est quedam ex ea que est similis visco vilcosita
te sua: et nominatur viscola. Et est alia que ex toto
sicca est. et melior ex ea est illa que est pura tenax
et odorifera similis resine pini. Sapor huius est a
cuius et fere amarus. et virtus eius est cal. in tertio
gradu: et delicatio est plus qđ calefactio ipsius

Capi. 680.

Tengibel arabice: latine zin
ziber.

Sera. lib. aggreg. capi. tengibel au
tioritate Dias. est arbutū
quod reperitur in terris arabum. et homines illi
terre vtuntur folijs eius in multis rebus: sicut vi
mur ruta in cibis et potibus et decoctionibus et ali
is. et radices eius sunt parue sicut radices cyperi:
quarum color versus albedinem declinat. et sunt si
cut mutilate. et in sapore earum est delectabilitas:
et similitudo saporis piperis. et habent bonū odo
rem. et oportet qđ eligantur ille que non sunt perfo
rate. et quidam sunt qui condunt zinziber. cū mel
le: et quidam cum rob: et quidam cum aqua et sale:
et hoc ne putrescat: et sic ponunt in terreis vasculis
ut deportetur ad partes romanorum. et est conue
niens in cibis: et comeditur cum piscibus et sale.

Bal. sexto simp. pbar. capi. de zinzibē se
cundum translationem grecam. radix
huius plante deferitur ad nos ab India: et est illud
in quo est inuamentum. et virtus eius est calefacti
ua caliditate forti cū humiditate: propter hoc ac
cidit ei qđ corroditur: et putrescit cito: quoniam in
eo est humiditas superflua. Paulus capitulo de

zingibē. zinziber cali. est in tertio gradu: humi. in primo. vinum decoctionis eius et ficuum siccatū et passularum valet ad frigidam tussim et spiritum lium frigiditatem: si etiam pulvis eius in ficibus ponatur: et sic comedatur. pulvis eius in cibis confectus et exhibitus sincopizantibus confert. per biennium servatur: et est domesticum et silvestre. domesticus est quod karopos colore: sapore vehementi acuto: solide substantie. domesticum vero subalbidum acutum habet sapore: sed non adeo vehementem: nec substantiam adeo solidam. unde cum franguntur partes sibi coherent quibusdā ramisculis. In silvestri vero raro vel nunquā sic invenit.

Cap. 68i.

Q **Eumacem** vel humatum vel terimabrin arabice: grece lemnia fragidos: latine terra figillata. **Sera** libro aggreg. capi. teumacez aut cto. Dial. i. terra figillata: et est figillum marinum: et est figillum laice: et est una ex terris almayum: et multi ex luti illi assimilantur. et color eius est similis mogre: sed discernitur ab ea: quia quando tangitur digitis non adheret eis sicut mogra. et est de viscositate in ea res parva. et in ista figilla fiunt et almayum. et color omnium illorum est rubens. sed illa que est vera ex eis foditur ex terra fundosa: ubi non est arbor neque herba neque lapis. Accipitur igitur ex minera illa sua: et infunditur in aqua: donec dissolvitur: et spissatur et agitur forti agitatione: deinde dimittitur donec resideat: et tunc abiciatur ab ea aqua que supernatat cum facilitate: et postea colligitur quod est pingue et viscosum: et abicitur quod est lapidum in fundo vasis: deinde ponitur illud pingue ad siccandum donec sit sicut cera mollis: et sic dividitur in frusta parva ex quibus fiunt troisci: et figillantur qui desiccantur in umbra: donec recedat aquositas: et completur desiccatio. Et idē auctor. In substantia eius est acreitas: et est in ea parum stipticitatis. et virtus est que desiccet sine modificatione: et curat ulcera fraudulenta etiam si fuerint sordida. Et quando conficitur cum aceto fortis: ut fiat sicut lutum: et ponitur super vulnera recetia: et dimittitur sic glutinat ea: et curat ulcera antiqua. et dissolvit ipsam cum quocumque videbitur magis competere necessitati sicut cum aceto aqua mixto aut secaniabin aut vino aut melicatore: et convenit iunamento manifesto habentibus ulcera in intestinis antequam fiant putrida: facto clysteri cum ea aut data in potu: et fit clystere cum ea postquam cesserit clystere cum aqua mellis: et postea cum aqua salis: deinde cum succo plantaginis: et datur in potu cum aceto fortiter mixto aque. et convenit morbi tyri et aliorum animalium venenosorum et canis rabidi quando bibitur cum vino limphato: et quando limitur super locum moris cum aceto: et similiter oportet quod liniuntur omnes moris animalium venenosorum: deinde ponatur super vul-

nus folium aliquod quod sit resistens putrefactioni illius: et ex melioribus est folium alii agrestis. et post est folium cetauree minoris: et post hoc est folium prassij. et medicamen quod sumitur ex luto figillato et grano iuniperi in quo admiscetur ex bolo armeno quantitas parva quando bibit ex eo ille qui timet potionem venenosam prohibet nocumentum eius ab eo. et sumunt eum in potu illi qui iam sumperunt medicinam venenosam: dum ipsa est adhuc in stomacho suo: prouocat enim vomitum: et expellit nocumentum ab eo: et liberat eum a morte. Ego fui expertus in illis qui biberunt catarides et leporem marinum: nam dedi eis in potu de hac medicina: et feci eos vomere statim: et euaferunt: neque passi sunt aliquod accidens malum ex veneno. **Diasc.** capitulo de terra figillata: quod incipit lemnia fragidos secundum translationem grecam: terra est ex clauica sordida et cetera. Et idem secundum translationem arabicam. In luto figillato est virtus: quod quando sumitur in potu: resistit medicinis mortiferis et omnibus venenis forti contrarietate. Et quando bibit aliquis ex eo: et post sumperit in potu medicinam mortiferam facit eam egredi per vomitum: et non nocet ei. Et est commens moribus et puncturis venenosorum animalium. et ingreditur in confectionibus plurium medicinarum compositionum. **Sera** auctoritate Alcanzi: Terra Et idem figillata est bona si pulverizetur ex ea os unde fluit sanguis: stringit enim eum statim: et non est medicina que abscondit fluxum sanguinis sicut ista. Et idem auctoritate Pauli: quando ponitur super adustionem ignis non finit loci vesicari. et datur ex ea in potu post casum in quo continetur lesio interiorum membrorum: et liniuntur cum ea membra post percussione et casum et attritionem: et prohibet ea ab apostemate: et si fuerit solutio continuitatis consolidat. et est de melioribus medicinis contra venena. Paulus capitulo de terra figillata. cali. est et sic.

Auic. de viribus cordis. terra figillata temperate complexionis est in caliditate et frigiditate conformis humane complexionis: nisi quia ei secitas maior est humiditate. habet eius virtutem mirabilem confortandi cor.

A beonestri	i. quinq; folia.
A berima	i. lupini.
A berimon	idem quod supra.
A beonissis	i. artemisia.
A benchi cimolea quid est.	i. cimolea.
A bei	locus quidam est.
A hermostonos	i. lupinus agrestis.
A heozomata est quidam tumor in quo continetur aliquid ad modum rois.	
A heotis	i. loligo.
A heuta	i. blea alba et nigra.
A heulis est quoddam genus piscis.	
A hebeth est compositum nomen loci.	
A heticanus	i. flos parietis.

-thorexis super hunc

Abel herba ē q̄ carem⁹ satis cōfortās stomachū
 Aberrnus .i. lupinus.
 Aberrnus agrios .i. lupinus siluestris.
 Abephiie .i. gummi rute montane.
 Abcu .i. gramen. **A**beacia .i. beta.
 Abegemata .i. dulces fruct⁹ duos hñtes cortices
 vel testas.
 Abrenicola .i. herba tremola.
 Abreniscenc .i. paralytica. **A**lineos .i. fenugrecū.
 Abilmi idem qđ supra.
 Abilmi idem quod supra.
 Abapparum sulfur viuum.
 Abille .i. spēs vini: z est vinum coctum.
 Abitaneos .i. calx viua. **A**iafin .i. sulfur.
 Abiberius folia .i. camedrea.
 Abibir .i. rosmarinus. **A**imber .i. thymus.
 Abicar qđ ē .i. l. crisocolla. **A**itafin .i. medulla cerui
 Abiminon .i. scolopendria. **A**bymus .i. tūmis.
 Abisana .i. aqua ordeī vel fariola.
 Abimigigi .i. quicq; folia. **A**imolas .i. vesptiliōes.
 Abimbra .i. satureia. **A**isapium .i. sinapis albus.
 Abymī comoarinum .i. cine thymī: vt in antido
 tario in cōfectione de geraldodion.
 Abinea habozafa .i. cuscuta. **A**ingos .i. hircus.
 Abiria .i. surfures capitis .i. l. ptiriasis.
 Abincar .i. capistrū auri. **A**ilui v^l tilin .i. fenugrecū
 Abinci .i. pin⁹. **A**yusamre .i. sulfur sine igne.
 Abelon .i. rubicundū: inde sputum tielon.
 Abisna .i. cocodrillus: animal est.
 Abinsa idem qđ supra.

Capi. 68j.

Q **Titimallus** latine: arabice
Sera. xencua.
 lib. aggre. cap. xencua auc.
Dias. xencua .i. titimallus:
 z sunt eius septem species: quarū vna d^r arab. ba
 rasmas: gre. vero caricias uel comites vel comos:
 z est masculus hñs virgas quarū longitudo ē plus
 vno brachio: i. quaz colore est rubedo plena lacte
 albo acuto: z folia super virgas ipsas similia folijs
 oliue: nisi qz sunt longiora et strictiora. z radix ei⁹
 est grossa aspera. z in summitatibus illarum virgarū
 sunt come similes iunco. z in summitatibus illarum
 comarum sūt capitella similia capitellis illius spe
 cies que d^r noalis: z in istis capitellis ē semen. viri⁹
 ei⁹ ē laxatiua: z ista est camelea. Et est alia species
 que noīatur arabice: z grece carfites: z est semina:
 z est similis plante que d^r didomodaa. z bz folia
 similia folijs myrti: nisi qz sunt maiora z strictio
 ra z duriora: z sunt fetidi odoris. z bz acutas sumi
 tates sicut spinas. z bz virgas egredientes ab vna
 radice longas circiter palmum vnū. z bz semē qđ
 profert omni āno simile nuci: z ista nux d^r vomī
 ca. z mordicat linguā mordicatione forti. z nascit^r
 locis asperis. virtus autē istius est similis virtuti p
 me: nisi qz cōmouet citius vomitū qđ prima: z ista
 semina: z ē ista spēs laureole. Et est spēs alia qđ d^r
 arabice z grece paralios. z eius expositio proprie
 maxime est illud qđ nominant homines migath
 z cāsomias. nascitur in marinis locis. z bz ramos

quinq; aut sex aut septem ex vna radice: quorum
 lōgītudo est circa palmum vnum rectos: quorum
 color tendit ad rubedinem exeuntē ab vna radice
 i quibus folia parua et stricta z oblonga similia fo
 lijs lini. i. summitate ramorū sūt capitella amigda
 la rotunda: i quibus ē semē orobo simile: coloris
 varij. z sunt ibi flores quoz color ē alb⁹. z est tota
 plāta lacte plena: et ista vocat^r lati. esula. Et speci
 es alia que arabice vocatur eliostrupos: gre. eliof
 copos. bz folia similia portulace: nisi qz sunt subti
 liora z rotundiora. z quattuor bz ramulos aut gn
 qz egredientes ab vna radice: longitudo quorū est
 circiter palmum vnum: subtiles z rotundos rube
 os z plenos multo lacte. z bz i summitatibus ramo
 rum coronam similem corone aneti: i qua est flos.
 z semen est ei circa folia que ad cursū solis conuer
 titur cū eius reuolutiōe: z propterea d^r eliostrupos.
 z eius expositio est aspiciens solem. nascitur i ciui
 tatibus plurimū z in caernis iuxta muros: z iste
 cōiter vocatur a latinis titimallus paru⁹. vnde d^r
 titimallus a timan qđ ē sol: z malos qđ d^r coma:
 qz titimallus uertit suas comas ad solem. Et ē alia
 species que d^r cyparissas: bz virgas fere vn⁹ pal
 mi longas aut plus: quarū color est rubeus: in qui
 bus oriuntur folia que sunt similia folijs pini: que
 d^r calicaris: nisi qz sunt molliora z subtiliora z mi
 norā. z vniuersaliter sunt similia eis in principio
 sui ortus: z propterea sic nominatur hec planta: et
 est plena lacte. nascitur in locis lapidosis et ficcis.
 virtus eius est similis virtuti aliarum. Et alia spe
 cies: z est illa que nascitur intra lapides: z dicitur
 dendrodes. habet multos ramos: z color ramorū
 est rubeus: et super summitates ramorum sunt fo
 lia myrti similia subtiliora z lōgiora parum. et ha
 bet semen simile semini illi? species que dicitur ca
 ricias. et modus operationis et virtutis eius et for
 ma repositionis eius est sicut dictarum specierū.
 Est alia species que dicitur plasafilos: que habet
 folia similia folijs plante que dicitur flommos. et
 radix eius et flos eius et lac eius laxat aquosū hu
 morem. z quando teritur z projicitur in flumine
 vel stagno occidet pisces. Et etiam species supradī
 ctorum lacticiniorum quas supradiximus faciant
 hec. Est alia species lacticinij que dicitur pithias
 similis species que dicit^r cyparissas: que potest re
 poni cum supradictis septem speciebus titimalli:
 et propter hoc posuerunt illam inter species titi
 malli. habet virgas longitudine vni⁹ brachij simi
 les virgis lentisci: nisi quia sunt longiores z plene
 nodis. et folia habet similiter stricta et acuta in su
 mitate similia folijs pini: et propter hoc sic nomi
 natur: et habet flores magnos ad longitudinem tē
 dentes: quorum color est purpureus. z habet semē
 depressum simile lenti: et habet radicem magnaz
 albam et grossam: in qua est multum lac.

Sal. octauo simplicium pharmacorum ca
 pitulo de ti imallo secundum translatio
 nem arabicam. Virtus omnium illoz lacticinio
 rū est ca. z sic in q̄rto gradu. virtus titimalli ē laxa
 tiua: laxat pblegma et cholera: z puocat vomitū.

Tympanita. tuuagvitho hydrops
 verna vel sicca.

Sal. eodem lib. & eodem capit. fm transla-
tionem greci: oēs quidem hñt acrem &
ca. virtutem predominantē. inueniunt aut in eis &
amaritudo. fortissima ergo oīum est opos et fron-
des. participat vero & radix predictis virtutib⁹: s; non equaliter. ipsa aut cocta cū aceto dentium do-
lores: & maxime quicunq; corosis ipsis fiunt cu-
rat. opos vero fortiores h; virtutes ad forame dē-
tium: & alias partes corporis: mox vlcera extrin-
secus emplastrata. est. n. ex quarto gra. calefaciēti-
um: que causticorū diximus esse. ita aut & pilos au-
fert vinctus opos. q; uero fortis est: miscetur oleo:
& si multotiens hoc fiat: tandem radices pilorum
perimit: & nudū eis fit corpus. s; eandem aut vir-
tutem acrocodinos et formicas pterigia et ety-
los tollit. Abstergit aut & empetigines et scabies:
eo q; absterfina ei adest virt⁹. propter amaritudi-
nem & fagedenicā: & vlcera carbūculosa & cancro-
sa: qm calefacit fortiter: & abstergit inuare nata ē:
si quis i tempore et mēsurā eo vtatur. Et vero & si
stularum tylos eadem virtute curam⁹. hec omnia
operantur oēs opī tūmalloz s; genus similiter:
debilius vero folia & fructus operari nati sunt: q
bus ad pisces qui i stationarijs aquis vti assue-
runt. citissime. n. ab eis tenebriat: & semimortui fa-
cti ad superficiem feruntur aque. cum autem sint
septem species tūmali: fortior est qui caricias no-
minatur: quē & masculini quidam nominant: & q i
lapidibus nascitur: qui dē dendrodes. cōsequēter
aut q barbasso assimilatur et cyparissias: deinde pa-
ralias: deinde aut eliostraphos. s; pportionez ve-
ro p̄dicte eoz virtutes ē cinis & liciniū qd ab eis.

Tiberis polla .i. camedria.

Tias .i. minoratio anguli oculi.

Tui .i. ficus.

Tumelea .i. camedreos.

Timbze .i. satiregia.

Tiaffi .i. sulfur.

Tirus est quidam serpens.

Tiltarium .i. linthiū minutissime incisum.

Tibirianticū .i. nec minus lene nec forte.

Til .i. gramen.

Tinea est nomen equiuocum ad ventres & ad sca-
biem capitis.

Tifana .i. aqua ordeī vel fariola.

Tibrium .i. omentū vel recticulum.

Tile .i. species vini: est vinum coctum.

Tintutus .i. asperitas.

Tinfa .i. cocodrillus.

Timiana ē quoddā lachrymū qd vocatur cāca-
mon: qd ponit in. l. cancamon: quod cū coagulat⁹
est granulofū: & sunt grana parua lenia albissima
quasi thūs album apparet: sed albius est: & lene vt
magis minutum qd emanat ab arbore simili leci-
ne i magnitudine: & folijs cā volucraf: cuius fruc-
tus sicut oliua vel granum laurica carēs nucleo
nigri coloris: cuius fructus exprimit⁹: & succus ei⁹
coagulat⁹ dē timiamea. s; illud ē purius qd a trū
co arbore emanat pūffo. fit ex eo fumigiū bonū:
s; nos cōiter vocamus timiamis cozūbrum confi-

ctam: que quid sūt. l. l. cozūbrum.

Timo psalmo quedā confectio est: quam Diasc.
describit i proprio cap.

Tibulch .i. triplicatum: & est quidam potus.

Tillos est callosa & grandis cicatrix: vt in alexan-
dro de oculis.

Tichar ē spēs vitri: qd consumit argentum: & dis-
soluit admixtū ei.

Tibialis est spēs calami aromatici.

Tino .i. liquor.

Tiria pictura offiasis idem: & sūt fursures capitis
l. offiasis.

Tiriagia .i. vngula oculi. **Tilinū** albe. i. senugrecū

Tisa .i. filigo.

Tire .i. glucen. **Tigis** .i. barba iouis.

Tiriacha afozoch .i. a morte liberans.

Tineas est spēs canele basap.

Tibur .i. vulua. l. l. vulua. **Tiriaca** alfarach. i. maior

Tiriaca diatesserō. i. q fit de q̄tuor reb⁹. l. l. tessera

Timus quid est. l. l. basce. **Thimus** idē qd supra.

Thutū qd ē. l. l. althea. **Thimolea** qd ē cimolea.

Thit .i. gramen. **Thirbum** omentum vel thirb⁹.

Thilicteris ē vna ex spēs bus filicis

Thiosapiros .i. sulfur sine igne.

Thimos quid est. l. l. ichaelch. **Thia** .i. sulfur.

Thianapiron .i. sulfur indacū: & ē sulfur vinum

Thridax .i. lactuca. **Thrigana** idē qd supra.

Thrifolion .i. trifolium. **Thrifolon** .i. satyrion.

Thrifillū idē qd supra. **Thrifilium** idem qd supra.

Thriamneti .i. petroselinum. **Thriba** .i. satureia

Thrignum quid est. l. l. zaroz. **Thrioce** .i. tubere.

Thrisago maior .i. camedrea.

Cap. 683.

Ripolion Diasc.

cap. tripolion fm translationē grecā.
nascitur locis maritimis. i. i litorebus
ipsis. folia h; apio similia & grossa: bastā longam
duob⁹ palmis i capite diuisā: florē dē mutare ter
i die. na mane colorē album facit: & alijs horis euz
mutat: media die purpureum: & sero senecū. virt⁹
est illi calidissima cū vino bibita. 3. ij. hūiores aquo-
sos ventris deponit. vinā prouocat. acceptis uene-
nis occurrat.

Thrifolium quid ē. l. l. handachucha.

Thrigeno .i. spēs trifolij. **Thrigo** rubeo. i. dragatū

Thiaselaicū .i. glucen taurinū.

Thrigonia .i. piristreon. **Thridax** .i. lactuca.

Thidax agrea .i. lactuca agrestis.

Thibuca .i. lacertides.

Thisafice .i. gladiolus.

Thritus .i. genus spongie.

Thrichimanco .i. pollicricum.

Thrix .i. seda.

Thrisonetum .i. camomilla.

Thridi agrea .i. lactuca agrestis.

Thriseon .i. iuuenile sive delicatum: inde triserā: &
collyriū triseron.

Thrionites .i. bectonica. **Thriobolus** .i. trillus.

Thrillus .i. tribulus. **Thrigon** .i. turtur.

Triangulum uel triangularia. i. sigillū salomonis
 Tricolerius uel triscas. i. herba capillacea.
 Tricodum. i. nespillum eo q tria ossa habeat.
 Tribulus quid est. l. l. basia.
 Triplicaton. i. cuius tertia pars remansit i decoctioe
 Tri. i. cibis factus de pasta azima.
 Triconomeli. i. mel cum citonyis
 Triallia ē quoddam genus tassi barbassi satis cō
 bustibile.
 Trizoaga. i. camedreos
 Trigā. i. trocisci faci d tribus reb? : q ponitur i an
 tidotario Alexandri de dysenteria. ⁊ qquid de
 tribus rebus efficitur potest dici trigoni.
 Trigama. i. lactuca
 Trigomum. i. nespillum. l. l. zaro
 Trimata. i. excoziationes
 Trisalacium. i. vinuz rubeum
 Tritacum quid est. l. l. benda.
 Trigotrigonus. i. lupinus marin?
 Trilego. i. quercula maior
 Trimagne. idem quod supra
 Tymbra. i. satiregia
 Tylis. i. fenugrecum
 Tycanus. i. calx

Tyriasis sūt squame resolute a capite similes fur
 furibus.
 Tyriaca est quoddaz pharmacuz Bāli. oibus no
 tuz valens ad plura: ut Bāli. in libro de tyriaca: q
 non cōpetit fm eīdem habentibus calidissimam
 cōplexionē: neq dieb? canicularib? neq cōuersan
 tibus in terra ca. neq infantib? Cōstantin? in pan
 tegini ait: q nō cōuenit i materia cholericā uel sa
 na. Aliuc. dicit q cōpetit in fe. pblegmatice ⁊ me
 lancolicis post digestionē. Serap. ait q competit
 fe. hūtib? māz venenosa. Bāli. i li. de tyriaca ait: q
 cōpetit fe. pestilentiali. Est tyriaca fz Aliuc. de cordi
 alibus ca. in fi. ij. gradus

Tormentalis. i. satyrion
 Tosi est quidaz tumor in quo cōiunetur ad modū
 lapidis.

Toxicum quid est. l. l. virem.

Thorax. i. pectus
 Toxa. i. axungia
 Torrefactum. i. semicoctuz
 Torobos. i. aqua lactuce
 Tobaltin. i. rubi imaturi
 Totraceos. i. quartana febris periodica.
 Toimos. i. lupinus
 Tocandestre. i. pyretrum
 Tocomos. i. ferrum
 Toma solis. i. pentadactylus
 Torobos. i. aqua lactis
 Tonetica. i. confortatina

Tofus lapis est lenis ⁊ spōgiōs? satis absterfius.
 Tomos. i. diuifio: inde anotomia. i. recta diuifio:
 ⁊ atomus.

Tobiacum. i. hypoquistidos
 Troniti arbor est nobis ignota: cuius cortex fruct?
 ⁊ folia in se aliquid stiptici habent: ⁊ calefaciunt
 nimis: ⁊ desiccant. Diosco.

⁊, tam fūmūm ⁊ nūla quā morbus sūnt, is nū
 mone, nū ex ulceratione fauit nūm facit. Ceterū
 à tolles dicitur. i. nūmōre dīmīnūtū est. Gran
 dūa nū agūtia dō nūmīnāt.

Tortuca. i. testudo
 Torbolos. i. cortex sambuci terranei.
 Tossa. i. mela
 Torpor. i. congelatio uel stupor.
 Torpigo est quidam piscis inducus congelatio
 nem: ⁊ quid est. l. l. lead
 Torcos. i. lactuca
 Tostina. i. nauscatina facietas.
 Tormentilla. i. bistorta
 Tortella quid est. l. l. bedereos.
 Topus quid est. l. l. torpus.
 Togmaton. i. facietas nauscatius.
 Totima. idem quod supra.
 Tortelle dessemi quid sunt. l. l. passine
 Thontrenis. i. lamentationib?
 Thorach. i. panis biscoctus
 Thora. i. mensura. xxx. modiorum
 Thomicum. i. confortatium
 Thobos. i. panis. l. l. benda
 Thosina. i. intuba
 Thobos. i. sanguis coagulatus
 Trocos. i. ossa de nespillis vel rota vel rotunduz.
 Tronetaria. i. peristereon.
 Trosimia: scariola: endiua: intuba idem.
 Troximel idē qd supra. Trocoma. i. asperitas.
 Trobaltin. i. mora rubi imatura.
 Trocilli spina. i. semen lactuce. Trocilli. i. lactuca
 Trociscus. i. rotunda confectio
 Tropus. i. modus: fz top? i. locus: idē totica reme
 dia. i. localia: liber topicor et cetera.

Cap. 684.

TRogorinus siue trago
 riganus fz
 Dias. ca. trogorin? frutex ē silis serpil
 lo agresti: fz latioib? folijs: ⁊ gluctiosa
 uehement atqz virtute potior est: ⁊ altex gen? mī
 nora hīs folia: ⁊ semen qd marubū ab aliquib? dī
 folia sūt illi similia sāsūco. virtus est oīuz ca. ⁊ dīu
 retica. ventrē mollit. elixatura eius bibita cholera
 deponit. splenetice cū aceto bibita medicat. men
 struis iperat. melle addito vt decurarium periple
 montacis vilit adhibet. putredinez stomachi tol
 lit. fastidio medet. nauscatib? subuenit. polcia mix
 ta tumore spgit.
 Trocisci stelle et antiq medici noiauerūt eos alui
 rola cance. huiusmodi nō pmittunt vitā recedere.
 Trocos. i. rota vel rotunduz: ⁊ idē qd trochos.
 Tropos. i. conuersio. i. nuce. i. pinus.
 Tuscaria. i. albugo: ⁊ ē affodillus.

Cap. 685.

Tuchia ara. gre. ⁊ Sera.
 la. tuchia.

li. ag. ca. tuchia. Tuchia ex ea ē qdam
 q inuenit i mineris. Et ex ea ē quedā q sit i foma
 cib? i qb? citrinat est: colligit ⁊ reponit sicut cli
 mia: sicut apparet si. l. l. cadimie ⁊ pōfolix. Sz illi?
 q sit i mineris sūt tres spēs: nā ex ea ē alba: ⁊ ex ea
 ē viridis: ⁊ ex ea ē citrina ibibita rubore. ⁊ minere
 tucie idie sūt i littoib? mar? ppe regionē indie. ⁊
 melior baz ē alba: qz aspidit vī q beat supra se

Therisma suplicia ulcus fortū. qual aliq
 lupis estigromos sequitur. à fortale fortasse
 monumtandū accipit.

Tortura oris in febre plurimqz aīna auulit
 solentqz mutari. Kuwikep canoxuē qūti mōtū
 fū autem magna ex parte simul paralytū lingue.

salē: et p^o ipsā ē citrina. s; i viridi ē aspitās: et p^o rata: et deferatur ex maritimis sin. et alba est subtilior omnium specierum tucie. et viridis est grossior: scilicet illa que cum foraminibus est.

Dial. cap. de tucia. sunt eius due spēs: vna est levis alba: alia est minus levis ea. generatur autē tucia qñ accipitur climia et puluerizatur super es i sui citrinitate: et apponitur in ipsū climia: vt fiat clarū citrinum: eleuatur ergo ex climia fumus: et adheret parietibus: et est tucia. et tu cia quidem non ē solum ppter tincturā eris: sed ē absq; hoc qd potest fieri ex climia absq; citrinitate eris. melior ex ea scdm Sera. ē que fit i cyprio: que qñ rozatur aceto: emittit odorē eris: cuius color est similis colorī resinē: et sapor similis saporī luti. et qñ ponitur super pūnas aggregant partes eius: et fit color eius similis colorī eris. et qñ tangit nō hz asperitatē: et est levis. oportet. n. q inueniatur hec oīa in eualiter aut non est bona. lauatur autē tucia in hunc modū: accipitur sicca vel cum aqua mixta: et ponitur i pecia lini nō rara: et ponitur in aq; pluuiāli: et mouetur pecia i aq; et qd ē de tucia bōa electa subtili⁹ egredit⁹ de pecia i aq; et id qd ē in ea ex sorde et grossum remanet i pecia: et post hoc dimitte residere: deinde projice aquā cum tucia i vase alio mundo: et qd remanet i fūdo ex grani arenoso abijce: et dimitte aquam clarificare: et pūce eam cum facilitate: et iterūz ifunde super tuciam aquam aliam et agita: et fac ut prius: et hoc tā diu vt nihil arenosi remaneat: et aqua superflans remaneat clara. Et cum hec feceris. pūce aquam: et sicca tuciā. et quidā sūt qui dissoluūt tuciā i aqua donec fiat sicut mel: et ponunt eā in pecia: et suspenditur pecia super vas: et colatur ex ea qd pōt. et restringunt peciā restrictione pauca: vt ampli⁹ egrediatur: et pūciunt super ipsam aquā multā: et mouent: et qd natat i superficie aque colligunt cum lana: et illud qd natat est pinguedo: ponūt eam i vase nouo mundo: deinde cōmouēt residuū motiōe leni: et pūciūt i vas aliud: et qd remanet i fūdo ex arenoso abijciunt: faciūt hec sepe: donec nihil arene remaneat. lauatur autē tucia cum vino similis: et illa que lauatur cū vino est plus stiptica q̄ que lauat⁹ cū aqua. et virtus tucie est stiptica ifrigidatiua. replet vlcera: carne conglutinat. desiccatiua ē desiccatiōe pauca. et q vult assare tuciā: terat eā cōtritione forti: et cōficiat eā cū aq; et faciat trociscos et pōat eos sup testā et pōat sup pūnas: et voluat trociscos cū assiduatione dōec desiccet: et fiāt rubei. et scias q accipis tuciā ēt ex auro et argēto et plūbo et illa que accipitur ex plūbo est secūda i bonitate ab illa que fit i cyprio: de qua diximus. Aliquādo autē egemus tucia et nō possumus inuenire: sed nos scimus medicinas equiualētes i bonitate. et si miles virtuti eius quas hic volum⁹ docere: et moueam earum: et qualiter fiāt. Accipe ex folijs myrti cum folijs et granis eius recētibz sicut sunt: et pone i vase terreo crudo: et cooperi vas cooperto rio hñte multa foramina: et pone in fornace figuli: et qñ decoctā fuerit terra vasis et facta testa: aufer

qd est i ea: et pone i vase alio crudo: et pone iterūz i fornace sicut prius: et sine coqui: et extrabe cū coctum fuerit vas: et extrabe qd est in cor lana cine rem illum sicut lauatur tucia: et vtē. fit autē hoc idem ex folijs et sūmitatibus olinarum eadem di sciplina: et maxime siluestrium: et fit ex citonijs p^o q̄s iciduntur per frusta: et abijciuntur semia: et ex galla: et ex moris celsi albis imaturis et desiccatis i sole: et ex sūmitatibus arboris grani viridis: et ex floribus vitis agrestis: et ex sūmitatib⁹ arboris mastice. et quidam accipiunt folia arboris ficus: et desiccant i sole: et faciunt vt diximus. virtus tucie ablute est sicca et plus desiccatiua omni medicina: et igreditur i sief cum quibus curantur egritudines oculorum. et est vna de melioribus medicinis cum quibus curamus vlcera que fiunt i ano et virga et pectine. et desiccatur humiditates que veniūt ad oculum: et prohibet eas venire et ingredi tunicas eius.

Cap. 686.

Arbit arabice: latine et grece caritamon.
Sera li. aggre. cap. turbit aucto. Dial. est planta que nascitur i litore maris in locis. s. quos mare cooperit qñ crescit. qñ vero est tranquillum non tāgit ea: nō. n. nascit⁹ itra aquam nec multū lōge ab ea: et nī si qñ mare turbat et crescit non tāgit ea. hz folia similia folijs plāte q̄ dī arafatio: nisi q; sūt grossiora eis. et hz stipitem duobus palmis longū dimisū i sūmitate. Et quidā dicunt q; flos eius mutat colorē suum ter in die: q; i mane est albus: et i meridie declinans ad purpureū colorē: i vespēris vero fit rubens. Radix vero eius est odorifera alba: q; qñ masticat calefacit linguā. Et idē auc. Gal. trāslatione Albarich: et nascit⁹ in litoreib⁹ et arenis. et virtus eius est ea. et sic. laxat et mundificat ventrē. et melius ex eo est illud qd cum euellitur et radix eius a terra auferitur cortex eius statim et abijciunt grossum qd ē itus. et ex corticibus eius melior est ille qui ē vt calamus gumosus et albus. et qñ volumus ipsū frāgere cito frāgitur: et nō accipiat illud turbit qd est tozmosū. turbit est cal. et sic. cōplexio nis i tertio gra. Et idē auc. Alben mesuay. Et melior est ille q est subtilis ligni. et proprietās eius ē laxare viscolū phlegma: verum ipsū dimittit debilitatē i stomacho ppter abhominatiōem sui saporis. Rectificatio eius est conficere ipsum cū oleo amigdalorum dulcium. Dosis eius est a. s. i. vsq; ad. z. et oportet q; adhibeatur potatū custodia magna: et non exhibeatur solum. et ipsum quidem est bonum humoribus sciaticis: et educit eos: et laxat humores grossos. Et idem aucto. Albi. Meli⁹ ex eo est album in colore suo: et quod in figura est sicut calamus argentens: et pulpa calami. est subtilis et cito frangitur non existens grossius neq; graue. et quando teritur est contritiō eius facilis: et est album quando est tritum. illud vero quod non ē tale non est alicuius bonitatis. et turbit quādo trā fuerit tps multū sup ipsū: fiunt i eis vermes sicut i alijs lignib⁹ et obilitat i virtute sua: et signū ei⁹ sup

hoc est q̄ apparent ī eo foramina: ac si esset fora-
tum acū: et turbit quidē laxat p̄legma laxatione
leni. Et rectificatio eius ē ista: q̄ frices cortice ei⁹
donec peruenias ad album eius: et postea tere ip̄s
et cribra ip̄sū per cribrū tenuer: si ponis ipsum in
medicina laxatiuis sicut ī pillulis et decoctiōibus
cribra ip̄sū per cribrū strictū: ne sit ei aliqua gros-
sities: ne adhereat villis stomachi. et conueniēti⁹
modus rectificationis eius ē q̄ cōficiatur cū oleo
amigdalārū amarar: postq̄ fuerit trituratū et cri-
bratū. et si vis exhibere ip̄sū hūitibus p̄legma vi-
scosum tenax tere subtiliter et cribra: ut ipsum non
adhereat stomacho: et expellat ipsum p̄legma.

Pan. cap. de turbit. Turbit est ca. et sic in tūo gra.

Turbit est radix cuiusdam herbe
cuius folia sūt similia folijs feru-
le minoris. et est ex hūitibus lac. et est ex eo siluestre
et domesticū et magnum et parū. et adhuc ex eo a-
liud album: aliud citrinum: et aliud nigrū. electio
q̄ in locis nascitur sicci⁹: et gūmosius p̄pter
spissitudinem lactis eius. contrariū vero e contra
declinat a p̄petatib⁹ bōis: q̄ sūt septē scōz q̄ sapiē-
tes scripserūt. sūt sit albū: et vacuū arūdinolum: et
gūmosum. et sit cortex eius cinerici⁹ et planus: et
sit recens: et facile frangibile. citrinū vero malū ē:
et nigrum peius: grossum ē non bonū: et subtile te-
nue similiter. Et n. debile et antiquum malum: et
q̄d est crisp⁹ corticis: et hūis interius cūz frangitur
sicut nervos ē siluestre malū. Et q̄d nō ē gūmosū
ē debili⁹ et ventris conturbatiū. et tua infest ut
cognoscas adulteratum ex eo q̄d sit cūz superlini-
tione ī extremitatibus eius ex gūmi dissolutione.
Et cognoscitur eo q̄ ī fracturis ipsius ē sine eo. et
nimis recens ē conturbatiū et subuersi⁹ visce-
rū. Antiquum vero debile: mediocritatēz tū hūis:
est. n. q̄d eligitur. Complexio et p̄prietas ca. ē ī ter-
tio gra. et est resolutiū attractiū attractiōe me-
diocri: generans ventositatē et subuersionē et nau-
seam. et acquiritur ex vsu eius exsiccatio in corpo-
re. euacuat ei⁹ humiditates subiles. Rectificatio.
Tria sunt corrigibilia ī ipso. Est enim debilis ope-
rationis et tarde: et nocet stomacho faciens subuer-
sionē et nausea. et acgrit vsus ei⁹. corpori exsiccatio-
nem nausea et estuacionem. Rectificatores vero
eius ī p̄mis abradī iusserūt corticem eius donec
appareat albū ipsius: et corrigunt de eo q̄d dictūz
est: primo administrando aliquid virtutis acute:
vigorans ip̄sū ī operando. et ex reb⁹ ip̄sū maxime
confortatibus est zucarum. ip̄sū enim sigillat ei⁹ p̄-
prietatē mirabilem: ut educat humorem grossum
et viscosū et a remotis cū facilitate: ita q̄ etiā a iun-
cturis et anchis et a locis profundis et distātib⁹. p̄
se uero non facit illud: imo educit de p̄legmate
q̄d subtile: et relinquit grossum: et hoc tarde opera-
tur. et corrigūt q̄d secundo dictum ē admiscēdo ei⁹
ex medicina stomachicis et redolentibus et sedan-
tibus agitationem ī eo: sicut est mastix: et gallia
aromatica: proprie sicut zinziber et piper longum
et similia. et emendatur q̄d vltimo de eo dictum ē
sicut dixit Alcanzi: ut misceatur oleū amigdalaz

aut coniūgatur cū amigdalīs aut cūz zucaro. Et
dicit Rufus: administratio ipsius cū stipticis re-
mouet hoc nocementū ab eo. Et dicit Jude⁹: Ip-
sum cū confectiōe de citonijis: aut rob ipsius cūz
medio ponderis eius ex zinziberi et duplo pon-
deris ipsius ex amigdalīs est solutiū bonum.
Inquit Damec: et sunt troisci ex eo: et duplo
ponderis ei⁹: et florum vio. et medio pōderis eius
ex zucaro: et sit solutiū sine molestia. Et inquit
Iohānicus: accipe vacilozū infusorū in aceto
die et nocte partes cētū: penidiarū partes. 50. ami-
gdalarū purgatarū ptes. xxx. turbit partes. xxxv
scamonee partes. xij. zinziberis: pipis longi: folioz
rute siccorū ana partes. iij. et cūz fiat permixtio
bona: et confice cū melle despumato: est enīz me-
dicina mirabilis. Inquit filius zezar medicamē-
de turbit quod elegi in egritudinib⁹ in quib⁹ vsus
ei⁹ est necessarius. Accipe turbit partes. x. zinzibe-
ris partes. v. zucari partes. xx. et q̄nq̄ addūtur ma-
sticis. 3. iij. et quandoq̄ aliq̄ fm intentionis alias.
Et dixit iterū infundatur turbit ī succo cucumeris
asimini oīe ac nocte postq̄ rasus fuerit ei⁹ cortex et
exsiccentur. Est enīz vltimū ad egritudines iūctura-
rum. Turbit aut de trituratione: et cōtione su-
stinet omne quod ē mediocre. Nocementū aut
ei⁹ expellit aqua mellis ca. et aqua similiter zucari-
ri. cum oleo Turbit confortat⁹
Doſſe solutiōe educit hu-
mores p̄legmaticos grossos et viscosos a remot⁹
et p̄prie a iuncturis. et ipsum quidē mūdicat sto-
machū: et expellit supfluitates ab eo adherentes ī
villis eius. et mūdicat pect⁹ a p̄legmate grosso
putrido. et educit a iūcturis et locis nervosis et an-
chis humores grossos viscosos. et ualet ad dolorē
iūcturaz. et eius vsus preseruat a lepra et ab īsecti-
onib⁹ p̄legmaticis: sicut est morphea et baras. et ē
medicina se. p̄legmaticaz bona. hi aut qui sumūt
ip̄s timeāt austrū: et abbozeāt pisces. Dosis ei⁹ cō-
tritū ē a. 3. i. vsq̄ ad. z. et ei⁹ decoctio a. 3. z. vsq̄ ad. 3.
Tūbasi est regio quedam.
Turſie. i. armoniacum. Tūcingi. i. fassianus.
Turmisios. i. exiura que rumpiunt.
Tur i. gerſa: et est ceruſa
Tuchib. i. q̄n facit stare sicut stat hō cū orat tenēs
faciem suā et ventrē super terram.
Tululie i. verucalis.
Terūge. i. citratū: et gre. vocat spēs quedā ozimi.
Ticedillo. i. herba passerina: quam ignoro.
Tufa. i. mala. Tulolie. i. verucalis.
Turinus i. lupinus.
Tulup herba ē que ī flumine nascit⁹: et vocat ogs
Tulilap idem q̄d supra.
Tuttera i. pulegium.
Tuluxus i. exsiccatio.
Tulueſius idem q̄d supra.
Tumabarū i. cinabarū
Tubel. i. baciura seu squama metalloz.
Tubelleris i. baciura eris.
Turbiſcon id est olinella: et est laxatiua: que ē spe-
cies laureole.

Turgaron est spēs draconum marinozum.
Turesile est quoddam genus piscium.
Turrones.i.extremities vel caprioli.
Tuderi ē herba nascens in tectis ⁊ parietibus: et
 uocatur elixio. sed **Hiicēna** dicit q̄ ē herba simi
 lis prassio satis resolutiua ⁊ mollitiua.
Tussus vel **lebleb** ara. lati. volubilis.
Torsius.i.antrax. **Turges**.i.sordes.
Tussis clamosa. i. canina: ⁊ est tussis cū qua est spe
 cies orthornie.
Tumor nature. i. emoroida inflata vlt ceca: que nī
 hil sanguinis emittit.
Tuberositas. i. radix rotūda. **Turgonnis**. i. turtur
Tubelanachas .i. squama eris.
Tubera sūt fūgi sub terra morantes rotundi ad
 modū pile. l. l. hamech.
Tuden. i. herba habēs folia similia folijs cipressi:
 quam ignoro.
Tutametus. i. pu' egii. **Turbiscus**. i. laureola.
Tussillago. i. ungula caballina. **Tumu**. i. thymus
Tumini idem q̄ supra.
Tumū .i. herba capillacia.
Tubtamenis .i. pulegium.
Turbthal quid est. l. l. carrumen.
Tbus quid est. l. l. konder.
Trabus. i. globus: inde trumbosus sanguis id est
 globosus.
Trusti .i. tubera.

Sequitur de .II.

Atus. i. mora siluatica que simili
 ter vocatur batus. l. l. batus
Uaretis. i. vene grosse.
Valeriana. i. amantilla: dordaci
 on: potentilla: nācilla: fu idem.
Uappa. i. vinum vile debilitatū
 et euentatum.
Uacrinia. i. genus florum crocei coloris: ⁊ est ocu
 lus vacce. l. l. butraceon.
Uaccinium. i. viola purpurea. **Uara** indi. i. foliū.
Varices. i. vene tortuose in cruribus vel alibi.
Uabanab .i. menta.
Uaricoya. i. qū debilitat opatio auditus
Uatreas .i. lauina.
Uapozū. i. papyrus. l. l. burchidi.
Uapirum idem q̄ supra.
Uatrachū. i. apiū risus. l. l. botrachion.
Varies. i. narciscus. **Uard**. i. rosa.
Vascus. i. remissus. **Uarax**. i. egrotatio.
Uadaba. i. vmbilicus: ⁊ sūt belliculi marini.
Uariola .i. morbillus.
Valentina. i. serpillum mains: ⁊ est valeriana.
 Capi. 687.

Amacha ara. la. **Sera**
 cera.

Amacha auc. **Dias**. melior ex ea est grossa mun
 da a sorde: i. cuius odore est odor mel
 lis: ⁊ est in colore eius parum rubedinis: ⁊ illa que

est alba per cocturam: ⁊ pinguis est post ipsum
Sal. vij. sim. phar. ca. de cera scōz trāslatio
 nē arabicā. Virtus eius prima ē: q̄ est
 medicina media inter res calefacientes ⁊ siccates
 ⁊ humectantes: nisi q̄ est cum hoc grossa res paz
 viscosa. ⁊ ideo non solū desiccatur: verum etiam hu
 mectat per accidens: postq̄ per suam viscositatez
 phibet resolutionem. Et idem eodē lib. ⁊ eodem
 cap. scōm translationem grecam. **Cera** i medio
 equaliter est calefacientium ⁊ in fri. ⁊ hu. ⁊ siccant
 tiū. Habet aut quid grossarū partium ⁊ emplastū
 cum: propter quod non solum siccatur: sed etiam se
 cundum accidens humectare fortassis vtiq̄ vide
 bitur prohibens transpirationes. vnde ⁊ materia
 est aliquorū pharmacorum que calefaciunt ⁊ ifri
 gidant. ipsa aut scōm ipsaz de digestiuis vtiq̄ erit
 debilibus non itra corpus sūpta sed extrinsec⁹ ap
 posita. habet enim quid paucum diaforetice et ca
 lide virtutis qua plurimum participat mel.

Sera auc. **Albugerig**. Mollificat grossici
 es apostematum. ⁊ conuenit asperita
 ti pectoris qū ponitur super ipsū cum oleo viola
 to. ⁊ mollificat nervos et vlcera: ⁊ maturat ⁊ resol
 uit resolutione debili. ⁊ non est de medicinis que i
 grediuntur in corpore: sed de illis que apponuntur
 extra. ⁊ est materia omnium emplastronū calefa
 cientium ⁊ infrigidantium. Et idem auc. **Diasco**.
Virtus est mollificatiua replens vlcera repletiōe
 mediocri ⁊ non forti. et formā ex ea grana i mo
 dum granorum gegeneris: ⁊ bibuntur ex eis. x. gra
 na ad vlcera intestinozum. ⁊ prohibet coagulatio
 nem lactis in mammillis lactianūm. et quādo po
 nitur super neruorum asperitatem mollificat et le
 nit ipsam sed munus id est propulcos. ⁊ est sup
 fluitas ⁊ sordes quam apes proiciunt extra domi
 cilia sua: ⁊ reperitur in aluearīs: pro quo. l. l. ppo
 leos. **Dias**. secundum translationem grecam. **Cera**
 vtilis est rufa et pinguis et odorata: odorem hīs
 mellis mūda: vt est pontica et cretica. alba cera et
 pinguis secundā habet virtutem. **Exalbare** sic ce
 ra debes: **Ceram** albam icide minutis partibus: ⁊
 mitte i cacabo nouo: ⁊ misa aqua maritima: ipo
 ne foco: ⁊ cū se soluerit sparge desup tritū nitrū: ⁊
 postq̄ bis aut ter bulierit deponere eam. **Luz** vero
 spissauerit leua de cacabo: ⁊ purga sordiciez si fue
 rit: ⁊ secūdo id facias: ⁊ cū bulierit mitte ibi fūdū
 cacabi fracti: aut illud sic rotundū aqua aspersū.
 ⁊ desuper cere q̄ fuerit vel hēserit pone i sole aq̄
 perfusum: nā ⁊ lino isertūz albū facit colore. quī
 quis autem aquam salsam plus miserit: plus albā
 ceram facit: ⁊ verno super herbam ponitur. virt⁹
 est omni cere termantica et pleronica. miscetur au
 tem succis et pulibus propter dysentericos confe
 ctis adiuncto aliquo mellis quo decoctio fiat co
 mestibilis. in modū pillule tria grana accepta coa
 gulatū lac mammis soluent. vires habet omnis ce
 ra relaxare duricies mollit. Est. n. media iter ea. ⁊
 fri. sic. ⁊ hu. vnde materia est aliorum medicamen
 torū: q̄ ex ea cōstruunt epitimata ⁊ alia.

Asachi id est sordidies parietis balnei.

Sera. lib. aggreg. cap. v. asachi auct.

lib. Bal. Est cal. lenit et dissoluit. facit nasci carnes. et est conueniens scissuris que fiunt in ano et emoroidibus quoniam ponitur super eas. Et quod de sordidies colligitur ex corporibus exercitium calefacit et resoluit exituras dure solutionis. et est conueniens vlcibus renu. et illa que colligitur ex corporibus lactantium confert nodis qui sunt in matrice quoniam ponitur super eos. et confert sciaticis posita loco ungenti. et sordidies que reperitur in vasibus in quibus oleum aduritur: resoluit multum et lenit. et dicitur in sordidies que est in corporibus lactantium secundum quod ea est de puluere: diuersificatur ab alia. Et sordides quidam vniuersaliter resoluit apata indigesta. et conuenit apatibus calidis mamillarum: hoc quoniam extinguit inflammationem eorum: et prohibet cursu humorum ad ipsa: et resoluit quod iam fluxus est ad ipsa: quoniam ipsa est composita ex puluere et oleo et sordidies corporis hominis. Sed sordides vasorum recipit acuitates a vase eris: et similiter et acutior. et sordidies auris confert panaricio. pro sordidies semicupij lege litteram asubartar.

Asac arabi. grece asios: latine armoniacum.

Sera. lib. ag. cap. v. asac auct. Dia.

Armoniacum est gumi plate siluestris silis plate galbani i figura sua. Et nascitur in tra dicta aregemois: et est in partibus codi. hec herba grece dicitur asios: cuius radix vulneratur et egreditur lachrymus qui colligitur et seruatur: sed aliquando de ipso cadit super terram: quare admiscetur cum eo terra et lapilli et alie sordides. sed melius ex eo est huius odorem bonum in quo non sunt lapides nec ligna et tendens ad albedinem: cuius fractiones sunt similes fructus olivani. et est purum sine sordide. et odor eius vergit ad odorem castorei. et sapor eius est amarus. et habet se pinguedinem et splendorem cum soliditate. et illud quod est huiusmodi dicitur tarnissima. sed illud quod continet terram et lapillos nominatur chi ronia: et defertur de terra que dicitur monaco. et est sic eius plante similis plante galbani in similitudine suae: et nascitur.

Bal. vi. sim. phar. cap. armoniacus fertur ibi.

Armoniacum liquor est cuiusdam ferule. hec mollificatione virtutis est excellenter: ut eos qui circa articulos poros dissoluit. et splenis skliratos sanat. et scrofulas consumit. virtus est eius que calefacit et desiccatur. Et idem Sera. auctori. Alben mesuay: proprietates eius est conferre sciaticis et podagre et doloribus iuncturarum qui fiunt a phlegmate viscoso quoniam datur ex eo aureus vnus postquam resolutum fuerit in decoctione: et ipsum bibitur simplex et mixtum cum alijs medicinis.

Paulus capi. de armonia co. valet contra tussim antiquam et humidam et asma ex grosso et viscoso phlegmate in gutture. pillule armoniaci accipiuntur in ouo sorbili: vel distem

perentur in melle et dentur. vel sunt pillule ex eo et melle: datur tamen prius pectore mollificato cum dialtea et alijs. Contra scrofulas in principio: accipe armoniacum: sal gemma: nitrum: succum marubij: ceram: et resolue armoniacum in aceto: et dimitte per noctem: et postea resolue cum cera et alijs rebus: et iunge. Contra vicium splenis: Accipe armoniacum et galbanum equo podere: et resolue in aceto: et dimitte per vnam noctem: et mane resolue cum cera additis pulueribus costi et absinthij: et facias vnguentum. ad menstrua prouocanda ex solo armoniacum fiat suppositorum: vel ex eo fiat fomentum: et postea ex assa et galbano fiat suppositorum. Contra lumbricos datur armoniacum cum succo absinthij: et resolue ipsum in aceto: et fiat emplastrum in umbilico. ut dentes cadant: accipe armoniacum et succum insquiamij: et iunge dentes et cadent. Auerois. v. colliget cap. de armoniacum. cali. est in tertio: sic cum in primo.

Artonig arabice: grece et latine doronicum.

Sera. lib. aggreg. cap. artonig id est doronicum. dicitur quod sunt

vene albe iterius: exterius vero ad citrinitatem tendentes: et sunt frusta in grossitudine ramorum setaragi: et in magnitudine pollicis ad plus: et sunt aliquantulum dure et graues: et deferuntur ex syria. Et doronicum ex syria est illud quod magis administratur. est cal. et sic in tertio gra. confert doloribus qui generantur a ventositatibus grossis et phlegmaticis et proprie ventositatibus matricis. et confert moribus venenosorum et puncturis eorum bibitum. et facto emplastro cum eo et ficibus: et trahit in confectionibus magnis. Alben mesuay. est calidum et sic cum: et conuenit ventositatibus matricis. et confortat cor: et confert suo tremori et casatui. Alio. de viribus cordis dicit quod confortat cor.

Uhamite	i. affodillus.
Ula est inueterata albugo: ut i alexandro de oculis.	
Uragiros	i. argentum vivum.
Ura	i. celeste.
Ufaro	i. empedigo.
Ueta	i. plantago.
Uetnilla	i. rubi cime.
Uenerica	i. acorus.
Ueraiklatum	i. vrtica.
Uedon	i. saluia.
Uertipedium	i. verberna.
Uenago. i. succus ex tasso arboze expressus.	
Uesicogo	i. alkekengi.
Uenter apri	i. mille folium.

Uelatry genera sunt duo. salbum et nigrum: et est elleborus.

Uena. i. radix plantarum vel vena corporis. verum est quod in antidotario Damasceni in receptione pillularum de bdellio ponitur venarum adustarum: quod contingit ex errore scriptoris: quia debet dicere auellanarum adustarum.

Uena cephalica i. vena capitis.

Valerianarum (Sera. auct.)

Vena nigra cōis media purpurea et matrix vena
rum idē sūt: et est vena media brachij.

Vene farigides .i. vena sub lingua.

Vena que dī funis brachij est que venit a brachio
ad manus.

Vene sceilen.i. saluatella: que est inter digitū par
uum et anularem.

Vena saluatella idem qđ supra.

Vena basilica.i. epatis que est que subiungitur: et
est radix cesalice et nigre: vnde dī basilica a basis
quod est radix.

Vena appellaris idem qđ supra

Vene guidegi sunt vene magne: que sunt in gula
vna ex vna parte: alia ex alia.

Vene originales idem qđ supra.

Vene mulgentes sunt vene qđ sūt iter epar et renes

Vesinor.i. chrysomula. **Venu**.i. serpillum.

Veronig .i. dozonicum.

Vermis.i. faurola: vel porcellio qđ ē .l. l. guardai

Vermis isculus qđ est: .l. taratim.

Vermis fete quid est: .l. l. baer.

Verigines.i. pldracie vel exantmata.

Verbascum .i. verbena.

Vena nigra.i. vena cōis que sic nominat: qm cō
ponitur ex assellari et humerali: ut Almanfor i pri
mo capitulo de anothomia venarum.

Vena cesalica est vena que est inter pollicem et in
dicem. inuenitur similiter i siluestrialeid: vt Auic.
primo canone fen. iij. cap. de phlebotomia.

Vena leporis est vena extremitatis nasi: qua ve
na quedam pz digito premendo.

Cap. 691.

Vermis grane

fz Auic.
lib. secun

do cap. de verme grane. est vermis tin
cto: cuius virtus ē sicut virtus ceruse:

vnde subtilior est et magis uadens i pro vndo. qui
dam dixerūt qđ colligitur hic vermiculus ex reb⁹
pluribus: ita qđ colligitur ex arboribus glandes fe
rentibus. vermiculus grane recē isfrigidatius ē.
et est in ipso siccitas quantitate hīs. et est purpu
rens. et desiccatur sine mordicatione. Et idē auc. Gal.
quidā dicunt qđ in ipso ē stipticitas temperata. cō
uenit vulneribus neruoz tritus cū vino aut aceto
cum melle.

Vene vritides sunt ille qđ sunt inter renes et vesicā
Vena safena ē illa qđ phlebotomat sub canilla pe
dis intrinseca.

Vena sciatica ē illa qđ ē sub canillā pedis extrinseca

Cap. 692.

Vespertilion

latine: ara. ste
razirach.

Auic.

Unguentum vespertiliois
prohibet māmillas puella

rum a magnificatione. et prohibet ortum pilorum
scōm qđ dī: et non est verum. Cerebrum eius cum
melle cōuenit principio aque descendēis i oculū.
et eius cinis acuit visū. et cōuenit vngule et albugini

Vene cōtrite .i. lumbrici terrestres.

Vene origina: es .i. guidegi.

Vene citrine.i. radices citrine: et est curcuma.

Venarū siccarum indaz .i. almeus.

Vermis quid est.l. l. sandaros.

Verucaria.i. eliotropiū. **Vesme**.i. indicus.

Vepres declinatur tm i plurali numero: et est om
nis spina: sed potissime est batus. vnde dī i genesi
Conuersus abraam vidit arietē post tergū iter ve
pres berentem cornibus: quē assumens obtulit ho
locaustum pro filio.

Vertex .i. sal gemma.

Venera.i. cocula que defertur a peregrinis de sē
cto Jacobo.

Verzicon.i. piscis dictus turdus.

Vermicularis grassula minor seperuina minor
idem. l. l. heraalep.

Vertebum est os rotundū anche dictum a vertē
do: qđ vertitur in osse concauo.

Cap. 693.

Ecticon Dias

cap. vec
ticon fz

translationē ara. herba ē que hz folia
similia hedere. v. aut. vij. fz paulo maio
ra: sparsa circa terraz: desuper alba: angulosa et vi
ridia cū multis virgis duorum palmoz. flos est il
li viridis. in verno maxime nascitur. basta ipsius
tenuis est: ita ut vix possit videri: et inutilis. aquosis
nascitur locis. folia eius melli addita ignē sacruz
extinguit. tumoribus oibus medentur. sicca sumi
gatio eius oia etiā similiter facere nouit. mortuos
i vtero ifantes excludit cyatho vno cū multa bibi
to. radicem eius siccam pone super carbones de
vite arminea aut de oliua: et cooperi: et eius qđ est
subtile de emboto infirmus teneat in ore: et fumū
recipiat: postea vinū arminez modicū glutiat.

Cap. 694.

Eccia

la. gre. isofaracius: arabi.
lachinis sine lecurios

Gal.

primo de cibis ca. de veccia.
figura hoz seminum non ē

rotunda sicut faba: sed sublata magis similis lenti
bus. reponunt aut agricolae: et hoc cum ipsis folli
culis similiter cum totis plantis gratia alimēti bzu
torum aialum. in fame aut vidi: et ex his quosdaz
comedentes: et maxime adhuc viridibus existēti
bus sicut cicera et fabas comedunt. consueta sunt
aut non indelectabilia solum: sed idigestibilia et si
sticia vētris: neq; boni chimi generatiua: apta ad
sanguinis grossi melancolici generationem sicut
et lenticula. Sed illi quidem multa bona adsūt: bu
ic aut nullum illorum bonozū inest.

Cap. 695.

Enter

animalium difficilis dige
stionis et horridi saporis

parui nutrimenti et mali chimi genera
tiuis: et simulatur visceribus: pluris est
tm nutrimenti qđ pulmo. sed ventres auium quan
do digeruntur sunt melioris nutrimenti: et maxime
gallarum.

Auic. libro secundo cap. venter.

Verebabs lacum.i. vritica.

ppromis (sup paulo)

Cap. 696.
Q **Ethuen Anic.** lib. secun-
do. Ue-
thuen est planta hñs virgas minutas:
super quas sunt flores albi hñtes folia
similia floribus maro: acuti saporis et odoris. et est
ca. in tertio: sic. in secundo. et est ex ea alia citrina: et
alia alba et digestiva: aperitiva opilationum. et in
rubea est stipticitas: et prouocat sudorem.
Et eius oleū inunctum aperit officia venarū. et re-
soluit apostemata i stomacho: et sanguinez conge-
latum i ipso. et conuenit apostematibus frigidis.
conuenit fistulis et vlcibus nervorum: cū decoctio-
ne eius infunditur spongiar: ponitur super egros:
et facit subet. et odoratur humiditas ei: et facit dor-
mire. conuenit asmati cū bibitur sicca sicut bibitur
epithimum. et prouocat foriter. et resoluit sanguinē
congelatuz i vesica. et cum aqua mellis frangit la-
pidem. et aperit opilationes matricis. et soluit me-
lancoliam et pblegma sicut epithimum qñ bibir
sicca cū oximelle: et ipsa i partib⁹ nostris carem⁹.
Uerbena i. gerebotanum.
Uean. i. illud quo vitreantur vasa.
Uessasa i. armel.
Ueti minoris. i. herba venti minoris: et est consoli-
da minor.
Uenerie. i. codlee delate a sancto Iacobo.
Ueronoson. i. sacra passio. Uelderetrich. i. cicada
Uentriculus quid est. l. l. hamasa.
Ueb. i. dentes molares. l. l. hafir.

Cap. 697.
Q **Ela Dias.** herba ē folia ha-
bens minora q̃
eruca sed non dissimilia: florem viola-
ceum. semen est ei i folliculis oblongis ordine stipa-
tum. put nasturtij gustū calefacit et submordax.
vnde ad tussim ueterem: et ad regium morbū cū
melle facit.
Uemeriatim. i. vulpis femina parua cū ē i fouea.
Uerach i. sanguis draconis.
Uerruca vocatur quedam duricies hñs in se gra-
na sicut grana ficus. et hz tres species. nā aut ē eius
des grossiciē i capite et i pede: et dñ verruca. i. por-
rus. vel i pede subtilis: et i capite grossa: et dñ clau⁹

Cap. 698.
Q **Esun Sera.** gre. ara. neisim: lati. iosa-
seni vel sabacus agrestis
lib. aggre. cap. Uesuz auc.
Iaac. Uesum vel neisim
i. rosa seni est arbutum n simile arbori rosarum ha-
bens florem albū. et dicunt q̃ est rosa seni: et ē sicut
narciscus. et est oleum eius bonum pleuresi. et est i
virtute sua similis ieu semini: nisi q̃ est minus cal-
eo: et minus sic. Et idem auc. Alben mesuay narci-
scas: et est oleum eius bonū pleuresi: que fit a me-
lancolia. et conuenit doloribus matricis. Et idē an-
cto. Rasis: Uidi quosdam qui dabant ex folijs ei⁹
a. 3. ij. vsq̃ ad. iij. et faciebant affellare multum.

Cap. 699.

Q **Ebet** arabi. lati. ve-
ro anetum. **Sera.**
lib. aggre. capi. uebet. i. anetum: oib⁹ no-
tum est. virtus eius est que calefacit in
fine tertij gradus: et deficcet in principio secundi.
Sal. sexto sim. pbar. fm translationem gre.
Anetum calefacit quidem adeo semp:
vt secundi gradus ipsū intensi putandum: vel tñ
remissi. in sicco vero secundi gradus est inchoan-
ter: vel pñmi intensi. merito ergo coctum in oleo
diaforeticum et immolestum: sōniq̃ factiūz et di-
gestiūm crudorum necnon indigestoz humorū
existit. appropinquat vsq̃ oleum qd ex eo aperitū
uis digestiuis pharmacis dictis: nisi q̃ paulo cali-
dius illis: et subtilium partium est: et ideo diaforeti-
cum. vltum vero tertij sit gradus calefactiūm et
sic. et ideo mollibus vulneribus appositum prestat
opera: et presertim in eis que in pudendis: humidi-
us aut et minus ca. videre est ad hec: et euchimum
quasi digestibilis est: et sōni factiūm plus sicco
minus diaforeticum. Et idē Sera. auc. Alben me-
suay. anetum ē ca. inducit somnum. et oleū eius est
bonum ventositatibus. et semē eius in polentis po-
situm multiplicat lac qñ accipitur solum: minuit
sperma: et debilitat visum maxime nimi⁹ vsus ei⁹.
Paulus cap. de aneto. decoctio eius valet strangu-
riosis et dissuriis data: et potissime syrupus factus
ex decoctioe eius et zucaro. et cataplasmata ex eo
facta cū coquitur in oleo et vino contra dolorem
matricis: et secundinā et menstrua educit. et conuenit
eius decoctio dolori pectoris ex frigiditate. et ad
emoroidas puluerem vitice: et puluerē aneti confi-
ce cum melle: et emoroidas inunge: si fluant emo-
roide tantū fac puluerē ex aneto et seminibus viti-
carum: et appone hic puluis: multū cōstringit. Si
aut non fluxerint: et extra apparuerint: distēpera
puluerē aneti cum melle et albumine oui: et appo-
ne. valet et contra ficus si sit intra anuz facto sup
posito. Itē decoctio aneti et mastice valet con-
tra vomitum et singultum ex frigiditate. naribus
appositum vl masticeatum vl comestū: stomachū
et cerebrū confortat. Rabi moises capi. de aneto.
valet contra singultū ex repletionē.
Uheg i. acetum.
Ungelle sunt vngule aromaticę et blacce bisātte.
Uinen arab. gre. antifilos: lati. falsola.
Uinen herba ē cuius folia sunt similia vermicula-
ri vl lenticule hñs salsū saporē ex qua fit sal: p qua
l. l. lantifilos.
Uinee ē lanugo q̃ in antiquis arboribus inuenitur:
et ē fresse et marinum. l. l. aynech.
Uinen. i. puluis absterfius quo saraceni mundi-
ficant sibi manus.
Uimech i. hernia.
Uzidarog. i. oximum cōe. l. l. berēgemisch.
Uinfacion i. flos vitis.
Uitumen i. sulfur iudaicum.
Uitriapolion i. buglossa.
Viola quid ē. l. l. teneffig.
Uimacia quid ē. l. l. barim.

ingit. Græc. ἰλνζζοο, σκοτεινὰ τε καὶ οὐκ ἔχουσα
quod ambrosias quidam ondo in acidar. Rotaris
rinas hñ.
vñ bñr. ymbulū. Græc. σφονδύλοι. spina dorsī 24
yambis rumpit.
magnū lycopodium. ymbulū ē ymbulū. Græc. λυπόδοξ
in hñ in anteriorem partem laxant. ὕβωρο quā in posteriore

Vinū quid ē. l. quod supra.
 Vitis quid ē. l. quod supra.
 Vitis nigra quid ē. l. qd supra.
 Vitis alba quid ē. l. qd supra.
 Vinum amineū .i. vinum albu.
 Vinum carenum. i. vinū coctum: vt consumat ter
 tia pars. l. l. dulcor. z. l. carenum.
 Vinum cio .i. vinū austerum.
 Vinū falernū. i. a falerna regione. l. l. falernū.
 Vinum gazetum. i. vinum qd fertur de gazeta.
 Vinum indum z. sapinūz a locis dī: sic. n. ipsa no
 mina locorum sunt.
 Vinum merapum .i. fonte z. puz.
 Vinum murratum vel mirrbatum. i. acidum.
 Vinū albanum. i. falernū. l. l. falernum.
 Vinū italū idem qd supra.
 Vinum de passis ē cū passule ponuntur i aqua ca
 lida: z. exprimitur: z. ē vinū passulatum.
 Vinum defricum. i. dulcor. l. l. dulcor.
 Viride cris ē idem qd ziniar: z. quid est: le. l. aeris
 erugo.
 Victorialis .i. pondus. 3. i. 7. 5.
 Vinū mellicite. i. mustū mixtum cum melle.
 Vinum idromel idem qd supra.
 Vinum squilliticū. i. cōpositum cū squilla: qd iue
 nies i littera anrifel.
 Vinum stilliticū idē qd supra.
 Vinū piraciū. i. factum cū vino z. iris: z. sic fieri
 pōt de multis alijs.
 Vini patii .i. passī.
 Vinū autinum .i. sine rubore.
 Vinū trassaticum .i. aurei coloris.
 Vinū palmitū .i. de dactylis imaturis.
 Vinum paucifex. i. vinum sustinēs paucā aquā:
 vt Gal. vi. terapenī ce.
 Viscē. i. amilum. **U**trago. i. paritaria.
 Vincitoricūz herba ē cuius stipes ē violace⁹: lon
 gitudinis palmi vnius vel duoz: folia ut folia per
 sici valens: contra toxicū: igrēditur i tyriaca dia
 tesseron i antidotario Galieni.
 Virga sacerdotis idem qd supra.
 Vinrem .i. iunba.
 Virga pastozis quid ē. l. l. dipsens.
 Viscella quid est. l. l. sefera.
 Viscidum acutum et forte
 Vitacha quid ē. l. l. barim.
 Vitrioluz quid ē. l. l. zeg. Viscidū. i. insquiamus.
 Virginalis. i. mercurialis. Vitis canis. i. saxifragia
 Vitrum quid ē. l. l. cugeg.
 Vitriola. i. paritaria. **U**itron. i. eupatoriū
 Virus. i. venenum. **U**inifacion. i. flos vitri.
 Vira qd ē. l. l. enantium.
 Viridos. i. lac qd ē vine simile.
 Viretrū .i. virens virgula.
 Virgultum .i. virga pullulās.
 Vinodes sūt sicomorū fructus: z. sunt sicut fructi
 ficus. l. l. sicomorus.
 Vifalon .i. tegula lateris.
 Vitis alba quid est. l. l. filipendula.
 Vitis nigra qd ē. l. l. barim.

Vitisgo: nomen quoddam ingens est ferdus.
 tripharia quidam habet. A. l. l. videtur.
 randa. i. l. l. oua. ana, X. l. l. randa.
 quam A. l. l. l.

Viscus quid est. l. l. dabalch.
 Vinopia .i. affodillus.
 Viola vltamarina quid est. l. l. cheiri.
 Viperina. i. serpentaria. aliqui dicūt qd est simphi
 tica: sed prima melior.
 Virtus celtica .i. attractiua.
 Virtus celtica .i. contentiua.

Cap. 700.
Urem. f3 Sera. lib. aggreg. capi.
 virem: sunt spēs. i. absi z in
 dum qd appellatur arabicūz: z ē rubei
 coloris: z idem qd curcuma ē. radix ei⁹
 affertur ex terris i hyeme. z bz grana sicut grana
 kelmes. z melius ex eo est rubeum hñs pauca gra
 na. z aliud ē qd adheret manui: z bz colorē viole:
 z exterius ē rubeum: cui⁹ toxicū ē multum. z tori
 cūz quidē ē res pauca minuta mollis adherēs ma
 nui: qñ tangit vagina eius: z ipsū quidē linīt sup
 morpheā: z. **O**es. i. pīcipio tertij gradus: qd
 si linīt ad morpheā confert.
 Viriditas iuenta super aquā que arab. vocat bal
 talep: z i lingua hispanica mullas: fm Auer oīz se
 cundo colliget. ē ca. z hu. i. secundo.
 Vidume. i. apostema molle vt lutū paludis.
 Undimia. i. apostema molle pblegmatium.
 Vigifur .i. cinabarium.
 Ulixatū. i. petrosellini spēs. l. l. petrosellini.
 Uliandru ē cuius flores dicūtur rododasni: z est
 landrus.
 Ulicon .i. pulegium.
 Uligo. i. tre humor vel limus. Uinctio. i. spina.
 Ulmos vel bolismus vel fames vaccina.
 Umicialis .i. verbena.
 Umbilicus veneris qd ē. l. l. cotilidon.
 Uncia ē pondus dragmatū. x. sed antiquitus fa
 ciebat vnciam ex. 3. ix.
 Ulpicu. i. lappago. **U**rbic. i. loca circa inguina.
 Urbias. i. loca que sunt i extremitatibus coisari:
 vbi sunt glandule: vbi vertebra iungitur scie.
 Urticus. i. porus vinalis.
 Urtica quid est. l. l. huire.
 Urtica mortua. i. marrubiū. Urina qd ē. l. l. baul.
 Usifax teste Aue. fit de sulfure vino per cōbusti
 onē: exide pōt eligi sulfur vniū: z multū similatur
 sinopide: nisi qd durius.
 Usifur. i. cinabar. **U**olimis. i. olina.
 Uolimū .i. vola manus.
 Uolubilis quid ē. l. l. ieblech.
 Uoimia .i. apostema molle.
 Uolucrum maius .i. concha maior.
 Uomias. i. cime et folia herbaz: cum sunt tene
 ra: z comeduntur.
 Uomix quid ē. l. l. ieblech.
 Utromi. i. auena. Uscosa. i. adusta.

Cap. 701.
Ula lupina id est statira
 f3 quos
 dam. Aueris dicit qd est solatrum.
Oes. dicit qd est herba que vocatur botri
 felerus. Plin. dicit caucalis: herba est

Undimia ex pblegmatū abscessus est
 Grai Kūan quasi asus z mumpatio.

Urem

Statira

oibus nota. quā greci strignum siue uia lupinam
vocat. nascitur i hortis vires refrigerantes et cō
stringentes bñs.

Vulnera pascentia .i. pustula.
Vulnera sordida idem qd supra.
Ulcus sordidum idē qd supra.
Uua quid est. l. l. barim.
Vulnerū almotan .i. detegentium.

Vulpis quid est. l. l. thaleb.
Vulpis alabamatu qd ē. l. l. kukuber.
Uulna herba ē: circa fontes et stagnū nascitur: ex
qua vulua. i. algamollis est: et ipsa dī vulua.

Uua vulpis. i. strignum vel solatrum.
Uua necea. i. rubea. Quaton. i. capara.
Uua passana montana. i. stasifagra.
Uuliga. i. baccara vel asara baccara.
Uulgago. i. asara baccara vt supra.
Uua canina. i. strignum vel solatrum.
Uua demonis quid est. l. l. dūfataris.

Urach .i. sulach.
Urbuen planta ē que iter nos non reperitur.
Urbundidi. i. lignū aloes. Cap. 702.

Umus lat. arab. arnabū: gre.
petela vel prolee siue
pte **Sal.** viij. simp. phar. capi. pro
loe. lee fm translationē gre

cam. Prolee. i. umus: folijs cōsolidamus qñq re
cens vlnus contusi: q stiptica simul et absterfina
virtus cōseruatur in eis. cortex vero ei⁹ adhuc ma
gis ē subamarus et stipticus: vnde et lepram sanat
cum aceto. et dū viridis existit et recens si superli
gata inuoluntur vlceribus: cōsolidare ea potit. et ra
dices etiā eiusdē virtutis sūt. et cū eius decoctione
fomētant oēs fracturas porositatē egētes. Pan
lus cap. de vlnio. est arbor oibus nota: cuius folia
stiptica sunt: que bulita i aqua curāt excozationes
capitis: si inde lanetur. radix eius ē stiptica conglu
tinatiua et consolidatiua nimis.

Uular. i. bacce lauri. Uular. i. laurus.
Ulna .i. alga maris.
Ungula caballina quid est. l. l. nennifar.
Unguella idē qd supra.
Ungula caprarū et asini quid est. l. l. hafir.
Ungula aromatica. i. blacebisantia.
Unguētū alben. i. oleū d ben. Ungula. i. scamonea
Uppupa qd ē. l. l. kanabroch.

Urusniram. i. risu. Cap. 703.
Arab. lat. stercus passerū
vel baron: gre. antifilos.

Suen li. scōo cap. Stercus passe
rū. Sterc⁹ passerū vel vsa
Anic en est plurium spērū. subtilior earū ē alba: sed viri
dis ex eis ē calidior: et ē absterfina mundificatiua
aperitiua. pōdus. 3. i. 5. resoluit difficultatē vrine. et
pōdus. 3. v. obijcit partū vniū et mortuū. et a. 3. 5. vsq
ad. 3. prouocat menstrua. et. 3. iij. soluendo educunt
aquositatem hydropicoz. x. 3. sunt venenūz mortū
ferū. et ex eius suffumigatione effugiunt venenosa
par

ua. **Sera** li. aggre. ca. vsuen: ē herba kali: cu
ius spēs sunt multe: et omnes sunt

ex amoch. Et vsuen est baron: et ē id quo lauantur
panni. Et idē auc. albuizit albarabi ait: non vidi ba
ron albus neq purius illo qd nascitur in terra er
menia: sed aliud ē supra ipsū i bonitate qd nomia
tur iobalkanfarin: et arbor eius ē magna: adeo q
forsitan possit stari sub vmbra ei⁹. et hz subtiles sū
mitates. et hz lignum albus. et ē de albābus pan
nos. et est allumen affoz. et ē illud quo lauant pan
ni: et liquefit cum ea lacca: donec possit cum ea pin
gi. et accipitur ex arboze karus sicut accipitur sal
alkali ad perficiendum ticturam. Et idem aucto.
Mesarugie. est ca. adurens: et caliditas eius est in
tertio gra. Alcanzi: expellit apostemata et aialia
venenosa facta fumigatione cum ea. et si bibuntur
a muliere. 3. v. cūctū setum vniū siue mortuū. Et
si bibatur ex eo a. 3. 5. vsq ad. 3. i. prouocat vrinam
et mēstrua. et si dētur hydropico. 3. iij. confert ei: s
pondus. 3. x. interficit. Et inuamentū eius est sicut
salis: nisi qz acutius ē eo. et administratur i medici
nis cōferentibus morphee et scabici. et destruit car
nē superflua in vlceribus.

Ufien ē herba bñs folia similia portulacē sed mi
nor: et ē vna ex speciebus vsinen.
Uro ē rasura cuiusdam arboris declinans ad co
lorem croci tinctura eius: et portat de iamen.

Sequitur de X.

Xanthus. i. flos rubeus.
Xantos. i. rubrum.
Xantala. i. anagallus.
Xanthifraga. i. saxum frangens: et
est herba facta sicut pimpinella
carēs pilis quibus differt ab ipa.

Xanaticum .i. crocus.
Xanium siue xanim siue xanimi. i. nigella.
Xercula. i. cornū auis. Xeciteragi. i. taspia.
Xebrian. i. efula. Xebet. i. anetum.
Xencua quid ē. l. l. ximallus.
Xilon. i. lignum: idē xilocassia. i. cassia lignea: et xilo
balsamum et xilaloe et xilocaratta. i. lignum.
Xriptum .i. carubia.
Xision quid ē. l. l. sagamon.
Xilomarto .i. cortex celsi.
Xilobalsamū. i. lignū balsami. Xisso. i. acetum.
Xilocinamomū. i. lignū cinamomi. Xiro. i. porcus
Xiracost. i. māna. Xiron. i. succus.
Xicreon .i. porcina caro.
Xilodarsamū vel xilocinamomum. i. lignum cin
namomi. l. l. darsen.

Xiriskaticon .i. sappa.
Xiloceratum. i. filiqua. Xiria. i. gladiolus.
Xilocaratta. i. vaginella. l. l. cabarlimb.
Xilocassia .i. cassia lignea.
Xirascebt. i. rob de succis fructuum solubilium: il
lud vocabulū ponit Auicē. primo canone fen. iij.
ca. ix. et similiter ē egritudo mirachia id est hypo
cundriozum.
Ximaco .i. cortex celsi.
Xilaloea vt aloes .i. lignum aloes.

Xilooloes siluestre ē radix plāte dicte sporagallia
 Xillomurra .i. lignum murrhe.
 Xiliqua .i. carubia: et aliqñ ē pondus ponderās ka
 rat. i. ē qñtum ponderat semen eius.
 Xisum .i. acetū. **Xilia** .i. calia.
 Xia .i. senation. Xisimbaum .i. balsamita.
 Xirasia et xirotes .i. duricies. **Xiros** .i. rasoria
 Xiran .i. asenabulum. **Xiria** .i. vnguenta.
 Xilocauros .i. calcantum. **Xoso** .i. acetū.
 Xorontos .i. brancos. **Xolacia** .i. almeo.

Sequitur de y.

Y Aquintus .i. iaquintus.
 Ybaie ē quedam spēs dactili.
 Ydragiros .i. argenti viuum.
 Ydantidas .i. vesicule in matrice.
 Ydrogogum ē medicina purgās
 aquā hydropicorum.
 Ydna .i. sorba. **Ynanti** .i. flos lambusce.
 Ynanciū idē qđ supra.
 Ypagissi .i. gūmi bedere.
 Yna latine: grece alkolilis: ara. zimar. Paulus: ber
 ba ē satis minuta ad albedinē tendens: medet do
 loibus et egritudinibus iuncturarum.
 Yena .i. bellula. **Yeyana** .i. brassica.
 Yenta .i. bestiola quedam.
 Yema .i. lapis ex oculis geni.
 Yella .i. carbo. **Yend** .i. indaica.
 Yeronoson .i. epilepsia.
 Yectiris .i. cuminum etbiopū: et gic.
 Yectericia .i. morbus i quo hoies crocei efficiunt:
 et ab aue que yecteris nominatur.
 Ycteris .i. yctericus **Ydree** .i. pulles.

Y Dea **Y** Dea **Y** Dea
 f3 Dias. ca. de ydea f3 tras
 lationem grecam: folia bz
 similia myrte que amili longi sunt. ra
 dix eius remouentis siue redarguetis
 virtutis c. sanguinis fluorem siue quelibet fluxum
 stringit. Ubi sciendum qđ Dias. de ydea facit duo
 capitula: vnum qđ incipit ydea per y. et ē illud qđ
 ponitur hic. Et aliud cap. qđ incipit batus. et vna de
 spēs eius est ydea per i. iota: pro qua. l. l. sulach.

Y Bal. vi. sim. pbar. ca. ydea. ydee radix et gu
 statibus gdes ē acra: emorogias et fluxū
 ventris necnon dycteria et fluxū muliebre: quot
 quot talia sanans bibita et deforis apposita.
 Ydema .i. apostema pblegmaticum.
 Ydericus .i. ascliticus.
 Ygemonica virtus .i. pīcipalis virt? anime regit
 et ordinat.
 Ypericum .i. perforata vel falestrum: vel herba sã
 cti Iohannis. l. l. infaricon.
 Ypericon idem qđ supra.
 Ypenstereon .i. berbena.

Y Reos **Y** Reos
 Cap. 705.
 est herba faciens flores
 albi ut lilii: et est i frō
 dibz similis yris: sed differunt in flori
 bus. vnde versus: yris purpureum ge

rit florem: yreos albus. Gladiolus croceum: s3 spa
 tula fetida nullum. vnde ille herbe sunt similes in
 folijs: differunt tñ i floribus. Nam yris bz florem
 purpureum hñtem gradationes diuersas in pur
 pureitate: sicut bz arcus celi: pro qua. l. l. lilium. Et
 est alius cuius flos est alb? et iste ē yreos. et ille de
 bilior ē superiori in omni re. et melior ex eis est: cu
 ius radix ē alba rotunda participans de rubedine
 fm aliquid: et grossa et dura et spissa: qua est aro
 maticitas sicut odor viole proprie: et cuius sapor ē
 acut? mordicatus propter acrimoniam ipsius:
 hñs nodos breues et collectos. et melior pars plan
 te est radix: post illam flores. et melius tēpus colle
 ctionis ipsius radicum est principium veris. Pau
 lus cap. yreos. yreos ca. est i secundo gra. sic. i ter
 tio. valet contra duriciem nervoz ex phlegmate.
 tussim placat. sereatum facit. grossos humo
 res pectoris attenuat cū aceto potatus. splenetici
 et spasnum hñtibus prodest. rigorem fe. et dolore
 vulue mitigat et aufert. cum vino potatū mēstrua
 prouocat. pessariū inde factum secundinā et fetum
 mortuū expellit. stomacho nocet. cum aqua ca. bi
 bitum dolorem ventris placat. elixatum et pistatū
 vulnera dolentia curat. coctū cum aqua ro. mixtū
 vulnera et pustulas mundificat: et bonā ex eis car
 nē generat. et valet contra putredinē dentiu et gin
 ginatum.

Y steropiū .i. matricis pīefocatio.
Y ster. i. tabanus factus sicut musca magna.
Y steos. i. muscus. **Y** biscus quid ē. l. l. althea.
Y cinthus. i. yreos. **Y** diasimum. i. pelicinus.
Y diosini. i. menta. **Y** diosinon idem qđ supra
Y diomata .i. apostemata pblegmatica.
Y discus. i. maluaniscus. **Y** dria. i. sorba.
Y dria ē secūda spēs lauri. l. l. gara.
Y dria est vas aque.

Y gia greca ē quedam confectio posita i antidota
 rio. Bal. valet cōtra cōmotionē dētū si supponat
Y gia. i. vrtica. **Y** matices. i. scolopendria.
Y lisebi ē egritudo quam aliquis icurrit propter
 amorem.

Y lion ē aurū rubeū. **Y** mpolis. i. balsamum.
Y lūmpique idem quod supra.
Y pithimum .i. capillacia.
Y rigion vel yringus quid ē. l. l. ascaruticon.
Y risillyrica Dias. folia bz yreos similia: differūt
 tñ in floribus. vnde flores bz purpureos cū diner
 sis coloribus. salbo mellino purpureo et cetera: p
 qua. l. l. lilium.

Y rigeron. i. senectiones vel cardo bñdictus.
Y rige roncōs idem quod supra.
Y rcina quid est. l. l. ercinos.

Y riana .i. lambusca.
Y sinia .i. sipia.
Y sticus. i. porcus spinosus. i. estrice.
Y riomum .i. ozimum.
Y rion quid est. l. l. camelcombante.
Y ontos. i. barulū qui oriuntur in facie.
Y roncōs .i. brancos.
Y cores .i. humores.
Y corion .i. endimia.

.i. aqua.
.i. pix liquida.

Dropiper .i. piper mōtanū
vel piperastruz.
Diaf. cap. ydropiper fm trās la
tionem grecam : nascitur

Diaf. cap. ydropiper fm trāsla
tionem gream: nascitur

viiij. sim. pbar. ca. ydropiper fm transla
tionē gre. Ydropiper vocatū quidē est

á. viridis.
tiros vel argentum vivum.

quid est. l. l. fauos.
id est opus summa

Cap. 707.

et saluberrima saporita. talis vero mul-
tatione indigere. ad hunc modum.

Anic. iij. canone ca. de cura. fe. in ge
nerali. aq̄ fr̄. iuuat ī digerēdo.

ic. eodē lib. aqua ca. **Anic.** primo
citi⁹ cōgelat q̄s fr. canōe

ic. primo canone fen. ij. Doctri. ij. capi. i. 6.
fine aqua non pōt esse cōplementum.

ic. eodē lib. melior est aqua que super lu-
tum vadit q̄ que super petras.

ic. eodē li. q̄to aqua magis lōgar a suo principio tanto melior est.

Ic eodem loco: aqua que est estate cali.
+ hyeme fri. est melior.

Anic. eodē loco: aqua cocta minoris ista
tionis et velocioris descensionis.

Anic. eodē loco: aqua pluvialis et spālīter q̄
estate colligitur: et cum sunt tonitrua
est intra meli.

Anic. eodem loco: aqua pluvia
ores aquas.

Anicenna. eodem loco: aque puteorum
deteriores aque sunt.

Anic. eodē loco: quedā aque generāt pbleg
ma: et quedam cholera.

Anicenna. eodem loco: aqua paluduz
est splenis et hydropisis.

Anic. eodē loco: aque non currentes quocū
q̄ modo fuerint nocent stomacho.

Anic. eodē loco: aqua ca. corumpit digesti
onem: et non tollit sitim illico.

Anic. eodē loco: aqua multū ca. innat i coli
ca et splenis ventositate.

Anic. eodem loco: **Anic.** primo cano
aq̄ non nutrit.

Anic. primo canone fen. i. do
ctrina. iij. ca. iij. aqua d̄ exhiberi materia exīte di
gesta et vir.

Bal. vi. terapeuticā cap. ij. aqua te
tute forti.

Bal. pida facit nauseam.

Bal. primo canone fen. tertia doctrina secun
da cap. viij. aqua multum ca. cōstringit

Bal. vi. tera. ca. ij. aqua eodem
t. 3. fri. nocet defectis.

Bal. loco: aq̄
tepida molliet corpus: et humectat: et delectat.

Bal. eodē loco: natās imoderate i aqua alu
minosa cōstringit cutim: et trāspiratio
nes intus cōstringit: et si sit fumose: generat febrē.

Bal. ij. de ac. et mor. ca. i. impli in frigi. aqua
balneati mortui sūt aq̄z domū veniret

Bal. eodē li. ca. iij. aqua frigi. conueniens est
cholericis tēpore sanitatis et tēpore egri
tudinis: et hoc si fuerint cōfueti corpori i sueto ne
quāq̄ dare: nisi prius venerit ad sanitatem.

Bal. viij. tera. ca. iij. si timeas dare aquas fri.
cōporib⁹ cholericis ppter icōsuetudinē
suadeo q̄ non

Anic. primo canone fen. ij. ca.
debeas dare.

Anic. vi. doc. ij. Terree aq̄
splenē resoluit: et non coire volētes adinuāt: et ae
ree corruptioni complexiōis viles existunt.

Dias. cap. de aqua. aquarū oīz: natura fri.
et hu. aqua que de lapide emanat le
uior et limpidior ē: ventrē et vīnaz procurat. Aq̄
que de paludib⁹ argilosis emanat gravior ē aqua
cocta salutē corporis operatur: et multū medetur.

Et q̄ i oībus infirmitatibus aqua ē necessaria: inf
oēs aquas pluvialis aqua optima ē et lenis et dul
cis: et facile digeritur. cito. n. calefit: et cito i frigida
tur. de fontanis aqua eligitur illa que ad solis ortū
tendit et meridiū: et de montibus caluis exit: bec. n.
propinquat pluuiā. que nero cōtra occidentem
currūt et sepiētrionē pessime sunt. aque petram in
vesica et renibus creant: et mulierē sterilē faciunt:
et corpori torpore et rigore nimis. menstrua strin
gunt: ihibēt egritudini sudore prorumpere vel
flurū ventris

Dias. ca. de aqua marina fm
uel nauseaz.

Dias. translationē grecā: Aq̄

marina virtutē bz viscida et termāticam: et cacosto
maticā. ventrē turbat. pblegma deponit. cholera
vero facta et fomēto adhibita apostemata de alto
educit et maturefcit. duricies spargit. oībus diafo
resim prestat. neruorū cās cōponit: permonib⁹ nō
vulneratis opitulatur. cataplasmaib⁹ necessarie
miscetur. malagmatibus et medicaminibus nobi
libus additur. diaforeticis q̄ maxime ipetiginibus
adhibetur. tepida laterū tortiōibus accepta presto
lat. et zernas scabies et purigines fomēto adhibi
ta tollit. lendines capitis purgat. tumorē māmari
cōpescit. et similiter adhibita liuores corporis emē
dat. morib⁹ venenat occurrūt. frigorib⁹ opitulat.
spālagonū et scorpionū ict⁹ vī aspīdū nō admittit.
calida adhibita corp⁹ extenuatū reficit. lauachris
vīlīt adhibet: que lauachra hydropicis et cepha
largicis et surdis opitulat. si seruata fuerit aq̄ ma
rina bronum nō colliget. multi nero coquūt aquā
marinā: et sic reponunt ad purgationē dates solaz
et cū pauca pulca et cū mulco et cū oximelle: et post
purgationē datur in scellum galline aut piscium: et
tēperat viscidinē ei⁹. inuenitur aqua sulfurea a
luminosa ferrea: que hūt virtutē eoz a quib⁹ reci
piūt denominationes: quas virtutes inuenies i pro
pria litteris.

Dias. i. aqua rosata.

Dias. i. humiditates capitis.

Dias. i. cacolla maior.

Dias. i. peliculosa substantia.

Dias. i. cappa.

Dias. i. vinum et mel.

Dias. i. cappa.

Dias. i. cappa.

Dias. i. cappa.

Ydrodino i. aqua rosata.
Ydrophalos i. humiditates capitis.
Ylabe i. cacolla maior.
Ymonede i. peliculosa substantia.
Ynos. i. vinum. i. vinum et mel.
Ynosbato i. cappa.

Ynosbato i. cappa.

Ynosbato i. cappa.

Ynosbato i. cappa.

Ynosbato i. cappa.

Ynosbato i. cappa.

Ynosbato i. cappa.

Ynosbato i. cappa.

Ynosbato i. cappa.

Ynosbato i. cappa.

Ynosbato i. cappa.

Ynosbato i. cappa.

Ynosbato i. cappa.

Ynosbato i. cappa.

Ynosbato i. cappa.

Ynosbato i. cappa.

Ynosbato i. cappa.

Ynosbato i. cappa.

Ynosbato i. cappa.

Ynosbato i. cappa.

Ynosbato i. cappa.

Ynosbato i. cappa.

Ynosbato i. cappa.

Ynosbato i. cappa.

Ynosbato i. cappa.

eductum.
 Ypocamus quid est. l. l. cacaballus.
 Ypopias .i. linores sub oculis.
 Ypofellinum quid est. l. l. lapium.
 Ypnoticus .i. do. mitatus.
 Ypofagma ē passio in qua iubet cornea oculi: et vocabulo nostro vocatur pedatella.
 Yfopus humida quid est. l. l. cenfarasab.
 Yfopellinum quid est. l. l. lapium.
 Yfopus quid est. l. l. balase.
 Yfopus hortensis quid est. l. l. quam supra.
 Yn. i. viride cris. Ysquiamū. i. iusquiamum.
 Yum .i. idem qd supra.
 Yndaica. i. erbum. Yumu. i. scanionea.
 Yndus. i. celestis niger. Yppuris. i. cauda egna.
 Yrundo quid est. l. l. chauras qñ stat pro aue et stat pro sanguisuga: pro qua. l. l. sanguisuga.
 Yrunda. i. algar daione. Yrundina idē qd supra.

Sequitur de .3.

Anarbu. i. carui.
 Zaccaron. i. psillia.
 Zaccarie idem quod supra: et ponitur istud vocabulum a Gal. in li. dinamdarum cap. de passionibus pectoris i. confectione triafā dali: quam facit contra dolorem capitis ex caliditate: et contra ictericiam: et contra omne calorem itruenū. similiter ponitur illud noca bulū i. viatico cap. de hydropisi i. trociscis de lacca valentibus ad epatis et splenis passionē ex ca. simili ter ponitur i. antidotario Nicolai i. confectione trifandali et i. confectione trociscoz de lacca.
 Zinat .i. argentum viuum.
 Zarbazed .i. lapis smaraldus.
 Zaro. i. lentiscus. Zacaron. i. psillium.
 Zaharat vel zabarac. i. planta cuius vna spēs h3 folia sicut lenticula: et alia ē similis camepitheos quibus caremus.
 Zaharac idē qd supra.
 Zarfac. i. berberi.
 Zait. i. oleum.
 Zerton. i. oliua.
 Cap. xio.

Zaro ara. vel zaroza: grece trionum vel trigonum vel tri coctuz: latine mespillum vel anzarola.

Sera arbor spinosa: cuius vna pars vocat mespillum. et h3 fructum parū simile malis par uis bonū ad comedendū. est stipiticus: bon? stoma cho. cum comeditur retinet ventrē: et tarde matu ra. li. ij. de cibis. fructus eius ē stipiticus tur. stipicitate forti. et i. folijs et in sumi tatibus ē stipicitas. virtus eius ē frig. palam: qñ talium oīum paz. comedunt: cōuenit nō vt ficū aut vuarū copiose: neq. enim vt alimento: s3 vt mē dicinis ipsi indigemus magis. Et. d. in. vj. simp. pbar. capi. mespillum fm translationem grecam: mespilla quida tricoctum nominant: eo q. tria h3 ossula oīa intra se. semen autē est qdlibet eozū hui? arboris: sicut que in pomis inueniuntur sūt arboris

pomi et acini vitis: et mikole sicut stipiticus autē est sufficienter fructus huius arboris: et vix esibilis. et retētius sufficienter ē ventris. et i. germinibus eius et in folijs stipitica qualitas est non pauca. Et idem Sera. Est alia species zaro: in regionib? hispanic: quam multi vocant epimelidā vel pomelido: cui? fructus est bonus cūi. Et vñq. pomum ei? h3 tria ossa rotunda: et iō notatur trigonuz. et similē ē vt superior stipiticus: et hāc spēm latini vocant za rolā. Ysidorus: pomelido sorbe fructui similis: me diocris arbor: in flore candido dicta pomelido: q. dulcedini sit eius fructus: et acuto sapori mixtus.

Dias cap. de mespillo fm translationē gre cam: mespillum semē h3 rotundum fructuz minutū maciano. similitaria ossa hñe: vñ de tricoctū of. stipitica ē et rustomacū. vñrē absti net. et tarde maturescit. Almanso: tractatu tertio: fri. sunt et hic ventrem abstringūt. et vomitum ab stinēt. Et est alia species que in hispania nascitur: quā multi epimelidam vocant: emen rotundā ha bens et trigonum: vñ de tricoctū of. hoc bonum est ad edendū: stipiticum et stomacho aptū: et ista est azarola.

Zauco .i. argentum viuum.
 Zamorat .i. smaraldus.
 Zabaca. i. sambucus vel raya domestica vñ de ole um fit.
 Zausio .i. opoponacum.
 Zanda .i. crocum orientale.
 Zaucule zuco .i. argentum viuum.
 Zarin .i. auripigmentū.
 Zapius veda pinus mascul? arbor grani viridis idem: et ē botim.
 Zanabanan .i. hedera.
 Zabarali .i. cascata.
 Zabali idem quod supra.
 Zaroich .i. auripigmentum.
 Zardec .i. crocus hortensis.
 Zaten .i. lolium.
 Zembach .i. sambacum.
 Zacone .i. sorbe.
 Zarneb .i. folia salicis torētis.
 Zaaragi .i. libargyrum.
 Zametad .i. smaraldus.
 Zarole .i. sorbe.
 Zair. i. dolor extensius et abrasius in intestino recto.
 Zaraunt .i. aristologia longa.
 Zaub .i. argentum.
 Zaccara .i. psillium.
 Zarmenā amara. i. auripigmentū rubeum.
 Zarnabu .i. rosmarinus.
 Zarum .i. sorbe.
 Zanet .i. auripigmentum.
 Zaiur idem quod supra.
 Zaair idē qd supra.
 Zafaran .i. crocum orientale.
 Zarnab folia arboris magne non faciētis fructuz similis salici: hñe odorem vt odor cūri.
 Zarabāt vel machiachora. i. aristologia longa.

Zara
Zara medna. i. bulbus ematicus vel vomicus: et ē
narciscus.

.i. aristologia.

Cap. vii.

Adens

arab. gre. faki. la. lens
vel micola.

Sera.

lib. aggre. cap. adens auc.
Dias. meliores ex lentibus

sūt ille que velocius maturantur: et qñ infūdūt i
aqua ad mollificā. **Bal.** vij. sim. pbar. ca. de
dū nō nigrescūt. **Bal.** lentibus fm transla
tionē grecam: faki. i. lentes stipticāt nō fortiter: in
medio vero ca. et fri. consistūt. siccant aut in. ij. gra.
ipsū quidē earum corpus sistit ventrē. decoctio au
tem prouocat: quod circa et effūdūt prior aqua: qñ
retentiōis gra. **Bal.** eodē li. et cap. sz translati
tia sumitur. **Bal.** onē arab. sapor earuz stip
ticus ē stipticitate pauca. virtus lentis prima ē me
dia inter ca. et fri. et exsiccat in. ij. gra. et ipsa stringit
git ventrē qñ coquitur bis: et proijcit aqua prima.
et aqua in qua coquūt laxat ventrē. Et dixit Hip
po. vi. epidimiarū qñ ē tēperata i ca. et fri. et decliat
ad calorē parūper. et signum in hoc ē qñ non appa
ret per eā qñ comedūt: aut qñ moratur i stoma
cho: aut qñ descendit a vtre ifrigidatio corporis:
et est cōposita ex substantia que stringit ventrē qñ
coquitur bis: et pūcitur et qua prima: et aqua i qua
coquūt laxat ventrem. Idē auc. Dias. qñ come
ditur ex ea assidue facit obscuritatē visus: et est du
re digestiōis: mala stomacho. et accidūt ex esu ei
sōnia mala. et ē mala nervis et pulmoni. Et idem
Sera. auc. Mesarugie. excorticat ex his sūt frigi
grosse. stringunt ventrem et vinā: et ingrossant san
guinē in venis: et nō sinūt eū currere. et sūt frigidi
ores qñ mes. i. robile. Et idem auc. Eben mesuay.
lens ipsa ē frig. et sic. in primo gra. et cortex eius est
ca. sic. in primo. et de pprietate eius est minuere vi
nā et menstrua. ppter eius sāguinis ingrossationē.
Zelbedalbahar .i. spuma maris.
Zerocelkie. i. berberi. Zerūbet. i. zedoaria.

Cap. xiz.

Zedoaria

lati. gre. zerūbet. ra
dix ē cuiusdā ber

be i transmarinis partibus iuente. ca. ē
virtutis et viscidē. unde lumbricos occi
dit. ructū facit. et stomacho aptū: cuius dolores an
tiquū ieiune sūptū masticanōe tollit. Paulus cap.
de zedoaria. ca. est in tūo gra. sic. in secundo. radix
ē cuiusdā herbe: que per decē annos seruaf. vinū
decoctionis eius cōtra tussim fri. facit. et contra do
lorē stomachi et intestinoz ex ventositatē vel frigi
ditatē suppositorium factū ex ea et trīfera magna
matricē calefacit et mundificat. salsamentuz ex eo
factū et rosmarino et pane asso et aceto appetituz
inci. **Sera.** lib. aggre. capi. zerūbet. zerūbet. i.
zedoaria: et sūt radices rotunde si
miles in sapore et colore zinziberi: et asserē de sem.
Eben mesuay. est ca. et sic in. ij. gra. et ipinguat ipin
guatione conuenienti. et aufert vctositates. et de p
prietate eius ē qñ aufert odores allij et cepe et vini.

Et dixit Bedigoras: confert morsui venenosorū.
de viribus cordis. d. qñ ē ca. et sic. in. ij.
Anic. gra. et bz confortare cor.

Cap. xiz.

Eg

ara. vel cachita gre. calcitis vel
colcotar vel calcadis. la. vitriolū

Sera.

lib. aggre. cap. zeg auc. Bal.
vidi i mineris tres venas

extēsas: vnā super aliā per longū spaciū: et vena in
ferior erat zeg nigrū: et vocatur marchasita: pro qñ
le. i. bager marchasita. et scda que erat supra eam ē
colcotar vel calcitis: pro quo. l. l. calcitis. et tta que
erat superior est zeg viride: et ē vitriolū vel calcan
tū. et hec que ē zeg nigrū conuertitur: et colcotar fit
zeg viride. i. vitriolum. Est aliud zeg rubeum: qd
hic nō ponitur: qd iuenies in. l. atramentuz. et oēs
tres spēs diuersificāt ad inuicē i subtilitate et gros
situdine: qñ grossius ex eo ē zeg nigrū: et subtilius
ē zeg viride: et colcotar ē mediū i hec duo. et vir
tus istoz oīum ē adustina cōburens carnē et faci
ens escarā durā: et est stiptica. et zeg quidē viride et
colcotar dissoluitur et liqfit: qñ ponit super ignē:
sed zeg nigrū nō dissoluit neq liqfit: qñ coagula
tio eius est petrificata fortis. zeg vero viride ē ma
turationuz a calore suo naturali maturatione aplo
ri qñ colcotar. Idē auc. Dias. zeg aliud ē babyloni
cū: et aliud cypriēse. et babyloniciū ē meli durū: qd
cū frāgitur bz iterius maculas albas. et virtus ei
ē sicut virtū calcitis: et cōburit sicut ipsū. sed cypriē
se bz colorez aureū versus colorez eris frāgibile ve
nosū sicut alumen: iterius hñs maculas splēdidas
similes stellis. et melius ex eo ē recēs mundū fran
gibile. illud aut qd defertur ex babylonia ē meli:
et ē fortū i oibz qñ cypriēse preterq i medicinis ocu
loz: nā in hoc ē debilius cypriēsi: et bz virtutez stip
tica. sed biturias putant aliqui qñ sit spēs zeg. et il
lud qd aggregatur super capita mineraruz eris si
cut sal. et ex eo ē qd generatur sup mineras: qd dī
maltia: qd inuenit i mineris vbi fodit es: et aliqñ
super ipsū es reperitur: et cōplexio ei ē terra. Et
ex eo ē qd reperit i mineris i tra que dī falchia
et i alijs pluribus. et melius ex eo ē cui color ē sicut
color sulfuris: et ē leue equaliū partiū mundū. et qñ
tangit digitis fit nigrū. et eius virtū ē adustina simi
lis virtutū zeg. Et idē Sera. auc. Dias. vitriolū vel
calcātū bz virtutē stipticā et strictionaz adustiuā. et qñ
sumit ex eo in potu. i. cū hydromelle expellit lū
bricos et ascarides. et qñ sumit i potu aufert nocu
mentū fungoz facies euomere. et ponit ex ei pul
uere i naribz: et cōstringit sanguinē fluentē ab eis.
et qñ ponitur ex eo i naribus distillato i aqua mun
dificat caput. et puluis eius mundificat vlcera que
sūt i naribz et i auribus: et sedat dolores auris: et oc
cidit vermes i eis. Paulus ca. de vitriolo. cal. est et
sic. i quarto. Bulcasim Eben Eben azarin li. g dī
seruitor trāslato a Simone de ianua. forma cōbu
stionis calcātū ē hec: Accipe calcantū: et pone sup
testā nouā: et testā pone sup prunas: et ve: et sit quā
titas cōbustionis eius si fuerit calcantū nō multe bu
miditatis qñ nō apparebūt apulle: et erit desiccātū

desiccatione fori: et si fuerit amplioris humiditas oportet quod dimittatur super prunas quousque mutetur color eius: et quando mutabitur color eius intra se et vertetur ad similitudinem mogre: quod quod anferas ab igne et purges: et sunt qui ponunt super prunas: et exsufflant desuper donec declinet ad citrinitatem: aut ponunt super testam: et ponunt super prunas: et miscent donec mutetur color eius.

Cap. 74.

Zebus albach

Arabice: gre. alcionium vel alofachne vel arosachie vel alofanche: latine spu

ma **Sera** auc. Dias. sunt eius quatuor species. una earum est solida et gravis: huius odor est piscium putridorum: et similitudo eius est sicut similitudo spongie marine: et reperitur multum in litore maris. Secunde vere speciei figura est longior ista: et est levis pondere: huius multa foramina: et est similis ungule oculi: levis sicut spongia: et odor eius est similis odori lenicule marine. Tertia est similis rose: et color eius vergit ad rubedinem et purpureitatem. Sed quarta est similis lane fucide: levis ponderis sicut species secunda. Quinta vero est in superficie lenis: interius vero aspera similis fungo: et huius odor est. Et idem auc. Gal. omnium specierum spume maris substantia est subtilis: et resolvitur et abstergit: verum huius bonitatem plus alia: et alia est minor in his virtutibus: et in subtilitate substantie: et propter hoc sunt diuerse. Et virtus quidem duarum specierum primarum est que conuenit empetigini et scabiei et morpheo: et mundificat faciem: Et tertia est subtilior omnibus speciebus: et ideo quando aduritur: et miscetur cum vino rubeo subtilis: et limitatur allopicia: curat eas. Et virtus quartae est si milis huic virtuti: nisi quod est debilior ea quantitate non pauca. Et quinta huius in sapore suo ponticitatem et acuitatem: et virtus eius est calidior speciebus alijs: et quando adurit pilos: et excoquat cutem. Et idem auc. Dias. due prime species sunt bone in lanaturis mulierum: quod mundificat cutem earum: et conferunt similiter ad auferendum bothor lactea et empetiginem: et lentiginem et baras: et scabie ulcerata et morpheo: et maculas que fiunt in facie et in alijs partibus corporis: et similia horum. Sed species tertia conuenit strangurie et lapidi vesice: et dolori renis: et hydropisi: et dolori splenis. Sed quando miscetur cum vino: et limitatur in allopicia: curat eam. Sed alie due species stipticant et abstergunt et mundificant: et propter hoc abstergunt dentes. Sed quando miscentur cum sale: abradunt pilos. Sed si quis vult aliquam istarum specierum quod ponat illam in aliqua olla non cruda: et cooperiat eam luto: et ponat in fornace: et diminat ollam donec coquatur olla: deinde extra hat et reponat: et lauat sicut cinis. Sed spuma alia est que dicitur adarchi: ipsa coagelatur sicut sal super eam nas et super iuncos et super alias herbas: et reperitur adherens canis et herbis in locis humidis et luto sis et salis. et color eius est similis coloris floris lapidis asios: aut floris spume maris: et huius multa foramina sicut spongia. Et idem auc. Gal. virtus eius calefacit multum: et abstergit abstersione fori: et conue

nit egritudinibus in quibus oportet calefacere quando ponitur extra corpus. Sed interius non est conueniens propter sui naturam et fortitudinem nimiam. Et idem aucto. Dias. est bona scabiei ulcerose: et bothor lacteis et empetigini et similibus. et vniuersaliter est causa et imutat complexionem malam quam habet membra ad bonam: et sedat dolorem: et sedat sciaticam. Almansor tractatu. iij. ca. de spuma maris. Spuma maris plures habet species que omnes causa virtutis exites et sic scabiei et morpheo atque allopicie auxiliatur. Bulcasim li. 9. dicitur fennito: translato a Simone de ianua. Modus combustionis spume maris: pone eam in olla terrea: et coque: et luta cum argilla: et pone in furno quousque aduratur: deinde accipe et repones. Et quidam ponunt super prunas: et comburunt exsufflando: sed ablutio eius est sicut ablutio tunc.

Zeiden. i. medicina que fit in india ex ligno indo: et est virtus eius similis virtuti bechem.

Zebel. i. stercus vel fumus. **Zet. i. oleum.**

Zemeneton. i. pinatio gressus.

Zeron. i. augmentaciones vel sopiosa que fiunt in cruribus aialium. l. l. bair.

Zegreste. i. berberi. **Zegi. i. calicis.**

Zema. i. succus. **Zeocha. i. nux muscata**

Zerna. i. empetigo. hoc vocabulum ponitur in. l. glutin: et in. l. carnea.

Zemor. i. rubor placidus.

Zenoz. idem quod supra.

Zedua. i. planta de manerie volubilis.

Zeliabin. i. syrupus rosarum. l. l. geleniabin.

Zebzi. i. oleum. **Zefere. i. ru a.**

Zedenagi. i. canapis. **Zecteno. i. olina.**

Zeialderu. i. oleum lentiscinum.

Zebara. i. quedam medicina odorifera.

Zephirus. i. fauonius ventus.

Zema. i. ius quod nos dicimus zeuma.

Zerboin. i. species cyperi. **Zeduce. i. nucella.**

Zenlia. i. centunodia vel polygonia.

Zercasen. i. rhabbanus. **Zeite. i. oleum.**

Zeite erat. i. oleum laurinum.

Zeite ediru. i. oleum lentiscinum. **Zefur. i. vna lupina.**

Zeduar zimum. i. fermentum.

Zereactis alcamapsi. i. semen apij.

Zebon. i. bntirum. **Zest. i. test.**

Zegibel. i. zinziber. **Zefara. i. isop? humida**

Cap. 75.

Zedcara

est quedam herba similis aristologie minoris et in sua virtute et melior est illa quam cuius na

pello crescit: et est tyriaca napelli et omnis

venenorum: et ponitur tripliciter potius zirabet loco eius.

Zensifur. i. cinnabari. **Zeia. i. spelia.**

Zeia. i. loliu.

Zelem. i. pip ethiopum et pip nigro: et est habet celis.

Zeminerum. i. pinatio gressus.

Zengite. i. species calami aromatici.

Zemetu. i. pinatio gressus. **Zemi. i. fermentum.**

Zemphiros apostema dux cui non associatur sensus neque dolor.

Zerant. i. herba unde fit licium.

Zeia. i. spelta. Zeari idem quod supra.
 Zion. i. semperuina. Zirus. i. myrta.
 Zima. i. fermentum. Zicama. i. lolium.
 Zimlas. i. trifolium. Zimibar idem quod supra.
 Zimilas idem quod supra.
 Zireoskire. i. cibus qui fit de berberis.
 Zigin vel zigi. i. forfice. Zipparis. i. galla.
 Zion. i. vita. Zicifur. i. cinosbatus.
 Zia. i. senationes. Zimber. i. rosmarinus.
 Zirumbet. i. zedoaria. Zimar. i. via.
 Zincuria. i. viride et erugo eris.
 Zimaria idem quod supra.
 Zirimoen. i. hermodactili.
 Zirungen idem quod supra.

Zinziber caninu vel aquaticu
 i. olus quod interficit
 canes: cuius folia sunt sicut folia salicu:
 sed magis citrina eis. et hnt virgulta ru
 bea hntia saporem zinziberis.

Zirbus. i. panniculus cooperiens intestina.
 Zibarbegi. i. cibarius ex carne cocta et ouis simul
 commixtis.

Zirabe idem quod supra. Zicibil. i. zinziber.
 Zinziber quid e. l. tegibel.

Zrnabum i. arbor magna
 non fructificans i
 mote libano de seni: cuius virgulta sunt
 parua rotunde figure: hnt parua grossi
 ciem calami cu quo scribitur: nigra ad citrinitate
 declinata: que non hnt multu sapore neq odor:
 et modicu quod hnt de odore e odor citri. e et ei vir
 tus nuscis muscate: et e subtilior paraper.

Zironti. i. aristologia.
 Zirnidia. i. herba oculi: et luxula.
 Zinciper. i. galla. Zinziar idem quod supra.
 Zincifa agrestis. i. rubea que hnt fructus intus pilo
 sos. l. l. sulabie.

Zibrabegi. i. cibaria q ex carne cocta et ouis simul
 comixtis conficitur vel raphea mixta cu ouis.
 Zirungen. i. hermodactili ultramarini.
 Zimar. i. lactuca asini.

Zirumb sine zirubet ara. gre.
 circugne vel chauch.
Sera. lib. aggre. cap. zirumb. Zi
 rumb e ex spebus odorife

ris: et propter hoc admiscetur i cofectionibus aro
 maticis. Et idem auc. Gal. est ca. et sic. prope tertiu
 gradu. et e in virtute sua simile cassieligne et cabe
 be. Et idem auc. Consodomy: si non hes cinamomu
 pone p eo zirumb. Et idem aucto. Pauli: sicut dicit
 Gal. nec plus nec minus vnica litera: qre signat
 q ab eo transulit. Et idem auc. Isaac eben ara: e
 arbor magna que nascitur i monte lubue. i. in ozie
 te: nullu faciens fructu: hnt folia longa: quoru co
 lor est inter viriditate et citrinitate: similia folijs sa
 licis: et ita e color ramoru. Et hnt odorez sicut odor
 citri. et e ca. et sic. et stiptica. resoluit et stringit vtre.
 Et idem auc. Mesarugie: virtus eius e sicut virt^{us} nu
 cis muscate: neratu e subtilior ea. et qn fit sternuta
 torium cu eo et oleo violaceo conuenit dolori capi

tis frigido et humido. et conuenit stomacho et epati
 ppter suam aromaticitate.
 Zirumquimaz e qda cana similis cinamomo: et e
 zirumb.

Zicifal planta e i ultramarinis partibus: et etiaz i
 motibus selauonie: qua caremus.
 Zibili. passule Zimgit e propriu nomen loci.
 Zimgig idem quod supra. Ziniar. i. viride eris.
 Zinirna. i. myrrba.

Zinirmon ^{Cap. 19.} ^{sz} Dial. zinirmo
 fm translationem
 grecā nascit in monte anamon. virgas
 bz similes apio et ramos plurimos: et

folia similia ei: lata super terram spana: fortiora
 et pinguiora et odorata cu viscidudine. color est illi
 mellinus. et sunt ei capitella aneto similia: et semen
 obrotundum simile cauliculo: nigrum viscidum:
 et mirrbe hnt odorez. radix eius viscida est et odo
 rata et mollis: succum plurimu hnt: et fauces mor
 dens. Corium e illi a foris nigrum et itus viride:
 aut subalbidum. nascitur locis asperis et humecti.
 virtus est radici eius et semini et herbe ca. eius. so
 lia i sale componuntur: ventre stringunt. radix eius
 venenis occurrat. sufficibus et orthonoicis vrinaz
 puocat. folia eius cataplasmatib^{us} adhibita tumo
 res et duricies spargunt. radix eius omnia similia
 facere pot. semen eius vrinam prouocat. nefreticis
 et splenicis et dolori vesice maximum presidium
 est. menstruis iperat. secundinas exponit. sciaticis
 vtil e. bibitu iflatione stomachi spargit. sudorem
 puocat. et ructionem prestat. maxime hydropi
 cis subuenit.

Zoci. i. animalia.
 Zonamon. i. semperuina.
 Zoan. i. aialia.
 Zoi. i. vita.
 Zoobod
 Zomon
 Zorumbet
 Zirumbet. i. zedoaria: cuius herba e similis cype
 ro: sed maior et minus odorifera.

Zuozur
 Zucocaria
 Zuccozaria
 Zucbare quid est. l. l. zuccare.

Zuzem
 Zufe
 Zuges. i. vitrum.
 Zumana. i. viri deint erugo eris.

Zuffore id est planta habens folia similia rute: et
 est suffe.

Zurus
 Zulbe
 Zuleluge hoc fit de farina aqua et melle simul co
 mixtis et in oleo frictis.

Zuleuie
 Zundebudster
 Zuffese

Zogi. i. forpices.
 Zomus. i. fermentum.
 Zodiaca. i. aialie.

Zode. i. cypri.
 idem quod supra.
 i. ius vel salsamentuz.
 i. zedoaria.

i. poligonie.
 i. flos agni casti.
 idem quod supra.

i. vitrum.
 i. isopus.

Zusegetbus. i. iunibe

idem quod supra.

i. castoreum.

i. iunibe.

Zufoara. i. leuisticum. Zukermen. i. coriza.
 Zobel. i. butirū crudū.
 Zucēferad. i. radix mādragore. Zufferia. i. alacha.
 Zugi. i. acumē lace: et ponit p sagitta hñte acumē.
 Zuffarizet. i. iunibe.

Cap. 70.

Zucarum. Sera. ^{li. ag gre.}

Zucarū auc. Sal. prima eius viri⁹ est que siccatur: scōa q̄ abstergit et resoluit: et dicit de inge. fa. q̄ ingreditur in medicinis q̄ aperiunt opilationes: et abstergit et mūdificat vias. et est lōginquū a nocumēto stomachi: et ab eo qd̄ facit sitim sicut mel: et efficitur per expressionē cānarum: et succus earū coagulatus vocatur zucaram. Et idem auc. Dias. est similiter zucap spēs que ē ex speciebus mellis: et vocatur mel canne: et est illud zucariū qd̄ est ita pingue q̄ non idurat: sed remanet liquidum ad modū mellis: et cū plus moratur durefcit: cuius substantia coagulatur super canas i india et arabia et cū plus moratur durefcit: cuius substantia idurata similatur substantie salis. et frangitur sub dētibus sicut sal: et vocatur sal indum. Et qñ resoluitur et bibitur soluit ventrē: et est bonum stomacho. confert dolori vesice et renū. et abstergit obscuritatē visus. Idē aucto. Alben me suay. Est ca. in p. n. secundi grad. bu. in medio primi. Et tale zucariū sic coagulātū super cānam ē qd̄ affertur ab egem s3 frustra similia frustis salis. Et est et zucap taberzed. i. de regione illa i qua fit zucaram albū puz et bene coctū: qd̄ nō mollificatur sicut sal iameni. Est similiter zucariū alufar s3 Aui. li. scōo ca. de zucaro. Zucap alufar et ros cadēs

sub alafaz: et sunt sicut frusta salis: et in ipso ē ponticitas et amaritudo. cū absterfione et resolutione. acuit visū. et confert renibus et vesice. Et est aliud zucap amarum. qd̄ colligitur in planta hauer. Paulus cap. de zucaro. Zucariū est cali. et bu. in primo gra. virtutē h3 nutriendi et infrigidandi et relaxandi. Contra dolorē oculorū distēperetur zucariū cum lacte mulieris: et distilletur in oculo: probatur est. Et idem Sera. Penidie sunt ca. et bu. i. primo gra. molliunt ventrē: et sunt grossiores zucaro.

Auic. li. ij. cap. de zucaro. Zucariū ē uehemētioris lenificationis: et sedat inflationē. et cum oleo amigdalino conuenit colice.

Sequitur de littera. 2.

Zcar id est virga pastozis. ^{2dos est ordeum romanuz:}
 et est ordeum cui non est cortex.
 2dro idem quod supra.
 2disi quid est: lege litteram condes.

Op pandectarū medicine emēdatū p eximūz miū artūz et medicie doctozē dñz et magistrū Ma theū moretū bixanū: Bononie i medicia et astronomia legētē: Venetijs ipēdio Johānis Colonie agrippinēsis Johānisq; māthen gheretzen socioz sūma cū diligēcia ipressū feliciter finit āno salutis christiane. M. cccc. lxxx. sexto idus octobris.

LAUS DEO.

Tabula capituli

lorum que in pandectis continetur per ordinem alphabeti.

Affarum siue baccara	Ca.3.
Aeris erugo siue viride cris	Ca.4.
Argentum viuum	Ca.5.
Antimonium	Ca.6.
Abfintbium	Ca.9.
Abrotanum	Ca.10.
Acacia	Ca.11.
Aristologia	Ca.12.
Aidarte	Ca.16.
Affodillus	Ca.20.
Algaricus	Ca.22.
Algrifolium lotos	Ca.23.
Alga marina	Ca.26.
Alnea arnaglossa maior	Cap. 28.
Albea maluaniscus	Ca.30.
Alloe	Ca.33.
Allofantus flos salis	Ca.34.
Alumen	Ca.35.
Algnus castus	Ca.37.
Almbra	Ca.38.
Almila amidum	Ca.40.
Almomu pes colubini	Ca.42.
Almbrosia atbanasia	Ca.43.
Alnagall auricula muris	Ca. 44.
Atriplex	Ca.45.
Anisum	Ca.46.
Alfa fetida	Ca.48.
Alpium	Ca.50.
Alppios	Ca.51.
Alppomel fauz mellis	Ca.52.
Alprostilla	Ca.53.
Alrachos	Ca.55.
Algrimonia ferraria minor	Ca. 58.
Alrimel	Ca.59.
Altemisia matricaria	Ca.60.
Alrnoglossa plantago	Ca. 61.
Alspargula	Ca.63.
Alstragallus	Ca.65.
Altramentum	Ca.68.
Arbor grani viridia albotin	Ca.109.
Arbor granati siluestris	Ca.204.
Arum	Ca.207.
Aluena	Ca.235.
Aluelana inda	Ca.251.
Argentum	Ca.260.
Alcoms	Ca.281.
Alsinus	Ca.314.
Alsenicuz	Ca.332.
Alnas	Ca.339.
Albefanida	Ca.349.

Arbor glandis	Ca.366.
Acetosa	Ca.367.
Amigdala	Ca.495.
Almeos	Ca.561.
Alleum	Ca.666.
Alcetum	Ca.672.
Almoniacum	Ca.689.
Alnetum	Ca.699.
Alqua	Ca.707.

De littera. B.

Blaccebifantia	Ca.15.
Berberi	Ca.41.
Banrach spuma nitri	Ca.75.
Balaustia	Ca.78.
Bem	Ca.79.
Betonica	Ca.86.
Bianca vrsina	Ca.87.
Bitumen iudaicu	Ca.88.
Been	Ca.92.
Belliculi marini	Ca.93.
Basilicon gariofilatum ozima	Ca.98.
Bleta	Ca.100.
Bdellium	Ca.101.
Bricanica	Ca.104.
Boecheongi	Ca.105.
Boeise	Ca.106.
Borago	Ca.107.
Botris	Ca.110.
Botalmos	Ca.113.
Buziden	Ca.115.
Bunculus	Ca.116.
Buscus	Ca.117.
Bolus armenus	Ca.133.
Borax	Ca.175.
Bulbus agrestis	Ca.181.
Brassica caulis	Ca.186.
Berberia	Ca.290.
Bombax coctum	Ca.299.
Balsamus	Ca.373.
Batitura metallorum	Capit. 498.
Buglossa	Ca.512.
Basilicon encaticum	Capit. 538.
Bleta agrestis	Ca.616.

De littera. C.

Cerusa	Ca.19.
Cucurbita	Ca.81.
Cepe	Ca.83.
Corallus	Ca.85.
Camomilla	Ca.89.
Citonium inda	Ca.94.
Capillus veneris	Ca.99.
Cotula fetida	Ca.102.

Cotula non fetida	Ca.113.
Ciclame panis porcin	Ca.114.
Cardamomum	Ca.118.
Cadinia climia	Ca.119.
Calamentum	Ca.123.
Calctis	Ca.124.
Camecissos	Ca.125.
Cardus albus suchas	Ca.126.
Camedreos	Ca.127.
Camepitheos	Ca.128.
Cyminum	Ca.130.
Caprice	Ca.131.
Capbora	Ca.132.
Cantarides	Ca.135.
Capparus	Ca.136.
Capilli hominis	Ca.137.
Caprifolium	Ca.138.
Cardamus nasturciu	Ca.139.
Cartam croc botulan	Ca. 140.
Cardus siluestris	Ca.142.
Castoreum	Ca.144.
Cataputia	Ca.145.
Comea arbor	Ca.151.
Cedrus	Ca.152.
Celidonia	Ca.153.
Centanrea	Ca.156.
Cerasium	Ca.157.
Chrysomula	Ca.159.
Cheiri	Ca.160.
Cicorea	Ca.161.
Cimolea	Ca.162.
Cinnabrum	Ca.163.
Cypressus	Ca.165.
Cyrcea	Ca.166.
Cistos	Ca.167.
Citrullus	Ca.169.
Cassia fistula	Ca.171.
Cbimenum	Ca.173.
Cretanus	Ca.173.
Chrysocolia aristin	Ca.176.
Chrysocomum	Ca.177.
Cristion	Ca.178.
Colloquitiida agrestis	Ca.183.
Conditi	Ca.185.
Condus	Ca.187.
Carui agreste	Ca.188.
Cymbalaria	Ca.189.
Crocus ferri	Ca.191.
Cucumer	Ca.194.
Citonia	Ca.195.
Culcasia	Ca.197.
Cinnamomum	Ca.201.
Coriandru	Ca.206.
Canda equina	Ca.214.
Caries ligni corosi	Ca.224.
Cerebrum	Ca.228.
Cuscuta	Ca.229.
Ceruaria	Ca.237.
Cardo benedictus	Ca.247.

Corium arietis	Ca. 284.
Cicutaria	Ca. 288.
Colla gluten	Ca. 304.
Colloquitida	Ca. 310.
Comu	Ca. 312.
Coramum idum.	Ca. 315.
Corrigiola minor: saguaria	Ca.

335.	
Carni	Ca. 338.
Calamus	Ca. 342.
Citrum	Ca. 345.
Cypus	Ca. 353.
Calc	Ca. 363.
Costus	Ca. 364.
Crocus	Ca. 369.
Cubebe	Ca. 383.
Caro	Ca. 493.
Linoglossa	Ca. 511.
Cinis	Ca. 529.
Cassia lignea	Ca. 542.
Cicer	Ca. 578.
Cucumer asininus	Ca. 606.
Cyperus	Ca. 624.
Cancer	Ca. 626.
Canapis	Ca. 643.
Consolida	Ca. 645.
Cicuta	Ca. 659.
Canda tremula	Ca. 674.
Cera	Ca. 687.

De littera. D.

Dragatum	Ca. 14.
Diptamum	Ca. 17.
Dolacha	Ca. 225.
Daucus bancia	Ca. 502.
Dragontea serpentaria maior	Ca. 522.
Dactilus	Ca. 596.
Doronicum	Ca. 690.

De littera. E.

Epibimum	Ca. 70.
Epatica	Ca. 72.
Edera	Ca. 188. 163.
Eufragia	Ca. 230.
Euforbium	Ca. 231.
Eupatorium	Ca. 232.
Ebanus	Ca. 233.
Ephepureon	Ca. 234.
Elatinus	Ca. 236.
Enula capana	Ca. 239.
Elleboms	Ca. 240.
Elliotropium	Ca. 241.
Ellicrisi	Ca. 242.
Eniola	Ca. 245.
Esula	Ca. 250.

Es	Ca. 362.
Eruca	Ca. 375.
Ebulus	Ca. 379.
Epar	Ca. 605.

De littera. F.

Fungus	Ca. 13.
Fistula pastozis	Ca. 28.
Flos salis	Ca. 34.
Fauum mellis	Ca. 52.
Forsur tritici	Ca. 134.
Fex aluearis apum	Ca. 158.
Sumus	Ca. 179.
Ficus lupi	Ca. 184.
Fex olei	Ca. 192.
Ficus	Ca. 192.
Grassinus	Ca. 220.
Flos vitis agrestis	Ca. 244.
Faba egyptiaca	Ca. 252.
Fagasmon	Ca. 253.
Salernum vinuz	Ca. 254.
Seleg	Ca. 259.
Seniculus	Ca. 263.
Senugrecunz	Ca. 264.
Sermentum	Ca. 265.
Serula	Ca. 266.
Silpendula	Ca. 268.
Silius ante patrem	Ca. 269.
Simus	Ca. 270.
Sinel	Ca. 271.
Solium agreste	Ca. 272.
Serrum	Ca. 307.
Faba	Ca. 322.
Fungus vesceus	Ca. 326.
Frumentum	Ca. 350.
Faleolus	Ca. 521.
Sel	Ca. 530.
Si' ex	Ca. 625.
Solium	Ca. 628.
Sumus terre	Ca. 644.

De littera. G.

Gramen	Ca. 74.
Geratina vel tortella	Ca. 91.
Gladiolus	Ca. 112.
Galeobesis	Ca. 277.
Galion	Ca. 278.
Gariofilata	Ca. 280.
Glantium	Ca. 282.
Granum anescen	Ca. 283.
Genestrella	Ca. 285.
Genestra	Ca. 286.
Gentiana	Ca. 287.
Gessamia	Ca. 291.
Gezeat	Ca. 292.
Gieruerias	Ca. 293.

Gallus 7 gallina	Ca. 294.
Gimolea	Ca. 295.
Gypsum	Ca. 296.
Gisqua	Ca. 297.
Gisquia	Ca. 298.
Gummi arabicum	Ca. 302.
Galanga	Ca. 303.
Galla	Ca. 320.
Gariofilus	Ca. 334.
Galbanum	Ca. 352.
Granatum	Ca. 368.
Granum calcul	Ca. 518.
Borus	Ca. 556.
Galla cypressi	Ca. 628.
Gallia muscata	Ca. 660.

De littera. H.

Herba liliatis	Ca. 27.
Hausor	Ca. 308.
Harbalin	Ca. 331.
Herba grassula	Ca. 355.
Herba fetida	Ca. 356.
Hemerocalles	Ca. 357.
Hermich	Ca. 358.
Hermocacilus	Ca. 662.

De littera. I.

Iusquiamus	Ca. 97.
Irundo	Ca. 149.
Iuncus	Ca. 222.
Judaica	Ca. 249.
Juniperus	Ca. 17.
Jaquintus flos	Ca. 370.
Jacensaria herba	Ca. 377.
Jricus	Ca. 378.
Judicus	Ca. 570.

De littera. K.

Kermes	Ca. 108.
Karabe	Ca. 238.
Kalendula	Ca. 281.
Kenne	Ca. 382.

De littera. L.

Lacca	Ca. 2.
Lapis lune	Ca. 21.
Lignum aloes	Ca. 37.
Lilialis	Ca. 36.
Lappago et purpurea Lapi.	
54.	
Lapis siluestris	Ca. 56.
Laureola	Ca. 205.

Lapis frigidus Ca. 216.
 Lapis fenich Ca. 256.
 Lenticula aque Ca. 276.
 Laurus Ca. 279.
 Licium Ca. 319.
 Limacia Ca. 324.
 Lactuca Ca. 348.
 Lactuca asini Ca. 385.
 Lapacium Ca. 386.
 Lappa maior Ca. 387.
 Lapsana Ca. 388.
 Lapis emathites Ca. 389.
 Lapis piritides Ca. 390.
 Lapis smaragdus Ca. 391.
 Lapis lazuli Ca. 392.
 Lapis iudaicus Ca. 393.
 Lapis adamas Ca. 394.
 Lapis cos Ca. 395.
 Lapis afius Ca. 396.
 Lapis magnes Ca. 397.
 Lapis bezaar Ca. 398.
 Lapis frigidus Ca. 399.
 Lapis margarite Ca. 400.
 Lapis biacynthus Ca. 401.
 Lapis cornelius Ca. 402.
 Lapis rubens Ca. 403.
 Lapis giazaa Ca. 404.
 Lapis aquile Ca. 405.
 Lapis gages Ca. 406.
 Lapis celidonium Ca. 407.
 Lapis alleciorius Ca. 408.
 Lapis chrysolitus Ca. 409.
 Lapis exebenos Ca. 410.
 Lapis agathes Ca. 411.
 Lapis galactides Ca. 412.
 Lapis medus Ca. 413.
 Lapis armenus Ca. 414.
 Lapis berillus Ca. 415.
 Lapis allabastrides Ca. 416.
 Lapis lacteus Ca. 417.
 Lapis vesice Ca. 418.
 Lapis pyritis Ca. 419.
 Lapis lincis Ca. 420.
 Lapis sifos Ca. 421.
 Lapis stellaris Ca. 422.
 Lapis trachinus Ca. 423.
 Lapis quadratus Ca. 424.
 Lapis glatides Ca. 425.
 Lapis flogmus Ca. 426.
 Lapis abeston Ca. 427.
 Lapis absintus Ca. 428.
 Lapis nigroz Ca. 429.
 Lapis amandinus Ca. 430.
 Lapis cochyli Ca. 431.
 Lapis ametistus Ca. 432.
 Lapis andromada Ca. 433.
 Lapis palagius Ca. 434.
 Lapis borax Ca. 435.
 Lapis carbunculus Ca. 436.
 Lapis calcedoni Ca. 437.

Lapis caesarios Ca. 438.
 Lapis coraticas Ca. 439.
 Lapis celonites Ca. 440.
 Lapis chrysopassus Ca. 441.
 Lapis chrysolitus Ca. 442.
 Lapis crystallus Ca. 443.
 Lapis chrysolir Ca. 444.
 Lapis chrysopassus Ca. 445.
 Lapis demonis Ca. 446.
 Lapis diadocos Ca. 447.
 Lapis dionysia Ca. 448.
 Lapis draconites Ca. 449.
 Lapis ellitropia Ca. 450.
 Lapis eryndros Ca. 451.
 Lapis epistites Ca. 452.
 Lapis eracoli Ca. 453.
 Lapis exacontalitus Ca. 454.
 Lapis gagacromeon Ca. 455.
 Lapis geratiden Ca. 456.
 Lapis granat Ca. 457.
 Lapis iaspis Ca. 458.
 Lapis iena Ca. 459.
 Lapis iris Ca. 460.
 Lapis iscultos Ca. 461.
 Lapis kacabrates Ca. 462.
 Lapis kaman Ca. 463.
 Lapis lipparis Ca. 464.
 Lapis melochites Ca. 465.
 Lapis memphites Ca. 466.
 Lapis magnes Ca. 467.
 Lapis marchasita Ca. 468.
 Lapis nise Ca. 469.
 Lapis onix Ca. 470.
 Lapis obtalmi Ca. 471.
 Lapis ozites Ca. 472.
 Lapis orfan Ca. 473.
 Lapis panther Ca. 474.
 Lapis peanithes Ca. 475.
 Lapis pithe vel pidon Ca. 476.
 Lapis prassi Ca. 477.
 Lapis quirin Ca. 478.
 Lapis quandros Ca. 479.
 Lapis saphir siue sirites Ca. 480.
 Lapis sardonis siue sardonites Ca. 481.
 Lapis sardi Ca. 482.
 Lapis sarde siue sardo Ca. 483.
 Lapis selenites Ca. 484.
 Lapis syri Ca. 485.
 Lapis sacrofas Ca. 486.
 Lapis sami Ca. 487.
 Lapis succinos Ca. 488.
 Lapis specularis Ca. 489.
 Lapis topazion Ca. 490.
 Lapis turchois Ca. 491.
 Lapis zignites Ca. 492.
 Letura Ca. 494.
 Lac et case Ca. 497.
 Lepidum Ca. 499.

Lepnia Ca. 500.
 Letura Ca. 501.
 Limus de petra Ca. 502.
 Ligustici Ca. 504.
 Lilium Ca. 505.
 Limoncellum Ca. 506.
 Limolion Ca. 507.
 Limon Ca. 508.
 Linaria Ca. 509.
 Liquiricia Ca. 512.
 Lingua auis Ca. 514.
 Lisimachion Ca. 515.
 Lixivia Ca. 516.
 Lochitis spes gladioli Ca. 519.
 Lotura plumbi Ca. 520.
 Lutum samium Ca. 523.
 Lithargyrius Ca. 531.
 Lupinus Ca. 665.
 Lubrici terre isculi Ca. 668.
 Lana Ca. 669.
 Lemniscus silvestre Ca. 671.
 Lens Ca. 711.

De littera. OS

Melilotum Ca. 31.
 Myrabolani emblici et bellirici Ca. 39.
 Melissa Ca. 90.
 Mezereon Ca. 129.
 Medica Ca. 190.
 Milium solis Ca. 198.
 Myrtus Ca. 213.
 Milium Ca. 223.
 Melon indus Ca. 226.
 Myrabolani Ca. 227.
 Mel Ca. 231.
 Mora celsi Ca. 261.
 Madragora Ca. 296.
 Mercurialis Ca. 310.
 Medulla ossium Ca. 317.
 Mahaleb Ca. 324.
 Mala maciana Ca. 325.
 Malum Ca. 327.
 Marua iantusa Ca. 332.
 Marubiastrum Ca. 333.
 Matrisilua Ca. 334.
 Men Ca. 335.
 Mecon afrodiseiracia Ca. 336.
 Medica Ca. 337.
 Melongiana Ca. 341.
 Menta Ca. 343.
 Manna Ca. 344.
 Maiorana Ca. 345.
 Mastix Ca. 346.
 Mogra Ca. 348.
 Millesfolium Ca. 350.
 Mirra Ca. 351.

Myseos	La.552.
Muscus	La.553.
Mumia	La.555.
Muscata herba	La.557.
Muscilago	La.558.
Mus	La.559.
Melon	La.601.
Nacis	La.649.
Nespillum	La.710.

De littera. M.

Mariscus	La.84.
Migella	La.141.
Mabach	La.560.
Mapelus	La.564.
Mastarimon	La.565.
Menusar	La.567.
Mux indica	La.568.
Mux vualis	La.573.
Mux muscata	La.574.
Mux auellana	La.575.
Mux vomica	La.576.
Mux metbel	La.577.

De littera. O.

Ouum	La.73.
Ozimum	La.98.
Oleum oliuarū	La.122.
Opoponax	La.374.
Oleander	La.569.
Ocia	La.579.
Ocinum	La.580.
Onomia	La.581.
Ordeum	La.582.
Ostraca	La.583.
Ostiris	La.584.
Osmundi	La.591.

De littera. P.

Plāta gūmi dragāti	La.14.
Perficum	La.25.
Paritaria vitriola	La.29.
Plantago	La.61.
Panis cuculi	La.56.
Polium	La.77.
Plātago aquatica	La.82.
Papyrus	La.111.
Panis porcin ⁹ cidamē	La.114.
Papaner	La.146.
Pinus	La.164.
Pes corninus	La.172.
Pir greca	La.182.
Pirum	La.199.
Porzum	La.200.
Polipodiū	La.219.
Platanus arbor	La.227.
Piper	La.255.

Prassium	La.257.
Porcelliones	La.300.
Pruna	La.31.
Piperella	La.36.
Piper nigrum	La.316.
Pes	La.321.
Piperella	La.336.
Pinaria	La.337.
Plumbū.	La.343.
Portulaca	La.344.
Pilliam	La.347.
Peucedanū	La.354.
Pir liquida pecula	La.360.
Plābūm vltū	La.554.
Palma	La.562.
Pellicinus	La.585.
Peplos	La.586.
Pes colūbinus	La.587.
Petrofelinū	La.588.
Peonia	La.589.
Pyretrū	La.590.
Pistacia: fistici	La.592.
Policaria	La.593.
Pomfolix	La.594.
Populus arbor	La.595.
Propolcos	La.597.
Piguedo	La.599.
Piscis	La.622.
Pir	La.679.
Piper montanum	La.706.

De littera. Q.

Quinqsoliū: pētafilū	La.600.
Querū	La.599.

De littera. R.

Risū.	La.57.
Rapa	La.208.
Rana	La.221.
Rubea fictoz	La.248.
Raphanus radix	La.271.
Rannus	La.309.
Rosa	La.340.
Refinarafa	La.345.
Rosmarinus	La.384.
Rasura clauoz veterum	La.339.
Ramich	La.602.
Reuponticum	La.603.
Reubarbarum	La.604.
Ribes	La.607.
Rodia	La.608.
Rostrum porcinum	La.610.
Rodaba vl' rotabea	La.611.
Ruta	La.612.
Ren	La.613.
Rubus caninus	La.641.
Rubus	La.641.

De littera. S.

Serpentaria minor	La.1.
Spodium	La.7.
Sarina	La.7.
Squinantium	La.17.
Spongia marina	La.18.
Silphii abō asse fetide	La.48.
Scolopēdia	La.49.
Sordicies balnei	La.62.
Stellaria	La.66.
Sticados	La.67.
Semen lini	La.80.
Spina alba bedeguar	La.95.
Scarabei	La.96.
Saponaria herba fullonū	La.108.
Sputuz	La.112.
Siliqua	La.121.
Soldanella	La.147.
Sinapis	La.148.
Spica celtica	La.154.
Sulfur	La.170.
Salix	La.201.
Sanguis	La.209.
Sanguis draconis	La.210.
Solea calciamētoz	La.211.
Salvia	La.243.
Stagnum	La.261.
Spelta	La.275.
Siligo	La.289.
Squilla scylla	La.311.
Stafisagria.	La.313.
Spina lata	La.318.
Solatru morella	La.325.
Sudor	La.330.
Sanguinaria: centūnodia	La.335.
Senacion	La.359.
Sambucus	La.376.
Semē lūbricoz	La.380.
Serpentaria maior	La.522.
Sal	La.528.
Storax	La.540.
Sparag ⁹	La.563.
Scorpio	La.566.
Serpillum	La.571.
Sal armoniacū	La.572.
Scabrum	La.598.
Sapo	La.614.
Serapinum	La.615.
Sadaran	La.617.
Saturegia	La.618.
Salomonica	La.619.
Sandalus	La.621.
Sanguisuga	La.623.
Sarcocolla	La.627.
Scalongia	La.629.
Scamonea	La.630.
Scabiosa	La.631.

Spatula fetida Cap. 632.
 Stachis La. 633.
 Staquin. Cap. 634.
 Strangulatoz adip Cap. 635.
 Stercula. Cap. 636.
 Sebesten Cap. 637.
 Sene Cap. 639.
 Sissamus La. 640.
 Scolopendria La. 642.
 Sisimbria balsamita La. 646.
 Sideritis cetrugalli. La. 647.
 Sinomum petroselinu mace
 donicum. La. 648.
 Spica Cap. 650.
 Siseleos Cap. 651.
 Smirnas La. 652.
 Spinachia La. 653.
 Sorba. Cap. 654.
 Soricis Cap. 655.
 Scorpiodes Cap. 656.
 Scrofularia Cap. 657.
 Sumach Cap. 658.
 Sordicis parietis balnei La.
 688.
 Sambacus agrestis La. 698.
 Spuma maris Cap. 714.

De littera. T.

Tamarisc^o domestica La. 69.
 Tamentilla Cap. 103.
 Terebinthuz arbor terbenine
 Cap. 109.
 Tamarisc^o agrestis La. 120.
 Tegula later Cap. 143.
 Testicul^o vulpis: satyrio La. 150.
 Terpigo Cap. 258.
 Tapsus barbassus Cap. 273.
 Tela aranea Cap. 327.
 Trifolium Cap. 329.
 Tribulus Cap. 341.
 Tapsia Cap. 547.
 Thus olibanum La. 609.
 Tapsia ferula filuestris La. 663.
 Tapsus Cap. 664.
 Tamarindi Cap. 667.
 Tharo herba Cap. 670.
 Tragos Cap. 675.
 Testicul^o sacerdotis La. 676.
 Testiculus aialis Cap. 677.
 Tereniabin La. 678.
 Terra sigillata La. 681.
 Titimallus La. 682.
 Tripolion La. 683.
 Trogonus tragoniganus La.
 684.
 Lucia. 685.
 Turbit Cap. 686.

De littera. T.

Viride eris Cap. 4.
 Usnen La. 47.
 Usne Cap. 71.
 Urina Cap. 74.
 Vitrum La. 196.
 Uiscus La. 202.
 Urga pastoris Cap. 218.
 Vineta La. 246.
 Viola La. 262.
 Viticella: vitis alba La. 267.
 Valeriana La. 274.
 Vermis serici. La. 305.
 Upupa anis La. 328.
 Uitis La. 333.
 Urtica La. 365.
 Volubilis La. 372.
 Usnee lanugo que restit arbo
 res granatoz La. 526.
 Uene arboris granati filuestris
 Cap. 549.
 Vermis: sandaraca La. 620.
 Ualpes La. 673.
 Vermis grane La. 691.
 Uesperilion La. 692.
 Uecticon La. 693.
 Ueccia La. 694.
 Uenter aialium La. 695.
 Uetbuen planta La. 696.
 Uela herba La. 697.
 Uirem La. 700.
 Uua lupina La. 701.
 Ulmus La. 702.
 Usnen La. 703.
 Vitriolum La. 713.

De littera. Y.

Yringus La. 64.
 Ysopus humida La. 155.
 Ypericon La. 371.
 Ydea herba La. 704.
 Yreos La. 705.
 Ypoquistidos La. 708.
 Ypoglossos La. 709.

De littera. Z.

Zinziber La. 680.
 Zedoaria La. 712.
 Zedcara herba La. 715.
 Zinziber caninu La. 716.
 Zirnabum arbor 717.
 Zirumbet La. 718.
 Zinirmon La. 719.
 Zucarum 720.

Sinis tabule.

a
primū vacat.
liber pandectar.
sic soluit.
rosa. vel

b
Vocatus
cum hoc
tunicas
debet detinere

c
Item vulnera
aut farina
alibi
Gal. vi.

d
vnde sit
Dias. ca.
z crescentibus
ficcamina

e
ar sine gum
virtutem
asias
inciduntur

f
Badhar
balanus
in dinamidis
fragilis
batin

g
Indicatur
aduncto
ozificis
splenes
in tertio

h
Capitulum primū
vestigis
expertū sumus
z tumores

i
miscetur
palmi
donec

Leurion

k
siptice et

arbutum
cataplasmanur
Chimoria

l
Dosse. Dias.
stemata
sinus spongis
stomachi

m
Eo non
Demasur
Desuplon
cium eius

n
In superficie
vi non
et inda
ekeletrum
rium subuenit

o
z. ij. radice
lier acutior
tin incipit
infectionem
caro et

p
Saisdo
tum et
granaria
anteq

q
mixto nitro
dicina magna
Vacatula
non solum

r
et melle
mulos longos
viscosam que
sera. libro.

s
est illud
ipsum astras
et subtilius
frigi. et

t
auctori. Aben
iuelse
tum est

kermes

v
qui participat
Sera. libro
Dosse. hic
lapis bezart

x
et sit
et adheret
leporina
littalis
Dosse. succus

y
Cap. 534.
et est in
glancium
mesalia

z
negebroch
niata
proprie
pipere et

A
Alexander
valet silvestre
siptico
psilotrum

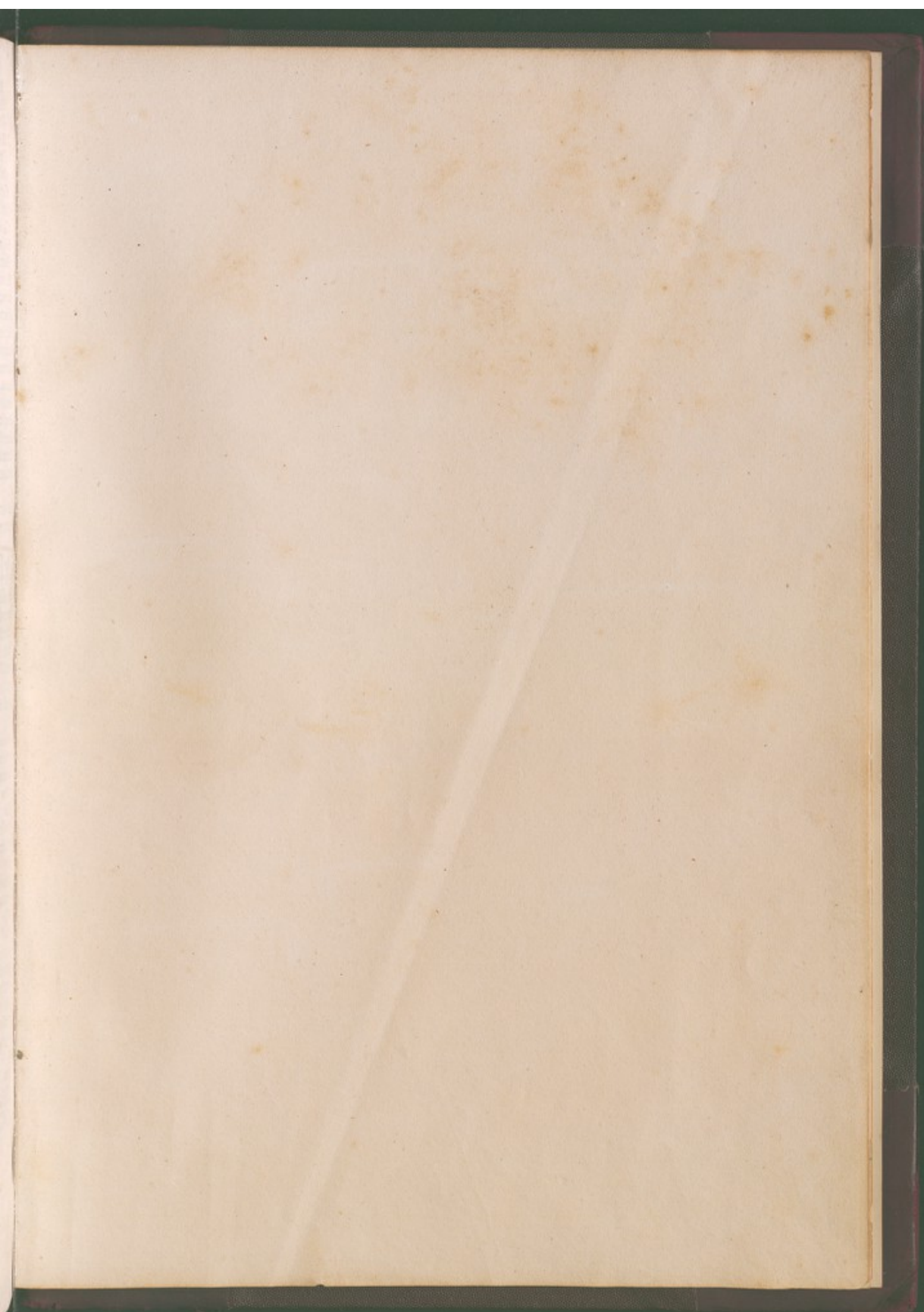
B
a reu qd
stomachum
prohibet
Et quando

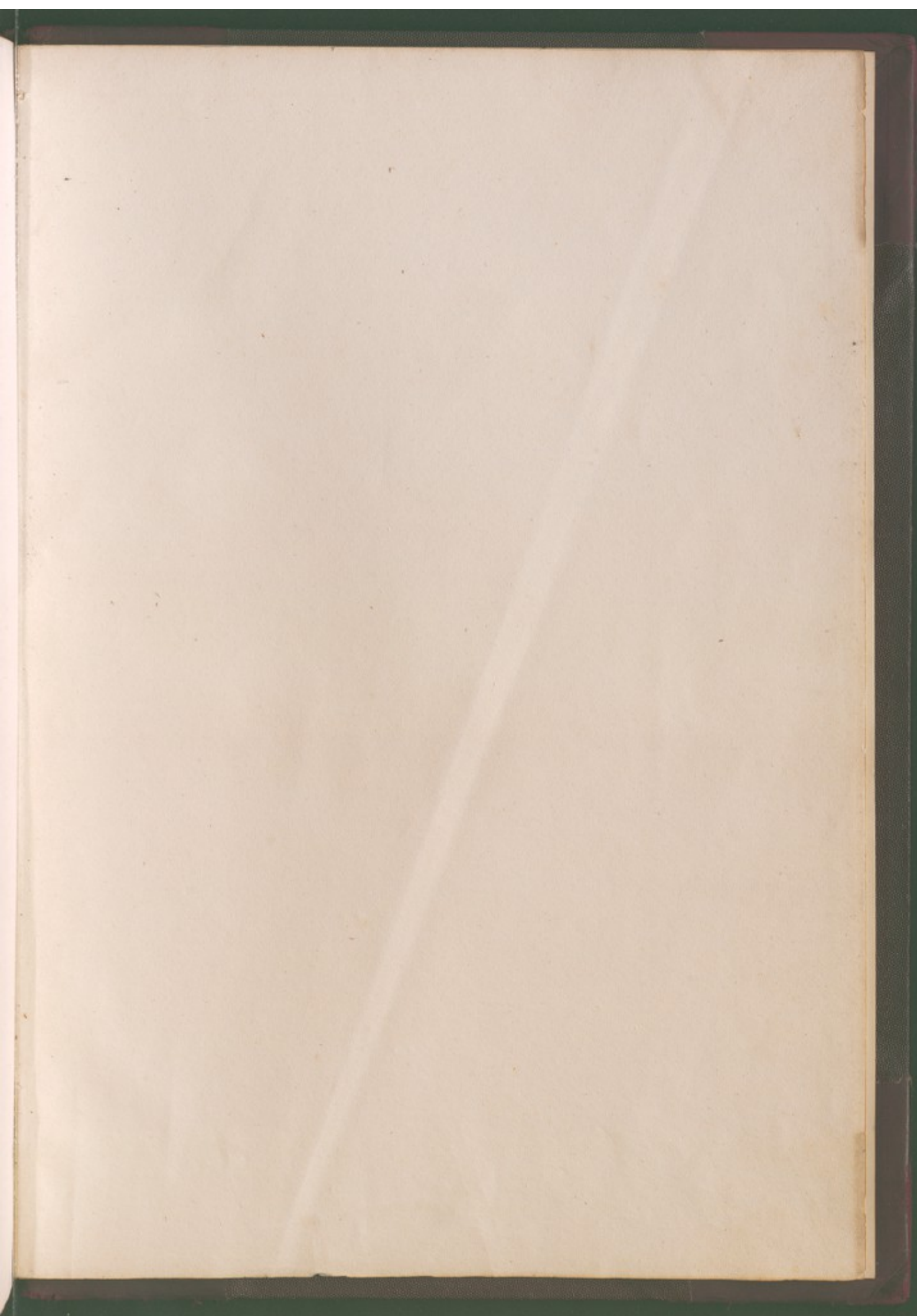
C
grauen
spica et
sedimen
silanus

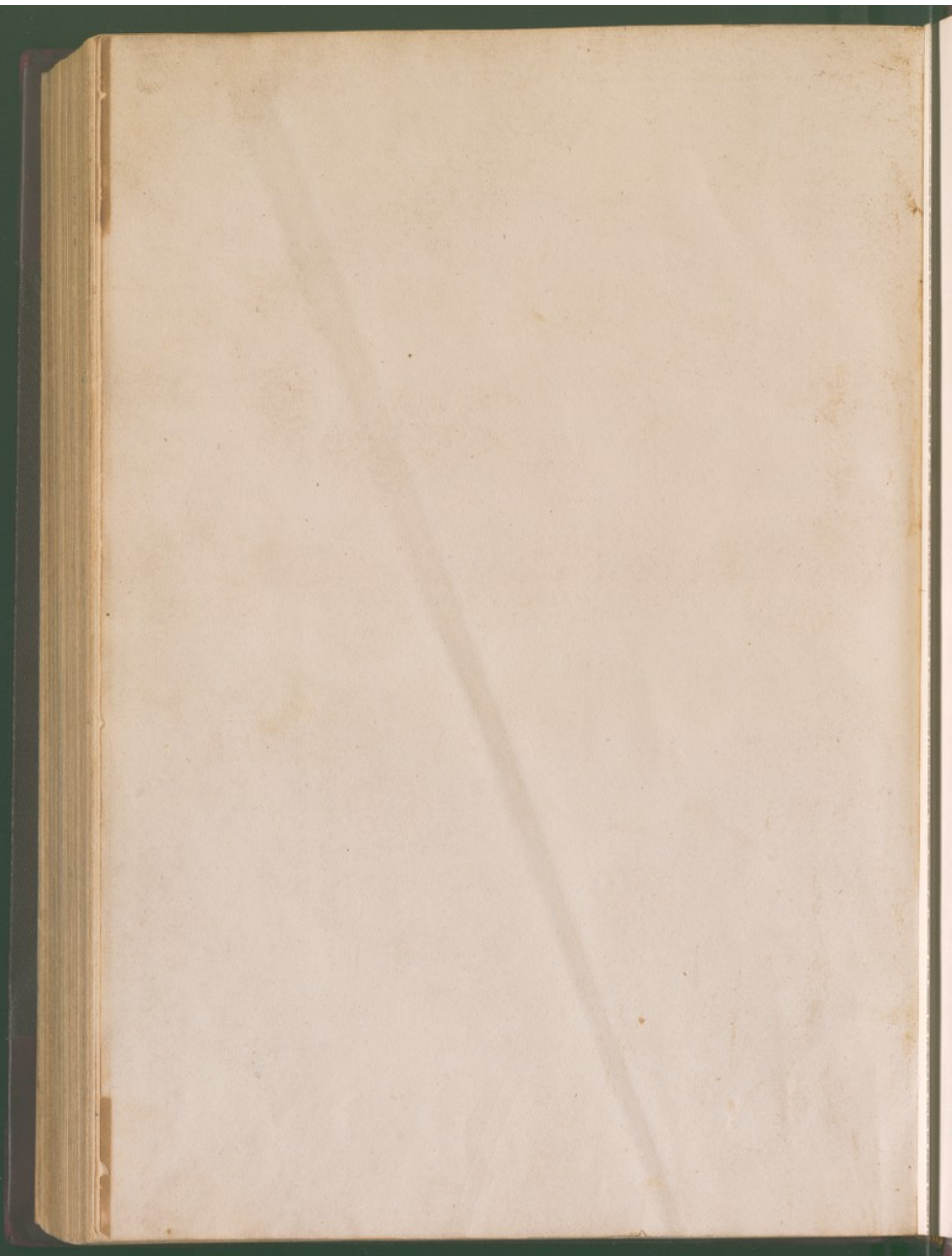
D
vis ex co
taferon
Cap. 666.
tragus

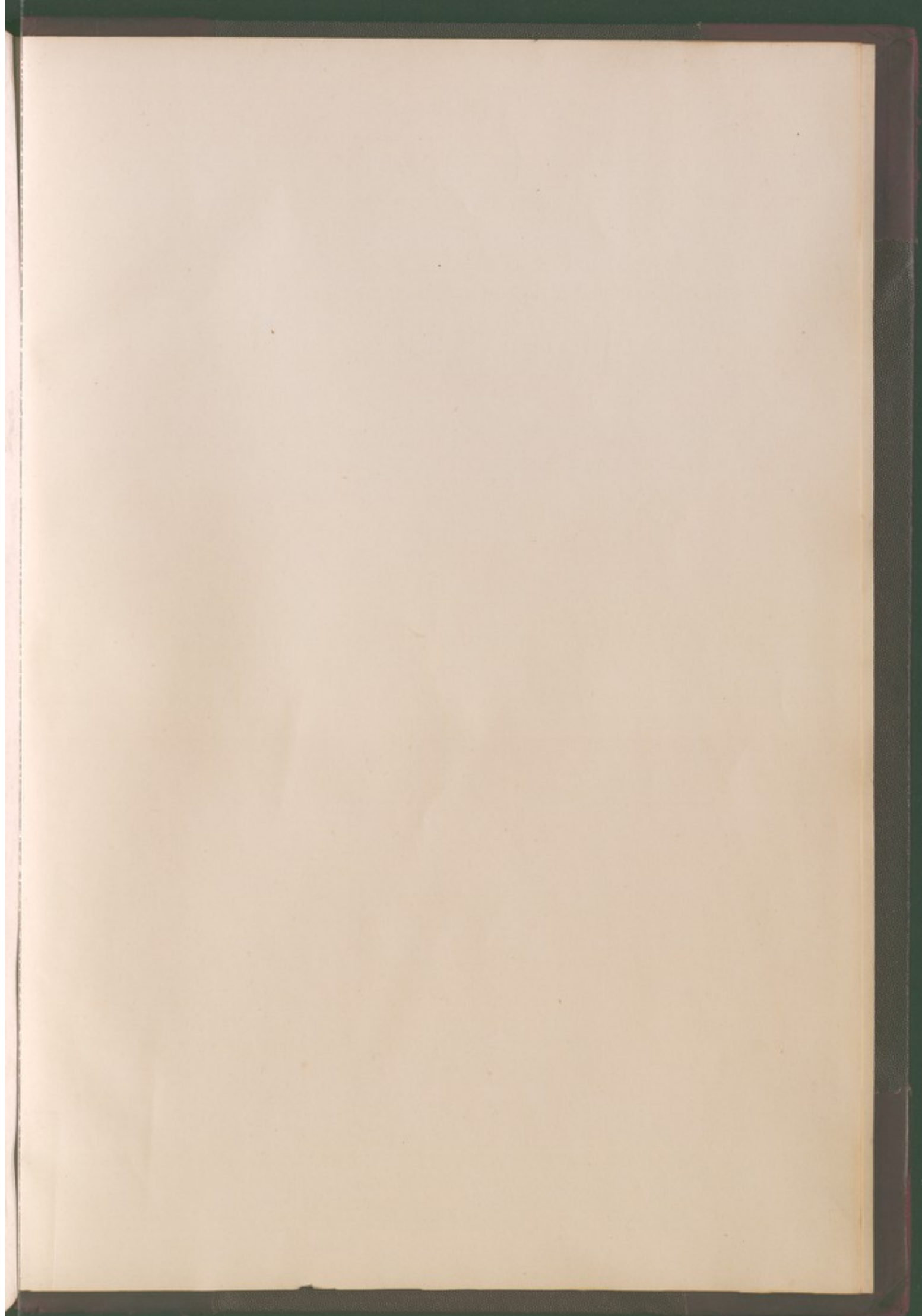
E
vena nigra
vinum quid
xiloaloes
Anicenna
Cap. 720.

Sinis laus deo.

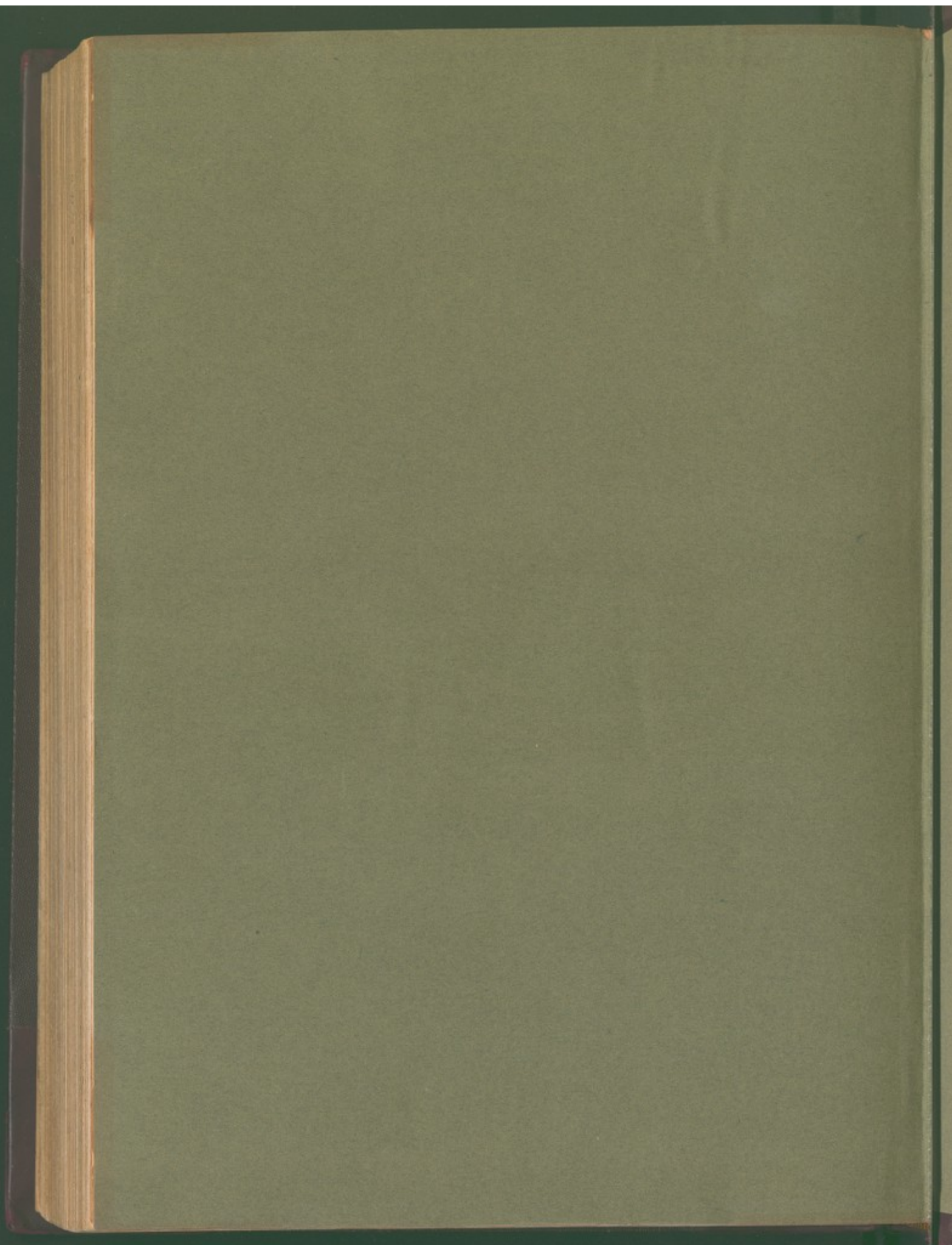

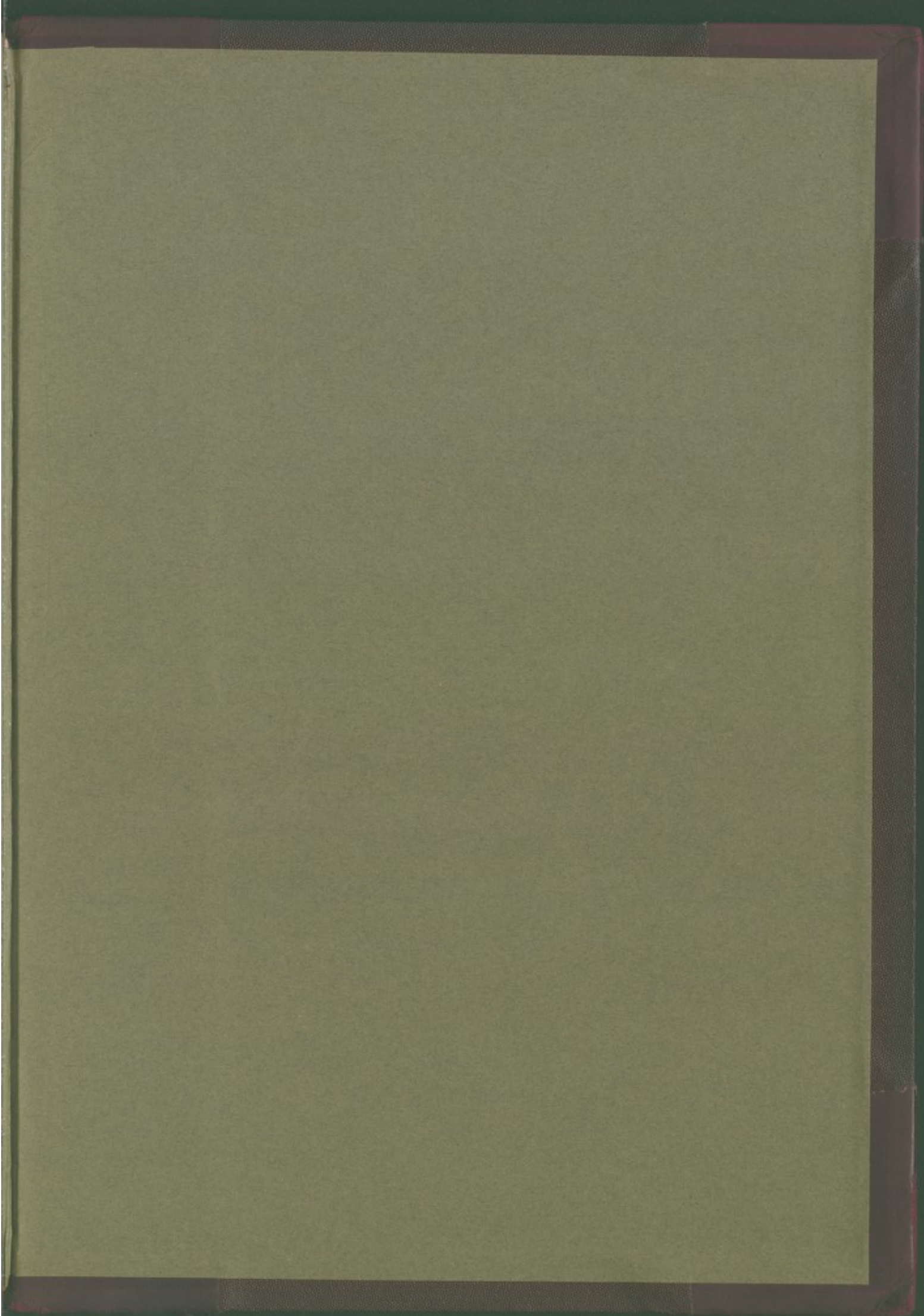

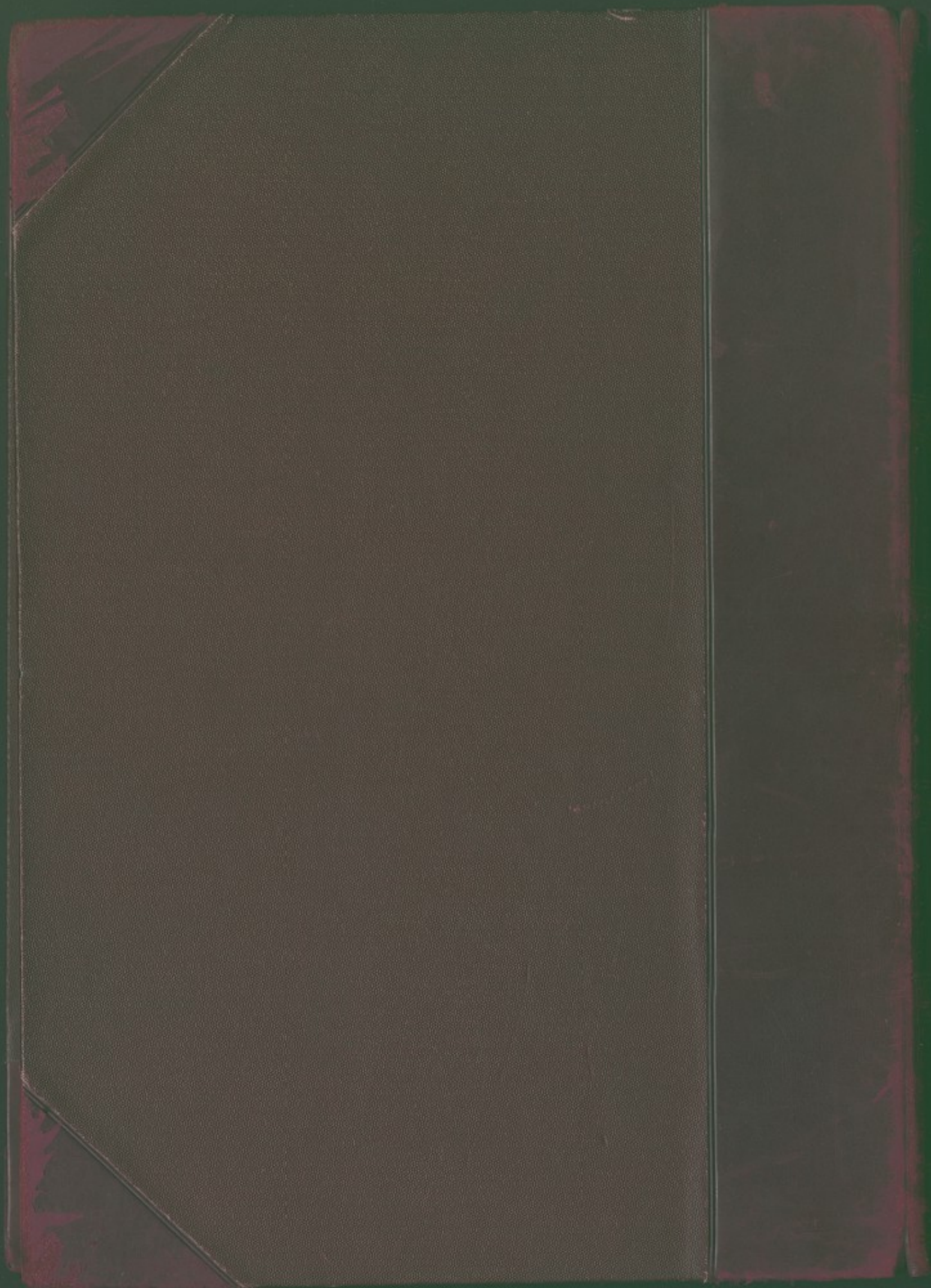

Silvestri
Mod. Early
" General

LIBER
PANDECTARUS

MATTHEUS
SILUATICUS

Ven

1

A. 1890

